
3 1761 03645 0955

DANTIS ALAGHERII OPERVM LATINORVM CONCORDANTIAE

CVRANTE SOCIETATE DANTEA QVAE EST
CANTABRIGIAE IN NOVA ANGLIA

EDIDERVNT
EDVARDVS KENNARD RAND
ET
ERNESTVS HATCH WILKINS
QVOS ADIVVIT
ALANVS CAMPBELL WHITE

OXONII
E PRELO CLARENDONIANO
M DCCCC XII

LONDINI ET NOVI EBORACI
APUD HENRICUM FROWDE

CAROLO ELIOT NORTON

S.

Aurea qui quondam vitae praecepta modestae
DANTIS amans docuit, Graius homo ipse animo,
Nunc ad iustitiam multos informat ut olim,
Fulgens ceu mundi sidera perpetua.

PRAEFATIO

In his Concordantiis imprimis comprehendimus omnia opera Dantis Latina quae in tertia editione Oxoniensi (M DCCCC IIII) inveniuntur, scilicet *Eclogae* duae, *De Monarchia*, *De Vulgari Eloquentia*, *Epistolae*, *Quaestio de Aqua et Terra*. Quorum operum omnia verba et Latina et vulgaria quae in ipso textu exhibentur tractavimus, exceptis tantum Latinis illis quae in *Vulgari Eloquentia* ii. 1. 50–53 a docto editore EDVARDO MOORE sicis († †) inclusa sunt, atque vulgaribus talibus qualia vir doctus EDVARDVS SHELDON in Concordantiis Dantis operum Italicorum minorum omisit; quamquam ex his recepimus ea quae singulari aliquo modo a Dante usurpantur, verbi causa *me*, *te*, *se* in *Vulgari Eloquentia* ii. 7. 53. Praeter textum ipsum operum Latinorum, inscriptiones seu titulos *Epistolarum* tractavimus, atque *Comoediae* et *Cantionis XXI* et *Vitae Novae* et *Convivii* omnia verba addidimus quae Latina esse procul dubio apparent; quos locos ex his operibus protulimus, ante Latinorum operum locos invenies.

Textu ipso ita definito, notentur errores aliqui quos editor, ut in libello eius quodam (*Mod. Lang. Rev.* V. 337) et in epistulis nuper ad nos missis patet, ipse nunc corrigere vult neque nos negleximus:

De Vulgari Eloquentia	i.	2. 51	*sibilare*	non	*sibillare*
		8. 1	*praecedenter*	non	*praecendenter*
		9. 48	*causam*	non	*caussam*
		15. 42	*Guinizelli*	non	*Guinicelli*
	ii.	2. 12	*huiusmodi*	non	*huius, ubi*
		8. 73	*intelletto*	non	*intelleto*
Epistola	vi.	169	*punita*	non	*Punica*
		196	*moriatur*	non	*revertatur*
	viii.	152	*vestra*	non	*vestras*
	ix.	27	*generosa*	non	*gloriosa*

Nos quidem, qui concordantias non textum conficimus, nil nisi *quum* in *cum* emendavimus, et his locis alias verborum interpunctiones seu alias primarum litterarum formas adhibuimus:

			in editione	in his concordantiis
Ecloga	i.	55	*respondi: Versus*	*respondi, versus*
	ii.	12	*hic*	*hic,*
		15	*diceret*	*diceret,*
De Monarchia	i.	5. 70	*mundi,*	*mundi*
		12. 85	*aliorum;*	*aliorum,*
		13. 61	*inquiebat*	*inquiebat,*
	ii.	i. 6	*ipsorum!'*	*ipsorum'*
		25	*doleam,*	*doleam*
		34	*unum,*	*unum*
		9. 2	*imperio*	*Imperio*
		12	*populus,*	*populus*
	iii.	1. 17	*Philosophus,*	*Philosophus*
		8. 69	*ligare;*	*ligare,*
		9. 89	*dixit*	*dixit:*
		12. 50	*relationes;*	*relationes,*
De Vulgari Eloquentia	i.	9. 27	*amor*	*Amor*
		10. 43	*culmen,*	*culmen*
		13. 21	*Pisani*	*Pisani:*
	ii.	2. 58	*maxima;*	*maxima,*
		59	*talia*	*talia,*
		7. 54	*u;*	*u,*
Epistola	vii.	168	*erubescit;*	*erubescit,*
	viii.	24	*Romam (cui*	*Romam, cui*
		27	*consecrarunt)*	*consecrarunt*
	x.	344	*coelo;*	*coelo,*

Sub verbis autem *dico* et *scio*, in capite illo quod *His quoque locis* inscribitur, haud semper notam commatis inter *dico* vel *scio* et *quod* retinuimus. Praeterea uncinis hamatis ⟨ ⟩ pro quadratis [ ] usi sumus, scilicet in *Vulgari Eloquentia* ii. 2. 9; 3. 56; 13. 83. Alias quasdam interpunctiones vel formas litterarum aliter tractavimus quam in editione se habent, sed omnia haec minimi momenti sunt neque digna quae hic referantur.

Quamquam, ut iam dictum est, textum horum operum non nobis in animo est emendare, omnes ab editione Oxoniensi discrepantes lectiones quas vir doctus PIVS RAJNA in altera editione sua *Vulgaris Eloquentiae* protulit hic comprehendimus. Sed verba quae hoc tantum differunt quod cum *e* littera pro *ae* apud RAJNA scribuntur non adnotavimus. Similiter *Eclogas* ab ALBINI, *Quaestionem de Aqua et Terra* a SHADWELL, *Vitam novam* a BARBI editas exhausimus. *Epistolae decimae* tamen textum a BOFFITO editum laudabile quidem opus sed ut vir doctus ipse autumat non iam ad unguem castigatum non adhibuimus.

Plerorumque verborum omnes locos pleno cum textu afferimus. Eorum quae crebrius inveniuntur circa cxxv ita tractamus ut alios locos, sive magni momenti sive exemplum generis scribendi Dantei exhibentes, cum textu exscribamus, alios sub capite *His quoque locis* aut paucis tantum verbis intra uncinos allatis aut textu omnino omisso adiciamus. Simili modo tractantur litterae aliquot quadratae *A*, *B*, *C*, etc., quae in rebus logicis vel geometricis demonstrandis usurpantur. Verborum *et*, *qui* relativi, *sum* locos nequaquam omnes sed ad vim cuiusque illustrandam idoneos exscripsimus.

Quae nobis in his Concordantiis faciendis proposuerimus et quas rationes adhibuerimus et quibus modis hic liber opera Dantis investigantibus usui esse possit si cognoscere velis, quaesimus ut ea legas quae de his rebus in Vol. XXIX Annalium Societatis Danteae nostrae disseruimus.

Cum multi nos in hac opera benigne adiuverint, imprimis LVCIANO EDVARDO TAYLOR, SAMVELI FRANCISCO WILKINS, ALANO CAMPBELL WHITE gratias agere volumus. Quid autem Preli Clarendoniani curatoribus comitate celeritate subtilitate insignibus debeamus multum nos iuvat hoc loco profiteri.

EDVARDVS KENNARD RAND.
ERNESTVS HATCH WILKINS.

Scriptum Cantabrigiae in Nova Anglia
Kal. Sept. Anno M DCCCC XI.

SIGLA

(1) in locis afferendis :

A. T. = *Quaestio de Aqua et Terra*
Canz. = *Canzone*
Conv. = *Convivio*
Ecl. = *Ecloga*
Ep. = *Epistola*
Inf. = *Inferno*
M. = *De Monarchia*
Par. = *Paradiso*
Purg. = *Purgatorio*
V. E. = *De Vulgari Eloquentia*
V. N. = *Vita Nuova*

(2) in notis :

A = *Dantis Eclogae, Ioannis de Virgilio Carmen et Ecloga responsiva*, testo, commento, versione, a cura di Giuseppe Albini, Firenze, Sansoni, 1903.
B = *La vita nuova*, per cura di Michele Barbi, Milano, Hoepli, 1907.
M = *Tutte le opere di Dante Alighieri*, nuovamente rivedute nel testo dal Dr. E. Moore, Oxford, nella stamperia dell' università, 1904.
R = *Il trattato De vulgari eloquentia di Dante Alighieri*, per cura di Pio Rajna, Firenze, Successori Le Monnier, 1897.
S = *Dante, Quaestio de aqua et terra*, edited and translated by Charles Lancelot Shadwell, D.C.L., Oxford, at the Clarendon Press, 1909.

Ubicumque sub capite *His quoque locis* numeri linearum notis afferendi aliquid (' ') comprehensi sunt, scias e loco qui in editione eisdem notis inclusus est verbum sumptum esse.

Sub eodem capite verborum coniunctivorum, ut *quod, si, licet,* si numeri linearum inclinatis litteris impressi sunt, id signo est verba quae has particulas sequuntur modi subiunctivi esse. De *cum* particula, vide pag. 577.

A

A. Omne B est *A*, solum C est *A*; ergo solum C est B — *M.* i. 11. 62 (*bis*)
Et similiter: **M. i.** 11. 63, 64; 14. 4, 5, 6, 7, 10, 24 (*bis*), 25, 26; **iii.** 5. 24, 25; 13. 27, 29, 30, 33, 34
sit centrum coeli et terrae punctus in quo *A* — *A. T.* 12. 17
Et similiter: **A.T.** 12. 20, 23, 24, 33, 46; 19. 11
v. **Alpha**

a. Perpetuis undis *a* summo margine ripas Rorans alveolus — *Ecl.* i. 15
Litora dextra Pado . . *a* Rubicone sinistra — *Ecl.* ii. 67
senectutem *a* Cicerone defensam — *M.* i. 1. 23
nulla vis, *a* pluribus specie diversis participata — *M.* i. 3. 39
quia sic et participatur *a* brutis — *M.* i. 3. 52
Resumentes igitur quod *a* principio dicebatur — *M.* i. 5. 1
'Omnis domus regitur *a* senissimo' — *M.* i. 5. 33
eo quod cura ipsorum *a* cura illa suprema descendit — *M.* i. 11. 127
quia non *a* se, sed ab alio captivum trahitur — *M.* i. 12. 26
maximum donum humanae naturae *a* Deo collatum — *M.* i. 12. 41
sicut via necessitatur *a* termino — *M.* i. 12. 54
duas rationes efficaces . . scilicet *a* disceptatione athletarum unam, et *a* disceptatione pugilum alteram — *M.* ii. 8. 104, 105
Inferunt enim se contradictoria invicem *a* contrario sensu — *M.* ii. 12. 29
licet Luna non habeat lucem abundanter, nisi ut *a* Sole recipit, non propter hoc sequitur, quod ipsa Luna sit *a* Sole — *M.* iii. 4. 131, 133
quia motus eius est *a* motore proprio, influentia sua est *a* propriis suis radiis — *M.* iii. 4. 139, 140
quaestionis, quae *a* principio discutienda proponebatur — *M.* iii. 13. 6
si Ecclesia virtutem haberet auctorizandi Romanum principem, aut haberet *a* Deo aut *a* se, aut ab Imperatore aliquo, aut — *M.* iii. 14. 3 (*bis*)
rationabile est quod ante qui fuit inciperet *a* gaudio — *V. E.* i. 4. 38
nam ab oriente Alamannos habent et *a* septemtrione . . *a* meridie quoque Provincialibus . . clauduntur — *V. E.* i. 8. 60, 62
de unius eiusdemque *a* principio idiomatis variatione secuta — *V. E.* i. 9. 5
Et quod unum fuerit *a* principio confusionis — *V. E.* i. 9. 14
Apuli . . *a* sui acerbitate . . turpiter barbarizant — *V. E.* i. 12. 56
Quandoque pedes *a* syrmate superantur in toto — *V. E.* ii. 11. 39
qui virtutes honorabat in terris, nunc *a* virtutibus honoratur — *Ep.* ii. 32
et confundentur qui diligunt iniquitatem *a* facie coruscantis — *Ep.* v. 16
a quo velut *a* puncto bifurcatur Petri Caesarisque potestas — *Ep.* v. 90 (*bis*)
Absit *a* viro philosophiae domestico temeraria . . humilitas . . ! — *Ep.* ix. 32
Absit *a* viro praedicante iustitiam ut . . ! — *Ep.* ix. 36
zelus . . *a* primordio metam praefixam urgebit ulterius — *Ep.* x. 86
a principio horribilis et foetida est, quia *Infernus* — *Ep.* x. 220
Inquisitis his tribus in quibus variatur pars *a* toto, videndum est de aliis tribus in quibus variatio nulla est *a* toto — *Ep.* x. 260, 261
id habet esse ab aliquo; et illud *a* quo habet, *a* se, vel ab aliquo habet. Si *a* se, sic est primum; si ab aliquo, et illud similiter vel *a* se, vel ab aliquo — *Ep.* x. 366, 367 (*bis*), 369
videmus . . circumferentiam includi *a* circumferentia — *A. T.* 3. 17
est manifesta per locum *a* sufficienti divisione causae — *A. T.* 10. 15
ut scilicet pateretur elevari in parte *a* virtute coeli, tanquam obediens *a* praecipiente — *A. T.* 18. 61, 62

via inquisitionis in mathematicis, quae est *a* causis, sive *a* superioribus, ad effectus, sive ad inferiora — *A. T.* 20. 34, 35

quia frangitur radius rectus . . *a* convexo aquae — *A. T.* 23. 34

His quoque locis: **M. i.** 12. 90; 13. 61; 15. 7, '22'; 16. 6; **ii.** 1. '6', 43, '48', 59; 2. 36, 44; 3. 34 (*a* capta Troia), 123; 4. 3, 20, 25; 7. 17 (*a* Natura positum), 24 (ordinatus . . *a* natura), 87 (*a* natura ordinatus); 9. 40, '85', '101'; 10. 56; 11. 5, 18; 12. 54 (*a* iuste edicere), 64 (si reducatur . . *a* positione antecedentis), 68 (*A* positione antecedentis sic :); **iii.** 1. 41; 3. 88, 108; 4. 19, 21, 110, 136, 144, 147, 156, 159; 5. 34; 6. 44; 7. 33; 8. 45; 9. 29, '78'; 10. 2 (mundatus *a* lepra); 12. 88, 98; 13. 4, 10, 15; 14. 8, 11, 12, 14, 15, 39, 42, 44; 16. 6, 8, 17, '29', 67, 128; **V.E. i.** 3. 23; 4. 23 (*bis*); 6. 40; 7. 11, 22, 35; 8. 36 (incipiens *a* finibus), 52 (*a* . . finibus incipientes), 54; 9. 52 (*bis*), 64, 66, 74, 79, 106; 12. 45, 74; 13. 42; 14. 18, 42; 15. 8, 16, 44, 53; **ii.** 4. 21, 80; 5. 10; 13. 39; **Ep.** i. 68; ii. 23; iii. 9, 24, 28; iv. 54; v. '120', 127, 129; vi. 192 (hoc *a* modo); vii. 86; x. 124, 158, 191 (*comoedia* dicitur *a* *comus*), 196, 199 (dicitur . . *a* *tragus*), 303 (*bis*), 311, 355, 356, 376, 388, 389, 401, 402, '416' (*bis*), 444 (*a* nullo contentum), 447, 455 (*a* nullo contineri), 467, 485 (quod *a* nullo movetur); **A.T.** 1. 17; 3. 2; 5. 13; 13. 13, 16 (*bis*), 17, 18; 14. 8; 15. 3, 9, 13; 16. 9; 18. 25 (*a* sua intentione deficere), 67; 19. 14, 30, 40, 57, 58; 21. 37, 59, 60, 66; 22. '12', '13'; 23. 5; 24. 14, 20

a. necessaria . . ut . . *a*, *e*, *i*, *o*, *u* — *V. E.* ii. 7. 53

ab. quatenus *ab* eis posteritas habeat quo ditetur — *M.* i. 1. 6

Longe namque *ab* officio se esse non dubitet, qui — *M.* i. 1. 7

intentatas *ab* aliis ostendere veritates — *M.* i. 1. 18

ab Aristotele felicitatem ostensam — *M.* i. 1. 21

Monarchiae notitia . . *ab* omnibus intentata — *M.* i. 1. 31

quod quidem esse nulli *ab* homine alii competit — *M.* i. 3. 54

tunc optime se habet, quando *ab* unico Principe tanquam *ab* unico motore, et unica lege, tanquam *ab* unico motu . . reguletur — *M.* i. 9. 17, 18, 19

Et verum dicunt; sed importatum per verba longe est *ab* eis — *M.* i. 12. 11

Si ergo iudicium moveat omnino appetitum, et nullo modo praeveniatur *ab* eo, liberum est; si vero *ab* appetitu . . iudicium moveatur, liberum esse non potest, quia non a se, sed *ab* alio captivum trahitur — *M.* i. 12. 23, 24, 26

id quod est alterius gratia, necessitatur *ab* illo — *M.* i. 12. 53

Et quanto aliquid a maximo ente elongatur, tanto et *ab* esse unum, et per consequens *ab* esse bonum — *M.* i. 15. 8, 9

quod . . cum *ab* ipsa materia esse non possit . . per prius *ab* artifice Deo sit, et secundario a coelo — *M.* ii. 2. 34, 35

natura enim in providendo non deficit *ab* hominis providentia — *M.* ii. 7. 3

Certare etenim *ab* eo quod est certum facere, dictum est — *M.* ii. 8. 67

'. . iustus, *ab* auditione mala non timebit' — *M.* iii. 1. 32

sicut verum et falsum *ab* esse rei, vel non esse . . causatur — *M.* iii. 15. 57

locutionem . . eam quam infantes adsuefiunt *ab* adsistentibus — *V. E.* i. 1. 23

sicut . . quilibet exordium suae locutionis incipit *ab heu* — *V. E.* i. 4. 37

nam *ab* oriente Alamannos habent et a septemtrione, *ab* occidente Anglico mari vallati sunt — *V. E.* i. 8. 59, 60

quos poeta . . *ab* ardente virtute sublimatos . . vocat — *V. E.* ii. 4. 74

magis, immo prorsus, denominari videtur *ab* eo quod agitur . . quam *ab* eo quod agit in alios — *V. E.* ii. 8. 32, 33

Pedes quoque versus in numero superant, et superantur *ab* iis — *V. E.* ii. 11. 46

fides huius, quamquam sit *ab* experientia persuasum — *Ep.* iv. 25

de palaestra . . undique *ab* Oceani margine circumspecta — *Ep.* viii. 183

Quod causatum est, vel a natura est, vel *ab* intellectu; et quod a natura est, per consequens causatum est *ab* intellectu — *Ep.* x. 389, 390

Omne ergo quod est causatum, est causatum *ab* aliquo intellectu — *Ep.* x. 393

postquam praemisit hanc veritatem, prosequitur *ab* ea — *Ep.* x. 439

licet natura particularis . . *ab* intento fine frustretur — *A. T.* 18. 23
non est ratio quare magis *ab* ista parte quam *ab* alia elevasset — *A. T.* 21. 6, 7
Quare potius elevatio . . fuit *ab* ista parte quam *ab* alia — *A. T.* 21. 53, 54

His quoque locis : **M. i.** 2. 14, 46 ; 3. 8 (alius *ab* hoc), 9 (alius *ab* utroque), 10 (alius . . *ab* omnibus), 48 (*ab* elementis participatur) ; 4. '14' (minus *ab* angelis) ; 5. 14, 41 ; 8. 12 ; 11. 40 (voluntas *ab* omni cupiditate sincera), 116, 140 ; 12. 82 ; 13. 4, 32 (alius *ab* eo) ; 14. 25, 26, 33, 53, 56, 59, 64, 84 ; 15. 21, 58, 66 ; **ii.** 1. 54 ; 3. 77 ; 4. 72 (*ab* aeterno) ; 5. 78, '87', 106 ; 7. 8, 12 (*ab* hac providentia natura non deficit), 25 (deficeret *ab* artis perfectione) ; 9. 41, 52, 59, '95' ; 11. 72 (infra . . *ab* illa specula) ; 12. 14 ; 13. 32, 33, 57 ; **iii.** 1. 41 ; 3. 109, 111 ; 4. 3, 4, 37, 149 ; 8. 64 ; 10. 8, 10, 19, 22, 42, 83, 91 ; 11. 5, 11, 18 ; 13. 13 ; 14. 4 (*bis*), 33, 37, 54, 57 ; 15. 62 ; 16. 7, 65 (ostensa . . *ab* humana ratione), 96, 128, 138 ; **V.E. i.** 1. 15 ; 4. 25, 32, 33 ; 5. 6 (afflatus . . *ab* animante virtute) ; 6. 54 ; 7. 7 (*ab* initio), 49 ; 8. 8 (*ab* inde), 21, 25, 36 (*Ab* isto incipiens idiomate), 38 (*ab* inde), 40 (quod . . restat *ab* istis), 45 ; 9. 34 ; 12. 52, 54 ; 15. 5, 15, 39 ; 16. 15 ; 19. 22 (*bis*) (*ab* ipso, tanquam *ab* excellentissimo, incipientes) ; **ii.** 1. 6 ; 5. 25 (principiantes *ab* illo) ; 8. 20, 25 (*bis*) ; 9. 21 ; 11. 61 (*ab* invicem) ; 12. 38 (*ab* eptasyllabo . . principiasse) ; **Ep.** i. 51 ; ii. 8 ; iv. 53 ; v. 144 ; vi. 127 ; vii. 59 (*ab* inutili unda Oceani . . circumcingi), 76 ; viii. 55, 133 (*ab* infra) ; x. 67 (*ab* invicem), 99, 105, 106, 153, 159 (*allegoria* dicitur *ab alleon*), 194, 355, 363, 366, 367, 368, 369, 375, '514', 619 ; **A.T.** 2. 11 ; 3. 7, 9 (aliam *ab* eo) ; 12. 23 ; 15. 4 ; 16. 40 ; 18. 41 (deficeret *ab* integritate) ; 19. 39, 42, 48, 53, 54 ; 20. 30, 52, 62 ; 21. 1, 57

abellir. Folquetus de Marsilia : 'Tan m'*abellis* l'amoros pensamen' — *V. E.* ii. 6. 59

abeo. animae separatae bene hinc *abeuntes* — *M.* i. 12. 34

abhorreo. sacratissimi Principatus vocabulum *abhorrentes* — *M.* iii. 3. 50
cum . . maior pars Europam colentium hoc *abhorreat* — *M.* iii. 14. 61
quod nempe facere Natura *abhorret* — *V. E.* i. 2. 9
Huius iudicium omnem severitatem *abhorret* — *Ep.* v. 40
Et hoc . . mortalium penitus *abhorreret* adsensus — *Ep.* vi. 48

abicio. quaedam rectitudo sive regula, obliquum hinc inde *abiciens* — *M.* i. 11. 17
cum quibus et Spoletanos *abicimus* — *V. E.* i. 11. 21
ne cum . . aquila . . affuerit, *abiectos* videat pullos eius — *Ep.* v. 54
abiectus Dionysius, Damascenus, et Beda — *Ep.* viii. 116

abigo. de tot ovibus, et si non *abactis*, neglectis tamen — *Ep.* viii. 99

abmotim. ut disiunctim *abmotim*que morantibus varie varietur — *V. E.* i. 9. 88

abnego. Sed Christus huiusmodi regimen coram Pilato *abnegavit* — *M.* iii. 15. 28

abominabilis. cupiditas, quae sacerdotium vetus *abominabile* fecit — *Ep.* viii. 5

abrumpo. cum . . *abruptis* vinculis . . transnatavit Tiberim — *M.* ii. 4. 67

abscondo. capillos . . *abscondere* canos Fronde sub inserta — *Ecl.* i. 43

absens *v.* **absum**

absentia. me . . excuso de *absentia* lacrymosis exequiis — *Ep.* ii. 46
livor . . ob tutoris *absentiam*, nos alios impius denudavit — *Ep.* vii. 9

absolute. si hoc 'quodcumque' sumeretur *absolute* — *M.* iii. 8. 43
non *absolute* sumenda est . . sed respective ad aliquid — *M.* iii. 8. 51
sic adsumendo, vera est illa propositio ; *absolute* vero non — *M.* iii. 8. 66

absolutio. ordinamentum . . super *absolutione* bannitorum — *Ep.* ix. 17

absolutus. quaedam sic sunt, ut habeant esse *absolutum* in se — *Ep.* x. 98

absolvo. Pudeat ergo tam ab infra, non de coelo ut *absolvat*, argui — *Ep.* viii. 134
quod . . et *absolvi* possem et redire ad praesens — *Ep.* ix. 20

absque. operatio primi, *absque* cooperatione secundorum agentium — *M.* ii. 4. 16
cum . . impossibile sit habere antecedens *absque* consequente — *M.* ii. 6. 34
si aliquid, ut finis ipsius iuris, *absque* iure obtineretur — *M.* ii. 6. 62
quod ordo naturalis in rebus *absque* iure servari non possit — *M.* ii. 7. 18
Quod nemo . . *absque* fide salvari potest — *M.* ii. 8. 31
Nec iam depauperatio talis *absque* Dei iudicio fit — *M.* ii. 12. 11
cum nulla forma . . subsistat, *absque* hypostasi substantiae — *M.* iii. 12. 47

in quo reperiatur ipse . . *absque* differentialibus aliis — *M.* iii. 12. 93
'Omnis oblatio . . *absque* fermento erit' — *M.* iii. 13. 67
licet Deus sciret . . *absque* locutione conceptum primi loquentis — *V. E.* i. 5. 24
talia verba in chartulis *absque* prolatore iacentia — *V. E.* ii. 8. 48
Hoc . . *absque* importuna deminutione verba non capiunt — *Ep.* iv. 14

abstenuo. publica . . dominia . . numquam posse . . *abstenuata* conquiri — *Ep.* vi. 44

abstineo. propositum . . quo a mulieribus suisque cantibus *abstinebam* — *Ep.* iii. 29

abstractum. quemadmodum albedo in suo *abstracto* considerata — *M.* i. 11. 19

absum. Te iuga, te saltus nostri, te flumina flebunt *Absentem* — *Ecl.* ii. 58
'*Absit* a te, Domine; non erit tibi hoc' — *M.* iii. 9. 78
Absit; quoniam Augustus est — *Ep.* v. 45
numquid timor ille perniciosus . . *abesse* poterit . . ? — *Ep.* vi. 73
qui . . in castra Caesaris, *absente* Caesare, proruperunt — *Ep.* vi. 131
Absit a viro philosophiae domestico . . ! — *Ep.* ix. 32
Absit a viro praedicante iustitiam ut . . ! — *Ep.* ix. 36
qui *absentibus* viris invidiosis mendacia confingere solent — *A. T.* 1. 12
et *absit* omne prohibens — *A. T.* 12. 29

absumo. cum . . omne finitum per finitas decisiones *absumatur* — *M.* iii. 10. 95

absurdus. principium, ex cuius contradictorio tam *absurda* sequuntur — *M.* iii. 2. 53
quod *absurdum* est dicere de Deo — *M.* iii. 4. 104
Absurdum atque rationi videtur horrificum — *V. E.* i. 4. 31

abundans. ovis . . Ubera vix quae ferre potest, tam lactis *abundans* — *Ecl.* i. 59
recipit aliquid a Sole, quia lucem *abundantem* — *M.* iii. 4. 144

abundanter. licet Luna non habeat lucem *abundanter*, nisi — *M.* iii. 4. 131

abundantia. fons . . in multiplices alveos influit ex *abundantia* bonitatis — *M.* iii. 16. 119

abutor. Oh summum facinus . . aeterni Spiritus intentione *abuti*! — *M.* iii. 4. 84
dicere quod Ecclesia sic *abutatur* patrimonio — *M.* iii. 13. 77
quippe nulla pastorali auctoritate *abutens* — *Ep.* viii. 73

abvium. ad boves calcitrantes et per *abvia* distrahentes, attendo — *Ep.* viii. 89

Abydos. ut transitum maris Asiam ab Europa dirimentis, inter Seston et *Abydon*, ponte superaverit — *M.* ii. 9. 53

ac. cum . . appetat . . *ac* in agendo agentis esse . . amplietur — *M.* i. 13. 9
auri grande pondus . . derisit, *ac* derisum . . despexit — *M.* ii. 5. 94
Salomon . . docet, *ac* praeceptor morum Philosophus . . suadet — *M.* iii. 1. 17
Theologiae *ac* Philosophiae cuiuslibet inscii et expertes — *M.* iii. 3. 54
His quoque locis: **M. i.** 4. '63' (*ac* si); 15. 34 (*ac* si); 16. 70, 124; **V.E. i.** 6. 1; 10. 14, 20, 29[1]; 12. 22; 19. 13; **ii.** 1. 56; 4. 66; **Ep.** iii. 29; v. 21, 79, 137, 163, 164; vi. 91, 154; vii. *tit.* 5; 186; viii. 36, 137; ix. 4; x. 29, 50, 347, 412, 503 (*ac* si); **A.T.** 16. 3, 5, 35, 50; 17. 5; 22. 4; 24. 18

accedo. *Accedunt* nunc illae sacratissimae victimae Deciorum — *M.* ii. 5. 128
Accedit et illud inenarrabile sacrificium . . Marci Catonis — *M.* ii. 5. 132
ut . . ab Ecclesia traditionibus *accedat* auctoritas — *M.* iii. 3. 110
visibiles magis dicuntur . . secundum quod *accedunt* — *V. E.* i. 16. 18
ad expositionem *literae* . . *accedendum* est — *Ep.* x. 284
ad litteram *accedatur* — *Ep.* x. 348

accendo. ut mundo libertatis amores *accenderet* — *M.* ii. 5. 137
bos noster evangelizans, *accensus* ignis aeterni flamma — *Ep.* vii. 66
videor . . confusionis ruborem . . *accendisse* — *Ep.* viii. 97

accensio. ea quae maxima sunt ad ista, ut . . amoris *accensio* — *V. E.* ii. 2. 76

accentuo. qui *Ces fastu*, crudeliter *accentuando*, eructuant — *V. E.* i. 11. 37

accentus. mediastinis civibus *accentus* enormitate dissonare videntur — *V. E.* i. 11. 40
adeo vocabulis *accentibus*que hirsutum [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 14. 21
de tot rusticanis *accentibus* . . urbanum [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 17. 22

[1] ac *R* et *M*

Ubi si consideretur *accentus* et eius causa — *V.E.* ii. 5. 39
pexa .. illa, quae .. sine *accentu* acuto vel circumflexo — *V.E.* ii. 7. 42
quamvis asperitatem habeant adspirationis, et *accentus* — *V.E.* ii 7. 58

acceptabilior. et si melius, Deo *acceptabilius* — *M.* i. 14. 77
Deo esse *acceptabilius* hoc, inter hoc *unum* et haec *plura* — *M.* i. 14. 81

acceptabilis. 'Ecce nunc tempus *acceptabile*' — *Ep.* v. 1

acceptabilissimus. non solum .. acceptabilius .. sed *acceptabilissimum* — *M.* i. 14. 82

accepto. Tum quia Castalias pudet *acceptare* sorores — *Ecl.* i. 54
illam non lentis passibus *acceptabo* — *Ep.* ix. 44

acceptus. Hoc etenim quam iucundum, quam *acceptum* .. exstiterit — *Ep.* iv. 13

accessus. ut patet in *accessu* et recessu maris — *A.T.* 7. 3

accidens. si ex falsis verum .. concluditur, hoc est per *accidens* — *M.* ii. 6. 51
cum huiusmodi regimina sint *accidentia* quaedam ipsius hominis — *M.* iii. 4. 100
accidentia prius producendo quam proprium subiectum — *M.* iii. 4. 102
cum .. subinferunt .. falluntur secundum *accidens* — *M.* iii. 12. 30
dum nullo *accidente* vilescant — *V.E.* ii. 4. 62

accidentalis. per formam *accidentalem*, quae est relatio — *M.* iii. 12. 41
cum nulla forma *accidentalis* per se subsistat — *M.* iii. 12. 46

accido. et sic de singulis operantibus *accidit* — *V.E.* i. 7. 56
Eae omnes differentiae .. quid *acciderent*[1] .. patebit — *V.E.* i. 9. 46
Idcirco *accidit* ut .. rectius poetemur — *V.E.* ii. 4. 24
sed non minoris difficultatis *accidit* discretio — *V.E.* ii. 6. 29
quod videtur *accidere* propter hoc, quod — *A.T.* 5. 11
accidit in hac parte terram esse superiorem — *A.T.* 23. 22
v. **accidens**

accipio. proprium opus humani generis totaliter *accepti* — *M.* i. 4. 3
duas rationes efficaces ad propositum *accipere* possumus — *M.* ii. 8. 103
'.. Et hoc simul *accipe* dictum ..' — *M.* ii. 10. 66
carbonis .. quem unus de Seraphim *accepit* de altari coelesti — *M.* iii. 1. 24
accipio hic largo modo falsum — *M.* iii. 4. 33
errare contingit: aut quaerendo ipsum [*sc.* sensum mysticum] ubi non est, aut *accipiendo* aliter quam *accipi* debeat — *M.* iii. 4. 49, 50
quod .. esse dictum .. *accipiunt* de litera Matthaei — *M.* iii. 8. 7
Accipiunt etiam illud Lucae, quod Petrus dicit — *M.* iii. 9. 1
Quod si verba illa Christi et Petri typice sunt *accipienda* — *M.* iii. 9. 129
sed, *accipiendo* vel compilando ab aliis, potiora miscentes — *V.E.* i. 1. 14
locutionem .. quam .. nutricem imitantes *accipimus* — *V.E.* i. 1. 27
cum de ratione *accipere* habeat et in rationem portare — *V.E.* i. 3. 17
nec a ratione *accipere* nec in rationem deponere potuisset — *V.E.* i. 3. 23
grammaticae positores inveniuntur *accepisse sic* — *V.E.* i. 10. 8
si vulgare Sicilianum *accipere* volumus, secundum quod — *V.E.* i. 12. 44
Si autem ipsum *accipere* volumus, secundum quod — *V.E.* i. 12. 51
Accipiunt etiam praefati cives ab Imolensibus lenitatem — *V.E.* i. 15. 14
si ergo Bononienses utrinque *accipiunt* — *V.E.* i. 15. 28
et illinc[2] aliorum omnium mensuram *accipiamus* — *V.E.* i. 16. 12
secundum quod unica *accipitur*, ut curia regis Alamaniae — *V.E.* i. 18. 47
ipsum [*sc.* vulgare] prosaicantes ab inventoribus magis *accipiunt* — *V.E.* ii. 1. 6
considerandum est quod cantio dupliciter *accipi* potest — *V.E.* ii. 8. 19
prout *accipitur* generaliter, et prout per superexcellentiam — *V.E.* ii. 8. 75
quod nos e contrario regulatis poetis pedes *accipimus* — *V.E.* ii. 11. 56
pedes ab invicem .. aequalitatem et habitudinem *accipere* — *V.E.* ii. 11. 63
quem situm *accipit* ibi, eundem resumat in altero — *V.E.* ii. 12. 76
de subiecto huius operis, prout ad literam *accipitur* — *Ep.* x. 166

[1] accidunt *R*   [2] illinc *M* quod velut *R*

Est ergo subiectum totius operis, literaliter tantum *accepti* — *Ep.* x. 169
Si vero *accipiatur* opus allegorice, subiectum est — *Ep.* x. 172
'status animarum post mortem .. simpliciter *acceptus*' — *Ep.* x. 236
Si ergo *accipiatur* ultimum in universo, vel quodcumque — *Ep.* x. 364
v. **acceptus**

accola. quod nostrum illustre velut *accola*[1] peregrinatur — *V. E.* i. 18. 32

accumulo. quod Tuscana tyrannis .. vires novas *accumulat* — *Ep.* vii. 80

accuratissime. vestra iuste censetur *accuratissime* colere ipsum — *Ep.* viii. 153

accuratus. *accurata* sollicitudine illam [*sc.* amicitiam] servare — *Ep.* x. 60

accuso. '.. non quasi gentem meam habens aliquid *accusare* ..' — *M.* iii. 13. 51

acerbe. 'Sed bella quibus Imperii corona proposita est, minus *acerbe* gerenda sunt' — *M.* ii. 10. 40

acerbitas. Apuli quoque, vel a sui *acerbitate* .. barbarizant — *V. E.* i. 12. 56
ad vulgare aulicum sine quadam *acerbitate* venire — *V. E.* i. 15. 25

acernus. Tityrus .. defensus *acerna* Fronde .. incumbebat — *Ecl.* ii. 12

Achaemenides. Quid quod *Achaemenides* .. animam vix claudere quivit? — *Ecl.* ii. 82

acies. '.. cum .. in mediam *aciem* Latinorum irruebat ..' — *M.* ii. 5. 145

Acis. Galatea relicti *Acidis* heu miseri discerpere viscera vidit — *Ecl.* ii. 79

acquiesco. Hic autem non fecit, sed *acquievit*: dicens ei: 'Satis est' — *M.* iii. 9. 59

acquiro (adq-). 'Tales duplici tempore indigere ad scientiam *acquirendam*' — *M.* i. 13. 47
sicut exhibitio facta de male *acquisito* est eleemosyna — *M.* ii. 6. 64
Et quod per duellum *adquiritur*, de iure *adquiritur* — *M.* ii. 10. 1, 2
nonne de iure *adquiritur* quod per duellum *adquiritur*? — *M.* ii. 10. 52, 53
manifestum est quod per duellum *adquiritur* de iure *adquiri* — *M.* ii. 10. 93 (*bis*)
Romanus populus per duellum *adquisivit* imperium — *M.* ii. 11. 2
Romanus populus per duellum *adquisivit* imperium: ergo de iure *adquisivit* — *M.* ii. 11. 78, 79

acola *v.* **accola**

actio. in omni *actione* principaliter intenditur ab agente — *M.* i. 13. 4
'De iis .. quae in passionibus et *actionibus* ..' — *M.* i. 13. 27
est *actio* quaedam, quae .. eleemosynae formam haberet — *M.* ii. 6. 58
actio tamen illa non erat possibilis — *M.* iii. 10. 118.
in *actionibus* .. signum inveniri .. quo .. mensurentur — *V. E.* i. 16. 25
signa .. quibus Latinae *actiones* ponderantur et mensurantur — *V. E.* i. 16. 38
Quae quidem nobilissima sunt earum quae Latinorum sunt *actiones* — *V. E.* i. 16. 41
secundum quod fabricatur ab auctore suo, et sic est *actio* — *V. E.* ii. 8. 21
sic tunc alicuius *actio*, modo quoque passio alicuius videtur — *V. E.* ii. 8. 29
denominari videtur ab eo quod agitur, et est *actio* alicuius — *V. E.* ii. 8. 33
actio completa dictantis verba modulationi armonizata — *V. E.* ii. 8. 50

activus. si natura passivorum et *activorum* consideretur — *M.* i. 11. 119
videtur enim in patiente disposito actus *activorum* inesse — *M.* iii. 10. 105

actuo. multitudinem .. per quam quidem tota potentia haec *actuetur* — *M.* i. 3. 72
proprium opus humani generis .. est *actuare* .. potentiam — *M.* i. 4. 3

actus. potentia .. tota simul in *actum* reduci non potest — *M.* i. 3. 69
ut potentia tota materiae primae semper sub *actu* sit — *M.* i. 3. 74
'Omne,' inquit, 'quod reducitur de potentia in *actum*, reducitur per tale existens in *actu*' — *M.* i. 13. 17, 18
ut patet in substitutione Matthiae in *Actibus* Apostolorum — *M.* ii. 8. 70
videtur enim in patiente disposito *actus* activorum inesse — *M.* iii. 10. 105
cum Paulus in *Actibus* Apostolorum dicat ad Festum — *M.* iii. 13. 42
agens aliquid *actu* esse tale oportet quale agere intendit — *M.* iii. 14. 47

[1] acola *R*

nam omnibus eiusdem speciei sunt iidem *actus* et passiones — *V. E.* i. 2. 37
talis *actus* locutio non est, sed quaedam imitatio — *V. E.* i. 2. 58
per proprios *actus* .. neminem alium intelligere opinamur — *V. E.* i. 3. 7
tam egregium humani generis *actum* .. profluisse — *V. E.* i. 4. 22
quod *actu* nostrorum effectuum [1] ordinato laetamur — *V. E.* i. 5. 29
Solis etenim in uno convenientibus *actu* eadem loquela remansit — *V. E.* i. 7. 52
quicquid in *actibus* nostris bene libratum est, curiale dicatur — *V. E.* i. 18. 39
Est enim cantio .. ipse canendi *actus* vel passio ; sicut lectio, passio vel *actus* legendi — *V. E.* ii. 8. 14, 15
utrum .. haec sit cantio, prout est *actus* vel prout est passio — *V. E.* ii. 8. 17
potentia quae post corruptionem unius *actus* non deperit — *Ep.* iv. 28
per corruptionem eius *actus* non depereunt — *Ep.* iv. 31
post corruptionem unius passionis, qua in *actum* reducitur — *Ep.* iv. 36
quid aliud haec nisi liber cursus voluntatis in *actum* .. ? — *Ep.* vi. 162
cum naturae .. *actus* et potentia rerum .. subiaceat — *A. T.* 18. 27
ut omnes formae .. reducantur in *actum*, et secundum rationem speciei sint in *actu* — *A. T.* 18. 31, 32
cum omnes formae .. sint in *actu* in Motore coeli — *A. T.* 18. 38
si omnes istae formae non essent semper in *actu* — *A. T.* 18. 40

acuo. caritas .. illam [*sc.* iustitiam] *acuit* atque dilucidat — *M.* i. 11. 94

acutus. pexa .. illa, quae .. sine accentu *acuto* vel circumflexo — *V. E.* ii. 7. 42

ad. Si levar cento *ad vocem tanti senis* — *Purg.* xxx. 17
Me vocat *ad* frondes versa Peneide cretas — *Ecl.* i. 33
Tityrus hoc propter confugit et Alphesiboeus *Ad* silvam — *Ecl.* ii. 8
Quod mentes hominum, fabatur, *ad* astra ferantur — *Ecl.* ii. 16
Sibilus hinc simplex avidas non venit *ad* aures — *Ecl.* ii. 38
Quod vocet *ad* litus Aetnaeo pumice tectum — *Ecl.* ii. 54
hirtaeque capellae Inde .. *ad* mollia prata praeibant — *Ecl.* ii. 94
qui .. *ad* Rempublicam aliquid adferre non curat — *M.* i. 1. 9
propter non se habere immediate *ad* lucrum — *M.* i. 1. 30
quaeritur, an *ad* bene esse mundi necessaria sit — *M.* i. 2. 10
manifestum est, quod materia praesens non *ad* speculationem per prius, sed *ad* operationem ordinatur — *M.* i. 2. 41 (*bis*)
ut omnis ratio eorum quae sunt *ad* finem, ab ipso fine sumatur — *M.* i. 2. 46
Et *ad* evidentiam eius quod quaeritur, advertendum, quod — *M.* i. 3. 5
sed quidquid prodit in esse, est *ad* aliquam operationem — *M.* i. 3. 23
Potentia etiam intellectiva .. non solum est *ad* formas universales .. sed etiam .. *ad* particulares — *M.* i. 3. 80, 81
Amplius, humana universitas est quoddam totum *ad* quasdam partes, et est quaedam pars *ad* quoddam totum — *M.* i. 7. 2, 3
Ad evidentiam subadsumptae sciendum quod — *M.* i. 11. 14
principibus aliis, quorum principatus *ad* alios terminantur ; ut puta Regis Castellae *ad* illum qui Regis Aragonum — *M.* i. 11. 85, 86
Quae duo cum simul *ad* unum concurrunt — *M.* ii. 1. 63
comparationem faciens de Aenea *ad* Hectorem — *M.* ii. 3. 54
Et quemadmodum omnis res est *ad* proprium finem — *M.* ii. 6. 23
quidam non solum singulares homines, quin etiam populi, apti nati sunt *ad* principari, quidam alii *ad* subici — *M.* ii. 7. 54 (*bis*)
non ut vicarius, sed ut legatus specialis *ad* hoc, sive nuncius — *M.* iii. 6. 20
non absolute sumenda est .. sed respective *ad* aliquid — *M.* iii. 8. 52
tum quia illa responsio non fuisset *ad* intentionem Christi — *M.* iii. 9. 16
ad collationem esse licitam requiritur dispositio conferentis — *M.* iii. 10. 101[b]
reponitur sub genere *ad* aliquid sive relationis — *M.* iii. 12. 44

[1] affectuum *R*

in quantum aliquid significare videtur *ad* placitum — *V. E.* i. 3. 28
quam longiora tempora variatio rei *ad* perpendi requirit — *V. E.* i. 9. 76
maxime pertractanda, hoc est ea quae maxima sunt *ad* ista — *V. E.* ii. 2. 75
Ad haec in artificiatis illud est nobilissimum, quod — *V. E.* ii. 3. 47
quaedam sunt sub una oda continua usque *ad* ultimum progressive — *V. E.* ii. 10. 19
ad potentiam, quod . . sis patiens te exhortor — *Ep.* iv. 50
Illius, qui *ad* poenitentiam vos expectat — *Ep.* viii. 62
quin nota . . Apostolicam Sedem usserit *ad* ignem — *Ep.* viii. 175
'*ad* aliquid et tunc speculantur practici aliquando' — *Ep.* x. 280
quaestio quaedam exorta est, quae dilatata multoties, *ad* apparentiam magis quam *ad* veritatem, indeterminata restabat — *A. T.* 1. 3, 4
Ad sensum enim videmus . . *Ad* rationem vero patebit inferius — *A. T.* 8. 6, 12
Quinto solvetur *ad* argumenta superius praenotata — *A. T.* 9. 11
cum A sit simpliciter deorsum *ad* omnia — *A. T.* 12. 25
'Mirabilis facta est scientia tua . . et non potero *ad* eam' — *A. T.* 22. 10
facile est solvere *ad* argumenta quae superius contra fiebant — *A. T.* 23. 1
Et sic *ad* argumenta. — *A. T.* 23. 60

His quoque locis: **Purg.** xxx. 17; **Ecl.** i. 33; ii. 8, 16, 38, 54, 94; **M. i.** i. 9, 30; 2. 10 (*ad* bene esse mundi), 41 (*bis*), 46; 3. 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15 (*bis*), 16, 31, 33, 89; 4. 5, 6, 12, 17, 34, 37; 5. 9 (*ad* bene esse mundi), 17, 24, 27, 29 (*ad* bene vivere), 43, 63, 66, 70 (*ad* bene esse mundi); 6. 1, 2, 3 (*bis*), 4, 5, 10, 13 (*bis*), 27, 29; 7. 4, 5, 6, 9, 10, 11, 14 (*bis*); 8. '10', '12', '13'; 9. 21 (*ad* bene esse mundi); 11. 12, 49, 68 (quantum *ad* velle), 69ᵃ (quantum *ad* posse), 69ᵇ (*Ad* evidentiam primi notandum est quod), 72, 142, 148; 12. 8 (usque *ad* hoc, ut), 13, 77, 78, 79, 80, 93 (*ad* bene esse mundi); 13. 2, 26, 36, 38 (*bis*), 40, 41, '47', 55, 66, 69; 14. 37, 55, 58, 62, 85 (*ad* bene esse mundi); 15. 21, 40, 41, 44, 56, 61 (quantum *ad*), 62 (quantum *ad*), 72, 78 (*ad* optime se habere), 81 (*ad* bene esse mundi); **ii.** 1. 7, 41, 42, 67; 2. 63; 3. 1, 19, 43 (Quantum . . *ad*), 56, 58 (Quantum . . *ad*), 72, 113, 118 (*ad* evidentiam subadsumptae); 4. 1, 11, 23, 44, 47, 59, 61, 69; 5. 4, '17', 18, 22 (*ad* invicem), 53, 82, '120'; 6. 6, 18 (*Ad* cuius evidentiam), 37, 39; 7. 7 (*ad* invicem), 9, 23, 27, 34, 37, 42, 45, 47, 48, 58, 61, 79, 88, 89; 8. 1, 8, 10, 17, 23, 25, 27. 35, '40', 46, '63', 76, 78, 103; 9. 22, '34', 35, 45, 60, 62, 64; 10. 6, 16, 26, 28, 60; 11. 12 (*ad* ultimum), 28 (*ad* ultimum), 46, 55, 68; 12. 18, 30, 34, 40, 60; 13. 15, 53; **iii.** 2. 1, 16, 20 (*Ad* non nolle), 22 (*ad* non odire), 40 (*ad* non velle); 3. 1, 3, 4, 6, 31 (*bis*), 32, 78, '85' (usque *ad*), 122; 4. 1, 45 (*ad* meliorem huius . . evidentiam), 79, 80, 92, 135 (Quantum est *ad* esse), 137 (quantum *ad*), 138 (quantum *ad*), 142 (quantum *ad*); 5. 7, 8, 28, 29; 6. 17, 45; 7. 3, 9, 42; 8. 2, 15, 60, 73; 9. 10, 19, 35, 45, 55, 56, 63, 65, 79, '90', 113, 127, 129, 131, 137, 141; 10. 50, 74, 79, 101ᵃ, 106, 113ᵃ (quantum *ad*), 113ᵇ; 11. 14; 12. 4, 8 (*bis*), 11, 13, 15 (*bis*), 18, 20, 26, 31 (*Ad* cuius evidentiam), 45, 57, 59, 63, 65, 67, 69 (*ad* invicem), 71, 72, 73, 81, 84, 85, 87, 91, 101, 102, 103; 13. 5, 35, 43ᵃ, '43ᵇ', 48, 69, 70; 14. 7, 35, 36; 15. 9 (*Ad* evidentiam autem minoris), 24, 60; 16. 2, 9, 12, 14, 35, 49, 53 (*bis*), 55, 58, 78, 81, 82, 87, 93, 123 (*ad* bene esse mundi), 133, 135, 136; **V.E. i.** 1. 5, 13, 31; 2. 13. 25 (*ad* bene esse), 28, 44, 45; 3. 14; 4. 5, 46 (*bis*), 49, 54, 56, 62 (*ad* quaedam sonare verba), 64 (*bis*); 5. 3, 23 (quantum *ad*); 6. 23, 31, 39, 42 (quantum *ad*), 43 (quantum *ad*), 44 (quantum *ad*), 51 (usque *ad*); 7. 8, 19, 23, 40, 49, 51, 58, 66 (quantum *ad*), 70 (usque *ad*); 8. 8, 10, 15, 26 (usque *ad*), 55 (usque *ad*); 10. 16, 36, 43, 44, 58, 60, 72 (*ad* minus quatuordecim), 83, 85 (venire . . *ad* magis ultra); 12. 16, 42; 13. 1, 8; 14. 42, 45; 15. 24, 31; 18. 45; 19. 25, 29; **ii.** 1. 2, 84; 2. 15, 17 (*bis*), 19 (*bis*), 20, 27 (per respectum *ad*), 46 (*Ad* quorum evidentiam); 3. 5, 26, 30, 61, 62; 4. 5, 65, 75, 79; 5. 3; 6. 25, 75, 78; 7. 24; 8. 2, 40, 70; 9. 30 (*ad* libitum); 10. 7, 9, 16, 49; 12. 33 (*ad* libitum), 47, 54 (duo *ad* plus), 67, 82; 14. 18, 20; **Ep.** i. 24, 26, 30, 38, 45; ii. 4, 43; iii. 6; iv. 3, 42 (*ad* literam), 46; v. 21, 28, 83, 101, 102, 130 (usque *ad*), 143, 150; vi. 44, 59, 185, 199; vii. 69, 121, 155, 170, 193; viii. 49, 50, 51, 54, 59, 60, 61, '68', 88 (*bis*), 90, 91, 93, 109, 136 (*bis*), 148; ix. 7, 20 (*ad* praesens), 28, 40; x. 29, 63, 88, '92' (*ad* esse), '93', 101, 117, 128, 131ᵃ (per respectum *ad*), 131ᵇ (per respectum *ad*), 133 (*Ad* evidentiam itaque dicendorum), 152, 154, 165 (*ad* literam), 190, 201 (*ad* modum hirci), 219, 223, 230 (*ad* prae-

sens), '269', 273, 274, 276 (*ad* modum speculativi negotii), 282, 317, 319, 326, 348, 373, 377 (*ad* modum recipientis), 383 (quantum *ad* esse), 384 (Quantum .. *ad*), 398, 403, 404 (*ad* modum speculorum), 430 (quantum *ad*), 431 (quantum *ad* esse), 457 (Quantum *ad*), 459, 460, 463, 464, 471 (Quantum *ad*), 476, 478, 488, 493, 516, 531, 534, 539, 565, 566, 600 (*ad* praesens), 604, 609 (*ad* praesens), 618; **A.T.** 2. 6, 7; 8. 7; 11. 1 (*Ad* evidentiam igitur dicendorum), 7, 14; 12. 1, 21, 22, 24, 31, 33, 34, 45, 46, 47; 13. 1, 16 (*bis*), 18 (*bis*), 23 (per respectum *ad*), 27, 46 (remotiorem *ad* centrum); 15. 8, 18; 16. 33; 17. 8.; 18. 47 (*bis*); 19. 13 (quantum *ad*), 42 (usque *ad*), 55 (usque *ad*); 20. 30, 35, 36; 21. 11 (*Ad* cuius evidentiam), 38 (usque *ad*), 51, 54, 62, 71, 72; 22. 4, '7' (usque *ad*), 14, 15, 21; 23. 13, 24, 38, 43, 44, 49

v. **adusque**

adaequatio. per cuius *adaequationem* adaequetur pondus — *A. T.* 16. 32
in appensione ac *adaequatione* ponderum in bilancibus — *A. T.* 16. 35
Nam cum *adaequatio* corporis gravis non fiat per quantitatem .. sed per pondus; poterit ibi esse *adaequatio* ponderis, quando non sit ibi *adaequatio* quantitati — *A. T.* 17. 13, 15, 16

adaequo. cum .. amicitiam *adaequari* et salvari analogo doceatur — *Ep.* x. 62
donec *adaequetur* quantitas utriusque, per cuius adaequationem *adaequetur* pondus — *A. T.* 16. 31, 32

Adam. si .. non fuit, peccatum *Adae* in Christo non fuit punitum — *M.* ii. 13. 2
cum enim per peccatum *Adae* omnes peccatores essemus — *M.* ii. 13. 6
credimus ipsi *Adae* prius datum fuisse loqui — *V. E.* i. 4. 24
Petramala .. est .. patria maiori parti filiorum *Adam* — *V. E.* i. 6. 10
per consequens credit ipsum fuisse illud quod fuit *Adae* — *V. E.* i. 6. 17
Hac forma locutionis locutus est *Adam* — *V. E.* i. 6. 49

additio. est enim exornatio alicuius convenientis *additio* — *V. E.* ii. 1. 84

addreclamen* *v.* *adrechamen

adduco. Fastidium .. est in rebus manifestissimis probationes *adducere* — *M.* iii. 14. 62
Cum quibus et Trivisianos *adducimus* — *V. E.* i. 14. 31
quod superiora inferioribus admixta profectum *adducunt* — *V. E.* ii. 1. 86
Adhuc etiam posset *adduci* quod dicit Apostolus — *Ep.* x. 515

adeo *adv.* Quis igitur *adeo* mentis obtusae nunc est, qui non videat .. ? — *M.* ii. 11. 64
adeo ut fere quilibet sua propria specie videatur gaudere — *V. E.* i. 3. 5
Florentiam *adeo* diligamus ut .. exilium patiamur iniuste — *V. E.* i. 6. 20
adeo vocabulis accentibusque hirsutum et hispidum, quod — *V. E.* i. 14. 22
adeo roris altissimi .. vos fecit exsortes, ut — *Ep.* vi. 68

adeo *vb.* Mopsum visurus *adirem* .. ni te, Polypheme, timerem — *Ecl.* ii. 74
nequicquam Trinacriam Totila secundus adivit — *V. E.* ii. 6. 48

adeptio. cum .. consequantur naturam .. propter finis *adeptionem* — *M.* iii. 15. 5

adf- *v.* **aff-**

adhaereo. *Adhaesit pavimento anima mea*, Senti' dir lor — *Purg.* xix. 73

adhibeo. correptione diligenter *adhibita*, ignoscendum est — *M.* iii. 4. 74

adhuc. *Adhuc*, ille .. optime alios disponere potest — *M.* i. 13. 1
cum deinde manum errantem .. suam *adhuc*, cremari adspiciebat — *M.* ii. 5. 125
Babylone destructa .. nec *adhuc* partes occidentales expertus — *M.* ii. 9. 45
Usque *adhuc* patet propositum per rationes quae — *M.* ii. 11. 81
si .. non fuisset satisfactum .. *adhuc* essemus filii irae — *M.* ii. 13. 13
Dicunt *adhuc* quidam quod Constantinus Imperator — *M.* iii. 10. 1
Adhuc, cum conferens habeat se per modum agentis — *M.* iii. 10. 98
Adhuc dicunt, quod Hadrianus Papa — *M.* iii. 11. 1
Adhuc, si nihil operante A, C est in B — *M.* iii. 13. 32
Et si dicatur quod picae *adhuc* et aliae aves loquuntur — *V. E.* i. 2. 57
quod non oportebat illum loqui cum solus *adhuc* homo existeret — *V. E.* i. 5. 17
quare vicinius habitantes *adhuc* discrepant in loquendo — *V. E.* i. 9. 37
quae *adhuc* omnia vulgaria in se variantur — *V. E.* i. 10. 74

Arma vero nullum Latinum *adhuc* invenio poetasse — *V. E.* ii. 2. 95
Adhuc, quicquid per se ipsum efficit.. nobilius esse videtur — *V. E.* ii. 3. 25
sed nullum *adhuc* invenimus.. endecadem transcendisse — *V. E.* ii. 5. 8
Posset *adhuc* inveniri plurium syllabarum vocabulum — *V. E.* ii. 7. 64
quoniam habitudinem hanc *adhuc* non vidimus — *V. E.* ii. 11. 14
Sarni fluenta torrentis *adhuc* rictus eius inficiunt — *Ep.* vii. 141
Adhuc etiam posset adduci quod dicit Apostolus — *Ep.* x. 515
Sed cum sint plures coeli, *adhuc* restat inquirere — *A. T.* 20. 57

adiaceo. in.. terris et partibus circum *adiacentibus* — *Ep.* i. *tit.* 6

adicio. hoc.. illustre.. et curiale *adicientes*, vocemus — *V. E.* i. 17. 3
quid intendimus cum illustre *adicimus*.. denudemus — *V. E.* i. 17. 7
vires novas accumulat, temeritatem temeritati *adiciens* — *Ep.* vii. 81

adiectio. ipsum vulgare illustre decusamus *adiectione* secunda — *V. E.* i. 18. 2

adimitor. licet unum *adimitetur* aliud in uno — *A. T.* 23. 54

adinvenio. *Adinvenerunt* ergo illam [*sc.* grammaticam] — *V. E.* i. 9. 101
nec panteram quam sequimur *adinvenimus* — *V. E.* i. 16. 3

adipiscor. ut palmam tanti bravii primus in meam gloriam *adipiscar* — *M.* i. 1. 35
quod Roma palmam tanti bravii sit *adepta* — *M.* ii. 9. 82
Itaque *adepti* quod quaerebamus, dicimus — *V. E.* i. 16. 57
quamquam de Victoria victoriam sunt *adepti* — *Ep.* vi. 133
pars.. non *adepto* quolibet ubi.. movetur ad aliud — *Ep.* x. 477

adiutorium. elevatur tamen ad illa cum *adiutorio* fidei — *M.* ii. 8. 26
Multo magis opus est *adiutorio* illis qui pauca.. possunt — *V. E.* ii. 1. 29

adiuvo. Romanum Imperium.. miraculorum suffragio est *adiutum* — *M.* ii. 4. 25
cum.. miro Dei auxilio *adiuto*, transnatavit Tiberim — *M.* ii. 4. 68
hoc ratio humana.. intueri.. fide.. *adiuta* potest — *M.* ii. 8. 35
quos a Spiritu Sancto *adiutos* qui dubitat — *M.* iii. 3. 89
propria virtus ascendere non potest, nisi lumine divino *adiuta* — *M.* iii. 16. 51

admirabilis. 'neque Hesperus, neque Lucifer sic *admirabilis* est' — *M.* i. 11. 34
cuius operis *admirabilis* Lucanus.. memor fuit — *M.* ii. 9. 54
tragoedia in principio est *admirabilis* et quieta — *Ep.* x. 197
et hoc maxime in *admirabili* genere causae — *Ep.* x. 323
Cum ergo materia.. sit *admirabilis*; propterea ad *admirabile* reducenda ista tria intenduntur — *Ep.* x. 326 (*bis*)
noster Salvator.. per *admirabilem* suam resurrectionem — *A. T.* 24. 18

admirabilitas. in *admirabilitate* [*sc.* dicendorum] attentio [*sc.* paratur] — *Ep.* x. 333
admirabilitatem tangit, cum promittit se tam ardua.. dicere — *Ep.* x. 337

admiratio. eos qui sunt in *admiratione* restantes.. despicimus — *M.* ii. 1. 10
admiratione cedente, derisiva quaedam supervenit despectio — *M.* ii. 1. 20
velut saepe sub *admiratione* vidistis — *Ep.* iii. 11
Oh quam in eius *admiratione* obstupui! — *Ep.* iii. 17
Nonnulli sunt in *admiratione* suspensi — *Ep.* viii. 126

admiror. Sicut.. novum effectum communiter *admiramur* — *M.* ii. 1. 8
Admirabar.. Romanum populum.. fuisse praefectum — *M.* ii. 1. 11
Quod etiam Livius *admiratur* testificando — *M.* ii. 5. 126
Non etenim *admiremur*, si.. putant — *V. E.* i. 9. 77
parvulosque *admirantes* et inscios peccata patrum luere destinatos videre pigebit — *Ep.* vi. 113
Sed quid tam sera moretur segnities, *admiramur* — *Ep.* vii. 48
unde propter *admirari* coepere philosophari — *A. T.* 20. 28

admisceo. secundum quod magis et minus.. de contrariis *admiscetur* — *M.* i. 11. 28
Ubi ergo minimum de contrario iustitiae *admiscetur* — *M.* i. 11. 29
si quis versificator.. ipsum suae ruditati *admisceat* — *V. E.* ii. 1. 27
quod superiora inferioribus *admixta* profectum adducunt — *V. E.* ii. 1. 85
puta cum formosae mulieres deformibus *admiscentur* — *V. E.* ii. 1. 91

admissio. velut signum ante *admissionem* sagittae vel iaculi — *V. E.* ii. 8. 5
admitto. '.. cum .. equo *admisso* in mediam aciem .. irruebat ..' — *M.* ii. 5. 145
dum simulando iustitiam, exequutorem iustitiae non *admittunt* — *M.* ii. 12. 9
nimia caritate ardentes aliorum rogamina non *admittunt* — *A. T.* 24. 9
admoveo. nisi ut amoveant et *admoveant*, ut dictum est — *V. E.* i. 18. 16
adnexus *v.* **annexus**
adolescentia. propter blandas *adolescentiae* delectationes — *M.* i. 15. 70
adoptio. 'Qui praedestinavit nos in *adoptionem* filiorum ..' — *M.* ii. 13. 17
adquiro *v.* **acquiro**
adrechamen. Namericus de Belnui: 'Nuls hom non pot complir *adrechamen*[1]' — *V. E.* ii. 6. 63
Namericus de Belnui: 'Nuls hom non pot complir *adrechamen*' — *V. E.* ii. 12. 23
Adria. Litora .. Me colere Aemilida qua terminat *Adria* terram — *Ecl.* ii. 68
Adriaticus. promontorium illud Italiae qua sinus *Adriatici* maris incipit — *V. E.* i. 8. 56
laevum vero in *Adriaticum* cadit — *V. E.* i. 10. 49
ads- *v.* **as-**
adtingo *v.* **attingo**
adultus. vir .. qui neque pupillarem aetatem nec vidit *adultam* — *V. E.* i. 6. 7
adusque. lacte canoro Viscera plena ferens, et plenus *adusque*[2] palatum — *Ecl.* i. 32
adveho. 'Dardanus .. *Advehitur* Teucros ..' — *M.* ii. 3. 75
advena. sive *advenae* tunc primitus advenissent — *V. E.* i. 8. 14
ex commistione *advenarum* Longobardorum terrigenis — *V. E.* i. 15. 19
advenio. sive advenae tunc primitus *advenissent* — *V. E.* i. 8. 14
advento. severi iudicis *adventante* iudicio pallore notentur — *Ep.* vi. 24
adventus. ut cuius merito trepidatis *adventum* .. praesentiam sitiatis — *Ep.* v. 58
hac obice iusti regis *adventus* inflammabitur amplius — *Ep.* vi. 90
adverbium. inveniuntur accepisse *sic*, *adverbium* affirmandi — *V. E.* i. 10. 9
adversarius. Mitior namque est in *adversarium* solutio distinctiva — *M.* iii. 4. 127
Quod si .. *adversarios* nostros .. intenditis remeare — *Ep.* i. 36
adversor. in hoc unico concordantes, ut *adversentur* Domino — *M.* ii. 1. 26
adversus *adi.* Remota cupiditate omnino, nihil iustitiae restat *adversum* — *M.* i. 11. 74
cupiditate .. quae rei publicae semper *adversa* est — *M.* ii. 5. 35
Isti .. pluribus *adversis* argumentis moventur — *M.* iii. 4. 5
adversus *praep.* '.. Adstiterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum *adversus* Dominum et *adversus* Christum eius ..' — *M.* ii. 1. 4 (*bis*)
'.. Adstiterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum *adversus* Dominum et *adversus* Christum eius' — *M.* ii. 1. 34, 35
'.. Veni enim separare hominem *adversus* patrem suum' — *M.* iii. 9. 135
plebem .. *adversus* vos horrenda clamantem — *Ep.* vi. 109
conatur .. pontificis .. *adversus* te violare assensum — *Ep.* vii. 165
adverto. ad evidentiam eius quod quaeritur, *advertendum*, quod .. est — *M.* i. 3. 6
credunt .. non *advertentes* quod .. persuaserunt — *M.* i. 13. 22
Propter quod *advertendum* sane quod .. est — *M.* i. 14. 29
Ad cuius evidentiam *advertendum* quod .. est — *M.* ii. 6. 19
est *advertendum* quod quaedam scriptura est ante Ecclesiam — *M.* iii. 3. 71
advertendum quod .. dupliciter errare contingit — *M.* iii. 4. 47
hinc utrique potestis *advertere*, pacem .. esse paratam — *Ep.* v. 97
Nec *advertitis* dominantem cupidinem, quia caeci estis — *Ep.* vi. 151
non prorsus .. *advertens*, quoniam .. coarctatur — *Ep.* vii. 53
qui haec non *advertit*, extra limitem philosophiae [*sc.* est] — *A. T.* 21. 18
advocatus *v.* **advoco**
advoco. quod Hadrianus Papa Carolum Magnum sibi et Ecclesiae *advocavit* — *M.* iii. 11. 3

[1] addreciamen *R* [2] ad usque *A*

quod omnes .. Romanorum Imperatores post ipsum, et ipsi *advocati* Ecclesiae sunt, et debent ab Ecclesia *advocari* — *M.* iii. 11. 10, 11

advolo. cum *advolaverit* aquila in auro terribilis — *Ep.* vi. 81

Aeacides. Pyrrhus ille, tam moribus *Aeacidarum* quam sanguine generosus — *M.* ii. 10. 58

aedificatio[1]**.** usque ad *aedificationem* turris Babel — *V. E.* i. 6. 51
confusioni .. quae luit delictum in *aedificatione* Babel — *V. E.* i. 9. 20

aedificium. Videbitis *aedificia* vestra .. ariete ruere — *Ep.* vi. 102

aedifico. Ipse est petra, super quam *aedificata* est Ecclesia — *M.* iii. 10. 53
'Super hanc petram *aedificabo* Ecclesiam meam' — *M.* iii. 14. 22
et coepit *aedificare*[2] turrim in Sennaar — *V. E.* i. 7. 29

aegroto. Intellectu *aegrotas* utroque, similiter et affectu — *M.* i. 16. 30

Aegyptius. *Aegyptius* vero Scytharum civilitatem [*sc.* ignorat] — *M.* iii. 3. 12
qui de gravaminibus *Aegyptiorum* populum suum eripiet — *Ep.* v. 20

Aegyptus. *In exitu Israel de Aegypto* Cantavan tutti insieme — *Purg.* ii. 46
Secundus, Vesoges rex *Aegypti* ad hoc bravium spiravit — *M.* ii. 9. 35
Alexander .. apud *Aegyptum* .. collapsus est — *M.* ii. 9. 65
Lucanus, in octavo, invehens in Ptolemaeum regem *Aegypti* — *M.* ii. 9. 70
'In exitu Israel de *Aegypto* ..' — *Ep.* x. 143
significatur nobis exitus filiorum Israel de *Aegypto* — *Ep.* x. 147

Aemilis. Litora .. Me colere *Aemilida* qua terminat Adria terram — *Ecl.* ii. 68

aemulor. Unde nos .. doctrinas eorum poetrias *aemulari* oportet — *V. E.* ii. 4. 28

Aeneas. gloriosum regem *Aeneam*, patrem Romani populi fuisse — *M.* ii. 3. 30
'Rex erat *Aeneas* nobis ..' — *M.* ii. 3. 46
Miseno .. qui .. *Aeneae* ministrum se dederat — *M.* ii. 3. 51
comparationem faciens de *Aenea* ad Hectorem — *M.* ii. 3. 54
in octavo, ubi *Aeneas* ad Evandrum sic ait — *M.* ii. 3. 71
Andromache de Ascanio filio *Aeneam* genitorem interrogat — *M.* ii. 3. 98
Turnum victum introducit, orantem suppliciter ad *Aeneam* sic — *M.* ii. 3. 113
Poeta noster, cum clypeum *Aeneae* describeret in octavo — *M.* ii. 4. 51
Anchisen praemonentem *Aeneam*, Romanorum patrem — *M.* ii. 7. 69
cum introducit Iovem ad Mercurium de *Aenea* loquentem — *M.* ii. 7. 80
cum de sede patris *Aeneae* .. verteretur litigium — *M.* ii. 11. 9
In quo quidem agone tanta victoris *Aeneae* clementia fuit — *M.* ii. 11. 16
Intonet illa vox increpitantis a nubibus iterum in *Aeneam* — *Ep.* vii. 87

Aeneida (Aeneis). Virgilius, per totam *Aeneidem* .. testatur — *M.* ii. 3. 29
ut in ultimis *Aeneidos* canitur — *M.* ii. 11. 15
quos poeta *Aeneidorum* sexto dilectos Dei .. vocat — *V. E.* ii. 4. 73
secundum istum modum Virgilius primo *Aeneidorum* dicit — *V. E.* ii. 8. 22

Aeolus. quivi nel primo dell' *Eneida*: *Aeole, namque tibi* — *V. N.* 25. 77

aequalis. Triangulus habet tres duobus rectis *aequales* — *M.* i. 12. 16
aequalium stantiarum sine responsorio .. tragica coniugatio — *V. E.* ii. 8. 69

aequalitas. cum *aequalitas* carminum et syllabarum requiratur in pedibus — *V. E.* ii. 11. 26
carminum et syllabarum *aequalitatem* et habitudinem accipere — *V. E.* ii. 11. 62
in pedibus .. attenditur *aequalitas* carminum et syllabarum — *V. E.* ii. 12. 28

aequaliter. *aequaliter* ad ignorantiam et litigium se habet [*sc.* quaestio] — *M.* iii. 3. 6
coaequam, hoc est *aequaliter* .. distantem — *A. T.* 14. 6
circumferentiae distantis *aequaliter* a centro — *A. T.* 15. 3
Gravissimum corpus *aequaliter* undique .. petit centrum — *A. T.* 16. 3
ergo *aequaliter* undique .. petit centrum [*sc.* terra] — *A. T.* 16. 5

[1] hedificatio *R* [2] hedificare *R*

quod terra *aequaliter* in omni parte suae circumferentiae distet a centro, per hoc quod dicitur *aequaliter* — *A. T.* 16. 8, 10
quod est in omni parte *aequaliter* distare — *A. T.* 16. 19
terram *aequaliter* centrum petentem — *A. T.* 16. 37
oppositum suum, quod est *aequaliter* distare — *A. T.* 16. 41
quantum ex parte eius quod est *aequaliter* distare — *A. T.* 16. 44
gravissimum corpus *aequaliter* undique . . petit centrum — *A. T.* 17. 5
naturae . . *aequaliter* actus et potentia rerum . . subiaceat — *A. T.* 18. 26
licet terra . . *aequaliter* petat centrum — *A. T.* 19. 2

aequator. eorum [*sc.* mundi locorum] habitudinem ad . . circulum *aequatorem* — *V. E.* i. 6. 32

aequinoctialis. Garamantes, qui sub *aequinoctiali* habitantes — *M.* i. 14. 47
Sole in *aequinoctiali* existente — *A. T.* 19. 45
ab illis quorum zenith est circulus *aequinoctialis* — *A. T.* 19. 55
tantum declinet per zodiacum ab *aequinoctiali* versus polum — *A. T.* 20. 62
ita elevasset ultra *aequinoctialem*, sicut citra — *A. T.* 20. 64
alia virtus stellarum quae sunt citra *aequinoctialem* — *A. T.* 21. 28
extendatur a linea *aequinoctiali* usque ad lineam — *A. T.* 21. 37

aequitas. '. . si socios *aequitate* et fide defendissent . .' — *M.* ii. 5. 64
Cupiditatem . . quae nunquam . . *aequitatis* . . est genitrix — *Ep.* viii. 105

aequivalentia. Et si quis instaret de vicarii *aequivalentia* — *M.* iii. 7. 23

aequivaleo. nullus vicariatus *aequivalere* potest principali auctoritati — *M.* iii. 7. 26
quod successor Petri non *aequivalet* divinae auctoritati — *M.* iii. 7. 28
Scimus etiam, quod vicarius hominis non *aequivalet* ei — *M.* iii. 7. 39
sibi substituere vicarium in omnibus *aequivalentem* — *M.* iii. 7. 49

aequivocatio. Secundum vero est ipsa inutilis *aequivocatio* quae — *V. E.* ii. 13. 97
cum diversitas rationis cum identitate nominis *aequivocationem* faciat — *A. T.* 12. 55

aequivoce. quod gravitas *aequivoce* praedicaretur de ipsis — *A. T.* 12. 10
quod gravitas *aequivoce* praedicetur de aqua et terra — *A. T.* 12. 57

aequo. intendens inscius non *aequare*, sed suum superare factorem — *V. E.* i. 7. 32

aequor. '. . tumidum super *aequora* Xerxem Construxisse vias' — *M.* ii. 9. 57
Nos autem cui mundus est patria, velut piscibus *aequor* — *V. E.* i. 6. 18

aer. pecudes . . dum naribus *aëra* captant — *Ecl.* ii. 11
ob aestus *aëris* nimietatem vestimentis operiri non possunt — *M.* i. 14. 50
cum ad tantas alterationes moveatur *aër* — *V. E.* i. 4. 57
Haec eadem ratio removet ab hac causalitate *aerem* et ignem — *A. T.* 20. 53

aes. 'Excudent alii spirantia mollius *aera* . .' — *M.* ii. 7. 71

aestimo. Sed, o Patres, ne me phoenicem *aestimetis* in orbe terrarum — *Ep.* viii. 123

aestivus. naturalis amor . . ut sol *aestivus* qui . . luculentus irradiat — *M.* ii. 1. 38

aestus. ob *aestus* aëris nimietatem vestimentis operiri non possunt — *M.* i. 14. 49
'. . Quos notus sicco violentus *aestu* Torret . .' — *M.* ii. 9. 97

aetas. vir . . qui neque pupillarem *aetatem* nec vidit adultam — *V. E.* i. 6. 7

aeternitas. Quod quidem de specula provecta *aeternitatis* intuens — *Ep.* viii. 9

aeternus. finis . . ad quem . . genus humanum Deus *aeternus* . . producit — *M.* i. 3. 18
similitudo bonitatis *aeternae* in fluitantem materiam explicatur — *M.* ii. 2. 19
qui cuncta sub ordinis pulchritudine ab *aeterno* providit — *M.* ii. 4. 72
Christum . . qui est ostium conclavis *aeterni* — *M.* ii. 8. 43
reposita scilicet in Dei providentia *aeterna* — *M.* ii. 11. 71
'In memoria *aeterna* erit iustus . .' — *M.* iii. 1. 32
Testamentum, quod 'in *aeternum* mandatum est' — *M.* iii. 3. 76
Oh summum facinus . . *aeterni* Spiritus intentione abuti ! — *M.* iii. 4. 83
'Non lavabis mihi pedes in *aeternum*' — *M.* iii. 9. 107
beatitudinem vitae *aeternae*, quae consistit in fruitione — *M.* iii. 16. 48
qui . . humanum genus perduceret ad vitam *aeternam* — *M.* iii. 16. 79
cum de *aeterna* voluntate aliquid iudicamus — *V. E.* i. 5. 21

voluntates humanae . . obnoxiae voluntati *aeternae* — *Ep.* v. 140
Aeterni pia providentia Regis — *Ep.* vi. 1
ut senatus *aeterni* consulto restitisse timori non fuerit — *Ep.* vi. 69
bos noster evangelizans, accensus ignis *aeterni* flamma — *Ep.* vii. 66
Qui solus *aeternus* est . . impressit — *Ep.* viii. 10
exitus animae sanctae . . ad *aeternae* gloriae libertatem — *Ep.* x. 154

aether. Sed quia tam proni scindebant *aethra* iugales — *Ecl.* ii. 90
quos . . ab ardente virtute sublimatos ad *aethera* . . vocat — *V. E.* ii. 4. 75

aethereus. '. . Atlas . . *aethereos* humero qui sustinet orbes' — *M.* ii. 3. 76

Aetna. Mopso . . Arida Cyclopum placeant quod saxa sub *Aetna* — *Ecl.* ii. 27

Aetnaeus. Quod vocet ad litus *Aetnaeo* pumice tectum — *Ecl.* ii. 54
Litoris *Aetnaei* commendat pascua nobis — *Ecl.* ii. 69

Aetnicus. Sed quamquam viridi sint postponenda Pelori *Aetnica* saxa solo — *Ecl.* ii. 74

Afer. Italis *Afri* succubuerunt — *M.* ii. 11. 61

affectio. litteris vestris, et reverentia debita et *affectione* receptis — *Ep.* ix. 2
licet . . ferantur secundum sensitivam *affectionem* — *A. T.* 18. 65

affectuose. ut . . ventiletur, *affectuose* deposco — *Ep.* ix. 11

affectuosissime. pietati . . vestrae filiali voce *affectuosissime* supplicamus — *Ep.* i. 62

affectuosius. boves ad aratrum *affectuosius* et confidentius coniugabit — *Ep.* v. 83

affectus. Intellectu aegrotas utroque, similiter et *affectu* — *M.* i. 16. 31
non curas . . *affectum* dulcedine divinae suasionis — *M.* i. 16. 34
ut male affecti . . *affectu* quasi caeci trahantur — *M.* iii. 3. 23
quod actu nostrorum *affectuum*[1] ordinato laetamur — *V. E.* i. 5. 29
quem *affectus* gratitudinis dominantur — *Ep.* iii. 2
voluntates humanae . . inferioris *affectus* immunes — *Ep.* v. 139
qui, dum praetenditis libertatis *affectum* . . conspiratis — *Ep.* vi. 166
praeterire silentio simpliciter, inardescens non sinit *affectus* — *Ep.* x. 78

affero (adf-). qui . . ad Rempublicam aliquid *adferre* non curat — *M.* i. 1. 9
sibi repatriandi licentia de auctoritate Senatus *allata* est — *M.* ii. 5. 108
idioma secum trifarium homines *attulerunt*; et *afferentium* hoc alii meridionalem . . regionem . . sibi sortiti sunt — *V. E.* i. 8. 16, 17
nobiliora esse quae conditori suo magis honoris *afferunt*: sed cantiones magis *afferunt* suis conditoribus quam ballatae — *V. E.* ii. 3. 37, 38

afficio. ut male *affecti* . . affectu quasi caeci trahantur — *M.* iii. 3. 23

affigo. Romam urbem . . ante mortales oculos *affigatis* omnes — *Ep.* viii. 147

affinitas (adf-). propter *adfinitatem* quam cum Romanis et Spoletanis habent — *V. E.* i. 13. 31
intellectus . . propter . . *affinitatem* quam habet ad — *Ep.* x. 533

affirmo. quod quasi praedicti omnes *io affirmando* respondent — *V. E.* i. 8. 35
Nam alii *oc*, alii *oil*, alii *sì*, *affirmando* loquuntur — *V. E.* i. 8. 43
inveniuntur accepisse *sic*, adverbium *affirmandi* — *V. E.* i. 10. 9
hi *Deusci affirmando* loquuntur — *V. E.* i. 14. 16

afflo. per tubam Sancti Spiritus tibi *affletur* — *M.* i. 16. 36
mox postquam *afflatus* est ab animante virtute — *V. E.* i. 5. 6
afflando primum nostrum omni perfectione complevit — *V. E.* i. 5. 12
si extra paradisum *afflatus* est homo, extra — *V. E.* i. 5. 32

affluenter. 'qui dat omnibus *affluenter* et non improperat' — *M.* i. 1. 38
super astra nunc *affluenter* dignis praemiis muneratur — *Ep.* ii. 7

affluentia. ut *affluentia* vestrae benignitatis indulgeat deprecamur — *Ep.* i. 13

affluentius. *in coelo illo quod . . de luce recipit affluentius* — *Ep.* x. 442

affluo. '. . quae ascendit de deserto, delitiis *affluens* . .' — *M.* iii. 10. 60

[1] affectuum *R* effectuum *M*

Africa. *Africa* quoque avia vetustissima [*sc.* illum nobilitavit] *M.* ii. 3. 68
Quod vero Atlas de *Africa* fuerit, mons in illa.. est testis, quem esse in *Africa* dicit Orosius.. sic: 'Ultimus autem finis eius est mons Atlas..' 'Eius,' id est *Africae* *M.* ii. 3. 85, 87, 90
Secunda, Dido fuit regina et mater Carthaginensium in *Africa* *M.* ii. 3. 103
'.. qui se in *Africa* Caesari tradiderunt..' *M.* ii. 5. 161

Africanus. Scipione.. pro Italis, Hannibale pro *Africanis*.. gerentibus *M.* ii. 11. 60
cum non modo Asiani et *Africani* omnes [*sc.* hoc abhorreant] *M.* iii. 14. 59

Agag. in regem sacratus es, ut Amalech percutias et *Agag* non parcas *Ep.* vii. 108
quae quidem et Amalech et *Agag* sonare dicuntur *Ep.* vii. 112

Agatho. iuxta sententiam *Agathonis* *M.* iii. 6. 52

agellus. *agellum* sternite mentis vestrae *Ep.* v. 73

agens. ultimus finis (movet enim primo *agentem*) *M.* i. 2. 45
secundum intentionem primi *agentis*, qui Deus est *M.* i. 8. 3
in omni actione.. intenditur ab *agente*.. explicare *M.* i. 13. 4
unde fit, quod omne *agens*, in quantum huiusmodi, delectatur *M.* i. 13. 7
cum.. in agendo *agentis* esse quodammodo amplietur *M.* i. 13. 10
absque cooperatione secundorum *agentium* *M.* ii. 4. 16
de intentione omnium ex electione *agentium* *M.* ii. 5. 44
cum conferens habeat se per modum *agentis* *M.* iii. 10. 99
ubi sine secundis *agentibus* aliquid in esse producit *M.* iii. 14. 19
Sex.. inquirenda sunt, videlicet *subiectum*, *agens*.. *finis* *Ep.* x. 120
Agens igitur totius et partis est ille qui dictus est *Ep.* x. 262
Et esset sic procedere in infinitum in causis *agentibus* *Ep.* x. 371
cum *agentia* propinquiora virtuosius operentur *A. T.* 20. 69
quod similitudo virtualis *agentis* consistat in *A. T.* 21. 34

aggenero. et haec [*sc.* poenitentia] propositum emendationis *aggeneret* *Ep.* viii. 140

aggredior. Arduum quippe opus et ultra vires *aggredior* *M.* i. 1. 36
Henricus.. ardua quaeque pro nobis *aggressus* est *Ep.* vi. 183
ad introductionem.. operis aliquid.. compendiose *aggrediar* *Ep.* x. 90

aggrego. dum.. *aggregat* sibi finitimos, et infatuat *aggregatos* *Ep.* vii. 161 (*bis*)

agibilis. Quod dico propter *agibilia*, quae politica prudentia regulantur *M.* i. 3. 85

agito. quantis procellis atque iacturis.. *agitari* te necesse est *M.* i. 16. 28

agnus. Pure *Agnus Dei* eran le loro esordia *Purg.* xvi. 19
pastorum, maxime summi, cuius est pascere *agnos* et oves *M.* iii. 15. 19
'Ecce *Agnus* Dei, ecce qui abstulit peccata mundi!' *Ep.* vii. 45
Iohannes.. in Latinos velut *agnus* mitescet *Ep.* vii. 99

ago. intellectus.. practicus, cuius finis est *agere* atque facere *M.* i. 3. 84
sive necessitate naturae, sive voluntarie *agat* *M.* i. 13. 6
cum.. in *agendo* agentis esse quodammodo amplietur *M.* i. 13. 9
Nihil.. *agit*, nisi tale existens, quale patiens fieri debet *M.* i. 13. 13
quod si aliter aliquid *agere* conetur, frustra conatur *M.* i. 13. 19
Philosophus, naturam semper *agere* propter finem.. probat *M.* ii. 7. 40
'Cum ignoremus quid *agere* debeamus..' *M.* ii. 8. 62
nam ubi consummatum est, nihil restat *agendum* *M.* ii. 13. 28
Nunc autem de tertia [*sc.* quaestione] restat *agendum* *M.* iii. 1. 9
non aliter.. est *agendum*, quam cum tyrannis *M.* iii. 4. 77
intra terminos iurisdictionis.. potest *agere* circa aliquid M. iii. 6. 32
omne *agens* aliquid actu esse tale oportet quale *agere* intendit *M.* iii. 14. 46, 48
in quantum simpliciter ut homines *agimus*, habemus virtutem.. in quantum ut homines cives *agimus*.. legem.. in quantum ut homines Latini *agimus*, quaedam.. simplicissima signa *V. E.* i. 16. 29, 33, 36
quia inconvenienter *agere* nullus debet *V. E.* ii. 1. 77
Per haec tria quicquid *agimus*, *agere* videmur *V. E.* ii. 2. 56 (*bis*)
nunc de constructione *agamus* *V. E.* ii. 6. 11

Nam tunc *agitur* [*sc.* cantio], modo vero *agere* videtur in alium, et sic tunc alicuius actio, modo quoque passio alicuius videtur. Et quia prius *agitur* ipsa quam *agat*, magis, immo prorsus, denominari videtur ab eo quod *agitur*, et est actio alicuius, quam ab eo quod *agit* in alios — *V.E.* ii. 8. 28 (*bis*), 31 (*bis*), 33, 34
et ideo consequenter de stantia est *agendum* — *V.E.* ii. 9. 6
Non etenim semper nos *agimus* — *Ep.* v. 136
voluntates . . inferioris affectus immunes quandoque *aguntur* — *Ep.* v. 140
conditio . . sine Dei timore quidquid libet *agentis* — *Ep.* vi. 63
Miro namque Dei iudicio quandoque *agi* credendum est, ut — *Ep.* vi. 96
regi non suo iura non sua pro male *agenda* potestate pacisci — *Ep.* vii. 169
Domini Dei Sabaoth, coram quo *agis* — *Ep.* vii. 178
Recte quidem nobiscum *agit* . . pudor — *Ep.* viii. 135
intellectus . . quae extra se *agerentur* non recordabatur — *Ep.* x. 546
simul et virtuatum est coelum ad *agendum* — *A. T.* 21. 71
v. **agens**

agon. In quo quidem *agone* tanta victoris Aeneae clementia fuit — *M.* ii. 11. 16

agonista. *agonistae* seu duelliones palaestram ingrediantur — *M.* ii. 10. 35

agrestis. Centum carminibus tacitos mulcebat *agrestes* — *Ecl.* ii. 43

agricola. quid aliud *agricolae* sui satagunt . . ? — *V.E.* i. 18. 14
qui . . vineam suam aliis locabit *agricolis* — *Ep.* v. 34
novus *agricola* Romanorum consilii sui boves . . coniugabit — *Ep.* v. 82

ah. *Ah!* mea vita, precor numquam tam dira voluptas Te premat — *Ecl.* ii. 84
Ah Tuscorum vanissimi, tam natura quam vitio insensati! — *Ep.* vi. 141

aigua. 'Ancor che l' *aigua* per lo foco lassi' — *V.E.* i. 12. 12

aina. '. . Cita cita sen gia 'n grande *aina*' — *V.E.* i. 11. 29

aio. *Bella mihi, video, bella parantur, ait* — *V.N.* 25. 97
Tityre tunc, si Mopsus, *ait*, decantat in herbis — *Ecl.* i. 24
Quid facies? Meliboeus *ait* — *Ecl.* i. 34
Quid faciemus, *ait*, Mopsum revocare volentes? — *Ecl.* i. 57
Quis Polyphemon, *ait*, non horreat, Alphesiboeus . . ? — *Ecl.* ii. 76
Et huius, ut *ait* Homerus, est regulare omnes — *M.* i. 5. 34
ut Magister sex principiorum recte *ait* — *M.* i. 11. 24
Unde Philosophus in suis Politicis *ait*: Quod in politia — *M.* i. 12. 68
ubi Aeneas ad Evandrum sic *ait*: 'Dardanus . .' — *M.* ii. 3. 72
ait enim [*sc.* Lucanus]: 'Sic illa profecto . .' — *M.* ii. 4. 37
ait enim [*sc.* Cicero] sic: 'Scite Chrysippus, ut multa . .' — *M.* ii. 8. 97
ait enim Poeta noster in primo: 'Certe hinc Romanos . .' — *M.* ii. 9. 83
ut *ait* Propheta — *M.* ii. 13. 44
cum Spiritus . . *ait* per os David: 'In memoria aeterna . .' — *M.* iii. 1. 31
ut *ait* Propheta — *M.* iii. 3. 77
idem [*sc.* Augustinus] *ait* in Doctrina Christiana . . quod 'ita fallitur . .' — *M.* iii. 4. 60
illud Lucae, quod Petrus dicit Christo, cum *ait*: 'Ecce . .' — *M.* iii. 9. 2
Iohannes autem dicit de illo quod . . Petrus *ait*: 'Domine . .' — *M.* iii. 9. 105
Bertramus etenim *ait*: 'Non posc mudar c'un cantar non exparja' — *V.E.* ii. 2. 84
ubi *ait* auctor [*sc.* Naso] . . ad Solem loquens — *Ep.* iv. 43
'Nonne . . Deus . . *ait*: Vade et interfice peccatores Amalech?' — *Ep.* vii. 106
ut *ait* Philosophus in secundo *Metaphysicorum* — *Ep.* x. 278

Alagherius (Aligherius). Hanc epistolam scripsit Dantes *Aligherius* — *Ep.* ii. *tit.* 1
humilis Italus Dantes *Aligherius* Florentinus et exul immeritus — *Ep.* v. *tit.* 4
Dantes *Aligherius* Florentinus et exul immeritus — *Ep.* vi. *tit.* 1 *et* vii. *tit.* 4
Cardinalibus Italicis Dantes *Aligherius* de Florentia — *Ep.* viii. *tit.* 1
revocatio . . qua Dantes *Aligherius* revocatur ad patriam — *Ep.* ix. 28

Dantes *Aligherius,* Florentinus natione non moribus — *Ep.* x. *tit.* 5
Libri *titulus* est : *Incipit comoedia Dantis Aligherii* — *Ep.* x. 189
praesentes litteras inspecturis, Dantes *Alagherii* de Florentia — *A. T. init.* 2
per me Dantem *Alagherium,* philosophorum minimum — *A. T.* 24. 4
Alamania. secundum quod unica accipitur, ut curia regis *Alamaniae* — *V. E.* i. 18. 48
Alamannus. nam ab oriente *Alamannos* [1] habent et a septemtrione — *V. E.* i. 8. 59
alba. Nam dies nova splendescit *albam* demonstrans — *Ep.* v. 3
Albanus. Tertia, Lavinia fuit, *Albanorum* Romanorumque mater — *M.* ii. 3. 108
duo populi . . Romanus videlicet populus et *Albanus* — *M.* ii. 11. 24
tribus pugilibus *Albanorum* peremtis, Romanorum duobus — *M.* ii. 11. 34
albedo. quemadmodum *albedo* in suo abstracto considerata — *M.* i. 11. 19
albus. Vidimus in nigris *albo* patiente lituris . . modulamina — *Ecl.* i. 1
qui . . oves *albas* in grege Domini se iactant — *M.* iii. 3. 118
et sic in coloribus omnes *albo* mensurantur — *V. E.* i. 16. 16
simplicissimus color, qui *albus* est — *V. E.* i. 16. 55
Albus. Consilium et Universitas partis *Alborum* de Florentia — *Ep.* i. *tit.* 9
Alcides. Quod si magnalia gloriosi *Alcidae* recensuisses — *Ep.* vii. 116
Alcimus. quod in *Alcimum* cum Demetrio consensistis — *Ep.* viii. 65
Alexander. *Alexander* rex Macedo maxime omnium ad palmam Monarchiae propinquans — *M.* ii. 9. 61
conantem *Alexandrum* praepedire in cursu coathletam Romanum — *M.* ii. 9. 77
ut : *Aristoteles philosophatus est tempore Alexandri* — *V. E.* ii. 6. 14
Alexander capitaneus, Consilium et Universitas partis Alborum — *Ep.* i. *tit.* 8
scripsit . . post mortem *Alexandri* comitis de Romena — *Ep.* ii. *tit.* 3
Patruus vester *Alexander,* comes illustris — *Ep.* ii. 1
Alexandria. Tridentum atque Taurinum, nec non *Alexandriam* civitates — *V. E.* i. 15. 62
algor. Scythas, qui . . intolerabili quasi *algore* frigoris premuntur — *M.* i. 14. 46
alias. non hostili scutica sed paterna et *alias* verberibus assueta — *V. E.* i. 7. 36
ut *alias* habeatur procedendi ad utilem expositionem facultas — *Ep.* x. 604
alibi. per ipsum hic felicitamur ut homines . . *alibi* . . ut Dii — *M.* i. 12. 43
et *alibi* : ' Opus consummavi . . ' — *M.* iii. 14. 23
mox alia [*sc.* rabies] Vercellis . . vel *alibi* returgebit — *Ep.* vii. 131
et sic non esset ratio quia magis elevasset hic quam *alibi* — *A. T.* 20. 51
alienatio. nec ille conferre per modum *alienationis* poterat — *M.* iii. 10. 123
alieno. Constantinus *alienare* non poterat Imperii dignitatem — *M.* iii. 10. 27
Si . . dignitates per Constantinum essent *alienatae* — *M.* iii. 10. 42
alienus. ut plerique . . per *aliena* castra discurrant — *M.* iii. 3. 28
et sic possunt per proprios [*sc.* actus] *alienos* cognoscere — *V. E.* i. 2. 38
urbem . . in manus *alienorum* tradi finaliter . . cernetis — *Ep.* vi. 119
ubi nunc arae ab *alieno* [*sc.* igni] calescunt — *Ep.* viii. 56
alleon graece, quod in Latinum dicitur *alienum,* sive diversum — *Ep.* x. 160
Aligherius *v.* **Alagherius**
alimentum. quousque radices incolumes fuerint, ut praebeant *alimentum* — *Ep.* vii. 125
alipes. *Alipedes*que alii pulchrum Titana ferebant — *Ecl.* ii. 2
aliqualis. *aliquali* zelo erga matrem Ecclesiam ducti — *M.* iii. 3. 126
in eadem civitate *aliqualem* variationem perpendimus — *V. E.* i. 10. 78
Accipiunt . . a Ferrariensibus . . *aliqualem* garrulitatem — *V. E.* i. 15. 17
si eptasyllabi *aliqualem* societatem assumat — *V. E.* ii. 5. 53
Volentes igitur *aliqualem* introductionem tradere — *Ep.* x. 110
aliqualiter. subiectum, licet minime, *aliqualiter* tamen sibi resistens — *M.* i. 11. 44
volentes discretionem *aliqualiter* lucidare illorum — *V. E.* i. 1. 8
aliquando. *aliquando* pluribus praeeminere volentibus — *M.* i. 5. 45
Admirabar equidem *aliquando* — *M.* ii. 1. 12

[1] Alamanos *R*

Unde fit quod *aliquando* patiantur dissidium — *M.* iii. 16. 109
Hoc quidem praeconium . . arbitrabar *aliquando* superfluum — *Ep.* x. 8
ubi licentiat *aliquando* comicos ut tragoedos loqui — *Ep.* x. 213
'ad aliquid et tunc speculantur practici *aliquando*' — *Ep.* x. 281
aliquando misericorditer ad conversionem, *aliquando* severe ad punitionem . . gloriam suam . . manifestat — *Ep.* x. 565, 566
licet natura particularis *aliquando* . . frustretur — *A. T.* 18. 22

aliqui. veritas . . ex veritate *alicuius* principii fit manifesta — *M.* i. 2. 17
est finis *aliquis* . . et alius . . et rursus alius . . aliusque — *M.* i. 3. 7
quidquid prodit in esse, est ad *aliquam* operationem — *M.* i. 3. 23
Est ergo *aliqua* propria operatio humanae universitatis — *M.* i. 3. 30
per *aliquam* particularium communitatum . . reduci non potest — *M.* i. 3. 67
quando *aliqua* plura ordinantur ad unum — *M.* i. 5. 16
in his, et in singulis, quae ad unum *aliquod* ordinantur — *M.* i. 5. 63

His quoque locis: **M.** i. 6. 11; 15. 29; **ii.** 6. 20, 25; 7. 37; 8. 76; 12. 36, 61; **iii.** 1. 11, 41; 2. 3; 4. 141; 10. 40, 90; 12. 20, 57, 72, 91; 14. 4, 54; 15. 42; 16. 131; **V.E.** **i.** 3. 15; 18. 25; 19. 8 (*aliquod* quod sit proprium), 9 (*aliquod* quod sit . . proprium); **ii.** 1. 83; 8. 45; **Ep.** x. 111, 112, 203, 275, 351–352 (*in aliqua* . . et *in aliqua*), 393, 475, 483, 526 (*aliqua quae recitare non potest*), 561 (*aliqua* vidisse), 570 (*aliqua quae referre nescit*); **A.T.** 2. 10, 16; 3. 16–18 (in *aliqua* . . in *aliqua* vero); 9. 2; 10. 3, 8; 11. 9; 13. 10, 12, 45; 14. 3; 15. 2, 4; 18. 54; 23. 37, 38

aliquis. qui . . ad Rempublicam *aliquid* adferre non curat — *M.* i. 1. 9
nulla vis . . ultimum est de potentia *alicuius* illorum — *M.* i. 3. 41
non absolute sumenda est . . sed respective ad *aliquid* — *M.* iii. 8. 52
reponitur sub genere ad *aliquid* sive relationis — *M.* iii. 12. 44
'ad *aliquid* et tunc speculantur practici aliquando' — *Ep.* x. 280
patet quod non dedit illi materiam in *aliquo* egentem — *Ep.* x. 501

His quoque locis: **M.** **i.** 13. 18; 14. 4; 15. 7; **ii.** 2. 55; 4. 19; 5. '146'; 6. 61; 8. 32; **iii.** 1. 10; 4. '53', '54', 143; 6. 32; 9. '37'; 10. 62; 12. 81; 13. '51'; 14. 20, 47; 15. 2; **V.E.** **i.** 3. 28; 5. 21; 13. 16 (in *aliquo*); 14. 18; 15. 7; **ii.** 2. 33 (*ter*) (*aliquid* . . *aliquid* . . *aliquid*); 8. 29, 30, 33; 9. 16; 13. 91 (novum *aliquid*); 14. 6, 12 (dextrum *aliquid*); **Ep.** v. 135; ix. 10; x. 89, 115, 116, 310, 322, 366, 367, 368, 369, 433–434 (*aliquid* . . *aliquid* vero), 473

aliter. *aliter* sempiternae non essent — *M.* i. 3. 62
aliter esset dare potentiam separatam, quod est impossibile — *M.* i. 3. 75
aliter ad felicitatem pervenire non potest — *M.* i. 5. 27
aliter ad illam mutuam sufficientiam non solum non pertingitur — *M.* i. 5. 43
Quod si *aliter* fiat, non solum finis vitae civilis amittitur — *M.* i. 5. 51
aliter non modo existentes in regno finem non adsequuntur — *M.* i. 5. 57
aliter esset imperfectum sine proprio perfectivo — *M.* i. 10. 2
quod si *aliter* aliquid agere conetur, frustra conatur — *M.* i. 13. 18
Aliter quippe regulari oportet Scythas . . et *aliter* Garamantes — *M.* i. 14. 42, 46
cum . . non *aliter* quam per signa cernatur — *M.* ii. 2. 78
quaelibet res est propter aliquem finem, *aliter* esset otiosa — *M.* ii. 6. 21
aliter sibi defecisset, quod est impossibile — *M.* ii. 7. 62
aliter . . non sequeretur naturae intentionem — *M.* ii. 8. 20
quamvis Poeta noster *aliter* sensisse videatur in quinto — *M.* ii. 8. 92
aliter enim duellum non esset — *M.* ii. 10. 42
aliter coelum otiose moveretur — *M.* iii. 2. 31
aliter etiam otiose vellet — *M.* iii. 2. 34
aut accipiendo *aliter* quam accipi debeat — *M.* iii. 4. 50
non *aliter* cum sic errantibus est agendum, quam cum — *M.* iii. 4. 77
Aliter omnia reducerentur ad praedicamentum substantiae — *M.* iii. 12. 44
non *aliter* intelligantur per verba quam sine verbis — *V.E.* i. 6. 3
nam *aliter* Paduani et *aliter* Pisani loquuntur — *V.E.* i. 9. 35, 36

nec *aliter* mirum videatur quod dicimus, quam percipere — *V. E.* i. 9. 70
non *aliter*. . necessarium . . quam equus militis — *V. E.* ii. 1. 62
quos non *aliter* deridemus quam caecum . . distinguentem — *V. E.* ii. 6. 26
quia non *aliter* cantus repetitio fieri posset — *V. E.* ii. 11. 63
non *aliter* ingeminatio cantus fieri posset ad quam pedes fiunt — *V. E.* ii. 12. 81
qui . . res privatas vinculo suae legis, non *aliter*, possidetis — *Ep.* v. 109
non *aliter* quam falsus auriga Phaeton exorbitastis — *Ep.* viii. 45
praenunciatio . . *aliter* fit a poetis, *aliter* a rhetoribus — *Ep.* x. 303 (*bis*)
aliter essent plura, quae essent per se necesse — *Ep.* x. 386
aliter esse non posset — *A. T.* 10. 9

alius. Dum satagunt *alii* causarum iura doceri — *Ecl.* i. 29
Alipedesque *alii* pulchrum Titana ferebant — *Ecl.* ii. 2
miror, mirantur et omnes Pastores *alii* — *Ecl.* ii. 26
intentatas ab *aliis* ostendere veritates — *M.* i. 1. 18
Cumque inter *alias* veritates . . utilissima sit — *M.* i. 1. 27
an . . dependeat a Deo immediate, vel ab *alio* Dei ministro — *M.* i. 2. 14
Nam *alia* erit ratio incidendi lignum propter domum construendam, et *alia* propter navim — *M.* i. 2. 47, 49
species quaedam sunt intellectuales, et non *aliud* — *M.* i. 3. 60[a]
intellectu scilicet vigentes *aliis* naturaliter principari — *M.* i. 3. 92
Et huius . . est . . leges imponere *aliis* — *M.* i. 5. 36
unum oportet esse *aliorum* regulatorem, vel datum ab *alio*, vel ex ipsis praeeminentem, consentientibus *aliis* — *M.* i. 5. 41 (*bis*), 43
tunc iterum necessarius erit tertius *alius* — *M.* i. 10. 20
quia non a se, sed ab *alio* captivum trahitur [*sc.* iudicium] — *M.* i. 12. 27
quamvis Consul sive Rex respectu viae sint domini *aliorum*, respectu autem termini *aliorum* ministri sunt — *M.* i. 12. 85, 86
ille . . optime *alios* disponere potest — *M.* i. 13. 3
qui . . credunt *alios* vita et moribus informare — *M.* i. 13. 21
optime dispositum esse oportet optime *alios* disponere volentem — *M.* i. 13. 34
Ergo Monarcha solus optime *alios* disponere potest — *M.* i. 13. 68
Quapropter quaerere utrum de iure factum sit aliquid, licet *alia* verba sint, nihil tamen *aliud* quaeritur quam utrum — *M.* ii. 2. 55, 56
'Non enim *alia* in causa Marcus Cato fuit, *alia* caeteri . .' — *M.* ii. 5. 159, 160
Propter hanc et propter *alias* eorum rationes dissolvendas — *M.* iii. 4. 22
ad meliorem huius et *aliarum* . . solutionum evidentiam — *M.* iii. 4. 45
Unde sciendum, quod *aliud* est esse ipsius Lunae, *aliud* virtus eius, et *aliud* operari — *M.* iii. 4. 133, 134, 135
dico similiter, quod *aliud* est praedicatum conclusionis, et *aliud* maior extremitas : nam *aliud* est auctoritas, et *aliud* nativitas, subiecto et ratione — *M.* iii. 5. 19, 20 (*bis*), 21
tollendi regimen temporale, et in *alium* transferendi — *M.* iii. 6. 9
Et cum Papa non sit reducendus ad *alium* — *M.* iii. 12. 13
Illud, quo non existente . . *aliud* habet totam suam virtutem — *M.* iii. 13. 20
nostrae mentis enucleare *aliis* conceptum — *V. E.* i. 2. 13
dicimus quod hoc figurate dicit, *aliud* intelligens — *V. E.* i. 2. 55
Guidonem, Lapum, et unum *alium*, Florentinos — *V. E.* i. 13. 37
et illinc[1] *aliorum* omnium mensuram accipiamus — *V. E.* i. 16. 11
potestate illuminati *alios* et iustitia et caritate illuminant — *V. E.* i. 17. 12
Nam tunc agitur, modo vero agere videtur in *alium* — *V. E.* ii. 8. 29
denominari . . ab eo quod agit in *alios* — *V. E.* ii. 8. 34
Et ad quid *aliud* in civile bellum corruimus? Quid *aliud* candida nostra signa petebant? Et ad quid *aliud* enses et tela nostra rubebant, nisi ut . . cogerentur? — *Ep.* i. 24, 25, 27

[1] illinc *M* quod velut *R*

ne *alia* relata pro *aliis*.. negligenter praedicent carceratum — *Ep.* iii. 3 (*bis*)
miserans, Moysen *alium* suscitavit — *Ep.* v. 19
Quid.. nova regna tentatis, ut *alia* sit Florentina civilitas, *alia* sit Romana? — *Ep.* vi. 52 (*bis*)
'Tu es qui venturus es, an *alium* expectamus?' — *Ep.* vii. 32
quaedam sunt ita, ut habeant esse dependens ab *alio* per relationem quandam, ut eodem tempore esse, et ad *aliud* se habere — *Ep.* x. 100, 101
Propterea quodque esse talium dependet ab *alio*, consequens est quod eorum veritas ab *alio* dependeat — *Ep.* x. 105, 107
nam *alius* sensus est qui habetur per literam, *alius* est qui habetur per significata per literam — *Ep.* x. 136, 137
Omne quod est, aut habet esse a se, vel ab *alio* — *Ep.* x. 355
omnia quae sunt, praeter unum ipsum, habent esse ab *alio* — *Ep.* x. 363
omne quod habet positionem in mundo *aliam* ab eo — *A. T.* 3. 9
Unde *alia* est virtus huius stellae et illius, et *alia* huius constellationis et illius; et *alia* virtus stellarum quae sunt citra aequinoctialem, et *alia* earum quae sunt ultra — *A. T.* 21. 25, 26, 27, 28

His quoque locis: **M. i.** 3. 8–9–10 (aliquis.. et *alius*.. et rursus *alius*.. *alius*que), 12–13–14–15 (*bis*) (*alius*.. *alius*.. *alius*.. et *alius*.. et *alius*.. et denique ultimus), 55 (nulli ab homine *alii*), 56, 60b (nil.. *aliud* quam); 5. 18, 26; 8. 15 (nihil *aliud*.. quam); 11. 67 (prima .. *alia*), 85 (*bis*), 102, 103, 105 (inter *alia* bona.. potissimum), 116, 120, 123, 126, 138; 13. 32 (*alius* ab eo quod loqueris); 15. 20 (nihil.. *aliud* quam), 51, 54, 69, 75; **ii.** 2. 49 (nihil.. *aliud* quam); 3. 6, 8, 62; 4. 64; 5. 112, 124 (non *alio*.. quam si); 6. 4 (unum .. *aliud*); 7. 54, '71'; 10. 32 (unum.. *aliud*), 87; 11. 62; **iii.** 3. 18 (in *aliis*.. hic), 40, 41, 45, 88, 117; 4. 62 (*aliud*.. quam); 6. 25–26 (*aliud*.. *aliud*), 27–28 (*aliud*.. *aliud*); 7. 20–21 (*aliud*.. et *aliud*), 45; 9. 113; 10. 5, 10 (unam ab *alia*), '51,' 92 (unus.. *alius*), 125; 12. 14, 32 (*bis*) (*aliud*.. et *aliud*), 33–34 (*aliud*.. *aliud*), 35–36 (*aliud*.. *aliud*), 59–61 (*alia* .. et *alia*), 64, 79–80 (*alia*.. *alia*), 93, 102 (unum.. *aliud*); 13. 14; 14. 6; 15. 15 (nihil *aliud*.. quam); 16. 105 (nec isti.. nec *alii*), 128; **V.E. i.** 1. 15, 27, 30; 2. 2 (*aliam*.. quam), 12 (nihil *aliud* quam), 50 (non quod *aliud* esset.. quam), 57; 3. 8. 19 (de una.. in *aliam*); 4. 65 (ad hoc et ad quaedam *alia*); 6. 9 (In hoc, sicut etiam in multis *aliis*), 27; 7. 46; 8. 17–18 (*alii*.. *alii*.. et tertii), 31, 37 (isto.. *aliud*), 42 (*bis*)–43 (*alii*.. *alii*.. *alii*), 50; 9. 9, 10, 13 (*ter*) (*alii*.. *alii*.. *alii* vero), 54 (nil.. *aliud* quam), 57, 63, 95 (nil *aliud*.. quam); 10. 20, 21, 25; 11. 9; 12. 7 (prae *aliis*), 39; 13. 14 (prae *aliis*), 43 (*aliud* .. quam); 14. 20; 15. 43, 67; 16. 47 (in una.. in *alia*); 18. 14 (quid *aliud*.. nisi), 26, 35 (nil *aliud*.. quam); **ii.** 1. 37, 41; 2. 22, 42 (cum.. illustre sit optimum *aliorum* vulgarium), 65 (nil *aliud* quam); 3. 10, 33 (nobilissimum *aliorum* esse modum), 41 (modus.. nobilissimus *aliorum*), 53 (modus.. nobilissimus *aliorum*); 4. 5, 19 (nihil *aliud*.. quam), 49; 5. 16 (ante *alia*), 53 (celeberrimum carmen.. omnium *aliorum*); 6. 3 (vulgare.. quod nobilissimum est *aliorum*); 7 (modum.. *aliorum* modorum summum), 18–19 (*alia* .. *alia* vero), 82, 84, 87; 7. 54; 8. 24 (uno... *Alio*), 25, 50 (nil *aliud*.. quam); 10. 22 (de una.. in *aliam*); 11. 52; 12. 10 (ante *alia*), 47, 90, 93; 13. 15 (unum.. *Aliud*), 26, 32, 46 (non *aliud*.. quam), 59, 77; 14. 19; **Ep.** ii. 10, 13 (quid *aliud*.. nisi); iv. 29 (unius.. *alium*), 32, 36 (unius.. *alium*), 46; v. 33; vi. 161 (quid *aliud*.. nisi); vii. 9 (nonnullos.. nos *alios*), 39, 130; viii. 64 (quid *aliud*. nisi), 94, 113, 144; ix. 14. 34, 41, 42; x. 109 (et sic de *aliis*), 125 (istis.. *aliis* vero), 130, 195, 226, 260, 286 (nil *aliud*.. quam), 342, 479, 601 (haec et *alia* utilia); **A.T.** 8. 1; 12. 49 (unum.. *aliud* vero); 13. 16 (una.. et una *alia*); 15. 16; 16. 22 (una.. *alia*); 17. 8; 18. 58; 19. 17; 21. 7 (ista.. *alia*), 54 (ista.. *alia*), 67; 23. 54 (unum.. *aliud*); 24. 9, 11

allectivus. ea quae maxime *allectiva* sunt desiderii humani — *Ep.* x. 336
allego. *Allegat* ergo pro se lingua *oil*, quod.. est — *V. E.* i. 10. 12
allegoria. si *allegoriam* [*sc.* inspiciamus].. significatur.. redemptio — *Ep.* x. 148
Nam *allegoria* dicitur ab *alleon* graece — *Ep.* x. 159
allegorice. Quae *allegorice* dicta esse intelligebant ista duo regimina — *M.* iii. 4. 14
videndum est.. de subiecto prout *allegorice* sententiatur — *Ep.* x. 167

Si vero accipiatur opus *allegorice*, subiectum est — *Ep.* x. 172
si totius operis *allegorice* sumpti subiectum est — *Ep.* x. 240
allegoricus. dicitur.. secundus [*sc.* sensus] vero *allegoricus* — *Ep.* x. 140
generaliter omnes [*sc.* sensus mystici] dici possunt *allegorici* — *Ep.* x. 157
alleon. Nam *allegoria* dicitur ab *alleon* graece — *Ep.* x. 159
alleviare. Ornativa.. ut *terra..gravitate, alleviato, impossibilità* — *V. E.* ii. 7. 60
allicio. falsis *alliciendo* blanditiis et figmentis — *Ep.* vii. 160
alloquor. hanc voltam vocamus, cum vulgus *alloquimur* — *V. E.* ii. 10. 24
allubesco. *allubescentes* concordamus cum illis — *V. E.* i. 15. 36
almus. Italiae regibus et senatoribus *almae* urbis — *Ep.* v. *tit.* 2
Alpes. qui calcatis arenas littorum et *Alpium* summitates — *Ep.* v. 107
A(lpha). cum sit *A* et O, idest principium et finis — *Ep.* x. 625
Alphesiboeus. Tityrus hoc propter confugit et *Alphesiboeus* Ad silvam — *Ecl.* ii. 7
bacillo Stabat subnixus, ut diceret, *Alphesiboeus* — *Ecl.* ii. 15
Tityrus et secum conceperat *Alphesiboeus*; Tityron et voces compellant *Alphesiboei* — *Ecl.* ii. 44, 45
Quid dubito? quid tento? refert tunc *Alphesiboeus* — *Ecl.* ii. 49
Quis Polyphemon, ait, non horreat, *Alphesiboeus*..? — *Ecl.* ii. 76
altar. carbonis.. quem unus de Seraphim accepit de *altari* coelesti — *M.* iii. 1. 24
alter. Trinacridae montis, quo non foecundius *alter* — *Ecl.* ii. 71
ordo partium ad unum est melior, tamquam finis *alterius*; est enim *alter* propter hunc, non e converso — *M.* i. 6. 14, 15
Inter omnes duos principes, quorum *alter alteri* minime subiectus est, potest esse litigium.. Et cum *alter* de *altero* cognoscere non possit, ex quo *alter alteri* non subditur — *M.* i. 10. 6 (*bis*), 11 (*bis*), 12 (*bis*)
nam cum iustitia sit virtus ad *alterum* — *M.* i. 11. 49
illud est liberum quod suimet et non *alterius* gratia est.. Nam id quod est *alterius* gratia, necessitatur ab illo — *M.* i. 12. 50, 52
solum imperante Monarcha, sui et non *alterius* gratia est — *M.* i. 12. 56
'.. quo iustior *alter* Nec pietate fuit..' — *M.* ii. 3. 46
solvere uxorem a viro, et ligare ipsam *alteri*, vivente primo — *M.* iii. 8. 46
Quid.. tamquam *alteri* Babylonii.. nova regna tentatis..? — *Ep.* vi. 50
sic circa unam vel *alteram* rem credulitate decipitur — *Ep.* x. 45
et incipit ibi: *Hucusque alterum iugum Parnassi*, etc. — *Ep.* x. 597

His quoque locis: **M. ii.** 5. 135–136 (*alteri.. alter*); 6. 28; 8. 88–90 (*altero.. altero* vero), 106 (unam, et.. *alteram*); **iii.** 2. 20 (*alterum* duorum); 4. 13–14 (*alterum*.. et *alterum*); 5. 5 (*bis*) (*alter.. alter* vero); 12. 52–53 (*altera*.. et *altera*), 69–70 (*alterum* .. *alteri*), 74–75ᵃ (*alterum.. alteri*), 75ᵇ (*bis*) (*alterum* de *altero*); 16. 24 (unam.. *alteram*), 41–42 (*alterum*.. *alterum* vero); **V. E. i.** 2. 16–17 (*alter alteri*); 3. 10 (*bis*) (*alterum alterum*); **ii.** 5. 36; 12. 32, 77 (primo.. *altero*), 80[1]; 13. 63–65 (*altero.. altero*), 66–67 (*altero.. altero*); **Ep.** iv. 24 (unius.. *alterius*); vii. 96 (*alter* Ascanius), 176 (proles *altera* Isai); viii. 166; **A. T.** 10. 4 (*altero* istorum duorum modorum), 13 (*bis*) (*alterum* vel *alterum*); 11. 7 (duo principia vel *alterum* ipsorum); 13. 20; 16. 24 (unum.. *alterum*); 17. 12 (una.. *altera*); 19. 46–47 (*altero.. altero*)

alteratio. cum ad tantas *alterationes* moveatur aër imperio naturae — *V. E.* i. 4. 57
altercatio. cum de alia [*sc.* auctoritate] non sit *altercatio* — *M.* iii. 13. 14
alterno. duo.. vulgaria, quibusdam convenientiis[2] contrariis *alternata* — *V. E.* i. 14. 7
alternus. aquas ad *alterna* hinc inde litora per imbricia longa distillat — *V. E.* i. 10. 45
subiectum, circa quod currant *alterni* sensus — *Ep.* x. 164
alterus. non adscensus, sed per *altera* declivia ruina constabit — *V. E.* ii. 7. 22
alteruter. non enim athletae impedimento in *alterutrum* uti debent — *M.* ii. 8. 91
'*Alterutri*,' dixit, 'reddi quae sua sunt' — *Ep.* v. 153
altior. Utrum aqua.. in aliqua parte esset *altior* terra — *A. T.* 2. 10
omne quod habet positionem.. aliam ab eo sit *altius* — *A. T.* 3. 9

[1] alter *add. R*   [2] convenientibus *R*

quod circumferentia aquae sit *altior* circumferentia terrae *A. T.* 3. 10
relinquitur, quod locus aquae sit *altior* loco terrae, et per consequens quod aqua sit *altior* terra *A. T.* 4. 8, 9
opinari aquam non esse *altiorem* terra est contradicere sensui *A. T.* 5. 3
quod aqua sit *altior* terra *A. T.* 6. 8
si mare non esset *altius* quam terra *A. T.* 6. 13
cum in omni motu naturali aquae principium oporteat esse *altius* *A. T.* 6. 16
et cum hoc esse non possit, nisi sit *altior* terra *A. T.* 7. 8
qui tenent aquam esse *altiorem* terra ista detecta *A. T.* 8. 4
si principia fluminum .. non essent *altiora* ipsa superficie maris *A. T.* 8. 11
aquam .. esse *altiorem* hac terra emergente *A. T.* 9. 3
terram .. esse ubique *altiorem* totali superficie maris *A. T.* 9. 6
si aqua .. esset in aliqua parte *altiora* quam terra *A. T.* 10. 3
summitas eius est *altior* summitate alterius *A. T.* 13. 19
impossibile est aquam .. esse *altiorem* .. quam *A. T.* 13. 46
cum omne remotius a centro mundi sit *altius* *A. T.* 15. 14
cum concluditur quod ideo aqua debet esse in *altiori* loco *A. T.* 23. 18
quia mare sit *altius* quam ipsa terra *A. T.* 23. 30

altissime. Nempe legum sanctiones *altissime* declarant *Ep.* vi. 40

altissimus. 'Gloria in *altissimis* Deo, et in terra pax ..' *M.* i. 4. 23
quae canenda sint vulgari *altissimo* innotescunt *V. E.* ii. 2. 97
ea quae digna sunt vulgari *altissimo* *V. E.* ii. 3. 64
ut solus [*sc.* hic modus] *altissimo* vulgari conveniat *V. E.* ii. 4. 4
alios qui usi sunt *altissimas* prosas, ut Titum Livium *V. E.* ii. 6. 82
ne forte coelestis imber .. in vacuum de *altissimo* cadat *Ep.* v. 76
Sin .. arrogantia .. roris *altissimi* .. vos fecit exsortes *Ep.* vi. 68

altitudo. 'O *altitudo* divitiarum sapientiae et scientiae Dei' *M.* ii. 9. 75
'O *altitudo* divitiarum scientiae et sapientiae Dei ..!' *A. T.* 22. 15

altrinsecus. in conspectu regum et populorum *altrinsecus* expectantium *M.* ii. 11. 32

altriplex. *Venite carnifices; Venite altriplices* *V. E.* i. 12. 41

altro. 'Manichiamo introcque[1]': 'Noi non facciamo *altro*[2]' *V. E.* i. 13. 20

altus. quae Maenalus *alto* Vertice declivi celator solis inumbrat *Ecl.* i. 11
in *alta* Virgine perpetuas festinat cernere frondes *Ecl.* ii. 86
altum .. exemplum avaritiae resistendi *M.* ii. 5. 90
Praecaveant sacratissimi regis *alta* consilia *Ep.* vii. 101

alumnus. Verba gregis magni tacitus concepit *alumni* *Ecl.* ii. 89

alveolus. Perpetuis undis a summo margine ripas Rorans *alveolus* *Ecl.* i. 16

Alvernia. ut puta Petrus de *Alvernia*, et alii antiquiores doctores *V. E.* i. 10. 24

alveus. qui quidem fons .. in multiplices *alveos* influit *M.* iii. 16. 119
si principia fluminum et tractus *alveorum* non essent altiora *A. T.* 8. 11

amabilis. '*Amabile* .. uni soli; melius et divinius .. genti ..' *M.* ii. 8. 17

Amalech. 'Nonne .. ait: Vade et interfice peccatores *Amalech*?' *Ep.* vii. 107
in regem sacratus es, ut *Amalech* percutias et Agag non parcas *Ep.* vii. 108
quae quidem et *Amalech* et Agag sonare dicuntur *Ep.* vii. 111

amar. Arnaldus: 'L'aura *amara* fal bruol brancuz clairir' *V. E.* ii. 2. 87

amarissime. tempus *amarissime* poenitendi vos temere praesumptorum *Ep.* vi. 189

amaritudo. Sed quamquam, sensualibus amissis, doloris *amaritudo* incumbat *Ep.* ii. 28
ut in *amaritudinem* poenitentiae metus .. rivuli confluant *Ep.* vi. 177

Amata. haec [*sc.* Florentia est] *Amata* illa impatiens *Ep.* vii. 148

amator. faber ille atque perfectionis principium et *amator* *V. E.* i. 5. 11
nos filii devotissimi vobis et pacis *amatores* et iusti *Ep.* i. 55

ambages. et Arturi regis *ambages* pulcerrimae *V. E.* i. 10. 19

[1] introque *R* [2] facciamo altro *M* facciano atro *R*

amo. ad non odire necessario sequitur, aut *amare*, aut non *amare*: non enim non *amare* est odire — *M.* iii. 2. 23(*bis*), 24
multa per eadem vocabula nominare videntur, ut .. *amat* — *V. E.* i. 8. 50
ut: *Petrus amat multum dominam Bertam* — *V. E.* ii. 6. 34
amodo. Potest *amodo* patere, quomodo assignandum sit *subiectum* — *Ep.* x. 231
amoenior. quamvis .. *amoenior* [1] locus quam Florentia non existat — *V. E.* i. 6. 25
amor. *Amorem* versus me non tantum curat, Quantum — *Canz.* xxi. 38
Victus *amore* sui, posito vix denique risu — *Ecl.* i. 8
Mopsus *amore* pari mecum connexus ob illas — *Ecl.* ii. 65
An vis valuisset *amoris* ..? — *Ecl.* ii. 80
in quos *amorem* veritatis natura superior impressit — *M.* i. 1. 1
'.. Si vestros animos *amor*, Quo coelum regitur, regat' — *M.* i. 9. 27
naturalis *amor* diuturnam esse derisionem non patitur — *M.* ii. 1. 36
'Nec iam furtivum Dido meditatur *amorem* ..' — *M.* ii. 3. 106
ut mundo libertatis *amores* accenderet — *M.* ii. 5. 137
non odio, sed *amore* iustitiae — *M.* ii. 10. 12
non odio, non *amore*, sed solo zelo iustitiae — *M.* ii. 10. 34
multa per eadem vocabula nominare videntur, ut .. *amorem* — *V. E.* i. 8. 49
ea quae maxima sunt ad ista, ut .. *amoris* accensio — *V. E.* ii. 2. 76
Arnaldum Danielem, *amorem* [*sc.* poetasse invenimus] .. Cinum Pistoriensem, *amorem* — *V. E.* ii. 2. 81, 82
quae summe canenda .. videlicet salus, *amor*, et virtus — *V. E.* ii. 4. 61
mentem in *amore* virtutum vitia repellentem — *Ep.* ii. 17
amor terribilis et imperiosus me tenuit — *Ep.* iii. 22
Regnat itaque *amor* in me, nulla refragante virtute — *Ep.* iii. 35
intentum *amorem* huius posse torpescere atque denique interire — *Ep.* iv. 21
potentia concupiscibilis, quae sedes *amoris* est — *Ep.* iv 34
ardor .. spiritualis, qui est *amor* sanctus, sive caritas — *Ep.* x. 452
cum in *amore* veritatis e pueritia mea sim nutritus — *A. T.* 1. 6
tum veritatis *amore* tum etiam odio falsitatis — *A. T.* 1. 11
amor (1). in multis conveniunt, et maxime in hoc vocabulo quod est *Amor* — *V. E.* i. 9. 22
amor (2). 'Sim sentis fezels amics, Per ver encusara *Amor*' — *V. E.* i. 9. 25
Arnaldus Danielis .. 'Sem fos *Amor*, de joi donar' — *V. E.* ii. 13. 12
amor (3). Rex Navarrae: 'De fin *Amor* si vient sen et bonté' — *V. E.* i. 9. 27 *et* ii. 5. 38
Rex Navarrae: 'Ire d'*Amor* qui en mon cor repaire' — *V. E.* ii. 6. 57
amore. 'Nè fa *amor*, prima che gentil core, Nè cor gentil, prima ch' *amor*, natura' — *V. E.* i. 9. 29, 30
'*Amor*, che longamente m' hai menato' — *V. E.* i. 12. 14
'Per fino *amore* vo sì lietamente' — *V. E.* i. 12. 69
Honestus: 'Più non attendo il tuo soccorso, *Amore*' — *V. E.* i. 15. 52
Guido Guinizelli: 'Al cor gentil ripara sempre *Amore*' — *V. E.* ii. 5. 42
'*Amor*, che lungiamente m' hai menato' — *V. E.* ii. 5. 44
Renaldus de Aquino: 'Per fino *Amore* vo sì lietamente' — *V. E.* ii. 5. 46
Amicus eius: '*Amor*, che muovi tua virtù dal cielo' — *V. E.* ii. 5. 50
Amicus eius: '*Amor*, che nella mente mi ragiona' — *V. E.* ii. 6. 73
pexa .. ut *Amore*, *donna*, *disio*, *virtute*, *donare* — *V. E.* ii. 7. 46
cum dicimus: 'Donne, ch' avete intelletto d' *amore*' — *V. E.* ii. 8. 73
illa quam diximus: 'Traggemi della mente *Amor* la stiva' — *V. E.* ii. 11. 22
illa quam diximus: '*Amor*, che muovi tua virtù dal cielo' — *V. E.* ii. 11. 38
Et etiam nos dicimus: 'Donne, ch' avete intelletto d' *amore*' — *V. E.* ii. 12. 19
'Poscia ch' *Amor* del tutto m' ha lasciato' — *V. E.* ii. 12. 65
'*Amor*, tu vedi ben, che questa donna' — *V. E.* ii. 13. 96

[1] amenior *R*

amoros. Folquetus de Marsilia : 'Tan m'abellis l'*amoros* pensamen' *V.E.* ii. 6. 59
Amos. quasi Iosue denuo, vel *Amos* filius imperaret *Ep.* vii. 28
amoveo. nisi ut *amoveant* et admoveant, ut dictum est *V.E.* i. 18. 15
Amphitrite. de inviolabili iure fluctus *Amphitritis* attingens *Ep.* vii. 58
littora, tam ipsius *Amphitritis*, quam marium mediterraneorum *A.T.* 15. 6
amplexor. pacem videns annorum duodecim orbem totaliter *amplexatam* *Ep.* v. 147
amplexus. Myrrha . . in Cinyrae patris *amplexus* exaestuans *Ep.* vii. 147
amplio. cum . . in agendo agentis esse quodammodo *amplietur* *M.* i. 13. 10
ut . . titulum mei nominis *ampliares* *Ep.* iv. 12
praesagium de gloria vestri nominis *amplianda* *Ep.* x. 82
amplior. oportet esse tertium iurisdictionis *amplioris* *M.* i. 10. 14
quanto iustus potentior, tanto . . iustitia erit *amplior* *M.* i. 11. 53
amplissimus. Petramala civitas *amplissima* est *V.E.* i. 6. 9
quod in hoc *amplissimam* sibi licentiam fere omnes assumunt *V.E.* ii. 13. 20
amplius. *Amplius*, humana universitas est quoddam totum *M.* i. 7. 1
Amplius, si unus Imperator . . posset *M.* iii. 10. 90
Amplius, si Ecclesia virtutem haberet auctorizandi *M.* iii. 14. 1
ne contra se *amplius* anima rebellaret *Ep.* iii. 32
sed hac obice iusti regis adventus inflammabitur *amplius* *Ep.* vi. 91
amputatio. hydram pestiferam per capitum *amputationem* reris extinguere? *Ep.* vii. 115
amussis. pars muros moliebantur, pars *amussibus*[1] regulabant *V.E.* i. 7. 42
an. *An* vis valuisset amoris, Effera dum rabies tanta perferbuit ira? *Ecl.* ii. 80
Primo . . quaeritur, *an* ad bene esse mundi necessaria sit. Secundo, *an* Romanus populus de iure Monarchiae officium sibi adsciverit. Et tertio, *an* auctoritas . . dependeat a Deo *M.* i. 2. 9, 11, 13
'Nonne filios, *an* non omnes alios, postponendos patriae libertati, Brutus ille primus edocuit? . .' *M.* ii. 5. 112
'. . Vosne velit, *an* me regnare Hera . . Virtute experiamur . .' *M.* ii. 10. 65
quaeritur, utrum . . a Deo dependeat, *an* ab aliquo Dei vicario *M.* iii. 1. 41
quaerebatur *an* Romanus populus de iure Imperium . . adsciverit *M.* iii. 16. 125
quaerebatur *an* Monarchae auctoritas a Deo . . dependeret *M.* iii. 16. 127
Sed *an* non miserebitur cuiquam? *Ep.* v. 36
An ignoratis . . iura cum sola temporis terminatione finiri . . ? *Ep.* vi. 36
An septi vallo ridiculo cuiquam defensioni confiditis? *Ep.* vi. 76
An parum timoris praelibata incutiunt? *Ep.* vi. 169
'Tu es qui venturus es, *an* alium expectamus?' *Ep.* vii. 32
An ignoras . . ubi vulpecula . . decumbat? *Ep.* vii. 135
an semper et hi silebunt, neque Factori suo testimonium reddent? *Ep.* viii. 127
quaestio *an* est debet praecedere quaestionem propter quid est *A.T.* 20. 4
v. **anne**
anagogicus. si *anagogicum* [*sc.* sensum inspiciamus], significatur exitus animae *Ep.* x. 152
analogia. ad retribuendum pro collatis beneficiis *analogiam* sequi *Ep.* x. 64
analogus. cum . . amicitiam adaequari et salvari *analogo* doceatur *Ep.* x. 63
analytice. habere notitiam de principio, in quod *analytice* recurratur *M.* i. 2. 20
Anchises. Poeta . . introducens *Anchisen* praemonentem Aeneam *M.* ii. 7. 68
ancile. *ancile* de coelo in urbem Deo electam delapsum fuisse *M.* ii. 4. 32
'. . populos *ancilia* nostra ferentes' *M.* ii. 4. 41
ancilla. Ed avea in atto impressa esta favella, *Ecce ancilla Dei* *Purg.* x. 44
ancillor. quae omnia speculationi *ancillantur* tanquam optimo *M.* i. 3. 88
voluntates humanae . . saepe illi *ancillantur* ignare *Ep.* v. 141

[1] amysibus *R*

Anconitanus. Sinistri autem, pars Apuliae, Marca[1] *Anconitana* — *V. E.* i. 10. 52
Calabrorum [*sc.* variatur lingua] cum *Anconitanis* — *V. E.* i. 10. 66
Post hos incolas *Anconitanae* Marchiae decerpamus — *V. E.* i. 11. 18
ancora. '*Ancor* che l' aigua per lo foco lassi' — *V. E.* i. 12. 12
andare. 'Per fino amore *vo* sì lietamente' — *V. E.* i. 12. 69
Renaldus de Aquino: 'Per fino Amore *vo* sì lietamente' — *V. E.* ii. 5. 46
andonno. Pisani: 'Bene *andonno* li fanti de Fiorensa per Pisa' — *V. E.* i. 13. 32
Andromache. ubi *Andromache* de Ascanio filio Aeneam genitorem interrogat sic — *M.* ii. 3. 97
angelicus. honestum quaerit, in quo.. *angelicae* naturae sociatur — *V. E.* ii. 2. 55
angelus. iuxta illud: 'Minuisti eum paulo minus ab *angelis*' — *M.* i. 4. 15
theologus vero numerum *Angelorum* ignorat — *M.* iii. 3. 11
Multa enim Deus per *Angelos* fecit.. et facturus est, quae — *M.* iii. 6. 41
cum etiam *Angelus* Dei Paulo dixerit parum post — *M.* iii. 13. 45
nec *Angelus* illa verba nunciasset — *M.* iii. 13. 56
Non *angelis*.. necessarium fuit loqui — *V. E.* i. 2. 6
Cum igitur *angeli*.. habeant.. sufficientiam intellectus — *V. E.* i. 2. 13
angelus in illa [*sc.* asina].. taliter [*sc.* operatus est] — *V. E.* i. 2. 46
per spiritualem speculationem, ut *angelum* — *V. E.* i. 3. 10
suis insidiis ac potestati contra defensantes *Angelos* — *Ep.* viii. 37
Anglia. usque ad fines occidentales *Angliae* — *V. E.* i. 8. 27
Anglicus. per Sclavones, Ungaros, Teutonicos, Saxones, *Anglicos* — *V. E.* i. 8. 31
ab occidente *Anglico* mari vallati sunt — *V. E.* i. 8. 61
ango. Pectoreos cursu rapido sic *angere* folles — *Ecl.* ii. 35
angulus. per.. climatum.. plagas incolendas et *angulos* — *V. E.* i. 8. 4
in hoc minimo mundi *angulo* — *V. E.* i. 10. 83
angustia. Urget enim me rei familiaris *angustia* — *Ep.* x. 601
angustissimus. Pudeat itaque in *angustissima* mundi area irretiri tamdiu — *Ep.* vii. 74
angustus. etsi vim passa in *angustum* gubernacula sua contraxerit — *Ep.* vii. 56
anhelo. Primus.. qui ad hoc bravium *anhelavit* — *M.* ii. 9. 23
anhelus. Hic ego quid poteram, cum sic instaret *anhelus*? — *Ecl.* i. 27
calidus et gutture tardus *anhelo* Iam Meliboeus adest — *Ecl.* ii. 28
anima. *Adhaesit pavimento anima mea*, Senti' dir lor — *Purg.* xix. 73
Quid quod Achaemenides.. *animam* vix claudere quivit? — *Ecl.* ii. 83
Averrois, in Commento super iis quae de *Anima* — *M.* i. 3. 78
animae separatae.. libertatem arbitrii.. non ammittunt — *M.* i. 12. 33
ut *anima* et numerus, et aliae formae compositioni contingentes — *M.* i. 15. 53
et quantum ad *animam*, et quantum ad corpus — *M.* i. 15. 61
qui.. *animarum* oblatione bonum publicum exaugere conati sunt — *M.* ii. 5. 73
Deciorum, qui pro salute publica devotas *animas* posuerunt — *M.* ii. 5. 130
'.. ut eruerem *animam* meam de morte' — *M.* iii. 13. 52
'Nolite contaminare *animas* vestras..' — *M.* iii. 13. 74
utramque partem essentialem, scilicet *animam* et corpus — *M.* iii. 16. 21
si vero secundum alteram, scilicet *animam*, incorruptibilis est — *M.* iii. 16. 24
bene Philosophus inquit.. in secundo de *Anima* — *M.* iii. 16. 27
certam formam locutionis a Deo cum *anima* prima concreatam fuisse — *V. E.* i. 6. 41
Scientes.. quia sensibilis *anima* et corpus est animal, et ignorantes de hac *anima* quid ea sit, vel de ipso corpore — *V. E.* ii. 10. 2, 4
ne contra se amplius *anima* rebellaret — *Ep.* iii. 32
utrum de passione in passionem possit *anima* transformari — *Ep.* iv. 4
quod corruptio unius generatio sit alterius in *anima* reformati — *Ep.* iv. 24
significatur nobis conversio *animae*.. ad statum gratiae — *Ep.* x. 151

[1] Marchia *R*

exitus *animae* sanctae .. ad aeternae gloriae libertatem — *Ep.* x. 153
'status *animarum* post mortem simpliciter sumptus' — *Ep.* x. 169
sic est subiectum: 'status *animarum* post mortem ..' — *Ep.* x. 234
'status *animarum* beatarum post mortem' — *Ep.* x. 238
legant Augustinum in libro *de Quantitate Animae* — *Ep.* x. 557
et recitabitur de *animabus* beatis inventis in quolibet orbe — *Ep.* x. 611
ad ostendendum gloriam beatitudinis in illis *animabus* — *Ep.* x. 619
per Commentatorem super tertio *de Anima* — *A. T.* 5. 6

animadversio. etsi *animadversio* temporalis divinitus est indulta — *Ep.* v. 88
Hac nimirum persaepe *animadversione* percutitur impius — *Ep.* vi. 63
quin potius tempestivae *animadversionis* exordium — *Ep.* vi. 194
grata mente ac diligenti *animadversione* concepi — *Ep.* ix. 4

animal. antecedens absque consequente, ut hominem sine *animali* — *M.* ii. 6. 35
occisio *animalium* operationes humanas [*sc.* figurat] — *M.* ii. 8. 44
pro antecedente bene infertur consequens, ut *animal* pro homine — *M.* iii. 5. 30
Nam si dico: 'Omne *animal* currit;' *omne* distribuit pro omni eo quod sub genere *animalis* comprehenditur — *M.* iii. 8. 28, 30
non inferioribus *animalibus* necessarium fuit loqui — *V. E.* i. 2. 6
Inferioribus .. *animalibus* .. de locutione non oportuit provideri — *V. E.* i. 2. 34
quod ipsa *animalia* moverunt organa sua — *V. E.* i. 2. 48
per proprios actus vel passiones, ut brutum *animal* — *V. E.* i. 3. 8
nobilissimum *animal* non ante sentire quam sentiri coepisse — *V. E.* i. 5. 14
quae commiseras tu, *animalia* coelique terraeque iam luerant — *V. E.* i. 7. 15
Cum .. homo sit instabilissimum atque variabilissimum *animal* — *V. E.* i. 9. 56
in *animali* [*sc.* Deus magis redolet], quam in planta — *V. E.* i. 16. 50
Scientes quia rationale *animal* homo est, et quia sensibilis anima et corpus est *animal* — *V. E.* ii. 10. 1, 3
cui pestilens *animal* .. in damnum crescebat — *Ep.* vii. 118
ut patet per Philosophum .. secundo *de Generatione Animalium* — *A. T.* 13. 42

animalis. homo .. spirituatus est .. vegetabili, *animali* et rationali — *V. E.* ii. 2. 49
secundum quod *animale*, delectabile [*sc.* quaerit] — *V. E.* ii. 2. 52

animo. Non est ergo vis ultima in homine .. esse *animatum* — *M.* i. 3. 50
mox postquam afflatus est ab *animante* virtute — *V. E.* i. 5. 6

animositas. glebis exustae *animositatis* occatis — *Ep.* v. 72

animus. '.. Si vestros *animos* amor, Quo coelum regitur, regat' — *M.* i. 9. 27
'Nobilitas *animi* sola est atque unica virtus' — *M.* ii. 3. 18
per virium tam *animi* quam corporis mutuam collisionem — *M.* ii. 10. 13
quamquam rubor in ora consurgat, *animus*que refugiat — *V. E.* i. 7. 5
'*animum* sublevate, quoniam prope est vestra salus' — *Ep.* v. 70
Quod si pertinax *animus* poscit ulterius — *Ep.* v. 154
vestris *animis* infigenda supersunt, quod — *Ep.* vi. 179
Scipionum patriae potuisti hunc *animum* .. praeferre — *Ep.* viii. 171
quam repatriatio mea curae sit vobis ex *animo* — *Ep.* ix. 3
ut .. cum quadam *animi* subiectione benevolus prius exstiterim — *Ep.* x. 18
praelibare dicenda, ut *animum* comparent auditoris — *Ep.* x. 305

anne. *Anne* propterea nequam hominum applaudet audaciis ..? — *Ep.* v. 42

annexus (adn-). quia delectatio rei desideratae semper *adnexa* est — *M.* i. 13. 12
cum inseparabiliter iuris fundamentum ordini sit *annexum* — *M.* ii. 7. 20

annihilo. sequeretur quod iurisdictio prima posset *annihilari* — *M.* iii. 10. 96

annosus. Tityrus hic, *annosus* enim .. incumbebat — *Ecl.* ii. 12
me sibi ab *annosis* temporibus sponte sua fecit esse subditum — *Ep.* ii. 9

annuo. si pertinax animus poscit ulterius, nondum *annuens* veritati — *Ep.* v. 155

annus. quamvis .. per nonaginta et plures *annos* .. tentaverit — *M.* ii. 9. 26
'Certe hinc Romanos olim volventibus *annis* ..' — *M.* ii. 9. 84
pacem videns *annorum* duodecim orbem totaliter amplexatam — *Ep.* v. 146

Scriptum . . cursus Henrici Caesaris ad Italiam *anno* primo — *Ep.* vi. 199
Scriptum . . Henrici . . cursus ad Italiam *anno* primo — *Ep.* vii. 193
in *anno* a nativitate . . millesimo trecentesimo vigesimo — *A. T.* 24. 14
v. **quotannis**

anser. *anserem,* ibi non ante visum, cecinisse Gallos adesse — *M.* ii. 4. 45
'. . auratis volitans argenteus *anser* Porticibus . . ' — *M.* ii. 4. 56
si *anseres* naturali desidia sunt, nolint . . aquilam imitari — *V. E.* ii. 4. 81

Antaeus. figuratus fuit in illo duello Herculis et *Antaei* — *M.* ii. 8. 80
refellant ipsam per victoriam Herculis in *Antaeum* — *M.* ii. 10. 89

antarcticus. tantum . . versus polum *antarcticum,* quantum versus arcticum — *A. T.* 20. 62

ante *adv.* anserem, ibi non *ante* visum, cecinisse Gallos adesse — *M.* ii. 4. 46
v. **antequam**

ante *praep.* *Te lucis ante* sì devotamente Le uscì di bocca — *Purg.* viii. 13
ante omnia de principio scrutandum esse videtur — *M.* i. 2. 23
ante Romanorum responsionem . . collapsus est — *M.* ii. 9. 65
in cura medicinali *ante* ferrum et ignem omnia experienda sunt — *M.* ii. 10. 25
Hanc veritatem . . *ante* tubam Evangelicam cognoscebant — *M.* ii. 10. 54
Habeant semper . . in ostio palaestrae *ante* oculos Pyrrhum — *M.* ii. 10. 81
qui, *ante* traditiones Ecclesiae in Filium Dei . . crediderunt — *M.* iii. 3. 64
quaedam scriptura est *ante* Ecclesiam, quaedam cum Ecclesia, quaedam post Ecclesiam. *Ante* quidem Ecclesiam sunt vetus et novum Testamentum — *M.* iii. 3. 72, 75
qui *ante* nativitatem hominis . . illi emplastrum conficeret — *M.* iii. 4. 118
Scribit autem Matthaeus . . Petrum *ante* omnes respondisse — *M.* iii. 9. 72
neminem *ante* nos de vulgaris eloquentiae doctrina . . tractasse — *V. E.* i. 1. 1
cognoverunt enim se invicem *ante* ruinam suam — *V. E.* i. 2. 33
mulierem invenitur *ante* omnes fuisse locutam — *V. E.* i. 4. 11
ante Deum ab homine quicquam nominatum fuisse — *V. E.* i. 4. 32
quod *ante* [*sc.* praevaricationem] qui fuit inciperet a gaudio — *V. E.* i. 4. 37
quod primus loquens primo et *ante* omnia dixisset, *Deus* — *V. E.* i. 4. 42
quamquam Sarnum biberimus *ante* dentes — *V. E.* i. 6. 19
sed sicut proverbialiter dici solet, *Non ante tertium equitabis* — *V. E.* i. 7. 18
ante omnia confitemur Latinum vulgare . . decere proferri — *V. E.* ii. 1. 3
Ante omnia ergo dicimus unumquemque debere — *V. E.* ii. 4. 28
et post haec trisyllabum *ante* alia — *V. E.* ii. 5. 16
velut signum *ante* admissionem sagittae — *V. E.* ii. 8. 5
nisi reiteratio unius odae fiat, vel *ante* diesim vel post vel undique. Si *ante* diesim repetitio fiat, stantias dicimus habere pedes . . si *ante* non fiat repetitio — *V. E.* ii. 10. 32, 33, 38
quae trisyllabum *ante* alia sequi astruximus — *V. E.* ii. 12. 10
quia hi *ante,* hi post dieresim stantiae nominantur — *V. E.* ii. 12. 87
diversos . . a rithimis eorum quae sunt *ante* [*sc.* dieresim] — *V. E.* ii. 13. 39
imber, sementem vestram *ante* iactum praeveniens — *Ep.* v. 75
Quantum . . pedes oberrent *ante* oculos pennatorum — *Ep.* vi. 144
Romam urbem . . *ante* mortales oculos affigatis omnes — *Ep.* viii. 147
ut sub examine vestri consilii *ante* iudicium ventiletur — *Ep.* ix. 11
qui . . dies fuit . . decimus tertius *ante* kalendas Februarias — *A. T.* 24. 21

antecedens *adi.* sed solam artem *antecedentis* [*sc.* stantiae] induere — *V. E.* ii. 9. 17

antecedens *n.* cum in omni consequentia impossibile sit habere *antecedens* absque consequente — *M.* ii. 6. 33
res ad proprium finem . . velut consequens ad *antecedens* — *M.* ii. 6. 39
ergo contradictorium *antecedentis* est verum — *M.* ii. 12. 27
argumentum a positione *antecedentis* — *M.* ii. 12. 64
A positione *antecedentis* sic : — *M.* ii. 12. 68

falsum esse consequens, *antecedente* non falso existente *M.* iii. 2. 18
pro *antecedente* bene infertur consequens, ut animal pro homine *M.* iii. 5. 29
Ista tamen ratio videtur arguere ad destructionem *antecedentis* *Ep.* x. 494

Antepraedicamenta. ut patet per Philosophum in *Antepraedicamentis* *A. T.* 12. 56

antequam (ante quam, ante . . quam). nec *ante* reversus est *quam* sibi repatriandi licentia . . allata est *M.* ii. 5. 107
nobilissimum animal non *ante* sentire *quam* sentiri coepisse *V. E.* i. 5. 14–15
cum . . Deus . . arcana nostra discernat, etiam *ante quam* nos *V. E.* i. 5. 19
antequam[1] migremus ad alia . . enucleemus *V. E.* ii. 4. 5

anterior. plerumque *anteriora* posteriora putantes *V. E.* i. 1. 10
desinentias *anterioris* stantiae inter postera carmina referentes intexunt *V. E.* ii. 13. 40

anterioritas. quod quandam *anterioritatem* erogare videtur Italis *V. E.* i. 10. 10

antiquior. Petrus de Alvernia, et alii *antiquiores* doctores *V. E.* i. 10. 25

antiquissimus. Europa vero avo *antiquissimo* [*sc.* illum nobilitavit] *M.* ii. 3. 67
qui *antiquissima* locutione sunt usi usque ad suam dispersionem *V. E.* i. 7. 69

antiquitas. hoc etsi solius podio rationis innixa contestatur *antiquitas* *Ep.* vi. 10

antiquus. quemadmodum de labore *antiquorum* ditati sunt *M.* i. 1. 4
Est enim nobilitas virtus et divitiae *antiquae* *M.* ii. 3. 16
'. . Terra *antiqua*, potens armis atque ubere glebae . .' *M.* ii. 3. 81
ille *antiquus* hostis, qui litigii fuerat persuasor *M.* ii. 10. 77
ne . . imperfecte, *antiquorum* attingeremus auctoritates *V. E.* i. 9. 104
livor *antiqui* et implacabilis hostis . . nos . . denudavit *Ep.* vii. 6

antistes. Dei vicarius, Ecclesiae universalis *antistes* *M.* iii. 6. 11
cum summus *Antistes* et Imperator sint homines *M.* iii. 12. 9
ut ira defuncti *Antistitis* in te . . frondesceret *Ep.* viii. 167

antrum. rura Pelori Deserere auderes, *antrum* Cyclopis iturus? *Ecl.* ii. 47
'. . Cum tibi sacrato Macedo servetur in *antro*' *M.* ii. 9. 74
iam suae captivitatis me detrusit in *antrum* *Ep.* ii. 52

Aonius. Montibus *Aoniis* Mopsus, Meliboee, quotannis . . Se dedit *Ecl.* i. 28

Apenninus. a meridie . . *Apennini* devexione clauduntur *V. E.* i. 8. 63
breviter respondemus esse iugum *Apennini* *V. E.* i. 10. 42
Transeuntes nunc humeros *Apennini* frondiferos *V. E.* i. 14. 2
Cumque tu . . *Apennini* iuga transiliens *Ep.* vii. 16

aperio. Certamine vero dupliciter Dei iudicium *aperitur* *M.* ii. 8. 73
in virtute cuius *aperiendae* veritatis argumenta formentur *M.* iii. 2. 4
sed *aperite* oculos mentis vestrae, ac videte *Ep.* v. 163
qui salutiferos oculos ad naviculam fluctuantem *aperuit* *Ep.* viii. 91

aperte. Romanorum fuisse, *aperte* intelligere possumus *M.* ii. 9. 105
In quo satis *aperte* intentio Christi manifestatur *M.* iii. 9. 42
in quibus *aperte* deprehenditur, quod . . respondebat *M.* iii. 9. 125
Quod satis *aperte* tangere videtur Dionysius *Ep.* x. 404

apocopo. *u* consonantem per *f apocopando* proferunt *V. E.* i. 14. 33

Apollo. *O bone Apollo, ad ultimum laborem*, etc. *Ep.* x. 316
cum dicit: *O bone Apollo*, etc., facit invocationem suam *Ep.* x. 586
in secunda suadet *Apollini* petitionem factam *Ep.* x. 589

aporio. Quando quidem *aporiavimus* extricantes, qui sint . . digni *V. E.* ii. 4. 1

apostema. qui ante nativitatem hominis, pro *apostemate* futuro, illi emplastrum conficeret *M.* iii. 4. 119

apostolicus. Decretales . . quae . . auctoritate *Apostolica* sunt venerandae *M.* iii. 3. 94
domino Nicholao . . *Apostolicae* Sedis legato *Ep.* i. *tit.* 4
Praeceptis salutaribus moniti et *Apostolica* pietate rogati *Ep.* i. 2
quem Clemens . . luce *Apostolicae* benedictionis illuminat *Ep.* v. 168

[1] antequam *M* ante quam *R*

Cur *Apostolicae* monarchiae similiter invidere non libet..? *Ep.* vi. 53
quam.. in *Apostolicam* sedem.. consecrarunt *Ep.* viii. 26
ut.. insignia.. *Apostolici* culminis auctoritate resumerent *Ep.* viii. 164
quin nota cicatrixque infamis *Apostolicam* Sedem usserit *Ep.* viii. 175
apostolus. ut patet in substitutione Matthiae in Actibus *Apostolorum* *M.* ii. 8. 70
dicere potuit.. quod quidem *Apostolus* ad Timotheum *M.* ii. 11. 68
dicente *Apostolo*: 'Sicut per unum hominem..' *M.* ii. 13. 7
cum dicat *Apostolus* ad Ephesios, loquens de Patre *M.* ii. 13. 15
quod etiam omnibus *Apostolis* esse dictum similiter *M.* iii. 8. 6
'.. discubuit, et duodecim *Apostoli* cum eo' *M.* iii. 9. 34
Unde *Apostolus* ad Corinthios: 'Fundamentum aliud..' *M.* iii. 10. 50
quod *Apostolos* fecisse non ignoratur *M.* iii. 10. 131
cum Paulus in Actibus *Apostolorum* dicat ad Festum *M.* iii. 13. 43
quod dicit *Apostolus* ad Ephesios de Christo *Ep.* x. 516
Et hoc insinuatur nobis per *Apostolum* ad Corinthios loquentem *Ep.* x. 539
Audiant vocem *Apostoli* ad Romanos: 'O altitudo..!' *A. T.* 22. 15
apparens *v.* **appareo**
apparentia. quaestio.. quae dilatata multoties, ad *apparentiam* magis quam ad veritatem *A. T.* 1. 4
appareo. disse queste parole: *Apparuit iam beatitudo vestra* *V. N.* 2. 31
si ultimum de potentia totius humanitatis *appareat* *M.* i. 3. 38
necessarium *apparet*, ad bene esse mundi, Monarchiam esse *M.* i. 9. 21
Et prima propositio declaratione praecedente *apparet* *M.* i. 11. 67
secunda per hoc *apparet*, quia *M.* i. 11. 120
Quae quidem radix *apparebit*, si.. sumatur *M.* i. 15. 31
in qua quidem ratione *apparet* unitatem.. radicem esse *M.* i. 15. 35
de fine iuris existente, non tantum *apparente* *M.* ii. 6. 67
Duo igitur formalia duelli *apparent* *M.* ii. 10. 31
in quibus manifestandis non solum hoc *apparebit* *M.* ii. 11. 4
Falsitas consequentis *apparet* sic *M.* ii. 13. 5
quo viso, facile *apparebit* quantum sua distributio dilatetur *M.* iii. 8. 38
quae quidem veritas *apparebit* sufficienter, si *M.* iii. 13. 8
Quod autem a nullo istorum habeat, sic *apparet* *M.* iii. 14. 12
rationabile nobis *apparet*.. coepisse *V. E.* i. 5. 14
quod unum fuerit.. *apparet*, quia convenimus *V. E.* i. 9. 15
ut manifeste *apparet* eorum dicta perspicientibus *V. E.* i. 12. 65
ut.. redolentem ubique et necubi *apparentem*.. irretiamus *V. E.* i. 16. 6
et sic *apparet* quod omnibus versificantibus liceat ipsum uti *V. E.* ii. 1. 31
non melior sed deterior *apparebit* *V. E.* ii. 1. 95
haec tria, salus.. Venus, virtus, *apparent* esse illa magnalia *V. E.* ii. 2. 73
ut manifeste *apparet* *V. E.* ii. 5. 21
ut satis evidenter *apparet* *V. E.* ii. 11. 59
subito heu! mulier, ceu fulgur descendens, *apparuit* *Ep.* iii. 15
sicut *apparet* inspicienti *Ep.* x. 126
impossibilitas.. per ea quae ostendentur, *apparebit* *A. T.* 10. 17
apparet esse impossibile quod aqua sit concentrica terrae *A. T.* 16. 57
et sic illa demonstratio est *apparens*, et non existens *A. T.* 17. 18
'Congregentur aquae in locum unum, et *appareat* arida' *A. T.* 21. 70
appello. unicum Principatum, qui Imperium *appellatur* *M.* i. 9. 23
'plenitudinem temporis' statum illum felicissimum *appellavit* *M.* i. 16. 19
artis divinae, quam Naturam communiter *appellant* *M.* ii. 2. 38
Quam quidem collisionem.. duellum *appellamus* *M.* ii. 10. 17
quam causam.. nos divinam providentiam *appellamus* *M.* ii. 10. 72
'.. coactus sum *appellare* Caesarem..' *M.* iii. 13. 50
nec ille.. incompetentem iudicem *appellasset* *M.* iii. 13. 58

vulgarem locutionem *appellamus* eam quam infantes adsuefiunt — *V. E.* i. 1. 22
Et hoc modo viros *appellamus* illustres — *V. E.* i. 17. 11
dicimus esse illud quod vulgare Latinum *appellatur* — *V. E.* i. 19. 4
quem tragicum *appellamus*, summus videtur esse stilorum — *V. E.* ii. 4. 58
necessaria quidem *appellamus*, quae campsare non possumus — *V. E.* ii. 7. 51
dieresis esse non potest secundum quod eam *appellamus* — *V. E.* ii. 10. 31
quamquam isti sensus mystici variis *appellentur* nominibus — *Ep.* x. 156
quam communiter quartam habitabilem *appellamus* — *A. T.* 2. 12

appendo. quae cavenda sunt circa rithimos huic *appendamus* capitulo — *V. E.* ii. 13. 84

appensio. in *appensione* ac adaequatione ponderum in bilancibus — *A. T.* 16. 35

appetitus. iudicium medium est apprehensionis et *appetitus* — *M.* i. 12. 18
Si ergo iudicium moveat omnino *appetitum* . . liberum est; si vero ab *appetitu* . . moveatur, liberum esse non potest — *M.* i. 12. 22, 24
quia eorum iudicia semper *appetitu* praeveniuntur — *M.* i. 12. 29
quod per preciosissimum obiectum *appetitus* delectat — *V. E.* ii. 2. 69
inde est, quod . . numquam quiescit, ut est eius *appetitus* — *Ep.* x. 480

appeto. cum omne quod est *appetat* suum esse — *M.* i. 13. 9
quaedam stantiae prolixitatem videntur *appetere* — *V. E.* ii. 14. 10
qualiter forsan pusillanimitas *appeteret* aliquorum — *Ep.* ix. 9.

applaudo. Anne propterea nequam hominum *applaudet* audaciis . . ? — *Ep.* v. 43
non leviter tamen veritati *applaudit*, quod — *Ep.* vi. 11

applico. ut utilia documenta . . commode locis et temporibus *applicentur* — *M.* iii. 16. 95

apprehendo. nam primo res *apprehenditur*, deinde *apprehensa* bona vel mala iudicatur, et ultimo iudicans prosequitur sive fugit — *M.* i. 12. 19 (*bis*)
sed species boni *apprehensi*, forma est eius — *M.* i. 15. 49

apprehensio. iudicium medium est *apprehensionis* et appetitus — *M.* i. 12. 18
similiter interest humanae *apprehensioni*, ut — *Ep.* v. 124

apprehensivus. Non est . . vis ultima . . ipsum esse . . nec esse *apprehensivum* . . sed esse *apprehensivum* per intellectum possibilem — *M.* i. 3. 51, 53

approbo. magis persuadet quam si sermone *approbaret* — *M.* ii. 12. 41

appropinquo. principibus aliis homines non *appropinquant* nisi in parte — *M.* i. 11. 121
Principibus aliis *appropinquant* per Monarcham — *M.* i. 11. 123
propter magis *appropinquare* terrae per excentricitatem — *A. T.* 20. 67

Aprilis. Scriptum prid. Kal. *Aprilis* in finibus Thusciae — *Ep.* vi. 197

aptus. non solum singulares homines . . *apti* nati sunt ad principari — *M.* ii. 7. 53

apud. *apud* negantes divinam bonitatem attingere summum perfectionis — *M.* i. 8. 4
quod esse non potest *apud* oblique politizantes — *M.* i. 12. 66
Primus horum modorum *apud* Gentiles figuratus fuit — *M.* ii. 8. 79
Secundus figuratur *apud* eosdem in Atalanta — *M.* ii. 8. 83
apud Aegyptum . . in medio quasi cursu collapsus est — *M.* ii. 9. 65
quae quoniam Petrus dixit esse ibi, ubi erat, hoc est *apud* se — *M.* iii. 9. 6
duo regimina . . *apud* successorem Petri consistere — *M.* iii. 9. 8
Michael imperabat *apud* Constantinopolim — *M.* iii. 11. 7
nihil sequitur impossibile *apud* recte philosophantes — *A. T.* 19. 9

Apulia. Et dextri regiones sunt *Apulia*, sed non tota, Roma, Ducatus . . Sinistri autem, pars *Apuliae*, Marca Anconitana — *V. E.* i. 10. 50, 52

Apulus. linguae hominum variantur, ut lingua Siculorum cum *Apulis*; *Apulorum* cum Romanis — *V. E.* i. 10. 62 (*bis*)
Apuli quoque . . turpiter barbarizant — *V. E.* i. 12. 56
Sed quamvis terrigenae *Apuli* loquantur obscene communiter — *V. E.* i. 12. 61
neque Siculum neque *Apulum* esse [*sc.* vulgare pulcerrimum] — *V. E.* i. 12. 72
qui lingua vulgari poetati sunt in Italia, ut Siculi, *Apuli* — *V. E.* i. 19. 18

aqua. alveolus: qui . . Sponte viam . . se fecit *aquarum* — *Ecl.* i. 17
Vatificis prolutus *aquis* — *Ecl.* i. 31

'lignum, quod secus decursus ***aquarum*** fructificat . .'	*M.* i. 1. 11
cum . . Christus ambularet super ***aquam***	*M.* iii. 9. 89
'Domine, si tu es, iube me ad te venire super ***aquas***'	*M.* iii. 9. 91
non solum ***aquam*** nostri ingenii . . haurientes	*V. E.* i. 1. 13
cum . . moveatur aër . . ut . . ignem fulgoret, ***aquam*** gemat	*V. E.* i. 4. 60
aquas ad alterna hinc inde litora per imbricia longa distillat	*V. E.* i. 10. 44
quos in ***aqua*** et spiritu generas tibi filios ad ruborem !	*Ep.* viii. 108
duorum elementorum, ***aquae*** videlicet et terrae	*A. T.* 2. 3
Utrum ***aqua*** in sphaera sua . . in aliqua parte esset altior terra quae emergit ab ***aquis***	*A. T.* 2. 8, 11
circumferentia ***aquae*** et circumferentia terrae . . distant	*A. T.* 3. 4
quod circumferentia ***aquae*** sit altior circumferentia terrae	*A. T.* 3. 10
in aliqua parte . . includi a circumferentia ***aquae***	*A. T.* 3. 18
aqua est nobilius corpus quam terra ; ergo ***aquae*** debetur nobilior locus	*A. T.* 4. 2, 3
relinquitur, quod locus ***aquae*** sit altior loco terrae, et per consequens quod ***aqua*** sit altior terra	*A. T.* 4. 8, 9
opinari ***aquam*** non esse altiorem terra est contradicere sensui	*A. T.* 5. 3
Si terra non esset inferior ipsa ***aqua***, terra esset totaliter sine ***aquis***, saltem in parte detecta	*A. T.* 6. 2, 3
quod ***aqua*** sit altior terra	*A. T.* 6. 8
aqua naturaliter fertur deorsum ; et cum mare sit principium omnium ***aquarum*** . . si mare non esset altius quam terra, non moveretur ***aqua*** ad ipsam terram ; cum in omni motu naturali ***aquae*** principium oporteat esse altius	*A. T.* 6. 9, 11, 14, 15
Aqua videtur maxime sequi motum Lunae	*A. T.* 7. 1
quod ***aqua*** in sua sphaera excentricitatem imitetur orbis Lunae	*A. T.* 7. 5
qui tenent ***aquam*** esse altiorem terra ista detecta	*A. T.* 8. 3
demonstrabitur impossibile, ***aquam*** . . altiorem esse . . terra	*A. T.* 9. 2
si ***aqua*** . . esset in aliqua parte altior quam terra	*A. T.* 10. 2
vel quod ***aqua*** esset excentrica	*A. T.* 10. 5
primum est, quod ***aqua*** naturaliter movetur deorsum ; secundum est, quod ***aqua*** est labile corpus naturaliter	*A. T.* 11. 3, 4
dico, quod ***aquam*** esse excentricam est impossibile	*A. T.* 12. 2
Si ***aqua*** esset excentrica, tria impossibilia sequerentur	*A. T.* 12. 4
quod ***aqua*** esset naturaliter mobilis sursum et deorsum	*A. T.* 12. 6
quod ***aqua*** non moveretur deorsum per eandem lineam cum terra	*A. T.* 12. 8
Sit ***aqua*** [*sc.* circumferentia] in qua duae [*sc.* cruces]	*A. T.* 12. 14
sit . . centrum vero ***aquae*** excentricae punctus in quo B	*A. T.* 12. 17
si ***aqua*** erit in A, et habeat transitum . . movebitur ad B	*A. T.* 12. 19
aqua movebitur naturaliter sursum	*A. T.* 12. 25
Praeterea sit gleba terrae in Z, et ibidem sit quantitas ***aquae***	*A. T.* 12. 29
movebitur . . ***aqua*** per lineam rectam ad B	*A. T.* 12. 33
Si igitur ***aqua*** moveretur ad B	*A. T.* 12. 45
diversa ratio gravitatis erit in ***aqua*** et in terra	*A. T.* 12. 53
sequetur quod gravitas aequivoce praedicetur de ***aqua*** et terra	*A. T.* 12. 58
quod ***aqua*** non est excentrica	*A. T.* 12. 62
dico, quod ***aquam*** esse gibbosam est etiam impossibile	*A. T.* 13. 3
Sit . . ***aqua*** in quo tres [*sc.* cruces] . . et centrum terrae et ***aquae*** concentricae et coeli sit D	*A. T.* 13. 6, 7
quod ***aqua*** non potest esse concentrica terrae, nisi	*A. T.* 13. 8
si in aliqua parte emergit a circumferentia ***aquae***	*A. T.* 13. 13
Et ideo gibbus ***aquae*** sit in quo H	*A. T.* 13. 14
cum utraque contingat in summitate sua superficiem ***aquae***	*A. T.* 13. 22
aqua gibbi erit sursum per respectum ad superficiem ubi est F	*A. T.* 13. 23

aqua gibbi dilabetur, donec coaequetur ad D cum circumferentia	*A. T.* 13. 26
quod *aqua* non habeat gibbum extra circumferentiam regularem	*A. T.* 13. 32
ergo non est gibbus in *aqua*	*A. T.* 13. 39
quod impossibile est *aquam* . . esse altiorem	*A. T.* 13. 44
Si ergo impossibile est *aquam* esse excentricam	*A. T.* 14. 1
si *aqua* esset concentrica, ut dicitur	*A. T.* 16. 13
apparet esse impossibile quod *aqua* sit concentrica terrae	*A. T.* 16. 58
et secundum haec salvatur concentricitas terrae et *aquae*	*A. T.* 19. 8
sit . . *aqua* circulus in quo B	*A. T.* 19. 11
utrum *aqua* parum vel multum a terra distare videatur	*A. T.* 19. 13
qualem oportet esse superficiem *aquae*	*A. T.* 19. 32
inter ens mobile, scilicet *aquam* et terram	*A. T.* 20. 12
Et similiter etiam neque *aqua* esse potest; quia cum *aqua* sit corpus homogeneum	*A. T.* 20. 46, 47
'Congregentur *aquae* in locum unum, et appareat arida'	*A. T.* 21. 69
circumferentia *aquae* et circumferentia terrae	*A. T.* 23. 10
cum concluditur quod ideo *aqua* debet esse in altiori loco	*A. T.* 23. 18
quia frangitur radius rectus rei visibilis . . a convexo *aquae*	*A. T.* 23. 34
cum *aquam* formam rotundam habere oporteat ubique circa centrum	*A. T.* 23. 35
Credunt . . quod *aqua* ascendat ad cacumina montium . . in forma *aquae*; sed istud est valde puerile, nam *aquae* generantur ibi . . ascendente materia in forma vaporis	*A. T.* 23. 43, 45, 46
cum dicitur quod *aqua* est corpus imitabile orbis lunae	*A. T.* 23. 49
aquila. Cumque . . de signo *aquilae* disceptatum esset	*M.* ii. 11. 25
non vicem Tiberii gerens sub signo *aquilae*	*M.* ii. 13. 55
si anseres . . sunt, nolint astripetam *aquilam* imitari	*V. E.* ii. 4. 82
cum sublimis *aquila* fulguris instar descendens affuerit	*Ep.* v. 53
cum advolaverit *aquila* in auro terribilis	*Ep.* vi. 81
Aquileiensis[1]. et horum [*sc.* variatur lingua] cum *Aquileiensibus*	*V. E.* i. 10. 70
Post hos *Aquileienses* et Istrianos cribremus	*V. E.* i. 11. 36
Aquinum. Renaldus de *Aquino*: 'Per fino Amore vo sì lietamente'	*V. E.* ii. 5. 45
ara. ubi nunc *arae* ab alieno calescunt	*Ep.* viii. 55
ara. Gerardus de Bornello: '*Ara* ausirez encabalitz cantars'	*V. E.* ii. 5. 27
Arago. ut puta Regis Castellae ad illum qui Regis *Aragonum*	*M.* i. 11. 87
Aragonia. ab occidente . . montibus *Aragoniae* terminati	*V. E.* i. 8. 62
aranea. Iacet Gregorius tuus in telis *aranearum*	*Ep.* viii. 114
aratrum. cum assumptus ab *aratro* Dictator factus est	*M.* ii. 5. 79
'. . maiores nostri ab *aratro* duxerunt Cincinnatum . .'	*M.* ii. 5. 87
'. . etiam caetera *aratri* membra sunt necessaria'	*M.* iii. 4. 58
novus agricola . . consilii sui boves ad *aratrum* . . coniugabit	*Ep.* v. 83
arbiter. nec tunc *arbiter* Deus adesse credatur, sed ille antiquus hostis	*M.* ii. 10. 76
arbitrium. primum principium nostrae libertatis est libertas *arbitrii*	*M.* i. 12. 6
ut dicant liberum *arbitrium* esse, liberum de voluntate iudicium	*M.* i. 12. 9
libertatem *arbitrii* ob immutabilitatem voluntatis non amittunt	*M.* i. 12. 34
cui iurisdictio cum lege vel cum *arbitrio* commissa est	*M.* iii. 6. 30
intra terminos iurisdictionis commissae de lege vel de *arbitrio*	*M.* iii. 6. 32
nuncius [*sc.* operatur] in solo *arbitrio* eius, qui mittit illum	*M.* iii. 6. 37
nulli singulari *arbitrio* videtur obnoxia [*sc.* grammatica]	*V. E.* i. 9. 99
propter variationem sermonis *arbitrio* singularium fluitantis	*V. E.* i. 9. 103
cuius rei causa tam largum *arbitrium* sibi usus asciverit	*V. E.* ii. 10. 44
arbitrio vestro spontanea et sincera voluntate subimus	*Ep.* i. 56
liberum meum ligavit *arbitrium* [*sc.* amor]	*Ep.* iii. 33
Italia misera, sola, privatis *arbitriis* derelicta	*Ep.* vi. 15

[1] Aquilegiensis *R*

quod, male usi libertate *arbitrii*, eligere maluistis — *Ep.* viii. 41
'.. prout merendo et demerendo per *arbitrii* libertatem..' — *Ep.* x. 174 *et* 241

arbitror. non esse unum omnium finem, *arbitrari* stultum est — *M.* i. 2. 55
illum nullo iure.. obtinuisse *arbitrabar* — *M.* ii. 1. 16
nonne nefas est *arbitrari* iustitiam succumbere posse? — *M.* ii. 10. 48
Et forte sanctius est *arbitrari*, divinitus illud exivisse — *M.* ii. 12. 48
iam sufficienter manifestum esse *arbitror* — *M.* ii. 13. 64
'Nolite *arbitrari* quia veni pacem mittere in terram..' — *M.* iii. 9. 132
arbitramur.. nec Venetianum esse.. vulgare illustre — *V. E.* i. 14. 45
unde digna supplicia impius declinare *arbitratur* — *Ep.* vi. 97
Omnino vos tremere *arbitror* vigilantes — *Ep.* vi. 171
quam si iura.. imperii circumscribi.. *arbitreris* — *Ep.* vii. 52
Hoc quidem praeconium.. *arbitrabar* aliquando superfluum — *Ep.* x. 8
quemadmodum solem pedalis magnitudinis *arbitratur* — *Ep.* x. 45

arbor. Non etenim ad *arbores* extirpandas valet ipsa ramorum incisio — *Ep.* vii. 121

arbre. 'Si com l'*arbres*, che per sobre carcar' — *V. E.* ii. 6. 65

arca. 'quis iste, qui.. ad *arcam*, quamvis labantem, se erigit?' — *Ep.* viii. 69
quia ille ad *arcam*, ego ad boves.. attendo — *Ep.* viii. 88
Ille ad *arcam* proficiat, qui — *Ep.* viii. 90

arcanus. cum.. Deus omnia sine verbis *arcana*[1] nostra discernat — *V. E.* i. 5. 19
'Scio.. hominem.. quoniam.. audivit *arcana* verba..' — *Ep.* x. 543

archimandrita. talia de *Archimandrita* nostro.. continuasse — *M.* iii. 9. 123
et in vobis et in aliis, nomine solo *archimandritis* — *Ep.* viii. 95

archipresbyter. Episcopi.. tempore iuniores, quam sui *Archipresbyteri* — *M.* iii. 5. 36

architector *n.* cunctis *architectoribus* una [*sc.* loquela remansit] — *V. E.* i. 7. 54

architector *vb.* pars imperabant, pars *architectabantur* — *V. E.* i. 7. 41

architectus. velut artifex inferior dependet ab *architecto* — *M.* iii. 4. 4

arcticus. tantum.. versus polum antarcticum, quantum versus *arcticum* — *A. T.* 20. 63

ardens *v.* **ardeo**

ardentior. '.. cum.. eam.. mortem *ardentiore* studio peteret quam..' — *M.* ii. 5. 149

ardeo. '.. notus.. *ardentes* recoquens arenas' — *M.* ii. 9. 98
qui.. sperantes caritate *arserunt*, et *ardentes* ei coheredes factos esse mundus non dubitat — *M.* iii. 3. 67, 68
quos.. ab *ardente* virtute sublimatos ad aethera.. vocat — *V. E.* ii. 4. 74
Vere in paternos *ardet* ipsa concubitus — *Ep.* vii. 162
nimia caritate *ardentes*, aliorum rogamina non admittunt — *A. T.* 24. 8

ardire. Amicus eius: 'Doglia mi reca nello core *ardire*' — *V. E.* ii. 2. 94

ardor. per tempora diuturna salutem et perpetuae caritatis *ardorem* — *Ep.* iv. *tit.* 3
empyreum, quod est.. coelum igne sive *ardore* flagrans; non quod in eo sit.. *ardor* materialis, sed spiritualis — *Ep.* x. 450, 451

arduus. *Arduum* quippe opus et ultra vires aggredior — *M.* i. 1. 35
Henricus.. *ardua* quaeque pro nobis aggressus est — *Ep.* vi. 182
cum promittit se tam *ardua* tam sublimia dicere — *Ep.* x. 338

area. Pudeat itaque in angustissima mundi *area* irretiri tamdiu — *Ep.* vii. 75

arena. Et Libyes coluber quod squama verrat *arenas* — *Ecl.* ii. 23
Qui iussu Bromii Pactolida tinxit *arenam* — *Ecl.* ii. 53
'.. notus.. ardentes recoquens *arenas*' — *M.* ii. 9. 98
qui calcatis *arenas* littorum et Alpium summitates — *Ep.* v. 106

areola. ut scilicet in *areola* ista mortalium libere cum pace vivatur — *M.* iii. 16. 90

aresco. donec.. cum trunco rami pungitivi *arescant* — *Ep.* vii. 134

Aretinus. variantur, ut puta in Tuscia Senenses et *Aretini* — *V. E.* i. 10. 76
Guittonem *Aretinum*, qui nunquam se ad curiale vulgare direxit — *V. E.* i. 13. 7
Aretini: 'Vo' tu venire ovelle' — *V. E.* i. 13. 28

[1] archana *R*

Guittonem *Aretinum* .. nunquam .. plebescere [*sc.* desuetum] *V. E.* ii. 6. 87
argenteus. '.. auratis volitans *argenteus* anser Porticibus ..' *M.* ii. 4. 56
Argenteas etenim scuticas in purpureo deferebat extrinsecus *Ep.* ii. 15
argentum. 'Nolite possidere aurum, neque *argentum* ..' *M.* iii. 10. 110
ad possessionem tamen auri et *argenti* *M.* iii. 10. 114
quando cesset discretio, puta si aurum cum *argento* conflemus *V. E.* ii. 1. 88
argumentor. Si vero contra *argumentetur* quis de eo quod .. dicit *V. E.* i. 2. 52
Pro se vero *argumentatur* alia, scilicet *oc*, quod .. sunt *V. E.* i. 10. 21
argumentum. potissimis et patentissimis *argumentis* ostendi potest *M.* i. 5. 12
sufficienter *argumenta* sub invento principio procedent, si *M.* ii. 2. 67
argumentum .. vim .. per secundam figuram ostendit, si reducatur sicut *argumentum* a positione antecedentis per primam *M.* ii. 12. 59, 64
in virtute ouius aperiendae veritatis *argumenta* formentur *M.* iii. 2. 5
Isti .. pluribus adversis *argumentis* moventur *M.* iii. 4. 5
'solutio *argumenti* est erroris manifestatio' *M.* iii. 4. 25
error potest esse in materia et in forma *argumenti* *M.* iii. 4. 27
in quo quidem dicto tota vis *argumenti* consistit *M.* iii. 4. 96
Et ideo *argumentum* peccabat in forma *M.* iii. 4. 153
Adsumunt etiam *argumentum* de litera Moysi *M.* iii. 5. 1
Unde *argumentum* istorum est a toto ad partem *M.* iii. 6. 44
per interemptionem sensus in quo fundatur *argumentum* *M.* iii. 9. 11
argumentis quae radices in divinis eloquiis habere videbantur *M.* iii. 10. 13
Sufficienter igitur per *argumenta* superiora .. probatum est *M.* iii. 15. 60
rationabiliter inspicientibus videtur gravissimum *argumentum* *V. E.* i. 10. 34
mens .. inexpugnabilibus *argumentis* instructa praenuntians *Ep.* vi. 117
Et per hanc suppositionem tenet *argumentum* ratione materiae *Ep.* x. 502
placuit .. *argumenta* facta contra dissolvere *A. T.* 1. 10
Quinto solvetur ad *argumenta* superius praenotata *A. T.* 9. 11
facile est solvere ad *argumenta* quae superius contra fiebant *A. T.* 23. 2
Et sic ad *argumenta*. *A. T.* 23. 60
arguo. Ex hac itaque declaratione sic *arguatur*: *M.* i. 11. 54
His praemissis .. sic *arguatur*. *M.* i. 15. 57
Nunc *arguatur* ad propositum sic: *M.* ii. 6. 6
Deinde *arguunt* quod .. auctoritatem habet *M.* iii. 4. 17
Deinde sic *arguunt* ex iis: *M.* iii. 5. 6
Et cum *arguendo* inferunt: *M.* iii. 5. 16
Et ex hoc *arguunt*, quod .. auctoritatem habet *M.* iii. 6. 7
medium variatur et *arguitur* in quatuor terminis *M.* iii. 7. 17
Ex quo *arguunt*, successorem Petri .. posse *M.* iii. 8. 8
inde *arguunt* illa duo regimina .. consistere *M.* iii. 9. 7
Ex quo *arguunt* .. neminem adsumere posse *M.* iii. 10. 6
Ratione vero sic *arguunt*. Sumunt etenim sibi principium *M.* iii. 12. 1
Pudeat ergo tam ab infra .. *argui* vel moneri *Ep.* viii. 134
cum habere esse non *arguat* per se necesse esse *Ep.* x. 359
Ista tamen ratio videtur *arguere* ad destructionem antecedentis, eo quod .. secundum formam *arguendi* non probat *Ep.* x. 493, 495
et similis modus *arguendi* est ac si dicerem *Ep.* x. 503
et *arguebatur* quod sic multis rationibus *A. T.* 2. 13
Quarto *arguebatur* sic: *A. T.* 6. 1
Item *arguebatur* quinto: *A. T.* 7. 1
cum diversitas in ratione finium *arguat* diversitatem in his quae *A. T.* 12. 51
Nunc *arguo* sic: *A. T.* 15. 1
contra ea quae sunt determinata sic *arguitur*: *A. T.* 16. 2.
Sed tunc *arguetur* magis, et quaeritur: *A. T.* 21. 52
Ad quartum, cum *arguebatur*: *A. T.* 23. 39

Argus. ex quo scilicet *Argis* hospitalitas a Phrygibus denegata — *Ep.* v. 129
arida. '.. et *aridam* fundaverunt manus eius' — *M.* iii. 15. 38
'.. et *aridam* fundaverunt manus eius' — *Ep.* v. 115
'Congregentur aquae in locum unum, et appareat *arida*' — *A. T.* 21. 70
aridus. Mopso .. *Arida* Cyclopum placeant quod saxa sub Aetna — *Ecl.* ii. 27
aries. Videbitis aedificia .. tam *ariete* ruere .. quam igne cremari — *Ep.* vi. 105
aristocraticus. politizant .. *aristocratici*, quos optimates vocant — *M.* i. 12. 62
Aristoteles. qui ab *Aristotele* felicitatem ostensam, reostendere conaretur — *M.* i. 1. 21
ut innuit *Aristoteles* in quinto ad Nicomachum — *M.* i. 11. 71
ut: *Aristoteles*[1] *philosophatus est tempore Alexandri* — *V. E.* ii. 6. 13
rideret *Aristoteles*, si audiret — *A. T.* 12. 37
arma. *Multum, Roma, tamen debes civilibus armis* — *V. N.* 25. 87
illum .. *armorum* tantummodo violentia, obtinuisse — *M.* ii. 1. 15
'.. quo iustior alter Nec .. fuit, nec bello maior et *armis*' — *M.* ii. 3. 47
'.. Terra antiqua, potens *armis* atque ubere glebae ..' — *M.* ii. 3. 81
'.. Promisit, Graiumque ideo bis vindicat *armis* ..' — *M.* ii. 7. 83
qui quamvis .. Imperium mundi *armis* tentaverit — *M.* ii. 9. 27
ea quae maxima sunt ad ista, ut *armorum* probitas — *V. E.* ii. 2. 75
Bertramum de Bornio, *arma* [*sc.* poetasse invenimus] — *V. E.* ii. 2. 80
Arma vero nullum Latinum adhuc invenio poetasse — *V. E.* ii. 2. 95
'*Arma* virumque cano' — *V. E.* ii. 8. 23
equis *armis*que vacantem .. me detrusit — *Ep.* ii. 51
'moriamur et in media *arma* ruamus' — *Ep.* vi. 130
armentum. sic ut dulce melos *armenta* sequantur — *Ecl.* i. 21
Montibus in Siculis pecudes, *armenta*que pavit — *Ecl.* ii. 72
armo. quid propugnaculis et pinnis vos *armasse* iuvabit .. ? — *Ep.* vi. 80
armonia. quae mixta cum pexis pulcram faciunt *armoniam* compaginis — *V. E.* ii. 7. 56
et ex hoc maxime totius *armoniae* dulcedo intenditur — *V. E.* ii. 13. 22
armonizo. Quomodo .. pexis irsuta .. sint *armonizanda* per metra — *V. E.* ii. 7. 73
utrum cantio dicatur fabricatio verborum *armonizatorum* — *V. E.* ii. 8. 39
sed *armonizantes* verba, opera sua cantiones vocant — *V. E.* ii. 8. 46
actio completa dictantis verba modulationi *armonizata* — *V. E.* ii. 8. 52
et omnia cuiuscumque modi verba sunt[2] *armonizata* vulgariter — *V. E.* ii. 8. 55
omnis stantia ad quandam odam recipiendam *armonizata* est — *V. E.* ii. 10. 17
Arnaldus. *Arnaldum* Danielem, amorem [*sc.* poetasse invenimus] — *V. E.* ii. 2. 80
Arnaldus: 'L'aura amara fal bruol brancuz clairir' — *V. E.* ii. 2. 86
Arnaldus Danielis: 'Sols sui che sai lo sobraffan, chem sorz' — *V. E.* ii. 6. 60
Et huiusmodi stantiae usus est .. *Arnaldus* Danielis — *V. E.* ii. 10. 26
et huiusmodi stantiis usus est *Arnaldus* Danielis frequentissime — *V. E.* ii. 13. 10
arrideo. Tityrus *arridens*, et tota mente secundus — *Ecl.* ii. 88
arrigo. *Arrexit* namque aures misericordes leo fortis de tribu Iuda — *Ep.* v. 16
arrogantia. Sin prorsus *arrogantia* vestra insolens .. vos fecit exsortes — *Ep.* vi. 67
arrogo. titulum sibi vulgaris illustris *arrogare* videntur [*sc.* Tusci] — *V. E.* i. 13. 3
nec licet aliquid artis sequentibus [*sc.* stantiis] *arrogare* — *V. E.* ii. 9. 17
ars. Deus aeternus *arte* sua, quae natura est — *M.* i. 3. 18
factibilia, quae regulantur *arte* — *M.* i. 3. 87
ars in triplici gradu invenitur, in mente scilicet artificis, in organo, et in materia formata per *artem* — *M.* ii. 2. 12, 14
si contingat peccatum in forma *artis*, materiae .. imputandum — *M.* ii. 2. 23
coelo, quod organum est *artis* divinae — *M.* ii. 2. 37
Sicut ille deficeret ab *artis* perfectione, qui — *M.* ii. 7. 25
'.. Hac tibi erunt *artes*, pacique imponere morem ..' — *M.* ii. 7. 76

[1] Aristotiles *R* [2] scilicet *R*

Praesumpsit.. homo.. *arte* sua non solum superare naturam — *V. E.* i. 7. 26
in artificiatis illud est nobilissimum, quod totam comprehendit *artem*; cum.. in.. cantionibus *ars* tota comprehendatur — *V. E.* ii. 3. 49, 51
Quod.. comprehendatur in cantionibus *ars* cantandi poetice — *V. E.* ii. 3. 54
quicquid *artis* ⟨reperitur, in his⟩ reperitur — *V. E.* ii. 3. 56
quem [*sc.* modum] casu magis quam *arte* multi usurpare videntur — *V. E.* ii. 4. 7
illius *artis* ergasterium reseremus — *V. E.* ii. 4. 9
qui magis [1] sermone et *arte* regulari poetati sunt — *V. E.* ii. 4. 23
nunquam sine.. *artis* assiduitate.. fieri potest — *V. E.* ii. 4. 72
eorum stultitia, qui *arte* scientiaque immunes — *V. E.* ii. 4. 78
hoc vocabulum [*sc.* stantia] per solius *artis* respectum inventum est; videlicet, ut in quo tota cantionis *ars* esset contenta, illud diceretur stantia, hoc est mansio capax sive receptaculum, totius *artis*. Nam quemadmodum cantio est gremium totius sententiae, sic stantia totam *artem* ingremiat; nec licet aliquid *artis* sequentibus arrogare, sed solam *artem* antecedentis induere — *V. E.* ii. 9. 9, 11, 13, 15, 16, 17
compages omnium eorum quae cantio sumit ab *arte* — *V. E.* ii. 9. 21
Tota igitur *ars* cantionis circa tria videtur consistere — *V. E.* ii. 9. 23
quia de propria cantionis *arte* non est — *V. E.* ii. 9. 28
quod si de propria cantionis *arte* rithimus esset — *V. E.* ii. 9. 31
Si quid autem rithimi servare interest huius quod est *ars* — *V. E.* ii. 9. 34
quomodo cantionis *ars* circa cantus divisionem consistat — *V. E.* ii. 10. 48
Videtur [*sc.* habitudo].. maxima pars eius quod *artis* est — *V. E.* ii. 11. 3
novum aliquid atque intentatum *artis* — *V. E.* ii. 13. 91
Et haec de *arte* prout habitudinem respicit, tanta sufficiant — *V. E.* ii. 13. 103
Ex quo quae sunt *artis* in cantione.. tractavimus — *V. E.* ii. 14. 1

artifex. ars in triplici gradu invenitur, in mente scilicet *artificis* — *M.* ii. 2. 13
perfecto existente *artifice*, atque optime organo se habente — *M.* ii. 2. 21
quod quidquid est.. bonum.. per prius ab *artifice* Deo sit — *M.* ii. 2. 35
velut *artifex* inferior dependet ab architecto — *M.* iii. 4. 4

artificialis. cum illa [*sc.* grammatica] potius *artificialis* existat — *V. E.* i. 1. 40
et hic est ordo *artificialis* — *A. T.* 20. 4

artificiatus. in *artificiatis* illud est nobilissimum, quod totam comprehendit artem; cum igitur ea quae cantantur *artificiata* existant — *V. E.* ii. 3. 48, 50

artificiose. Magi Pharaonis naturalibus principiis *artificiose* utentes — *M.* ii. 4. 13

Arturus. et *Arturi* regis ambages pulcerrimae — *V. E.* i. 10. 18

arundineus. ut *arundinea* puer is pro voce laborat.. spiravit arundo — *Ecl.* ii. 39

arundo. spiravit *arundo*: 'Forte sub irriguos colles..' — *Ecl.* ii. 40

arvum. Pastores alii mecum Sicula *arva* tenentes — *Ecl.* ii. 26

arx. 'In summo custos Tarpeiae Manlius *arcis* Stabat..' — *M.* ii. 4. 53
Qui quidem fons, in *arce* suae simplicitatis unitus — *M.* iii. 16. 117

Ascanius. Andromache de *Ascanio* filio Aeneam genitorem interrogat — *M.* ii. 3. 98
'Quid puer *Ascanius*? superatne, et vescitur aura..?' — *M.* ii. 3. 100
'..*Ascanium* surgentem et spes heredis Iuli Respice..' — *Ep.* vii. 90
Iohannes namque.. nobis est alter *Ascanius* — *Ep.* vii. 96

ascendo. cum habeamus Ipsum dixisse discipulis, *ascensurus* in coelum — *M.* iii. 3. 84
non enim posset facere terram *ascendere* sursum — *M.* iii. 7. 30
'Quae est ista, quae *ascendit* de deserto..?' — *M.* iii. 10. 59
fruitione.. ad quam propria virtus *ascendere* non potest — *M.* iii. 16. 50
turrim.. per quam coelum sperabat *ascendere* [2] — *V. E.* i. 7. 31
'..Si *ascendero* in coelum, tu illic es..' — *Ep.* x. 417
'Qui *ascendet* super omnes coelos, ut impleret omnia' — *Ep.* x. 517
ibi procedetur *ascendendo* de coelo in coelum — *Ep.* x. 610

[1] magni *R* [2] adscendere *R*

dicendo, quod *ascendendo* malum vident eos — *A. T.* 5. 10
quod aqua *ascendat* ad cacumina montium .. in forma aquae — *A. T.* 23. 43
aquae generantur ibi .. *ascendente* materia in forma vaporis — *A. T.* 23. 48

ascensio. postquam humanam rationem intellectus *ascensione* transierat — *Ep.* x. 546

ascensus (ads-). licet in superficie quidam consideretur *adscensus* .. bonae rationi non *adscensus*, sed .. ruina constabit — *V. E.* ii. 7. 20, 22

ascio (ads-). quem fata negabant generum sibi *adscire* non timuit — *Ep.* vii. 150

ascisco (ads-). an Romanus populus de iure Monarchiae officium sibi *adsciverit* — *M.* i. 2. 12
utrum Romanus populus de iure sibi *adsciverit* .. dignitatem — *M.* ii. 2. 5
Romanus populus de iure .. officium .. sibi .. *adscivit* — *M.* ii. 3. 4.
Romanus populus .. de iure sibi *adscivit* Imperii dignitatem — *M.* ii. 6. 13
Romanum populum sibi de iure orbis Imperium *adscivisse* — *M.* ii. 13. 65
an Romanus populus de iure Imperium sibi *adsciverit*? — *M.* iii. 16. 126
videtur Sicilianum vulgare sibi famam prae aliis *asciscere* — *V. E.* i. 12. 7
ab .. circumstantibus aliquid proprio vulgari *adsciscunt* — *V. E.* i. 15. 7
cuius rei causa tam largum arbitrium sibi usus *asciverit* — *V. E.* ii. 10. 44

ascribo (ads-). Et forsan suis insidiis ac potestati .. hoc *adscribunt* — *Ep.* viii. 38
illam [*sc.* canticam] sub praesenti epistola .. vobis *adscribo* — *Ep.* x. 75

Asia. *Asia* propinquioribus avis [*sc.* illum nobilitavit], ut Assaraco et aliis qui Phrygiam regnaverunt, *Asiae* regionem — *M.* ii. 3. 61, 63
'Postquam res *Asiae* Priamique evertere gentem ..' — *M.* ii. 3. 65
Prima namque coniux Creusa, Priami regis filia, de *Asia* fuit — *M.* ii. 3. 94
quamvis .. *Asiam* totam sibi subegerit — *M.* ii. 9. 27
quamvis Meridiem atque Septentrionem in *Asia* exagitaverit — *M.* ii. 9. 37
transitum maris *Asiam* ab Europa dirimentis — *M.* ii. 9. 52
partem[1] Europae, partem[1] *Asiae* occuparunt [*sc.* Graeci] — *V. E.* i. 8. 21

Asianus. cum non modo *Asiani* et Africani omnes [*sc.* hoc abhorreant] — *M.* iii. 14. 59

asilum *v.* **asylum**

asina. Et si obiciatur .. de *asina* Balaam — *V. E.* i. 2. 45
non quod aliud esset *asinae* illud quam rudere — *V. E.* i. 2. 50
quique movit linguam in *asina* Balaam — *Ep.* viii. 129

aspectus. beatitudinem .. quae consistit in fruitione divini *aspectus* — *M.* iii. 16. 49
exhortor .. ut illius obstupescatis *aspectum* — *Ep.* v. 104

asper. lenium *asperorum*que rithimorum mixtura ipsa tragoedia nitescit — *V. E.* ii. 13. 101

aspergo *n.* quam .. *aspergine* proprii sanguinis consecrarunt — *Ep.* viii. 26

aspergo *vb.* *Asperges me* sì dolcemente udissi — *Purg.* xxxi. 98

asperitas. propter sui rudem *asperitatem* mulierem disterminat — *V. E.* i. 14. 23
quamvis *asperitatem* habeant adspirationis, et accentus — *V. E.* ii. 7. 57
tertium rithimorum *asperitas*, nisi forte sit lenitati permixta — *V. E.* ii. 13. 100
Comoedia vero inchoat *asperitatem* alicuius rei — *Ep.* x. 203

aspernor. excellentes .. quaerit et alios *aspernatur* — *V. E.* ii. 1. 41
dum regem *aspernata* legitimum non erubescit .. pacisci — *Ep.* vii. 167

aspicio (ads-). cum deinde manum errantem .. cremari *adspiciebat* — *M.* ii. 5. 126
'.. moriendum ei potius quam tyranni vultus *adspiciendus* fuit' — *M.* ii. 5. 169
literas igitur piae Paternitatis vestrae *aspeximus* — *Ep.* i. 16

aspiratio (ads-). pexa vocamus illa, quae .. sine *aspiratione* — *V. E.* ii. 7. 41
quamvis asperitatem habeant *adspirationis*, et accentus — *V. E.* ii. 7. 58

aspiro. Verbo *aspirante* de coelis .. prodesse tentabimus — *V. E.* i. 1. 11

Assaracus. Asia propinquioribus avis, ut *Assaraco* [*sc.* illum nobilitavit] — *M.* ii. 3. 62

assensus (ads-). cum de libero *adsensu* partium .. divinum iudicium postulatur — *M.* ii. 10. 11
ut .. de communi *adsensu* agonistae .. palaestram ingrediantur — *M.* ii. 10. 35

[1] partim *R*

de communi *adsensu* congregati propter zelum iustitiae — *M.* ii. 10. 43
de communi amborum regum *adsensu* . . dimicatum est — *M.* ii. 11. 12
de communi *adsensu* partium . . decertatum est — *M.* ii. 11. 28
ab universo mortalium *adsensu*, vel saltem . . praevalentium — *M.* iii. 14. 5
quod etiam ab *adsensu* omnium vel praevalentium non habuerit — *M.* iii. 14. 57
Et hoc . . mortalium penitus abhorreret *adsensus* — *Ep.* vi. 49
dum . . conatur summi pontificis . . violare *assensum* — *Ep.* vii. 165

assentio. coelum et terram simul *assentire* necesse est — *M.* ii. 1. 65

assequor (ads-). aliter non modo existentes in regno finem non *adsequuntur* — *M.* i. 5. 58
effectum diligit, cum dilectio talis *adsequatur* causam per se — *M.* i. 11. 135

assero (ads-). *Adserit* enim ibi venerabilis eius auctoritas, quod — *M.* i. 5. 15
quemdam . . *asserentem*, traditiones Ecclesiae fidei fundamentum — *M.* iii. 3. 61
Isti . . *asserentes* auctoritatem Imperii . . dependere — *M.* iii. 4. 2
vulgarem locutionem *asserimus*, quam . . imitantes accipimus — *V.E.* i. 1. 25
Si quis autem quod de Tuscis *asserimus*, de Ianuensibus *asserendum* non putet — *V.E.* i. 13. 46, 47
qui Bononienses *asserunt* pulcriori locutione loquentes — *V.E.* i. 15. 4
quin iterum *asseramus* pedes . . habitudinem accipere — *V.E.* ii. 11. 61
et de omnibus aliis servandum esse *asserimus* — *V.E.* ii. 12. 91
Lux nostra de sursum esse *asseruit* . . officium — *Ep.* v. 158
astronomi quidam et crude prophetantes necessarium *asserunt* — *Ep.* viii. 40
Quod si cuiquam, quod *asseritur*, videretur indignum — *Ep.* x. 36

assevero. in te credimus et speramus, *asseverantes* te Dei ministrum — *Ep.* vii. 36

assiduitas. per . . studii *assiduitatem* regulamur et doctrinamur in illa — *V.E.* i. 1. 33
nunquam sine . . artis *assiduitate* . . fieri potest — *V.E.* ii. 4. 72

assiduus. meditationes *assiduas* . . impie relegavit [*sc.* amor] — *Ep.* iii. 29

assigno (ads-). propositum est sub *adsignato* principio inquisitionem facere — *M.* i. 5. 6
illos duos gladios quos *adsignaverit* Petrus — *M.* iii. 9. 13
Potest amodo patere, quomodo *assignandum* sit *subiectum* — *Ep.* x. 231
Et sic patet de *forma* partis per formam *adsignatam* totius — *Ep.* x. 248

assimilo (ads-). humanum genus bene se habet . . quando . . Deo *adsimilatur*. Sed . . maxime Deo *adsimilatur* quando maxime est unum — *M.* i. 8. 19, 20
humanum genus uni Principi subiacens maxime Deo *adsimilatur* — *M.* i. 8. 30
recte a philosophis *adsimilatur* [*sc.* homo] horizonti — *M.* iii. 16. 18

assisto (ads-). 'Ne timeas, Paule, Caesari te oportet *adsistere*' — *M.* iii. 13. 47
eam [*sc.* locutionem] quam infantes adsuefiunt ab *adsistentibus* — *V.E.* i. 1. 23

associo (ads-). Sardos etiam qui . . Latinis *adsociandi* videntur — *V.E.* i. 11. 43

assoleo (ads-). Quod si contra veritatem . . instetur, ut *adsolet* — *M.* ii. 10. 85
quamvis . . in dubium quae sunt certa . . ut *adsolet* . . deflectat — *Ep.* vii. 34

assuefacio. Nam propriae garrulitati *assuefacti* — *V.E.* i. 15. 23

assuefio (ads-). eam [*sc.* locutionem] quam infantes *adsuefiunt* ab adsistentibus — *V.E.* i. 1. 22

assuesco. ovis . . Nulli iuncta gregi, nullis *assueta*que caulis — *Ecl.* i. 61
Assuetum rictus humano sanguine tingi — *Ecl.* ii. 77
non hostili scutica sed paterna et alias verberibus *assueta* — *V.E.* i. 7. 37

assum (ads-). Iam Meliboeus *adest*; et vix, En Tityre, dixit — *Ecl.* ii. 29
ubi voluntas . . sincera non est, etsi *adsit* iustitia — *M.* i. 11. 41
anserem, ibi non ante visum, cecinisse Gallos *adesse* — *M.* ii. 4. 46
'. . Gallos in limine *adesse* canebat' — *M.* ii. 4. 57
si Deus *adest*, nonne nefas est arbitrari iustitiam succumbere posse? — *M.* ii. 10. 48
nec tunc arbiter Deus *adesse* credatur, sed ille antiquus hostis — *M.* ii. 10. 76
nec *aderant*, nec exercitium commendabant — *V.E.* i. 7. 62

cum sublimis aquila fulguris instar descendens *affuerit* — *Ep.* v. 54
cum *adfore* stupescetis . . delirantis Hesperiae domitorem — *Ep.* vi. 86
Igitur tempus amarissime poenitendi . . *adesse* conspicitis — *Ep.* vi. 191
'. . si descendero in infernum, *ades* . .' — *Ep.* x. 419

assumo (ads-). omnium propositionum quae inferius *adsumuntur* — *M.* i. 2. 22
propter operationem illa [*sc.* speculatio] *adsumitur* — *M.* i. 2. 35
quorum primum ab auctoritate Philosophi *adsumatur* — *M.* i. 5. 14
verum est quod *adsumitur* supra — *M.* i. 5. 64
Si . . potest fieri per A tantum, frustra ibi *adsumitur* B — *M.* i. 14. 8
particularem, quae proprie sua est, *adsumit* — *M.* i. 14. 61
adsumptis primatibus de tribubus filiorum Israel — *M.* i. 14. 67
propter declarationem *adsumendae* propositionis — *M.* i. 15. 56
in salutem hominis hominem *adsumpturus* — *M.* i. 16. 5
Adsumpta ratione probatur — *M.* ii. 3. 9
cum *assumptus* ab aratro Dictator factus est — *M.* ii. 5. 78
adsumpta fiducia de verbis Danielis praemissis — *M.* iii. 1. 19
aliquod principium est *adsumendum*, in virtute cuius — *M.* iii. 2. 3
principium solum *adsumendorum* mediorum sit radix — *M.* iii. 2. 8
aut scilicet *adsumendo* falsum, aut non syllogizando — *M.* iii. 4. 29
quia simpliciter falsum *adsumptum* est — *M.* iii. 4. 41
per interemptionem *adsumpti* solvendum est — *M.* iii. 4. 43
Adsumunt etiam argumentum de litera Moysi — *M.* iii. 5. 1
De litera . . *adsumunt* . . depositionem Saulis — *M.* iii. 6. 2
Adsumunt etiam de litera Matthaei Magorum oblationem — *M.* iii. 7. 1
Item *adsumunt* de litera eiusdem illud Christi ad Petrum — *M.* iii. 8. 1
Et sic *adsumendo*, vera est illa propositio — *M.* iii. 8. 65
Petrus *adsumpsit* eum et coepit increpare illum, dicens — *M.* iii. 9. 76
dignitates illas deinde neminem *adsumere* posse, nisi — *M.* iii. 10. 7
qui [*sc.* modus] hucusque casualiter est *assumptus* — *V. E.* ii. 4. 9
adsumendum est vulgare illustre, et . . cantionem ligare[1] — *V. E.* ii. 4. 42
tensis fidibus *adsumptum* secure plectrum tum movere incipiat — *V. E.* ii. 4. 67
si eptasyllabi aliqualem societatem *assumat* — *V. E.* ii. 5. 54
trisyllabum . . frequenter videtur *assumptum* — *V. E.* ii. 12. 61
quod in hoc amplissimam sibi licentiam fere omnes *assumunt* — *V. E.* ii. 13. 21
Assumite rastrum bonae humilitatis — *Ep.* v. 71
ad profitendum secundum naturam *assumptam* edicto se subditum — *Ep.* vii. 70
Nec reor, amici nomen *assumens* — *Ep.* x. 21

assumptio (ads-). quia ex ipsius *adsumptione* nihil sequitur — *M.* i. 14. 8
et cum omnis talis *adsumptio* sit otiosa sive superflua — *M.* i. 14. 11
quod satis Plato insinuat . . per *assumptionem* metaphorismorum — *Ep.* x. 578

assumptum *v.* **assumo**

assurgo. *assurgite* regi vestro, incolae Italiae — *Ep.* v. 100
Nec tantum ut *assurgatis* exhortor — *Ep.* v. 103

Assyrius. Primus . . Ninus fuit, *Assyriorum* rex — *M.* ii. 9. 23

asto (ads-). '. . *Adstiterunt* reges terrae . .' — *M.* ii. 1. 2 *et* 33

Astraea. Virgo namque vocabatur Iustitia, quam etiam *Astraeam* vocabant — *M.* i. 11. 8
Non Caritas, non *Astraea* . . factae sunt tibi nurus — *Ep.* viii. 110

astricola. Cum . . cantu *Astricolae*que meo, velut infera regna, patebunt — *Ecl.* i. 49

astringo (ads-). vos . . in compedibus *adstrictos* et manicis — *Ep.* vi. 149
ratione vigentes . . nullis consuetudinibus *adstringuntur* — *Ep.* x. 52

astripetus. si anseres . . sunt, nolint *astripetam* aquilam imitari — *V. E.* ii. 4. 82

astrologus. patet . . et per *astrologos* . . et per cosmographos — *A. T.* 19. 36

[1] ligare *M* oportet ligare *R*

sicut per eclipsum Lunae compertum est ab *astrologis* — *A. T.* 19. 48
astronomus. *astronomi* quidam et crude prophetantes necessarium asserunt — *Ep.* viii. 39
astrum. Quod mentes hominum, fabatur, ad *astra* ferantur — *Ecl.* ii. 16
super *astra* nunc affluenter dignis praemiis muneratur — *Ep.* ii. 7
'.. Imperium Oceano, famam qui terminet *astris*' — *Ep.* vii. 63
nonne solis *astrorum*que specula ubique conspiciam? — *Ep.* ix. 47
astruo (ads-). ut Philosophus *adstruit* in iis quae de Politicis — *M.* ii. 7. 55
divina potentia clypeus defensorum veritatis *adstruitur* — *M.* iii. 1. 21
Postquam non omnes.. illustre uti vulgare debere *astruximus*; consequens est *astruere*, utrum omnia ipso tractanda sint — *V. E.* ii. 2, 3, 4
quae tria nobilissima sunt, ut superius est *adstructum*[1] — *V. E.* ii. 6. 5
Hoc idem in versibus esse servandum *astruimus* — *V. E.* ii. 11. 65
quae trisyllabum ante alia sequi *astruximus* — *V. E.* ii. 12. 10
asylum. quod nostrum illustre.. in humilibus hospitatur *asylis*[2] — *V. E.* i. 18. 33
at. *At* cum Romana nobilitas.. sic caderet — *M.* ii. 4. 58
'.. *At* illi dixerunt: Nihil..' — *M.* iii. 9. 38
At livor antiqui.. hostis.. nos.. denudavit — *Ep.* vii. 5
at illud praenunciandum, quod — *Ep.* x. 284
Atalanta. Secundus figuratur.. in *Atalanta* et Hippomene — *M.* ii. 8. 84
athleta. per pugnam *athletarum* currentium ad bravium — *M.* ii. 8. 77
non enim *athletae* impedimento in alterutrum uti debent — *M.* ii. 8. 91
duas rationes.. a disceptatione *athletarum* unam — *M.* ii. 8. 104
per *athletas* divinum iudicium postulatur — *M.* ii. 9. 7
praevalentia in *athletis* pro Imperio mundi certantibus — *M.* ii. 9. 10
erit manifestum, si considerentur *athletae* — *M.* ii. 9. 15
athletizo. cunctis *athletizantibus* pro Imperio mundi praevaluit — *M.* ii. 9. 2 *et* 13 *et* 107
athlotheta. inter quasi *athlothetas* et terminum — *M.* ii. 9. 40
Atlantis. 'Dardanus.. Electra.. *Atlantide* cretus..' — *M.* ii. 3. 74
Atlas. Electra scilicet, nata magni nominis regis *Atlantis* — *M.* ii. 3. 70
'.. Electram maximus *Atlas* Edidit..' — *M.* ii. 3. 75
Quod vero *Atlas* de Africa fuerit, mons in illa.. est testis — *M.* ii. 3. 85
'Ultimus autem finis eius est mons *Atlas*..' — *M.* ii. 3. 89
aquila.. quae nunc Pirenen.. nunc *Atlanta* supervolans — *Ep.* vi. 83
atque. quanta malura *Atque* fortuna ruinosa datur — *Canz.* xxi. 11
O plusquam media merito pars pectoris huius (*Atque* suum tetigit) — *Ecl.* ii. 64
politica.. imo fons *atque* principium rectarum politiarum — *M.* i. 2. 37
cuius finis est agere *atque* facere — *M.* i. 3. 84
in quiete.. pacis.. liberrime *atque* facillime se habet — *M.* i. 4. 15
esse Regem unum, qui regat *atque* gubernet — *M.* i. 5. 57
caritas.. illam [*sc.* iustitiam] acuit *atque* dilucidat — *M.* i. 11. 94
Cumque.. hoc operetur maxime *atque* potissime iustitia — *M.* i. 11. 108
His quoque locis: **M. i.** 12. 36, 59; 16. 27; **ii.** 1. 42; 2. 21, 60, 69; 3. '18', 36, 39, '81'; 4. 47, '56'; 5. '161'; 7. 55; 9. 37; 11. 24, 26; **iii.** 1. 28; 7. 44; 8. 12; **V.E. i.** 1. 3; 2. 15, 20; 3. 11; 4. 31; 5. 11; 6. 37; 9. 45, 55, 97; 11. 2, 5, 24, 30; 12. 4, 25; 15. 10, 15, 61; **ii.** 4. 69; 5. 11; 6. 10, 81, 88; 7. 14; 11. 4; 12. 27; 13. 91; **Ep.** i. *tit.* 10; 34, 49; iii. 23; iv. 22, 42, 47; v. *tit.* 3; 18, 72; vi. 33, 73, 101, 173; vii. '85', 109, 156, 179; ix. 43; x. *tit.* 1.
atqui. *Atqui* si male ausa rependere vobis terrori non est — *Ep.* vi. 56
atro *v.* ***altro***
attendere. Honestus: 'Più non *attendo* il tuo soccorso, Amore' — *V. E.* i. 15. 52
attendo. *O vos omnes, qui transitis per viam, attendite et videte* — *V. N.* 7. 42

[1] astructum *R* [2] asilis R

dicimus celeriter *attendentes*, quod — *V. E.* i. 1. 21
attende quantum ad exaceranda egregia verba te cribrare oportet — *V. E.* ii. 7. 24
in pedibus . . *attenditur* aequalitas carminum et syllabarum — *V. E.* ii. 12. 28
Hoc etiam praecipue *attendendum* est circa carminum habitudinem ; quod . . resumat — *V. E.* ii. 12. 73
stantia . . in qua nulla rithimorum habitudo *attenditur* — *V. E.* ii. 13. 9
Sed *attendit* ad laqueum mulier furiata quo se innectat — *Ep.* vii. 170
Sed *attendatis* ad funiculum, *attendatis* ad ignem — *Ep.* viii. 60 (*bis*)
quia ille ad arcam, ego ad boves . . *attendo* — *Ep.* viii. 89

attentio. in admirabilitate [*sc.* dicendorum paratur] *attentio* — *Ep.* x. 333

attento. quis vobis dignas grates persolvere *attentabit*? — *Ep.* i. 40

attentus. praesagium . . satis *attentis* videbar expressisse — *Ep.* x. 83
ut benevolum et *attentum* . . reddat aliquis auditorem — *Ep.* x. 321

attenuo. quae iam tenebras diuturnae calamitatis *attenuat* — *Ep.* v. 5.

attestor. Rationibus . . supra positis, experientia . . *attestatur* — *M.* i. 16. 3
se duobus privilegiis *attestatur* praeesse [*sc.* lingua *sì*] — *V. E.* i. 10. 26
Et qui inventa non *attestantur*? — *Ep.* viii. 125

attexo. '. . etiam ea quae nihil significant, *attexuntur* . .' — *M.* iii. 4. 56

attingo (adt-). apud negantes divinam bonitatem *attingere* summum perfectionis — *M.* i. 8. 5
cum Deus ultimum perfectionis *attingat* — *M.* ii. 2. 25
impossibile est bonam valetudinem membrorum *attingere* sine — *M.* ii. 6. 40
hic . . solus *attigit* metam certaminis — *M.* ii. 9. 20
Et iam satis videor metam *adtigisse* propositam — *M.* iii. 16. 120
ne . . imperfecte, antiquorum *attingeremus* auctoritates — *V. E.* i. 9. 105
vulgare . . quod *attingit* populus Tuscanorum — *V. E.* i. 13. 44
priusquam quam [*sc.* constructionem] quaerimus *attingamus* — *V. E.* ii. 6. 30
de inviolabili iure fluctus Amphitritis *attingens* — *Ep.* vii. 59
Potissima virtus potissime *attingit* finem — *A. T.* 16. 48
ergo ipsa potissime *attingit* finem gravitatis — *A. T.* 16. 54

attollo. ut hos in spem suae prosperitatis *attollat* — *Ep.* x. 4

attractio. per modum *attractionis*, ut magnes attrahit ferrum — *A. T.* 21. 43

attraho. per modum attractionis, ut magnes *attrahit* ferrum — *A. T.* 21. 44

attritus. Tum quia foemineo resonant *attrita*[1] labello — *Ecl.* i. 53

auctor. Quod . . nomen *auctoris* facit esse credendum — *M.* i. 5. 20
'Dardanus Iliacae primus pater urbis et *auctor* . .' — *M.* ii. 3. 73
illustrium *auctorum* testimoniis comprobatur — *M.* ii. 4. 29
sacrificium severissimi verae libertatis *auctoris* Marci Catonis — *M.* ii. 5. 134
Nec mireris, lector, de tot reductis *auctoribus*[2] ad memoriam — *V. E.* ii. 6. 75
uno modo secundum quod fabricatur ab *auctore* suo . . Alio . . secundum quod . . profertur vel ab *auctore* vel ab alio — *V. E.* ii. 8. 20, 25
nihilominus me illius *auctorem* facere voluisti — *Ep.* iv. 9
ubi ait *auctor* [*sc.* Naso] . . ad Solem loquens — *Ep.* iv. 43
omnes qui huiusmodi exorbitationis fuistis *auctores* — *Ep.* viii. 178

auctoritas. an *auctoritas* Monarchiae dependeat a Deo immediate — *M.* i. 2. 13
nulla vi rationis vel *auctoritatis* obstante — *M.* i. 5. 11
quorum primum ab *auctoritate* Philosophi adsumatur — *M.* i. 5. 14
Adserit enim ibi venerabilis eius *auctoritas* — *M.* i. 5. 16
Veritas . . patere potest . . radio divinae *auctoritatis* — *M.* ii. 1. 62
testimonio rationis et *auctoritatis* praefretus — *M.* ii. 1. 67
si ex . . sapientum *auctoritatibus* ius . . quaeratur — *M.* ii. 2. 69
quod *auctoritate* Moysis roboratur — *M.* ii. 4. 10
De Collegiis . . sufficit illa sola Ciceronis *auctoritas* — *M.* ii. 5. 54

[1] attrita *A* ut trita *M* [2] autoribus *R*

repatriandi licentia de *auctoritate* Senatus allata est — *M.* ii. 5. 108
Sed Christus . . sub edicto Romanae *auctoritatis* nasci voluit — *M.* ii. 12. 43
Augusti Romanorum *auctoritate* fungentis edictum — *M.* ii. 12. 53
utrum *auctoritas* Monarchae Romani . . immediate a Deo dependeat — *M.* iii. 1. 38
Decretales . . quae . . *auctoritate* Apostolica sunt venerandae — *M.* iii. 3. 94
ut . . ab Ecclesia traditionibus accedat *auctoritas* — *M.* iii. 3. 110
ex quibus manat Ecclesiae *auctoritas* — *M.* iii. 3. 114
asserentes *auctoritatem* Imperii ab *auctoritate* Ecclesiae dependere — *M.* iii. 4. 2, 3
sic nec regimen temporale *auctoritatem* habet, nisi — *M.* iii. 4. 20
'Titubabit fides, si . . scripturarum vacillat *auctoritas*' — *M.* iii. 4. 71
nec virtutem, quae est eius *auctoritas* — *M.* iii. 4. 148
ergo regimen temporale recipit *auctoritatem* a . . spirituali — *M.* iii. 4. 159
in praedicato vero conclusionis, *auctoritatem* [*sc.* ponunt] — *M.* iii. 4. 162
ergo Ecclesia praecedit Imperium in *auctoritate* — *M.* iii. 5. 11
Sicut Levi praecedit in nativitate, sic Ecclesia in *auctoritate* — *M.* iii. 5. 18
aliud est *auctoritas*, et aliud nativitas, subiecto et ratione — *M.* iii. 5. 21
quod F sequitur ad C, hoc est *auctoritas* ad nativitatem — *M.* iii. 5. 28
sunt maiores natu, qui . . in *auctoritate* non praecedunt — *M.* iii. 5. 33
quemadmodum ille Dei vicarius *auctoritatem* habuit dandi et tollendi . . sic et nunc Dei vicarius . . *auctoritatem* habet — *M.* iii. 6. 8, 11
sequeretur, quod *auctoritas* Imperii dependeret, ut dicunt — *M.* iii. 6. 15
inferunt, Christi vicarium . . habere utrorumque *auctoritatem* — *M.* iii. 7. 8
nullus vicariatus . . aequivalere potest principali *auctoritati* — *M.* iii. 7. 26
successor Petri non aequivalet divinae *auctoritati* — *M.* iii. 7. 29
Auctoritas principalis non est principis, nisi ad usum — *M.* iii. 7. 41
Auctoritatem et decreta Imperii solvere et ligare ipsum posse — *M.* iii. 8. 21
regimina, secundum *auctoritatem* . . consistere — *M.* iii. 9. 8
sequeretur *auctoritatem* unam ab alia dependere — *M.* iii. 10. 10
Imperii *auctoritate* fungenti scindere Imperium non licet — *M.* iii. 10. 69
auctoritas Ecclesiae probaretur dependere ab Imperatore — *M.* iii. 11. 17
Romani Principatus *auctoritatem* dependere dicunt — *M.* iii. 13. 3
praefatam *auctoritatem* immediate dependere [*sc.* a Deo] — *M.* iii. 13. 10
ostensum, vel si *auctoritas* Ecclesiae removeatur ab illa — *M.* iii. 13. 12
Quod autem *auctoritas* Ecclesiae non sit causa Imperialis *auctoritatis*, probatur sic — *M.* iii. 13. 17, 18
ergo Ecclesia non est causa virtutis Imperii, et per consequens nec *auctoritatis*, cum idem sit virtus et *auctoritas* eius — *M.* iii. 13. 26, 27
Sit Ecclesia A, Imperium B, *auctoritas* sive virtus Imperii C — *M.* iii. 13. 28
si Caesar . . iudicandi temporalia non habuisset *auctoritatem* — *M.* iii. 13. 54
Si . . Constantinus *auctoritatem* non habuisset — *M.* iii. 13. 60
si regiminis temporalis *auctoritas* a sacerdotio demanaret — *M.* iii. 14. 39
probatum est *auctoritatem* Imperii ab Ecclesia minime dependere — *M.* iii. 15. 61
Licet . . ostensum sit *auctoritatem* Imperii ab *auctoritate* summi Pontificis non causari — *M.* iii. 16. 3 (*bis*)
Sic ergo patet quod *auctoritas* temporalis Monarchae . . in ipsum de fonte universalis *auctoritatis* descendit — *M.* iii. 16. 114, 116
an Monarchae *auctoritas* a Deo, vel ab alio dependeret . . ? — *M.* iii. 16. 128
inquirere . . de iis in quibus nullius *auctoritate* fulcimur — *V. E.* i. 9. 4
ne . . imperfecte, antiquorum attingeremus *auctoritates* — *V. E.* i. 9. 105
videbis *auctoritatis* dignitate sola quod dicimus esse concessum — *V. E.* ii. 10. 46
Et fides huius . . ratione potest et *auctoritate* muniri — *Ep.* iv. 27
Auctoritatem vero Nasonis . . sedulus intueare — *Ep.* iv. 40
qui Caesaris ibi *auctoritate* vicaria gerebat officium — *Ep.* v. 159
quippe nulla pastorali *auctoritate* abutens — *Ep.* viii. 72
ut . . insignia . . Apostolici culminis *auctoritate* resumerent — *Ep.* viii. 164

Quod autem ubique resplendeat, ratio et *auctoritas* manifestat — *Ep.* x. 353
Similiter etiam ac *scientia* facit *auctoritas* — *Ep.* x. 413

auctorizo. nullus princeps seipsum *auctorizare* potest — *M.* iii. 7. 43
si Ecclesia virtutem haberet *auctorizandi* Romanum Principem — *M.* iii. 14. 2
cum saltem in *auctorizando* sollicitudo provisionis instaret, et deinde cautela continua, ne *auctorizatus*.. deviaret — *M.* iii. 14. 40, 42
virtus *auctorizandi* regnum nostrae mortalitatis — *M.* iii. 15. 6
virtus *auctorizandi* regnum hoc sit contra naturam Ecclesiae — *M.* iii. 15. 52

audacia. Anne propterea nequam hominum applaudet *audaciis*..? — *Ep.* v. 43
Nec ab inopina Parmensium fortuna sumatis *audaciam* — *Ep.* vi. 128

audacter. Quapropter *audacter* testamur, quod — *V. E.* i. 9. 67

audeo. tu roscida rura Pelori Deserere *auderes*..? — *Ecl.* ii. 47
Quid non *audendum* pro patria, nobis Mucius persuasit..? — *M.* ii. 5. 121
tunica.. quam scindere *ausi* non sunt etiam qui Christum — *M.* iii. 10. 45
vel istam, vel illam partem.. praeponere non *audemus* — *V. E.* i. 10. 7
pudeat idiotas tantum *audere*.. ut ad cantiones prorumpant — *V. E.* ii. 6. 25
si male *ausa* rependere vobis terrori non est — *Ep.* vi. 56
Amata.. quae.. male *ausa* luendo, laqueo se suspendit — *Ep.* vii. 152
His habeo persuasum quod *audeo* — *Ep.* viii. 81

audio. Iam *audivissent* verba mea Graeci — *Canz.* xxi. 4
'*Audi*, Israel, Dominus Deus tuus unus est' — *M.* i. 8. 23
perfectius veniunt ad habitum philosophicae veritatis, qui nihil unquam *audiverunt*, quam qui *audiverunt* per tempora — *M.* i. 13. 43 (*bis*)
audiendus est Poeta noster, introducens in primo Ilioneum — *M.* ii. 3. 44
Audiendus est idem in sexto — *M.* ii. 3. 48
dato quod nunquam aliquid de Christo *audiverit* — *M.* ii. 8. 32
cum iam *audiverim* quemdam de illis dicentem — *M.* iii. 3. 59
sic: Homo potest *audire* et videre; ergo oculus potest *audire* et videre, et hoc non tenet — *M.* iii. 6. 46, 47
cum Petrus *audisset* quia Dominus esset — *M.* iii. 9. 117
Horum aliquos a proprio poetando divertisse *audivimus* — *V. E.* i. 14. 19
benignissimum vidi et clementissimum te *audivi* — *Ep.* vii. 41
cum.. una sola vox, sola pia, et haec privata.. *audiatur* — *Ep.* viii. 102
viriliter propugnetis, ut.. *audire* possitis — *Ep.* viii. 185
Veronam petii fidis oculis discursurus *audita* — *Ep.* x. 13
si.. videretur indignum, Spiritum Sanctum *audiat* — *Ep.* x. 37
'Scio huiusmodi hominem.. quoniam.. *audivit* arcana verba..' — *Ep.* x. 543
rideret Aristoteles, si *audiret* — *A. T.* 12. 37
Audiant amicum Iob dicentem: 'Numquid vestigia..?' — *A. T.* 22. 5
Audiant Psalmistam dicentem: 'Mirabilis facta est..' — *A. T.* 22. 8
Audiant Isaiam dicentem: 'Quam distant coeli a terra..' — *A. T.* 22. 11
Audiant vocem Apostoli ad Romanos: 'O altitudo..!' — *A. T.* 22. 14
audiant propriam Creatoris vocem dicentis: 'Quo ego vado..' — *A. T.* 22. 19

auditio. 'In memoria aeterna erit iustus, ab *auditione* mala non timebit' — *M.* iii. 1. 32

auditor. praelibare dicenda, ut animum comparent *auditoris* — *Ep.* x. 305
ut benevolum.. et docilem reddat aliquis *auditorem* — *Ep.* x. 322

auditus. iuxta secundum de Naturali *auditu* — *M.* i. 9. 7
Philosophus.. in secundo de Naturali *auditu* probat — *M.* ii. 7. 41
ut ostensum est in Naturali *auditu* — *M.* iii. 15. 14
ex ea parte.. ad quam cum caeteris sensibus inflet *auditum* — *Ep.* viii. 137
ut ex *auditu*.. benevolus prius exstiterim — *Ep.* x. 17

aufero. ut omnis confusio de principiis universalibus *auferatur* — *M.* i. 14. 65
non modo sapientia, sed initium eius.. vobis *ablatum* est — *Ep.* vi. 60
'Ecce Agnus Dei, ecce qui *abstulit* peccata mundi!' — *Ep.* vii. 46
hereditas nostra, quam sine intermissione deflemus *ablatam* — *Ep.* vii. 185

augustalis. quod solio *Augustali* vacante totus orbis exorbitat — *Ep.* vi. 12
Augustinus. sunt etiam scripturae Doctorum, *Augustini* et aliorum — *M.* iii. 3. 88
Propter primum dicit *Augustinus* in Civitate Dei — *M.* iii. 4. 51
iacet Ambrosius in .. latibulis ; iacet *Augustinus* — *Ep.* viii. 116
legant *Augustinum* in libro *de Quantitate Animae* — *Ep.* x. 556
augustus. si aula .. est .. omnium regni partium gubernatrix *augusta* — *V. E.* i. 18. 22
Augustus. sub divo *Augusto* Monarcha, existente Monarchia perfecta — *M.* i. 16. 10
'Exivit edictum a Caesare *Augusto* ..' — *M.* ii. 9. 102
Augusti Romanorum auctoritate fungentis edictum — *M.* ii. 12. 52
clementissimus Henricus, Divus et *Augustus* et Caesar — *Ep.* v. 27
Absit ; quoniam *Augustus* est. Et si *Augustus*, nonne relapsorum facinora vindicabit .. ? — *Ep.* v. 45, 46
Henrico .. Romanorum Regi, semper *Augusto* — *Ep.* vii. *tit.* 3
Cumque tu, Caesaris et *Augusti* successor .. retulisti — *Ep.* vii. 15
cum universaliter orbem describi edixisset *Augustus* — *Ep.* vii. 65
ab *Augusti* circumspectione non defluat, quod — *Ep.* vii. 76
auieo. d'un verbo, molto lasciato dall' uso in grammatica, che significa tanto quanto legare parole, cioè *auieo* — *Conv.* iv. 6. 20
aula. primitus in tantorum coronatorum *aula* prodibat — *V. E.* i. 12. 30
si *aulam* nos Itali haberemus, palatinum foret [*sc.* vulgare] : nam si *aula* totius regni communis est domus — *V. E.* i. 18. 19, 20
in humilibus hospitatur asylis, cum *aula* vacemus — *V. E.* i. 18. 33
qui Romanae *aulae* palatinus erat in Tuscia — *Ep.* ii. 33
si non de iustissimi principatus *aula* prodiisset edictum — *Ep.* vii. 68
aulice. quae .. potiri dedecet *aulice* poetantem — *V. E.* ii. 13. 89
aulicus. ad vulgare *aulicum* sine quadam acerbitate venire — *V. E.* i. 15. 24
non etenim est quod *aulicum* et illustre vocamus — *V. E.* i. 15. 40
dicimus .. *aulicum* .. quod omnis Latiae civitatis est — *V. E.* i. 16. 58
illustre, cardinale, *aulicum*, et curiale adicientes — *V. E.* i. 17. 2
Quia vero *aulicum* nominamus, illud causa est, quod — *V. E.* i. 18. 18
vulgare, quod .. *aulicum* esse .. ostensum est — *V. E.* i. 19. 2
extricantes, qui sint *aulico* digni vulgari — *V. E.* ii. 4. 2
nunc regiae sempiternae *aulicus* praeelectus — *Ep.* ii. 35
aura. O Meliboee, decus vatum quoque nomen in *auras* Fluxit — *Ecl.* i. 36
'Quid puer Ascanius ? superatne, et vescitur *aura* .. ?' — *M.* ii. 3. 100
iamque *aurae* orientales crebrescunt — *Ep.* v. 5
aura. Arnaldus : 'L'*aura* amara fal bruol brancuz clairir' — *V. E.* ii. 2. 87
auratus. '.. *auratis* volitans argenteus anser Porticibus ..' — *M.* ii. 4. 56
aureus. optima tempora, quae etiam *aurea* nuncupabant — *M.* i. 11. 10
Velut si *aureum* sigillum loqueretur, de se dicens — *M.* iii. 15. 41
auriga. non aliter quam falsus *auriga* Phaeton exorbitastis — *Ep.* viii. 46
aurio *v.* **haurio**
auris. Sibilus hinc simplex avidas non venit ad *aures* — *Ecl.* ii. 38
Arrexit namque *aures* misericordes leo fortis de tribu Iuda — *Ep.* v. 17
aurum. cum pauper exsistens .. *auri* grande pondus oblatum derisit — *M.* ii. 5. 93
'Nec mi *aurum* posco, nec mi pretium dederitis .. Ferro, non *auro*, vitam cernamus utrique ..' — *M.* ii. 10. 62, 64
Pyrrhum, qui pro imperio decertando sic *aurum* despiciebat — *M.* ii. 10. 82
Christum recepisse simul thus et *aurum*, ad significandum — *M.* iii. 7. 3
'Nolite possidere *aurum*, neque argentum ..' — *M.* iii. 10. 109
ad possessionem tamen *auri* et argenti — *M.* iii. 10. 114
quod quidem dictum non habet locum, in quantum est *aurum* — *M.* iii. 15. 44
quando cesset discretio, puta si *aurum* cum argento conflemus — *V. E.* ii. 1. 88
quemadmodum turpis mulier si *auro* vel serico vestiatur — *V. E.* ii. 1. 96
cum advolaverit aquila in *auro* terribilis — *Ep.* vi. 81

corpora .. homogenea, ut *aurum* depuratum *A. T.* 18. 5
ausir. Gerardus de Bornello : 'Ara *ausirez* encabalitz cantars' *V. E.* ii. 5. 27
Ausonia. O felicem populum, o *Ausoniam* te gloriosam, si .. ! *M.* ii. 13. 66
Ausonius. 'Vicisti; et victum tendere palmas *Ausonii* videre ..' *M.* ii. 3. 115
auspicium (auspitium). mulier .. meis *auspitiis* undique moribus et fortunae conformis *Ep.* iii. 16
coelum .. *auspicia* gentium blanda serenitate confortat *Ep.* v. 7
Auster. incredibilem vim *austri* quam Libya patitur ibi describens *M.* ii. 4. 36
'.. spoliaverat *Auster*, Aut Boreas populos ..' *M.* ii. 4. 40
velut *Austri* regina Hierusalem petiit .. Veronam petii *Ep.* x. 10
austeritas. nec silvestria, propter *austeritatem*[1], ut *greggia* et caetera[2] *V. E.* ii. 7. 34
aut. Et hic *aut* erit Monarcha *aut* non *M.* i. 10. 16 (*bis*)
Et sic *aut* erit processus in infinitum .. *aut* oportebit *M.* i. 10. 20, 22
Aut quem .. praedestinatio divina latebit? *M.* ii. 3. 122
'.. spoliaverat Auster, *Aut* Boreas populos ..' *M.* ii. 4. 41
His quoque locis: **M. ii.** 5. '57–58' (*aut* .. *aut*), '59' (*bis*) (*aut* .. *aut*), '147'; 8. '39' (*bis*) (*aut* .. *aut*), 53 (*bis*) (*aut* .. *aut*), 54–55 (*aut* .. *aut*), 66 (*bis*) (*aut* .. *aut*); 11. '48'; **iii.** 2. 21 (*bis*) (*aut* .. *aut*), 23 (*bis*) (*aut* .. *aut*); 4. 28–29 (*aut* .. *aut*), 40–41 (*aut* .. *aut*), 48–49 (*aut* .. *aut*), '68'; 10. 84–85 (*aut* .. *aut*); 13. 19, 22; 14. 3 (*bis*)–4 (*bis*) (*aut* .. *aut* .. *aut* .. *aut*), 13 (*bis*) (*aut* .. *aut*); **V.E. ii.** 2. 5 (utrum .. *aut* non); **Ep.** i. 5; vii. 27 (*bis*) (*aut* .. *aut*); viii. 124–125 (*aut* .. *aut*); ix. 41; x. '175', '242', 355 (*bis*) (*aut* .. *aut*)
autem. *Ego tamquam centrum circuli .. tu autem non sic* *V. N.* 12. 33
Maxime *autem* de hac tria dubitata quaeruntur *M.* i. 2. 8
quae .. speculari tantummodo possumus, operari *autem* non *M.* i. 2. 29
Esse *autem* finem huius civilitatis et illius *M.* i. 2. 54
Nunc *autem* videndum est, quid sit finis *M.* i. 3. 1
Quae *autem* sit illa, manifestum fiet *M.* i. 3. 36
Entia nolunt male disponi; malum *autem* pluralitas .. unus ergo *M.* i. 10. 30
quamvis .. respectu viae sint domini .. respectu *autem* termini *M.* i. 12. 85
Quod *autem* verum sit quod dicitur, sic declaro *M.* iii. 2. 29
dicitur de forma .. Forma *autem* Ecclesiae nihil aliud est quam *M.* iii. 15. 14
Haec est nostra vera prima locutio : non dico *autem* nostra, ut *V. E.* i. 2. 2
formam .. dico *autem* formam, et quantum ad .. et quantum ad *V. E.* i. 6. 42
Secundo in eo quod est delectabile .. hoc *autem* Venus est *V. E.* ii. 2. 70
si titulus totius libri est .. titulus *autem* huius partis erit *Ep.* x. 256
His quoque locis: **M. i.** 11. 99, 126, 141; 16. 22; **ii.** 1. 60; 3. 77, '88'; 4. 27; 5. 21, 31, '61' (quidem .. *autem*), 68; 6. '48' (quidem .. *autem*); 7. 31, 63; 10. 11; 13. 3; **iii.** 1. 8; 4. 72, 97; 6. 34, 48; 7. 44; 8. 52; 9. 19, '25', 59, 70, 103; 9. '121'; 10. 70; 13. 17, '49'; 14. 11, 44; 15. 9, '32', 50; 16. 14, 98; **V.E. i.** 4. 26; 5. 1; 6. 17; 7. 57, 61; 8. 40, 44, 53; 9. 1, 31; 10. 41, 52; 12. 51; 13. 45; 15. 1; 17. 1, 26 (quidem .. *autem*), 31; 19. 1; **ii.** 2. 18, 46; 3. 1, 11, 19, 53, 58; 4. 48; 5. 34, 71; 7. 72; 8. 34, 61, 80; 9. 33; 12. 56; **Ep.** ii. 45; v. 69; vi. 26; x. 46, 295 (quamvis .. *autem*), 352, 431, 453; **A.T.** 18. 53
autor *v.* **auctor**
auxiliatio. commoda tam personarum quam rerum *auxiliatio* *M.* i. 5. 40
auxilium. cum .. miro Dei *auxilio* adiuta, transnatavit Tiberim *M.* ii. 4. 68
in prima [*sc.* parte] petit divinum *auxilium* *Ep.* x. 594
avaritia. altum .. exemplum *avaritiae* resistendi *M.* ii. 5. 91
Venite altriplices; Venite, avaritiae sectatores *V. E.* i. 12. 41
avello. radice tanti erroris *avulsa* *Ep.* vii. 133
ave. Giurato si saria ch' ei dicesse : *Ave* *Purg.* x. 40
e poi cominciò : *Ave, Maria*, cantando *Par.* iii. 121
Dissemi : Da quel dì che fu detto *Ave* *Par.* xvi. 34

[1] hausteritatem *R* [2] cetra *R*

Cantando, *Ave Maria, gratia plena* — *Par.* xxxii. 95
avenire *v.* ***avvenire***
avere *v.* ***avesse, eie***
Averrois. Et huic sententiae concordat *Averrois*, in Commento — *M.* i. 3. 77
averto. quinimo a Scythis .. ab incoepto suo temerario est *aversus* — *M.* ii. 9. 42
avertens oculos a vibicibus quae remanserant — *V.E.* i. 7. 21
avesse. Senenses : 'Onche renegata *avesse* io Siena' — *V.E.* i. 13. 26
avia. Africa quoque *avia* vetustissima [*sc.* illum nobilitavit] — *M.* ii. 3. 68
avidissimus. speculum, in quo .. *avidissimi* speculantur — *V.E.* i. 2. 20
avidus. Sibilus hinc simplex *avidas* non venit ad aures — *Ecl.* ii. 38
avis. Quod libeat niveis *avibus* resonare Caystrum — *Ecl.* ii. 18
et si dicatur quod picae adhuc et aliae *aves* loquuntur — *V.E.* i. 2. 57
avolo. ac indignata misericordia .. *avolabit* — *Ep.* vi. 92
avus. quaelibet pars tripartiti orbis .. *avis* .. illum nobilitasse invenitur.
Nam Asia propinquioribus *avis*, ut Assaraco — *M.* ii. 3. 59, 61
Europa vero *avo* antiquissimo, scilicet Dardano — *M.* ii. 3. 67
avvenire. Cinus de Pistorio : '*Avvenga*[1] ch' io aggia più per tempo' — *V.E.* ii. 6. 71
azyma. 'Venit autem dies *azymorum*, in quo necesse erat occidi Pascha' — *M.* iii. 9. 25
Azzo. quid cornua Iohannis et *Azzonis* marchionum potentum? — *V.E.* i. 12. 38

B

B. Omne *B* est A, solum C est A ; ergo solum C est *B* — *M.* i. 11. 62, 63[a]
Et similiter: **M. i.** 11. 63[b], 65 ; 14. 5, 6, 8, 24, 25 ; **iii.** 5. 24, 25 ; 13. 28, 29, 31, 33, 35
sit .. centrum .. aquae excentricae punctus in quo *B* — *A.T.* 12. 18
Et similiter: **A.T.** 12. 21, 24, 34, 45 ; 19. 11
v. **Bornellum**
babbo. nec puerilia propter sui simplicitatem, ut *mamma* et *babbo* — *V.E.* ii. 7. 31
Babel. turris *Babel*, quae turris confusionis interpretatur — *V.E.* i. 6. 52
turrim .. quae postea dicta est *Babel*, hoc est confusio — *V.E.* i. 7. 30
confusioni .. quae luit delictum in aedificatione *Babel* — *V.E.* i. 9. 20
Babylon. *Babylone* destructa, imperioque *Babylonis* ad Persas translato — *M.* ii. 9. 44, 45
quemadmodum .. exules in *Babylone*, gemiscimus — *Ep.* vii. 187
Babylonius. Quid .. tamquam alteri *Babylonii* .. nova regna tentatis ..? — *Ep.* vi. 50
bacchor. Et quoniam Tusci prae aliis in hac ebrietate *bacchantur* — *V.E.* i. 13. 14
bacillum. Nodosoque piri vulso de stirpe *bacillo* Stabat subnixus — *Ecl.* ii. 14
baiulus. Romanae rei *baiulus* hic, divus et triumphator Henricus — *Ep.* vi. 180
Balaam. Et si obiciatur .. de asina *Balaam* — *V.E.* i. 2. 45
quique movit linguam in asina *Balaam* — *Ep.* viii. 130
balatus. Quantos *balatus* colles et prata sonabunt .. ! — *Ecl.* i. 39
ballata. poemata . protulerunt .. quidam per *ballatas* — *V.E.* ii. 3. 9
totum quod debent efficiunt, quod *ballatae* non faciunt .. ergo cantiones
nobiliores *ballatis* esse sequitur extimandas — *V.E.* ii. 3. 29, 31
quin *ballatae* sonitus nobilitate modi excellant — *V.E.* ii. 3. 34
cantiones magis afferunt suis conditoribus quam *ballatae* — *V.E.* ii. 3. 39
modum *ballatarum* et sonituum omittentes — *V.E.* ii. 4. 10
tam cantiones .. quam *ballatas* et sonitus .. cantiones esse — *V.E.* ii. 8. 53
balteatus. nec *balteatum* suem dicemus ornatum — *V.E.* ii. 1. 81
balteus. nisi *balteus* quem Turnus .. detraxerat patuisset — *M.* ii. 11. 17
bannitus. ordinamentum .. super absolutione *bannitorum* — *Ep.* ix. 17
baptizo. potestatem .. *baptizandi* nullo modo Deus committere posset — *M.* iii. 7. 35

[1] Avegna *R*

barbaries. Pone, sanguis Longobardorum, coadductam *barbariem* — *Ep.* v. 51
O.. iterum iam punita *barbaries*! — *Ep.* vi. 169
barbarissimus. quod quidem *barbarissimum* reprobamus — *V. E.* i. 14. 34
barbarius. tanto rudius nunc *barbarius*que loquuntur — *V. E.* i. 7. 61
barbarizo. Apuli quoque.. turpiter *barbarizant* — *V. E.* i. 12. 59
barbarus. 'In exitu.. domus Iacob de populo *barbaro*..' — *Ep.* x. 143
beatitudo. disse queste parole: *Apparuit iam beatitudo vestra* — *V. N.* 2. 32
eorum, quae ad nostram *beatitudinem* ordinantur — *M.* i. 4. 18
Duos.. fines Providentia.. homini proposuit intendendos: *beatitudinem*.. huius vitae.. et *beatitudinem* vitae aeternae — *M.* iii. 16. 45, 48
Ad has quidem *beatitudines*.. per diversa media venire oportet — *M.* iii. 16. 53
vera illa *beatitudo* in sentiendo veritatis principium consistit — *Ep.* x. 612
'Haec est vera *beatitudo*, ut cognoscant te Deum verum' — *Ep.* x. 615
ad ostendendum gloriam *beatitudinis* in illis animabus — *Ep.* x. 619
beatus. *Beati pauperes spiritu*, voci Cantaron sì — *Purg.* xii. 110
E *Beati misericordes* fue Cantato retro — *Purg.* xv. 38
Beati Pacifici che son senza ira mala — *Purg.* xvii. 68
Detto n' avea *Beati*, e le sue voci Con *sitiunt*.. ciò forniro — *Purg.* xxii. 5
Beati cui alluma Tanto di grazia — *Purg.* xxiv. 151
E cantava: *Beati mundo corde* — *Purg.* xxvii. 8
Beati quorum tecta sunt peccata — *Purg.* xxix. 3
in superna Ierusalem cum *beatorum* principibus gloriatur — *Ep.* ii. 36
'status animarum *beatarum* post mortem' — *Ep.* x. 238
et recitabitur de animabus *beatis* inventis in quolibet orbe — *Ep.* x. 611
Beda. abiectus Dionysius, Damascenus, et *Beda* — *Ep.* viii. 117
bellicus. in rebus *bellicis* prius omnia tentanda sunt — *M.* ii. 10. 19
belligero. '.. Non cauponantes bellum, sed *belligerantes*..' — *M.* ii. 10. 63
bellua. genus humanum.. *bellua* multorum capitum factum — *M.* i. 16. 29
bellum. *Bella mihi, video, bella parantur, ait* — *V. N.* 25. 97 (*bis*)
'.. quo iustior alter Nec.. fuit, nec *bello* maior et armis' — *M.* ii. 3. 47
Miseno.. qui fuerat Hectoris minister in *bello* — *M.* ii. 3. 50
Livius in *bello* Punico inter alia gesta conscribit — *M.* ii. 4. 64
'.. *bella* aut pro sociis aut de Imperio gerebantur, exitus erant *bellorum* aut mites, aut necessarii..' — *M.* ii. 5. 58, 59
'Natosque pater nova *bella* moventes Ad poenam.. vocabit' — *M.* ii. 5. 119
'.. ex eo natus, cum Pyrrho *bellum* gerens..' — *M.* ii. 5. 155
'.. gravidam imperiis, *bello*que frementem Italiam..' — *M.* ii. 7. 84
'.. *bella* quibus Imperii corona proposita est..' — *M.* ii. 10. 39
'.. Non cauponantes *bellum*, sed belligerantes..' — *M.* ii. 10. 63
'.. Quorum virtuti *belli* fortuna pepercit..' — *M.* ii. 10. 67
cum finitimis, omni iure *belli* servato.. decertatum fuisse — *M.* ii. 11. 39
Scipione vero pro Italis, Hannibale pro Africanis in forma duelli *bellum* gerentibus, Italis Afri succubuerunt — *M.* ii. 11. 60
Et ad quid aliud in civile *bellum* corruimus? — *Ep.* i. 25
Amata.. quae.. generum.. in *bella* furialiter provocavit — *Ep.* vii. 151
Belnui. Namericus de *Belnui*: 'Nuls hom non pot complir adrechamen' — *V. E.* ii. 6. 62 *et* 12. 22
benavventuratissimo. Ornativa.. ut.. *benavventuratissimo*[1] — *V. E.* ii. 7. 61
bene. an ad *bene* esse mundi necessaria sit — *M.* i. 2. 10
Utrum ad *bene* esse mundi Monarchia temporalis necessaria sit — *M.* i. 5. 9
cuius finis est domesticos ad *bene* vivere praeparare — *M.* i. 5. 29
civitatem.. cuius finis est *bene* sufficienterque vivere — *M.* i. 5. 48
ad *bene* esse mundi necesse est Monarchiam esse — *M.* i. 5. 70

[1] benaventuratissimo *R*

Sicut ergo inferiora humanae universitatis *bene* respondent ad ipsam, sic ipsa *bene* dicitur respondere ad suum totum. Partes eius *bene* respondent ad ipsam . . ergo et ipsa ad ipsum universum . . *bene* respondet	*M.* i. 7. 9 (*bis*), 11, 16
sequitur, Monarchiam necessariam mundo, ut *bene* sit	*M.* i. 7. 19
Et omne illud *bene* se habet, et optime, quod	*M.* i. 8. 1
Ergo humanum genus *bene* se habet et optime, quando	*M.* i. 8. 17
quod est *bene* et optime se habere	*M.* i. 8. 32
Item *bene* et optime se habet omnis filius, cum	*M.* i. 9. 1
necessarium apparet, ad *bene* esse mundi, Monarchiam esse	*M.* i. 9. 22
propter quod *bene* repelluntur, qui . . conantur	*M.* i. 11. 45
universalissima causa inter mortales, ut homines *bene* vivant	*M.* i. 11. 137
animae separatae *bene* hinc abeuntes	*M.* i. 12. 33
ad *bene* esse mundi Monarchiam necesse est esse	*M.* i. 12. 93
Propter quod *bene* Galenus inquit	*M.* i. 13. 45
vel omnino, vel maxime *bene* dispositus ad regendum	*M.* i. 13. 54
Bene igitur dictum est, cum dicitur . . quod	*M.* i. 13. 64
ad *bene* esse mundi necesse est Monarchiam esse	*M.* i. 14. 85
necesse est . . esse . . Monarchiam ad *bene* esse mundi	*M.* i. 15. 81
Si ergo definitio ista *bene* quid est et quare comprehendit	*M.* ii. 5. 10
Propter quod *bene* Tullius in prima Rhetorica . . inquit	*M.* ii. 5. 15
Propter quod *bene* Seneca de lege . . dicit	*M.* ii. 5. 24
signa tamen veri *bene* sequuntur ex signis quae sunt signa falsi	*M.* ii. 6. 54
Propter quod *bene* Philosophus . . probat	*M.* ii. 7. 39
Ad *bene* quoque venandum veritatem quaesiti	*M.* ii. 8. 1
Et propter hoc *bene* Tullius, cum de hac materia tangeret	*M.* ii. 10. 37
Unde *bene* Pyrrhus ille . . respondit	*M.* ii. 10. 57
Redeant unde venerunt: venerunt *bene*, redeunt male, quia *bene* data et male possessa sunt	*M.* ii. 12. 16, 17
non recipit esse . . sed *bene* ab eo recipit, ut	*M.* iii. 4. 149
quod . . pro antecedente *bene* infertur consequens	*M.* iii. 5. 29
unde *bene* sequeretur illud, quod dicunt	*M.* iii. 8. 13
Et ex hoc *bene* sequeretur auctoritatem . . dependere	*M.* iii. 10. 9
Propter quod *bene* Philosophus inquit	*M.* iii. 16. 25
utrum ad *bene* esse mundi necessarium esset Monarchiae officium?	*M.* iii. 16. 123
cum de his quae necessaria sunt ad *bene* esse tractamus	*V. E.* i. 2. 25
dicimus quod *bene* potuit respondisse	*V. E.* i. 4. 50
Federicus Caesar et *bene* genitus[1] eius Manfredus	*V. E.* i. 12. 21
quod quicquid in actibus nostris *bene* libratum est, curiale dicatur	*V. E.* i. 18. 40
non solum *bene* facere[2], sed ipsum sic facere oportere	*V. E.* ii. 1. 27
cum quis *bene*meruit[3], ad boni dignitatem profectum esse dicimus . . puta *bene* militantem, ad victoriae dignitatem; *bene* autem regentem, ad regni	*V. E.* ii. 2. 15, 17, 18
cum in *bene*merentibus[4] fiant comparationes, et in aliis etiam	*V. E.* ii. 2. 21
ut quidam *bene*, quidam melius, quidam optime . . mereantur	*V. E.* ii. 2. 23
Circa quae sola, si *bene* recolimus . . invenimus	*V. E.* ii. 2. 77
Quando, si *bene* recolimus . . fuit probatum	*V. E.* ii. 4. 55
si primordium *bene* discretionis nostrae recolimus	*V. E.* ii. 6. 20
si *bene* comminiscimur omnia praelibata	*V. E.* ii. 8. 8
Praeterea nobis *bene* convenire videtur	*V. E.* ii. 13. 83
ut . . iniuriam inferentibus, velut *bene*merentibus . . solvat	*Ep.* ix. 38
notandum, quod ad *bene* exordiendum tria requiruntur	*Ep.* x. 319

[1] bene genitus *M* benegenitus *R* [2] facere *add. R* [3] benemeruit *M* bene meruit *R* [4] benemerentibus *M* bene merentibus *R*

Bene ergo dictum est, cum dicit quod — *Ep.* x. 427
Sed si consideremus materiam eius, *bene* probat — *Ep.* x. 497
ne livor multorum . . post tergum *bene* dicta transmutent — *A. T.* I. 14

bene. Pisani : '*Bene* andonno li fanti de Fiorensa per Pisa' — *V. E.* i. 13. 22
'Amor, tu vedi *ben*, che questa donna' — *V. E.* ii. 13. 96

benedico. Cui Deus concedit, *benedicat* et Petrus — *M.* ii. 9. 9
v. **benedictus**

benedictio. lucem gratiae, quam . . *benedictio* . . Pontificis infundit — *M.* iii. 4. 151
quem Clemens . . luce Apostolicae *benedictionis* illuminat — *Ep.* v. 168

benedictus. *Venite, benedicti patris mei* — *Purg.* xxvii. 58
Tutti dicean : *Benedictus qui venis* — *Purg.* xxx. 19
Colui, *qui est per omnia saecula benedictus* — *V. N.* 43. 17
in ipso Deo . . qui est *benedictus* in saecula saeculorum — *Ep.* x. 628

Benedictus. postquam Otto Imperator . . *Benedictum* deposuit — *M.* iii. 11. 19

beneficium. '. . Imperium . . *beneficiis* tenebatur, non iniuriis . .' — *M.* ii. 5. 56
Quippe in eius laudem Cicero . . huius *beneficii* memor fuit — *M.* ii. 5. 86
Quod si tam gratissimo nobis *beneficio* vigilatis — *Ep.* i. 36
isti census et *beneficia* consequuntur — *Ep.* viii. 121
Ibique magnalia vestra vidi, vidi *beneficia* simul et tetigi — *Ep.* x. 14
ad retribuendum pro collatis *beneficiis* — *Ep.* x. 64

benegenitus *v.* **bene** *vel* **gigno**

benemereor *v.* **bene** *vel* **mereor**

beneplacitum. nefas est dicere illud cui sic favetur non esse a Deo, tamquam *beneplacitum* sibi provisum — *M.* ii. 4. 21
propter divinum *beneplacitum* inquirendum — *M.* ii. 11. 13
qui *beneplacitum* suum nobis . . explicare dignatus est — *M.* iii. 4. 90
Cum . . nostra loquela . . sit a nostro *beneplacito* reparata — *V. E.* i. 9. 53
habitus, qui . . humanis *beneplacitis* . . nascuntur — *V. E.* i. 9. 92

benevolentia. nam in utilitate dicendorum *benevclentia* paratur — *Ep.* x. 332

benevolus. ut ex auditu . . *benevolus* prius exstiterim — *Ep.* x. 18
ut *benevolum* et attentum . . reddat aliquis auditorem — *Ep.* x. 321

benignissimus. *benignissimum* vidi et clementissimum te audivi — *Ep.* vii. 40

benignitas. ut affluentia vestrae *benignitatis* indulgeat deprecamur — *Ep.* i. 13

Bernardus. legant *Bernardum* in libro *de Consideratione* — *Ep.* x. 555

Berta. ut : *Petrus amat multum dominam Bertam* — *V. E.* ii. 6. 34

Bertramus. *Bertramum* de Bornio, arma [*sc.* poetasse invenimus] — *V. E.* ii. 2. 79
Bertramus etenim ait : 'Non posc mudar c'un cantar non exparja' — *V. E.* ii. 2. 84

bestialitas. nisi homines tamquam equi, sua *bestialitate* vagantes — *M.* iii. 16. 73

biblia. *biblia* cum Troianorum Romanorumque gestibus compilata — *V. E.* i. 10. 17

bibo. quamquam Sarnum *biberimus* ante dentes — *V. E.* i. 6. 19
Qui *bibitis* fluenta eius, eiusque maria navigatis — *Ep.* v. 105

bifurco. a quo velut a puncto *bifurcatur* Petri Caesarisque potestas — *Ep.* v. 90

bilanx. in appensione ac adaequatione ponderum in *bilancibus* — *A. T.* 16. 36

bipartitus. Latium *bipartitum* esse in dextrum et sinistrum — *V. E.* i. 10. 39

bis. *sicut tibi, cui Bis unquam coeli ianua reclusa?* — *Par.* xv. 30
'. . Promisit, Graiumque ideo *bis* vindicat armis . .' — *M.* ii. 7. 83

blandior. *oclo meo* et *corada mea* proferunt [*sc.* Forlivenses] *blandientes* — *V. E.* i. 14. 17
cupidinem . . venenoso susurro *blandientem* . . vos — *Ep.* vi. 152

blanditia. falsis alliciendo *blanditiis* et figmentis — *Ep.* vii. 160

blandus. propter *blandas* adolescentiae delectationes — *M.* i. 15. 71
sedatis fluctibus *blandae* cupiditatis — *M.* iii. 16. 85
coelum . . auspicia gentium *blanda* serenitate confortat — *Ep.* v. 7

Boet(h)ius. Hanc rationem suspirabat *Boetius*, dicens — *M.* i. 9. 25
Boethius . . cum de Romanorum principe loqueretur — *M.* ii. 9. 91
ut patet . . per *Boetium* in tertio *de Consolatione* — *Ep.* x. 616

bolontate. 'Tragemi d' este focora, se t' este a *bolontate*[1]' *V. E.* i. 12. 50
Bonagiunta. *Bonagiuntam* Lucensem . . [*sc.* cuius] dicta . . non curialia *V. E.* i. 13. 8
bonitas. ad quod humanum genus prima *bonitas* in esse produxit *M.* i. 3. 90
Ex quo habetur, quod *bonitas* ordinis partialis non excedit *bonitatem* totalis ordinis *M.* i. 6. 6, 7
apud negantes divinam *bonitatem* attingere summum perfectionis *M.* i. 8. 5
cum totum universum . . sit . . vestigium . . divinae *bonitatis* *M.* i. 8. 16
similitudo *bonitatis* aeternae in fluitantem materiam explicatur *M.* ii. 2. 18
effectus superaret causam in *bonitate*, quod est impossibile *M.* ii. 7. 5
fuisset otiosum, quod est contra divinam *bonitatem* *M.* iii. 4. 117
fons . . in multiplices alveos influit ex abundantia *bonitatis* *M.* iii. 16. 119
quia nec inferiorem gradum *bonitatis* promeruit *V. E.* ii. 6. 23
ut eius *bonitatem* redoleat, a quo . . bifurcatur . . potestas *Ep.* v. 89
Regis, qui dum coelestia sua *bonitate* perpetuat *Ep.* vi. 2
Viso igitur de *bonitate* ac perfectione primae partis prologi *Ep.* x. 347
divinum lumen, id est divinam *bonitatem*, sapientiam et virtutem *Ep.* x. 410
Motor coeli deficeret ab integritate diffusionis suae *bonitatis* *A. T.* 18. 42
Bononia. maximus Guido Guinizelli . . et alii poetantes *Bononiae* *V. E.* i. 15. 44
Quae quidem verba prorsus a mediastinis *Bononiae* sunt diversa *V. E.* i. 15. 54
Bononiensis. discrepant in loquendo . . ut *Bononienses* Burgi S. Felicis, et *Bononienses* Stratae Maioris *V. E.* i. 9. 43, 44
qui *Bononienses* asserunt pulcriori locutione loquentes *V. E.* i. 15. 4
Si ergo *Bononienses* utrinque accipiunt *V. E.* i. 15. 27
si vero simpliciter vulgare *Bononiense* praeferendum extimant *V. E.* i. 15. 38
videlicet Guidonem de Ghisileriis, et Fabrutium *Bononienses* *V. E.* ii. 12. 41
bonté (1). Rex Navarrae : 'De fin Amor si vient sen et *bonté*' *V. E.* i. 9. 27 *et* ii. 5. 38
bonté (2). Paduanos . . syncopantes . . denominativa in *tas*, ut . . *bonté* *V. E.* i. 14. 30
bonum *v.* **bonus**
bonus. '. . et in terra pax hominibus *bonae* voluntatis' *M.* i. 4. 25
quaerit Deum et hominem, et per consequens *bonum* hominis *M.* i. 11. 105
Cumque inter alia *bona* hominis potissimum sit in pace vivere *M.* i. 11. 106
consequens est, quod *bonum* hominum ab eo maxime diligatur *M.* i. 11. 139
primo res apprehenditur, deinde . . *bona* vel mala iudicatur *M.* i. 12. 20
Monarcha . . vult omnes homines *bonos* fieri *M.* i. 12. 66
ait : Quod in politia obliqua *bonus* homo est malus civis ; in recta vero, *bonus* homo et civis *bonus* convertuntur *M.* i. 12. 69, 70 (*bis*)
qui *bona* loquendo et mala operando credunt alios . . informare *M.* i. 13. 20
fieri per unum est *bonum*, per plura simpliciter malum *M.* i. 14. 18
Item dico, quod ens et unum et *bonum* gradatim se habent *M.* i. 15. 2
Ens enim natura praecedit unum, unum vero *bonum* ; maxime enim ens maxime est unum, et maxime unum est maxime *bonum* *M.* i. 15. 5, 7
quanto aliquid a maximo ente elongatur, tanto et . . ab esse *bonum* *M.* i. 15. 9
unum esse videtur esse radix eius quod est esse *bonum* *M.* i. 15. 14
ex parte *boni* ponebat unum, ex parte vero mali plura *M.* i. 15. 17
Constat igitur, quod omne quod est *bonum*, per hoc est *bonum*, quod in uno consistit. Et cum concordia, in quantum huiusmodi, est quoddam *bonum* *M.* i. 15. 26 (*bis*), 28
sed species *boni* apprehensi, forma est eius *M.* i. 15. 49
'Ecce quam *bonum* et quam iucundum, habitare fratres in unum' *M.* i. 16. 36
quod quidquid est . . *bonum* . . ab artifice Deo sit *M.* ii. 2. 33
liquet quod ius cum sit *bonum*, per prius in mente Dei est *M.* ii. 2. 40

[1] boluntate *R*

Quicunque praeterea *bonum* Reipublicae intendit — *M.* ii. 5. 1

Si .. cuiuslibet societatis finis est commune sociorum *bonum*; necesse est finem cuiusque iuris *bonum* commune esse, et impossibile est ius esse, *bonum* commune non intendens — *M.* ii. 5. 12, 13, 14

quicumque *bonum* Reipublicae intendit, finem iuris intendit. Si ergo Romani *bonum* Reipublicae intenderunt — *M.* ii. 5. 27, 29

Quod autem Romanus populus *bonum* praefatum intenderit — *M.* ii. 5. 31

Numquid non *bonum* commune intendisse dicendi sunt .. ? — *M.* ii. 5. 69

qui sudore .. *bonum* publicum exaugere conati sunt — *M.* ii. 5. 74

Cicero .. in iis quae de Fine *Bonorum* — *M.* ii. 5. 85

Tullii .. in iis quae de Fine *Bonorum* — *M.* ii. 5. 142

quicumque *bonum* Reipublicae intendit, finem iuris intendit — *M.* ii. 6. 2

Romanus populus subiciendo sibi orbem, *bonum* publicum intendit — *M.* ii. 6. 5

impossibile est *bonam* valetudinem .. attingere sine sanitate — *M.* ii. 6. 40

finis iuris, hoc est commune *bonum* — *M.* ii. 6. 63

exponere seipsum, tamquam minus *bonum* pro meliori — *M.* ii. 8. 16

'Domine, *bonum* est nos hic esse ..' — *M.* iii. 9. 84

secundum ipsam [*sc.* virtutem] *bonum* et malum hominem iudicamus — *V. E.* i. 16. 31

legem secundum quam dicitur civis *bonus* et malus — *V. E.* i. 16. 34

quod *bona* dignis .. et optima dignissimis convenient — *V. E.* ii. 1. 60

cum quis benemeruit, ad *boni* dignitatem profectum esse dicimus — *V. E.* ii. 2. 15

bonae rationi non adscensus, sed .. ruina constabit — *V. E.* ii. 7. 21

qui suas multas et *bonas* cantiones nobis oretenus intimavit — *V. E.* ii. 13. 27

adversarios .. ad sulcos *bonae* civilitatis intenditis remeare — *Ep.* i. 38

quemadmodum ipse .. *bonorum* sibi vos instituit in haeredes — *Ep.* ii. 41

Assumite rastrum *bonae* humilitatis — *Ep.* v. 71

O bone Apollo, ad ultimum laborem, etc. — *Ep.* x. 316

'Qui oriri solem suum facit super *bonos* et malos ..' — *Ep.* x. 563

cum dicit: *O bone Apollo*, etc., facit invocationem suam — *Ep.* x. 586

Boreas. '.. spoliaverat Auster, aut *Boreas* populos ..' — *M.* ii. 4. 41

Bornellum (Borneil). Gerardus de *Borneil*[1]: 'Sim sentis fezelz amics ..' — *V. E.* i. 9. 23

Gerardum de *Bornello*, rectitudinem [*sc.* poetasse invenimus] — *V. E.* ii. 2. 81

Gerardus de *Bornello*[2]: 'Ara ausirez encabalitz cantars' — *V. E.* ii. 5. 26

Bornium. Bertramum de *Bornio*, arma [*sc.* poetasse invenimus] — *V. E.* ii. 2. 80

bos. Mopsus in his, dum lenta *boves* per gramina ludunt — *Ecl.* i. 18

sudaturus post *boves* ad stivam libere reversus est — *M.* ii. 5. 82

'Homo quilibet de domo Israel, qui occiderit *bovem* ..' — *M.* ii. 8. 39

nec *bovem* ephippiatum, nec balteatum suem dicemus ornatum — *V. E.* ii. 1. 80

novus agricola Romanorum consilii sui *boves* .. coniugabit — *Ep.* v. 83

ut *bos* noster evangelizans .. remugit — *Ep.* vii. 65

ego ad *boves* calcitrantes et per abvia distrahentes, attendo — *Ep.* viii. 88

brachium. finis .. ad quem *brachium* [*sc.* natura producit] — *M.* i. 3. 10

in *brachio* Illius .. impium .. eiciam — *M.* iii. 1. 26

ergo nec *brachia* hominis possunt volare — *M.* iii. 6. 49

brancut. Arnaldus: 'L'aura amara fal bruol *brancuz* clairir' — *V. E.* ii. 2. 87

bravium. ut palmam tanti *bravii* primus in meam gloriam adipiscar — *M.* i. 1. 34

per pugnam athletarum currentium ad *bravium* — *M.* ii. 8. 78

si considerentur athletae, si consideretur et *bravium* sive meta. *Bravium* sive meta fuit, omnibus praeesse mortalibus — *M.* ii. 9. 16 (*bis*)

Primus .. qui ad hoc *bravium* anhelavit, Ninus fuit — *M.* ii. 9. 23

Secundus, Vesoges rex Aegypti ad hoc *bravium* spiravit — *M.* ii. 9. 36

ad *bravium* pervenire non potuit [*sc.* Xerxes] — *M.* ii. 9. 60

[1] Brunel *R* [2] B. *R*

quod Roma palmam tanti *bravii* sit adepta — *M.* ii. 9. 81
brevissimus. cum .. hominum vita sit etiam ipsa sua natura *brevissima* — *V. E.* i. 9. 85
breviter. quare necessarium sibi foret, *breviter* pertractare conemur — *V. E.* i. 2. 67
breviter respondemus esse iugum Apennini — *V. E.* i. 10. 41
honorificentius [*sc.* vulgare] *breviter* seligamus — *V. E.* i. 12. 4
Utque *breviter* colligam — *Ep.* vi. 122
Sed .. dicendum est *breviter*, quod — *Ep.* x. 267
brevius. vel quod *brevius* dici potest — *V. E.* i. 1. 24
per notiora itinera salubrius *brevius*que transitur — *V. E.* i. 9. 7
Brixia. Mantua .. Cremonae, *Brixiae*, atque Veronae confini — *V. E.* i. 15. 10
Nonne tunc vel *Brixiae* vel Papiae rabies inopina turgescet? — *Ep.* vii. 128
Brixianus. qui more *Brixianorum* et finitimorum suorum .. proferunt — *V. E.* i. 14. 31
Brixiensis. Hoc .. *Brixienses* .. Veronenses et Vicentinos habet — *V. E.* i. 14. 26
Bromius. Qui iussu *Bromii* Pactolida tinxit arenam — *Ecl.* ii. 53
Brunel *v.* **Bornellum**
Brunetus. *Brunetum*[1] Florentinum .. [*sc.* cuius] dicta .. non curialia — *V. E.* i. 13. 10
bruol. Arnaldus : 'L'aura amara fal *bruol* brancuz clairir' — *V. E.* ii. 2. 87
brutalis. humana secuti sunt, *brutalia* dedignantes — *V. E.* i. 12. 24
atque ulciscaris illum qui misit te, de gente *brutali* — *Ep.* vii. 110
brutum. nec esse apprehensivum, quia sic et participatur a *brutis* — *M.* i. 3. 52
Et hinc est, quod *bruta* iudicium liberum habere non possunt — *M.* i. 12. 28
extimationes hominum qui parum distant a *brutis* — *V. E.* i. 9. 79
in homine magis redolet [*sc.* Deus] quam in *bruto* — *V. E.* i. 16. 50
non .. gratia generis, quia etiam *brutis* conveniret — *V. E.* ii. 1. 46
delectabile [*sc.* quaerit], in quo cum *brutis* [*sc.* communicat] — *V. E.* ii. 2. 53
Dominus est etiam modernorum *brutorum* — *Ep.* viii. 131
brutus. per proprios actus [*sc.* alium intelligere] .. ut *brutum* animal — *V. E.* i. 3. 7
Brutus. Nonne filios .. postponendos .. libertati *Brutus* .. edocuit? — *M.* ii. 5. 113
Bucciola. Thomam videlicet, et Ugolinum *Bucciolam* Faventinos — *V. E.* i. 14. 20
bucolicus. unde Virgilius .. in suis *Bucolicis* cantabat — *M.* i. 11. 5
genera narrationum poeticarum, scilicet carmen *bucolicum* — *Ep.* x. 227
Burgus S. Felicis. Bononienses *Burgi S.*[2] *Felicis* et Bononienses Stratae Maioris — *V. E.* i. 9. 43
bustum. 'Conveniant ad *busta* Nini, lateantque sub umbra' — *M.* ii. 9. 34

C

C. Omne B est A, solum *C* est A ; ergo solum *C* est B — *M.* i. 11. 62, 63
Et similiter: **M. i.** 11. 64, 65 ; 14. 23, 25, 26 ; **iii.** 5. 24, 26, 28 ; 13. 28, 29, 30, 33, 34
sit .. terra circulus in quo *C* — *A. T.* 19. 12
cacumen. quicquid de *cacuminibus* illustrium capitum poetantium profluxit — *V. E.* ii. 3. 60
adeo roris altissimi, ceu *cacumina* Gelboe, vos fecit exsortes — *Ep.* vi. 68
quod aqua ascendat ad *cacumina* montium .. in forma aquae — *A. T.* 23. 43
cado. Et *cadet* invidia, quam nunc habet ipse Pachynus — *Ecl.* ii. 59
'Sic illa profecto Sacrifico *cecidere* Numae ..' — *M.* ii. 4. 39
cum Romana nobilitas premente Hannibale sic *caderet* — *M.* ii. 4. 59
'.. neque porro ex eo natus .. eo *cecidisset* in praelio ..' — *M.* ii. 5. 155
laevum vero in Adriaticum *cadit* — *V. E.* i. 10. 49
desinentiae, si cum rithimo in silentium *cadant* — *V. E.* ii. 13. 52
ne forte coelestis imber .. in vacuum de altissimo *cadat* — *Ep.* v. 76
si gladius eius qui dicit 'mea est ultio,' de coelo non *cecidit* — *Ep.* vi. 23
ubi tres discipuli *ceciderunt* in faciem suam — *Ep.* x. 549

[1] Brunettum *R* [2] sancti *R*

Et in Ezechiele scribitur: 'Vidi et *cecidi* in faciem meam' — *Ep.* x. 551
et sic *cadit* ratio instantiae principalis — *A. T.* 18. 16
caecitas. ut.. pertinaciter suam denegent *caecitatem* — *M.* iii. 3. 25
caeco. O mira cupidine *caecati*! — *Ep.* vi. 79
caecus. ut male affecti.. affectu quasi *caeci* trahantur — *M.* iii. 3. 24
illorum qui tanquam *caeci* ambulant per plateas — *V. E.* i. 1. 9
non aliter deridemus quam *caecum* de coloribus distinguentem — *V. E.* ii. 6. 27
Nec advertitis dominantem cupidinem, quia *caeci* estis — *Ep.* vi. 152
caecus natus veritatem confessus est — *Ep.* viii. 78
caedes. Achaemenides, sociorum *caede* cruentum Tantum prospiciens — *Ecl.* ii. 82
cael-, caen-, *v.* **coe-**
Caesar. clamare possum pro populo glorioso et pro *Caesare* — *M.* ii. 1. 30
'.. qui se in Africa *Caesari* tradiderunt..' — *M.* ii. 5. 161
'Exivit edictum a *Caesare* Augusto..' — *M.* ii. 9. 102
divinitus illud exivisse per *Caesarem* — *M.* ii. 12. 49
Tiberius *Caesar*.. iurisdictionem non habuisset — *M.* ii. 13. 47
'Ad tribunal *Caesaris* sto, ubi me oportet iudicari' — *M.* iii. 13. 44
'Ne timeas, Paule, *Caesari* te oportet adsistere' — *M.* iii. 13. 47
'.. coactus sum appellare *Caesarem*..' — *M.* iii. 13. 50
Quod si *Caesar* iam tunc.. non habuisset auctoritatem — *M.* iii. 13. 53
Illa igitur reverentia *Caesar* utatur ad Petrum — *M.* iii. 16. 135
Federicus *Caesar* et .. Manfredus.. humana secuti sunt — *V. E.* i. 12. 21
clementissimus Henricus, Divus et Augustus et *Caesar* — *Ep.* v. 28
ignoscet omnibus misericordiam implorantibus, cum sit *Caesar* — *Ep.* v. 38
a quo velut a puncto bifurcatur Petri *Caesaris*que potestas — *Ep.* v. 91
quasi dirimens duo regna, Sibi et *Caesari* universa distribuens — *Ep.* v. 152
qui *Caesaris* ibi auctoritate vicaria gerebat officium — *Ep.* v. 159
Parmensium.. qui.. in castra *Caesaris*, absente *Caesare*, proruperunt — *Ep.* vi. 131 (*bis*)
faustissimi cursus Henrici *Caesaris* ad Italiam anno primo — *Ep.* vi. 199
Cumque tu, *Caesaris* et Augusti successor.. retulisti — *Ep.* vii. 15
'Nascetur pulcra Troianus origine *Caesar*..' — *Ep.* vii. 62
Intonet iterum vox illa Curionis in *Caesarem* — *Ep.* vii. 82
Caesareus. sacratissimi *Caesarei* Principatus in urbe Verona.. Vicario — *Ep.* x. *tit.* 2
Caetanus. discrepant in loquendo.. ut Neapolitani et *Caetani* — *V. E.* i. 9. 41
caeterus. quod *caeteris* principibus non contingit — *M.* i. 13. 51
inter *caeteros* iudicium et iustitiam potissime habere potest — *M.* i. 13. 56
'Non enim alia in causa Marcus Cato fuit, alia *caeteri*..' — *M.* ii. 5. 160
'.. atque *caeteris* forsan vitio datum esset, si..' — *M.* ii. 5. 161
'.. etiam *caetera* aratri membra sunt necessaria' — *M.* iii. 4. 58
nec silvestria, propter austeritatem, ut *greggia* et *caetera*[1] — *V. E.* ii. 7. 35
ex ea parte.. ad quam cum *caeteris* sensibus inflet auditum — *Ep.* viii. 137
Et si *caeteros* Italos in praesens miseria dolore confecit — *Ep.* viii. 155
v. **etc.**
Caiphas. *Caiphas*, cum verum dixit de coelesti decreto — *M.* ii. 13. 51
Calaber. *Calabrorum* [*sc.* variatur lingua] cum Anconitanis — *V. E.* i. 10. 66
calamitas. quae iam tenebras diuturnae *calamitatis* attenuat — *Ep.* v. 5
quas tulit *calamitates* illa civitas gloriosa.. Saguntum — *Ep.* vi. 123
calamus. Inde per inflatos *calamos* interna recludit Gaudia — *Ecl.* i. 20
beneplacitum suum nobis per multorum *calamos* explicare — *M.* iii. 4. 91
ad *calamum* frugi operis redeuntes — *V. E.* ii. 1. 2
placuit.. formam totius disputationis *calamo* designare — *A. T.* 1. 18
calceamentum. 'Quando misi vos sine sacculo et pera et *calceamentis*..' — *M.* iii. 9. 37
calcitro. 'durum est contra stimulum *calcitrare*' — *Ep.* v. 68

[1] cetra *R*

ego ad boves *calcitrantes* et per abvia distrahentes, attendo — *Ep.* viii. 88

calco. qui *calcatis* arenas littorum et Alpium summitates — *Ep.* v. 106

calculo. si vulgaris Italiae variationes *calculare* velimus — *V. E.* i. 10. 82

calculus. publica iura . . nullius praescriptionis *calculo* fore obnoxia — *Ep.* vi. 38

calesco. ubi nunc arae ab alieno [*sc.* igni] *calescunt* — *Ep.* viii. 56

calidus. *calidus* et gutture tardus anhelo Iam Meliboeus adest — *Ecl.* ii. 28

callide. si *callide* consideremus intentum omnium quaerentium utilitatem — *V. E.* ii. 2. 63

callidus. *Callidus* interea iuxta latitavit Iolas — *Ecl.* ii. 95

Calliopeus. Redditur, ecce, sermo *Calliopeus* inferius — *Ep.* iv. 18

callis. ut nostrae venationi pervium *callem* habere possimus — *V. E.* i. 11. 4

et si recto *calle* ratio te direxerit, videbis — *V. E.* ii. 10. 45

calor. in *calore* carbonis illius quem unus de Seraphim accepit — *M.* iii. 1. 23

Camillus. Numquid non . . memorabile nobis exemplar *Camillus* fuit? — *M.* ii. 5. 102

'referentem signa *Camillum*' — *M.* ii. 5. 111

campso. necessaria quidem appellamus, quae *campsare* non possumus — *V. E.* ii. 7. 52

campus. Placatique ruant *campis* de monte leones — *Ecl.* i. 22

camus. nisi homines tamquam equi . . in *camo* et freno compescerentur — *M.* iii. 16. 74

candidus. Quid aliud *candida* nostra signa petebant? — *Ep.* i. 26

canna. Tibia . . quod fit . . similis natis de murmure *cannis* — *Ecl.* ii. 51

canneus. *Cannea* cum tremulis coniuncta est fistula labris — *Ecl.* ii. 37

cano. Talia sub quercu Meliboeus, et ipse *canebam* — *Ecl.* i. 67

anserem . . *cecinisse* Gallos adesse . . contestantur — *M.* ii. 4. 46

canit enim [*sc.* poeta noster] sic: 'In summo custos . .' — *M.* ii. 4. 52

' . . Gallos in limine adesse *canebat*' — *M.* ii. 4. 57

Poeta . . cum *caneret*: 'parvoque potentem Fabricium' — *M.* ii. 5. 97

in sexto Poetae nostri de ipso *canentis*: 'Natosque pater . .' — *M.* ii. 5. 118

Canit enim [*sc.* Lucanus] ibi sic: 'Talis fama *canit* tumidum super aequora Xerxem construxisse vias' — *M.* ii. 9. 56, 57

ut in ultimis Aeneidos *canitur* — *M.* ii. 11. 15

in quorum etiam improperium quendam *cecinisse* recolimus — *V. E.* i. 11. 33

perplures doctores indigenas invenimus graviter *cecinisse* — *V. E.* i. 12. 11

quae *canenda* sint vulgari altissimo innotescunt — *V. E.* ii. 2. 97

utrum tragice, sive comice, sive elegiace sint *canenda* — *V. E.* ii. 4. 38

Si tragice *canenda* videntur, tunc adsumendum . . illustre — *V. E.* ii. 4. 42

quae summe *canenda* distinximus isto solo sunt stilo *canenda* — *V. E.* ii. 4. 59, 60

qui arte . . immunes . . ad summa summe *canenda* prorumpunt — *V. E.* ii. 4. 79

Est enim cantio . . ipse *canendi* actus vel passio — *V. E.* ii. 8. 13

'Arma virumque *cano*' — *V. E.* ii. 8. 23

discretionem facere inter ea quae *canenda* occurrunt — *V. E.* ii. 14. 9

cum . . vel circa dextrum aliquid vel sinistrum *canamus* — *V. E.* ii. 14. 13

quandoque laudabiliter, quandoque contemptive *canere* contingit — *V. E.* ii. 14. 17

sermo Calliopeus . . quo sententialiter *canitur* . . posse . . nec non quod — *Ep.* iv. 19

canorus. lacte *canoro* Viscera plena ferens — *Ecl.* i. 31

Tibia non sentis quod fit virtute *canora* Numinis . . ? — *Ecl.* ii. 50

cantar. Bertramus etenim ait: 'Non posc mudar c'un *cantar* non exparja' — *V. E.* ii. 2. 85

Gerardus de Bornello: 'Ara ausirez encabalitz *cantars*' — *V. E.* ii. 5. 27

canthus. Orbita . . Currigerum *canthum* libratim quemque tenebat — *Ecl.* ii. 4

cantica. Comoediae sublimem *Canticam*, quae decoratur titulo *Paradisi* — *Ep.* x. 72

Prima divisio est, qua totum opus dividitur in tres *Canticas*. Secunda, qua quaelibet *Cantica* dividitur in Cantus — *Ep.* x. 180, 181

forma . . est duplex, scilicet divisio *Canticae* et Cantuum — *Ep.* x. 250

Incipit Cantica tertia Comoediae Dantis, quae dicitur Paradisus — *Ep.* x. 257

ista pars, seu tertia *Cantica* quae *Paradisus* dicitur — *Ep.* x. 288

canticum. iuxta illud *Canticorum*: 'Quae est ista . . ?' — *M.* iii. 10. 58

cantilena. cum comice fiat . . *cantilenam* vocamus per diminutionem — *V. E.* ii. 8. 82

cantio. in improperium . . *cantiones* quam plures inventae sunt — *V. E.* i. 11. 23

puta in *cantionibus* illis — *V. E.* i. 12. 11

ut in praeallegatis *cantionibus* perpendi potest — *V. E.* i. 12. 53

vocabula curialiora in suis *cantionibus* compilantes — *V. E.* i. 12. 64

ut Cinus . . et amicus eius ostendunt in *cantionibus* suis — *V. E.* i. 17. 26

poemata . . protulerunt; quidam per *cantiones* — *V. E.* ii. 3. 8

cantionum modum excellentissimum esse pensamus — *V. E.* ii. 3. 12

modo excellentissimo digna sunt, et per consequens in *cantionibus* pertractanda: quod autem modus *cantionum* sit talis . . potest . . indagari . . quia, cum quicquid versificamur sit *cantio*, solae *cantiones* hoc vocabulum sibi sortitae sunt — *V. E.* ii. 3. 18, 19, 22 (*bis*)

cantiones per se totum quod debent efficiunt . . ergo *cantiones* nobiliores ballatis esse sequitur extimandas — *V. E.* ii. 3. 28, 31

cantiones magis afferunt suis conditoribus quam ballatae — *V. E.* ii. 3. 38

inter ea quae cantata sunt, *cantiones* carissime conservantur . . ergo *cantiones* nobilissimae sunt — *V. E.* ii. 3. 44, 45

cum . . in solis *cantionibus* ars tota comprehendatur, *cantiones* nobilissimae sunt . . Quod autem tota comprehendatur in *cantionibus* ars cantandi poetice — *V. E.* ii. 3. 51, 52, 54

in solis *cantionibus* invenitur — *V. E.* ii. 3. 61

ea quae digna sunt . . in *cantionibus* tractanda sunt — *V. E.* ii. 3. 64

antequam migremus ad alia, modum *cantionum* . . enucleemus — *V. E.* ii. 4. 6

adsumendum est vulgare illustre, et . . *cantionem* ligare[1] — *V. E.* ii. 4. 43

diversis carminibus usi sunt in *cantionibus* suis — *V. E.* ii. 5. 6

cantiones illustres principiantes ab illo [*sc.* endecasyllabo] — *V. E.* ii. 5. 24

promissum fascem, hoc est *cantionem*, quomodo viere . . debeat — *V. E.* ii. 5. 75

pudeat idiotas tantum audere . . ut ad *cantiones* prorumpant — *V. E.* ii. 6. 25

Hoc solum illustres *cantiones* inveniuntur contextae — *V. E.* ii. 6. 52

Fascis igitur iste . . *cantio* est. Quapropter quid sit *cantio* videamus, et quid intelligimus cum dicimus *cantionem*. Est enim *cantio* . . ipse canendi actus vel passio . . Sed divaricemus quod dictum est, utrum . . haec sit *cantio*, prout est actus vel prout est passio. Circa hoc considerandum est quod *cantio* dupliciter accipi potest — *V. E.* ii. 8. 9, 10, 11, 12, 16, 18

nunquam dicimus, 'haec est *cantio* Petri,' eo quod ipsam proferat — *V. E.* ii. 8. 36

disserendum est, utrum *cantio* dicatur fabricatio verborum . . vel ipsa modulatio: ad quod dicimus, quod nunquam modulatio dicitur *cantio*, sed sonus, vel . . melos. Nullus enim tubicen, vel . . citharaedus melodiam suam *cantionem* vocat, nisi in quantum nupta est alicui *cantioni*; sed armonizantes verba, opera sua *cantiones* vocant. Et etiam talia verba in chartulis absque prolatore iacentia *cantiones* vocamus; et ideo *cantio* nil aliud esse videtur quam actio completa dictantis verba modulationi armonizata. Qua propter tam *cantiones* quas nunc tractamus, quam ballatas . . et omnia cuiuscumque modi verba . . armonizata vulgariter et regulariter, *cantiones* esse dicemus — *V. E.* ii. 8. 38, 41, 44, 46, 47, 49, 50, 52, 56

supremum, quod per superexcellentiam *cantionem* vocamus — *V. E.* ii. 8. 60

quod autem supremum quid sit *cantio* . . est probatum — *V. E.* ii. 8. 61

cantio in quantum per superexcellentiam dicitur . . est — *V. E.* ii. 8. 67

Et sic patet quid *cantio* sit — *V. E.* ii. 8. 74

patere videtur quid intelligimus cum *cantionem* vocamus — *V. E.* ii. 8. 78

Quia, ut dictum est, *cantio* est coniugatio stantiarum, ignorato quid sit stantia, necesse est *cantionem* ignorare — *V. E.* ii. 9. 1, 3

[1] ligare *M* oportet ligare *R*

ut in quo tota *cantionis* ars esset contenta, illud diceretur stantia — *V. E.* ii. 9. 11
Nam quemadmodum *cantio* est gremium totius sententiae — *V. E.* ii. 9. 14
compages omnium eorum quae *cantio* sumit ab arte — *V. E.* ii. 9. 20
Tota igitur ars *cantionis* circa tria videtur consistere — *V. E.* ii. 9. 23
quia de propria *cantionis* arte non est — *V. E.* ii. 9. 28
quod si de propria *cantionis* arte rithimus esset — *V. E.* ii. 9. 31
ad habendam *cantionis* cognitionem quam inhiamus — *V. E.* ii. 10. 10
usus est fere in omnibus *cantionibus* suis Arnaldus Danielis — *V. E.* ii. 10. 25
quanta licentia data sit *cantiones* poetantibus — *V. E.* ii. 10. 42
quomodo *cantionis* ars circa cantus divisionem consistat — *V. E.* ii. 10. 48
qui suas multas et bonas *cantiones* nobis oretenus intimavit — *V. E.* ii. 13. 28
Quidam alii sunt, et fere omnes *cantionum* inventores, qui — *V. E.* ii. 13. 33
Ex quo quae sunt artis in *cantione*.. tractavimus — *V. E.* ii. 14. 1

cantionarius. et modum *cantionarium* selegimus illis — *V. E.* ii. 6. 6

canto. Virgilius.. in suis Bucolicis *cantabat*: 'Iam redit et Virgo..' — *M.* i. 11. 5
Quod autem Dardanus.. duxerit, noster Vates.. *cantat* — *M.* ii. 3. 79
inter ea quae *cantata* sunt, cantiones carissime conservantur — *V. E.* ii. 3. 43
cum igitur ea quae *cantantur* artificiata existant — *V. E.* ii. 3. 50
Quod.. comprehendatur in cantionibus ars *cantandi* poetice — *V. E.* ii. 3. 55
et quando tria haec pure *cantare* intendit — *V. E.* ii. 4. 65
et ea quae digna sunt illo *cantari* discrevimus — *V. E.* ii. 6. 3
propter necessitatem qua pedibus versibusque *cantatur* — *V. E.* ii. 12. 56
Virginem redeuntem cum Marone *cantabant* — *Ep.* vii. 24

cantor. Et licet.. [*sc.* carminibus diversis] *cantores* Latii usi sint — *V. E.* ii. 5. 12

cantus. cupiebat enim consciscere *cantum* — *Ecl.* i. 5
Cum mundi circumflua corpora *cantu*.. meo.. patebunt — *Ecl.* i. 48
primo circa *cantus* divisionem — *V. E.* ii. 9. 24
sub certo *cantu* et habitudine limitatam.. compagem — *V. E.* ii. 9. 38
et primo de *cantu*, deinde de habitudine.. percontemur — *V. E.* ii. 10. 13
quomodo cantionis ars circa *cantus* divisionem consistat — *V. E.* ii. 10. 48
circa *cantus* divisionem.. consistit [*sc.* habitudo] — *V. E.* ii. 11. 3
quia non aliter *cantus* repetitio fieri posset — *V. E.* ii. 11. 64
non aliter ingeminatio *cantus* fieri posset ad quam pedes fiunt — *V. E.* ii. 12. 81
propositum.. quo a mulieribus suisque *cantibus* abstinebam — *Ep.* iii. 28
Secunda [*sc.* divisio], qua quaelibet Cantica dividitur in *Cantus*. Tertia, qua quilibet *Cantus* dividitur in Rithimos — *Ep.* x. 181, 182
comoedia dicitur a *comus*, *villa*, et *oda*, quod est *cantus*, unde *comoedia* quasi *villanus cantus* — *Ep.* x. 192, 193
tragoedia.. a *tragus*.. et *oda*, quasi *cantus hircinus* — *Ep.* x. 200
forma.. est duplex, scilicet divisio Canticae et *Cantuum* — *Ep.* x. 251

canus. capillos.. abscondere *canos* Fronde sub inserta — *Ecl.* i. 43
Tum senior viridi *canum* de cespite crinem Sustulit — *Ecl.* ii. 32

capacitas. *capacitate* sententiae, constructionis, et vocabulorum — *V. E.* ii. 5. 18
quia *capacitatem* nostrorum omnium carminum superexcedit — *V. E.* ii. 7. 66

capax. stantia, hoc est mansio *capax* sive receptaculum, totius artis — *V. E.* ii. 9. 13

capella. Forte recensentes pastas de more *capellas* — *Ecl.* i. 3
tua cura *capellae* Te potius poscunt — *Ecl.* i. 9
nam iam senuere *capellae*, Quas — *Ecl.* i. 46
Et dum silvestri pecudes mistaeque *capellae* Insidunt herbae — *Ecl.* ii. 10
hirtaeque *capellae*.. ad mollia prata praeibant — *Ecl.* ii. 93

caper. sua carmina possim[1].. meis vagulis prodiscere *capris* — *Ecl.* i. 26
Tu tamen interdum *capros* meditere petulcos — *Ecl.* i. 65

capesso. *mihi iussa capessere fas est* — *V. N.* 25. 80

[1] possum *A*

capillus. Nonne triumphales melius pexare *capillos*..? *Ecl.* i. 42
capio. parte sui voluminis, quae a *capta* Troia sumit exordium *M.* ii. 3. 34
Cumque Galli, reliqua urbe iam *capta* *M.* ii. 4. 42
'..in ea re maxime laudem *capere* studuerunt, si..' *M.* ii. 5. 63
'..de voluptatibus suis cogitabat, ubi eas *caperet*, aut quando?..' *M.* ii. 5. 147
'..populique potentis..Non *cepit* fortuna duos' *M.* ii. 9. 90
Hoc etenim quam iucundum..exstiterit..verba non *capiunt* *Ep.* iv. 14
Italia..quanta..concussione feratur verba non *caperent* *Ep.* vi. 18
capitaneus. Alexander *capitaneus*, Consilium et Universitas partis Alborum *Ep.* i. *tit.* 8
Capitolium. Cumque Galli..*Capitolium* furtim subirent *M.* ii. 4. 43
anserem..custodes ad defensandum *Capitolium* excitasse *M.* ii. 4. 47
'..Stabat pro templo, et *Capitolia* celsa tenebat..' *M.* ii. 4. 54
capitulum. ea quae dicta sunt in *capitulo* praecedenti *M.* i. 6. 23
ut in principio huius *capituli* est probatum *M.* i. 8. 33
ut manifeste per superiora in isto *capitulo* est probatum *M.* ii. 6. 10
His itaque in *Capitulo* distinctis *M.* ii. 8. 102
quas quidem prosequar in sequentibus et immediatis *Capitulis* *M.* ii. 8. 107
Licet in praecedenti *Capitulo*..ostensum sit *M.* iii. 16. 1
ut superius in *capitulo* immediato posuimus *V. E.* i. 10. 79
omnibus praesentis *capituli* ad iudicium comparentibus *V. E.* i. 14. 44
in tertio huius libri *capitulo* est probatum *V. E.* ii. 8. 62
In principio huius *capituli* quaedam resecanda videntur *V. E.* ii. 13. 6
ea quae diximus in praeimmediato *capitulo* de trisyllabo *V. E.* ii. 13. 61
quae cavenda sunt circa rithimos huic appendamus *capitulo* *V. E.* ii. 13. 85
capra. 'Homo quilibet de domo Israel, qui occiderit..*capram*..' *M.* ii. 8. 39
captivitas. iam suae *captivitatis* me detrusit in antrum *Ep.* ii. 51
ululatum universalis *captivitatis* miserans *Ep.* v. 19
plurima vestri parte seu nece seu *captivitate* deperdita *Ep.* vi. 120
captivo. ne forte vos liberet *captivatos* *Ep.* vi. 149
cupidinem..*captivantem* vos in lege peccati *Ep.* vi. 154
captivus. quia non a se, sed ab alio *captivum* trahitur [*sc.* iudicium] *M.* i. 12. 27
cumque *captiva* in obsidione Porsenae..transnatavit Tiberim. *M.* ii. 4. 66
cum Legati Romanorum pro redimendis *captivis*..missi fuerunt *M.* ii. 10. 60
capto. pecudes..dum naribus aëra *captant* *Ecl.* ii. 11
caput. Devincire *caput* hedera lauroque iuvabit *Ecl.* i. 50
ut Rhenus et Naias illa recludat Hoc illustre *caput* *Ecl.* ii. 86
genus humanum..bellua multorum *capitum* factum *M.* i. 16. 29
'..Tunc cum paene *caput* mundi..Mutavit..locum..' *M.* ii. 11. 49
quicquid de cacuminibus illustrium *capitum* poetantium profluxit *V. E.* ii. 3. 60
'Nonne..*caput* in tribubus Israel factus es?..' *Ep.* vii. 103
hydram pestiferam per *capitum* amputationem reris extinguere? *Ep.* vii. 115
pestilens animal, *capite* repullulante multiplici *Ep.* vii. 118
etsi Latiale *Caput* pie cunctis est Italis diligendum *Ep.* viii. 150
carbo. in calore *carbonis* illius quem unus de Seraphim accepit *M.* iii. 1. 23
carcar. 'Si com l'arbres, che per sobre *carcar*' *V. E.* ii. 6. 65
carcer. 'Domine, tecum paratus sum et in *carcerem* et in mortem ire' *M.* iii. 9. 101
nam prope est qui liberabit te de *carcere* impiorum *Ep.* v. 31
Vident namque vos..quasi stantes in limine *carceris* *Ep.* vi. 147
carceratus. ne alia relata pro aliis..negligenter praedicent *carceratum* *Ep.* iii. 6
cardinalis *adj.* dicimus..*cardinale*..quod omnis Latiae civitatis est *V. E.* i. 16. 58
illustre, *cardinale*, aulicum, et curiale adicientes *V. E.* i. 17. 2
videlicet ut id *cardinale* vocemus *V. E.* i. 18. 3
vulgare, quod..*cardinale*..esse..ostensum est *V. E.* i. 19. 2
cardinalis *n.* *Cardinalibus* Italicis Dantes Aligherius de Florentia *Ep.* viii. *tit.* 1

cardo. sicut totum ostium *cardinem* sequitur, ut quo *cardo* vertitur versetur et ipsum — *V. E.* i. 18. 4, 5

careo. dicere quod in . . curia . . videtur nugatio cum curia *careamus* — *V. E.* i. 18. 45
quare falsum esset dicere curia *carere* Italos, quamquam principe *careamus* — *V. E.* i. 18. 53 (*bis*)

carissime[1]. quae nobilissima sunt, *carissime* conservantur; sed inter ea quae cantata sunt, cantiones *carissime* conservantur — *V. E.* ii. 3. 42, 44

carissimus. Ille: Quid hoc dubitas? quid me, *carissime*, tentas? — *Ecl.* ii. 48
dominorum suorum *carissimo*, domino Nicholao — *Ep.* i. *tit.* 2
Quapropter, *carissimi* domini mei . . vos deprecor — *Ep.* ii. 37
verbum . . in quo consuluisti, *carissime*, utrum — *Ep.* iv. 3
Sub hoc, frater *carissime* . . te exhortor — *Ep.* iv. 50
Parcite . . o *carissimi*, qui mecum iniuriam passi estis, ut — *Ep.* v. 85
Praeferens ergo amicitiam vestram quasi thesaurum *carissimum* — *Ep.* x. 59

caritas. sic *caritas*, seu recta dilectio, illam [*sc.* iustitiam] acuit — *M.* i. 11. 93
caritas vero, spretis aliis omnibus, quaerit Deum et hominem — *M.* i. 11. 103
caritas maxime iustitiam vigorabit, et potior potius — *M.* i. 11. 108
qui . . credendo speraverunt, et sperantes *caritate* arserunt — *M.* iii. 3. 67
virtutes theologicas . . Fidem, Spem scilicet et *Caritatem* — *M.* iii. 16. 63
illustres . . quia . . alios et iustitia et *caritate* illuminant — *V. E.* i. 17. 12
velut a patriae *caritate* numquam destitimus — *Ep.* i. 68
per tempora diuturna salutem et perpetuae *caritatis* ardorem — *Ep.* iv. *tit.* 3
ter de *caritate* interrogato, dictum est: 'Petre, pasce . .' — *Ep.* viii. 20
quae nunquam pietatis . . ut *caritas* . . est genitrix — *Ep.* viii. 106
Non *Caritas*, non Astraea . . factae sunt tibi nurus — *Ep.* viii. 110
ardor . . spiritualis, qui est amor sanctus, sive *caritas* — *Ep.* x. 452
nimia *caritate* ardentes, aliorum rogamina non admittunt — *A. T.* 24. 8

carmen. ignota tamen sua *carmina* possim[2] . . prodiscere capris — *Ecl.* i. 25
Centum *carminibus* tacitos mulcebat agrestes — *Ecl.* ii. 43
ut ultima *carmina* nostri Poetae testantur — *M.* ii. 11. 20
cum gravitate sententiae . . superbia *carminum* . . concordat — *V. E.* ii. 4. 53
Quapropter ad superbiam *carminum* festinemus — *V. E.* ii. 5. 4
diversis *carminibus* usi sunt in cantionibus suis — *V. E.* ii. 5. 6
nullum . . in *carmine* syllabicando endecadem transcendisse — *V. E.* ii. 5. 8
trisyllabo *carmine* atque endecasyllabo et omnibus intermediis — *V. E.* ii. 5. 11
Quod *carmen* licet decasyllabum videatur — *V. E.* ii. 5. 28
licet . . celeberrimum *carmen* . . videatur [*sc.* endecasyllabum] — *V. E.* ii. 5. 52
endecasyllabum videtur esse superbissimum *carmen* — *V. E.* ii. 5. 70
quaedam iam praeparavimus, stilum videlicet, atque *carmen* — *V. E.* ii. 6. 10
quia capacitatem nostrorum omnium *carminum* superexcedit — *V. E.* ii. 7. 67
tertio circa numerum *carminum* et syllabarum — *V. E.* ii. 9. 26
Stantiam . . limitatam *carminum* et syllabarum compagem — *V. E.* ii. 9. 38
et postmodum de *carminibus* et syllabis percontemur — *V. E.* ii. 10. 14
circa . . contextum *carminum* . . consistit [*sc.* habitudo] — *V. E.* ii. 11. 4
quandoque frons versus excedit in syllabis et *carminibus* — *V. E.* ii. 11. 12
Quandoque in *carminibus* excedere et in syllabis superari potest — *V. E.* ii. 11. 15
Quandoque versus frontem superant syllabis et *carminibus* — *V. E.* ii. 11. 20
cum aequalitas *carminum* et syllabarum requiratur in pedibus — *V. E.* ii. 11. 26
Possent etenim versus frontem superare *carminibus*[3] — *V. E.* ii. 11. 30
Quandoque vero pedes caudam superant *carminibus* et syllabis — *V. E.* ii. 11. 36
frontem posse superare *carminibus* syllabis superatam — *V. E.* ii. 11. 43
quemadmodum de victoria *carminum* et syllabarum diximus — *V. E.* ii. 11. 51
quia illi *carmen* ex pedibus, nos vero ex *carminibus* pedem constare dicimus — *V. E.* ii. 11. 57, 58

[1] karissime *R* [2] possum *A* [3] carminibus *add.* *R*

carminum et syllabarum aequalitatem et habitudinem accipere — *V. E.* ii. 11. 62
habitudo quaedam quam *carmina* contexendo considerare debemus — *V. E.* ii. 12. 2
repetentes proinde quae superius de *carminibus* diximus — *V. E.* ii. 12. 5
tria *carmina* frequentandi praerogativam habere videntur — *V. E.* ii. 12. 7
in pedibus . . attenditur aequalitas *carminum* et syllabarum — *V. E.* ii. 12. 28
nec numerus impar *carminum* potest esse ubi frons, vel cauda non est : sed ubi hae sunt, vel altera sola, pari et impari numero in *carminibus* licet uti ad libitum — *V. E.* ii. 12. 30, 33
Nec per se ibi *carmen* est omnino, sed pars endecasyllabi tantum, ad rithimum praecedentis *carminis* velut echo respondens — *V. E.* ii. 12. 66, 68
habitudine quae circa *carmina* consideranda videtur esse — *V. E.* ii. 12. 71
praecipue attendendum est circa *carminum* habitudinem — *V. E.* ii. 12. 73
si pes trimeter primum et ultimum *carmen* endecasyllabum habet — *V. E.* ii. 12. 78
stantia, cuius omnia *carmina* eundem rithimum reddunt — *V. E.* ii. 13. 15
non omnes . . desinentias *carminum* rithimantur in eadem stantia — *V. E.* ii. 13. 24
Hic semper in stantia unum *carmen* incomitatum texebat — *V. E.* ii. 13. 29
qui nullum in stantia *carmen* incomitatum relinquunt — *V. E.* ii. 13. 34
diversos . . rithimos eorum quae post dieresim *carmina* sunt — *V. E.* ii. 13. 38
desinentias anterioris stantiae inter postera *carmina* referentes intexunt — *V. E.* ii. 13. 41
pulcerrime tamen se habent ultimorum *carminum* desinentiae, si — *V. E.* ii. 13. 51
esse tractandum, videlicet de numero *carminum* et syllabarum — *V. E.* ii. 14. 4
genera narrationum poeticarum, scilicet *carmen* bucolicum — *Ep.* x. 227

carmino. primo secundum quod metricum est ipsum *carminemus* — *V. E.* ii. 1. 12

carnifex. *Venite, carnifices ; Venite, altriplices* — *V. E.* i. 12. 40

caro. cum totum humanum genus in *carne* illa Christi . . puniretur — *M.* ii. 13. 43

Carolus. quod Hadrianus Papa *Carolum* Magnum sibi et Ecclesiae advocavit . . et quod *Carolus* ab eo recepit Imperii dignitatem — *M.* iii. 11. 2, 5
quid [*sc.* personat] tintinnabulum secundi *Caroli*[1] ? — *V. E.* i. 12. 38

carpo. Rupe sub ingenti *carptas* modo ruminat herbas — *Ecl.* i. 60

Carthaginensis. Secunda, Dido fuit, regina et mater *Carthaginensium* in Africa — *M.* ii. 3. 103

Carthago. quasi triumphatam *Carthaginem* nondum exueras — *Ep.* viii. 169

cartula *v.* **chartula**

carus. post *cara* nobis consilia, respondemus — *Ep.* i. 3
continuo *cara* spe memet consolabar in illo — *Ep.* ii. 25

Cascioli. 'Una fermana scopai da *Cascioli* . .' — *V. E.* i. 11. 28

Cassentinenses. dissonare videntur, ut *Cassentinenses*[2] et Pratenses — *V. E.* i. 11. 41

Castalius. Tum quia *Castalias* pudet acceptare sorores — *Ecl.* i. 54

Castella. ut puta Regis *Castellae* ad illum qui Regis Aragonum — *M.* i. 11. 86

Castellanus *v.* **Civitas Castellana**

castigo. rebellantem filium pia correctione . . *castigavit* — *V. E.* i. 7. 38

Castra. quam quidam Florentinus nomine *Castra* composuerat — *V. E.* i. 11. 26

castrum. 'Homo quilibet de domo Israel, qui occiderit bovem, aut ovem, aut capram in *castris* vel extra *castra* . .' — *M.* ii. 8. 39, 40
ut plerique . . per aliena *castra* discurrant — *M.* iii. 3. 28
qui . . in *castra* Caesaris . . proruperunt — *Ep.* vi. 131
nox et umbra timoris *castra* Philistinorum operiet — *Ep.* vii. 182

casualiter. qui [*sc.* modus] hucusque *casualiter* est assumptus — *V. E.* ii. 4. 8

casus. quem [*sc.* modum] *casu* magis quam arte multi usurpare videntur — *V. E.* ii. 4. 6
hi vero *casu* [*sc.* poetati sunt] — *V. E.* ii. 4. 23

cataclysmus. quicquid tui iuris erat *cataclysmo*[3] perierat — *V. E.* i. 7. 14

caterva. 'Aut Collina tulit stratas quot porta *catervas* . .' — *M.* ii. 11. 48

Cato. sacrificium severissimi verae libertatis auctoris Marci *Catonis* — *M.* ii. 5. 134

[1] Karoli *R* [2] Casentinenses *R* [3] cataclismo *R*

In iis vero quae de Officiis, de *Catone* dicebat: 'Non enim alia in causa Marcus *Cato* fuit, alia caeteri..' *M.* ii. 5. 159, 160
'..*Catoni* vero cum incredibilem natura tribuisset gravitatem..' *M.* ii. 5. 164

Caucasos. *Caucason* Hyrcanae maculent quod sanguine tigres *Ecl.* ii. 22
aquila..quae nunc Pirenen, nunc *Caucason*..supervolans *Ep.* vi. 82

cauda. si post non fiat, dicimus habere syrma sive *caudam* *V. E.* ii. 10. 41
pedes cum *cauda* vel syrmate..se habere diversimode possunt *V. E.* ii. 11. 8
Quandoque vero pedes *caudam* superant carminibus et syllabis *V. E.* ii. 11. 36
et hoc esse non potest nisi ubi frons est, vel *cauda* *V. E.* ii. 12. 26
nec numerus impar carminum potest esse ubi..*cauda* non est *V. E.* ii. 12. 31
prout sunt [*sc.* rithimi] in fronte vel in *cauda* *V. E.* ii. 13. 49

Caudinus. '..Ultra *Caudinas* superavit vulnera furcas' *M.* ii. 11. 51

caulae. ovis..Nulli iuncta gregi, nullis assuetaque *caulis* *Ecl.* i. 61

cauponor. '..Non *cauponantes* bellum, sed belligerantes..' *M.* ii. 10. 63

causa. non è *sine causa* Intra sè qui più e meno eccellente *Par.* xxxii. 59
Dum satagunt alii *causarum* iura doceri *Ecl.* i. 29
quae te nova *causa* coegit Pectoreos..sic angere folles? *Ecl.* ii. 34
cum..principium et *causa* omnium sit ultimus finis *M.* i. 2. 43
Praeterea, quanto *causa* est universalior, tanto magis habet rationem *causae*, quia inferior non est *causa*, nisi per superiorem, ut patet ex iis quae de *Causis*; et quanto magis *causa* est *causa*, tanto magis effectum diligit, cum dilectio talis adsequatur *causam* per se. Cum ergo Monarcha sit universalissima *causa* inter mortales, ut homines bene vivant *M.* i. 11. 129, 130, 131, 133 (*ter*), 135, 137
Sicut ad faciem *causae* non pertingentes..admiramur, sic, cum *causam* cognoscimus..despicimus *M.* ii. 1. 7, 9
nobilibus, ratione *causae*, praemium praelationis conveniens est *M.* ii. 3. 21
'Non enim alia in *causa* Marcus Cato fuit, alia caeteri..' *M.* ii. 5. 159
effectus superaret *causam* in bonitate, quod est impossibile *M.* ii. 7. 4
'..alii..Orabunt *causas* melius..' *M.* ii. 7. 73
quam *causam*..divinam providentiam appellamus *M.* ii. 10. 71
Unde caveant pugiles, ne pretio constituant sibi *causam* *M.* ii. 10. 74
veritas..forsitan alicuius indignationis in me *causa* erit *M.* iii. 1. 12
quemadmodum in aliis ignorantia solet esse *causa* litigii, sic hic litigium *causa* ignorantiae sit magis *M.* iii. 3. 19
Deinde innuit *causam*, quare cavendum sit hoc *M.* iii. 4. 69
instantia videtur errare secundum non *causam* ut *causa* *M.* iii. 5. 37, 38
si considerentur verba praecedentia et *causa* verborum *M.* iii. 9. 22
Quod autem auctoritas Ecclesiae non sit *causa* Imperialis *M.* iii. 13. 18
Illud..non est *causa* illius virtutis *M.* iii. 13. 21
ergo Ecclesia non est *causa* virtutis Imperii *M.* iii. 13. 24
impossibile est A esse *causam* eius quod est C esse in B; cum impossibile sit effectum praecedere *causam* *M.* iii. 13. 30, 32
necesse est A non esse *causam* eius quod est C esse in B; cum necesse sit ad productionem effectus praeoperari *causam* *M.* iii. 13. 34, 36
quod in uno est rationale[1], videtur in aliis esse *causa* *V. E.* i. 9. 10
nullus effectus superat suam *causam* in quantum effectus est *V. E.* i. 9. 48
et haec est *causa* quare..nullum invenimus poetasse *V. E.* i. 15. 20
Quia vero aulicum nominamus, illud *causa* est, quod *V. E.* i. 18. 19
Ubi si consideretur accentus et eius *causa* *V. E.* ii. 5. 39
cuius re *causa* tam largum arbitrium sibi usus asciverit *V. E.* ii. 10. 43
causa conticentiae huius inspecta *Ep.* iv. 15
donec huius scatescentiae *causa* radicalis tollatur *Ep.* vii. 132

[1] est rationale *M* est, rationali *R*

vobis .. qui *causa* insolitae sui vel solis eclipseos fuistis — *Ep.* viii. 158
et hoc maxime in admirabili genere *causae* — *Ep.* x. 323
uni, scilicet primo, seu principio, quod est *causa* omnium — *Ep.* x. 362
Et esset sic procedere in infinitum in *causis* agentibus — *Ep.* x. 370
quia ex eo quod *causa* secunda recepit a prima, influit super causatum ad modum recipientis et respuentis radium, propter quod *causa* prima est magis *causa*. Et hoc dicitur in libro *De Causis*: quod 'omnis *causa* primaria plus influit super suum causatum, quam *causa* universalis secunda' — *Ep.* x. 376, 379 (*bis*), 380, 381, 382
quemadmodum prius devenire erat ad primam *causam* ipsius esse — *Ep.* x. 398
Et propter hoc dicitur in libro *De Causis* quod — *Ep.* x. 407
quod est, se habere per modum *causae* — *Ep.* x. 465
radius quidam profluens a prima *causa*, quae Deus est — *Ep.* x. 467
coelum quod magis habet rationem *causae* — *Ep.* x. 469
Et reddit *causam*, dicens quod — *Ep.* x. 528
ostendetur *causa* finalis et efficiens huius elevationis — *A. T.* 9. 9
est manifesta per locum a sufficienti divisione *causae* — *A. T.* 10. 15
videre de *causa* finali et efficiente huius elevationis terrae — *A. T.* 20. 1
Et de *causa* finali sufficiant quae dicta sunt — *A. T.* 20. 6
Propter *causam* vero efficientem investigandam — *A. T.* 20. 8
cum .. notiores sint nobis in talibus effectus quam *causae* (quia per ipsos du cimur in cognitionem *causarum* ..) — *A. T.* 20. 24, 26
viam inquisitionis oportet esse ab effectibus ad *causas* — *A. T.* 20. 31
a *causis*, sive a superioribus, ad effectus, sive ad inferiora — *A. T.* 20. 35
causa huius elevationis efficiens non potest esse terra — *A. T.* 20. 39
cum .. nihil .. possit esse *causa* eius quod est contra suam naturam — *A. T.* 20. 43
quod terra huius elevationis efficiens *causa* esse non possit — *A. T.* 20. 45
reducendus est .. in ipsum, tanquam in *causam* propriam — *A. T.* 20. 55
inquirere in quod, tanquam in propriam *causam*, habeat reduci — *A. T.* 20. 58
sed per supereminentem *causam* .. accidit — *A. T.* 23. 21

causalitas. Haec eadem ratio removet ab hac *causalitate* aerem et ignem — *A. T.* 20. 52
Haec eadem ratio removet ab huiusmodi *causalitate* omnes orbes — *A. T.* 21. 2

causo. verum et falsum ab esse rei, vel non esse, in oratione *causatur* — *M.* iii. 15. 58
auctoritatem Imperii ab auctoritate summi Pontificis non *causari* — *M.* iii. 16. 4
ex eo quod causa secunda recepit .. influit super *causatum* — *Ep.* x. 377
'omnis causa primaria plus influit super suum *causatum* ..' — *Ep.* x. 382
Omnis essentia, praeter primam, est *causata* .. Quod *causatum* est, vel a natura est, vel ab intellectu; et quod a natura est .. *causatum* est ab intellectu, cum natura sit opus intelligentiae. Omne ergo quod est *causatum*, est *causatum* ab aliquo intellectu mediate vel immediate — *Ep.* x. 386, 388, 390, 392 (*bis*)
virtus tota est unius, quae *causat*. — *Ep.* x. 397
Et cum omnis vis *causandi* sit radius quidam — *Ep.* x. 466

cautela. instaret .. *cautela* continua, ne auctorizatus .. deviaret — *M.* iii. 14. 42

cautio. *cautionem* atque discretionem habere, sicut decet — *V. E.* ii. 4. 69

Cavalcantis. Guido *Cavalcantis*: 'Poi che di doglia cuor ..' — *V. E.* ii. 6. 68

caveo. Semper *cavendum* est ut .. recurramus — *M.* ii. 10. 18
Unde *caveant* pugiles, ne pretio constituant sibi causam — *M.* ii. 10. 73
innuit causam, quare *cavendum* sit hoc in scripturis — *M.* iii. 4. 69
Caveat ergo quilibet, et discernat ea quae dicimus — *V. E.* ii. 4. 63
in pedibus vero *cavendum* est — *V. E.* ii. 13. 53
quae *cavenda* sunt circa rithimos huic appendamus capitulo — *V. E.* ii. 13. 84

Caystrus. Quod libeat niveis avibus resonare *Caystrum* — *Ecl.* ii. 18

cedo. admiratione *cedente*, derisiva quaedam supervenit despectio — *M.* ii. 1. 20
'.. Degener, incestae sceptris *cessure* sorori ..' — *M.* ii. 9. 73

palma victoriae sub Hostilio rege *cessit* Romanis — *M.* ii. 11. 36
Si.. dignitates.. *cessissent* in potestatem Ecclesiae — *M.* iii. 10. 43
si quid de Troianorum Latinorumque semine superest, illi *cede* — *Ep.* v. 53
quod ad omnium *cedit* utilitatem — *Ep.* vi. 45

cedula. in hac *cedula* meis digitis exarata — *A. T.* 1. 15
celator. quae Maenalus alto Vertice declivi *celator* solis inumbrat — *Ecl.* i. 12
celeberrimus. licet.. *celeberrimum* carmen.. videatur [*sc.* endecasyllabum] — *V. E.* ii. 5. 51
celebritas. eptasyllabum sequi illud quod maximum est in *celebritate* — *V. E.* ii. 5. 59
celebro. per publica instrumenta solemniter *celebrata* liquebit — *Ep.* i. 59
celeritas. Sollicitantes iterum *celeritatem* ingenii nostri — *V. E.* ii. 1. 1
ubi forte contra debitam *celeritatem* defecisse despicimur — *Ep.* i. 12
celeriter. dicimus *celeriter* attendentes, quod — *V. E.* i. 1. 20
celestis, celitus *v.* **coelestis, coelitus**
celsitudo. nec de specula summae *celsitudinis* deprehendis..? — *Ep.* vii. 136
celsus. '.. Stabat pro templo, et Capitolia *celsa* tenebat..' — *M.* ii. 4. 54
celum *v.* **coelum**
censeo. multas esse perpendimus firmiterque *censemus*.. regiones — *V. E.* i. 6. 33
quod procul dubio nostro iudicio sic esse *censemus* — *V. E.* i. 15. 33
Et si negligentiae sontes aut ignaviae *censeremur* — *Ep.* i. 5
quos vos esse *censebitis*, qui.. conspiratis? — *Ep.* vi. 165
vestra iuste *censetur* accuratissime colere ipsum — *Ep.* viii. 153
census. isti *census* et beneficia consequuntur — *Ep.* viii. 121
centralis. nisi terra sit.. gibbosa supra *centralem* circumferentiam — *A. T.* 13. 11
donec coaequetur ad D cum circumferentia *centrali* sive regulari — *A. T.* 13. 28
per gibbum et non per *centralem* circumferentiam — *A. T.* 19. 21
secundum circumferentiam regularem sive *centralem* — *A. T.* 19. 27
centrum. *Ego tamquam centrum circuli* — *V. N.* 12. 32
impossibile est idem esse *centrum* — *A. T.* 3. 3
Cum *centrum* terrae sit *centrum* universi — *A. T.* 3. 6, 7
cum circumferentia sequatur undique ipsum *centrum* — *A. T.* 3. 13
et sit *centrum* coeli et terrae punctus in quo A, *centrum* vero aquae excentricae punctus in quo B — *A. T.* 12. 16, 17
cum omne grave moveatur ad *centrum* propriae circumferentiae — *A. T.* 12. 22
cum.. omne grave moveatur ad *centrum* propriae circumferentiae — *A. T.* 12. 31
centrum terrae et aquae concentricae et coeli sit D — *A. T.* 13. 7
altiorem, hoc est remotiorem ad *centrum* mundi — *A. T.* 13. 46
aequaliter.. distantem a *centro* mundi — *A. T.* 14. 8
Quidquid supereminet alicui parti circumferentiae distantis aequaliter a *centro*, est remotius ab ipso *centro* — *A. T.* 15. 3, 4
ergo omnia littora sunt remotiora a *centro* mundi, cum *centrum* mundi sit *centrum* maris — *A. T.* 15. 9, 10, 11
cum omne remotius a *centro* mundi sit altius — *A. T.* 15. 14
Gravissimum corpus.. potissime petit *centrum* — *A. T.* 16. 4
ergo aequaliter undique ac potissime petit *centrum* — *A. T.* 16. 6
quod terra aequaliter.. distet a *centro* — *A. T.* 16. 9
terram aequaliter *centrum* petentem — *A. T.* 16. 38
in corpore potissime petente *centrum*, quod quidem est terra — *A. T.* 16. 52
finem gravitatis, qui est *centrum* mundi — *A. T.* 16. 54
ergo substabit omnibus corporibus, si potissime petit *centrum* — *A. T.* 16. 56
gravissimum corpus.. potissime petit *centrum* — *A. T.* 17. 6
licet terra.. aequaliter petat *centrum* — *A. T.* 19. 3
Deus.. qui dispensavit.. de situ *centri* mundi, de distantia ultimae circumferentiae universi a *centro* eius — *A. T.* 21. 65, 66
impossibile est idem esse *centrum* — *A. T.* 23. 6

cum aquam formam rotundam habere oporteat ubique circa *centrum* — *A. T.* 23. 36
centum. *Centum* carminibus tacitos mulcebat agrestes — *Ecl.* ii. 43
centum octaginta (CLXXX). oportet terminos .. distare per *CLXXX* gradus — *A. T.* 19. 50
cenula *v.* **coenula**
cepio *v.* **coepio**
cera. *cera* impressa de illo .. tradit notitiam manifestam — *M.* ii. 2. 74
cerchio. cum diximus : 'Al poco giorno, ed al gran *cerchio* d'ombra' — *V. E.* ii. 10. 28
cerno. caput, cui iam frondator .. festinat *cernere* frondes — *Ecl.* ii. 87
cum .. humana [*sc.* voluntas] extra volentem .. per signa *cernatur* — *M.* ii. 2. 79
'.. Ferro, non auro, vitam *cernamus* utrique ..' — *M.* ii. 10. 64
'.. Eorundem me libertati parcere *certum* est ..' — *M.* ii. 10. 68
urbem .. in manus alienorum tradi .. *cernetis* — *Ep.* vi. 121
piget, heu, non minus quam plagam .. *cernere* haeresium — *Ep.* viii. 31
per Boetium in tertio *de Consolatione* ibi : 'Te *cernere* finis' — *Ep.* x. 617
certamen. aut sorte aut *certamine* .. *Certamine* vero dupliciter Dei iudicium aperitur — *M.* ii. 8. 66, 72
hic .. solus attigit metam *certaminis* — *M.* ii. 9. 21
Alexandrum .. de *certamine* rapuisti — *M.* ii. 9. 80
pro salute veritatis in hoc libro *certamen* incipio — *M.* iii. 3. 133
ut de palaestra iam coepti *certaminis* .. audire possitis — *Ep.* viii. 183
certe. '*Certe* hinc Romanos olim volventibus annis ..' — *M.* ii. 9. 84
certior. ex notioribus nobis .. in *certiora* naturae et notiora — *A. T.* 20. 22
certitudo. pro *certitudine* omnium propositionum quae inferius adsumuntur — *M.* i. 2. 20
'Non similiter in omni materia *certitudo* quaerenda est ..' — *M.* ii. 2. 65
quaerenda est *certitudo* secundum materiam naturalem — *A. T.* 20. 14
certitudo quaerenda est, in quantum natura rei recipit — *A. T.* 20. 16
quae quidem via, licet habeat *certitudinem* sufficientem — *A. T.* 20. 32
et ideo quaerenda est illa *certitudo*, quae .. haberi potest — *A. T.* 20. 37
certo. *Certare* etenim, ab eo quod est certum facere, dictum est — *M.* ii. 8. 66
'.. supplantare eum quicum *certet*, nullo modo debet' — *M.* ii. 8. 100
praevalentia in athletis pro Imperio mundi *certantibus* — *M.* ii. 9. 11
et cum Graecis .. nondum pro divino iudicio *certatum* esset — *M.* ii. 11. 54
certus. patet quia conclusio *certa* est — *M.* i. 11. 147
Certare etenim, ab eo quod est *certum* facere, dictum est — *M.* ii. 8. 67
certam formam locutionis a Deo cum anima prima concreatam fuisse — *V. E.* i. 6. 40
sub *certo* cantu et habitudine limitatam .. compagem — *V. E.* ii. 9. 38
quamvis longa sitis in dubium quae sunt *certa* .. deflectat — *Ep.* vii. 33
si solvere vellem *certam* pecuniae quantitatem — *Ep.* ix. 18
cervix. '.. quae lecta iuventus Patricia *cervice* movet ..' — *M.* ii. 4. 40
cum *cervicem* Cremonae deflexeris contumacis — *Ep.* vii. 127
ces. Aquileienses et Istrianos .. qui *Ces fastu* .. eructuant — *V. E.* i. 11. 37
cespes. Tum senior viridi canum de *cespite* crinem Sustulit — *Ecl.* ii. 32
cespito. ne forte .. in coenum *cespitare* necesse sit — *V. E.* ii. 4. 32
cesso. quando *cessit* discretio, puta si aurum cum argento conflemus — *V. E.* ii. 1. 87
ut ab omni guerrarum insultu *cessaremus* et usu — *Ep.* i. 52
sed stupor subsequentis tonitrui terrore *cessavit* — *Ep.* iii. 19
cetra. nec silvestria, propter austeritatem, ut *greggia* et *cetra* [1] — *V. E.* ii. 7. 35
ceu. varie varietur [*sc.* sermo]; *ceu* varie variantur mores — *V. E.* i. 9. 89
ceu fistulae [2] culmen hinc inde ad diversa stillicidia grundat — *V. E.* i. 10. 43
contanter venemur, *ceu* solemus, orientaliter ineuntes — *V. E.* i. 14. 3
Ceu filii non ingrati literas .. aspeximus — *Ep.* i. 15

[1] cetra *R* caetera *M* [2] fictile *R*

subimus, *ceu* relatu . . fratris L. narrabitur — *Ep.* i. 57
subito heu ! mulier, *ceu* fulgur descendens, apparuit — *Ep.* iii. 14
roris altissimi, *ceu* cacumina Gelboe, vos fecit exsortes — *Ep.* vi. 68
et, *ceu* Titan peroptatus exoriens, nova spes . . effulsit — *Ep.* vii. 19

chartula. talia verba in *chartulis*[1] absque prolatore iacentia — *V. E.* ii. 8. 48

chesto. Senenses . . 'Ch'ee *chesto*?' — *V. E.* i. 13. 27

chiangesse. dicunt [*sc.* Apuli] enim: 'Volzera che *chiangesse* lo quatraro' — *V. E.* i. 12. 60

chignamente. qui [*sc.* Marchiani] *Chignamente scate sciate* loquuntur — *V. E.* i. 11. 19

Chremes. '. . Iratusque *Chremes* tumido delitigat ore . .' — *Ep.* x. 216

Christianus. ex principiis fidei *Christianae* iterum patefaciendum est — *M.* ii. 11. 84
qui zelatores fidei *Christianae* se dicunt — *M.* ii. 12. 3
alii gregum *Christianorum* pastores . . veritati . . contradicunt — *M.* iii. 3. 40
pius in omnes *Christianam* religionem profitentes — *M.* iii. 3. 132
idem ait in Doctrina *Christiana* — *M.* iii. 4. 61

Christus. hoc etiam Scriba mansuetudinis *Christi* testari dignatus est — *M.* i. 16. 16
'. . adversus Dominum et adversus *Christum* eius . .' — *M.* ii. 1. 4
'. . adversus Dominum et adversus *Christum* eius' — *M.* ii. 1. 35
dato quod numquam aliquid de *Christo* audiverit — *M.* ii. 8. 32
Ostium tabernaculi *Christum* figurat — *M.* ii. 8. 42
scriba *Christi* Lucas, qui omnia vere dicit — *M.* ii. 9. 100
nec miseret eos pauperum *Christi* — *M.* ii. 12. 5
Si . . de iure non fuit, *Christus* nascendo praesumpsit iniustum — *M.* ii. 12. 25
Sed *Christus* . . sub edicto Romanae auctoritatis nasci voluit — *M.* ii. 12. 41
Ergo *Christus* . . edictum fore iustum, opere persuasit — *M.* ii. 12. 52
Christus non persuasit iniuste — *M.* ii. 12. 66
sic . . *Christus* persuasit quoddam iniustum — *M.* ii. 12. 70
si . . non fuit, peccatum Adae in *Christo* non fuit punitum — *M.* ii. 13. 2
si de illo peccato non fuisset satisfactum per mortem *Christi* — *M.* ii. 13. 13
'. . praedestinavit nos in adoptionem . . per Iesum *Christum* . .' — *M.* ii. 13. 18
Cum etiam *Christus* ipse in se punitionem patiens dicat — *M.* ii. 13. 25
Si ergo sub ordinario iudice *Christus* passus non fuisset — *M.* ii. 13. 38
cum totum humanum genus in carne illa *Christi* . . puniretur — *M.* ii. 13. 43
Hinc est quod Herodes . . *Christum* Pilato remisit ad iudicandum — *M.* ii. 13. 52
cum videant sponsum *Christum* illud sic . . comprobasse — *M.* ii. 13. 61
Pontifex, Domini nostri Iesu *Christi* Vicarius et Petri successor, cui non quidquid *Christo* sed quidquid Petro debemus — *M.* iii. 3, 37, 38
qui . . in Filium Dei *Christum* . . crediderunt — *M.* iii. 3. 65
Concilia . . quibus *Christum* interfuisse nemo fidelis dubitat — *M.* iii. 3. 81
cum *Christus* Sacerdotes obiurgaverit de contrario — *M.* iii. 3. 97
Christus eis Matthaeo testante, respondit — *M.* iii. 3. 101
pius in *Christum*, pius in Ecclesiam . . certamen incipio — *M.* iii. 3. 130
Christum recepisse simul thus et aurum, ad significandum — *M.* iii. 7. 2
inferunt, *Christi* vicarium dominum et gubernatorem eorundem — *M.* iii. 7. 6
adsumunt de litera eiusdem illud *Christi* ad Petrum — *M.* iii. 8. 2
Dicit enim *Christus* Petro: Tibi dabo claves regni coelorum — *M.* iii. 8. 56
Accipiunt etiam illud Lucae, quod Petrus dicit *Christo* — *M.* iii. 9. 2
quia illa responsio non fuisset ad intentionem *Christi* — *M.* iii. 9. 16
quod autem responsio non fuisset ad intentionem *Christi* — *M.* iii. 9. 20
in qua quidem coena praeloquutus fuerat *Christus* — *M.* iii. 9. 27
In quo satis aperte intentio *Christi* manifestatur — *M.* iii. 9. 43
non fuisset [*sc.* responsio Petri] ad eam [*sc.* intentionem] quae erat *Christi*; de quo *Christus* ipsum increpasset — *M.* iii. 9. 56, 57

[1] cartulis *R'*

Cinus : 'Digno sono eo de morte' V. E. ii. 2. 91
Cinus Pistoriensis : 'Non spero che giammai per mia salute' V. E. ii. 5. 47
Cinus de Pistorio : 'Avvenga ch' io aggia più per tempo' V. E. ii. 6. 70

Cinyras. Myrrha .. in *Cinyrae* patris amplexus exaestuans Ep. vii. 147

ciò. 'Enti l' ora del vesper, *Ciò* fu del mes d' ochiover' V. E. i. 11. 35

Ciolus. more cuiusdam *Cioli* et aliorum infamium Ep. ix. 34

circa. tria .. quaeruntur *circa* Monarchiam temporalem M. i. 5. 3
quod *circa* sensum mysticum dupliciter errare contingit M. iii. 4. 47
potest agere *circa* aliquid, quod dominus omnino ignorat M. iii. 6. 32
considerato illo .. *circa* quod illa distributio subiungitur M. iii. 8. 54
Cum .. ipsa ratio vel *circa* discretionem, vel *circa* iudicium, vel *circa* electionem diversificetur in singulis V. E. i. 3. 3 (*bis*), 4
Circa quod primo reperiendum est id quod intelligimus V. E. ii. 2. 6
Et cum comparatio dignitatum non fiat *circa* idem obiectum, sed *circa* diversa V. E. ii. 2. 35, 36
Circa quae sola .. illustres viros invenimus .. poetasse V. E. ii. 2. 77
circa quod sciendum est, quod .. diversis carminibus usi sunt V. E. ii. 5. 4
Quia *circa* vulgare illustre nostra versatur intentio V. E. ii. 6. 1
Circa quidem hanc prius considerandum est quod V. E. ii. 6. 17
Circa hoc considerandum est quod cantio dupliciter accipi potest V. E. ii. 8. 18
Et *circa* hoc sciendum est, quod hoc vocabulum .. inventum est V. E. ii. 9. 8
tota igitur ars cantionis *circa* tria videtur consistere : primo *circa* cantus divisionem, secundo *circa* partium habitudinem, tertio *circa* numerum carminum et syllabarum V. E. ii. 9. 23, 24, 25, 26
quomodo cantionis ars *circa* cantus divisionem consistat V. E. ii. 10. 48
haec etenim *circa* cantus divisionem .. consistit V. E. ii. 11. 3
habitudine quae *circa* carmina consideranda videtur esse V. E. ii. 12. 71
Hoc etiam .. attendendum est *circa* carminum habitudinem V. E. ii. 12. 73
Sic proinde restat *circa* rithimos mixtos tantum debere insisti V. E. ii. 13. 18
quae cavenda sunt *circa* rithimos V. E. ii. 13. 84
quae *circa*[1] rithimorum positionem potiri dedecet V. E. ii. 13. 87
cum ea .. vel *circa* dextrum aliquid vel sinistrum canamus V. E. ii. 14. 12
quae *circa* sinistra sunt verba, semper ad extremum festinent V. E. ii. 14. 17
sic *circa* unam vel alteram rem credulitate decipitur Ep. x. 45
circa considerationem de toto, ista tria inquirenda .. sunt Ep. x. 126
subiectum, circa quod currant alterni sensus Ep. x. 163
Nam de illo et *circa* illum totius operis versatur processus Ep. x. 171
materia *circa* quam versatur praesens tractatus Ep. x. 325
circulus descriptus a polo zodiaci *circa* polum mundi A. T. 19. 57
nam *circa* unumquodque genus .. certitudo quaerenda est A. T. 20. 15
via investigandae veritatis *circa* naturalia ex notioribus A. T. 20. 20
ad lineam quam describit polus zodiaci *circa* polum mundi A. T. 21. 39
cum .. formam rotundam habere oporteat ubique *circa* centrum A. T. 23. 36

circiter. qui quidem distat a polo mundi *circiter* XXIII gradus A. T. 19. 58

circueo. *Circuit* haec humilis, et tectus fronde saligna .. alveolus Ecl. i. 14
Hortus enim eius et lacus est quod coelum *circuit* Ep. v. 114

circularis. emergere semper cum horizonte *circulari* A. T. 19. 33
Si vero haberet horizontem *circularem*, haberet figuram *circularem* cum convexo A. T. 19. 65, 66
Sed nunc quaeritur .. quare illa elevatio non fuit *circularis* ; et respondeo quod ideo non fuit *circularis*, quia A. T. 21. 49, 50

circulariter. Cum illa regio coeli *circulariter* feratur A. T. 21. 47

circulatio. dispositionem inhaerentem coelorum *circulationi* M. iii. 16. 92

[1] circa *R* contra *M*

Videmus ignem imitari *circulationem* coeli — *A. T.* 23. 56

circulus. *Ego tamquam centrum circuli* — *V. N.* 12. 32
geometra *circuli* quadraturam ignorat — *M.* iii. 3. 9
eorum [*sc.* mundi locorum] habitudinem ad .. *circulum* aequatorem — *V. E.* i. 6. 32
ut sit coelum *circulus* in quo A, aqua *circulus* in quo B, terra *circulus* in quo C — *A. T.* 19. 10, 11, 12
ab illis quorum zenith est *circulus* aequinoctialis, usque ad illos quorum zenith est *circulus* descriptus a polo — *A. T.* 19. 55, 56
in regione coeli istis duobus *circulis* contenta — *A. T.* 21. 42

circum. in .. terris et partibus *circum* adiacentibus — *Ep.* i. *tit.* 6

circumcingo. vix ab inutili unda Oceani se *circumcingi* dignatur — *Ep.* vii. 60

circumferentia. *cui simili modo se habent circumferentiae partes* — *V. N.* 12. 33
propter coascendere omnes [*sc.* flammas] ad *circumferentiam* — *M.* i. 15. 41
aqua in sphaera sua, hoc est in sua naturali *circumferentia* — *A. T.* 2. 9
Duarum *circumferentiarum* inaequaliter a se distantium impossibile est idem esse centrum: *circumferentia* aquae et *circumferentia* terrae inaequaliter distant — *A. T.* 3. 1, 3, 4
quod *circumferentia* aquae sit altior *circumferentia* terrae concludebatur, cum *circumferentia* sequatur undique ipsum centrum — *A. T.* 3. 10 (*bis*), 11
videmus in aliqua parte terrae *circumferentiam* includi a *circumferentia* aquae — *A. T.* 3. 16, 17
aquam in aliqua parte suae *circumferentiae* altiorem esse — *A. T.* 9. 3
si aqua, in sua *circumferentia* considerata, esset .. altior — *A. T.* 10. 2
Sit coelum *circumferentia*, in qua tres cruces — *A. T.* 12. 13
cum omne grave moveatur ad centrum propriae *circumferentiae* — *A. T.* 12. 22
cum .. omne grave moveatur ad centrum propriae *circumferentiae* — *A. T.* 12. 32
nisi terra sit .. gibbosa supra centralem *circumferentiam* — *A. T.* 13. 11
si in aliqua parte emergit a *circumferentia* aquae — *A. T.* 13. 13
donec coaequetur ad D cum *circumferentia* centrali sive regulari — *A. T.* 13. 27
quod aqua non habeat gibbum extra *circumferentiam* regularem — *A. T.* 13. 33
aquam in aliqua parte suae *circumferentiae* esse altiorem — *A. T.* 13. 45
aequaliter in omni parte suae *circumferentiae* distantem — *A. T.* 14. 7
Quidquid supereminet alicui parti *circumferentiae* — *A. T.* 15. 2
remotius .. quam aliqua pars ipsius *circumferentiae* — *A. T.* 15. 5
quod terra aequaliter in omni parte suae *circumferentiae* distet — *A. T.* 16. 9
terram .. in sua *circumferentia* distare ab eo — *A. T.* 16. 39
per gibbum et non per centralem *circumferentiam* — *A. T.* 19. 21
secundum *circumferentiam* regularem sive centralem — *A. T.* 19. 26
circumferentiam regularem sphaerae .. emergere — *A. T.* 19. 29
quae est dimidia distantia totius *circumferentiae* — *A. T.* 19. 51
de distantia ultimae *circumferentiae* universi a centro eius — *A. T.* 21. 66
Duarum *circumferentiarum* inaequaliter a se distantium — *A. T.* 23. 5
si *circumferentiae* sunt regulares sine gibbo vel gibbis — *A. T.* 23. 7
cum dicitur in minori quod *circumferentia* aquae et *circumferentia* terrae sunt huiusmodi — *A. T.* 23. 9, 10

circumflexus. pexa .. illa, quae .. sine accentu acuto vel *circumflexo* — *V. E.* ii. 7. 42

circumfluus. Cum mundi *circumflua* corpora cantu .. patebunt — *Ecl.* i. 48

circumfundo. quod terra undique esset *circumfusa* et latens — *A. T.* 16. 14

circumlocutio. per suam *circumlocutionem* prosequitur dicens — *Ep.* x. 525

circumloquor. prosequitur ab ea, *circumloquens* Paradisum — *Ep.* x. 439
patet quod .. intelligit *circumloqui* Paradisum — *Ep.* x. 508

circumquaque. Videbitis plebem *circumquaque* furentem — *Ep.* vi. 107

circumscribo. quam si iura tutanda imperii *circumscribi* Ligurum finibus arbitreris — *Ep.* vii. 51

circumspectio. ab Augusti *circumspectione* non defluat, quod — *Ep.* vii. 76

circumspicio. de palaestra .. undique ab Oceani margine *circumspecta* — *Ep.* viii. 184
circumsto. ab .. *circumstantibus*[1] aliquid proprio vulgari adsciscunt — *V.E.* i. 15. 6
cita. 'Una fermana scopai da Cascioli *Cita cita* sen gia 'n grande aina' — *V.E.* i. 11.29 (*bis*)
citharaedus. Nullus .. *citharaedus* melodiam suam cantionem vocat — *V.E.* ii. 8. 44
citissime. quod *citissime* ac facillime finem consequi potest — *A.T.* 16. 49
cito. cribellum cupientes deponere ut residentiam *cito* visamus — *V.E.* i. 15. 60
cito v. cita
citra. *citra* iudicium discretio sancta vestra praeponderet — *Ep.* i. 6
citra medium plectens, ultra medium praemiando se figit — *Ep.* v. 41
ita elevasset ultra aequinoctialem, sicut *citra* — *A.T.* 20. 64
virtus stellarum quae sunt *citra* aequinoctialem — *A.T.* 21. 28
citrinus. magis in *citrino* quam in viridi redolet [*sc.* albus] — *V.E.* i. 16. 56
civico. eandem civitatem sub invariabili semper *civicasse* sermone — *V.E.* i. 9. 80
civilis. *Multum, Roma, tamen debes civilibus armis* — *V.N.* 25. 87
non solum finis vitae *civilis* amittitur — *M.* i. 5. 52
Et ad quid aliud in *civile* bellum corruimus? — *Ep.* i. 25
qui *civilia* iura temeraria voluptate truncaverant — *Ep.* i. 28
civilitas. finis universalis *civilitatis* humani generis — *M.* i. 2. 50
Esse autem finem huius *civilitatis* et illius — *M.* i. 2. 54
videndum est, quid sit finis totius humanae *civilitatis* — *M.* i. 3. 2
Aegyptius vero Scytharum *civilitatem* [*sc.* ignorat], non propter hoc de ipsorum *civilitate* contendit — *M.* iii. 3. 13
adversarios .. ad sulcos bonae *civilitatis* intenditis remeare — *Ep.* i. 38
fratrem L., *civilitatis* persuasorem et pacis — *Ep.* i. 48
ut alia sit Florentina *civilitas*, alia sit Romana — *Ep.* vi. 52
tamquam commune suae *civilitatis* principium — *Ep.* viii. 152
civiliter. ut .. genus mortale .. *civiliter* degeretur — *Ep.* vi. 8
civis. ait: Quod in politia obliqua bonus homo est malus *civis*; in recta vero, bonus homo et *civis* bonus convertuntur — *M.* i. 12. 69, 70
Non enim *cives* propter Consules .. sed .. Consules propter *cives* — *M.* i. 12. 73, 76
est manifestum quod fuerit Roma, et *cives* eius, sive populus — *M.* ii. 7. 66
Thusciam et Florentiam unde sum oriundus et *civis* — *V.E.* i. 6. 36
mediastinis *civibus* accentus enormitate dissonare videntur — *V.E.* i. 11. 40
Accipiunt etiam praefati *cives* ab Imolensibus lenitatem — *V.E.* i. 15. 14
in quantum ut homines *cives* agimus, habemus legem secundum quam dicitur *civis* bonus et malus — *V.E.* i. 16. 33, 34
qui .. ad sedanda *civium* profana litigia festinatis — *Ep.* i. 46
ita tunc *cives* .. confusionis miserias in gaudio recolemus — *Ep.* vii. 188
civitas. *Quomodo sedet sola civitas plena populo!* — *V.N.* 29. 1
Quomodo sedet sola civitas! — *V.N.* 31. 9
finis .. ad quem *civitatem* [*sc.* ordinat] .. Deus — *M.* i. 3. 15
nec una vicinia, nec una *civitas*, nec regnum particulare — *M.* i. 3. 35
civitatem .. cuius finis est bene sufficienterque vivere — *M.* i. 5. 47
sed etiam *civitas* desinit esse quod erat — *M.* i. 5. 52
regnum particulare, cuius finis est is qui *civitatis* — *M.* i. 5. 54
Habent namque nationes, regna et *civitates* inter se proprietates — *M.* i. 14. 39
unus homo .. est concordia quaedam, et similiter .. *civitas* — *M.* i. 15. 63
cum homo sit pars quaedam *civitatis* — *M.* ii. 8. 13
'.. melius et divinius vero genti et *civitati*' — *M.* ii. 8. 19
Propter primum dicit Augustinus in *Civitate* Dei — *M.* iii. 4. 52
Petramala *civitas* amplissima est — *V.E.* i. 6. 9
sub eadem *civitate* morantes [*sc.* discrepant in loquendo] — *V.E.* i. 9. 42
eandem *civitatem* sub invariabili semper civicasse sermone — *V.E.* i. 9. 80

[1] circunstantibus *R*

cum sermonis variatio *civitatis* eiusdem .. paulatim contingat — *V. E.* i. 9. 81
in eadem *civitate* aliqualem variationem perpendimus — *V. E.* i. 10. 77
quorum *civitas* .. meditullium .. esse videtur .. provinciae — *V. E.* i. 14. 13
de residuis in extremis Italiae *civitatibus* — *V. E.* i. 15. 55
Tridentum atque Taurinum, nec non Alexandriam *civitates* — *V. E.* i. 15. 62
nullius *civitatis* Italiae propria sunt, et in omnibus communia — *V. E.* i. 16. 41
vulgare .. quod in qualibet redolet *civitate*, nec cubat in ulla — *V. E.* i. 16. 45
vulgare in Latio, quod omnis Latiae *civitatis* est — *V. E.* i. 16. 60
quas tulit calamitates illa *civitas* gloriosa .. Saguntum — *Ep.* vi. 123
'Quomodo sola sedet *civitas*, plena populo .. !' — *Ep.* viii. 1
cupiditas .. praeelectae *civitati* David obsidionem peperit — *Ep.* viii. 7
pro tota *civitate* peregrinantium in terris — *Ep.* viii. 181
ni prius inglorium .. populo Florentinaeque *civitati* me reddam — *Ep.* ix. 51
in urbe Verona et *civitate* Vicentia Vicario generali — *Ep.* x. *tit.* 3

Civitas Castellana. de *Civitate Castellana* .. nihil tractare intendimus — *V. E.* i. 13. 31

clairir. Arnaldus: 'L'aura amara fal bruol brancuz *clairir*' — *V. E.* ii. 2. 87

clamo. *Ego vox clamantis in deserto: parate viam Domini* — *V. N.* 24. 38
cum illo *clamare* possum .. pro Caesare, qui pro Principe Coeli *clamabat*: 'Quare fremuerunt gentes .. ? .. ' — *M.* ii. 1. 29, 31
Videbitis plebem .. adversus vos horrenda *clamantem* — *Ep.* vi. 109

claritas. *Superillustrans claritate tua Felices ignes* — *Par.* vii. 2

clarius. per quod *clarius* ipsum quod ipsum est facimus patere — *V. E.* i. 17. 4
clarius magisque sursum superbire videtur — *V. E.* ii. 5. 55

claudo. Quid quod Achaemenides .. animam vix *claudere* quivit? — *Ecl.* ii. 83
a meridie .. Apennini devexione *clauduntur* — *V. E.* i. 8. 64

clausulatus. vestrae litterae discretius et consultius *clausulatae* — *Ep.* ix. 25

claviger. Petri .. qui vere *claviger* est regni coelorum — *M.* iii. 1. 43

clavis. Pontifex .. zelo fortasse *clavium* [*sc.* veritati contradicit] — *M.* iii. 3. 40
Dicit enim Christus Petro: Tibi dabo *claves* regni coelorum — *M.* iii. 8. 56
ab officio *clavium* regni coelorum — *M.* iii. 8. 64
nisi ulterius probaretur hoc spectare ad officium *clavium* — *M.* iii. 8. 73
unum carmen incomitatum texebat, quod *clavem* vocabat — *V. E.* ii. 13. 30

Clemens. Hic est .. quem *Clemens*, nunc Petri successor .. illuminat — *Ep.* v. 167

clementia. *Summae Deus clementiae* .. allora udii cantando — *Purg.* xxv. 121
In quo quidem agone tanta victoris Aeneae *clementia* fuit — *M.* ii. 11. 16
Oh sine mensura *clementia* coelestis imperii! — *V. E.* i. 7. 33

clementissimus. Idcirco pietati *clementissimae* vestrae .. supplicamus — *Ep.* i. 61
sponsus tuus .. *clementissimus* Henricus — *Ep.* v. 27
benignissimum vidi et *clementissimum* te audivi — *Ep.* vii. 41

clericus. iacet Ambrosius in neglectis *clericorum* latibulis — *Ep.* viii. 115

clerus. in sacello Helenae gloriosae, coram universo *clero* Veronensi — *A. T.* 24. 7

clima. Scythas, qui extra septimum *clima* viventes — *M.* i. 14. 43
per universa mundi *climata climatum*que plagas incolendas et angulos — *V. E.* i. 8. 3 (*bis*)
patet .. per astrologos *climata* describentes — *A. T.* 19. 36

Cloelia. Nonne transitus *Cloeliae* mirabilis fuit .. ? — *M.* ii. 4. 65

CLXXX *v.* **centum octaginta**

clypeus. Poeta noster, cum *clypeum* Aeneae describeret — *M.* ii. 4. 50
divina potentia *clypeus* defensorum veritatis adstruitur — *M.* iii. 1. 20

coadduco. Pone, sanguis Longobardorum, *coadductam* barbariem — *Ep.* v. 50

coaequalis. habebit sibi *coaequalem* extra ambitum suae iurisdictionis — *M.* i. 10. 18
voluntati omnipotentiae *coaequali* recalcitrat — *Ep.* v. 67

coaequo. *coaequatam* semper lucem diurnam noctis tenebris habentes — *M.* i. 14. 48
unumquemque debere materiae pondus propriis humeris *coaequare* — *V. E.* ii. 4. 30
dilabetur, donec *coaequetur* ad D cum circumferentia — *A. T.* 13. 27

coaequus. necesse est ipsam esse concentricam et *coaequam* — *A. T.* 14. 6

coaeternus. cum Spiritus Patri et Filio *coaeternus* ait per os David — *M.* iii. 1. 31
per *coaeternum* sibi Dei Filium Iesum Christum — *M.* iii. 16. 68
coar(c)to. tunc distributio magis *coarctatur* — *M.* iii. 8. 35
Nunc autem quomodo ea *coartare* debemus . . vestigare conemur — *V. E.* ii. 3. 1
Romanorum potestas nec metis Italiae . . *coarctatur* — *Ep.* vii. 55
coascendo. propter *coascendere* omnes [*sc.* flammas] ad circumferentiam — *M.* i. 15. 41
coathleta. conantem Alexandrum praepedire in cursu *coathletam* Romanum — *M.* ii. 9. 78
coctilis. '*Coctilibus* muris cinxisse Semiramis urbem' — *M.* ii. 9. 32
coelestis. Inquit enim *coelestis* militia: 'Gloria in altissimis Deo . .' — *M.* i. 4. 23
Caiphas, cum verum dixit de *coelesti* decreto — *M.* ii. 13. 52
carbonis . . quem unus de Seraphim accepit de altari *coelesti* — *M.* iii. 1. 24
beatitudinem . . quae per Paradisum *coelestem* intelligi datur — *M.* iii. 16. 52
Oh sine mensura clementia *coelestis*[1] imperii! — *V. E.* i. 7. 33
miseratione *coelesti* Ostiensi et Vallatrensi episcopo — *Ep.* i. *tit.* 3
coelestem unde venerat secundum spiritum remeavit ad patriam — *Ep.* ii. 2
meditationes . . quibus tam *coelestia* quam terrestria intuebar — *Ep.* iii. 30
ne forte *coelestis* imber . . in vacuum de altissimo cadat — *Ep.* v. 74
Regis, qui dum *coelestia* sua bonitate perpetuat — *Ep.* vi. 2
ne *coeleste* iudicium Samuelis illa verba reasperet — *Ep.* vii. 101
tam ardua . . dicere, scilicet conditiones regni *coelestis* — *Ep.* x. 339
dicere vult de regno *coelesti* quidquid . . potuit retinere — *Ep.* x. 345
Dionysius de *coelesti* hierarchia loquens — *Ep.* x. 405
se dicturum illa quae de regno coelesti retinere potuit — *Ep.* x. 583
coelitus. cum *coelitus*[2] tanta confusione percussi sunt — *V. E.* i. 7. 47
coelum[3]. *sicut tibi, cui Bis unquam coeli ianua reclusa?* — *Par.* xv. 30
Regnum coelorum violenza pate Da caldo amore — *Par.* xx. 94
Regina coeli cantando sì dolce — *Par.* xxiii. 128
avibus . . Temperie *coeli*[4] laetis, et valle palustri — *Ecl.* ii. 19
Humanum genus filius est *coeli*, quod est perfectissimum — *M.* i. 9. 5
optime se habet . . cum vestigia *coeli* . . imitatur — *M.* i. 9. 9
cum *coelum* totum unico motu . . et unico motore . . reguletur — *M.* i. 9. 11
'. . Si vestros animos amor, Quo *coelum* regitur, regat' — *M.* i. 9. 28
Hinc etiam dicebatur de *coelo* peccatori David — *M.* i. 13. 29
cum illo clamare possum . . qui pro Principe *Coeli* clamabat — *M.* ii. 1. 31
coelum et terram simul assentire necesse est — *M.* ii. 1. 64
Est enim natura in mente primi motoris . . deinde in *coelo* — *M.* ii. 2. 17
instrumentum eius (quod *coelum* est) — *M.* ii. 2. 26
ut ex iis patet quae de *coelo* philosophamur — *M.* ii. 2. 28
praeter intentionem Dei naturantis et *coeli* — *M.* ii. 2. 32
secundario a *coelo*, quod organum est artis divinae — *M.* ii. 2. 36
ipsum populum, nobilissimum fuisse sub *coelo* — *M.* ii. 3. 122
ancile de *coelo* in urbem Deo electam delapsum fuisse — *M.* ii. 4. 32
'. . *coeli*que meatus Describent radio . .' — *M.* ii. 7. 73
Petri . . qui vere claviger est regni *coelorum* — *M.* iii. 1. 44
aliter *coelum* otiose moveretur — *M.* iii. 2. 31
cum habeamus Ipsum dixisse discipulis, ascensurus in *coelum* — *M.* iii. 3. 84
lucem gratiae, quam in *coelo* et in terra . . infundit — *M.* iii. 4. 151
'Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in *coelis*; et quodcumque solveris . . erit solutum et in *coelis*' — *M.* iii. 8. 4, 5
Dicit enim Christus Petro: Tibi dabo claves regni *coelorum*; hoc est: Faciam te ostiarium regni *coelorum* — *M.* iii. 8. 57, 58

[1] celestis *R* [2] celitus *R* [3] celum *R* [4] caeli *A*

ab officio clavium regni *coelorum*	*M.* iii. 8. 64
dispositionem inhaerentem *coelorum* circulationi	*M.* iii. 16. 92
qui totalem *coelorum* dispositionem praesentialiter intuetur	*M.* iii. 16. 97
Verbo aspirante de *coelis*.. prodesse tentabimus	*V. E.* i. 1. 11
quae commiseras tu, animalia *coeli*que terraeque iam luerant	*V. E.* i. 7. 15
turrim.. per quam *coelum* sperabat ascendere	*V. E.* i. 7. 31
multa per eadem vocabula nominare videntur, ut.. *coelum*	*V. E.* i. 8. 49
si qua *coelo* est pietas quae talia remuneranda prospiciat	*Ep.* i. 42
qui virtutes honorabat.. a virtutibus honoratur in *coelis*	*Ep.* ii. 33
rutilat *coelum* in labiis suis	*Ep.* v. 6
Hortus enim eius et lacus est quod *coelum* circuit	*Ep.* v. 114
ut per motum *coeli* motorem intelligamus et eius velle	*Ep.* v. 124
per homines, tamquam per *coelos* novos	*Ep.* v. 134
quoniam regem nobis *coeli* ac terrae Dominus ordinavit	*Ep.* v. 164
si gladius eius qui dicit 'mea est ultio,' de *coelo* non cecidit	*Ep.* vi. 23
ut si Delia geminatur in *coelo*, geminetur et Delius	*Ep.* vi. 55
aquila.. militiae *coeli* magis confortata sufflamine	*Ep.* vi. 83
vobis, ignem de *coelo* missum despicientibus	*Ep.* viii. 54
Pudeat ergo tam ab infra, non de *coelo* ut absolvat, argui	*Ep.* viii. 134
cui *coeli* et terra sunt reservati	*Ep.* viii. 176
Nonne.. veritates potero speculari ubique sub *coelo*..?	*Ep.* ix. 49
ea, quae ex eis quae vidit in primo *coelo* retinere potuit	*Ep.* x. 330
in verbis illis, ubi dicit se fuisse in primo *coelo*	*Ep.* x. 344
'Numquid non *coelum* et terram ego impleo?'	*Ep.* x. 414
'..Si ascendero in *coelum*, tu illic es..'	*Ep.* x. 417
ut patet de *coelo* et elementis	*Ep.* x. 435
dicit, quod *fuit in coelo illo quod.. de luce recipit affluentius.* Propter quod sciendum, quod illud *coelum* est *coelum* supremum, continens corpora universa	*Ep.* x. 440, 443 (*bis*)
empyreum, quod est idem quod *coelum* igne sive ardore flagrans	*Ep.* x. 449
primum *coelum* est omnia continens	*Ep.* x. 462
illud *coelum*.. magis de luce divina recipit	*Ep.* x. 468
sicut *coelum* lunae movetur propter aliquam partem sui	*Ep.* x. 474
Et quod dico de *coelo* lunae, intelligendum est de omnibus	*Ep.* x. 481
Illud igitur *coelum* quod a nullo movetur	*Ep.* x. 485
manifestum est quod *coelum* primum magis recipit de luce Primi	*Ep.* x. 491
cum dicit *in illo coelo quod plus de luce Dei recipit*	*Ep.* x. 507
intelligit circumloqui Paradisum, sive *Coelum* Empireum	*Ep.* x. 509
dicit Philosophus in primo De *Coelo*, quod *coelum* 'tanto habet honorabiliorem materiam..'	*Ep.* x. 512 (*bis*)
'Qui ascendit super omnes *coelos*, ut impleret omnia.' Hoc est *coelum* deliciarum Domini	*Ep.* x. 517, 518
ibi procedetur ascendendo de *coelo* in *coelum*	*Ep.* x. 610 (*bis*)
nobilissimo continenti, quod est *coelum* primum	*A. T.* 4. 7
Sit *coelum* circumferentia, in qua tres cruces.. et sit centrum *coeli* et terrae punctus in quo A	*A. T.* 12. 13, 16
sicut vult Philosophus in *Coelo* et Mundo	*A. T.* 12. 44
Sit *coelum*, in quo quatuor cruces.. et centrum terrae et aquae concentricae et *coeli* sit D	*A. T.* 13. 5, 8
ut patet per Philosophum de *Coelo* et Mundo	*A. T.* 13. 41
cum omnes formae.. sint in actu in Motore *coeli*	*A. T.* 18. 38
Motor *coeli* deficeret ab integritate diffusionis suae bonitatis	*A. T.* 18. 41
ut scilicet pateretur elevari in parte a virtute *coeli*	*A. T.* 18. 61
ut sit *coelum* circulus in quo A	*A. T.* 19. 10

cum non restet ulterius nisi *coelum*, reducendus est hic effectus in ipsum.. Sed cum sint plures *coeli*, adhuc restat inquirere in quod .. habeat reduci. Non in *coelum* lunae — *A. T.* 20. 54, 56, 59
praeter *coelum* stellatum, quod est octava sphaera — *A. T.* 21. 9
licet *coelum* stellatum habeat unitatem in substantia — *A. T.* 21. 12
cum iste effectus non possit reduci nisi in *coelum* stellatum — *A. T.* 21. 33
in illa regione *coeli* quae operit hanc terram detectam — *A. T.* 21. 35
in regione *coeli* istis duobis circulis contenta — *A. T.* 21. 42
Cum illa regio *coeli* circulariter feratur — *A. T.* 21. 47
sicut dicit Philosophus in secundo *de Coelo*, cum quaerit quare *coelum* movetur ab oriente — *A. T.* 21. 56, 57
simul et virtuatum est *coelum* ad agendum — *A. T.* 21. 71
'Quam distant *coeli* a terra..' — *A. T.* 22. 12
Videmus ignem imitari circulationem *coeli* — *A. T.* 23. 57

coena. sciendum quod hoc dictum fuit in die *coenae* — *M.* iii. 9. 24
in qua quidem *coena* praeloquutus fuerat Christus — *M.* iii. 9. 27

coenula. quamquam mala *coenula*[1] turbet — *Ecl.* i. 10

coenum. ne forte.. in *coenum* cespitare necesse sit — *V. E.* ii. 4. 32

coeo. Quod pisces *coëant* pelagi, pelagusque relinquant — *Ecl.* ii. 20
pene totum humanum genus ad opus iniquitatis *coierat* — *V. E.* i. 7. 40

coepio[2]. Orbita, qua primum flecti de culmine *coepit* — *Ecl.* ii. 3
Petrus adsumpsit eum et *coepit* increpare illum, dicens — *M.* iii. 9. 77
'quae *coepit* Iesus facere et docere' — *M.* iii. 9. 138
nobilissimum animal non ante sentire quam sentiri *coepisse* — *V. E.* i. 5. 15
et *coepit* aedificare turrim in Sennaar — *V. E.* i. 7. 28
ut de palaestra iam *coepti* certaminis.. audire possitis — *Ep.* viii. 183
unde propter admirari *coepere* philosophari — *A. T.* 20. 28

coetaneus. magis discrepare.. quam a *coetaneis* perlonginquis — *V. E.* i. 9. 66

cogitatio. quantam nemo valeret seu verbo seu *cogitatione* metiri — *Ep.* i. 20

cogito. '.. de voluptatibus suis *cogitabat*, ubi eas caperet..?..' — *M.* ii. 5. 147
Omnes enim, quae garrio, murmurant aut *cogitant* aut somniant — *Ep.* viii. 124

cognitio. cuiuslibet operis *cognitio* praecedere debet operationem — *V. E.* ii. 8. 4
nam ex diffinientium *cognitione* diffiniti resultat *cognitio* — *V. E.* ii. 9. 4, 5
perfectam hominis *cognitionem* habere — *V. E.* ii. 10. 5
cognitionis perfectio.. terminatur ad ultima elementa — *V. E.* ii. 10. 6
ad habendam cantionis *cognitionem* quam inhiamus — *V. E.* ii. 10. 10
quia per ipsos ducimur in *cognitionem* causarum — *A. T.* 20. 25
eclipsis solis duxit in *cognitionem* interpositionis lunae — *A. T.* 20. 27

cognomen. 'Est locus, Hesperiam Graii *cognomine* dicunt..' — *M.* ii. 3. 80

cognosco. Gridavano alto: *Virum non cognosco* — *Purg.* xxv. 128
Nos quoque pastores te *cognovisse* pigebit — *Ecl.* ii. 60
cum alter de altero *cognoscere* non possit — *M.* i. 10. 11
cum causam *cognoscimus*, eos.. despicimus — *M.* ii. 1. 9
per.. signa divinam providentiam hoc effecisse *cognovi* — *M.* ii. 1. 19
Hanc veritatem etiam gentiles.. *cognoscebant* — *M.* ii. 10. 55
propter instantiam *cognoscendam*.. decertatum est — *M.* ii. 11. 29
cognita natura et ambitu termini distributi — *M.* iii. 8. 39
cognoverunt enim se invicem ante ruinam suam — *V. E.* i. 2. 32
et sic possunt per proprios [*sc.* actus] alienos *cognoscere* — *V. E.* i. 2. 38
nonnullos vulgaris excellentiam *cognovisse* sentimus — *V. E.* i. 13. 36
et si *cognito* habituante habituatum *cognoscitur*, in quantum huiusmodi, *cognita* dignitate, *cognoscemus* et dignum — *V. E.* ii. 2. 11 (*bis*), 12, 3
ut Hectoreus pastor vos oves de ovili suo *cognoscat* — *Ep.* v. 87

[1] cenula *A* [2] cepio *R*

te ut illum falli *cognosceres* — *Ep.* vii. 117
qui sacrum Tiberim parvuli *cognovistis* — *Ep.* viii. 149
sic posterius ipsa facta excessiva *cognovi* — *Ep.* x. 16
ignorato enim dimidio, numquam *cognoscitur* duplum — *Ep.* x. 108
'Haec est vera beatitudo, ut *cognoscant* te Deum verum' — *Ep.* x. 615
extra limitem philosophiae se esse *cognoscat* — *A. T.* 21. 19

cogo. quae te nova causa *coegit* Pectoreos . . sic angere folles? — *Ecl.* ii. 34
tyrannides, quae in servitutem *cogunt* genus humanum — *M.* i. 12. 59
regi est expediens . . etiamsi ad hoc *cogantur* — *M.* ii. 7. 58
quadam iustitiae necessitate *coacti* recurramus — *M.* ii. 10. 30
'. . ut . . in transversum aut perversum ire *cogatur*' — *M.* iii. 4. 68
'. . *coactus* sum appellare Caesarem . .' — *M.* iii. 13. 50
quem nunc indigne postponimus, non indigne *coacti* — *V. E.* i. 13. 40
nisi ut . . ad pacem patriae *cogerentur* — *Ep.* i. 30
quis non . . nobiscum opinari *cogetur* . . ? — *Ep.* v. 146
Iam garrulus factus sum: vos me *coegistis* — *Ep.* viii. 133
quae forsan non emeriti sed immeriti *coacti* posuerant — *Ep.* viii. 163

coheres. qui . . ei *coheredes* factos esse mundus non dubitat — *M.* iii. 3. 68

cohibeo. cupidinem . . minis frustatoriis *cohibentem* . . vos — *Ep.* vi. 153

cohortor. tyrannis . . quotidie malignantium *cohortando* superbiam — *Ep.* vii. 79

Colchus. Velleribus *Colchis* praepes detectus Eous — *Ecl.* ii. 1

collabor. Alexander . . in medio quasi cursu *collapsus* est — *M.* ii. 9. 67

collatio. cum talis *collatio* esset minoratio iurisdictionis — *M.* iii. 10. 87
ad *collationem* esse licitam requiritur dispositio conferentis — *M.* iii. 10. 102
et sic Ecclesia illa *collatione* uteretur iniuste — *M.* iii. 13. 64

collega. ordo *collegarum* ad invicem consideratur ab instituente — *M.* ii. 7. 7
ne degratiati *collegae* propter te remanerent inglorii — *Ep.* viii. 160

collegium. signa . . tam in *Collegiis*, quam in singularibus personis — *M.* ii. 5. 50
De *Collegiis* . . sufficit illa sola Ciceronis auctoritas — *M.* ii. 5. 52
in *collegiis* instituendis . . consideratur — *M.* ii. 7. 6
quod est considerare terminum iuris in *collegio* — *M.* ii. 7. 10

colligo. ut ex superioribus *colligi* potest de facili — *M.* i. 7. 13
ex quibus *colligitur* quod . . oportet — *M.* i. 13. 33
Ex quo *colligitur* quod . . sit — *M.* iii. 15. 52
Quare sic *colligere* possumus[1] ex praedictis diffinientes — *V. E.* ii. 9. 36
Utque breviter *colligam* — *Ep.* vi. 122

Collinus. 'Aut *Collina* tulit stratas quot porta catervas . .' — *M.* ii. 11. 48

collis. Quantos balatus *colles* et prata sonabunt . . ! — *Ecl.* i. 39
'Forte sub irriguos *colles* ubi Sarpina Rheno' — *Ecl.* ii. 41

collisio. ex *collisione* virium, sicut fit per duellum pugilum — *M.* ii. 8. 73
per virium tam animi quam corporis mutuam *collisionem* — *M.* ii. 10. 14
Quam quidem *collisionem* . . duellum appellamus — *M.* ii. 10. 15

colloco *v.* **conloco**

colloquium. Et ex hinc continuato *colloquio* venit ad haec — *M.* iii. 9. 35

colluctor. contra veritatem . . tria hominum genera maxime *colluctantur* — *M.* iii. 3. 34

collum. nisi ut . . iugo piae legis *colla* submitterent — *Ep.* i. 29

colo. Litora dextra Pado ratus a Rubicone sinistra Me *colere* — *Ecl.* ii. 68
'. . Oenotrii *coluere* viri . .' — *M.* ii. 3. 82
cum . . maior pars Europam *colentium* hoc abhorreat — *M.* iii. 14. 60
vestra iuste censetur accuratissime *colere* ipsum — *Ep.* viii. 153

color. Pascua . . Herbarum vario florumque impicta *colore* — *Ecl.* i. 13
et sic in *coloribus* omnes albo mensurantur — *V. E.* i. 16. 16
simplicissimus *color*, qui albus est — *V. E.* i. 16. 55

[1] possimus *R*

non aliter deridemus quam caecum de *coloribus* distinguentem *V. E.* ii. 6. 27
coluber. Et Libyes *coluber* quod squama verrat arenas *Ecl.* ii. 23
columba. vobis, *columbas* in templis vendentibus *Ep.* viii. 56
Columna. Iudex de *Columnis*[1] de Messana: 'Amor, che lungiamente m' hai menato' *V. E.* ii. 5. 43
com. 'Si *com* l'arbres, che per sobre carcar' *V. E.* ii. 6. 65
coma. Si viridante *coma* fidibus paeana ciebo *Ecl.* i. 40
combinatio. propter . . *combinationem* desinentiarum ultimarum *V. E.* ii. 13. 80
comedia *v.* **comoedia**
comedo. '. . praecepit nobis Deus ne *comederemus* nec tangeremus . .' *V. E.* i. 4. 16
'Zelus domus eius me *comedit*' *Ep.* viii. 76
comes. Nonne domestici sui [*sc.* vulgaris] reges, marchiones, et *comites*, et magnates, quoslibet fama vincunt? *V. E.* i. 17. 33
scripsit Dantes Aligherius Oberto et Guidoni *comitibus* de Romena, post mortem Alexandri *comitis* de Romena *Ep.* ii. *tit.* 2, 3
Patruus vester Alexander, *comes* illustris *Ep.* ii. 1
Italiae regibus . . nec non . . *comitibus*, atque populis *Ep.* v. *tit.* 3
comice. utrum tragice, sive *comice*, sive elegiace sint canenda *V. E.* ii. 4. 38
Si vero *comice*, tunc quandoque mediocre . . vulgare sumatur *V. E.* ii. 4. 44
cum *comice* fiat haec coniugatio, cantilenam vocamus *V. E.* ii. 8. 81
comicus. *Comica* nonne vides ipsum reprehendere verba . .? *Ecl.* i. 52
dicere loco salutis, 'tragicum principium, et *comicum* finem' *Ep.* x. 209
Horatius . . ubi licentiat aliquando *comicos* ut tragoedos loqui *Ep.* x. 213
comito(r). utrobique *comitata* et incomitata desinentia esse potest *V. E.* ii. 13. 57
comitatam [*sc.* desinentiam] quidem vel incomitatam *V. E.* ii. 13. 75
Haec equidem cunctis aliis virtutibus *comitata* in illo *Ep.* ii. 11
commaculo. pecus, gregem domini sui sua contagione *commaculans* *Ep.* vii. 146
commemoro. scribae Romanae rei ad gloriam ipsius *commemorant* *M.* ii. 4. 70
commendo. Litoris Aetnaei *commendat* pascua nobis *Ecl.* ii. 69
Virgilius *commendare* volens illud saeculum *M.* i. 11. 3
ut patet per Philosophum . . *ἐπιείκειαν commendantem* *M.* i. 14. 38
Et hunc magnanimum Poeta *commendat* in sexto *M.* ii. 5. 109
reperire non possum . . curam sacerdotio . . *commendatam* fuisse *M.* iii. 14. 32
nec aderant, nec exercitium *commendabant* *V. E.* i. 7. 63
nos et qui nostri sunt iuris . . *commendatos* habere *Ep.* i. 67
commentator. dicebatur patere per *Commentatorem* super tertio *de Anima* *A. T.* 5. 5
ut dicit *Commentator* in *de Substantia Orbis* *A. T.* 18. 38
commentum. concordat Averrois, in *Commento* super iis quae de Anima *M.* i. 3. 77
commercium[2]. cum nullum amicabile *commercium* fuisset in illis *V. E.* i. 2. 42
ut . . nunquam ad idem *commercium* convenirent *V. E.* i. 7. 51
comminiscor. si bene *comminiscimur* omnia praelibata *V. E.* ii. 8. 9
commistio. ex *commistione* advenarum Longobardorum terrigenis *V. E.* i. 15. 18
per *commistionem* oppositorum . . ad . . suavitatem . . temperata *V. E.* i. 15. 30
propter aliorum *commistionem* esse vere Latinum negaremus *V. E.* i. 15. 67
committo. sub signo regni sibi *commissi* gubernans *M.* ii. 13. 58
cui iurisdictio cum lege vel cum arbitrio *commissa* est *M.* iii. 6. 30
intra terminos iurisdictionis *commissae* de lege vel de arbitrio *M.* iii. 6. 31
non enim posset facere, terram ascendere . . per officium sibi *commissum*. Nec etiam possent omnia sibi *committi* a Deo *M.* iii. 7. 32, 33
potestatem creandi . . nullo modo Deus *committere* posset *M.* iii. 7. 35
secundum exigentiam officii *commissi* Petro *M.* iii. 8. 68

[1] Columpnis *R* [2] commertium *R*

ad Petrum, postquam pastoris officium sibi *commisit* — *M.* iii. 15. 25
quae *commiseras* tu, animalia coelique terraeque iam luerant — *V. E.* i. 7. 15
commode. ut utilia documenta libertatis et pacis *commode* locis et temporibus applicentur — *M.* iii. 16. 95
commodum. populus ille sanctus, pius et gloriosus, propria *commoda* neglexisse videtur — *M.* ii. 5. 38
praeferendi leges propriis *commodis*, memorabile . . exemplar — *M.* ii. 5. 101
Henricus, non sua privata sed publica mundi *commoda* sitiens — *Ep.* vi. 182
commodus. *commoda* tam personarum quam rerum auxiliatio — *M.* i. 5. 39
communico [1]. vel in specie *communicant* per naturam relationis — *M.* iii. 12. 70
Nec potest dici, quod *communicent* in specie — *M.* iii. 12. 78
ad *communicandum* inter se conceptiones suas — *V. E.* i. 3. 14
utile quaerit [*sc.* vegetabile], in quo cum plantis *communicat* — *V. E.* ii. 2. 52
loquutio vulgaris, in qua et mulierculae *communicant* — *Ep.* x. 225
communior. quae *communiori* vocabulo nuncupatur Imperium — *M.* i. 5. 4
iudicia . . superiora et *communiora* sibi soli reservans, quibus *communioribus* utebantur primates per tribus suas — *M.* i. 14. 69, 70
communis [2]. ut humanum genus secundum sua *communia*, quae omnibus competunt, ab eo regatur, et *communi* regula gubernetur ad pacem — *M.* i. 14. 52, 54
Si . . cuiuslibet societatis finis est *commune* sociorum bonum ; necesse est finem cuiuscumque iuris bonum *commune* esse, et impossibile est ius esse, bonum *commune* non intendens — *M.* ii. 5. 11, 13, 14
leges . . homines devincire . . propter *communem* utilitatem — *M.* ii. 5. 23
Numquid non bonum *commune* intendisse dicendi sunt . . ? — *M.* ii. 5. 70
finis iuris, hoc est *commune* bonum — *M.* ii. 6. 63
ut . . de *communi* adsensu agonistae . . palaestram ingrediantur — *M.* ii. 10. 35
de *communi* adsensu congregati propter zelum iustitiae — *M.* ii. 10. 43
de *communi* amborum regum adsensu . . dimicatum est — *M.* ii. 11. 11
de *communi* adsensu partium . . decertatum est — *M.* ii. 11. 28
qui publica iura non ad *communem* utilitatem sequuntur — *M.* iii. 4. 79
ad quod reducantur, tamquam ad *communem* unitatem — *M.* iii. 12. 73
cum de *communi* consensu multarum gentium fuerit regulata — *V. E.* i. 9. 98
magis videntur inniti grammaticae, quae *communis* est — *V. E.* i. 10. 32
nullius civitatis Italiae propria sunt, et in omnibus *communia* — *V. E.* i. 16. 43
nam si aula totius regni *communis* est domus — *V. E.* i. 18. 21
quicquid tale est ut omnibus sit *commune* nec proprium ulli — *V. E.* i. 18. 23
tamquam *commune* suae civilitatis principium — *Ep.* viii. 151
quamvis *communi* ratione posset *exordium* dici, proprie autem — *Ep.* x. 294
cum aliquid supra *communem* modum hominum . . petendum sit — *Ep.* x. 310
communitas. finis . . ad quem ordinat domesticam *communitatem* . . Deus — *M.* i. 3. 14
per aliquam particularium *communitatum* superius distinctarum — *M.* i. 3. 67
communiter. Sicut . . novum effectum *communiter* admiramur — *M.* ii. 1. 8
artis divinae quam Naturam *communiter* appellant — *M.* ii. 2. 38
' . . praeter ordinem in rebus *communiter* institutum . . ' — *M.* ii. 4. 7
Sed quamvis terrigenae Apuli loquantur obscene *communiter* [3] — *V. E.* i. 12. 62
praenunciatio ista, quae *communiter exordium* dici potest — *Ep.* x. 302
quam *communiter* quartam habitabilem appellamus — *A. T.* 2. 12
ut *communiter* ab omnibus habetur — *A. T.* 19. 38
ut *communiter* habemus ab eisdem — *A. T.* 19. 53
commuto. ubi . . haec ad *commutandum* venalia facta sunt — *Ep.* viii. 59
comoedia. per *comoediam* [4] inferiorem [*sc.* stilum inducimus] — *V. E.* ii. 4. 40

[1] comunico *R* [2] comunis *R* [3] comuniter *R* [4] comediam *R*

Neque .. congruum comperi magis, quam *Comoediae* .. Canticam — *Ep.* x. 71
volens de parte supra nominata *Comoediae* aliquid tradere — *Ep.* x. 114
Libri *titulus* est : *Incipit Comoedia Dantis Aligherii* — *Ep.* x. 188
comoedia dicitur a *comus*, *villa*, et *oda*, quod est *cantus*, unde *comoedia* quasi *villanus cantus*. Et est *comoedia* genus quoddam poeticae narrationis — *Ep.* x. 191, 192, 193
Comoedia vero inchoat asperitatem alicuius rei — *Ep.* x. 203
ut patet per Terentium in suis *Comoediis* — *Ep.* x. 206
in modo loquendi .. *comoedia* .. remisse et humiliter — *Ep.* x. 211
'Interdum tamen et vocem *comoedia* tollit ..' — *Ep.* x. 215
Et per hoc patet, quod *Comoedia* dicitur praesens opus — *Ep.* x. 218
si titulus totius libri est: *Incipit Comoedia* etc. — *Ep.* x. 255
Incipit Cantica tertia Comoediae Dantis, quae dicitur Paradisus — *Ep.* x. 257

compactus. Sunt enim hic quinque dictiones *compactae* regulariter — *V. E.* ii. 6. 15

compages. *compages* omnium eorum quae cantio sumit ab arte — *V. E.* ii. 9. 20
Stantiam .. limitatam carminum et syllabarum *compagem* — *V. E.* ii. 9. 39

compago. constructionem vocamus regulatam *compaginem* dictionum — *V. E.* ii. 6. 12
quae mixta cum pexis pulcram faciunt armoniam *compaginis* — *V. E.* ii. 7. 57

comparatio. *comparationem* faciens de Aenea ad Hectorem — *M.* ii. 3. 53
Trifario .. exeunte[1] .. idiomate .. in *comparatione* sui ipsius — *V. E.* i. 10. 2
inter ea quae remanserunt in cribro *comparationem* facientes — *V. E.* i. 12. 3
cum in benemerentibus fiant *comparationes*, et in aliis etiam .. et huiusmodi *comparationes* non fiant, nisi — *V. E.* ii. 2. 22, 26
cum *comparatio* dignitatum non fiat circa idem obiectum — *V. E.* ii. 2. 34

compareo. omnibus praesentis capituli ad iudicium *comparentibus* — *V. E.* i. 14. 45

comparo. vel istam, vel illam partem in *comparando* praeponere — *V. E.* i. 10. 6
variationes dicere, nec non illas invicem *comparare* conemur — *V. E.* i. 10. 38
si .. sola municipalia Latinorum vulgaria *comparando* considerant — *V. E.* i. 15. 35
unum oportet esse, quo generis illius omnia *comparentur* — *V. E.* i. 16. 10
quo municipia vulgaria omnia latinorum .. *comparantur* — *V. E.* i. 16. 62
ut dignitates inter se *comparentur* secundum magis et minus — *V. E.* ii. 2. 29
praelibare dicenda, ut animum *comparent* auditoris — *Ep.* x. 305
licet terra sit gravissimum corpus *comparatum* ad alia corpora, *comparatum* tamen in se, secundum suas partes, potest — *A. T.* 17. 8, 9

compello (1). Tityron et voces *compellant* Alphesiboei — *Ecl.* ii. 45

compello (2). incertitudine dubitare *compellimur* — *Ep.* vii. 30
Romam .. quam .. viduam et desertam lugere *compellimur* — *Ep.* viii. 30

compendiose. De personis autem singularibus *compendiose* progrediar — *M.* ii. 5. 68
ad introductionem .. operis aliquid .. *compendiose* aggrediar — *Ep.* x. 89

compendium. diffinientia suum diffiniens sub *compendio* ventilemus — *V. E.* ii. 10. 12

comperio. sed famosos quamplures viros hoc tenuisse *comperimus* — *V. E.* i. 13. 6
Neque .. congruum *comperi* magis, quam .. sublimem Canticam — *Ep.* x. 70
sicut per eclipsim Lunae *compertum* est ab astrologis — *A. T.* 19. 48

compes. vos .. in *compedibus* adstrictos et manicis — *Ep.* vi. 149

compesco. nisi homines .. in camo et freno *compescerentur* in via — *M.* iii. 16. 74

competo. quod quidem esse nulli ab homine alii *competit* — *M.* i. 3. 55
secundum sua communia, quae omnibus *competunt* — *M.* i. 14. 53
secundum quod unicuique tribui *competebat* — *M.* i. 14. 73
Unde ipse probat, soli Deo *competere*, miracula operari — *M.* ii. 4. 9
cum .. per se necesse esse non *competat* nisi uni — *Ep.* x. 360

compilo. sed, accipiendo vel *compilando* ab aliis, potiora miscentes — *V. E.* i. 1. 15
biblia cum Troianorum Romanorumque gestibus *compilata* — *V. E.* i. 10. 18
vocabula curialiora in suis cantionibus *compilantes* — *V. E.* i. 12. 64

[1] existente *R*

compleo. afflando primum nostrum omni perfectione *complevit* — *V. E.* i. 5. 13
actio *completa* dictantis verba modulationi armonizata — *V. E.* ii. 8. 51
dicimus quod pes vel pari vel impari metro *completur* — *V. E.* ii. 13. 56

complexionatus. Non est ergo vis ultima in homine . . esse *complexionatum*, quia hoc etiam reperitur in mineralibus — *M.* i. 3. 48
cum . . requirant materiam et subiectum mixtum et *complexionatum* — *A. T.* 18. 46

complir. Namericus de Belnui : 'Nuls hom non pot *complir* adrechamen' — *V. E.* ii. 6. 63 *et* 12. 23

compono. quam quidam Florentinus nomine Castra *composuerat* — *V. E.* i. 11. 26
fictio rethorica in musica[1] *composita* [*sc.* poesis est] — *V. E.* ii. 4. 20

compositio. Sunt enim huiusmodi formae quaedam *compositioni* contingentes — *M.* i. 11. 21
ut anima et numerus, et aliae formae *compositioni* contingentes — *M.* i. 15. 54

comprehendo[2]**.** Si ergo definitio bene quid est et quare *comprehendit* — *M.* ii. 5. 10
pro omni eo quod sub genere animalis *comprehenditur* — *M.* iii. 8. 30
iurisdictio, omnem temporalem iurisdictionem . . *comprehendens* — *M.* iii. 10. 77
vita Christi, tam in dictis quam in factis *comprehensa* — *M.* iii. 15. 16
in artificiatis illud est nobilissimum, quod totam *comprehendit* artem ; cum igitur . . in solis cantionibus ars tota *comprehendatur* — *V. E.* ii. 3. 49, 51
Quod autem tota *comprehendatur* in cantionibus ars — *V. E.* ii. 3. 54
illud *comprehenditur* ibi cum dicimus partium habitudinem — *V. E.* ii. 9. 34
In quo dicto omnia illa tria *comprehenduntur* — *Ep.* x. 331
'Numquid vestigia Dei *comprehendes* . . ?' — *A. T.* 22. 7

comprobo. Quod . . portenderit, illustrium auctorum testimoniis *comprobatur* — *M.* ii. 4. 29
quod . . sit adepta, multis *comprobatur* testimoniis — *M.* ii. 9. 82
quod fide dignis testimoniis *comprobatur* — *M.* ii. 11. 3
cum videant sponsum Christum illud sic . . *comprobasse* — *M.* ii. 13. 62
Hoc etsi divinis *comprobatur* eloquiis — *Ep.* vi. 9

comunico, comunis, comuniter *v.* **comm-**

comuno. 'Fo voto a Dio, che in gassarra eie lo *comuno* de Lucca' — *V. E.* i. 13. 24

comus. *comoedia* dicitur a *comus*, *villa*, et *oda*, quod est *cantus* — *Ep.* x. 191

conamen. prout sancta *conamina* nostra voluerint — *Ep.* i. 37

concatenatio. quaedam ipsius stantiae *concatenatio* pulcra — *V. E.* ii. 13. 46
propter *concatenationem* praenotatam — *V. E.* ii. 13. 79

concedo. Devincire caput hedera lauroque iuvabit, *Concedat* Mopsus — *Ecl.* i. 51
Quare suum contradictorium *concedere* sanctum est — *M.* ii. 4. 22
Cui Deus *concedit*, benedicat et Petrus — *M.* ii. 9. 9
nam si fidelis quis est, falsum hoc esse *concedit*, et si non *concedit*, fidelis non est — *M.* ii. 12. 32, 33
possem similiter hoc interimendo dissolvere ; sed *concedatur* — *M.* iii. 5. 16
Minorem *concedo*, maiorem vero non sine distinctione — *M.* iii. 8. 23
considerato illo quod sibi *conceditur* — *M.* iii. 8. 54
Et hoc *conceditur* — *M.* iii. 10. 20
videbis auctoritatis dignitate sola quod dicimus esse *concessum* — *V. E.* ii. 10. 47
De pentasyllabo quoque non sic *concedimus* — *V. E.* ii. 12. 51
videtur omnis optata licentia *concedenda* — *V. E.* ii. 13. 49
et *concedo* minorem — *A. T.* 23. 16

concentricitas. et secundum haec salvatur *concentricitas* terrae et aquae — *A. T.* 19. 7

concentricus. vel quod, *concentrica* existens, esset gibbosa in aliqua parte — *A. T.* 10. 7
centrum terrae et aquae *concentricae* et coeli sit D — *A. T.* 13. 7

[1] in musica *M* musice *R* [2] comprendo *R*

aqua non potest esse *concentrica* terrae, nisi — *A. T.* 13. 9
necesse est ipsam esse *concentricam* et coaequam — *A. T.* 14. 5
si aqua esset *concentrica*, ut dicitur — *A. T.* 16. 13
apparet esse impossibile quod aqua sit *concentrica* terrae — *A. T.* 16. 58

conceptio. Cum igitur angeli ad pandendas gloriosas eorum *conceptiones* — *V. E.* i. 2. 14
ad communicandum inter se *conceptiones* suas — *V. E.* i. 3. 14
loquela . . necessarium instrumentum nostrae *conceptionis* — *V. E.* ii. 1. 64
optimis *conceptionibus* optima loquela conveniet. Sed optimae *conceptiones* non possunt esse, nisi ubi — *V. E.* ii. 1. 66, 68

conceptus. nostrae mentis enucleare aliis *conceptum* — *V. E.* i. 2. 13
licet Deus sciret . . absque locutione *conceptum* primi loquentis — *V. E.* i. 5. 24

concerno. ex parte subiectorum, quibus *concernuntur* — *M.* i. 11. 26

concertatio. cum solis *concertatio* restat, qui . . veritatem ignorant — *M.* iii. 3. 125

concessio. successorem Petri omnia de *concessione* Dei posset . . ligare — *M.* iii. 8. 9

concido. eo verae servitutis in ergastula *concidetis* — *Ep.* vi. 95

concilium. Cum Ecclesia vero sunt veneranda illa *Concilia* principalia — *M.* iii. 3. 81

concipio. capellae, Quas *concepturis* dedimus nos matribus hircos — *Ecl.* i. 47
Tityrus et secum *conceperat* Alphesiboeus — *Ecl.* ii. 44
Verba gregis magni tacitus *concepit* alumni — *Ecl.* ii. 89
salus, amor, et virtus, et quae propter ea *concipimus* — *V. E.* ii. 4. 62
velut foecunda vallis *concipiatis*, ac viride germinetis — *Ep.* v. 79
quam repatriatio mea curae sit vobis . . *concepi* — *Ep.* ix. 5
v. **conceptus**

concivis. magis discrepare videmur a vetustissimis *concivibus* nostris — *V. E.* i. 9. 65

conclamo. Impietatis fautores . . *conclamant*: 'Ubi est Deus eorum?' — *Ep.* viii. 35

conclave. Christum . . qui est ostium *conclavis* aeterni — *M.* ii. 8. 43

concludo. et particulariter ad operationem *concludit* — *M.* i. 14. 62
Nam si ex falsis verum quodammodo *concluditur* — *M.* ii. 6. 50
'*Conclusit* ora leonum, et non nocuerunt mihi . .' — *M.* iii. 1. 1
sequeretur illa dependentia quam *concludere* volunt — *M.* iii. 11. 12
Et similiter verum *concludunt*, cum inferunt — *M.* iii. 12. 25
quod circumferentia aquae sit altior . . *concludebatur*, cum — *A. T.* 3. 11
cum *concluditur* quod ideo aqua debet esse in altiori loco — *A. T.* 23. 17
cum . . per hoc *concluditur* quod debeat esse excentrica — *A. T.* 23. 51

conclusio. declarata . . principali, patet quia *conclusio* certa est — *M.* i. 11. 147
ad *conclusionem* operativam recipit maiorem propositionem — *M.* i. 14. 58
Quae *conclusio*, ut ex omnibus manifestis illata sit — *M.* ii. 6. 15
conclusio interimenda est ab illo qui solvere vult — *M.* iii. 4. 36
quia praedicatum in *conclusione* non est extremitas maioris — *M.* iii. 4. 154
in praedicato vero *conclusionis*, auctoritatem [*sc.* ponunt] — *M.* iii. 4. 161
aliud est praedicatum *conclusionis*, et aliud maior extremitas — *M.* iii. 5. 19
si *conclusio* illa est vera — *M.* iii. 12. 10
cum ex hac *conclusione* subinferunt de Papa et Imperatore — *M.* iii. 12. 28
Ad has quidem beatitudines, velut ad diversas *conclusiones* — *M.* iii. 16. 54
Has igitur *conclusiones* . . humana cupiditas postergaret — *M.* iii. 16. 63
quis non ab illata *conclusione* . . opinari cogetur . . ? — *Ep.* v. 144
ex hac *conclusione* sequitur, ut declarabo, quod — *A. T.* 16. 7
Quod illa sequantur ex *conclusione*, sic declaro — *A. T.* 16. 16
quod sequi etiam ex *conclusione* dicebatur — *A. T.* 16. 46

concomito. misericordia semper *concomitans* eius exercitum — *Ep.* vi. 92

concordia. *concordia*, in quantum huiusmodi, est quoddam bonum — *M.* i. 15. 27
radix apparebit, si natura vel ratio *concordiae* sumatur. Est enim *concordia* uniformis motus plurium voluntatum — *M.* i. 15. 32, 33
apparet, unitatem voluntatum . . *concordiae* radicem esse, vel ipsam *concordiam* — *M.* i. 15. 36, 37

Omnis *concordia* dependet ab unitate quae est in voluntatibus; genus humanum optime se habens est quaedam *concordia* — *M.* i. 15. 57, 60
sicut unus homo optime se habens . . est *concordia* quaedam — *M.* i. 15. 62

concorditer. Livius et multi scriptores illustres *concorditer* contestantur — *M.* ii. 4. 49
ut Tullius et Vegetius *concorditer* praecipiunt — *M.* ii. 10. 22

concordo. Et huic sententiae *concordat* Averrois, in Commento — *M.* i. 3. 77
cum insuper doleam Reges et Principes in hoc unico *concordantes* — *M.* ii. 1. 26
allubescentes *concordamus* cum illis — *V. E.* i. 15. 36
cum gravitate sententiae . . excellentia vocabulorum *concordat* — *V. E.* ii. 4. 55

concors. plures glebas diceremus *concordes*, propter condescendere — *M.* i. 15. 39
homines plures *concordes* dicimus, propter simul moveri — *M.* i. 15. 43
O male *concordes*! — *Ep.* vi. 78

concreo. certam formam locutionis a Deo cum anima prima *concreatam* fuisse — *V. E.* i. 6. 41
praeter illam [*sc.* loquelam] homini primo *concreatam* a Deo — *V. E.* i. 9. 52

concrepantia. quin sibi rithimi *concrepantiam* reddant — *V. E.* ii. 13. 35

concrepo. si extremae desinentiae trimetri . . *concrepabunt* in primo pede, sic secundi extremas desinentias convenit *concrepare* — *V. E.* ii. 13. 72, 74

concubitus. Vere in paternos ardet ipsa *concubitus* — *Ep.* vii. 162

concupiscibilis. Cum igitur potentia *concupiscibilis*, quae sedes amoris est, sit potentia sensitiva — *Ep.* iv. 33
sicut videmus de *concupiscibili* et irascibili in homine — *A. T.* 18. 62

concurro. Quae duo cum simul ad unum *concurrunt* — *M.* ii. 1. 64

concursus. in illo duplici *concursu* sanguinis a qualibet mundi parte — *M.* ii. 3. 122
Templa . . quotidie matronarum frequentata *concursu* — *Ep.* vi. 112

concussio. Italia . . quanta ventorum fluctuumque *concussione* feratur — *Ep.* vi. 17

condescendere. propter *condescendere* omnes [*sc.* glebas] ad medium — *M.* i. 15. 39

conditio. Nulla etenim *conditio* delinquentis formidolosior, quam — *Ep.* vi. 60
tam sublimia dicere, scilicet *conditiones* regni coelestis — *Ep.* x. 339

conditor. nobiliora esse quae *conditori* suo magis honoris afferunt: sed cantiones magis afferunt suis *conditoribus* quam ballatae — *V. E.* ii. 3. 37, 39

condo. '. . Quos videt *condens* radios sub undas Phoebus . .' — *M.* ii. 9. 94

condoleo. scripsit Dantes . . *condolens* illis de obitu suo — *Ep.* ii. *tit.* 4

condono. ut . . victo victor simul vitam *condonasset* et pacem — *M.* ii. 11. 19

confero. libertas . . maximum donum humanae naturae a Deo *collatum* — *M.* i. 12. 41
ad quod multum *conferunt* . . virtutes et proprietates — *M.* ii. 7. 49
Aut ille Imperator erat, cum dicitur Ecclesiae *contulisse*, aut non. Et si non . . nihil poterat de Imperium *conferre* — *M.* iii. 10. 85, 87
cum *conferens* habeat se per modum agentis; et cui *confertur*, per modum patientis . . non solum ad collationem esse licitam requiritur dispositio *conferentis*, sed etiam eius cui *confertur* — *M.* iii. 10. 98, 99, 103, 104
nec ille *conferre* per modum alienationis poterat — *M.* iii. 10. 122
'Omnis oblatio quam *conferetis* Domino absque fermento erit' — *M.* iii. 13. 67
ad retribuendum pro *collatis* beneficiis — *Ep.* x. 64
plus domino quam dono honoris et famae *conferri* videri potest — *Ep.* x. 80

confessio. 'Praeoccupetis faciem eius in *confessione* subiectionis . .' — *Ep.* v. 62

confestim. '. . cum sciret *confestim* esse moriendum . .' — *M.* ii. 5. 148

conficio. medicus, qui . . pro apostemate futuro . . emplastrum *conficeret* — *M.* iii. 4. 120
urbem diutino moerore *confectam* in manus alienorum tradi — *Ep.* vi. 118
Et si caeteros Italos in praesens miseria dolore *confecit* — *Ep.* viii. 156

confidentia. verbum *confidentiae* vehementis . . in quo consuluisti — *Ep.* iv. 2

confidentius. boves ad aratrum affectuosius ac *confidentius* coniugabit — *Ep.* v. 83

confido. non tam de propria virtute *confidens*, quam — *M.* i. 1. 37
Galli . . noctis tenebris *confisi* — *M.* ii. 4. 43

et si quis eorum errore *confisus*[1] vanitaret in hoc — *V. E.* i. 14. 37
eorum stultitia, qui .. de solo ingenio *confidentes* — *V. E.* ii. 4. 79
An septi vallo ridiculo cuiquam defensione *confiditis* ? — *Ep.* vi. 77

confingo. qui absentibus viris invidiosis mendacia *confingere* solent — *A. T.* 1. 13

confinis. de Mantua .. Cremonae, Brixiae, atque Veronae *confini* — *V. E.* i. 15. 11

confinium. Flumina qua primum Nerei *confinia* tangunt — *Ecl.* ii. 21

confirmo. Huius etiam memoriam *confirmavit* Poeta noster in sexto — *M.* ii. 5. 96
minorem Christus et Ecclesia *confirmat* — *M.* iii. 13. 40
solus eligit Deus, solus ipse *confirmat* — *M.* iii. 16. 103
Deum Romanum principem .. verbo Verbi *confirmasse* — *Ep.* v. 118
cui .. et verbo et opere Christus orbis *confirmavit* imperium — *Ep.* viii. 24
ut ab omnibus *confirmatur* — *A. T.* 3. 7

confiteor. Ad hoc respondens, literam Matthaei et sensum *confiteor* — *M.* iii. 7. 10
ante omnia *confitemur* Latinum vulgare .. decere proferri — *V. E.* ii. 1. 3
Et ideo *confitetur*[2] eorum stultitia[3] — *V. E.* ii. 4. 77
caecus natus veritatem *confessus* est — *Ep.* viii. 79

conflagro. Vasconum .. qui tam dira cupidine *conflagrantes* .. contendunt — *Ep.* viii. 187

conflo. quando cesset discretio, puta si aurum cum argento *conflemus* — *V. E.* ii. 1. 88

confluo. quorum .. nobilitas hereditario iure in ipsum *confluxit* — *M.* ii. 3. 41
ut in amaritudinem poenitentiae metus .. rivuli *confluant* — *Ep.* vi. 178

conformis. nam cuique placent *conformia* vitae — *Ecl.* ii. 24
mulier .. meis auspitiis undique moribus et fortunae *conformis* — *Ep.* iii. 17

conformo. sicut quaedam stantia est uno solo eptasyllabo *conformata* — *V. E.* ii. 12. 35

conforto. vires quas Deus *confortat* inferiores pugile suspicari — *M.* ii. 10. 90
coelum .. auspicia gentium blanda serenitate *confortat* — *Ep.* v. 8
aquila .. militiae coeli magis *confortata* sufflamine — *Ep.* vi. 84
Tuscana tyrannis in dilationis fiducia *confortatur* — *Ep.* vii. 78
'.. scientia .. *confortata* est, et non potero ad eam' — *A. T.* 22. 10

confugio. Tityrus hoc propter *confugit* et Alphesiboeus Ad silvam — *Ecl.* ii. 7

confundo. et si quis eorum errore *confusus*[4] vanitaret in hoc — *V. E.* i. 14. 37
confundentur qui diligunt iniquitatem a facie coruscantis — *Ep.* v. 15
Et si caeteros Italos in praesens miseria .. rubore *confudit* — *Ep.* viii. 156

confusio. ut omnis *confusio* de principiis universalibus auferatur — *M.* i. 14. 64
turris Babel, quae turris *confusionis* interpretatur — *V. E.* i. 6. 52
Iis solis post *confusionem* remansit, ut Redemptor noster .. non lingua *confusionis* sed gratiae frueretur — *V. E.* i. 6. 55, 58
turrim .. quae postea dicta est Babel, hoc est *confusio* — *V. E.* i. 7. 30
cum coelitus tanta *confusione* percussi sunt — *V. E.* i. 7. 47
Ex praecedenter memorata *confusione* linguarum — *V. E.* i. 8. 1
Ab uno postea eodemque idiomate in vindice *confusione* recepto — *V. E.* i. 8. 22
Et quod unum fuerit a principio *confusionis* .. apparet — *V. E.* i. 9. 14
Quae quidem convenientia ipsi *confusioni* repugnat — *V. E.* i. 9. 19
confusionem illam, quae nil fuit aliud quam prioris oblivio — *V. E.* i. 9. 53
Hinc diu super flumina *confusionis* deflevimus — *Ep.* vii. 10
ita tunc cives .. *confusionis* miserias in gaudio recolemus — *Ep.* vii. 189
quin potius *confusionis* ruborem .. accendisse [*sc.* videor] — *Ep.* viii. 93

congrego. de communi adsensu *congregati* propter zelum iustitiae, nonne in nomine Dei *congregati* sunt ? — *M.* ii. 10. 43, 45
'*Congregentur* aquae in locum unum, et appareat arida' — *A. T.* 21. 69

congruitas. habitus, qui locali .. *congruitate* noscuntur — *V. E.* i. 9. 92

congruus. constructionum alia *congrua* est, alia vero incongrua est — *V. E.* ii. 6. 18
Est ut videtur *congrua* quam sectamur — *V. E.* ii. 6. 28

[1] confisus *R* confusus *M* [2] confiteantur *R* [3] stultitiam *R* [4] confisus *R*

Neque ipsi praeeminentiae vestrae *congruum* comperi magis — *Ep.* x. 70

conicio. de semine Sem, sicut *conicio* — *V. E.* i. 7. 67

sicut facere quoslibet a finitimis suis *conicimus*[1] — *V. E.* i. 15. 9

coniugatio. cantio . . est aequalium sententiarum sine responsorio ad unam sententiam tragica *coniugatio* — *V. E.* ii. 8. 71

Quod autem dicimus *tragica coniugatio*, est quia cum comice fiat haec *coniugatio*, cantilenam vocamus per diminutionem — *V. E.* ii. 8. 80, 81

Quia, ut dictum est, cantio est *coniugatio* stantiarum — *V. E.* ii. 9. 2

coniugium. Similiter etiam *coniugio* nobilitatum fuisse reperio — *M.* ii. 3. 92

'. . *Coniugium* vocat; hoc praetexit nomine culpam' — *M.* ii. 3. 107

coniugo. novus agricola . . consilii sui boves ad aratrum . . *coniugabit* — *Ep.* v. 84

patebit, praeeminentes inferioribus *coniugari* personis — *Ep.* x. 28

coniungo. Cannea cum tremulis *coniuncta* est fistula labris — *Ecl.* ii. 37

coniux. quaelibet pars . . *coniugibus* illum nobilitasse invenitur — *M.* ii. 3. 60

Prima namque *coniux* Creusa, Priami regis filia, de Asia fuit — *M.* ii. 3. 93

Et quod fuerit *coniux*, testimonium perhibet noster Poeta — *M.* ii. 3. 96

et quod fuerit *coniux*, idem noster Poeta vaticinatur — *M.* ii. 3. 104

'. . Tua est Lavinia *coniux*' — *M.* ii. 3. 115

conloco. In quorum numero, nec puerilia . . poteris *conlocare* — *V. E.* ii. 7. 37

connaturalitas. intellectus . . propter *connaturalitatem* . . quam habet ad — *Ep.* x. 533

connecto. Mopsus amore pari mecum *connexus* ob illas — *Ecl.* ii. 65

ut per ipsam Ipse providens suis ordinibus quaeque *connecteret* — *M.* iii. 16. 101

cum non minus dispares *connectantur* quam pares amicitiae sacramento — *Ep.* x. 24

connubium. Amata . . quae, repulso fatali *connubio* — *Ep.* vii. 149

conor. qui ab Aristotele felicitatem ostensam, reostendere *conaretur* — *M.* i. 1. 22

bene repelluntur, qui iudicem passionare *conantur* — *M.* i. 11. 46

si aliter aliquid agere *conetur*, frustra *conatur* — *M.* i. 13. 19 (*bis*)

dum bellua multorum capitum factum, in diversa *conaris* — *M.* i. 16. 30

qui . . bonum publicum exaugere *conati* sunt — *M.* ii. 5. 74

plurium ad aliquod signum praevalere *conantium* — *M.* ii. 8. 76

conantem Alexandrum praepedire in cursu coathletam Romanum — *M.* ii. 9. 77

Livius et alii rei Romanae scriptores testificari *conantur* — *M.* ii. 11. 63

iura . . ad propriam [*sc.* utilitatem] retorquere *conantur* — *M.* iii. 4. 81

quod ex illa inferre *conantur*, in termino deficit — *M.* iii. 7. 11

quare necessarium sibi foret, breviter pertractare *conemur* — *V. E.* i. 2. 68

variationes dicere, nec non illas invicem comparare *conemur* — *V. E.* i. 10. 38

inhaerere tantorum principum maiestati *conati* sunt — *V. E.* i. 12. 27

quod de Italica silva residet, percontari *conemur* expedientes — *V. E.* i. 15. 2

quomodo ea coartare debemus . . sollicite vestigare *conemur* — *V. E.* ii. 3. 3

cum tragice poetari *conamur* — *V. E.* ii. 12. 11

dum . . *conatur* summi pontificis . . violare assensum — *Ep.* vii. 163

veritatem . . quam Pharisaei . . maligne reflectere *conabantur* — *Ep.* viii. 80

His igitur rationibus . . *conantur* ostendere — *A. T.* 8. 2

conqueror. *Conqueror*, cor suave, de te primo, Che — *Canz.* xxi. 14

conquiro. publica . . dominia . . numquam posse . . abstenuata *conquiri* — *Ep.* vi. 44

conscisco. cupiebat enim *consciscere* cantum — *Ecl.* i. 5

conscribo. factum fuisse per ipsum, ipse Moyses in lege *conscribit* — *M.* i. 14. 67

victores . . non potuisse, Livius in bello Punico . . *conscribit* — *M.* ii. 4. 64

ut . . Filius Dei, homo factus, homo *conscriberetur* — *M.* ii. 12. 46

quod etiam *conscribunt* omnes quatuor — *M.* iii. 9. 109

consecro. Romam . . quam . . Petrus et Paulus . . *consecrarunt* — *Ep.* viii. 27

consensus. cum de communi *consensu* multarum gentium fuerit regulata — *V. E.* i. 9. 98

consentio. unum . . aliorum regulatorem . . *consentientibus* aliis — *M.* i. 5. 42

[1] conicimus *R* convicimus *M*

quod in Alcimum cum Demetrio *consensistis* — *Ep.* viii. 66

consequens. *Nomina sunt consequentia rerum* — *V. N.* 13. 21
cum .. impossibile sit habere antecedens absque *consequente* — *M.* ii. 6. 34
res ad proprium finem .. velut *consequens* ad antecedens — *M.* ii. 6. 38
Consequens est falsum, ergo contradictorium antecedentis est verum — *M.* ii. 12. 26
Falsitatem *consequentis* ad fideles ostendere non oportet — *M.* ii. 12. 30
argumentum sumptum ad destructionem *consequentis* — *M.* ii. 12. 60
Falsitas *consequentis* apparet sic. — *M.* ii. 13. 5
falsum esse *consequens*, antecedente non falso existente — *M.* iii. 2. 18
pro antecedente bene infertur *consequens*, ut animal pro homine — *M.* iii. 5. 30
non tamen omnino probatum est .. nisi ex *consequenti* — *M.* iii. 16. 6
impossibilitas *consequentis* . . apparebit — *A. T.* 10. 16
Ad destructionem igitur primi membri *consequentis* — *A. T.* 12. 2
quod erat primum *consequentis* principalis consequentiae — *A. T.* 12. 63
destructionem secundi membri *consequentis* principalis consequentiae — *A. T.* 13. 2
per contrarium sive oppositum *consequentis* illius — *A. T.* 16. 18

His quoque locis : **M. i.** 2. 45 (*consequens* est, ut); 4. 35 (Et per *consequens*); 8. 30 (Ergo .. et per *consequens*); 11. 104 (per *consequens*), 139 (*consequens* est, quod); 13. 53 (*consequens* est, quod); 14. 80 (*consequens* est .. esse); 15. 9 (per *consequens*), 80 (per *consequens*); **ii.** 3. 120 (per *consequens*); 4. 3 (per *consequens*), 26 (ergo .. et per *consequens*); 6. 13 (ergo .. et per *consequens*); 9. 110 (ergo .. et per *consequens*); **iii.** 2. 44 (per *consequens*); 4. 123 (igitur .. et per *consequens*); 7. 7 (Ex quo .. et, per *consequens*); 12. 57 (per *consequens*); 13. 25 (ergo .. et per *consequens*), 70 (per *consequens*); 16. 7 (*Consequens* enim est .. quod); **V.E. i.** 4. 41 (*Consequens* est quod); 6. 16 (per *consequens*); 9. 100 (per *consequens*); **ii.** 1. 74 (et sic .. et per *consequens*); 2. 3 (*consequens* est astruere), 32 (per *consequens*), 43 (*consequens* est, ut), 61 (secundum quod .. et per *consequens*); 3. 17 (quare .. et per *consequens*), 32 (ergo .. et per *consequens*), 40 (ergo .. et per *consequens*), 46 (ergo .. et per *consequens*); 4. 43 (per *consequens*); 8. 78 (per *consequens*); 12. 83 (per *consequens*); **Ep.** x. 106 (*consequens* est quod), 389 (per *consequens*); **A.T.** 4. 9 (per *consequens*); 7. 7 (per *consequens*); 15. 14 (*consequens* est quod); 21. 5 (per *consequens*), 31 (*consequens* est, quod)

consequenter. et ideo *consequenter* de stantia est agendum — *V. E.* ii. 9. 5

consequentia. Quod si omnes *consequentiae* superiores verae sunt — *M.* i. 15. 77
cum in omni *consequentia* impossibile sit habere antecedens absque consequente — *M.* ii. 6. 33
Consequentiam sic ostendo : — *M.* ii. 12. 35
in necessariis *consequentiis* falsum esse consequens — *M.* iii. 2. 17
Consequentia probabatur per hoc, quod — *A. T.* 6. 8
Consequentia .. est manifesta per locum — *A. T.* 10. 13
Consequentia declaratur sic : — *A. T.* 12. 12
quod erat tertium *consequentiae* membrum declarandum — *A. T.* 12. 59
quod erat primum consequentis principalis *consequentiae* — *A. T.* 12. 64
secundi membri consequentis principalis *consequentiae* — *A. T.* 13. 2
et sic declarata est *consequentia* — *A. T.* 16. 42

consequor. cum virtutes uniuscuiusque rei *consequantur* naturam eius — *M.* iii. 15. 4
consequitur ut hominis duplex finis exsistat — *M.* iii. 16. 36
ibi sunt de dolore dolorem memorabiliter *consecuti* — *Ep.* vi. 135
isti census et beneficia *consequuntur* — *Ep.* viii. 121
v. consequens

consero. sufficit unicum pentasyllabum in tota stantia *conseri* — *V. E.* ii. 12. 53

conservo. Neque plus vitam sperando *conservo* — *Canz.* xxi. 32
Dei nutum .. quo *conservata* .. sunt omnia — *V. E.* i. 4. 55
quae nobilissima sunt, carissime *conservantur*; sed inter ea quae cantata sunt, cantiones carissime *conservantur* — *V. E.* ii. 3. 42, 44

consideratio. circa *considerationem* de toto, ista tria inquirenda .. sunt — *Ep.* x. 126

legant Bernardum in libro *de Consideratione* — *Ep.* x. 555

considero. Si enim *consideremus* unum hominem — *M.* i. 5. 22
Si *consideremus* unam domum — *M.* i. 5. 28
Si *consideremus* vicum unum — *M.* i. 5. 38
Si vero unam civitatem *consideremus* — *M.* i. 5. 47
iustitia de se et in propria natura *considerata* — *M.* i. 11. 16
quemadmodum albedo in suo abstracto *considerata* — *M.* i. 11. 19
Si natura passivorum et activorum *consideretur* — *M.* i. 11. 118
non solum sua *considerata* virtute, sed progenitorum — *M.* ii. 3. 38
ordo collegarum ad invicem *consideratur* ab instituente — *M.* ii. 7. 8
quod est *considerare* terminum iuris in collegio — *M.* ii. 7. 10
quod erit manifestum, si *considerentur* athletae, si *consideretur* et bravium sive meta — *M.* ii. 9. 15 (*bis*)
satis est evidens, *considerato* illo quod sibi conceditur — *M.* iii. 8. 53
si *considerentur* verba praecedentia et causa verborum — *M.* iii. 9. 21
homo, si *consideretur* secundum utramque partem essentialem — *M.* iii. 16. 20
corruptibilis est, si *consideretur* tantum secundum .. corpus — *M.* iii. 16. 22
Si etenim perspicaciter *consideramus* quid .. intendamus — *V. E.* i. 2. 10
si .. sola municipalia .. vulgaria comparando *considerant* — *V. E.* i. 15. 36
si callide *consideremus* intentum omnium quaerentium utilitatem — *V. E.* ii. 2. 64
quia prorsus poetae sunt, si poesim recte *consideremus* — *V. E.* ii. 4. 19
Ubi si *consideretur* accentus et eius causa — *V. E.* ii. 5. 39
Circa quidem hanc prius *considerandum* est quod .. est — *V. E.* ii. 6. 17
licet in superficie quidam *consideretur* adscensus — *V. E.* ii. 7. 20
si vulgare illustre *consideres*, quo tragice debent uti poetae — *V. E.* ii. 7. 26
considerandum est quod cantio dupliciter accipi potest — *V. E.* ii. 8. 18
considera cuius rei causa .. arbitrium sibi usus asciverit — *V. E.* ii. 10. 43
habitudo quaedam quam carmina contexendo *considerare* debemus — *V. E.* ii. 12. 3
habitudine quae circa carmina *consideranda* videtur esse[1] — *V. E.* ii. 12. 72
si *considerentur* intellectualia quae supersunt — *Ep.* ii. 28
considerantes quod '.. Dei ordinationi resistit' — *Ep.* v. 64
Qui modus tractandi .. potest *considerari* in his versibus — *Ep.* x. 141
Sed si *consideremus* materiam eius, bene probat — *Ep.* x. 496
si aqua, in sua circumferentia *considerata*, esset .. altior — *A. T.* 10. 2
patet, *considerata* figura terrae emergentis — *A. T.* 19. 22

consigno. ut .. cum mortalibus ipse se *consignaret* — *M.* ii. 12. 51

consilium. '.. cum .. in proposito susceptoque *consilio* permansisset ..' — *M.* ii. 5. 168
secundum sensum legis *consilium* et iudicium exhibere contenti — *M.* ii. 11. 75
Consilium et Universitas partis Alborum de Florentia — *Ep.* i. *tit.* 8
post cara nobis *consilia*, respondemus — *Ep.* i. 4
quantis qualibusque *consiliis* et responsis .. indigeat — *Ep.* i. 8
novus agricola Romanorum *consilii* sui boves .. coniugabit — *Ep.* v. 82
vos .. in somniis expergisci .. diurna *consilia* recolentes — *Ep.* vi. 175
Praecaveant sacratissimi regis alta *consilia* — *Ep.* vii. 101
ut sub examine vestri *consilii* ante iudicium ventiletur — *Ep.* ix. 11

consimilis. Exigit ergo istud [*sc.* vulgare illustre] sibi *consimiles* viros — *V. E.* ii. 1. 36
consimiles quaestiones vel a multa stultitia .. procedunt — *A. T.* 21. 59
qui dispensavit de situ polorum .. et de aliis *consimilibus* — *A. T.* 21. 67

consisto. de principio .. in cuius virtute inferiora *consistant* — *M.* i. 2. 25
formae .. *consistentes* simplici et invariabili essentia — *M.* i. 11. 22
omne quod est bonum, per hoc est bonum, quod in uno *consistit* — *M.* i. 15. 27
manifestum est ipsam *consistere* in aliquo uno — *M.* i. 15. 29
in quo quidem dicto tota vis argumenti *consistit* — *M.* iii. 4. 97

[1] esse *om. R*

arguunt illa duo regimina.. apud successorem Petri *consistere* — *M.* iii. 9. 9
consistente Imperio in unitate Monarchiae universalis — *M.* iii. 10. 67
beatitudinem.. huius vitae, quae in operatione propriae virtutis *consistit*.. et beatitudinem vitae aeternae, quae *consistit* in fruitione divini aspectus — *M.* iii. 16. 46, 48
Grandiosa modo vocabula sub praelato stilo digna *consistere* — *V. E.* ii. 7. 2
Tota igitur ars cantionis circa tria videtur *consistere* — *V. E.* ii. 9. 24
quomodo cantionis ars circa cantus divisionem *consistat* — *V. E.* ii. 10. 49
circa.. rithimorum relationem *consistit* [*sc.* habitudo] — *V. E.* ii. 11. 5
de re, quae in veritate *consistit* tanquam in subiecto — *Ep.* x. 95
vera beatitudo in sentiendo veritatis principium *consistit* — *Ep.* x. 614
similitudo virtualis agentis *consistat* in illa regione coeli — *A. T.* 21. 34

consolatio. sane mentis oculis lux dulcis *consolationis* exoritur — *Ep.* ii. 30
quo signa surgunt *consolationis* et pacis — *Ep.* v. 2
ut patet.. per Boetium in tertio *de Consolatione* — *Ep.* x. 617

consolor. continuo cara spe memet *consolabar* in illo — *Ep.* ii. 26

consonans. *u consonantem* per *f* apocopando proferunt — *V. E.* i. 14. 32
duae *consonantes* extremae non sunt de syllaba praecedente — *V. E.* ii. 5. 30

consonanter. Praemissis quoque rationibus *consonanter* dicit Philosophus — *Ep.* x. 510

consono. quidquid divinae voluntati non *consonat* — *M.* ii. 2. 51

consonus. quidquid divinae voluntati est *consonum* — *M.* ii. 2. 53

consors. quamvis cum *consorte* thori Semiramide.. tentaverit — *M.* ii. 9. 24

consortium. habitus, qui nec natura nec *consortio* firmantur — *V. E.* i. 9. 91
si.. desinentia in altero pede rithimi *consortium* habeat — *V. E.* ii. 13. 67
observata sinceritate *consortii* — *Ep.* i. 9

conspectus. in *conspectu* regum et populorum altrinsecus expectantium — *M.* ii. 11. 31
in *conspectu* Christi, Moysi, et Heliae — *M.* iii. 9. 82
Signum autem horum quae dicimus promptum in *conspectu* habetur — *V. E.* ii. 3. 59
ad *conspectum* Magnificentiae vestrae — *Ep.* iii. 6

conspicio. invisibilia Dei.. intellecta *conspiciuntur* — *M.* ii. 2. 73
'.. invisibilia Dei.. intellectu *conspiciuntur*' — *Ep.* v. 122
Igitur tempus amarissime poenitendi.. adesse *conspicitis* — *Ep.* vi. 191
nonne solis astrorumque specula ubique *conspiciam*? — *Ep.* ix. 48
et propter hoc munuscula mea saepe multumque *conspexi* — *Ep.* x. 67

conspiro. quem.. filios cum hostibus *conspirantes* morti dedisse — *M.* ii. 5. 116
qui.. contra leges universas in legum principem *conspiratis* — *Ep.* vi. 167

constantia. '.. eamque [*sc.* gravitatem] perpetua *constantia* roborasset..' — *M.* ii. 5. 166

Constantinopolis. non obstante quod Michael imperabat apud *Constantinopolim* — *M.* iii. 11. 7

Constantinus. quod *Constantinus*.. Imperii sedem.. donavit Ecclesiae — *M.* iii. 10. 1
probant per ea quae de *Constantino* superius tacta sunt — *M.* iii. 10. 23
Constantinus alienare non poterat Imperii dignitatem — *M.* iii. 10. 27
Si ergo aliquae dignitates per *Constantinum* essent alienatae — *M.* iii. 10. 41
dato quod *Constantinus* hoc facere potuisset de se — *M.* iii. 10. 117
Si etiam *Constantinus* auctoritatem non habuisset — *M.* iii. 13. 60

constellatio. differentiam.. in figuris et imaginibus *constellationum* — *A. T.* 21. 21
alia est virtus.. huius *constellationis* et illius — *A. T.* 21. 26

constituo. Unde caveant pugiles, ne pretio *constituant* sibi causam — *M.* ii. 10. 73
'Quis te *constituit* iudicem super nos?' — *M.* ii. 13. 36

constitutivus. cum illud quod est ultimum tale, sit *constitutivum* speciei — *M.* i. 3. 42

consto. Nunc *constat* quod totum humanum genus ordinatur ad unum — *M.* i. 5. 65
Constat igitur, quod.. per hoc est bonum, quod — *M.* i. 15. 25
Sed *constat* quod merito virtutis nobilitantur homines — *M.* ii. 3. 12
Sed *constat* quod.. non habebat illam — *M.* iii. 14. 49

aliquid dignum . . aliquid dignissimum esse *constat* — *V. E.* ii. 2. 34
ut *constat* visitantibus libros — *V. E.* ii. 3. 45
si consideretur accentus . . endecasyllabum esse *constabit* — *V. E.* ii. 5. 40
non adscensus, sed per altera declivia ruina *constabit* — *V. E.* ii. 7. 23
nos vero ex carminibus pedem *constare* dicimus — *V. E.* ii. 11. 58
in qua superfluum esse *constat* habitudinem quaerere — *V. E.* ii. 13. 17
nonne . . principum plerumque viros fortuna obscuros . . amicos fuisse *constabit*? — *Ep.* x. 33
Sed *constat*, quod habere esse a se non convenit nisi uni — *Ep.* x. 356

constructio. dico autem formam . . et quantum ad vocabulorum *constructionem*, et quantum ad *constructionis* prolationem — *V. E.* i. 6. 44
de tot perplexis *constructionibus* . . extricatum [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 17. 20
cum gravitate sententiae . . *constructionis* elatio . . concordat — *V. E.* ii. 4. 54
capacitate sententiae, *constructionis*, et vocabulorum — *V. E.* ii. 5. 19
Nunc autem restat investigandum de *constructionibus* elatis — *V. E.* ii. 5. 72
nunc de *constructione* agamus — *V. E.* ii. 6. 10
constructionem vocamus regulatam compaginem dictionum — *V. E.* ii. 6. 11
et unam faciunt *constructionem* — *V. E.* ii. 6. 16
constructionum alia congrua est, alia vero incongrua est — *V. E.* ii. 6. 18
Sunt etenim gradus *constructionum* quamplures — *V. E.* ii. 6. 32
Hunc gradum *constructionis* excellentissimum nominamus — *V. E.* ii. 6. 49
quam supremam vocamus *constructionem* — *V. E.* ii. 6. 76
nunquam in vocabulis atque *constructione* plebescere desuetos — *V. E.* ii. 6. 89

construo. alia erit ratio incidendi lignum propter domum *construendam* — *M.* i. 2. 48
sicut patet *construendo* et destruendo — *M.* ii. 6. 35
' . . tumidum super aequora Xerxem *Construxisse* vias ' — *M.* ii. 9. 58
argumentum istorum est a toto ad partem, *construendo* sic — *M.* iii. 6. 45

consuesco. Et hinc *consueverunt* dictatores quidam . . dicere loco salutis — *Ep.* x. 206
Rhetores enim *consuevere* praelibare dicenda — *Ep.* x. 304

consuetudo. ' . . ut *consuetudine* deviandi etiam in transversum aut perversum ire cogatur ' — *M.* iii. 4. 66
ratione vigentes . . nullis *consuetudinibus* adstringuntur — *Ep.* x. 52

consul. Non enim cives propter *Consules* . . sed e converso *Consules* propter cives — *M.* i. 12. 74, 75
quamvis *Consul* sive Rex respectu viae sint domini aliorum — *M.* i. 12. 84
sceptro imperatorio restituto *Consulibus* — *M.* ii. 5. 82
quem . . *Consulem* existentem, proprios filios . . morti dedisse — *M.* ii. 5. 114
' Publius Decius, princeps in ea familia, *Consul* . . ' — *M.* ii. 5. 144
' . . neque porro ex eo natus . . *Consul* . . cecidisset . . ' — *M.* ii. 5. 155

consulatus. ' . . non esset imitatus quarto *Consulatu* suo filius . . ' — *M.* ii. 5. 153

consulo. verbum . . in quo *consuluisti*, carissime, utrum — *Ep.* iv. 3
et Mediolanum *consulite* pariter et Spoletum — *Ep.* vi. 136

consultius. vestrae litterae discretius et *consultius* clausulatae — *Ep.* ix. 24

consultum. ut senatus aeterni *consulto* restitisse timori non fuerit — *Ep.* vi. 70

consummatio. ' . . usque ad *consummationem* saeculi ' — *M.* iii. 3. 86

consummo. Cum etiam Christus . . dicat in Iohanne, '*Consummatum* est'; nam ubi *consummatum* est, nihil restat agendum — *M.* ii. 13. 27 (*bis*)
' Opus *consummavi*, quod dedisti mihi ut faciam ' — *M.* iii. 14. 24
Itaque, formula *consummata* epistolae, ad introductionem — *Ep.* x. 87

consurgo. quamquam rubor in ora *consurgat*, animusque refugiat — *V. E.* i. 7. 4

contabesco. et inde vicinae pecudes et insciae *contabescunt* — *Ep.* vii. 159

contagio. pecus, gregem domini sui sua *contagione* commaculans — *Ep.* vii. 145

contamino. ' Nolite *contaminare* animas vestras . . ' — *M.* iii. 13. 74

contanter. laevam Italiam *contanter* venemur — *V. E.* i. 14. 3

contemno. neque patientiam *contemnatis* Illius — *Ep.* viii. 61

contemplatio. legant Ricardum de sancto Victore in libro *de Contemplatione* — *Ep.* x. 554
contemplor. Mopsus .. *Contemplatur* ovans hominum superumque labores — *Ecl.* i. 19
contemptive. quandoque laudabiliter, quandoque *contemptive* canere contingit — *V. E.* ii. 14. 17
contemtrix. in fabula trium sororum *contemtricium* Numinis — *Ep.* iv. 44
contendo. '.. *contendere* debet quam maxime possit, ut vincat ..' — *M.* ii. 8. 98
non propter hoc de ipsorum civilitate *contendit* — *M.* iii. 3. 14
Vere matrem viperea feritate dilaniare *contendit* — *Ep.* vii. 154
Vasconum .. qui .. Latinorum gloriam sibi usurpare *contendunt* — *Ep.* viii. 188
contentio. ex *contentione* plurium ad aliquod signum praevalere conantium — *M.* ii. 8. 75
contentus. secundum sensum legis consilium et iudicium exhibere *contenti* — *M.* ii. 11. 76
conterminatio. *conterminatio* sive compages omnium eorum quae cantio sumit ab arte — *V. E.* ii. 9. 19
contestor. Quod Titus Livius .. *contestatur* — *M.* ii. 3. 35
Livius et multi scriptores illustres concorditer *contestantur* — *M.* ii. 4. 49
Livius .. cui Orosius etiam *contestatur* — *M.* ii. 11. 98
Et hoc etiam *contestatur* Marcus — *M.* iii. 9. 98
hoc etsi solius podio rationis innixa *contestatur* antiquitas — *Ep.* vi. 10
praeter Lunensem pontificem, omnes alii *contestantur* — *Ep.* viii. 113
Quod etiam scriptura paganorum *contestatur* — *Ep.* x. 424
contexo. Et hoc diligenter Livius in prima parte *contexit* — *M.* ii. 11. 37
Hoc solum illustres cantiones inveniuntur *contextae* — *V. E.* ii. 6. 53
Fuit .. frons tribus endecasyllabis et uno eptasyllabo *contexta* — *V. E.* ii. 11. 24
frons esset .. duobus endecasyllabis et tribus eptasyllabis *contexta* — *V. E.* ii. 11. 35
quin liceat plures et pedes et versus similiter *contexere* — *V. E.* ii. 11. 50
habitudo quaedam quam carmina *contexendo* considerare debemus — *V. E.* ii. 12. 3
stantia est quae solis endecasyllabis gaudet esse *contexta* — *V. E.* ii. 12. 16
sic duobus, tribus, quatuor, quinque videtur posse *contexi* — *V. E.* ii. 12. 36
contextus. circa .. *contextum* carminum .. consistit [*sc.* habitudo] — *V. E.* ii. 11. 4
endecasyllabum .. in *contextu* vincendi privilegium promeretur — *V. E.* ii. 12. 13
sacrae vocis *contextui* quem misistis .. respondemus — *Ep.* i. 3
conticentia. causa *conticentiae* huius inspecta — *Ep.* iv. 15
contiguitas. vel a sui acerbitate, vel finitimorum suorum *contiguitate* — *V. E.* i. 12. 57
continens *v.* **contineo**
contineo. '.. se .. e *continenti* genere tertiam victimam ..' — *M.* ii. 5. 156
divina lex duorum Testamentorum gremio *continetur* — *M.* iii. 14. 29
ut in quo tota cantionis ars esset *contenta*, illud diceretur stantia — *V. E.* ii. 9. 11
quemadmodum et ipsae vestrae literae *continebant* — *Ep.* i. 51
nam vestrae litterae .. nihil de talibus *continebant* — *Ep.* ix. 25
illud coelum est coelum supremum, *continens* corpora universa, et a nullo *contentum* — *Ep.* x. 443, 444
potest probari per duo. Primo, per suum omnia *continere* et a nullo *contineri* — *Ep.* x. 455, 456
Continens se habet ad *contentum* in naturali situ, sicut formativum ad formabile — *Ep.* x. 458, 459
primum coelum est omnia *continens* — *Ep.* x. 463
si recordatur et *contentum* tenet, sermo tamen deficit — *Ep.* x. 574
propter magis propinquare nobilissimo *continenti* — *A. T.* 4. 6
in regione coeli istis duobus circulis *contenta* — *A. T.* 21. 42
v. **contentus**
contingo. in homine particulari *contingit* quod .. perficitur — *M.* i. 4. 9

hoc in eo *contingere* videbimus — *M.* i. 5. 23
Sunt enim huiusmodi formae quaedam compositioni *contingentes* — *M.* i. 11. 21
quod non *contingit* principibus aliis — *M.* i. 11. 84
quod caeteris principibus non *contingit* — *M.* i. 13. 51
ut anima et numerus, et aliae formae compositioni *contingentes* — *M.* i. 15. 54
si *contingat* peccatum in forma artis, materiae .. imputandum — *M.* ii. 2. 22
Sed hoc nulli *contigit* nisi Romano populo — *M.* ii. 9. 19
Hominibus .. hoc semper *contingit* : ut — *M.* iii. 3. 22
dupliciter peccare *contingit* — *M.* iii. 4. 28
quod circa sensum mysticum dupliciter errare *contingit* — *M.* iii. 4. 48
Oh summum facinus, etiamsi *contingat* in somniis .. ! — *M.* iii. 4. 82
'.. hoc *contingit* separari, tanquam perpetuum, a corruptibili' — *M.* iii. 16. 28
nec per spiritualem speculationem .. alterum introire *contingit* — *V. E.* i. 3. 11
cum sermonis variatio civitatis .. paulatim *contingat* — *V. E.* i. 9. 83
ad millenam loquelae variationem venire *contigerit* — *V. E.* i. 10. 84
si in altero pedum exsortem rithimi desinentiam esse *contingat* — *V. E.* ii. 13. 64
quandoque ordinem iam dictum perverti *contingit* — *V. E.* ii. 13. 82
quandoque laudabiliter, quandoque contemptive canere *contingit* — *V. E.* ii. 14. 17
quanto rarius exules invenire amicos *contingit* — *Ep.* ix. 7
cum utraque *contingat* in summitate sua superficiem aquae — *A. T.* 13. 21
omnia littora .. supereminent superficiei *contingentis* maris — *A. T.* 15. 8

continue. cum in amore veritatis e pueritia mea *continue* sim nutritus — *A. T.* 1. 6

continuo *adv.* *continuo* cara spe memet consolabar in illo — *Ep.* ii. 25

continuo *vb.* Et ex hinc *continuato* colloquio venit ad haec — *M.* iii. 9. 35
Iuvat quippe talia de Archimandrita .. *continuasse* — *M.* iii. 9. 124
Hoc [*sc.* meruit] sudor et labor *continuatus* in studio ? — *Ep.* ix. 31

continuus. instaret .. cautela *continua*, ne auctorizatus .. deviaret — *M.* iii. 14. 42
nostra loquela .. nec durabilis nec *continua* esse potest — *V. E.* i. 9. 57
sub una oda *continua* usque ad ultimum progressive — *V. E.* ii. 10. 19

contra *adv.* Ille nihil *contra* : — *Ecl.* ii. 36
Turno Rutulorum rege *contra* stante — *M.* ii. 11. 11
Si vero *contra* argumentetur quis de eo quod Ovidius dicit — *V. E.* i. 2. 52
Si quis vero fatetur *contra* obiciens, quod — *V. E.* i. 5. 16
plebem circumquaque furentem nunc in contraria, pro et *contra* — *Ep.* vi. 108
placuit .. argumenta facta *contra* dissolvere — *A. T.* 1. 10
facile est solvere ad argumenta quae superius *contra* fiebant — *A. T.* 23. 2

contra *praep.* Semper insurgunt *contra* me de limo — *Canz.* xxi. 18
gentes .. *contra* Romani populi praeeminentiam fremuisse — *M.* ii. 1. 22
sicut dicit Thomas in tertio suo *contra* Gentiles — *M.* ii. 4. 6
Cicero *contra* Epicurum, in iis quae de Fine Bonorum disceptans — *M.* ii. 5. 84
sicut revelatum fuit iudicium Samueli *contra* Saulem — *M.* ii. 8. 56
Quod si *contra* veritatem ostensam .. instetur — *M.* ii. 10. 84
Igitur *contra* veritatem quae quaeritur .. colluctantur — *M.* iii. 3. 33
Quae duo Philosophus obiciebat *contra* Parmenidem — *M.* iii. 4. 31
Sunt ergo .. remedia *contra* infirmitatem peccati — *M.* iii. 4. 112
quod est *contra* divinam bonitatem — *M.* iii. 4. 117
dicendum ad hoc per distinctionem *contra* maiorem syllogismi — *M.* iii. 8. 16
ea facere .. quae sunt *contra* illud officium — *M.* iii. 10. 32
contra officium deputatum Imperatori est scindere imperium — *M.* iii. 10. 34
sic et Imperio licitum non est, *contra* ius humanum aliquid facere. Sed *contra* ius humanum esset, si seipsum Imperium destrueret — *M.* iii. 10. 62, 63
Quod autem destruere Imperium sit *contra* ius humanum — *M.* iii. 10. 71
illud quod est *contra* naturam alicuius — *M.* iii. 15. 1
Sed .. est *contra* naturam Ecclesiae — *M.* iii. 15. 7
Ex quo colligitur quod .. sit *contra* naturam Ecclesiae — *M.* iii. 15. 53

quod *contra* superius praelibata videtur insurgere — *V. E.* i. 4. 48
quae *contra*[1] rithimorum positionem potiri dedecet — *V. E.* ii. 13. 87
ubi forte *contra* debitam celeritatem defecisse despicimur — *Ep.* i. 11
ne *contra* se amplius anima rebellaret — *Ep.* iii. 32
quod *contra* Rhamnusiae spicula sis patiens te exhortor — *Ep.* iv. 51
'durum est *contra* stimulum calcitrare' — *Ep.* v. 68
qui .. *contra* leges universas in legum principem conspiratis — *Ep.* vi. 166
dum *contra* Romam cornua rebellionis exacuit — *Ep.* vii. 154
suis insidiis .. *contra* defensantes Angelos hoc adscribunt — *Ep.* viii. 37
de quibus deliciis dicitur *contra* Luciferum per Ezechielem — *Ep.* x. 520
Nabuchodonosor .. *contra* peccatores aliqua vidisse divinitus — *Ep.* x. 561
Tertio instabitur *contra* demonstrata, et solvetur instantia — *A. T.* 9. 7
cum *contra* negantem principia .. non sit disputandum — *A. T.* 11. 8
Sed *contra* ea quae sunt determinata sic arguitur — *A. T.* 16. 1
quod est *contra* determinata — *A. T.* 16. 59
cum .. ferri sursum sit *contra* naturam terrae; et nihil .. possit esse causa eius quod est *contra* suam naturam — *A. T.* 20. 41, 43

contradico. veritati .. de zelo forsan .. non de superbia, *contradicunt* — *M.* iii. 3. 44
'*Contradicentibus* autem Iudaeis, coactus sum appellare ..' — *M.* iii. 13. 49
Omnis opinio quae *contradicit* sensui est mala opinio; opinari aquam non esse altiorem terra est *contradicere* sensui — *A. T.* 5. 2, 4
Omnis opinio quae *contradicit* sensui est mala opinio — *A. T.* 23. 25

contradictio. sine ulla tui iudicii *contradictione* — *Ep.* viii. 172

contradictorium. Quare suum *contradictorium* concedere sanctum est — *M.* ii. 4. 22
ergo *contradictorium* antecedentis est verum. Inferunt enim se *contradictoria* invicem a contrario sensu — *M.* ii. 12. 27, 28
ergo *contradictorium* eius ex quo sequitur est verum — *M.* ii. 13. 4
contradictorium eius non esset falsum — *M.* iii. 2. 12
principium ex cuius *contradictorio* tam absurda sequuntur — *M.* iii. 2. 52

contraho. Tunc ille humeros *contraxit* — *Ecl.* i. 56
signum universale .. *contrahitur* in sua distributione — *M.* iii. 8. 63
corda vestra nimium ferventia *contrahentur* — *Ep.* vi. 140
etsi vim passa in angustum gubernacula sua *contraxerit* — *Ep.* vii. 57
'Status animarum .. non *contractus*, sed simpliciter acceptus' — *Ep.* x. 235
hac in parte talis status est subiectum, sed *contractus* — *Ep.* x. 237
manifestum est in hac parte hoc subiectum *contrahi* — *Ep.* x. 244

contrarietas. iustitia *contrarietatem* habet quandoque in velle — *M.* i. 11. 39
iustitia *contrarietatem* habet in posse — *M.* i. 11. 47
quo minus in ea est de *contrarietate* ad talem dispositionem — *M.* i. 13. 40
contrarietas enim in opinione vel dicto sequitur ex *contrarietate* quae est in re dicta vel opinata — *M.* iii. 15. 54, 55

contrarior. quod iustitiae maxime *contrariatur* cupiditas — *M.* i. 11. 71
sicut Ecclesiae fundamento suo *contrariari* non licet — *M.* iii. 10. 57

contrarius. secundum quod magis et minus .. de *contrariis* admiscetur — *M.* i. 11. 28
Ubi ergo minimum de *contrario* iustitiae admiscetur — *M.* i. 11. 29
Inferunt enim se contradictoria invicem a *contrario* sensu — *M.* ii. 12. 29
cum Christus Sacerdotes obiurgaverit de *contrario* — *M.* iii. 3. 97
licet Magister *contrarium* dixerit in quarto — *M.* iii. 7. 37
cuius *contrarium* inferius ostendetur — *M.* iii. 8. 74
sic idem, in quantum idem, esset *contrarium* sibi ipsi — *M.* iii. 10. 33
Oppositum autem dicere vel sentire, *contrarium* formae — *M.* iii. 15. 50
duo .. vulgaria, quibusdam convenientiis[2] *contrariis* alternata — *V. E.* i. 14. 7
quod nos e *contrario* regulatis poetis pedes accipimus — *V. E.* ii. 11. 55

[1] circa *R* [2] convenientibus *R*

quidquid ei *contrarium* fuerat intra me, vel occidit [*sc.* amor] *Ep.* iii. 25
plebem circumquaque furentem nunc in *contraria*, pro et contra *Ep.* vi. 107
licet in *contrarium* est sensus et ratio *A. T.* 8. 5
cuius *contrarium* videmus *A. T.* 16. 15
per *contrarium* sive oppositum consequentis illius *A. T.* 16. 17
sed hoc non est; immo esset *contrarium* *A. T.* 23. 31
non imitatur ipsum .. in non habere *contrarium* suae qualitati *A. T.* 23. 59

contumax. cum cervicem Cremonae deflexeris *contumacis* *Ep.* vii. 127

conveniens *v.* **convenio**

convenientia. Propter *convenientiam* sciendum quod *M.* ii. 13. 29
Quae quidem *convenientia* ipsi confusioni repugnat *V. E.* i. 9. 18
duo .. vulgaria, quibusdam *convenientiis*[1] contrariis alternata *V. E.* i. 14. 6

convenio. Quae duo .. legislatori et legis executori *conveniunt* *M.* i. 13. 59
cum *convenientia* regi et filio regis postulabat a Deo *M.* i. 13. 60
'.. et principes *convenerunt* in unum adversus Dominum ..' *M.* ii. 1. 3 *et* 34
Nobilissimo populo *convenit* omnibus aliis praeferri *M.* ii. 3. 6
ergo *convenit* ei aliis omnibus praeferri *M.* ii. 3. 8
Ergo nobilibus .. praemium praelationis *conveniens* est *M.* ii. 3. 22
maxime nobili, maxime praeesse *convenit* *M.* ii. 3. 27
Fabricius .. verba sibi *convenientia* fundens *M.* ii. 5. 95
'*Conveniant* ad busta Nini, lateantque sub umbra' *M.* ii. 9. 34
ut .. nunquam ad idem commercium *convenirent* *V. E.* i. 7. 51
Solis etenim in uno *convenientibus* actu eadem loquela remansit *V. E.* i. 7. 52
quia *convenimus* in vocabulis multis *V. E.* i. 9. 16
Trilingues ergo doctores in multis *conveniunt* *V. E.* i. 9. 21
convenientes in eodem nomine gentis, ut Neapolitani et Caetani *V. E.* i. 9. 39
duo .. vulgaria, quibusdam *convenientibus*[2] contrariis alternata *V. E.* i. 14. 6
conveniens est ut in ea conversetur et habitet *V. E.* i. 18. 24
nam quicquid nobis *convenit*, vel gratia generis, vel speciei, vel individui *convenit* .. sed nobis non *convenit* hoc [*sc.* vulgare illustre] gratia generis, quia etiam brutis *conveniret*: nec gratia speciei, quia cunctis hominibus esset *conveniens*; de quo nulla quaestio est; nemo enim montaninis hoc dicet esse *conveniens* rusticana tractantibus[3]; *convenit* ergo individui gratia: sed nihil individuo *convenit* nisi per proprias dignitates .. Quare si *convenientia* respiciunt dignitates, hoc est dignos .. manifestum est quod bona dignis .. et optima dignissimis *convenient*. Et cum .. optimis militibus optimi *conveniant* equi .. optimis conceptionibus optima loquela *conveniet* .. ergo optima loquela non *convenit* nisi in[4] illis in quibus ingenium et scientia est; et sic non omnibus versificantibus optima loquela *convenit* .. Quapropter si non omnibus *convenit*, non omnes ipsum debent uti *V. E.* ii. 1. 42, 44, 45, 46, 48, 50, 53, 55, 57, 62, 65, 67, 70, 73, 76
est enim exornatio alicuius *convenientis* additio *V. E.* ii. 1. 84
ut solus [*sc.* hic modus] altissimo vulgari *conveniat* *V. E.* ii. 4. 5
nunc, ut *conveniens* est, de stilo tragico pertractemus *V. E.* ii. 4. 50
sic secundi [*sc.* pedis] extremas desinentias *convenit* concrepare *V. E.* ii. 13. 73
Praeterea nobis bene *convenire* videtur ⟨ut⟩ *V. E.* ii. 13. 83
ut traditus faciat ea quae non *conveniunt* *Ep.* vii. 173
Et hoc est eis *conveniens*, quia *Ep.* x. 308
constat, quod habere esse a se non *convenit* nisi uni *Ep.* x. 356
ubi omnia miscibilia, scilicet elementa, *convenire* possint *A. T.* 18. 52

convenire. 'Poi che di doglia cuor *convien*[5] ch' io porti' *V. E.* ii. 6. 69

conversio. significatur nobis *conversio* animae .. ad statum gratiae *Ep.* x. 150

[1] convenientibus *R* [2] convenientibus *R* convenientiis *M* [3] montaninis .. tractantibus *M* montaninis rusticana tractantibus hoc dicet esse conveniens *R* [4] in *om. R* [5] conven *R*

misericorditer ad *conversionem* . . gloriam suam . . manifestat — *Ep.* x. 565

conversor. conveniens est ut in ea [*sc.* aula] *conversetur* et habitet — *V. E.* i. 18. 25

in regiis . . *conversantes* semper illustri vulgari loquuntur — *V. E.* i. 18. 29

conversum. Siccome è 'l cielo dovunque è la stella, Ma ciò non *e converso* — *Conv.Canz.* iii. 104

Siccome è 'l cielo . . e non è questo vero *e converso* — *Conv.* iv. 19. 32

His quoque locis : **M. i.** 6. 8 (sed magis e *converso*), 15 (non e *converso*) ; 11. 124 (et non e *converso*) ; 12. 75 (Sed e *converso*) ; **iii.** 10. 75 (et non e *converso*), 80 (et non e *converso*) ; 12. 78 (nec e *converso*) ; **V.E. ii.** 1. 9 (et non e *converso*) ; 11. 44 (et e *converso*) ; **Ep.** x. 214 (et sic e *converso*) ; **A.T.** 21. 58 (et non e *converso*)

convertibilis. nam in omnibus *convertibilibus* tenet similis ratio — *Ep.* x. 505

converto. bonus homo et civis bonus *convertuntur* — *M.* i. 12. 71

Ad quem Christus, redarguens, *conversus* dixit — *M.* iii. 9. 79

quod a natura recipitur, a Deo recipitur, non tamen *convertitur* — *M.* iii. 14. 15

sed non *convertitur* hoc — *V. E.* ii. 3. 57

v. **conversum**

convexum. haberet figuram circularem cum *convexo* — *A. T.* 19. 67

quia frangitur radius rectus rei visibilis . . a *convexo* aquae — *A. T.* 23. 34

ipsam efficere obstantiam alicuius *convexi* — *A. T.* 23. 38

convinco. si vero intra, intra fuisse locum primae locutionis *convicimus* — *V. E.* i. 5. 34

sicut facere quoslibet a finitimis suis *convicimus* [1] — *V. E.* i. 15. 9

cooperatio. absque *cooperatione* secundorum agentium — *M.* ii. 4. 16

coquo. Parva tabernacla nobis dum farra *coquebant* — *Ecl.* i. 68

cor. E cantava : *Beati mundo corde* — *Purg.* xxvii. 8

Tu sai ben come gaude Miserum eius *cor*, qui praestolatur — *Canz.* xxi. 8

Conqueror, *cor* suave, de te primo, Che — *Canz.* xxi. 14

e pareami che mi dicesse queste parole : *Vide cor tuum* — *V. N.* 3. 46

Praesumpsit ergo in *corde* suo incurabilis homo — *V. E.* i. 7. 25

corde nobiles atque gratiarum dotati — *V. E.* i. 12. 25

quod humana *corda* versare potest — *V. E.* i. 17. 28

tamquam somniantes in *cordibus* — *Ep.* v. 112

corda vestra nimium ferventia contrahentur — *Ep.* vi. 140

Absit . . temeraria terreni *cordis* humilitas . . ! — *Ep.* ix. 33

cor. Rex Navarrae : 'Ire d'Amor qui en mon *cor* repaire' — *V. E.* ii. 6. 57

corada. *oclo meo*, et *corada mea* proferunt [*sc.* Forlivenses] blandientes — *V. E.* i. 14. 17

coram. *Et coram patre* le si fece unito — *Par.* xi. 62

Tacito *coram me* ciascun s' affisse — *Par.* xxv. 26

' . . quia *coram* eo iustitia inventa est in me ' — *M.* iii. 1. 2

Sed Christus huiusmodi regimen *coram* Pilato abnegavit — *M.* iii. 15. 27

Domini Dei Sabaoth, *coram* quo agis — *Ep.* vii. 178

in sacello Helenae gloriosae, *coram* universo clero Veronensi — *A. T.* 24. 7

core *v.* ***cuore***

Corinthius. Unde Apostolus ad *Corinthios* : ' Fundamentum aliud . . ' — *M.* iii. 10. 50

Et hoc insinuatur nobis per Apostolum ad *Corinthios* loquentem — *Ep.* x. 539

cornu. quid [*sc.* personant] *cornua* Iohannis et Azzonis . . ? — *V. E.* i. 12. 38

dum contra Romam *cornua* rebellionis exacuit — *Ep.* vii. 155

corona. ' . . bella quibus Imperii *corona* proposita est . . ' — *M.* ii. 10. 39

gloriosum populum *coronam* Orbis totius esse lucratum — *M.* ii. 11. 66

' Reposita est mihi *corona* iustitiae ' — *M.* ii. 11. 69

coronatus. primitus in tantorum *coronatorum* aula prodibat — *V. E.* i. 12. 30

corpo. nec urbana lubrica et reburra, ut *femina* et *corpo* — *V. E.* ii. 7. 36

corporalis. coelum . . a nulla *corporali* substantia virtutem recipiens — *Ep.* x. 447

corporaliter. quoniam curiam habemus, licet *corporaliter* sit dispersa — *V. E.* i. 18. 55

corpus. Cum mundi circumflua *corpora* cantu . . patebunt — *Ecl.* i. 48

[1] conicimus *R*

novae cum *corpora* nostra subirent [*sc.* mentes] *Ecl.* ii. 17
et quantum ad animum, et quantum ad *corpus* *M.* i. 15. 62
per virium tam animi quam *corporis* mutuam collisionem *M.* ii. 10. 13
utramque partem essentialem, scilicet animam et *corpus* *M.* iii. 16. 22
corruptibilis .. secundum unam, scilicet *corpus* *M.* iii. 16. 23
cum grossitie .. mortalis *corporis* .. spiritus sit obtentus *V. E.* i. 3. 12
Scientes .. quia sensibilis anima et *corpus* est animal, et ignorantes de hac anima quid ea sit, vel de ipso *corpore* *V. E.* ii. 10. 3, 4
coelum supremum, continens *corpora* universa, et a nullo contentum, intra quod omnia *corpora* moventur *Ep.* x. 444, 445
'.. sive in *corpore*, sive extra *corpus*, nescio ..' *Ep.* x. 541 (*bis*)
Nobiliori *corpori* debetur nobilior locus ; aqua est nobilius *corpus* *A. T.* 4. 1, 3
quod aqua est labile *corpus* naturaliter *A. T.* 11. 4
Grave et leve sunt passiones *corporum* simplicium *A. T.* 12. 40
cum ambo sint *corpora* gravia, movebuntur ad diversa deorsum *A. T.* 12. 46
Gravissimum *corpus* aequaliter undique ac potissime petit centrum ; terra est gravissimum *corpus* *A. T.* 16. 3, 5
quod sit substans omnibus *corporibus* *A. T.* 16. 11
Quod etiam sequatur, ipsam substare omnibus *corporibus* *A. T.* 16. 45
in *corpore* potissime petente centrum, quod quidem est terra *A. T.* 16. 51
ergo substabit omnibus *corporibus*, si potissime petit centrum *A. T.* 16. 55
gravissimum *corpus* aequaliter .. petit centrum *A. T.* 17. 5
licet terra sit gravissimum *corpus* comparatum ad alia *corpora* *A. T.* 17. 8 (*bis*)
cum adaequatio *corporis* gravis non fiat per quantitatem *A. T.* 17. 13
corpora enim homogenea et simplicia (sunt homogenea .. et *corpora* simplicia, ut ignis et terra) .. qualificantur *A. T.* 18. 3, 5
Unde cum terra sit *corpus* simplex *A. T.* 18. 8
cum .. terra sit *corpus* simplex *A. T.* 18. 12
aquam et terram, quae sunt *corpora* naturalia *A. T.* 20. 12
cum aqua sit *corpus* homogeneum *A. T.* 20. 47
Cum igitur non sint plura *corpora* mobilia, praeter *A. T.* 21. 8
cum dicebatur : Nobiliori *corpori* debetur nobilior locus *A. T.* 23. 14
secundum propriam naturam utriusque *corporis* *A. T.* 23. 20
cum dicitur quod aqua est *corpus* imitabile orbis lunae *A. T.* 23. 50

correctio. naturalis amor .. lucem *correctionis* effundere mavult *M.* ii. 1. 40
filium pia *correctione*, necnon memorabili castigavit *V. E.* i. 7. 37

correlatio. Pythagoras in *correlationibus* suis *M.* i. 15. 16

correptio. *correptione* diligenter adhibita, ignoscendum est *M.* iii. 4. 73
num fuerat satis ad tui *correptionem*, quod .. ? *V. E.* i. 7. 9

corrigo. voluptuose familiam suam *corrigit* *Ep.* v. 92

corrumpo. Ius est .. proportio, quae servata hominum servat societatem, et *corrupta corrumpit* *M.* ii. 5. 6 (*bis*)

corruo. Et si obiciatur de iis qui *corruere*[1] spiritibus *V. E.* i. 2. 22
Et ad quid aliud in civile bellum *corruimus*? *Ep.* i. 25

corruptibilis. homo .. tenet medium *corruptibilium* et incorruptibilium *M.* iii. 16. 16
homo .. *corruptibilis* est, si consideretur [*sc.* secundum corpus] *M.* iii. 16. 22
'.. hoc contingit separari tamquam perpetuum, a *corruptibili*' *M.* iii. 16. 29
homo medium quoddam est *corruptibilium* et incorruptibilium *M.* iii. 16. 31
quorum alterum sit finis eius, prout *corruptibilis* est *M.* iii. 16. 41
quorum quidem illud incorruptibile, illa vero *corruptibilia* sunt *Ep.* x. 437
formae materiales generabilium et *corruptibilium* *A. T.* 18. 44

corruptibilitas. solus incorruptibilitatem et *corruptibilitatem* participat *M.* iii. 16. 38

corruptio. quod *corruptio* unius generatio sit alterius in anima reformati *Ep.* iv. 23

[1] corruerunt *R*

potentia quae post *corruptionem* unius actus non deperit — *Ep.* iv. 28
per *corruptionem* eius actus non depereunt — *Ep.* iv. 31
post *corruptionem* unius passionis — *Ep.* iv. 35
exitus animae sanctae ab huius *corruptionis* servitute — *Ep.* x. 154

corruptivus. Cum . . cupiditas ipsa sola sit *corruptiva* iudicii — *M.* i. 13. 52

corruscatio. Nam sicut divinis *corruscationibus* illico succedunt tonitrua — *Ep.* iii. 19

corusco. confundentur qui diligunt iniquitatem a facie *coruscantis* — *Ep.* v. 16

corvulus. ne . . videat . . prolis propriae locum *corvulis* occupatum — *Ep.* v. 56

corvus. qui, *corvorum* plumis operti, oves albas . . se iactant — *M.* iii. 3. 117

cosmographus. patet et per naturales . . et per *cosmographos* — *A. T.* 19. 37

cotidianus, cotidie *v.* **quotidianus, quotidie**

creatio. adsumunt etiam *creationem* et depositionem Saulis — *M.* iii. 6. 2
quia *creatio* principis ex principe non dependet — *M.* iii. 7. 46

creator. audiant propriam *Creatoris* vocem dicentis: 'Quo ego vado . .' — *A. T.* 22. 19

creatura. 'a *creatura* mundi invisibilia Dei . . conspiciuntur' — *Ep.* v. 120

crebresco. iamque aurae orientales *crebrescunt* — *Ep.* v. 6

credibilis. 'De iis . . sermones minus sunt *credibiles* operibus' — *M.* i. 13. 28

credo. Fortunate senex, falso ne *crede* favori. — *Ecl.* ii. 55
Quod . . nomen auctoris facit esse *credendum* — *M.* i. 5. 21
illorum qui . . *credunt* alios vita et moribus informare — *M.* i. 13. 21
'Excudent alii spirantia mollius aera, *Credo* equidem . .' — *M.* ii. 7. 72
nec tunc arbiter Deus adesse *credatur*, sed ille antiquus hostis — *M.* ii. 10. 76
in superioribus libris, ut *credo*, sufficienter peractum est — *M.* iii. 1. 7
alii quos *credo* zelo solo matris Ecclesiae promoveri — *M.* iii. 3. 41
de illarum praevalentia *credo* sperantes, Imperio derogant — *M.* iii. 3. 58
qui . . in Filium Dei Christum . . *crediderunt*, et *credendo* speraverunt — *M.* iii. 3. 66 (*bis*)
non solum fidei sinceritas impellebat, sed, ut *credo*, puritas — *M.* iii. 9. 66
Stultum enim est *credere* Deum velle — *M.* iii. 13. 71
ut hominem prius locutum fuisse *credamus* — *V. E.* i. 4. 21
Rationabiliter ergo *credimus* . . datum fuisse loqui — *V. E.* i. 4. 24
Quare ad hoc et ad quaedam alia haec sufficere *credimus* — *V. E.* i. 4. 65
in homine sentiri humanius *credimus* quam sentire — *V. E.* i. 5. 8
Et ideo divinitus in nobis esse *credendum* est, quod — *V. E.* i. 5. 28
idiomate illo . . quo vir sine matre . . *creditur* usus — *V. E.* i. 6. 8
ut locum suae nationis delitiosissimum *credat* esse sub sole — *V. E.* i. 6. 13
per consequens *credit* ipsum fuisse illud quod fuit Adae — *V. E.* i. 6. 16
virum . . foeminam . . facit [*sc.* haec loquela] esse *credendum* — *V. E.* i. 14. 11
Hanc ex commistione advenarum . . *credimus* remansisse — *V. E.* i. 15. 20
Miro namque Dei iudicio quandoque agi *credendum* est, ut — *Ep.* vi. 96
aut morari iam *creditur*, aut retrocedere supputatur — *Ep.* vii. 27
nihilominus in te *credimus* et speramus — *Ep.* vii. 35
praesumptio, quam obiectandam quis *crederet* — *Ep.* viii. 86
Credunt enim vulgares . . quod aqua ascendat — *A. T.* 23. 41

credulitas. sic circa unam vel alteram rem *credulitate* decipitur — *Ep.* x. 46

cremo. cum deinde manum errantem . . *cremari* adspiciebat — *M.* ii. 5. 125
Videbitis aedificia . . tam ariete ruere . . quam igne *cremari* — *Ep.* vi. 106

Cremona. de Mantua . . *Cremonae*, Brixiae, atque Veronae confini — *V. E.* i. 15. 10
quoddam vulgare est invenire quod proprium est *Cremonae* — *V. E.* i. 19. 6
cum cervicem *Cremonae* deflexeris contumacis — *Ep.* vii. 127

creo. Non enim essentia ulla *creata* ultimus finis est in intentione *creantis*, in quantum *creans* — *M.* i. 3. 25, 26 (*bis*)
potestatem *creandi* . . nullo modo Deus committere posset — *M.* iii. 7. 34
sed alium *creare* non potest [*sc.* princeps] — *M.* iii. 7. 45

cresco. Me vocat ad frondes versa Peneide *cretas* — *Ecl.* i. 33
'Dardanus . . Electra . . Atlantide *cretus* . .' — *M.* ii. 3. 74

cui pestilens animal . . in damnum *crescebat* — *Ep.* vii. 119

Creusa. Prima namque coniux *Creusa*, Priami regis filia, de Asia fuit — *M.* ii. 3. 94
'. . Quem tibi iam Troia peperit fumante *Creusa*' — *M.* ii. 3. 101

cribellum. *cribellum* cupientes deponere ut residentiam cito visamus — *V. E.* i. 15. 59

cribro. Post hos Aquileienses et Istrianos *cribremus* — *V. E.* i. 11. 36
attende quantum ad exaceranda egregia verba te *cribrare* oportet — *V. E.* ii. 7. 25

cribrum. inter ea [*sc.* vulgaria] quae remanserunt in *cribro* — *V. E.* i. 12. 3
sola vocabula nobilissima in *cribro* tuo residere curabis — *V. E.* ii. 7. 29

criminosus. Quippe nec Pado praecipiti, nec Tiberi tuo *criminosa* potatur — *Ep.* vii. 140

crinis. Tum senior viridi canum de cespite *crinem* Sustulit — *Ecl.* ii. 32

crucifixus. per manifestam orbitam *Crucifixi* . . regere negligentes — *Ep.* viii. 44

crucio. non alio vultu quam si hostem *cruciari* videret — *M.* ii. 5. 125

crude. astronomi quidam et *crude* prophetantes necessarium asserunt — *Ep.* viii. 39

crudeliter. qui *Ces fastu*, *crudeliter* accentuando, eructuant — *V. E.* i. 11. 37
subditi, quorum spem mors *crudeliter* verberavit — *Ep.* ii. 22

cruentus. Achaemenides, sociorum caede *cruentum* Tantum prospiciens — *Ecl.* ii. 82

crusta. Et duris *crustis* discas infigere dentes — *Ecl.* i. 66

crux. Sit coelum circumferentia, in qua tres *cruces* — *A. T.* 12. 14
Sit coelum, in quo quatuor *cruces* — *A. T.* 13. 5

cubo. vulgare . . quod in qualibet redolet civitate, nec *cubat* in ulla — *V. E.* i. 16. 46

cuiuscunquemodi *v.* **quicumque** *vel* **modus**

culmen. Orbita, qua primum flecti de *culmine* coepit — *Ecl.* ii. 3
dependere a *culmine* totius entis . . qui Deus est — *M.* iii. 13. 11
ceu fistulae[1] *culmen* hinc inde ad diversa stillicidia grundat — *V. E.* i. 10. 43
humanae virtutis omnino *culmina* transcendisse — *Ep.* v. 133
ut . . insignia . . Apostolici *culminis* auctoritate resumerent — *Ep.* viii. 164

culmus. '. . Romuleoque recens horrebat regia *culmo* . .' — *M.* ii. 4. 55

culpa. ne de infossi talenti *culpa* quandoque redarguar — *M.* i. 1. 16
potest esse litigium, vel *culpa* ipsorum, vel etiam subditorum — *M.* i. 10. 8
'. . Coniugium vocat; hoc praetexit nomine *culpam*' — *M.* ii. 3. 107
ni *culpa* praesumptionis humanae dissipata fuisset — *V. E.* i. 6. 47
si *culpa* vetus non obest — *Ep.* v. 94
initium eius [*sc.* sapientiae] ad poenam *culpae* vobis ablatum est — *Ep.* vi. 59

cum *con.* Hic ego quid poteram, *cum* sic instaret anhelus? — *Ecl.* i. 27
Retuleram, *cum* sic dedit indignatio vocem — *Ecl.* i. 38
cum . . patebunt, Devincire caput . . iuvabit — *Ecl.* i. 48
Unde fuere, novae *cum* corpora nostra subirent — *Ecl.* ii. 17
Cannea *cum* tremulis coniuncta est fistula labris — *Ecl.* ii. 37
*Cum*que . . temporalis Monarchiae notitia utilissima sit — *M.* i. 1. 27
Cum ergo materia praesens politica sit, manifestum est, quod — *M.* i. 2. 36
Rursus, *cum* . . sit ultimus finis . . consequens est, ut — *M.* i. 2. 42
Quia *cum* . . sit constitutivum . . sequeretur quod — *M.* i. 3. 41
hanc rationem videbat Philosophus, *cum* dicebat — *M.* i. 10. 28
cum prius illud idem fiebat per A solum — *M.* i. 14. 9
Et *cum* concordia . . est quoddam bonum, manifestum est — *M.* i. 15. 27
qui *cum* de Miseno mortuo loqueretur . . dicit — *M.* ii. 3. 48
Cuius rei memor fuit Poeta noster, *cum* clypeum . . describeret — *M.* ii. 4. 50
Nonne transitus Cloeliae mirabilis fuit, *cum* mulier, *cum*que captiva . . transnatavit Tiberim . . ? — *M.* ii. 4. 66 (*bis*)
Huius etiam memoriam confirmavit Poeta . . *cum* caneret — *M.* ii. 5. 97
Et hunc magnanimum Poeta commendat . . *cum* dicit — *M.* ii. 5. 110
'Publius Decius . . *cum* se devoveret et . . irruebat . .' — *M.* ii. 5. 144

[1] fictile *R*

Dispositionem vero loci . . tangit . . *cum* introducit Iovem	*M.* ii. 7. 79
Quamvis Poeta noster aliter sensisse videatur . . *cum* fecit	*M.* ii. 8. 93
cum diremtio . . Deo sit curae . . et . . iudicium postulatur	*M.* ii. 9. 4
Boethius . . *cum* de Romanorum principe loqueretur, sic inquit	*M.* ii. 9. 91
bene Tullius, *cum* de hac materia tangeret	*M.* ii. 10. 37
Quid timeam ? *cum* Spiritus . . ait per os David	*M.* iii. 1. 30
Cum ergo . . homo non erat, producere remedia fuisset otiosum	*M.* iii. 4. 113
illud Lucae, quod Petrus dicit Christo, *cum* ait	*M.* iii. 9. 2
Propter quod bene Philosophus inquit . . *cum* dixit	*M.* iii. 16. 27
soli homini datum est loqui, *cum* solum sibi necessarium fuit	*V. E.* i. 2. 5
praeterire debemus, *cum* divinam curam . . expectare noluerunt	*V. E.* i. 2. 26
muros moliebantur . . *cum* . . confusione percussi sunt	*V. E.* i. 7. 46
cum ab . . circumstantibus aliquid proprio vulgari adsciscunt	*V. E.* i. 15. 5
quod magister noster Horatius praecipit, *cum* . . dicit	*V. E.* ii. 4. 34
ut nos ostendimus *cum* dicimus	*V. E.* ii. 8. 72
eum secuti sumus *cum* diximus	*V. E.* ii. 10. 27
Isaias, *cum*, spiritu Dei revelante, praedixit	*Ep.* vi. 186
sicut dicit Philosophus . . *cum* quaerit	*A. T.* 21. 56

His quoque locis: **M. i.** 5. 24 ; 6. 8, 20 ; 8. 15 ; 9. 2, 9, 10 ; 10. 4, 10 ; 11. 2, 48, 105 (*Cum*que), 134, 136, 144 ; 12. 46 (*cum* potissime), 63 ; 13. 8, 31, 47, 60, 64 ; 14. 10, 30, 34, 77, 78, 84 ; 15. 69 ; 16. 6, 35 ; **ii.** 1. 9, 14, 21, 23, 25, 63 ; 2. 24, 33, 39, 41, 45, 77 (nec mirum . . *cum* etiam) ; 3. 10, 23 ; 4. 11, 18, 42 (*Cum*que), 58 ; 5. 78, 91, 122, 123, '148', '165' ; 6. 29, 31, 32, 37 ; 7. 19, 32, 36, 44 ; 8. 13, '61' ; 9. '74' ; 10. 11, 46, 55, 59 ; 11. 8, 22 (*Cum*que), '49' ; 12. 12, 38, 54 ; 13. 6, 15, 25, 42, 51, 61 ; **iii.** 2. 7, 35 ; 3. 59 (Nec mirum, *cum* iam), 82, 96, 98, 123 ; 4. 99, 107 ; 5. 16 ; 8. 33, 41, 50 ; 9. '33', 45, 58, 70, 74, 87, 92, 103, 112, 116, 120, 126 ; 10. 25, 29, 36, 65, 82, 84, 87, 93, 98 ; 12. 9, 12, 19, 25, 28, 46, 49, 79, 86, 90 ; 13. 14, 26, 31, 35, 42, 45, 64, 72 ; 14. 18, 20, 40, 59 ; 15. 3, 36, 44 ; 16. 31, 34, 82, 91 (*Cum*que), 103, 132 ; **V.E. i.** 1. 1, 5, 23, 39 ; 2. 10, 13, 24, 34, 42 ; 3. 1, 11, 16, 18 (*cum*que) ; 4. 12, 33, 43, 56 ; 5. 17, 21 ; 8. 5 ; 9. 2, 50, 81, 97 ; 11. 15 (nec mirum, *cum* etiam) ; 12. 73 ; 13. 41 ; 15. 54 (*Cum*que) ; 17. 6, 19 ; 18. 33, 41, 45 ; **ii.** 1. 19, 62, 73, 90, 91 ; 2. 15, 16, 21, 34, 41 ; 3. 21, 34, 49 ; 4. 12 ; 6. 51 ; 8. 11, 77, 81 ; 9. 35 ; 10. 24 ; 11. 25 ; 12. 11 ; 13. 4, 85 ; 14. 11 ; **Ep.** i. 47 ; iii. 12 ; iv. 33 ; v. 12, 38, 53, 149, 157 ; vi. 81, 85 ; vii. 14 (*Cum*que), 42, 64, '102', 126, 129 ; viii. 51, 97, 135, 153 ; x. 23, 33, 53 (Nec mirum, *cum*), 61, 158, 252, 309, 324, 335, 338, 340, 358, 372, 391, 394, 427, 465, 489, 507, 586, 625 ; **A.T.** 1. 5 ; 3. 6, 11 ; 4. 4, 10 ; 6. 10, 14 ; 7. 3, 7 ; 11. 8 ; 12. 21, 23, 24, 30, 46, 48, 50, 54 ; 13. 20, 24, 39 ; 15. 10, 13, 17 ; 16. 27, 42 ; 17. 13 ; 18. 8, 11, 26, 36, 43, 55 ; 20. 19, 40, 47, 53, 56, 59, 69 ; 21. 3, 7, 29, 32, 36, 47, 69 ; 23. 4, 9, 13, 17, 24, 34, 38, 49, 52.

cum *praep.* Est me*cum* quam noscis, ovis gratissima, dixi	*Ecl.* i. 58
Pastores alii me*cum* Sicula arva tenentes	*Ecl.* ii. 26
Tityrus et se*cum* conceperat Alphesiboeus	*Ecl.* ii. 44
nymphae me*cum* peiora timentes	*Ecl.* ii. 58
Mopsus amore pari me*cum* connexus ob illas	*Ecl.* ii. 65
silvis gelida *cum* valle relictis	*Ecl.* ii. 92
Hoc igitur saepe me*cum* recogitans	*M.* i. 1. 15
regnum particulare, cuius finis est is qui civitatis, *cum* maiore fiducia suae tranquillitatis	*M.* i. 5. 55
currit per secundam figuram, *cum* negatione intrinseca	*M.* i. 11. 60
quod natura ordinat res *cum* respectu suarum facultatum	*M.* ii. 7. 15
quaedam scriptura est ante Ecclesiam, quaedam *cum* Ecclesia, quaedam post Ecclesiam . . *Cum* Ecclesia vero sunt veneranda illa Concilia principalia	*M.* iii. 3. 73, 80
non aliter *cum* sic errantibus est agendum, quam *cum* tyrannis	*M.* iii. 4. 77, 78
sermone vario vel diverso *cum* modernis Papiensibus loquerentur	*V. E.* i. 9. 69
biblia *cum* Troianorum Romanorumque gestibus compilata	*V. E.* i. 10. 17

linguae hominum variantur, ut linguae Siculorum *cum* Apulis; Apulorum *cum* Romanis; Romanorum *cum* Spoletanis; horum *cum* Tuscis; Tuscorum *cum* Ianuensibus; Ianuensium *cum* Sardis; nec non Calabrorum *cum* Anconitanis; horum *cum* Romandiolis; Romandiolorum *cum* Lombardis; Lombardorum *cum* Trivisianis et Venetis, et horum *cum* Aquileiensibus, et istorum *cum* Istrianis — *V.E.* i. 10. 62 (*bis*), 63, 64 (*bis*), 65, 66, 67, 68, 69 (*bis*), 70
pexa .. quae .. loquentem *cum* quadam suavitate relinquunt — *V.E.* ii. 7. 45
frons *cum* versibus, pedes *cum* cauda vel syrmate necnon pedes *cum* versibus, in stantia se habere diversimode possunt — *V.E.* ii. 11. 8 (*bis*), 9
ut .. *cum* quadam animi subiectione benevolus .. exstiterim — *Ep.* x. 17
cum eius titulo iam praesagium .. videbar expressisse — *Ep.* x. 81

His quoque locis: **M. ii.** 1. 29, 44; 5. 36, 115, '154'; 6. 7 *et* 12 *et* 18 *et* 43 (*cum* iure); 8. 26, '100' (qui*cum*); 9. 24, 50, 51; 11. 39, 40 (*bis*), 44, 53 (*bis*); 12. 15, 50; **iii.** 3. '85' (vobis*cum*), 125, 128 (*Cum* quibus); 6. 29 (*bis*); 9. '34', '50' (vobis*cum*), '97' (te*cum*), '101' (te*cum*); 10. 5; 12. 14, 88; 13. '57'; 16. 83, 90; **V.E. i.** 5. 20; 6. 40; 8. 16 (se*cum*); 10. 4, 54, 71 (nobis*cum*); 11. 20 (*cum* quibus), 38; 13. 32; 14. 30 (*Cum* quibus); 15. 37; **ii.** 1. 88; 2. 51, 53; 4. 52; 7. 56; 8. 26; 13. 51, 93; **Ep.** ii. 36; v. 85 (me*cum*), 145 (nobis*cum*); vi. 37, 121; vii. 23, 45 (me*cum*), 134; viii. 27, 49 (una vobis*cum*), 65, 73 (me*cum*), 135 (nobis*cum*), 136, 184; x. 185; **A.T.** 12. 9, 54; 13. 27; 14. 3; 19. 32, 66

cunctanter *v.* **contanter**

cunctor. videns alium discipulum *cunctantem* ad ostium — *M.* iii. 9. 113
cum tanta timiditate *cunctamur* librantes — *V.E.* i. 10. 5

cunctus. iudicem .. de cuius iudicio *cuncta* litigia dirimantur — *M.* i. 10. 24
qui *cuncta* sub ordinis pulchritudine ab aeterno providit — *M.* ii. 4. 72
populus qui *cunctis* athletizantibus .. praevaluit — *M.* ii. 9. 1
Romanus populus *cunctis* athletizantibus .. praevaluit — *M.* ii. 9. 13 *et* 107
speculum, in quo *cuncti* repraesentantur pulcerrimi — *V.E.* i. 2. 19
hic etiam prae *cunctis* proprium vulgare licetur — *V.E.* i. 6. 14
cunctis architectoribus una [*sc.* loquela remansit], *cunctis* saxa volventibus una, *cunctis* ea parantibus una — *V.E.* i. 7. 53, 54, 55
Sicut ergo Romani se *cunctis* praeponendos extimant — *V.E.* i. 11. 7
morum habituumque deformitate prae *cunctis* .. foetere — *V.E.* i. 11. 16
Sicut in numero *cuncta* mensurantur uno — *V.E.* i. 16. 13
nec gratia speciei, quia *cunctis* hominibus esset conveniens — *V.E.* ii. 1. 47
ut: *Piget me cunctis pietate maiore*[1] *quicumque .. revisunt* — *V.E.* ii. 6. 37
discretio marchionis .. cunctis illum facit esse dilectum — *V.E.* ii. 6. 43
ea quae dicimus *cuncta* — *V.E.* ii. 14. 12
Haec equidem *cunctis* aliis virtutibus comitata in illo — *Ep.* ii. 10
me .. nitentem *cunctis* exsurgere viribus — *Ep.* ii. 53
Philosophum, qui *cuncta* moralia dogmatizans — *Ep.* viii. 83
etsi Latiale Caput pie *cunctis* est Italis diligendum — *Ep.* viii. 150
ut .. per saecula *cuncta* futura sit posteris in exemplum — *Ep.* viii. 189

cuore. 'Nè fa amor, prima che gentil *core*, Nè *cor* gentil[2], prima ch'amor, natura' — *V.E.* i. 9. 29, 30
'Madonna, il fermo *core*' — *V.E.* i. 15. 48
Amicus eius: 'Doglia mi reca nello *core* ardire' — *V.E.* ii. 2. 94
Guido Guinizelli: 'Al *cor* gentil ripara sempre Amore' — *V.E.* ii. 5. 42
'Poi che di doglia *cuor*[3] convien ch' io porti' — *V.E.* ii. 6. 69
'Donna, lo fermo *core*' — *V.E.* ii. 12. 44

cupiditas. ubi voluntas ab omni *cupiditate* sincera non est — *M.* i. 11. 40
quod iustitiae maxime contrariatur *cupiditas* — *M.* i. 11. 71
Remota *cupiditate* omnino, nihil iustitiae restat adversum — *M.* i. 11. 73
metu *cupiditatis* .. de facili mentes hominum detorquentes — *M.* i. 11. 77

[1] maiorem *R* [2] cor gentil *M* gentil cor *R* [3] core *R*

impossibile est ibi *cupiditatem* esse — *M.* i. 11. 80
quemadmodum *cupiditas* habitualem iustitiam . . obnubilat — *M.* i. 11. 91
Cupiditas namque, perseitate hominum spreta, quaerit alia — *M.* i. 11. 101
Cum ergo Monarcha nullam *cupiditatis* occasionem habere possit . . et *cupiditas* ipsa sola sit corruptiva iudicii — *M.* i. 13. 48, 52
ex quo tunica . . *cupiditatis* ungue scissuram . . passa est — *M.* i. 16. 24
omni *cupiditate* submota, quae rei publicae semper adversa est — *M.* ii. 5. 34
quorum obstinata *cupiditas* lumen rationis extinxit — *M.* iii. 3. 46
cum sua *cupiditate* detenti principia non viderent — *M.* iii. 3. 123
Has igitur conclusiones . . humana *cupiditas* postergaret — *M.* iii. 16. 72
sedatis fluctibus blandae *cupiditatis* — *M.* iii. 16. 85
nebula *cupiditatis* obtenebrati . . non discernunt — *M.* iii. 16. 112
Nec seducat illudens *cupiditas* — *Ep.* v. 60
quos dira *cupiditatis* ingluvies paratos in omne nefas illexit — *Ep.* vi. 27
Principum quondam Pharisaeorum *cupiditas* . . obsidionem peperit — *Ep.* viii. 4
Cupiditatem unusquisque sibi duxit in uxorem — *Ep.* viii. 103

cupido. O mira *cupidine* caecati ! — *Ep.* vi. 78
Nec advertitis dominantem *cupidinem* — *Ep.* vi. 151
qui tam dira *cupidine* conflagrantes . . contendunt — *Ep.* viii. 187

cupio. *cupiebat* enim consciscere cantum — *Ecl.* i. 5
'*Cupio* dissolvi et esse cum Christo' — *M.* iii. 13. 57
cribellum *cupientes* deponere ut residentiam cito visamus — *V. E.* i. 15. 60

cur. Nam *cur* ad eos ratio quaereretur . . ? — *M.* iii. 3. 122
Cur Apostolicae monarchiae similiter invidere non libet . . ? — *Ep.* vi. 53
Cur enim ? — *Ep.* viii. 119

cura. tua *cura* capellae Te potius poscunt — *Ecl.* i. 9
et sic per prius et immediate Monarchae inest *cura* de omnibus, aliis autem principibus per Monarcham, eo quod *cura* ipsorum a *cura* illa suprema descendit — *M.* i. 11. 125, 127 (*bis*)
cum diremtio universalis litigii magis Deo sit *curae* quam — *M.* ii. 9. 5
in *cura* medicinali ante ferrum et ignem omnia experienda sunt — *M.* ii. 10. 24
temporalium . . *curam* sacerdotio . . commendatam fuisse — *M.* iii. 14. 31
ut exemplar Ecclesiae, regni huius *curam* non habebat — *M.* iii. 15. 40
cum divinam *curam* perversi expectare noluerunt — *V. E.* i. 2. 26
quam repatriatio mea *curae* sit vobis ex animo — *Ep.* ix. 3

curator. signum ad quod debet intendere *curator* orbis — *M.* iii. 16. 88
ut utilia documenta . . applicentur de *curatore* isto — *M.* iii. 16. 96

curia. statera . . tantum in excellentissimis *curiis* esse solet — *V. E.* i. 18. 38
Unde cum istud [*sc.* vulgare] in excellentissima Italorum *curia* sit libratum, dici curiali meretur. Sed dicere quod in excellentissima Italorum *curia* sit libratum, videtur nugatio cum *curia* careamus : ad quod facile respondetur. Nam licet *curia* (secundum quod unica accipitur, ut *curia* regis Alamaniae) in Italia non sit, membra tamen eius non desunt . . quare falsum esset dicere *curia* carere Italos . . quoniam *curiam* habemus, licet corporaliter sit dispersa — *V. E.* i. 18. 42, 44, 45, 46, 47, 52, 54
mihi a limine suspiratae postea *curiae* separato — *Ep.* iii. 10

curialior. vocabula *curialiora* in suis cantionibus compilantes — *V. E.* i. 12. 64

curialis. Guittonem . . qui nunquam se ad *curiale* vulgare direxit — *V. E.* i. 13. 8
non *curialia* sed municipalia tantum invenientur — *V. E.* i. 13. 12
divertere a materno, et ad *curiale* vulgare intendere — *V. E.* i. 14. 42
dicimus . . *curiale* . . quod omnis Latiae civitatis est — *V. E.* i. 16. 59
illustre, cardinale, aulicum, et *curiale* adicientes — *V. E.* i. 17. 3
Est etiam merito *curiale* dicendum, quia — *V. E.* i. 18. 34
hinc est quod quicquid in actibus nostris bene libratum est, *curiale* dicatur. Unde . . dici *curiale* meretur — *V. E.* i. 18. 40, 42

vulgare, quod . . esse . . *curiale* ostensum est — *V. E.* i. 19. 2
curialitas. *curialitas*. . est . . librata regula eorum quae peragenda sunt — *V. E.* i. 18. 35
Curiatius. per totidem *Curiatios* fratres . . decertatum est — *M.* ii. 11. 31
Curio. Intonet iterum vox illa *Curionis* in Caesarem — *Ep.* vii. 82
curo. Amorem versus me non tantum *curat*, Quantum — *Canz.* xxi. 38
qui . . ad Rempublicam aliquid adferre non *curat* — *M.* i. 1. 10
Rationibus irrefragabilibus intellectum superiorem non *curas* — *M.* i. 16. 33
qui . . media vero per quae ad formam pertingeret, non *curaret* — *M.* ii. 7. 28
nihil de impedimento *curaret*, sive esset sive non esset — *M.* iii. 2. 41
qui impedimentum non *curat*, rem quae potest impediri non *curat* — *M.* iii. 2. 43, 44
Quibus illuminatis, inferiora vulgaria illuminare *curabimus* — *V. E.* i. 19. 28
sola vocabula nobilissima in cribro tuo residere *curabis* — *V. E.* ii. 7. 29
His . . rationibus, et aliis non *curandis*, conantur ostendere — *A. T.* 8. 2
curriger. Orbita . . *Currigerum* canthum libratim quemque tenebat — *Ecl.* ii. 4
curro. Iste prosyllogismus *currit* per secundam figuram — *M.* i. 11. 60
per pugnam athletarum *currentium* ad bravium — *M.* ii. 8. 78
'. . Qui stadium . . *currit*, eniti . . debet . . ut vincat . .' — *M.* ii. 8. 98
Nam si dico : 'Omne animal *currit*' — *M.* iii. 8. 28
Si vero dico : 'Omnis homo *currit*' — *M.* iii. 8. 31
subiectum, circa quod *currant* alterni sensus — *Ep.* x. 164
currus. per . . orbitam Crucifixi *currum* Sponsae regere negligentes — *Ep.* viii. 44
cursus. Pectoreos *cursu* rapido sic angere folles — *Ecl.* ii. 35
Alexander . . in medio quasi *cursu* collapsus est — *M.* ii. 9. 67
conantem Alexandrum praepedire in *cursu* coathletam Romanum — *M.* ii. 9. 78
quid aliud haec nisi liber *cursus* voluntatis in actum . . ? — *Ep.* vi. 161
faustissimi *cursus* Henrici Caesaris ad Italiam anno primo — *Ep.* vi. 199
divi Henrici faustissimi *cursus* ad Italiam anno primo — *Ep.* vii. 193
cuspis. nostrae intentionis *cuspis* legitima . . quietem . . petebat — *Ep.* i. 31
custos. anserem . . *custodes* ad defensandum Capitolium excitasse — *M.* ii. 4. 47
'In summo *custos* Tarpeiae Manlius arcis Stabat . .' — *M.* ii. 4. 53
cyclops. Mopso . . Arida *Cyclopum* placeant quod saxa sub Aetna — *Ecl.* ii. 27
rura Pelori Deserere auderes, antrum *Cyclopis* iturus? — *Ecl.* ii. 47
Cyrus. Deinde *Cyrus* rex Persarum tentavit hoc — *M.* ii. 9. 43

D

D. Et est similis processus huic : A praecedit B in C ; *D* et E se habent ut A et B ; ergo *D* praecedit E in F — *M.* iii. 5. 24, 25
et centrum terrae et aquae concentricae et coeli sit *D* — *A. T.* 13. 8
Et similiter: **A.T.** 13. 16 (*bis*), 17, 18, 27
daemon. *daemones* ad manifestandam inter se perfidiam suam non indigent nisi — *V. E.* i. 2. 28
Damascenus. abiectus Dionysius, *Damascenus*, et Beda — *Ep.* viii. 117
damno. Camillus . . qui . . *damnatus* exilio . . discessit — *M.* ii. 5. 103
damnosus. non solum non necessaria fuit locutio, sed prorsus *damnosa*[1] fuisset — *V. E.* i. 2. 41
damnum. cui pestilens animal . . in *damnum* crescebat — *Ep.* vii. 119
dampnosus *v.* **damnosus**
Daniel (Danielis). adsumpta fiducia de verbis *Danielis* praemissis — *M.* iii. 1. 19
Arnaldum *Danielem*, amorem [*sc.* poetasse invenimus] — *V. E.* ii. 2. 80
Arnaldus *Danielis*: 'Sols sui che sai lo sobraffan, chem sorz' — *V. E.* ii. 6. 60

[1] dampnosa *R*

Et huiusmodi stantiae usus est . . Arnaldus *Danielis* — *V. E.* ii. 10. 26
et huiusmodi stantiis usus est Arnaldus *Danielis* frequentissime — *V. E.* ii. 13. 10
Si vero . . oblatrarent, legant *Danielem* — *Ep.* x. 560

Dantes. Hanc epistolam scripsit *Dantes* Aligherius — *Ep.* ii. *tit.* 1
Scribit *Dantes* domino Moroello Marchioni Malaspinae — *Ep.* iii. *tit.* 1
humilis Italus *Dantes* Aligherius Florentinus et exul immeritus — *Ep.* v. *tit.* 4
Dantes Aligherius Florentinus et exul immeritus — *Ep.* vi. *tit.* 1 *et* vii. *tit.* 4
Cardinalibus Italicis *Dantes* Aligherius de Florentia — *Ep.* viii. *tit.* 1
revocatio . . qua *Dantes* Aligherius revocatur ad patriam — *Ep.* ix. 28
via . . quae famae *Dantis* atque honori non deroget — *Ep.* ix. 42
Dantes Aligherius, Florentinus natione non moribus — *Ep.* x. *tit.* 5
Libri *titulus* est : *Incipit Comoedia Dantis Aligherii* — *Ep.* x. 189
Incipit Cantica tertia Comoediae Dantis, quae dicitur Paradisus — *Ep.* x. 258
praesentes litteras inspecturis, *Dantes* Alagherii de Florentia — *A. T. init.* 2
per me *Dantem* Alagherium, philosophorum minimum — *A. T.* 24. 4

Danubius. totum quod ab ostiis *Danubii* sive Meotidis paludibus — *V. E.* i. 8. 25

Dardanides. nel terzo dell' *Eneida,* quivi : *Dardanidae duri* — *V. N.* 25. 84

Dardanus. Europa vero avo antiquissimo, scilicet *Dardano* — *M.* ii. 3. 68
'*Dardanus* Iliacae primus pater urbis et auctor . . ' — *M.* ii. 3. 73
Quod autem *Dardanus* ab Europa originem duxerit — *M.* ii. 3. 77
' . . Hae nobis propriae sedes ; hinc *Dardanus* ortus ' — *M.* ii. 3. 84

Darius. Post hos vero Xerxes *Darii* filius et rex in Persis — *M.* ii. 9. 49

David. Hinc etiam dicebatur de coelo peccatori *David* — *M.* i. 13. 30
per victoriam *David* de Golia obtentam instantia refellatur — *M.* ii. 10. 86
cum Spiritus Patri et Filio coaeternus ait per os *David* — *M.* iii. 1. 31
Non enim peccatur . . in *David* . . sed in Spiritum Sanctum — *M.* iii. 4. 85
cupiditas . . praeelectae civitati *David* obsidionem peperit — *Ep.* viii. 7

de. *In exitu Israel de Aegypto* Cantavan tutti — *Purg.* ii. 46
Veni, sponsa, de Libano cantando — *Purg.* xxx. 11
Conqueror, cor suave, *de* te primo — *Canz.* xxi. 14
Semper insurgunt contra me *de* limo — *Canz.* xxi. 18
Nec dicit ipsa : ' Malum est *de* isto ' — *Canz.* xxi. 22
Quantum spes inter me *de* ipsa durat — *Canz.* xxi. 39
Forte recensentes pastas *de* more capellas — *Ecl.* i. 3
Placatique ruant campis *de* monte leones — *Ecl.* i. 22
Orbita, qua primum flecti *de* culmine coepit — *Ecl.* ii. 3
Nodosoque piri vulso *de* stirpe bacillo Stabat subnixus — *Ecl.* ii. 14
Tum senior viridi canum *de* cespite crinem Sustulit — *Ecl.* ii. 32
similis natis *de* murmure cannis — *Ecl.* ii. 51
quemadmodum *de* labore antiquorum ditati sunt — *M.* i. 1. 4
ne *de* infossi talenti culpa quandoque redarguar — *M.* i. 1. 15
in proposito est, hanc *de* suis enucleare latibulis — *M.* i. 1. 32
non tam *de* propria virtute confidens, quam *de* lumine Largitoris — *M.* i. 1. 36, 37
Maxime autem *de* hac tria dubitata quaeruntur — *M.* i. 2. 8
an Romanus populus *de* iure Monarchiae officium sibi adsciverit — *M.* i. 2. 11
si ultimum *de* potentia totius humanitatis appareat — *M.* i. 3. 37
nulla vis . . ultimum est *de* potentia alicuius illorum — *M.* i. 3. 41
ultimum *de* potentia . . humanitatis, est . . virtus intellectiva — *M.* i. 3. 63
iudicem . . *de* cuius iudicio cuncta litigia dirimantur — *M.* i. 10. 23
iustitia *de* se et in propria natura considerata — *M.* i. 11. 15
secundum quod magis et minus . . *de* contrariis admiscetur — *M.* i. 11. 27
Ubi ergo minimum *de* contrario iustitiae admiscetur — *M.* i. 11. 29
quo minus in ea est *de* contrarietate ad talem dispositionem — *M.* i. 13. 40
sibi repatriandi licentia *de* auctoritate Senatus allata est — *M.* ii. 5. 108

licet fur *de* furto subveniat pauperi	*M.* ii. 6. 56
Ille igitur populus . . *de* divino iudicio praevaluit	*M.* ii. 9. 3
ergo *de* divino iudicio praevaluit	*M.* ii. 9. 109
cum *de* libero adsensu partium . . iudicium postulatur	*M.* ii. 10. 11
ut . . *de* communi adsensu . . palaestram ingrediantur	*M.* ii. 10. 35
de communi adsensu congregati propter zelum iustitiae	*M.* ii. 10. 43
de communi amborum regum adsensu . . inter se . . dimicatum est	*M.* ii. 11. 11
de communi adsensu partium . . decertatum est	*M.* ii. 11. 28
licet [*sc.* argumentum] *de* sua forma per aliquem locum teneat	*M.* ii. 12. 61
de illarum praevalentia credo sperantes, Imperio derogant	*M.* iii. 3. 57
cum Christus Sacerdotes obiurgaverit *de* contrario	*M.* iii. 3. 97
Samuelem, qui vice Dei *de* praecepto fungebatur	*M.* iii. 6. 5
de lege vel *de* arbitrio potest agere circa aliquid	*M.* iii. 6. 31, 32
successorem Petri omnia *de* concessione Dei posse . . ligare	*M.* iii. 8. 9
quia Petrus, *de* more, subito respondebat	*M.* iii. 9. 17
Et quod Petrus *de* more ad superficiem loqueretur	*M.* iii. 9. 63
planum est quod nihil poterat *de* Imperio conferre	*M.* iii. 10. 86
invenio sacerdotes primos ab illa *de* praecepto remotos	*M.* iii. 14. 34
animalibus . . *de* locutione non oportuit provideri	*V. E.* i. 2. 35
haec minima pars quantum ad numerum fuit *de* semine Sem	*V. E.* i. 7. 66
Gerardus *de* Borneil : 'Sim sentis fezelz amics . .'	*V. E.* i. 9. 23
Haec cum *de* communi consensu multarum gentium fuerit regulata	*V. E.* i. 9. 97
ut puta Petrus *de* Alvernia, et alii antiquiores doctores	*V. E.* i. 10. 24
duae consonantes extremae non sunt *de* syllaba praecedente	*V. E.* ii. 5. 31
Iudex *de* Columnis *de* Messana : 'Amor che lungiamente . .'	*V. E.* ii. 5. 43 (*bis*)
quia *de* propria cantionis arte non est	*V. E.* ii. 9. 28
quod si *de* propria cantionis arte rithimus esset	*V. E.* ii. 9. 31
videlicet Guidonem *de* Ghisileriis	*V. E.* ii. 12. 40
Consilium et Universitas partis Alborum *de* Florentia	*Ep.* i. *tit.* 9
scripsit Dantes Aligherius Oberto et Guidoni comitibus *de* Romena, post mortem Alexandri comitis *de* Romena	*Ep.* ii. *tit.* 2, 3
ne forte coelestis imber . . in vacuum *de* altissimo cadat	*Ep.* v. 76
de inviolabili iure fluctus Amphitritis attingens	*Ep.* vii. 58
ut . . ulciscaris illum qui misit te *de* gente brutali et *de* festina sua sollemnitate	*Ep.* vii. 110 (*bis*)
sume tibi fiduciam *de* oculis Domini Dei Sabaoth	*Ep.* vii. 177
cum *de* tot pastoris officium usurpantibus, *de* tot ovibus . . una sola vox . . audiatur	*Ep.* viii. 97, 98
victorioso domino, domino Kani Grandi *de* Scala	*Ep.* x. *tit.* 2
Nam *de* illo et circa illum totius operis versatur processus	*Ep.* x. 170
ut dicit Commentator in *de Substantia Orbis*	*A. T.* 18. 39

His quoque locis : **M. i.** 2. 19, 24 ; 3. 78, 79 ; 4. 19 (*de* sursum sonuit) ; 5. 5, 14 ; 7. 7 (et hoc est *de* se manifestum), 13 (ut ex superioribus colligi potest *de* facili) ; 8. 6 (*De* intentione Dei est, ut), 12, 14, 28 (ut *de* se patet) ; 9. 7 ; 10. 9 (quod *de* se patet), 11 ; 11. 32, 36, 77 (*de* facili), 126, 132 ; 12. 9, 13, 15, 51, 82 ; 13. 11 (sequitur *de* necessitate), 15, '17', '26', 29 ; 14. 15 (ut manifestum est *de* se), 64, 68 ; 15. 12, 19 ; **ii.** 1. 53 (*de* iure), 56 ; 2. 2, 4, 5 (*de* iure), 28, 54 (*de* iure), 74 (cera impressa *de* illo) ; 3. 2 (*de* iure), 49, 53, 56, 70, '83', 85, 91, 94, 98, 105, 116 ; 4. 3 (*de* iure), 26 (*de* iure), 32 ; 5. 24, 25, 41, 43, 49, 52, '58', 68, 85, 118, 141, 142, '146', 158 (*bis*) ; 6. 13 (*de* iure), 44, 59, 60, 64, 66 ; 7. 2 (*de* iure), 21 (*de* iure), 41, 56, '72', 80, 89 (*de* iure) ; 8. 32, '38' (Homo . . *de* domo Israel), 48, 59, 82, 84 ; 9. 67, 80, 91, 111 (*de* iure) ; 10. 2 (*de* iure), 8, 28, 37 (cum *de* hac materia tangeret), 52 (*de* iure), 84, 86, 93 (*de* iure) ; 11. 8[a] (*de* primo), 8[b], 24, 25, 42, 57, 79 (*de* iure) ; 12. 25 (*de* iure), 43, 57 (*de* iure) ; 13. 2 (*de* iure), 11, 16, 49 (*de* iure), 51, 64 (*de* iure) ; **iii.** 1. 4, 6, 8, 12, 19, 23 (unus *de* Seraphim), 24, 27, 28, 34, 39 (*de* iure) ; 2. 21 (sequitur *de* necessitate), 25 (ut *de* se patet), 41, 48 (*de* necessitate sequitur) ; 3. 8, 10, 12, 14, 27, 43, 44, 60 (quem-

dam *de* illis), 62, 70; 4. 6, 7, 25, 61, 73 (si talia fuerint *de* ignorantia), 104; 5. 1, 2, 12 (*de* facili); 6. 1; 7. 1, 19, 23, 27 (quod patet *de* levi); 8. 1, 7; 9. 27, 57, 100, 103, 123, 126, 131; 10. 19 (*de* iure), 21 (*de* iure), 23, 38 (*de* facili), '59', 118 (hoc facere potuisset *de* se); 12. 2, 21 (aliquod unum *de* illo genere), 28, 75; 13. 14, 37, '52', 62[a], 62[b] (*de* iure); 14. 44 (*de* facili), 49; 15. 2 (non est *de* numero . . virtutum), 8 (non est *de* numero virtutum), 12, 13, '29' (Regnum . . non est *de* hoc mundo), 41; 16. 26, 27, 96, 116, 125 (*de* iure); **V.E. i.** 1. 1, 11, 40; 2. 22, 24, 30, 43, 44, 53, 54; 3. 16, 18, 25; 4. 9, '13' (*De* fructu . . vescimur), '15' (*de* fructu . . ne comederemus); 5. 21; 6. 5; 7. 56, 68; 9. 3, 4; 10. 41, 71; 11. 6; 12. 5; 13. 30, 31, 46 (*bis*); 15. 1 (Illud . . quod *de* . . silva residet), 9, 26, 54; 16. 4, 19, 20, 21; 17. 15, 19, 20, 21 (*bis*); 18. 12, 28; 19. 21; **ii.** 1. 48; 2. 79, 81; 3. 60; 4. 12, 50, 78 (*de* . . ingenio confidentes); 5. 1, 26, 45, 72; 6. 10, 27, 47, 58, 62, 64, 70, 74; 7. 75; 8. 83; 9. 5, 18, 27; 10. 3, 4, 13 (*bis*), 14, 22; 11. 29 (*bis*), 44, 51; 12. 4, 5, 16, 22, 50, 85 (*bis*), 89, 90, 91, 92 (*bis*); 13. 2, 5, 31 (*bis*), 32, 47, 61, 76, 86, 103; 14. 2, 4; **Ep.** i. 32, 69; ii. *tit.* 4; 46 (me . . excuso *de* absentia); iv. 4, 5, 41, 55, '56'; v. 17 (leo fortis *de* tribu Iuda), 20, 31, 39, 51 (si quid *de* . . semine superest), 87 (oves *de* ovili suo), 158 (*de* sursum esse); vi. 23, 132, 134; vii. 67, 71, 136; viii. *tit.* 1; 8, 20, 54, 63, 70 (*de* ovibus . . minima una), 134, 182; ix. 25; x. 39, 82, 84 (quod *de* proposito.), 94, 108, 111, 112, 114, 116, 122 (*De* istis tria), 127, '143' (*bis*), 147, 151, 165, 166, 229, 247, 260, '269', 293, 345, 347, 380, 405, 407, 432 (*de magis et minus*), 435, 441 (*bis*) (*de* gloria Dei, sive *de luce recipit affluentius*), 453 (*de* . . luce plus recipiat), 469 (magis *de* luce . . recipit), 481, 482, 492 (magis recipit *de* luce), 497, 507 (*plus de luce . . recipit*), 511, 516, 519, 553, 554, 555, 556, 583, 603 (spero *de* magnificentia vestra, ut), 606, 610, 611, 617; **A.T.** *init.* 2; 1. 9; 2. 1; 5. 6; 6. 4; 8. 15; 10. 4 (*de* necessitate); 12. 11, 58, 61; 13. 41, 42, 43; 14. 8 (ut *de* se patet); 15. 24; 18. 50 (ut *de* se patet), 62; 19. 35, 70; 20. 1, 6; 21. 56, 64, 65 (*bis*), 67; 23. 29, 62; 24. 3

de. Pisani: 'Bene andonno li fanti *de* Fiorensa per Pisa' — *V.E.* i. 13. 22
'Fo voto a Dio, che in gassarra eie lo comuno *de* Lucca' — *V.E.* i. 13. 24
'Per le plage *de* Dio tu non veras' — *V.E.* i. 14. 40

debello. '. . Parcere subiectis et *debellare* superbos' — *M.* ii. 7. 77

debeo. *Multum, Roma, tamen debes civilibus armis* — *V.N.* 25. 87
et hoc Monarcha, sive Imperator dici *debet* — *M.* i. 5. 69
multo magis *debet* reperiri in ipsa multitudine — *M.* i. 6. 18
in ipsa totalitate reperitur, sive reperiri *debet* — *M.* i. 6. 25
regna ordinari *debent* ad unum Principem, sive Principatum — *M.* i. 6. 27
Ubicumque potest esse litigium, ibi *debet* esse iudicium — *M.* i. 10. 2
quod Monarchae maxime hominum recta dilectio inesse *debeat* — *M.* i. 11. 112
ergo ab eo maxime diliguntur, vel diligi *debent* — *M.* i. 11. 117
Nihil . . agit, nisi tale existens, quale patiens fieri *debet* — *M.* i. 13. 14
regulam . . particulares principes ab eo recipere *debent* — *M.* i. 14. 57
cum . . nullum *debitae* perfectionis patiatur defectum — *M.* ii. 2. 26
si pars *debet* se exponere pro salute totius . . homo pro patria *debet* exponere se ipsum — *M.* ii. 8. 12, 15
'Cum ignoremus quid agere *debeamus* . .' — *M.* ii. 8. 62
latere non *debet* quoniam . . ita se habet res — *M.* ii. 8. 86
non enim athletae impedimento in alterutrum uti *debent* — *M.* ii. 8. 92
'. . eniti et contendere *debet* quam maxime possit, ut vincat; supplantare eum quicum certet, nullo modo *debet*' — *M.* ii. 8. 99, 101
Pontifex . . cui non quidquid Christo, sed quidquid Petro *debemus* — *M.* iii. 3. 39
illa reverentia fretus, quam pius filius *debet* patri — *M.* iii. 3. 129
errare . . accipiendo aliter quam accipi *debeat* — *M.* iii. 4. 50
debet [*sc.* Ecclesia] semper inniti super illud — *M.* iii. 10. 57
quod . . Imperatores . . *debent* ab Ecclesia advocari — *M.* iii. 11. 10
omnes homines sunt unius generis: ergo *debent* reduci ad unum — *M.* iii. 12. 7
signum ad quod maxime *debet* intendere curator orbis — *M.* iii. 16. 88
reverentia . . qua primogenitus filius *debet* uti ad patrem — *M.* iii. 16. 136
eos praeterire *debemus*, cum — *V.E.* i. 2. 26

Quapropter superiora notantibus innotescere *debet* — *V. E.* i. 12. 71
quare ipsum illustre merito profiteri *debemus* — *V. E.* i. 17. 39
utrum versificantes vulgariter *debeant* illud uti — *V. E.* ii. 1. 15
omnis qui versificatur suos versus exornare *debet* — *V. E.* ii. 1. 18
videtur quod quisque versificator *debeat* ipsum uti — *V. E.* ii. 1. 21
nec semper excellentissime poetantes *debent* illud induere — *V. E.* ii. 1. 34
si non omnibus convenit, non omnes ipsum *debent* uti : quia inconvenienter agere nullus *debet* — *V. E.* ii. 1. 76, 78
quod quilibet suos versus exornare *debet* in quantum potest — *V. E.* ii. 1. 79
non omnes versificantes . . illustre uti vulgare *debere* — *V. E.* ii. 2. 3
Nunc autem quomodo ea coartare *debemus* . . vestigare conemur — *V. E.* ii. 3. 2
sed cantiones per se totum quod *debent* efficiunt — *V. E.* ii. 3. 28
unumquemque *debere* materiae pondus propriis humeris coaequare — *V. E.* ii. 4. 29
in iis quae dicenda occurrunt, *debemus* discretione potiri — *V. E.* ii. 4. 36
promissum fascem . . quomodo viere quis *debeat*, instruemus — *V. E.* ii. 5. 75
vulgare illustre . . quo tragice *debent* uti poetae vulgares — *V. E.* ii. 7. 26
cuiuslibet operis cognitio praecedere *debet* operationem — *V. E.* ii. 8. 4
habitudo quaedam quam carmina contexendo considerare *debemus* — *V. E.* ii. 12. 3
Sic proinde restat circa rithimos mixtos tantum *debere* insisti — *V. E.* ii. 13. 19
ubi forte contra *debitam* celeritatem defecisse despicimur — *Ep.* i. 12
quamvis ex ore tuo iustius prodire *debuerat* — *Ep.* iv. 9
debitae subiectionis officium denegando — *Ep.* vi. 33
cum . . labia mea *debitum* persolverunt — *Ep.* vii. 43
'. . cui regnum Italiae Romanaque tellus *Debentur*' — *Ep.* vii. 92
litteris vestris, et reverentia *debita* et affectione receptis — *Ep.* ix. 2
proprie autem loquendo non *debet* dici nisi *prologus* — *Ep.* x. 295
Nobiliori corpori *debetur* nobilior locus ; aqua est nobilius corpus quam terra ; ergo aquae *debetur* nobilior locus — *A. T.* 4. 2, 3
et hoc erat secundum quod declarari *debebatur* — *A. T.* 12. 38
quod erat primum . . quod destrui *debebatur* — *A. T.* 12. 65
quod demonstrari *debebat* — *A. T.* 13. 30
quaestio an est *debet* praecedere quaestionem propter quid est — *A. T.* 20. 5
ut manifestissimum esse *debet* omnibus in philosophia nutritis — *A. T.* 21. 24
Nobiliori corpori *debetur* nobilior locus — *A. T.* 23. 14
cum concluditur quod ideo aqua *debet* esse in altiori loco — *A. T.* 23. 18
cum . . per hoc concluditur quod *debeat* esse excentrica — *A. T.* 23. 51

debite. tam *debite* quam devote . . vestris obedire mandatis — *Ep.* i. 71

debitum, debitus *v.* **debeo**

decanto. Tityre, tunc, si Mopsus, ait, *decantat* in herbis Ignotis — *Ecl.* i. 24

decasyllabus. Quod carmen licet *decasyllabum*[1] videatur — *V. E.* ii. 5. 28

decedo. e vita liber *decedere* maluit quam sine libertate manere in illa — *M.* ii. 5. 138

decem. Hac implebo *decem* missurus vascula Mopso — *Ecl.* i. 64
ponamus quod . . distet . . per *decem* [*sc.* stadia] — *A. T.* 16. 22

decens. alia [*sc.* verba] *decenti* prolixitate passim veniant ad extremum — *V. E.* ii. 14. 19

decenter. quantis . . nostra fraternitas *decenter* procedendo indigeat — *Ep.* i. 10

decentior. *decentiorem* atque illustrem Italiae venemur loquelam — *V. E.* i. 11. 2

decerno. humana ratio percunctando *decernit* . . posse — *Ep.* vi. 41

decerpo. Post hos incolas Anconitanae Marchiae *decerpamus* — *V. E.* i. 11. 19

decerto. in his duobus *decertandi* generibus ita se habet res, ut in altero sine iniuria *decertantes* impedire se possint — *M.* ii. 8. 87, 89
Pyrrhum, qui pro imperio *decertando* sic aurum despiciebat — *M.* ii. 10. 82
in conspectu regum et populorum . . *decertatum* est — *M.* ii. 11. 33

[1] decasillabum *R*

sub forma.. duelli, de Imperio *decertatum* fuisse, Livius narrat: in quo quidem modo *decertandi* cum Samnitibus — *M.* ii. 11. 42, 44
Fabricio pro Romanis, Pyrrho pro Graecis.. *decertantibus* — *M.* ii. 11. 58
'.. ministri mei utrique *decertarent*, ut non traderer..' — *M.* iii. 15. 31

decet. *Decebat* enim summum Salvatorem, summam salutationem exprimere — *M.* i. 4. 26
Sic Illum prorsus operari *decebat* — *M.* ii. 4. 71
de idiomate illo venari nos *decet* — *V. E.* i. 6. 5
vulgare illustre tam prosaice quam metrice *decere* proferri — *V. E.* ii. 1. 5
cautionem atque discretionem habere, sicut *decet* — *V. E.* ii. 4. 70
duos [*sc.* pedes stantiam] habere *decet* — *V. E.* ii. 10. 35
velut *decet* imperatoriam maiestatem, benignissimum — *Ep.* vii. 40
quem 'omnem iustitiam implere' *decebat* — *Ep.* vii. 73
Eos.. gregum vestigia sectari non *decet* — *Ep.* x. 49

decima. Non *decimas quae sunt pauperum Dei*, Addomandò — *Par.* xii. 93

decimus. in *decimo* de rerum transmutatione — *M.* ii. 8. 84
Sumunt etenim sibi principium de *decimo* primae Philosophiae — *M.* iii. 12. 2

decimus quartus (XIV)
Scriptum.. *XIV* Kal. Maias MCCCXI — *Ep.* vii. 192

decimus tertius. dies fuit.. *decimus tertius* ante kalendas Februarias — *A. T.* 24. 21

decipio. nolite, velut ignari, *decipere* vosmetipsos — *Ep.* v. 110
sic circa unam vel alteram rem credulitate *decipitur* — *Ep.* x. 46

decisio. cum.. omne finitum per finitas *decisiones* absumatur — *M.* iii. 10. 94

Decius. Accedunt nunc illae sacratissimae victimae *Deciorum* — *M.* ii. 5. 129
Inquit enim Tullius hoc de *Deciis*: 'Publius *Decius*, princeps in ea familia, Consul..' — *M.* ii. 5. 143 (*bis*)

declamo. nescio quod *Speculum*, Innocentium, et Ostiensem *declamant* — *Ep.* viii. 119

declaratio. Ex hac itaque *declaratione* sic arguatur — *M.* i. 11. 54
Et prima propositio *declaratione* praecedente apparet — *M.* i. 11. 66
propter *declarationem* adsumendae propositionis — *M.* i. 15. 55
in *declaratione* rei nimium dubitatae — *Ep.* iv. 10

declaro. Satis igitur *declaratum* est, quod.. est — *M.* i. 4. 1
Ex iis ergo quae *declarata* sunt, patet — *M.* i. 4. 32
Satis igitur *declarata* subadsumpta principali, patet — *M.* i. 11. 146
Quod sic *declaratur*: — *M.* i. 13. 37 *et* 14. 3
Quod.. bonum praefatum intenderit.. gesta sua *declarant* — *M.* ii. 5. 33
Declarata igitur duo sunt — *M.* ii. 6. 1
ut iam *declaratum* est — *M.* ii. 6. 30
et hoc sic *declaratur*: — *M.* ii. 7. 25
Quod autem verum sit quod dicitur, sic *declaro*: — *M.* iii. 2. 30
ut *declaratum* est — *M.* iii. 3. 107
Maior propositio.. *declarata* est in terminis — *M.* iii. 13. 39
Nempe legum sanctiones altissime *declarant* — *Ep.* vi. 40
quid aliud *declarando* respondeam..? — *Ep.* viii. 64
Consequentia *declaratur* sic: — *A. T.* 12. 13
et hoc erat secundum quod *declarari* debebatur. Tertium vero *declaro* sic: — *A. T.* 12. 38, 39
quod erat tertium consequentiae membrum *declarandum* — *A. T.* 12. 60
ex hac conclusione sequitur, ut *declarabo*, quod — *A. T.* 16. 7
Quod illa sequantur ex conclusione, sic *declaro*: — *A. T.* 16. 16
et sic *declarata* est consequentia — *A. T.* 16. 42
Quod etiam sequatur.. sic *declaro*: — *A. T.* 16. 47
quod erat secundo *declarandum* — *A. T.* 16. 57

declinatio. quod illa *declinatio* non potuit esse propter — *A. T.* 20. 66

declino. unde digna supplicia impius *declinare* arbitratur — *Ep.* vi. 97
cum .. ipsa tantum *declinet* per zodiacum .. versus polum — *A. T.* 20. 61
declivium. non adscensus, sed per altera *declivia* ruina constabit — *V. E.* ii. 7. 22
declivus. quae Maenalus alto Vertice *declivi* celator Solis inumbrat — *Ecl.* i. 12
decor. 'Tu .. sapientia plenus et perfectus *decore* ..' — *Ep.* x. 522
decoro. Comoediae sublimem Canticam, quae *decoratur* titulo *Paradisi* — *Ep.* x. 72
decretalis. suis *Decretalibus* .. tota intentione innixi — *M.* iii. 3. 55
Post Ecclesiam vero sunt traditiones, quas *Decretales* dicunt — *M.* iii. 3. 93
decretalista. Sunt etiam tertii quos *Decretalistas* vocant — *M.* iii. 3. 53
decretum. Caiphas, cum verum dixit de coelesti *decreto* — *M.* ii. 13. 52
posse [*sc.* successorem Petri] solvere leges et *decreta* Imperii, atque leges et *decreta* ligare pro regimine temporali — *M.* iii. 8. 11, 12
auctoritatem et *decreta* Imperii solvere et ligare ipsum posse — *M.* iii. 8. 21
quod possit solvere seu ligare *decreta* Imperii, sive leges — *M.* iii. 8. 71
decumbo. ubi vulpecula foetoris istius, venantium secura, *decumbat* — *Ep.* vii. 138
decursus. 'lignum, quod secus *decursus* aquarum fructificat ..' — *M.* i. 1. 11
decus. O Meliboee, *decus* vatum quoque nomen in auras Fluxit — *Ecl.* i. 36
decuso. ipsum vulgare illustre *decusamus* adiectione secunda — *V. E.* i. 18. 2
Quare prorsus tanto *decusari* vocabulo promeretur — *V. E.* i. 18. 17
dedecet. quae .. potiri *dedecet* aulice poetantem — *V. E.* ii. 13. 88
dedico. Canticam .. tamquam sub epigrammate proprio *dedicatam* — *Ep.* x. 74
dedignatio. et sic provocant .. quosdam ad *dedignationem* — *M.* iii. 3. 31
dedignor. humana secuti sunt, brutalia *dedignantes* — *V. E.* i. 12. 24
deditio. dum per legatos ad *deditionem* Romanos praemoneret — *M.* ii. 9. 64
deductio. diesim dicimus *deductionem* vergentem de una oda in aliam — *V. E.* ii. 10. 22
defectivus. de tot *defectivis* prolationibus .. perfectum [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 17. 21
defectus. cum .. nullum debitae perfectionis patiatur *defectum* — *M.* ii. 2. 27
Omne ergo quod movetur, est in aliquo *defectu* — *Ep.* x. 483
de quodam sempiterno, in quo posset *defectus* sempiternari — *Ep.* x. 498
defendo. Tityrus .. *defensus* acerna Fronde .. incumbebat — *Ecl.* ii. 12
qui senectutem a Cicerone *defensam*, resumeret defensandam — *M.* i. 1. 23
'.. si socios aequitate et fide *defendissent* ..' — *M.* ii. 5. 65
Quod ut gloriosa longanimitas foveat et *defendat* — *Ep.* viii. 142
defensio. An septi vallo ridiculo cuiquam *defensioni* confiditis? — *Ep.* vi. 77
defenso. qui senectutem a Cicerone defensam, resumeret *defensandam* — *M.* i. 1. 24
anserem .. custodes ad *defensandum* Capitolium excitasse — *M.* ii. 4. 47
eiusque semper populum *defensantes* nos — *Ep.* i. 65
suis insidiis ac potestati contra *defensantes* Angelos — *Ep.* viii. 37
defensor. divina potentia clypeus *defensorum* veritatis adstruitur — *M.* iii. 1. 21
defero. cumque .. nihil *deferri* possit nisi per medium sensuale — *V. E.* i. 3. 19
Argenteas etenim scuticas in purpureo *deferebat* extrinsecus — *Ep.* ii. 16
defesa* v. *difesa
deficio. cum Deus et Natura in necessariis non *deficiat* — *M.* i. 10. 5
cum etiam leges municipales quandoque *deficiant* — *M.* i. 14. 35
Magi .. naturalibus principiis .. utentes, et ibi *deficientes* — *M.* ii. 4. 13
natura enim in providendo non *deficit* ab hominis providentia, quia si *deficeret*, effectus superaret causam — *M.* ii. 7. 3, 4
Ergo ab hac providentia natura non *deficit* in suis ordinatis — *M.* ii. 7. 13
Sicut ille *deficeret* ab artis perfectione, qui — *M.* ii. 7. 25
Sed natura in nulla perfectione *deficit* — *M.* ii. 7. 32
natura .. aliter sibi *defecisset*, quod est impossibile — *M.* ii. 7. 62
Nam ubicumque humanum iudicium *deficit* — *M.* ii. 10. 3
quod ex illa inferre conantur, in termino *deficit* — *M.* iii. 7. 11
ubi forte contra debitam celeritatem *defecisse* despicimur — *Ep.* i. 12
Quippe nec panis *deficiet* — *Ep.* ix. 52

in tantum elevatur ut memoria post reditum *deficiat* — *Ep.* x. 537
si recordatur et contentum tenet, sermo tamen *deficit* — *Ep.* x. 575
natura . . nullo modo potest a sua intentione *deficere* — *A. T.* 18. 25
Motor coeli *deficeret* ab integritate diffusionis suae bonitatis — *A. T.* 18. 41
et sic ratio *deficiebat* in prima propositione — *A. T.* 23. 23

defigo. cum primum pedes iuxta Sarni fluenta . . *defigerem* — *Ep.* iii. 13

definitio. Si ergo *definitio* ista bene quid est et quare comprehendit — *M.* ii. 5. 9

definitivus. Forma sive modus tractandi est . . *definitivus* — *Ep.* x. 185

deflecto. quamvis longa sitis in dubium . . certa . . *deflectat* — *Ep.* vii. 35
cum cervicem Cremonae *deflexeris* contumacis — *Ep.* vii. 127

defleo. Hinc diu super flumina confusionis *deflevimus* — *Ep.* vii. 11
hereditas nostra, quam sine intermissione *deflemus* ablatam — *Ep.* vii. 185
is sanctam Ierusalem velut exstinctam . . *deflevit* — *Ep.* viii. 15

defluo. et illud de memoria sane tua non *defluat* — *Ep.* iv. 56
cum sit Caesar, et maiestas eius de fonte *defluat* pietatis — *Ep.* v. 39
ab Augusti circumspectione non *defluat*, quod — *Ep.* vii. 77

deformis. puta cum formosae mulieres *deformibus* admiscentur — *V. E.* ii. 1. 90

deformitas. morum habituumque *deformitate* prae cunctis . . foetere — *V. E.* i. 11. 16

defraudatio. quibus non solum *defraudatio* fit in ecclesiarum proventibus — *M.* ii. 12. 5

defunctus. ut ira *defuncti* Antistitis in te . . frondesceret — *Ep.* viii. 166

degener. '. . *Degener*, incestae sceptris cessure sorori . .' — *M.* ii. 9. 73

dego. Nescius in tenera quod nos duo *degimus* herba — *Ecl.* ii. 70
ut . . genus mortale . . ubique . . civiliter *degeretur* — *Ep.* vi. 8

degratiatus. ne *degratiati* collegae propter te remanerent inglorii — *Ep.* viii. 160

degusto. fructus eorum vel . . non vidit, vel . . minime *degustavit* — *M.* iii. 3. 91
potestis . . speratae laetitiae iam primitias *degustare* — *Ep.* v. 99

deicio. ut . . hos exterminii *deiciat* in terrorem — *Ep.* x. 5

deinceps. *Heu miser! quia frequenter impeditus ero deinceps* — *V. N.* 2. 38
pudeat idiotas tantum audere *deinceps* — *V. E.* ii. 6. 25

deinde. primum quantum ad velle, *deinde* quantum ad posse — *M.* i. 11. 68
primo res apprehenditur, *deinde* . . iudicatur, et ultimo — *M.* i. 12. 19
Est enim natura in mente primi motoris . . *deinde* in coelo — *M.* ii. 2. 17
cum incautum Porsenam invasit, cum *deinde* . . adspiciebat — *M.* ii. 5. 123
Primus . . Secundus . . *Deinde* Cyrus . . tentavit hoc — *M.* ii. 9. 43
Deinde cum finitimis . . decertatum fuisse, Livius narrat — *M.* ii. 11. 39
Dicunt enim primo . . *Deinde* arguunt, quod — *M.* iii. 4. 16
Et subdit . . *Deinde* innuit causam, quare — *M.* iii. 4. 68
Adsumunt etiam argumentum . . *Deinde* sic arguunt — *M.* iii. 5. 6
Dicit enim Christus Petro . . *Deinde* subdit — *M.* iii. 8. 58
dignitates illas *deinde* neminem adsumere posse, nisi — *M.* iii. 10. 7
cum . . sollicitudo provisionis instaret, et *deinde* cautela — *M.* iii. 14. 41
Ante omnia ergo dicimus . . *Deinde* . . debemus — *V. E.* ii. 4. 35
Post hoc pentasyllabum et *deinde* trisyllabum ordinamus — *V. E.* ii. 5. 60
et primo de cantu, *deinde* de habitudine, et postmodum — *V. E.* ii. 10. 13
Et primo secundum totam stantiam . . *deinde* secundum partes — *V. E.* ii. 14. 6
furentem nunc in contraria . . *deinde* in idem . . clamantem — *Ep.* vi. 108
sed si alia per vos aut *deinde* per alios invenietur — *Ep.* ix. 41
De istis tria sunt . . *Deinde* inquiremus alia tria — *Ep.* x. 129
de subiecto . . prout ad literam accipitur; *deinde* . . prout — *Ep.* x. 166
Postea dicit . . *Deinde* cum dicit — *Ep.* x. 586
Prima fuit talis . . *Deinde* procedebatur — *A. T.* 3. 5
gibbus aquae sit in quo H . . *deinde* protrahatur linea — *A. T.* 13. 15

delabor. ancile de coelo in urbem Deo electam *delapsum* fuisse — *M.* ii. 4. 33

delectabilior. *delectabiliori* atque utiliori sermone uti quam Latinos — *V. E.* i. 6. 37
propter sui faciliorem ac *delectabiliorem* vulgaritatem — *V. E.* i. 10. 14

delectabilis. secundum quod animale, *delectabile* [*sc.* quaerit] *V. E.* ii. 2. 53
quae maxima sint . . in eo quod est *delectabile* *V. E.* ii. 2. 67
dicimus illud esse maxime *delectabile* quod per preciosissimum obiectum appetitus delectat *V. E.* ii. 2. 68
Nam si *delectabiles* et utiles amicitias inspicere libeat *Ep.* x. 25
delectatio. sequitur de necessitate *delectatio*, quia *delectatio* rei desideratae semper adnexa est *M.* i. 13. 11, 12
cum . . propter blandas adolescentiae *delectationes* indigeant directivo *M.* i. 15. 71
multa quaerentur quae magnam habent utilitatem et *delectationem* *Ep.* x. 622
delecto. Ma luce rende il salmo *Delectasti* *Purg.* xxvii. 80
unde fit, quod omne agens, in quantum huiusmodi, *delectatur* *M.* i. 13. 8
quod per preciosissimum obiectum appetitus *delectat* *V. E.* ii. 2. 69
deleo. Exsicca lacrymas; et moeroris vestigia *dele*, pulcerrima *Ep.* v. 30
deletio. ut ad finalem Romanae rei *deletionem* non restaret nisi *M.* ii. 4. 60
in Thessaliam . . Thessaliam, inquam, finalis *deletionis* *Ep.* v. 49
Delia. ut si *Delia* geminatur in coelo, geminetur et Delius *Ep.* vi. 54
deliciae *v.* **delitiae**
delictum. confusioni . . quae luit *delictum* in aedificatione Babel *V. E.* i. 9. 19
delinquo. Nulla etenim conditio *delinquentis* formidolosior, quam *Ep.* vi. 61
deliro. cum adfore stupescetis . . *delirantis* Hesperiae domitorem *Ep.* vi. 87
delitiae (deliciae). '. . quae ascendit de deserto, *delitiis* affluens . .' *M.* iii. 10. 60
num fuerat satis . . quod . . *delitiarum* exulabas a patria? *V. E.* i. 7. 10
aedificia vestra . . *delitiis* inconsulte mutata *Ep.* vi. 103
Hoc est coelum *deliciarum* Domini; de quibus *deliciis* dicitur contra Luciferum per Ezechielem: 'Tu . . in *deliciis* Paradisi Dei fuisti' *Ep.* x. 519 (*bis*), 522
delitigo. '. . Iratusque Chremes tumido *delitigat* ore . .' *Ep.* x. 216
delitiosissimus. ut locum suae nationis *delitiosissimum* credat esse sub sole *V. E.* i. 6. 12
delitiosus. multas esse . . magis *delitiosas* . . urbes quam . . Florentiam *V. E.* i. 6. 34
Delius. ut si Delia geminatur in coelo, geminetur et *Delius* *Ep.* vi. 55
demano. si regiminis temporalis auctoritas a sacerdotio *demanaret* *M.* iii. 14. 39
demento. et in hoc non solum plebea *dementat* intentio *V. E.* i. 13. 5
demereo. 'homo, prout merendo et *demerendo* . . obnoxius est' *Ep.* x. 174
'homo, prout merendo et *demerendo* . . est . . obnoxius' *Ep.* x. 241
Demetrius. quod in Alcimum cum *Demetrio* consensistis *Ep.* viii. 65
deminutio. absque importuna *deminutione* verba non capiunt *Ep.* iv. 14
democratia. politiae . . obliquae, *democratiae* . . atque tyrannides *M.* i. 12. 58
demonstratio. Maior propositio huius *demonstrationis* declarata est *M.* iii. 13. 38
Sic igitur patet per veram *demonstrationem* *A. T.* 12. 61
praeter hanc potissimam *demonstrationem* *A. T.* 13. 31
Maior vero huius *demonstrationis* demonstratur in theorematibus geometricis; et *demonstratio* est ostensiva *A. T.* 15. 20, 21
et sic illa *demonstratio* est apparens, et non existens *A. T.* 17. 17
demonstro. qui theorema quoddam Euclidis iterum *demonstraret* *M.* i. 1. 21
'*Demonstrandum* est, ut . . cogatur' *M.* iii. 4. 66
Nam dies nova splendescit albam *demonstrans* *Ep.* v. 3
videbatur patere per ea, quae *demonstrata* sunt in geometria *A. T.* 3. 14
et hoc multis rationibus *demonstrabitur* *A. T.* 8. 14
Primo *demonstrabitur* impossibile, aquam . . altiorem esse *A. T.* 9. 1
Secundo *demonstrabitur*, terram . . esse ubique altiorem *A. T.* 9. 5
Tertio instabitur contra *demonstrata*, et solvetur instantia *A. T.* 9. 7
quod sic *demonstro*: *A. T.* 12. 4
Sic igitur patet per veram demonstrationem de genere illarum, qua[1] *demonstrant* non esse hoc *A. T.* 12. 62

[1] quae *S*

quod sic *demonstro*: A. T. 13. 4
quod *demonstrari* debebat A. T. 13. 30
ut per primam figuram *demonstratum* est A. T. 14. 3
ut per secundam est *demonstratum* A. T. 14. 4
Maior vero huius demonstrationis *demonstratur* in theorematibus A. T. 15. 20
ut in his quae *demonstratae* sunt superius A. T. 15. 23
Sed ista ratio non videtur *demonstrare* A. T. 17. 2
ut *demonstratum* est in theorematibus mathematicis A. T. 19. 27
elevationis terrae, quae *demonstrata* est sufficienter A. T. 20. 3
quae sic *demonstrando* haberi potest A. T. 20. 37

demulgeo. Pierio *demulsa* sinu modulamina nobis Ecl. i. 2

demum. *demum*que ad fines occidentales protracta [*sc.* propago] V. E. i. 8. 10
et *demum*, fustibus torquibusque paratis.. instruemus V. E. ii. 5. 73
et *demum*, male ausa luendo, laqueo se suspendit Ep. vii. 152

denego. ut.. pertinaciter suam *denegent* caecitatem M. iii. 3. 25
ex quo scilicet Argis hospitalitas a Phrygibus *denegata* Ep. v. 129
debitae subiectionis officium *denegando* Ep. vi. 34

denique. Victus amore sui, posito vix *denique* risu Ecl. i. 8
alius est finis.. alius.. et alius.. et *denique* ultimus M. i. 3. 16
Si vero unam civitatem.. Si *denique* unum regnum particulare M. i. 5. 53
et *denique* Paulus.. statum illum.. appellavit M. i. 16. 17
qui sudore, qui paupertate.. qui *denique* animarum oblatione M. ii. 5. 73
fratres expellunt, et *denique* iudicem habere nolunt M. iii. 3. 121
et *denique*.. liberum meum ligavit arbitrium Ep. iii. 32
amorem huius posse torpescere atque *denique* interire Ep. iv. 22
vobis adscribo, vobis offero, vobis *denique* recommendo Ep. x. 75
et *denique* audiant propriam Creatoris vocem dicentis A. T. 22. 18

denominativus. syncopantes.. *denominativa* in *tas*, ut.. *bonté* V. E. i. 14. 29

denomino. magis, immo prorsus, *denominari* videtur ab eo quod agitur V. E. ii. 8. 32

dens. Et duris crustis discas infigere *dentes* Ecl. i. 66
quamquam Sarnum biberimus ante *dentes* V. E. i. 6. 19

denudo. quare illustre dicimus, *denudemus* V. E. i. 17. 8
livor.. hostis.. nos alios impius *denudavit* invitos Ep. vii. 9

denunciator. quin potius *denunciatores* divinae providentiae sunt habendi M. iii. 16. 107

denuncio. quibus *denunciandi* dignitas est indulta M. iii. 16. 110

denuo. quasi Iosue *denuo*, vel Amos filius imperaret Ep. vii. 28

deorsum. non enim posset facere.. ignem descendere *deorsum* M. iii. 7. 31
quod aqua naturaliter fertur *deorsum* A. T. 6. 10
primum est, quod aqua naturaliter movetur *deorsum* A. T. 11. 3
quod aqua esset naturaliter mobilis sursum et *deorsum* A. T. 12. 7
quod aqua non moveretur *deorsum* per eandem lineam cum terra A. T. 12. 8
cum A sit simpliciter *deorsum* ad omnia A. T. 12. 25
et levia moventur sursum, gravia vero *deorsum* A. T. 12. 42
cum ambo sint corpora gravia, movebuntur ad diversa *deorsum* A. T. 12. 47
cum unum sit *deorsum* simpliciter, aliud vero secundum quid A. T. 12. 49
simplici naturae terrae quae est esse *deorsum* A. T. 18. 58

depauperatio. Nec iam *depauperatio* talis absque Dei iudicio fit M. ii. 12. 11

depaupero. patrimonia.. rapiuntur, et *depauperatur* Ecclesia M. ii. 12. 8

dependentia. sequeretur illa *dependentia* quam concludere volunt M. iii. 11. 12

dependeo. an auctoritas Monarchiae *dependeat* a Deo immediate M. i. 2. 13
concordia *dependet* ab unitate quae est in voluntatibus M. i. 15. 57
genus humanum optime se habens, ab unitate.. *dependet* M. i. 15. 67
utrum auctoritas Monarchae Romani.. immediate a Deo *dependeat* M. iii. 1. 41
asserentes auctoritatem Imperii ab auctoritate Ecclesiae *dependere*, velut artifex inferior *dependet* ab architecto M. iii. 4. 3, 4

Quantum est ad esse, nullo modo Luna *dependet* a Sole — *M.* iii. 4. 136
sequeretur, quod auctoritas Imperii *dependeret*, ut dicunt — *M.* iii. 6. 15
quia creatio principis ex principe non *dependet* — *M.* iii. 7. 46
sequeretur auctoritatem unam ab alia *dependere* — *M.* iii. 10. 10
auctoritas Ecclesiae probaretur *dependere* ab Imperatore — *M.* iii. 11. 17
Principatus auctoritatem *dependere* dicunt a Romano Pontifice — *M.* iii. 13. 3
si .. praefatam auctoritatem immediate *dependere* .. ostendero — *M.* iii. 13. 10
si ostensive probetur a Deo immediate *dependere* — *M.* iii. 13. 16
probatum est auctoritatem Imperii ab Ecclesia minime *dependere* — *M.* iii. 15. 62
non tamen omnino probatum est ipsam immediate *dependere* a Deo, nisi ex consequenti. Consequens enim est, si ab ipso Dei vicario non *dependet*, quod a Deo *dependeat* — *M.* iii. 16. 6, 8 (*bis*)
an Monarchae auctoritatis a Deo, vel ab alio *dependeret* — *M.* iii. 16. 128
ut habeant esse *dependens* ab alio per relationem quandam — *Ep.* x. 99
Propter eaquodque esse talium *dependet* ab alio, consequens est quod eorum veritas ab alio *dependeat* — *Ep.* x. 105, 107

deperdo. plurima vestri parte seu nece seu captivitate *deperdita* — *Ep.* vi. 120

depereo. potentia quae post corruptionem unius actus non *deperit* — *Ep.* iv. 29
potentiae sensitivae, manente organo .. non *depereunt* — *Ep.* iv. 31

depompo. municipalia vulgaria Tuscanorum singulatim in aliquo *depompare* — *V.E.* i. 13. 17

depono. sanctum .. exemplum, libere *deponendi* dignitatem in termino — *M.* ii. 5. 77
Cyrus .. qui .. vitam simul et intentionem *deposuit* — *M.* ii. 9. 48
quod Saul, rex inthronizatus, fuit *depositus* per Samuelem — *M.* iii. 6. 4
postquam Otto Imperator .. Benedictum *deposuit* — *M.* iii. 11. 20
nec a ratione accipere nec in rationem *deponere* potuisset — *V.E.* i. 3. 24
cribellum cupientes *deponere* ut residentiam cito visamus — *V.E.* i. 15. 60

deposco. ut .. ventiletur, affectuose *deposco* — *Ep.* ix. 12

depositio. adsumunt etiam creationem et *depositionem* Saulis — *M.* iii. 6. 2

depravatus. adhuc essemus filii irae natura, natura scilicet *depravata* — *M.* ii. 13. 14

deprecor. Sed quia de throno immutabili suo Veritas *deprecatur* — *M.* iii. 1. 13
ut affluentia vestrae benignitatis indulgeat *deprecamur* — *Ep.* i. 14
vos *deprecor*, quatenus modice dolere velitis — *Ep.* ii. 38
Perlege, *deprecor*, *Fortuitorum Remedia* — *Ep.* iv. 52

deprehendo. ut philosophando evidentissime humana ratio *deprehendit* — *M.* i. 9. 15
in quibus aperte *deprehenditur*, quod .. respondebat — *M.* iii. 9. 125
nec .. *deprehendis*, ubi vulpecula .. decumbat? — *Ep.* vii. 137

depressus. quod terra valde inferior sit et *depressa* a dorso maris — *A. T.* 5. 13

depuratus. corpora .. homogenea, ut aurum *depuratum* — *A. T.* 18. 5

deputo. Nemini licet ea facere per officium sibi *deputatum* — *M.* iii. 10. 31
contra officium *deputatum* Imperatori est scindere imperium — *M.* iii. 10. 35
Poterat tamen Imperator .. patrimonia et alia *deputare* — *M.* iii. 10. 125
illa quae de Imperio *deputavit* [*sc.* Constantinus] ei, de iure *deputare* non potuisset — *M.* iii. 13. 62, 63
quod Ecclesia sic abutatur patrimonio sibi *deputato* — *M.* iii. 13. 77

derelinquo. ne iustitia *derelicta* remaneat, recurrendum est ad Illum — *M.* ii. 10. 6
nymphis aliis *derelictis* atque neglectis — *Ep.* iv. 47
Italia misera, sola, privatis arbitriis *derelicta* — *Ep.* vi. 15
non secus Tusciam *derelinquis*, praetermittis et negligis — *Ep.* vii. 50
ut haec et alia utilia reipublicae *derelinquere* oporteat — *Ep.* x. 602

derideo. cum pauper existens .. auri grande pondus oblatum *derisit*, ac *derisum* .. despexit et refutavit — *M.* ii. 5. 94 (*bis*)
graviter detestantes, stoliditatem operantium *deridebant* — *V.E.* i. 7. 65
quos non aliter *deridemus* quam caecum de coloribus distinguentem — *V.E.* ii. 6. 26

derisio. eos .. quadam *derisione* despicimus — *M.* ii. 1. 11

naturalis amor diuturnam esse *derisionem* non patitur, sed .. *derisione* omissa, lucem correctionis effundere mavult — *M.* ii. 1. 37, 39

derisive. *derisive*, non sine dolore quodam, cum illo clamare possum — *M.* ii. 1. 28

derisivus. admiratione cedente, *derisiva* quaedam supervenit despectio — *M.* ii. 1. 20

derogo. Decretalistas .. qui .. Imperio *derogant* — *M.* iii. 3. 58
non solum nil *derogare* videtur eis, sed ea meliorare — *V. E.* ii. 1. 24
quae semper sententiae quidquam *derogare* videtur — *V. E.* ii. 13. 99
via .. quae famae Dantis atque honori non *deroget* — *Ep.* ix. 43

desaevio. alter Ascanius, qui .. in Turnos ubique sicut leo *desaeviet* — *Ep.* vii. 99

descendo. eo quod cura ipsorum a cura illa suprema *descendit* — *M.* i. 11. 128
non enim posset facere .. ignem *descendere* deorsum — *M.* iii. 7. 31
a quo respectu cum suis differentialibus *descendunt* — *M.* iii. 12. 89
respectus superpositionis .. a simplici respectu *descendens* — *M.* iii. 12. 98
auctoritas .. Monarchae .. de fonte .. auctoritatis *descendit* — *M.* iii. 16. 117
gradatim *descendentes* ad illud quod .. familiae proprium est — *V. E.* i. 19. 29
nullum .. in carmine syllabicando .. a trisyllabo *descendisse* — *V. E.* ii. 5. 10
subito heu! mulier, ceu fulgur *descendens*, apparuit — *Ep.* iii. 15
cum sublimis aquila fulguris instar *descendens* affuerit — *Ep.* v. 54
'.. si *descendero* in infernum, ades ..' — *Ep.* x. 418
se vidisse aliqua quae recitare non potest qui descendit — *Ep.* x. 527
videmus, per totam terram flumina *descendere* ad mare — *A. T.* 8. 7
et id flumina ad illa *descendentia* manifestant — *A. T.* 15. 19

describo. Lucanus .. incredibilem vim austri .. *describens* — *M.* ii. 4. 36
Poeta noster, cum clypeum Aeneae *describeret* in octavo — *M.* ii. 4. 51
sed *describit* illud [*sc.* ius] per notitiam utendi illo — *M.* ii. 5. 8
'.. coelique meatus *Describent* radio ..' — *M.* ii. 7. 74
'Exivit edictum .. ut *describeretur* universus orbis' — *M.* ii. 9. 102
quibus mundus universaliter et membratim *describitur* — *V. E.* i. 6. 29
ut Lucanus in secundo *describit* — *V. E.* i. 10. 46
cum universaliter orbem *describi* edixisset Augustus — *Ep.* vii. 64
patet .. per astrologos climata *describentes* — *A. T.* 19. 36
circulus *descriptus* a polo zodiaci circa polum mundi — *A. T.* 19. 56
lineam quam *describit* polus zodiaci circa polum mundi — *A. T.* 21. 38

descriptio. quem esse in Africa dicit Orosius, in sua mundi *descriptione* — *M.* ii. 3. 88
illa Digestorum *descriptio*, non dicit quod quid est iuris — *M.* ii. 5. 7
in illa singulari generis humani *descriptione* — *M.* ii. 12. 45
quibus divaricatis, quam quaerimus *descriptio* innotescet — *V. E.* ii. 9. 22

descriptivus. Forma sive modus tractandi est .. *descriptivus* — *Ep.* x. 184

desero. tu roscida rura Pelori *Deserere* auderes .. ? — *Ecl.* ii. 47
'.. ac si quisquam *deserens* viam, eo .. pergeret ..' — *M.* iii. 4. 64
sed quomodocunque loquendo patrium vulgare *deseruit* — *V. E.* i. 15. 14
qui .. infera nostra despiciendo non *deserit* — *Ep.* vi. 3
Quid .. pium *deserentes* imperium nova regna tentatis .. ? — *Ep.* vi. 51

deserto. fontes, et pabula nota *Desertare* tuo vivaci nomine nolis — *Ecl.* ii. 62

desertum. *Ego vox clamantis in deserto: parate viam Domini* — *V. N.* 24. 38
'Quae est ista, quae ascendit de *deserto* .. ?' — *M.* iii. 10. 59
nos .. qui diu pernoctavimus in *deserto* — *Ep.* v. 9

desertus. Romam .. quam .. viduam et *desertam* lugere compellimur — *Ep.* viii. 29

deservio. qui omnes una eademque loquela *deserviebant* ad opus — *V. E.* i. 7. 49

desiderabilis. in fine prospera, *desiderabilis* et grata, quia *Paradisus* — *Ep.* x. 222

desiderium. literas .. quae totius nostri *desiderii* personantes exordia — *Ep.* i. 17
quam, fere pro *desiderio* somniantes, inhiabamus .. sanitatem — *Ep.* i. 21
sive *desiderii* fervor hoc submoneat, sive facies veritatis — *Ep.* vii. 25
ea quae maxime allectiva sunt *desiderii* humani — *Ep.* x. 336
intellectus in tantum profundat se in ipsum *desiderium* suum — *Ep.* x. 529

Desiderius. ob iniuriam Longobardorum tempore *Desiderii* regis eorum — *M.* iii. 11. 4
desidero. non modo turgescere, quinimo fructificare *desidero* — *M.* i. 1. 18
quia delectatio rei *desideratae* semper adnexa est — *M.* i. 13. 12
ac universaliter omnes Tusci qui pacem *desiderant* terrae — *Ep.* vii. *tit.* 6
Praeferens ergo amicitiam vestram .. illam servare *desidero* — *Ep.* x. 61
desidia. si anseres naturali *desidia* sunt, nolint .. aquilam imitari — *V. E.* ii. 4. 81
designo. cum sit A et O .. ut visio Iohannis *designat* — *Ep.* x. 626
placuit .. formam totius disputationis calamo *designare* — *A. T.* 1. 18
desinentia. qui non omnes quandoque *desinentias* carminum rithimantur in eadem stantia — *V. E.* ii. 13. 24
desinentias anterioris stantiae inter postera carmina referentes intexunt — *V. E.* ii. 13. 40
Saepissime tamen hoc fit in *desinentia* primi posteriorum — *V. E.* ii. 13. 43
pulcerrime tamen se habent ultimorum carminum *desinentiae*, si — *V. E.* ii. 13. 51
et utrobique comitata et incomitata *desinentia* esse potest — *V. E.* ii. 13. 57
si in altero pedum exsortem rithimi *desinentiam* esse contingat — *V. E.* ii. 13. 64
si vero quaelibet *desinentia* in altero pede rithimi consortium habeat, in altero prout libet referre vel innovare *desinentias* licet — *V. E.* ii. 13. 66, 68
si extremae *desinentiae* trimetri .. concrepabunt in primo pede, sic secundi extremas *desinentias* convenit concrepare — *V. E.* ii. 13. 71, 73
propter .. combinationem *desinentiarum* ultimarum — *V. E.* ii. 13. 81
desino. sed etiam civitas *desinit* esse quod erat — *M.* i. 5. 52
Desinant igitur imperium exprobrare Romanum — *M.* ii. 13. 59
oh ab initio et nunquam *desinens* nequitatrix ! — *V. E.* i. 7. 7
ut .. ab opere multis diversificati loquelis *desinerent* — *V. E.* i. 7. 50
per istud tantum .. idioma pergamus, alia *desinentes* — *V. E.* i. 9. 9
longa substiterunt suspiria, lacrymarumque diluvia *desierunt* — *Ep.* vii. 19
Desinant ergo, *desinant* homines quaerere quae supra eos sunt — *A. T.* 22. 1 (*bis*)
desisto. et a tanta praesuntuositate *desistant* — *V. E.* ii. 4. 81
velut a patriae caritate numquam *destitimus* — *Ep.* i. 68
desolo. 'Omne regnum in se divisum *desolabitur*' — *M.* i. 5. 61
despectio. admiratione cadente, derisiva quaedam supervenit *despectio* — *M.* ii. 1. 21
despectus. praemonens eos .. *despectum* futurum erga eos — *M.* iii. 9. 49
despicio. eos .. quadam derisione *despicimus* — *M.* ii. 1. 11
cum .. auri grande pondus oblatum .. *despexit* et refutavit — *M.* ii. 5. 95
Pyrrhum, qui pro imperio decertando sic aurum *despiciebat* — *M.* ii. 10. 82
ubi forte contra debitam celeritatem defecisse *despicimur* — *Ep.* i. 12
qui .. infera nostra *despiciendo* non deserit — *Ep.* vi. 3
aquila .. quae .. vasta maria quondam transvolando *despexit* — *Ep.* vi. 85
vobis, ignem de coelo missum *despicientibus* — *Ep.* viii. 55
destino. praesentis oratiunculae seriem placuit *destinare* — *Ep.* iii. 8
parvulos .. peccata patrum luere *destinatos* — *Ep.* vi. 114
pars ista quam vobis *destinare* proposui — *Ep.* x. 123
destituo. Italia misera .. omnique publico moderamine *destituta* — *Ep.* vi. 16
Romam urbem, nunc utroque lumine *destitutam* — *Ep.* viii. 143
destructio. argumentum sumptum ad *destructionem* consequentis — *M.* ii. 12. 60
Ista tamen ratio videtur arguere ad *destructionem* antecedentis — *Ep.* x. 494
Ad *destructionem* igitur primi membri consequentis — *A. T.* 12. 1
Ad *destructionem* secundi membri consequentis — *A. T.* 13. 1
destructive. Teneret [*sc.* argumentum] autem *destructive* sic — *M.* iii. 6. 48
destruo. aliter .. vicinia tota *destruitur* — *M.* i. 5. 46
destructis enim obiectis, passiones esse non possunt — *M.* i. 11. 80
Et hinc *destrui* potest error illorum — *M.* i. 13. 20
sicut patet construendo et *destruendo* — *M.* ii. 6. 36

Cyrus . . qui, Babylone *destructa*	*M.* ii. 9. 44
Philosophus familiaria *destruenda* pro veritate suadet	*M.* iii. 1. 18
Sed contra ius humanum esset, si seipsum Imperium *destrueret*; ergo Imperio seipsum *destruere* non licet. Cum ergo scindere Imperium esset *destruere* ipsum	*M.* iii. 10. 64, 65, 66
Quod autem *destruere* Imperium sit contra ius humanum	*M.* iii. 10. 70
quod erat primum . . quod *destrui* debebatur	*A. T.* 12. 65
desuesco. nunquam in vocabulis et constructione plebescere *desuetos*	*V. E.* ii. 6. 89
desum. '. . numquid aliquid *defuit* vobis ? . .'	*M.* iii. 9. 38
licet curia . . in Italia non sit, membra . . non *desunt*	*V. E.* i. 18. 49
Multa . . videmus quibus signa vocalia *desunt*	*Ep.* x. 577
desuper. qui, quas mons *desuper* edit, Sponte viam . . se fecit aquarum	*Ecl.* i. 16
detego. Velleribus Colchis praepes *detectus* Eous	*Ecl.* ii. 1
terra esset totaliter sine aquis, saltem in parte *detecta*	*A. T.* 6. 3
qui tenent aquam esse altiorem terra ista *detecta*	*A. T.* 8. 4
aquam . . altiorem esse hac terra emergente, sive *detecta*	*A. T.* 9. 4
in illa regione coeli quae operit hanc terram *detectam*. Et cum ista terra *detecta* extendatur	*A. T.* 21. 36, 37
deterior. non melior sed *deterior* apparebit	*V. E.* ii. 1. 94
determinatio. ad perfectam *determinationem* propositi, ostensive probandum est	*M.* iii. 16. 9
ad ipsum non esset *determinatio*	*A. T.* 11. 8
Sic igitur determinatur *determinatio* et tractatus	*A. T.* 23. 61
determino. quae lege *determinari* possunt	*M.* i. 11. 75
placuit insuper . . quod *determinatum* fuit a me relinquere	*A. T.* 1. 15
demonstrabitur, in ostendendo sive *determinando* de situ	*A. T.* 8. 14
contra ea quae sunt *determinata* sic arguitur	*A. T.* 16. 1
quod est contra *determinata*	*A. T.* 16. 59
Sic igitur *determinatur* determinatio et tractatus	*A. T.* 23. 61
Determinata est haec philosophia . . per me Dantem Alagherium	*A. T.* 24. 1
detestor. Salomon . . impium *detestandum*, in se facturo, nos docet	*M.* iii. 1. 16
graviter *detestantes*, stoliditatem operantium deridebant	*V. E.* 1. 7. 64
detineo. cum sua cupiditate *detenti* principia non viderent	*M.* iii. 3. 123
detorqueo. cupiditatis . . de facili mentes hominum *detorquentis*	*M.* i. 11. 78
detraho. balteus quem Turnus Pallanti a se occiso *detraxerat*	*M.* ii. 11. 18
detrimentum. sine omnium *detrimento* interire non potest	*Ep.* vi. 46
ubi . . in *detrimentum* haec ad commutandum venalia facta sunt	*Ep.* viii. 58
detrudo. iam suae captivitatis me *detrusit* in antrum	*Ep.* ii. 52
deturpo. immo potius *deturpatum* ridemus illum	*V. E.* ii. 1. 82
quin . . cui coeli et terra sunt reservati, *deturpet*	*Ep.* viii. 176
deus. *Ecce Deus fortior me, qui veniens dominabitur mihi*	*V. N.* 2. 24
Sed timeam saltus, et rura ignara *deorum*	*Ecl.* i. 41
per ipsum [*sc.* donum] alibi felicitamur ut *Dii*	*M.* i. 12. 44
Cum . . de . . penatibus *diis* Troianorum . . disceptatum esset	*M.* ii. 11. 25
quos poeta *Aeneidorum* sexto dilectos *Dei* et ab ardente virtute sublimatos ad aethera *deorum*que filios vocat	*V. E.* ii. 4. 74, 75
Deus. E *Te Deum laudamus* mi parea Udir	*Purg.* ix. 140
Ed avea in atto impressa esta favella, *Ecce ancilla Dei*	*Purg.* x. 44
Pure *Agnus Dei* eran le loro esordia	*Purg.* xvi. 19
Gloria in excelsis, tutti, *Deo* Dicean	*Purg.* xx. 136
Summae Deus clementiae . . allora udii cantando	*Purg.* xxv. 121
Deus, venerunt gentes . . Le donne incominciaro	*Purg.* xxxiii. 1
Osanna sanctus Deus Sabaoth . . !	*Par.* vii. 1
Non *decimas quae sunt pauperum Dei*, Addomandò	*Par.* xii. 93
O sanguis meus, O superinfusa Gratia Dei !	*Par.* xv. 29

Et tertio, an auctoritas Monarchiae dependeat a *Deo* immediate, vel ab alio *Dei* ministro seu vicario	*M.* i. 2. 14 (*bis*)
finis . . ad quem . . genus humanum *Deus* . . in esse producit	*M.* i. 3. 17
sciendum est primo, quod *Deus* et natura nil otiosum facit	*M.* i. 3. 22
'Gloria in altissimis *Deo*, et in terra pax . .'	*M.* i. 4. 24
ad eius [*sc.* universi] Principem, qui *Deus* est et Monarcha	*M.* i. 7. 15
secundum intentionem primi agentis, qui *Deus* est	*M.* i. 8. 3
De intentione *Dei* est, ut	*M.* i. 8. 6
humanum genus bene se habet . . quando . . *Deo* adsimilatur. Sed . . maxime *Deo* adsimilatur quando maxime est unum	*M.* i. 8. 19, 20
'Audi, Israel, Dominus *Deus* tuus unus est'	*M.* i. 8. 23
humanum genus uni Principi subiacens maxime *Deo* adsimilatur	*M.* i. 8. 30
cum *Deus* et Natura in necessariis non deficiat	*M.* i. 10. 4
caritas vero, spretis aliis omnibus, quaerit *Deum* et hominem	*M.* i. 11. 104
libertas . . maximum donum humanae naturae a *Deo* collatum	*M.* i. 12. 41
cum convenientia regi et filio regis postulabat a *Deo*: '*Deus*,' inquiebat, 'iudicium tuum regi da . .'	*M.* i. 13. 61, 62
cum . . omne superfluum *Deo* et Naturae displiceat, et omne quod *Deo* et Naturae displicet sit malum	*M.* i. 14. 12, 13
et si melius, *Deo* acceptabilius, cum *Deus* semper velit quod melius est	*M.* i. 14. 77 (*bis*)
Deo esse acceptabilius hoc, inter hoc *unum* et haec *plura*	*M.* i. 14. 81
status . . mortalium, quem *Dei* Filius . . ipse disposuit	*M.* i. 16. 4
Est enim natura in mente primi motoris, qui *Deus* est	*M.* ii. 2. 17
cum *Deus* ultimum perfectionis attingat	*M.* ii. 2. 24
praeter intentionem *Dei* naturantis et coeli	*M.* ii. 2. 31
quod quidquid est . . bonum . . ab artifice *Deo* sit	*M.* ii. 2. 36
ius cum sit bonum, per prius in mente *Dei* est: et cum omne quod in mente *Dei* est, sit *Deus* . . et *Deus* maxime seipsum velit, sequitur quod ius a *Deo*, prout in eo est, sit volitum. Et cum voluntas et volitum in *Deo* sit idem, sequitur	*M.* ii. 2. 40, 41, 42, 43, 44, 46
utrum factum sit secundum quod *Deus* vult	*M.* ii. 2. 57
illud quod *Deus* in hominum societate vult	*M.* ii. 2. 59
Voluntas quidem *Dei* per se invisibilis est, sed invisibilia *Dei*, per ea quae facta sunt, intellecta conspiciuntur	*M.* ii. 2. 71, 72
quod . . miraculorum suffragio iuvatur, est a *Deo* volitum	*M.* ii. 4. 3
Unde ipse probat, soli *Deo* competere, miracula operari	*M.* ii. 4. 9
'Digitus *Dei* est hic'	*M.* ii. 4. 14
nefas est dicere illud cui sic favetur non esse a *Deo*	*M.* ii. 4. 20
Romanum Imperium . . a *Deo* volitum	*M.* ii. 4. 25
Quod autem, pro Romano Imperio perficiendo, miracula *Deus* portenderit	*M.* ii. 4. 28
ancile de coelo in urbem *Deo* electam delapsum fuisse	*M.* ii. 4. 32
cum . . miro *Dei* auxilio adiuta, transnatavit Tiberim	*M.* ii. 4. 68
quaedam iudicia *Dei* sunt ad quae humana ratio . . pertingere potest	*M.* ii. 8. 8
Et hoc iudicium *Dei* est	*M.* ii. 8. 20
Quaedam etiam iudicia *Dei* sunt, ad quae	*M.* ii. 8. 23
'Impossibile est sine fide placere *Deo*'	*M.* ii. 8. 37
Occultum vero est iudicium *Dei*, ad quod	*M.* ii. 8. 46
Simplici revelatione dupliciter: aut sponte *Dei*, aut oratione impetrante. Sponte *Dei* dupliciter	*M.* ii. 8. 53, 54
quod *Deus* iudicaverat de liberatione filiorum Israel	*M.* ii. 8. 58
Sorte quidem *Dei* iudicium quandoque revelatur	*M.* ii. 8. 68
Certamine vero dupliciter *Dei* iudicium aperitur	*M.* ii. 8. 72
cum diremtio universalis litigii magis *Deo* sit curae quam	*M.* ii. 9. 5
Cui *Deus* concedit, benedicat et Petrus	*M.* ii. 9. 8

quin praevalentia in athletis . . *Dei* iudicium sit sequuta — *M.* ii. 9. 11
'O altitudo divitiarum sapientiae et scientiae *Dei*' — *M.* ii. 9. 76
nonne in nomine *Dei* congregati sunt? Et si sic, nonne *Deus* in medio illorum est . . ? Et si *Deus* adest, nonne nefas est arbitrari iustitiam succumbere posse? — *M.* ii. 10. 45, 46, 48
nec tunc arbiter *Deus* adesse credatur, sed ille antiquus hostis — *M.* ii. 10. 76
vires quas *Deus* confortat inferiores pugile suspicari — *M.* ii. 10. 90
reposita, scilicet, in *Dei* providentia aeterna — *M.* ii. 11. 70
Nec iam depauperatio talis absque *Dei* iudicio fit — *M.* ii. 12. 11
ut . . Filius *Dei*, homo factus, homo conscriberetur — *M.* ii. 12. 45
utrum auctoritas Monarchae Romani . . immediate a *Deo* dependeat, an ab aliquo *Dei* vicario vel ministro — *M.* iii. 1. 41, 42
quod illud quod naturae intentioni repugnat, *Deus* nolit — *M.* iii. 2. 11
Deum non nolle quod naturae intentioni repugnat — *M.* iii. 2. 13
falsa: *Deus* vult quod non vult — *M.* iii. 2. 26
Manifestum est quod *Deus* finem naturae vult — *M.* iii. 2. 30
Si *Deus* vellet impedimentum finis, vellet . . finem impedimenti — *M.* iii. 2. 33
sequeretur *Deum* velle non esse finem naturae — *M.* iii. 2. 37
Si enim *Deus* non vellet impedimentum finis — *M.* iii. 2. 39
sequitur, quod *Deus* finem naturae non vult; et sic sequitur prius, videlicet *Deum* velle quod non vult — *M.* iii. 2. 49, 50
qui . . in Filium *Dei* Christum . . crediderunt — *M.* iii. 3. 64
'Quare et vos transgredimini mandatum *Dei* . . ?' — *M.* iii. 3. 103
quod *Deus* fecit duo magna luminaria — *M.* iii. 4. 11
Propter primum dicit Augustinus in Civitate *Dei* — *M.* iii. 4. 52
quamquam scribae . . multi sint, unicus tamen dictator est *Deus* — *M.* iii. 4. 89
videretur *Deus* usus fuisse ordine perverso — *M.* iii. 4. 101
quod absurdum est dicere de *Deo* — *M.* iii. 4. 104
in statu innocentiae, in quo a *Deo* factus est — *M.* iii. 4. 110
quod quarto die *Deus* haec duo regimina fecerit — *M.* iii. 4. 122
Samuelem, qui vice *Dei* de praecepto fungebatur — *M.* iii. 6. 5
quemadmodum ille *Dei* vicarius auctoritatem habuit . . sic et nunc *Dei* vicarius, Ecclesiae universalis antistes — *M.* iii. 6. 8, 10
per interemptionem eius quod dicunt Samuelem *Dei* vicarium — *M.* iii. 6. 18
quidquid *Deus* dixit, hoc fecit solum [*sc.* Samuel] — *M.* iii. 6. 23
Non igitur sequitur, si *Deus* per nuncium Samuelem fecit hoc, quod vicarius *Dei* hoc facere possit. Multa enim *Deus* per Angelos fecit, et facit et facturus est, quae vicarius *Dei*, Petri successor, facere non posset — *M.* iii. 6. 38, 39, 40, 42
Deus per nuncium facere non potest, genita non esse genita — *M.* iii. 6. 50
Deus est dominus spiritualium et temporalium: summus Pontifex est vicarius *Dei* — *M.* iii. 7. 12, 14
Nam aliud est *Deus*, quod subicitur in maiori; et aliud vicarius *Dei*, quod praedicatur in minori — *M.* iii. 7. 21, 22
Nec etiam possent omnia sibi committi a *Deo*; quoniam potestatem creandi . . nullo modo *Deus* committere posset — *M.* iii. 7. 33, 35
successorem Petri omnia de concessione *Dei* posse . . ligare — *M.* iii. 8. 10
quod etiam facere ipse *Deus* non posset — *M.* iii. 8. 48
'Tu es Christus, filius *Dei* vivi' — *M.* iii. 9. 73
qui Christum verum *Deum* lancea perforarunt — *M.* iii. 10. 46
Poterat et vicarius *Dei* recipere, non tamquam possessor — *M.* iii. 10. 128
Et hoc erit vel ipse *Deus*, in quo respectus omnis universaliter unitur; vel aliqua substantia *Deo* inferior — *M.* iii. 12. 94, 96
dependere a culmine totius entis . . qui *Deus* est — *M.* iii. 13. 11

si ostensive probetur a *Deo* immediate dependere	*M.* iii. 13. 15
cum etiam Angelus *Dei* Paulo dixerit parum post	*M.* iii. 13. 45
cum *Deus* velit oblationes esse immaculatas	*M.* iii. 13. 65
Stultum . . credere *Deum* velle recipi quod prohibet exhiberi	*M.* iii. 13. 71
aut haberet [*sc.* virtutem auctorizandi Principem] a *Deo*	*M.* iii. 14. 3
si a *Deo* recipisset, hoc fuisset aut per legem divinam aut per naturalem ; quia quod a natura recipitur, a *Deo* recipitur	*M.* iii. 14. 12, 15
cum *Deus* insufficiens esse non possit	*M.* iii. 14. 18
cum Ecclesia non sit effectus naturae sed *Dei*	*M.* iii. 14. 22
ut patet per ea quae *Deus* ad Moysen ;	*M.* iii. 14. 35
Christus, qui *Deus* est	*M.* iii. 15. 35
non tamen omnino probatum est ipsam immediate dependere a *Deo*, nisi ex consequenti. Consequens enim est, si ab ipso *Dei* vicario non dependet, quod a *Deo* dependeat	*M.* iii. 16. 6, 7, 8
immediate se habere ad Principem universi, qui *Deus* est	*M.* iii. 16. 13
per coaeternum sibi *Dei* Filium Iesum Christum	*M.* iii. 16. 69
solus eligit *Deus*, solus ipse confirmat	*M.* iii. 16. 102
an Monarchae auctoritas a *Deo*, vel ab alio dependeret	*M.* iii. 16. 128
'. . praecepit nobis *Deus* ne comederemus nec tangeremus . .'	*V. E.* i. 4. 16
ipsum fuisse [*sc.* primiloquium] quod *Deus* est, scilicet *El*	*V. E.* i. 4. 29
Absurdum . . ante *Deum* ab homine quicquam nominatum fuisse	*V. E.* i. 4. 32
et quod nullum gaudium sit extra *Deum* sed totum in *Deo*, et ipse *Deus* totus sit gaudium, consequens est quod primus loquens primo et ante omnia dixisset, *Deus*	*V. E.* i. 4. 39, 40 (*bis*), 43
si responsio, fuit ad *Deum* ? nam si ad *Deum* fuit, iam videretur quod *Deus* locutus exstitisset, quod contra superius praelibata videtur insurgere. Ad quod quidem dicimus quod bene potuit respondisse *Deo* interrogante, nec propter hoc *Deus* locutus est ipsam quam dicimus locutionem. Quis enim dubitat quicquid est ad *Dei* nutum esse flexibile ?	*V. E.* i. 4. 46, 47 (*bis*), 51, 52, 54
naturae inferioris, quae ministra et factura *Dei* est	*V. E.* i. 4. 59
nonne imperio *Dei* movebitur [*sc.* aër] ad . . sonare verba . . ?	*V. E.* i. 4. 62
ad ipsum *Deum* [1] primitus primum hominem direxisse locutionem	*V. E.* i. 5. 3
cum . . *Deus* omnia sine verbis arcana nostra discernat	*V. E.* i. 5. 18
licet *Deus* sciret, imo praesciret (quod idem est quantum ad *Deum*), absque locutione conceptum primi loquentis	*V. E.* i. 5. 22, 24
certam formam locutionis a *Deo* cum anima prima concreatam fuisse	*V. E.* i. 6. 40
ipsum naturantem, qui *Deus* est	*V. E.* i. 7. 28
multa per eadem vocabula nominare videntur, ut *Deum*	*V. E.* i. 8. 48
praeter illam [*sc.* loquelam] homini primo concreatam a *Deo*	*V. E.* i. 9. 52
simplicissima substantiarum, quae *Deus* est	*V. E.* i. 16. 48
'potestati resistens *Dei* ordinationi resistit'	*Ep.* v. 65
neve resiliat gratia *Dei* ex vobis, tamquam ros . . ex lapide	*Ep.* v. 77
'*Dei* est mare, et ipse fecit illud . .'	*Ep.* v. 114
Unde *Deum* Romanum principem praedestinasse relucet	*Ep.* v. 116
'. . invisibilia *Dei* . . intellectu conspiciuntur'	*Ep.* v. 121
videbimus . . *Deum* per homines . . aliquid operatum fuisse	*Ep.* v. 133
quin interdum utensilia *Dei* sumus	*Ep.* v. 137
pacem . . quae sui syllogizatoris faciem *Dei* filium . . ostendit	*Ep.* v. 148
Hic est quem Petrus, *Dei* vicarius, honorificare nos monet	*Ep.* v. 166
in hanc *Dei* . . voluntatem quicumque . . tumescunt	*Ep.* vi. 20
Romani principis, Mundi regis et *Dei* ministri	*Ep.* vi. 32
Et hoc *Deus* et natura non vult	*Ep.* vi. 47

[1] Dominum *R*

conditio .. sine *Dei* timore quidquid libet agentis — *Ep.* vi. 62
ut moriens obliviscatur sui, qui dum viveret oblitus est *Dei* — *Ep.* vi. 66
Miro namque *Dei* iudicio quandoque agi credendum est, ut — *Ep.* vi. 95
Isaias, cum, spiritu *Dei* revelante, praedixit — *Ep.* vi. 187
Immensa *Dei* dilectione testante — *Ep.* vii. 1
asseverantes te *Dei* ministrum, et Ecclesiae filium — *Ep.* vii. 36
'Ecce Agnus *Dei*, ecce qui abstulit peccata mundi!' — *Ep.* vii. 45
Unigenitus *Dei* Filius, homo factus — *Ep.* vii. 68
'Nonne .. misit te *Deus* in via .. ?' — *Ep.* vii. 105
Vere '*Dei* ordinationi resistit' — *Ep.* vii. 165
sume tibi fiduciam de oculis Domini *Dei* Sabaoth — *Ep.* vii. 178
mentem *Deo* dignam viri prophetici .. impressit — *Ep.* viii. 10
Nos .. eundem *Deum* et hominem .. profitentes — *Ep.* viii. 17
Impietatis fautores .. conclamant: 'Ubi est *Deus* eorum?' — *Ep.* viii. 35
Non ergo divitiarum, sed gratia *Dei* sum id quod sum — *Ep.* viii. 75
in ore lactentium et infantium sonuit iam *Deo* placita veritas — *Ep.* viii. 77
Illi *Deum* quaerebant, ut finem et optimum — *Ep.* viii. 120
cum etiam *Dei* et hominis amicitia nequaquam impediatur excessu! — *Ep.* x. 34
'.. quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitiae *Dei*' — *Ep.* x. 42
gloria primi Motoris, qui *Deus* est — *Ep.* x. 350
uni, scilicet primo, seu principio, qui *Deus* est — *Ep.* x. 358
erit devenire ad primum, qui *Deus* est — *Ep.* x. 373
in coelo illo quod de gloria *Dei* .. *recipit affluentius* — *Ep.* x. 441
radius quidam profluens a prima causa, quae *Deus* est — *Ep.* x. 467
coelum primum magis recipit de luce Primi, qui est *Deus* — *Ep.* x. 492
itaque, si *Deus* non dedit illi motum, patet quod — *Ep.* x. 499
cum dicit *in illo coelo quod plus de luce Dei recipit* — *Ep.* x. 508
'Tu .. in deliciis Paradisi *Dei* fuisti' — *Ep.* x. 523
in ipsum desiderium suum, quod est *Deus* — *Ep.* x. 530
'.. sive in corpore, sive extra corpus, nescio; *Deus* scit ..' — *Ep.* x. 542
'Haec est vera beatitudo, ut cognoscant te *Deum* verum' — *Ep.* x. 616
invento principio, seu primo, videlicet *Deo* — *Ep.* x. 624
in ipso *Deo* terminatur tractatus — *Ep.* x. 627
cum *Deus* et natura semper faciat et velit quod melius est — *A. T.* 13. 39
ille dispensator *Deus* gloriosus, qui dispensavit de situ polorum — *A. T.* 21. 63
'Numquid vestigia *Dei* comprehendes .. ?' — *A. T.* 22. 6
Loquebatur equidem in persona *Dei* ad hominem — *A. T.* 22. 14
'O altitudo divitiarum scientiae et sapientiae *Dei* .. !' — *A. T.* 22. 16

Deusci. hi [*sc.* Forlivenses] *Deusci* affirmando loquuntur — *V. E.* i. 14. 15

devenio. aut oportebit *devenire* ad iudicem primum et summum — *M.* i. 10. 22
media .. per quae ad ultimum suae intentionis *devenitur* — *M.* ii. 7. 35
erit *devenire* ad primum, qui Deus est — *Ep.* x. 373
quemadmodum prius *devenire* erat ad primam causam ipsius esse — *Ep.* x. 398

devexio. a meridie .. Apennini *devexione* clauduntur — *V. E.* i. 8. 63

deviatio. lapsu .. qui fuit diverticulum totius nostrae *deviationis* — *M.* i. 16. 8

devincio. *Devincire* caput hedera lauroque iuvabit — *Ecl.* i. 50
Leges enim oportet homines *devincire* ad invicem — *M.* ii. 5. 22

devio. '.. ut consuetudine *deviandi* .. in transversum .. ire cogatur' — *M.* iii. 4. 67
ne auctorizatus a tramite rectitudinis *deviaret* — *M.* iii. 14. 43

devote. tam debite quam *devote* .. vestris obedire mandatis — *Ep.* i. 71

devotissime. semetipsos *devotissime* atque promptissime recommendant — *Ep.* i. *tit.* 10

devotissimus. *devotissimi* filii Alexander .. Consilium et Universitas — *Ep.* i. *tit.* 7
nos filii *devotissimi* vobis et pacis amatores et iusti — *Ep.* i. 54
Henrico .. *devotissimi* sui Dantes .. ac .. omnes Tusci — *Ep.* vii. *tit.* 3
Kani Grandi .. *devotissimus* suus Dantes Aligherius — *Ep.* x. *tit.* 4

sic ex visu primordii et *devotissimus* et amicus [*sc.* exstiti] *Ep.* x. 19
me scilicet esse *devotissimum* et amicum *Ep.* x. 56

devoveo. Deciorum, qui pro salute publica *devotas* animas posuerunt *M.* ii. 5. 130
'Publius Decius .. cum se *devoveret* ..' *M.* ii. 5. 144

dexter. Litora *dextra* Pado ratus a Rubicone sinistra Me colere *Ecl.* ii. 67
puta *dextrae* Italiae locutio ab ea quae est sinistrae *V. E.* i. 9. 34
Latium bipartitum esse in *dextrum* et sinistrum *V. E.* i. 10. 40
Dextrum quidem latus Tyrrenum mare grundatorium habet *V. E.* i. 10. 47
Et *dextri* regiones sunt Apulia, sed non tota, Roma, Ducatus *V. E.* i. 10. 49
Sicilia et Sardinia, non nisi *dextrae* Italiae sunt, vel ad *dextram* Italiam sociandae *V. E.* i. 10. 57, 58
cum .. vel circa *dextrum* aliquid vel sinistrum canamus *V. E.* ii. 14. 12

diabolus. dum ex patre *diabolo* sunt, Ecclesiae se filios esse dicunt *M.* iii. 3. 47
diabolus in illo [*sc.* serpente] taliter [*sc.* operatus est] *V. E.* i. 2. 47
Evam, cum *diabolo* sciscitanti respondit *V. E.* i. 4. 13

diametraliter. Phoebae similis, fratrem *diametraliter* intuenti *M.* i. 11. 35

dici. dicunt enim [*sc.* Romani] : *Mezzure, quinto dici* *V. E.* i. 11. 17

dico. Nec *dicit* ipsa : Malum est de isto *Canz.* xxi. 22
Dic mihi, Musa, virum *V. N.* 25. 93
Tityre, quid Mopsus, quid vult? edissere, *dixit* *Ecl.* i. 6
Est mecum, quam noscis, ovis gratissima, *dixi* *Ecl.* i. 58
bacillo Stabat subnixus, ut *diceret*, Alphesiboeus *Ecl.* ii. 15
Dixerat: et calidus, et gutture tardus anhelo Iam Meliboeus adest; et vix, En Tityre, *dixit* *Ecl.* ii. 28, 29
Primum igitur videndum, quid est quod temporalis Monarchia *dicitur*, typo ut *dicam*, et secundum intentionem *M.* i. 2. 2, 3
Est ergo temporalis Monarchia, quam *dicunt* Imperium *M.* i. 2. 4
iuxta *dicentem* Philosophum : 'Omnis domus regitur ..' *M.* i. 5. 32
proverbialiter *dicitur* illa maledictio : 'Parem habeas in domo' *M.* i. 5. 36
Propter quod *dictum* est : 'Faciamus hominem ad imaginem ..' *M.* i. 8. 9
Quod licet 'ad imaginem' de rebus inferioribus ab homine *dici* non possit, 'ad similitudinem' tamen de qualibet *dici* potest *M.* i. 8. 13, 14
Saturnia regna *dicebant* optima tempora *M.* i. 11. 9
Et vere tunc potest *dici* de illa .. 'neque Hesperus ..' *M.* i. 11. 32
Hinc etiam *dicebatur* de coelo peccatori David *M.* i. 13. 29
cum *dicitur*, humanum genus potest regi per unum *M.* i. 14. 30
se habent secundum quintum modum *dicendi* 'prius' *M.* i. 15. 3
Nam sicut plures glebas *diceremus* concordes .. ita homines plures concordes *dicimus* *M.* i. 15. 38, 43
dicit ipsum Misenum 'non inferiora sequutum' *M.* ii. 3. 52
'Est locus, Hesperiam Graii cognomine *dicunt* ..' *M.* ii. 3. 80
'.. fama minores Italiam *dixisse* ducis de nomine gentem ..' *M.* ii. 3. 83
Magi Pharaonis .. *dixerunt* : 'Digitus Dei est hic' *M.* ii. 4. 14
non *dicit* quod quid est iuris, sed describit illud *M.* ii. 5. 7
licet fur .. subveniat pauperi, non .. eleemosyna *dicenda* est *M.* ii. 6. 58
'.. et surgentia sidera *dicent* ..' *M.* ii. 7. 74
Certare etenim, ab eo quod est certum facere, *dictum* est *M.* ii. 8. 67
vere *dicere* potuit homo Romanus quod quidem Apostolus *M.* ii. 11. 67
Cum .. peccatores essemus, *dicente* Apostolo : 'Sicut ..' *M.* ii. 13. 7
quemdam de illis *dicentem* .. traditiones .. fidei fundamentum *M.* iii. 3. 60
cum habeamus Ipsum *dixisse* .. 'Ecce ego vobiscum ..' *M.* iii. 3. 83
Quae allegorice *dicta* esse intelligebant ista duo regimina *M.* iii. 4. 15
aliud in scripturis sentire, quam ille qui scripsit eas *dicit* *M.* iii. 4. 63
His itaque praenotatis, ad id quod superius *dicebatur dico* per interemptionem illius dicti, quod *dicunt* *M.* iii. 4. 93 (*bis*), 94

Et ad hoc *dicendum*, per interemptionem eius quod *dicunt* Samuelem Dei vicarium, quia non ut vicarius.. hoc fecit. Quod patet, quia quidquid Deus *dixit*, hoc fecit solum — *M.* iii. 6. 17, 18, 23
quod etiam omnibus Apostolis esse *dictum* similiter, accipiunt — *M.* iii. 8. 6
'..At illi *dixerunt*: Nihil. *Dixit* ergo eis..' — *M.* iii. 9. 38, 39
Hic autem non fecit, sed acquievit: *dicens* ei: 'Satis est;' quasi *diceret*: 'Propter necessitatem *dico*..' — *M.* iii. 9. 60 (*bis*), 61
cum Iesus interrogasset..'Quem me esse *dicitis*?' — *M.* iii. 9. 72
cum Christus *diceret* discipulis quia oportebat eum ire — *M.* iii. 9. 74
dixit: 'Domine, bonum est nos hic esse..' — *M.* iii. 9. 84
Petrus *dixit*: 'Domine, si tu es..' — *M.* iii. 9. 89
Lucas vero scribit Petrum etiam *dixisse* Christo — *M.* iii. 9. 99
Ioannes autem *dicit* de illo quod.. Petrus ait — *M.* iii. 9. 103
per quae facerent quod Christus *dicebat*, se venisse facturum per gladium, ut *dictum* est — *M.* iii. 9. 143, 144
Sumunt..principium de decimo primae Philosophiae, *dicentes* — *M.* iii. 12. 3
cum etiam Angelus Dei Paulo *dixerit*..'Ne timeas..' — *M.* iii. 13. 46
ille qui *dicebat*: 'Cupio dissolvi et esse cum Christo' — *M.* iii. 13. 57
Sed *dicere* quod..abutatur..est valde inconveniens — *M.* iii. 13. 76
Dei, *dicentis*: 'Super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam' — *M.* iii. 14. 22
Nam quamvis natura *dicatur* de materia et forma, proprius tamen *dicitur* de forma — *M.* iii. 15. 11, 13
Formale..est Ecclesiae, illud idem *dicere*, illud idem sentire. Oppositum autem *dicere* vel sentire, contrarium formae — *M.* iii. 15. 49, 50
quod nec isti qui nunc, nec alii cuiuscumque modi *dicti* fuerint Electores, sic *dicendi* sunt — *M.* iii. 16. 106, 107
non *dico* autem nostra, ut aliam sit esse locutionem quam hominis — *V. E.* i. 2. 2
si expresse *dicenti pica* resonaret etiam *pica*, non esset hoc nisi.. imitatio soni illius qui prius *dixisset* — *V. E.* i. 2. 63, 65
quod primus loquens primo et ante omnia *dixisset Deus* — *V. E.* i. 4. 42
cum *dicimus*..per viam responsionis hominem..fuisse locutum — *V. E.* i. 4. 44
rationabiliter *dicimus* ipsum..incunctanter fuisse locutum — *V. E.* i. 5. 5
cum illa reverentia *dicimus* qua uti oportet — *V. E.* i. 5. 20
filii Heber, qui ab eo *dicti* sunt Hebraei — *V. E.* i. 6. 54
Qui autem *sì dicunt*, a praedictis finibus orientalem tenent — *V. E.* i. 8. 54
nam alii *oc*, alii *sì*, alii vero *dicunt oil* — *V. E* i. 9. 13
quandam anterioritatem erogare videtur Italis, qui *sì dicunt* — *V. E.* i. 10. 11
receptas in se variationes *dicere*..conemur — *V. E.* i. 10. 37
dicunt enim: *Mezzure, quinto dici* — *V. E.* i. 11. 17
dicunt enim: 'Volzera che chiangesse lo quatraro' — *V. E.* i. 12. 59
Loquuntur Florentini, et *dicunt*: 'Manichiamo introcque' — *V. E.* i. 13. 18
omnes qui *magara dicunt*, Brixienses videlicet..et Vicentinos — *V. E.* i. 14. 26
recordetur si unquam *dixit*: 'Per le plage de Dio tu non veras' — *V. E.* i. 14. 39
Parmensibus..qui *monto* pro *molto*[1] *dicunt* — *V. E.* i. 15. 27
dicimus..curiale vulgare..quod omnis..civitatis est — *V. E.* i. 16. 58
Sed *dicere* quod in..curia sit libratum, videtur nugatio — *V. E.* i. 18. 43
nec balteatum suem *dicemus* ornatum — *V. E.* ii. 1. 81
primum *dicimus* esse[2] ad memoriam reducendum, quod — *V. E.* ii. 3. 5
cum in principio *Poetriae* 'Sumite materiam' *dicit* — *V. E.* ii. 4. 35
cantio, in quantum per superexcellentiam *dicitur* — *V. E.* ii. 8. 68
ut nos..cum *dicimus*: 'Donne, ch' avete intelletto d' amore' — *V. E.* ii. 8. 72
et nos..cum *diximus*: 'Al poco giorno..' — *V. E.* ii. 10. 27
ut in illa quam *diximus*: 'Traggemi della mente Amor la stiva' — *V. E.* ii. 11. 21

[1] multo *R* [2] dicimus esse *M* esse dicimus *R*

ut in illa quam *diximus*: 'Amor che muovi tua virtù dal cielo' *V. E.* ii. 11. 37
ut in illa quam *diximus*: 'Donna pietosa e di novella etate' *V. E.* ii. 11. 40
Et etiam nos *dicimus*: 'Donne ch' avete intelletto d' amore' *V. E.* ii. 12. 18
Et in illa quam *diximus*: 'Poscia ch' Amor..' *V. E.* ii. 12. 64
Et nos *dicimus*: 'Al poco giorno' *V. E.* ii. 13. 13
Nam cum ea quae *dicimus* cuncta, vel circa dextrum aliquid vel sinistrum canamus *V. E.* ii. 14. 12
quid aliud heroica sua signa *dicebant*, nisi 'scuticam .. ostendimus?' *Ep.* ii. 13
'Alterutri,' *dixit*, 'reddi quae sua sunt' *Ep.* v. 153
gladius eius qui *dicit* 'mea est ultio' *Ep.* vi. 22
et tacitus *dixi* mecum: 'Ecce Agnus Dei..!' *Ep.* vii. 45
quae quidem et Amalech et Agag sonare *dicuntur* *Ep.* vii. 112
dictum est: 'Petre, pasce sacrosanctum ovile' *Ep.* viii. 20
vereque *dici* possitis, qui Prophetae ostensi sunt *Ep.* viii. 52
non est simplex sensus, immo *dici* potest *polysemum*, hoc est plurium sensuum .. Et primus *dicitur literalis* *Ep.* x. 135, 139
isti sensus .. generaliter omnes *dici* possunt allegorici *Ep.* x. 157
Nam *allegoria dicitur* ab *alleon* graece, quod in latinum *dicitur* alienum, sive diversum *Ep.* x. 159, 160
comoedia dicitur a *comus*, *villa*, et *oda* *Ep.* x. 191
et *dicitur* propter hoc a *tragus*, quod est *hircus*, et *oda* *Ep.* x. 199
Et per hoc patet, quod Comoedia *dicitur* praesens opus *Ep.* x. 218
Incipit Cantica tertia .. quae dicitur Paradisus *Ep.* x. 258
quamvis communi ratione posset *exordium dici*, proprie autem loquendo non debet *dici* nisi *prologus* *Ep.* x. 295 (*bis*)
praenunciatio ista, quae communiter *exordium dici* potest *Ep.* x. 302
Rhetores enim consuevere praelibare *dicenda* *Ep.* x. 304
in prima [*sc.* parte prologi] praemittitur quid *dicendum* sit *Ep.* x. 314
Nam *dicit* se *dicturum* ea, quae .. retinere potuit *Ep.* x. 328, 329
nam in utilitate *dicendorum* benevolentia paratur *Ep.* x. 332
Utilitatem innuit, cum recitaturum se *dicit* ea quae *Ep.* x. 335
cum promittit se tam ardua tam sublimia *dicere* *Ep.* x. 339
cum *dicit* se *dicturum* ea quae mente retinere potuit *Ep.* x. 340, 341
ubi *dicit* se fuisse in primo coelo, et quod *dicere* vult .. quidquid in mente sua .. potuit retinere *Ep.* x. 343, 344
Dicit ergo, quod *gloria primi Motoris .. resplendet* *Ep.* x. 349
Et hoc *dicitur* in libro *De Causis*: quod 'omnis causa ..' *Ep.* x. 380
dicitur in libro *De Causis* quod 'omnis intelligentia ..' *Ep.* x. 407
Et *Sapientia dicit* quod 'Spiritus Domini replevit orbem ..' *Ep.* x. 420
Bene ergo *dictum* est, cum *dicit* quod .. *resplendet* *Ep.* x. 427 (*bis*)
et *dicit*, quod *fuit in coelo illo quod* *Ep.* x. 440
Et *dicitur empyreum*, quod est .. coelum igne .. flagrans *Ep.* x. 448
Et quod *dico* de coelo lunae, intelligendum est de omnibus *Ep.* x. 481
cum *dicit*: *in illo coelo quod plus de luce Dei recipit* *Ep.* x. 507
consonanter *dicit* Philosophus in primo *De Coelo*, quod *Ep.* x. 511
de quibus deliciis *dicitur* contra Luciferum per Ezechielem *Ep.* x. 520
Et postquam *dixit* quod fuit in loco illo Paradisi, per suam circumlocutionem prosequitur *dicens*, *se vidisse aliqua* *Ep.* x. 524, 526
reddit causam *dicens quod intellectus in tantum profundat se* *Ep.* x. 528
Vidit ergo, ut *dicit*, aliqua *quae referre nescit* *Ep.* x. 570
notandum est quod *dicit*, *nescit* et *nequit* *Ep.* x. 572
Postea *dicit*, *se dicturum illa quae de regno coelesti retinere potuit*; et hoc *dicit* esse *materiam sui operis* *Ep.* x. 582 (*bis*), 584
cum *dicit*: *O bone Apollo*, etc., facit invocationem suam *Ep.* x. 586
dicebatur patere per Commentatorem super tertio *de Anima* *A. T.* 5. 5

Dicebatur enim, gravissimum corpus . . petit centrum — *A. T.* 17. 4
et ad hoc est *dicendum*, sicut *dicit* Philosophus in secundo *de Coelo* . . ibi enim *dicit*, quod — *A. T.* 21. 55 (*bis*), 58
Audiant amicum Iob *dicentem* : ' Numquid vestigia . . ? ' — *A. T.* 22. 6

His quoque locis: **M. i.** 3. 39 (*Dico* ergo quod), 82 (Unde solet *dici* quod), 85 (Quod *dico* propter agibilia); 4. 41 (ut *dictum* fuit); 5. 2 (Resumentes . . quod a principio *dicebatur*), 31 (unum . . quem *dicunt* patremfamilias), 69 (et hoc Monarcha . . *dici* debet); 6. 23 (per ea quae *dicta* sunt); 7. 10 (sic bene *dicitur* respondere ad suum totum); 9. 25 (Hanc rationem suspirabat Boetius, *dicens* :); 10. 28 (hanc rationem videbat Philosophus, cum *dicebat* :); 11. 100 (Quod . . faciat quod *dictum* est), 107 (ut supra *dicebatur*), 139 (ut *dictum* est); 12. 8 [*cum inf.*], 10 (Et ideo *dico* quod), 42 (Sicut *dixi*), 46 [*cum inf.*]; 13. 31 (quasi *diceret* :), 64 (*bis*) (Bene igitur *dictum* est, cum *dicitur* . . quod); 14. 19 [*cum inf.*]; 15. 1 (Item *dico* quod), 22 (quod quidem Psalmista videbat, *dicens* :); **ii.** 3. 1 (*Dico* igitur . . quod), 3 (officium, quod Imperium *dicitur*), 79 (noster Vates in tertio cantat, *dicens* :), 86 (mons . . suo nomine *dictus*), 87 (mons . . quem esse in Africa *dicit* Orosius), 95 (per ea quae *dicta* sunt); 4. 5 (sicut *dicit* Thomas in tertio suo contra Gentiles), 19 [*cum inf.*]; 5. 26 (Propter quod bene Seneca . . ' Legem vinculum,' *dicit*), 30 [*cum inf.*], 48 (ut iam *dictum* est), 70 [*cum inf.*], 110 (hunc . . Poeta commendat in sexto, cum *dicit* :), 114 (quem Livius *dicit* . . dedisse), 159 (In iis . . quae de Officiis, de Catone *dicebat*); 6. 17 (manifestandum est hoc quod *dicitur* : quod . . graditur), 22 (ut superius *dicebatur*), 45 (*Dicit* enim Philosophus :), 66 (cum . . *dicatur* de fine iuris existente); 7. 57 (ut ipse *dicit*), 64 (*bis*) (per *dicta* superius et per *dicenda* inferius); 8. 27 (eorum quae in sacris literis nobis *dicta* sunt), 61 (quod sciebat qui *dicebat* secundo Paralipomenon :); 9. 18 (hoc enim Imperium *dicimus*), 31 (ubi *dicit* in Pyramo :), 70 (testimonium reddit *dicens* :), 100 (Lucas, qui omnia vera *dicit*); 10. 32 (hoc quod nunc *dictum* est), 75 (quia . . forum sanguinis . . *dicendum* esset), 83 (ut *dictum* est); 11. 45 (ut *dicam*); 12. 4 (qui zelatores . . se *dicunt*), 24 (*Dico* ergo quod); 13. 15 (cum *dicat* Apostolus ad Ephesios), 26 (Cum etiam Christus . . *dicat* in Iohanne, ' Consummatum . . '), 35ᵃ (potius iniuria est *dicenda*), 35ᵇ (Unde *dicebat* ille Moysi :), 51 (cum verum *dixit* de coelesti decreto); **iii.** 2. 6 (etiam vera *dicendo*), 29 (Quod autem verum sit quod *dicitur*), 32 (quod *dicendum* non est), 38 [*cum inf.*]; 3. 44 (ut *dixi*), 48 [*cum inf.*], 78 (hoc . . est quod *dicit* Ecclesia), 93 (traditiones, quas Decretales *dicunt*), 111 (ut *dicebatur*); 4. 10 (*Dicunt* enim . . quod), 32 (Quae . . Philosophus obiciebat contra Parmenidem . . *dicens* :), 51 (Propter primum *dicit* Augustinus in Civitate Dei :), 70 (Deinde innuit causam . . *dicens* :), 72 (Ego autem *dico* quod), 104 (quod absurdum est *dicere* de Deo), 121 (Non igitur *dicendum* est quod . . fecerit), 130 (*Dico* ergo quod), 146 (Sic ergo *dico* quod); 5. 2 (*dicentes* quod), 13 (*dicunt* quod), 18 (*dico* similiter quod), 27 (*dicentes* quod), 31 (*dico* quod); 6. 3 (*dicunt* quod), 16 (ut *dicunt*); 7. 2 [*cum inf.*], 37 (licet Magister contrarium *dixerit* in quarto); 8. 14 (unde bene sequeretur illud, quod *dicunt*), 15 (Et *dicendum* ad hoc), 24 (Et ideo *dico* quod), 28 (Nam si *dico* :), 30 (Si vero *dico* :), 33 (Et cum *dico* :), 41 (Unde cum *dicitur*, ' Quodcumque . . '), 43 (verum esset quod *dicunt*), 55 (*Dicit* enim Christus Petro :), 67 (Et ideo *dico* quod), 72 (ut ipsi *dicebant*); 9. 2 (illud Lucae, quod Petrus *dicit* Christo, cum ait :), 3 (*dicunt* quod), 5 [*cum inf.*], 10 (Et ad hoc *dicendum*), 12 [*cum inf.*], 23 (quod hoc *dictum* fuit in die coenae), 33 (unde . . *dicit* Lucas :), 43 (non enim *dixit* :), 46 (cum ad duodecim discipulos *diceret* :), 48–50 (Et hoc etiam *dicebat* . . quasi *diceret* :), 77 (Petrus . . coepit increpare illum, *dicens* :), 80 (Ad quem . . conversus *dixit* :), 108 [*cum inf.*], 111 [*cum inf.*], 115 (*Dicit* iterum quod), 120–121 (Ultimo *dicit* . . quod . . *dixit* Iesu :), 130 (ad hoc quod *dicunt*), 137 (Propter quod *dicebat* Lucas ad Theophilum :); 10. 1 (*Dicunt* adhuc . . quod), 9 [*cum inf.*], 26 (*dico* quod), 29 (quod *dico* sic ostendi potest), 42 (ut *dicunt*), 55 (Modo *dico* quod), 83 (Modo *dico* sic :), 84 [*cum inf.*]; 11. 1 (Adhuc *dicunt* quod), 8 (Propter quod *dicunt* quod), 14–15 (Et ad hoc infringendum *dico* quod nihil *dicunt*); 12. 18–19 (Ad hanc rationem solvendam, *dico* quod cum *dicunt* :), 22 (verum *dicunt*), 23 (*bis*) (Et similiter verum *dicunt*, *dicentes* quod), 59 (Unde *dico* quod), 64 (ut ita *dicam*), 74 (non potest *dici* quod . . subalternetur), 77 (Non enim *dicimus* :), 78 (Nec potest *dici* quod communicent); 13. 4 [*cum inf.*], 41 (ut superius *dictum* est), 43

(cum Paulus in Actibus Apostolorum *dicat* ad Festum :) ; 15. 36 (cum Psalmista *dicat* :), 42 (si loqueretur . . de se *dicens* :), 56 (in re *dicta* vel opinata) ; 16. 28 (bene Philosophus . . in secundo de Anima, cum *dixit* :), 89 (curator orbis, qui *dicitur* Romanus princeps) ; **V. E. i.** 1. 20 (*dicimus* . . quod), 24 (quod brevius *dici* potest) ; 2. 53 (de eo quod Ovidius *dicit* in quinto *Metamorphoseos*), 55 (*bis*) (*dicimus* quod hoc figurate *dicit*), 56 (si *dicatur* quod), 57 (*dicimus* quod) ; 4. 50 (Ad quod quidem *dicimus* quod), 52 (ipsam quam *dicimus* locutionem) ; 6. 39 (*dicimus* [*cum inf.*]), 41 (*dico* autem formam) ; 7. 18 (sicut proverbialiter *dici* solet, *Non* . .), 30 (Sennaar, quae postea *dicta* est Babel) ; 9. 12 (ut superius *dictum* est), 47 (*Dicimus* ergo quod), 61 (in eo quod *diximus temporum*), 71 (nec aliter mirum videatur quod *dicimus*), 86 (ut *dictum* est) ; 10. 2 (ut superius *dictum* est), 39 (*Dicimus* ergo [*cum inf.*]) ; 11. 12 (*Dicimus* igitur [*cum inf.*]) ; 12. 43 (*dicimus* quod) ; 14. 5 (*dicimus* [*cum inf.*]), 21 (sicut *dictum* est), 47 (ut *dictum* est) ; 15. 3 (*Dicimus* ergo quod), 28 (ut *dictum* est), 31 (ut *dictum* est[1]), 59 (parum restat in nostra discussione *dicendum*), 61 (*dicimus* [*cum inf.*]) ; 16. 8 (*dicimus* quod), 14 (plura vel pauciora *dicuntur* secundum quod), 17 (visibiles magis *dicuntur* et minus, secundum quod), 19–22 (Et quemadmodum de iis *dicimus* . . et de substantia posse *dici* putamus), 34 (legem secundum quam *dicitur* civis bonus et malus) ; 17. 7 (quare illustre *dicimus*), 9 (Per hoc . . quod illustre *dicimus*) ; 18. 16 (ut *dictum* est), 34 (Est etiam merito curiale *dicendum*, quia), 40 (hinc est quod . . curiale *dicatur*), 42 (Unde . . *dici* curiale meretur), 52 (quare falsum esset *dicere* [*cum inf.*]) ; 19. 3 (*dicimus* [*cum inf.*]), 14 (sicut illud Cremonense . . *dicitur*) ; **ii.** 1. 49 [*cum inf.*], 66 (ut *dictum* est), 78 (Et ubi *dicitur* quod), 85 (ubi *dicitur* quod), 86 (*dicimus* verum esse) ; 2. 8 (per illud quod *dicimus* dignum), ⟨9⟩ (*Dicimus* [*cum inf.*)], 16 (*dicimus* [*cum inf.*]), 28[a] (ad terminum meritorum, quem dignitatem *dicimus*), 28[b] (ut *dictum* est), 36 (ut dignius *dicamus* quod maioribus . . dignum est), 41 (hoc quod *dicimus* illustre), 67 (*dicimus* [*cum inf.*]) ; 3. 20 (ut *dictum* est), 58 (Signum autem horum quae *dicimus*) ; 4. 14 (ea quae *dicta* sunt), 24 (ut *dictum* est), 29 (*dicimus* [*cum inf.*]), 36 (in iis quae *dicenda* occurrent), 64 (ea quae *dicimus*) ; 5. 2 (vel satis *dixisse* videmur, vel saltem), 51 (hoc quod *dictum* est celeberrimum), 57 *dicimus* [*cum inf.*]) ; 6. 51 (ut *dictum* est) ; 7. 27 (ut superius *dictum* est), 48 (Irsuta quoque *dicimus* omnia praeter haec), 55 (Ornativa vero *dicimus* . . polysyllaba), 75 (Et quae *dicta* sunt . . sufficiant) ; 8. 11 (quid intelligimus cum *dicimus* cantionem), 16 (Sed divaricemus quod *dictum* est), 22 (Virgilius primo *Aeneidorum dicit* :), 35 (quod nunquam *dicimus* 'haec est cantio Petri'), 38 (utrum cantio *dicatur* fabricatio . . vel), 40 (ad quod *dicimus* quod), 41 (nunquam modulatio *dicitur* cantio), 56 (*dicemus* [*cum inf.*]), 58 (*dicimus* [*cum inf.*]), 67 (*Dicimus* ergo quod), 80 (Quod autem *dicimus tragica coniugatio*) ; 9. 1 (ut *dictum* est), 12 (ut illud *diceretur* stantia), 32 (minime liceret quod *dictum* est), 35 (cum *dicimus* partium habitudinem), 37 (*dicimus* [*cum inf.*]) ; 10. 15 (*Dicimus* ergo quod), 22 (diesim *dicimus* deductionem), 34 (*dicimus* [*cum inf.*]), 37 (Quare . . possumus *dicere* [*cum inf.*]), 39 (*dicimus* [*cum inf.*]), 40 (*dicimus* [*cum inf.*]), 46 (*dicimus cum inf.*]) ; 11. 2 (haec quam habitudinem *dicimus*), 7 (*dicimus* quod), 13 (et *dicimus potest*), 29 (Et quemadmodum *dicimus* de fronte, et de versibus), 42–45 (Et quemadmodum *diximus* frontem posse superare . . sic de syrmate *dicimus*), 52–53 (Et quemadmodum de victoria . . *diximus* . . nunc etiam . . *dicimus*), 58 (*dicimus* [*cum inf.*]) ; 12. 1 (ut superius *dictum* est), 6 (quae superius . . *diximus*), 20 (et *dico* Hispanos qui), 27 (ut *dictum* est), 54 (et *dico pedibus*), 58 (et *dico per se subsistens*), 83 (ut *dictum* est), 85 (Et quemadmodum de pedibus, *dicimus* et de versibus), 93 (sic de pluribus . . *dicimus*) ; 13. 55 (*dicimus* quod), 60 (ea quae *diximus*), 79 (et *fere dicimus*), 82 (ordinem iam *dictum*) ; **Ep.** iv. 6 (de passione in passionem *dico*) ; v. 80 (viride *dico*), 112 (somniantes . . et *dicentes* :) ; viii. 180 (ut plenius *dicam*) ; ix. 22 (*dico* male praeconsiliata) ; x. 55 (quod superius *dixi*), 91 (Sicut *dixit* Philosophus in secundo *Metaphysicorum* :), 133 (Ad evidentiam itaque *dicendorum*), 208 (*dicere* . . 'tragicum principium et comicum finem'), 230 (de istis . . nil *dicendum* est), 263 (ille qui *dictus* est), 266 (*dicendum* est breviter quod), 288 (tertia Cantica quae *Paradisus dicitur*), 297 (Philosophus in tertio *Rhetoricorum* . . ubi *dicit*,

[1] ut dictum est *om. R*

quod), 320 (ut *dicit* Tullius in *Nova Rhetorica*), 324 (ut ipsemet Tullius *dicit*), 413 (*Dicit* enim Spiritus Sanctus per Hieremiam :), 504 (ac si *dicerem* :), 516 (quod *dicit* Apostolus ad Ephesios de Christo :), 540 (per Apostolum ad Corinthios . . ubi *dicit* :), 608 (nec dividendo nec sententiando *dicetur* ad praesens) ; **A. T.** 5. 9 (*dicendo* quod) ; 10. 1 (*Dico* ergo . . quod), 14 (ut *dicitur*) ; 11. 1 (Ad evidentiam igitur *dicendorum*) ; 12. 2 (*dico* quod), 19 (*Dico* ergo quod), 27 (quod sequi *dicebatur*), 30 (ut *dictum* est) ; 13. 3 (*dico* quod), 49 (in ordine *dicendorum*) ; 16. 10 (per hoc quod *dicitur aequaliter*), 12 (per hoc quod *dicitur potissime*), 13 (ut *dicitur*), 19 (*dicamus* quod non distet), 47 (quod sequi . . *dicebatur*) ; 18. 38 (ut *dicit* Commentator in *de Substantia Orbis*), 42 (quod non est *dicendum*) ; 19. 3 (ut in ratione instantiae *dicebatur*), 19 (ut ille *dicit* in primo *Priorum*), 71 (in ordine *dicendorum*) ; 20. 7 (Sufficiant quae *dicta* sunt), 38 (*Dico* igitur quod), 65 (Nec valet *dicere* quod . . non potuit) ; 21. 31 (ut Ptolemaeus *dicit*), 40 (ut superius *dictum* est), 62 (Et ideo *dicendum* ad hanc quaestionem quod), 69 (Unde cum *dixit* :) ; 22. 9 (Audiant Psalmistam *dicentem* :), 11 (Audiant Isaiam *dicentem* :), 19 (audiant propriam Creatoris vocem *dicentis* :) ; 23. 4 (Cum igitur *dicebatur* :), 7 (*dico* quod verum est), 9 (Et cum *dicitur* . . quod), 11 (*dico* quod non est verum), 14 (Ad secundum, cum *dicebatur* :), 15 (*dico* quod verum est), 18 (*dico* quod verum est), 21 (ut superius *dictum* est), 24 (Ad tertium, cum *dicitur* :), 26 (*dico* quod), 40 (*dico* quod illa ratio fundatur in falso), 49 (Ad quintum, cum *dicitur* quod), 52 (*dico* quod)

v. **dictum**

dictamen. in *dictamine* magno sufficit unicum pentasyllabum . . conseri — *V. E.* ii. 12. 52

dictator. cum assumptus ab aratro *Dictator* factus est — *M.* ii. 5. 79
' . . duxerunt Cincinnatum illum, ut *Dictator* esset ' — *M.* ii. 5. 88
quamquam scribae . . multi sint, unicus tamen *dictator* est Deus — *M.* iii. 4. 89
excelsus [*sc.* gradus], qui est *dictatorum* illustrium — *V. E.* ii. 6. 46
Et hinc consueverunt *dictatores* quidam . . dicere loco salutis — *Ep.* x. 207

dictio. constructionem vocamus regulatam compaginem *dictionum* — *V. E.* ii. 6. 13
Sunt enim hic quinque *dictiones* compactae regulariter — *V. E.* ii. 6. 15

dicto. actio completa *dictantis* verba modulationi armonizata — *V. E.* ii. 8. 51

dictum. ' . . Et hoc simul accipe *dictum* . . ' — *M.* ii. 10. 66
dico per interemptionem illius *dicti*, quod dicunt — *M.* iii. 4. 94
in quo quidem *dicto* tota vis argumenti consistit — *M.* iii. 4. 96
vita Christi, tam in *dictis* quam in factis comprehensa — *M.* iii. 15. 16
quod quidem *dictum* non habet locum, in quantum est aurum — *M.* iii. 15. 43
contrarietas enim in opinione vel *dicto* sequitur ex contrarietate — *M.* iii. 15. 55
ut manifeste apparet eorum *dicta* perspicientibus — *V. E.* i. 12. 65
quorum *dicta* si rimari vacaverit, non curialia . . invenientur — *V. E.* i. 13. 11
quemadmodum prius *dictorum* suspicabar excessum — *Ep.* x. 15
In quo *dicto* omnia illa tria comprehenduntur — *Ep.* x. 330
ne livor multorum . . post tergum bene *dicta* transmutent — *A. T.* 1. 14

Dido. Secunda, *Dido* fuit, regina et mater Carthaginensium in Africa — *M.* ii. 3. 102
inquit enim de *Didone* : ' Nec iam furtivum *Dido* meditatur amorem . . ' — *M.* ii. 3. 105, 106

dieresis. quia hi ante, hi post *dieresim*[1] stantiae nominantur — *V. E.* ii. 12. 88
diversos . . rithimos eorum quae post *dieresim*[1] carmina sunt — *V. E.* ii. 13. 38

dies. quemadmodum tota *die* Logici nostri faciunt — *M.* i. 12. 12
magnam *dierum* et noctium inaequalitatem patientes — *M.* i. 14. 44
' Ecce ego vobiscum sum omnibus *diebus* . . ' — *M.* iii. 3. 85
ut alterum praeesset *diei*, et alterum nocti — *M.* iii. 4. 14
illa duo luminaria producta sunt *die* quarto, et homo *die* sexto — *M.* iii. 4. 105, 106
Cum ergo non solum in *die* quarto peccator homo non erat — *M.* iii. 4. 114
quod quarto *die* Deus haec duo regimina fecerit — *M.* iii. 4. 121
sciendum quod hoc dictum fuit in *die* coenae — *M.* iii. 9. 23
' Venit autem *dies* azymorum, in quo necesse erat occidi Pascha ' — *M.* iii. 9. 25

[1] diesim *R*

ut nascentis militiae *dies*, qui . . indignatur — *V. E.* ii. 13. 92
qui *diebus* proximis coelestem . . remeavit ad patriam — *Ep.* ii. 2
Nam *dies* nova splendescit albam demonstrans — *Ep.* v. 3
post *diei* orientis occasum — *Ep.* vii. 94
Et hoc factum est . . in *die* Solis . . qui quidem *dies* fuit septimus a Ianuariis idibus — *A. T.* 24. 16, 20

diesis. sine iteratione modulationis cuiusquam et sine *diesi*; et *diesim* dicimus deductionem vergentem de una oda in aliam — *V. E.* ii. 10. 21 (*bis*)
Quaedam vero sunt *diesim* patientes, et *diesis* esse non potest secundum quod eam appellamus, nisi reiteratio unius odae fiat, vel ante *diesim* vel post vel undique. Si ante *diesim* repetitio fiat, stantias dicimus habere pedes . . Si repetitio fiat post *diesim*, tunc dicimus stantiam habere versus — *V. E.* ii. 10. 29, 30, 32, 33, 37
quia hi ante, hi post *diesim*[1] stantiae nominantur — *V. E.* ii. 12. 88
diversos . . rithimos eorum quae post *diesim*[1] carmina sunt — *V. E.* ii. 13. 38

dieta. cum nulla praerogativa suam indignatur praeterire *dietam* — *V. E.* ii. 13. 94

difesa. pexa . . ut *Amore, donna, disio* . . *salute, securitate, difesa*[2] — *V. E.* ii. 7. 48

differens *v.* **differo**

differentia. in qua . . per *differentiam* superpositionis . . particuletur — *M.* iii. 12. 97
Eae omnes *differentiae*, atque sermonum varietates, quid acciderent — *V. E.* i. 9. 45
per quasdam *differentias* solum quod petimus distinguamus — *V. E.* ii. 8. 66
Videmus in eo *differentiam* in magnitudine stellarum et in luce . . quae quidem *differentiae* frustra esse non possunt — *A. T.* 21. 20, 22

differentialis. a quo respectu cum suis *differentialibus* descendunt — *M.* iii. 12. 89
ipse respectus superpositionis, absque *differentialibus* aliis — *M.* iii. 12. 93

differo. quas legibus *differentibus* regulari oportet — *M.* i. 14. 40
nihil *differt* ab illo quod laudabilissimum est — *V. E.* i. 12. 54
Differunt tamen a magnis poetis . . quia — *V. E.* ii. 4. 21
in nullo enim pedes et versus *differre* videmus nisi in situ — *V. E.* ii. 12. 86
' . . Tolle moras; semper nocuit *differre* paratis . . ' — *Ep.* vii. 84
Et est comoedia genus quoddam poeticae narrationis, ab omnibus aliis *differens*. *Differt* ergo a tragoedia in materia . . Similiter *differunt* in modo loquendi — *Ep.* x. 195 (*bis*), 209
cum situs loci et locati non *differat* — *A. T.* 4. 10
et sic . . non *differrent* in distantia terminorum — *A. T.* 19. 68

difficultas. cum . . pauci, et hi cum *difficultate* nimia pervenire possint — *M.* iii. 16. 83
sed non minoris *difficultatis* accidit discretio — *V. E.* ii. 6. 29

diffinio. quoniam quod *diffinitum* est, pluribus generale videtur, resumentes *diffinitum* iam generale vocabulum . . distinguamus — *V. E.* ii. 8. 63, 64
nam ex *diffinientium* cognitione *diffiniti* resultat cognitio — *V. E.* ii. 9. 4 (*bis*)
Quare sic colligere possumus[3] ex praedictis *diffinientes* — *V. E.* ii. 9. 37
ad habendam cantionis cognitionem quam inhiamus, nunc *diffinientia* suum *diffiniens* sub compendio ventilemus — *V. E.* ii. 10. 11 (*bis*)

diffluo. Quid si Ecclesiae substantia *diffluit* . . ? — *M.* ii. 12. 19

diffundo. per *diffusos* multipliciter palmites . . extensa propago — *V. E.* i. 8. 8

diffusio. Motor coeli deficeret ab integritate *diffusionis* suae bonitatis — *A. T.* 18. 41

digesta. illa *Digestorum* descriptio, non dicit quod quid est iuris — *M.* ii. 5. 7

digitus. '*Digitus* Dei est hic' — *M.* ii. 4. 14
tamquam ad ipsum . . *digitum* prophetiae . . direxerit Isaias — *Ep.* vi. 185
in hac cedula meis *digitis* exarata — *A. T.* 1. 16

dignior. quidam digni, quidam *digniores* . . esse possunt — *V. E.* ii. 1. 58
quod bona dignis, meliora *dignioribus* . . convenient — *V. E.* ii. 1. 61
aliquid dignum, aliquid *dignius* . . esse constat — *V. E.* ii. 2. 33

[1] diesim *R* diersim *M* [2] defesa *R* [3] possimus *R*

ut *dignius* dicamus quod maioribus .. dignum est — *V. E.* ii. 2. 36
quia nihil eodem *dignius* esse potest — *V. E.* ii. 2. 38
munuscula mea .. percensui, *digniusque* .. vobis inquirens — *Ep.* x. 68

dignissimus. quidam digni .. quidam *dignissimi* esse possunt — *V. E.* ii. 1. 59
quod bona dignis .. et optima *dignissimis* convenient — *V. E.* ii. 1. 61
aliquid dignum .. aliquid *dignissimum* esse constat — *V. E.* ii. 2. 34
ut .. dicamus .. *dignissimum* quod maximis dignum est — *V. E.* ii. 2. 37
quae quidem tractandorum *dignissima* nuncupamus — *V. E.* ii. 2. 45

dignitas. utrum Romanus populus de iure sibi adsciverit Imperii *dignitatem* — *M.* ii. 2. 6
sanctum .. exemplum, libere deponendi *dignitatem* in termino — *M.* ii. 5. 77
Romanus populus .. de iure sibi adscivit Imperii *dignitatem* — *M.* ii. 6. 14
Cumque .. de .. *dignitate* principandi .. disceptatum esset — *M.* ii. 11. 26
Imperii sedem .. cum multis aliis Imperii *dignitatibus* — *M.* iii. 10. 6
dignitates illas deinde neminem adsumere posse, nisi — *M.* iii. 10. 6
Constantinus alienare non poterat Imperii *dignitatem* — *M.* iii. 10. 28
Si ergo aliquae *dignitates* per Constantinum essent alienatae — *M.* iii. 10. 41
quod Carolus ab eo recepit Imperii *dignitatem* — *M.* iii. 11. 5
quibus denunciandi *dignitas* est indulta — *M.* iii. 16. 110
nihil individuo convenit nisi per proprias *dignitates*, puta mercari, et militare, ac regere. Quare si convenientia respiciunt *dignitates*, hoc est dignos — *V. E.* ii. 1. 55, 57
⟨Dicimus dignum⟩ esse quod *dignitatem* habet — *V. E.* ii. 2. 9
cognita *dignitate*, cognoscemus et dignum — *V. E.* ii. 2. 12
Est etenim *dignitas* meritorum effectus sive terminus ; ut cum quis benemeruit, ad boni *dignitatem* profectum esse dicimus : cum male vero, ad mali ; puta bene militantem, ad victoriae *dignitatem* .. nec non mendacem ad ruboris *dignitatem* — *V. E.* ii. 2. 14, 15, 18, 20
terminum meritorum, quem *dignitatem* dicimus — *V. E.* ii. 2. 28
ut *dignitates* inter se comparentur secundum magis et minus — *V. E.* ii. 2. 29
cum comparatio *dignitatum* non fiat circa idem obiectum — *V. E.* ii. 2. 35
videbis auctoritatis *dignitate* sola quod dicimus esse concessum — *V. E.* ii. 10. 46

digno. Cinus : '*Digno* sono eo de morte' — *V. E.* ii. 2. 92

dignor. hoc etiam Scriba mansuetudinis Christi testari *dignatus* est — *M.* i. 16. 17
qui beneplacitum suum nobis .. explicare *dignatus* est — *M.* iii. 4. 91
Veneti quoque nec sese investigati vulgaris honore *dignantur* — *V. E.* i. 14. 36
si quis dubitat, illum nulla nostra solutione *dignamur* — *V. E.* i. 15. 58
nec non modum quem tanto *dignamur* honore ut — *V. E.* ii. 4. 4
vix ab inutili unda Oceani se circumcingi *dignatur* — *Ep.* vii. 60

dignus. Livius, non quantum est *dignum*, sed quantum potuit — *M.* ii. 5. 131
quod fide *dignis* testimoniis comprobatur — *M.* ii. 11. 2
praelationis minime *dignum* est [*sc.* vulgare Sicilianum] — *V. E.* i. 12. 47
dignum utileque videtur .. vulgaria .. depompare — *V. E.* i. 13. 15
nec aliquod aliud habitaculum tanto *dignum* est habitante — *V. E.* i. 18. 26
quos putamus ipso [*sc.* vulgari] *dignos* uti — *V. E.* i. 19. 24
si convenientia respiciunt dignitates, hoc est *dignos* (et quidam *digni* .. quidam dignissimi esse possunt), manifestum est quod bona *dignis* .. et optima dignissimis convenient — *V. E.* ii. 1. 58 (*bis*), 60
quae ipso [*sc.* vulgari] *digna* sunt segregatim ostendere — *V. E.* ii. 2. 6
primo reperiendum est id quod intelligimus per illud quod dicimus *dignum*. ⟨Dicimus *dignum*⟩ esse quod dignitatem habet — *V. E.* ii. 2. 8, 9
cognita dignitate, cognoscemus et *dignum* — *V. E.* ii. 2. 13
aliquid *dignum* .. aliquid dignissimum esse constat — *V. E.* ii. 2. 33
ut dignius dicamus quod maioribus .. *dignum* est — *V. E.* 2. 38
manifestum est quod optima optimis .. *digna* sint — *V. E.* ii. 2. 41

ut sola optima *digna* sint ipso tractari — *V. E.* ii. 2. 44
quomodo ea coartare debemus, quae tanto sunt *digna* vulgari — *V. E.* ii. 3. 2
Volentes igitur modum tradere quo ligari haec *digna* existant — *V. E.* ii. 3. 5
quare si excellentissima excellentissimis *digna* sunt . . illa quae excellentissimo *digna* sunt[1] vulgari, modo excellentissimo *digna* sunt — *V. E.* ii. 3. 14, 16, 17
ea quae *digna* sunt vulgari altissimo — *V. E.* ii. 3. 63
qui sint aulico *digni* vulgari et quae — *V. E.* ii. 4. 2
Quando . . summa summis esse *digna* iam fuit probatum — *V. E.* ii. 4. 56
licet . . celeberrimum carmen, ut *dignum* est, videatur — *V. E.* ii. 5. 52
et ea quae *digna* sunt illo cantari discrevimus — *V. E.* ii. 6. 3
Grandiosa modo vocabula sub praelato stilo *digna* consistere — *V. E.* ii. 7. 2
quis vobis *dignas* grates persolvere attentabit? — *Ep.* i. 39
si qua coelo est pietas . . illa vobis praemia *digna* ferat — *Ep.* i. 44
super astra nunc affluenter *dignis* praemiis muneratur — *Ep.* ii. 8
unde *digna* supplicia impius declinare arbitratur — *Ep.* vi. 97
mentem Deo *dignam* viri prophetici . . impressit — *Ep.* viii. 11

digressivus. Forma sive modus tractandi est . . *digressivus* — *Ep.* x. 184

diiudico. quidquid a primordialibus imperii Romani *diiudicandum* erat — *M.* ii. 11. 6

dilabor. aqua gibbi *dilabetur*, donec coaequetur ad D — *A. T.* 13. 26

dilanio. Vere matrem viperea feritate *dilaniare* contendit — *Ep.* vii. 134

dilatio. Tuscana tyrannis in *dilationis* fiducia confortatur — *Ep.* vii. 78

dilato. facile apparebit quantum sua distributio *dilatetur* — *M.* iii. 8. 59
viscera vestra nimium *dilatata* frigescent — *Ep.* vi. 139
quaestio . . quae *dilatata* multoties . . indeterminata restabat — *A. T.* 1. 3

dilectio. caritas, seu recta *dilectio*, illam [sc. iustitiam] acuit atque dilucidat. Cui ergo maxime recta *dilectio* inesse potest — *M.* i. 11. 94, 95
Quod autem recta *dilectio* faciat quod dictum est — *M.* i. 11. 100
Et quod Monarchae maxime hominum recta *dilectio* inesse debeat — *M.* i. 11. 112
effectum diligit, cum *dilectio* talis adsequatur causam per se — *M.* i. 11. 134
Eructavit incendium tuae *dilectionis* verbum — *Ep.* iv. 1
Immensa Dei *dilectione* testante — *Ep.* vii. 1

dilectus v. **diligo**

diligens. grata mente ac *diligenti* animadversione concepi — *Ep.* ix. 4
providentia *diligenti* . . illam [sc. amicitiam] servare desidero — *Ep.* x. 60

diligenter. Et hoc *diligenter* Livius in prima parte contexit — *M.* ii. 11. 36
correptione *diligenter* adhibita, ignoscendum est — *M.* iii. 4. 73
Diligenter quippe notandum est quod dicit, *nescit* et *nequit* — *Ep.* x. 571

diligentia. tunc *diligentiae* relinquantur probandae [sc. propositiones] — *Ep.* iv. 39

diligentissime. quapropter *diligentissime* videtur esse tractanda — *V. E.* ii. 11. 6

diligibilis. Omne *diligibile* tanto magis diligitur, quanto — *M.* i. 11. 113

diligo. *Diligite iustitiam . . Qui iudicatis terram* — *Par.* xviii. 91
Omne diligibile tanto magis *diligitur*, quanto propinquius est *diligenti*; sed homines propinquius Monarchae sunt, quam aliis principibus: ergo ab eo maxime *diliguntur*, vel maxime *diligi* debent — *M.* i. 11. 113, 114, 117 (*bis*)
quanto magis causa est causa, tanto magis effectum *diligit* — *M.* i. 11. 134
consequens est, quod bonum hominum ab eo maxime *diligatur* — *M.* i. 11. 140
cum Monarcha maxime *diligat* homines — *M.* i. 12. 64
universali pace cum libertate *dilecta* — *M.* ii. 5. 36
Illum qui tantum eam [sc. iustitiam] *dilexit* ut — *M.* ii. 10. 7
'Iustus dominus et iustitias *dilexit*' — *M.* ii. 10. 10
quam ipse in tantum *diligit*, quantum superius praenotatur — *M.* ii. 10. 30
'. . in qua gratificavit nos in *dilecto* Filio suo . .' — *M.* ii. 13. 21
'. . quae ascendit de deserto . . innixa super *dilectum* suum' — *M.* iii. 10. 60

[1] digna sunt *M* sunt digna *R*

quamquam .. Florentiam adeo *diligamus* ut, quia *dileximus*, exilium patiamur iniuste — *V. E.* i. 6. 20 (*bis*)
quos poeta *Aeneidorum* sexto *dilectos* Dei .. vocat — *V. E.* ii. 4. 74
discretio marchionis .. cunctis illum facit esse dilectum — *V. E.* ii. 6. 44
Solem .. qui .. noviter Leucothoen *diligebat* — *Ep.* iv. 48
'Si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat *diligeret*' — *Ep.* iv. 57
confundentur qui *diligunt* iniquitatem a facie coruscantis — *Ep.* v. 15
etsi Latiale Caput pie cunctis est Italis *diligendum* — *Ep.* viii. 151

dilucido. caritas .. illam [*sc.* iustitiam] acuit atque *dilucidat* — *M.* i. 11. 95

diluvium. substiterunt suspiria, lacrymarumque *diluvia* desierunt — *Ep.* vii. 19

dimeter. si frons esset pentametra, et quilibet versus esset *dimeter* — *V. E.* ii. 11. 17

dimico. et ultimum per proelium *dimicandum* est — *M.* ii. 10. 21
inter se solum *dimicatum* est — *M.* ii. 11. 14

dimidium. quo viso, plus quam *dimidium* laboris erit transactum — *M.* i. 3. 3
sicut relativa .. duplum et *dimidium*, totum et pars — *Ep.* x. 103
ignorato enim *dimidio*, numquam cognoscitur duplum — *Ep.* x. 107

dimidius. nunquam tamen *dimidiam* partem orbis obtinuit — *M.* ii. 9. 39
quae est *dimidia* distantia totius circumferentiae — *A. T.* 19. 51

diminutio. cum comice fiat .. cantilenam vocamus per *diminutionem* — *V. E.* ii. 8. 82

dimitto. Mopsum visurus adirem, Hic grege *dimisso* — *Ecl.* ii. 75
recipere autem potest [*sc.* princeps], atque *dimittere* — *M.* iii. 7. 44
Maior et minor .. quasi manifestae *dimittebantur* — *A. T.* 4. 12

Dio. 'Fo voto a *Dio*, che in gassarra eie lo comuno de Lucca' — *V. E.* i. 13. 24
'Per le plage de *Dio* tu non veras' — *V. E.* i. 14. 40

Dionysius. abiectus *Dionysius*, Damascenus, et Beda — *Ep.* viii. 117
Quod satis aperte tangere videtur *Dionysius* — *Ep.* x. 405

dire. 'Madonna, *dir*[1] vi voglio' — *V. E.* i. 12. 67
Guido Guinizelli: 'Tegno di folle impresa allo ver *dire*' — *V. E.* ii. 6. 67
'Donna mi prega, perch' io voglio *dire*' — *V. E.* ii. 12. 17
'Donna mi prega, perch' io voglio *dire*[2]' — *V. E.* ii. 12. 63
v. ***dici***

directe. haec .. vel quae ad ea *directe* ac pure sequuntur — *V. E.* ii. 4. 66
quae *directe* atque ad literam propositum respicit — *Ep.* iv. 41

directio. ea quae maxima sunt ad ista, ut .. *directio* voluntatis — *V. E.* ii. 2. 76

directivum. cum etiam leges municipales .. opus habeant *directivo* — *M.* i. 14. 36
cum mortalium voluntates .. indigeant *directivo* — *M.* i. 15. 71
si homo stetisset .. talibus *directivis* non indiguisset — *M.* iii. 4. 111
opus fuit homini duplici *directivo*, secundum duplicem finem — *M.* iii. 16. 76

directivus. quaeritur hic tanquam principium inquisitionis *directivum* — *M.* i. 3. 20
Est enim lex regula *directiva* vitae — *M.* i. 14. 42
cum ista regimina sint hominum *directiva* in quosdam fines — *M.* iii. 4. 108

diremtio. cum *diremtio* universalis litigii magis Deo sit curae quam *diremtio* particularis — *M.* ii. 9. 4, 5

dirigo. politiae *diriguntur* obliquae, democratiae scilicet — *M.* i. 12. 57
si ad utilitatem eorum .. leges *directae* non sunt — *M.* ii. 5. 20
'.. habemus residui, quod oculos nostros ad Te *dirigamus*' — *M.* ii. 8. 64
qui .. genus humanum ad temporalem felicitatem *dirigeret* — *M.* iii. 16. 82
ad ipsum Deum primitus primum hominem *direxisse* locutionem — *V. E.* i. 5. 4
Guittonem Aretinum, qui numquam se ad curiale vulgare *direxit* — *V. E.* i. 13. 8
ubi, quando, et ad quos ipsum [*sc.* vulgare] *dirigendum* sit — *V. E.* i. 19. 26
et si recto calle ratio te *direxerit*, videbis — *V. E.* ii. 10. 45
tamquam ad ipsum .. digitum prophetiae .. *direxerit* Isaias — *Ep.* vi. 186
cum non ipsi legibus, sed ipsis leges potius *dirigantur* — *Ep.* x. 54

[1] dire *R* [2] perch' io voglio dire *om.* *R*

dirimo. iudicem . . de cuius iudicio cuncta litigia *dirimantur* — *M.* i. 10. 24
ad secundam quaestionem *dirimendam* ingredior — *M.* ii. 1. 68
transitum maris Asiam ab Europa *dirimentis* — *M.* ii. 9. 53
quasi *dirimens* duo regna, Sibi et Caesari universa distribuens — *Ep.* v. 151
dirivo. licet . . fuerit [*sc.* idioma] per diversa vulgaria *dirivatum* — *V. E.* i. 8. 32
dirumpo. '. . *Dirumpamus* vincula eorum . .' — *M.* ii. 1. 5
ad *dirumpendum* vincula ignorantiae Regum atque Principum talium — *M.* ii. 1. 41
'. . *Dirumpamus*,' videlicet, 'vincula eorum . .' — *M.* ii. 1. 46
dirus. Ah ! mea vita, precor numquam tam *dira* voluptas Te premat, ut — *Ecl.* ii. 84
quos *dira* cupiditatis ingluvies paratos in omne nefas illexit — *Ep.* vi. 27
Florentia (forte nescis ?) *dira* haec pernicies nuncupatur — *Ep.* vii. 142
qui tam *dira* cupidine conflagrantes . . contendunt — *Ep.* viii. 187
disavventuratissimamente. Ornativa . . ut . . *disavventuratissimamente*[1] — *V. E.* ii. 7. 62
discedo. qui . . damnatus exilio . . ab urbe sancta *discessit* — *M.* ii. 5. 106
disceptatio. *disceptatione* quadam mediante — *M.* ii. 8. 51
Disceptatione vero mediante dupliciter — *M.* ii. 8. 65
duas rationes . . accipere possumus ; scilicet a *disceptatione* athletarum unam, et a *disceptatione* pugilum alteram — *M.* ii. 8. 104, 105
prius omnia tentanda sunt per *disceptationem* quamdam — *M.* ii. 10. 20
discepto. Cicero contra Epicurum, in iis quae de Fine Bonorum *disceptans* — *M.* ii. 5. 85
Cumque . . longo tempore inter se *disceptatum* esset — *M.* ii. 11. 27
in multitudine *disceptantium*, sub forma tamen duelli — *M.* ii. 11. 41
discerno. divinae dispensationis faciem non *discernunt* — *M.* iii. 16. 113
cum . . Deus omnia sine verbis arcana nostra *discernat* — *V. E.* i. 5. 19
inter quae nunc potest *discerni* vulgare quod . . venabamur — *V. E.* i. 16. 44
Caveat ergo quilibet, et *discernat* ea quae dicimus — *V. E.* ii. 4. 63
et ea quae digna sunt illo cantari *discrevimus* — *V. E.* ii. 6. 4
discerpo. quando Galatea . . Acidis heu miseri *discerpere* viscera vidit — *Ecl.* ii. 79
discerptio. in hac eradicatione sive *discerptione* — *V. E.* i. 11. 8
discindo. aliquam particulam ab Imperii iurisdictione *discindere* — *M.* iii. 10. 91
disciplina. vel oblitus homo vel vilipendens *disciplinas* priores — *V. E.* i. 7. 21
discipulus. Quem quidem morem servare voluerunt *Discipuli* eius — *M.* i. 4. 29
cum habeamus Ipsum dixisse *discipulis*, ascensurus in coelum — *M.* iii. 3. 83
'Quare *discipuli* tui traditionem seniorum transgrediuntur ?' — *M.* iii. 3. 99
passione, in qua oportebat ipsum separari a *discipulis* suis — *M.* iii. 9. 29
erant simul omnes duodecim *discipuli* — *M.* iii. 9. 31
cum ad duodecim *discipulos* diceret : 'Qui non habet, emat' — *M.* iii. 9. 45
cum Iesus interrogasset *discipulos* : 'Quem me esse dicitis ?' — *M.* iii. 9. 71
cum Christus diceret *discipulis* quia oportebat eum ire — *M.* iii. 9. 74
cum *discipuli* essent in navicula tempore noctis — *M.* iii. 9. 87
cum Christus praenunciaret scandalum *discipulis* suis — *M.* iii. 9. 93
videns alium *discipulum* cunctantem ad ostium — *M.* iii. 9. 113
per ea quae Christus ad *discipulos*. — *M.* iii. 14. 36
qui . . per eius *discipulos*, supernaturalem veritatem . . revelavit — *M.* iii. 16. 70
ubi tres *discipuli* ceciderunt in faciem suam — *Ep.* x. 549
disco. Et duris crustis *discas* infigere dentes — *Ecl.* i. 66
Iolas, Omnia qui *didicit*, qui retulit omnia nobis — *Ecl.* ii. 96
et positae sunt, non quia sic sit, sed ut sentiat *discens* — *A. T.* 19. 19
discolus. An ignoratis, amentes et *discoli* . . ? — *Ep.* vi. 36
discordo. dissentientes *discordamus* ab eis — *V. E.* i. 15. 39
discrepo. et quare vicinius habitantes adhuc *discrepant* in loquendo — *V. E.* i. 9. 37

[1] disaventuratissimamente *R*

magis *discrepare* videmur a vetustissimis concivibus — *V. E.* i. 9. 64
discretio. volentes *discretionem* aliqualiter lucidare illorum — *V. E.* i. 1. 8
Cum . . ratio . . circa *discretionem* . . diversificetur — *V. E.* i. 3. 3
qui doctores fuerunt illustres et vulgarium *discretione* repleti — *V. E.* i. 15. 46
verum esse quando cesset *discretio*, puta si aurum cum argento conflemus; sed si *discretio* remanet, inferiora vilescunt — *V. E.* ii. 1. 87, 89
in iis quae dicenda occurrunt, debemus *discretione* potiri — *V. E.* ii. 4. 37
et huius *discretionem* in quarto huius reservamus ostendere — *V. E.* ii. 4. 46
cautionem atque *discretionem* habere, sicut decet — *V. E.* ii. 4. 69
si primordium bene *discretionis* nostrae recolimus — *V. E.* ii. 6. 20
sed non minoris difficultatis accidit *discretio* — *V. E.* ii. 6. 29
ut : *Laudabilis discretio marchionis Estensis* — *V. E.* ii. 6. 42
non minimum opus esse rationis *discretionem* vocabulorum habere — *V. E.* ii. 7. 5
Et quae dicta sunt . . ingenuae *discretioni* sufficiant — *V. E.* ii. 7. 76
Et *discretionem* facientes, dicimus quod — *V. E.* ii. 13. 55
Nostra igitur primo refert *discretionem* facere — *V. E.* ii. 14. 8
citra iudicium *discretio* sancta vestra praeponderet — *Ep.* i. 6
me vestrum vestrae *discretioni* excuso de absentia — *Ep.* ii. 46
Sed habet imperitia vulgi sine *discretione* iudicium — *Ep.* x. 43
discretius. vestrae litterae *discretius* et consultius clausulatae — *Ep.* ix. 24
discretive. cum sententia . . semper verbis *discretive* mixta remaneat — *V. E.* ii. 1. 92
discumbo. ' . . *discubuit*, et duodecim Apostoli cum eo ' — *M.* iii. 9. 34
discurro. ut patet *discurrenti* per omnes — *M.* i. 12. 60
ut plerique . . per aliena castra *discurrant* — *M.* iii. 3. 29
Veronam petii fidis oculis *discursurus* audita — *Ep.* x. 12
discussio. parum restat in nostra *discussione* dicendum — *V. E.* i. 15. 58
discutio. quidquid . . diiudicandum erat, per duellum esse *discussum* — *M.* ii. 11. 7
Ad praesentem quaestionem *discutiendam* — *M.* iii. 2. 1
quaestionis quae a principio *discutienda* proponebatur — *M.* iii. 13. 6
ipsorum perversione simul et eversione *discussa* — *Ep.* vi. 138
disicio. sol aestivus qui *disiectis* nebulis matutinis . . irradiat — *M.* ii. 1. 38
disio. pexa . . ut *Amore, donna, disio, virtute, donare* — *V. E.* ii. 7. 47
disiunctim. ut *disiunctim* abmotimque morantibus varie varietur — *V. E.* i. 9. 88
disiungo. tottot idiomatibus tunc genus humanum *disiungitur* — *V. E.* i. 7. 59
dispar. cum non minus *dispares* connectantur quam pares amicitiae sacramento — *Ep.* x. 24
dispensatio. divinae *dispensationis* faciem non discernunt — *M.* iii. 16. 113
dispensator. recipere . . tamquam fructuum pro Ecclesia . . *dispensator* — *M.* iii. 10. 130
ille *dispensator* Deus gloriosus, qui dispensavit de situ polorum — *A. T.* 21. 63
dispenso. necesse est . . *dispensari* [*sc.* documenta] ab Illo — *M.* iii. 16. 96
qui *dispensavit* de situ polorum . . et de aliis consimilibus — *A. T.* 21. 64
disperdo. regis . . qui satellitium saevi tyranni *disperderet* — *Ep.* vii. 13
dispergo. opinamur . . tunc primum homines fuisse *dispersos* — *V. E.* i. 8. 5
quoniam curiam habemus, licet corporaliter sit *dispersa* — *V. E.* i. 18. 55
dispersio. populus Israel, qui antiquissima locutione sunt usi usque ad suam *dispersionem* — *V. E.* i. 7. 70
displiceo. cum . . omne superfluum Deo et Naturae *displiceat*, et omne quod Deo et Naturae *displicet* sit malum — *M.* i. 14. 12, 14
dispono. Philosophus, cum dicebat : Entia nolunt male *disponi* — *M.* i. 10. 29
Praeterea, mundus optime *dispositus* est, cum — *M.* i. 11. 2
Adhuc, ille qui potest esse optime *dispositus* ad regendum, optime alios *disponere* potest — *M.* i. 13. 2, 3
Ex quibus colligitur quod optime *dispositum* esse oportet optime alios *disponere* volentem. Sed Monarcha solus est ille, qui potest optime esse *dispositus* ad regendum — *M.* i. 13. 33, 34, 36

res eo facilius .. ad habitum .. *disponitur*, quo minus — *M.* i. 13. 39
vel omnino, vel maxime bene *dispositus* ad regendum esse potest — *M.* i. 13. 55
Monarcha solus est ille, qui potest esse optime *dispositus* ad regendum. Ergo Monarcha solus optime alios *disponere* potest — *M.* i. 13. 66, 68
status .. mortalium, quem Dei Filius .. ipse *disposuit* — *M.* i. 16. 6
quin natura locum et gentem *disposuerit* .. ad .. principandum — *M.* ii. 7. 60
videtur enim in patiente *disposito* actus activorum inesse — *M.* iii. 10. 105
Quare .. vocemus, nunc *disponendum* est — *V. E.* i. 17. 3
Romanorum imperio res humanas *disposuit* gubernandas — *Ep.* vi. 5

dispositio. ad optimam mundi *dispositionem* requiritur esse Monarchiam — *M.* i. 11. 12
ad optimam *dispositionem* mundi necesse est Monarchiam esse — *M.* i. 11. 148
quo minus in ea est de contrarietate ad talem *dispositionem* — *M.* i. 13. 40
ad optimam mundi *dispositionem* Monarchia sit necessaria — *M.* i. 13. 69
si .. *dispositiones* hominum et tempora recolamus — *M.* i. 16. 9
Dispositionem vero loci subtiliter tangit in quarto — *M.* ii. 7. 78
ad collationem esse licitam requiritur *dispositio* conferentis — *M.* iii. 10. 102
Cumque *dispositio* mundi huius *dispositionem* inhaerentem coelorum circulationi sequatur — *M.* iii. 16. 91, 92
qui totalem coelorum *dispositionem* praesentialiter intuetur — *M.* iii. 16. 97
Si vero in *dispositionem* elevationis tantae .. oblatrarent — *Ep.* x. 558

dispudet. *Dispudet* heu nunc humani generis ignominiam renovare! — *V. E.* i. 7. 1

disputatio. Isti vero ad quos erit tota *disputatio* sequens — *M.* iii. 4. 1
placuit .. formam totius *disputationis* calamo designare — *A. T.* 1. 17

disputo. cum contra negantem principia .. non sit *disputandum* — *A. T.* 11. 10

dissemino. laus, quam fama vigil volitans *disseminat* — *Ep.* x. 2

dissentio. de quo Latinorum neminem nobiscum *dissentire* putamus — *V. E.* i. 10. 71
dissentientes discordamus ab eis — *V. E.* i. 15. 39

dissero. Sed *disserendum* est, quae maxima sint — *V. E.* ii. 2. 61
disserendum est, utrum cantio dicatur fabricatio verborum — *V. E.* ii. 8. 38

dissidium. Unde fit quod aliquando patiantur *dissidium* — *M.* iii. 16. 109

dissimulo. si *dissimulare* non vultis .. conspicitis — *Ep.* vi. 191

dissipo. ni culpa praesumptionis humanae *dissipata* fuisset — *V. E.* i. 6. 48

dissolvo. Propter hanc et propter alias eorum rationes *dissolvendas* — *M.* iii. 4. 23
Potest etiam hoc mendacium .. per distinctionem *dissolvi* — *M.* iii. 4. 126
possem similiter hoc interimendo *dissolvere* — *M.* iii. 5. 15
'Cupio *dissolvi* et esse cum Christo' — *M.* iii. 13. 57
placuit .. argumenta facta contra *dissolvere* — *A. T.* 1. 10

dissono. Quam multis varietatibus latino *dissonante* vulgari — *V. E.* i. 11. 2
mediastinis civibus accentus enormitate *dissonare* videntur — *V. E.* i. 11. 41

dissuasorie. quandoque persuasorie, quandoque *dissuasorie* .. canere — *V. E.* ii. 14. 14

distantia. per locorum temporumque *distantias* variari oportet — *V. E.* i. 9. 59
utrum parum vel multum diversificentur in *distantia* — *A. T.* 16. 26
et sic undique redibit ad *distantiam* quindecim stadiorum — *A. T.* 16. 33
quae est dimidia *distantia* totius circumferentiae — *A. T.* 19. 51
et sic .. non differrent in *distantia* terminorum — *A. T.* 19. 68
de *distantia* ultimae circumferentiae universi a centro eius — *A. T.* 21. 65
necesse est in aliqua *distantia* ipsam efficere obstantiam — *A. T.* 23. 37

distermino. mulierem loquentem non solum *disterminat* — *V. E.* i. 14. 24

distillo. aquas ad alterna hinc inde litora per imbricia longa *distillat* — *V. E.* i. 10. 46

distinctio. si secundum quid, per *distinctionem* [*sc.* solvendum est] — *M.* iii. 4. 44
Potest etiam hoc mendacium .. per *distinctionem* dissolvi — *M.* iii. 4. 126
dicendum ad hoc per *distinctionem* contra maiorem syllogismi — *M.* iii. 8. 15
Minorem concedo, maiorem vero non sine *distinctione* — *M.* iii. 8. 24
sufficiant quae dicta sunt in praemediata *distinctione* — *A. T.* 20. 7

distinctivus. Mitior namque est in adversarium solutio *distinctiva* — *M.* iii. 4. 127
distinctus *v.* **distinguo**
distinguo. per aliquam particularium communitatum superius *distinctarum* — *M.* i. 3. 68
His itaque in Capitulo *distinctis* — *M.* ii. 8. 102
infantes .. cum primitus *distinguere* voces incipiunt — *V. E.* i. 1. 23
sic et vox inde resultavit *distincta*, tanquam vera locutio — *V. E.* i. 2. 49
nonne imperio Dei movebitur [*sc.* aër] ad quaedam sonare verba, ipso *distinguente* qui maiora *distinxit*? — *V. E.* i. 4. 63 (*bis*)
quae summe canenda *distinximus* isto solo sunt stilo canenda — *V. E.* ii. 4. 59
non aliter deridemus quam caecum de coloribus *distinguentem* — *V. E.* ii. 6. 27
per quasdam differentias solum quod petimus *distinguamus* — *V. E.* ii. 8. 66
disto. extimationes hominum qui parum *distant* a brutis — *V. E.* i. 9. 79
plura .. dicuntur secundum quod *distant* ab uno — *V. E.* i. 16. 14
Duarum circumferentiarum inaequaliter a se *distantium* — *A. T.* 3. 2
circumferentia aquae et circumferentia terrae inaequaliter *distant* — *A. T.* 3. 5
aequaliter .. *distantem* [*sc.* aquam] a centro mundi — *A. T.* 14. 7
circumferentiae *distantis* aequaliter a centro — *A. T.* 15. 3
quod terra aequaliter .. *distet* a centro — *A. T.* 16. 9
Ponamus per contrarium .. consequentis illius, quod est in omni parte aequaliter *distare*, et dicamus quod non *distet*; et ponamus quod ex una parte .. *distet* per viginti stadia — *A. T.* 16. 19, 20, 21
impossibile est terram .. inaequaliter .. *distare* ab eo. Ergo necessarium est oppositum suum, quod est aequaliter *distare*, cum *distet*; et sic declarata est cönsequentia, quantum ex parte eius quod est aequaliter *distare* — *A. T.* 16. 39, 41, 42, 44
utrum aqua parum vel multum a terra *distare* videatur — *A. T.* 19. 14
oportet terminos .. *distare* per CLXXX gradus — *A. T.* 19. 50
qui quidem *distat* a polo mundi circiter XXIII gradus — *A. T.* 19. 58
'Quam *distant* coeli a terra, tantum *distant* viae meae a viis vestris' — *A. T.* 22. 12 (*bis*)
Duarum circumferentiarum inaequaliter a se *distantium* — *A. T.* 23. 5
distraho. ego ad boves calcitrantes et per abvia *distrahentes*, attendo — *Ep.* viii. 89
Inclyta .. laus .. sic *distrahit* in diversa diversos — *Ep.* x. 3
distribuo. quod hoc signum universale 'Omne' .. numquam *distribuit* extra ambitum termini *distributi* — *M.* iii. 8. 26, 27
omne distribuit pro omni eo quod .. comprehenditur — *M.* iii. 8. 28
tunc signum universale non *distribuit*, nisi pro suppositis — *M.* iii. 8. 32
quid est quod signum universale habet *distribuere* — *M.* iii. 8. 38
cognita natura et ambitu termini *distributi* — *M.* iii. 8. 40
quasi dirimens duo regna, Sibi et Caesari universa *distribuens* — *Ep.* v. 152
distributio. tunc *distributio* magis coarctatur — *M.* iii. 8. 34
facile apparebit quantum sua *distributio* dilatetur — *M.* iii. 8. 39
non absolute sumenda est illa *distributio*, sed respective — *M.* iii. 8. 51
considerato illo .. circa quod illa *distributio* subiungitur — *M.* iii. 8. 55
signum universale .. contrahitur in sua *distributione* — *M.* iii. 8. 63
districtius. et inde tanto me *districtius* obligastis, quanto — *Ep.* ix. 5
ditio. 'Qui mare, qui terras omni *ditione* tenerent' — *M.* ii. 9. 86
dito. quemadmodum de labore antiquorum *ditati* sunt — *M.* i. 1. 4
quatenus ab eis posteritas habeat quo *ditetur* — *M.* i. 1. 7
diu. quatenus illam *diu* exagitatam Florentiam .. irrigare velitis — *Ep.* i. 63
nos .. qui *diu* pernoctavimus in deserto — *Ep.* v. 9
Hinc *diu* super flumina confusionis deflevimus — *Ep.* vii. 10
diurnus. coaequatam semper lucem *diurnam* noctis tenebris habentes — *M.* i. 14. 48
vos .. in somniis expergisci .. *diurna* consilia recolentes — *Ep.* vi. 175
diutinus. urbem *diutino* moerore confectam in manus alienorum tradi — *Ep.* vi. 118

diuturnitas. publica rerum dominia, quantalibet *diuturnitate* neglecta — *Ep.* vi. 42
diuturnus. naturalis amor *diuturnam* esse derisionem non patitur — *M.* ii. 1. 36
per tempora *diuturna* salutem et perpetuae caritatis ardorem — *Ep.* iv. *tit.* 2
quae iam tenebras *diuturnae* calamitatis attenuat — *Ep.* v. 4
Kani Grandi . . vitam optat per tempora *diuturna* felicem — *Ep.* x. *tit.* 7
Verum ne *diuturna* me nimis incertitudo suspenderet — *Ep.* x. 9
divarico. Sed *divaricemus* quod dictum est, utrum — *V. E.* ii. 8. 15
quibus *divaricatis*, quam quaerimus descriptio innotescet — *V. E.* ii. 9. 21
diversifico. Cum . . ratio . . circa electionem *diversificetur* in singulis — *V. E.* i. 3. 4
ut . . ab opere multis *diversificati* loquelis desinerent — *V. E.* i. 7. 50
sed in modis *diversificari* videntur — *V. E.* ii. 10. 17
nec refert utrum parum vel multum *diversificentur* in distantia, dummodo *diversificentur* — *A. T.* 16. 25, 26
diversimode. pedes cum versibus, in stantia se habere *diversimode* possunt — *V. E.* ii. 11. 10
terram . . *diversimode* sive inaequaliter . . distare — *A. T.* 16. 38
diversitas. illorum quos a nobis locorum *diversitas* facit esse diversos — *V. E.* i. 9. 106
cum *diversitas* in ratione finium arguat *diversitatem* in his quae sunt propter illa — *A. T.* 12. 50, 51
cum *diversitas* rationis cum identitate nominis aequivocationem faciat — *A. T.* 12. 54
oportuit habere *diversitatem* illam in partibus — *A. T.* 21. 15
diversus. nulla vis, a pluribus specie *diversis* participata, ultimum est — *M.* i. 3. 40
dum bellua multorum capitum factum, in *diversa* conaris — *M.* i. 16. 30
hominum multitudinem ad *diversas* operationes ordinatorum — *M.* ii. 7. 48
quae sunt res *diversae* subiecto et ratione — *M.* iii. 4. 162
F vero et C *diversa* sunt — *M.* iii. 5. 26
Ad has quidem beatitudines, velut ad *diversas* conclusiones, per *diversa* media venire oportet — *M.* iii. 16. 54 (*bis*)
licet in *diversas* prolationes et vocabula sit divisa — *V. E.* i. 1. 38
Inter ea vero quae *diversarum* sunt specierum — *V. E.* i. 2. 39
permultis ac *diversis* idiomatibus negotium exercitatur — *V. E.* i. 6. 1
partesque *diversae diversis* aliis operibus indulgebant — *V. E.* i. 7. 45, 46
Ab uno . . idiomate . . *diversa* vulgaria traxerunt originem — *V. E.* i. 8. 23
licet . . fuerit [*sc.* idioma] per *diversa* vulgaria dirivatum — *V. E.* i. 8. 32
sermone vario vel *diverso* cum modernis Papiensibus loquerentur — *V. E.* i. 9. 69
locutionis identitas *diversis* temporibus atque locis — *V. E.* i. 9. 96
illorum quos a nobis locorum diversitas facit esse *diversos* — *V. E.* i. 9. 107
ceu fistulae[1] culmen hinc inde ad *diversa* stillicidia grundat — *V. E.* i. 10. 44
Quae quidem verba prorsus a mediastinis Bononiae sunt *diversa* — *V. E.* i. 15. 54
comparatio . . non . . circa idem obiectum, sed circa *diversa* — *V. E.* ii. 2. 36
diversis carminibus usi sunt in cantionibus suis — *V. E.* ii. 5. 6
diversos faciunt esse rithimos eorum quae post dieresim — *V. E.* ii. 13. 37
secundum . . obiecta *diversa* numero sed non specie — *Ep.* iv. 7
Inclyta vestrae Magnificentiae laus . . sic distrahit in *diversa diversos* — *Ep.* x. 3 (*bis*)
Cum sint [*sc.* sensus mystici] a literali sive historiali *diversi* — *Ep.* x. 158
alleon graece, quod in latinum dicitur alienum, sive *diversum* — *Ep.* x. 161
Surgit mortalibus per diversas fauces — *Ep.* x. 292
Sed hoc oportebit esse per lineas *diversas* — *A. T.* 12. 35
cum ambo sint corpora gravia, movebuntur ad *diversa* deorsum — *A. T.* 12. 47
diversa ratio gravitatis erit in aqua et in terra — *A. T.* 12. 53
ut per organa *diversa* virtutes *diversas* influeret — *A. T.* 21. 17 (*bis*)
diverticulum. lapsu . . qui *diverticulum* fuit totius nostrae deviationis — *M.* i. 16. 7
diverto. eloquentes indigenas . . a proprio [*sc.* vulgari] *divertisse* — *V. E.* i. 12. 74

[1] fictile *R*

qualiter viri praehonorati a propria [*sc.* loquela] *diverterunt* — *V. E.* i. 13. 42
Horum aliquos a proprio poetando *divertisse* audivimus — *V. E.* i. 14. 18
divertere a materno, et ad curiale vulgare intendere — *V. E.* i. 14. 41
nunquam a primo[1] *divertissent* — *V. E.* i. 15. 44

divido. 'Omne regnum in se *divisum* desolabitur'. — *M.* i. 5. 61
'*Dividitur* ferro regnum..' — *M.* ii. 9. 88
licet in diversas prolationes.. sit *divisa* [*sc.* locutio] — *V. E.* i. 1. 38
Si quis autem quaerat de linea *dividente* — *V. E.* i. 10. 41
in actionibus nostris, quantumcumque *dividantur* in species — *V. E.* i. 16. 26
non etenim potuit in pedes *dividi* — *V. E.* ii. 11. 25
Prima divisio est, qua totum opus *dividitur* in tres Canticas. Secunda, qua quaelibet Cantica *dividitur* in Cantus. Tertia, qua quilibet Cantus *dividitur* in Rithimos — *Ep.* x. 180, 181, 182
Dividitur ergo ista pars.. principaliter in duas partes — *Ep.* x. 287
Ergo praesens prologus *dividitur* in partes duas — *Ep.* x. 313
Et *dividitur* ista pars in partes duas — *Ep.* x. 587
Prima pars *dividitur* in partes duas — *Ep.* x. 593
De parte vero executiva, quae fuit *divisa* iuxta totum prologum, nec *dividendo* nec sententiando quidquam dicetur — *Ep.* x. 607 (*bis*)

divinior. '.. melius et *divinius* vero genti et civitati' — *M.* ii. 8. 19

divinitus. 'Miraculum est, quod praeter ordinem.. *divinitus* fit' — *M.* ii. 4. 8
divinitus illud exivisse per Caesarem — *M.* ii. 12. 48
Et ideo *divinitus* in nobis esse credendum est — *V. E.* i. 5. 27
etsi animadversio temporalis *divinitus* est indulta — *Ep.* v. 88
ubi et Nabuchodonosor invenient.. aliqua vidisse *divinitus* — *Ep.* x. 562

divinus. quae.. speculari tantummodo possumus.. velut.. *divina* — *M.* i. 2. 30
ad proprium suum opus, quod fere *divinum* est — *M.* i. 4. 13
apud negantes *divinam* bonitatem attingere summum perfectionis — *M.* i. 8. 5
ut omne in tantum *divinam* similitudinem repraesentet — *M.* i. 8. 7
cum totum universum.. sit.. vestigium.. *divinae* bonitatis — *M.* i. 8. 16
maxime est secundum *divinam* intentionem — *M.* i. 8. 31
non curas.. affectum dulcedine *divinae* suasionis — *M.* i. 16. 35
divinam providentiam hoc effecisse cognovi — *M.* ii. 1. 19
Veritas.. patere potest.. radio *divinae* auctoritatis — *M.* ii. 1. 62
coelo, quod organum est artis *divinae* — *M.* ii. 2. 37
sequitur ulterius quod *divina* voluntas sit ipsum ius — *M.* ii. 2. 47
ius in rebus nihil est aliud quam similitudo *divinae* voluntatis — *M.* ii. 2. 49
quod quidquid *divinae* voluntati non consonat.. ius esse non possit; et quidquid *divinae* voluntati est consonum, ius ipsum sit — *M.* ii. 2. 51, 52
nec mirum, si *divina* voluntas per signa quaerenda est — *M.* ii. 2. 76
nam *divinus* poeta noster Virgilius.. testatur — *M.* ii. 3. 28
quem in illo.. concursu.. praedestinatio *divina* latebit? — *M.* ii. 3. 124
formam universalem *divinae* similitudinis — *M.* ii. 7. 29
natura.. cum sit opus *divinae* intelligentiae — *M.* ii. 7. 33
divinum iudicium in rebus quandoque hominibus est manifestum — *M.* ii. 8. 3
Ille igitur populus.. de *divino* iudicio praevaluit — *M.* ii. 9. 3
per athletas iudicium *divinum* postulatur — *M.* ii. 9. 7
ergo de *divino* iudicio praevaluit, et per consequens de *divino* iudicio obtinuit quod est de iure obtinuisse — *M.* ii. 9. 109, 110
cum.. per virium.. collisionem, *divinum* iudicium postulatur — *M.* ii. 10. 14
quam causam.. *divinam* providentiam appellamus — *M.* ii. 10. 71
propter *divinum* beneplacitum inquirendum — *M.* ii. 11. 13
cum.. nondum pro *divino* iudicio certatum esset — *M.* ii. 11. 54

[1] proprio *R*

divina potentia clypeus defensorum veritatis adstruitur — *M.* iii. 1. 20
'.. si *divinarum* scripturarum vacillat auctoritas' — *M.* iii. 4. 71
quamquam scribae *divini* eloquii multi sint — *M.* iii. 4. 88
fuisset otiosum, quod est contra *divinam* bonitatem — *M.* iii. 4. 117
nullus vicariatus, sive *divinus*, sive humanus — *M.* iii. 7. 25
successor Petri non aequivalet *divinae* auctoritati — *M.* iii. 7. 28
quae radices in *divinis* eloquiis habere videbantur — *M.* iii. 10. 13
hoc fuisset aut per legem *divinam* aut per naturalem — *M.* iii. 14. 13
Sed nec per *divinam*; omnis namque *divina* lex duorum Testamentorum gremio continetur — *M.* iii. 14. 27, 28
beatitudinem .. quae consistit in fruitione *divini* aspectus — *M.* iii. 16. 49
propria virtus ascendere non potest, nisi lumine *divino* adiuta — *M.* iii. 16. 51
quin potius denunciatores *divinae* providentiae sunt habendi — *M.* iii. 16. 108
divinae dispensationis faciem non discernunt — *M.* iii. 16. 112
cum *divinam* curam perversi expectare noluerunt — *V. E.* i. 2. 26
Nam sicut *divinis* corruscationibus illico succedunt tonitrua — *Ep.* iii. 19
qui *divinae* ordinationi repugnat — *Ep.* v. 66
Hoc etsi *divinis* comprobatur eloquiis — *Ep.* vi. 8
Vos autem *divina* iura et humana transgredientes — *Ep.* vi. 26
qui *divinae* voluntati reluctatus est et sciens et volens — *Ep.* vi. 99
Henrico, *divina* providentia Romanorum Regi — *Ep.* vii. *tit.* 2
divina quadam libertate dotati — *Ep.* x. 51
cum aliquid .. petendum sit, quasi *divinum* quoddam munus — *Ep.* x. 312
Patet ergo quomodo ratio manifestat *divinum* lumen, id est *divinam* bonitatem, sapientiam et virtutem resplendere ubique — *Ep.* x. 409, 410
cum dicit quod *divinus* radius, seu *divina* gloria, per universum *penetrat et resplendet* — *Ep.* x. 428 (*bis*)
Quod autem de *divina* luce plus recipiat, potest probari per duo — *Ep.* x. 453
illud coelum .. magis de luce *divina* recipit — *Ep.* x. 470
et incipit secunda pars ibi: *O divina virtus* — *Ep.* x. 592
in prima petit *divinum* auxilium — *Ep.* x. 594
ut trahant se ad immortalia et *divina* pro posse — *A. T.* 22. 4

divisio. superiori dominio, cuius unitas *divisionem* non patitur — *M.* iii. 10. 127
circa tria videtur consistere: primo circa cantus *divisionem* — *V. E.* ii. 9. 24
quomodo cantionis ars circa cantus *divisionem* consistat — *V. E.* ii. 10. 49
circa cantus *divisionem* .. consistit [*sc.* habitudo] — *V. E.* ii. 11. 3
Forma tractatus est triplex, secundum triplicem *divisionem*. Prima *divisio* est, qua .. dividitur in tres Canticas — *Ep.* x. 178, 179
forma .. est duplex, scilicet *divisio* Canticae et Cantuum. Non eius potest esse propria forma *divisio* prima, cum ista pars sit primae *divisionis* — *Ep.* x. 250, 252, 253
est manifesta per locum a sufficienti *divisione* causae — *A. T.* 10. 15

divisivus. Forma sive modus tractandi est .. *divisivus* — *Ep.* x. 186

divitiae. pastoribus de sursum sonuit, non *divitiae* .. sed pax — *M.* i. 4. 20
Est enim nobilitas virtus et *divitiae* antiquae — *M.* ii. 3. 16
'O altitudo *divitiarum* sapientiae et scientiae Dei' — *M.* ii. 9. 75
'.. secundum *divitias* gloriae suae ..' — *M.* ii. 13. 23
quoniam *divitiae* mecum non sunt. Non ergo *divitiarum*, sed gratia Dei sum id quod sum — *Ep.* viii. 73, 74
'O altitudo *divitiarum* scientiae et sapientiae Dei .. !' — *A. T.* 22. 16

divus. sub *divo* Augusto Monarcha existente Monarchia perfecta — *M.* i. 16. 10
clementissimus Henricus, *Divus* et Augustus et Caesar — *Ep.* v. 27
Romanae rei baiulus hic, *divus* et triumphator Henricus — *Ep.* vi. 180
divi Henrici faustissimi cursus ad Italiam anno primo — *Ep.* vii. 192

do. *Manibus o date lilia plenis* — *Purg.* xxx. 21

Non *si est dare primum motum esse* — *Par.* xiii. 100
quanta malura, Atque fortuna ruinosa *datur* A colui — *Canz.* xxi. 11
Montibus Aoniis Mopsus, Meliboee, quotannis . . Se *dedit* — *Ecl.* i. 30
Retuleram, cum sic *dedit* indignatio vocem — *Ecl.* i. 38
capellae, Quas concepturis *dedimus* nos matribus hircos — *Ecl.* i. 47
'qui *dat* omnibus affluenter et non improperat' — *M.* i. 1. 38
aliter esset *dare* potentiam separatam, quod est impossibile — *M.* i. 3. 75
regulatorem, vel *datum* ab alio, vel ex ipsis praeeminentem — *M.* i. 5. 41
'Deus,' inquiebat, 'iudicium tuum regi *da* . .' — *M.* i. 13. 62
unitatem voluntatum, quae per uniformem motum *datur* intelligi — *M.* i. 15. 36
Quae duae sententiae ad duas nobilitates *dantur* — *M.* ii. 3. 20
Miseno . . qui . . Aeneae ministrum se *dederat* — *M.* ii. 3. 51
Nonne Fabricius altum nobis *dedit* exemplum . . ? — *M.* ii. 5. 90
proprios filios cum hostibus conspirantes morti *dedisse* — *M.* ii. 5. 116
'. . atque caeteris forsan vitio *datum* esset, si . .' — *M.* ii. 5. 162
dato quod nunquam aliquid de Christo audiverit — *M.* ii. 8. 31
'Nec mi aurum posco, nec mi pretium *dederitis* . .' — *M.* ii. 10. 62
quia bene *data* et male possessa sunt — *M.* ii. 12. 17
auctoritatem habuit *dandi* et tollendi regimen temporale — *M.* iii. 6. 8
auctoritatem habet *dandi* et tollendi . . sceptrum regiminis — *M.* iii. 6. 12
quia nemo potest *dare* quod suum non est — *M.* iii. 7. 40
Dicit enim Christus Petro: Tibi *dabo* claves regni coelorum — *M.* iii. 8. 56
dato quod Constantinus hoc facere potuisset de se — *M.* iii. 10. 117
'Opus consummavi, quod *dedisti* mihi ut faciam' — *M.* iii. 14. 24
manifestum est quod ei natura legem non *dedit* — *M.* iii. 14. 26
Nihil est quod *dare* possit, quod non habet . . Sed constat quod si Ecclesia sibi *dedit* illam virtutem, non habebat illam priusquam *daret*: et sic *dedisset* sibi quod non habebat — *M.* iii. 14. 45, 50, 51, 52
'Exemplum,' inquit, '*dedi* vobis . .' — *M.* iii. 15. 22
beatitudinem . . quae per Paradisum coelestem intelligi *datur* — *M.* iii. 16. 52
soli homini *datum* est loqui, cum solum sibi necessarium fuit — *V. E.* i. 2. 4
sed nequicquam *datum* fuisset eis — *V. E.* i. 2. 8
Et sic patet soli homini *datum* fuisse loqui — *V. E.* i. 2. 66
Soli homini *datum* fuit ut loqueretur — *V. E.* i. 4. 1
investigandum . . cui hominum primum locutio *data* sit — *V. E.* i. 4. 4
credimus ipsi Adae prius *datum* fuisse loqui — *V. E.* i. 4. 25
quanta licentia *data* sit cantiones poetantibus — *V. E.* ii. 10. 42
quibus optimum quod est in nobis noscere *datum* est — *Ep.* x. 48
si Deus non *dedit* illi motum, patet quod non *dedit* illi materiam in aliquo egentem — *Ep.* x. 499, 500

doceo. Dum satagunt alii causarum iura *doceri* — *Ecl.* i. 29
ut in ultimis ad Nicomachum *docet* Philosophus — *M.* i. 15. 72
ut Philosophus *docet* in primis ad Nicomachum — *M.* ii. 2. 63
quia . . Salomon . . meditandam veritatem . . nos *docet* — *M.* iii. 1. 16
'quae coepit Iesus facere et *docere*' — *M.* iii. 9. 139
ut doctrina Praedicamentorum nos *docet* — *M.* iii. 15. 59
Philosophum, qui . . veritatem *docuit* praeferendam — *Ep.* viii. 84
cum . . amicitiam adaequari et salvari analogo *doceatur* — *Ep.* x. 63

docilis. ut benevolum . . et *docilem* reddat aliquis auditorem — *Ep.* x. 322

docilitas. in possibilitate [*sc.* dicendorum] *docilitas* [*sc.* paratur] — *Ep.* x. 334

doctor. Sunt etiam scripturae *Doctorum*, Augustini et aliorum — *M.* iii. 3. 87
aliud est esse *doctorem*, aliud est esse interpretem — *M.* iii. 6. 27
velut eloquentes *doctores* ostendunt — *V. E.* i. 9. 17
Trilingues ergo *doctores* in multis conveniunt — *V. E.* i. 9. 21
ut puta Petrus de Alvernia, et alii antiquiores *doctores* — *V. E.* i. 10. 25

perplures *doctores* indigenas invenimus graviter cecinisse — *V. E.* i. 12. 10
qui *doctores* fuerunt illustres et vulgarium discretione repleti — *V. E.* i. 15. 45
doctores illustres qui lingua vulgari poetati sunt in Italia — *V. E.* i. 19. 16
Et omnes hoc *doctores* perpendisse videntur — *V. E.* ii. 5. 24

doctrina. idem ait in *Doctrina* Christiana — *M.* iii. 4. 60
ut *doctrina* Praedicamentorum nos docet — *M.* iii. 15. 58
neminem ante nos de vulgaris eloquentiae *doctrina* .. tractasse — *V. E.* i. 1. 2
doctrinam oportet non probare, sed suum aperire subiectum — *V. E.* i. 1. 18
et quam plures aliae historiae ac *doctrinae* — *V. E.* i. 10. 20
intentio .. est *doctrinam* de vulgari eloquentia tradere — *V. E.* i. 19. 21
Unde nos *doctrinae* operi impendentes[1], *doctrinas* eorum poetrias aemulari oportet — *V. E.* ii. 4. 26, 27
in isto libro nil ulterius de rithimorum *doctrina* tangere — *V. E.* ii. 13. 86

doctrinalis. Sex igitur sunt quae in principio cuiusque *doctrinalis* operis inquirenda sunt — *Ep.* x. 119

doctrino. per .. studii assiduitatem regulamur et *doctrinamur* in illa — *V. E.* i. 1. 34

documentum. qui publicis *documentis* imbutus — *M.* i. 1. 8
ad primam [*sc.* beatitudinem] per philosophica *documenta* venimus .. Ad secundam vero per *documenta* spiritualia — *M.* iii. 16. 56, 59
qui secundum philosophica *documenta* genus .. dirigeret — *M.* iii. 16. 80
ut utilia *documenta* libertatis et pacis .. applicentur — *M.* iii. 16. 94
Credunt enim vulgares et physicorum *documentorum* ignari — *A. T.* 23. 42

doglia. Amicus eius: '*Doglia* mi reca nello core ardire' — *V. E.* ii. 2. 94
'Poi che di *doglia* cuor convien ch' io porti' — *V. E.* ii. 6. 69

dogma. cum in *dogmatibus* moralis negotii .. doceatur — *Ep.* x. 61

dogmatizo. Philosophum, qui cuncta moralia *dogmatizans* — *Ep.* viii. 83

dolatus. Et pexa vocamus illa, quae .. *dolata* quasi — *V. E.* ii. 7. 45

dolciada. nec muliebria propter sui mollitiem, ut *dolciada* et *placevole* — *V. E.* ii. 7. 33

doleo. cum insuper *doleam* Reges et Principes in hoc unico concordantes — *M.* ii. 1. 25
Doleat ergo, *doleat* progenies maxima Tuscanorum .. et *doleant* omnes amici eius et subditi .. inter quos ultimos me miserum *dolere* oportet — *Ep.* ii. 18 (*bis*), 20, 23
vos deprecor, quatenus modice *dolere* velitis — *Ep.* ii. 39
si merito trepidantes insanisse poenitet non *dolentes* — *Ep.* vi. 177
non lugendo post venientes, sed post ipsum *dolentes* — *Ep.* viii. 29
erubescendum esse vobis *dolendum*que quis dubitet .. ? — *Ep.* viii. 157
'.. Et tragicus plerumque *dolet* sermone pedestri' — *Ep.* x. 217

dolor. *attendite et videte, si est dolor sicut dolor meus* — *V. N.* 7. 42, 43
derisive, non sine *dolore* quodam, cum illo clamare possum — *M.* ii. 1. 28
Christi portantis *dolores* nostros .. vel sustinentis — *M.* ii. 13. 44
Sed quamquam, sensualibus amissis, *doloris* amaritudo incumbat — *Ep.* ii. 28
ibi sunt de *dolore dolorem* memorabiliter consecuti — *Ep.* vi. 134 (*bis*)
ut in amaritudinem .. metus *doloris*que rivuli confluant — *Ep.* vi. 178
'Vere .. *dolores* nostros ipse portavit' — *Ep.* vi. 188
per verba praesignata, et nimium, 'proh *dolor*!' iterata — *Ep.* viii. 15
Et si caeteros Italos in praesens miseria *dolore* confecit — *Ep.* viii. 156

Dom. *v.* **dominus**

domesticus. finis .. ad quem ordinat *domesticam* communitatem .. Deus — *M.* i. 3. 13
cuius finis est *domesticos* ad bene vivere praeparare — *M.* i. 5. 29
ii familiares et *domestici* sui [*sc.* linguae *sì*] sunt — *V. E.* i. 10. 29
Nonne *domestici* sui [*sc.* vulgaris], reges .. fama vincunt? — *V. E.* i. 17. 32
Absit a viro philosophiae *domestico* .. ! — *Ep.* ix. 33

domina. *facta est quasi vidua domina gentium* — *V. N.* 29. 2
voluntas una, *domina* et regulatrix omnium aliarum in unum — *M.* i. 15. 68

[1] impendentes *M* operam impendentes *R*

cuius voluntas *domina* et regulatrix aliarum omnium esse possit — *M.* i. 15. 75
ut: *Petrus amat multum dominam Bertam* — *V. E.* ii. 6. 34
'.. facta est quasi vidua *domina* gentium!' — *Ep.* viii. 2

dominatio. Imperiatum.. [*sc.* quae relatio est] sub ambitu *dominationis* — *M.* iii. 12. 53

dominium. immoto semper superiori *dominio* — *M.* iii. 10. 126
publica rerum *dominia*.. numquam posse vanescere — *Ep.* vi. 42

dominor. *Ecce Deus fortior me, qui veniens dominabitur mihi* — *V. N.* 2. 25
memoria eius usque quo sub tempore vivam *dominabitur* mihi — *Ep.* ii. 6
quem affectus gratitudinis *dominantur* — *Ep.* iii. 2
Nec advertitis *dominantem* cupidinem — *Ep.* vi. 151
dominante invicto Domino, domino Kane Grandi de Scala — *A. T.* 24. 2

dominus (Dom.). Ed ecco piangere e cantar s' udìe: *Labia mea Domine* — *Purg.* xxiii. 11
gli Angeli cantaro Di subito: *In te, Domine, speravi* — *Purg.* xxx. 83
Ego Dominus tuus — *V. N.* 3. 35
Ego vox clamantis in deserto: parate viam Domini — *V. N.* 24. 39
'Audi, Israel, *Dominus* Deus tuus unus est' — *M.* i. 8. 23
quamvis Consul sive Rex respectu viae sint *domini* aliorum — *M.* i. 12. 85
'.. principes convenerunt in unum adversus *Dominum*..' — *M.* ii. 1. 4 *et* 35
in hoc unico concordantes, ut adversentur *Domino* suo — *M.* ii. 1. 26
'.. qui.. non obtulerit.. oblationem *Domino*..' — *M.* ii. 8. 41
'Iustus *Dominus* et iustitias dilexit' — *M.* ii. 10. 10
Pontifex, *Domini* nostri Iesu Christi Vicarius — *M.* iii. 3. 36
qui.. oves albas in grege *Domini* se iactant — *M.* iii. 3. 118
nuncius, portans mandatum *Domini* expressum — *M.* iii. 6. 21
potest agere circa aliquid, quod *dominus* omnino ignorat — *M.* iii. 6. 33
dominum et gubernatorem spiritualium et temporalium — *M.* iii. 7. 4
inferunt Christi vicarium *dominum* et gubernatorem eorundem — *M.* iii. 7. 6
Deus est *dominus* spiritualium et temporalium.. ergo est [*sc.* vicarius Dei] *dominus* spiritualium et temporalium — *M.* iii. 7. 12, 14
'Absit a te, *Domine*; non erit tibi hoc' — *M.* iii. 9. 78
'*Domine*, bonum est nos hic esse..' — *M.* iii. 9. 84
'*Domine*, si tu es, iube me ad te venire super aquas' — *M.* iii. 9. 90
'*Domine*, tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire' — *M.* iii. 9. 101
'*Domine*, tu mihi lavas pedes?' — *M.* iii. 9. 105
cum Petrus audisset quia *Dominus* esset — *M.* iii. 9. 117
'*Domine*, hic autem quid?' — *M.* iii. 9. 121
aliud est esse hominem, aliud esse patrem et *dominum* — *M.* iii. 12. 36
'Omnis oblatio quam conferetis *Domino* absque fermento erit' — *M.* iii. 13. 67
ac si Christus, qui Deus est, non sit *dominus* Regni huius — *M.* iii. 15. 35
ad ipsum *Dominum* [1] primitus primum hominem direxisse locutionem — *V. E.* i. 5. 3
Dom.[2] Guido Guinizelli: 'Nè fa amor, prima che gentil core..' — *V. E.* i. 9. 28
dominorum suorum carissimo, *domino* Nicholao — *Ep.* i. *tit.* 1, 2
Patruus vester Alexander.. *dominus* meus erat — *Ep.* ii. 4
Quapropter, carissimi *domini* mei.. vos deprecor — *Ep.* ii. 37
Scribit Dantes *domino* Moroello Marchioni Malaspinae — *Ep.* iii. *tit.* 1
Ne lateant *dominum* vincula servi sui — *Ep.* iii. 1
Atque hic ferox, tanquam *dominus* pulsus a patria — *Ep.* iii. 23
tamquam somniantes.. et dicentes: '*Dominum* non habemus' — *Ep.* v. 112
quoniam regem nobis coeli ac terrae *Dominus* ordinavit — *Ep.* v. 165
Sanctissimo triumphatori et *Domino* singulari, *domino* Henrico — *Ep.* vii. *tit.* 1, 2
'Nonne.. Unxit.. te *Dominus* in regem super Israel..?' — *Ep.* vii. 104
pecus, gregem *domini* sui sua contagione commaculans — *Ep.* vii. 145
sume tibi fiduciam de oculis *Domini* Dei Sabaoth — *Ep.* vii. 177

[1] Dominum *R* Deum *M* [2] Dominus *R*

Vivit *Dominus*; quique movit linguam in asina Balaam, *Dominus* est etiam modernorum brutorum	*Ep.* viii. 129, 130
Magnifico atque victorioso *domino*, *domino* Kani Grandi de Scala	*Ep.* x. *tit.* 1 (*bis*)
plus *domino* quam dono honoris et famae conferri videri potest	*Ep* x. 79
sicut relativa pater et filius, *dominus* et servus	*Ep.* x. 102
'Spiritus *Domini* replevit orbem terrarum'	*Ep.* x. 420
'Gloria *Domini* plenum est opus eius'	*Ep.* x. 422
Hoc est coelum deliciarum *Domini*	*Ep.* x. 519
dominante invicto *Domino*, *domino* Kane Grandi de Scala	*A. T.* 24. 2 (*bis*)
in anno a nativitate *Domini* nostri Iesu Christi	*A. T.* 24. 14
dominus. *Domus nova*, et *Dominus meus*, loquuntur [*sc.* Sardi]	*V. E.* i. 11. 47
domitor. cum adfore stupescetis . . delirantis Hesperiae *domitorem*	*Ep.* vi. 87
domus. alia erit ratio incidendi lignum propter *domum* construendam	*M.* i. 2. 48
ad quam . . nec homo unus, nec *domus* una . . pertingere potest	*M.* i. 3. 34
domum, cuius finis est domesticos ad bene vivere praeparare	*M.* i. 5. 28
iuxta dicentem Philosophum: 'Omnis *domus* regitur a senissimo'	*M.* i. 5. 33
proverbialiter dicitur illa maledictio: 'Parem habeas in *domo*'	*M.* i. 5. 37
unus homo . . est concordia quaedam, et similiter *domus*	*M.* i. 15. 63
'Homo quilibet de *domo* Israel, qui occiderit . .'	*M.* ii. 8. 38
unica reservata *domo*, quicquid tui iuris erat . . perierat	*V. E.* i. 7. 13
nam si aula totius regni communis est *domus*	*V. E.* i. 18. 21
'zelus *domus* eius me comedit'	*Ep.* viii. 75
'In exitu . . *domus* Iacob de populo barbaro . .'	*Ep.* x. 143
domus. *Domus nova*, et *Dominus meus*, loquuntur [*sc.* Sardi]	*V. E.* i. 11. 46
donar. Arnaldus Danielis . . 'Sem fos Amor, de joi *donar*'	*V. E.* ii. 13. 12
donare. pexa . . ut *Amore*, *donna*, *disio*, *virtute*, *donare*, *letizia*	*V. E.* ii. 7. 47
donatio. in hac *donatione* plus domino . . famae conferri videri potest	*Ep.* x. 79
donec. *donec* fortuna permansit, humana secuti sunt	*V. E.* i. 12. 23
crescebat, *donec* . . magnanimus vitae principium impedivit	*Ep.* vii. 119
returgebit, *donec* huius scatescentiae causa radicalis tollatur	*Ep.* vii. 132
aqua gibbi dilabetur, *donec* coaequetur ad D cum circumferentia	*A. T.* 13. 27
impellet . . *donec* adaequetur quantitas utriusque	*A. T.* 16. 31
donna. pexa . . ut *Amore*, *donna*, *disio*, *virtute*, *donare*	*V. E.* ii. 7. 47
cum dicimus: '*Donne*, ch' avete intelletto d' amore'	*V. E.* ii. 8. 73
illa quam diximus: '*Donna* pietosa e di novella etate'	*V. E.* ii. 11. 41
'*Donna* mi prega, perch' io voglio dire'	*V. E.* ii. 12. 17
Et etiam nos dicimus: '*Donne*, ch' avete intelletto d' amore'	*V. E.* ii. 12. 19
'*Donna*, lo fermo core'	*V. E.* ii. 12. 44
'*Donna* mi prega, perch' io voglio dire[1]'	*V. E.* ii. 12. 63
'Amor, tu vedi ben, che questa *donna*'	*V. E.* ii. 13. 96
dono. quod Constantinus . . Imperii sedem . . *donavit* Ecclesiae	*M.* iii. 10. 5
donum. libertas . . maximum *donum* humanae naturae a Deo collatum	*M.* i. 12. 41
'. . *Dono* ducite'	*M.* ii. 10. 69
plus domino quam *dono* honoris et famae conferri videri potest	*Ep.* x. 80
dormito. quod nauclerus et remiges in navicula Petri *dormitant*	*Ep.* vi. 14
dorsum. cum *dorsa*, non vultus, ad Sponsae vehiculum habeatis	*Ep.* viii. 51
quod terra valde inferior sit et depressa a *dorso* maris	*A. T.* 5. 13
dos. ut in explicatione tantae *dotis* gloriaretur ipse	*V. E.* i. 5. 26
doto. ut . . gloriaretur ipse qui gratis *dotaverat*	*V. E.* i. 5. 27
corde nobiles atque gratiarum *dotati*	*V. E.* i. 12. 26
libertate *dotati*, nullis consuetudinibus adstringuntur	*Ep.* x. 51
drias. Et *Driadum* miserere loci, pecorumque tuorum	*Ecl.* ii. 56
dubitatio. sufficienter . . de veritate primae *dubitationis* inquisitum est	*M.* ii. 2. 3

[1] perch' io voglio dire *om. R*

dubito. Ille : Quis hoc *dubitet*? — *Ecl.* i. 45
Ille: Quid hoc *dubitas*? quid me, carissime, tentas? Quid *dubito*? quid tento? refert tunc Alphesiboeus — *Ecl.* ii. 48, 49
Longe namque ab officio se esse non *dubitet*, qui — *M.* i. 1. 8
Maxime autem de hac tria *dubitata* quaeruntur. Primo namque *dubitatur* et quaeritur, an — *M.* i. 2. 8, 9
tria maxime *dubitantur*, et *dubitata* quaeruntur circa Monarchiam temporalem — *M.* i. 5. 2, 3
Quod autem Monarcha .. se habeat .. quis *dubitat*? — *M.* i. 11. 143
qui .. ei coheredes factos esse mundus non *dubitat* — *M.* iii. 3. 69
Concilia .. quibus Christum interfuisse nemo fidelis *dubitat* — *M.* iii. 3. 82
quos a Spiritu Sancto adiutos qui *dubitat* — *M.* iii. 3. 89
Decretales .. Scripturae postponendas esse *dubitandum* non est — *M.* iii. 3. 96
quod etiam ab adsensu omnium .. non habuerit, quis *dubitat*? — *M.* iii. 14. 58
Quis enim *dubitat* quicquid est ad Dei nutum esse flexibile? — *V. E.* i. 4. 53
Nec *dubitandum* reor modo in eo quod diximus *temporum* — *V. E.* i. 9. 60
mulierem loquentem .. esse virum *dubitare* facit — *V. E.* i. 14. 25
Cumque de residuis .. civitatibus neminem *dubitare* pendamus, et si quis *dubitat*, illum nulla nostra solutione dignamur — *V. E.* i. 15. 56, 57
in quo nemo *dubitat* esse virtutem [*sc.* maxime honestum] — *V. E.* ii. 2. 71
cum nemo *dubitet* quin .. excellant — *V. E.* ii. 3. 34
nam in pari metro nemo *dubitat* — *V. E.* ii. 13. 59
in declaratione rei nimium *dubitatae* — *Ep.* iv. 11
incertitudine *dubitare* compellimur — *Ep.* vii. 29
Quod si de praelibato praecipitio *dubitatur* — *Ep.* viii. 63
erubescendum esse vobis dolendumque quis *dubitet* ..? — *Ep.* viii. 158

dubius. minister omnium procul *dubio* habendus est — *M.* i. 12. 88
non *dubium* est quin natura locum et gentem disposuerit — *M.* ii. 7. 59
nullum *dubium* est, quin praevalentia .. sit sequuta — *M.* ii. 9. 10
Ex quo sine *dubio* sequeretur quod — *M.* iii. 6. 14
non restat in *dubio* quin aliud sit vulgare quod quaerimus — *V. E.* i. 13. 43
quod procul *dubio* nostro iudicio sic esse censemus — *V. E.* i. 15. 32
quod procul *dubio* rationabiliter eructare praesumpsimus — *V. E.* ii. 4. 16
in alio vero si quis *dubius* est, recordetur ea quae diximus — *V. E.* ii. 13. 59
quamvis longa sitis in *dubium* .. certa .. deflectat — *Ep.* vii. 33

Ducatus. dextri regiones sunt Apulia .. Roma, *Ducatus*, Tuscia — *V. E.* i. 10. 50

duco. Quod autem Dardanus ab Europa originem *duxerit* — *M.* ii. 3. 78
'.. maiores nostri ab aratro *duxerunt* Cincinnatum ..' — *M.* ii. 5. 88
'.. vivos *ducent* de marmore vultus ..' — *M.* ii. 7. 72
'.. Dono *ducite*' — *M.* ii. 10. 69
aliquali zelo erga matrem Ecclesiam *ducti* — *M.* iii. 3. 127
postquam Otto .. Benedictum .. in exilium in Saxoniam *duxit* — *M.* iii. 11. 21
per argumenta superiora, *ducendo* ad inconveniens — *M.* iii. 15. 60
Licet .. *ducendo* ad inconveniens, ostensum sit — *M.* iii. 16. 2
animalibus, cum solo naturae instinctu *ducantur* — *V. E.* i. 2. 35
Cupiditatem unusquisque sibi *duxit* in uxorem — *Ep.* viii. 104
quia per ipsos *ducimur* in cognitionem causarum, ut patet; quia eclipsis solis *duxit* in cognitionem interpositionis lunae — *A. T.* 20. 25, 27

ductor. '.. Hinc fore *ductores*, revocato a sanguine Teucri ..' — *M.* ii. 9. 85

duellio. per duellum pugilum, qui *duelliones* etiam vocantur — *M.* ii. 8. 74
ut .. sine iniuria decertantes impedire se possint, puta *duelliones* — *M.* ii. 8. 90
ut .. agonistae seu *duelliones* palaestram ingrediantur — *M.* ii. 10. 36
si *duelliones* esse volunt, non sanguinis .. mercatores — *M.* ii. 10. 79

duellum. per *duellum* pugilum, qui duelliones etiam vocantur — *M.* ii. 8. 74
figuratus fuit in illo *duello* Herculis et Antaei — *M.* ii. 8. 80

Et quod per *duellum* adquiritur, de iure adquiritur — *M.* ii. 10. 1
Quam quidem collisionem, quia primitus unius ad unum fuit ipsa inventa, *duellum* appellamus — *M.* ii. 10. 17
Duo igitur formalia *duelli* apparent — *M.* ii. 10. 31
si formalia *duelli* servata sunt (aliter enim *duellum* non esset) — *M.* ii. 10. 41, 42
Et si iustitia in *duello* succumbere nequit, nonne de iure adquiritur quod per *duellum* adquiritur? — *M.* ii. 10. 51, 53
cum iudicium a fortuna *duelli* quaerebant — *M.* ii. 10. 56
non tunc *duellum*, sed forum sanguinis et iniustitiae dicendum — *M.* ii. 10. 74
manifestum est quod per *duellum* adquiritur de iure adquiri — *M.* ii. 10. 93
Romanus populus per *duellum* adquisivit imperium — *M.* ii. 11. 1 *et* 78
quidquid .. diiudicandum erat, per *duellum* esse discussum — *M.* ii. 11. 6
in multitudine disceptantium, sub forma tamen *duelli* — *M.* ii. 11. 42
in forma *duelli* bellum gerentibus — *M.* ii. 11. 60
sub iure *duelli* .. populum coronam Orbis totius esse lucratum — *M.* ii. 11. 65

dulcedo. non curas .. affectum *dulcedine* divinae suasionis — *M.* i. 16. 34
qui huius *dulcedine* gloriae nostrum exilium postergamus — *V. E.* i. 17. 37
et ex hoc maxime totius armoniae *dulcedo* intenditur — *V. E.* ii. 13. 22
cupiditas .. nescio qua *dulcedine* vigiliam rationis mortificans — *Ep.* v. 61
ut in sua mira *dulcedine* militiae nostrae dura mitescerent — *Ep.* vii. 3

dulcior. tanquam in perfectiori *dulciori*que loquela [*sc.* lingua *oc*] — *V. E.* i. 10. 23

dulcis. sic ut *dulce* melos armenta sequantur — *Ecl.* i. 21
sane mentis oculis lux *dulcis* consolationis exoritur — *Ep.* ii. 30

dulcissimus. ut exinde potionare possimus *dulcissimum* hydromellum — *V. E.* i. 1. 16
Nonne *dulcissimas* veritates potero speculari ubique .. ? — *Ep.* ix. 48

dulcius. qui *dulcius* [1] subtiliusque poetati vulgariter sunt — *V. E.* i. 10. 28

dum. *dum* lenta boves per gramina ludunt, Contemplatur — *Ecl.* i. 18
Dum satagunt alii causarum iura doceri, Se dedit — *Ecl.* i. 29
Talia. .canebam, Parva tabernacla nobis *dum* farra coquebant — *Ecl.* i. 68
Et *dum* silvestri pecudes mistaeque capellae Insidunt herbae, *dum* naribus aera captant, Tityrus .. Stabat — *Ecl.* ii. 10. 11
An vis valuisset amoris .. *dum* rabies tanta perferbuit ira? — *Ecl.* ii. 81
agitari te necesse est, *dum* .. in diversa conaris — *M.* i. 16. 28
quanti libertas esset ostendit, *dum* e vita liber decedere maluit — *M.* ii. 5. 138
dum .. ad deditionem Romanos praemoneret .. collapsus est — *M.* ii. 9. 63
depauperatur Ecclesia, *dum* .. non admittunt — *M.* ii. 12. 8
diffluit, *dum* proprietates propinquorum suorum exaugeantur — *M.* ii. 12. 19
dum ex patre diabolo sunt, Ecclesiae se filios esse dicunt — *M.* iii. 3. 46
isto solo sunt stilo canenda .. *dum* nullo accidente vilescant — *V. E.* ii. 4. 62
qui *dum* coelestia .. perpetuat, infera nostra .. non deserit — *Ep.* vi. 2
qui *dum* viveret oblitus est Dei — *Ep.* vi. 65
qui, *dum* praetenditis libertatis affectum .. conspiratis — *Ep.* vi. 165
'*Dum* trepidant nullo firmatae robore partes, Tolle moras ..' — *Ep.* vii. 83
contendit, *dum* contra Romam cornua rebellionis exacuit — *Ep.* vii. 154
fumos .. vitiantes exhalat .. *dum* .. aggregat sibi finitimos — *Ep.* vii. 159
in paternos ardet ipsa concubitus, *dum* .. conatur — *Ep.* vii. 163
'Dei ordinationi resistit' .. *dum* .. non erubescit — *Ep.* vii. 167

dummodo. venimus, *dummodo* illa [*sc.* documenta philosophica] sequamur — *M.* iii. 16. 56
dummodo illa [*sc.* documenta spiritualia] sequamur — *M.* iii. 16. 61
credimus .. *dummodo* sentiatur et sentiat tamquam homo — *V. E.* i. 5. 9

[1] qui dulcius *M* dulcius qui *R*

si . . assumat, *dummodo* principatum obtineat . . videtur — *V. E.* ii. 5. 54
videtur . . *dummodo* in tragico vincat endecasyllabum — *V. E.* ii. 12. 36

dumtaxat (duntaxat). innovare desinentias licet . . *dumtaxat* praecedentium ordo servetur in totum — *V. E.* ii. 13. 69
duntaxat pudor eradicatus non sit totaliter — *Ep.* viii. 96

duo. Nescius in tenera quod nos *duo* degimus herba — *Ecl.* ii. 70
Inter omnes *duos* principes . . potest esse litigium — *M.* i. 10. 6
Triangulus habet tres *duobus* rectis aequales — *M.* i. 12. 15
Quae *duo* . . legislatori et legis executori conveniunt — *M.* i. 13. 57
cum *duorum* tantum inter se idem sit melius et optimum — *M.* i. 14. 79
Haec equidem *duo* fient sufficienter, si — *M.* ii. 1. 49
Quae *duo* cum simul ad unum concurrunt — *M.* ii. 1. 63
Quae *duae* sententiae ad *duas* nobilitates dantur — *M.* ii. 3. 19 (*bis*)
Declarata igitur *duo* sunt; quorum unum est — *M.* ii. 6. 1
Unde impossibile est aliqua *duo* per se loquendo, in quantum *duo*, finem eundem intendere — *M.* ii. 6. 25, 26
quoniam in his *duobus* decertandi generibus ita se habet res — *M.* ii. 8. 87
duas rationes efficaces ad propositum accipere possumus — *M.* ii. 8. 102
'. . populique potentis . . Non cepit fortuna *duos*' — *M.* ii. 9. 90
Duo igitur formalia duelli apparent — *M.* ii. 10. 31
Cumque *duo* populi ex ipsa Troiana radice in Italia germinassent — *M.* ii. 11. 22
tribus pugilibus Albanorum peremtis, Romanorum *duobus* — *M.* ii. 11. 35
de quarum *duabus* primis . . sufficienter peractum est — *M.* iii. 1. 6
Quaestio igitur praesens . . inter *duo* luminaria magna versatur — *M.* iii. 1. 35
ad non nolle alterum *duorum* sequitur de necessitate — *M.* iii. 2. 20
quod Deus fecit *duo* magna luminaria . . Quae allegorice dicta esse intelligebant ista *duo* regimina — *M.* iii. 4. 11, 15
Quae *duo* Philosophus obiciebat contra Parmenidem — *M.* iii. 4. 30
dicunt: illa *duo* luminaria typice importare *duo* haec regimina — *M.* iii. 4. 94, 95
Nam illa *duo* luminaria producta sunt die quarto — *M.* iii. 4. 105
quod quarto die Deus haec *duo* regimina fecerit — *M.* iii. 4. 122
de femore Iacob fluxit figura horum *duorum* regiminum — *M.* iii. 5. 3
Accipiunt etiam illud Lucae, quod Petrus dicit Christo, cum ait: 'Ecce *duo* gladii hic;' et dicunt, quod per illos *duos* gladios *duo* praedicta regimina intelliguntur — *M.* iii. 9. 2, 4 (*bis*)
illa *duo* regimina . . apud successorem Petri consistere — *M.* iii. 9. 7
Dicunt enim illos *duos* gladios quos adsignaverit Petrus *duo* praefata regimina importare — *M.* iii. 9. 12, 13
non enim dixit: Ematis . . *duos* gladios, imo duodecim — *M.* iii. 9. 44
'. . si quilibet habere non potest, *duo* sufficere possunt' — *M.* iii. 9. 62
in conspectu . . *duorum* filiorum Zebedaei — *M.* iii. 9. 83
cum de *duobus* gladiis loquebatur — *M.* iii. 9. 126
divina lex *duorum* Testamentorum gremio continetur — *M.* iii. 14. 28
horizonti, qui est medium *duorum* hemisphaeriorum — *M.* iii. 16. 19
sic solus inter omnia entia in *duo* ultima ordinetur — *M.* iii. 16. 40
Duos igitur fines Providentia . . homini proposuit intendendos — *M.* iii. 16. 43
Harum quoque *duarum* [*sc.* locutionum] nobilior est vulgaris — *V. E.* i. 1. 35
se *duobus* privilegiis attestatur praeesse — *V. E.* i. 10. 26
In utroque quidem *duorum* laterum . . linguae hominum variantur — *V. E.* i. 10. 59
dicimus nos *duo* in Latio invenisse vulgaria — *V. E.* i. 14. 5
duae consonantes extremae non sunt de syllaba praecedente — *V. E.* ii. 5. 30
pexa . . illa, quae . . sine *duarum* liquidarum geminatione — *V. E.* ii. 7. 43
tredena [*sc.* syllaba] perficitur in *duobus* obliquis — *V. E.* ii. 7. 71
et *duos* [*sc.* pedes stantiam] habere decet — *V. E.* ii. 10. 35
frons . . *duobus* endecasyllabis et tribus eptasyllabis contexta — *V. E.* ii. 11. 34

possunt enim esse in stantia tres pedes et *duos*[1] versus, et tres versus et *duos*[1] pedes — *V. E.* ii. 11. 47, 48
duobus, tribus, quatuor, quinque [*sc.* eptasyllabis] . . contexi — *V. E.* ii. 12. 35
sufficit unicum pentasyllabum . . conseri, vel *duo* ad plus — *V. E.* ii. 12. 53
Et sicut de uno licet, licet etiam de *duobus* — *V. E.* ii. 13. 31
Ex quo *duo*[2] quae sunt artis in cantione . . tractavimus — *V. E.* ii. 14. 1
quasi dirimens *duo* regna, Sibi et Caesari universa distribuens — *Ep.* v. 151
In quo quidem *duo* ridenda et male praeconsiliata sunt — *Ep.* ix. 21
Dividitur ergo ista pars . . in *duas* partes — *Ep.* x. 289
Ergo praesens prologus dividitur in partes *duas* — *Ep.* x. 314
Quod . . de divina luce plus recipiat, potest probari per *duo* — *Ep.* x. 454
Et dividitur ista pars in partes *duas* — *Ep.* x. 588
Prima pars dividitur in partes *duas* — *Ep.* x. 593
Quaestio igitur fuit de situ . . *duorum* elementorum — *A. T.* 2. 2
Duarum circumferentiarum inaequaliter a se distantium — *A. T.* 3. 1
determinando de situ et forma *duorum* elementorum — *A. T.* 8. 15
hoc esset de necessitate altero istorum *duorum* modorum — *A. T.* 10. 5
Ad evidentiam igitur dicendorum, *duo* supponenda sunt — *A. T.* 11. 2
Et si quis haec *duo* principia vel alterum ipsorum negaret — *A. T.* 11. 6
Sit . . circumferentia . . aqua in qua *duae* [*sc.* cruces] — *A. T.* 12. 15
Sit . . terra in quo *duae* — *A. T.* 13. 6
Et sciendum quod ista est vera, quia est qualis est forma et situs *duorum* elementorum ; aliae *duae* superiores falsae — *A. T.* 19. 16, 17
in regione coeli istis *duobus* circulis contenta — *A. T.* 21. 42
Duarum circumferentiarum inaequaliter a se distantium — *A. T.* 23. 4
tractatus de forma et situ *duorum* elementorum — *A. T.* 23. 62

duodecim. erant simul omnes *duodecim* discipuli — *M.* iii. 9. 31
'. . discubuit, et *duodecim* Apostoli cum eo' — *M.* iii. 9. 34
non enim dixit: Ematis . . duos gladios, imo *duodecim*, cum ad *duodecim* discipulos diceret: 'Qui non habet, emat' — *M.* iii. 9. 45 (*bis*)
pacem videns annorum *duodecim* orbem totaliter amplexatam — *Ep.* v. 146

duodenus. quod *duodena* perficitur syllaba in vulgari — *V. E.* ii. 7. 69

duplex. cum ergo *duplex* ordo reperiatur in rebus — *M.* i. 6. 8
'Tales *duplici* tempore indigere ad scientiam acquirendam' — *M.* i. 13. 46
in illo *duplici* concursu sanguinis a qualibet mundi parte — *M.* ii. 3. 122
Quod . . non possit, *duplici* via potest ostendi — *M.* iii. 4. 98
Talem gladium . . quem *duplicem* ibi esse Petrus . . respondebat — *M.* iii. 9. 140
consequitur ut hominis *duplex* finis exsistat — *M.* iii. 16. 36
Propter quod opus fuit homini *duplici* directivo, secundum *duplicem* finem — *M.* iii. 16. 75, 76
pexa vocamus illa, quae . . sine *z* vel *x duplicibus* — *V. E.* ii. 7. 43
quamvis asperitatem habeant adspirationis . . et *duplicium* — *V. E.* ii. 7. 59
manifestum est quod *duplex* oportet esse *subiectum* — *Ep.* x. 163
Forma vero est *duplex*, *forma tractatus* et *forma tractandi* — *Ep.* x. 176
forma tractatus . . in hac parte tantum est *duplex* — *Ep.* x. 250

dupliciter. Et manifestum potest esse *dupliciter*, ratione scilicet et fide — *M.* ii. 8. 6
Simplici revelatione *dupliciter* : aut sponte Dei, aut oratione impetrante. Sponte Dei *dupliciter* — *M.* ii. 8. 52, 54
Disceptatione vero mediante *dupliciter* — *M.* ii. 8. 65
Certamine vero *dupliciter* Dei iudicium aperitur — *M.* ii. 8. 72
dupliciter peccare contingit — *M.* iii. 4. 28
circa sensum mysticum *dupliciter* errare contingit — *M.* iii. 4. 48
Et si obiciatur . . *dupliciter* responderi potest — *V. E.* i. 2. 23

[1] duo *R* [2] duo *add. R*

considerandum est quod cantio *dupliciter* accipi potest — *V. E.* ii. 8. 19
duplum. sicut relativa . . *duplum* et dimidium, totum et pars — *Ep.* x. 103
ignorato enim dimidio, numquam cognoscitur *duplum* — *Ep.* x. 108
durabilis. nostra loquela . . nec *durabilis* nec continua esse potest — *V. E.* i. 9. 56
duro. non tantum . . Quantum spes inter me de ipsa *durat* — *Canz.* xxi. 39
durus. nel terzo dell' *Eneida*, quivi : *Dardanidae duri* — *V. N.* 25. 84
Et *duris* crustis discas infigere dentes — *Ecl.* i. 66
'*durum* est contra stimulum calcitrare' — *Ep.* v. 68
ut in sua mira dulcedine militiae nostrae *dura* mitescerent — *Ep.* vii. 3
dux. ordo partium exercitus inter se, et ordo earum ad *ducem* — *M.* i. 6. 13
'. . fama minores Italiam dixisse *ducis* de nomine gentem . .' — *M.* ii. 3. 83
Italiae regibus . . nec non *ducibus* . . atque populis — *Ep.* v. *tit.* 2

E

E. Et est similis processus huic : A praecedit B in C ; D et *E* se habent ut A et B : ergo D praecedit *E* in F — *M.* iii. 5. 24, 25
e. Siccome è 'l cielo dovunque è la stella, Ma ciò non *e converso* — *Conv. Canz.* iii. 104
Siccome è 'l cielo . . e non è questo vero *e converso* — *Conv.* iv. 19. 32
quantum Sergestum *e* scopulo vulsum risere Sicani — *Ecl.* ii. 31
dum *e* vita liber decedere maluit — *M.* ii. 5. 138
'. . *e* continenti genere tertiam victimam . .' — *M.* ii. 5. 156
quod nos *e* contrario regulatis poetis pedes accipimus — *V. E.* ii. 11. 55
cum in amore veritatis *e* pueritia mea continue sim nutritus — *A. T.* 1. 6

His quoque locis: **M. i.** 6. 8 (sed magis *e* converso), 15 (non *e* converso) ; 11. 124 (et non *e* converso) ; 12. 75 (sed *e* converso) ; **iii.** 10. 75 (et non *e* converso), 80 (et non *e* converso) ; 12. 78 (nec *e* converso) ; **V.E. ii.** 1. 9 (et non *e* converso) ; 11. 44 (et *e* converso) ; **Ep.** x. 214 (et sic *e* converso) ; **A.T.** 21. 58 (et non *e* converso)

e. necessaria . . ut . . *a, e, i, o, u* — *V. E.* ii. 7. 53
ebrietas. Et quoniam Tusci prae aliis in hac *ebrietate* bacchantur — *V. E.* i. 13. 14
ecce. Ed avea in atto impressa esta favella, *Ecce ancilla Dei* — *Purg.* x. 44
Ecce Deus fortior me, qui veniens dominabitur mihi — *V. N.* 2. 24
'*Ecce* quam bonum et quam iucundum, habitare fratres in unum' — *M.* i. 16. 36
'*Ecce* ego vobiscum sum omnibus diebus . .' — *M.* iii. 3. 84
'*Ecce* duo gladii hic' — *M.* iii. 9. 2
Ecce, lector, quod . . insurrexit — *V. E.* i. 7. 20
Redditur, *ecce*, sermo Calliopeus inferius — *Ep.* iv. 18
'*Ecce* nunc tempus acceptabile' — *Ep.* v. 1
'*Ecce* agnus Dei, *ecce* qui abstulit peccata mundi !' — *Ep.* vii. 45 (*bis*)
Ecce igitur quod . . significatum est mihi — *Ep.* ix. 13
Ecce, postquam . . transierat . . non recordabatur — *Ep.* x. 544
ecclesia. quibus non solum defraudatio fit in *ecclesiarum* proventibus ; quinimo patrimonia . . rapiuntur, et depauperatur *Ecclesia* — *M.* ii. 12. 6, 8
pauperibus quorum patrimonia sunt *Ecclesiae* facultates — *M.* ii. 12. 13
Quid si *Ecclesiae* substantia diffluit . . ? — *M.* ii. 12. 19
qui se filios *Ecclesiae* fingunt — *M.* ii. 13. 60
alii quos credo zelo solo matris *Ecclesiae* promoveri — *M.* iii. 3. 42
dum ex patre diabolo sunt, *Ecclesiae* se filios esse dicunt — *M.* iii. 3. 47
asserentem, traditiones *Ecclesiae* fidei fundamentum — *M.* iii. 3. 61
qui, ante traditiones *Ecclesiae*, in Filium Dei . . crediderunt — *M.* iii. 3. 64
est advertendum quod quaedam scriptura est ante *Ecclesiam*, quaedam cum *Ecclesia*, quaedam post *Ecclesiam*. Ante quidem *Ecclesiam* sunt vetus et novum Testamentum — *M.* iii. 3. 72, 73, 74, 75

Vita enim ipsius idea fuit et exemplar militantis *Ecclesiae* — *M.* iii. 15. 18
ut exemplar *Ecclesiae*, regni huius curam non habebat — *M.* iii. 15. 39
Formale igitur est *Ecclesiae*, illud idem dicere — *M.* iii. 15. 48
quod virtus auctorizandi regnum hoc sit contra naturam *Ecclesiae* — *M.* iii. 15. 54
probatum est auctoritatem Imperii ab *Ecclesia* minime dependere — *M.* iii. 15. 62
Nicholao.. Paciario per sacrosanctam *Ecclesiam* ordinato — *Ep.* i. *tit.* 7
Deum Romanum principem.. confirmasse.. profitetur *Ecclesia* — *Ep.* v. 119
asseverantes te Dei ministrum, et *Ecclesiae* filium — *Ep.* vii. 37
Vos equidem, *Ecclesiae* militantis veluti primi praepositi pili — *Ep.* viii. 42
cum.. vox.. in matris *Ecclesiae* quasi funere audiatur — *Ep.* viii. 101
ut illi militantis *Ecclesiae* veneranda insignia.. resumerent — *Ep.* viii. 162

Ecclesiasticus. Et *Ecclesiasticus*, in quadragesimo secundo: — *Ep.* x. 421

echo[1]. ad rithimum praecedentis carminis velut *echo* respondens — *V. E.* ii. 12. 68
quando pars existens endecasyllabi velut *echo* respondet — *V. E.* ii. 13. 62

eclipsis. ut in eius [*sc.* Lunae] *eclipsi* manifestum est — *M.* iii. 4. 141
vobis.. qui causa insolitae sui vel solis *eclipseos* fuistis — *Ep.* viii. 159
sicut per *eclipsim* Lunae compertum est ab astrologis — *A. T.* 19. 47
quia *eclipsis* solis duxit in cognitionem interpositionis lunae — *A. T.* 20. 26

eco *v.* **echo**

edico. Et cum a iuste *edicere* iurisdictio sequatur — *M.* ii. 12. 55
cum universaliter orbem describi *edixisset* Augustus — *Ep.* vii. 65

edictum. 'Exivit *edictum* a Caesare Augusto..' — *M.* ii. 9. 101
Quicunque aliquod *edictum* ex electione prosequitur — *M.* ii. 12. 36
Sed Christus.. sub *edicto* Romanae auctoritatis nasci voluit — *M.* ii. 12. 42
Christus Augusti.. *edictum* fore iustum, opere persuasit — *M.* ii. 12. 53
qui iustum *edictum* persuasit — *M.* ii. 12. 56
si non de iustissimi principatus aula prodiisset *edictum* — *Ep.* vii. 68
ad profitendum secundum naturam assumptam *edicto* se subditum — *Ep.* vii. 70

edissero. Tityre, quid Mopsus, quid vult? *edissere*, dixit — *Ecl.* i. 6

edo. qui, quas mons desuper *edit*, Sponte viam.. se fecit aquarum — *Ecl.* i. 16
'.. Electram maximus Atlas *Edidit*..' — *M.* ii. 3. 76
indigent enim [*sc.* ballatae] plausoribus ad quos *editae* sunt — *V. E.* ii. 3. 30

edoceo. Nonne filios.. postponendos.. libertati, Brutus.. *edocuit*? — *M.* ii. 5. 114
ut ipsum perfectius *edocere* possimus — *V. E.* ii. 6. 8

ee. Senenses.. 'Ch' *ee* chesto?' — *V. E.* i. 13. 27

effectus. quanto magis causa est causa, tanto magis *effectum* diligit — *M.* i. 11. 134
Sicut.. novum *effectum* communiter admiramur — *M.* ii. 1. 8
cum sit proprius et per se iuris *effectus* — *M.* ii. 6. 32
effectus superaret causam in bonitate, quod est impossibile — *M.* ii. 7. 4
cum impossibile sit *effectum* praecedere causam in esse — *M.* iii. 13. 31
cum necesse sit ad productionem *effectus* praeoperari causam — *M.* iii. 13. 36
quia natura non imponit legem, nisi suis *effectibus* — *M.* iii. 14. 18
cum Ecclesia non sit *effectus* naturae, sed Dei — *M.* iii. 14. 21
quod actu nostrorum *effectuum*[2] ordinato laetamur — *V. E.* i. 5. 29
nullus *effectus* superat suam causam in quantum *effectus* est, quia nihil potest efficere quod non est — *V. E.* i. 9. 48, 49
Est enim dignitas meritorum *effectus* sive terminus — *V. E.* ii. 2. 14
Deum.. principem praedestinasse relucet in miris *effectibus* — *Ep.* v. 118
cum.. notiores sint nobis in talibus *effectus* quam causae — *A. T.* 20. 24
viam inquisitionis.. oportet esse ab *effectibus* ad causas — *A. T.* 20. 30
a causis, sive a superioribus, ad *effectus*, sive ad inferiora — *A. T.* 20. 35
reducendus est hic *effectus* in ipsum, tanquam in causam — *A. T.* 20. 55
necesse est hunc *effectum* in ipsum reduci — *A. T.* 21. 10

[1] eco *R* [2] affectuum *R*

cum iste *effectus* non possit reduci nisi in coelum stellatum — *A. T.* 21. 32
efferus. *Effera* dum rabies tanta perferbuit ira — *Ecl.* ii. 81
Haec etiam, velut *effera* persecutrix — *Ep.* ii. 50
efficacia. quare instantia nullam *efficaciam* habet — *M.* iii. 7. 50
quinque retinui, quae aliquam *efficaciam* habere videbantur — *A. T.* 2. 16
efficacissimus. per *efficacissima* signa . . cognovi — *M.* ii. 1. 18
efficax. duas rationes *efficaces* ad propositum accipere possumus — *M.* ii. 8. 103
efficiens. necesse . . praeoperari causam, praesertim *efficientem* — *M.* iii. 13. 37
ostendetur causa finalis et *efficiens* huius elevationis — *A. T.* 9. 9
videre de causa finali et *efficiente* huius elevationis terrae — *A. T.* 20. 2
Propter causam vero *efficientem* investigandam — *A. T.* 20. 8
causa huius elevationis *efficiens* non potest esse terra — *A. T.* 20. 39
quod terra huius elevationis *efficiens* causa esse non possit — *A. T.* 20. 45
efficio. divinam providentiam hoc *effecisse* cognovi — *M.* ii. 1. 19
quia nihil potest *efficere* quod non est — *V. E.* i. 9. 50
Quantum vero suos familiares gloriosos *efficiat* [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 17. 36
quicquid per se ipsum *efficit* illud ad quod factum est — *V. E.* ii. 3. 26
sed cantiones per se totum quod debent *efficiunt* — *V. E.* ii. 3. 29
ipsam *efficere* obstantiam alicuius convexi — *A. T.* 23. 37
efflo. et patulis *efflanti* naribus infit — *Ecl.* ii. 33
effulgeo. nova spes Latio saeculi melioris *effulsit* — *Ep.* vii. 21
effundo. naturalis amor . . lucem correctionis *effundere* mavult — *M.* ii. 1. 40
effutio. locum illum ubi *effutita* est prima locutio — *V. E.* i. 5. 31
egens. patet quod non dedit illi materiam in aliquo *egentem* — *Ep.* x. 501
ego. *Scias quod ego fui successor Petri* — *Purg.* xix. 99
Asperges me sì dolcemente udissi — *Purg.* xxxi. 98
Modicum, et non videbitis me, Et iterum, sorelle mie dilette, *Modicum et vos videbitis me* — *Purg.* xxxiii. 10, 12
Tacito *coram me* ciascun s' affisse — *Par.* xxv. 26
che per doglia Del fallo disse: *Miserere mei* — *Par.* xxxii. 12
Semper insurgunt contra *me* de limo — *Canz.* xxi. 18
Amorem versus *me* non tantum curat, Quantum spes inter *me* de ipsa durat — *Canz.* xxi. 38, 39
Ecce Deus fortior me, qui veniens dominabitur mihi[1] — *V. N.* 2. 25 (*bis*)
Ego dominus tuus — *V. N.* 3. 35
Ego tamquam centrum circuli — *V. N.* 12. 31
Poichè . . *me ministro*, lo mio pane . . è . . preparato — *Conv.* ii. 1. 2
Tunc *ego* sub quercu meus et Meliboeus eramus — *Ecl.* i. 4
Hic *ego* quid poteram, cum sic instaret anhelus? — *Ecl.* i. 27
Me vocat ad frondes versa Peneide cretas — *Ecl.* i. 33
Tunc *ego*: Cum mundi circumflua corpora cantu — *Ecl.* i. 48
nonne vides . . ? Ipse *ego* respondi — *Ecl.* i. 55
Est *me*cum, quam noscis, ovis gratissima, dixi — *Ecl.* i. 58
Hanc *ego* praestolor manibus mulgere paratis — *Ecl.* i. 63
Pastores alii *me*cum Sicula arva tenentes — *Ecl.* ii. 26
Ille: Quid hoc dubitas? quid *me*, carissime, tentas? — *Ecl.* ii. 48
nymphae *me*cum peiora timentes — *Ecl.* ii. 58
Mopsus amore pari *me*cum connexus ob illas — *Ecl.* ii. 65
Litora dextra Pado ratus . . *Me* colere — *Ecl.* ii. 68
Hoc igitur saepe *me*cum recogitans — *M.* i. 1. 14
cum Propheta sanctissimo *meme* subsequentem hortabor — *M.* ii. 1. 45
forsitan alicuius indignationis in *me* causa erit — *M.* iii. 1. 12
Ego autem dico, quod — *M.* iii. 4. 72

[1] michi *B*

Posset etiam solvere *me* non poenitentem — *M.* iii. 8. 47
ut: *Piget me cunctis pietate maiore quicumque* — *V. E.* ii. 6. 36
memoria eius .. dominabitur *mihi*; quando magnificentia sua .. *me* sibi .. fecit esse subditum — *Ep.* ii. 6, 8
inter quos ultimos *me* miserum dolere oportet, qui .. continuo cara spe *me*met consolabar in illo — *Ep.* ii. 23, 25
Ego autem, praeter haec, *me* vestrum vestrae discretioni excuso .. quia nec negligentia neve ingratitudo *me* tenuit — *Ep.* ii. 45 (*bis*), 48
Haec etiam .. iam suae captivitatis *me* detrusit in antrum — *Ep.* ii. 52
Igitur *mihi* a limine suspiratae postea curiae separato — *Ep.* iii. 9
amor terribilis et imperiosus *me* tenuit — *Ep.* iii. 22
quidquid ei contrarium fuerat intra *me*, vel occidit, vel — *Ep.* iii. 26
liberum meum ligavit arbitrium, ut non quo *ego*, sed quo ille vult, *me* verti oporteat. Regnat itaque amor in *me* .. qualiterque *me* regat inferius .. requiratis — *Ep.* iii. 34, 35, 36, 37
Eructavit .. verbum confidentiae vehementis ad *me* — *Ep.* iv. 3
nihilominus *me* illius auctorem facere voluisti — *Ep.* iv. 9
o carissimi, qui *me*cum iniuriam passi estis — *Ep.* v. 85
Nam et *ego*, qui scribo tam pro *me* quam pro aliis — *Ep.* vii. 38, 39
et tacitus dixi *me*cum: 'Ecce Agnus Dei ..!' — *Ep.* vii. 45
quoniam divitiae *me*cum non sunt — *Ep.* viii. 73
Nec Ozae praesumptio .. *me* inficiet sui tabe reatus; quia ille ad arcam, *ego* ad boves .. attendo — *Ep.* viii. 87, 88
Sed, o Patres, ne *me* phoenicem aestimetis in orbe terrarum — *Ep.* viii. 122
Iam garrulus factus sum: vos *me* coegistis — *Ep.* viii. 132
et inde tanto *me* districtius obligastis — *Ep.* ix. 5
Ecce igitur quod per litteras .. significatum est *mihi* — *Ep.* ix. 15
ni prius inglorium .. populo .. *me* reddam — *Ep.* ix. 51
Verum ne diuturna *me* nimis incertitudo suspenderet — *Ep.* x. 9
Liquet igitur .. *me* scilicet esse devotissimum et amicum — *Ep.* x. 55
analogiam sequi *mihi* votivum est — *Ep.* x. 65
Quapropter et *ego* .. aliquid .. praemittendum existimavi — *Ep.* x. 113
Urget enim *me* rei familiaris angustia — *Ep.* x. 600
quod, existente *me* Mantuae, quaestio quaedam exorta est — *A. T.* 1. 2
placuit insuper .. quod determinatum fuit a *me* relinquere — *A. T.* 1. 17
Determinata est .. per *me* Dantem Alagherium — *A. T.* 24. 4

His quoque locis: **V. N.** 24. 38 (*Ego vox clamantis in deserto*); 25. 80 (*mihi*[1] *iussa capessere fas est*), 93 (*Dic mihi*[1], *Musa, virum*), 97 (*Bella mihi*[1], *video, bella parantur, ait*); **M. ii.** 10. '62' (*bis*), '65', '68'; 11. '69'; **iii.** 1. '2', '3'; 3. '79', '84'; 9. '71', '80', '90', '95', '97', '105', '106'; 13. '44'; 14. '24'; 15. '23', '26'; **Ep.** viii. '76'; x. '415'; **A. T.** 22. '10', '20'

egomet *v.* **ego** *vel* **-met**

egredior. plerique, de suis terminis *egredientes* — *M.* iii. 3. 28

egregius. Titus Livius, gestorum Romanorum scriba *egregius* — *M.* ii. 3. 33
Horum omnium nomen *egregium* voce Tullii recalescit — *M.* ii. 5. 140
tam *egregium* humani generis actum .. profluisse — *V. E.* i. 4. 22
de tot rudibus Latinorum vocabulis .. *egregium* [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 17. 22
attende quantum ad exaceranda *egregia* verba te cribrare oportet — *V. E.* ii. 7. 24
vos deprecor, quatenus .. mores eius *egregios* induatis — *Ep.* ii. 44

eia. *Eia*, facite, Scandinaviae suboles, ut — *Ep.* v. 56
Eia itaque, rumpe moras, proles altera Isai — *Ep.* vii. 176

eicio. impium atque mendacem de palaestra, spectante mundo, *eiciam* — *M.* iii. 1. 29
perplexos frutices atque sentes prius *eiciamus* de silva — *V. E.* i. 11. 6

[1] michi *B*

Cumque iis montaninas omnes et rusticanas loquelas *eicimus* — *V. E.* i. 11. 39
Sardos etiam qui.. Latinis adsociandi videntur, *eiciamus* — *V. E.* i. 11. 43
ut : *Eiecta maxima parte florum de sinu tuo, Florentia* — *V. E.* ii. 6. 46

eie. 'Fo voto a Dio, che in gassarra *eie* lo comuno de Lucca' — *V. E.* i. 13. 24

El. ipsum fuisse quod Deus est, scilicet *El* — *V. E.* i. 4. 29

elate. differunt in modo loquendi : *elate* et sublime tragoedia — *Ep.* x. 210

elatio. cum gravitate sententiae.. constructionis *elatio*.. concordat — *V. E.* ii. 4. 54

elatus. Nunc autem restat investigandum de constructionibus *elatis* — *V. E.* ii. 5. 72

electio. de intentione omnium ex *electione* agentium — *M.* ii. 5. 44
Quicunque aliquod edictum ex *electione* prosequitur — *M.* ii. 12. 36
Cum.. ratio.. circa *electionem* diversificetur in singulis — *V. E.* i. 3. 4

elector. isti.. nec alii cuiuscumque modo dicti fuerint *Electores* — *M.* iii. 16. 106

Electra. avia vetustissima, *Electra* scilicet, nata.. regis Atlantis — *M.* ii. 3. 69
'Dardanus.. *Electra*.. Atlantide cretus, Advehitur Teucros; *Electram* maximus Atlas Edidit..' — *M.* ii. 3. 74, 75

eleemosyna. licet fur de furto subveniat pauperi, non..*eleemosyna* dicenda est, sed est actio.. quae.. *eleemosynae* formam haberet — *M.* ii. 6. 57, 59
sicut exhibitio facta de male acquisito est *eleemosyna* — *M.* ii. 6. 65

elegia. per *elegiam* stilum intelligimus miserorum — *V. E.* ii. 4. 40
non sine quodam *elegiae* umbraculo haec tragoedia [*sc.* processit] — *V. E.* ii. 12. 49
genera narrationum poeticarum, scilicet.. *elegia* — *Ep.* x. 227

elegiace. utrum tragice, sive comice, sive *elegiace* sint canenda — *V. E.* ii. 4. 38
Si autem *elegiace*, solum humile [*sc.* vulgare] nos oportet sumere — *V. E.* ii. 4. 48

elementum. ab *elementis* participatur [*sc.* esse simpliciter sumptum] — *M.* i. 3. 48
in hac [*sc.* minera Deus magis redolet], quam in *elemento* — *V. E.* i. 16. 52
cognitionis perfectio.. terminatur ad ultima *elementa* — *V. E.* ii. 10. 7
ut patet de coelo et *elementis* — *Ep.* x. 435
Quaestio igitur fuit de situ.. duorum *elementorum* — *A. T.* 2. 2
determinando de situ et forma duorum *elementorum* — *A. T.* 8. 16
Et cum omnes formae materiales.. praeter formas *elementorum*, requirant materiam et subiectum.. ad quod, tanquam ad finem, ordinata sunt *elementa* in quantum *elementa* — *A. T.* 18. 45, 48 (*bis*)
ubi omnia miscibilia, scilicet *elementa*, convenire possint — *A. T.* 18. 52
quia est qualis est forma et situs duorum *elementorum* — *A. T.* 19. 17
tractatus de forma et situ duorum *elementorum* — *A. T.* 23. 62

elenchus. sicut Philosopho placet in iis quae de sophisticis *Elenchis* — *M.* iii. 4. 25

elevatio. Si vero in dispositionem *elevationis* tantae.. oblatrarent — *Ep.* x. 558
causa.. huius *elevationis* sive emergentiae terrae — *A. T.* 9. 9
videre de causa finali et efficienti huius *elevationis* terrae — *A. T.* 20. 2
causa huius *elevationis* efficiens non potest esse terra — *A. T.* 20. 39
quod terra huius *elevationis* efficiens causa esse non possit — *A. T.* 20. 45
quare illa *elevatio* non fuit circularis — *A. T.* 21. 48
quia materia non sufficiebat ad tantam *elevationem* — *A. T.* 21. 51
Quare potius *elevatio* hemisphaeralis fuit ab ista parte — *A. T.* 21. 53

elevo. *elevatur* tamen ad illa cum adiutorio fidei — *M.* ii. 8. 25
intellectus humanus.. quando *elevatur*, in tantum *elevatur* ut memoria post reditum deficiat — *Ep.* x. 535, 536
ut scilicet pateretur *elevari* in parte a virtute coeli — *A. T.* 18. 60
terra.. patitur *elevari* in parte — *A. T.* 19. 5
cum *elevari* sit quoddam ferri sursum — *A. T.* 20. 40
et sic non esset ratio quia magis *elevasset* hic quam alibi — *A. T.* 20. 51
ita *elevasset* ultra aequinoctialem, sicut citra — *A. T.* 20. 64
quia si haec virtus *elevandi* fuisset in luna.. magis *elevasset* ibi quam hic — *A. T.* 20. 69, 71
non est ratio quare magis ab ista parte quam ab alia *elevasset* — *A. T.* 21. 7
manifestum est, quod virtus *elevans* est illis stellis.. sive *elevet* per

modum attractionis . . sive . . pulsionis — *A. T.* 21. 41, 43

elicio. instantia quae de verbis Philosophi . . *elici* solet — *M.* ii. 6. 45
ut ex Evangelio *elici* potest — *M.* ii. 8. 44
argumentis . . quae quidem de sacra Scriptura *eliciunt* — *M.* iii. 4. 6
ex ore quorum iudicium *eliciendum* videtur — *V. E.* i. 12. 46

Elicon *v.* **Helicon**

eligo. ancile de coelo in urbem Deo *electam* delapsum fuisse — *M.* ii. 4. 33
solus *eligit* Deus, solus ipse confirmat — *M.* iii. 16. 102
et hinc penitus *eligere* possumus locum illum — *V. E.* i. 5. 30
cum . . tam urbanum [*sc.* vulgare] videamus *electum* — *V. E.* i. 17. 24
Satis hinc, lector, sufficienter *eligere* potes — *V. E.* ii. 12. 70
astronomi . . necessarium asserunt, quod . . *eligere* maluistis — *Ep.* viii. 41

elongo. quanto aliquid a maximo ente *elongatur*, tanto — *M.* i. 15. 8
'. . quanto magis *elongatum* est ab his quae hic sunt' — *Ep.* x. 514

eloquens. velut *eloquentes* doctores ostendunt — *V. E.* i. 9. 17
quod vulgares *eloquentes* in ea primitus poetati sunt — *V. E.* i. 10. 22
eloquentes indigenas . . a proprio [*sc.* vulgari] divertisse — *V. E.* i. 12. 73

eloquentia. Cum neminem ante nos de vulgaris *eloquentiae* doctrina quicquam inveniamus tractasse — *V. E.* i. 1. 2
Cum . . talem . . *eloquentiam* penitus omnibus necessariam videamus — *V. E.* i. 1. 3
in nulla vulgaris *eloquentiae* ratione fore tangendos — *V. E.* i. 11. 11
Sordellus . . qui tantus *eloquentiae* vir existens — *V. E.* i. 15. 11
intentio . . est doctrinam de vulgari *eloquentia* tradere — *V. E.* i. 19. 22

eloquium. Lucas . . in illa parte sui *eloquii* : 'Exivit edictum . .' — *M.* ii. 9. 101
quamquam scribae divini *eloquii* multi sint — *M.* iii. 4. 88
argumentis quae radices in divinis *eloquiis* habere videbantur — *M.* iii. 10. 13
Hoc etsi divinis comprobatur *eloquiis* — *Ep.* vi. 9

elucido. quia illum *elucidare* intendimus in quarto huius operis — *V. E.* ii. 4. 11
sed hoc ulterius *elucidandum* remaneat — *V. E.* ii. 5. 56

eluminatus. natura . . per primam praevaricationem *eluminata* — *V. E.* i. 7. 10

eluo. ab oculis Regum et Principum . . ignorantiae nebula *eluetur* — *M.* ii. 1. 58

emano. investigandum . . sub quo idiomate primiloquium *emanavit* — *V. E.* i. 4. 7
secundum quod ab ore primorum Siculorum *emanat* — *V. E.* i. 12. 53

emendatio. et haec [*sc.* poenitentia] propositum *emendationis* aggeneret — *Ep.* viii. 139

emendo. *Emendabitur* quidem . . si . . viriliter propugnetis — *Ep.* viii. 173

emergentia. causa . . huius elevationis sive *emergentiae* terrae — *A. T.* 9. 10

emergo. veritas, quia sine rubore aliquorum *emergere* nequit — *M.* iii. 1. 10
Utrum aqua . . esset altior terra quae *emergit* ab aquis — *A. T.* 2. 11
aquam . . altiorem esse hac terra *emergente*, sive detecta — *A. T.* 9. 4
terram hanc *emergentem* esse ubique altiorem — *A. T.* 9. 5
si in aliqua parte *emergit* a circumferentia aquae — *A. T.* 13. 13
esse non posset, nisi terra in aliqua parte *emergeretur* — *A. T.* 18. 54
Et quod terra *emergat* per gibbum . . patet, considerata figura terrae *emergentis.* Nam figura terrae *emergentis* est figura semilunii ; qualis nullo modo esse posset, si *emergeretur* secundum circumferentiam regularem — *A. T.* 19. 20, 23, 24, 26
circumferentiam . . *emergere* semper cum horizonte circulari — *A. T.* 19. 32
Et quod terra *emergens* habeat figuram qualis est semilunii — *A. T.* 19. 33
terram *emergentem* oportet habere figuram semilunii — *A. T.* 19. 62

emeritus. quae forsan non *emeriti* sed immeriti coacti posuerant — *Ep.* viii. 163

emitto. poetae . . post haec invocationem quandam *emittunt* — *Ep.* x. 308

emo. '. . et qui non habet, vendat tunicam et *emat* gladium' — *M.* iii. 9. 41
non enim dixit : *Ematis* . . duos gladios, imo duodecim, cum ad duodecim discipulos diceret : 'Qui non habet, *emat*' — *M.* iii. 9. 44, 46
Talem gladium Christus *emere* praecipiebat — *M.* iii. 9. 139

empireus *v.* **empyreus**
emplastrum. medicus, qui ante nativitatem hominis, pro apostemate futuro, illi *emplastrum* conficeret — *M.* iii. 4. 120
empyreus (empireus). dicitur *empyreum*, quod est idem quod coelum igne . . flagrans — *Ep.* x. 448
intelligit circumloqui Paradisum, sive Coelum *Empireum* — *Ep.* x. 509
en. Iam Meliboeus adest ; et vix, *En* Tityre, dixit — *Ecl.* ii. 29
enarro. ' Quare tu *enarras* iustitias meas ? ' — *M.* i. 13. 30
encabalir. Gerardus de Bornello : ' Ara ausirez *encabalitz* cantars ' — *V. E.* ii. 5. 27
encusar. ' Sim sentis fezels amics, Per ver *encusara*[1] Amor ' — *V. E.* i. 9. 25
endecas. nullum . . in carmine syllabicando *endecadem* transcendisse — *V. E.* ii. 5. 9
endecasyllabus[2]. licet trisyllabo carmine atque *endecasyllabo* et omnibus intermediis cantores Latii usi sint — *V. E.* ii. 5. 11
endecasyllabum in usu frequentiori [*sc.* habetur] — *V. E.* ii. 5. 14
quorum omnium *endecasyllabum* videtur esse superbius — *V. E.* ii. 5. 16
secundum rei veritatem, *endecasyllabum* est — *V. E.* ii. 5. 29
si consideretur accentus . . *endecasyllabum* esse constabit — *V. E.* ii. 5. 40
endecasyllabum videtur esse superbissimum carmen — *V. E.* ii. 5. 69
sovramagnificentissimamente, quod *endecasyllabum* est — *V. E.* ii. 7. 64
si . . metra frontis eptasyllaba, et versus *endecasyllaba* essent — *V. E.* ii. 11. 19
frons tribus *endecasyllabis* et uno eptasyllabo contexta — *V. E.* ii. 11. 23
frons . . duobus *endecasyllabis* et tribus eptasyllabis contexta — *V. E.* ii. 11. 34
tria . . praerogativam habere videntur, *endecasyllabum* scilicet — *V. E.* ii. 12. 8
endecasyllabum . . in contextu vincendi privilegium promeretur — *V. E.* ii. 12. 12
stantia est quae solis *endecasyllabis* gaudet esse contexta — *V. E.* ii. 12. 15
dummodo in tragico vincat *endecasyllabum* et principiet — *V. E.* ii. 12. 37
Nec per se ibi carmen est omnino, sed pars *endecasyllabi* — *V. E.* ii. 12. 67
si pes trimeter primum et ultimum carmen *endecasyllabum* habet — *V. E.* ii. 12. 78
et extrema [*sc.* carmina] *endecasyllaba* — *V. E.* ii. 12. 80
quando pars existens *endecasyllabi* velut echo respondet — *V. E.* ii. 13. 62
endormir. Gerardus : ' Per solaz reveillar Che s' es trop *endormitz* ' — *V. E.* ii. 2. 90
enim. Ille quidem (cupiebat *enim* consciscere cantum) — *Ecl.* i. 5
Tityrus hic, annosus *enim*, defensus acerna Fronde . . incumbebat — *Ecl.* ii. 12
non *enim* est ' lignum, quod . . fructificat in tempore suo ' — *M.* i. 1. 10
ultimus finis (movet *enim* primo agentem) — *M.* i. 2. 44
Non *enim* essentia ulla creata ultimus finis est — *M.* i. 3. 24
Inquit *enim* coelestis militia : ' Gloria in altissimis . . ' — *M.* i. 4. 23
Decebat *enim* . . Salvatorem, summam salutationem exprimere — *M.* i. 4. 27
Unde Philosophus . . ' Amabile quidem *enim* et uni soli . . ' — *M.* ii. 8. 18
(negligebant *enim* manuum lotionem) — *M.* iii. 3. 100
tunica subcinxit se (erat *enim* nudus) — *M.* iii. 9. 118
(indigent *enim* plausoribus ad quos editae sunt) — *V. E.* ii. 3. 30
Est *enim* : quoniam peccator percutitur ut . . moriatur — *Ep.* vi. 195
His quoque locis : **M. i.** 5. 15, 22 ; 6. 15 ; 7. 4 ; 8. 21 ; 9. 6 ; 11. 20, 35, 43, 80 ; 12. 57, 73 ; 13. '26' ; 14. 41 ; 15. 4, 5, 32 ; **ii.** 2. 16 ; 3. 15, 105 ; 4. 37, 52 ; 5. 22, 142, '159' ; 6. 27, 46, 53 ; 7. 2, 11 ; 8. 35, 90, 97 ; 9. 18, 56, 83 ; 10. 38, 42, 89 ; 12. 1, 28, 65 ; 13. 6, 54 ; **iii.** 2. 17, 24, 39 ; 3. 77, 98, 112 ; 4. 10, 84, 118, 128, 140, 156 ; 5. 31 ; 6. 40 ; 7. 12, 30 ; 8. 17, 55 ; 9. 12, 43, '134', 141 ; 10. 74, 104 ; 11. 15 ; 12. 37, 77 ; 13. 71 ; 15. 17, 54 ; 16. 7 ; **V. E. i.** 2. 32 ; 4. 53 ; 10. 11 ; 11. 17 ; 12. 59 ; 13. 51 ; 19. 16 ; **ii.** 1. 38, 49, 83 ; 5. 65 ; 6. 11, 14, 75 ; 8. 12, 43 ; 9. 29 ; 11. 47 ; 12. 86 ; 13. 3 ; **Ep.** iv. 27 ; v. 113 ; vii. 72 ; viii. 119, 123 ; x. 107, 304, 342, 413, 579, 600 ; **A.T.** 8. 6 ; 12. 42 ; 17. 4 ; 18. 2, 4 ; 21. 58 ; 23. 27, 31, 41
enitor. ' . . *eniti* et contendere debet . . ut vincat . . ' — *M.* ii. 8. 98
enormitas. mediastinis civibus accentus *enormitate* dissonare videntur — *V. E.* i. 11. 40

[1] encusera *R* [2] endecasillabus *R*

ens. Philosophus, cum dicebat : *Entia* nolunt male disponi — *M.* i. 10. 29
ut Philosopho placet in iis quae de simpliciter *Ente* — *M.* i. 12. 52
Philosophus, in iis quae de simpliciter *Ente* — *M.* i. 13. 16
Item dico, quod *ens* et unum et bonum gradatim se habent.. *Ens* enim naturae praecedit unum, unum vero bonum: maxime enim *ens* maxime est unum, et maxime unum est maxime bonum. Et quanto aliquid a maximo *ente* elongatur, tanto — *M.* i. 15. 1, 4, 5, 8
ut Philosopho placet in iis quae de simpliciter *Ente* — *M.* i. 15. 13
ut patet in primo eorum quae de simpliciter *Ente* — *M.* i. 15. 19
dependere a culmine totius *entis*.. qui Deus est — *M.* iii. 13. 11
ut habetur in iis, quae de simpliciter *Ente* — *M.* iii. 14. 49
quod homo solus in *entibus* tenet medium — *M.* iii. 16. 15
ut sicut inter omnia *entia* solus incorruptibilitatem et corruptibilitatem participat; sic solus inter omnia *entia* in duo ultima ordinetur — *M.* iii. 16. 37, 40
inter *ens* mobile, scilicet aquam et terram — *A. T.* 20. 11

ensis. Et ad quid aliud *enses* et tela nostra rubebant..? — *Ep.* i. 27

enti. '*Enti* l' ora del vesper, Ciò fu del mes d' ochiover' — *V. E.* i. 11. 34

enucleo. hanc [*sc.* notitiam] de suis *enucleare* latibulis — *M.* i. 1. 32
Enucleata namque veritas est quaestionis illius — *M.* iii. 16. 121
nostrae mentis *enucleare* aliis conceptum — *V. E.* i. 2. 12
antequam migremus ad alia, modum cantionum.. *enucleemus* — *V. E.* ii. 4. 8

eo *adv.* *eo* quod cura ipsorum a cura illa suprema descendit — *M.* i. 11. 127
eo facilius et perfectius.. quo minus — *M.* i. 13. 37
'..*eo* tamen per gyrum pergeret quo via illa perducit' — *M.* iii. 4. 64
videtur.. sibi famam prae aliis asciscere : *eo* quod.. vocatur, et *eo* quod.. invenimus — *V. E.* i. 12. 8, 9
nunquam dicimus, 'haec est cantio Petri,' *eo* quod ipsam proferat, sed *eo* quod fabricaverit illam — *V. E.* ii. 8. 36, 37
quo.. tueri existimatis, *eo*.. concidetis — *Ep.* vi. 94
habet.. modo perfecto, *eo* quod motu non indiget — *Ep.* x. 487
videtur arguere ad destructionem.. *eo* quod non probat — *Ep.* x. 494
minor [*sc.* videbatur patere] per sensum, *eo* quod videmus — *A. T.* 3. 15

eo *vb.* Sponte viam, qua mitis *eat*[1], se fecit aquarum — *Ecl.* i. 17
rura Pelori Deserere auderes, antrum Cyclopis *iturus*? — *Ecl.* ii. 47
propinquissimum medium, per quod *itur* in illud — *M.* i. 4. 36
'.. ut.. in transversum aut perversum *ire* cogatur' — *M.* iii. 4. 68
quia oportebat eum *ire* in Hierusalem et multa pati — *M.* iii. 9. 75
'Domine, tecum paratus sum et in carcerem et in mortem *ire*' — *M.* iii. 9. 102
'Quo *ibo* a spiritu tuo? et quo a facie tua fugiam?..' — *Ep.* x. 416

Eous. Velleribus Colchis praepes detectus *Eous* — *Ecl.* ii. 1

Ephesius. cum dicat Apostolus ad *Ephesios*, loquens de Patre — *M.* ii. 13. 16
quod dicit Apostolus ad *Ephesios* de Christo — *Ep.* x. 516

ephippiatus. nec bovem *ephippiatum*[2], nec balteatum suem dicemus ornatum — *V. E.* ii. 1. 81

Epicurus. Cicero contra *Epicurum*, in iis quae de Fine Bonorum disceptans — *M.* ii. 5. 84
'.. eamque mortem ardentiore studio peteret quam *Epicurus* voluptatem petendam putavit..' — *M.* ii. 5. 150

ἐπιείκεια. ut patet per Philosophum.. *ἐπιείκειαν* commendantem — *M.* i. 14. 38

epigramma. illam [*sc.* canticam] sub praesenti epistola, tamquam sub *epigrammate* proprio dedicatam — *Ep.* x. 74

epiphyatus *v.* **ephippiatus**

[1] erat *A* [2] epiphyatum *R*

episcopus. ubi *Episcopi* sunt tempore iuniores, quam sui Archipresbyteri — *M.* iii. 5. 35
miseratione coelesti Ostiensi et Vallatrensi *episcopo* — *Ep.* i. *tit.* 3
epistola. Hanc *epistolam* scripsit Dantes Aligherius — *Ep.* ii. *tit.* 1
illam [*sc.* canticam] sub praesenti *epistola* . . vobis adscribo — *Ep.* x. 73
Itaque, formula consummata *epistolae*, ad introductionem — *Ep.* x. 88
eptasyllabus[1]. pentasyllabum et *eptasyllabum* et endecasyllabum in usu frequentiori habentur — *V. E.* ii. 5. 13
si *eptasyllabi* aliqualem societatem assumat — *V. E.* ii. 5. 53
eptasyllabum sequi illud quod maximum est in celebritate — *V. E.* ii. 5. 57
si . . metra frontis *eptasyllaba*, et versus endecasyllaba essent — *V. E.* ii. 11. 18
frons tribus endecasyllabis et uno *eptasyllabo* contexta — *V. E.* ii. 11. 24
ut si quilibet versus esset[2] trimeter, et *eptasyllaba* metra — *V. E.* ii. 11. 32
frons . . duobus endecasyllabis et tribus *eptasyllabis* contexta — *V. E.* ii. 11. 34
tria . . praerogativam habere . . scilicet . . *eptasyllabum* — *V. E.* ii. 12. 9
Quaedam est in qua tantum *eptasyllabum* intexitur unum — *V. E.* ii. 12. 24
sicut quaedam stantia est uno solo *eptasyllabo* conformata — *V. E.* ii. 12. 34
quosdam ab *eptasyllabo* tragice principiasse invenimus — *V. E.* ii. 12. 39
quod si *eptasyllabum* interseratur in primo pede — *V. E.* ii. 12. 74
si pes trimeter . . habet, et medium [*sc.* carmen] . . *eptasyllabum*, et pes alter habeat secundum *eptasillabum*[3] — *V. E.* ii. 12. 79, 80
Et sicut de uno *eptasyllabo*, sic de pluribus — *V. E.* ii. 12. 91
equidem. Hoc *equidem* . . ostendi potest — *M.* i. 5. 11
Admirabar *equidem* aliquando — *M.* ii. 1. 11
Haec *equidem* duo fient sufficienter, si — *M.* ii. 1. 49
'Excudent alii spirantia mollius aera, Credo *equidem* . .' — *M.* ii. 7. 72
Hoc *equidem* signum est ipsum subiectum nobile — *V. E.* i. 3. 24
Stilo *equidem* tragico tunc uti videmur, quando — *V. E.* ii. 4. 51
Haec *equidem* cunctis aliis virtutibus comitata in illo — *Ep.* ii. 10
Non *equidem* spes . . reluctantia ista iuvabitur — *Ep.* vi. 88
Vos *equidem*, Ecclesiae militantis veluti primi praepositi pili — *Ep.* viii. 42
Loquebatur *equidem* in persona Dei ad hominem — *A. T.* 22. 13
equito. sicut proverbialiter dici solet, *Non ante tertium equitabis* — *V. E.* i. 7. 18
equus. '. . cum . . *equo* admisso in mediam aciem . . irruebat . .' — *M.* ii. 5. 145
nisi homines tamquam *equi* . . in camo et freno compescerentur — *M.* iii. 16. 73
misera miserum venire maluisti ad *equum* — *V. E.* i. 7. 19
Et cum loquela non aliter sit necessarium instrumentum nostrae conceptionis quam *equus* militis; et optimis militibus optimi conveniant *equi* — *V. E.* ii. 1. 64, 66
equis armisque vacantem . . me detrusit — *Ep.* ii. 50
eradicatio. in hac *eradicatione* sive discerptione — *V. E.* i. 11. 8
eradico. duntaxat pudor *eradicatus* non sit totaliter — *Ep.* viii. 96
erga. aliquali zelo *erga* matrem Ecclesiam ducti — *M.* iii. 3. 126
praemonens eos . . despectum futurum *erga* eos — *M.* iii. 9. 49
ergasterium. illius artis *ergasterium* reseremus — *V. E.* ii. 4. 9
ergastulum. eo verae servitutis in *ergastula* concidetis — *Ep.* vi. 94
ergo. et, *Ergo* Quid faciemus, ait, Mopsum revocare volentes? — *Ecl.* i. 56
Est *ergo* temporalis Monarchia . . unicus Principatus — *M.* i. 2. 4
Est *ergo* sciendum, quod quaedam sunt — *M.* i. 2. 26
Cum *ergo* materia praesens politica sit — *M.* i. 2. 36
Est *ergo* aliqua propria operatio humanae universitatis — *M.* i. 3. 30
ergo etc. — *A. T.* 3. 5

[1] eptasillabus *R* [2] ut si quilibet versus esset *add. R* [3] et pes alter habeat secundum eptasillabum *add. R*

His quoque locis : **M. i.** 4. 32; 5. 62, 67 [*init.*]; 6. 4 [*init.*], 8, 24 [*init.*]; 7. 8, 13 [*init.*]; 8. 17 [*init.*], 28 [*init.*]; 9. 8 [*init.*]; 10. 9 [*init.*], 31; 11. 11 [*init*], 28, 38, 58 [*init.*], 62 [*init.*], 64 [*init.*], 78, 95, 98 [*init.*], 116 [*init.*], 136; 12. 21, 91 [*init.*]; 13. 47, 67 [*init.*]; 14. 6, 22 [*init.*], 74 [*init.*]; 15. 65 [*init.*]; **ii.** 2. 58; 3. 8 [*init.*], 21 [*init.*], 43; 4. 14, 25 [*init.*]; 5. 9, 28; 6. 11 [*init.*], 29; 7. 12 [*init.*], 33 [*init.*], 36, 88 [*init.*]; 9. 109 [*init.*]; 11. 79 [*init.*]; 12. 24, 27 [*init.*], 52 [*init.*], 67 [*init.*], 71 [*init.*]; 13. 4 [*init.*], 38; **iii.** 4. 112, 113, 130, 146, 158 [*init.*]; 5. 10 [*init.*], 25 [*init.*]; 6. 46 [*init.*], 49 [*init.*], 53 [*init.*]; 7. 14 [*init.*]; 8. 19 [*init.*], 50; 9. '39'; 10. 21 [*init.*], 25, 39 [*init.*], 40, 64 [*init.*], 65, 78 [*init.*]; 12. 7 [*init.*], 49, 81 [*init.*], 85; 13. 24 [*init.*], 78 [*init.*]; 14. 9 [*init.*]; 15. 7 [*init.*]; 16. 30, 114; **V.E. i.** 3. 13; 4. 24; 5. 10; 6. 59; 7. 25; 9. 20, 47, 85, 101; 10. 13, 39; 11. 7; 15. 3, 27; **ii.** 1. 36, 54, 69 [*init.*]; 3. 31 [*init.*], 39[1] [*init.*], 45 [*init.*]; 4. 29, 63; 6. 24; 7. 23; 8. 67; 10. 15; 13. 87; **Ep.** ii. 18; iii. 27; iv. 30 [*init.*]; viii. 74, 133; x. 58, 167, 195, 287, 312 [*init.*], 324, 349, 362 [*init.*], 364, 394, 409, 427, 463 [*init.*], 483, 506, 570; **A.T.** 4. 3 [*init.*]; 5. 4 [*init.*]; 10. 1, 12; 12. 19; 13. 38 [*init.*]; 14. 1; 15. 9 [*init.*]; 16. 5 [*init.*], 27, 40 [*init.*], 53 [*init.*], 55 [*init.*]; 22. 1

Eridanus. iamdudum in valle victor *Eridani* .. Tusciam derelinquis — *Ep.* vii. 49

erigo. 'quis iste, qui .. ad arcam, quamvis labantem, se *erigit*?' — *Ep.* viii. 69

eripio. qui de gravaminibus Aegyptiorum populum suum *eripiet* — *Ep.* v. 21

erogo. quod quandam anterioritatem *erogare* videtur Italis — *V. E.* i. 10. 10

erro. cum deinde manum *errantem* .. cremari adspiciebat — *M.* ii. 5. 124
circa sensum mysticum dupliciter *errare* contingit — *M.* iii. 4. 48
non aliter cum sic *errantibus* est agendum — *M.* iii. 4. 77
instantia videtur *errare* secundum non causam ut causa — *M.* iii. 5. 37

error. Et hinc destrui potest *error* illorum — *M.* i. 13. 20
quod .. 'solutio argumenti est *erroris* manifestatio.' Et quia *error* potest esse in materia et in forma argumenti — *M.* iii. 4. 26 (*bis*)
Positis et exclusis *erroribus* quibus potissime innituntur — *M.* iii. 13. 1
et si quis eorum *errore* confusus[2] vanitaret in hoc — *V. E.* i. 14. 37
radice tanti *erroris* avulsa — *Ep.* vii. 133
quinimmo suis *erroribus* obviare tenentur — *Ep.* x. 49

erubesco. non *erubescit* .. regi non suo iura non sua .. pacisci — *Ep.* vii. 168
erubescendum esse vobis dolendumque quis dubitet ..? — *Ep.* viii. 156

eructo. quod procul dubio rationabiliter *eructare* praesumpsimus — *V. E.* ii. 4. 17
Eructavit incendium tuae dilectionis verbum .. ad me — *Ep.* iv. 1

eructuo. qui *Ces fastu*, crudeliter accentuando *eructuant* — *V. E.* i. 11. 38

erunco. Mediolanenses atque Pergameos eorumque finitimos *eruncemus* — *V. E.* i. 11. 31

eruo. '.. ut *eruerem* animam meam de morte' — *M.* iii. 13. 52

essentia. Non enim *essentia* ulla creata ultimus finis est in intentione creantis .. sed propria *essentiae* operatio. Unde est, quod non operatio propria propter *essentiam*, sed — *M.* i. 3. 24, 27, 28
quod una *essentia* pluribus speciebus esset specificata — *M.* i. 3. 44
aliae sunt *essentiae* intellectum participantes — *M.* i. 3. 56
quia *essentiae* tales species quaedam sunt intellectuales — *M.* i. 3. 58
formae .. consistentes simplici et invariabili *essentia* — *M.* i. 11. 22
Quantum vero ad *essentiam*, probo sic: Omnis *essentia*, praeter primam, est causata — *Ep.* x. 384, 385
Cum ergo virtus sequatur *essentiam* cuius est virtus; si *essentia* sit intellectiva, virtus tota est unius, quae causat. Et sic, quemadmodum prius devenire erat ad primam causam ipsius esse; sic nunc, *essentiae* et virtutis. Propter quod patet, quod omnis *essentia* et virtus procedat a prima — *Ep.* x. 395 (*bis*), 399, 400
Penetrat [*sc.* divinus radius], quantum ad *essentiam* — *Ep.* x. 430

essentialis. utramque partem *essentialem* scilicet animam et corpus — *M.* iii. 16. 21

[1] igitur *R* [2] confisus *R*

essere *v.* ***ee, este*** *vb.*, ***scate, sciate***

este *adi.* 'Tragemi d' *este* focora, se t' este a bolontate' — *V. E.* i. 12. 50

este *vb.* 'Tragemi d' este focora, se t' *este* a bolontate' — *V. E.* i. 12. 50

Estensis. ut : *Laudabilis discretio marchionis Estensis* — *V. E.* ii. 6. 42

esto *v.* ***este*** *adi.*

esurio. Saturabuntur omnes qui *esuriunt* et sitiunt — *Ep.* v. 14

et. *Modicum, et non videbitis me, Et iterum,* sorelle mie dilette, *Modicum, et vos videbitis me* — *Purg.* xxxiii. 10, 11, 12

Ed innanzi alla sua spirital corte, *Et coram patre* le si fece unito — *Par.* xi. 62

Ai fals ris ! .. *et* quid tibi feci .. ? — *Canz.* xxi. 2

Tunc ego sub quercu meus *et* Meliboeus eramus — *Ecl.* i. 4

Ridebam Mopse ; magis *et* magis ille premebat — *Ecl.* i. 7

sic ut dulce melos armenta sequantur, Placatique ruant .. leones, *Et* refluant undae, frondes *et* Maenala nutent — *Ecl.* i. 23 (*bis*)

Et dum silvestri pecudes . . Insidunt herbae — *Ecl.* ii. 10

sed . . miror, mirantur *et* omnes Pastores alii — *Ecl.* ii. 25

Dixerat : *et* calidus, *et* gutture tardus anhelo Iam Meliboeus adest ; *et* vix, En Tityre, dixit — *Ecl.* ii. 28 (*bis*), 29

Et tria si flasset ultra spiramina flata — *Ecl.* ii. 42

Tityrus *et* secum conceperat Alphesiboeus ; Tityron *et* voces compellant Alphesiboei — *Ecl.* ii. 44, 45

ut quemadmodum . . ditati sunt . . ita *et* ipsi . . prolaborent — *M.* i. 1. 5

semper ingurgitans, *et* nunquam ingurgitata refundens — *M.* i. 1. 13

Monarchiae notitia . . *et* maxime latens, *et* . . ab omnibus intentata — *M.* i. 1. 29 (*bis*)

Arduum quippe opus *et* ultra vires aggredior — *M.* i. 1. 36

Primo namque dubitatur *et* quaeritur, an — *M.* i. 2. 9

Esse autem finem huius civilitatis *et* illius, *et* non esse unum omnium finem, arbitrari stultum est — *M.* i. 2. 54 (*bis*)

nec esse apprehensivum, quia sic *et* participatur a brutis — *M.* i. 3. 52

Et quia potentia ista . . reduci non potest — *M.* i. 3. 66

sedendo *et* quiescendo prudentia *et* sapientia ipse perficitur — *M.* i. 4. 9, 10

vis ipsa . . est regulatrix *et* rectrix omnium aliarum — *M.* i. 5. 26

Et sic patet, quod . . necesse est Monarchiam esse — *M.* i. 5. 69

Et omne illud bene se habet, *et* optime, quod — *M.* i. 8. 1, 2

Et cum coelum totum unico motu . . reguletur — *M.* i. 9. 10

cum Deus *et* Natura in necessariis non deficiat — *M.* i. 10. 4

aliis appropinquant per Monarcham, *et* non e converso — *M.* i. 11. 124

et legere possumus *et* utinam non videre — *M.* i. 16. 25 (*bis*)

Et iterum ex hoc sequitur quod — *M.* ii. 2. 47

Similiter *et* latere non debet quoniam — *M.* ii. 8. 86

alii, quorum . . cupiditas lumen . . extinxit, *et* . . dicunt — *M.* iii. 3. 46

in Filium Dei Christum . . crediderunt, *et* credendo speraverunt, *et* sperantes caritate arserunt, *et* ardentes — *M.* iii. 3. 66, 67, 68

Et ideo argumentum peccabat in forma — *M.* iii. 4. 152

Et ad hoc dicendum . . quia — *M.* iii. 6. 17

Et si quis instaret de vicarii aequivalentia — *M.* iii. 7. 23

Et similiter verum dicunt, dicentes quod — *M.* iii. 12. 22

moverunt organa sua, sic *et*[1] vox inde resultavit distincta — *V. E.* i. 2. 49

cui . . primum locutio data sit, *et* quid . . locutus fuerit, *et* ad quem, *et* ubi, *et* quando, nec non *et* sub quo idiomate — *V. E.* i. 4. 4, 5, 6 (*ter*)

quod primus loquens primo *et* ante omnia dixisset, *Deus* — *V. E.* i. 4. 42

Et vulgare de quo loquimur, *et* sublimatum est magistratu *et* potestate, *et* suos honore sublimat *et* gloria — *V. E.* i. 17. 15, 16, 17 (*ter*)

[1] ut *R*

ut . . inter se comparentur secundum magis *et* minus — *V. E.* ii. 2. 30
nam ubicumque ponderosa multiplicantur, *et*[1] pondus — *V. E.* ii. 5. 23
Est pure sapidus . . Est *et* sapidus *et* venustus . . Est *et* sapidus *et* venustus, etiam *et* excelsus — *V. E.* ii. 6. 39 (*bis*), 44, 45 (*bis*)
Et etiam talia verba . . cantiones vocamus — *V. E.* ii. 8. 47
scilicet ubi ait auctor (*et* quidem in fabula trium sororum . .) — *Ep.* iv. 44
et Mediolanum consulite pariter *et* Spoletum — *Ep.* vi. 136, 137
Nos quoque eundem Patrem *et* Filium, eundem Deum *et* hominem, nec non eandem Matrem *et* Virginem profitentes — *Ep.* viii. 16, 17, 18
ad aliud se habere, sicut relativa pater *et* filius, dominus *et* servus, duplum *et* dimidium, totum *et* pars — *Ep.* x. 102 (*bis*), 103 (*bis*)
dicit se fuisse in primo coelo, *et* quod dicere vult — *Ep.* x. 344
plus *et* minus, ut vult, gloriam suam . . manifestat — *Ep.* x. 567
Videt ergo . . aliqua *quae referre nescit et nequit rediens* — *Ep.* x. 571
Unde alia est virtus huius stellae *et* illius, *et* alia huius constellationis *et* illius ; *et* alia virtus stellarum quae sunt citra aequinoctialem, *et* alia earum quae sunt ultra — *A. T.* 21. 26 (*bis*), 27 (*bis*), 28
cum dixit : 'Congregentur . .' simul *et* virtuatum est coelum ad agendum, *et* terra potentiata ad patiendum — *A. T.* 21. 70, 71
Et in multis aliis locis

etate. illa quam diximus : 'Donna pietosa e di novella *etate*' — *V. E.* ii. 11. 41

etc. '. . Veni enim separare hominem adversus patrem suum,' *etc.* — *M.* iii. 9. 136
'Nolite possidere aurum . . non peram in via,' *etc.* — *M.* iii. 10. 111
si titulus totius libri est : *Incipit Comoedia etc.*, ut supra — *Ep.* x. 256
ibi : *O bone Apollo, ad ultimum laborem, etc.* — *Ep.* x. 317
'. . Si sumpsero pennas meas' *etc.* — *Ep.* x. 419
cum dicit : *O bone Apollo, etc.*, facit invocationem suam — *Ep.* x. 587
et incipit ibi : *Hucusque alterum iugum Parnassi, etc.* — *Ep.* x. 597
'Haec est vera beatitudo, ut cognoscant te Deum verum,' *etc.* — *Ep.* x. 616
ergo *etc.* — *A. T.* 3. 5
cum arguebatur : Si terra non esset inferior *etc.* — *A. T.* 23. 40

etenim. Certare *etenim*, ab eo quod est certum facere, dictum est — *M.* ii. 8. 66
Multa *etenim* ignoramus, de quibus non litigamus — *M.* iii. 3. 7
Sumunt *etenim* sibi principium de decimo primae Philosophiae — *M.* iii. 12. 2
Fastidium *etenim* est . . probationes adducere — *M.* iii. 14. 61
Si *etenim* perspicaciter consideramus quid . . intendamus — *V. E.* i. 2. 9
His quoque locis : **V.E. i.** 7. 52 ; 9. 77 ; 11. 27 ; 15. 14[2], 40 ; **ii.** 2. 13, 84 ; 6. 32 ; 7. 37 ; 11. 3, 25, 30 ; 13. 23, 94 ; **Ep.** ii. 15 ; iv. 12 ; v. 135 ; vi. 60 ; vii. 60, 121 ; **A.T.** 11. 11

ethicus. *Genus* vero *philosophiae* . . est morale negotium, sive *Ethica* — *Ep.* x. 273
ut patet ex primo *Ethicorum* — *A. T.* 18. 68 *et* 20. 18

etiam. tum ut . . pervigilem, tum *etiam* ut . . adipiscar — *M.* i. 1. 33
non solum speculari, sed *etiam* operari possumus — *M.* i. 2. 32
Non est ergo vis ultima in homine, ipsum esse simpliciter sumptum, quia *etiam* sic sumptum ab elementis participatur ; nec esse complexionatum, quia hoc *etiam* reperitur in mineralibus ; nec esse animatum, quia sic *etiam* in plantis — *M.* i. 3. 47, 49, 51
Potentia *etiam* intellectiva, de qua loquor, non solum est ad formas universales, sive species, sed *etiam* — *M.* i. 3. 78, 81
Hanc veritatem *etiam* gentiles . . cognoscebant — *M.* ii. 10. 54
Salomon *etiam* . . docet, ac . . Philosophus . . suadet — *M.* iii. 1. 14
sine . . principio, *etiam* vera dicendo, laborare quid prodest ? — *M.* iii. 2. 6

[1] et *M* multiplicatur et *R* [2] etenim *R* etiam *M*

Si Deus vellet impedimentum finis, vellet *etiam* finem impedimenti ; aliter *etiam* otiose vellet — *M.* iii. 2. 34 (*bis*)
'Non omnia quae gesta narrantur *etiam* significare aliquid putanda sunt . . ' — *M.* iii. 4. 53
Posset *etiam* solvere me non poenitentem, quod *etiam* facere ipse Deus non posset — *M.* iii. 8. 47, 48
sicut manifestum esse potest *etiam* mulieribus — *A. T.* 19. 69

His quoque locis: **M. i.** 4. 25 ; 5. 52 (non solum . . sed *etiam*), 59 (non modo . . sed *etiam*); 10. 8 ; 11. 8, 10 ; 12. 30, 81, 83, 88 ; 13. 29 ; 14. 34, 66 ; 16. 16 ; **ii.** i. 62 (non solum . . sed *etiam*); 2. 77 ; 3. 92 ; 5. 96, 104 (et . . *etiam*), 126 ; 7. 8 (non solum . . sed *etiam*), 53 (non solum . . quin *etiam*), 58 (non solum . . sed *etiam*), 66 ; 8. 23, 75 ; 9. 20 (non modo . . quin *etiam*), 68, 99 ; 11. 5 (non solum . . sed *etiam*), 38 ; 12. 57 ; 13. 25 ; **iii.** 3. 53, 87 ; 4. 34, '55', '58', '67', 115 (non solum . . sed *etiam*), 125, 137 (nullo modo . . nec *etiam* . . nec), 148 (non . . nec . . nec *etiam*) ; 5. 1, 33 (non solum . . sed *etiam*) ; 6. 2, 12 (et *etiam*) ; 7. 1, 32, 38 ; 8. 6, 44 (non solum . . quin *etiam*) ; 9. 1, 47 (Et . . *etiam*), '52', 74, 98 (Et . . *etiam*), 99, 108, 109, 111, 141 ; 10. 45, 103 (non solum . . sed *etiam*) ; 11. 11 ; 12. 17 ; 13. 45, 60, 73 ; 14. 57, 60 (non modo . . quin *etiam*) ; **V.E. i.** 1. 6 (non tantum . . sed *etiam*) ; 2. 63 ; 4. 55 ; 5. 19 ; 6. 8, 13 ; 7. 27 (non solum . . sed *etiam*) ; 9. 84 ; 10. 85 (non solum . . sed *etiam*) ; 11. 15, 32, 42 ; 15. 14[1] ; 16. 21 (et *etiam*[2]) ; 18. 31, 34 ; **ii.** 1. 46 ; 2. 22 (et . . *etiam*) ; 6. 45 ; 8. 47 (Et *etiam*), 76 ; 11. 27 (et *etiam*), 53, 60 ; 12. 1, 18 (Et *etiam*), 20, 29, 72, 89 (Et *etiam*) ; 13. 31 ; **Ep.** ii. 50 ; v. 24, 126, 138, 156 ; vi. 46, 71 ; vii. 130 ; viii. 24, 76, 130 ; x. 34, 131 (non solum . . sed *etiam*), 228, 254, 300, 412, 423, 515, 547 ; **A.T.** 1. 11 ; 13. 4, 32 ; 16. 44, 46 ; 18. 57 ; 20. 46 (Et . . *etiam*) ; 23. 44 (et *etiam*)

v. **etiamsi**

etiamsi (etiam si). est . . etiam iustum, *etiamsi* ad hoc cogantur — *M.* ii. 7. 58
Oh summum facinus, *etiamsi* contingat in somniis . . ! — *M.* iii. 4. 82
'*Etiamsi* oportuerit me mori tecum' non te negabo' — *M.* iii. 9. 96
virum (*etiam si* viriliter sonet), foeminam . . esse credendum — *V. E.* i. 14. 10

etsi (et si). Nam *etsi* aliae sunt essentiae intellectum participantes, non tamen intellectus earum est possibilis — *M.* i. 3. 56
etsi adsit iustitia, non tamen omnino inest — *M.* i. 11. 41
etsi humana ratio . . pertingere nequit, elevatur tamen — *M.* ii. 8. 24
etsi . . sunt venerandae . . tamen . . non est — *M.* iii. 3. 93
etsi . . possit solvere et ligare ; non tamen . . sequitur quod — *M.* iii. 8. 67
'*Etsi* . . scandalizati fuerint . . nunquam scandalizabor' — *M.* iii. 9. 94
Nam *etsi* . . habemus . . invenire non potui — *M.* iii. 10. 111
cui, *etsi* animadversio . . est indulta ; tamen . . corrigit — *Ep.* v. 87
Hoc *etsi* divinis comprobatur eloquiis, hoc *etsi* . . contestatur antiquitas ; non leviter tamen veritati applaudit, quod — *Ep.* vi. 8, 9
Nam *etsi* . . gubernacula . . contraxerit . . tamen . . dignatur — *Ep.* vii. 56
ovibus, *et si* non abactis, neglectis tamen et incustoditis — *Ep.* viii. 98
Nam *etsi* Latiale caput . . est Italis diligendum . . censetur — *Ep.* viii. 150
Nam *etsi* . . pertractatur [*sc.* speculative] . . hoc non est — *Ep.* x. 275

eubulia. quae de verbis Philosophi *eubuliam* pertractantis elici solet — *M.* ii. 6. 45

Euclides. qui theorema quoddam *Euclidis* iterum demonstraret — *M.* i. 1. 20

Europa. *Europa* vero avo antiquissimo [*sc.* illum nobilitavit] — *M.* ii. 3. 67
Quod autem Dardanus ab *Europa* originem duxerit — *M.* ii. 3. 77
Quae ultima uxor de Italia fuit, *Europae* regione nobilissima — *M.* ii. 3. 116
transitum maris Asiam ab *Europa* dirimentis — *M.* ii. 9. 53
cum . . maior pars *Europam* colentium hoc abhorreat — *M.* iii. 14. 60
vel totius *Europae* flumina, vel saltem quaedam — *V. E.* i. 8. 12
sive ad *Europam* indigenae repedissent — *V. E.* i. 8. 15
alii septemtrionalem regionem in *Europa* sibi sortiti sunt — *V. E.* i. 8. 19

[1] etenim *R*   [2] et etiam *R* et *M*

partem[1] *Europae*, partem[1] Asiae occuparunt [*sc.* Graeci] *V. E.* i. 8. 20
totum quod ab inde vocatur *Europa* *V. E.* i. 8. 39
Totum autem quod in *Europa* restat ab istis *V. E.* i. 8. 40
proferentes *oc*, meridionalis *Europae* tenent partem occidentalem *V. E.* i. 8. 51
nec metis Italiae nec tricornis *Europae* margine coarctatur *Ep.* vii. 55

Euryalus. Poeta . . cum fecit remunerari *Euryalum* *M.* ii. 8. 94

Eva. mulierem . . scilicet praesumptuosissimam *Evam* *V. E.* i. 4. 12

evado. Vix illa *evasit* *Ecl.* ii. 80

Evander. in octavo, ubi Aeneas ad *Evandrum* sic ait *M.* ii. 3. 72

evangelicus. iuxta illud *Evangelicum*, 'Eadem mensura . .' *M.* ii. 3. 24
gentiles ante tubam *Evangelicam* cognoscebant *M.* ii. 10. 55

evangelium. ut ex *Evangelio* elici potest *M.* ii. 8. 44
cum ipse in *Evangelio* nobis hoc promittat *M.* ii. 10. 47
ut Lucas in *Evangelio* suo tradit *M.* ii. 13. 53

evangelizo. Hic, cum . . Homo factus, *evangelizaret* in terris *Ep.* v. 151
ut bos noster *evangelizans* . . remugit *Ep.* vii. 65

evaporo. Vere fumos, *evaporante* sanie, vitiantes exhalat *Ep.* vii. 157

eversio. ipsorum perversione simul et *eversione* discussa *Ep.* vi. 138

everto. 'Postquam res Asiae Priamique *evertere* gentem . .' *M.* ii. 3. 65

evidens. Quid . . respiciat, satis est *evidens*, considerato illo *M.* iii. 8. 53

evidenter. ut *evidenter* probatur, licet Magister contrarium dixerit *M.* iii. 7. 36
ut satis *evidenter* apparet *V. E.* ii. 11. 59

evidentia. Et ad *evidentiam* eius quod quaeritur, advertendum, quod *M.* i. 3. 5
Ad *evidentiam* subadsumptae sciendum quod *M.* i. 11. 14
Ad *evidentiam* primi notandum est quod *M.* i. 11. 69
His itaque ad *evidentiam* subadsumptae praenotatis *M.* ii. 3. 118
Ad cuius *evidentiam* advertendum quod *M.* ii. 6. 19
ad meliorem huius et aliarum . . solutionum *evidentiam* *M.* iii. 4. 46
Ad cuius *evidentiam* sciendum quod *M.* iii. 12. 31
Ad *evidentiam* autem minoris, sciendum quod *M.* iii. 15. 9
Ad quorum *evidentiam* sciendum est, quod *V. E.* ii. 2. 47
Ad *evidentiam* itaque dicendorum, sciendum est quod *Ep.* x. 133
Ad *evidentiam* igitur dicendorum, duo supponenda sunt *A. T.* 11. 1
Ad cuius *evidentiam* sciendum, quod *A. T.* 21. 11

evidentissime. ut philosophando *evidentissime* humana ratio deprehendit *M.* i. 9. 14
Propter quod *evidentissime* patet quod *M.* ii. 6. 41

evigilo. *Evigilate* igitur omnes . . incolae Italiae *Ep.* v. 99

ex. Tempore iam *ex* illo, quando Galatea . . vidit *Ecl.* ii. 78
ex veritate alicuius principii fit manifesta *M.* i. 2. 17
Ex quo iam innotescit illud Politicae *M.* i. 3. 90
Ex iis ergo quae declarata sunt, patet *M.* i. 4. 32
cum . . cognoscere non possit, *ex* quo alter alteri non subditur *M.* i. 10. 11
Qualiter autem se habuerit orbis, *ex* quo . . passa est *M.* i. 16. 23
per se enim verum nunquam sequitur *ex* falsis, signa tamen veri bene sequuntur *ex* signis quae sunt signa falsi *M.* ii. 6. 53, 55
ad quae, etsi humana ratio *ex* propriis pertingere nequit *M.* ii. 8. 24
quia creatio principis *ex* principe non dependet *M.* iii. 7. 46
Et *ex* hinc continuato colloquio venit ad haec *M.* iii. 9. 35
consideretur adscensus, *ex* quo . . virtutis linea praevaricatur *V. E.* ii. 7. 20
ex diffinientium cognitione diffiniti resultat cognitio *V. E.* ii. 9. 4
Ex quo quae sunt artis in cantione . . tractavimus, nunc *V. E.* ii. 14. 1
neve resiliat gratia Dei *ex* vobis, tamquam ros . . *ex* lapide *Ep.* v. 77, 78
Parcite, parcite iam *ex* nunc, o carissimi *Ep.* v. 85

[1] partim *R*

praetérita, *ex* quo scilicet Argis hospitalitas . . denegata — *Ep.* v. 128
Vos . . nonne terror . . exagitat, *ex* quo . . fremuistis . . ? — *Ep.* vi. 30
cum *ex* ea parte pulsatur ad nos ad quam . . inflet auditum — *Ep.* viii. 135
ut *ex* auditu solo . . benevolus prius exstiterim ; sic *ex* visu primordii et devotissimus et amicus — *Ep.* x. 17, 19
'Mirabilis facta est scientia tua *ex* me . . ' — *A. T.* 22. 10

His quoque locis: **M. i.** 5. 42 (*ex* ipsis praeeminentem); 6. 5 (*Ex* quo habetur, quod); 7. 12 (ut *ex* superioribus colligi potest), 18 (*Ex* quo sequitur); 11. 25 (recipiunt . . qualitates *ex* parte subiectorum), 51 (*Ex* quo patet quod), 54 (*Ex* hac itaque declaratione sic arguatur), 87 (*Ex* quo sequitur quod), 132 (ut patet *ex* iis quae de Causis); 12. 93 (*ex* quo sequitur quod); 13. 32 (*Ex* quibus colligitur quod), 68 (*Ex* quo sequitur quod); 14. 8 (quia *ex* ipsius adsumptione nihil sequitur); 15. 17 (*bis*) (*ex* parte boni . . *ex* parte vero mali); **ii.** 2. 27 (*ex* iis patet quae), 30 (*ex* parte materiae), 39 (*Ex* his iam liquet quod), 48 (*ex* hoc sequitur quod), 68 (*ex* manifestis signis . . quaeratur); 5. 43 (*ex* electione . . manifestum), '154' (*ex* eo natus); 6. 15 (ut *ex* omnibus manifestis illata sit), 49 (si *ex* falsis verum . . concluditur), 53 (verum nunquam sequitur *ex* falsis); 7. 17 (*Ex* quo sequitur quod); 8. 44 (ut *ex* Evangelio elici potest), 73–75 (Dei iudicium aperitur: vel *ex* collisione virium . . vel *ex* contentione plurium); 9. 106 (*Ex* quibus omnibus manifestum est quod); 11. 22 (*ex* . . radice . . germinassent), 83 (*bis*) (sed *ex* nunc *ex* principiis fidei . . patefaciendum est); 12. 36 (Quicunque aliquod edictum *ex* electione prosequitur); 13. 4 (contradictorium eius *ex* quo sequitur); **iii.** 2. 52 (*ex* cuius contradictorio . . sequuntur); 3. 47 (*ex* patre diabolo sunt), 113 (*bis*) (*ex* iis, *ex* quibus . . manat auctoritas . . procedere); 4. 141 (Habet . . lucem *ex* se); 5. 7 (Deinde sic arguunt *ex* iis); 6. 6 (Et *ex* hoc arguunt, quod), 14 (*Ex* quo . . sequeretur, quod); 7. 5 (*Ex* quo inferunt), 10 (quod *ex* illa inferre conantur), 19 (ut patet *ex* iis quae); 8. 8 (*Ex* quo arguunt); 10. 6 (*Ex* quo arguunt), 9 (Et *ex* hoc bene sequeretur), 16 (*Ex* quibus primum est quod praemittitur), 71 (*ex* superioribus est manifestum), 80 (*Ex* quo patet quod); 11. 11 (*Ex* quo etiam sequeretur illa dependentia); 12. 25 (cum inferunt *ex* his), 28 (cum *ex* hac conclusione subinferunt), 66 (ut haberi potest *ex* ultimis); 13. 79 (illud, *ex* quo sequebatur); 14. 5 (*ex* illis praevalentium); 15. '29' (si *ex* hoc mundo esset regnum), 52 (*Ex* quo colligitur quod), 55 (sequitur *ex* contrarietate quae); 16. 6 (non . . probatum . . nisi *ex* consequente), 104 (*Ex* quo haberi potest . . quod), 119 (influit *ex* abundantia); **V.E. i.** 4. 2 (ut *ex* praemissis manifestum est); 5. 2 (ratione . . *ex* superioribus . . sumpta); 6. 56 (*ex* illis oriturus); 8. 1 (*Ex* . . confusione linguarum . . opinamur); 12. 46 (*ex* ore . . eliciendum); 15. 18 (*ex* commistione . . remansisse); **ii.** 9. 36 (sic colligere . . *ex* praedictis); 11. 57 (carmen *ex* pedibus . . constare), 58 (*ex* carminibus pedem constare); 13. 21 (et *ex* hoc maxime . . intenditur); **Ep.** iv. 8 (*ex* ore . . prodire); v. 58 (quantum *ex* vobis est), 122 (*ex* notioribus nobis innotiora), 138 (quibus inest *ex* natura libertas); vi. 23 (*ex* nunc); ix. 3 (quam . . curae sit vobis *ex* animo); x. 329 (quae *ex* eis . . retinere potuit), 375 (*ex* eo quod . . influit super causatum); **A.T.** 6. 7 (oppositum eius *ex* quo sequebatur); 10. 12 (illud *ex* quo . . sequebatur); 11. 11 (ut patet *ex* primo *Physicorum*), 13 (ut patet *ex* primo *ad Nicomachum*); 16. 6 (Et *ex* hac conclusione sequitur), 16 (Quod illa sequantur *ex* conclusione), 20–22 (*ex* una parte . . *ex* alia), 43 (*ex* parte eius quod est aequaliter distare), 46 (sequi etiam *ex* conclusione); 17. 12 (gravior . . *ex* una parte quam *ex* altera); 18. 2 (procedit . . *ex* ignorantia), 68 (ut patet *ex* primo *Ethicorum*); 19. 64 (resultat *ex* . . latitudine); 20. 18 (ut patet *ex* primo *Ethicorum*), 20 (via investigandae veritatis . . *ex* notioribus nobis), 23 (ut patet *ex* primo *Physicorum*); 23. 27 (procedit *ex* falsa imaginatione)

exacerbo. Non itaque videor quemquam *exacerbasse* ad iurgia — *Ep.* viii. 92

exacero. *Exaceratis* quodammodo vulgaribus Italis — *V. E.* i. 12. 1
attende quantum ad *exacerando* egregia verba te cribrare oportet — *V. E.* ii. 7. 24

exacuo. dum contra Romam cornua rebellionis *exacuit* — *Ep.* vii. 155

exaestuo. Myrrha . . in Cinyrae patris amplexus *exaestuans* — *Ep.* vii. 147

exagito. quamvis Meridiem atque Septentrionem in Asia *exagitaverit* — *M.* ii. 9. 37
quatenus illam diu *exagitatam* Florentiam . . irrigare velitis — *Ep.* i. 63
Vos . . nonne terror secundae mortis *exagitat* . . ? — *Ep.* vi. 29

exalto. Quod autem sit *exaltatum* [*sc.* vulgare] potestate, videtur — *V. E.* i. 17. 26

examen. ut sub *examine* vestri consilii ante iudicium ventiletur — *Ep.* ix. 10

examino. et primo de Siciliano *examinemus* ingenium — *V. E.* i. 12. 5

Itaque si Tuscanas *examinemus* loquelas — *V. E.* i. 13. 40

et *examinatis* quae tangimus — *Ep.* i. 10

Quod si . . animus poscit ulterius . . verba Christi *examinet* — *Ep.* v. 156

exardesco. nymphis . . neglectis in quas prius *exarserat* — *Ep.* iv. 48

exaro. in hac cedula meis digitis *exarata* — *A. T.* 1. 16

exaugeo. qui sudore . . bonum publicum *exaugere* conati sunt — *M.* ii. 5. 74

dum proprietates propinquorum suorum *exaugeantur* — *M.* ii. 12. 20

excedo. bonitas ordinis partialis non *excedit* bonitatem totalis ordinis — *M.* i. 6. 7

nam quandoque frons versus *excedit* in syllabis et carminibus, vel *excedere* potest . . Quandoque in carminibus *excedere* et in syllabis superari potest — *V. E.* ii. 11. 11, 12, 15

excellens. quicquid *excellentes* Latinorum nitebantur — *V. E.* i. 12. 28

hoc [*sc.* vulgare] *excellentes* ingenio et scientia quaerit — *V. E.* ii. 1. 40

excellenter. viros appellamus illustres . . quia *excellenter* magistrati *excellenter* magistrent, ut Seneca et Numa Pompilius — *V. E.* i. 17. 13, 14

excellentia. nonnullos vulgaris *excellentiam* cognovisse sentimus — *V. E.* i. 13. 36

cum gravitate sententiae . . *excellentia* vocabulorum concordat — *V. E.* ii. 4. 54

endecasyllabum propter quandam *excellentiam* . . promeretur — *V. E.* ii. 12. 13

ne aliorum *excellentiam* probare videantur — *A. T.* 24. 11

excellentior. quoniam videmus aliquid in *excellentiori* gradu esse — *Ep.* x. 434

excellentissime. nec semper *excellentissime* poetantes debent illud induere — *V. E.* ii. 1. 33

excellentissimus. statera . . tantum in *excellentissimis* curiis esse solet — *V. E.* i. 18. 38

cum istud in *excellentissima* Italorum curia sit libratum — *V. E.* i. 18. 41

dicere quod in *excellentissima* Italorum curia sit libratum — *V. E.* i. 18. 43

ab ipso [*sc.* vulgari], tanquam ab *excellentissimo*, incipientes — *V. E.* i. 19. 23

non omnes versificantes, sed tantum *excellentissimos* — *V. E.* ii. 2. 2

Horum autem modorum cantionum modum *excellentissimum* esse pensamus: quare si *excellentissima excellentissimis* digna sunt . . illa quae *excellentissimo* digna sunt vulgari, modo *excellentissimo* digna sunt — *V. E.* ii. 3. 12, 13, 14, 15, 17

Hunc gradum constructionis *excellentissimum* nominamus — *V. E.* ii. 6. 49

An ignoras, *excellentissime* principum . . ? — *Ep.* vii. 135

excellentius. quanto *excellentius* exercebant, tanto rudius . . loquuntur — *V. E.* i. 7. 60

excello. quin ballatae sonitus nobilitate modi *excellant* — *V. E.* ii. 3. 35

excelsus. *Gloria in excelsis*, tutti, *Deo* Dicean — *Purg.* xx. 136

Osanna in excelsis — *V. N.* 23. 56

sapidus [*sc.* gradus] et venustus, etiam et *excelsus* — *V. E.* ii. 6. 45

ut . . audire possitis: 'Gloria in *excelsis*' — *Ep.* viii. 186

excentricitas. quod aqua in sua sphaera *excentricitatem* imitetur orbis Lunae — *A. T.* 7. 6

propter magis appropinquare terrae per *excentricitatem* — *A. T.* 20. 68

excentricus. cum igitur orbis Lunae sit *excentricus* — *A. T.* 7. 4

rationabile videtur quod aqua . . sit *excentrica* — *A. T.* 7. 7

vel quod aqua esset *excentrica* — *A. T.* 10. 6

dico, quod aquam esse *excentricam* est impossibile — *A. T.* 12. 3

Si aqua esset *excentrica* tria impossibilia sequerentur — *A. T.* 12. 4

sit . . centrum vero aquae *excentricae* punctus in quo B — *A. T.* 12. 17

quod aqua non est *excentrica* — *A. T.* 12. 63

Si ergo impossibile est aquam esse *excentricam* — *A. T.* 14. 2

cum . . per hoc concluditur quod debeat esse *excentrica*, cum orbis lunae sit *excentricus* — *A. T.* 23. 51, 52

excessivus. sic posterius ipsa facta *excessiva* cognovi — *Ep.* x. 16
excessus. quemadmodum prius dictorum suspicabar *excessum*, sic — *Ep.* x. 15
cum etiam Dei et hominum amicitia nequaquam impediatur *excessu*! — *Ep.* x. 35
excito. anserem . . custodes ad defensandum Capitolium *excitasse* — *M.* ii. 4. 48
excludo. ut tales de praesenti gymnasio totaliter *excludantur* — *M.* iii. 3. 71
hique . . ab hoc . . gymnasio *excludendi* sunt — *M.* iii. 3. 112
His itaque sic *exclusis*, *excludendi* sunt alii — *M.* iii. 3. 116 (*bis*)
Positis et *exclusis* erroribus quibus potissime innituntur — *M.* iii. 13. 1
videmus in aliqua parte terrae circumferentiam includi a circumferentia aquae, in aliqua vero *excludi* — *A. T.* 3. 18
excudo. '*Excudent* alii spirantia mollius aera . .' — *M.* ii. 7. 71
excuso. me vestrum vestrae discretioni *excuso* de absentia — *Ep.* ii. 46
executivus. Dividitur . . in *prologum* et *partem executivam* — *Ep.* x. 290
quae qualia sint et quanta, in parte *executiva* patebit — *Ep.* x. 585
De parte vero *executiva* . . [*sc.* nihil] dicetur ad praesens — *Ep.* x. 606
executor (exequutor). Quae duo principalissime legislatori et legis *executori* conveniunt — *M.* i. 13. 58
dum simulando iustitiam, *exequutorem* iustitiae non admittunt — *M.* ii. 12. 9
exemplar. Numquid non . . memorabile nobis *exemplar* Camillus fuit? — *M.* ii. 5. 101
Vita enim ipsius idea fuit et *exemplar* militantis Ecclesiae — *M.* iii. 15. 17
ut *exemplar* Ecclesiae, regni huius curam non habebat — *M.* iii. 15. 39
quod inventum est prosaicantibus permanere videtur *exemplar* — *V. E.* ii. 1. 8
sensualia postergare, nisi prout vobis *exemplaria* esse possunt — *Ep.* ii. 40
exemplum. de quibusdam propositionibus, quae ad *exemplum* logicalibus interseruntur — *M.* i. 12. 14
sanctum . . *exemplum*, libere deponendi dignitatem in termino — *M.* ii. 5. 77
altum . . *exemplum* avaritiae resistendi — *M.* ii. 5. 91
Et hoc Lucanus in secundo ad *exemplum* reducit sic — *M.* ii. 11. 47
'*Exemplum*,' inquit, 'dedi vobis . .' — *M.* iii. 15. 21
non . . nisi per huiusmodi *exempla* possumus indicare — *V. E.* ii. 6. 77
Nec ad imitandum recenseo vobis *exempla* — *Ep.* viii. 50
ut Vasconum opprobrium . . sit posteris in *exemplum* — *Ep.* viii. 190
Forma sive modus tractandi est . . *exemplorum positivus* — *Ep.* x. 186
exeo. '*Exivit* edictum a Caesare Augusto . .' — *M.* ii. 9. 101
arbitrari, divinitus illud *exivisse* per Caesarem — *M.* ii. 12. 48
Trifario nunc *exeunte*[1] nostro idiomate — *V. E.* i. 10. 1
exequiae. me . . excuso de absentia lacrymosis *exequiis* — *Ep.* ii. 47
exequutor *v.* **executor**
exerceo. consideratur . . etiam facultas ad officia *exercenda* — *M.* ii. 7. 9
quanto excellentius *exercebant*, tanto rudius . . loquuntur — *V. E.* i. 7. 60
exercitium. Quotquot autem *exercitii* varietates tendebant ad opus — *V. E.* i. 7. 57
nec aderant, nec *exercitium* commendabant — *V. E.* i. 7. 63
exercito. diversis idiomatibus negotium *exercitatur* humanum — *V. E.* i. 6. 2
exercitus. ordo partium *exercitus* inter se, et ordo earum ad ducem — *M.* i. 6. 12
misericordia semper concomitans eius *exercitum* — *Ep.* vi. 92
exhalo. Vere fumos, evaporante sanie, vitiantes *exhalat* — *Ep.* vii. 158
exheredo. nonnullos *exheredando* volentes . . nos . . denudavit invitos — *Ep.* vii. 8
exhibeo. secundum sensum legis consilium et iudicium *exhibere* contenti — *M.* ii. 11. 76
Stultum . . credere Deum velle recipi quod prohibet *exhibere* — *M.* iii. 13. 72
ut . . nos ipsos in paternas manus vestras *exhiberemus* in totum — *Ep.* i. 54
exhibitio. sicut *exhibitio* facta de male acquisito est eleemosyna — *M.* ii. 6. 64
exhortatio. supplici *exhortatione* vos deprecor — *Ep.* ii. 38
exhortor. quod contra Rhamnusiae spicula sis patiens te *exhortor* — *Ep.* iv. 52

[1] existente *R*

Nec tantum ut assurgatis *exhortor* — *Ep.* v. 103

exigentia. quod . . secundum *exigentiam* officii . . possit solvere et ligare — *M.* iii. 8. 68
quod optima optimis, secundum rerum *exigentiam*, digna sint — *V. E.* ii. 2. 40

exigo. quod ipsa [*sc.* iustitia] *exigebat* . . ipse moriendo supplevit — *M.* ii. 10. 8
Exigit ergo istud [*sc.* vulgare illustre] sibi consimiles viros — *V. E.* ii. 1. 36
exigit enim magnificentia magna potentes — *V. E.* ii. 1. 38

exilium. qui *exilio* . . bonum publicum exaugere conati sunt — *M.* ii. 5. 71
Camillus . . qui, secundum Livium, damnatus *exilio* . . discessit — *M.* ii. 5. 103
postquam Otto . . Benedictum . . in *exilium* in Saxoniam duxit — *M.* iii. 11. 20
quamquam . . Florentiam adeo diligamus ut . . *exilium* patiamur iniuste — *V. E.* i. 6. 21
qui huius dulcedine gloriae nostrum *exilium* postergamus — *V. E.* i. 17. 38
in exilio tabescentes patriam tantum somniando revisunt — *V. E.* ii. 6. 38
inopina paupertas quam fecit *exilium* — *Ep.* ii. 49
post longum *exilium* sola in sua repatrians — *Ep.* iii. 24
perpessuri *exilium* pauci cum fletu cernetis — *Ep.* vi. 121
Dantes Aligherius . . per trilustrium fere perpessus *exilium* — *Ep.* ix. 29

exinde. potiora miscentes, ut *exinde* potionare possimus — *V. E.* i. 1. 16

existens *v.* **exsisto**

existentia. Hoc quidem praeconium . . tamquam veri *existentia* latius — *Ep.* x. 7

existimatio *v.* **extimatio**

existimo. hoc ipsum de Romano populo mendaciter *existimantes* — *M.* ii. 1. 57
Decretalibus (quas profecto venerandas *existimo*) — *M.* iii. 3. 56
Nunc quoque investigandum esse *existimo* — *V. E.* i. 4. 3
quo falsae libertatis trabeam tueri *existimatis* — *Ep.* vi. 93
aliquid de toto opere praemittendum *existimavi* — *Ep.* x. 117
v. **extimo**

existo *v.* **exsisto**

exitus. *In exitu Israel de Aegypto* Cantavan tutti insieme — *Purg.* ii. 46
'. . *exitus* erant bellorum aut mites, aut necessarii . .' — *M.* ii. 5. 58
'In *exitu* Israel de Aegypto . .' — *Ep.* x. 142
significatur nobis *exitus* filiorum Israel de Aegypto — *Ep.* x. 147
significatur *exitus* animae sanctae ab . . servitute — *Ep.* x. 153
tragoedia . . in fine sive *exitu* est foetida et horribilis — *Ep.* x. 198

exolesco. nec aliter mirum videatur quod dicimus, quam percipere iuvenem *exoletum*, quem *exolescere* non videremus[1] — *V. E.* i. 9. 72 (*bis*)

exorbitatio. omnes qui huiusmodi *exorbitationis* fuistis auctores — *Ep.* viii. 177

exorbito. de . . limitibus numquam *exorbitare* intendimus — *Ep.* i. 70
quod solio Augustali vacante totus orbis *exorbitat* — *Ep.* vi. 12
non aliter quam falsus auriga Phaeton *exorbitastis* — *Ep.* viii. 46

exordior. notandum, quod ad bene *exordiendum* tria requiruntur — *Ep.* x. 319

exordium. parte sui voluminis, quae a capta Troia sumit *exordium* — *M.* ii. 3. 35
sicut . . quilibet *exordium* suae locutionis incipit ab *heu* — *V. E.* i. 4. 36
literas . . quae totius nostri desiderii personantes *exordia* — *Ep.* i. 17
quin potius tempestivae animadversionis *exordium* — *Ep.* vi. 194
De parte prima . . quamvis . . posset *exordium* dici — *Ep.* x. 294
praenunciatio ista, quae communiter *exordium* dici potest — *Ep.* x. 302
in principio *exordii*, sive prologi — *Ep.* x. 328

exorior. sane mentis oculis lux dulcis consolationis *exoritur* — *Ep.* ii. 31
quoniam Titan *exorietur* pacificus — *Ep.* v. 10
et, ceu Titan peroptatus *exoriens*, nova spes . . effulsit — *Ep.* vii. 20
existente me Mantuae, quaestio quaedam *exorta* est — *A. T.* 1. 3

exornatio. nullum . . tam grandis *exornationis* quam vulgare illustre — *V. E.* ii. 1. 19
est enim *exornatio* alicuius convenientis additio — *V. E.* ii. 1. 83

[1] videmus *R*

exorno. omnis qui versificatur suos versus *exornare* debet — *V. E.* ii. 1. 17
quod quilibet suos versus *exornare* debet in quantum potest — *V. E.* ii. 1. 79
exparzer. Bertramus . . ' Non posc mudar c'un cantar non *exparja* ' — *V. E.* ii. 2. 85
expecto *v.* **exspecto**
expediens. talibus . . non solum regi est *expediens,* sed etiam iustum — *M.* ii. 7. 57
expedio. quod de Italica silva residet, percontari conemur *expedientes* — *V. E.* i. 15. 2
liber cursus voluntatis . . quem suis leges mansuetis *expediunt* — *Ep.* vi. 162
expello. impietatis filii, qui . . fratres *expellunt* — *M.* iii. 3. 121
quidquid ei contrarium fuerat intra me . . *expulit* [*sc.* amor] — *Ep.* iii. 26
expergiscor. vos . . arbitror . . in somniis *expergisci* plerumque — *Ep.* vi. 173
experientia. Rationibus . . *experientia* memorabilis attestatur — *M.* i. 16. 2
nec *experientiae* vultu inferiorem [*sc.* intellectum curas] — *M.* i. 16. 33
quamquam sit ab *experientia* persuasum, ratione . . muniri — *Ep.* iv. 26
per *experientiam* nautarum [*sc.* dicebatur patere] — *A. T.* 5. 7
experior. Cyrus . . nec adhuc partes occidentales *expertus* — *M.* ii. 9. 46
in cura medicinali ante ferrum et ignem omnia *experienda* sunt — *M.* ii. 10. 26
' . . Vosne velit, an me regnare Hera . . Virtute *experiamur* . . ' — *M.* ii. 10. 66
expers. Theologiae et Philosophiae cuiuslibet inscii et *expertes* — *M.* iii. 3. 55
explicatio. ut in *explicatione* tantae dotis gloriaretur ipse — *V. E.* i. 5. 26
explico. intenditur ab agente . . propriam similitudinem *explicare* — *M.* i. 13. 6
similitudo bonitatis aeternae in fluitantem materiam *explicatur* — *M.* ii. 2. 19
quantae nobilitatis vir fuerit . . *explicare* nequirem — *M.* ii. 3. 41
beneplacitum suum nobis . . *explicare* dignatus est — *M.* iii. 4. 91
exploro. *Tuus, o regina, quid optes Explorare labor* — *V. N.* 25. 80
expono. sicut ad hoc: Quod homo pro salute patriae seipsum *exponat.* Nam si pars debet se *exponere* pro salute totius . . homo pro patria debet *exponere* seipsum — *M.* ii. 8. 11, 12, 15
in speciali vero non *exponam* ad praesens — *Ep.* x. 600
expositio. ad *expositionem literae* . . accedendum est — *Ep.* x. 282
expositio literae . . est . . formae operis manifestatio — *Ep.* x. 285
ut alias habeatur procedendi ad utilem *expositionem* facultas — *Ep.* x. 604
expostulo. nostrae progressionis provincia lucidari *expostulat* — *V. E.* ii. 7. 4
expresse. aut *expresse,* aut per signum. *Expresse,* sicut revelatum fuit iudicium Samueli contra Saulem — *M.* ii. 8. 55 (*bis*)
Unde si *expresse* dicenti *pica* resonaret etiam *pica* — *V. E.* i. 2. 62
expressus. nuncius, portans mandatum Domini *expressum* — *M.* iii. 6. 21
per praeceptum prohibitivum *expressum* — *M.* iii. 10. 108
exprimo. Decebat . . Salvatorem, summam salutationem *exprimere* — *M.* i. 4. 28
ideo . . ipse quod non *exprimitur* metiaris — *Ep.* iv. 16
male praeconsiliata per illos qui talia *expresserunt* — *Ep.* ix. 23
praesagium de gloria vestri nominis . . videbar *expressisse* — *Ep.* x. 83
multa . . vidit quae sermone proprio nequivit *exprimere* — *Ep.* x. 580
exprobro. Desinant igitur imperium *exprobrare* Romanum — *M.* ii. 13. 59
exsec- *v.* **exec-**
exsequiae *v.* **exequiae**
exsequor. impietatis filii, qui, ut flagitia sua *exsequi* possint — *M.* iii. 3. 120
exsicco. *Exsicca* lacrymas; et moeroris vestigia dele, pulcerrima — *Ep.* v. 29
exsistens *v.* **exsisto**
exsistentia *v.* **existentia**
ex(s)isto. aliter non modo *existentes* in regno finem non adsequuntur — *M.* i. 5. 57
ergo eo *existente,* iustitia potissima est vel esse potest — *M.* i. 11. 98
Sed *existens* sub Monarcha, est potissime liberum — *M.* i. 12. 47
Ergo genus humanum sub Monarcha *existens,* optime se habet — *M.* i. 12. 92
Nihil . . agit, nisi tale *existens,* quale patiens fieri debet — *M.* i. 13. 13
' . . reducitur per tale *existens* in actu ' — *M.* i. 13. 18

sub divo Augusto Monarcha, *existente* Monarchia perfecta — *M.* i. 16. 11
perfecto *existente* artifice, atque optime organo se habente — *M.* ii. 2. 20
cum ab ipsa materia esse non possit, sola potentia *existente* — *M.* ii. 2. 35
occulto *existente* sigillo, cera . . tradit notitiam — *M.* ii. 2. 74
cum pauper *exsistens* . . auri grandi pondus oblatum derisit — *M.* ii. 5. 92
Consulem *existentem*, proprios filios . . morti dedisse — *M.* ii. 5. 115
de fine iuris *existente*, non tantum apparente — *M.* ii. 6. 66
De cuius etiam sepultura ibidem *existente* — *M.* ii. 9. 68
falsum esse consequens, antecedente non falso *existente* — *M.* iii. 2. 19
exsistente Iesu in litore, post resurrectionem — *M.* iii. 9. 115
habent . . reduci ad aliquod *exsistens* sub illo genere — *M.* iii. 12. 57
habent reduci . . ad *exsistentem* maxime unum in genere suo — *M.* iii. 12. 65
Illud, quo non *existente* . . aliud habet totam suam virtutem — *M.* iii. 13. 19
Ecclesia non *existente* . . Imperium habuit totam suam virtutem — *M.* iii. 13. 22
Si non *existente* A, C est in B — *M.* iii. 13. 29
Et infra iterum Paulus ad Iudaeos *exsistentes* in Italia — *M.* iii. 13. 48
consequitur ut hominis duplex finis *exsistat* — *M.* iii. 16. 37
cum illa [*sc.* grammatica] potius artificialis *existat* — *V. E.* i. 1. 40
iam videretur quod Deus locutus *exstitisset*[1] — *V. E.* i. 4. 48
cum solus adhuc homo *existeret* — *V. E.* i. 5. 18
quamvis . . amoenior locus quam Florentia non *existat* — *V. E.* i. 6. 26
Quippe satis *exstiterat*[2] — *V. E.* i. 7. 17
Trifario nunc *existente*[3] nostro idiomate — *V. E.* i. 10. 1
Sordellus . . qui tantus eloquentiae vir *existens* — *V. E.* i. 15. 12
Volentes igitur modum tradere quo ligari haec digna *existant* — *V. E.* ii. 3. 5
cum igitur ea quae cantantur artificiata *existant* — *V. E.* ii. 3. 50
quando pars *existens* endecasyllabi velut echo respondet — *V. E.* ii. 13. 62
Hoc etenim quam iucundum . . quamque gratum *exstiterit* — *Ep.* iv. 13
solis *existentibus* liberis qui voluntarie legi obediunt — *Ep.* vi. 163
ut ex auditu . . benevolus prius *exstiterim* — *Ep.* x. 19
existente me Mantuae, quaestio quaedam exorta est — *A. T.* 1. 2
nautarum, qui vident, in mari *existentes*, montes sub se — *A. T.* 5. 8
vel quod, concentrica *existens*, esset gibbosa in aliqua parte — *A. T.* 10. 7
et sic illa demonstratio est apparens, et non *existens* — *A. T.* 17. 18
Sole in aequinoctiali *existente* — *A. T.* 19. 45
quod ideo non videant terram in pelago *existentes* . . quia — *A. T.* 23. 29

exsors. si in altero pedum *exsortem* rithimi desinentiam esse contingat — *V. E.* ii. 13. 63
Sin . . arrogantia . . roris altissimi . . vos fecit *exsortes* — *Ep.* vi. 69

ex(s)pecto. status . . mortalium, quem Dei Filius . . *expectavit* — *M.* i. 16. 5
in conspectu regum et populorum altrinsecus *expectantium* — *M.* ii. 11. 33
sub pio silentio Salvatoris nostri *exspectare* succursum — *M.* ii. 12. 23
qui tanta tempora fuerit *exspectatus* in societate mortalium — *M.* ii. 12. 50
cum divinam curam perversi *expectare* noluerunt — *V. E.* i. 2. 27
Et nos gaudium *expectatum* videbimus — *Ep.* v. 8
'Tu es qui venturus es, an alium *expectamus*?' — *Ep.* vii. 32
Pudeat . . irretiri tamdiu, quem mundus omnis *expectat* — *Ep.* vii. 76
Illius, qui ad poenitentiam vos *expectat* — *Ep.* viii. 62

ex(s)tinguo. quorum obstinata cupiditas lumen rationis *extinxit* — *M.* iii. 3. 46
hydram pestiferam per capitum amputationem reris *extinguere*? — *Ep.* vii. 115
sanctam Ierusalem velut *exstinctam* . . deflevit — *Ep.* viii. 13

exstirpo *v.* **extirpo**

exsupero. Hoc quidem praeconium, facta modernorum *exsuperans* — *Ep.* x. 6

exsurgo. Sed *exsurgens* . . rebellantem filium . . castigavit — *V. E.* i. 7. 35

[1] extitisset *R* [2] extiterat *R* [3] existente *R* exeunte *M*

me .. nitentem cunctis *exsurgere* viribus — *Ep.* ii. 53

extendo. non enim ius *extenditur* ultra posse — *M.* ii. 7. 11

cum ab inde ad utrumque latus .. nostra sit *extensa* propago — *V. E.* i. 8. 9

haec habitabilis *extenditur* per lineam longitudinis a Gadibus — *A. T.* 19. 40

Per lineam vero latitudinis .. *extenditur* ab illis — *A. T.* 19. 53

cum ista terra detecta *extendatur* a linea .. usque ad lineam — *A. T.* 21. 37

extensio. per quandam *extensionem* — *M.* i. 3. 81

intellectus speculativus *extensione* fit practicus — *M.* i. 3. 83

secundario propter hoc ad operandum per suam *extensionem* — *M.* i. 4. 6

et sic *extensio* latitudinis est quasi LXVII graduum — *A. T.* 19. 59

exterior. nihil manifestum est extra intendentem nisi per signa *exteriora* — *M.* ii. 5. 45

exterminium. ut .. hos *exterminii* deiciat in terrorem — *Ep.* x. 4

extimatio. *extimationes* hominum qui parum distant a brutis putant — *V. E.* i. 9. 78

extimo. Sicut ergo Romani se cunctis praeponendos *extimant* — *V. E.* i. 11. 8

si vero simpliciter vulgare Bononiense praeferendum *extimant* — *V. E.* i. 15. 38

ergo cantiones nobiliores ballatis esse sequitur *extimandas* — *V. E.* ii. 3. 32

v. **existimo**

extinguo *v.* **exstinguo**

extirpo. Nonne quotidie *extirpat*[1] sentosos frutices de Italica silva? — *V. E.* i. 18. 12

Non etenim ad arbores *extirpandas* valet ipsa ramorum incisio — *Ep.* vii. 121

extollo. Guittonem Aretinum, et quosdam alios *extollentes* — *V. E.* ii. 6. 88

extra. habebit sibi coaequalem *extra* ambitum suae iurisdictionis — *M.* i. 10. 18

Scythas, qui *extra* septimum clima viventes — *M.* i. 14. 43

cum etiam humana [*sc.* voluntas] *extra* volentem non aliter quam per signa cernatur — *M.* ii. 2. 78

nihil manifestum est *extra* intendentem nisi per signa exteriora — *M.* ii. 5. 45

'.. qui occiderit bovem .. in castris vel *extra* castra ..' — *M.* ii. 8. 40

'Omne' .. numquam distribuit *extra* ambitum termini distributi — *M.* iii. 8. 27

quod nullum gaudium sit *extra* Deum — *V. E.* i. 4. 39

locum illum ubi effutita est prima locutio: quoniam si *extra* paradisum afflatus est homo, *extra*; si vero intra — *V. E.* i. 5. 32, 33

inferius *extra* sinum praesentium requiratis — *Ep.* iii. 37

'.. sive in corpore, sive *extra* corpus, nescio; Deus scit ..' — *Ep.* x. 541

quae *extra* se agerentur non recordabatur — *Ep.* x. 546

quod aqua non habeat gibbum *extra* circumferentiam — *A. T.* 13. 33

quod tractatus praesens non est *extra* materiam naturalem — *A. T.* 20. 10

extra limitem philosophiae se esse cognoscat — *A. T.* 21. 18

extremitas. quia praedicatum in conclusione non est *extremitas* maioris — *M.* iii. 4. 155

Nam in *extremitate* maioris, ponunt lucem — *M.* iii. 4. 160

aliud est praedicatum conclusionis et aliud maior *extremitas* — *M.* iii. 5. 20

extremus. '.. Phoebus *extremo* veniens ab ortu ..' — *M.* ii. 9. 95

cum omne medium sapiat naturam *extremorum* — *M.* iii. 16. 32

de residuis in *extremis* Italiae civitatibus — *V. E.* i. 15. 55

nam duae consonantes *extremae* non sunt de syllaba praecedente — *V. E.* ii. 5. 30

et *extrema* [*sc.* carmina] endecasyllaba — *V. E.* ii. 12. 80

si *extremae* desinentiae trimetri .. concrepabunt in primo pede, sic secundi *extremas* desinentias convenit concrepare — *V. E.* ii. 13. 71, 73

quae circa sinistra sunt verba, semper ad *extremum* festinent, et alia decenti prolixitate passim veniant ad *extrema* — *V. E.* ii. 14. 18, 20

extricatus. de tot perplexis constructionibus .. *extricatum* [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 17. 23

extrico. Quando quidem aporiavimus *extricantes*, qui sint .. digni — *V. E.* ii. 4. 1

[1] exstirpat *R*

extrinsecus *adi.* nobilius esse videtur quam quod *extrinseco* indiget — *V. E.* ii. 3. 27
extrinsecus *adv.* Argenteas etenim scuticas .. deferebat *extrinsecus* — *Ep.* ii. 16
extrorsum. seu introrsum seu *extrorsum* flectatur [*sc.* cardo] — *V. E.* i. 18. 7
exul. me .. qui a patria pulsus et *exul* immeritus — *Ep.* ii. 24
Exulanti Pistoriensi Florentinus *exul* immeritus — *Ep.* iv. *tit.* 1
Dantes Aligherius Florentinus et *exul* immeritus — *Ep.* v. *tit.* 5 *et* vi. *tit.* 1 *et* vii. *tit.* 4
quemadmodum .. *exules* in Babylone, gemiscimus — *Ep.* vii. 187
quanto rarius *exules* invenire amicos contingit — *Ep.* ix. 6
exulo. num fuerat satis .. quod .. delitiarum *exulabas* a patria? — *V. E.* i. 7. 10
Exulanti Pistoriensi Florentinus exul immeritus — *Ep.* iv. *tit.* 1
exulto. Tunc *exultavit* in te spiritus meus — *Ep.* vii. 44
exuo. *exuti* iam gladiis, arbitrio vestro .. subimus — *Ep.* i. 55
quasi triumphatam Carthaginem nondum *exueras* — *Ep.* viii. 169
exuro. glebis *exustae* animositatis occatis — *Ep.* v. 72
Ezechiel. de quibus deliciis dicitur contra Luciferum per *Ezechielem* — *Ep.* x. 520
Et in *Ezechiele* scribitur: 'Vidi et cecidi in faciem meam' — *Ep.* x. 551

F

F. Ergo D praecedit E in *F*; *F* vero et C diversa sunt. Et si facerent instantiam dicentes, quod *F* sequitur ad C — *M.* iii. 5. 25 (*bis*), 28
u consonantem per *f* apocopando proferunt — *V. E.* i. 14. 33
deinde protrahatur linea una a D ad H, et una alia a D ad *F* — *A. T.* 13. 16
linea quae est a D ad H est longior quam quae est a D ad *F* — *A. T.* 13. 18
aqua gibbi erit sursum per respectum ad superficiem ubi est *F* — *A. T.* 13. 24
faber. quemadmodum malleus in sola virtute *fabri* operatur — *M.* iii. 6. 36
faber ille atque perfectionis principium et amator — *V. E.* i. 5. 10
fabricatio. utrum cantio dicatur *fabricatio* verborum armonizatorum — *V. E.* ii. 8. 39
Fabricius. Nonne *Fabricius* altum nobis dedit exemplum .. ? — *M.* ii. 5. 90
'parvoque potentem *Fabricium*' — *M.* ii. 5. 99
Fabricio pro Romanis, Pyrrho pro Graecis .. decertantibus — *M.* ii. 11. 56
fabrico. idioma illud quod primi loquentis labia *fabricaverunt*[1] — *V. E.* i. 6. 61
uno modo secundum quod *fabricatur* [*sc.* cantio] ab auctore suo .. Alio modo, secundum quod *fabricata* profertur — *V. E.* ii. 8. 20, 24
dicimus, 'haec est cantio Petri' .. eo quod *fabricaverit* illam — *V. E.* ii. 8. 37
Fabrutius. *Fabrutius*, et Honestus, et alii poetantes Bononiae — *V. E.* i. 15. 43
Fabrutius: 'Lo mio lontano gire' — *V. E.* i. 15. 49
ab eptasyllabo tragice principiasse .. *Fabrutium* — *V. E.* ii. 12. 41
fabula. in *fabula* trium sororum contemtricium Numinis — *Ep.* iv. 44
facciamo. 'Manichiamo introcque[2]': 'Noi non *facciamo* altro[3]' — *V. E.* i. 13. 20
facies. Sicut ad *faciem* causae non pertingentes .. admiramur — *M.* ii. 1. 7
praeceptum, licet ad offerentes *faciem* habere videatur — *M.* iii. 13. 69
divinae dispensationis *faciem* non discernunt — *M.* iii. 16. 113
confundentur qui diligunt iniquitatem a *facie* coruscantis — *Ep.* v. 16
'Praeoccupetis *faciem* eius, in confessione subiectionis ..' — *Ep.* v. 62
pacem .. quae sui syllogizatoris *faciem* Dei filium .. ostendit — *Ep.* v. 148
quamquam spem simuletis in *facie* verboque mendaci — *Ep.* vi. 172
sive desiderii fervor hoc submoneat, sive *facies* veritatis — *Ep.* vii. 26
'Quo ibo a spiritu tuo? et quo a *facie* tua fugiam? ..' — *Ep.* x. 416
ubi tres discipuli ceciderunt in *faciem* suam — *Ep.* x. 549

[1] fabricarunt *R* [2] introque *R* [3] facciamo altro *M* facciano atro *R*

Et in Ezechiele scribitur: 'Vidi et cecidi in *faciem* meam' *Ep.* x. 552

facile. quo viso, *facile* apparebit quantum sua distributio dilatetur *M.* iii. 8. 38
ad quod *facile* respondetur *V.E.* i. 18. 45
Maior et minor propositio .. quarum *facile* patet introitus *Ep.* iv. 38
facile praedestinatio haec .. intuentibus innotescet *Ep.* v. 125

facilior. '.. levior eorum vita, et mores fuerunt *faciliores* ..' *M.* ii. 5. 164
propter sui *faciliorem* ac delectabiliorem vulgaritatem *V.E.* i. 10. 14
ut *facilior* et perfectior sit ad partem introitus *Ep.* x. 117

facilis. ut ex superioribus colligi potest de *facili* *M.* i. 7. 13
cupiditatis .. de *facili* mentes hominum detorquentis *M.* i. 11. 77
Et hoc vero de *facili* solvitur *M.* iii. 5. 12
ut in primo huius de *facili* videri potest *M.* iii. 10. 38
Quod autem a se non receperit, de *facili* patet *M.* iii. 14. 45
His visis, *facile* est solvere ad argumenta quae *A. T.* 23. 1

facilius. res eo *facilius* et perfectius ad habitum .. disponitur, quo *M.* i. 13. 37
unde *facilius* et perfectius veniunt ad habitum *M.* i. 13. 41

facillime. ad proprium suum opus .. liberrime et *facillime* se habet *M.* i. 4. 15
quod citissime ac *facillime* finem consequi potest *A. T.* 16. 50

facinus. Oh summum *facinus* .. aeterni Spiritus intentione abuti! *M.* iii. 4. 82
Et si Augustus, nonne relapsorum *facinora* vindicabit ..? *Ep.* v. 47

facio. quid tibi *feci*, Che fatto m'hai così spietata fraude? *Canz.* xxi. 2
facta est quasi vidua domina gentium *V.N.* 29. 2
alveolus: qui .. Sponte viam .. se *fecit* aquarum *Ecl.* i. 17
Quid *facies*? Meliboeus ait *Ecl.* i. 34
Quid *faciemus*, ait, Mopsum revocare volentes? *Ecl.* i. 57
sciendum est primo, quod Deus et natura nil otiosum *facit* *M.* i. 3. 22
intellectus .. practicus, cuius finis est agere atque *facere* *M.* i. 3. 85
propositum est sub adsignato principio inquisitionem *facere* *M.* i. 5. 7
Quod .. gloriosum nomen auctoris *facit* esse credendum *M.* i. 5. 20
'*Faciamus* hominem ad imaginem et similitudinem nostram' *M.* i. 8. 10
Quod autem recta dilectio *faciat* quod dictum est *M.* i. 11. 100
quemadmodum tota die Logici nostri *faciunt* *M.* i. 12. 12
Hoc etiam *factum* fuisse per ipsum .. conscribit *M.* i. 14. 66
diceremus concordes .. si voluntarie hoc *facerent* *M.* i. 15. 42
genus humanum .. bellua multorum capitum *factum* *M.* i. 16. 29
iuxta illud: 'Quod *factum* est, in ipso vita erat' *M.* ii. 2. 42
quaerere utrum de iure *factum* sit aliquid .. nihil aliud quaeritur quam utrum *factum* sit secundum quod Deus vult *M.* ii. 2. 55, 57
per ea quae *facta* sunt, intellecta conspiciuntur *M.* ii. 2. 72
comparationem *faciens* de Aenea ad Hectorem *M.* ii. 3. 53
cum assumptus ab aratro Dictator *factus* est *M.* ii. 5. 79
Romanus populus subiciendo sibi orbem, cum iure hoc *fecit* *M.* ii. 6. 12
sicut exhibitio *facta* de male acquisito est eleemosyna *M.* ii. 6. 64
Certare etenim, ab eo quod est certum *facere*, dictum est *M.* ii. 8. 67
Poeta .. cum *fecit* remunerari Euryalum *M.* ii. 8. 93
Horum amborum Ovidius memoriam *facit* in quarto *M.* ii. 9. 31
ut .. Filius Dei, homo *factus*, homo conscriberetur *M.* ii. 12. 46
Hinc est quod Herodes, quamvis ignorans quid *faceret* *M.* ii. 13. 50
Salomon .. impium detestandum, in se *facturo*, nos docet *M.* iii. 1. 16
ignorat, non tamen de illo litigium *facit* *M.* iii. 3. 12
qui .. ei coheredes *factos* esse mundus non dubitat *M.* iii. 3. 68
Dicunt .. quod Deus *fecit* duo magna luminaria *M.* iii. 4. 11
ad .. huius et aliarum inferius *factarum* solutionum evidentiam *M.* iii. 4. 46
in statu innocentiae in quo a Deo *factus* est *M.* iii. 4. 110
quod quarto die Deus haec duo regimina *fecerit* *M.* iii. 4. 122

sicut interemptiva [*sc.* solutio] illum videri *facit* — *M.* iii. 4. 129
Et si *facerent* instantiam dicentes, quod F sequitur ad C — *M.* iii. 5. 27
non ut vicarius, sed ut legatus .. hoc *fecit* [*sc.* Samuel]. Quod patet, quia quidquid Deus dixit, hoc *fecit* solum — *M.* iii. 6. 22, 23
Non igitur sequitur, si Deus per nuncium Samuelem *fecit* hoc, quod vicarius Dei hoc *facere* possit. Multa enim Deus per Angelos *fecit*, et *facit* et *facturus* est, quae vicarius Dei, Petri successor, *facere* non posset — *M.* iii. 6. 39, 40, 41 (*ter*), 42
Deus per nuncium *facere* non potest, genita non esse genita .. ergo nec vicarius eius *facere* potest — *M.* iii. 6. 51, 53
non enim posset *facere*, terram ascendere sursum — *M.* iii. 7. 30
non solum hoc *facere* posset, quin etiam — *M.* iii. 8. 44
quod etiam *facere* ipse Deus non posset — *M.* iii. 8. 48
hoc est: *Faciam* te ostiarium regni coelorum — *M.* iii. 8. 57
'Et cum *facta* esset hora, discubuit ..' — *M.* iii. 9. 33
Hic autem non *fecit*, sed acquievit — *M.* iii. 9. 59
'.. si vis, *faciamus* hic tria tabernacula ..' — *M.* iii. 9. 85
'quae coepit Iesus *facere* et docere' — *M.* iii. 9. 138
Ad verba enim et opera parati erant per quae *facerent* quod Christus dicebat, se venisse *facturum* per gladium — *M.* iii. 9. 142, 143
Nemini licet ea *facere* per officium sibi deputatum — *M.* iii. 10. 30
Imperio licitum non est, contra ius humanum aliquid *facere* — *M.* iii. 10. 62
in quantum Imperator, hoc *facere* non poterat — *M.* iii. 10. 89
dato quod Constantinus hoc *facere* potuisset de se — *M.* iii. 10. 118
quod Apostolos *fecisse* non ignoratur — *M.* iii. 10. 131
usurpatio enim iuris non *facit* ius — *M.* iii. 11. 16
'Opus consummavi, quod dedisti mihi ut *faciam*' — *M.* iii. 14. 24
'Exemplum,' inquit, 'dedi vobis, ut quemadmodum ego *feci* vobis, ita et vos *faciatis*' — *M.* iii. 15. 23 (*bis*)
'Quoniam ipsius est mare, et ipse *fecit* illud ..' — *M.* iii. 15. 37
quod nempe *facere* Natura abhorret — *V. E.* i. 2. 9
cum ab ipso et in ipsum *factus* fuisset homo — *V. E.* i. 4. 34
Dei nutum .. quo quidem *facta* .. sunt omnia — *V. E.* i. 4. 55
illorum quos a nobis locorum diversitas *facit* esse diversos — *V. E.* i. 9. 107
secundum quod trisonum *factum* est [*sc.* idioma] — *V. E.* i. 10. 4
inter ea quae remanserunt in cribro comparationem *facientes* — *V. E.* i. 12. 3
factum est quicquid .. protulerunt Sicilianum vocetur — *V. E.* i. 12. 31
virum .. foeminam .. *facit* [*sc.* haec loquela] esse credendum — *V. E.* i. 14. 11
mulierem loquentem .. esse virum dubitare *facit* — *V. E.* i. 14. 25
adsciscunt; sicut *facere* quoslibet .. convicimus — *V. E.* i. 15. 8
per quod clarius ipsum quod ipsum est *facimus* patere — *V. E.* i. 17. 5
ita ut nolentem, volentem; et volentem, nolentem *faciat*, velut ipsum [*sc.* vulgare] et *fecit* et *facit* — *V. E.* i. 17. 30, 31 (*bis*)
non solum bene *facere* [1], sed ipsum sic *facere* oportere videtur — *V. E.* ii. 1. 28 (*bis*)
quicquid per se ipsum efficit illud ad quod *factum* est — *V. E.* ii. 3. 26
totum quod debent efficiunt, quod ballatae non *faciunt* — *V. E.* ii. 3. 29
diversis carminibus usi sunt .. quod et moderni *faciunt* — *V. E.* ii. 5. 7
et unam *faciunt* constructionem — *V. E.* ii. 6. 16
discretio marchionis .. cunctis illum facit esse dilectum — *V. E.* ii. 6. 44
quae mixta cum pexis pulcram *faciunt* armoniam compaginis — *V. E.* ii. 7. 56
de rithimo vero mentionem non *facimus* — *V. E.* ii. 9. 27
et ideo rationem *faciamus* de illa — *V. E.* ii. 12. 4
diversos *faciunt* esse rithimos eorum quae post dieresim — *V. E.* ii. 13. 37

[1] facere *add. R*

Et discretionem *facientes*, dicimus quod — *V. E.* ii. 13. 55
hoc etenim nos *facere* nisi sumus ibi : 'Amor, tu vedi ben . .' — *V. E.* ii. 13. 94
Nostra igitur primo refert discretionem *facere* — *V. E.* ii. 14. 8
quando magnificentia sua . . me sibi . . *fecit* esse subditum — *Ep.* ii. 9
inopina paupertas quam *fecit* exilium — *Ep.* ii. 49
nihilominus me illius auctorem *facere* voluisti — *Ep.* iv. 10
Eia, *facite*, Scandinaviae soboles, ut . . praesentiam sitiatis — *Ep.* v. 56
'Dei est mare, et ipse *fecit* illud . .' — *Ep.* v. 115
'. . per ea quae *facta* sunt, intellectu conspiciuntur' — *Ep.* v. 121
Hic, cum . . Homo *factus*, evangelizaret in terris — *Ep.* v. 150
Sin . . arrogantia . . roris altissimi . . vos *fecit* exsortes — *Ep.* vi. 69
Unigenitus Dei Filius, homo *factus* — *Ep.* vii. 69
'Nonne . . caput in tribubus Israel *factus* es ? . .' — *Ep.* vii. 104
Romam . . quae ad imaginem suam atque similitudinem *fecit* illam — *Ep.* vii. 157
ut traditus *faciat* ea quae non conveniunt — *Ep.* vii. 173
'. . *facta* est quasi vidua domina gentium !' — *Ep.* viii. 2
cupiditas, quae sacerdotium vetus abominabile *fecit* — *Ep.* viii. 5
ubi . . haec ad commutandum venalia *facta* sunt — *Ep.* viii. 59
filiae sanguisugae *factae* sunt tibi nurus — *Ep.* viii. 111
Iam garrulus *factus* sum : vos me coegistis — *Ep.* viii. 132
per ordinamentum nuper *factum* Florentiae super absolutione — *Ep.* ix. 16
Quo *factum* est, ut — *Ep.* x. 17
'. . quo qui usi sunt, participes *facti* sunt amicitiae Dei' — *Ep.* x. 41
quo *facto*, satis patebit ad introductionem partis — *Ep.* x. 128
'. . *facta* est Iudaea sanctificatio eius, Israel potestas eius' — *Ep.* x. 144
significatur nostra redemptio *facta* per Christum — *Ep.* x. 149
Sed poetae non solum hoc *faciunt* — *Ep.* x. 306
Similiter etiam ac *scientia facit auctoritas* — *Ep.* x. 412
'Qui oriri solem suum *facit* super bonos et malos . .' — *Ep.* x. 563
cum dicit : *O bone Apollo*, etc., *facit* invocationem suam — *Ep.* x. 587
in secunda suadet Apollini petitionem *factam* — *Ep.* x. 590
placuit . . argumenta *facta* contra dissolvere — *A. T.* 1. 10
cum diversitas rationis . . aequivocationem *faciat* — *A. T.* 12. 55
cum Deus et natura semper *faciat* et velit quod melius est — *A. T.* 13. 40
elevasset ultra aequinoctialem . . quod non est *factum* — *A. T.* 20. 65
Deus . . haec *fecit* tamquam melius sicut et illa — *A. T.* 21. 67
'Mirabilis *facta* est scientia tua ex me . .' — *A. T.* 22. 9
quod quidem quinto proponebatur *faciendum* — *A. T.* 23. 3
Et hoc *factum* est in anno — *A. T.* 24. 13
v. **factum**

factibilis. Quod dico . . propter *factibilia*, quae regulantur arte — *M.* i. 3. 87

factio. Tu quoque, Transtiberinae sectator *factionis* alterius — *Ep.* viii. 166

factor. intendens inscius non aequare, sed suum superare *factorem* — *V. E.* i. 7. 33
semper et hi silebunt, neque *Factori* suo testimonium reddent ? — *Ep.* viii. 128

factum. '. . Quod quidem eius *factum* . . non esset imitatus . .' — *M.* ii. 5. 152
vita Christi, tam in dictis quam in *factis* comprehensa — *M.* iii. 15. 16
Hoc quidem praeconium, *facta* modernorum exsuperans — *Ep.* x. 6
sic posterius ipsa *facta* excessiva cognovi — *Ep.* x. 16

factura. naturae inferioris, quae ministra et *factura* Dei est — *V. E.* i. 4. 59

facultas. consideratur . . etiam *facultas* ad officia exercenda — *M.* ii. 7. 9
natura ordinat res cum respectu suarum *facultatum* — *M.* ii. 7. 15
pauperibus quorum patrimonia sunt Ecclesiae *facultates* — *M.* ii. 12. 13
Hinc moti sunt inventores grammaticae *facultatis* — *V. E.* i. 9. 94
ut alias habeatur procedendi ad utilem expositionem *facultas* — *Ep.* x. 605

fallo. si . . numquam sua pia intentio ipsum *fefellisset* — *M.* ii. 13. 69

'ita *fallitur*, ac si quisquam deserens viam eo .. pergeret ..' *M.* iii. 4. 63
cum .. subinferunt .. *falluntur* secundum accidens *M.* iii. 12. 29
Et si praesaga mens mea non *fallitur* *Ep.* vi. 115
te ut illum *falli* cognosceres *Ep.* vii. 117
quia *fallit* secundum quid et simpliciter *A. T.* 18. 18

falsissimus. Sed hoc *falsissimum* est *V. E.* ii. 1. 32

falsitas. *Falsitatem* consequentis ad fideles ostendere non oportet *M.* ii. 12. 30
Falsitas consequentis apparet sic *M.* ii. 13. 5
cuius *falsitas* non habet superiorem *M.* iii. 2. 27
Unde fit persaepe quod non solum *falsitas* patrimonium habeat *M.* iii. 3. 26
tum veritatis amore tum etiam odio *falsitatis* *A. T.* 1. 11

falsus. Fortunate senex, *falso* ne crede favori *Ecl.* ii. 55
licet illae *falsum*, illa verum persuaderent *M.* i. 13. 24
qui audiverunt per tempora, et *falsis* opinionibus imbuti sunt *M.* i. 13. 44
'Sed est et hoc *falso* syllogismo, sortiri quod .. oportet sortiri, per quod .. non, sed *falsum* medium terminum esse' *M.* ii. 6. 46, 48
Nam si ex *falsis* verum quodammodo concluditur *M.* ii. 6. 50
per se enim verum nunquam sequitur ex *falsis*, signa tamen veri bene sequuntur ex signis quae sunt signa *falsi* *M.* ii. 6. 54, 55
Consequens est *falsum*, ergo contradictorium .. est verum *M.* ii. 12. 26
nam si fidelis quis est, *falsum* hoc esse concedit *M.* ii. 12. 32
hoc autem est *falsum*; ergo contradictorium .. est verum *M.* ii. 13. 3
Nam si hoc verum non esset, contradictorium eius non esset *falsum* .. Et si hoc non *falsum*, nec ea quae sequuntur ad ipsum. Impossibile enim est in necessariis consequentiis *falsum* esse consequens, antecedente non *falso* existente *M.* iii. 2. 13, 15, 18, 19
Quae si *falsa* non sunt, ista non erit *falsa*: Deus vult quod non vult *M.* iii. 2. 26 (*bis*)
aut scilicet adsumendo *falsum*, aut non syllogizando *M.* iii. 4. 29
'Qui *falsa* recipiunt, et non syllogizantes sunt' *M.* iii. 4. 32
Et accipio hic largo modo *falsum*, etiam pro inopinabili, quod in materia probabili habet naturam *falsi* *M.* iii. 4. 34, 35
aut est quia simpliciter *falsum* adsumptum est, aut quia *falsum* secundum quid *M.* iii. 4. 40, 41
dico quod *falsum* est *M.* iii. 5. 31
quod est *falsum* *M.* iii. 12. 48 *et* 76
ergo *falsum* erat illud, ex quo sequebatur *M.* iii. 13. 78
verum et *falsum* ab esse rei vel non esse, in oratione causatur *M.* iii. 15. 57
dicimus quod *falsum* est *V. E.* i. 2. 58
quare *falsum* esset dicere curia carere Italos *V. E.* i. 18. 52
quae *falsarum* opinionum seminaria frequentius esse solent *Ep.* iii. 4
quo *falsae* libertatis trabeam tueri existimatis *Ep.* vi. 93
falsis alliciendo blanditiis et figmentis *Ep.* vii. 160
non aliter quam *falsus* auriga Phaeton exorbitastis *Ep.* viii. 45
quae omnia non tantum *falsa* sed impossibilia esse videntur *A. T.* 12. 11
sciendum quod .. aliae duae superiores *falsae* *A. T.* 19. 17
dico quod ista ratio procedit ex *falsa* imaginatione *A. T.* 23. 27
dico quod illa ratio fundatur in *falso* *A. T.* 30. 41

fama. '.. *fama* minores Italiam dixisse ducis de nomine gentem ..' *M.* ii. 3. 82
'Talis *fama* canit .. Xerxem Construxisse vias' *M.* ii. 9. 57
videtur Sicilianum vulgare sibi *famam* prae aliis asciscere *V. E.* i. 12. 7
haec *fama* Trinacriae terrae .. videtur .. remansisse *V. E.* i. 12. 15
Nonne domestici sui [*sc.* vulgaris], reges .. *fama* vincunt? *V. E.* i. 17. 34
'.. Imperium Oceano, *famam* qui terminet astris' *Ep.* vii. 63
via .. quae *famae* Dantis atque honori non deroget *Ep.* ix. 42
laus, quam *fama* vigil volitans disseminat *Ep.* x. 2

plus domino quam dono honoris et *famae* conferri videri potest — *Ep.* x. 80

fames. qui malesuada *fame* urgente .. proruperunt — *Ep.* vi. 128

familia. 'Publius Decius, princeps in ea *familia* ..' — *M.* ii. 5. 144
per universalem *familiae* tuae luxuriem et trucitatem — *V. E.* i. 7. 12
illud [*sc.* vulgare] quod unius solius *familiae* proprium est — *V. E.* i. 19. 30
voluptuose *familiam* suam corrigit — *Ep.* v. 92

familiaris. Philosophus *familiaria* destruenda pro veritate suadet — *M.* iii. 1. 17
ii *familiares* et domestici sui [*sc.* linguae *sì*] sunt — *V. E.* i. 10. 29
Quantum vero suos *familiares* gloriosos efficiat [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 17. 36
Urget enim me rei *familiaris* angustia — *Ep.* x. 601

famosus. sed *famosos* quamplures viros hoc tenuisse comperimus — *V. E.* i. 13. 5

fanti. Pisani: 'Bene andonno li *fanti* de Fiorensa per Pisa' — *V. E.* i. 13. 22

far. Parva tabernacla nobis dum *farra* coquebant — *Ecl.* i. 68

far (1). Arnaldus: 'L' aura amara *fa*l bruol brancuz clairir' — *V. E.* ii. 2. 87

far (2) *v.* ***fas***

fare. 'Nè *fa* amor, prima che gentil core .. natura' — *V. E.* i. 9. 29
v. ***facciamo, fo***

fas. *mihi iussa capessere fas est* — *V. N.* 25. 80
in qua .. *fas* fuit sequi libertatis officia — *Ep.* iii. 11

fas. Aquileienses et Istrianos .. qui *Ces fas*tu .. eructuant — *V. E.* i. 11. 37

fascio. Praeparatis fustibus .. nunc *fasciandi* tempus incumbit — *V. E.* ii. 8. 2
qui sit iste fascis quem *fasciare* intendimus, videamus — *V. E.* ii. 8. 7

fascis. promissum *fascem*, hoc est cantionem, quomodo viere quis debeat — *V. E.* ii. 5. 74
Praeparatis fustibus torquibusque ad *fascem* — *V. E.* ii. 8. 2
primo et principaliter qui sit iste *fascis* quem fasciare intendimus, videamus. *Fascis* igitur iste .. cantio est — *V. E.* ii. 8. 7, 8
patere videtur .. quid sit ille *fascis* quem ligare molimur — *V. E.* ii. 8. 79

fastidium. sed *fastidium* potius illa superfluitas taediosa praestaret — *M.* i. 1. 25
Fastidium .. est, in rebus manifestissimis probationes adducere — *M.* iii. 14. 61
Neasyllabum .. vel propter *fastidium* obsoluit — *V. E.* ii. 5. 63

fastigiositas. Et quae dicta sunt de *fastigiositate* vocabulorum — *V. E.* ii. 7. 75

fastigiosus. restat investigandum de .. *fastigiosis* vocabulis — *V. E.* ii. 5. 72

fatalis. Amata .. quae, repulso *fatali* connubio — *Ep.* vii. 149

fateor. Si quis vero *fatetur* contra obiciens, quod non oportebat — *V. E.* i. 5. 16

fatum. quem *fata* negabant generum sibi adscire non timuit — *Ep.* vii. 149

fatuus. *fatua* tali opinione submota — *Ep.* vi. 49

fauces. *Surgit mortalibus per diversas fauces* — *Ep.* x. 292

faustissimus. *faustissimi* cursus Henrici Caesaris ad Italiam anno primo — *Ep.* vi. 198
divi Henrici *faustissimi* cursus ad Italiam anno primo — *Ep.* vii. 193

fautor. Impietatis *fautores* .. sabbata nostra rident — *Ep.* viii. 33

Faventinus. discrepant in loquendo .. ut .. Ravennates et *Faventini* — *V. E.* i. 9. 41
Thomam videlicet et Ugolinum Bucciolam *Faventinos* — *V. E.* i. 14. 20

faveo. nefas est dicere illud cui sic *favetur* non esse a Deo — *M.* ii. 4. 20

favilla. si a prima huius ignis *favilla* revolvamus praeterita — *Ep.* v. 128

favor. Fortunate senex, falso ne crede *favori* — *Ecl.* ii. 55
cum in *favorem* alicuius protenditur [*sc.* miraculum] — *M.* ii. 4. 18

Februarius. dies fuit .. decimus tertius ante kalendas *Februarias* — *A. T.* 24. 21

fec- *v.* **foec-**

Federicus. *Federicus* Caesar et .. Manfredus .. humana secuti sunt — *V. E.* i. 12. 20
Quid nunc personat tuba novissimi *Federici*? — *V. E.* i. 12. 37
Sed recensete fulmina *Federici* prioris — *Ep.* vi. 135

felicissimus. 'plenitudinem temporis' statum illum *felicissimum* appellavit — *M.* i. 16. 19

felicitas. qui ab Aristotele *felicitatem* ostensam, reostendere conaretur — *M.* i. 1. 22

cum omnes vires eius ordinentur ad *felicitatem* — *M.* i. 5. 25
aliter ad *felicitatem* pervenire non potest — *M.* i. 5. 27
nullum nostrae *felicitatis* ministerium ministro vacavit — *M.* i. 16. 21
qui.. genus humanum ad temporalem *felicitatem* dirigeret — *M.* iii. 16. 81
cum mortalis ista *felicitas* quodammodo ad immortalem *felicitatem* ordinetur — *M.* iii. 16. 133, 134
'removere viventes.. et perducere ad statum *felicitatis*' — *Ep.* x. 270

felicito. per ipsum [*sc.* donum] hic *felicitamur* ut homines, per ipsum alibi *felicitamur* ut Dii — *M.* i. 12. 42, 43

felix. *Superillustrans.. Felices ignes horum malachoth* — *Par.* vii. 3
'O *felix* hominum genus, Si vestros animos amor.. regat!' — *M.* i. 9. 26
Et quod tunc humanum genus fuerit *felix* — *M.* i. 16. 13
O *felicem* populum, o Ausoniam te gloriosam, si..! — *M.* ii. 13. 66
Kani Grandi.. vitam optat per tempora diuturna *felicem* — *Ep.* x. *tit.* 7

Felix *v.* **Burgus S. Felicis**

femina *v.* **foemina**

femina. nec urbana lubrica et reburra, ut *femina* et *corpo* — *V. E.* ii. 7. 36

femineus *v.* **foemineus**

femur. de *femore* Iacob fluxit figura horum duorum regiminum — *M.* iii. 5. 2

fere. ad proprium suum opus, quod *fere* divinum est — *M.* i. 4. 13
sicut omnes *fere* scribae Romanae rei.. commemorant — *M.* ii. 4. 69
fere Fortunam (ut dicam) incoepti poenituit — *M.* ii. 11. 45
adeo ut *fere* quilibet sua propria specie videatur gaudere — *V. E.* i. 3. 5
hoc solo *fere* omnibus in signum eiusdem principii remanente — *V. E.* i. 8. 33
per eadem vocabula.. ut *Deum.. amat*, alia *fere* omnia — *V. E.* i. 8. 50
quamquam *fere* omnes Tusci in suo turpiloquio sint obtusi — *V. E.* i. 13. 34
huiusmodi stantiae usus est *fere* in omnibus cantionibus suis — *V. E.* ii. 10. 25
quod in hoc amplissimam sibi licentiam *fere* omnes assumunt — *V. E.* ii. 13. 21
Quidam alii sunt, et *fere* omnes cantionum inventores, qui — *V. E.* ii. 13. 33
In versibus quoque *fere* semper hac lege perfruimur; et *fere* dicimus, quia.. quandoque ordinem.. perverti contingit — *V. E.* ii. 13. 78, 79
quam, *fere* pro desiderio somniantes, inhiabamus.. sanitatem — *Ep.* i. 21
Dantes Aligherius.. per trilustrium *fere* perpessus exilium — *Ep.* ix. 29

feritas. Vere matrem viperea *feritate* dilaniare contendit — *Ep.* vii. 153

fermana. 'Una *fermana* scopai da Cascioli..' — *V. E.* i. 11. 28

fermentum. 'Omnis oblatio quam conferetis Domino absque *fermento* erit' — *M.* iii. 13. 67

fermo. 'Madonna, il *fermo* core' — *V. E.* i. 15. 48
'Di *fermo* sofferire' — *V. E.* ii. 12. 42
'Donna, lo *fermo* core' — *V. E.* ii. 12. 44

fero. lacte canoro Viscera plena *ferens* — *Ecl.* i. 32
ovis.. Ubera vix quae *ferre* potest, tam lactis abundans — *Ecl.* i. 59
Alipedesque alii pulchrum Titana *ferebant* — *Ecl.* ii. 2
Quod mentes hominum, fabatur, ad astra *ferantur* — *Ecl.* ii. 16
Nam quem fructum *ferat* ille, qui..? — *M.* i. 1. 20
'.. populos ancilia nostra *ferentes*' — *M.* ii. 4. 41
'.. Vosne velit, an me regnare Hera, quidve *ferat* sors..' — *M.* ii. 10. 65
'Aut Collina *tulit* stratas quot porta catervas..' — *M.* ii. 11. 48
si qua coelo est pietas.. illa vobis praemia digna *ferat* — *Ep.* i. 44
Italia.. quanta ventorum fluctuumque concussione *feratur* — *Ep.* vi. 17
quas *tulit* calamitates illa civitas.. Saguntum — *Ep.* vi. 122
'Vere languores nostros ipse *tulit*..' — *Ep.* vi. 188
rident, et, ut *fertur*, conclamant: 'Ubi est Deus eorum?' — *Ep.* viii. 35
quod aqua naturaliter *fertur* deorsum — *A. T.* 6. 10
quae licet secundum proprium impetum *ferantur* — *A. T.* 18. 64

cum elevari sit quoddam *ferri* sursum; et *ferri* sursum sit contra naturam terrae — *A. T.* 20. 41 (*bis*)
Cum illa regio coeli circulariter *feratur* — *A. T.* 21. 48

ferox. hic *ferox* [*sc.* amor], tanquam dominus .. in sua repatrians — *Ep.* iii. 23

Ferrariensis. ut puta .. in Lombardia *Ferrarienses* et Placentini — *V. E.* i. 10. 76
ab .. *Ferrariensibus* .. aliquid proprio vulgari adsciscunt — *V. E.* i. 15. 6
a *Ferrariensibus* vero et Mutinensibus aliqualem garrulitatem — *V. E.* i. 15. 16
Ferrariensium .. nullum invenimus poetasse — *V. E.* i. 15. 21

ferrum. 'Dividitur *ferro* regnum ..' — *M.* ii. 9. 88
in cura medicinali ante *ferrum* et ignem omnia experienda sunt — *M.* ii. 10. 25
'.. *Ferro*, non auro, vitam cernamus utrique ..' — *M.* ii. 10. 64
per modum attractionis, ut magnes attrahit *ferrum* — *A. T.* 21. 44

fervens. corda vestra nimium *ferventia* contrahentur — *Ep.* vi. 140

fervo. Vincebant umbras, et *fervere* rura sinebant — *Ecl.* ii. 6

fervor. sive desiderii *fervor* hoc submoneat, sive facies veritatis — *Ep.* vii. 26

festino. caput, cui iam frondator .. *festinat* cernere frondes — *Ecl.* ii. 87
Quapropter ad superbiam carminum *festinemus* — *V. E.* ii. 5. 4
quae circa sinistrum sunt verba, semper ad extremum *festinent* — *V. E.* ii. 14. 19
et ad sedanda civium profana litigia *festinatis* — *Ep.* i. 46

festinus. probat eius *festina* et impraemeditata praesumptio — *M.* iii. 9. 64
atque ulciscaris illum .. de *festina* sua sollemnitate — *Ep.* vii. 110

Festus. cum Paulus in Actibus Apostolorum dicat ad *Festum* — *M.* iii. 13. 43

Fesulanus. O miserrima *Fesulanorum* propago ..! — *Ep.* vi. 168

fet- *v.* **foet-**

fezel. 'Sim sentis *fezels* amics, Per ver encusara Amor' — *V. E.* i. 9. 24

fictilis. ceu *fictile*[1] culmen hinc inde ad diversa stillicidia grundat — *V. E.* i. 10. 43

fictio. *fictio* rethorica in musica[2] composita [*sc.* poesis est] — *V. E.* ii. 4. 20

fictivus. Forma sive modus tractandi est *poeticus*, *fictivus* — *Ep.* x. 184

fidelis. Falsitatem consequentis ad *fideles* ostendere non oportet: nam si *fidelis* quis est, falsum hoc esse concedit; et si non concedit, *fidelis* non est, et si *fidelis* non est, ad eum ratio ista non quaeritur — *M.* ii. 12. 30, 31, 33 (*bis*)
Concilia .. quibus Christum interfuisse nemo *fidelis* dubitat — *M.* iii. 3. 82

fides (1). '.. si socios aequitate et *fide* defendissent ..' — *M.* ii. 5. 64
Fabricius .. pro *fide* qua Reipublicae tenebatur — *M.* ii. 5. 92
Et manifestum potest esse dupliciter, ratione scilicet et *fide* — *M.* ii. 8. 7
elevatur tamen ad illa cum adiutorio *fidei* eorum quae — *M.* ii. 8. 26
Quod nemo .. absque *fide* salvari potest — *M.* ii. 8. 31
hoc ratio humana .. intueri .. *fide* .. adiuta potest — *M.* ii. 8. 34
'Impossibile est sine *fide* placere Deo' — *M.* ii. 8. 36
quod *fide* dignis testimoniis comprobatur — *M.* ii. 11. 2
ex principiis *fidei* Christianae iterum patefaciendum est — *M.* ii. 11. 84
qui zelatores *fidei* Christianae se dicunt — *M.* ii. 12. 3
iuxta monitionem Pauli, *fidei* loricam induens — *M.* iii. 1. 22
asserentem, traditiones Ecclesiae *fidei* fundamentum — *M.* iii. 3. 61
'Titubabit *fides*, si .. scripturarum vacillat auctoritas' — *M.* iii. 4. 70
praesumptio, ad quam non solum *fidei* sinceritas impellebat — *M.* iii. 9. 66
virtutes theologicas .. *Fidem*, Spem scilicet et Caritatem — *M.* iii. 16. 62
Et *fides* huius .. ratione potest et auctoritate muniri — *Ep.* iv. 25
quas tulit calamitates .. in *fide* pro libertate — *Ep.* vi. 123

fides (2). Si viridante coma *fidibus* paeana ciebo — *Ecl.* i. 40
tensis *fidibus* adsumptum secure plectrum tum movere incipiat — *V. E.* ii. 4. 67

fiducia. cum maiore *fiducia* suae tranquillitatis — *M.* i. 5. 55
Igitur *fiduciae* praenotatae innixus .. ingredior — *M.* ii. 1. 65

[1] fictile *R* fistulae *M* [2] in musica *M* musice *R*

adsumpta *fiducia* de verbis Danielis praemissis — *M.* iii. 1. 19
Tuscana tyrannis in dilationis *fiducia* confortatur — *Ep.* vii. 78
sume tibi *fiduciam* de oculis Domini Dei Sabaoth — *Ep.* vii. 177

fidus. Veronam petii *fidis* oculis discursurus audita — *Ep.* x. 12

figmentum. falsis alliciendo blanditiis et *figmentis* — *Ep.* vii. 160

figo. citra medium plectens, ultra medium praemiando se *figit* — *Ep.* v. 42

figura. Iste prosyllogismus currit per secundam *figuram* — *M.* i. 11. 60
argumentum .. vim suam per secundam *figuram* ostendit — *M.* ii. 12. 63
de femore Iacob fluxit *figura* horum duorum regiminum — *M.* iii. 5. 3
Quaestio igitur fuit de situ et *figura* .. duorum elementorum — *A. T.* 2. 2
ut patet in *figura* signata — *A. T.* 12. 18 *et* 35
ut per primam *figuram* demonstratum est — *A. T.* 14. 2
ut patet in ista *figura* — *A. T.* 19. 10
patet, considerata *figura* terrae emergentis. Nam *figura* terrae emergentis est *figura* semilunii — *A. T.* 19. 23, 24 (*bis*)
quod terra emergens habeat *figuram* qualis est semilunii — *A. T.* 19. 34
terram emergentem oportet habere *figuram* semilunii, vel quasi; quia illa *figura* resultat ex tanta latitudine — *A. T.* 19. 62, 63
haberet *figuram* circularem cum convexo — *A. T.* 19. 66
differentiam .. in *figuris* et imaginibus constellationum — *A. T.* 21. 21

figurate. dicimus quod hoc *figurate* dicit, aliud intelligens — *V. E.* i. 2. 55
quamquam *figurate* loquatur — *V. E.* ii. 4. 76

figuro. Ostium tabernaculi Christum *figurat* — *M.* ii. 8. 43
primus horum modorum .. *figuratus* fuit in illo duello — *M.* ii. 8. 79
Secundus *figuratur* apud eosdem in Atalanta et Hippomene — *M.* ii. 8. 83
dicunt quod Levi et Iudas .. *figurant* ista regimina — *M.* iii. 5. 14
beatitudinem .. quae .. per terrestrem Paradisum *figuratur* — *M.* iii. 16. 47
Quantum .. pedes oberrent .. nec perpenditis nec *figuratis* — *Ep.* vi. 145

filia. Prima namque coniunx Creusa, Priami regis *filia*, de Asia fuit — *M.* ii. 3. 94
Lavinia .. regis Latini *filia* pariter et heres — *M.* ii. 3. 109
filiae sanguisugae factae sunt tibi nurus — *Ep.* viii. 110

filialis. pietati .. vestrae *filiali* voce affectuosissime supplicamus — *Ep.* i. 62

filius. *Fili mi, tempus est ut praetermittantur simulacra nostra* — *V. N.* 12. 21
Item bene et optime se habet omnis *filius*, cum — *M.* i. 9. 2
Humanum genus *filius* est coeli — *M.* i. 9. 4
cum convenientia regi et *filio* regis postulabat a Deo — *M.* i. 13. 60
'.. iudicium tuum regi da, et iustitiam tuam *filio* regis' — *M.* i. 13. 63
adsumptis primatibus de tribubus *filiorum* Israel — *M.* i. 14. 68
status .. mortalium, quem Dei *Filius* .. ipse disposuit — *M.* i. 16. 4
Andromache de Ascanio *filio* Aeneam genitorem interrogat — *M.* ii. 3. 98
qui *filiorum* orbatione .. bonum publicum exaugere conati sunt — *M.* ii. 5. 72
filios .. postponendos patriae libertati — *M.* ii. 5. 112
proprios *filios* cum hostibus conspirantes morti dedisse — *M.* ii. 5. 115
'.. Quod .. factum .. non esset imitatus .. *filius* ..' — *M.* ii. 5. 154
quod Deus iudicaverat de liberatione *filiorum* Israel — *M.* ii. 8. 59
Post hos vero Xerxes Darii *filius* et rex in Persis — *M.* ii. 9. 49
ut .. *Filius* Dei, homo factus, homo conscriberetur — *M.* ii. 12. 45
adhuc essemus *filii* irae natura, natura scilicet depravata — *M.* ii. 13. 13
'Qui praedestinavit nos in adoptionem *filiorum* ..' — *M.* ii. 13. 17
'.. in qua gratificavit nos in dilecto *Filio* suo ..' — *M.* ii. 13. 21
qui se *filios* Ecclesiae fingunt — *M.* ii. 13. 60
cum Spiritus Patri et *Filio* coaeternus ait per os David — *M.* iii. 1. 31
dum ex patre diabolo sunt, Ecclesiae se *filios* esse dicunt — *M.* iii. 3. 47
qui .. in *Filium* Dei Christum .. crediderunt — *M.* iii. 3. 64
Hi sunt impietatis *filii*, qui — *M.* iii. 3. 119

illa reverentia fretus, quam pius *filius* debet patri, quam pius *filius* matri — *M.* iii. 3. 129, 130
quod Levi et Iudas, *filii* Iacob, figurant ista regimina — *M.* iii. 5. 13
'Tu es Christus, *filius* Dei vivi' — *M.* iii. 9. 73
in conspectu Christi . . et duorum *filiorum* Zebedaei — *M.* iii. 9. 83
per coaeternum sibi Dei *Filium* Iesum Christum — *M.* iii. 16. 69
reverentia . . qua primogenitus *filius* debet uti ad patrem — *M.* iii. 16. 136
Petramala . . est . . patria maiori parti *filiorum* Adam — *V. E.* i. 6. 10
hanc formam locutionis hereditati sunt *filii* Heber — *V. E.* i. 6. 54
quis patrum tot sustineret insultus a *filio*? — *V. E.* i. 7. 35
rebellantem *filium* pia correctione . . castigavit — *V. E.* i. 7. 37
Sem . . qui fuit tertius *filius* Noe — *V. E.* i. 7. 67
quos poeta *Aeneidorum* . . deorum . . *filios* vocat — *V. E.* ii. 4. 76
devotissimi *filii* Alexander . . Consilium et Universitas — *Ep.* i. *tit.* 8
Ceu *filii* non ingrati literas igitur . . aspeximus — *Ep.* i. 15
nos *filii* devotissimi vobis et pacis amatores et iusti — *Ep.* i. 54
quae . . nobis, velut a patre *filiis*, ministrantur — *Ep.* iv. 55
pacem . . quae sui syllogizatoris faciem Dei *filium* . . ostendit — *Ep.* v. 148
quasi Iosue denuo, vel Amos *filius* imperaret — *Ep.* vii. 29
asseverantes te Dei ministrum, et Ecclesiae *filium* — *Ep.* vii. 37
Unigenitus Dei *Filius*, homo factus — *Ep.* vii. 69
Nos quoque eundem Patrem et *Filium* . . profitentes — *Ep.* viii. 17
quos in aqua et spiritu generas tibi *filios* ad ruborem! — *Ep.* viii. 109
sicut relativa pater et *filius*, dominus et servus — *Ep.* x. 102
significatur nobis exitus *filiorum* Israel de Aegypto — *Ep.* x. 147

fin. Rex Navarrae: 'De *fin* Amor si vient sen et bonté' — *V. E.* i. 9. 27 *et* ii. 5. 38

finalis. ut ad *finalem* Romanae rei deletionem non restaret nisi — *M.* ii. 4. 59
Sicut ille deficeret . . qui *finalem* formam tantum intenderet — *M.* ii. 7. 26
in Thessaliam . . Thessaliam, inquam, *finalis* deletionis — *Ep.* v. 49
ostendetur causa *finalis* et efficiens huius elevationis — *A. T.* 9. 9
videre de causa *finali* et efficiente huius elevationis terrae — *A. T.* 20. 2
Et de causa *finali* sufficiant quae dicta sunt — *A. T.* 20. 6

finaliter. urbem . . in manus alienorum tradi *finaliter* . . cernetis — *Ep.* vi. 119

fingo. qui se filios Ecclesiae *fingunt* — *M.* ii. 13. 60
intentio Moysi esse non potuit illa, quam *fingunt* — *M.* iii. 4. 124

finio. publica iura cum sola temporis terminatione *finiri* — *Ep.* vi. 38
v. **finitus**

finis. quoniam in talibus operatio est *finis* — *M.* i. 2. 36
cum in operabilibus principium et causa omnium sit ultimus *finis* . . consequens est, ut omnis ratio eorum quae sunt ad *finem*, ab ipso *fine* sumatur — *M.* i. 2. 44, 46 (*bis*)
finis universalis civilitatis humani generis — *M.* i. 2. 50
Esse autem *finem* huius civilitatis et illius, et non esse unum omnium *finem*, arbitrari stultum est — *M.* i. 2. 54, 55
videndum est, quid sit *finis* totius humanae civilitatis — *M.* i. 3. 2
est *finis* aliquis ad quem natura producit pollicem — *M.* i. 3. 7
sic alius est *finis* ad quem . . hominem . . ordinat — *M.* i. 3. 12
Non enim essentia ulla creata ultimus *finis* est — *M.* i. 3. 25
intellectus . . practicus, cuius *finis* est agere atque facere — *M.* i. 3. 84
ad quod velut in ultimum *finem* omnia nostra opera ordinantur — *M.* i. 4. 38
domum, cuius *finis* est domesticos ad bene vivere praeparare — *M.* i. 5. 29
vicum unum, cuius *finis* est commoda . . auxiliatio — *M.* i. 5. 38
civitatem . . cuius *finis* est bene sufficienterque vivere — *M.* i. 5. 47
non solum *finis* vitae civilis amittitur — *M.* i. 5. 51
regnum particulare, cuius *finis* est is qui civitatis — *M.* i. 5. 54

aliter non modo existentes in regno *finem* non adsequuntur — *M.* i. 5. 58
Pars ad totum se habet, sicut ad *finem* et optimum. Ergo et ordo in parte ad ordinem in toto, sicut ad *finem* et optimum — *M.* i. 6. 3, 5
ordo partium ad unum est melior, tamquam *finis* alterius — *M.* i. 6. 14
Monarcha necessitatur a *fine* sibi praefixo in legibus ponendis — *M.* i. 12. 90
et *finis* habet rationem optimi — *M.* i. 14. 20
fieri per unum est propinquius *fini*, ergo est melius — *M.* i. 14. 22
sic : Sit *finis* C, fieri per unum A, per plura A et B — *M.* i. 14. 23
'Ultimus autem *finis* eius est mons Atlas..' — *M.* ii. 3. 88
Quicunque.. bonum Reipublicae intendit, *finem* iuris intendit — *M.* ii. 5. 2
Si.. cuiuslibet societatis *finis* est commune sociorum bonum ; necesse est *finem* cuiusque iuris bonum commune esse — *M.* ii. 5. 11, 12
quicumque bonum Reipublicae intendit, *finem* iuris intendit — *M.* ii. 5. 28
verum erit dicere, *finem* iuris intendisse — *M.* ii. 5. 30
Cicero.. in iis quae de *Fine* Bonorum — *M.* ii. 5. 85
Tullii.. in iis quae de *Fine* Bonorum — *M.* ii. 5. 141
quicumque bonum Reipublicae intendit, *finem* iuris intendit — *M.* ii. 6. 3
Quicunque *finem* iuris intendit, cum iure graditur : Romanus populus subiciendo sibi orbem, *finem* iuris intendit — *M.* ii. 6. 7, 9
quicumque *finem* iuris intendit, cum iure graditur — *M.* ii. 6. 17
quaelibet res est propter aliquem *finem*.. Et quemadmodum omnis res est ad proprium *finem*, sic omnis *finis* propriam habet rem cuius est *finis*. Unde impossibile est aliqua duo.. *finem* eundem intendere — *M.* ii. 6. 20, 23, 24, 25, 26
Cum ergo iuris *finis* quidam sit, ut iam declaratum est ; necesse est, *fine* illo posito, ius poni — *M.* ii. 6. 29, 31
impossibile est iuris *finem* quaerere sine iure, cum.. res ad proprium *finem* se habeat velut consequens ad antecedens — *M.* ii. 6. 36, 38
finem iuris intendentem oportet cum iure intendere — *M.* ii. 6. 42
Similiter est de *fine* iuris : quia si aliquid, ut *finis* ipsius iuris, absque iure obtineretur, ita esset *finis* iuris — *M.* ii. 6. 60, 61, 62
cum.. dicatur de *fine* iuris existente, non tantum apparente — *M.* ii. 6. 66
Cum ergo *finis* humani generis sit, et sit aliquod medium necessarium ad *finem* naturae universalem — *M.* ii 7. 36, 37
Philosophus, naturam semper agere propter *finem*.. probat — *M.* ii. 7. 41
ad hunc *finem* natura pertingere non potest per unum hominem — *M.* ii. 7. 42
Manifestum est quod Deus *finem* naturae vult.. Si Deus vellet impedimentum *finis*, vellet etiam *finem* impedimenti.. Et cum *finis* impedimenti sit, non esse rei impeditae ; sequeretur Deum velle non esse *finem* naturae quem dicitur velle esse. Si enim Deus non vellet impedimentum *finis* — *M.* iii. 2. 31, 33, 34, 35, 37, 40
si *finis* naturae impediri potest, quod potest, de necessitate sequitur, quod Deus *finem* naturae non vult — *M.* iii. 2. 47, 49
cum ista regimina sint hominum directiva in quosdam *fines* — *M.* iii. 4. 108
cum.. consequantur naturam.. propter *finis* adeptionem — *M.* iii. 15. 5
cum omnis natura ad ultimum quendam *finem* ordinetur, consequitur ut hominis duplex *finis* exsistat — *M.* iii. 16. 35, 37
quorum alterum sit *finis* eius, prout corruptibilis est — *M.* iii. 16. 41
Duos igitur *fines* Providentia.. homini proposuit intendendos — *M.* iii. 16. 43
opus fuit homini duplici directivo, secundum duplicem *finem* — *M.* iii. 16. 76
demumque ad *fines* occidentales protracta [*sc.* propago] — *V. E.* i. 8. 10
totum quod.. usque ad *fines* occidentales Angliae, Italorum Francorumque *finibus* et Oceano limitatur — *V. E.* i. 8. 26, 28
a *finibus* Ungarorum versus orientem — *V. E.* i. 8. 37
a Ianuensium *finibus* incipientes — *V. E.* i. 8. 53

Qui autem *sì* dicunt, a praedictis *finibus* orientalem tenent — *V. E.* i. 8. 54
ordine pertractantes illo quem in *fine* primi libri polluximus — *V. E.* ii. 1. 13
Scriptum . . in *finibus* Thusciae sub fontem Sarni — *Ep.* vi. 197
iura tutanda imperii circumscribi Ligurum *finibus* — *Ep.* vii. 52
Illi Deum quaerebant, ut *finem* et optimum — *Ep.* viii. 120
Sex . . inquirenda sunt, videlicet . . *finis* — *Ep.* x. 121
tragoedia . . in *fine* sive exitu est foetida et horribilis — *Ep.* x. 198
dicere loco salutis, 'tragicum principium, et comicum *finem*' — *Ep.* x. 209
in *fine* prospera, desiderabilis et grata, quia *Paradisus* — *Ep.* x. 221
Finis totius et partis esse potest multiplex — *Ep.* x. 264
quod *finis* totius et partis est, 'removere viventes . .' — *Ep.* x. 267
per Boetium in tertio *de Consolatione* ibi: 'Te cernere *finis*' — *Ep.* x. 618
cum sit A et O, idest principium et *finis* — *Ep.* x. 626
cum diversitas in ratione *finium* arguat diversitatem — *A. T.* 12. 51
Potissima virtus potissime attingit *finem*; nam per hoc potissima est, quod citissime . . *finem* consequi potest — *A. T.* 16. 48, 50
potissime attingit *finem* gravitatis, qui est centrum mundi — *A. T.* 16. 54
natura universalis non frustratur suo *fine*; unde, licet natura particularis . . ab intento *fine* frustretur — *A. T.* 18. 21, 24
ad quod, tanquam ad *finem*, ordinata sunt elementa — *A. T.* 18. 47

finitimus. Deinde cum *finitimis* . . decertatum fuisse, Livius narrat — *M.* ii. 11. 39
Mediolanenses atque Pergameos eorumque *finitimos* eruncemus — *V. E.* i. 11. 31
vel a sui acerbitate, vel *finitimorum* suorum contiguitate — *V. E.* i. 12. 57
qui more Brixianorum et *finitimorum* suorum . . proferunt — *V. E.* i. 14. 32
sicut facere quoslibet a *finitimis* suis convicimus — *V. E.* i. 15. 8
dum . . aggregat sibi *finitimos*, et infatuat aggregatos — *Ep.* vii. 161

finitus. Et cum iurisdictio temporalis *finita* sit, et omne *finitum* per *finitas* decisiones absumatur — *M.* iii. 10. 94, 95 (*bis*)

fino. 'Per *fino* amore vo sì lietamente' — *V. E.* i. 12. 69
Renaldus de Aquino: 'Per *fino* Amore vo sì lietamente' — *V. E.* ii. 5. 46

fio. Tibia non sentis quod *fit* virtute canora Numinis . . ? — *Ecl.* ii. 50
veritas . . ex veritate alicuius principii *fit* manifesta — *M.* i. 2. 18
Quae autem sit illa, manifestum *fiet*, si — *M.* i. 3. 37
intellectus speculativus extensione *fit* practicus — *M.* i. 3. 83
et hoc metu cupiditatis *fieri* oportet — *M.* i. 11. 77
Monarcha . . vult omnes homines bonos *fieri* — *M.* i. 12. 66
Nihil . . agit, nisi tale existens, quale patiens *fieri* debet — *M.* i. 13. 14
Et quod potest *fieri* per unum, melius est per unum *fieri* quam per plura. Quod sic declaratur: Sit unum, per quod aliquod *fieri* potest, A, et sint plura, per quae similiter illud *fieri* potest, A et B. Si ergo illud idem quod *fit* per A et B, potest *fieri* per A tantum, frustra ibi adsumitur B; quia ex ipsius adsumptione nihil sequitur, cum prius illud idem *fiebat* per A solum — *M.* i. 14. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 10
sequitur, non solum melius esse *fieri* per unum, si *fieri* potest, quam *fieri* per plura, sed quod *fieri* per unum est bonum, per plura simpliciter malum — *M.* i. 14. 16 (*ter*), 17
fieri per unum est propinquius fini, ergo est melius — *M.* i. 14. 21
sic: Sit finis C, *fieri* per unum A, per plura A et B — *M.* i. 14. 23
est a Deo volitum, et per consequens de iure *fit* — *M.* ii. 4. 4
'Miraculum est, quod praeter ordinem . . divinitus *fit*' — *M.* ii. 4. 8
actio quaedam, quae si de propria substantia *fieret* — *M.* ii. 6. 59
quibus non solum defraudatio *fit* in ecclesiarum proventibus — *M.* ii. 12. 5
Nec iam depauperatio talis absque Dei iudicio *fit* — *M.* ii. 12. 12
Unde *fit* persaepe quod non solum falsitas patrimonium habeat, sed ut plerique . . discurrant — *M.* iii. 3. 25

unumquodque mensurabile *fit* .. illo quod simplicissimum — *V. E.* i. 16. 23
Sed cum in benemerentibus *fiant* comparationes .. et huiusmodi comparationes non *fiant*, nisi per respectum ad — *V. E.* ii. 2. 22, 26
cum comparatio dignitatum non *fiat* circa idem obiectum — *V. E.* ii. 2. 35
nunquam sine strenuitate ingenii .. *fieri* potest — *V. E.* ii. 4. 73
cum comice *fiat* haec coniugatio, cantilenam vocamus — *V. E.* ii. 8. 81
diesis esse non potest .. nisi reiteratio unius odae *fiat* .. Si ante diesim repetitio *fiat*, stantias dicimus habere pedes; et duos habere decet, licet quandoque tres *fiant* .. Si repetitio *fiat* post diesim, tunc dicimus stantiam habere versus: si ante non *fiat* repetitio, stantiam dicimus habere frontem: si post non *fiat*, dicimus habere syrma vel caudam — *V. E.* ii. 10. 32, 34, 36, 37, 38, 40
quia non aliter cantus repetitio *fieri* posset — *V. E.* ii. 11. 64
non aliter ingeminatio cantus *fieri* posset ad quam pedes *fiunt* — *V. E.* ii. 12. 82 (*bis*)
Saepissime tamen hoc *fit* in desinentia primi posteriorum — *V. E.* ii. 13. 42
omnimode in altero sibi instauratio *fiat* — *V. E.* ii. 13. 65
praenunciatio .. aliter *fit* a poetis, aliter a rhetoribus — *Ep.* x. 303
quia quod potest *fieri* per unum, melius est quod *fiat* per unum quam per plura; sed totum suppositum potest *fieri* per solum gibbum terrae — *A. T.* 13. 34, 35, 37
cum adaequatio corporis gravis non *fiat* per quantitatem — *A. T.* 17. 13
facile est solvere ad argumenta quae superius contra *fiebant* — *A. T.* 23. 2

His quoque locis: **M. i.** 5. 51 (Quod si aliter *fiat*); 13. 7 (unde *fit*, quod); 15. 13 (Unde *fit* quod); **ii.** 1. 49 (Haec equidem duo *fient* sufficienter, si); 2. 50 (Unde *fit* quod); 8. 49 (quod *fit* pluribus modis), 74 (sicut *fit* per duellum pugilum), 77 (sicut *fit* per pugnam athletarum); 10. 11 (Hoc autem *fit*, cum); **iii.** 4. 57 (sed ut hoc *fieri* posset); 9. 136 (Quod quidem *fit* tam verbo, quam opere); 16. 109 (Unde *fit* quod)

Fiorensa. Pisani: 'Bene andonno li fanti de *Fiorensa* per Pisa' — *V. E.* i. 13. 22
firmiter. multas esse perpendimus *firmiter*que censemus .. regiones — *V. E.* i. 6. 33
firmo. habitus, qui nec natura nec consortio *firmantur* — *V. E.* i. 9. 91
'Dum trepidant nullo *firmatae* robore partes ..' — *Ep.* vii. 83
fistula. Cannea cum tremulis coniuncta est *fistula* labris — *Ecl.* ii. 37
ceu *fistulae*[1] culmen hinc inde ad diversa stillicidia grundat — *V. E.* i. 10. 43
fistulatio. '.. principium .. sicut .. praeludium in *fistulatione*' — *Ep.* x. 300
flagello. Quae [*sc.* rabies] cum etiam *flagellata* resederit — *Ep.* vii. 130
flagitium. impietatis filii, qui, ut *flagitia* sua exsequi possint — *M.* iii. 3. 119
flagro. *empyreum*, quod est idem quod coelum igne sive ardore *flagrans* — *Ep.* x. 450
flamma. plures *flammas* propter coascendere [*sc.* diceremus concordes] — *M.* i. 15. 40
qualitas .. una in *flammis*, scilicet levitas — *M.* i. 15. 47
sic inspecta *flamma* pulchritudinis eius amor .. me tenuit — *Ep.* iii. 21
bos noster evangelizans, accensus ignis aeterni *flamma* — *Ep.* vii. 66
flavesco. capillos .. abscondere canos Fronde sub inserta solitum *flavescere* — *Ecl.* i. 44
flecto. Orbita, qua primum *flecti* de culmine coepit — *Ecl.* ii. 3
seu introrsum seu extrorsum *flectatur* [*sc.* cardo] — *V. E.* i. 18. 7
fleo. Te iuga, te saltus nostri, te flumina *flebunt* Absentem — *Ecl.* ii. 57
fletus. perpessuri exilium pauci cum *fletu* cernetis — *Ep.* vi. 121
flexibilis. quis enim dubitat quicquid est ad Dei nutum esse *flexibile*? — *V. E.* i. 4. 54
flo. Et tria si *flasset* ultra spiramina *flata* — *Ecl.* ii. 42 (*bis*)
Florentia: *Florentiam* adeo diligamus ut .. exilium patiamur iniuste — *V. E.* i. 6. 20
quamvis .. amoenior locus quam *Florentia* non existat — *V. E.* i. 6. 25
multas esse .. magis delitiosas .. urbes quam .. *Florentiam* — *V. E.* i. 6. 35

[1] fictile *R*

ut: *Eiecta maxima parte florum de sinu tuo, Florentia* — *V. E.* ii. 6. 47
ut illa Guidonis de *Florentia*: 'Donna mi prega..' — *V. E.* ii. 12. 16
Consilium et Universitas partis Alborum de *Florentia* — *Ep.* i. *tit.* 9
quatenus illam diu exagitatam *Florentiam*.. irrigare velitis — *Ep.* i. 63
Florentia (forte nescis?) dira haec pernicies nuncupatur — *Ep.* vii. 142
Cardinalibus Italicis Dantes Aligherius de *Florentia* — *Ep.* viii. *tit.* 2
per ordinamentum nuper factum *Florentiae* super absolutione — *Ep.* ix. 16
Quod si per nullam [*sc.* viam] talem *Florentia* introitur, numquam *Florentiam* introibo — *Ep.* ix. 45, 46
praesentes litteras inspecturis, Dantes Alagherii de *Florentia* — *A. T. init.* 2

Florentinus. discrepant in loquendo, ut.. Romani et *Florentini* — *V. E.* i. 9. 39
quam quidam *Florentinus* nomine Castra composuerat — *V. E.* i. 11. 25
Brunetum *Florentinum*.. [*sc.* cuius] dicta.. non curialia — *V. E.* i. 13. 11
Loquuntur *Florentini*, et dicunt: 'Manichiamo introcque[1]' — *V. E.* i. 13. 17
Guidonem, Lapum, et unum alium, *Florentinos* — *V. E.* i. 13. 38
sicut inveniri potest in illa Guidonis *Florentini* — *V. E.* ii. 12. 62
quietem solam et libertatem populi *Florentini* petebat — *Ep.* i. 34
nec quidquid *Florentinae* gentis reperitur in terris — *Ep.* i. 41
Exulanti Pistoriensi *Florentinus* exul immeritus — *Ep.* iv. *tit.* 1
Dantes Aligherius *Florentinus* et exul immeritus — *Ep.* v. *tit.* 4 *et* vii. *tit.* 4
Dantes Aligherius *Florentinus* et exul immeritus, scelestissimis *Florentinis* intrinsecis — *Ep.* vi. *tit.* 1, 2
ut alia sit *Florentina* civilitas, alia sit Romana — *Ep.* vi. 52
Amico *Florentino.* — *Ep.* ix. *tit.* 1
ni prius inglorium.. populo *Florentinae*que civitati me reddam — *Ep.* ix. 51
Dantes Aligherius, *Florentinus* natione non moribus — *Ep.* x. *tit.* 5
Comoedia Dantis Aligherii, Florentini natione, non moribus — *Ep.* x. 189

flos. Pascua.. Herbarum vario *florum*que impicta colore — *Ecl.* i. 13
ut: *Eiecta maxima parte florum de sinu tuo, Florentia* — *V. E.* ii. 6. 47

fluctuo. qui salutiferos oculos ad naviculam *fluctuantem* aperuit — *Ep.* viii. 91

fluctus. sedatis *fluctibus* blandae cupiditatis — *M.* iii. 16. 85
Italia.. quanta ventorum *fluctuum*que concussione feratur — *Ep.* vi. 17
de inviolabili iure *fluctus* Amphitritis attingens — *Ep.* vii. 58

fluentum. cum primum pedes iuxta Sarni *fluenta*.. defigerem — *Ep.* iii. 13
Qui bibitis *fluenta* eius, eiusque maria navigatis — *Ep.* v. 105
Sarni *fluenta* torrentis adhuc rictus eius inficiunt — *Ep.* vii. 140

fluito. similitudo bonitatis aeternae in *fluitantem* materiam explicatur — *M.* ii. 2. 19
propter variationem sermonis arbitrio singularium *fluitantis* — *V. E.* i. 9. 103

flumen. *Flumina* qua primum Nerei confinia tangunt — *Ecl.* ii. 21
Te iuga, te saltus nostri, te *flumina* flebunt Absentem — *Ecl.* ii. 57
Europae *flumina*.. rationalia guttura potaverunt — *V. E.* i. 8. 12
Hinc diu super *flumina* confusionis deflevimus — *Ep.* vii. 10
et sic nec essent fontes, neque *flumina*, neque lacus — *A. T.* 6. 5
videmus, per totam terram *flumina* descendere ad mare.. quod non esset, si principia *fluminum*.. non essent altiora — *A. T.* 8. 7, 10
et id *flumina* ad illa descendentia manifestant — *A. T.* 15. 18
extenditur.. usque ad ostia *fluminis* Ganges — *A. T.* 19. 43

fluo. O Meliboee, decus vatum quoque nomen in auras *Fluxit* — *Ecl.* i. 37
quod de femore Iacob *fluxit* figura horum duorum regiminum — *M.* iii. 5. 3

fo. '*Fo* voto a Dio, che in gassarra eie lo comuno de Lucca' — *V. E.* i. 13. 24

foco. 'Ancor che l'aigua per lo *foco*[2] lassi' — *V. E.* i. 12. 12

focora. 'Tragemi d' este *focora*, se t' este a bolontate' — *V. E.* i. 12. 50

[1] introque *R* [2] focho *R*

foecundius. montis, quo non *foecundius*[1] alter .. pecudes .. pavit *Ecl.* ii. 71
foecundus. velut *foecunda* vallis concipiatis, ac viride germinetis *Ep.* v. 78
foemina[2]. actum prius a viro quam[3] a *foemina* profluisse *V. E.* i. 4. 23
virum (etiam si viriliter sonet) *foeminam* .. credendum *V. E.* i. 14. 11
foemineus. Tum quia *foemineo*[4] resonant ut trita[5] labello *Ecl.* i. 53
foeteo. morum habituumque deformitate prae cunctis .. *foetere*[6] *V. E.* i. 11. 17
foetidus. tragoedia .. in fine sive exitu est *foetida* et horribilis *Ep.* x. 198
quasi *cantus hircinus*, id est *foetidus* ad modum hirci *Ep.* x. 201
a principio horribilis et *foetida* est, quia *Infernus* *Ep.* x. 221
foetor. ubi vulpecula *foetoris* istius, venantium secura, decumbat *Ep.* vii. 137
foetus. Quae quales pariant tibi *foetus* *Ep.* viii. 112
folle. Guido Guinizelli : 'Tegno di *folle* impresa allo ver dire' *V. E.* ii. 6. 67
follis. Pectoreos cursu rapido sic angere *folles* *Ecl.* ii. 35
Folquetus. *Folquetus* de Marsilia : 'Tan m' abellis l' amoros pensamen' *V. E.* ii. 6. 58
fons. *fontes*, et pabula nota Desertare tuo vivaci nomine nolis *Ecl.* ii. 61
imo *fons* atque principium rectarum politiarum *M.* i. 2. 37
scriptum est : Romanum Imperium de *fonte* nascitur pietatis *M.* ii. 5. 41
auctoritas .. de *fonte* universalis auctoritatis descendit. Qui quidem *fons* .. in multiplices alveos influit *M.* iii. 16. 116, 117
cum sit Caesar, et maiestas eius de *fonte* defluat pietatis *Ep.* v. 39
Scriptum .. in finibus Thusciae sub *fontem* Sarni *Ep.* vi. 198
Scriptum in Tuscia sub *fontem* Sarni *Ep.* vii. 191
et sic nec essent *fontes*, neque flumina, neque lacus *A. T.* 6. 5
quod aqua ascendat .. ad locum *fontium* in forma aquae *A. T.* 23. 44
for. Quod mentes hominum, *fabatur*, ad astra ferantur *Ecl.* ii. 16
fore. 'Non illum .. promisit .. Sed *fore* qui .. Italiam regeret' *M.* ii. 7. 84
'Certe .. Hinc *fore* ductores, revocato a sanguine Teucri ..' *M.* ii. 9. 85
Christus Augusti .. edictum *fore* iustum, opere persuasit *M.* ii. 12. 53
Quaestio igitur praesens, de qua inquisitio *futura* est *M.* iii. 1. 35
qui .. pro apostemate *futuro*, illi emplastrum conficeret *M.* iii. 4. 119
praemonens eos pressuram *futuram*, et despectum *futurum* erga eos *M.* iii. 9. 48, 49
eosdem in nulla vulgaris eloquentiae ratione *fore* tangendos *V. E.* i. 11. 11
si aulam nos Itali haberemus, palatinum *foret* *V. E.* i. 18. 20
Et fortassis utilissimum *foret* .. regulatos vidisse poetas *V. E.* ii. 6. 78
An ignoratis .. publica iura cum sola temporis terminatione finiri, et nullius praescriptionis calculo *fore* obnoxia ? *Ep.* vi. 39
ut .. per saecula cuncta *futura* sit posteris in exemplum *Ep.* viii. 189
Forlivensis. Hoc Romandiolos omnes habet, et praesertim *Forlivenses* *V. E.* i. 14. 13
forma. Potentia etiam intellectiva .. est ad *formas* universales *M.* i. 3. 80
Unde si *forma* huius ordinis reperitur in partibus *M.* i. 6. 16
cum sit ordo melior, sive *forma* ordinis *M.* i. 6. 20
Sunt enim huiusmodi *formae* quaedam compositioni contingentes *M.* i. 11. 20
species boni apprehensi, *forma* est eius, quae quidem *forma*, quemadmodum et aliae, una in se multiplicatur *M.* i. 15. 50 (*bis*)
ut anima et numerus, et aliae *formae* compositioni contingentes *M.* i. 15. 54
si contingat peccatum in *forma* artis, materiae .. imputandum *M.* ii. 2. 22
actio quaedam, quae .. eleemosynae *formam* haberet *M.* ii. 6. 60
Sicut ille deficeret .. qui finalem *formam* tantum intenderet, media vero per quae ad *formam* pertingeret, non curaret ; sic natura, si solam *formam* universalem .. intenderet *M.* ii. 7. 26, 27, 29
in multitudine disceptantium, sub *forma* tamen duelli *M.* ii. 11. 42
in *forma* duelli bellum gerentibus *M.* ii. 11. 60
licet de sua *forma* per aliquem locum teneat *M.* ii. 12. 61

[1] fecundius *A* [2] femina *R* [3] prius a viro quam *M* vel prius quam a viro *R*
[4] femineo *A* [5] ut trita *M* attrita *A* [6] fetere *R*

error potest esse in materia et in *forma* argumenti — *M.* iii. 4. 27
Si vero in *forma* sit peccatum, conclusio interimenda est .. ostendendo *formam* syllogisticam non esse servatam — *M.* iii. 4. 36, 38
Et ideo argumentum peccabat in *forma* — *M.* iii. 4. 153
propter quod peccatur in *forma* — *M.* iii. 5. 23
quatuor terminis, in quibus *forma* syllogistica non salvatur — *M.* iii. 7. 18
homo enim est id quod est per *formam* substantialem — *M.* iii. 12. 37
Pater vero est id quod est per *formam* accidentalem — *M.* iii. 12. 41
cum nulla *forma* accidentalis per se subsistat — *M.* iii. 12. 46
sciendum quod natura Ecclesiae *forma* est Ecclesiae. Nam quamvis natura dicatur de materia et *forma*, proprius tamen dicitur de *forma* .. *Forma* autem Ecclesiae nihil aliud est quam vita Christi — *M.* iii. 15. 10, 12, 13, 14
Unde ipse in Ioanne *formam* suae vitae relinquens — *M.* iii. 15. 20
Oppositum autem dicere vel sentire, contrarium *formae* — *M.* iii. 15. 51
certam *formam* locutionis a Deo cum anima prima concreatam fuisse — *V. E.* i. 6. 40
dico autem *formam* .. quantum ad rerum vocabula — *V. E.* i. 6. 42
qua quidem *forma* omnis lingua loquentium uteretur — *V. E.* i. 6. 46
Hac *forma* locutionis locutus est Adam, hac *forma* locutionis locuti sunt omnes posteri eius usque ad aedificationem turris .. hanc *formam* locutionis hereditati sunt filii Heber — *V. E.* i. 6. 49, 50, 53
nobilitatem ac rectitudinem suae *formae* pandentes — *V. E.* i. 12. 22
qui numeris imparibus, quemadmodum materia *formae*, subsistunt — *V. E.* ii. 5. 67
Sex .. inquirenda sunt, videlicet .. *forma* — *Ep.* x. 121
tria sunt in quibus pars .. variatur a toto, scilicet .. *forma* — *Ep.* x. 124
Forma vero est duplex, *forma tractatus* et *forma tractandi*. *Forma* tractatus est triplex .. *Forma* sive modus tractandi est *poeticus*, *fictivus*, *descriptivus* — *Ep.* x. 176 (*bis*), 177 (*bis*), 183
Et sic patet de *forma* partis per *formam* adsignatam totius. Nam si *forma* tractatus in toto est triplex — *Ep.* x. 247, 248 (*bis*)
Non eius potest esse propria *forma* divisio prima — *Ep.* x. 252
expositio literae .. est .. *formae* operis manifestatio — *Ep.* x. 286
'omnis intelligentia est plena *formis*' — *Ep.* x. 408
eo quod simpliciter et secundum *formam* arguendi non probat — *Ep.* x. 495
placuit .. *formam* totius disputationis calamo designare — *A. T.* 1. 17
Quaestio igitur fuit de .. figura, sive *forma*, duorum elementorum .. et voco hic *formam* illam, quam Philosophus ponit — *A. T.* 2. 2, 4
determinando de situ et *forma* duorum elementorum — *A. T.* 8. 15
ut omnes *formae* .. reducantur in actum — *A. T.* 18. 29
ut materia prima .. sit sub omni *forma* materiali — *A. T.* 18. 34
cum omnes *formae* .. sint in actu in Motore coeli — *A. T.* 18. 36
si omnes istae *formae* non essent semper in actu — *A. T.* 18. 40
cum omnes *formae* materiales generabilium et corruptibilium, praeter *formas* elementorum, requirant materiam — *A. T.* 18. 43, 45
quia est qualis est *forma* et situs duorum elementorum — *A. T.* 19. 16
cum aquam *formam* rotundam habere oporteat ubique circa centrum — *A. T.* 23. 35
quod aqua ascendat .. ad locum fontium in *forma* aquae — *A. T.* 23. 45
aquae generantur ibi .. ascendente materia in *forma* vaporis — *A. T.* 23. 48
tractatus de *forma* et situ duorum elementorum — *A. T.* 23. 62

formabilis. se habet .. sicut formativum ad *formabile* — *Ep.* x. 460 *et* 464

formale. Duo igitur *formalia* duelli apparent — *M.* ii. 10. 31
Quod si *formalia* duelli servata sunt — *M.* ii. 10. 41
Formale igitur est Ecclesiae, illud idem dicere — *M.* iii. 15. 48

formaliter. ad unum, quod est *formaliter* in suis voluntatibus, sicut qualitas una *formaliter* in glebis, scilicet gravitas — *M.* i. 15. 45, 46

formativus. se habet .. sicut *formativum* ad formabile — *Ep.* x. 460 *et* 464

formido. sicut ignoscendum esset illi, qui leonem in nubibus *formidaret* — *M.* iii. 4. 76
'. . Ozae repentinum supplicium non *formidans* . .' — *Ep.* viii. 68
formidolosior. Nulla etenim conditio delinquentis *formidolosior*, quam — *Ep.* vi. 61
formo. ars . . invenitur . . in materia *formata* per artem — *M.* ii. 2. 14
in virtute cuius aperiendae veritatis argumenta *formentur* — *M.* iii. 2. 5
formosus. puta cum *formosae* mulieres deformibus admiscentur — *V. E.* ii. 1. 90
formula. Itaque, *formula* consummata epistolae, ad introductionem — *Ep.* x. 87
forsan. '. . atque caeteris *forsan* vitio datum esset, si . .' — *M.* ii. 5. 162
Sed *forsan* melius est propositum prosequi — *M.* ii. 12. 21
de zelo *forsan* (ut dixi), non de superbia, contradicunt — *M.* iii. 3. 43
Et *forsan* suis insidiis . . hoc adscribunt — *Ep.* viii. 36
quae *forsan* non emeriti sed immeriti coacti posuerant — *Ep.* viii. 162
qualiter *forsan* pusillanimitas appeteret aliquorum — *Ep.* ix. 9
forsitan. veritas . . *forsitan* alicuius indignationis in me causa erit — *M.* iii. 1. 11
Forsitan et 'quis iste . . ?' indignanter obiurgabitis — *Ep.* viii. 67
ut nonnulli *forsitan* obiectarent — *Ep.* x. 22
fortasse. Pontifex . . zelo *fortasse* clavium [*sc.* veritati contradicit] — *M.* iii. 3. 39
fortassis. Et *fortassis* utilissimum foret ad illam habituandam — *V. E.* ii. 6. 78
forte. *Forte* recensentes pastas de more capellas — *Ecl.* i. 3
'*Forte* sub irriguos colles ubi Sarpina Rheno' — *Ecl.* ii. 41
Et *forte* sanctius est arbitrari, divinitus illud exivisse — *M.* ii. 12. 47
'. . ne comederemus nec tangeremus, ne *forte* moriamur' — *V. E.* i. 4. 17
forte primitus tunc . . Europae flumina . . potaverunt — *V. E.* i. 8. 11
Dicimus ergo quod *forte* non male opinantur — *V. E.* i. 15. 3
ne *forte* . . in coenum cespitare necesse sit — *V. E.* ii. 4. 31
licet etiam de duobus et *forte* de pluribus — *V. E.* ii. 13. 32
nisi *forte* novum aliquid . . hoc sibi praeroget — *V. E.* ii. 13. 90
nisi *forte* sit lenitati permixta — *V. E.* ii. 13. 100
ubi *forte* contra debitam celeritatem defecisse despicimur — *Ep.* i. 11
ne *forte* coelestis imber . . in vacuum de altissimo cadat — *Ep.* v. 74
ne *forte* vos liberet captivatos — *Ep.* vi. 148
Florentia (*forte* nescis ?) dira haec pernicies nuncupatur — *Ep.* vii. 142
fortior. *Ecce Deus fortior me, qui veniens dominabitur mihi* — *V. N.* 2. 25
fortis. Arrexit namque aures misericordes leo *fortis* de tribu Iuda — *Ep.* v. 17
fortuitus. Perlege, deprecor, *Fortuitorum Remedia* — *Ep.* iv. 53
fortuna. quanta malura, Atque *fortuna* ruinosa datur A colui — *Canz.* xxi. 11
'. . populique potentis . . Non cepit *fortuna* duos' — *M.* ii. 9. 90
cum iudicium a *fortuna* duelli quaerebant — *M.* ii. 10. 56
'. . Quorum virtuti belli *fortuna* pepercit . .' — *M.* ii. 10. 67
Heram vocabat *fortunam*, quam . . nos divinam providentiam — *M.* ii. 10. 70
fere *Fortunam* (ut dicam) incoepti poenituit — *M.* ii. 11. 45
donec *fortuna* permansit, humana secuti sunt — *V. E.* i. 12. 23
mulier . . meis auspitiis undique moribus et *fortunae* conformis — *Ep.* iii. 16
Nec ab inopina Parmensium *fortuna* sumatis audaciam — *Ep.* vi. 127
principum plerumque viros *fortuna* obscuros . . amicos fuisse — *Ep.* x. 32
fortunatus. *Fortunate* senex, falso ne crede favori — *Ecl.* ii. 55
Fortunate senex, fontes, et pabula nota Desertare . . nolis — *Ecl.* ii. 61
'. . et Insulae quas *Fortunatas* vocant' — *M.* ii. 3. 89
forum. non tunc duellum, sed *forum* sanguinis et iniustitiae dicendum — *M.* ii. 10. 75
Forum Iulii. *Forum Iulii* vero et Istria non nisi laevae Italiae esse possunt — *V. E.* i. 10. 54
foveo. spes quam frustra sine more *fovetis* — *Ep.* vi. 89
Quod ut gloriosa longanimitas *foveat* et defendat — *Ep.* viii. 142
Francus. quod . . Italorum *Francorum*que finibus et Oceano limitatur — *V. E.* i. 8. 27

alii *oil*.. affirmando loquuntur ; ut puta.. *Franci* — *V. E.* i. 8. 44

frango. quia *frangitur* radius rectus rei visibilis.. a convexo aquae — *A. T.* 23. 32

frater. Phoebae similis, *fratrem* diametraliter intuenti — *M.* i. 11. 35
'Ecce quam bonum et quam iucundum, habitare *fratres* in unum' — *M.* i. 16. 37
per tres Horatios *fratres* hinc, et per totidem Curiatios *fratres* inde in conspectu regum.. decertatum est — *M.* ii. 11. 30, 31
impietatis filii, qui..*fratres* expellunt — *M.* iii. 3. 121
per sanctae religionis virum *fratrem* L. — *Ep.* i. 48
ceu relatu prefati vestri nuntii *fratris* L. narrabitur — *Ep.* i. 58
Sub hoc, *frater* carissime.. te exhortor — *Ep.* iv. 50

fraternitas. quantis.. consiliis.. nostra *fraternitas*.. indigeat — *Ep.* i. 9

fraxineus. *Fraxineam* silvam, tiliis platanisque frequentem — *Ecl.* ii. 9

fremo. 'Quare *fremuerunt* gentes, et populi meditati sunt inania?..' — *M.* ii. 1. 1 *et* 31
gentes.. contra Romani populi praeeminentiam *fremuisse* — *M.* ii. 1. 23
'.. gravidam imperiis, belloque *frementem* Italiam..' — *M.* ii. 7. 84
Maxime enim *fremuerunt*, et inania meditati sunt.. qui — *M.* ii. 12. 1
in Romani principis.. gloriam *fremuistis* — *Ep.* vi. 32

frenum. nisi homines tamquam equi.. in camo et *freno* compescerentur — *M.* iii. 16. 74

frequens. Fraxineam silvam, tiliis platanisque *frequentem* — *Ecl.* ii. 9

frequenter. *Heu miser! quia frequenter impeditus ero deinceps* — *V. N.* 2. 37
per.. repercussionem *frequenter* videtur assumptum — *V. E.* ii. 12. 60

frequentior. in usu *frequentiori* habentur — *V. E.* ii. 5. 14

frequentissime. et huiusmodi stantiis usus est Arnaldus Danielis *frequentissime* — *V. E.* ii. 13. 10

frequentius. quae falsarum opinionum seminaria *frequentius* esse solent — *Ep.* iii. 4

frequento. tria carmina *frequentandi* praerogativam habere videntur — *V. E.* ii. 12. 7
Templa.. quotidie matronarum *frequentata* concursu — *Ep.* vi. 112

fretus. illa reverentia *fretus*, quam pius filius debet patri — *M.* iii. 3. 129

frigesco. viscera vestra nimium dilatata *frigescent* — *Ep.* vi. 139

frigus. Scythas, qui.. intolerabili quasi algore *frigoris* premuntur — *M.* i. 14. 46

frondator. caput, cui iam *frondator*.. festinat cernere frondes — *Ecl.* ii. 86

frondesco. ut ira.. in te velut ramus insitionis..*frondesceret* — *Ep.* viii. 168

frondifer. Transeuntes nunc humeros Apennini *frondiferos* — *V. E.* i. 14. 2

frons (1). Circuit haec humilis, et tectus *fronde* saligna.. alveolus — *Ecl.* i. 14
Et refluant undae, *frondes* et Maenala nutent — *Ecl.* i. 23
Me vocat ad *frondes* versa Peneide cretas — *Ecl.* i. 33
capillos.. abscondere canos *Fronde* sub inserta — *Ecl.* i. 44
Tityrus.. defensus acerna *Fronde*.. incumbebat — *Ecl.* ii. 13
in alta Virgine perpetuas festinat cernere *frondes* — *Ecl.* ii. 87

frons (2). si ante non fiat repetitio, stantiam dicimus habere *frontem* — *V. E.* ii. 10. 39
frons cum versibus.. se habere diversimode [*sc.* potest] — *V. E.* ii. 11. 8
nam quandoque *frons* versus excedit in syllabis et carminibus — *V. E.* ii. 11. 11
ut si *frons* esset pentametra, et quilibet versus esset dimeter, et metra *frontis* eptasyllaba.. essent — *V. E.* ii. 11. 16, 18
Quandoque versus *frontem* superant syllabis et carminibus — *V. E.* ii. 11. 20
Fuit haec tetrametra *frons* tribus endecasyllabis et uno eptasyllabo contexta — *V. E.* ii. 11. 23
Et quemadmodum dicimus de *fronte*, et de versibus. Possent etenim versus *frontem* superare[1] carminibus[2] — *V. E.* ii. 11. 29, 30
et *frons* esset pentametra duobus endecasyllabis et tribus eptasyllabis contexta — *V. E.* ii. 11. 33
quemadmodum diximus *frontem* posse superare carminibus — *V. E.* ii. 11. 42
et hoc esse non potest nisi ubi *frons* est, vel cauda — *V. E.* ii. 12. 26

[1] frontem superare *M* superare frontem *R*   [2] carminibus *add. R*

nec numerus impar carminum potest esse ubi *frons*.. non est — *V.E.* ii. 12. 30
prout sunt [*sc.* rithimi] in *fronte* vel in cauda — *V.E.* ii. 13. 48
Frontinus. alios qui usi sunt altissimas prosas, ut.. *Frontinum* — *V.E.* ii. 6. 83
fructifer. viride germinetis, viride dico *fructiferum* verae pacis — *Ep.* v. 80
fructifico. 'lignum, quod.. *fructificat* in tempore suo' — *M.* i. 1. 11
publicae utilitati non modo turgescere, quinimo *fructificare* — *M.* i. 1. 18
fructus. Nam quem *fructum* ferat ille, qui..? — *M.* i. 1. 19
'A *fructu* frumenti, vini et olei multiplicati sunt' — *M.* i. 15. 23
fructus eorum vel.. non vidit, vel.. minime degustavit — *M.* iii. 3. 89
fructuum pro Ecclesia pro Christi pauperibus dispensator — *M.* iii. 10. 129
'De *fructu* lignorum quae sunt in paradiso vescimur; de *fructu* vero ligni quod est in medio paradisi..' — *V.E.* i. 4. 13, 15
agricolis, qui *fructum* iustitiae reddant in tempore messis — *Ep.* v. 34
frugi. ad calamum *frugi* operis redeuntes — *V.E.* ii. 1. 2
fruitio. beatitudinem.. quae consistit in *fruitione* divini aspectus — *M.* iii. 16. 49
frumentum. 'A fructu *frumenti*, vini et olei multiplicati sunt' — *M.* i. 15. 23
fruor. ut Redemptor.. non lingua confusionis sed gratiae *frueretur* — *V.E.* i. 6. 59
frustatorius. cupidinem.. minis *frustatoriis* cohibentem.. vos — *Ep.* vi. 153
frustra. Se non, ciascun disio sarebbe *frustra* — *Par.* iv. 129
quod si aliter aliquid agere conetur, *frustra* conatur — *M.* i. 13. 19
Frustra loqueris, cum tu sis alius ab eo quod loqueris — *M.* i. 13. 31
Si.. potest fieri per A tantum, *frustra* ibi adsumitur B — *M.* i. 14. 7
idem inconveniens, quod alterum scilicet esset *frustra* — *M.* ii. 6. 29
Sed praestat ad propositum repedare quam *frustra* loqui — *V.E.* i. 12. 43
spes quam *frustra* sine more fovetis — *Ep.* vi. 88
quae quidem differentiae *frustra* esse non possunt — *A.T.* 21. 23
frustror. natura universalis non *frustratur* suo fine; unde, licet natura particularis.. ab intento fine *frustretur* — *A.T.* 18. 21, 24
frutex. perplexos *frutices* atque sentes prius eiciamus de silva — *V.E.* i. 11. 5
Nonne quotidie extirpat sentosos *frutices* de Italica silva? — *V.E.* i. 18. 12
fugatrix. 'scuticam vitiorum *fugatricem* ostendimus' — *Ep.* ii. 14
fugio. Quae male gliscentem timide *fugere* Pyreneum — *Ecl.* ii. 66
iudicatur, et ultimo iudicans prosequitur sive *fugit* — *M.* i. 12. 21
ut refert Philosophus in iis quae de moribus *fugiendis* — *M.* ii. 3. 56
fugient Philistei et liberabitur Israel — *Ep.* vii. 182
'Quo ibo a spiritu tuo? et quo a facie tua *fugiam*?..' — *Ep.* x. 417
fugo. 'Quousque fui vobiscum, recepti eratis, nunc *fugabimini*..' — *M.* iii. 9. 51
fulcio. inquirere de iis in quibus nullius auctoritate *fulcimur* — *V.E.* i. 9. 4
fulgentissimus. innotescit.. per illud *fulgentissimum* speculum — *V.E.* i. 2. 18
fulgeo. progenies maxima Tuscanorum, quae tanto viro *fulgebat* — *Ep.* ii. 20
fulgor. non tamen omnino inest in *fulgore* suae puritatis — *M.* i. 11. 42
fulgoro. cum.. moveatur aër.. ut.. ignem *fulgoret* — *V.E.* i. 4. 60
fulgur. subito heu! mulier, ceu *fulgur* descendens, apparuit — *Ep.* iii. 14
cum sublimis aquila *fulguris* instar descendens affuerit — *Ep.* v. 53
fulmen. Sed recensete *fulmina* Federici prioris — *Ep.* vi. 135
fumo. '.. Quem tibi iam Troia peperit *fumante* Creusa' — *M.* ii. 3. 101
fumus. quaedam magnanimitatis sunt opera, quaedam *fumi* — *V.E.* ii. 7. 19
Vere *fumos*, evaporante sanie, vitiantes exhalat — *Ep.* vii. 157
funda. Goliam hunc in *funda* sapientiae tuae.. prosterne — *Ep.* vii. 179
fundamentalis. Decretales.. *fundamentali* tamen Scripturae postponendas esse — *M.* iii. 3. 95
fundamentum. qui respectus est *fundamentum* iuris in rebus a natura positum — *M.* ii. 7. 16
cum inseparabiliter iuris *fundamentum* ordini sit annexum — *M.* ii. 7. 20
asserentem, traditiones Ecclesiae fidei *fundamentum* — *M.* iii. 3. 62

sicut Ecclesia suum habet *fundamentum*, sic et Imperium suum: nam Ecclesiae *fundamentum* Christus est. Unde Apostolus ad Corinthios: '*Fundamentum* aliud nemo potest ponere..' — *M.* iii. 10. 48, 49, 50
Imperii vero *fundamentum* ius humanum est — *M.* iii. 10. 54
sicut Ecclesiae *fundamento* suo contrariari non licet — *M.* iii. 10. 56

fundo (1). per interemptionem sensus in quo *fundatur* argumentum — *M.* iii. 9. 11
'..et aridam *fundaverunt* manus eius' — *M.* iii. 15. 38
'..et aridam *fundaverunt* manus eius' — *Ep.* v. 115
dico quod illa ratio *fundatur* in falso — *A. T.* 23. 40

fundo (2). Fabricius.. verba sibi convenientia *fundens* — *M.* ii. 5. 95

fungor. Augusti Romanorum auctoritate *fungentis* edictum — *M.* ii. 12. 53
Samuelem, qui vice Dei de praecepto *fungebatur* — *M.* iii. 6. 6
Imperii auctoritate *fungenti* scindere Imperium non licet — *M.* iii. 10. 69

funiculus. Sed attendatis ad *funiculum*, attendatis ad ignem — *Ep.* viii. 60

funus. cum.. vox.. in matris Ecclesiae quasi *funere* audiatur — *Ep.* viii. 102

fur. Nam licet *fur* de furto subveniat pauperi — *M.* ii. 6. 56

furca. '..Ultra Caudinas superavit vulnera *furcas*' — *M.* ii. 11. 51

furialiter. Amata.. quae.. generum.. in bella *furialiter* provocavit — *Ep.* vii. 151

furibundus. quamvis longa sitis in dubium quae sunt certa.. *furibunda* deflectat — *Ep.* vii. 34

furio. Sed attendit ad laqueum mulier *furiata* quo se innectat — *Ep.* vii. 171

furo. Videbitis plebem circumquaque *furentem* — *Ep.* vi. 107

furtim. Cumque Galli.. Capitolium *furtim* subirent — *M.* ii. 4. 43

furtivus. 'Nec iam *furtivum* Dido meditatur amorem..' — *M.* ii. 3. 106

furtum. Nam licet fur de *furto* subveniat pauperi — *M.* ii. 6. 56

fustis. *fustibus* torquibusque paratis — *V. E.* ii. 5. 73
Praeparatis *fustibus* torquibusque ad fascem — *V. E.* ii. 8. 1

futurus *v.* **fore**

G

G. gibbus aquae sit in quo H, gibbus vero terrae in quo *G* — *A. T.* 13. 15

Gades. a *Gadibus*.. usque ad ostia fluminis Ganges — *A. T.* 19. 41

Galatea. quando *Galatea* relicti Acidis.. discerpere viscera vidit — *Ecl.* ii. 78

Galenus. bene *Galenus* inquit: 'Tales duplici tempore indigere..' — *M.* i. 13. 45

Gallus (1). Cumque *Galli*.. Capitolium furtim subirent.. anserem.. cecinisse *Gallos* adesse.. contestantur — *M.* ii. 4. 42, 46
'..*Gallos* in limine adesse canebat' — *M.* ii. 4. 57

Gallus (2). *Gallum* Pisanum.. [*sc.* cuius] dicta.. non curialia — *V. E.* i. 13. 9

Ganges. a Gadibus.. usque ad ostia fluminis *Ganges* — *A. T.* 19. 43

Garamas. Aliter.. regulari oportet Scythas.. et aliter *Garamantes* — *M.* i. 14. 47

garrio. Omnes enim, quae *garrio*, murmurant aut cogitant aut somniant — *Ep.* viii. 124

garrulitas. a Ferrariensibus vero.. aliqualem *garrulitatem* — *V. E.* i. 15. 17
Nam propriae *garrulitati* assuefacti — *V. E.* i. 15. 23

garrulus. Iam *garrulus* factus sum: vos me coegistis — *Ep.* viii. 132

gassarra. 'Fo voto a Dio, che in *gassarra* eie lo comuno de Lucca' — *V. E.* i. 13. 24

gaudeo. adeo ut fere quilibet sua propria specie videatur *gaudere* — *V. E.* i. 3. 6
stantia est quae solis endecasyllabis *gaudet* esse contexta — *V. E.* ii. 12. 15
qui publicis quibuscumque *gaudetis* — *Ep.* v. 108

gaudium. Inde per inflatos calamos interna recludit *Gaudia* — *Ecl.* i. 21
rationabile est quod ante qui fuit inciperet a *gaudio*: et quod nullum *gaudium* sit extra Deum sed totum in Deo, et ipse Deus totus sit *gaudium*, consequens est quod — *V. E.* i. 4. 38, 39, 41

Et nos *gaudium* expectatum videbimus — *Ep.* v. 8
ut . . Patriae triumphantis *gaudia* mereremur — *Ep.* vii. 5
ita tunc cives . . confusionis miserias in *gaudio* recolemus — *Ep.* vii. 189
ea quae maxime allectiva sunt . . scilicet *gaudia* Paradisi — *Ep.* x. 337

Gelboe. adeo roris altissimi, ceu cacumina *Gelboe*, vos fecit exsortes — *Ep.* vi. 68

gelidus. silvis *gelida* cum valle relictis — *Ecl.* ii. 92
'. . Quos premunt septem *gelidi* triones . .' — *M.* ii. 9. 96

geminatio. pexa . . illa, quae . . sine duarum liquidarum *geminatione* — *V. E.* ii. 7. 44

gemino. ut si Delia *geminatur* in coelo, *geminetur* et Delius — *Ep.* vi. 55 (*bis*)

gemisco. quemadmodum . . exules in Babylone, *gemiscimus* — *Ep.* vii. 188

gemo. cum . . moveatur aër . . ut . . aquam *gemat* — *V. E.* i. 4. 60

gener. quem fata negabant *generum* sibi adscire non timuit — *Ep.* vii. 150

generabilis. Sicut necesse est multitudinem [*sc.* esse] rerum *generabilium* — *M.* i. 3. 73
formae materiales *generabilium* et corruptibilium — *A. T.* 18. 44

generalis. quoniam quod diffinitum est pluribus *generale* videtur, resumentes diffinitum iam *generale* vocabulum — *V. E.* ii. 8. 64, 65
sacratissimi Caesarei Principatus . . Vicario *generali* — *Ep.* x. *tit.* 4
Haec est sententia secundae partis prologi in *generali* — *Ep.* x. 599

generaliter. virtutem habemus, ut *generaliter* illam intelligamus — *V. E.* i. 16. 30
prout accipitur *generaliter*, et prout per superexcellentiam — *V. E.* ii. 8. 75
generaliter omnes [*sc.* sensus mystici] dici possunt allegorici — *Ep.* x. 157

generatio. quod corruptio unius *generatio* sit alterius in anima reformati — *Ep.* iv. 23
ut patet per Philosophum . . secundo *de Generatione Animalium* — *A. T.* 13. 42

genero. *generat* enim homo hominem et sol — *M.* i. 9. 6
quos in aqua et spiritu *generas* tibi filios ad ruborem ! — *Ep.* viii. 109
per modum pulsionis, *generando* vapores pellentes — *A. T.* 21. 45
aquae *generantur* ibi . . ascendente materia in forma vaporis — *A. T.* 23. 46

generosus. Pyrrhus ille, tam moribus Aeacidarum quam sanguine *generosus* — *M.* ii. 10. 58
Estne ista revocatio *generosa*, qua Dantes . . revocatur . . ? — *Ep.* ix. 27

Genesis. Dicunt enim primo, secundum scripturam *Geneseos* — *M.* iii. 4. 11
Secundum quidem quod in principio legitur *Genesis* — *V. E.* i. 4. 9

genitivus. sera poenitentia hoc a modo veniae *genitiva* non erit — *Ep.* vi. 193

genitor. Andromache de Ascanio filio Aeneam *genitorem* interrogat — *M.* ii. 3. 98
Iohannes . . qui vestigia magni *genitoris* observans — *Ep.* vii. 97

genitrix. 'Non illum nobis *genitrix* pulcherrima talem Promisit . .' — *M.* ii. 7. 82
Haec est vipera versa in viscera *genitricis* — *Ep.* vii. 144
Cupiditatem . . quae . . semper impietatis . . est *genitrix* — *Ep.* viii. 107

gens. *Deus, venerunt gentes* . . Le donne incominciaro — *Purg.* xxxiii. 1
facta est quasi vidua domina gentium — *V. N.* 29. 3
Est enim [*sc.* humana universitas] quoddam totum . . ad *gentes* — *M.* i. 7. 5
nec *gens* propter Regem ; sed e converso . . Rex propter *gentem* — *M.* i. 12. 74, 76
'Quare fremuerunt *gentes*, et populi meditati sunt inania ? . .' — *M.* ii. 1. 1 *et* 32
gentes . . contra Romani populi praeeminentiam fremuisse — *M.* ii. 1. 21
'Postquam res Asiae Priamique evertere *gentem* . .' — *M.* ii. 3. 65
'. . fama minores Italiam dixisse ducis de nomine *gentem* . .' — *M.* ii. 3. 83
quin natura locum et *gentem* disposuerit . . ad . . principandum — *M.* ii. 7. 60
Quis autem fuerit locus, et quae *gens* — *M.* ii. 7. 63
'. . melius et divinius vero *genti* et civitati' — *M.* ii. 8. 19
Xerxes . . cum tanta multitudine *gentium* mundum invasit — *M.* ii. 9. 50
'. . non quasi *gentem* meam habens aliquid accusare . .' — *M.* iii. 13. 51
locutioni vulgarium *gentium* prodesse tentabimus — *V. E.* i. 1. 12
plerasque . . *gentes* . . utiliori sermone uti quam Latinos — *V. E.* i. 6. 37

quod .. istarum trium *gentium* progrediantur Vulgaria — *V. E.* i. 8. 46
convenientes in eodem nomine *gentis*, ut Neapolitani et Caetani — *V. E.* i. 9. 40
per eandem *gentem* sermo variatur .. successive per tempora — *V. E.* i. 9. 85
cum de communi consensu multarum *gentium* fuerit regulata — *V. E.* i. 9. 98
in improperium istarum trium *gentium* cantiones .. inventae sunt — *V. E.* i. 11. 22
nec quidquid Florentinae *gentis* reperitur in terris — *Ep.* i. 41
coelum .. auspicia *gentium* blanda serenitate confortat — *Ep.* v. 7
'.. sicut et *gentes* ambulant in vanitate sensus' — *Ep.* v. 161
atque ulciscaris illum qui misit te, de *gente* brutali — *Ep.* vii. 110
'.. facta est quasi vidua domina *gentium*!' — *Ep.* viii. 3
Paulus *gentium* praedicator — *Ep.* viii. 25
Iudaei, Saraceni, et *gentes* sabbata nostra rident — *Ep.* viii. 34

gentile. Dom. Guido Guinizelli: 'Nè fa amor, prima che *gentil* core, Nè cor *gentil*[1], prima ch' amor, natura' — *V. E.* i. 9. 29, 30
Guido Guinizelli: 'Al cor *gentil*[2] ripara sempre Amore' — *V. E.* ii. 5. 42

gentilis. sicut dicit Thomas in tertio suo contra *Gentiles* — *M.* ii. 4. 6
Numa Pompilio .. ritu *Gentilium* sacrificante — *M.* ii. 4. 31
apud *Gentiles* figuratus fuit in illo duello Herculis et Antaei — *M.* ii. 8. 79
Hanc veritatem etiam *gentiles* .. cognoscebant — *M.* ii. 10. 54
Et si *gentiles* aliud peterent — *M.* ii. 10. 87

genus. finis universalis civilitatis humani *generis* — *M.* i. 2. 51
finis .. ad quem .. *genus* humanum Deus .. in esse producit — *M.* i. 3. 17
necesse est multitudinem esse in humano *genere* — *M.* i. 3. 70
ad quod humanum *genus* prima bonitas in esse produxit — *M.* i. 3. 89
proprium opus humani *generis* totaliter accepti, est actuare — *M.* i. 4. 2
genus humanum .. ad proprium suum opus .. facillime se habet — *M.* i. 4. 11
per quod optime *genus* humanum pertingit ad opus proprium — *M.* i. 4. 34
Nunc constat quod totum humanum *genus* ordinatur ad unum — *M.* i. 5. 66
humanum *genus* bene se habet .. quando .. Deo adsimilatur. Sed *genus* humanum maxime Deo adsimilatur quando maxime est unum .. Sed tunc *genus* humanum maxime est unum, quando — *M.* i. 8. 17, 19, 25
humanum *genus* uni Principi subiacens maxime Deo adsimilatur — *M.* i. 8. 29
Humanum *genus* filius est coeli — *M.* i. 9. 4
Ergo optime se habet humanum *genus*, cum — *M.* i. 9. 8
humanum *genus* tunc optime se habet, quando — *M.* i. 9. 16
'O felix hominum *genus*, Si vestros animos amor .. regat!' — *M.* i. 9. 26
Et humanum *genus*, potissime liberum, optime se habet — *M.* i. 12. 1
quis erit qui humanum *genus* optime se habere non dicat ..? — *M.* i. 12. 45
Genus humanum, solum imperante Monarcha, sui .. gratia est — *M.* i. 12. 55
tyrannides, quae in servitutem cogunt *genus* humanum — *M.* i. 12. 60
Ergo *genus* humanum sub Monarcha existens, optime se habet — *M.* i. 12. 91
humanum *genus* potest regi per unum supremum principem — *M.* i. 14. 27
cum dicitur, humanum *genus* potest regi per unum .. principem — *M.* i. 14. 30
ut humanum *genus* secundum sua communia .. ab eo regatur — *M.* i. 14. 52
Ergo melius est humanum *genus* per unum regi, quam per plura — *M.* i. 14. 74
umanum *genus* optime se habere, cum ab uno regitur — *M.* i. 14. 83
in omni *genere* rerum illud est optimum, quod est maxime unum — *M.* i. 15. 10
genus humanum optime se habens est quaedam concordia. Nam sicut unus homo .. sic totum *genus* humanum. Ergo *genus* humanum optime se habens, ab unitate .. dependet — *M.* i. 15. 58, 64, 65
necesse est, ad optime se habere humanum *genus* — *M.* i. 15. 79
Et quod tunc humanum *genus* fuerit felix — *M.* i. 16. 13
O *genus* humanum! quantis procellis .. agitari te necesse est — *M.* i. 16. 26

[1] cor gentil *M* gentil cor *R* [2] gentile *R*

ad ostendendum *genus* humanum liberum a iugo ipsorum — *M.* ii. 1. 43
ut publica pro salute humani *generis* procuraret — *M.* ii. 5. 39
'. . se . . e continenti *genere* tertiam victimam . .' — *M.* ii. 5. 157
Cum ergo finis humani *generis* sit — *M.* ii. 7. 36
in his duobus decertandi *generibus* ita se habet res, ut — *M.* ii. 8. 87
in illa singulari *generis* humani descriptione — *M.* ii. 12. 44
supra totum humanum *genus* iurisdictionem habens — *M.* ii. 13. 41
cum totum humanum *genus* in carne illa Christi . . puniretur — *M.* ii. 13. 43
supra totum humanum *genus* . . iurisdictionem non habuisset — *M.* ii 13. 46
contra veritatem . . tria hominum *genera* maxime colluctantur — *M.* iii. 3. 34
pro omni eo quod sub *genere* animalis comprehenditur — *M.* iii. 8. 29
humanum *genus* uni velle, et uni nolle tenere subiectum — *M.* iii. 10. 37
dicentes : Omnia quae sunt unius *generis* reducuntur ad unum, quod est mensura omnium quae sub illo *genere* sunt. Sed omnes homines sunt unius *generis* — *M.* iii. 12. 4, 6, 7
cum dicunt : Ea quae sunt unius *generis* oportet reduci ad aliquod unum de illo *genere* . . verum dicunt — *M.* iii. 12. 20, 21
verum dicunt, dicentes quod omnes homines sunt unius *generis* — *M.* iii. 12. 24
omnes homines esse reducendos ad unum metrum in suo *genere* — *M.* iii. 12. 27
formam substantialem, per quam sortitur speciem et *genus* — *M.* iii. 12. 39
formam accidentalem . . per quam sortitur speciem quamdam et *genus*, et reponitur sub *genere* ad aliquid sive relationis — *M.* iii. 12. 43, 44
habent . . reduci ad aliquod exsistens sub illo *genere* — *M.* iii. 12. 58
habent reduci . . ad exsistentem maxime unum in *genere* suo — *M.* iii. 12. 66
aureum sigillum . . dicens : Non sum mensura in aliquo *genere* — *M.* iii. 15. 43
cum sit metrum in *genere* metallorum — *M.* iii. 15. 45
qui . . humanum *genus* perduceret ad vitam aeternam — *M.* iii. 16. 78
qui . . *genus* humanum ad temporalem felicitatem dirigeret — *M.* iii. 16. 80
nisi . . *genus* humanum liberum in pacis tranquillitate quiescat — *M.* iii. 16. 85
nobilior est vulgaris, tum quia prima fuit humano *generi* usitata — *V. E.* i. 1. 36
Oportuit ergo *genus* humanum . . rationale signum . . habere — *V. E.* i. 3. 13
tam egregium humani *generis* actum . . profluisse — *V. E.* i. 4. 22
post praevaricationem humani *generis* — *V. E.* i. 4. 36
Dispudet heu nunc humani *generis* ignominiam renovare ! — *V. E.* i. 7. 2
pene totum humanum *genus* ad opus iniquitatis coierat — *V. E.* i. 7. 39
tottot idiomatibus tunc *genus* humanum disiungitur — *V. E.* i. 7. 59
in omni *genere* rerum[1] unum oportet esse, quo *generis* illius omnia comparentur et ponderentur — *V. E.* i. 16. 9, 10
unumquodque mensurabile fit, secundum quod in *genere* est, illo quod simplicissimum est in ipso *genere* — *V. E.* i. 16. 24, 25
quod optimum est in *genere* suo, si suis inferioribus misceatur — *V. E.* ii. 1. 22
vel gratia *generis*, vel speciei, vel individui convenit — *V. E.* ii. 1. 43
nobis non convenit hoc [*sc.* vulgare illustre] gratia *generis* — *V. E.* ii. 1. 45
ut sub tanti serenitate praesidii *genus* mortale quiesceret — *Ep.* vi. 6
Sex . . inquirenda sunt, videlicet . . *genus philosophiae* — *Ep.* x. 121
Et est comoedia *genus* quoddam poeticae narrationis — *Ep.* x. 194
Sunt et alia *genera* narrationum poeticarum — *Ep.* x. 226
Genus vero *philosophiae* . . est morale negotium, sive *Ethica* — *Ep.* x. 271
et hoc maxime in admirabili *genere* causae — *Ep.* x. 323
patet per veram demonstrationem de *genere* illarum — *A. T.* 12. 61
circa unumquodque *genus* in tantum certitudo quaerenda est — *A. T.* 20. 16

geometra. *geometra* circuli quadraturam ignorat — *M.* iii. 3. 9

geometria. videbatur patere per ea, quae demonstrata sunt in *geometria* — *A. T.* 3. 15

[1] genere rerum *M* rerum genere *R*

geometricus. Maior . . demonstratur in theorematibus *geometricis* — *A. T.* 15. 21
Gerardus. *Gerardus* de Borneil[1]: 'Sim sentis fezelz amics . .' — *V. E.* i. 9. 23
Gerardum de Bornello, rectitudinem [*sc.* poetasse invenimus] — *V. E.* ii. 2. 81
Gerardus: 'Per solaz reveillar che s'es trop endormitz' — *V. E.* ii. 2. 88
Gerardus de Bornello[2]: 'Ara ausirez encabalitz cantars' — *V. E.* ii. 5. 25
Gerardus: 'Si per mon Sobre-Totz no fos' — *V. E.* ii. 6. 54
germino. Cumque duo populi ex ipsa Troiana radice in Italia *germinassent* — *M.* ii. 11. 23
velut foecunda vallis concipiatis, ac viride *germinetis* — *Ep.* v. 79
gero. '. . bella aut pro sociis aut de Imperio *gerebantur* . .' — *M.* ii. 5. 58
'. . ex eo natus, cum Pyrrho bellum *gerens* . .' — *M.* ii. 5. 155
'Sed bella quibus Imperii corona proposita est, minus acerbe *gerenda* sunt' — *M.* ii. 10. 40
Scipione vero pro Italis, Hannibale pro Africanis in forma duelli bellum *gerentibus*, Italis Afri succubuerunt — *M.* ii. 11. 61
Erat enim Herodes non vicem Tiberii *gerens* — *M.* ii. 13. 55
qui Caesaris ibi auctoritate vicaria *gerebat* officium — *Ep.* v. 160
gestum. Titus Livius, *gestorum* Romanorum scriba egregius — *M.* ii. 3. 33
Livius in bello Punico inter alia *gesta* conscribit — *M.* ii. 4. 64
Quod . . bonum praefatum intenderit . . *gesta* sua declarant — *M.* ii. 5. 33
de quibusdam *gestis* tam summi Pontificis, quam . . Imperatoris — *M.* iii. 4. 7
'Non omnia quae *gesta* narrantur . .' — *M.* iii. 4. 52
quae [*sc.* argumenta] in *gestis* Romanis . . radicantur — *M.* iii. 10. 15
ne . . imperfecte, antiquorum attingeremus . . *gesta* — *V. E.* i. 9. 105
si . . usque ad Octaviani triumphos mundi *gesta* revisere vacet — *Ep.* v. 131
gestus. biblia cum Troianorum Romanorumque *gestibus* compilata — *V. E.* i. 10. 18
Ghisilerius. Guido *Ghisilerius* . . et alii poetantes Bononiae — *V. E.* i. 15. 42
ab eptasyllabo tragice principiasse . . Guidonem de *Ghisileriis* — *V. E.* ii. 12. 40
gia. '. . Cita cita sen *gia* 'n grande aina' — *V. E.* i. 11. 29
giammai. Cinus . . 'Non spero che *giammai*[3] per mia salute' — *V. E.* ii. 5. 48
gibbosus. vel quod, concentrica existens, esset *gibbosa* in aliqua parte — *A. T.* 10. 8
dico, quod aquam esse *gibbosam* est etiam impossibile — *A. T.* 13. 3
nisi terra sit . . *gibbosa* supra centralem circumferentiam — *A. T.* 13. 10
gibbus. Et ideo *gibbus* aquae sit in quo H, *gibbus* vero terrae in quo G — *A. T.* 13. 14 (*bis*)
aqua *gibbi* erit sursum per respectum ad superficiem ubi est F — *A. T.* 13. 23
aqua *gibbi* dilabetur, donec coaequetur ad D cum — *A. T.* 13. 26
et sic impossibile erit permanere *gibbum*, vel esse — *A. T.* 13. 29
quod aqua non habeat *gibbum* extra circumferentiam regularem — *A. T.* 13. 33
sed totum suppositum potest fieri per solum *gibbum* terrae, ut infra patebit; ergo non est *gibbus* in aqua — *A. T.* 13. 37, 38
impossibile est aquam . . esse cum aliquo *gibbo* — *A. T.* 14. 4
quod terra emergat per *gibbum* . . indubitabiliter patet — *A. T.* 19. 21
si circumferentiae sunt regulares sine *gibbo* vel *gibbis* — *A. T.* 23. 8 (*bis*)
non est verum, nisi per *gibbum* qui est in terra — *A. T.* 23. 12
gigas. Praesumpsit . . homo, sub persuasione *gigantis* — *V. E.* i. 7. 26
gigno. Deus per nuncium facere non potest, *genita* non esse *genita* — *M.* iii. 6. 51, 52
Federicus Caesar et bene *genitus*[4] eius Manfredus — *V. E.* i. 12. 21
giorno. cum diximus: 'Al poco *giorno*, ed al gran cerchio d'ombra' — *V. E.* ii. 10. 28
Et nos dicimus: 'Al poco *giorno*' — *V. E.* ii. 13. 14
gire. Fabrutius: 'Lo mio lontano *gire*' — *V. E.* i. 15. 50
'Lo mio lontano *gire*' — *V. E.* ii. 12. 46
v. ***gia***

[1] Brunel *R* [2] B. *R* [3] giammai *M* già mai *R* [4] bene genitus *M* benegenitus *R*

gladius. Accipiunt .. illud Lucae .. 'Ecce duo *gladii* hic ;' et dicunt, quod per illos duos *gladios* duo .. regimina intelliguntur — *M.* iii. 9. 3, 4
illos duos *gladios* .. duo praefata regimina importare — *M.* iii. 9. 12
'.. et qui non habet, vendat tunicam, et emat *gladium*' — *M.* iii. 9. 42
non enim dixit: Ematis, vel habeatis duos *gladios* — *M.* iii. 9. 44
parum supra verba praemissa de *gladiis* — *M.* iii. 9. 100
Dicit etiam ipsum *gladio* percussisse ministri servum — *M.* iii. 9. 108
cum de duobus *gladiis* loquebatur — *M.* iii. 9. 126
referenda sunt ad sensum illius *gladii* de quo scribit Matthaeus sic : '.. non veni pacem mittere, sed *gladium* ..' — *M.* iii. 9. 131, 134
Talem *gladium* Christum emere praecipiebat — *M.* iii. 9. 139
quod Christus dicebat, se venisse facturum per *gladium* — *M.* iii. 9. 144
exuti iam *gladiis*, arbitrio vestro .. subimus — *Ep.* i. 56
qui, percutiens malignantes, in ore *gladii* perdet eos — *Ep.* v. 32
si *gladius* eius qui dicit 'mea est ultio,' de coelo non cecidit — *Ep.* vi. 22

gleba. plures *glebas* diceremus concordes, propter condescendere — *M.* i. 15. 38
qualitas una formaliter in *glebis*, scilicet gravitas — *M.* i. 15. 46
'.. Terra antiqua, potens armis atque ubere *glebae* ..' — *M.* ii. 3. 81
glebis exustae animositatis occatis — *Ep.* v. 72
praeterea sit *gleba* terrae in Z, et ibidem sit quantitas aquae — *A. T.* 12. 28

glisco. Quae male *gliscentem* timide fugere Pyreneum — *Ecl.* ii. 66

gloria. *Gloria in excelsis*, tutti, *Deo* Dicean — *Purg.* xx. 136
ut palmam tanti bravii primus in meam *gloriam* adipiscar — *M.* i. 1. 35
'*Gloria* in altissimis Deo, et in terra pax ..' — *M.* i. 4. 23
sicut .. scribae Romanae rei ad *gloriam* ipsius commemorant — *M.* ii. 4. 70
Cuius *gloria* renovatur in sexto Poetae nostri — *M.* ii. 5. 117
de imperii *gloria* in militiae multitudine decertantibus — *M.* ii. 11. 57
'.. in laudem et *gloriam* gratiae suae ..' — *M.* ii. 13. 20
'.. secundum divitias *gloriae* suae ..' — *M.* ii. 13. 24
vulgare .. suos honore sublimat et *gloria* — *V.E.* i. 17. 18
qui huius dulcedine *gloriae* nostrum exilium postergamus — *V.E.* i. 17. 37
gloria plebis tuae, clementissimus Henricus — *Ep.* v. 26
in Romani principis .. *gloriam* fremuistis — *Ep.* vi. 32
asseverantes te .. Romanae *gloriae* promotorem — *Ep.* vii. 38
'Si te nulla movet tantarum *gloria* rerum ..' — *Ep.* vii. 88
ut .. audire possitis : '*Gloria* in excelsis' — *Ep.* viii. 185
Vasconum .. qui .. Latinorum *gloriam* sibi usurpare contendunt — *Ep.* viii. 188
praesagium de *gloria* vestri nominis amplianda — *Ep.* x. 82
zelus *gloriae* vestrae, quam sitio, nostram parvipendens — *Ep.* x. 84
exitus animae sanctae .. ad aeternae *gloriae* libertatem — *Ep.* x. 154
Dicit ergo, quod *gloria primi Motoris* .. *resplendet* — *Ep.* x. 349
'*Gloria* Domini plenum est opus eius' — *Ep.* x. 422
divinus radius, seu divina *gloria*, per universum *penetrat* — *Ep.* x. 428
in coelo illo quod de *gloria* Dei .. *recipit affluentius* — *Ep.* x. 441
gloriam suam quantumcumque male viventibus manifestat — *Ep.* x. 567
ad ostendendum *gloriam* beatitudinis in illis animabus — *Ep.* x. 619

glorifico. Hectorem, quem prae omnibus Homerus *glorificat* — *M.* ii. 3. 55
Livius .. quantum potuit, *glorificando* renarrat — *M.* ii. 5. 132

glorior. ut in explicatione tantae dotis *gloriaretur* ipse — *V.E.* i. 5. 26
in superna Ierusalem cum beatorum principibus *gloriatur* — *Ep.* ii. 36

gloriosus. Quod .. *gloriosum* nomen auctoris facit esse credendum — *M.* i. 5. 20
clamare possum pro populo *glorioso* et pro Caesare — *M.* ii. 1. 30
si .. ius illius populi *gloriosi* quaeratur — *M.* ii. 2. 70
gloriosum regem Aeneam, patrem Romani populi fuisse — *M.* ii. 3. 30
populus ille sanctus, pius et *gloriosus* — *M.* ii. 5. 37

gloriosum populum coronam Orbis totius esse lucratum — *M.* ii. 11. 65
O felicem populum, o Ausoniam te *gloriosam*, si..! — *M.* ii. 13. 67
Cum igitur angeli ad pandendas *gloriosas* eorum conceptiones — *V. E.* i. 2. 14
Quantum vero suos familiares *gloriosos* efficiat [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 17. 36
quas tulit calamitates illa civitas *gloriosa*.. Saguntum — *Ep.* vi. 123
Quod si magnalia *gloriosi* Alcidae recensuisses — *Ep.* vii. 116
Quod ut *gloriosa* longanimitas foveat et defendat — *Ep.* viii. 141
optat..*gloriosi* nominis in perpetuum incrementum — *Ep.* x. *tit.* 7
ille dispensator Deus *gloriosus* — *A. T.* 21. 64
in sacello Helenae *gloriosae*, coram universo clero Veronensi — *A. T.* 24. 7
noster Salvator per *gloriosam* suam nativitatem — *A. T.* 24. 17

Golias. per victoriam David de *Golia* obtentam instantia refellatur — *M.* ii. 10. 86
Goliam hunc..in lapide virium tuarum prosterne — *Ep.* vii. 178

Gottus. *Gottus* Mantuanus, qui..cantiones nobis oretenus intimavit — *V. E.* ii. 13. 26

gradatim. ens et unum et bonum *gradatim* se habent — *M.* i. 15. 2
gradatim descendentes ad illud quod..familiae proprium est — *V. E.* i. 19. 29

gradior. Quicunque finem iuris intendit, cum iure *graditur* — *M.* ii. 6. 8
quicumque finem iuris intendit, cum iure *graditur* — *M.* ii. 6. 18
Est igitur super quod *gradimur* idioma tractando, trifarium — *V. E.* i. 9. 11

gradus. quemadmodum ars in triplici *gradu* invenitur.. sic et naturam in triplici *gradu* possumus intueri — *M.* ii. 2. 12, 15
quia nec inferiorem *gradum* bonitatis promeruit — *V. E.* ii. 6. 23
Sunt etenim *gradus* constructionum quamplures — *V. E.* ii. 6. 32
Hunc *gradum* constructionis excellentissimum nominamus — *V. E.* ii. 6. 49
quoniam videmus aliquid in excellentiori *gradu* esse — *Ep.* x. 434
radius Primi, quod est in summo *gradu* perfectionis — *Ep.* x. 490
oportet terminos.. distare per CLXXX *gradus* — *A. T.* 19. 50
qui quidem distat a polo mundi circiter XXIII *gradus* — *A. T.* 19. 59
et sic extensio latitudinis est quasi LXVII *graduum* — *A. T.* 19. 60

Graece. Nam *allegoria* dicitur ab *alleon graece* — *Ep.* x. 159

Graecus. Iam audivissent verba mea *Graeci* — *Canz.* xxi. 4
cum *Graecis*, cumque Poenis nondum.. certatum esset — *M.* ii. 11. 53
Fabricio pro Romanis, Pyrrho pro *Graecis*.. decertantibus — *M.* ii. 11. 57
Hanc quidem secundariam *Graeci* habent et alii, sed non omnes — *V. E.* i. 1. 30
tertii, quos nunc *Graecos* vocamus — *V. E.* i. 8. 20

Graius. '..Electra, ut *Graii* perhibent, Atlantide cretus..' — *M.* ii. 3. 74
'Est locus, Hesperiam *Graii* cognomine dicunt..' — *M.* ii. 3. 80
'..Promisit, *Graium*que ideo bis vindicat armis..' — *M.* ii. 7. 83

gramatica, gramaticus *v.* **grammatica, grammaticus**

gramen. Mopsus in his, dum lenta boves per *gramina* ludunt — *Ecl.* i. 18

grammatica[1]. Est et inde alia locutio secundaria nobis, quam Romani *grammaticam* vocaverunt — *V. E.* i. 1. 28
grammatica nil aliud est quam quaedam inalterabilis locutionis identitas diversis temporibus et locis — *V. E.* i. 9. 95
grammaticae positores inveniuntur accepisse *sic* — *V. E.* i. 10. 8
magis videntur[2] inniti *grammaticae*, quae communis est — *V. E.* i. 10. 32
grammaticam tanquam simiae homines imitantes [*sc.* Sardi] — *V. E.* i. 11. 45
et in *grammatica* tredena [*sc.* syllaba] perficitur — *V. E.* ii. 7. 70

grammaticus. cum dico: 'Omnis *grammaticus*' — *M.* iii. 8. 34
Hinc moti sunt inventores *grammaticae*[3] facultatis — *V. E.* i. 9. 94

grande. '..Cita cita sen gia 'n *grande* aina' — *V. E.* i. 11. 29
cum diximus: 'Al poco giorno, ed al *gran* cerchio d' ombra' — *V. E.* ii. 10. 28

[1] gramatica *R* [2] videtur *R* [3] gramatice *R*

grandiosus. *Grandiosa* modo vocabula sub praelato stilo digna consistere — *V. E.* ii. 7. 1
pexa atque irsuta sunt illa quae vocamus *grandiosa* — *V. E.* ii. 7. 15
grandis. cum pauper exsistens . . auri *grande* pondus oblatum derisit — *M.* ii. 5. 93
cum nullum sit tam *grandis* exornationis quam vulgare illustre — *V. E.* ii. 1. 19
Magnifico atque victorioso domino, domino Kani *Grandi* de Scala — *Ep.* x. *tit.* 2
dominante invicto Domino, domino Kane *Grandi* de Scala — *A. T.* 24. 3
grando. subita et intolerabili *grandine* proturbante — *M.* ii. 4. 62
cum . . moveatur aër . . ut . . *grandines* lancinet — *V. E.* i. 4. 61
grates. quis vobis dignas *grates* persolvere attentabit? — *Ep.* i. 39
gratia. *O sanguis meus, o superinfusa Gratia Dei!* — *Par.* xv. 29
Cantando, *Ave Maria, gratia plena* — *Par.* xxxii. 95
illud est liberum quod suimet et non alterius *gratia* est . . Nam id quod est alterius *gratia*, necessitatur ab illo, cuius *gratia* est; sicut via necessitatur a termino — *M.* i. 12. 50, 53 (*bis*)
solum imperante Monarcha, sui et non alterius *gratia* est — *M.* i. 12. 56
ad quod humana ratio . . de *gratia* speciali quandoque pertingit — *M.* ii. 8. 48
' . . in laudem et gloriam *gratiae* suae . . ' — *M.* ii. 13. 20
ut virtuosius operetur [*sc.* regnum temporale] per lucem *gratiae* — *M.* iii. 4. 151
ut luce paternae *gratiae* illustratus . . irradiet — *M.* iii. 16. 137
ut Redemptor . . non lingua confusionis sed *gratiae* frueretur — *V. E.* i. 6. 59
corde nobiles atque *gratiarum* dotati — *V. E.* i. 12. 25
quicquid nobis convenit, vel *gratia* generis, vel speciei, vel individui convenit . . sed nobis non convenit hoc [*sc.* vulgare illustre] *gratia* generis . . nec *gratia* speciei . . convenit ergo individui *gratia* — *V. E.* ii. 1. 43, 45, 46, 54
neve resiliat *gratia* Dei ex vobis, tamquam ros . . ex lapide — *Ep.* v. 77
Non ergo divitiarum, sed *gratia* Dei sum id quod sum — *Ep.* viii. 74
conversio animae de luctu . . ad statum *gratiae* — *Ep.* x. 152
hoc non est *gratia* speculativi negotii, sed *gratia* operis — *Ep.* x. 277, 278
tenet similis ratio *gratia* materiae — *Ep.* x. 506
gratifico. ' . . gratiae . . in qua *gratificavit* nos in dilecto Filio . . ' — *M.* ii. 13. 20
gratior. munuscula mea . . percensui . . *gratius*que vobis inquirens — *Ep.* x. 69
gratiosus. membra huius [*sc.* curiae] *gratioso* lumine rationis unita sunt — *V. E.* i. 18. 51
gratis. ut . . gloriaretur ipse qui *gratis* dotaverat — *V. E.* i. 5. 27
gratissimus. Est mecum, quam noscis, ovis *gratissima*, dixi — *Ecl.* i. 58
Quod si tam *gratissimo* nobis beneficio vigilatis — *Ep.* i. 35
gratitudo. neque ab offerente Imperio cum *gratitudine* teneantur — *M.* ii. 12. 15
quem affectus *gratitudinis* dominantur — *Ep.* iii. 2
gratulanter. quandoque *gratulanter*, quandoque ironice . . canere contingit — *V. E.* ii. 14. 15
gratus. Hoc etenim quam iucundum . . quamque *gratum* exstiterit — *Ep.* iv. 13
grata mente ac diligenti animadversione concepi — *Ep.* ix. 4.
in fine prospera, desiderabilis et *grata*, quia *Paradisus* — *Ep.* x. 222
gravamen. qui de *gravaminibus* Aegyptiorum populum suum eripiet — *Ep.* v. 20
gravidus. ' . . *gravidam* imperiis, belloque frementem Italiam . . ' — *M.* ii. 7. 84
gravior. quia posset esse *gravior* terra ex una parte quam ex altera — *A. T.* 17. 11
gravis. Ut *gravis* mea spina Si saccia per lo mondo — *Canz.* xxi. 42
Tityrus . . soporifero *gravis* incumbebat odori — *Ecl.* ii. 13
cum omne *grave* moveatur ad centrum propriae circumferentiae — *A. T.* 12. 21
cum . . omne *grave* moveatur ad centrum propriae circumferentiae — *A. T.* 12. 31
Grave et leve sunt passiones corporum simplicium . . et levia moventur sursum, *gravia* vero deorsum. Hoc enim intendo per *grave* et leve, quod sit mobile — *A. T.* 12. 39, 42, 43
cum ambo sint corpora *gravia*, movebuntur ad diversa deorsum — *A. T.* 12. 46
cum adaequatio corporis *gravis* non fiat per quantitatem — *A. T.* 17. 13

gravissimus. quod rationabiliter inspicientibus videtur *gravissimum* argumentum — *V. E.* i. 10. 34
Gravissimum corpus aequaliter undique ac potissime petit centrum ; terra est *gravissimum* corpus — *A. T.* 16. 2. 4
gravissimum corpus aequaliter . . petit centrum — *A. T.* 17. 4
licet terra sit *gravissimum* corpus comparatum ad alia corpora, comparatum tamen in se, secundum suas partes, potest esse *gravissimum* et non *gravissimum* — *A. T.* 17. 7, 10, 11

gravitas. qualitas una formaliter in glebis, scilicet *gravitas* — *M.* i. 15. 47
'. . Catoni vero cum incredibilem natura tribuisset *gravitatem*, eamque perpetua constantia roborasset . .' — *M.* ii. 5. 166
cum *gravitate* sententiae . . excellentia vocabulorum concordat — *V. E.* ii. 4. 52
De *gravitate* sententiarum vel satis dixisse videmur — *V. E.* ii. 5. 1
quod *gravitas* aequivoce praedicaretur de ipsis — *A. T.* 12. 10
diversa ratio *gravitatis* erit in aqua et in terra — *A. T.* 12. 53
quod *gravitas* aequivoce praedicetur de aqua et terra — *A. T.* 12. 57
potissima virtus *gravitatis* est in corpore . . petente centrum — *A. T.* 16. 51
ergo ipsa potissime attingit finem *gravitatis* — *A. T.* 16. 54
quare cum *gravitas* insit naturaliter terrae — *A. T.* 18. 11
ipsam in omnibus partibus suis regularem habere *gravitatem* — *A. T.* 18. 14

gravitate. Ornativa . . ut *terra*, *honore*, *speranza*, *gravitate*, *alleviato* — *V. E.* ii. 7. 60

graviter. *graviter* detestantes, stoliditatem operantium deridebant — *V. E.* i. 7. 63
perplures doctores indigenas invenimus *graviter* cecinisse — *V. E.* i. 12. 10

gravius. ut . . impius . . in ea [*sc.* supplicia] *gravius* praecipitetur — *Ep.* vi. 98

gravo. humerorum nimio *gravata* virtute — *V. E.* ii. 4. 31

greggia. nec silvestria, propter austeritatem, ut *greggia* et caetera [1] — *V. E.* ii. 7. 34

Gregorius. Iacet *Gregorius* tuus in telis aranearum — *Ep.* viii. 114

gremium. omnis namque divina lex duorum Testamentorum *gremio* continetur: in quo quidem *gremio* reperire non possum — *M.* iii. 14. 28, 29
Nam quemadmodum cantio est *gremium* totius sententiae — *V. E.* ii. 9. 14

grex. ovis . . Nulli iuncta *gregi*, nullis assuetaque caulis — *Ecl.* i. 61
Mopsum visurus adirem, Hic *grege* dimisso — *Ecl.* ii. 75
Verba *gregis* magni tacitus concepit alumni — *Ecl.* ii. 89
alii *gregum* Christianorum pastores . . veritati . . contradicunt — *M.* iii. 3. 40
qui . . oves albas in *grege* Domini se iactant — *M.* iii. 3. 118
universus municipalium vulgarium *grex* vertitur et revertitur — *V. E.* i. 18. 8
pecus, *gregem* domini sui sua contagione commaculans — *Ep.* vii. 145
quorum sequentem *gregem* . . illustrare intererat — *Ep.* viii. 47
Eos . . *gregum* vestigia sectari non decet — *Ep.* x. 48

grossities. cum *grossitie* . . corporis humanus spiritus sit obtentus — *V. E.* i. 3. 11

grundatorium. Dextrum quidem latus Tyrrenum mare *grundatorium* habet — *V. E.* i. 10. 48

grundo. ceu fistulae [2] culmen hinc inde ad diversa stillicidia *grundat* — *V. E.* i. 10. 44

gubernaculum. Regum et Principum, qui *gubernacula* publica sibi usurpant — *M.* ii. 1. 55
etsi vim passa in angustum *gubernacula* sua contraxerit — *Ep.* vii. 56

gubernator. dominum et *gubernatorem* spiritualium et temporalium — *M.* iii. 7. 4
inferunt Christi vicarium dominum et *gubernatorem* eorundem — *M.* iii. 7. 7.
qui est omnium spiritualium et temporalium *gubernator* — *M.* iii. 16. 140

gubernatrix. si aula . . est . . omnium regni partium *gubernatrix* augusta — *V. E.* i. 18. 22

guberno. oportet esse Regem unum, qui regat atque *gubernet* — *M.* i. 5. 57
ut humanum genus . . communi regula *gubernetur* ad pacem — *M.* i. 14. 54

[1] cetra *R* [2] fictile *R*

rex .. sub signo regni sibi commissi *gubernans* | *M.* ii. 13. 58
Dei nutum .. quo etiam *gubernata* sunt omnia | *V. E.* i. 4. 56
Romanorum imperio res humanas disposuit *gubernandas* | *Ep.* vi. 5

guerra. ut ab omni *guerrarum* insultu cessaremus et usu | *Ep.* i. 52

Guido. Dom. *Guido* Guinizelli: 'Nè fa amor, prima che gentil core ..' | *V. E.* i. 9. 28
Guidonem, Lapum, et unum alium, Florentinos | *V. E.* i. 13. 37
maximus *Guido* Guinizelli, *Guido* Ghisilerius, Fabrutius, et Honestus, et alii poetantes Bononiae | *V. E.* i. 15. 42 (*bis*)
Maximus *Guido*: | *V. E.* i. 15. 47
Guido Guinizelli: 'Al cor gentil ripara sempre Amore' | *V. E.* ii. 5. 41
Guido Guinizelli: 'Tegno di folle impresa allo ver dire' | *V. E.* ii. 6. 66
Guido Cavalcantis: 'Poi che di doglia cuor ..' | *V. E.* ii. 6. 68
ut illa *Guidonis* de Florentia: 'Donna mi prega ..' | *V. E.* ii. 12. 16
ab eptasyllabo tragice principiasse .. *Guidonem* de Ghisileriis | *V. E.* ii. 12. 40
sicut inveniri potest in illa *Guidonis* Florentini | *V. E.* ii. 12. 62
scripsit Dantes .. Oberto et *Guidoni* comitibus de Romena | *Ep.* ii. *tit.* 2

Guinizellus. Dom. Guido *Guinizelli*: 'Nè fa amor, prima che gentil core ..' | *V. E.* i. 9. 28
maximus Guido *Guinizelli* .. et alii poetantes Bononiae | *V. E.* i. 15. 42
Guido *Guinizelli*: 'Al cor gentil ripara sempre Amore' | *V. E.* ii. 5. 41
Guido *Guinizelli*: 'Tegno di folle impresa allo ver dire' | *V. E.* ii. 6. 66

Guitto. *Guittonem* Aretinum, qui numquam se ad curiale vulgare direxit | *V. E.* i. 13. 7
Guittonem Aretinum .. nunquam .. plebescere [*sc.* desuetum] | *V. E.* ii. 6. 87

guttur. calidus et *gutture* tardus anhelo Iam Meliboeus adest | *Ecl.* ii. 28
Irrisere senes iuvenilia *guttura* | *Ecl.* ii. 30
Europae flumina .. rationalia *guttura* potaverunt | *V. E.* i. 8. 13

gymnasium. *gymnasium* praesens ingrediar | *M.* iii. 1. 25
ut tales de praesenti *gymnasio* totaliter excludantur | *M.* iii. 3. 70
hique .. ab hoc .. *gymnasio* excludendi sunt | *M.* iii. 3. 111

gyrus. '.. ac si .. eo .. per *gyrum* pergeret quo via illa perducit' | *M.* iii. 4. 65

H

H. gibbus aquae sit in quo *H*, gibbus vero terrae in quo G | *A. T.* 13. 14
deinde protrahatur linea una a D ad *H*, et una alia a D ad F | *A. T.* 13. 16
linea quae est a D ad *H* est longior quam quae est a D ad F | *A. T.* 13. 18

ha. *Ha*, mater piissima, sponsa Christi! | *Ep.* viii. 107

habeo. La prima voce .. *Vinum non habent*, altamente disse | *Purg.* xiii. 29
Nisi pietatem *habuerit* servo | *Canz.* xxi. 29
cui simili modo se habent circumferentiae partes | *V. N.* 12. 33
Tu tempora lauro Semper inornata per pascua pastor *habebis*? | *Ecl.* i. 35
Et cadet invidia, quam nunc *habet* ipse Pachynus | *Ecl.* ii. 59
quatenus ab eis posteritas *habeat* quo ditetur | *M.* i. 1. 6
haec [*sc.* essentia] propter illam [*sc.* operationem] *habet* ut sit | *M.* i. 3. 29
ad proprium suum opus .. liberrime atque facillime se *habet* | *M.* i. 4. 16
illa maledictio: 'Parem *habeas* in domo' | *M.* i. 5. 37
Et sicut se *habet* pars ad totum, sic ordo partialis ad totalem. Pars ad totum se *habet*, sicut ad finem et optimum | *M.* i. 6. 1, 3
Et omne illud bene se *habet*, et optime, quod se *habet* secundum intentionem primi agentis, qui Deus est | *M.* i. 8. 1, 2
Ergo humanum genus bene se *habet* et optime, quando | *M.* i. 8. 17
Item bene et optime se *habet* omnis filius, cum | *M.* i. 9. 1

Ergo optime se *habet* humanum genus, cum	*M.* i. 9. 8
humanum genus tunc optime se *habet*, quando	*M.* i. 9. 17
nam par in parem non *habet* imperium	*M.* i. 10. 13
Et hic aut erit Monarcha, aut non. Si sic, *habetur* propositum; si non, iterum *habebit* sibi coaequalem	*M.* i. 10. 17, 18
iustitia contrarietatem *habet* quandoque in velle	*M.* i. 11. 39
iustitia contrarietatem *habet* in posse	*M.* i. 11. 48
Sed Monarcha non *habet* quod possit optare	*M.* i. 11. 82
potissimum locum in illo potest *habere* iustitia	*M.* i. 11. 97
quanto.. universalior, tanto magis *habet* rationem causae	*M.* i. 11. 130
Quod.. Monarcha potissime se *habeat* ad operationem iustitiae	*M.* i. 11. 142
cum si Monarcha est, hostes *habere* non possit	*M.* i. 11. 145
Et humanum genus, potissime liberum, optime se *habet*	*M.* i. 12. 2
quam multi *habent* in ore, in intellectu vero pauci	*M.* i. 12. 6
Triangulus *habet* tres duobus rectis aequales	*M.* i. 12. 15
Et hinc est, quod bruta iudicium liberum *habere* non possunt	*M.* i. 12. 28
quis erit qui humanum genus optime se *habere* non dicat..?	*M.* i. 12. 45
Monarcha, qui minister omnium procul dubio *habendus* est	*M.* i. 12. 88
Ergo genus humanum sub Monarcha existens, optime se *habet*	*M.* i. 12. 92
Cum.. Monarcha nullam cupiditatis occasionem *habere* possit	*M.* i. 13. 49
inter caeteros iudicium est iustitiam potissime *habere* potest	*M.* i. 13. 57
cum etiam leges municipales.. opus *habeant* directivo	*M.* i. 14. 36
Habent namque nationes, regna et civitates inter se proprietates	*M.* i. 14. 38
coaequatam semper lucem diurnam noctis tenebris *habentes*	*M.* i. 14. 49
ens et unum et bonum gradatim se *habent*	*M.* i. 15. 2
sic omnis finis propriam *habet* rem cuius est finis	*M.* ii. 6. 24
cum.. impossibile sit *habere* antecedens absque consequente	*M.* ii. 6. 33
cum quaelibet res ad proprium finem se *habeat* velut	*M.* ii. 6. 38
actio quaedam, quae.. eleemosynae formam *haberet*	*M.* ii. 6. 60
Habeant semper.. ante oculus Pyrrhum	*M.* ii. 10. 78
poena inflicta.. ab *habente* iurisdictionem puniendi	*M.* ii. 13. 32
iudex.. supra totum humanum genus iurisdictionem *habens*	*M.* ii. 13. 42
Tiberius Caesar.. iurisdictionem non *habuisset*, nisi	*M.* ii. 13. 48
et per consequens non *habet* in voluntate, et quod quis non *habet* in voluntate, non vult	*M.* iii. 2. 45, 46
aequaliter ad ignorantiam et litigium se *habet* [*sc.* quaestio]	*M.* iii. 3. 7
Huius quidem tertiae quaestionis veritas tantum *habet* litigium	*M.* iii. 3. 17
Unde fit persaepe quod non solum falsitas patrimonium *habeat*	*M.* iii. 3. 27
cum *habeamus* Ipsum dixisse discipulis	*M.* iii. 3. 83
nonnullum vero rationis indicium *habere* nituntur	*M.* iii. 4. 9
quemadmodum Luna.. non *habet* lucem, nisi prout recipit a Sole, sic nec regimen temporale auctoritatem *habet*, nisi	*M.* iii. 4. 18, 20
pro inopinabili, quod in materia probabili *habet* naturam falsi	*M.* iii. 4. 35
licet Luna non *habeat* lucem abundanter, nisi ut a Sole recipit	*M.* iii. 4. 130
Deinde sic arguunt ex iis: Sicut se *habuit* Levi ad Iudam, sic se *habet* Ecclesia ad Imperium	*M.* iii. 5. 7, 8
quemadmodum ille Dei vicarius auctoritatem *habuit*.. sic et nunc Dei vicarius.. auctoritatem *habet*	*M.* iii. 6. 8, 12
inferunt, Christi vicarium.. *habere* utrorumque auctoritatem	*M.* iii. 7. 8
quid est quod signum universale *habet* distribuere	*M.* iii. 8. 37
'.. Sed nunc, qui *habet* sacculum, tollat, similiter et peram; et qui non *habet*, vendat tunicam..'	*M.* iii. 9. 39, 41
non enim dixit: Ematis, vel *habeatis* duos gladios, imo duodecim, cum ad duodecim discipulos diceret: 'Qui non *habet*, emat,' ut quilibet *haberet* unum	*M.* iii. 9. 44, 46, 47

argumentis quae radices in divinis eloquiis *habere* videbantur — *M.* iii. 10. 13
Ea quae sunt Ecclesiae, nemo de iure *habere* potest, nisi — *M.* iii. 10. 19
ergo ipsum nemo de iure *habere* potest, nisi ab Ecclesia — *M.* iii. 10. 22
cum conferens *habeat* se per modum agentis — *M.* iii. 10. 98
Nam etsi per Lucam *habemus* relaxationem praecepti — *M.* iii. 10. 112
alia est mensura ad quam *habent* reduci, prout sunt homines — *M.* iii. 12. 60
Nam, prout sunt homines, *habent* reduci ad optimum hominem — *M.* iii. 12. 62
ergo reducuntur ad aliquid, in quo *habent* uniri — *M.* iii. 12. 82
sicut se *habet* relatio ad relationem, sic relativum ad relativum. Si ergo Papatus et Imperiatus. . *habeant* reduci. . Papa et Imperator . . reduci *habebunt* ad aliquod unum — *M.* iii. 12. 84, 87, 91
Papa et Imperator, in quantum homines, *habent* reduci ad unum — *M.* iii. 12. 100
Illud, quo non existente . . aliud *habet* totam suam virtutem — *M.* iii. 13. 20
Ecclesia non existente . . Imperium *habuit* totam suam virtutem — *M.* iii. 13. 23
licet ad offerentes faciem *habere* [*sc.* hoc praeceptum] videatur — *M.* iii. 13. 69
Amplius, si Ecclesia virtutem *haberet* auctorizandi Romanum Principem, aut *haberet* a Deo, aut a se . . Sed a nullo istorum *habet*: ergo virtutem praedictam non *habet.* Quod autem a nullo istorum *habeat*, sic apparet — *M.* iii. 14. 2, 3, 9, 10, 11
Nihil est quod dare possit, quod non *habet* — *M.* iii. 14. 46
si Ecclesia sibi dedit illam virtutem, non *habebat* illam priusquam daret: et sic dedisset sibi quod non *habebat* — *M.* iii. 14. 51, 52
quod etiam ab adsensu omnium . . non *habuerit*, quis dubitat? — *M.* iii. 14. 58
quia, ut exemplar Ecclesiae, regni huius curam non *habeat* — *M.* iii. 15. 40
quod quidem dictum non *habet* locum, in quantum est aurum — *M.* iii. 15. 43
Imperatorem . . immediate se *habere* ad Principem universi — *M.* iii. 16. 12
quin potius denunciatores divinae providentiae sunt *habendi* — *M.* iii. 16. 108
Hanc quidem secundariam Graeci *habent* et alii, sed non omnes — *V. E.* i. 1. 30
Cum igitur angeli . . *habeant* . . sufficientiam intellectus — *V. E.* i. 2. 15
Oportuit ergo genus humanum . . rationale signum . . *habere* — *V. E.* i. 3. 16
cum de ratione accipere *habeat* et in rationem portare — *V. E.* i. 3. 17
Dextrum quidem latus Tyrrenum mare grundatorium *habet* — *V. E.* i. 10. 48
propter adfinitatem quam cum Romanis et Spoletanis *habent* — *V. E.* i. 13. 33
Hoc Romandiolos omnes *habet*, et praesertim Forlivenses — *V. E.* i. 14. 12
si, sicut turpissimum *habent* vulgare, *haberent* pulcerrimum — *V. E.* i. 15. 65, 66
in quantum simpliciter ut homines agimus, virtutem *habemus* . . in quantum ut homines cives . . *habemus* legem . . in quantum ut homines Latini . . *habemus* . . signa — *V. E.* i. 16. 30, 33, 36
quoniam curiam *habemus*, licet corporaliter sit dispersa — *V. E.* i. 18. 54
cautionem atque discretionem *habere*, sicut decet — *V. E.* ii. 4. 70
non minimum opus esse rationis discretionem vocabulorum *habere* — *V. E.* ii. 7. 6
Si ante diesim repetitio fiat, stantias dicimus *habere* pedes; et duos *habere* decet, licet quandoque tres fiant . . Si repetitio fiat post diesim, tunc dicimus stantiam *habere* versus: si ante non fiat . . stantiam dicimus *habere* frontem: si post non fiat, dicimus *habere* syrma sive caudam — *V. E.* ii. 10. 34, 35, 38, 39, 40
pedes cum versibus, in stantia se *habere* diversimode possunt — *V. E.* ii. 11. 10
tria carmina frequentandi praerogativam *habere* videntur — *V. E.* ii. 12. 7
si pes trimeter primum et ultimum carmen endecasyllabum *habet* . . et pes alter *habeat* secundum eptasillabum[1] — *V. E.* ii. 12. 78, 80
pulcerrime tamen se *habent* ultimorum carminum desinentiae, si — *V. E.* ii. 13. 50
si . . desinentia in altero pede rithimi consortium *habeat* — *V. E.* ii. 13. 67
cum dorsa, non vultus, ad Sponsae vehiculum *habeatis* — *Ep.* viii. 52

[1] et pes alter habeat secundum eptasillabum *add. R*

His *habeo* persuasum quod audeo. *Habeo* praeter hoc praeceptorem Philosophum — *Ep.* viii. 81, 82
Sed *habet* imperitia vulgi sine discretione iudicium — *Ep.* x. 42
Sicut dixit Philosophus in secundo Metaphysicorum : 'Sicut res se *habet* ad esse, sic se *habet* ad veritatem' — *Ep.* x. 92, 93
quaedam sic sunt, ut *habeant* esse absolutum in se ; quaedam sunt ita, ut *habeant* esse dependens ab alio — *Ep.* x. 98, 99
per relationem quandam, ut .. ad aliud se *habere* — *Ep.* x. 101
nam alius sensus est qui *habetur* per literam, alius est qui *habetur* per significata per literam — *Ep.* x. 137, 138
Omne quod est, aut *habet* esse a se, aut ab alio. Sed .. *habere* esse a se non convenit nisi uni, scilicet primo .. Et cum *habere* esse non arguat per se necesse esse .. ergo omnia quae sunt, praeter unum ipsum, *habent* esse ab alio — *Ep.* x. 355, 356, 358, 363
manifestum est quod id *habet* esse ab aliquo ; et illud a quo *habet*, a se, vel ab aliquo *habet* — *Ep.* x. 366, 367 (*bis*)
Et sic, mediate vel immediate, omne quod est, *habet* esse ab Eo — *Ep.* x. 375
Quod autem subicit .. *habet* veritatem in manifesto — *Ep.* x. 432
Contenens se *habet* ad contentum in naturali situ, sicut formativum ad formabile, ut *habetur* in quarto *Physicorum* — *Ep.* x. 458, 460
primum coelum .. se *habet* ad omnia sicut formativum ad formabile ; quod est, se *habere* per modum causae — *Ep.* x. 463, 465
Omne quod movetur, movetur propter aliquid quod non *habet* — *Ep.* x. 473
partem sui, quae non *habet* illud ubi, ad quod movetur — *Ep.* x. 476
Omne ergo quod movetur .. non *habet* totum suum esse simul — *Ep.* x. 484
Illud igitur coelum .. *habet* quidquid potest modo perfecto — *Ep.* x. 486
ut alias *habeatur* procedendi ad utilem expositionem facultas — *Ep.* x. 604
omne quod *habet* positionem in mundo aliam ab eo — *A. T.* 3. 8
necesse est ipsam .. regularem *habere* gravitatem — *A. T.* 18. 14
quod terra emergens *habeat* figuram qualis est semilunii — *A. T.* 19. 34
terram emergentem oportet *habere* figuram semilunii — *A. T.* 19. 62
Si .. *haberet* horizontem circularem, *haberet* figuram circularem — *A. T.* 19. 65, 66
quae quidem via, licet *habeat* certitudinem sufficientem, non tamen *habet* tantam, quantam *habet* via inquisitionis in mathematicis, quae est a causis .. ad effectus — *A. T.* 20. 31, 33 (*bis*)
licet coelum stellatum *habeat* unitatem in substantia, *habet* tamen multiplicitatem in virtute ; propter quod oportuit *habere* diversitatem illam in partibus quam videmus — *A. T.* 21. 13 (*bis*), 15
cum aquam formam rotundam *habere* oporteat ubique circa centrum — *A. T.* 23. 35
non imitatur ipsum .. in non *habere* contrarium suae qualitati — *A. T.* 23. 59

His quoque locis: **M. i.** 1. 30 (propter non se *habere* immediate ad lucrum) ; 2. 19 (*habere* notitiam de principio) ; 5. 62 (Si ergo sic se *habet* in his) ; 6. 6 (Ex quo *habetur*, quod) ; 8. 33 (bene et optime se *habere*) ; 11. 43 (*habet* enim subiectum .. sibi resistens), 101 (Quod .. faciat .. hinc *haberi* potest) ; 14. 20 (finis *habet* rationem optimi), 84 (optime se *habere*) ; 15. 59 (optime se *habens*), 61 (optime se *habens*), 65 (optime se *habens*), 78 (ad optime se *habere*) ; 16. 23 (Qualiter autem se *habuerit*) ; **ii.** 2. 22 (optime .. se *habente*), 60 (quod .. illud pro vero .. iure *habendum* sit) ; 3. 95 (ut superius *haberi* potest) ; 5. 48 (satis in hoc loco *habebimus*, si) ; 7. 59 (Quae si ita se *habent*) ; 8. '63' (hoc solum *habemus* residui, quod), 88 (ita se *habet* res, ut) ; 10. 5 (propter praesidium iudicis non *habere*), 28 (pro iudicio de lite *habendo*) ; 13. '21' (in quo *habemus* redemtionem) ; **iii.** 2. 28 (cuius falsitas non *habet* superiorem) ; 3. 111 (hique, solas traditiones *habentes*), 122 (qui .. iudicem *habere* nolunt) ; 4. 140 (*Habet* enim aliquam lucem ex se) ; 5. 24 (se *habent* ut) ; 7. 50 (quare instantia nullam efficaciam *habet*) ; 9. '62' (si quilibet *habere* non potest) ; 10. 47 (sicut Ecclesia suum *habet* fundamentum), 108 (ut *habemus* per Matthaeum) ; 12. 55 (*habent* reponi sub praedicamento relationis), 66 (ut *haberi*

potest ex ultimis ad Nicomachum); 13. '51' (non quasi gentem meam *habens* aliquid accusare), 54 (Quod si.. non *habuisset* auctoritatem), 61 (Si etiam Constantinus auctoritatem non *habuisset*); 14. 48 (ut *habetur* in iis, quae); 15. 26 (ut in eodem *habemus*); 16. 104[a] (Deus.. cum superiorem non *habeat*), 104[b] (Ex quo *haberi* potest ulterius, quod); **V.E. i.** 8. 60 (nam ab oriente Alamannos *habent*); 9. 2 (nunc oportet quam *habemus* rationem periclitari); 11. 4 (ut.. pervium callem *habere* possimus); 14. 27 (Hoc omnes qui *magara* dicunt.. *habet*); 15. 64 (quod puras nequeunt *habere* loquelas); 18. 19 (si aulam nos Itali *haberemus*); **ii.** 2. 10 (〈Dicimus dignum〉 esse quod dignitatem *habet*); 3. 59 (Signum autem horum quae dicimus promptum in conspectu *habetur*); 5. 15 (in usu frequentiori *habentur*), 32 (Et licet propriam vocalem non *habeant*); 6. 22 (nullum in nostra venatione locum *habet* incongrua); 7. 58 (quamvis asperitatem *habeant* adspirationis); 10. 5 (perfectam hominis cognitionem *habere*), 10 (ad *habendam* cantionis cognitionem); **Ep.** i. 67 (velitis.. nos.. commendatos *habere*); v. '113' (dicentes: 'Dominum non *habemus*'); x. 469 (coelum quod magis *habet* rationem causae), '512' (tanto *habet* honorabiliorem materiam.. quanto), 534 (propter.. affinitatem quam *habet* ad substantiam), 622 (multa quaerentur quae magnam *habent* utilitatem); **A.T.** 2. 16 (quinque.. quae aliquam efficaciam *habere* videbantur); 12. 20 (si aqua erit in A, et *habeat* transitum); 13. 33 (quod aqua non *habeat* gibbum); 15. 23 (demonstratio.. licet vim suam *habeat*); 17. 3 (quia propositio.. non videtur *habere* necessitatem); 19. 39 (ut communiter ab omnibus *habetur*), 53 (ut communiter *habemus* ab eisdem); 20. 38 (quae sic demonstrando *haberi* potest), 58 (restat inquirere in quod.. *habeat* reduci); 23. 53 (dico quod ista ratio non *habet* necessitatem)

habitabilis. quam communiter quartam *habitabilem* appellamus — *A. T.* 2. 12
aquam esse altiorem terra ista detecta, sive *habitabili* — *A. T.* 8. 4
altiorem.. quam sit superficies huius terrae *habitabilis* — *A. T.* 13. 48
haec *habitabilis* extenditur per lineam longitudinis — *A. T.* 19. 39

habitaculum. nec aliquod aliud *habitaculum* tanto dignum est habitante — *V. E.* i. 18. 26

habito. Garamantes, qui sub aequinoctiali *habitantes* — *M.* i. 14. 47
'Ecce quam bonum et quam iucundum, *habitare* fratres in unum' — *M.* i. 16. 37
et quare vicinius *habitantes* adhuc discrepant in loquendo — *V. E.* i. 9. 37
conveniens est ut in ea [*sc.* aula] conversetur et *habitet*; nec aliquod aliud habitaculum tanto dignum est *habitante* — *V. E.* i. 18. 25, 27

habitualis. quemadmodum cupiditas *habitualem* iustitiam.. obnubilat — *M.* i. 11. 92

habitudo. situationes varias mundi locorum, et eorum *habitudinem* ad utrumque polum — *V. E.* i. 6. 31
ars.. videtur consistere.. circa partium *habitudinem* — *V. E.* ii. 9. 25
illud comprehenditur ibi cum dicimus partium *habitudinem* — *V. E.* ii. 9. 35
sub certo cantu et *habitudine* limitatam.. compagem — *V. E.* ii. 9. 38
primo de cantu, deinde de *habitudine*.. percontemur — *V. E.* ii. 10. 13
et ideo ad *habitudinem* procedamus — *V. E.* ii. 10. 49
Videtur nobis haec quam *habitudinem* dicimus — *V. E.* ii. 11. 1
quoniam *habitudinem* hanc adhuc non vidimus — *V. E.* ii. 11. 13
carminum et syllabarum aequalitatem et *habitudinem* accipere — *V. E.* ii. 11. 63
habitudo quaedam quam carmina contexendo considerare debemus — *V. E.* ii. 12. 2
habitudine quae circa carmina consideranda videtur esse — *V. E.* ii. 12. 71
praecipue attendendum est circa carminum *habitudinem* — *V. E.* ii. 12. 74
stantia.. in qua nulla rithimorum *habitudo* attenditur — *V. E.* ii. 13. 8
in qua superfluum esse constat *habitudinem* quaerere — *V. E.* ii. 13. 17
De rithimorum quoque *habitudine* omnis optata licentia — *V. E.* ii. 13. 48
et *habitudinem* quandam servatam esse invenimus — *V. E.* ii. 13. 53
Et haec de arte prout *habitudinem* respicit, tanta sufficiant — *V. E.* ii. 13. 103

habituo. et si cognito *habituante habituatum* cognoscitur, in quantum huiusmodi, cognita dignitate, cognoscemus et dignum — *V. E.* ii. 2. 11 (*bis*)
utilissimum foret ad illam [*sc.* constructionem] *habituandam* — *V. E.* ii. 6. 79

eligere potes qualiter tibi *habituanda* sit stantia — *V. E.* ii. 12. 70
habitus. et quantum ad *habitum* et quantum ad operationem — *M.* i. 11. 30
Quantum ergo ad *habitum*, iustitia contrarietatem habet — *M.* i. 11. 38
res eo facilius . . ad *habitum* et ad operationem disponitur — *M.* i. 13. 38
perfectius veniunt ad *habitum* philosophicae veritatis — *M.* i. 13. 42
secundum *habitum* et secundum operationem perfectus — *M.* ii. 8. 30
ad *habitum* vero huius [*sc.* grammaticae] pauci perveniunt — *V. E.* i. 1. 31
alia quae nostra sunt (puta mores et *habitus*) — *V. E.* i. 9. 58
ceu varie variantur mores et *habitus* — *V. E.* i. 9. 90
morum *habituum*que deformitate prae cunctis . . foetere — *V. E.* i. 11. 15
simplicissima signa, et morum et *habituum* et locutionis — *V. E.* i. 16. 37
nostri mores et *habitus* [*sc.* exigunt sibi consimiles viros] — *V. E.* ii. 1. 37
nunquam sine . . scientiarum . . *habitu* fieri potest — *V. E.* ii. 4. 72
Hadrianus. quod *Hadrianus* Papa Carolum Magnum sibi et Ecclesiae advocavit — *M.* iii. 11. 1
haered- *v.* **hered-**
haeres *v.* **heres**
haeresis. plagam lamentabilem cernere *haeresium* — *Ep.* viii. 32
hagiographus. qui per . . *Hagiographos* . . veritatem . . revelavit — *M.* iii. 16. 68
Hannibal. cum Romana nobilitas premente *Hannibale* sic caderet — *M.* ii. 4. 59
Scipione . . pro Italis, *Hannibale* pro Africanis . . bellum gerentibus — *M.* ii. 11. 59
Romam urbem . . nunc *Hannibali* nedum aliis miserandam — *Ep.* viii. 143
haurio[1]. non solum aquam nostri ingenii ad tantum poculum *haurientes* — *V. E.* i. 1. 14
quorundam superficie tenus rhetoricam *haurientium* — *V. E.* ii. 6. 41
hausteritas *v.* **austeritas**
Heber. hanc formam locutionis hereditati sunt filii *Heber* — *V. E.* i. 6. 54
hebeto. iustitia, sine sole quasi ut heliotropium *hebetata* — *Ep.* v. 12
Hebraeus. Scriptum est enim ad *Hebraeos*: 'Impossibile est sine fide placere Deo' — *M.* ii. 8. 36
filii Heber, qui ab eo dicti sunt *Hebraei* — *V. E.* i. 6. 55
Hebraicus. Fuit ergo *hebraicum* idioma illud — *V. E.* i. 6. 59
Hector. cum de Miseno mortuo loqueretur, qui fuerat *Hectoris* minister in bello, et post mortem *Hectoris*, Aeneae ministrum se dederat — *M.* ii. 3. 50, 51
comparationem faciens de Aenea ad *Hectorem* — *M.* ii. 3. 54
Hectoreus. ut *Hectoreus* pastor vos oves de ovili suo cognoscat — *Ep.* v. 86
hedera. Devincire caput *hedera* lauroque iuvabit — *Ecl.* i. 50
hedificatio, hedifico *v.* **aedificatio, aedifico**
Helena. in sacello *Helenae* gloriosae, coram universo clero Veronensi — *A. T.* 24. 6
Helias. in conspectu Christi, Moysi, et *Heliae* — *M.* iii. 9. 83
'. . tria tabernacula, tibi unum, Moysi, unum, et *Heliae* unum' — *M.* iii. 9. 86
Helicon(a). prius *Helicone*[2] potatus . . plectrum tum movere incipiat — *V. E.* ii. 4. 67
velut Pallas petiit *Heliconam*, Veronam petii — *Ep.* x. 11
heliotropium. iustitia, sine sole quasi ut *heliotropium* hebetata — *Ep.* v. 11
hemisphaeralis. Quare potius elevatio *hemisphaeralis* fuit ab ista parte — *A. T.* 21. 53
hemisphaerium. horizonti, qui est medium duorum *hemisphaeriorum* — *M.* iii. 16. 19
unum *hemisphaerium* eius erit maioris quantitatis — *A. T.* 16. 23
hemisphaerium maius per virtutem sui ponderis praevalentem impellet *hemisphaerium* minus — *A. T.* 16. 28, 30
Henricus. sponsus tuus . . clementissimus *Henricus* — *Ep.* v. 27
Romanae rei baiulus hic, divus et triumphator *Henricus* — *Ep.* vi. 181
faustissimi cursus *Henrici* Caesaris ad Italiam anno primo — *Ep.* vi. 199
Sanctissimo triumphatori et Domino singulari, domino *Henrico* — *Ep.* vii. *tit.* 2
divi *Henrici* faustissimi cursus ad Italiam anno primo — *Ep.* vii. 192

[1] aurio *R* [2] Elicone *R*

Hera. '.. Vosne velit, an me regnare *Hera*, quidve ferat sors..' *M.* ii. 10. 65
Heram vocabat fortunam, quam .. nos divinam providentiam *M.* ii. 10. 70
herba. Pascua .. *Herbarum* vario florumque impicta colore *Ecl.* i. 13
Tityre, tunc, si Mopsus, ait, decantat in *herbis* Ignotis *Ecl.* i. 24
Rupe sub ingenti carptas modo ruminat *herbas* *Ecl.* i. 60
Et dum silvestri pecudes mistaeque capellae Insidunt *herbae* *Ecl.* ii. 11
Nescius in tenera quod nos duo degimus *herba* *Ecl.* ii. 70
Hercules. figuratus fuit in illo duello *Herculis* et Antaei *M.* ii. 8. 80
refellant ipsam per victoriam *Herculis* in Antaeum *M.* ii. 10. 89
Gadibus, quae supra terminos occidentales ab *Hercule* ponitur *A. T.* 19. 42
hereditarius. quorum .. nobilitas *hereditario* iure in ipsum confluxit *M.* ii. 3. 40
Quantum vero ad *hereditariam* [*sc.* nobilitatem] *M.* ii. 3. 58
hereditas. relicta nobis est pacis *hereditas* *Ep.* vii. 2
Tunc *hereditas* nostra .. nobis erit in integrum restituta *Ep.* vii. 184
hereditor. hanc formam locutionis *hereditati* sunt filii Heber *V. E.* i. 6. 53
heres (haeres). Lavinia .. regis Latini filia pariter et *heres* *M.* ii. 3. 110
quemadmodum ipse .. bonorum sibi vos instituit in *haeredes* *Ep.* ii. 42
'.. Ascanium surgentem et spes *heredis* Iuli Respice ..' *Ep.* vii. 90
Herodes. Hinc est quod *Herodes* .. Christum Pilato remisit *M.* ii. 13. 50
Erat enim *Herodes* non vicem Tiberii gerens *M.* ii. 13. 54
heroicus. qui non *heroico* more sed plebeo sequuntur superbiam *V. E.* i. 12. 18
Et quid aliud *heroica* sua signa dicebant, nisi .. ? *Ep.* ii. 13
heros. illustres *heroes* Federicus Caesar et .. Manfredus *V. E.* i. 12. 20
Haec .. suum nomen prae titulis Italorum *heroum* illustrabat *Ep.* ii. 12
Hesperia. 'Est locus, *Hesperiam* Graii cognomine dicunt ..' *M.* ii. 3. 80
cum adfore stupescetis .. delirantis *Hesperiae* domitorem *Ep.* vi. 87
Hesperus. 'neque *Hesperus*, neque Lucifer sic admirabilis est' *M.* i. 11. 33
heu. *Heu miser! quia frequenter impeditus ero deinceps* *V. N.* 2. 37
quando .. relicti Acidis *heu* miseri discerpere viscera vidit *Ecl.* ii. 79
quilibet exordium suae locutionis incipit ab *heu* *V. E.* i. 4. 37
Dispudet *heu* nunc humani generis ignominiam renovare! *V. E.* i. 7. 1
subito *heu*! mulier, ceu fulgur descendens, apparuit *Ep.* iii. 14.
piget, *heu*, non minus quam plagam .. cernere haeresium *Ep.* viii. 30
hic *adv.* *Hic* ego quid poteram, cum sic instaret anhelus? *Ecl.* i. 27
Tityrus *hic* .. defensus acerna Fronde .. incumbebat *Ecl.* ii. 12
Mopsum visurus adirem, *Hic* grege dimisso *Ecl.* ii. 75
Illud igitur .. erit *hic* principium *M.* i. 2. 51
Et hoc quaeritur *hic* tanquam principium *M.* i. 3. 19
quia per ipsum *hic* felicitamur ut homines .. alibi .. ut Dii *M.* i. 12. 42
'Digitus Dei est *hic*' *M.* ii. 4. 14
'.. Atque *hic* auratis volitans argenteus anser .. canebat' *M.* ii. 4. 56
quis *hic* te non obstupescere poterit? *M.* ii. 9. 76
quemadmodum in aliis ignorantia solet esse causa .. sic *hic* *M.* iii. 3. 19
Et accipio *hic* largo modo falsum, etiam pro inopinabili *M.* iii. 4. 33
'Ecce duo gladii *hic*' *M.* iii. 9. 3
'Domine, bonum est nos *hic* esse: si vis, faciamus *hic* tria tabernacula, tibi unum, Moysi unum, et Heliae unum' *M.* iii. 9. 84, 85
Oritur et *hic* ista quaestio *V. E.* i. 4. 43
Sunt enim *hic* quinque[1] dictiones compactae regulariter *V. E.* ii. 6. 15
Genus vero *philosophiae*, sub quo *hic* .. proceditur *Ep.* x. 271
'tanto .. quanto magis elongatum est ab his quae *hic* sunt' *Ep.* x. 515
et voco *hic* formam illam, quam Philosophus ponit *A. T.* 2. 3
materiam naturalem, quae est *hic* materia subiecta *A. T.* 20. 15

[1] hic quinque *M* .v. hic *R*

et sic non esset ratio quia magis elevasset *hic* quam alibi — *A. T.* 20. 51
quia . . magis elevasset ibi quam *hic* — *A. T.* 20. 71

hic *pron.* *Felices ignes horum malachoth* — *Par.* vii. 3
Circuit *haec* [*sc.* pascua] humilis . . alveolus — *Ecl.* i. 14
Mopsus in *his* . . Contemplatur ovans hominum superumque labores — *Ecl.* i. 18
Ille : Quis *hoc* dubitet ? — *Ecl.* i. 45
Hanc ego praestolor manibus mulgere paratis; *Hac* implebo decem missurus vascula Mopso — *Ecl.* i. 63, 64
Tityrus *hoc* propter confugit et Alphesiboeus — *Ecl.* ii. 7
non operatio propria propter essentiam, sed *haec* propter illam — *M.* i. 3. 29
consequens est non solum Deo esse acceptabilius *hoc*, inter *hoc unum* et *haec plura*, sed acceptabilissimum — *M.* i. 14. 81 (*bis*), 82
hoc historiographi omnes, *hoc* poetae illustres, *hoc* etiam Scriba mansuetudinis Christi testari dignatus est — *M.* i. 16. 14, 15, 16
Propter *hanc* et propter alias eorum rationes dissolvendas — *M.* iii. 4. 22
Hoc viso, ad meliorem *huius* et aliarum . . solutionum evidentiam — *M.* iii. 4. 45 (*bis*)
non ut vicarius, sed ut legatus specialis ad *hoc*, sive nuncius — *M.* iii. 6. 20
quia quidquid Deus dixit, *hoc* fecit solum, et *hoc* retulit — *M.* iii. 6. 23 (*bis*)
'Domine, *hic* autem quid ?' — *M.* iii. 9. 121
Hac forma locutionis locutus est Adam, *hac* forma locutionis locuti sunt omnes posteri eius usque ad aedificationem turris Babel . . *hanc* formam locutionis hereditati sunt filii Heber — *V. E.* i. 6. 49, 50, 53
hoc solum in mente premat, quod . . mutire . . eos . . oporteret — *V. E.* i. 13. 47
in animali [*sc.* magis redolet], quam in planta : [in *hac*, quam in minera : in *hac*, quam in elemento — *V. E.* i. 16. 51 (*bis*)
Sed cautionem . . habere . . *hoc* opus et labor est — *V. E.* ii. 4. 70
in *hoc* amplissimam sibi licentiam fere omnes assumunt; et ex *hoc* maxime totius armoniae dulcedo intenditur — *V. E.* ii. 13. 20, 21
Et *Hic*, cum . . Homo factus, evangelizaret in terris — *Ep.* v. 149
Hoc etsi divinis comprobatur eloquiis, *hoc* etsi solius podio rationis innixa contestatur antiquitas — *Ep.* vi. 8, 9
Romanae rei baiulus *hic*, divus et triumphator Henricus — *Ep.* vi. 180
et Florentia . . dira *haec* pernicies nuncupatur. *Haec* est vipera . . *haec* est languida pecus . . *haec* Myrrha scelesta et impia . . *haec* Amata illa impatiens, quae — *Ep.* vii. 142, 143, 144, 146, 148
per saltus peregrinationis *huius* — *Ep.* viii. 48
His habeo persuasum quod audeo — *Ep.* viii. 81
*Hoc*ne meruit innocentia manifesta quibuslibet ? *Hoc* sudor et labor continuatus in studio ? — *Ep.* ix. 30, 31
exitus animae sanctae ab *huius* corruptionis servitute — *Ep.* x. 153
'removere viventes in *hac* vita de statu miseriae . .' — *Ep.* x. 268
intellectus humanus in *hac* vita . . quando elevatur — *Ep.* x. 532

His quoque locis: **Ecl. ii.** 48, 63 (pars pectoris *huius*), 86 ; **M. i.** 1. 2 (*hoc* maxime . . ut), 14, 32 ; 2. 8, 54 (*huius* civilitatis et illius) ; 3. 8, 19, 49, 71, 76 ; 4. 6 (propter *hoc*) ; 5. 10, 23, 34, 49, 62, 68 ; 6. 15 (alter propter *hunc*, non e converso), 16, 28 (*hoc* est) ; 7. 7 ; 8. 4, 33 ; 9. 24 ; 10. 16, 25, 27 ; 11. 54, 61, 76, 107, 119 (per *hoc* . . quia), 143 ; 12. 2, 8 (usque ad *hoc*, ut), 15, 38 (*Hoc* viso), 40, 46, 81 (sed magis ille ad *hos*) ; 14. 62, 65 ; 15. 26 (per *hoc* . . quod), 42, 55 (*His* praemissis), 67 ; **ii.** 1. 19, 26 (in *hoc* unico . . ut), 49, 52 (per *hoc*, quod), 56 ; 2. 4 (*hoc* est), 39 (Ex *his* iam liquet), 48 (Et iterum ex *hoc* sequitur), 58 (*Hoc* ergo supponatur, quod) ; 3. '84,' '107,' 118 (*His* itaque . . praenotatis) ; 5. 48, 67 (*Haec* Cicero.), 86, 96, 109, 140, 142 ; 6. 12, 16, '46', 51 (*hoc* est), 63 (*hoc est*) ; 7. 12, 24, 42, 58, '76' ; 8. 10 (sicut ad *hoc* :), 19, 27 (sicut ad *hoc* :), 33, '62' (*hoc* solum . . quod), 78, 87, 95, 102 (*His* itaque . . distinctis) ; 9. 17, 18, 19, 23, 30, 35, 44, 49, '93', 99 ; 10. 11, 23 (*hic* . . ille), 26, 29, 32, 37 (propter *hoc*), 47, 54, '66', 70 (*Haec* Pyrrhus.) ; 11. 4, 9, 36, 46, 74 ; 12. 32 ; 13 3, '8', 15 ; **iii.** 1. 3 ; 2. 9, 12, 15 ; 3. 1, 14 (non propter *hoc*), 16, 22, 48, 51,

77, 110, 111 (ab *hoc*, ut dicebatur, gymnasio), 112, 116, 118, 133; 4. '57', 69, 92 (*His* itaque praenotatis), 95, 122, 125, 132 (non propter *hoc*); 5. 3, 12, 15, 23, 28 (*hoc* est); 6. 7 (Et ex *hoc* arguunt, quod), 17 (Et ad *hoc* dicendum.. quia), 22, 39, 40, 47; 7. 9 (Ad *hoc* respondens), 39 (quantum in *hoc* quod vicarius est); 8. 15 (Et dicendum ad *hoc*), 24, 33, 42, 44, 57 (*hoc* est), 70 (non.. propter *hoc*), 73; 9. 6 (*hoc* est), 10 (Et ad *hoc* dicendum), 23, 36, 47, 55 (responsio.. quae est ad *hoc*), 59, 67, '78', 97, 129; 10. 9 (Et ex *hoc* bene sequeretur), 20, 25, 38 (ut in primo *huius* de facili videri potest), 89, 118; 11. 14; 12. 18, 25 (inferunt ex *his*), 28, 93, 102 (et per *hoc* patet ad rationem); 13. 5, 12, 38, 55; 14. 7, 13, '22', 61; 15. '29' (*bis*), 36, 40, 53; 16. 14 (Ad *huius*.. intelligentiam), '28', 45, 53, 63, 65–66 (*haec* ab humana ratione.. *haec* a Spiritu Sancto), 82, 83 (vel nulli, vel pauci, et *hi* cum difficultate), 87, 91, 93 (necesse est ad *hoc* ut), 98, 99; **V.E. i.** 1. 29, 31, 34, 40; 2. 1, 24[1], 45 (ad *hoc* respondemus, quod), 55, 64; 3. 24; 4. 52 (nec propter *hoc*), 64–65 (ad *hoc* et ad quaedam alia *haec* sufficere credimus); 6. 8, 13; 7. 30 (*hoc* est), 65; 8. 17, 33 (*hoc* solo .. quod); 9. 4 (*hoc* est), 22 (in *hoc* vocabulo quod est *Amor*), 97; 10. 5 (*hanc*, vel istam, vel illam partem), 35, 64, 67, 69 (*horum*.. istorum), 82; 11. 8, 18, 36; 12. 15; 13. 1, 4 (et in *hoc*.. dementat), 6, 14; 14. 12, 15[2], 17, 25, 38 (si.. vanitaret in *hoc*); 15. 18, 20; 16. 27, 41; 17. 1, 8 (Per *hoc*.. quod illustre dicimus), 10 (*hoc* modo), 35, 37; 18. 27, 51; 19. 1 (*Hoc* .. quod illustre.. dicimus), 11, 15, 21; **ii.** 1. 32, 40, 45, 49, 57 (*hoc* est); 2. 41 (*hoc* quod dicimus illustre), 56, 69, 72, 74 (*hoc* est), 96 (*His*[3] proinde visis); 3. 4, 11, 23, 47 (Ad *haec*), 55 (in *hoc*.. quod), ⟨56⟩[4], 57, 58; 4. 12, 21 (*hoc* est), 23[5], 33, 46, 47 (in quarto *huius*), 65; 5. 15, 23, 51, 56, 59, 70, 74 (*hoc* est); 6. 17, 49, 50, 52; 7. 10, 49; 8. 16, 18 (Circa *hoc*), 34, '35', 62, 81, 83 (in quarto *huius*); 9. 8 (et circa *hoc* sciendum est), 9, 12 (*hoc* est), 33 (*huius* quod est ars); 10. 3, 20 (*hoc* est), 23; 11. 1 (*haec* quam habitudinem dicimus), 3, 14, 23, 49, 64 (*Hoc* idem); 12. 11, 20, 25, 31[6], 49, 72, 79 (*hoc* est), 87–88 (*hi*[7] ante, *hi*[7] post dieresim); 13. 6, 28, 42, 71 (*hoc* est), 78, 84, 91, 94, 102; **Ep.** ii. *tit.* 1; 10, 45 (praeter *haec*), 49; iii. 23; iv. 12, 16, 21 (amorem *huius* [*sc.* huius rei]), 25 (fides *huius* [*sc.* huius rei]), 50 (Sub *hoc*); v. 39, 126, 127, 142, 165; vi. 20, 47, 63, 89, 132 (Nam et *hi*), 161 (Nam quid aliud *haec* nisi), 192 (*hoc* a modo); vii. 26, 132, 179; viii. 37, 58, 82 (praeter *hoc*), 101 (una sola vox, sola pia et *haec* privata), 127 (an semper et *hi*), 139, 148, 171; ix. 40; x. 3–4 (ut *hos*.. attollat, *hos*.. deiciat), 5, 66 (propter *hoc*), 79, 136 (*hoc* est), 142, 162 (*His* visis), 165, 185 (et cum *hoc*), 196 (per *hoc*, quod), 199 (propter *hoc*), 218 (Et per *hoc* patet, quod), 236, 244 (*bis*), 249, 256, 259, 277, 282 (*His* itaque praemissis), 306, 307 (post *haec*), 308, 322 (et *hoc* maxime), 342, 380, 383 (Sed *hoc* quantum ad esse.), 406 (propter *hoc*), 438, 501, '514', 518, 538, 547, 583, 598, 601 (*haec* et alia utilia), 609 (nisi *hoc*, quod), '615'; **A.T.** 1. 15; 2. 6 (ad *hoc*.. ut), 9 (*hoc* est); 4. 12; 5. 12 (propter *hoc*, quod); 6. 9 (per *hoc*, quod); 7. 8; 8. 1, 13; 9. 1, 3, 5, 9; 10. 4; 11. 6, 11; 12. 34, 37, 42, 51 (in *his* quae sunt propter illa), 62 (*hoc*, quod); 13. 8 (*hoc*, quod), 19 (per *hoc*), 31, 46 (*hoc* est), 47; 14. 6 (*hoc* est); 15. 20, 23; 16. 6, 9 (per *hoc* quod dicitur *aequaliter*), 11 (per *hoc* quod dicitur *potissime*), 49 (per *hoc*.. quod); 18. 53; 19. 7 (et secundum *haec*), 39; 20. 2, 3, 13 (propter *haec*), 39, 45, 51 (*Haec* eadem), 52, 54, 68; 21. 1 (*Haec* eadem), 10, 18, 25 (*huius*.. et illius), 26 (*huius*.. et illius), 35, 54 (et ad *hoc* est dicendum), 62, 67 (*haec*.. sicut et illa); 22. 21; 23. 1 (*His* visis), 22, 30 (sed *hoc* non est), 32 (Sed est *hoc* quia), 50 (per *hoc*), 55 (non propter *hoc*); 24. 1, 13

v. **is** *in notis*

hiemo. Tu Mediolani tam vernando quam *hiemando* moraris..? *Ep.* vii. 114

hierarchia. Dionysius de coelesti *hierarchia* loquens *Ep.* x. 406

(H)ieremias. quam nunc cum *Ieremia*.. lugere compellimur *Ep.* viii. 28
Dicit enim Spiritus Sanctus per *Hieremiam* *Ep.* x. 414

(H)ierusalem. quia oportebat eum ire in *Hierusalem* et multa pati *M.* iii. 9. 75
in superna *Ierusalem* cum beatorum principibus gloriatur *Ep.* ii. 35
sacrosanctae *Ierusalem* memores.. gemiscimus *Ep.* vii. 187

[1] his *M* hiis *R* [2] hi *M* Hii *R* [3] Hiis *R* [4] his *M* ipsis *R*
[5] hi *M* hii *R* [6] hae *M* hee *R* [7] hii *R*

sanctam *Ierusalem* velut exstinctam . . deflevit — *Ep.* viii. 13
velut Austri regina *Hierusalem* petiit . . Veronam petii — *Ep.* x. 10

hinc. Sibilus *hinc* simplex avidas non venit ad aures — *Ecl.* ii. 38
Hinc est, quod pastoribus de sursum sonuit — *M.* i. 4. 18
Hinc etiam 'Pax vobis', Salus hominum salutabat — *M.* i. 4. 25
quaedam rectitudo sive regula, obliquum *hinc* inde abiciens — *M.* i. 11. 17
Quod . . faciat quod dictum est, *hinc* haberi potest — *M.* i. 11. 101
animae separatae bene *hinc* abeuntes — *M.* i. 12. 33
'. . Hae nobis propriae sedes; *hinc* Dardanus ortus' — *M.* ii. 3. 84
'Certe *hinc* Romanos olim volventibus annis, *Hinc* fore ductores, revocato a sanguine Teucri . .' — *M.* ii. 9. 84, 85
Et ex *hinc* continuato colloquio venit ad haec — *M.* iii. 9. 35
'. . nunc autem regnum meum non est *hinc*' — *M.* iii. 15. 33
Hinc moti sunt inventores grammaticae facultatis — *V. E.* i. 9. 93
quod, ceu fistulae[1] culmen *hinc* inde ad diversa stillicidia grundat, aquas ad alterna *hinc* inde litora . . distillat — *V. E.* i. 10. 43, 45

His quoque locis: **M. i.** 12. 27 (Et *hinc* est, quod), 30 (Et *hinc* etiam patere potest, quod), 83 (*Hinc* etiam patet, quod), 88 (*Hinc* etiam iam innotescere potest, quod); 13. 19 (Et *hinc* destrui potest error), 29 (*Hinc* etiam dicebatur de coelo); 15. 19 (*Hinc* videri potest quod); **ii.** 11. 30 (*hinc*, . inde); 13. 49 (*Hinc* est quod); **V.E. i.** 5. 30 (et *hinc* penitus eligere possumus); 18. 28 (et *hinc* est quod), 30 (*Hinc* etiam est, quod), 39 (*hinc* est quod); **ii.** 10. 47 (Satis *hinc* innotescere potest, quomodo); 12. 69 (Satis *hinc* . . sufficienter eligere potes qualiter); **Ep.** v. 96 (*hinc* utrique potestis advertere); vii. 10 (*Hinc* diu . . deflevimus); x. 206 (Et *hinc* consueverunt . . dicere)

Hippomenes. Secundus figuratur in Atalanta et *Hippomene* — *M.* ii. 8. 84

hircinus. *cantus hircinus*, id est foetidus ad modum hirci — *Ep.* x. 200

hircus. capellae, Quas concepturis dedimus nos matribus *hircos* — *Ecl.* i. 47
tragoedia . . dicitur . . a *tragus*, quod est *hircus*, et *oda*, quasi *cantus hircinus*, id est foetidus ad modum *hirci* — *Ep.* x. 200, 201

(h)irsutus. adeo vocabulis accentibusque *hirsutum*[2] et hispidum — *V. E.* i. 14. 22
quaedam pexa et lubrica, quaedam *irsuta* et reburra sentimus: inter quae quidem pexa atque *irsuta* sunt . . grandiosa — *V. E.* ii. 7. 13, 14
Sola etenim pexa *irsuta*que urbana tibi restare videbis — *V. E.* ii. 7. 37
Irsuta quoque dicimus omnia praeter haec, quae — *V. E.* ii. 7. 48
Quomodo autem pexis *irsuta* huiusmodi sint armonizanda — *V. E.* ii. 7. 72

hirtus. *hirtae*que capellae . . ad mollia prata praeibant — *Ecl.* ii. 93

Hispanus.[3] Nam alii *oc* . . affirmando loquuntur; ut puta *Hispani* — *V. E.* i. 8. 44
Hoc etiam *Hispani* usi sunt; et dico *Hispanos* qui poetati sunt in vulgari *oc*. Namericus de Belnui: 'Nuls hom . .' — *V. E.* ii. 12. 20, 21

hispidus. adeo vocabulis accentibusque hirsutum et *hispidum*[4] — *V. E.* i. 14. 22

historia. et quam plures aliae *historiae*[5] ac doctrinae — *V. E.* i. 10. 20

historialis. cum sint [*sc.* sensus mystici] a literali sive *historiali* diversi — *Ep.* x. 158

historiographus. hoc *historiographi* omnes [*sc.* testari dignati sunt] — *M.* i. 16. 15

Homerus. Et huius, ut ait *Homerus*, est regulare omnes — *M.* i. 5. 34
Hectorem, quem prae omnibus *Homerus* glorificat — *M.* ii. 3. 55

homne. Namericus de Belnui: 'Nuls *hom* non pot complir adrechamen' — *V. E.* ii. 6. 63 *et* 12. 23

homo. Mopsus . . Contemplatur ovans *hominum* superumque labores — *Ecl.* i. 19
Quod mentes *hominum*, fabatur, ad astra ferantur — *Ecl.* ii. 16
Omnium *hominum* . . hoc maxime interesse videtur — *M.* i. 1. 1
finis . . ad quem totum *hominem* [*sc.* natura producit] — *M.* i. 3. 11

[1] fictile *R* [2] irsutum *R* [3] yspanus *R* [4] yspidum *R* [5] ystorie *R*

finis ad quem singularem *hominem* . . ordinat . . Deus	*M.* i. 3. 12
operatio . . ad quam ipsa universitas *hominum* . . ordinatur, ad quam . . nec *homo* unus, nec domus una . . pertingere potest	*M.* i. 3. 32, 34
Non est ergo vis ultima in *homine*, ipsum esse	*M.* i. 3. 46
quod quidem esse nulli ab *homine* alii competit	*M.* i. 3. 54
non tamen intellectus earum est possibilis ut *hominis*	*M.* i. 3. 58
per unum *hominem* . . in actum reduci non potest	*M.* i. 3. 66
in *homine* particulari contingit quod	*M.* i. 4. 8
'. . et in terra pax *hominibus* bonae voluntatis'	*M.* i. 4. 24
Hinc etiam 'Pax vobis', Salus *hominum* salutabat	*M.* i. 4. 26
Si enim consideremus unum *hominem*	*M.* i. 5. 22
'Faciamus *hominem* ad imaginem et similitudinem nostram'	*M.* i. 8. 10
licet . . de rebus inferioribus ab *homine* dici non possit	*M.* i. 8. 13
generat enim *homo hominem* et sol, iuxta secundum de Naturali auditu	*M.* i. 9. 6 (*bis*)
'O felix *hominum* genus, Si vestros animos amor . . regat !'	*M.* i. 9. 26
cupiditatis . . de facili mentes *hominum* detorquentis	*M.* i. 11. 78
Cupiditas namque, perseitate *hominum* spreta, quaerit alia, caritas vero, spretis aliis omnibus, quaerit Deum et *hominem*, et per consequens bonum *hominis*. Cumque inter alia bona *hominis* potissimum sit in pace vivere	*M.* i. 11. 102, 104, 105, 106
Et quod Monarchae maxime *hominum* recta dilectio inesse debeat	*M.* i. 11. 111
homines propinquius Monarchae sunt, quam aliis principibus	*M.* i. 11. 115
principibus aliis *homines* non appropinquant nisi in parte	*M.* i. 11. 120
universalissima causa inter mortales, ut *homines* bene vivant	*M.* i. 11. 137
consequens est, quod bonum *hominum* ab eo maxime diligatur	*M.* i. 11. 140
per ipsum hic felicitamur ut *homines*	*M.* i. 12. 43
Quia, cum Monarcha maxime diligat *homines*, ut iam tactum est, vult omnes *homines* bonos fieri	*M.* i. 12. 64, 65
ait : Quod in politia obliqua, bonus *homo* est malus civis : in recta vero, bonus *homo* et civis bonus convertuntur	*M.* i. 12. 69, 70
libertatem intendunt, scilicet ut *homines* propter se sint	*M.* i. 12. 73
homines plures concordes dicimus, propter simul moveri	*M.* i. 15. 42
sicut unus *homo* optime se habens . . est concordia quaedam	*M.* i. 15. 60
Dei Filius, in salutem *hominis hominem* adsumpturus	*M.* i. 16. 4, 5
si . . dispositiones *hominum* et tempora recolamus	*M.* i. 16. 9
illud quod Deus in *hominum* societate vult	*M.* ii. 2. 59
Sed constat quod merito virtutis nobilitantur *homines*	*M.* ii. 3. 13
Ius est realis et personalis *hominis* ad *hominem* proportio, quae servata *hominum* servat societatem	*M.* ii. 5. 4 (*bis*), 5
Leges enim oportet *homines* devincire ad invicem	*M.* ii. 5. 22
quibus *homines* ad Rempublicam . . religati esse videntur	*M.* ii. 5. 52
antecedens absque consequente, ut *hominem* sine animali	*M.* ii. 6. 34
natura enim in providendo non deficit ab *hominis* providentia	*M.* ii. 7. 3
ad hunc finem natura pertingere non potest per unum *hominem*	*M.* ii. 7. 43
necesse est naturam producere *hominum* multitudinem	*M.* ii. 7. 47
non solum singulares *homines* . . apti nati sunt ad principari	*M.* ii. 7. 53
divinum iudicium in rebus quandoque *hominibus* est manifestum	*M.* ii. 8. 4.
Quod *homo* pro salute patriae seipsum exponat	*M.* ii. 8. 10
cum *homo* sit pars quaedam civitatis . . *homo* pro patria debet exponere seipsum	*M.* ii. 8. 13, 15
'*Homo* quilibet de domo Israel, qui occiderit . .'	*M.* ii. 8. 37
Sorte quidem Dei iudicium quandoque revelatur *hominibus*	*M.* ii. 8. 69
Vere dicere potuit *homo* Romanus . . 'Reposita est mihi . .'	*M.* ii. 11. 67
ut in illa singulari generis humani descriptione Filius Dei, *homo* factus, *homo* conscriberetur	*M.* ii. 12. 45, 46

'Sicut per unum *hominem* in hunc mundum peccatum intravit: et per peccatum mors; ita in omnes *homines* mors..'	*M.* ii. 13. 8, 10
Hominibus namque, rationis intuitum voluntate praevolantibus	*M.* iii. 3. 20
contra veritatem.. tria *hominum* genera maxime colluctantur	*M.* iii. 3. 34
cum huiusmodi regimina sint accidentia quaedam ipsius *hominis*	*M.* iii. 4. 101
luminaria producta sunt die quarto, et *homo* die sexto	*M.* iii. 4. 106
cum ista regimina sint *hominum* directiva.. si *homo* stetisset in statu innocentiae.. talibus directivis non indiguisset	*M.* iii. 4. 108, 109
Cum ergo non solum in die quarto peccator *homo* non erat, sed etiam simpliciter *homo* non erat	*M.* iii. 4. 114, 115
medicus qui ante nativitatem *hominis*.. emplastrum conficeret	*M.* iii. 4. 119
pro antecedente bene infertur consequens, ut animal pro *homine*	*M.* iii. 5. 30
construendo sic: *Homo* potest audire et videre	*M.* iii. 6. 45
Teneret autem destructive sic: *Homo* non potest volare, ergo nec brachia *hominis* possunt volare	*M.* iii. 6. 48, 49
Scimus etiam, quod vicarius *hominis* non aequivalet ei	*M.* iii. 7. 38
Si vero dico: 'Omnis *homo* currit:' tunc signum universale non distribuit, nisi pro suppositis huius termini, *homo*	*M.* iii. 8. 31, 33
'.. Veni enim separare *hominem* adversus patrem suum'	*M.* iii. 9. 135
omnes *homines* sunt unius generis: ergo debent reduci ad unum	*M.* iii. 12. 6
sic.. cum summus Antistes et Imperator sint *homines*.. oportet quod reducantur ad unum *hominem*	*M.* iii. 12. 10, 12
verum dicunt, dicentes quod omnes *homines* sunt unius generis	*M.* iii. 12. 23
omnes *homines* esse reducendos ad unum metrum in suo genere	*M.* iii. 12. 26
aliud est esse *hominem*, et aliud est esse Papam. Et eodem modo aliud est esse *hominem*, aliud esse Imperatorem; sicut aliud est esse *hominem*, aliud esse patrem et dominum: *homo* enim est id quod est per formam substantialem	*M.* iii. 12. 32, 34, 35, 36
mensura ad quam habent reduci, prout sunt *homines*	*M.* iii. 12. 60
prout sunt *homines*, habent reduci ad optimum *hominem*	*M.* iii. 12. 62, 63
Papa et Imperator, in quantum *homines*, habent reduci ad unum	*M.* iii. 12. 100
homo.. tenet medium corruptibilium et incorruptibilium	*M.* iii. 16. 15
Nam *homo*.. corruptibilis est, si consideretur	*M.* iii. 16. 19
Si ergo *homo* medium quoddam est corruptibilium et incorruptibilium .. necesse est *hominem* sapere utramque naturam	*M.* iii. 16. 30, 33
consequitur ut *hominis* duplex finis exsistat	*M.* iii. 16. 36
Duos igitur fines Providentia.. *homini* proposuit intendendos	*M.* iii. 16. 44
nisi *homines* tamquam equi.. in camo et freno compescerentur	*M.* iii. 16. 72
opus fuit *homini* duplici directivo, secundum duplicem finem	*M.* iii. 16. 75
ut aliam sit esse locutionem quam *hominis*	*V. E.* i. 2. 3
soli *homini* datum est loqui, cum solum sibi necessarium fuit	*V. E.* i. 2. 4
Et sic patet soli *homini* datum fuisse loqui	*V. E.* i. 2. 66
Cum igitur *homo* non naturae instinctu sed ratione moveatur	*V. E.* i. 3. 1
Soli *homini* datum fuit ut loqueretur	*V. E.* i. 4. 1
investigandum.. cui *hominum* primum locutio data sit	*V. E.* i. 4. 4
ut *hominem* prius locutum fuisse credamus	*V. E.* i. 4. 20
Absurdum.. ante Deum ab *homine* quicquam nominatum fuisse	*V. E.* i. 4. 32
cum ab ipso et in ipsum factus fuisset *homo*	*V. E.* i. 4. 34
per viam responsionis *hominem* primum fuisse locutum	*V. E.* i. 4. 45
ad ipsum Deum[1] primitus primum *hominem* direxisse locutionem	*V. E.* i. 5. 4
nam in *homine* sentiri humanius credimus quam sentire, dummodo sentiatur et sentiat tamquam *homo*	*V. E.* i. 5. 8, 10
cum solus adhuc *homo* existeret	*V. E.* i. 5. 18

[1] Dominum *R*

si extra paradisum afflatus est *homo*, extra — *V. E.* i. 5. 33
vel oblitus *homo* vel vilipendens disciplinas priores — *V. E.* i. 7. 20
Praesumpsit ergo in corde suo incurabilis *homo* — *V. E.* i. 7. 26
opinamur.. tunc primum *homines* fuisse dispersos — *V. E.* i. 8. 5
idioma secum trifarium *homines* attulerunt — *V. E.* i. 8. 16
praeter illam [*sc.* loquelam] *homini* primo concreatam a Deo — *V. E.* i. 9. 51
Cum.. *homo* sit instabilissimum atque variabilissimum animal — *V. E.* i. 9. 55
extimationes *hominum* qui parum distant a brutis — *V. E.* i. 9. 78
cum.. *hominum* vita sit etiam ipsa sua natura brevissima — *V. E.* i. 9. 83
In utroque quidem duorum laterum.. linguae *hominum* variantur — *V. E.* i. 10. 61
grammaticam tanquam simiae *homines* imitantes [*sc.* Sardi] — *V. E.* i. 11. 46
in quantum simpliciter ut *homines* agimus, virtutem habemus.. nam secundum ipsam bonum et malum *hominem* iudicamus: in quantum ut *homines* cives agimus, habemus legem.. in quantum ut *homines* Latini agimus, quaedam habemus.. signa — *V. E.* i. 16. 29, 32, 33, 35
in *homine* magis redolet [*sc.* Deus] quam in bruto — *V. E.* i. 16. 49
nec gratia speciei, quia cunctis *hominibus* esset conveniens — *V. E.* ii. 1. 47
sicut *homo* tripliciter spirituatus est — *V. E.* ii. 2. 47
Scientes quia rationale animal *homo* est — *V. E.* ii. 10. 2
perfectam *hominis* cognitionem habere — *V. E.* ii. 10. 5
Anne propterea nequam *hominum* applaudet audaciis..? — *Ep.* v. 43
Deum per *homines*.. aliquid operatum fuisse — *Ep.* v. 134
Hic, cum.. *Homo* factus, evangelizaret in terris — *Ep.* v. 150
cum adfore stupescetis, miserrimi *hominum*.. domitorem — *Ep.* vi. 86
Unigenitus Dei Filius, *homo* factus — *Ep.* vii. 69
Nos.. eundem Deum et *hominem*.. profitentes — *Ep.* viii. 17
cum etiam Dei et *hominis* amicitia nequaquam impediatur excessu! — *Ep.* x. 34
amicitiae suae participes quosdam *homines* profitentem — *Ep.* x. 38
'quoniam infinitus thesaurus est *hominibus*..' — *Ep.* x. 40
'*homo*, prout.. Iustitiae praemianti aut punienti obnoxius est' — *Ep.* x. 173
'*homo*, prout.. est Iustitiae praemianti aut punienti obnoxius' — *Ep.* x. 240
'*homo*, prout merendo obnoxius est Iustitiae praemianti' — *Ep.* x. 245
cum aliquid supra communem modum *hominum*.. petendum sit — *Ep.* x. 310
ac si dicerem: Si *homo* est, est risibilis — *Ep.* x. 504
'Scio huiusmodi *hominem*.. quoniam raptus est in Paradisum, et audivit arcana verba, quae non licet *homini* loqui' — *Ep.* x. 541, 544
sicut videmus de concupiscibili et irascibili in *homine* — *A. T.* 18. 63
Desinant ergo, desinant *homines* quaerere quae supra eos sunt — *A. T.* 22. 1
Loquebatur equidem in persona Dei ad *hominem* — *A. T.* 22. 14

homogeneus. procedit enim ex ignorantia naturae *homogeneorum* et simplicium; corpora enim *homogenea*.. (sunt *homogenea*, ut aurum depuratum..) regulariter in suis partibus qualificantur — *A. T.* 18. 3, 4 (*bis*)
cum aqua sit corpus *homogeneum* — *A. T.* 20. 48

honestas. viros fortuna obscuros, *honestate* praeclaros — *Ep.* x. 32

honestus. secundum quod rationale, *honestum* quaerit — *V. E.* ii. 2. 54
quae maxima sint.. in eo quod est *honestum* — *V. E.* ii. 2. 71

Honestus. Fabrutius, et *Honestus*, et alii poetantes Bononiae — *V. E.* i. 15. 43
Honestus: 'Più non attendo il tuo soccorso, Amore' — *V. E.* i. 15. 51

honor. pastoribus de sursum sonuit, non.. *honores*.. sed pax — *M.* i. 4. 20
nam cum *honor* sit praemium virtutis, et omnis praelatio sit *honor*, omnis praelatio virtutis est praemium — *M.* ii. 3. 10, 11
Veneti quoque nec sese investigati vulgaris *honore* dignantur — *V. E.* i. 14. 36
vulgare.. suos *honore* sublimat et gloria — *V. E.* i. 17. 17
Quod autem *honore* sublimet, in promptu est — *V. E.* i. 17. 31
nobiliora esse quae conditori suo magis *honoris* afferunt — *V. E.* ii. 3. 37

nec non modum quem tanto dignamur *honore* — *V. E.* ii. 4. 4
Neasyllabum . . vel numquam in *honore* fuit, vel . . obsoluit — *V. E.* ii. 5. 62
via . . quae famae Dantis atque *honori* non deroget — *Ep.* ix. 43
plus domino quam dono *honoris* et famae conferri videri potest — *Ep.* x. 80

honorabilior. *honorabilius* [sc. vulgare] . . breviter seligamus — *V. E.* i. 12. 3
'tanto habet *honorabiliorem* materiam . . quanto . . ' — *Ep.* x. 512

honore. Ornativa . . ut *terra, honore, speranza, gravitate* — *V. E.* ii. 7. 60

honorificabilitudinitate. *honorificabilitudinitate,* quod duodena perficitur syllaba in vulgari — *V. E.* ii. 7. 69

honorificentior. *honorificentius* [*sc.* vulgare] breviter seligamus — *V. E.* i. 12. 4

honorifico. Hic est quem Petrus, Dei vicarius, *honorificare* nos monet — *Ep.* v. 166

honoro. Nam qui virtutes *honorabat* in terris, nunc a virtutibus *honoratur* in coelis — *Ep.* ii. 31, 32

hora. 'Et cum facta esset *hora,* discubuit . . ' — *M.* iii. 9. 33

Horatius. per tres *Horatios* fratres . . decertatum est — *M.* ii. 11. 30
Hoc est quod magister noster *Horatius* [1] praecipit — *V. E.* ii. 4. 34
sicut vult *Horatius* in sua *Poetica* — *Ep.* x. 212
ut etiam per *Horatium* patere potest in sua *Poetica* — *Ep.* x. 228

horizon. recte a philosophis adsimilatur [*sc.* homo] *horizonti* — *M.* iii. 16. 18
emergere semper cum *horizonte* circulari — *A. T.* 19. 33
Si vero haberet *horizontem* circularem — *A. T.* 19. 65

horreo. Quis Polyphemon, ait, non *horreat,* Alphesiboeus . . ? — *Ecl.* ii. 76
' . . Romuleoque recens *horrebat* regia culmo . . ' — *M.* ii. 4. 55
pro salute patriae mortis tenebras non *horruerunt* — *M.* ii. 5. 136
primi et soli iugum libertatis *horrentes* — *Ep.* vi. 31
Videbitis plebem . . adversus vos *horrenda* clamantem — *Ep.* vi. 109

horribilior. et, quod *horribilius* est . . asserunt — *Ep.* viii. 38

horribilis. tragoedia . . in fine sive exitu est foetida et *horribilis* — *Ep.* x. 199
a principio *horribilis* et foetida est, quia *Infernus* — *Ep.* x. 220

horrificus. Absurdum atque rationi videtur *horrificum* — *V. E.* i. 4. 32

hortor. cum Propheta sanctissimo meme subsequentem *hortabor* — *M.* ii. 1. 45

hortus. *Hortus* enim eius et lacus est quod coelum circuit — *Ep.* v. 113

hospitalitas. ex quo scilicet Argis *hospitalitas* a Phrygibus denegata — *Ep.* v. 129

hospitor. quod nostrum illustre . . in humilibus *hospitatur* asylis — *V. E.* i. 18. 33

hostilis. non *hostili* scutica sed paterna — *V. E.* i. 7. 35

Hostilius. palma victoriae sub *Hostilio* rege cessit Romanis — *M.* ii. 11. 35

hostis. cum si Monarcha est, *hostes* habere non possit — *M.* i. 11. 144
proprios filios cum *hostibus* conspirantes morti dedisse — *M.* ii. 5. 116
non alio vultu quam si *hostem* cruciari videret — *M.* ii. 5. 124
ille antiquus *hostis,* qui litigii fuerat persuasor — *M.* ii. 10. 77
livor antiqui et implacabilis *hostis* . . nos . . denudavit — *Ep.* vii. 6

hostium *v.* **ostium**

hucusque (huc usque). qui [*sc.* modus] *hucusque* casualiter est assumptus — *V. E.* ii. 4. 8
me . . *huc usque* praevalens, impia retinere molitur — *Ep.* ii. 53
et incipit ibi: *Hucusque alterum iugum Parnassi,* etc. — *Ep.* x. 597

huiusmodi. Sunt enim *huiusmodi* formae quaedam compositioni contingentes — *M.* i. 11. 20
recipiunt tamen magis et minus *huiusmodi* qualitates — *M.* i. 11. 25
huiusmodi solus Monarcha est — *M.* i. 11. 57
Huiusmodi est Monarcha — *M.* i. 11. 97
Et *huiusmodi* politiae rectae libertatem intendunt — *M.* i. 12. 71
unde fit, quod omne agens, in quantum *huiusmodi,* delectatur — *M.* i. 13. 8
cum concordia, in quantum *huiusmodi,* est quoddam bonum — *M.* i. 15. 28

[1] Oratius *R*

cum *huiusmodi* regimina sint accidentia quaedam ipsius hominis — *M.* iii. 4. 99
Sunt ergo *huiusmodi* regimina remedia contra — *M.* iii. 4. 112
Papa et Imperator, in quantum *huiusmodi*, habent reponi — *M.* iii. 12. 55
alia . . ratio Papae, alia Imperatoris, in quantum *huiusmodi* — *M.* iii. 12. 81
Sed Christus *huiusmodi* regimen coram Pilato abnegavit — *M.* iii. 15. 27
statera *huiusmodi* librationis tantum in . . curiis esse solet — *V. E.* i. 18. 37
si . . habituatum cognoscitur, in quantum *huiusmodi* — *V. E.* ii. 2. 12
cum . . *huiusmodi* comparationes non fiant, nisi — *V. E.* ii. 2. 25
non . . nisi per *huiusmodi* exempla possumus indicare — *V. E.* ii. 6. 77
Quomodo autem pexis irsuta *huiusmodi* sint armonizanda — *V. E.* ii. 7. 73
Et *huiusmodi* stantiae usus est . . Arnaldus Danielis — *V. E.* ii. 10. 24
et *huiusmodi* stantiis usus est Arnaldus Danielis frequentissime — *V. E.* ii. 13. 9
omnes qui *huiusmodi* exorbitationis fuistis auctores — *Ep.* viii. 177
sicut relativa pater et filius . . et *huiusmodi* — *Ep.* x. 104
'Scio *huiusmodi* hominem . . quoniam raptus est . .' — *Ep.* x. 540
Haec eadem ratio removet ab *huiusmodi* causalitate omnes orbes — *A. T.* 21. 2
Et cum dicitur in minori quod . . sunt *huiusmodi* — *A. T.* 23. 11

humanior. in homine sentiri *humanius* credimus quam sentire — *V. E.* i. 5. 8

humanitas. si ultimum de potentia totius *humanitatis* appareat — *M.* i. 3. 38
ultimum de potentia ipsius *humanitatis*, est — *M.* i. 3. 64
Redemptor . . qui ex illis oriturus erat secundum *humanitatem* — *V. E.* i. 6. 57

humanus. Assuetum rictus *humano* sanguine tingi — *Ecl.* ii. 77
finis universalis civilitatis *humani* generis — *M.* i. 2. 51
videndum est, quid sit finis totius *humanae* civilitatis — *M.* i. 3. 2
finis . . ad quem . . genus *humanum* Deus . . in esse producit — *M.* i. 3. 17
Est ergo aliqua propria operatio *humanae* universitatis — *M.* i. 3. 30
necesse est multitudinem esse in *humano* genere — *M.* i. 3. 70
ad quod *humanum* genus prima bonitas in esse produxit — *M.* i. 3. 89
proprium opus *humani* generis totaliter accepti, est actuare — *M.* i. 4. 2
genus *humanum* . . ad proprium suum opus . . facillime se habet — *M.* i. 4. 11
per quod optime genus *humanum* pertingit ad opus proprium — *M.* i. 4. 34
Nunc constat quod totum *humanum* genus ordinatur ad unum — *M.* i. 5. 65
reperitur in partibus *humanae* multitudinis — *M.* i. 6. 17
reperitur in omnibus partibus *humanae* multitudinis — *M.* i. 6. 22
humana universitas est quoddam totum ad quasdam partes — *M.* i. 7. 1
Sicut ergo inferiora *humanae* universitatis bene respondent — *M.* i. 7. 8
humanum genus bene se habet . . quando . . Deo adsimilatur. Sed genus *humanum* maxime Deo adsimilatur quando maxime est unum . . Sed tunc genus *humanum* maxime est unum, quando — *M.* i. 8. 17, 19, 25
humanum genus uni Principi subiacens maxime Deo adsimilatur — *M.* i. 8. 29
Humanum genus filius est coeli — *M.* i. 9. 4
Ergo optime se habet *humanum* genus, cum — *M.* i. 9. 8
ut philosophando evidentissime *humana* ratio deprehendit — *M.* i. 9. 15
humanum genus tunc optime se habet, quando — *M.* i. 9. 16
Et *humanum* genus, potissime liberum, optime se habet — *M.* i. 12. 1
libertas . . maximum donum *humanae* naturae a Deo collatum — *M.* i. 12. 41
quis erit qui *humanum* genus optime se habere non dicat . . ? — *M.* i. 12. 45
Genus *humanum*, solum imperante Monarcha, sui . . gratia est — *M.* i. 12. 55
tyrannides, quae in servitutem cogunt genus *humanum* — *M.* i. 12. 60
Ergo genus *humanum* sub Monarcha existens, optime se habet — *M.* i. 12. 91
humanum genus potest regi per unum supremum principem — *M.* i. 14. 26
cum dicitur, *humanum* genus potest regi per unum . . principem — *M.* i. 14. 30
ut *humanum* genus secundum sua communia . . ab eo regatur — *M.* i. 14. 52
Ergo melius est *humanum* genus per unum regi, quam per plura — *M.* i. 14. 74
humanum genus optime se habere, cum ab uno regitur — *M.* i. 14. 83

genus *humanum* optime se habens est quaedam concordia. Nam sicut unus homo . . sic totum genus *humanum*. Ergo genus *humanum* optime se habens, ab unitate . . dependet — *M.* i. 15. 59, 64, 65
necesse est, ad optime se habere *humanum* genus — *M.* i. 15. 79
Et quod tunc *humanum* genus fuerit felix — *M.* i. 16. 13
O genus *humanum*! quantis procellis . . agitari te necesse est — *M.* i. 16. 26
ad ostendendum genus *humanum* liberum a iugo ipsorum — *M.* ii. 1. 43
patere potest non solum lumine rationis *humanae* — *M.* ii. 1. 61
cum etiam voluntas . . *humana* extra volentem . . per signa cernatur — *M.* ii. 2. 78
'Legem vinculum,' dicit, '*humanae* societatis' — *M.* ii. 5. 26
ut publica pro salute *humani* generis procuraret — *M.* ii. 5. 39
Cum ergo finis *humani* generis sit — *M.* ii. 7. 36
ad quae *humana* ratio propriis pedibus pertingere potest — *M.* ii. 8. 9
aliter *humana* ratio . . non sequeretur naturae intentionem — *M.* ii. 8. 20
etsi *humana* ratio ex propriis pertingere nequit — *M.* ii. 8. 24
hoc ratio *humana* per se iustum intueri non potest — *M.* ii. 8. 33
occisio animalium operationes *humanas* [*sc.* figurat] — *M.* ii. 8. 45
ad quod *humana* ratio . . de gratia speciali quandoque pertingit — *M.* ii. 8. 47
Nam ubicumque *humanum* iudicium deficit — *M.* ii. 10. 3
specula rationis, unde *humana* mens haec principia speculatur — *M.* ii. 11. 73
in illa singulari generis *humani* descriptione — *M.* ii. 12. 45
supra totum *humanum* genus iurisdictionem habens — *M.* ii. 13. 41
cum totum *humanum* genus in carne illa Christi . . puniretur — *M.* ii. 13. 42
supra totum *humanum* genus . . iurisdictionem non habuisset — *M.* ii. 13. 46
nullus vicariatus sive divinus, sive *humanus* — *M.* iii. 7. 25
quae [*sc.* argumenta] in . . ratione *humana* radicantur — *M.* iii. 10. 16
humanum genus uni velle, et uni nolle tenere subiectum — *M.* iii. 10. 36
Imperii vero fundamentum ius *humanum* est — *M.* iii. 10. 55
Imperio licitum non est, contra ius *humanum* aliquid facere. Sed contra ius *humanum* esset, si seipsum Imperium destrueret — *M.* iii. 10. 62, 63
Quod autem destruere Imperium sit contra ius *humanum* — *M.* iii. 10. 71
documenta spiritualia, quae *humanam* rationem transcendunt — *M.* iii. 16. 60
licet ostensa sint nobis haec ab *humana* ratione — *M.* iii. 16. 65
Has igitur conclusiones . . *humana* cupiditas postergaret — *M.* iii. 16. 71
qui . . *humanum* genus perduceret ad vitam aeternam — *M.* iii. 16. 78
qui . . genus *humanum* ad temporalem felicitatem dirigeret — *M.* iii. 16. 81
nisi . . genus *humanum* liberum in pacis tranquillitate quiescat — *M.* iii. 16. 85
nobilior est vulgaris, tum quia prima fuit *humano* generi usitata — *V. E.* i. 1. 36
cum grossitie . . corporis *humanus* spiritus sit obtentus — *V. E.* i. 3. 12
Oportuit ergo genus *humanum* . . rationale signum . . habere — *V. E.* i. 3. 13
tam egregium *humani* generis actum . . profluisse — *V. E.* i. 4. 22
post praevaricationem *humani* generis — *V. E.* i. 4. 35
diversis idiomatibus negotium exercitatur *humanum* — *V. E.* i. 6. 2
ni culpa praesumptionis *humanae* dissipata fuisset — *V. E.* i. 6. 47
Dispudet heu nunc *humani* generis ignominiam renovare! — *V. E.* i. 7. 1
pene totum *humanum* genus ad opus iniquitatis coierat — *V. E.* i. 7. 39
tottot idiomatibus tunc genus *humanum* disiungitur — *V. E.* i. 7. 59
cum radix *humanae* propaginis principalis . . sit plantata — *V. E.* i. 8. 6
habitus, qui . . *humanis* beneplacitis . . nascuntur — *V. E.* i. 9. 91
humana secuti sunt, brutalia dedignantes — *V. E.* i. 12. 23
quod *humana* corda versare potest — *V. E.* i. 17. 28
similiter interest *humanae* apprehensioni, ut — *Ep.* v. 123
humanae virtutis omnino culmina transcendisse — *Ep.* v. 132
voluntates *humanae*, quibus inest ex natura libertas — *Ep.* v. 137
Romanorum imperio res *humanas* disposuit gubernandas — *Ep.* vi. 4

Vos autem divina iura et *humana* transgredientes — *Ep.* vi. 26
et *humana* ratio percunctando decernit — *Ep.* vi. 40
timor ille perniciosus, *humanus* videlicet atque mundanus — *Ep.* vi. 72
hostis, *humanae* prosperitati semper et latenter insidians — *Ep.* vii. 6
ea quae maxime allectiva sunt desiderii *humani* — *Ep.* x. 336
intellectus *humanus*.. quando elevatur, in tantum elevatur ut memoria.. deficiat, propter transcendisse *humanum* modum — *Ep.* x. 532, 538
postquam *humanam* rationem intellectus ascensione transierat — *Ep.* x. 545

humerus. Tunc ille *humeros* contraxit — *Ecl.* i. 56
'.. Atlas.. aethereos *humero* qui sustinet orbes' — *M.* ii. 3. 76
Transeuntes nunc *humeros* Apennini frondiferos — *V. E.* i. 14. 1
unumquemque debere materiae pondus propriis *humeris* coaequare, ne forte *humerorum* nimio gravata virtute — *V. E.* ii. 4. 30, 31

humilis. Circuit haec *humilis*, et tectus fronde saligna.. alveolus — *Ecl.* i. 14
quod nostrum illustre.. in *humilibus* hospitatur asylis — *V. E.* i. 18. 32
quandoque mediocre, quandoque *humile* vulgare sumatur — *V. E.* ii. 4. 45
Si autem elegiace, solum *humile* nos oportet sumere — *V. E.* ii. 4. 48
humilis Italus Dantes Aligherius Florentinus — *Ep.* v. *tit.* 4
si ad modum loquendi, remissus est modus et *humilis* — *Ep.* x. 224

humilitas. Assumite rastrum bonae *humilitatis* — *Ep.* v. 72
Absit.. temeraria terreni cordis *humilitas*..! — *Ep.* ix. 33
per *humilitatis* virtutem Spiritus Sancti pauperes — *A. T.* 24. 10

humiliter. in modo loquendi.. comoedia.. remisse et *humiliter* — *Ep.* x. 212

hydra. *hydram* pestiferam per capitum amputationem reris extinguere? — *Ep.* vii. 114

hydromellum. ut exinde potionare possimus dulcissimum *hydromellum*[1] — *V. E.* i. 1. 17

Hyperion. 'Quid nunc, *Hyperione* nate,' et reliqua — *Ep.* iv. 49

hypostasis. absque *hypostasi* substantiae subsistentis — *M.* iii. 12. 47

Hyrcanus. Caucason *Hyrcanae* maculent quod sanguine tigres — *Ecl.* ii. 22

I

i. necessaria.. ut.. *a*, *e*, *i*, *o*, *u* — *V. E.* ii. 7. 53

iaceo. talia verba in chartulis absque prolatore *iacentia* — *V. E.* ii. 8. 49
Iacet Gregorius tuus in telis aranearum; *iacet* Ambrosius in neglectis clericorum latibulis; *iacet* Augustinus — *Ep.* viii. 114, 115, 116

Iacob. plus persuaserunt manus *Iacob*, quam verba — *M.* i. 13. 24
de femore *Iacob* fluxit figura horum duorum regiminum — *M.* iii. 5. 3
quod Levi et Iudas, filii *Iacob*, figurant ista regimina — *M.* iii. 5. 14
'In exitu.. domus *Iacob* de populo barbaro..' — *Ep.* x. 143

iacto. qui.. oves albas in grege Domini se *iactant* — *M.* iii. 3. 118
de sursum esse.. quod ille *iactabat* qui.. gerebat officium — *Ep.* v. 159

iactura. quantis procellis atque *iacturis*.. agitari te necesse est — *M.* i. 16. 27

iactus. imber, sementem vestram ante *iactum* praeveniens — *Ep.* v. 75

iaculum. velut signum ante admissionem sagittae vel *iaculi* — *V. E.* ii. 8. 6

iam. *Iam* audivissent verba mea Graeci — *Canz.* xxi. 4
Apparuit iam beatitudo vestra — *V. N.* 2. 32
nam *iam* senuere capellae — *Ecl.* i. 46
gutture tardus anhelo *Iam* Meliboeus adest — *Ecl.* ii. 29
Tempore *iam* ex illo, quando Galatea.. vidit — *Ecl.* ii. 78

[1] ydromellum *R*

caput, cui *iam* frondator . . festinat cernere frondes — *Ecl.* ii. 86
Ut rem quamque sua *iam* multum vinceret umbra — *Ecl.* ii. 91
'*Iam* redit et Virgo, redeunt Saturnia regna' — *M.* i. 11. 6
'. . Quem tibi *iam* Troia peperit fumante Creusa' — *M.* ii. 3. 101
'Nec *iam* furtivum Dido meditatur amorem . .' — *M.* ii. 3. 106
Cumque Galli, reliqua urbe *iam* capta — *M.* ii. 4. 42
Nec mirum, cum *iam* audiverim quemdam de illis dicentem — *M.* iii. 3. 59
Christum, sive venturum sive praesentem, sive *iam* passum — *M.* iii. 3. 66
'. . praeparare vobis etiam ea quae *iam* prohibui vobis . .' — *M.* iii. 9. 53
si . . fuisset sub intentione illa, *iam* non fuisset ad eam quae — *M.* iii. 9. 56
si Caesar *iam* tunc . . non habuisset auctoritatem — *M.* iii. 13. 53
nam si ad Deum fuit, *iam* videretur quod — *V. E.* i. 4. 47
quod . . quae commiseras tu, animalia . . *iam* luerant — *V. E.* i. 7. 16
exuti *iam* gladiis, arbitrio vestro . . subimus — *Ep.* i. 55
Haec . . *iam* suae captivitatis me detrusit in antrum — *Ep.* ii. 51
Nam dies nova splendescit albam demonstrans, quae *iam* tenebras . . attenuat; *iam*que aurae orientales crebrescunt — *Ep.* v. 4, 5
Laetare *iam*, nunc miseranda Italia etiam Saracenis — *Ep.* v. 23
Parcite, parcite *iam* ex nunc, o carissimi — *Ep.* v. 85
speratae laetitiae *iam* primitias degustare — *Ep.* v. 98
verba Christi examinet etiam *iam* ligati — *Ep.* v. 156
O miserrima Fesulanorum propago, et iterum *iam* punita barbaries! — *Ep.* vi. 169
quia sol noster . . aut morari *iam* creditur, aut retrocedere supputatur — *Ep.* vii. 27
Nam etiam in ore lactentium . . sonuit *iam* Deo placita veritas — *Ep.* viii. 77
Iam garrulus factus sum: vos me coegistis — *Ep.* viii. 132
de palaestra *iam* coepti certaminis — *Ep.* viii. 182
cum eius titulo *iam* praesagium . . videbar expressisse — *Ep.* x. 81

His quoque locis: **M. i.** 3. 90 (Ex quo *iam* innotescit); 5. 8 (secundum *iam* tactum ordinem), 66 (ut *iam* praeostensum fuit); 12. 65 (ut *iam* tactum est), 89 (Hinc etiam *iam* innotescere potest); **ii.** 2. 39 (Ex his *iam* liquet); 5. 47 (ut *iam* dictum est); 6. 30 (ut *iam* declaratum est); 10. 92 (*Iam* satis manifestum est); 11. 77 (Et *iam* manifestum est); 12. 11 (Nec *iam* depauperatio . . fit); 13. 63 (Et *iam* sufficienter manifestum esse arbitror); **iii.** 16. 120 (Et *iam* satis videor metam adtigisse); **V. E. ii.** 4. 56 (*iam* fuit probatum); 6. 9 (quaedam *iam* praeparavimus); 8. 65 (diffinitum *iam* generale vocabulum); 13. 82 (ordinem *iam* dictum)

iamdudum. *iamdudum* in valle victor Eridani . . Tusciam derelinquis — *Ep.* vii. 48

ianua. *sicut tibi, cui Bis unquam coeli ianua reclusa?* — *Par.* xv. 30

Ianuarius. qui quidem dies fuit septimus a *Ianuariis* idibus — *A. T.* 24. 20

Ianuensis. a *Ianuensium* finibus incipientes — *V. E.* i. 8. 52
dextri regiones sunt Apulia . . et *Ianuensis* Marchia — *V. E.* i. 10. 51
Tuscorum [*sc.* variatur lingua] cum *Ianuensibus*; *Ianuensium* cum Sardis — *V. E.* i. 10. 64, 65
Si quis . . de *Ianuensibus* asserendum non putet — *V. E.* i. 13. 46
si per oblivionem *Ianuenses* amitterent *z* litteram — *V. E.* i. 13. 49

ibi. Adserit enim *ibi* venerabilis eius auctoritas — *M.* i. 5. 15
Ubicumque potest esse litigium, *ibi* debet esse iudicium — *M.* i. 10. 2
Ubi ergo minimum . . admiscetur . . *ibi* iustitia potissima est — *M.* i. 11. 31
naturalibus principiis artificiose utentes, et *ibi* deficientes — *M.* ii. 4. 13
Cuius . . in nono Pharsaliae meminit . . *ibi* describens — *M.* ii. 4. 36
Canit enim *ibi* sic: 'Talis fama canit . .' — *M.* ii. 9. 56
ut puta *ibi*: 'Tragemi d' este focora . .' — *V. E.* i. 12. 49
rithimus *ibi* una vocali perficitur, quod esse non posset nisi virtute alterius *ibi* subintellectae — *V. E.* ii. 5. 34, 36
velut *ibi*: 'Sem fos Amor, de joi donar' — *V. E.* ii. 13. 11
hoc etenim nos facere nisi sumus *ibi*: 'Amor, tu vedi ben . .' — *V. E.* ii. 13. 95

Pars secunda incipit *ibi*: *Surgit mortalibus* — *Ep.* x. 291
et incipit secunda pars *ibi*: *O bone Apollo* — *Ep.* x. 316
et incipit secunda pars *ibi*: *O divina virtus* — *Ep.* x. 592
et incipit *ibi*: *Hucusque alterum iugum Parnassi* — *Ep.* x. 596
ut patet per Iohannem *ibi*: 'Haec est..' etc.; et per Boetium in tertio *de Consolatione ibi*: 'Te cernere finis' — *Ep.* x. 614, 617
poterit *ibi* esse adaequatio ponderis, quando non sit *ibi* adaequatio quantitatis — *A. T.* 17. 15, 16
in secundo *de Coelo*.. *ibi* enim dicit, quod — *A. T.* 21. 58
His quoque locis: **M. i.** 11. 80 (ubi.. *ibi*); 14. 7; **ii.** 4. 45; **iii.** 9. 6 (*ibi*, ubi), 140; **V.E. ii.** 9. 34; 12. 66, 76; **Ep. v.** 159, 169 (ubi.. *ibi*); vi. 133; x. 13, 609; **A.T.** 13. 25; 20. 71 (magis.. *ibi* quam hic); 23. 46

ibidem. De cuius etiam sepultura *ibidem* existente — *M.* ii. 9. 68
Praeterea sit gleba terrae in Z, et *ibidem* sit quantitas aquae — *A. T.* 12. 28

idcirco. *Idcirco* accidit ut.. tantum rectius poetemur — *V. E.* ii. 4. 24
Idcirco pietati clementissimae vestrae.. supplicamus — *Ep.* i. 61

idea. optimum hominem, qui est mensura omnium aliorum et *idea* — *M.* iii. 12. 64
Vita enim ipsius *idea* fuit et exemplar militantis Ecclesiae — *M.* iii. 15. 17

idealiter. formae, quae sunt in potentia materiae *idealiter* — *A. T.* 18. 37

idem. Si ergo illud *idem* quod fit per A et B, potest fieri per A — *M.* i. 14. 6
cum prius illud *idem* fiebat per A solum — *M.* i. 14. 9
cum duorum tantum inter se *idem* sit melius et optimum — *M.* i. 14. 79
cum voluntas et volitum in Deo sit *idem* — *M.* ii. 2. 46
ut qui visibilis erat.. *Idem* invisibilis.. ostenderet — *M.* ii. 4. 74
impossibile est aliqua duo.. finem *eundem* intendere; sequeretur enim *idem* inconveniens, quod alterum.. esset frustra — *M.* ii. 6. 27 (*bis*)
quia sic *idem*, in quantum *idem*, esset contrarium sibi ipsi — *M.* iii. 10. 32, 33
cum *idem* sit virtus et auctoritas eius — *M.* iii. 13. 26
Formale igitur est Ecclesiae, illud *idem* dicere, illud *idem* sentire. Oppositum autem dicere vel sentire, contrarium formae.. sive naturae, quod *idem* est — *M.* iii. 15. 48, 49, 51
omnibus *eiusdem* speciei sunt *iidem* actus et passiones — *V. E.* i. 2. 36, 37
sciret, imo praesciret (quod *idem* est quantum ad Deum) — *V. E.* i. 5. 23
ut qui omnes una *eadem*que loquela deserviebant ad opus.. nunquam ad *idem* commercium convenirent. Solis etenim in uno convenientibus actu *eadem* loquela remansit — *V. E.* i. 7. 48, 51, 53
Ab uno postea *eodem*que idiomate.. traxerunt originem — *V. E.* i. 8. 22
quod ab uno *eodem*que idiomate.. progrediantur — *V. E.* i. 8. 45
de unius *eiusdem*que.. idiomatis variatione — *V. E.* i. 9. 5
cum comparatio dignitatum non fiat circa *idem* obiectum — *V. E.* ii. 2. 35
de passione in passionem dico secundum *eandem* potentiam — *Ep.* iv. 6
ut.. qui divinae voluntati reluctatus est.. *eidem* militet — *Ep.* vi. 100
plebem.. in *idem* adversus vos horrenda clamantem — *Ep.* vi. 108
Nos quoque *eundem* Patrem et Filium, *eundem* Deum et hominem, nec non *eandem* Matrem et Virginem profitentes — *Ep.* viii. 16, 17, 18
per relationem quandam, ut *eodem* tempore esse — *Ep.* x. 100
inaequaliter a se distantium impossibile est *idem* esse centrum — *A. T.* 3. 3
His quoque locis: **M. ii.** 3. '24', 48, 104 (*idem* noster Poeta); 8. 83; 10. '68'; **iii.** 4. 60; 7. 7; 8. 1; 10. 92; 11. 16 (*eodem* modo); 12. 17, 33 (*eodem* modo); 13. 73; 15. 25; **V.E. i.** 8. 33, 47; 9. 40, 42, 46 (una *eadem*que ratione), 79, 82, 85; 10. 77; 11. 10; **ii.** 2. 38; 9. 30; 11. 54 (*eodem* modo), 64 (Hoc *idem*); 12. 76; 13. 16, 25 (*bis*), 89; **Ep. x.** 449; **A.T.** 7. 10; 12. 9; 19. 53; 20. 52 (Haec *eadem*); 21. 1 (Haec *eadem*); 23. 6

identitas. grammatica.. quaedam inalterabilis locutionis *identitas* — *V. E.* i. 9. 96
cum diversitas rationis cum *identitate* nominis aequivocationem faciat — *A. T.* 12. 55

ideo. Et *ideo* dico, quod.. medium est apprehensionis et appetitus — *M.* i. 12. 17

'Non.. talem Promisit, Graiumque *ideo* bis vindicat armis..' *M.* ii. 7. 83
Et *ideo* argumentum peccabat in forma *M.* iii. 4. 152
et *ideo*.. potest agere circa aliquid, quod *M.* iii. 6. 30
ideo, causa conticentiae huius inspecta.. metiaris *Ep.* iv. 15
ideo non fuit circularis, quia materia non sufficiebat *A. T.* 21. 49
quod *ideo* non videant terram.. quia mare sit altius *A. T.* 23. 28
His quoque locis: **M. iii.** 8. 24 (Et *ideo*); *et similiter:* **M. iii.** 8. 67; 16. 9; **V.E. i.** 5. 27; **ii.** 4. 77; 8. 49; 9. 5; 10. 49; 12. 3; **Ep.** x. 126, 164; **A.T.** 13. 14; 19. 1; 20. 36; 21. 62; 23. 12, 17, 41, 59

idest *v.* **is**

idioma.[1] investigandum.. sub quo *idiomate* primiloquium emanavit *V. E.* i. 4. 7
permultis ac diversis *idiomatibus* negotium exercitatur *V. E.* i. 6. 2
de *idiomate* illo venari nos decet *V. E.* i. 6. 5
Fuit ergo hebraicum *idioma* illud *V. E.* i. 6. 60
tottot *idiomatibus* tunc genus humanum disiungitur *V. E.* i. 7. 58
Quibus autem sacratum *idioma* remansit, nec aderant *V. E.* i. 7. 62
idioma secum trifarium homines attulerunt *V. E.* i. 8. 16
Ab uno postea eodemque *idiomate*.. vulgaria traxerunt originem *V. E.* i. 8. 22
totum.. solum unum obtinuit *idioma* *V. E.* i. 8. 29
Ab isto incipiens *idiomate*.. aliud occupavit totum quod *V. E.* i. 8. 36
Totum autem quod.. restat ab istis tertium tenuit *idioma* *V. E.* i. 8. 41
quod ab uno eodemque *idiomate*.. progrediantur Vulgaria *V. E.* i. 8. 45
de unius eiusdemque a principio *idiomatis* variatione secuta *V. E.* i. 9. 5
per istud tantum quod nobis est *idioma* pergamus *V. E.* i. 9. 8
Est igitur super quod gradimur *idioma* tractando, trifarium *V. E.* i. 9. 11
Trifario nunc exeunte[2] nostro *idiomate* *V. E.* i. 10. 1

idiota. pudeat *idiotas*[3] tantum audere.. ut ad cantiones prorumpant *V. E.* ii. 6. 24

idolum. propriae voluntatis *idolum* venerando *Ep.* vii. 167

idus. qui quidem dies fuit septimus a Ianuariis *idibus* *A. T.* 24. 20

ieiunus. quoniam simul et *ieiuna* et timida nescit esse [*sc.* plebs] *Ep.* vi. 110

Ieremias *v.* **Hieremias**

Ierusalem *v.* **Hierusalem**

Iesus. 'Qui praedestinavit nos in adoptionem.. per *Iesum* Christum..' *M.* ii. 13. 18
Pontifex, Domini nostri *Iesu* Christi Vicarius *M.* iii. 3. 37
cum *Iesus* interrogasset discipulos: 'Quem me esse dicitis?' *M.* iii. 9. 70
exsistente *Iesu* in litore, post resurrectionem *M.* iii. 9. 115
Ultimo dicit quod cum Petrus vidisset Ioannem, dixit *Iesu* *M.* iii. 9. 121
'quae coepit *Iesus* facere et docere' *M.* iii. 9. 138
'Fundamentum.. quod est Christus *Iesus*' *M.* iii. 10. 53
per coaeternum sibi Dei Filium *Iesum* Christum *M.* iii. 16. 69
de ovibus pascuis *Iesu* Christi minima una sum *Ep.* viii. 71
in anno a nativitate Domini nostri *Iesu* Christi *A. T.* 24. 14

igitur. Hoc *igitur* saepe mecum recogitans *M.* i. 1. 14
Primum *igitur* videndum, quid est quod *M.* i. 2. 1
Illud *igitur*[4].. erit hic principium *M.* i. 2. 49
Ceu filii non ingrati literas *igitur*.. aspeximus *Ep.* i. 15
His quoque locis: **M. i.** 3. 63; 4. 1; 5. 1; 10. 26; 11. 146; 13. 13, 64; 15. 25; **ii.** 1. 65 [*init.*]; 2. 11; 3. 1; 5. 26; 6. 1, 68; 7. 21; 9. 1; 10. 31; 11. 64; 13. 59; **iii.** 1. 34; 2. 9, 51; 3. 33 [*init.*]; 4. 121; 6. 38; 10. 12, 120; 15. 48, 59; 16. 43, 63, 134; **V.E. i.** 2. 13; 3. 1; 4. 56 [*init.*]; 6. 39; 9. 11, 50; 11. 12; 14. 4; 16. 7; 17. 6; **ii.** 1. 14; 3. 4, 39[4] [*init.*], 49; 4. 14; 6. 86; 8. 8; 9. 23; 10. 9 [*init.*], 41; 11. 7; 14. 7; **Ep.** iii. 9 [*init.*]; iv. 33; v. 99, '160'; vi. 19 [*init.*], 189 [*init.*]; ix. 13; x. 55, 110, 118, 262, 347, 485;

[1] ydioma *R* [2] existente *R* [3] ydiotas *R* [4] igitur *R* ergo *M*

A.T. 2. 1; 7. 4; 8. 1; 11. 1; 12. 1, 30, 45, 60; 13. 24, 43; 16. 57; 19. 49 [*init.*]; 20. 19, 38; 21. 8; 23. 4, 61

ignare. voluntates humanae .. saepe illi ancillantur *ignare* — *Ep.* v. 141

ignarus. Sed timeam saltus, et rura *ignara* deorum — *Ecl.* i. 41
nolite, velut *ignari*, decipere vosmetipsos — *Ep.* v. 110
Quantum .. oberrent .. nec perpenditis nec figuratis *ignari* — *Ep.* vi. 145
Credunt enim vulgares et physicorum documentorum *ignari* — *A. T.* 23. 43

ignavia. Et si negligentiae sontes aut *ignaviae* censeremur — *Ep.* i. 5

ignis. *Superillustrans .. Felices ignes horum malachoth* — *Par.* vii. 3
in cura medicinali ante ferrum et *ignem* omnia experienda sunt — *M.* ii. 10. 25
non enim posset facere .. *ignem* descendere deorsum — *M.* iii. 7. 31
cum .. moveatur aër .. ut .. *ignem* fulgoret — *V. E.* i. 4. 60
in *igne* [*sc.* Deus magis redolet], quam in terra — *V. E.* i. 16. 52
si a prima huius *ignis* favilla revolvamus praeterita — *Ep.* v. 128
Videbitis aedificia .. tam ariete ruere .. quam *igne* cremari — *Ep.* vi. 106
bos noster evangelizans, accensus *ignis* aeterni flamma — *Ep.* vii. 66
vobis, *ignem* de coelo missum despicientibus — *Ep.* viii. 54
Sed attendatis ad funiculum, attendatis ad *ignem* — *Ep.* viii. 61
quin nota .. infamis Apostolicam Sedem usserit ad *ignem* — *Ep.* viii. 175
empyreum, quod est idem quod coelum *igne* sive ardore flagrans; non quod in eo sit *ignis* .. materialis, sed spiritualis — *Ep.* x. 449, 450
corpora simplicia, ut *ignis* et terra — *A. T.* 18. 6
Haec eadem ratio removet ab hac causalitate aerem et *ignem* — *A. T.* 20. 53
Videmus *ignem* imitari circulationem coeli — *A. T.* 23. 56

ignominia. Dispudet heu nunc humani generis *ignominiam* renovare! — *V. E.* i. 7. 2

ignominiose. calamitates .. *ignominiose* vos .. subire necesse est — *Ep.* vi. 124

ignominiosus. ni prius inglorium, immo *ignominiosum* .. me reddam — *Ep.* ix. 50

ignorantia. ad dirumpendum vincula *ignorantiae* Regum atque Principum talium — *M.* ii. 1. 41
ab oculis Regum et Principum .. *ignorantiae* nebula eluetur — *M.* ii. 1. 57
humanum iudicium .. *ignorantiae* tenebris involutum — *M.* ii. 10. 3
veritas magis manifestanda fuit ad *ignorantiam* tollendam — *M.* iii. 3. 3
aequaliter ad *ignorantiam* et litigium se habet [*sc.* quaestio] — *M.* iii. 3. 6
ut quemadmodum in aliis *ignorantia* solet esse causa litigii, sic hic litigium causa *ignorantiae* sit magis — *M.* iii. 3. 18, 19
si talia fuerint de *ignorantia* .. ignoscendum est — *M.* iii. 4. 73
Subsistant igitur *ignorantiae* sectatores — *V. E.* ii. 6. 86
procedit enim ex *ignorantia* naturae homogeneorum et simplicium — *A. T.* 18. 2

ignoro. 'Cum *ignoremus* quid agere debeamus ..' — *M.* ii. 8. 62
Hinc est quod Herodes, quamvis *ignorans* quid faceret — *M.* ii. 13. 50
Multa etenim *ignoramus*, de quibus non litigamus; nam geometra circuli quadraturam *ignorat* .. theologus vero numerum Angelorum *ignorat* — *M.* iii. 3. 8, 9, 11
qui .. ipsam, quae quaeritur, veritatem *ignorant* — *M.* iii. 3. 128
potest agere circa aliquid quod dominus omnino *ignorat* — *M.* iii. 6. 33
quod Apostolos fecisse non *ignoratur* — *M.* iii. 10. 132
Quia, ut dictum est, cantio est coniugatio stantiarum, *ignorato* quid sit stantia, necesse est cantionem *ignorare* — *V. E.* ii. 9. 2
ignorantes de hac anima quid ea sit, vel de ipso corpore — *V. E.* ii. 10. 3
An *ignoratis*, amentes et discoli, publica iura .. finiri .. ? — *Ep.* vi. 36
An *ignoras*, excellentissime principum .. ubi .. decumbat? — *Ep.* vii. 135
ignorato enim dimidio, numquam cognoscitur duplum — *Ep.* x. 107

ignosco. si talia fuerint de ignorantia .. *ignoscendum* est, sicut *ignoscendum* esset illi, qui leonem in nubibus formidaret — *M.* iii. 4. 74, 75
Immo *ignoscet* omnibus misericordiam implorantibus — *Ep.* v. 37

ignotus. Pascua sunt *ignota* tibi, quae Maenalus . . inumbrat — *Ecl.* i. 11
Tityre, tunc, si Mopsus, ait, decantat in herbis *Ignotis*, *ignota* tamen sua carmina possim[1] . . prodiscere capris — *Ecl.* i. 25 (*bis*)
iiij, iiijus *v.* **quartus**
Ildebrandinus. unum vidimus nitentem . . ad curiale vulgare intendere, videlicet *Ildebrandinum* Paduanum — *V. E.* i. 14. 43
Iliacus. 'Dardanus *Iliacae* primus pater urbis et auctor . .' — *M.* ii. 3. 73
Ilioneus. Poeta noster, introducens in primo *Ilioneum* orantem sic — *M.* ii. 3. 45
illatio. in quantum illud verum importatur per voces *illationis* — *M.* ii. 6. 52
ille. *Ille* quidem . . Tityre, quid Mopsus, quid vult? edissere, dixit. Ridebam, Mopse; magis et magis *ille* premebat — *Ecl.* i. 5. 7
Ille: Quis hoc dubitet? — *Ecl.* i. 45
Ille nihil contra: sed, quam tunc ipse tenebat — *Ecl.* ii. 36
Ille: Quid hoc dubitas? quid me, carissime, tentas? — *Ecl.* ii. 48
Nam quem fructum ferat *ille*, qui . . demonstraret? — *M.* i. 1. 20
Sed fastidium potius *illa* superfluitas taediosa praestaret — *M.* i. 1. 25
Largitoris *illius*, 'qui dat . . affluenter et non improperat' — *M.* i. 1. 38
non operatio propter speculationem, sed propter operationem *illa* — *M.* i. 2. 35
Illud . . si quid est, quod est finis . . erit hic principium — *M.* i. 2. 49
non operatio . . propter essentiam, sed haec propter *illam* — *M.* i. 3. 29
Ex quo iam innotescit *illud* Politicae: intellectu scilicet — *M.* i. 3. 91
iuxta *illud*: 'Minuisti eum paulo minus ab angelis' — *M.* i. 4. 14
illa maledictio: 'Parem habeas in domo' — *M.* i. 5. 37
iuxta *illud* infallibilis veritatis: 'Omne regnum . .' — *M.* i. 5. 60
Et omne *illud* bene se habet, et optime, quod — *M.* i. 8. 1
Deo . . vera enim ratio unius in solo *illo* est — *M.* i. 8. 22
non ad legislatorem ordinantur, sed magis *ille* ad hos — *M.* i. 12. 80
iuxta *illud*: 'Quod factum est, in ipso vita erat' — *M.* ii. 2. 42
quod *illud* quod Deus . . vult, *illud* pro vero . . habendum sit — *M.* ii. 2. 58, 59
iuxta *illud* Evangelicum, 'Eadem mensura . .' — *M.* ii. 3. 24
Sic *Illum* prorsus operari decebat, qui cuncta . . providit — *M.* ii. 4. 71
Nam *illa* Digestorum descriptio, non dicit quod quid est iuris, sed describit *illud* per notitiam utendi *illo* — *M.* ii. 5. 7, 8, 9
Unde recte *illud* scriptum est: Romanum Imperium — *M.* ii. 5. 40
Lucas . . in *illa* parte sui eloquii: 'Exivit edictum . .' — *M.* ii. 9. 101
recurrendum est ad *Illum* qui tantum eam dilexit ut — *M.* ii. 10. 7
Unde dicebat *ille* Moysi: 'Quis te constituit iudicem . . ?' — *M.* ii. 13. 36
in brachio *Illius*, qui nos de potestate tenebrarum liberavit — *M.* iii. 1. 26
per interemptionem *illius* dicti, quod dicunt: *illa* duo luminaria typice importare duo haec regimina — *M.* iii. 4. 94 (*bis*)
illud Christi ad Petrum: 'Et quodcumque ligaveris . .' — *M.* iii. 8. 2
illud Lucae, quod Petrus dicit Christo, cum ait: 'Ecce . .' — *M.* iii. 9. 1
Petrus adsumpsit eum et coepit increpare *illum* — *M.* iii. 9. 77
fundamento suo contrariari non licet, sed debet semper inniti super *illud*, iuxta *illud* Canticorum: 'Quae est ista . . ?' — *M.* iii. 10. 58 (*bis*)
Illud, quo non existente aut quo non virtuante, aliud habet totam suam virtutem, non est causa *illius* virtutis — *M.* iii. 13. 19, 21
nec Angelus *illa* verba nunciasset, nec *ille* qui dicebat: 'Cupio dissolvi et esse cum Christo' . . appellasset — *M.* iii. 13. 56 (*bis*)
iuxta *illud* Levitici: 'Omnis oblatio . . absque fermento erit' — *M.* iii. 13. 66
Formale igitur est Ecclesiae, *illud* idem dicere, *illud* idem sentire — *M.* iii. 15. 48, 49
ab *Illo*, qui totalem coelorum dispositionem . . intuetur — *M.* iii. 16. 96
Hic autem est solus *Ille*, qui hanc praeordinavit — *M.* iii. 16. 99
ab *Illo* solo praefectus est qui est omnium . . gubernator — *M.* iii. 16. 138

[1] possum *A*

quod angelus in *illa*, et diabolus in *illo* taliter operati sunt — *V. E.* i. 2. 46, 47
non quod aliud esset asinae *illud* quam rudere — *V. E.* i. 2. 51
omnis . . loquela (praeter *illam* homini primo concreatam a Deo) — *V. E.* i. 9. 51
puta in cantionibus *illis* : 'Ancor che l' aigua per lo foco lassi' — *V. E.* i. 12. 11
Et sicut *illud* Cremonense, ac *illud* Lombardum, et tertium Semilatium dicitur, sic istud — *V. E.* i. 19. 12, 13
ut in *illa* quam diximus : 'Traggemi della mente Amor la stiva' — *V. E.* ii. 11. 21
ut in *illa* quam diximus : 'Amor, che muovi tua virtù dal cielo' — *V. E.* ii. 11. 37
ut in *illa* quam diximus : 'Donna pietosa e di novella etate' — *V. E.* ii. 11. 40
ut *illa* Guidonis de Florentia : 'Donna mi prega . .' — *V. E.* ii. 12. 16
sicut inveniri potest in *illa* Guidonis Florentini : 'Donna . .' — *V. E.* ii. 12. 61
Et in *illa* quam diximus : 'Poscia ch' Amor . .' — *V. E.* ii. 12. 64
Si qua coelo est pietas . . *illa* vobis praemia digna ferat — *Ep.* i. 44
et *illud* de memoria sane tua non defluat : 'Si de mundo . .' — *Ep.* iv. 55
Intonet . . vox *illa* Curionis in Caesarem : 'Dum trepidant . .' — *Ep.* vii. 82
Intonet *illa* vox . . in Aeneam : 'Si te nulla movet . .' — *Ep.* vii. 86
ne . . iudicium Samuelis *illa* verba reasperet : 'Nonne . . ?' — *Ep.* vii. 102
neque patientiam contemnatis *Illius*, qui . . vos expectat — *Ep.* viii. 62
Ille . . qui salutiferos oculos ad naviculam fluctuantem aperuit — *Ep.* viii. 90
partem sui, quae non habet *illud* ubi, ad quod movetur — *Ep.* x. 476
ut *ille* dicit in primo *Priorum* — *A. T.* 19. 19
occidente Sole in aequinoctiali existente *illis* qui sunt in altero terminorum, oritur *illis* qui sunt in altero — *A. T.* 19. 45, 46
extenditur ab *illis* quorum zenith est circulus aequinoctialis, usque ad *illos* quorum zenith est circulus — *A. T.* 19. 54, 55
Sed nunc quaeritur : Cum *illa* regio coeli circulariter feratur, quare *illa* elevatio non fuit circularis — *A. T.* 21. 47, 48
haec fecit tamquam melius sicut et *illa* — *A. T.* 21. 68

His quoque locis : **Ecl.** i. 51, 56; ii. 65, 78 (Tempore iam ex *illo*, quando), 80, 85 (Naias *illa*), 97 ; **M. i.** 2. 54 (huius civilitatis et *illius*); 3. 37, 41, 42 ; 4. 37 ; 5. 43 ; 11. 4, 32, 51, 87, 94, 96, 128, 138 ; 12. 49, 53 ; 13. 1, 20, 24 (*bis*) (*illae* . . *illa*), 35, 59, 66 ; 14. 5, 6 (*illud* idem), 9 (*illud* idem), 33 (ab *illo* uno), 60 ; 15. 10 ; 16. 3, 18 ; **ii.** 1. 15, 29 ; 2. 8, 70, 74 ; 3. 60, 86, 122 ; 4. 1, 20, '38', 75 ; 5. 37, 54 (*illa* sola Ciceronis auctoritas), '65', 76 (Cincinnatus *ille*), '88' (Cincinnatum *illum*), 113 (Brutus *ille*), 128, 133, 140 ; 6. 31, 51 ; 7. 1, 25, '82' ; 8. 25, 80 ; 9. 1 ; 10. 23 (hic . . *ille*), 46, 57 (Pyrrhus *ille*), 60, 77 ; 11. 55 (ad imperium intendentibus *illis* et istis), 73 ; 12. 37, 44, 47, 48 ; 13. 11, 43 (in carne *illa* Christi), 61, 68 (infirmator *ille* imperii) ; **iii.** 1. 23 ; 2. 10, 51 ; 3. 12, 57, 60, 63, 80, 128 ; 4. 37, '54', 61, 62, '65', 75, 87, 97, 104, 120, 124, 129, 152 ; 6. 7 (*ille* Dei vicarius), 37 ; 7. 10 ; 8. 14, 51, 53, 54, 55, 65 ; 9. 3, 7, 12, 15, '38', 55, 103, 128, 131 ; 10. 7, 14, 32, 84, 115, 119, 122 ; 11. 12 ; 12. 6, 10, 21, 58, 65 ; 13. 13, 62, 64, 79 ; 14. 5, 34, 50, 51 ; 15. 1, '38' ; 16. 43, 57, 61, 87, 122–124–126 (*illius* . . ac *illius* . . nec non *illius*), 134 ; **V.E. i.** 1. 8, 20, 34, 39 ; 2. 18, 43, 65 ; 5. 10 (faber *ille* atque perfectionis principium), 17, 20, 31 ; 6. 5, 16, 57, 60 ; 7. 4 ; 8. 56 ; 9. 54, 76, 102, 106 ; 10. 6 (hanc, vel istam, vel *illam* partem), 38 ; 12. 54, 72 ; 14. 47 ; 15. 1, 37, 57, 69 ; 16. 4, 10, 24, 30 ; 18. 18 (*illud* causa est quod), 50 (*illius* . . huius) ; 19. 3, 11, 29 ; **ii.** 1. 12, 15, 30, 34, 70, 83, 84 (Ad *illud* ubi dicitur quod) ; 2. 8 (per *illud* quod dicimus dignum), 67, 73 ; 3. 15, 26, 34, 36, 48 ; 4. 9, 11, 25, 59 ; 5. 21, 25, 58 ; 6. 3, 6, 44, 79 ; 7. 14, 16, 40, 69 (sicut est *illud honorificabilitudinitate*) ; 8. 37, 79 ; 9. 12, 34 ; 11. 57 ; 12. 4 ; **Ep.** i. 63 (*illam* diu exagitatam Florentiam) ; ii. *tit.* 4 ; 11, 26, 43 ; iii. 27, 34 ; iv. 9 ; v. 12, 53, 104, '115', 141, 159 ; vi. 72 (timor *ille* perniciosus), 123 (*illa* civitas gloriosa) ; vii. 109, 117, 148 (haec Amata *illa* impatiens), 157 ; viii. 24 (*ille* Petrus), 88, 119 (*Ille* . . isti), 161 ; ix. 7, 23, 43 ; x. 60. 73, 77, 170–171 (de *illo* et circa *illum*), 262, 284, 331, 343, 366, 368, 436–437 (*illud* . . *illa* vero), 440, 443, 468, 485, 499, 500, 507, 525, 582, 612 (vera *illa* beatitudo), 619 ; **A. T.** 2. 4 ; 10. 12 ; 11. 10 ; 12. 52 (in his quae sunt propter *illa*), 61 ; 15. 19 ; 16. 16, 18 ; 17. 17 ; 19. 63 ; 20. 37, 66 ; 21. 15, 26 (huius . . et *illius*), 27 (huius . . et *illius*), 35, 41, 63 (*ille* dispensator Deus gloriosus) ; 23. 40

illegitimus. quidam per alios *illegitimos* et irregulares modos — *V. E.* ii. 3. 10
illic. '.. Si ascendero in coelum, tu *illic* es..' — *Ep.* x. 418
illicio. quos dira cupiditatis ingluvies paratos in omne nefas *illexit* — *Ep.* vi. 28
illico. Nam sicut divinis corruscationibus *illico* succedunt tonitrua — *Ep.* iii. 20
illinc. et *illinc*[1] aliorum omnium mensuram accipiamus — *V. E.* i. 16. 11
illudo. Nec seducat *illudens* cupiditas — *Ep.* v. 59
illumino. Per hoc quoque quod illustre dicimus, intelligimus quid *illuminans* et *illuminatum* praefulgens[2]. Et hoc modo viros appellamus illustres, vel quia potestate *illuminati* alios et iustitia et caritate *illuminant*, vel quia.. excellenter magistrent — *V. E.* i. 17. 9, 10, 12, 13
Quibus *illuminatis*, inferiora vulgaria *illuminare* curabimus — *V. E.* i. 19. 27, 28
quem Clemens.. luce Apostolicae benedictionis *illuminat* — *Ep.* v. 168
illustris. ut Rhenus et Naias illa recludat Hoc *illustre* caput — *Ecl.* ii. 86
hoc poetae *illustres* [*sc.* testari dignati sunt] — *M.* i. 16. 15
illustrium auctorum testimoniis comprobatur — *M.* ii. 4. 29
Livius et multi scriptores *illustres* concorditer contestantur — *M.* ii. 4. 49
decentiorem atque *illustrem* Italiae venemur loquelam — *V. E.* i. 11. 3
illustres heroes Federicus Caesar et.. Manfredus — *V. E.* i. 12. 20
titulum sibi vulgaris *illustris* arrogare videntur [*sc.* Tusci] — *V. E.* i. 13. 3
nec Venetianum esse illud quod quaerimus vulgare *illustre* — *V. E.* i. 14. 48
non etenim est quod aulicum et *illustre* vocamus — *V. E.* i. 15. 40
qui doctores fuerunt *illustres* et vulgarium discretione repleti — *V. E.* i. 15. 45
Quare si Latinum *illustre* venamur — *V. E.* i. 15. 68
dicimus *illustre*.. quod omnis Latiae civitatis est — *V. E.* i. 16. 58
Quare autem hoc.. *illustre*.. curiale adicientes, vocemus — *V. E.* i. 17. 2
Primum igitur quid intendimus cum *illustre* adicimus, et quare *illustre* dicimus, denudemus. Per hoc quoque quod *illustre* dicimus, intelligimus quid illuminans et illuminatum praefulgens[2]. Et hoc modo viros appellamus *illustres*, vel quia potestate illuminati alios et iustitia et caritate illuminant, vel quia excellenter magistrati excellenter magistrent — *V. E.* i. 17. 6, 7, 8, 11
quare ipsum *illustre* merito profiteri debemus — *V. E.* i. 17. 39
ipsum vulgare *illustre* decusamus adiectione secunda — *V. E.* i. 18. 2
in regiis.. conversantes semper *illustri* vulgari loquuntur — *V. E.* i. 18. 30
quod nostrum *illustre* velut accola peregrinatur — *V. E.* i. 18. 31
vulgare, quod *illustre*.. esse, et curiale ostensum est — *V. E.* i. 19. 1
doctores *illustres* qui lingua vulgari poetati sunt in Italia — *V. E.* i. 19. 16
confitemur Latinum vulgare *illustre*.. decere proferri — *V. E.* ii. 1. 4
cum nullum sit tam grandis exornationis quam vulgare *illustre* — *V. E.* ii. 1. 20
non omnes versificantes.. *illustre* uti vulgare debere — *V. E.* ii. 2. 2
cum hoc quod dicimus *illustre* sit optimum aliorum vulgarium — *V. E.* ii. 2. 42
Circa quae.. *illustres* viros invenimus vulgariter poetasse — *V. E.* ii. 2. 78
quicquid de cacuminibus *illustrium* capitum poetantium profluxit — *V. E.* ii. 3. 60
Si tragice.. tunc adsumendum est vulgare *illustre* — *V. E.* ii. 4. 43
cantiones *illustres* principiantes ab illo [*sc.* endecasyllabo] — *V. E.* ii. 5. 25
Quia circa vulgare *illustre* nostra versatur intentio — *V. E.* ii. 6. 1
excelsus [*sc.* gradus], qui est dictatorum *illustrium* — *V. E.* ii. 6. 46
Hoc solum *illustres* cantiones inveniuntur contextae — *V. E.* ii. 6. 52
si vulgare *illustre* consideres, quo tragice debent uti poetae — *V. E.* ii. 7. 26
pexa irsutaque.. quae.. sunt.. membra vulgaris *illustris* — *V. E.* ii. 7. 39
quae vel necessaria vel ornativa videntur vulgaris *illustris* — *V. E.* ii. 7. 50
Patruus vester Alexander, comes *illustris* — *Ep.* ii. 2

[1] illinc *M* quod velut *R*
[2] perfulgens *R*

illustrium Scipionum patriae potuisti hunc animum . . praeferre	*Ep.* viii. 170
illustrium summorumque principum . . obscuros . . amicos fuisse	*Ep.* x. 30
illustro. ut luce paternae gratiae *illustratus* . . irradiet	*M.* iii. 16. 137
Haec . . suum nomen prae titulis Italorum heroum *illustrabat*	*Ep.* ii. 12
ut . . ibi splendor minoris luminaris *illustret*	*Ep.* v. 170
quorum sequentem gregem . . *illustrare* intererat	*Ep.* viii. 48
imaginatio. dico quod ista ratio procedit ex falsa *imaginatione*	*A. T.* 23. 27
imaginor. *Imaginantur* enim nautae, quod ideo non videant terram	*A. T.* 23. 27
imago. 'Faciamus hominem ad *imaginem* et similitudinem nostram'	*M.* i. 8. 10
licet, 'ad *imaginem*,' de rebus inferioribus . . dici non possit	*M.* i. 8. 12
legibus, quae iustitiae naturalis imitantur *imaginem*	*Ep.* vi. 156
Romam . . quae ad *imaginem* suam atque similitudinem fecit illam	*Ep.* vii. 156
pro modulo vestrae *imaginis* ante mortales oculos affigatis	*Ep.* viii. 147
differentiam . . in figuris et *imaginibus* constellationum	*A. T.* 21. 21
imber. ne forte coelestis *imber* . . in vacuum de altissimo cadat	*Ep.* v. 74
imbrex. aquas ad alterna hinc inde litora per *imbricia* longa distillat	*V. E.* i. 10. 45
imbuo. qui publicis documentis *imbutus*	*M.* i. 1. 8
qui audiverunt per tempora, et falsis opinionibus *imbuti* sunt	*M.* i. 13. 45
imitabilis. cum dicitur quod aqua est corpus *imitabile* orbis lunae	*A. T.* 23. 50
imitatio. locutio non est, sed quaedam *imitatio* soni nostrae vocis	*V. E.* i. 2. 59
non esset hoc nisi . . *imitatio* soni illius qui prius dixisset	*V. E.* i. 2. 64
imitor. filius, cum vestigia perfecti patris . . *imitatur*	*M.* i. 9. 4
humanum genus, cum vestigia coeli . . *imitatur*	*M.* i. 9. 10
'. . Quod . . factum . . non esset *imitatus* . . filius . .'	*M.* ii. 5. 153
locutionem . . quam . . nutricem *imitantes* accipimus	*V. E.* i. 1. 26
quod nituntur *imitari* nos in quantum sonamus	*V. E.* i. 2. 60
grammaticam tanquam simiae homines *imitantes* [*sc.* Sardi]	*V. E.* i. 11. 46
ut quantum illos proximius *imitemur*, tantum rectius poetemur	*V. E.* ii. 4. 25
si anseres . . sunt, nolint astripetam aquilam *imitari*	*V. E.* ii. 4. 82
legibus, quae iustitiae naturalis *imitantur* imaginem	*Ep.* vi. 156
Nec ad *imitandum* recenseo vobis exempla	*Ep.* viii. 50
quod aqua in sua sphaera excentricitatem *imitetur* orbis Lunae	*A. T.* 7. 6
non propter hoc est necesse quod *imitetur* in omnibus. Videmus ignem *imitari* circulationem coeli, et tamen non *imitatur* ipsum in non moveri recte	*A. T.* 23. 55, 56, 57
immaculatus. cum Deus velit oblationes esse *immaculatas*	*M.* iii. 13. 65
Vident namque vos pennati et *immaculati* in via	*Ep.* vi. 146
immanifestus. Quod . . non fuisset . . non erit *immanifestum*, si	*M.* iii. 9. 20
immediate. propter non se habere *immediate* ad lucrum . . intentata	*M.* i. 1. 30
an auctoritas Monarchiae dependeat a Deo *immediate*	*M.* i. 2. 14
cuncta litigia dirimantur, sive mediate sive *immediate*	*M.* i. 10. 25
et sic per prius et *immediate* Monarchae inest cura de omnibus	*M.* i. 11. 125
ut minima iudicia . . ab illo uno *immediate* prodire possint	*M.* i. 14. 33
utrum auctoritas Monarchae Romani . . *immediate* a Deo dependeat	*M.* iii. 1. 41
auctoritatem *immediate* dependere a culmine totius entis	*M.* iii. 13. 10
si ostensive probetur a Deo *immediate* dependere	*M.* iii. 13. 15
non tamen omnino probatum est ipsam *immediate* dependere a Deo	*M.* iii. 16. 5
Imperatorem . . *immediate* se habere ad Principem universi	*M.* iii. 16. 12
an Monarchae auctoritas a Deo . . dependeret *immediate*?	*M.* iii. 16. 129
sine . . positione [*sc.* liquidae] *immediate* post mutam	*V. E.* ii. 7. 44
Et sic, mediate vel *immediate*, omne quod est, habet esse ab Eo	*Ep.* x. 374
est causatum ab aliquo intellectu mediate vel *immediate*	*Ep.* x. 394
immediatus.[1] Si ergo miraculum est *immediata* operatio primi	*M.* ii. 4. 15

[1] inmediatus *R*

quas quidem prosequar in sequentibus et *immediatis* Capitulis — *M.* ii. 8. 107
ut superius in capitulo *immediato* posuimus — *V.E.* i. 10. 79
in *immediatis* libris tractabimus — *V.E.* i. 19. 26
immensus. *Immensa* Dei dilectione testante — *Ep.* vii. 1
immerito. in hac eradicatione . . non *immerito*[1] eos aliis praeponamus — *V.E.* i. 11. 9
immeritus. '. . Priami . . evertere gentem *Immeritam* visum Superis' — *M.* ii. 3. 66
me . . qui a patria pulsus et exul *immeritus* — *Ep.* ii. 24
Exulanti Pistoriensi Florentinus exul *immeritus* — *Ep.* iv. *tit.* 1
Dantes Aligherius Florentinus et exul *immeritus* — *Ep.* v. *tit.* 5 *et* vi. *tit.* 1 *et* vii. *tit.* 5
quae forsan non emeriti sed *immeriti* coacti posuerant — *Ep.* viii. 163
im(m)o. Cum ergo materia . . politica sit, *imo* fons . . politiarum — *M.* i. 2. 37
per quod melius, *imo* per quod optime . . pertingit — *M.* i. 4. 33
non enim dixit . . habeatis duos gladios, *imo* duodecim — *M.* iii. 9. 44
licet Deus sciret, *imo*[2] praesciret — *V.E.* i. 5. 22
nec . . dicemus ornatum, *immo*[2] potius . . ridemus illum — *V.E.* ii. 1. 82
magis, *immo* prorsus, denominari videtur ab eo quod — *V.E.* ii. 8. 31
Immo ignoscet omnibus misericordiam implorantibus — *Ep.* v. 37
Nonne tunc . . rabies inopina turgescet? *Immo*! — *Ep.* vii. 129
ni prius inglorium, *immo* ignominiosum . . me reddam — *Ep.* ix. 50
non est simplex sensus, *immo* dici potest *polysemum* — *Ep.* x. 135
sed hoc non est; *immo* esset contrarium — *A.T.* 23. 31
v. **quinimmo**
immortalis. cum mortalis . . ad *immortalem* felicitatem ordinetur — *M.* iii. 16. 133
ut trahant se ad *immortalia* et divina pro posse — *A.T.* 22. 4
immotus. deputare, *immoto* semper superiori dominio — *M.* iii. 10. 125
immundus. '. . nec tangatis quidquam eorum, ne *immundi* sitis' — *M.* iii. 13. 75
immunis. eorum stultitia, qui arte scientiaque *immunes* — *V.E.* ii. 4. 78
voluntates humanae . . inferioris affectus *immunes* — *Ep.* v. 139
immutabilis. substantiae intellectuales, quarum sunt *immutabiles* voluntates — *M.* i. 12. 32
Sed quia de throno *immutabili* suo Veritas deprecatur — *M.* iii. 1. 13
eandem civitatem sub *immutabili*[3] semper civicasse sermone — *V.E.* i. 9. 80
immutabilitas. libertatem arbitrii ob *immutabilitatem* voluntatis non amittunt — *M.* i. 12. 34
imo *v.* **immo**
Imolensis[4]. ab *Imolensibus* . . aliquid proprio vulgari adsciscunt — *V.E.* i. 15. 5
Accipiunt . . ab *Imolensibus* lenitatem atque mollitiem — *V.E.* i. 15. 15
impar. in *impari* numero redolet [*sc.* unum] magis quam in pari — *V.E.* i. 16. 54
qui numeris *imparibus*, quemadmodum materia formae, subsistunt — *V.E.* ii. 5. 66
nec numerus *impar* carminum potest esse ubi frons, vel cauda non est: sed ubi hae sunt, vel altera sola, pari et *impari* numero in carminibus licet uti ad libitum — *V.E.* ii. 12. 30, 32
dicimus quod pes vel pari vel *impari* metro completur — *V.E.* ii. 13. 56
imparitas. si contra veritatem ostensam de *imparitate* virium instetur — *M.* ii. 10. 85
impatiens. haec [*sc.* Florentia est] Amata illa *impatiens* — *Ep.* vii. 148
impedimentum. non enim athletae *impedimento* in alterutrum uti debent — *M.* ii. 8. 91
Si Deus vellet *impedimentum* finis, vellet etiam finem *impedimenti* . . Et cum finis *impedimenti* sit, non esse rei impeditae — *M.* iii. 2. 33, 34, 35
Si enim Deus non vellet *impedimentum* finis . . nihil dc *impedimento*

[1] inmerito *R* [2] ymo *R* [3] immutabili *R* invariabili *M* [4] Ymolensis *R*

curaret.. Sed qui *impedimentum* non curat, rem quae potest impediri non curat — *M.* iii. 2. 39, 41, 42

impedio. *Heu miser! quia frequenter impeditus ero deinceps* — *V. N.* 2. 37
in altero sine iniuria decertantes *impedire* se possint — *M.* ii. 8. 89
cum finis impedimenti sit, non esse rei *impeditae* — *M.* iii. 2. 36
qui impedimentum non curat, rem quae potest *impediri* non curat — *M.* iii. 2. 44
si finis naturae *impediri* potest, quod potest — *M.* iii. 2. 47
donec instanter magnanimus vitae principium *impedivit* — *Ep.* vii. 121
cum etiam Dei et hominis amicitia nequaquam *impediatur* excessu! — *Ep.* x. 35

impello. praesumptio, ad quam non solum fidei sinceritas *impellebat* — *M.* iii. 9. 66
hemisphaerium maius.. *impellet* hemisphaerium minus — *A. T.* 16. 30

impendo. Unde nos doctrinae operi *impendentes*[1] — *V. E.* ii. 4. 27

imperator. et hoc Monarcha, sive *Imperator* dici debet — *M.* i. 5. 69
et hic erit Monarcha, sive *Imperator* — *M.* i. 10. 26
'.. *Imperatores*.. laudem capere studuerunt..' — *M.* ii. 5. 62
de.. gestis tam summi Pontificis, quam ipsius *Imperatoris* — *M.* iii. 4. 8
quod Constantinus *Imperator*.. Imperii sedem.. donavit — *M.* iii. 10. 2
contra officium deputatum *Imperatori* est scindere imperium — *M.* iii. 10. 35
ergo scindere Imperium *Imperatori* non licet — *M.* iii. 10. 40
ipsa [*sc.* iurisdictio] est prior suo iudice, qui est *Imperator*, quia ad ipsam *Imperator* est ordinatus, et non e converso. Ex quo patet quod *Imperator* ipsam permutare non potest, in quantum *Imperator* — *M.* iii. 10. 79 (*bis*), 81, 82
Aut ille *Imperator* erat, cum dicitur Ecclesiae contulisse — *M.* iii. 10. 84
in quantum *Imperator*, hoc facere non poterat — *M.* iii. 10. 89
si unus *Imperator* aliquam particulam.. discindere posset — *M.* iii. 10. 90
Poterat tamen *Imperator*.. patrimonia et alia deputare — *M.* iii. 10. 124
qui fuerunt Romanorum *Imperatores* post ipsum [*sc.* Carolum] — *M.* iii. 11. 9
auctoritas Ecclesiae probaretur dependere ab *Imperatore*; postquam Otto *Imperator* Leonem Papam restituit — *M.* iii. 11. 18 (*bis*)
cum summus Antistes et *Imperator* sint homines — *M.* iii. 12. 10
relinquitur quod *Imperator*.. sit reducendus ad ipsum — *M.* iii. 12. 14
cum ex hac conclusione subinferunt de Papa et *Imperatore* — *M.* iii. 12. 29
aliud est esse hominem, aliud esse *Imperatorem* — *M.* iii. 12. 34
Cum ergo Papa et *Imperator* sint.. per quasdam relationes — *M.* iii. 12. 49
Imperator.. [*sc.* habet] reponi sub praedicamento relationis — *M.* iii. 12. 55
et alia [*sc.* est mensura], prout sunt et Papa et *Imperator* — *M.* iii. 12. 61
Non enim dicimus: *Imperator* est Papa, nec e converso — *M.* iii. 12. 77
cum alia sit ratio Papae, alia *Imperatoris* — *M.* iii. 12. 80
Papa et *Imperator*.. reduci habebunt ad aliquod unum — *M.* iii. 12. 90
Papa et *Imperator*, in quantum homines, habent reduci ad unum; in quantum vero Papa et *Imperator*, ad aliud — *M.* iii. 12. 100, 102
aut haberet a Deo, aut a se, aut ab *Imperatore* aliquo — *M.* iii. 14. 4
Quod vero ab aliquo *Imperatore* non receperit.. patet — *M.* iii. 14. 54
Imperatorem.. immediate se habere ad Principem universi — *M.* iii. 16. 11
duplici directivo.. scilicet summo Pontifice.. et *Imperatore* — *M.* iii. 16. 79

imperatorius. sceptro *imperatorio* restituto Consulibus — *M.* ii. 5. 81
velut decet *imperatoriam* maiestatem, benignissimum — *Ep.* vii. 40

imperfecte. ne.. vel nullo modo, vel saltem *imperfecte*.. attingeremus — *V. E.* i. 9. 104

imperfectus. aliter esset *imperfectum* sine proprio perfectivo — *M.* i. 10. 3

imperialis. Quod autem auctoritas Ecclesiae non sit causa *Imperialis* auctoritatis, probatur sic — *M.* iii. 13. 18

imperiatus. Cum ergo Papa et Imperator sint id quod sunt per quasdam relationes; quia per Papatum et per *Imperiatum* — *M.* iii. 12. 51

[1] impendentes *M* operam impendentes *R*

Si ergo papatus et *Imperiatus* . . habeant reduci | *M.* iii. 12. 85
imperiosus. amor terribilis et *imperiosus* me tenuit | *Ep.* iii. 22
imperitia. Sed habet *imperitia* vulgi sine discretione iudicium | *Ep.* x. 42
imperium. Est ergo temporalis Monarchia, quam dicunt *Imperium* | *M.* i. 2. 5
quae communiori vocabulo nuncupatur *Imperium* | *M.* i. 5. 5
ad bene esse mundi necesse est Monarchiam esse, sive *Imperium* | *M.* i. 5. 71
unicum Principatum, qui *Imperium* appellatur | *M.* i. 9. 23
nam par in parem non habet *imperium* | *M.* i. 10. 13
requiritur esse Monarchiam sive *Imperium* | *M.* i. 11. 13
per hoc, quod Romanum *imperium* de iure fuisse monstrabitur | *M.* ii. 1. 53
utrum Romanus populus de iure sibi adsciverit *Imperii* dignitatem | *M.* ii. 2. 6
Monarchae officium, quod *Imperium* dicitur | *M.* ii. 3. 3
Romanum *Imperium* . . miraculorum suffragio est adiutum | *M.* ii. 4. 23
pro Romano *Imperio* perficiendo | *M.* ii. 4. 27
scriptum est: Romanum *Imperium* de fonte nascitur pietatis | *M.* ii. 5. 41
'. . *Imperium* Reipublicae beneficiis tenebatur . .' | *M.* ii. 5. 56
'. . bella aut pro sociis aut de *Imperio* gerebantur . .' | *M.* ii. 5. 58
'. . patrocinium orbis terrarum potius quam *Imperium* . .' | *M.* ii. 5. 66
Romanus populus . . de iure sibi adscivit *Imperii* dignitatem | *M.* ii. 6. 14
'. . Tu regere *imperio* populos, Romane, memento . .' | *M.* ii. 7. 75
'. . gravidam *imperiis*, belloque frementem Italiam . .' | *M.* ii. 7. 84
Ergo Romanus populus . . de iure ad *imperium* venit | *M.* ii. 7. 89
cunctis athletizantibus pro *Imperio* mundi praevaluit | *M.* ii. 9. 2 *et* 13 *et* 108
praevalentia in athletis pro *Imperio* mundi certantibus | *M.* ii. 9. 11
omnibus praeesse mortalibus; hoc enim *Imperium* dicimus | *M.* ii. 9. 18
qui quamvis . . *Imperium* mundi armis tentaverit | *M.* ii. 9. 26
Babylone destructa, *imperio*que Babylonis ad Persas translato | *M.* ii. 9. 44
'. . bella quibus *Imperii* corona proposita est . .' | *M.* ii. 10. 39
Pyrrhum, qui pro *imperio* decertando sic aurum despiciebat | *M.* ii. 10. 81
Romanus populus per duellum adquisivit *imperium* | *M.* ii. 11. 2 *et* 78
quidquid a primordialibus *imperii* Romani diiudicandum erat | *M.* ii. 11. 5
cum Sabinis, cum Samnitibus . . de *Imperio* decertatum fuisse | *M.* ii. 11. 42
ad *imperium* intendentibus illis et istis | *M.* ii. 11. 55
de *imperii* gloria in militiae multitudine decertantibus | *M.* ii. 11. 57
neque ab offerente *Imperio* cum gratitudine teneantur | *M.* ii. 12. 14
si Romanum *imperium* de iure non fuit | *M.* ii. 12. 24 *et* 13. 1
nisi Romanum *Imperium* de iure fuisset | *M.* ii. 13. 49
Desinant igitur *imperium* exprobare Romanum | *M.* ii. 13. 59
Romanum populum sibi de iure orbis *Imperium* adscivisse | *M.* ii. 13. 65
si vel numquam infirmator ille *imperii* tui natus fuisset | *M.* ii. 13. 68
Decretalistas . . qui . . *Imperio* derogant | *M.* iii. 3. 58
auctoritatem *Imperii* ab auctoritate Ecclesiae dependere | *M.* iii. 4. 2
Sicut . . Levi ad Iudam, sic se habet Ecclesia ad *Imperium* | *M.* iii. 5. 8
ergo Ecclesia praecedit *Imperium* in auctoritate | *M.* iii. 5. 10
sequeretur, quod auctoritas *Imperii* dependeret, ut dicunt | *M.* iii. 6. 15
posse [*sc.* successorem Petri] solvere leges et decreta *Imperii* | *M.* iii. 8. 12
auctoritatem et decreta *Imperii* solvere et ligare ipsum posse | *M.* iii. 8. 22
quod possit solvere seu ligare decreta *Imperii*, sive leges quod Constantinus . . *Imperii* sedem, scilicet Romam, donavit Ecclesiae, cum multis aliis *Imperii* dignitatibus | *M.* iii. 10. 4, 5
Constantinus alienare non poterat *Imperii* dignitatem | *M.* iii. 10. 28
contra officium deputatum Imperatori est scindere *imperium* | *M.* iii. 10. 35
ergo scindere *Imperium* Imperatori non licet | *M.* iii. 10. 39

Si ergo aliquae dignitates . . essent alienatae ab *Imperio* — *M.* iii. 10. 42
sic et *Imperium* suum [*sc.* habet fundamentum] — *M.* iii. 10. 48
Imperii vero fundamentum ius humanum est — *M.* iii. 10. 54
sic et *Imperio* licitum non est, contra ius humanum aliquid facere. Sed contra ius humanum esset, si seipsum *Imperium* destrueret; ergo *Imperio* seipsum destruere non licet. Cum ergo scindere *Imperium* est destruere ipsum, consistente *Imperio* in unitate Monarchiae universalis; manifestum est quod *Imperii* auctoritate fungenti scindere *Imperium* non licet. Quod autem destruere *Imperium* sit contra ius humanum, ex superioribus est manifestum — *M.* iii. 10. 61, 64 (*bis*), 66, 67, 68, 69, 70
Imperium est iurisdictio, omnem temporalem . . comprehendens — *M.* iii. 10. 75
si non, planum est quod nihil poterat de *Imperio* conferre — *M.* iii. 10. 86
aliquam particulam ab *Imperii* iurisdictione discindere — *M.* iii. 10. 91
quod Carolus ab eo recepit *Imperii* dignitatem — *M.* iii. 11. 5
Ecclesia non existente aut non virtuante, *Imperium* habuit totam suam virtutem: ergo Ecclesia non est causa virtutis *Imperii* — *M* iii. 13. 23, 25
Sit Ecclesia A, *Imperium* B, auctoritas sive virtus *Imperii* C — *M.* iii. 13. 27, 28
quae de *Imperio* deputavit ei, de iure deputare non potuisset — *M.* iii. 13. 62
probatum est auctoritatem *Imperii* ab Ecclesia minime dependere — *M.* iii. 15. 62
auctoritatem *Imperii* ab auctoritate summi Pontificis non causari — *M.* iii. 16. 3
an Romanus populus de iure *Imperium* sibi adsciverit? — *M.* iii. 16. 126
cum ad tantas alterationes moveatur aër *imperio* naturae . . nonne *imperio* Dei movebitur ad quaedam sonare verba . . ? — *V. E.* i. 4. 57
Oh sine mensura clementia coelestis *imperii*! — *V. E.* i. 7. 34
non solum sibi ad *imperium*, sed, ut liberi, ad regimen reservati — *Ep.* v. 101
sacrosancto Romanorum *imperio* res humanas disposuit gubernandas — *Ep.* vi. 4
Quid . . pium deserentes *imperium* nova regna tentatis . . ? — *Ep.* vi. 51
iura tutanda *imperii* circumscribi Ligurum finibus — *Ep.* vii. 51
'. . *Imperium* Oceano, famam qui terminet astris' — *Ep.* vii. 63
cui . . et verbo et opere Christus orbis confirmavit *imperium* — *Ep.* viii. 24
dominante . . Kane . . pro *Imperio* sacrosancto Romano — *A. T.* 24. 3

impero. Genus humanum, solum *imperante* Monarcha, sui . . gratia est — *M.* i. 12. 55
Romanus populus ad *imperandum* ordinatus fuit a natura — *M.* ii. 7. 23
Romanus populus a natura ordinatus fuit ad *imperandum* — *M.* ii. 7. 88
non obstante quod Michael *imperabat* apud Constantinopolim — *M.* iii. 11. 6
pars *imperabant*, pars architectabantur — *V. E.* i. 7. 40
quasi Iosue denuo, vel Amos filius *imperaret* — *Ep.* vii. 29

impetro. simplici revelatione dupliciter: aut sponte Dei, aut oratione *impetrante* . . Oratione *impetrante* — *M.* ii. 8. 54, 60

impetus. de concupiscibili et irascibili . . quae licet secundum proprium *impetum* ferantur . . quandoque a proprio *impetu* retrahuntur — *A. T.* 18. 64, 67

impictus. Pascua . . Herbarum vario florumque *impicta*[1] colore — *Ecl.* i. 13

impie. meditationes assiduas . . *impie* relegavit [*sc.* amor] — *Ep.* iii. 31

impietas. Hi sunt *impietatis* filii, qui — *M.* iii. 3. 119
Impietatis fautores . . sabbata nostra rident — *Ep.* viii. 33
Cupiditatem . . quae . . semper *impietatis* . . est genitrix — *Ep.* viii. 106

impius. Salomon . . *impium* detestandum, in se facturo, nos docet — *M.* iii. 1. 15
impium atque mendacem de palaestra, spectante mundo, eiciam — *M.* iii. 1. 28
Haec . . me . . *impia* retinere molitur — *Ep.* ii. 54
nam prope est qui liberabit te de carcere *impiorum* — *Ep.* v. 31
Hac nimirum persaepe animadversione percutitur *impius* — *Ep.* vi. 64
unde digna supplicia *impius* declinare arbitratur — *Ep.* vi. 97

[1] inpicta *A*

livor .. hostis .. nos .. *impius* denudavit invitos — *Ep.* vii. 9
haec [*sc.* Florentia est] Myrrha scelesta et *impia* — *Ep.* vii. 147
implacabilis. livor antiqui et *implacabilis* hostis .. nos .. denudavit — *Ep.* vii. 6
impleo. Hac *implebo*[1] decem missurus vascula Mopso — *Ecl.* i. 64
quem 'omnem iustitiam *implere*' decebat — *Ep.* vii. 73
'Numquid non coelum et terram ego *impleo*?' — *Ep.* x. 415
'Qui ascendit super omnes coelos, ut *impleret* omnia' — *Ep.* x. 518
imploro. Immo ignoscet omnibus misericordiam *implorantibus* — *Ep.* v. 38
Hinc .. patrocinia iusti regis incessanter *implorabamus* — *Ep.* vii. 12
impono. Et huius .. est regulare omnes, et leges *imponere* aliis — *M.* i. 5. 35
'.. Hae tibi erunt artes, pacique *imponere* morem ..' — *M.* ii. 7. 76
quia natura non *imponit* legem, nisi suis effectibus — *M.* iii. 14. 17
importo. sed *importatum* per verba longe est ab eis — *M.* i. 12. 10
in quantum illud verum *importatur* per voces illationis — *M.* ii. 6. 52
illa duo luminaria typice *importare* duo haec regimina — *M.* iii. 4. 95
Dicunt .. duos gladios .. duo praefata regimina *importare* — *M.* iii. 9. 14
importunus. absque *importuna* deminutione verba non capiunt — *Ep.* iv. 14
impossibilis. essentia .. speciebus .. specificata, quod est *impossibile* — *M.* i. 3. 45
aliter esset dare potentiam separatam, quod est *impossibile* — *M.* i. 3. 76
imperfectum sine proprio perfectivo, quod est *impossibile* — *M.* i. 10. 4
impossibile est ibi cupiditatem esse — *M.* i. 11. 79
impossibile est ius esse, bonum commune non intendens — *M.* ii. 5. 13
impossibile est aliqua duo .. finem eundem intendere — *M.* ii. 6. 25
cum .. *impossibile* sit habere antecedens absque consequente — *M.* ii. 6. 33
impossibile est iuris finem quaerere sine iure — *M.* ii. 6. 36
impossibile est bonam valetudinem .. attingere sine sanitate — *M.* ii. 6. 39
effectus superaret causam in bonitate, quod est *impossibile* — *M.* ii. 7. 5
natura .. aliter sibi defecisset, quod est *impossibile* — *M.* ii. 7. 62
non sequeretur naturae intentionem, quod est *impossibile* — *M.* ii. 8. 22
'*Impossibile* est sine fide placere Deo' — *M.* ii. 8. 36
Impossibile enim est .. falsum esse consequens — *M.* iii. 2. 16
esset contrarium sibi ipsi: quod est *impossibile* — *M.* iii. 10. 34
impossibile est A esse causam eius quod est C esse in B; cum *impossibile* sit effectum praecedere causam — *M.* iii. 13. 29, 31
dedisset sibi quod non habebat, quod est *impossibile* — *M.* iii. 14. 53
Quod cum sit *impossibile*, erit devenire ad primum — *Ep.* x. 372
essent plura, quae essent per se necesse, quod est *impossibile* — *Ep.* x. 387
non adepto quolibet ubi (quod est *impossibile*) — *Ep.* x. 478
impossibile est idem esse centrum — *A. T.* 3. 3
demonstrabitur *impossibile*, aquam .. altiorem esse — *A. T.* 9. 2
dico, quod aquam esse excentricam est *impossibile* — *A. T.* 12. 3
Si aqua esset excentrica, tria *impossibilia* sequerentur — *A. T.* 12. 5
quae omnia non tantum falsa sed *impossibilia* esse videntur — *A. T.* 12. 12
quod erat primum *impossibile*, quod sequi dicebatur — *A. T.* 12. 27
non solum est *impossibile*, sed rideret Aristoteles, si audiret — *A. T.* 12. 36
dico, quod aquam esse gibbosam est etiam *impossibile* — *A. T.* 13. 4
et sic *impossibile* erit permanere gibbum, vel esse — *A. T.* 13. 28
impossibile est aquam .. esse altiorem — *A. T.* 13. 44
Si ergo *impossibile* est aquam esse excentricam — *A. T.* 14. 1
demonstratio .. licet vim suam habeat .. per *impossibile* — *A. T.* 15. 24
quod *impossibile* est terram .. distare — *A. T.* 16. 37
apparet esse *impossibile* quod aqua sit concentrica terrae — *A. T.* 16. 58
nihil sequitur *impossibile* apud recte philosophantes — *A. T.* 19. 9

[1] inplebo *A*

impossibile est idem esse centrum — *A. T.* 23. 6

impossibilità. Ornativa . . ut . . *impossibilità, impossibilitate* — *V. E.* ii. 7. 61

impossibilitas. *impossibilitas* consequentis, per ea quae ostendentur, apparebit — *A. T.* 10. 15

impossibilitate. Ornativa . . ut . . *impossibilità, impossibilitate* — *V. E.* ii. 7. 61

impraemeditatus. probat eius festina et *impraemeditata* praesumptio — *M.* iii. 9. 64

impresa. Guido Guinizelli : 'Tegno di folle *impresa*[1] allo ver dire' — *V. E.* ii. 6. 67

impressio. in quantum est quoddam signum receptibile per *impressionem* — *M.* iii. 15. 47

imprimo. in quos amorem veritatis natura superior *impressit* — *M.* i. 1. 2

cera *impressa* de illo . . tradit notitiam manifestam — *M.* ii. 2. 74

mentem Deo dignam viri prophetici . . *impressit* — *Ep.* viii. 12

improbativus. Forma sive modus tractandi est . . *improbativus* — *Ep.* x. 186

improbus. dum *improba* procacitate conatur . . violare assensum — *Ep.* vii. 163

improperium. in *improperium* istarum trium gentium cantiones quam plures inventae sunt — *V. E.* i. 11. 22

in quorum etiam *improperium* quendam cecinisse recolimus — *V. E.* i. 11. 32

impropero. 'qui dat omnibus affluenter, et non *improperat*' — *M.* i. 1. 39

impudenter. superiorum quaestionum et huius principia *impudenter* negarent — *M.* iii. 3. 51

impudenter et sine Dei timore quidquid libet agentis — *Ep.* vi. 61

imputo. materiae tantum *imputandum* est — *M.* ii. 2. 23

in *cum abl.*

In exitu Israel de Aegypto Cantavan tutti insieme — *Purg.* ii. 46

Gloria in excelsis, tutti, *Deo* Dicean — *Purg.* xx. 136

e gli Angeli cantaro . . *In te, Domine, speravi* — *Purg.* xxx. 83

Sperent in te di sopra noi s'udì — *Par.* xxv. 98

Namque locutus sum *in* lingua trina — *Canz.* xxi. 41

Osanna in excelsis — *V. N.* 23. 55

Ego vox clamantis in deserto : parate viam Domini — *V. N.* 24. 38

Mopsus *in* his, dum . . boves . . ludunt, Contemplatur — *Ecl.* i. 18

Averrois, *in* Commento super iis quae de Anima — *M.* i. 3. 77

morem servare voluerunt Discipuli . . *in* salutationibus suis — *M.* i. 4. 30

Ergo et ordo *in* parte ad ordinem *in* toto, sicut ad finem — *M.* i. 6. 4, 5

per ea quae dicta sunt *in* capitulo praecedenti — *M.* i. 6. 23

ut *in* principio huius capituli est probatum — *M.* i. 8. 33

unde Virgilius . . *in* suis Bucolicis cantabat — *M.* i. 11. 5

ut innuit Aristoteles *in* quinto ad Nicomachum — *M.* i. 11. 72

libertas . . quam multi habent *in* ore, *in* intellectu vero pauci — *M.* i. 12. 6, 7

Quod *in* politia obliqua bonus homo est malus civis ; *in* recta vero, bonus homo et civis bonus convertuntur — *M.* i. 12. 68[b], 69

quod quemadmodum ars *in* triplici gradu invenitur, *in* mente scilicet artificis, *in* organo, et *in* materia . . sic et naturam *in* triplici gradu possumus intueri — *M.* ii. 2. 12 (*bis*), 13 (*bis*), 15

Secundus figuratur apud eosdem *in* Atalanta et Hippomene, *in* decimo de rerum transmutatione — *M.* ii. 8. 84 (*bis*)

Salomon . . impium detestandum, *in* se facturo, nos docet — *M.* iii. 1. 16

in brachio Ilius . . impium . . de palaestra . . eiciam — *M.* iii. 1. 26

Levi praecessit Iudam *in* nativitate, ut patet *in* litera : ergo Ecclesia praecedit Imperium *in* auctoritate — *M.* iii. 5. 9, 10, 11

quod *in* monte transfigurationis, *in* conspectu Christi . . dixit — *M.* iii. 9. 81, 82

quod nullum gaudium sit extra Deum sed totum *in* Deo — *V. E.* i. 4. 40

omnia *in tus* participia, et denominativa *in tas* — *V. E.* i. 14. 28, 29

[1] 'mpresa *R*

sicut simplicissima substantiarum, quae Deus est, *in* homine magis redolet quam *in* bruto : *in* animali, quam *in* planta : *in* hac, quam *in* minera : *in* hac, quam *in* elemento : *in* igne, quam *in* terra — *V.E.* i. 16. 49 (*bis*), 50 (*ter*), 51 (*ter*), 52 (*bis*)

fictio rethorica *in* musica[1] composita — *V.E.* ii. 4. 20

Quandoque pedes a syrmate superantur *in* toto, ut *in* illa quam diximus : 'Donna pietosa e di novella etate' — *V.E.* ii. 11. 40 (*bis*)

Differt ergo a tragoedia *in* materia per hoc, quod tragoedia *in* principio est admirabilis et quieta, *in* fine . . foetida — *Ep.* x. 196, 197, 198

quam . . ponit *in* quarta specie qualitatis *in Praedicamentis* — *A. T.* 2. 5 (*bis*)

ut omnes formae quae sunt *in* potentia materiae primae reducantur in actum, et secundum rationem speciei sint *in* actu — *A. T.* 18. 30, 32

cum . . formae, quae sunt *in* potentia materiae . . sint *in* actu *in* Motore coeli, ut dicit Commentator *in de Substantia Orbis* — *A. T.* 18. 37, 38 (*bis*), 39

Et hoc factum est *in* anno a nativitate Domini nostri Iesu Christi millesimo trecentesimo vigesimo, *in* die Solis — *A. T.* 24. 14, 16

His quoque locis: **Ecl.** i. 1, 24 ; ii. 70, 72, 86 ; **M. i.** 1. '11' (*in* tempore suo), 31 ; 2. 6 (*bis*), 18, 25, 33, 35, 43 ; 3. 25, 32, 46, 49, 51, 70 ; 4. 7 (*in* parte), 8ª (*in* toto), 8ᵇ, 11, '23', '24'; 5. 23, '37' (*in* domo), 50 (*bis*), 58, 62 (*bis*) ; 6. 9, 16, 18, 21, 24 ; 8. 22, 26 ; 9. 5, 13, 19 ; 10. 4 ; 11. 2, 15 (iustitia de se et *in* propria natura considerata), 19 (albedo *in* suo abstracto considerata), 39 (*in* velle), 42, 48 (*in* posse), 53, 55, 58, 96, 106, 121 (*in* parte) ; 12. 51, 68ª, 81, 90 ; 13. 3, 9, '18', '27', 39, 65 ; 14. 37, 67 ; 15. 10, 12, 16, 18, 26, 29, 30, 34, 45, 46, 47, 51, 58, 66, 72, 79 ; 16. 14 ; **ii.** 1. 10, 12, 26 ; 2. 16, 17 (*bis*), 22, 29, 33, 40, 41, '42', 44, 46, 48, 59, 63, '64'; 3. 16, 33, 45, 48, 50, 56, 64, 71, 78, 86, 87 (*bis*), 97, 103, 104, 111, 122 ; 4. 5, '7', 17, 33, 35, 51, '53', '57', 63, 66 ; 5. 16, 24, 34, 48, 50 (*bis*), 55, '62', 78, 84, 97, 110, 117, 140, 141, '143', '156', 158, '159', '160', '167'; 6. 10, 32, 56, 65 ; 7. 2, 5, 6, 10, 11, 13, 16, 18, 30, 31, 41, 46, 56, 61, 67, 79 ; 8. 3, 14, 20, 26, 37, '39', 69, 70, 80, 81, 82, 87, 88, 90, 93, 95, 102, 106 ; 9. 6, 10, 22, 31 (*bis*), 37, 50, 55, 66, 69, '74', 78, 83, 87, 91, 100, 103 ; 10. 19, 23, 24 (*bis*), 44, 46, 47, 51, 80 ; 11. 3, 14, 15, 23, 31, 37, 41, 43, 46, 57, 60, 70, 80 ; 12. 6, 39, 44, 50 ; 13. 2, '11', '20', '21' (*bis*), '24', 25, 26, 43, 53, 62 ; **iii.** 1. '3ª', 3ᵇ, 6, 20, 23, 27, '31', 40 ; 2. 2 (*in* superioribus), 4, 17, 45, 46 ; 3. 1, 18, 48, 104, 118, 133 ; 4. 24, 27 (*bis*), 35, 36, 39, 51, 60, 62, 69, 75, 83, 87, 96, 106, 109, 110, 114 (*in* die quarto), 141, 151 (*bis*), 153, 154, 160, 161 ; 5. 17, 18, 22, 24, 25, 32 ; 6. 6, 35, 36 ; 7. 11, 17, 18, 21, 22, 29, 37, 39 (quantum *in* hoc quod vicarius est), 49 ; 8. '4', '5', 26, 62, 63 ; 9. 11, 23 (*in* die coenae), '25' (dies . . *in* quo), 26, 28, 42, 88, '95', 115, 125 ; 10. 13, 15, 38, 67, 100, 104, '110', '111' ; 12. 21, 27, 66, 70, 79, 82, 91, 94, 96 ; 13. 29, 31, 32 (*in* esse), 33, 35, 39, 42, 48, 73 ; 14. 29, 40, 48, 61 ; 15. 13, 15, 16, 25, 42, 45, 54, 56, 57 ; 16. 1, 15, 27, 45, 49, 73, 74, 86, 90, 117, 131 ; **V.E. i.** 1. 34 ; 2. 19, 43, 46, 47, 53 ; 3. 5 ; 4. 8, '14', '15', 18, 28 (*in* promptu) ; 5. 8, 26, 28 ; 6. 8 (*bis*), 25, 29 ; 7. 25, 29 (*in* Sennaar), 52 ; 8. 7, 18, 22, 40, 47 (*in* promptu) ; 9. 3, 9, 10, 16, 20, 21, 22, 33, 37, 39, 61 (*in* eo quod diximus *temporum*) ; 10. 2, 6, 22, 23, 35, 37, 46, 59, 74, 75, 76, 77, 79, 82 ; 11. 8, 10 ; 12. 3, 11, 29, 53, 64, 72 ; 13. 4, 14, 16 (*in* aliquo), 34, 43 (*in* dubio), 47 ; 14. 5, 38 ; 15. 12, 34, 55, 58, 69 ; 16. 8, 12, 15, 24, 25 (*bis*), 42, 45, 46, 47 (*bis*), 54 (*bis*), 56 (*bis*), 59 ; 17. 25 ; 18. 24, 29, 32, 38, 39, 41, 43, 48 ; 19. 17, 20, 26 ; **ii.** 1. 13, 22, 70 (*bis*) (non convenit nisi *in*[2] illis *in* quibus) ; 2. 21, 22, 51, 53, 54, 57, 63ª (*in* eo quod est utile), 63ᵇ, 66 (*in* eo quod est delectabile), 67, 70 (*in* eo quod est honestum), 71 ; 3. 18, 48, 50, 54, 55 (*in* hoc . . quod), (56), 59, 61, 64 ; 4. 12, 34, 36, 47 ; 5. 6, 8, 14, 21, 58, 62 ; 6. 22, 37, 88 ; 7. 17, 19, 29, 30, 70 (*bis*), 71 ; 8. 48, 61, 83 ; 9. 10, 29 ; 10. 8, 17, 25 ; 11. 10, 11, 15 (*bis*), 21, 27 (*bis*), 37, 45, 47, 65 ; 12. 6, 13, 21, 24, 27, 32, 37, 51, 53, 54, 57, 61, 64, 75, 76, 86, 87 ; 13. 5, 8, 16, 20, 24, 26, 29, 34, 43, 48 (*bis*), 52, 58, 59, 60, 63, 65, 66, 67, 69 (vel totaliter vel *in* parte), 72, 74, 76, 77, 85 ; 14. 1 ; **Ep.** i. *tit.* 1, 4 ; 42 ; ii. 11, 16, 17, 26, 32 (*bis*), 34, 35 ; iii. 10, 17, 24, 36 ; iv. 3, 10, 24, 44, 45 ; v. 6, 9, 14, 32, 35 (*in* tempore messis), '62', 111, 117, 151, '161' ; vi. 13, 55, 81, 123, 125, 143, 146, 147, 149, 154, 172, 173, 197 ; vii. 2, 4, 14, 22, 44, 48, 74, 77, '103' (*bis*), '106', 179 (*bis*), 181, 187 (*in* Babylone), 189 (*bis*), 191 ; viii. 56, 76, 94 (*bis*), 100, 101, 108,

[1] in musica *M* musice *R* [2] in *om.* *R*

114, 115, 123, 126, 129, 138, 167, 168, 181, '186'; ix. 1, 21, 32; x. *tit.* 3; 39, 47, 61, 79, 91, 94, 95, 98 (absolutum *in* se), 119, 122, 125, 142[a], '142[b]', 202, 205, 207, 210, 212, 221, 224, 229, 236, 243, 249 (*bis*), 259, 261, '268', 272, 275 (*in* aliquo loco vel passu), 279, 296, '298', '299', '300', 314, 315, 320, 323, 327, 329, 330, 332, 333 (*bis*), 343, 344, 345, 350, 351, 352, 364, 371, 380, 407, 415, 422, 425, 433 (*in* manifesto), 434, 435, 440, 446, 450, 459, 460, 461, 483, 486 (*bis*) (*in* se et *in* qualibet sui parte), 490, 498, 500 (materiam *in* aliquo egentem), 505, 507, 511, '522', 524, 532, '541', 548, 550, 554, 555, 556, 577, 585, 588, 589, 593, 594, 599 (*bis*) (*in* generali: *in* speciali vero), 612, 613, 616, 619, 626; **A.T.** *init.* 4 (*in* Eo salutem, qui); 1. 5, 15; 2. 8, 9, 10; 3. 9, 15, 16–18; 5. 8, 10; 6. 3, 12, 14; 7. 3, 5, 9; 8. 14; 9. 2; 10. 2, 3, 8; 11. 10; 12. 14 (*bis*), 15, 16, 18 (*bis*), 19, 28, 35, 44, 50, 51, 53 (*bis*), 56; 13. 5, 6 (*bis*), 10, 12 (*bis*), 14, 15, 21, 38, 44, 48; 14. 6; 15. 21, 23; 16. 8, 18, 26, 35, 36, 39, 51; 17. 9 (comparatum . . *in* se, secundum suas partes); 18. 6, 9, 13, 40, 51, 53, 60 (*in* parte), 63; 19. 19, 28, 45, 46, 47, 68, 70; 20. 7, 24, 29, 34, 48, 69; 21. 13, 14, 16, 19, 20, 21 (*bis*), 24, 35, 41, 45, 55; 22. 14; 23. 47, 48, 54–56, 58 (*bis*) (*in* non moveri recte, nec *in* non habere contrarium); 24. 5, 6.

in *cum acc.*

O Meliboee, decus vatum quoque nomen *in* auras Fluxit	*Ecl.* i. 36
Omnium hominum *in* quos amorem veritatis natura . . impressit	*M.* i. 1. 1
ut palmam tanti bravii primus *in* meam gloriam adipiscar	*M.* i. 1. 34
notitiam de principio, *in* quod analytice recurratur	*M.* i. 2. 20
finis . . ad quem . . genus humanum Deus . . *in* esse producit	*M.* i. 3. 18
'Omne regnum *in* se divisum desolabitur'	*M.* i. 5. 61
nam par *in* parem non habet imperium	*M.* i. 10. 13
'Qui praedestinavit nos *in* adoptionem filiorum per Iesum Christum, *in* ipsum, secundum propositum voluntatis suae, *in* laudem et gloriam gratiae suae . .'	*M.* ii. 13. 17, 18, 19
pius *in* Christum, pius *in* Ecclesiam, pius *in* Pastorem, pius *in* omnes Christianam religionem profitentes	*M.* iii. 3. 130, 131 (*ter*)
Non enim peccatur *in* Moysen, non *in* David, non *in* Iob, non *in* Matthaeum, nec *in* Paulum, sed *in* Spiritum Sanctum	*M.* iii. 4. 84, 85 (*ter*), 86 (*bis*)
quod Papa et Imperator, *in* quantum homines, habent reduci ad unum; *in* quantum vero Papa et Imperator, ad aliud	*M.* iii. 12. 100, 101
quod quidem dictum non habet locum, *in* quantum est aurum . . sed *in* quantum est quoddam signum	*M.* iii. 15. 44, 45
nam *sensuale* quid est, *in* quantum sonus est; *rationale* vero, *in* quantum aliquid significare videtur ad placitum	*V. E.* i. 3. 26, 27
cum ab ipso et *in* ipsum factus fuisset homo	*V. E.* i. 4. 34
hoc solo fere omnibus *in* signum eiusdem principii remanente	*V. E.* i. 8. 33
nam *in* quantum . . ut homines agimus, virtutem habemus . . *in* quantum ut homines cives agimus, habemus legem . . *in* quantum ut homines Latini agimus, quaedam habemus . . signa	*V. E.* i. 16. 28, 32, 35
Videbitis plebem circumquaque furentem nunc *in* contraria, pro et contra, deinde *in* idem . . clamantem	*Ep.* vi. 107, 108
sic distrahit *in* diversa diversos, ut hos *in* spem suae prosperitatis attollat, hos exterminii deiciat *in* terrorem	*Ep.* x. 3 (*bis*), 5
alleon graece, quod *in* latinum dicitur alienum	*Ep.* x. 160

His quoque locis: **M. i.** 3. 23 (quidquid prodit *in* esse), 26 (creantis, *in* quantum creans), 69, 90 (*in* esse produxit); 4. 37 (*bis*), 42, 43; 5. 6 (*in* se divisum), 59; 8. 7–8 (*in* tantum . . *in* quantum propria natura recipere potest); 9. 3 (*in* quantum propria natura permittit), 9 (*in* quantum propria natura permittit); 10. 21 (*in* infinitum); 12. 59; 13. 7 (*in* quantum huiusmodi) '17'; 14. 25, 26; 15. 69 (*in* unum); 16. 4, 24, 29, '37' (*in* unum); **ii.** 1. '3' (*in* unum), '34' (*in* unum); 2. 8, 9, 19; 3. 31, 40, 123; 4. 18, 32; 5. 83, '145'; 6. 51 (*in* quantum . . importatur); 8. 91; 9. 69; 10. 50 (*in* tantum . . quantum), 89; 12. 2; 13. '8', '10'; **iii.** 1. 12; 3. 64, '76' (*in* aeternum), 84; 4. '67' (*in* transversum aut perversum), 108, 127; 6. 9, 34 (Nuncius . . *in* quantum nuncius); 9. 75

(ire *in* Hierusalem), '101', '102', '106' (*in* aeternum), '107' (*in* aeternum), 112, 118, 124, '133'; 10. 33 (idem, *in* quantum idem), 43, 82 (Imperator . . *in* quantum Imperator), 88 (*in* quantum Imperator), 124; 11. 20 (*bis*) (*in* exilium *in* Saxoniam duxit); 12. 55 (Papa et Imperator, *in* quantum huiusmodi), 67 (*In* quantum . . sunt), 80 (*in* quantum huiusmodi); 13. 61; 14. 20 (aliquid *in* esse producit); 16. 40, 115, 118; **V.E. i.** 1. 7 (*in* quantum Natura permittit), 37; 2. 61 (*bis*) (*in* quantum sonamus, sed non *in* quantum loquimur); 3. 17, 19, 23; 7. 4; 9. 48 (effectus . . *in* quantum effectus est); 10. 40, 49; 11. 22, 32; 12. 17; 14. 8 (*in* tantum . . quod); 15. 63 (*in* tantum . . quod); 16. 26; **ii.** 1. 18 (*in* quantum potest), 79 (*in* quantum potest); 2. 12 (*in* quantum huiusmodi); 4. 32; 7. 16 (*in* superfluum); 8. 29, 34, 45 (*in* quantum nupta est), 68 (cantio, *in* quantum per superexcellentiam dicitur); 10. 23; 11. 25; 13. 4 (*in* posterum), 52, 70 (*in* totum); **Ep. i.** 24, 35 (*in* posterum), 53; ii. 42, 52; iv. 4 (de passione *in* passionem), 5 (de passione *in* passionem), 29, 32, 36 (*bis*), 47; v. 47 (usque *in*), 75 (*in* vacuum), 96; vi. 19, 28, 31, 34, 94, 98, 118, '130ᵃ', 130ᵇ, 161, 167, 177; vii. 30, 33 (*in* dubium), 35, 56 (*in* angustum), 82, 87, 98, 99, '105' (Unxitque te Dominus *in* regem), 107 (*in* regem sacratus es), 119, 143, 147, 151, 162, 172, 185 (*in* integrum); viii. 26 (quam . . *in* . . sedem . . consecrarunt), 58, 65, 104, 155 (*in* praesens), 190; x. *tit.* 7; 104 (relativa . . *in* quantum talia), 180, 181, 182, 289 (*bis*), 313, 370 (*in* infinitum), '417', '418', 528 (*in tantum . . quod*), 529, 536 (*in* tantum . . ut), '543', 549, '551', 557, 588, 593, 610 (de coelo *in* coelum), 628 (*in* saecula saeculorum); **A.T.** 8. 5 (*in* contrarium); 17. 14 (quantitatem, *in* quantum quantitas); 18. 31, 48 (elementa *in* quantum elementa); 20. 16–17 (*in* tantum . . *in* quantum natura rei recipit), 22 (ex notioribus nobis . . *in* certiora naturae), 25, 27, 55 (*bis*), 57, 58, 59; 21. 10, 33, 57 (ab oriente *in* occidentem), '69'

inaequalitas. magnam dierum et noctium *inaequalitatem* patientes — *M.* i. 14. 45

inaequaliter. Duarum circumferentiarum *inaequaliter* a se distantium — *A. T.* 3. 2
circumferentia aquae et circumferentia terrae *inaequaliter* distant — *A. T.* 3. 5
terram . . diversimode sive *inaequaliter* . . distare — *A. T.* 16. 38
Duarum circumferentiarum *inaequaliter* a se distantium — *A. T.* 23. 5

inalterabilis. quae quidem grammatica nil aliud est quam quaedam *inalterabilis* locutionis identitas — *V. E.* i. 9. 96

inanimatissimamente. Ornativa . . ut . . *inanimatissimamente* — *V. E.* ii. 7. 62

inanis. 'Quare fremuerunt gentes, et populi meditati sunt *inania*? . .' — *M.* ii. 1. 2 *et* 33
Maxime . . *inania* meditati sunt in Romanum principatum, qui — *M.* ii. 12. 2

inardesco. praeterire silentio simpliciter, *inardescens* non sinit affectus — *Ep.* x. 78

incautus. Mucius . . cum *incautum* Porsenam invasit — *M.* ii. 5. 122
cum primum pedes . . securus et *incautus* defigerem — *Ep.* iii. 13

incendium. Eructavit *incendium* tuae dilectionis verbum — *Ep.* iv. 1

incertitudo. *incertitudine* dubitare compellimur — *Ep.* vii. 29
Verum ne diuturna me nimis *incertitudo* suspenderet — *Ep.* x. 9

incessanter. Hinc . . patrocinia iusti regis *incessanter* implorabamus — *Ep.* vii. 12

incestus. '. . Degener, *incestae* sceptris cessure sorori . .' — *M.* ii. 9. 73

inchoo. Comoedia vero *inchoat* asperitatem alicuius rei — *Ep.* x. 203

incido. alia erit ratio *incidendi* lignum propter domum construendam — *M.* i. 2. 47

incipio. una rubrica, la quale dice: *Incipit Vita Nova* — *V. N.* 1. 4
pro salute veritatis in hoc libro certamen *incipio* — *M.* iii. 3. 134
unde Lucas *incipit* superius sic: 'Venit autem dies . .' — *M.* iii. 9. 24
infantes . . cum primitus distinguere voces *incipiunt* — *V. E.* i. 1. 24
Nam sicut, post praevaricationem humani generis, quilibet exordium suae locutionis *incipit* ab *heu*; rationabile est quod ante qui fuit *inciperet* a gaudio — *V. E.* i. 4. 37, 38
Ab isto *incipiens* idiomate . . aliud occupavit totum quod — *V. E.* i. 8. 36
meridionalis Europae tenent partem occidentalem, a Ianuensium finibus *incipientes* — *V. E.* i. 8. 53
promontorium illud Italiae qua sinus Adriatici maris *incipit* — *V. E.* i. 8. 57
incipiebat etenim: 'Una fermana scopai da Cascioli . .' — *V. E.* i. 11. 26

ab ipso [*sc.* vulgari], tanquam ab excellentissimo, *incipientes* — *V. E.* i. 19. 23
tensis fidibus adsumptum secure plectrum tum movere *incipiat* — *V. E.* ii. 4. 68
Testamur proinde *incipientes*, non minimum opus esse — *V. E.* ii. 7. 4
Incipientes igitur dicimus, quod — *V. E.* ii. 11. 7
Libri *titulus* est: *Incipit Comoedia Dantis Aligherii* — *Ep.* x. 188
si titulus totius libri est: *Incipit Comoedia* etc. — *Ep.* x. 255
Incipit Cantica tertia Comoediae Dantis, quae dicitur Paradisus — *Ep.* x. 257
Pars secunda *incipit* ibi: *Surgit mortalibus* — *Ep.* x. 291
et *incipit* secunda pars ibi: *O bone Apollo* — *Ep.* x. 316
et *incipit* secunda pars ibi: *O divina virtus* — *Ep.* x. 591
et *incipit* ibi: *Hucusque alterum iugum Parnassi*, etc. — *Ep.* x. 596
v. **incoeptum**

incisio. Non etenim ad arbores extirpandas valet ipsa ramorum *incisio* — *Ep.* vii. 122

includo. signum universale 'Omne,' quod *includitur* in 'quodcumque' — *M.* iii. 8. 25
signum universale quod *includitur* in 'Quodcumque' — *M.* iii. 8. 62
videmus.. terrae circumferentiam *includi* a circumferentia aquae — *A. T.* 3. 17

inclytissimus. ab *inclytissimo* philosophorum Seneca — *Ep.* iv. 53

inclytus. *Inclyta* vestrae Magnificentiae laus — *Ep.* x. 1
in *inclyta* urbe Verona, in sacello Helenae gloriosae — *A. T.* 24. 6

incoeptum. quinimo a Scythis.. ab *incoepto* suo temerario est aversus — *M.* ii. 9. 41
et tandem miserabiliter ab *incoepto* repulsus — *M.* ii. 9. 59
fere Fortunam (ut dicam) *incoepti* poenituit — *M.* ii. 11. 45
quia non ad speculandum, sed ad opus *incoeptum* est totum — *Ep.* x. 274

incola. Post hos *incolas* Anconitanae Marchiae decerpamus — *V. E.* i. 11. 18
assurgite regi vestro, *incolae* Italiae — *Ep.* v. 100

incolo. per universa mundi climata climatumque plagas *incolendas* — *V. E.* i. 8. 4

incolumis. quousque radices *incolumes* fuerint, ut praebeant alimentum — *Ep.* vii. 124

incomitatus. Hic semper in stantia unum carmen *incomitatum* texebat — *V. E.* ii. 13. 29
qui nullum in stantia carmen *incomitatum* relinquunt — *V. E.* ii. 13. 34
et utrobique comitata et *incomitata* desinentia esse potest — *V. E.* ii. 13. 57
comitatam [*sc.* desinentiam] quidem vel *incomitatam* — *V. E.* ii. 13. 75

incompetens. nec ille.. *incompetentem* iudicem appellasset — *M.* iii. 13. 58

incomprehensibilis. '.. quam *incomprehensibilia* iudicia eius..!' — *A. T.* 22. 17

incongruus. constructionum alia congrua est, alia vero *incongrua* est — *V. E.* ii. 6. 19
nullum in nostra venatione locum habet *incongrua* — *V. E.* ii. 6. 22

inconsulte. aedificia vestra.. delitiis *inconsulte* mutata — *Ep.* vi. 104

inconsutilis. ex quo tunica ista *inconsutilis*.. scissuram.. passa est — *M.* i. 16. 23
scissa esset tunica *inconsutilis* — *M.* iii. 10. 44

inconveniens. sequeretur enim idem *inconveniens* — *M.* ii. 6. 28
dicere quod Ecclesia sic abutatur.. est valde *inconveniens* — *M.* iii. 13. 78
per argumenta superiora, ducendo ad *inconveniens* — *M.* iii. 15. 61
Licet.. ducendo ad *inconveniens*, ostensum sit — *M.* iii. 16. 2

inconvenienter. nec[1] *inconvenienter* putatur.. actum.. profluisse — *V. E.* i. 4. 21
quia *inconvenienter* agere nullus debet — *V. E.* ii. 1. 77

incorruptibilis. homo.. tenet medium corruptibilium et *incorruptibilium* — *M.* iii. 16. 16
si vero secundum alteram, scilicet animam, *incorruptibilis* est — *M.* iii. 16. 25
Philosophus inquit de ipsa, prout *incorruptibilis* est — *M.* iii. 16. 26
homo medium quoddam est corruptibilium et *incorruptibilium* — *M.* iii. 16. 31
quorum.. alterum [*sc.* sit finis].. prout *incorruptibilis* — *M.* iii. 16. 42
quorum quidem illud [*sc.* coelum] *incorruptibile* [*sc.* est] — *Ep.* x. 436

incorruptibilitas. sicut inter omnia entia solus *incorruptibilitatem* et corruptibilitatem participat — *M.* iii. 16. 38

incredibilis. *incredibilem* vim austri quam Libya patitur ibi describens — *M.* ii. 4. 35

[1] et *R*

'.. Catoni vero cum *incredibilem* natura tribuisset gravitatem, eamque perpetua constantia roborasset..' *M.* ii. 5. 165
incrementum. optat .. gloriosi nominis in perpetuum *incrementum* *Ep.* x. *tit.* 8
increpito. Intonet illa vox *increpitantis* a nubibus iterum in Aeneam *Ep.* vii. 86
increpo. de quo Christus ipsum *increpasset*, sicut multoties *increpuit*, cum inscie responderet *M.* iii. 9. 57, 58
Petrus adsumpsit eum et coepit *increpare* illum, dicens *M.* iii. 9. 77
incumbo. Tityrus.. soporifero gravis *incumbebat* odori *Ecl.* ii. 13
Praeparatis fustibus.. nunc fasciandi tempus *incumbit* *V. E.* ii. 8. 3
Sed quamquam, sensualibus amissis, doloris amaritudo *incumbat* *Ep.* ii. 28
incunctanter. ipsum loquentem primum .. *incunctanter* fuisse locutum *V. E.* i. 5. 7
incurabilis. Praesumpsit ergo in corde suo *incurabilis* homo *V. E.* i. 7. 25
incurro. Nec reor.. reatum praesumptionis *incurrere* *Ep.* x. 23
incustoditus. de tot ovibus.. *incustoditis* in pascuis *Ep.* viii. 99
incutio. An parum timoris praelibata *incutiunt*? *Ep.* vi. 170
indago. quod.. sit talis.. pluribus potest rationibus *indagari* *V. E.* ii. 3. 21
inde. *Inde* per inflatos calamos interna recludit Gaudia *Ecl.* i. 20
capellae *Inde* velut reduces ad mollia prata praeibant *Ecl.* ii. 94
quaedam rectitudo sive regula, obliquum hinc *inde* abiciens *M.* i. 11. 17
per tres Horatios.. hinc, et per totidem Curiatios.. *inde* *M.* ii. 11. 31
cum nec pauperibus.. *inde* subveniatur *M.* ii. 12. 13
et *inde* inferunt, posse solvere leges et decreta Imperii *M.* iii. 8. 11
inde arguunt illa duo regimina.. consistere *M.* iii. 9. 6
Est et *inde* alia locutio secundaria nobis *V. E.* i. 1. 27
moverunt organa sua, sic et[1] vox *inde* resultavit distincta *V. E.* i. 2. 49
nec non ab *inde* ad utrumque latus .. extensa *V. E.* i. 8. 8
totum quod ab *inde* vocatur Europa *V. E.* i. 8. 38
quod, ceu fistulae[2] culmen hinc *inde* ad diversa stillicidia grundat, aquas ad alterna hinc *inde* litora.. distillat *V. E.* i. 10. 43, 45
ut unde.. declinare arbitratur, *inde*.. praecipitetur *Ep.* vi. 98
fumos.. exhalat, et *inde* vicinae pecudes.. contabescunt *Ep.* vii. 158
et *inde* tanto me districtius obligastis, quanto *Ep.* ix. 5
inde est, quod semper movetur et numquam quiescit *Ep.* x. 479
Inde est quod.. multa quaerentur *Ep.* x. 618
indeterminatus. quaestio quaedam exorta est, quae dilatata multoties .. *indeterminata* restabat *A. T.* 1. 5
indicium. nonnullum vero rationis *indicium* habere nituntur *M.* iii. 4. 9
indico. non.. nisi per huiusmodi exempla possumus *indicare* *V. E.* ii. 6. 77
indigena. sive ad Europam *indigenae* repedissent *V. E.* i. 8. 15
perplures doctores *indigenas* invenimus graviter cecinisse *V. E.* i. 12. 10
eloquentes *indigenas*.. a proprio [*sc.* vulgari] divertisse *V. E.* i. 12. 73
indigeo. 'Tales duplici tempore *indigere* ad scientiam acquirendam' *M.* i. 13. 46
cum mortalium voluntates.. *indigeant* directivo *M.* i. 15. 71
si homo stetisset.. talibus directivis non *indiguisset* *M.* iii. 4. 111
nullo signo locutionis *indiguisse* videntur [*sc.* angeli] *V. E.* i. 2. 21
daemones.. non *indigent* nisi ut sciant quilibet de quolibet *V. E.* i. 2. 30
minime hoc probatione *indiget* *V. E.* i. 17. 35
nobilius esse videtur quam quod extrinseco *indiget* *V. E.* ii. 3. 27
indigent enim [*sc.* ballatae] plausoribus ad quos edifae sunt *V. E.* ii. 3. 30
quantis.. consiliis.. nostra fraternitas.. *indigeat* *Ep.* i. 10
eo quod motu non *indiget* ad suam perfectionem *Ep.* x. 488
indignanter. Forsitan et 'quis iste..?' *indignanter* obiurgabitis *Ep.* viii. 70
indignatio. Retuleram, cum sic dedit *indignatio* vocem *Ecl.* i. 38
veritas.. forsitan alicuius *indignationis* in me causa erit *M.* iii. 1. 11

[1] ut *R* [2] fictile *R*

indigne. Cinum Pistoriensem, quem nunc *indigne* postponimus, non *indigne* coacti — *V. E.* i. 13. 39 (*bis*)
indignor. cum nulla praerogativa suam *indignatur* praeterire dietam — *V. E.* ii. 13. 93
ac *indignata* misericordia . . avolabit — *Ep.* vi. 91
indignus. Quod si cuiquam, quod asseritur, videretur *indignum* — *Ep.* x. 36
indiscussus. non sustinui quaestionem praefatam linquere *indiscussam* — *A. T.* 1. 8
indispositio. non erat possibilis, propter patientis *indispositionem* — *M.* iii. 10. 120
indispositus. Ecclesia omnino *indisposita* erat ad temporalia recipienda — *M.* iii. 10. 106
individuum. vel gratia generis, vel speciei, vel *individui* convenit — *V. E.* ii. 1. 43
convenit ergo [*sc.* vulgare illustre] *individui* gratia: sed nihil *individuo* convenit nisi per proprias dignitates — *V. E.* ii. 1. 54
indubitabilis. si . . signa *indubitabilia* . . ostendantur — *M.* ii. 5. 50
indubitabiliter. *indubitabiliter* patet, considerata figura terrae emergentis — *A. T.* 19. 22
induco. Per tragoediam superiorem stilum *inducimus* — *V. E.* ii. 4. 39
inductio. sunt etenim haec principia inventa sensu et *inductione* — *A. T.* 11. 12
inductivus. non solum gloriosum nomen auctoris . . sed ratio *inductiva* — *M.* i. 5. 21
indulgeo. quibus denunciandi dignitas est *indulta* — *M.* iii. 16. 110
partesque diversae diversis aliis operibus *indulgebant* — *V. E.* i. 7. 46
ut affluentia vestrae benignitatis *indulgeat* deprecamur — *Ep.* i. 13
etsi animadversio temporalis divinitus est *indulta* — *Ep.* v. 89
induo. iuxta monitionem Pauli, fidei loricam *induens* — *M.* iii. 1. 22
nec semper excellentissime poetantes debent illud *induere* — *V. E.* ii. 1. 34
sed solam artem antecedentis [*sc.* stantiae] *induere* — *V. E.* ii. 9. 18
vobis . . qui tantae urbis misericordiam *induistis* — *Ep.* 1. 45
vos deprecor, quatenus . . mores eius egregios *induatis* — *Ep.* ii. 44
industria. si talia fuerint de ignorantia . . Si vero *industria* — *M.* iii. 4. 76
ineffabilis. promptissimam atque *ineffabilem* sufficientiam intellectus — *V. E.* i. 2. 15
inenarrabilis. Accedit et illud *inenarrabile* sacrificium . . Marci Catonis — *M.* ii. 5. 133
Duos . . fines Providentia illa *inenarrabilis* homini proposuit — *M.* iii. 16. 43
ineo. contanter venemur, ceu solemus, orientaliter *ineuntes* — *V. E.* i. 14. 4
inevitabilis. vestri sanguinis . . *inevitabili* naufragio properante — *Ep.* vi. 75
inexpugnabilis. Et si praesaga mens mea non fallitur . . *inexpugnabilibus* argumentis instructa praenuntians — *Ep.* vi. 116
infallibilis. iuxta illud *infallibilis* veritatis: 'Omne regnum . .' — *M.* i. 5. 60
infamis. quin nota cicatrixque *infamis* Apostolicam Sedem usserit — *Ep.* viii. 174
more cuiusdam Cioli et aliorum *infamium* — *Ep.* ix. 35
infans. eam [*sc.* locutionem] quam *infantes* adsuefiunt ab adsistentibus — *V. E.* i. 1. 22
in ore lactentium et *infantium* sonuit iam Deo placita veritas — *Ep.* viii. 77
infatuo. dum . . aggregat sibi finitimos, et *infatuat* aggregatos — *Ep.* vii. 161
infelix. sed et vix Itali *infelices* lacrymis metiuntur — *Ep.* vi. 19
inferior. de principio . . in cuius virtute *inferiora* consistant — *M.* i. 2. 25
Sicut ergo *inferiora* humanae universitatis bene respondent — *M.* i. 7. 8
licet . . de rebus *inferioribus* ab homine dici non possit — *M.* i. 8. 12
quia *inferior* non est causa, nisi per superiorem — *M.* i. 11. 131
adsumptis primatibus . . eis *inferiora* iudicia relinquebat — *M.* i. 14. 68
nec experientiae vultu *inferiorem* [*sc.* intellectum curas] — *M.* i. 16. 34
quidquid in rebus *inferioribus* est peccatum — *M.* ii. 2. 29
quidquid est in rebus *inferioribus* bonum — *M.* ii. 2. 33
dicit ipsum Misenum 'non *inferiora* sequutum' — *M.* ii. 3. 52
multum conferunt . . locorum *inferiorum* virtutes et proprietates — *M.* ii. 7. 50
vires quas Deus confortat *inferiores* pugile suspicari — *M.* ii. 10. 90
velut artifex *inferior* dependet ab architecto — *M.* iii. 4. 4
vel ipse Deus . . vel aliqua substantia Deo *inferior* — *M.* iii. 12. 96

non *inferioribus* animalibus necessarium fuit loqui — *V. E.* i. 2. 6
Inferioribus.. animalibus.. de locutione.. provideri — *V. E.* i. 2. 33
cum.. moveatur aër imperio naturae *inferioris* — *V. E.* i. 4. 58
ratione tam ex superioribus quam *inferioribus* sumpta — *V. E.* i. 5. 2
Quibus illuminatis, *inferiora* vulgaria illuminare curabimus — *V. E.* i. 19. 28
quod optimum est in genere suo, si suis *inferioribus* misceatur — *V. E.* ii. 1. 23
ut per *inferiora* patebit — *V. E.* ii. 1. 41
quod superiora *inferioribus* admixta profectum adducunt — *V. E.* ii. 1. 85
sed si discretio remanet, *inferiora* vilescunt — *V. E.* ii. 1. 89
per comoediam *inferiorem* [*sc.* stilum inducimus] — *V. E.* ii. 4. 40
quia nec *inferiorem* gradum bonitatis promeruit — *V. E.* ii. 6. 23
voluntates humanae.. *inferioris* affectus immunes — *Ep.* v. 139
patebit, praeeminentes *inferioribus* coniugari personis — *Ep.* x. 28
patet quod.. intelligentiae *inferiores* recipiant quasi a radiante, et reddant radios superioris ad suum *inferius* — *Ep.* x. 402, 403
aliquid in excellentiori gradu esse aliquid vero in *inferiori* — *Ep.* x. 435
'tanto habet honorabiliorem materiam suis *inferioribus*..' — *Ep.* x. 513
quod terra valde *inferior* sit et depressa a dorso maris — *A. T.* 5. 12
Si terra non esset *inferior* ipsa aqua — *A. T.* 6. 2
cum littora sint *inferiores* partes terrae — *A. T.* 15. 17
a causis, sive a superioribus, ad effectus, sive ad *inferiora* — *A. T.* 20. 36
cum vultus *inferiores* sint similes vultibus superioribus — *A. T.* 21. 30
cum arguebatur: Si terra non esset *inferior* etc. — *A. T.* 23. 39

inferius. omnium propositionum quae *inferius* adsumuntur — *M.* i. 2. 21
omnia quae *inferius* probanda sunt — *M.* i. 2. 52
per dicta superius et per dicenda *inferius* — *M.* ii. 7. 64
huius et aliarum *inferius* factarum solutionum — *M.* iii. 4. 46
cuius contrarium *inferius* ostendetur — *M.* iii. 8. 74
ut *inferius* ostendetur — *V. E.* i. 6. 48
sicut *inferius* ostendemus — *V. E.* i. 8. 24
sicut *inferius* ostendimus — *V. E.* i. 12. 55
sicut per *inferius* pertractata perpendi poterit — *V. E.* ii. 1. 35
ut *inferius* ostendetur — *V. E.* ii. 3. 11
inferius instruendum relinquimus — *V. E.* ii. 7. 74
inferius extra sinum praesentium requiratis — *Ep.* iii. 37
Redditur, ecce, sermo Calliopeus *inferius* — *Ep.* iv. 19
Ad rationem vero patebit *inferius* — *A. T.* 8. 13

infernus. *Vexilla Regis prodeunt inferni* Verso di noi — *Inf.* xxxiv. 1
a principio horribilis et foetida est, quia *Infernus* — *Ep.* x. 221
'.. si descendero in *infernum*, ades..' — *Ep.* x. 418

infero. Quae conclusio, ut ex omnibus manifestis *illata* sit — *M.* ii. 6. 16
Inferunt enim se contradictoria invicem a contrario sensu — *M.* ii. 12. 28
punitio non est simpliciter poena iniuriam *inferentis*, sed poena inflicta iniuriam *inferenti* ab habente iurisdictionem — *M.* ii. 13. 31, 32
Et cum arguendo *inferunt*: Sicut Levi praecedit — *M.* iii. 5. 16
pro antecedente bene *infertur* consequens, ut animal pro homine — *M.* iii. 5. 30
Ex quo *inferunt*, Christi vicarium dominum.. eorundem — *M.* iii. 7. 6
quod ex illa *inferre* conantur, in termino deficit — *M.* iii. 7. 10
et inde *inferunt*, posse solvere leges et decreta Imperii — *M.* iii. 8. 11
Unde *inferunt*.. solvere et ligare ipsum posse — *M.* iii. 8. 21
cum *inferunt* ex his omnes homines esse reducendos — *M.* iii. 12. 25
quis non ab *illata* conclusione.. opinari cogetur..? — *Ep.* v. 144
ut.. iniuriam *inferentibus*.. pecuniam suam solvat — *Ep.* ix. 38

inferus. Cum.. cantu Astricolaeque meo, velut *infera* regna, patebunt — *Ecl.* i. 49
qui.. *infera* nostra despiciendo non deserit — *Ep.* vi. 3

inficio. verum Sarni fluenta torrentis adhuc rictus eius *inficiunt* *Ep.* vii. 141
Nec Ozae praesumptio . . me *inficiet* sui tabe reatus *Ep.* viii. 87
infigo. Et duris crustis discas *infigere* dentes *Ecl.* i. 66
sed postquam medullitus oculos mentis *infixi* *M.* ii. 1. 18
vestris animis *infigenda* supersunt, quod *Ep.* vi. 179
infinitum. Et sic aut erit processus in *infinitum* *M.* i. 10. 21
Et esset sic procedere in *infinitum* in causis agentibus *Ep.* x. 370
infinitus. 'quoniam *infinitus* thesaurus est hominibus . .' *Ep.* x. 40
infirmator. si vel numquam *infirmator* ille imperii tui natus fuisset *M.* ii. 13. 67
infirmitas. Sunt ergo huiusmodi regimina remedia contra *infirmitatem* peccati *M.* iii. 4. 113
infirmo. quod ad omnium cedit utilitatem . . non potest . . *infirmari* *Ep.* vi. 47
infit. et patulis efflanti naribus *infit* *Ecl.* ii. 33
inflammo. sed hac obice iusti regis adventus *inflammabitur* amplius *Ep.* vi. 90
infligo. poena *inflicta* iniuriam inferenti ab habente iurisdictionem *M.* ii. 13. 31
nisi ab ordinario iudice poena *inflicta* sit, punitio non est *M.* ii. 13. 34
inflo. Inde per *inflatos* calamos interna recludit Gaudia *Ecl.* i. 20
ex ea parte . . ad quam cum caeteris sensibus *inflet* auditum *Ep.* viii. 137
influentia. praeter superiorem *influentiam*, locorum inferiorum virtutes *M.* ii. 7. 50
influentia sua [*sc.* Lunae] est a propriis suis radiis *M.* iii. 4. 139
cum organum suae virtutis sive *influentiae* sit ipsa luna *A. T.* 20. 60
influo. qui quidem fons . . in multiplices alveos *influit* *M.* iii. 16. 119
ex eo quod causa secunda recepit . . *influit* super causatum *Ep.* x. 377
'omnis causa primaria plus *influit* super suum causatum . .' *Ep.* x. 381
ut per organa diversa virtutes diversas *influeret* *A. T.* 21. 17
infodio. ne de *infossi* talenti culpa quandoque redarguar *M.* i. 1. 15
informo. qui . . mala operando credunt alios vita et moribus *informare* *M.* i. 13. 21
poetae vulgares . . quos *informare* intendimus *V. E.* ii. 7. 28
infortunium. *infortunia* mea rependens . . memet consolabar in illo *Ep.* ii. 24
infra *adv.* nulli ab homine alii competit vel supra vel *infra* *M.* i. 3. 55
ubi dicit . . 'Coctilibus . .' et *infra* : 'Conveniant . .' *M.* ii. 9. 33
Videant . . quantum *infra* sint ab illa specula rationis *M.* ii. 11. 72
ut *infra* patebit *M.* iii. 4. 109
Et *infra* : 'Etiamsi oportuerit . .' *M.* iii. 9. 96
Et *infra* : 'Non lavabis . .' *M.* iii. 9. 106
Et *infra* iterum Paulus . . 'Contradicentibus . .' *M.* iii. 13. 47
Pudeat ergo tam ab *infra*, non de coelo ut absolvat, argui *Ep.* viii. 133
ut *infra* patebit *A. T.* 13. 38
infra *praep.* omnes partes praenotatae *infra* regna et ipsa regna *M.* i. 6. 26
infringo. Et ad hoc *infringendum* dico quod nihil dicunt *M.* iii. 11. 14
infrunitus. Tuscos; qui, propter amentiam suam *infruniti* *V. E.* i. 13. 2
infundo. lucem gratiae, quam . . benedictio . . Pontificis *infundit* illi *M.* iii. 4. 152
vos . . expergisci . . pavescentes *infusa* praesagia *Ep.* vi. 174
ingeminatio. non aliter *ingeminatio* cantus fieri posset ad quam pedes fiunt *V. E.* ii. 12. 81
ingenium. non solum aquam nostri *ingenii* ad tantum poculum haurientes *V. E.* i. 1. 13
et primo de Siciliano examinemus *ingenium* *V. E.* i. 12. 6
Sollicitantes iterum celeritatem *ingenii* nostri *V. E.* ii. 1. 1
hoc [*sc.* vulgare] excellentes *ingenio* et scientia quaerit *V. E.* ii. 1. 40
optimae conceptiones non possunt esse, nisi ubi scientia et *ingenium* est; ergo optima loquela non convenit nisi . . [*sc.* ubi] *ingenium* et scientia est; et sic non omnibus versificantibus . . cum plerique sine . . *ingenio* versificentur *V. E.* ii. 1. 69, 71, 73
nunquam sine strenuitate *ingenii* . . fieri potest *V. E.* ii. 4. 71

eorum stultitia, qui . . de solo *ingenio* confidentes — *V. E.* ii. 4. 78
ingens. Rupe sub *ingenti* carptas modo ruminat herbas — *Ecl.* i. 60
ingenuus. Et quae dicta sunt . . *ingenuae* discretioni sufficiant — *V. E.* ii. 7. 76
inglorius. ne degratiati collegae propter te remanerent *inglorii* — *Ep.* viii. 161
ni prius *inglorium*, immo ignominiosum . . me reddam — *Ep.* ix. 50
ingluvies. quos dira cupiditatis *ingluvies* paratos in omne nefas illexit — *Ep.* vi. 28
ingratitudo. nec negligentia neve *ingratitudo* me tenuit — *Ep.* ii. 48
ingratus. Ceu filii non *ingrati* literas igitur . . aspeximus — *Ep.* i. 15
ingredior. ad secundam quaestionem dirimendam *ingredior* — *M.* ii. 1. 68
ut . . agonistae seu duelliones palaestram *ingrediantur* — *M.* ii. 10. 36
Salomon etiam, sylvam Proverbiorum *ingrediens* — *M.* iii. 1. 14
gymnasium praesens *ingrediar* — *M.* iii. 1. 26
Romandiolam igitur *ingredientes*, dicimus . . invenisse — *V. E.* i. 14. 5
ingremio. sic stantia totam artem *ingremiat* — *V. E.* ii. 9. 15
ingruo. praeloquutus fuerat Christus de *ingruente* passione — *M.* iii. 9. 28
ingurgito. sed potius perniciosa vorago semper *ingurgitans*, et nunquam *ingurgitata* refundens — *M.* i. 1. 13 (*bis*)
inhaereo. dispositionem *inhaerentem* coelorum circulationi — *M.* iii. 16. 92
inhaerere tantorum principum maiestati conati sunt — *V. E.* i. 12. 26
inhio. ad habendam contionis cognitionem quam *inhiamus* — *V. E.* ii. 10. 11
Nam quam . . *inhiabamus* patriae sanitatem — *Ep.* i. 21
iniquitas. pene totum humanum genus ad opus *iniquitatis* coierat — *V. E.* i. 7. 40
confundentur qui diligunt *iniquitatem* a facie coruscantis — *Ep.* v. 16
Cupiditatem . . quae . . semper . . *iniquitatis* est genitrix — *Ep.* viii. 106
initium. oh ab *initio* et nunquam desinens nequitatrix! — *V. E.* i. 7. 7
Anne . . *initiis* praesumptionum pocula propinabit? — *Ep.* v. 44
non modo sapientia, sed *initium* eius . . vobis ablatum est — *Ep.* vi. 59
iniuria. '. . Imperium . . beneficiis tenebatur, non *iniuriis* . .' — *M.* ii. 5. 57
ut in altero sine *iniuria* decertantes impedire se possint — *M.* ii. 8. 88
punitio non est simpliciter poena *iniuriam* inferentis, sed poena inflicta *iniuriam* inferenti ab habente iurisdictionem — *M.* ii. 13. 30, 31
punitio non est, sed potius *iniuria* est dicenda — *M.* ii. 13. 35
Carolum Magnum . . advocavit, ob *iniuriam* Longobardorum — *M.* iii. 11. 3
si negligentiae sontes . . censeremur ob *iniuriam* tarditatis — *Ep.* i. 5
o carissimi, qui mecum *iniuriam* passi estis — *Ep.* v. 86
Absit a viro praedicante iustitiam ut perpessus *iniurias*, *iniuriam* inferentibus . . pecuniam suam solvat! — *Ep.* ix. 37 (*bis*)
iniuste. sic: Omne iniustum persuadetur *iniuste*: Christus non persuasit *iniuste*: ergo non persuasit iniustum. A positione antecedentis sic: Omne iniustum persuadetur *iniuste*: Christus persuasit quoddam iniustum: ergo persuasit *iniuste* — *M.* ii. 12. 66, 67, 69, 71
et sic Ecclesia illa collatione uteretur *iniuste* — *M.* iii. 13. 64
Florentiam adeo diligamus ut . . exilium patiamur *iniuste* — *V. E.* i. 6. 21
iniustitia. non tunc duellum, sed forum sanguinis et *iniustitiae* dicendum esset — *M.* ii. 10. 75
duelliones . . non sanguinis et *iniustitiae* mercatores — *M.* ii. 10. 80
iniustus. si . . de iure non fuit, Christus nascendo praesumpsit *iniustum* — *M.* ii. 12. 26
iurisdictionem . . quae si de iure non erat, *iniusta* erat — *M.* ii. 12. 58
sic: Omne *iniustum* persuadetur iniuste: Christus non persuasit iniuste: ergo non persuasit *iniustum*. A positione antecedentis sic: Omne *iniustum* persuadetur iniuste: Christus persuasit quoddam *iniustum*: ergo persuasit iniuste — *M.* ii. 12. 66, 68, 69, 70
non enim suasisset *iniustum* — *Ep.* vii. 72
Quae quamvis *iniusta* sint opera — *Ep.* vii. 174
'Qui . . pluit super iustos et *iniustos*' — *Ep.* x. 564

inm- *v.* **imm-**
innascor. Cum igitur *innata* sit nobis via investigandae veritatis — *A. T.* 20. 19
innecto. Sed attendit ad laqueum mulier furiata quo se *innectat* — *Ep.* vii. 171
innitor. Igitur fiduciae praenotatae *innixus* .. ingredior — *M.* ii. 1. 66
rationes quae plurimum rationalibus principiis *innituntur* — *M.* ii. 11. 83
suis Decretalibus .. tota intentione *innixi* — *M.* iii. 3. 57
debet [*sc.* Ecclesia] semper *inniti* super illud [*sc.* fundamentum] — *M.* iii. 10. 58
'.. quae ascendit de deserto .. *innixa* super dilectum suum' — *M.* iii. 10. 60
Positis et exclusis erroribus quibus potissime *innituntur* — *M.* iii. 13. 2
magis videntur[1] *inniti* grammaticae, quae communis est — *V. E.* i. 10. 31
hoc etsi solius podio rationis *innixa* contestatur antiquitas — *Ep.* vi. 10
innocentia. si homo stetisset in statu *innocentiae* — *M.* iii. 4. 110
Hocne meruit *innocentia* manifesta quibuslibet? — *Ep.* ix. 30
Innocentius: nescio quod *Speculum*, *Innocentium*, et Ostiensem declamant — *Ep.* viii. 118
innotesco. Ex quo iam *innotescit* illud Politicae — *M.* i. 3. 90
Hinc etiam iam *innotescere* potest, quod — *M.* i. 12. 89
humana ratione, quae per philosophos tota nobis *innotuit* — *M.* iii. 16. 66
qua vel alter alteri totaliter *innotescit* per se — *V. E.* i. 2. 17
Quapropter superiora notantibus *innotescere* debet — *V. E.* i. 12. 70
quae canenda sint vulgari altissimo *innotescunt* — *V. E.* ii. 2. 97
quibus divaricatis, quam quaerimus descriptio *innotescet* — *V. E.* ii. 9. 22
Satis hinc *innotescere* potest, quomodo — *V. E.* ii. 10. 47
facile praedestinatio haec etiam leviter intuentibus *innotescet* — *Ep.* v. 127
innotior. si ex notioribus nobis *innotiora* [*sc.* conspiciuntur] — *Ep.* v. 123
innovo. Licet enim in qualibet stantia rithimos *innovare* — *V. E.* ii. 9. 30
in altero [*sc.* pede] prout libet referre vel *innovare* desinentias licet — *V. E.* ii. 13. 68
innuo. ut *innuit* Aristoteles in quinto ad Nicomachum — *M.* i. 11. 71
In quo satis *innuit*, traditionem postponendam — *M.* iii. 3. 104
Deinde *innuit* causam, quare cavendum sit hoc — *M.* iii. 4. 68
quod Philosophus in tertio *Rhetoricorum* videtur *innuere* — *Ep.* x. 297
Utilitatem *innuit*, cum recitaturum se dicit ea — *Ep.* x. 334
die Solis, quem .. Salvator .. nobis *innuit* venerandum — *A. T.* 24. 19
inobedientia. licet natura particularis aliquando propter *inobedientiam* materiae ab intento fine frustretur — *A. T.* 18. 23
inopinabilis. accipio hic largo modo falsum, etiam pro *inopinabili*, quod in materia probabili habet naturam falsi — *M.* iii. 4. 34
inopinus. *inopina* pauperitas quam fecit exilium — *Ep.* ii. 48
Nec ab *inopina* Parmensium fortuna sumatis audaciam — *Ep.* vi. 127
Nonne tunc vel Brixiae vel Papiae rabies *inopina* turgescet? — *Ep.* vii. 129
inornatus. Tu tempora lauro Semper *inornata* per pascua pastor habebis? — *Ecl.* i. 35
inp- *v.* **imp-**
inquam. Stulte, quid insanis? *inquam* — *Ecl.* i. 9
Concedat Mopsus. Mopsus, tunc ille, quid? *inquit* — *Ecl.* i. 51
O plusquam media merito pars pectoris huius .. Tityrus *inquit* — *Ecl.* ii. 64
Inquit enim coelestis militia: 'Gloria in altissimis Deo ..' — *M.* i. 4. 22
dici de illa, ut Philosophus *inquit*, 'neque Hesperus ..' — *M.* i. 11. 33
propter quod Philosophus .. 'Omne,' *inquit* — *M.* i. 13. 16
Unde Philosophus ad Nicomachum: 'De iis enim,' *inquit* — *M.* i. 13. 26
Propter quod bene Galenus *inquit*: 'Tales .. indigere ..' — *M.* i. 13. 46
'Deus,' *inquiebat*, 'iudicium tuum regi da ..' — *M.* i. 13. 61
inquit enim de Didone: 'Nec iam furtivum ..' — *M.* ii. 3. 105

[1] videtur *R*

Propter quod bene Tullius.. 'Semper,' *inquit* — *M.* ii. 5. 17
'Quamdiu,' *inquit*, 'Imperium.. tenebatur..' — *M.* ii. 5. 56
memor fuit: 'Itaque,' *inquit*, 'et maiores nostri..' — *M.* ii. 5. 87
Inquit enim Tullius hoc de Deciis: 'Publius Decius..' — *M.* ii. 5. 142
'Scite Chrysippus, ut multa: Qui stadium (*inquit*) currit..' — *M.* ii. 8. 98
Et Boethius in secundo, cum.. loqueretur, sic *inquit*: — *M.* ii. 9. 92
bene Tullius.. *inquiebat* enim: 'Sed bella..' — *M.* ii. 10. 38
Vnde ipse in Ioanne.. 'Exemplum,' *inquit*, 'dedi vobis..' — *M.* iii. 15. 22
ut in eodem habemus: 'Petre,' *inquit*, 'sequere me' — *M.* iii. 15. 26
'Regnum,' *inquit*, 'meum non est de hoc mundo..' — *M.* iii. 15. 28
Propter quod bene Philosophus *inquit* de ipsa.. cum dixit — *M.* iii. 16. 26
in Thessaliam.. Thessaliam, *inquam*, finalis deletionis — *Ep.* v. 48

inquiro. Postquam sufficienter.. de veritate primae dubitationis *inquisitum* est, instat nunc de veritate secundae *inquirere* — *M.* ii. 2. 3, 4
sermones *inquirendi* sunt secundum subiectam materiam — *M.* ii. 5. 46
propter divinum beneplacitum *inquirendum* — *M.* ii. 11. 13
propositum fuit de tribus quaestionibus.. *inquirere* — *M.* iii. 1. 5
si sub praefixo principio *inquirendo*.. ostendero — *M.* iii. 13. 9
inquirere.. de iis in quibus nullius auctoritate fulcimur — *V. E.* i. 9. 2
munuscula mea.. percensui, digniusque.. vobis *inquirens* — *Ep.* x. 69
Sex.. in principio cuiusque doctrinalis operis *inquirenda* sunt — *Ep.* x. 120
et ideo.. ista tria *inquirenda* seorsim sunt — *Ep.* x. 127
Deinde *inquiremus* alia tria — *Ep.* x. 129
Inquisitis his tribus.. videndum est de aliis tribus — *Ep.* x. 259
adhuc restat *inquirere* in quod [*sc.* coelum].. habeat reduci — *A. T.* 20. 57

inquisitio. in qualibet *inquisitione* habere notitiam de principio — *M.* i. 2. 19
Et quia praesens tractatus est *inquisitio* quaedam — *M.* i. 2. 23
quaeritur hic tanquam principium *inquisitionis* directivum — *M.* i. 3. 20
propositum est sub adsignato principio *inquisitionem* facere — *M.* i. 5. 7
Cuius quidem *inquisitionis* principium est, videre quae sit illa veritas in quam rationes *inquisitionis* praesentis, velut in principium proprium, reducantur — *M.* ii. 2. 7, 9
Quaestio igitur praesens, de qua *inquisitio* futura est — *M.* iii. 1. 34
viam *inquisitionis* in naturalibus oportet esse ab effectibus — *A. T.* 20. 29
quantum habet via *inquisitionis* in mathematicis — *A. T.* 20. 33
Et haec sufficiant ad *inquisitionem* intentae veritatis — *A. T.* 22. 21

inr- *v.* **irr-**

insanio. Stulte, quid *insanis*? inquam — *Ecl.* i. 9
si merito trepidantes *insanisse* poenitet non dolentes — *Ep.* vi. 176

insanus. non erubescit, *insana*, regi non suo iura.. pacisci — *Ep.* vii. 168

inscie. sicut multoties increpuit, cum *inscie* responderet — *M.* iii. 9. 58

inscius. Theologiae et Philosophiae cuiuslibet *inscii* et expertes — *M.* iii. 3. 55
intendens *inscius* non aequare, sed suum superare factorem — *V. E.* i. 7. 32
parvulosque admirantes et *inscios* peccata patrum luere destinatos videre pigebit — *Ep.* vi. 113
et inde vicinae pecudes et *insciae* contabescunt — *Ep.* vii. 159

insensatus. Ah Tuscorum vanissimi, tam natura quam vitio *insensati*! — *Ep.* vi. 142

inseparabiliter. cum *inseparabiliter* iuris fundamentum ordini sit annexum — *M.* ii. 7. 19

insero. capillos.. abscondere canos Fronde sub *inserta* — *Ecl.* i. 44
nonne quotidie vel plantas *inserit*, vel plantaria plantat? — *V. E.* i. 18. 13

insidiae. Et forsan suis *insidiis* ac potestati.. hoc adscribunt — *Ep.* viii. 36

insidior. hostis, humanae prosperitati semper et latenter *insidians* — *Ep.* vii. 7

insido. Et dum silvestri pecudes mistaeque capellae *Insidunt* herbae — *Ecl.* ii. 11

insigne. ut illi militantis Ecclesiae veneranda *insignia*.. resumerent — *Ep.* viii. 162

insinuo. Et hoc *insinuatur* nobis per Apostolum ad Corinthios loquentem — *Ep.* x. 538
Hoc etiam est *insinuatum* nobis in Matthaeo — *Ep.* x. 548
quod satis Plato *insinuat* in suis libris — *Ep.* x. 577
insipidus. videlicet *insipidus* [*sc.* gradus constructionis], qui est rudium — *V. E.* ii. 6. 33
insisto. soli Monarchae *insistens* iustitia in mundo potissima est — *M.* i. 11. 58
Sic proinde restat circa rithimos mixtos tantum debere *insisti* — *V. E.* ii. 13. 19
insitio. velut ramus *insitionis* in trunco non suo — *Ep.* viii. 167
insolens. Sin prorsus arrogantia vestra *insolens* . . vos fecit exsortes — *Ep.* vi. 67
insolitus. vobis . . qui causa *insolitae* sui vel solis eclipseos fuistis — *Ep.* viii. 158
insomnis. *insomnem* vix Mopsum Musa peregit — *Ecl.* i. 37
inspicio. rationabiliter *inspicientibus* videtur gravissimum argumentum — *V. E.* i. 10. 33
si recte signum ad quod tendit *inspiciamus* — *V. E.* i. 12. 16
sic *inspecta* flamma pulchritudinis eius amor . . me tenuit — *Ep.* iii. 21
causa conticentiae huius *inspecta* — *Ep.* iv. 16
Nam si delectabiles et utiles amicitias *inspicere* libeat, persaepius *inspicienti* patebit — *Ep.* x. 26, 27
sicut apparet *inspicienti* — *Ep.* x. 126
Nam si *literam* solam *inspiciamus*, significatur — *Ep.* x. 146
Universis et singulis praesentes litteras *inspecturis* — *A. T. init.* 2
ut subtiliter *inspicienti* satis manifestum est — *A. T.* 10. 10
instabilissimus. Cum . . homo sit *instabilissimum* atque variabilissimum animal — *V. E.* i. 9. 55
instanter. praemoniti atque requisiti sumus *instanter* pro vobis — *Ep.* i. 50
donec *instanter* magnanimus vitae principium impedivit — *Ep.* vii. 120
instantia. nec valet *instantia* quae de verbis Philosophi . . elici solet — *M.* ii. 6. 44
et sic . . *instantia* nulla est — *M.* ii. 6. 67
si . . instetur . . per victoriam David . . *instantia* refellatur — *M.* ii. 10. 87
propter *instantiam* cognoscendam . . decertatum est — *M.* ii. 11. 29
Et si facerent *instantiam* dicentes, quod F sequitur ad C — *M.* iii. 5. 27
instantia videtur errare secundum non causam ut causa — *M.* iii. 5. 36
si quis instaret de . . aequivalentia, inutilis est *instantia* — *M.* iii. 7. 24
quare *instantia* nullam efficaciam habet — *M.* iii. 7. 50
Tertio instabitur contra demonstrata, et solvetur *instantia* — *A. T.* 9. 8
Sed talis *instantia* nulla est, procedit enim ex ignorantia — *A. T.* 18. 1
et sic cadit ratio *instantiae* principalis. Unde respondendum est, quod ratio *instantiae* sophistica est, quia — *A. T.* 18. 16, 17
ut in ratione *instantiae* dicebatur — *A. T.* 19. 3
instar. cum sublimis aquila fulguris *instar* descendens affuerit — *Ep.* v. 54
instauratio. omnimode in altero sibi *instauratio* fiat — *V. E.* ii. 13. 65
instinctus. animalibus, cum solo naturae *instinctu* ducantur — *V. E.* i. 2. 35
Cum igitur homo non naturae *instinctu* sed ratione moveatur — *V. E.* i. 3. 2
instituo. '. . praeter ordinem in rebus communiter *institutum* . . ' — *M.* ii. 4. 8
in collegiis *instituendis* . . consideratur — *M.* ii. 7. 6
quemadmodum ipse . . bonorum sibi vos *instituit* in haeredes — *Ep.* ii. 42
insto. Hic ego quid poteram, cum sic *instaret* anhelus? — *Ecl.* i. 27
si . . *instantis* quaestionis veritatem ostendero — *M.* ii. 1. 51
instat nunc de veritate secundae inquirere — *M.* ii. 2. 3
si contra veritatem ostensam de imparitate virium *instetur* — *M.* ii. 10. 85
si quis *instaret* de . . aequivalentia, inutilis est instantia — *M.* iii. 7. 23
Et cum pertinaciter *instant*, quod dico sic ostendi potest — *M.* iii. 10. 29
cum saltem in auctorizando sollicitudo provisionis *instaret* — *M.* iii. 14. 41
Tertio *instabitur* contra demonstrata, et solvetur instantia — *A. T.* 9. 7
instructus *v.* **instruo**
instrumentum. *instrumentum* eius (quod coelum est) — *M.* ii. 2. 25
loquela . . necessarium *instrumentum* nostrae conceptionis — *V. E.* ii. 1. 63

per publica *instrumenta* solemniter celebrata liquebit — *Ep.* i. 59

instruo. promissum fascem . . quomodo viere quis debeat, *instruemus* — *V. E.* ii. 5. 76
inferius *instruendum* relinquimus — *V. E.* ii. 7. 74
aedificia vestra non necessitati prudenter *instructa* — *Ep.* vi. 103
praesaga mens mea . . argumentis *instructa* praenuntians — *Ep.* vi. 117
ut patet *instructis* in mathematicis — *A. T.* 13. 11

insufficiens. cum Deus *insufficiens* esse non possit — *M.* iii. 14. 18

insula. '. . et *Insulae* quas Fortunatas vocant' — *M.* ii. 3. 89
insulae Tyrreni maris, videlicet Sicilia et Sardinia — *V. E.* i. 10. 56

insultus. ad . . deletionem non restaret nisi Poenorum *insultus* ad urbem — *M.* ii. 4. 61
quis patrum tot sustineret *insultus* a filio? — *V. E.* i. 7. 35
ut ab omni guerrarum *insultu* cessaremus et usu — *Ep.* i. 52

insum. non tamen omnino *inest* [*sc.* iustitia] in fulgore suae puritatis — *M.* i. 11. 42
quando volentissimo et potentissimo subiecto *inest* — *M.* i. 11. 57
Cui ergo maxime recta dilectio *inesse* potest — *M.* i. 11. 96
Et quod Monarchae maxime hominum recta dilectio *inesse* debeat — *M.* i. 11. 112
et sic per prius et immediate Monarchae *inest* cura de omnibus — *M.* i. 11. 125
videtur enim in patiente disposito actus activorum *inesse* — *M.* iii. 10. 105
voluntates humanae, quibus *inest* ex natura libertas — *Ep.* v. 138
quare cum gravitas *insit* naturaliter terrae — *A. T.* 18. 11
simplici naturae terrae . . *inesse* aliam naturam — *A. T.* 18. 58

insuper. cum *insuper* doleam Reges et Principes in hoc unico concordantes — *M.* ii. 1. 25
placuit *insuper* . . quod determinatum fuit a me relinquere — *A. T.* 1. 15

insurgo. Semper *insurgunt* contra me de limo — *Canz.* xxi. 18
quod contra superius praelibata videtur *insurgere* — *V. E.* i. 4. 49
homo . . tertio *insurrexit* ad verbera — *V. E.* i. 7. 23
in rebellionis vesaniam maluistis *insurgere* — *Ep.* vi. 35

integer. Tunc hereditas nostra . . nobis erit in *integrum* restituta — *Ep.* vii. 185

integritas. Motor coeli deficeret ab *integritate* diffusionis suae bonitatis — *A. T.* 18. 41

intellectivus. ultimum . . est potentia sive virtus *intellectiva* — *M.* i. 3. 65
Potentia etiam *intellectiva*, de qua loquor, non solum est ad formas universales, sive species, sed etiam . . ad particulares — *M.* i. 3. 79
si essentia sit *intellectiva*, virtus tota est unius — *Ep.* x. 396

intellecto* v. *intelletto

intellectualis. quia essentiae tales species quaedam sunt *intellectuales* — *M.* i. 3. 59
vis ipsa *intellectualis* est regulatrix et rectrix . . aliarum — *M.* i. 5. 25
substantiae *intellectuales* . . libertatem . . non amittunt — *M.* i. 12. 31
moralibus et *intellectualibus* virtutibus . . perfectus — *M.* ii. 8. 29
secundum virtutes morales et *intellectuales* operando — *M.* iii. 16. 58
si considerentur *intellectualia* quae supersunt — *Ep.* ii. 29
affinitatem quam habet ad substantiam *intellectualem* separatam — *Ep.* x. 534
multa enim per lumen *intellectuale* vidit — *Ep.* x. 579

intellectus. esse apprehensivum per *intellectum* possibilem — *M.* i. 3. 53
Nam etsi aliae sunt essentiae *intellectum* participantes, non tamen *intellectus* earum est possibilis ut hominis — *M.* i. 3. 56, 57
intellectus speculativus extensione fit practicus — *M.* i. 3. 83
intellectu scilicet vigentes aliis naturaliter principari — *M.* i. 3. 91
actuare semper totam potentiam *intellectus* possibilis — *M.* i. 4. 4
quam multi habent in ore, in *intellectu* vero pauci — *M.* i. 12. 7
tamquam *intellectus* practicus ad conclusionem operativam recipit maiorem propositionem ab *intellectu* speculativo — *M.* i. 14. 57, 59
Intellectu aegrotas utroque, similiter et affectu: Rationibus irrefragabilibus *intellectum* superiorem non curas — *M.* i. 16. 30, 32
Cum igitur angeli . . habeant . . sufficientiam *intellectus* — *V. E.* i. 2. 16

'.. invisibilia Dei.. *intellectu* conspiciuntur' *Ep.* v. 121
intellectu ac ratione vigentes *Ep.* x. 50
Quod causatum est, vel a natura est, vel ab *intellectu*; et quod a natura est, per consequens causatum est ab *intellectu* *Ep.* x. 389, 390
est causatum ab aliquo *intellectu* mediate vel immediate *Ep.* x. 393
intellectus in tantum profundat se in ipsium desiderium suum *Ep.* x. 528
intellectus humanus in hac vita .. quando elevatur *Ep.* x. 532
postquam humanam rationem *intellectus* ascensione transierat *Ep.* x. 545
Multa namque per *intellectum* videmus *Ep.* x. 576
propterea quod sunt supra *intellectum* nostrum *A. T.* 21. 61

intelletto.[1] cum dicimus: 'Donne, ch' avete *intelletto* d' amore' *V. E.* ii. 8. 73
Et etiam nos dicimus: 'Donne, ch' avete *intelletto* d' amore' *V. E.* ii. 12. 19

intelligentia. natura .. cum sit opus divinae *intelligentiae* *M.* ii. 7. 33
Ad huius autem *intelligentiam* sciendum quod *M.* iii. 16. 14
cum natura sit opus *intelligentiae* *Ep.* x. 391
quod .. *intelligentiae* inferiores recipiant quasi a radiante *Ep.* x. 401
'omnis *intelligentia* est plena formis' *Ep.* x. 408

intelligo. earum esse nil est aliud quam *intelligere* *M.* i. 3. 61
quis dubitat? nisi qui vocem hanc non *intelligit* *M.* i. 11. 143
non sic *intelligendum* est, ut *M.* i. 14. 32
Sed sic *intelligendum* est, ut *M.* i. 14. 51
unitatem voluntatum, quae per uniformem motum datur *intelligi* *M.* i. 15. 36
invisibilia Dei .. *intellecta* conspiciuntur *M.* ii. 2. 73
Romanorum fuisse, aperte *intelligere* possumus *M.* ii. 9. 105
ab aliquo Dei vicario .. quem Petri successorem *intelligo* *M.* iii. 1. 43
ut plerique .. per aliena castra discurrant, ubi nihil *intelligentes* ipsi, nihil *intelliguntur* *M.* iii. 3. 29, 30
Quae allegorice dicta esse *intelligebant* ista duo regimina *M.* iii. 4. 15
per illos duos gladios duo praedicta regimina *intelliguntur* *M.* iii. 9. 4
Quod non sic *intelligendum* est, ac si *M.* iii. 15. 34
beatitudinem .. quae per Paradisum coelestem *intelligi* datur *M.* iii. 16. 52
dicimus quod hoc figurate dicit, aliud *intelligens* *V. E.* i. 2. 56
per proprios actus .. neminem alium *intelligere* opinamur *V. E.* i. 3. 8
non aliter *intelligantur* per verba quam sine verbis *V. E.* i. 6. 4
virtutem habemus, ut generaliter illam *intelligamus* *V. E.* i. 16. 30
Per hoc .. quod illustre dicimus, *intelligimus* quid illuminans *V. E.* i. 17. 9
id quod *intelligimus* per illud quod dicimus dignum *V. E.* ii. 2. 7
per elegiam stilum *intelligimus* miserorum *V. E.* ii. 4. 41
videamus .. quid *intelligimus* cum dicimus cantionem *V. E.* ii. 8. 11
patere videtur quid *intelligimus* cum cantionem vocamus *V. E.* ii. 8. 77
quid ipsa sit, et quid per eam *intelligere* volumus *V. E.* ii. 9. 7
ut per motum coeli motorem *intelligamus* et eius velle *Ep.* v. 125
quod dico de coelo lunae, *intelligendum* est de omnibus *Ep.* x. 481
patet quod .. *intelligit* circumloqui Paradisum *Ep.* x. 508
Ad quae *intelligenda* sciendum est, quod *Ep.* x. 531

intendo. Et huiusmodi politiae rectae libertatem *intendunt* *M.* i. 12. 72
intenditur ab agente .. propriam similitudinem explicare *M.* i. 13. 4
Quicunque praeterea bonum Reipublicae *intendit*, finem iuris *intendit* *M.* ii. 5. 2 (*bis*)
impossibile est ius esse, bonum commune non *intendens* *M.* ii. 5. 15
quicumque bonum Reipublicae *intendit*, finem iuris *intendit*. Si ergo Romani bonum Reipublicae *intenderunt*, verum erit dicere, finem iuris *intendisse*. Quod autem Romanus populus bonum praefatum *intenderit* .. gesta sua declarant *M.* ii. 5. 28 (*bis*), 29, 30, 32
de intentione .. nihil manifestum est extra *intendentem* nisi *M.* ii. 5. 45

[1] intellecto *R*

Numquid non bonum commune *intendisse* dicendi sunt.. ? *M.* ii. 5. 70
quicumque bonum Reipublicae *intendit*, finem iuris *intendit* *M.* ii. 6. 3 (*bis*)
Romanus populus subiciendo sibi orbem, bonum publicum *intendit* *M.* ii. 6. 5
sic: Quicunque finem iuris *intendit*, cum iure graditur: Romanus populus subiciendo sibi orbem, finem iuris *intendit* *M.* ii. 6. 7, 9
quicumque finem iuris *intendit*, cum iure graditur *M.* ii. 6. 18
impossibile est aliqua duo.. finem eundem *intendere* *M.* ii. 6. 27
finem iuris *intendentem* oportet cum iure *intendere* *M.* ii. 6. 42, 43
Sicut ille deficeret.. qui finalem formam tantum *intenderet*.. sic natura, si solam formam universalem.. *intenderet* *M.* ii. 7. 27, 30
ergo media omnia *intendit* *M.* ii. 7. 34
necesse est naturam ipsum [*sc.* finem] *intendere* *M.* ii. 7. 39
ad imperium *intendentibus* illis et istis *M.* ii. 11. 55
praeoperari causam, praesertim efficientem, de qua *intenditur* *M.* iii. 13. 37
agens aliquid actu esse tale oportet quale agere *intendit* *M.* iii. 14. 48
Duos igitur fines Providentia.. homini proposuit *intendendos* *M.* iii. 16. 44
signum ad quod maxime debet *intendere* curator orbis *M.* iii. 16. 88
Si.. consideramus quid cum loquimur *intendamus* *V. E.* i. 2. 11
intendens inscius non aequare, sed suum superare factorem *V. E.* i. 7. 31
pars scindere rupes, pars mari, pars terra vehere *intendebant* *V. E.* i. 7. 45
cum inquirere *intendamus* de iis *V. E.* i. 9. 3
De Perusio, Urbe Veteri.. nihil tractare *intendimus* *V. E.* i. 13. 33
divertere a materno, et ad curiale vulgare *intendere* *V. E.* i. 14. 43
quid *intendimus* cum illustre adicimus.. denudemus *V. E.* i. 17. 6
quia illum elucidare *intendimus* in quarto huius operis *V. E.* ii. 4. 12
et quando tria haec pure cantare *intendit* *V. E.* ii. 4. 65
poetae vulgares.. quos informare *intendimus* *V. E.* ii. 7. 28
qui sit iste fascis quem fasciare *intendimus*, videamus *V. E.* ii. 8. 7
de qua in quarto huius tractare *intendimus* *V. E.* ii. 8. 83
cum de mediocri poemate *intendemus* *V. E.* ii. 13. 5
et ex hoc maxime totius armoniae dulcedo *intenditur* *V. E.* ii. 13. 22
cum.. nil ulterius de rithimorum doctrina tangere *intendamus* *V. E.* ii. 13. 86
adversarios.. ad sulcos bonae civilitatis *intenditis* remeare *Ep.* i. 38
de.. limitibus numquam exorbitare *intendimus* *Ep.* i. 70
ad admirabile reducenda ista tria *intenduntur* *Ep.* x. 327
Hoc enim *intendo* per grave et leve, quod sit mobile *A. T.* 12. 43
licet natura.. ab *intento* fine frustretur *A. T.* 18. 23
Et haec sufficiant ad inquisitionem *intentae* veritatis *A. T.* 22. 22

intentatus. desidero.. *intentatas* ab aliis ostendere veritates *M.* i. 1. 18
temporalis Monarchiae notitia.. ab omnibus *intentata* *M.* i. 1. 31
novum aliquid atque *intentatum* artis *V. E.* ii. 13. 91

intentio. quid est.. Monarchia.. typo.. et secundum *intentionem* *M.* i. 2. 3
Non enim essentia ulla.. finis est in *intentione* creantis *M.* i. 3. 25
quod se habet secundum *intentionem* primi agentis *M.* i. 8. 2
De *intentione* Dei est, ut *M.* i. 8. 6
maxime est secundum divinam *intentionem* *M.* i. 8. 32
praeter *intentionem* Dei naturantis et coeli *M.* ii. 2. 31
de *intentione* omnium ex electione agentium *M.* ii. 5. 43
si de *intentione* populi Romani signa.. ostendantur *M.* ii. 5. 49
media.. per quae ad ultimum suae *intentionis* devenitur *M.* ii. 7. 35
aliter humana ratio.. non sequeretur naturae *intentionem* *M.* ii. 8. 22
Cyrus.. qui.. vitam simul et *intentionem* deposuit *M.* ii. 9. 48
si.. numquam sua pia *intentio* ipsum fefellisset *M.* ii. 13. 69
quod illud quod naturae *intentioni* repugnat, Deus nolit *M.* iii. 2. 11
Deum non nolle quod naturae *intentioni* repugnat *M.* iii. 2. 14

suis Decretalibus .. tota *intentione* innixi — *M.* iii. 3. 57
Oh summum facinus .. aeterni Spiritus *intentione* abuti ! — *M.* iii. 4. 83
intentio Moysi esse non potuit illa, quam fingunt — *M.* iii. 4. 123
quia illa responsio non fuisset ad *intentionem* Christi — *M.* iii. 9. 16
Quod autem responsio non fuisset ad *intentionem* Christi — *M.* iii. 9. 20
In quo satis aperte *intentio* Christi manifestatur — *M.* iii. 9. 42
si responsio Petri .. fuisset sub *intentione* illa — *M.* iii. 9. 55
quod .. *intentione* simplici respondebat ad Christum — *M.* iii. 9. 126
de hac nobiliori nostra est *intentio* pertractare — *V. E.* i. 1. 41
et in hoc non solum plebea dementat *intentio* — *V. E.* i. 13. 5
intentio nostra .. est doctrinam de vulgari eloquentia tradere — *V. E.* i. 19. 19
Quia circa vulgare illustre nostra versatur *intentio* — *V. E.* ii. 6. 2
nostrae *intentionis* cuspis .. quietem solam .. petebat — *Ep.* i. 31
natura .. nullo modo potest a sua *intentione* deficere — *A. T.* 18. 25
Sed *intentio* naturae universalis est, ut — *A. T.* 18. 28
cum *intentioni* naturae universalis omnis natura obediat — *A. T.* 18. 55
per quam obediret *intentioni* universalis naturae — *A. T.* 18. 59

intentus *adi.* *intentum* amorem huius posse torpescere atque denique interire — *Ep.* iv. 21

intentus *n.* si callide consideremus *intentum* omnium quaerentium utilitatem — *V. E.* ii. 2. 64

inter. Quantum spes *inter* me de ipsa durat — *Canz.* xxi. 39
Cumque *inter* alias veritates .. utilissima sit — *M.* i. 1. 27
ordo scilicet partium *inter* se, et ordo partium ad aliquod unum .. (sicut ordo partium exercitus *inter* se, et ..) — *M.* i. 6. 10, 12
Inter omnes duos principes .. potest esse litigium — *M.* i. 10. 5
His quoque locis: M. i. 10. 9; 11. 89, 105, 137; 13. 49, 56; 14. 39 (*inter* se), 79 (*inter* se), 81; ii. 4. 64; 9. 40, 53; 11. 14 (*inter* se), 27 (*inter* se); iii. 1. 35; 16. 37, 39; V.E. i. 2. 29 (*inter* se), 39; 3. 14 (*inter* se); 11. 24; 12. 2; 14. 41; 16. 43; ii. 2. 29 (*inter* se); 3. 43; 7. 13; 11. 27 (*inter* se), 28 (*inter* se), 52, 53; 13. 41; 14. 8; Ep. ii. 22; A.T. *init.* 3; 20. 11; 23. 33

intercessio. Constantinus .. mundatus a lepra *intercessione* Sylvestri — *M.* iii. 10. 3

interdum. Tu tamen *interdum* capros meditere petulcos — *Ecl.* i. 65
quin *interdum* utensilia Dei sumus — *Ep.* v. 136
'*Interdum* tamen et vocem comoedia tollit ..' — *Ep.* x. 215

interea. Callidus *interea* iuxta latitavit Iolas — *Ecl.* ii. 95

interemptio. Si simpliciter, per *interemptionem* adsumpti solvendum est — *M.* iii. 4. 42
dico per *interemptionem* illius dicti — *M.* iii. 4. 93
dicendum, per *interemptionem* eius quod dicunt — *M.* iii. 6. 17
per *interemptionem* sensus in quo fundatur argumentum — *M.* iii. 9. 10

interemptivus. sicut *interemptiva* [*sc.* solutio] illum videri facit — *M.* iii. 4. 129

intereo. intentum amorem huius posse torpescere atque denique *interire* — *Ep.* iv. 22
sine omnium detrimento *interire* non potest — *Ep.* vi. 46

interficio. 'Nonne .. ait : Vade et *interfice* peccatores Amalech ?' — *Ep.* vii. 106

interiectio. necessaria .. ut .. *a*, *e*, *i*, *o*, *u*; *interiectiones* — *V. E.* ii. 7. 54

interimo. '.. caeteris forsan vitio datum esset, si se *interemissent* ..' — *M.* ii. 5. 162
conclusio *interimenda* est ab illo qui solvere vult — *M.* iii. 4. 37
possem similiter hoc *interimendo* dissolvere — *M.* iii. 5. 15
Hanc ergo minorem *interimo* — *M.* iii. 10. 25

interitus. sed etiam regnum in *interitum* labitur — *M.* i. 5. 59
quod solum restabat ad ultimum *interitum* Romani nominis — *M.* ii. 4. 45

intermedius. Et licet trisyllabo carmine atque endecasyllabo et omnibus *intermediis* cantores Latii usi sint — *V. E.* ii. 5. 12

intermissio. hereditas nostra, quam sine *intermissione* deflemus ablatam — *Ep.* vii. 184

internus. Inde per inflatos calamos *interna* recludit Gaudia — *Ecl.* i. 20

interpolatio. intelligere, quod est sine *interpolatione* — *M.* i. 3. 61
interpositio. eclipsis solis duxit in cognitionem *interpositionis* lunae — *A. T.* 20. 27
interpres. aliud est esse doctorem, aliud est esse *interpretem* — *M.* iii. 6. 28
interpretor. '.. ad utilitatem Reipublicae leges *interpretandae* sunt' — *M.* ii. 5. 18
turris Babel, quae turris confusionis *interpretatur* — *V. E.* i. 6. 52
interrogatio. per modum *interrogationis*, vel per modum responsionis — *V. E.* i. 4. 30
interrogo. Andromache de Ascanio filio Aeneam genitorem *interrogat* — *M.* ii. 3. 99
Cum enim *interrogassent*, 'Quare .. transgrediuntur?' — *M.* iii. 3. 98
cum Iesus *interrogasset* discipulos: 'Quem me esse dicitis?' — *M.* iii. 9. 71
dicimus quod bene potuit respondisse Deo *interrogante* — *V. E.* i. 4. 51
ter de caritate *interrogato*, dictum est: 'Petre, pasce..' — *Ep.* viii. 20
intersero. propositionibus, quae ad exemplum logicalibus *interseruntur* — *M.* i. 12. 14
quod si eptasyllabum *interseratur* in primo pede — *V. E.* ii. 12. 75
intersum. hoc maxime *interesse* videtur, ut — *M.* i. 1. 3
Concilia.. quibus Christum *interfuisse* nemo fidelis dubitat — *M.* iii. 3. 82
Si quid autem rithimi servare *interest* huius quod est ars — *V. E.* ii. 9. 33
similiter *interest* humanae apprehensioni, ut — *Ep.* v. 123
quorum sequentem gregem.. illustrare *intererat* — *Ep.* viii. 48
sermonibus eorum *interesse* refugiunt — *A. T.* 24. 13
intervenio. ubi ista verba *intervenerunt*, erant simul.. discipuli — *M.* iii. 9. 30
intexo. Quaedam est in qua tantum eptasyllabum *intexitur* unum — *V. E.* ii. 12. 25
desinentias anterioris stantiae inter postera carmina referentes *intexunt* — *V. E.* ii. 13. 42
inthronizo. quod Saul, rex *inthronizatus*, fuit depositus per Samuelem — *M.* iii. 6. 4
intimo. qui suas multas et bonas cantiones nobis oretenus *intimavit* — *V. E.* ii. 13. 28
intolerabilis. Scythas, qui.. *intolerabili* quasi algore frigoris premuntur — *M.* i. 14. 45
subita et *intolerabili* grandine proturbante — *M.* ii. 4. 62
intono. *Intonet* iterum vox illa Curionis in Caesarem — *Ep.* vii. 81
Intonet illa vox increpitantis a nubibus iterum in Aeneam — *Ep.* vii. 86
intra. *intra* terminos iurisdictionis commissae.. potest agere — *M.* iii. 6. 30
si vero *intra* [*sc.* paradisum afflatus est homo], *intra* fuisse locum primae locutionis convicimus — *V. E.* i. 5. 33 (*bis*)
quidquid ei contrarium fuerat *intra* me, vel occidit [*sc.* amor] — *Ep.* iii. 26
coelum.. *intra* quod omnia corpora moventur — *Ep.* x. 445
intrinsecus *adj.* currit per secundam figuram, cum negatione *intrinseca* — *M.* i. 11. 61
Dantes.. scelestissimis Florentinis *intrinsecis* — *Ep.* vi. *tit.* 2
intrinsecus *adv.* deferebat.. *intrinsecus* mentem.. vitia repellentem — *Ep.* ii. 17
intro. 'Sicut per unum hominem in hunc mundum peccatum *intravit*..' — *M.* ii. 13. 9
Sed si ad eorum sensum subtiliter *intrare* velimus — *V. E.* ii. 12. 48
introcque. Loquuntur Florentini, et dicunt: 'Manichiamo *introcque*[1]' — *V. E.* i. 13. 19
introduco. Poeta noster, *introducens* in primo Ilioneum orantem sic — *M.* ii. 3. 44
Turnum victum *introducit*, orantem suppliciter — *M.* ii. 3. 112
Poeta.. *introducens* Anchisen praemonentem Aeneam — *M.* ii. 7. 68
cum *introducit* Iovem ad Mercurium de Aenea loquentem — *M.* ii. 7. 79
introductio. ad *introductionem* oblati operis aliquid.. aggrediar — *Ep.* x. 88
Volentes.. aliqualem *introductionem* tradere de parte operis — *Ep.* x. 110
volens.. aliquid tradere per modum *introductionis* — *Ep.* x. 115
quo facto, satis patebit ad *introductionem* partis — *Ep.* x. 129
introeo. Dicit etiam Ioannes ipsum *introivisse* subito — *M.* iii. 9. 111
nec per spiritualem speculationem.. alterum *introire* contingit — *V. E.* i. 3. 10
Quod si per nullam [*sc.* viam] talem Florentia *introitur*, numquam Florentiam *introibo* — *Ep.* ix. 45, 46
introitus. In *introitu* ad quaestionem hanc notare oportet — *M.* iii. 3. 1

[1] introque *R*

Maior et minor propositio . . quarum facile patet *introitus*	*Ep.* iv. 38
ut facilior et perfectior sit ad partem *introitus*	*Ep.* x. 118
introque** v. **introcque	
introrsum. seu *introrsum* seu extrorsum flectatur [*sc.* cardo]	*V. E.* i. 18. 6
intueor. Phoebae similis, fratrem diametraliter *intuenti*	*M.* i. 11. 36
cum tantum superficialiter *intuens* . . arbitrabar	*M.* ii. 1. 15
sic et naturam in triplici gradu possumus *intueri*	*M.* ii. 2. 15
hoc ratio humana per se iustum *intueri* non potest	*M.* ii. 8. 34
qui totalem coelorum dispositionem praesentialiter *intuetur*	*M.* iii. 16. 98
Intuearis ergo, lector ; attende quantum . . te cribrare oportet	*V. E.* ii. 7. 23
meditationes . . quibus tam coelestia quam terrestria *intuebar*	*Ep.* iii. 31
Auctoritatem vero Nasonis . . sedulus *intueare*	*Ep.* iv. 43
facile . . etiam leviter *intuentibus* innotescet	*Ep.* v. 126
perspicaciter *intuenti* liquet, ut est ipsa summa libertas	*Ep.* vi. 159
Quod quidem de specula provecta aeternitatis *intuens*	*Ep.* viii. 9
ut patet *intuenti*	*A. T.* 18. 54 *et* 19. 61
intuitus. Hominibus namque, rationis *intuitum* voluntate praevolantibus	*M.* iii. 3. 21
Et si ad veram ac per se amicitiam torqueatur *intuitus*	*Ep.* x. 30
inumbro. Pascua . . quae Maenalus . . declivi celator solis *inumbrat*	*Ecl.* i. 12
inutilis. si quis instaret de . . aequivalentia, *inutilis* est instantia	*M.* iii. 7. 24
Secundum vero est ipsa *inutilis* aequivocatio quae	*V. E.* ii. 13. 97
vix ab *inutili* unda Oceani se circumcingi dignatur	*Ep.* vii. 59
invado. Mucius . . cum incautum Porsenam *invasit*	*M.* ii. 5. 123
Xerxes . . cum tanta multitudine gentium mundum *invasit*	*M.* ii. 9. 51
invariabilis. formae . . consistentes simplici et *invariabili* essentia	*M.* i. 11. 22
eandem civitatem sub *invariabili*[1] semper civicasse sermone	*V. E.* i. 9. 80
inveho. Lucanus, in octavo, *invehens* in Ptolemaeum regem Aegypti	*M.* ii. 9. 69
invenio. non *inveniemus* . . mundum undique fuisse quietum	*M.* i. 16. 10
quemadmodum ars in triplici gradu *invenitur*	*M.* ii. 2. 12
sufficienter argumenta sub *invento* principio procedent, si	*M.* ii. 2. 67
quaelibet pars . . orbis . . illum nobilitasse *invenitur*	*M.* ii. 3. 60
quia primitus unius ad unum fuit ipsa [*sc.* collisio] *inventa*	*M.* ii. 10. 17
' . . quia coram eo iustitia *inventa* est in me '	*M.* iii. 1. 3
ad possessionem . . licentiatam Ecclesiam *inveniri* non potui	*M.* iii. 10. 115
invenio sacerdotes primos ab illa de praecepto remotos	*M.* iii. 14. 33
Cum neminem ante nos . . *inveniamus* tractasse	*V. E.* i. 1. 2
mulierem *invenitur* ante omnes fuisse locutam	*V. E.* i. 4. 11
Sed quamquam mulier in scriptis prius *inveniatur* locuta	*V. E.* i. 4. 19
grammaticae positores *inveniuntur* accepisse *sic*	*V. E.* i. 10. 8
quicquid redactum sive *inventum* est ad vulgare prosaicum	*V. E.* i. 10. 15
in improperium istarum trium gentium cantiones . . *inventae* sunt	*V. E.* i. 11. 23
perplures doctores indigenas *invenimus* graviter cecinisse	*V. E.* i. 12. 10
non curialia sed municipalia tantum *invenientur*	*V. E.* i. 13. 13
dicimus nos duo in Latio *invenisse* vulgaria	*V. E.* i. 14. 6
causa quare . . Regianorum nullum *invenimus* poetasse	*V. E.* i. 15. 22
quod venamur in illis *inveniri* non potest	*V. E.* i. 15. 69
hoc signum *inveniri* oportet quo et ipsae mensurentur	*V. E.* i. 16. 27
Nam sicut quoddam vulgare est *invenire* quod proprium est Cremonae, sic quoddam est *invenire* quod proprium est Lombardiae ; et sicut est *invenire* aliquod quod sit proprium Lombardiae, sic est *invenire* aliquod quod sit totius sinistrae Italiae proprium ; et sicut omnia haec est *invenire*, sic et	*V. E.* i. 19. 5, 7, 8, 9, 11
quod *inventum* est prosaicantibus permanere videtur exemplar	*V. E.* ii. 1. 7

[1] immutabili *R*

nil aliud quam salutem *inveniemus* [*sc.* maxime utile] *V. E.* ii. 2. 66
Circa quae .. illustres viros *invenimus* vulgariter poetasse *V. E.* ii. 2. 78
Arma vero nullum Latinum adhuc *invenio* poetasse *V. E.* ii. 2. 95
in solis cantionibus *invenitur* *V. E.* ii. 3. 62
nullum adhuc *invenimus* .. endecadem transcendisse *V. E.* ii. 5. 8
Hoc solum illustres cantiones *inveniuntur* contextae *V. E.* ii. 6. 52
quoniam perplures eorum maneries *inveniri* posse videmus *V. E.* ii. 7. 7
Posset adhuc *inveniri* plurium syllabarum vocabulum sive verbum *V. E.* ii. 7. 64
quod hoc vocabulum per solius artis respectum *inventum* est *V. E.* ii. 9. 10
quosdam ab eptasyllabo tragice principiasse *invenimus* *V. E.* ii. 12. 39
sicut *inveniri* potest in illa Guidonis Florentini *V. E.* ii. 12. 61
et habitudinem quandam servatam esse *invenimus* *V. E.* ii. 13. 54
Et qui *inventa* non attestantur? *Ep.* viii. 125
quanto rarius exules *invenire* amicos contingit *Ep.* ix. 6
si alia [*sc.* via] per vos aut deinde per alios *invenietur* *Ep.* ix. 42
ubi et Nabuchodonosor *invenient* .. aliqua vidisse divinitus *Ep.* x. 560
et recitabitur de animabus beatis *inventis* in quolibet orbe *Ep.* x. 611
invento principio .. nihil est quod ulterius quaeratur *Ep.* x. 623
sunt etenim haec principia *inventa* sensu et inductione, quorum est talia *invenire* *A. T.* 11. 12, 13

inventor. Hinc moti sunt *inventores* grammaticae facultatis *V. E.* i. 9. 93
ipsum [*sc.* vulgare] prosaicantes ab *inventoribus* magis accipiunt *V. E.* ii. 1. 6
Quidam alii sunt, et fere omnes cantionum *inventores*, qui *V. E.* ii. 13. 33

investigabilis. '.. quam .. *investigabiles* viae eius!' *A. T.* 22. 18

investigatio. Sed omissa subtili *investigatione*, dicendum est breviter *Ep.* x. 266

investigo. omnibus viis *investigatis* pro iudicio de lite habendo *M.* ii. 10. 27
Oportet enim .. ex iis .. *investigando* procedere *M.* iii. 3. 114
Nunc quoque *investigandum* esse existimo, cui .. data sit *V. E.* i. 4. 3
Quare autem trifarie principalius variatum sit, *investigemus* *V. E.* i. 9. 32
Veneti quoque nec sese *investigati* vulgaris honore dignantur *V. E.* i. 14. 36
ut ipsam reperire possimus, rationabilius *investigemus* de illa *V. E.* i. 16. 4
Nunc autem restat *investigandum* de constructionibus elatis *V. E.* ii. 5. 71
tamquam ad principium *investigandae* veritatis *A. T.* 2. 7
Propter causam vero efficientem *investigandam* *A. T.* 20. 9
Cum .. innata sit nobis via *investigandae* veritatis circa naturalia *A. T.* 20. 19

invicem. Leges enim oportet homines devincire ad *invicem* *M.* ii. 5. 22
ordo collegarum ad *invicem* consideratur ab instituente *M.* ii. 7. 7
Inferunt enim se contradictoria *invicem* a contrario sensu *M.* ii. 12. 29
reducenda sunt vel ad *invicem* .. vel ad aliquod tertium *M.* iii. 12. 69
cognoverunt enim se *invicem* ante ruinam suam *V. E.* i. 2. 33
variationes dicere, nec non illas *invicem* comparare conemur *V. E.* i. 10. 8
pedes ab *invicem* .. aequalitatem et habitudinem accipere *V. E.* ii. 11. 61
murmurantes *invicem* prius 'moriamur et in media arma ruamus' *Ep.* vi. 129
munuscula mea .. ab *invicem* segregavi *Ep.* x. 67

invictissimus. Qui quidem *invictissimus* atque piissimus pater *M.* ii. 3. 36

invictus. dominante *invicto* Domino, domino Kane Grandi de Scala *A. T.* 24. 2

invideo. Cur Apostolicae monarchiae similiter *invidere* non libet ..? *Ep.* vi. 54
legant Augustinum .. et non *invidebunt* *Ep.* x. 557

invidia. Et cadet *invidia*, quam nunc habet ipse Pachynus *Ecl.* ii. 59

invidiosus. quae statim *invidiosa* per orbem videberis *Ep.* v. 24
qui absentibus viris *invidiosis* mendacia confingere solent *A. T.* 1. 13

invidus. ubi ista *invidis* non sufficiant, legant Ricardum *Ep.* x. 552

inviolabilis. de *inviolabili* iure fluctus Amphitritis attingens *Ep.* vii. 58

invisibilis. Voluntas quidem Dei per se *invisibilis* est, sed *invisibilia* Dei, per ea quae facta sunt, intellecta conspiciuntur *M.* ii. 2. 71, 72

ut qui visibilis erat miracula pro *invisibilibus* ostensurus, Idem *invisibilis* pro visibilibus illa ostenderet — *M.* ii. 4. 74 (*bis*)
'.. *invisibilia* Dei .. intellectu conspiciuntur' — *Ep.* v. 120

invito. quos amica solitudo nos visitare *invitat* — *V. E.* ii. 6. 85

invitus. livor .. hostis .. nos alios impius denudavit *invitos* — *Ep.* vii. 10

invocatio. poetae .. post haec *invocationem* quandam emittunt — *Ep.* x. 307
quia multa *invocatione* opus est eis, cum — *Ep.* x. 309
cum dicit : *O bone Apollo*, etc., facit *invocationem* suam — *Ep.* x. 587

invoco. in secunda [*sc.* parte] *invocatur* Apollo — *Ep.* x. 315
in prima *invocando* petit — *Ep.* x. 589

involvo. humanum iudicium .. ignorantiae tenebris *involutum* — *M.* ii. 10. 4

io. quod quasi praedicti omnes *io* affirmando respondent — *V. E.* i. 8. 35

Ioannes *v.* **Iohannes**

Iob. Non enim peccatur .. in *Iob* .. sed in Spiritum Sanctum — *M.* iii. 4. 88
Audiant amicum *Iob* dicentem : 'Numquid vestigia .. ?' — *A. T.* 22. 6

Io(h)annes. Cum etiam Christus ipse, in se punitionem patiens, dicat in *Iohanne*, 'Consummatum est' — *M.* ii. 13. 26
quod .. esse dictum .. accipiunt de litera .. *Ioannis* — *M.* iii. 8. 8
Ioannes autem dicit de illo quod — *M.* iii. 9. 103
Dicit etiam *Ioannes* ipsum introivisse subito — *M.* iii. 9. 111
Ultimo dicit quod cum Petrus vidisset *Ioannem*, dixit Iesu — *M.* iii. 9. 121
Unde ipse in *Ioanne* formam suae vitae relinquens — *M.* iii. 15. 20
quid cornua *Iohannis* et Azzonis marchionum potentum ? — *V. E.* i. 12. 38
Iohannes namque, regius primogenitus tuus et rex .. desaeviet — *Ep.* vii. 93
ut patet per *Iohannem* ibi : 'Haec est vera beatitudo ..' — *Ep.* x. 614
cum sit A et O .. ut visio *Iohannis* designat — *Ep.* x. 626

Iolas. Callidus interea iuxta latitavit *Iolas*[1] — *Ecl.* ii. 95

Iosue. quasi *Iosue* denuo, vel Amos filius imperaret — *Ep.* vii. 28

ipse. Nec dicit *ipsa* : Malum est de isto — *Canz.* xxi. 22
non tantum curat, Quantum spes inter me de *ipsa* durat — *Canz.* xxi. 39
Comica nonne vides *ipsum* reprehendere verba .. ? — *Ecl.* i. 52
nonne vides .. ? *Ipse* ego respondi — *Ecl.* i. 55
Talia sub quercu Meliboeus et *ipse* canebam — *Ecl.* i. 67
Ille nihil contra : sed, quam tunc *ipse* tenebat .. fistula — *Ecl.* ii. 36
Et cadet invidia, quam nunc habet *ipse* Pachynus — *Ecl.* ii. 59
ut quemadmodum .. ditati sunt, ita et *ipsi* posteris prolaborent — *M.* i. 1. 5
ut omnis ratio eorum quae sunt ad finem, ab *ipso* fine sumatur — *M.* i. 2. 46
Sicut ergo inferiora humanae universitatis bene respondent ad *ipsam*, sic *ipsa* bene dicitur respondere ad suum totum. Partes eius bene respondent ad *ipsam* per unum principium tantum .. ergo et *ipsa* ad *ipsum* universum — *M.* i. 7. 9 (*bis*), 11, 14 (*bis*)
quia per *ipsum* hic felicitamur ut homines, per *ipsum* alibi felicitamur ut Dii — *M.* i. 12. 42, 43
Hoc etiam factum fuisse per *ipsum*, *ipse* Moyses .. conscribit — *M.* i. 14. 66 (*bis*)
concordiae radicem esse, vel *ipsam* concordiam — *M.* i. 15. 37
'.. Dirumpamus vincula eorum, et proiciamus .. iugum *ipsorum*' — *M.* ii. 1. 6
cum omne quod in mente Dei est, sit Deus (iuxta illud : 'Quod factum est, in *ipso* vita erat') ; et Deus maxime se*ipsum* velit — *M.* ii. 2. 43 (*bis*)
sequitur ulterius quod divina voluntas sit *ipsum* ius — *M.* ii. 2. 47
Quod homo pro salute patriae se*ipsum* exponat — *M.* ii. 8. 11
homo pro patria debet exponere se*ipsum* — *M.* ii. 8. 15
ad Illum qui tantum eam dilexit ut quod *ipsa* exigebat de proprio sanguine *ipse* moriendo supplevit — *M.* ii. 10. 8 (*bis*)

[1] Iollas *R*

si .. numquam sua pia intentio *ipsum* fefellisset — *M.* ii. 13. 69
cum habeamus *Ipsum* dixisse discipulis — *M.* iii. 3. 83
ad significandum se*ipsum* dominum et gubernatorem — *M.* iii. 7. 4
quia nullus princeps se*ipsum* auctorizare potest — *M.* iii. 7. 43
quod etiam facere *ipse* Deus non posset — *M.* iii. 8. 48
Sed contra ius humanum esset, si se*ipsum* Imperium destrueret; ergo Imperio se*ipsum* destruere non licet — *M.* iii. 10. 63, 64
ergo *ipsa* est prior .. quia ad *ipsam* Imperator est ordinatus — *M.* iii. 10. 78, 79
quod omnes qui fuerunt Romanorum Imperatores post *ipsum*, et *ipsi* advocati Ecclesiae sunt, et debent ab Ecclesia advocari — *M.* iii. 11. 9, 10
vel *ipse* Deus, in quo respectus omnis universaliter unitur — *M.* iii. 12. 94
'Quoniam *ipsius* est mare, et *ipse* fecit illud ..' — *M.* iii. 15. 37 (*bis*)
Hic autem est solus Ille, qui hanc praeordinavit, ut per *ipsam Ipse* providens suis ordinibus quaeque connecteret — *M.* iii. 16. 99, 100
Rationabiliter ergo credimus *ipsi* Adae prius datum fuisse loqui ab Eo qui statim *ipsum*[1] plasmaverat — *V. E.* i. 4. 24, 26
cum ab *ipso* et in *ipsum* factus fuisset homo — *V. E.* i. 4. 34 (*bis*)
quod .. *ipse* Deus totus sit gaudium — *V. E.* i. 4. 40
voluit tamen et *ipsum* loqui; ut in explicatione tantae dotis glorietur *ipse* qui gratis dotaverat — *V. E.* i. 5. 25, 27
non solum superare naturam, sed etiam *ipsum* naturantem — *V. E.* i. 7. 28
cum .. vita sit etiam *ipsa* sua natura brevissima — *V. E.* i. 9. 84
per quod clarius *ipsum* quod *ipsum* est facimus patere — *V. E.* i. 17. 4, 5
ab *ipso*, tanquam ab excellentissimo, incipientes, quos putamus *ipso* dignos uti .. nec non ubi, quando et ad quos *ipsum* dirigendum sit .. tractabimus — *V. E.* i. 19. 22, 24, 26
astruere, utrum omnia *ipso* tractanda sint aut non; et si non omnia, quae *ipso* digna sunt segregatim ostendere — *V. E.* ii. 2. 4, 5
Est enim cantio .. *ipse* canendi actus vel passio — *V. E.* ii. 8. 13
utrum cantio dicatur fabricatio verborum .. vel *ipsa* modulatio — *V. E.* ii. 8. 40
semet*ipsos* devotissime atque promptissime recommendant — *Ep.* i. *tit.* 10
quemadmodum *ipse* iustissimus bonorum sibi vos instituit in haeredes; sic *ipsi* vos .. mores eius egregios induatis — *Ep.* ii. 41, 43
nolite, velut ignari, decipere vosmet*ipsos* — *Ep.* v. 111
'Vere languores nostros *ipse* tulit, et dolores nostros *ipse* portavit' — *Ep.* vi. 188, 189
Non etenim ad arbores extirpandas valet *ipsa* ramorum incisio — *Ep.* vii. 122
vestra iuste censetur accuratissime colere *ipsum*, cum sit vobis principium *ipsius* quoque esse — *Ep.* viii. 153, 154
ut .. vosmet*ipsos* cum gloria offerentes, audire possitis — *Ep.* viii. 184
cum non *ipsi* legibus, sed *ipsis* leges potius dirigantur — *Ep.* x. 53, 54
ut *ipse*met Tullius dicit — *Ep.* x. 324
ergo omnia quae sunt, praeter unum *ipsum*, habent esse ab alio — *Ep.* x. 363
quod intellectus .. profundat se in *ipsum* desiderium suum — *Ep.* x. 529
Et si quis haec duo principia vel alterum *ipsorum* negaret, ad *ipsum* non esset determinatio — *A. T.* 11. 7 (*bis*)
remotius ab *ipso* centro quam aliqua pars *ipsius* circumferentiae — *A. T.* 15. 4 (*bis*)

His quoque locis: **M. i.** 3. 31 (*ipsa* universitas hominum), 46 (*ipsum* esse simpliciter sumptum), 64 (potentia *ipsius* humanitatis); 4. 10; 5. 25 (vis *ipsa* intellectualis), 42; 6. 18 (in *ipsa* multitudine), 24 (in *ipsa* totalitate), 27; 10. 8; 11. 127; 13. 52 (cupiditas *ipsa* sola), 54; 14. 8; 15. 29; 16. 6; **ii.** 1. 24, 44, '48', 56 (hoc *ipsum*); 2. 34 (ab *ipsa* materia), 51 (*ipsum* ius), 53 (ius *ipsum*); 3. 41, 52, 91, 121; 4. 8 (Unde *ipse* probat), 17 (Ut *ipse* .. probat), 70; 5. 118; 6. 61 (finis *ipsius* iuris); 7. 39, 45, 56 (ut *ipse* dicit); 10. 16, 47, 50, 88; 11. 22; 12. 7, 51 (*ipse* se); 13. '18', 25; **iii.** 2. 16; 3. 10, 14, 29, 127; 4. 8, 49, 100

[1] ipsum *om. R*

(accidentia quaedam *ipsius* hominis), 132, 134; 8. 22, 45, 72 (ut *ipsi* dicebant); 9. 29, 57, 108, 111; 10. 11 (ut *ipsi* volunt), 21, 33 (contrarium sibi *ipsi*), 53, 66, 81; 12. 15, 22, 92 (*ipse* respectus superpositionis); 15. 17, 20; 16. 5, 7, 26, 103, 116; **V.E. i.** 1. 37; 2. 28, 48; 3. 2, 25; 4. 28, 52, 63; 5. 3, 5; 6. 16; 9. 18, 33 (in se *ipsa*); 10. 3 (in comparatione sui *ipsius*); 12. 51; 16. 3, 25, 28 (et *ipsae*), 31; 17. 30, 37 (nos *ipsi*), 39; 18. 1, 6 (et *ipsum*); **ii.** 1. 5, 11, 21, 26, 28, 32, 76; 2. 44, 46; 3. 25 (per se *ipsum*), (56)[1]; 6. 8; 8. 31, 36; 9. 7, 18; 10. 4; 13. 46, 97, 102; **Ep. i.** 51, 53 (nos *ipsos*); iv. 16; v. 96 (in se *ipsam*), '115'; vi. 137, 160, 185; vii. '89', 162; viii. 29, 48; ix. 35 (*ipse* se); x. 16, 69, 132, 342, 398 (ad primam causam *ipsius* esse), 446, 596, 627; **A.T.** 1. 9; 3. 12; 6. 2, 14; 8. 11; 12. 11; 14. 5; 15. 6; 16. 45, 53; 18. 13; 19. 35; 20. 25, 40, 55, 60, 61; 21. 11; 23. 30, 37, 58.

ipsemet *v.* **ipse** *vel* **-met**

ira. Effera dum rabies tanta perferbuit *ira* — *Ecl.* ii. 81
adhuc essemus filii *irae* natura, natura scilicet depravata — *M.* ii. 13. 13
et sic provocant quosdam ad *iram* .. nonnullos ad risum — *M.* iii. 3. 31
ut *ira* defuncti Antistitis in te .. frondesceret — *Ep.* viii. 166

irascibilis. sicut videmus de concupiscibili et *irascibili* in homine — *A. T.* 18. 63

iratus. '.. *Iratus*que Chremes tumido delitigat ore ..' — *Ep.* x. 216

ire. Rex Navarrae: '*Ire* d'Amor qui en mon cor repaire' — *V. E.* ii. 6. 57

ironice. quandoque gratulanter, quandoque *ironice* .. canere contingit — *V. E.* ii. 14. 15

irradio. ut sol aestivus qui .. oriens luculentus *irradiat* — *M.* ii. 1. 39
ut .. virtuosius orbem terrae *irradiet* [*sc.* Caesar] — *M.* iii. 16. 138

irrationabilis. iurisdictio prima posset annihilari: quod est *irrationabile* — *M.* iii. 10. 97

irrefragabilis. Rationibus *irrefragabilibus* intellectum superiorem non curas — *M.* i. 16. 32
Haec igitur *irrefragabilis* veritas praefigatur — *M.* iii. 2. 9

irregularis. quidam per alios illegitimos et *irregulares* modos — *V. E.* ii. 3. 10

irretio. ut solerti studio .. penitus *irretiamus* tendiculis — *V. E.* i. 16. 6
Pudeat itaque in angustissima mundi area *irretiri* tamdiu — *Ep.* vii. 75

irrideo. *Irrisere*[2] senes iuvenilia guttura — *Ecl.* ii. 30

irrigo. Florentiam sopore tranquillitatis et pacis *irrigare* — *Ep.* i. 64

irriguus. 'Forte sub *irriguos*[3] colles ubi Sarpina Rheno' — *Ecl.* ii. 41

irrumpo. dubitare compellimur, et in vocem Praecursoris *irrumpere* sic — *Ep.* vii. 31

irruo. '.. cum .. in mediam aciem Latinorum *irruebat* ..' — *M.* ii. 5. 146

irsutus *v.* **hirsutus**

is. Miserum *eius* cor, qui praestolatur — *Canz.* xxi. 8
Verum, ut arundinea puer *is* pro voce laborat — *Ecl.* ii. 39
Quatenus ab *eis* posteritas habeat quo ditetur — *M.* i. 1. 6
super omnes in tempore, vel in *iis* et super *iis* quae — *M.* i. 2. 6 (*bis*)
in *iis* non operatio propter speculationem .. adsumitur — *M.* i. 2. 33
ut omnis ratio *eorum* quae sunt ad finem, ab ipso fine sumatur — *M.* i. 2. 46
Et ad evidentiam *eius* quod quaeritur, advertendum — *M.* i. 3. 5
unum regnum particulare, cuius finis est *is* qui civitatis — *M.* i. 5. 54
'.. Dirumpamus vincula *eorum*, et proiciamus .. iugum ipsorum!' — *M.* ii. 1. 5[b]
Certare etenim ab *eo* quod est certum facere, dictum est — *M.* ii. 8. 67
per interemptionem *eius* quod dicunt Samuelem Dei vicarium — *M.* iii. 6. 18
Petrus adsumpsit *eum* et coepit increpare illum — *M.* iii. 9. 77
homo enim est *id* quod est per formam substantialem — *M.* iii. 12. 37
Pater vero est *id* quod est per formam accidentalem — *M.* iii. 12. 41
Cum ergo Papa et Imperator sint *id* quod sunt per .. relationes — *M.* iii. 12. 49
datum fuisse loqui ab *Eo* qui statim ipsum[4] plasmaverat — *V. E.* i. 4. 25
magis, immo prorsus, denominari videtur ab *eo* quod agitur .. quam ab *eo* quod agit in alios — *V. E.* ii. 8. 32, 33
Qui bibitis fluenta *eius*, *eius*que maria navigatis — *Ep.* v. 105 (*bis*)

[1] ipsis *R* his *M* [2] Inrisere *A* [3] inriguos *A* [4] ipsum *om. R*

'.. facta est Iudaea sanctificatio *eius*, Israel potestas *eius*' *Ep.* x. 144, 145
se dicturum *ea*, quae ex *iis* quae vidit .. retinere potuit *Ep.* x. 329 (*bis*)
omne quod est, habet esse ab *Eo*; quia ex *eo* quod causa secunda recepit a prima influit super causatum *Ep.* x. 375 (*bis*)
in *Eo* salutem, qui est principium veritatis et lumen *A. T. init.* 4
quantum ex parte *eius* quod est aequaliter distare *A. T.* 16. 43
'O altitudo divitiarum scientiae et sapientiae Dei, quam incomprehensibilia iudicia *eius* et investigabiles viae *eius*!' *A. T.* 22. 17, 18

His quoque locis: **M. i.** 3. 57, 60, 78 (super *iis* quae de Anima); 4. '14', 17, 29, 32 (Ex *iis* ergo quae declarata sunt); 5. 5, 16, 18, 23, 24, 32; 6. 13, 22 (per *ea* quae dicta sunt); 7. 11, 14; 11. 2, 98, 116, 132 (ex *iis* quae de Causis), 140; 12. 11, 23, 29, 51 (in *iis* quae de simpliciter Ente), 52, 81, 82; 13. 15 (in *iis* quae de simpliciter Ente), '26', 32 (alius ab *eo* quod loqueris), 39; 14. 53, 56, 68; 15. 12 (in *iis* quae de simpliciter Ente), 14 (*eius* quod est esse bonum), 15 (*eius* quod est esse malum), 18 (*eorum* quae de simpliciter Ente), 50; **ii.** 1. 5[a], 9, '35', '47'; 2. 25, 27, 45, 72; 3. 8, 43, 56 (in *iis* quae .. ad Nicomachum), '89', '90[a]', 90[b] (*id* est), 95 (per *ea* quae dicta sunt); 5. 19, '62', 84, 85 (in *iis* quae de Fine Bonorum), 141 (in *iis* quae de Fine Bonorum), '143', '147', '149', '152', '154', '155', 158 (in *iis* .. quae de Officiis), '163', '166', '169'; 7. 56 (in *iis* quae de Politicis), 66; 8. 26, '100'; 9. 29; 10. 7; 12. 4, 34, 42; 13. 4 (*eius* ex quo sequitur), '22', 57; **iii.** 1. '2'; 2. 13, 15 (*ea* quae sequuntur); 3. 68, 89, 101, 113, 122; 4. 22, 24 (in *iis* quae de sophisticis Elenchis), '55', 63, 92 (ad *id* quod superius dicebatur), 134, 139, 141, 148, 149; 5. 7 (Deinde sic arguunt ex *iis*); 6. 37, 53; 7. 19 (ex *iis* quae de Syllogismo), 39; 8. 29, 59 (*id* est); 9. '34', '39', 48, 49, '52', 56, 60, 64, 75; 10. 8, 18, 23, 30, 36, '52', 83, 103; 11. 4, 5; 12. 9, 19; 13. 27, 30 (*eius* quod est C), 34 (*eius* quod est C), 62, '75'; 14. 25, 34 (ut patet per *ea* quae), 36, 37, 48, (in *iis*, quae de simpliciter Ente), 55 (per *ea* quae superius manifesta sunt); 15. 4, '39'; 16. 41, 69, 111; **V.E. i.** 1. 5, 22; 2. 3, 8, 14, 22[1], 25, 39, 53; 6. 15 (*id*est), 31, 51, 54, 55[2]; 7. 55; 9. 3[1], 34, 44[3], 61 (in *eo* quod diximus *temporum*); 10. 7 (*eo* quo), 22, 29[4], 31, 60 (*bis*) (In .. *iis*[5] quae sequuntur ad *ea*); 11. 9, 31, 38[1]; 12. 2, 21, 28, 62, 65; 13. 50, 52; 14. 37; 15. 29, 34, 39; 16. 15, 19[1], 40; 17. 25; 18. 3, 25, 27, 36, 49; **ii.** 1. 24 (*bis*); 2. 7 (*id* quod intelligimus per illud quod dicimus), 20, 63 (in *eo* quod est utile), 66 (in *eo* quod est delectabile), 70 (in *eo* quod est honestum), 75, 83, 93; 3. 1, 41, 43, 47, 49, 53, 63; 4. 14 (*ea* quae dicta sunt), 15. 27, 36[1], 62, 64 (*ea* quae dicimus), 66, 73[4], 77; 5. 39, 49; 6. 3, 72; 7. 7, 11; 8. 76; 9. 7, 20; 10. 4, 27, 31; 11. 2 (*eius* quod artis est), 46[1]; 12. 47; 13. 3, 38, 39, 44, 60 (*ea* quae diximus); 14. 7, 8, 11 (*ea* quae dicimus); **Ep.** i. 65; ii. *tit.* 4; 5, 21, 44; iii. 17, 21, 25; iv. 31; v. 15, 33, 39, 55, '62', 89, 93, 113, '116', '121', 125, 132; vi. 22, 59, 92, 98, 125; vii. 4, 141, 173, 181; viii. 12, '36', 75 (sum *id* quod sum), '76', 135; x. 46, 81, 97, 106, 201 (*id* est), 204, 251, 308, 309, 335, 341, 365, 410 (*id* est), 423, 439, 450, 477, 480, 497, 620, 625 (*id*est); **A.T.** 2. 15; 3. 9, 14 (per *ea*, quae demonstrata sunt); 5. 10[1]; 6. 7 (*eius* ex quo sequebatur); 10. 16 (per *ea* quae ostendentur); 13. 19; 15. 18; 16. 1 (contra *ea* quae sunt determinata), 23, 40; 19. 2; 20. 43; 21. 19, 29, 67; 22. 2, '11'; 24. 12
v. **hic** *in notis*

Isai. Eia itaque, rumpe moras, proles altera *Isai* *Ep.* vii. 177

Isaias. in calore carbonis illius quem unus de Seraphim accepit de altari coelesti et tetigit labia *Isaiae* *M.* iii. 1. 25
tamquam ad ipsum .. digitum prophetiae .. direxerit *Isaias* *Ep.* vi. 186
Audiant *Isaiam* dicentem : 'Quam distant coeli a terra ..' *A. T.* 22. 11

Israel. *In exitu Israel de Aegypto* Cantavan tutti insieme *Purg.* ii. 46
'Audi, *Israel*, Dominus Deus tuus unus est' *M.* i. 8. 23
adsumptis primatibus de tribubus filiorum *Israel* *M.* i. 14. 68
'Homo quilibet de domo *Israel*, qui occiderit ..' *M.* ii. 8. 38
quod Deus iudicaverat de liberatione filiorum *Israel* *M.* ii. 8. 59

[1] iis *M* hiis *R* [2] Iis *M* Hiis *R* [3] Eae *M* Hee *R* [4] ii *M* hii *R*
[5] hiis *R*

de qua quidem [*sc.* parte] ortus est populus *Israel* — *V. E.* i. 7. 68
'Nonne .. caput in tribubus *Israel* factus es? Unxitque te Dominus in regem super *Israel* .. ?' — *Ep.* vii. 104, 105
fugient Philistei et liberabitur *Israel* — *Ep.* vii. 183
'In exitu *Israel* de Aegypto, domus Iacob de populo barbaro, facta est Iudaea sanctificatio eius, *Israel* potestas eius' — *Ep.* x. 142, 145
significatur nobis exitus filiorum *Israel* de Aegypto — *Ep.* x. 147

iste. Nec dicit ipsa: Malum est de *isto* — *Canz.* xxi. 22
Et quia potentia *ista* .. tota simul in actum reduci non potest — *M.* i. 3. 66
Iste prosyllogismus currit per secundam figuram — *M.* i. 11. 59
Nec *ista* [*sc.* voluntas] una potest esse, nisi — *M.* i. 15. 73
ex quo tunica *ista* inconsutilis .. scissuram .. passa est — *M.* i. 16. 23
de Aenea loquentem *isto* modo: 'Non illum nobis ..' — *M.* ii. 7. 80
si falsa non sunt, *ista* non erit falsa: Deus vult quod non vult — *M.* iii. 2. 26
ut scilicet in areola *ista* mortalium libere cum pace vivatur — *M.* iii. 16. 90
cum mortalis *ista* felicitas .. ordinetur — *M.* iii. 16. 133
per *istud* tantum quod nobis est idioma pergamus, alia desinentes — *V. E.* i. 9. 7
et secundum *istum* modum .. dicit: 'Arma virumque cano' — *V. E.* ii. 8. 21
ubi vulpecula foetoris *istius*, venantium secura, decumbat — *Ep.* vii. 137
'quis *iste*, qui .. ad arcam .. se erigit?' — *Ep.* viii. 67
Estne *ista* revocatio generosa, qua .. revocatur .. ? — *Ep.* ix. 27
De *istis* tria sunt in quibus pars *ista* quam vobis destinare proposui, variatur a toto — *Ep.* x. 122, 123
sciendum est quod *istius* operis non est simplex sensus — *Ep.* x. 134
quamquam *isti* sensus mystici variis appellentur nominibus — *Ep.* x. 155
Et sciendum quod *ista* est vera .. aliae duae superiores falsae — *A. T.* 19. 15

His quoque locis: **M. ii.** 4. 4 (Et quod *ista* sint vera, patet); 5. 10; 6. 10; 9. 61; 11. 56 (ad imperium intendentibus illis et *istis*); 12. 34 (ad eum ratio *ista* non quaeritur); **iii.** 4. 1, 15, 107; 5. 14; 6. 44; 8. 60; 9. 30, 130; 10. '59'; 14. 8, 11; 16. 96, 105; **V.E. i.** 4. 43 (*ista* quaestio, cum dicimus); 8. 36, 41, 45, 50, 59; 9. 33; 10. 6 (hanc, vel *istam*, vel illam partem), 70 (horum .. *istorum*); 11. 22; 18. 10, 41; 19. 14; **ii.** 1. 36; 2. 57, 75; 4. 57, 60; 8. 7, 8; 13. 85; **Ep.** vi. 89; viii. 121 (illi .. *isti*); x. 127, 229, 252, 287, 301, 327, 493 (*Ista* .. ratio videtur arguere), 552, 588; **A.T.** 8. 4; 10. 4, 11; 17. 1 (Sed *ista* ratio non videtur demonstrare); 18. 40; 19. 10; 21. 7 (*ista* .. alia), 32, 36, 42, 54 (*ista* .. alia); 23. 26 (*ista* ratio procedit), 45 (sed *istud* est valde puerile), 53 (*ista* ratio non habet necessitatem)

Istria. Forum Iulii vero et *Istria* non nisi laevae Italiae esse possunt — *V. E.* i. 10. 55

Istrianus. et istorum [*sc.* variatur lingua] cum *Istrianis* — *V. E.* i. 10. 70
Post hos Aquileienses et *Istrianos*[1] cribremus — *V. E.* i. 11. 36

ita. Del *no*, per li denar, vi si fa *ita* — *Inf.* xxi. 42
ut quemadmodum .. ditati sunt, *ita* .. prolaborent — *M.* i. 1. 5
Quod si *ita* est, quis erit qui .. non dicat .. ? — *M.* i. 12. 44
Quodque *ita* sequatur, sic ostenditur — *M.* ii. 5. 3
ita quod multi multis non aliter intelligantur per verba quam — *V. E.* i. 6. 3
ita quod .. quicquid .. nitebantur .. in .. aula prodibat — *V. E.* i. 12. 27
ita quod si .. haberent .. negaremus — *V. E.* i. 15. 65
corda versare potest; *ita* ut nolentem, volentem .. faciat — *V. E.* i. 17. 29
quaedam sunt *ita*, ut habeant esse dependens — *Ep.* x. 99
in omnibus partibus .. sed *ita*, ut *in aliqua* parte *magis*, et — *Ep.* x. 351

His quoque locis: **M. i.** 15. 42 (sicut .. *ita*); **ii.** 6. 62 (*ita* .. sicut); 7. 59 (Quae si *ita* se habent); 8. 87 (quoniam .. *ita* se habet res); 13. 10 (Sicut .. *ita*); **iii.** 4. '63' (*ita* fallitur, ac si); 7. 47 (Quod si *ita* est); 8. 50 (Cum ergo *ita* sit); 12. 64 (ut *ita* dicam); 15. '23' (quemadmodum .. *ita*); 16. 102 (Quod si *ita* est); **V.E. i.** 15. 33 (*Ita*[2]); **Ep.** vii. 188 (quemadmodum .. *ita*); **A.T.** 20. 63 (*ita* .. sicut)

[1] Ystrianos *R* [2] Itaque *R*

Italia[1]. '.. fama minores *Italiam* dixisse ducis de nomine gentem ..' *M.* ii. 3. 83
Quae ultima uxor de *Italia* fuit, Europae regione nobilissima *M.* ii. 3. 116
'.. gravidam imperiis, belloque frementem *Italiam* ..' *M.* ii. 7. 85
Cumque duo populi ex ipsa Troiana radice in *Italia* germinassent *M.* ii. 11. 23
Et infra iterum Paulus ad Iudaeos exsistentes in *Italia* *M.* iii. 13. 49
promontorium illud *Italiae* qua sinus Adriatici maris incipit *V. E.* i. 8. 56
puta dextrae *Italiae* locutio ab ea quae est sinistrae *V. E.* i. 9. 34
Forum Iulii vero et Istria non nisi laevae *Italiae* esse possunt: nec .. Sicilia et Sardinia, non nisi dextrae *Italiae* sunt, vel ad dextram *Italiam* sociandae *V. E.* i. 10. 55, 58 (*bis*)
ad minus quatuordecim vulgaribus sola videtur *Italia* variari *V. E.* i. 10. 73
si vulgaris *Italiae* variationes calculare velimus *V. E.* i. 10. 81
decentiorem atque illustrem *Italiae* venemur loquelam *V. E.* i. 11. 3
esse illud quod in *Italia* pulcerrimum est vulgare *V. E.* i. 12. 72
laevam *Italiam* contanter venemur *V. E.* i. 14. 2
de residuis in extremis *Italiae* civitatibus *V. E.* i. 15. 55
civitates metis *Italiae* in tantum sedere propinquas *V. E.* i. 15. 63
postquam venati saltus et pascua sumus *Italiae* *V. E.* i. 16. 2
nullius civitatis *Italiae* propria sunt, et in omnibus communia *V. E.* i. 16. 42
Nam licet curia [*sc.* unica] .. in *Italia* non sit *V. E.* i. 18. 48
aliquod quod sit totius sinistrae *Italiae* proprium; et sicut omnia haec est invenire, sic et illud quod totius *Italiae* est *V. E.* i. 19. 10, 12
sic istud quod totius *Italiae* est, Latinum vulgare vocatur *V. E.* i. 19. 15
doctores illustres qui lingua vulgari poetati sunt in *Italia* *V. E.* i. 19. 17
Universis et singulis *Italiae* regibus *Ep.* v. *tit.* 1
Laetare iam, nunc miseranda *Italia* etiam Saracenis *Ep.* v. 23
assurgite regi vestro, incolae *Italiae* *Ep.* v. 100
Italia misera, sola, privatis arbitriis derelicta *Ep.* vi. 14
faustissimi cursus Henrici Caesaris ad *Italiam* anno primo *Ep.* vi. 199
nec metis *Italiae*, nec tricornis Europae margine coarctatur *Ep.* vii. 54
'.. cui regnum *Italiae* Romanaque tellus Debentur' *Ep.* vii. 91
divi Henrici faustissimi cursus ad *Italiam* anno primo *Ep.* vii. 193
si unanimes omnes .. pro *Italia* nostra .. propugnetis *Ep.* viii. 180

Italicus. quod de *Italica*[2] silva residet, percontari conemur expedientes *V. E.* i. 15. 1
Nonne quotidie extirpat sentosos frutices de *Italica*[2] silva? *V. E.* i. 18. 12
Cardinalibus *Italicis* Dantes Aligherius de Florentia *Ep.* viii. *tit.* 1

Italus[3]. Postquam vero *Italorum* litigia sedata fuerunt *M.* ii. 11. 52
Scipione vero pro *Italis*, Hannibale pro Africanis in forma duelli bellum gerentibus, *Italis* Afri succubuerunt *M.* ii. 11. 59, 61
quod .. *Italorum* Francorumque finibus et Oceano limitatur *V. E.* i. 8. 27
quandam anterioritatem erogare videtur *Italis*, qui *sì* dicunt *V. E.* i. 10. 11
italorum vulgarium omnium esse turpissimum *V. E.* i. 11. 13
Exaceratis quodammodo vulgaribus *Italis* *V. E.* i. 12. 2
eo quod quicquid poetantur *Itali* Sicilianum vocatur *V. E.* i. 12. 8
videtur tantum in opprobrium *Italorum* principum remansisse *V. E.* i. 12. 17
quod de *ytala*[4] silva residet, percontari conemur expedientes *V. E.* i. 15. 1
Nonne quotidie extirpat sentosos frutices de *ytala*[4] silva? *V. E.* i. 18. 12
si aulam nos *Itali* haberemus, palatinum foret [*sc.* vulgare] *V. E.* i. 18. 19
cum istud in excellentissima *Italorum* curia sit libratum *V. E.* i. 18. 41
dicere quod in excellentissima *Italorum* curia sit libratum *V. E.* i. 18. 43
quare falsum esset dicere curia carere *Italos* *V. E.* i. 18. 53
Haec .. suum nomen prae titulis *Italorum* heroum illustrabat *Ep.* ii. 12
humilis *Italus* Dantes Aligherius Florentinus *Ep.* v. *tit.* 4

[1] Ytalia *R* [2] ytala *R* [3] Ytalus *R* [4] ytala *R* Italica *M*

sed et vix *Itali* infelices lacrymis metiuntur — *Ep.* vi. 18
etsi Latiale Caput pie cunctis est *Italis* diligendum — *Ep.* viii. 151
Et si caeteros *Italos* in praesens miseria dolore confecit — *Ep.* viii. 155

itaque. Prima *itaque* quaestio sit: Utrum — *M.* i. 5. 8
Ex hac *itaque* declaratione sic arguatur — *M.* i. 11. 54
His *itaque* ad evidentiam subadsumptae praenotatis — *M.* ii. 3. 118
'.. *itaque* illud patrocinium .. poterat nominari' — *M.* ii. 5. 65
His quoque locis: **M. ii.** 5. '86' [*init.*]; 8. 102; **iii.** 3. 116; 4. 92; 9. 54 [*init.*]; **V.E. i.** 13. 40 [*init.*]; 15. 33[1] [*init.*]; 16. 57 [*init.*]; **Ep.** iii. 35; v. 94 [*init.*]; vi. 163 [*init.*] vii. 74, 176; viii. 92; x. 61 [*init.*], 87 [*init.*], 133, 282, 499 [*init.*]

item. *Item* bene se habet et optime omnis filius, cum — *M.* i. 9. 1
Item dico, quod ens et unum et bonum gradatim se habent — *M.* i. 15. 1
Item adsumunt de litera eiusdem illud Christi ad Petrum — *M.* iii. 8. 1
Item sciendum quod — *M.* iii. 9. 29
Item scribit, quod — *M.* iii. 9. 81 *et* 87 *et* 92
Item, illud quod est contra naturam alicuius non est de numero — *M.* iii. 15. 1
Item arguebatur quinto — *A. T.* 7. 1

iter. per notiora *itinera*[2] salubrius breviusque transitur — *V. E.* i. 9. 6
triplex *iter* perambulat [*sc.* homo] — *V. E.* ii. 2. 49

iteratio. sine *iteratione* modulationis cuiusquam et sine diesi — *V. E.* ii. 10. 20

itero. per verba praesignata, et nimium, 'proh dolor!' *iterata* — *Ep.* viii. 15

iterum. Modicum, et non videbitis me, Et *iterum* .. Modicum, et — *Purg.* xxxiii. 11
versus *iterum*que relegi, Mopse, tuos — *Ecl.* i. 55
qui theorema quoddam Euclidis *iterum* demonstraret — *M.* i. 1. 21
si non, *iterum* habebit sibi coaequalem extra ambitum suae iurisdictionis; tunc *iterum* necessarius erit tertius alius — *M.* i. 10. 17, 19
Hoc viso, *iterum* manifestum esse potest, quod — *M.* i. 12. 38
Et *iterum* ex hoc sequitur quod — *M.* ii. 2. 48
ex nunc ex principiis fidei .. *iterum* patefaciendum est — *M.* ii. 11. 84
Dicit *iterum* quod — *M.* iii. 9. 115
Et infra *iterum* Paulus .. 'Contradicentibus ..' — *M.* iii. 13. 48
Sollicitantes *iterum* celeritatem ingenii nostri — *V. E.* ii. 1. 1
Nec etiam praetermittendum est quin *iterum* asseramus — *V. E.* ii. 11. 60
O miserrima .. propago, et *iterum* iam punita barbaries! — *Ep.* vi. 169
Intonet *iterum* vox illa Curionis in Caesarem — *Ep.* vii. 81
Intonet illa vox increpitantis a nubibus *iterum* in Aeneam — *Ep.* vii. 87
quin *iterum* multiplicius virulenter ramificent — *Ep.* vii. 123

iubar. cum primum *iubar* ille vibraverit — *Ep.* v. 12

iubeo. 'Domine, si tu es, *iube* me ad te venire super aquas' — *M.* iii. 9. 90
v. **iussum**

iubilo. '.. et psalterio poenitentiae *iubiletis*' — *Ep.* v. 64

iubilum. Tunc plerique vota sua praevenientes in *iubilo* — *Ep.* vii. 22

iucundus. 'Ecce .. quam *iucundum*, habitare fratres in unum' — *M.* i. 16. 37
Hoc etenim quam *iucundum* .. quamque gratum exstiterit — *Ep.* iv. 12

Iuda *v.* **Iudas**

Iudaea. '.. facta est *Iudaea* sanctificatio eius, Israel potestas eius' — *Ep.* x. 144

Iudaeus. Et infra iterum Paulus ad *Iudaeos* exsistentes in Italia: 'Contradicentibus autem *Iudaeis*, coactus sum appellare ..' — *M.* iii. 13. 48, 49
'.. ministri mei .. decertarent, ut non traderer *Iudaeis* ..' — *M.* iii. 15. 32
Iudaei, Saraceni, et gentes sabbata nostra rident — *Ep.* viii. 33

Iuda(s). figura horum duorum regiminum, quia Levi et *Iudas* — *M.* iii. 5. 4
Sicut se habuit Levi ad *Iudam*, sic se habet Ecclesia ad Imperium. Levi praecessit *Iudam* in nativitate — *M.* iii. 5. 7, 9

[1] Itaque *R* Ita *M* [2] ytinera *R*

quod Levi et *Iudas*, filii Iacob, figurant ista regimina — *M.* iii. 5. 13
Arrexit namque aures misericordes leo fortis de tribu *Iuda* — *Ep.* v. 18

iudex. aut oportebit devenire ad *iudicem* primum et summum — *M.* i. 10. 22
bene repelluntur, qui *iudicem* passionare conantur — *M.* i. 11. 45
quae lege determinari possunt, nullo modo *iudici* relinquantur — *M.* i. 11. 76
propter praesidium *iudicis* non habere — *M.* ii. 10. 5
nisi ab ordinario *iudice* poena inflicta sit, punitio non est — *M.* ii. 13. 33
'Quis te constituit *iudicem* super nos?' — *M.* ii. 13. 36
Si ergo sub ordinario *iudice* Christus passus non fuisset — *M.* ii. 13. 38
et *iudex* ordinarius esse non poterat, nisi — *M.* ii. 13. 40
impietatis filii, qui.. *iudicem* habere nolunt — *M.* iii. 3. 121
Praeterea omnis iurisdictio prior est suo *iudice*; *iudex* enim ad iurisdictionem ordinatur, et non e converso — *M.* iii. 10. 74 (*bis*)
ergo ipsa est prior suo *iudice*, qui est Imperator — *M.* iii. 10. 78
nec ille.. incompetentem *iudicem* appellasset — *M.* iii. 13. 58
Iudex de Columnis de Messana: 'Amor, che lungiamente..' — *V.E.* ii. 5. 43
severi *iudicis* adventante iudicio pallore notentur — *Ep.* vi. 24

iudicium. Ubicumque potest esse litigium, ibi debet esse *iudicium* — *M.* i. 10. 2
Ergo inter tales oportet esse *iudicium* — *M.* i. 10. 10
iudicem.. de cuius *iudicio* cuncta litigia dirimantur — *M.* i. 10. 23
ut dicant liberum arbitrium esse, liberum de voluntate *iudicium* — *M.* i. 12. 9
iudicium medium est apprehensionis et appetitus — *M.* i. 12. 17
Si ergo *iudicium* moveat omnino appetitum.. liberum est; si vero ab appetitu.. *iudicium* moveatur — *M.* i. 12. 22, 25
Et hinc est, quod bruta *iudicium* liberum habere non possunt, quia eorum *iudicia* semper appetitu praeveniuntur — *M.* i. 12. 28, 29
Cum.. cupiditas ipsa sola sit corruptiva *iudicii* — *M.* i. 13. 52
inter caeteros *iudicium* et iustitiam potissime habere potest — *M.* i. 13. 56
'Deus,' inquiebat, '*iudicium* tuum regi da..' — *M.* i. 13. 62
ut minima *iudicia* cuiuscumque municipii.. prodire possint — *M.* i. 14. 32
adsumptis primatibus.. eis inferiora *iudicia* relinquebat — *M.* i. 14. 69
divinum *iudicium* in rebus quandoque hominibus est manifestum — *M.* ii. 8. 3
Nam quaedam *iudicia* Dei sunt ad quae humana ratio — *M.* ii. 8. 8
Et hoc *iudicium* Dei est — *M.* ii. 8. 20
Quaedam etiam *iudicia* Dei sunt, ad quae — *M.* ii. 8. 23
Occultum vero est *iudicium* Dei, ad quod — *M.* ii. 8. 46
Expresse, sicut revelatum fuit *iudicium* Samueli contra Saulem — *M.* ii. 8. 56
Sorte quidem Dei *iudicium* quandoque revelatur — *M.* ii. 8. 68
Certamine vero dupliciter Dei *iudicium* aperitur — *M.* ii. 8. 72
Ille igitur populus.. de divino *iudicio* praevaluit — *M.* ii. 9. 3
per athletas divinum *iudicium* postulatur — *M.* ii. 9. 7
quin praevalentia in athletis.. Dei *iudicium* sit sequuta — *M.* ii. 9. 11
ergo de divino *iudicio* praevaluit, et per consequens de divino *iudicio* obtinuit quod est de iure obtinuisse — *M.* ii. 9. 109, 110
Nam ubicumque humanum *iudicium* deficit — *M.* ii. 10. 3
cum.. per virium.. collisionem, divinum *iudicium* postulatur — *M.* ii. 10. 14
omnibus viis investigatis pro *iudicio* de lite habendo — *M.* ii. 10. 28
cum *iudicium* a fortuna duelli quaerebant — *M.* ii. 10. 56
nondum pro divino *iudicio* certatum esset — *M.* ii. 11. 54
secundum sensum legis consilium et *iudicium* exhibere contenti — *M.* ii. 11. 76
Nec iam depauperatio talis absque Dei *iudicio* fit — *M.* ii. 12. 12
Cum.. ratio.. circa *iudicium*.. diversificetur in singulis — *V.E.* i. 3. 4
rationi magis quam sensui nostri *iudicii* spatulas podiamus — *V.E.* i. 6. 22
Nos vero *iudicium* relinquentes in hoc — *V.E.* i. 10. 35
Ex ore quorum *iudicium* eliciendum videtur — *V.E.* i. 12. 46

omnibus praesentis capituli ad *iudicium* comparentibus — *V. E.* i. 14. 45
quod procul dubio nostro *iudicio* sic esse censemus — *V. E.* i. 15. 33
citra *iudicium* discretio sancta vestra praeponderet — *Ep.* i. 6
Huius *iudicium* omnem severitatem abhorret — *Ep.* v. 40
severi iudicis adventante *iudicio* pallore notentur — *Ep.* vi. 24
Miro namque Dei *iudicio* quandoque agi credendum est, ut — *Ep.* vi. 95
ne coeleste *iudicium* Samuelis illa verba reasperet — *Ep.* vii. 101
sine ulla tui *iudicii* contradictione — *Ep.* viii. 171
ut sub examine vestri consilii ante *iudicium* ventiletur — *Ep.* ix. 11
Sed habet imperitia vulgi sine discretione *iudicium* — *Ep.* x. 43
'.. quam incomprehensibilia *iudicia* eius ..!' — *A. T.* 22. 17

iudico. *Diligite iustitiam.. Qui iudicatis terram* — *Par.* xviii. 93
primo res apprehenditur, deinde apprehensa bona vel mala *iudicatur*, et ultimo *iudicans* prosequitur sive fugit — *M.* i. 12. 20, 21
quod Deus *iudicaverat* de liberatione filiorum Israel — *M.* ii. 8. 59
Hinc est quod Herodes.. Christum Pilato remisit ad *iudicandum* — *M.* ii. 13. 53
'Ad tribunal Caesaris sto, ubi me oportet *iudicari*' — *M.* iii. 13. 45
si Caesar.. *iudicandi* temporalia non habuisset auctoritatem — *M.* iii. 13. 53
cum de aeterna voluntate aliquid *iudicamus* — *V. E.* i. 5. 22
secundum ipsam [*sc.* virtutem] bonum et malum hominem *iudicamus* — *V. E.* i. 16. 32

iugalis. Sed quia tam proni scindebant aethra *iugales* — *Ecl.* ii. 90

iugum. Te *iuga*, te saltus nostri, te flumina flebunt Absentem — *Ecl.* ii. 57
'.. et proiciamus a nobis *iugum* ipsorum' — *M.* il. 1. 6 *et* 48
ad ostendendum genus humanum liberum a *iugo* ipsorum — *M.* ii. 1. 44
esse se liberos a *iugo* sic usurpantium recognoscent — *M.* ii. 1. 59
breviter respondemus esse *iugum* Apennini — *V. E.* i. 10. 42
nisi ut.. *iugo* piae legis colla submitterent — *Ep.* i. 29
primi et soli *iugum* libertatis horrentes — *Ep.* vi. 30
Cumque tu.. Apennini *iuga* transiliens — *Ep.* vii. 16
et incipit ibi: *Hucusque alterum iugum Parnassi*, etc. — *Ep.* x. 597

Iulius. Nacqui *sub Iulio*, ancorchè fosse tardi — *Inf.* i. 70
v. **Forum Iulii**

Iulus. '.. Ascanium surgentem et spes heredis *Iuli* Respice..' — *Ep.* vii. 90

iungo. ovis.. Nulli *iuncta* gregi, nullis assuetaque caulis — *Ecl.* i. 61

iunior. ubi Episcopi sunt tempore *iuniores* quam sui Archipresbyteri — *M.* iii. 5. 35

Iuppiter. cum introducit *Iovem* ad Mercurium de Aenea loquentem — *M.* ii. 7. 79
'*Iuppiter* est quodcumque vides quocumque moveris' — *Ep.* x. 425

iurgium. Non itaque videor quemquam exacerbasse ad *iurgia* — *Ep.* viii. 93

iurisdictio. oportet esse tertium *iurisdictionis* amplioris — *M.* i. 10. 14
habebit sibi coaequalem extra ambitum suae *iurisdictionis* — *M.* i. 10. 19
sua namque *iurisdictio* terminatur Oceano solum — *M.* i. 11. 83
universalem mundi *iurisdictionem* tunc Romanorum fuisse — *M.* ii. 9. 104
Et cum a iuste edicere *iurisdictio* sequatur; necesse est ut qui iustum edictum persuasit, *iurisdictionem* etiam persuaserit — *M.* ii. 12. 55, 56
poena inflicta.. ab habente *iurisdictionem* puniendi — *M.* ii. 13. 32
supra totum humanum genus *iurisdictionem* habens — *M.* ii. 13. 42
supra totum humanum genus.. *iurisdictionem* non habuisset — *M.* ii. 13. 47
cui *iurisdictio* cum lege vel cum arbitrio commissa est — *M.* iii. 6. 29
intra terminos *iurisdictionis* commissae de lege vel de arbitrio — *M.* iii. 6. 31
Praeterea omnis *iurisdictio* prior est suo iudice; iudex enim ad *iurisdictionem* ordinatur, et non e converso. Sed Imperium est *iurisdictio*, omnem temporalem *iurisdictionem* ambitu suo comprehendens; ergo ipsa est prior suo iudice — *M.* iii. 10. 73, 74, 76, 77
cum talis collatio esset minoratio *iurisdictionis* — *M.* iii. 10. 88
aliquam particulam ab Imperii *iurisdictione* discindere — *M.* iii. 10. 91

cum *iurisdictio* temporalis finita sit — *M.* iii. 10. 93
sequeretur quod *iurisdictio* prima posset annihilari — *M.* iii. 10. 95

iurista. Videant nunc *Iuristae* praesumptuosi . . et sileant — *M.* ii. 11. 71

ius. Dum satagunt alii causarum *iura* doceri — *Ecl.* i. 29
an Romanus populus de *iure* Monarchiae officium sibi adsciverit — *M.* i. 2. 11
qui ambitu sui *iuris* ambobus principetur — *M.* i. 10. 15
illum nullo *iure*, sed armorum . . violentia, obtinuisse — *M.* ii. 1. 15
per hoc, quod Romanum imperium de *iure* fuisse monstrabitur — *M.* ii. 1. 53
utrum Romanus populus de *iure* sibi adsciverit Imperii dignitatem — *M.* ii. 2. 5
liquet quod *ius* cum sit bonum, per prius in mente Dei est — *M.* ii. 2. 39
sequitur quod *ius* a Deo, prout in eo est, sit volitum — *M.* ii. 2. 44
sequitur ulterius quod divina voluntas sit ipsum *ius* — *M.* ii. 2. 47
ius in rebus nihil est aliud quam similitudo divinae voluntatis — *M.* ii. 2. 48
quod quidquid divinae voluntati non consonat, ipsum *ius* esse non possit; et quidquid . . est consonum, *ius* ipsum sit. Quapropter quaerere utrum de *iure* factum sit aliquid — *M.* ii. 2. 52, 53, 54
quod . . illud pro vero atque sincero *iure* habendum sit — *M.* ii. 2. 60
si . . *ius* illius populi gloriosi quaeratur — *M.* ii. 2. 69
de *iure*, non usurpando . . officium . . sibi . . adscivit — *M.* ii. 3. 2
quorum . . nobilitas hereditario *iure* in ipsum confluxit — *M.* ii. 3. 40
est a Deo volitum et per consequens de *iure* fit — *M.* ii. 4. 4
Romanum imperium . . de *iure* fuit et est — *M.* ii. 4. 26
Quicunque . . bonum Reipublicae intendit, finem *iuris* intendit — *M.* ii. 5. 2
Ius est realis et personalis hominis ad hominem proportio — *M.* ii. 5. 3
illa Digestorum descriptio, non dicit quod quid est *iuris* — *M.* ii. 5. 8
necesse est finem cuiusque *iuris* bonum commune esse, et impossibile est *ius* esse, bonum commune non intendens — *M.* ii. 5. 13, 14
quicumque bonum Reipublicae intendit, finem *iuris* intendit — *M.* ii. 5. 28
verum erit dicere, finem *iuris* intendisse — *M.* ii. 5. 30
'. . Quod quidem eius factum, nisi esset *iure* laudatum . .' — *M.* ii. 5. 152
quicumque bonum Reipublicae intendit, finem *iuris* intendit — *M.* ii. 6. 3
Quicunque finem *iuris* intendit, cum *iure* graditur: Romanus populus subiciendo sibi orbem, finem *iuris* intendit . . ergo . . cum *iure* hoc fecit; et per consequens de *iure* sibi adscivit Imperii dignitatem — *M.* ii. 6. 7, 8, 9, 12, 13
quicumque finem *iuris* intendit, cum *iure* graditur — *M.* ii. 6. 18 (*bis*)
Cum ergo *iuris* finis quidam sit . . necesse est, fine illo posito, *ius* poni, cum sit proprius et per se *iuris* effectus — *M.* ii. 6. 29, 31, 32
impossibile est *iuris* finem quaerere sine *iure* — *M.* ii. 6. 36, 37
finem *iuris* intendentem oportet cum *iure* intendere — *M.* ii. 6. 42, 43
Similiter est de fine *iuris*: quia si aliquid, ut finis ipsius *iuris*, absque *iure* obtineretur, ita esset finis *iuris* — *M.* ii. 6. 61 (*bis*), 62, 63
cum . . dicatur de fine *iuris* existente, non tantum apparente — *M.* ii. 6. 66
Et illud quod natura ordinavit, de *iure* servatur — *M.* ii. 7. 2
quod est considerare terminum *iuris* in collegio — *M.* ii. 7. 10
non enim *ius* extenditur ultra posse — *M.* ii. 7. 11
qui respectus est fundamentum *iuris* in rebus a natura positum — *M.* ii. 7. 16
Ex quo sequitur quod ordo naturalis in rebus absque *iure* servari non possit, cum inseparabiliter *iuris* fundamentum ordini sit annexum. Necesse est igitur ordinem de *iure* servari — *M.* ii. 7. 18, 19, 21
Ergo Romanus populus . . de *iure* ad imperium venit — *M.* ii. 7. 89
de divino iudicio obtinuit quod est de *iure* obtinuisse — *M.* ii. 9. 111
Et quod per duellum adquiritur, de *iure* adquiritur — *M.* ii. 10. 2
nonne de *iure* adquiritur quod per duellum adquiritur? — *M.* ii. 10. 52
manifestum est quod per duellum adquiritur de *iure* adquiri — *M.* ii. 10. 93
cum finitimis, omni *iure* belli servato . . decertatum fuisse — *M.* ii. 11. 39

sub *iure* duelli .. coronam Orbis totius esse lucratum M. ii. 11. 65
per duellum adquisivit imperium : ergo de *iure* adquisivit M. ii. 11. 79
si Romanum imperium de *iure* non fuit M. ii. 12. 25
iurisdictionem .. quae si de *iure* non erat, iniusta erat M. ii. 12. 58
si Romanum imperium de *iure* non fuit M. ii. 13. 2
nisi Romanum imperium de *iure* fuisset M. ii. 13. 49
Romanum populum sibi de *iure* orbis Imperium adscivisse M. ii. 13. 65
Monarchae Romani, qui de *iure* Monarcha mundi est M. iii. 1. 39
qui publica *iura* non ad communem utilitatem sequuntur M. iii. 4. 79
Ea quae sunt Ecclesiae, nemo de *iure* habere potest, nisi M. iii. 10. 19
ergo ipsum nemo de *iure* habere potest, nisi ab Ecclesia M. iii. 10. 21
Imperii vero fundamentum *ius* humanum est M. iii. 10. 55
Imperio licitum non est, contra *ius* humanum aliquid facere. Sed contra *ius* humanum esset, si seipsum Imperium destrueret M. iii. 10. 62, 63
Quod autem destruere Imperium sit contra *ius* humanum M. iii. 10. 71
usurpatio enim *iuris* non facit *ius* M. iii. 11. 15, 16
quae de Imperio deputavit ei, de *iure* deputare non potuisset M. iii. 13. 62
an Romanus populus de *iure* Imperium sibi adsciverit ? M. iii. 16. 125
quicquid tui *iuris* erat cataclysmo perierat V. E. i. 7. 14
qui civilia *iura* temeraria voluptate truncaverant Ep. i. 28
nos et qui nostri sunt *iuris*, ut pius pater, commendatos habere Ep. i. 66
Vos autem divina *iura* et humana transgredientes Ep. vi. 26
iure praescriptionis utentes .. maluistis insurgere Ep. vi. 33
publica *iura* cum sola temporis terminatione finiri Ep. vi. 37
iura tutanda imperii circumscribi Ligurum finibus Ep. vii. 51
de inviolabili *iure* fluctus Amphitritis attingens Ep. vii. 58
non erubescit, insana, regi non suo *iura* non sua .. pacisci Ep. vii. 169

iussio. mentem Deo dignam viri prophetici .. sua *iussione* impressit Ep. viii. 12

iussum. *mihi iussa*[1] *capessere fas est* V. N. 25. 80

iussus. Qui *iussu* Bromii Pactolida tinxit arenam Ecl. ii. 53

iuste. Et cum a *iuste* edicere iurisdictio sequatur M. ii. 12. 54
vestra *iuste* censetur accuratissime colere ipsum Ep. viii. 152

iustifico. tangit necessitatem suae petitionis, quod est *iustificare* ipsam Ep. x. 596

iustior. '.. Aeneas .. quo *iustior* alter Nec pietate fuit, nec ..' M. ii. 3. 46

iustissimus. ipse *iustissimus* bonorum sibi vos instituit in haeredes Ep. ii. 41
si non de *iustissimi* principatus aula prodiisset edictum Ep. vii. 67

iustitia. *Diligite iustitiam* .. *Qui iudicatis terram* Par. xviii. 91
optime dispositus est, cum *iustitia* in eo potissima est M. i. 11. 2
Virgo namque vocabatur *Iustitia*, quam etiam Astraeam vocabant M. i. 11. 7
Iustitia potissima est solum sub Monarcha M. i. 11. 10
iustitia .. est quaedam rectitudo sive regula M. i. 11. 15
Ubi ergo minimum de contrario *iustitiae* admiscetur .. ibi *iustitia* potissima est M. i. 11. 29, 31
iustitia contrarietatem habet quandoque in velle M. i. 11. 38
etsi adsit *iustitia*, non tamen omnino inest in fulgore M. i. 11. 41
Quantum vero ad operationem, *iustitia* contrarietatem habet in posse ; nam cum *iustitia* sit virtus ad alterum M. i. 11. 47, 48
quanto iustus potentior, tanto .. *iustitia* erit amplior M. i. 11. 53
Iustitia potissima est in mundo, quando M. i. 11. 55
soli Monarchae insistens *iustitia* in mundo potissima est M. i. 11. 58
quod *iustitiae* maxime contrariatur cupiditas M. i. 11. 70
Remota cupiditate omnino, nihil *iustitiae* restat adversum M. i. 11. 73
quod Monarcha sincerissimum .. *iustitiae* possit esse subiectum M. i. 11. 89
quemadmodum cupiditas habitualem *iustitiam* .. obnubilat M. i. 11. 92

[1] jussa *B*

potissimum locum in illo potest habere *iustitia* — *M.* i. 11. 97
ergo eo existente, *iustitia* potissima est vel esse potest — *M.* i. 11. 98
cum .. hoc operetur maxime atque potissime *iustitia*, caritas maxime *iustitiam* vigorabit, et potior potius — *M.* i. 11. 108, 109
Quod .. Monarcha potissime se habeat ad operationem *iustitiae* — *M.* i. 11. 142
'Quare tu enarras *iustitias* meas ?' — *M.* i. 13. 30
Cum .. cupiditas ipsa sola sit .. *iustitiae* praepeditiva — *M.* i. 13. 53
inter caeteros iudicium et *iustitiam* potissime habere potest — *M.* i. 13. 56
'.. iudicium tuum regi da, et *iustitiam* tuam filio regis' — *M.* i. 13. 62
ne *iustitia* derelicta remaneat, recurrendum est ad Illum — *M.* ii. 10. 5
'Iustus dominus et *iustitias* dilexit' — *M.* ii. 10. 10
non odio, sed amore *iustitiae* — *M.* ii. 10. 12
quadam *iustitiae* necessitate coacti — *M.* ii. 10. 29
non odio, non amore, sed solo zelo *iustitiae* — *M.* ii. 10. 34
iustitiae necessitate de communi adsensu congregati propter zelum *iustitiae*, nonne in nomine Dei congregati sunt ? — *M.* ii. 10. 42, 43
nonne nefas est arbitrari *iustitiam* succumbere posse ? — *M.* ii. 10. 49
Et si *iustitia* in duello succumbere nequit — *M.* ii. 10. 51
'Reposita est mihi corona *iustitiae*' — *M.* ii. 11. 70
simulando *iustitiam*, exequutorem *iustitiae* non admittunt — *M.* ii. 12. 9 (*bis*)
'.. quia coram eo *iustitia* inventa est in me' — *M.* iii. 1. 2
illustres .. quia .. alios et *iustitia* et caritate illuminant — *V. E.* i. 17. 12
iustitia .. quasi ut heliotropium hebetata .. revirescet — *Ep.* v. 11
agricolis, qui fructum *iustitiae* reddant in tempore messis — *Ep.* v. 34
legibus, quae *iustitiae* naturalis imitantur imaginem — *Ep.* vi. 155
regis .. qui .. nos in nostra *iustitia* reformaret — *Ep.* vii. 14
quem 'omnem *iustitiam* implere' decebat — *Ep.* vii. 73
Absit a viro praedicante *iustitiam* ut .. ! — *Ep.* ix. 37
'homo, prout .. *Iustitiae* praemianti aut punienti obnoxius est' — *Ep.* x. 174
'homo, prout .. est *Iustitiae* praemianti aut punienti obnoxius' — *Ep.* x. 242
'homo, prout merendo obnoxius est *Iustitiae* praemianti' — *Ep.* x. 246

iustius. quamvis ex ore tuo *iustius* prodire debuerat — *Ep.* iv. 8

iustus. quanto *iustus* potentior, tanto .. iustitia erit amplior — *M.* i. 11. 52
talibus .. non solum regi est expediens, sed etiam *iustum* — *M.* ii. 7. 58
hoc ratio humana per se *iustum* intueri non potest — *M.* ii. 8. 34
'*Iustus* Dominus et iustitias dilexit' — *M.* ii. 10. 10
illud esse *iustum* opere persuadet — *M.* ii. 12. 37
Christus Augusti .. edictum fore *iustum*, opere persuasit — *M.* ii. 12. 53
qui *iustum* edictum persuasit — *M.* ii. 12. 56
'In memoria aeterna erit *iustus* ..' — *M.* iii. 1. 32
nos filii devotissimi vobis et pacis amatores et *iusti* — *Ep.* i. 55
sed hac obice *iusti* regis adventus inflammabitur amplius — *Ep.* vi. 90
Hinc ... patrocinia *iusti* regis incessanter implorabamus — *Ep.* vii. 11
iusta tamen supplicia esse noscuntur — *Ep.* vii. 174
'Qui .. pluit super *iustos* et iniustos' — *Ep.* x. 564

Iuvenalis. iuxta *Iuvenalem* : 'Nobilitas animi ..' — *M.* ii. 3. 17

iuvenilis. Irrisere senes *iuvenilia* guttura — *Ecl.* ii. 30

iuvenis. O nimium *iuvenis*, quae te nova causa coegit .. ? — *Ecl.* ii. 34
prospicere *iuvenem* exoletum, quem exolescere non videremus[1] — *V. E.* i. 9. 72

iuventus. '.. quae lecta *iuventus* Patricia cervice movet ..' — *M.* ii. 4. 39

iuvo. Devincire caput hedera lauroque *iuvabit* — *Ecl.* i. 50
Illud .. quod ad sui perfectionem miraculorum suffragio *iuvatur* — *M.* ii. 4. 2
Iuvat quippe talia de Archimandrita nostro .. continuasse — *M.* iii. 9. 123
quid propugnaculis et pinnis vos armasse *iuvabit* .. ? — *Ep.* vi. 80

[1] videmus *R*

Non equidem spes.. reluctantia ista *iuvabitur* — *Ep.* vi. 89
iuxta *adv.* Callidus interea *iuxta* latitavit Iolas — *Ecl.* ii. 95
iuxta *praep.* *iuxta* Philosophum ad Nicomachum — *M.* i. 3. 4
iuxta illud: 'Minuisti eum paulo minus ab angelis' — *M.* i. 4. 13
iuxta dicentem Philosophum: 'Omnis domus regitur a senissimo' — *M.* i. 5. 32
iuxta illud infallibilis veritatis: 'Omne regnum..' — *M.* i. 5. 60
iuxta secundum de Naturali auditu — *M.* i. 9. 7
iuxta illud: 'Quod factum est, in ipso vita erat' — *M.* ii. 2. 42
iuxta Philosophum in Politicis, et *iuxta* Iuvenalem: 'Nobilitas animi sola est atque unica virtus' — *M.* ii. 3. 16, 17
iuxta illud Evangelicum, 'Eadem mensura..' — *M.* ii. 3. 24
iuxta tritum proverbium: Cui Deus concedit, benedicat et Petrus — *M.* ii. 9. 8
iuxta admonitionem Pauli, fidei loricam induens — *M.* iii. 1. 21
iuxta sententiam Agathonis — *M.* iii. 6. 52
iuxta illud Canticorum: 'Quae est ista..?' — *M.* iii. 10. 58
iuxta illud Levitici: 'Omnis oblatio..' — *M.* iii. 13. 66
cum primum pedes *iuxta* Sarni fluenta.. defigerem — *Ep.* iii. 12
De parte vero executiva, quae fuit divisa *iuxta* totum prologum — *Ep.* x. 607

J

joi. Arnaldus Danielis.. 'Sem fos Amor, de *joi* donar' — *V. E.* ii. 13. 12
jussum *v.* **iussum**

K

kalendae (kal.). Scriptum prid. *Kal.* Aprilis in finibus Thusciae — *Ep.* vi. 197
Scriptum.. XIV *Kal.* Maias MCCCXI — *Ep.* vii. 192
dies fuit.. decimus tertius ante *kalendas* Februarias — *A. T.* 24. 21
Kanis. Magnifico.. domino, domino *Kani* Grandi de Scala — *Ep.* x. *tit.* 1
dominante invicto Domino, domino *Kane* Grandi de Scala — *A. T.* 24. 3
karissime *v.* **carissime**
Karolus *v.* **Carolus**

L

L. sanctae religionis virum fratrem *L.*, civilitatis persuasorem — *Ep.* i. 48
ceu relatu prefati vestri nuntii fratris *L.* narrabitur — *Ep.* i. 58
labellum. Tum quia foemineo resonant ut trita[1] *labello* — *Ecl.* i. 53
labilis. quod aqua est *labile* corpus naturaliter — *A. T.* 11. 4
labium. Ed ecco piangere e cantar s' udìe: *Labia mea Domine* — *Purg.* xxiii. 11
in calore carbonis illius quem unus de Seraphim accepit de altari coelesti et tetigit *labia* Isaiae — *M.* iii. 1. 25
idioma illud quod primi loquentis *labia* fabricaverunt — *V. E.* i. 6. 60
quicquid de cacuminibus.. capitum poetantium profluxit ad *labia* — *V. E.* ii. 3. 61
rutilat coelum in *labiis* suis — *Ep.* v. 6
cum.. *labia* mea debitum persolverunt — *Ep.* vii. 43
labo. 'quis iste, qui.. ad arcam, quamvis *labantem*, se erigit?' — *Ep.* viii. 69
labor *n.* *Tuus, o regina, quid optes Explorare labor* — *V. N.* 25. 80
Mopsus.. Contemplatur ovans hominum superumque *labores* — *Ecl.* i. 19
quemadmodum de *labore* antiquorum ditati sunt — *M.* i. 1. 4
quo viso, plus quam dimidium *laboris* erit transactum — *M.* i. 3. 3

[1] ut trita *M* attrita *A*

cautionem atque discretionem habere .. hoc opus et *labor* est — *V. E.* ii. 4. 70
'.. Par *labor* atque metus pretio maiore petuntur' — *Ep.* vii. 85
'.. Nec super ipse tua moliris laude *laborem* ..' — *Ep.* vii. 89
Hoc [*sc.* meruit] sudor et *labor* continuatus in studio? — *Ep.* ix. 31
O bone Apollo, ad ultimum laborem etc. — *Ep.* x. 317

labor *vb.* sed etiam regnum in interitum *labitur* — *M.* i. 5. 59

laboro. ut arundinea puer is pro voce *laborat* .. spiravit arundo — *Ecl.* ii. 39
Nam sine praefixo principio .. *laborare* quid prodest? — *M.* iii. 2. 6

labrum. Cannea cum tremulis coniuncta est fistula *labris* — *Ecl.* ii. 37

lac. *lacte* canoro Viscera plena ferens — *Ecl.* i. 31
ovis .. Ubera vix quae ferre potest, tam *lactis* abundans — *Ecl.* i. 59
quo vir sine matre, vir sine *lacte* .. creditur usus — *V. E.* i. 6. 6
ad terram *lacte* ac melle manantem perducens — *Ep.* v. 21

lacryma. Exsicca *lacrymas*; et moeroris vestigia dele, pulcerrima — *Ep.* v. 29
sed et vix Itali infelices *lacrymis* metiuntur — *Ep.* vi. 19
longa substiterunt suspiria, *lacrymarum*que diluvia desierunt — *Ep.* vii. 18

lacrymo. vestraeque multum *lacrymandae* rapinae inevitabili naufragio properante — *Ep.* vi. 75

lacrymosus. me .. excuso de absentia *lacrymosis* exequiis — *Ep.* ii. 47

lacteo. in ore *lactentium* et infantium sonuit iam Deo placita veritas — *Ep.* viii. 77

lacus. Hortus enim eius et *lacus* est quod coelum circuit — *Ep.* v. 113
et sic nec essent fontes, neque flumina, neque *lacus* — *A. T.* 6. 5

laetitia. literas .. quae .. mentes nostras tanta *laetitia* perfuderunt — *Ep.* i. 18
potestis .. speratae *laetitiae* iam primitias degustare — *Ep.* v. 98

laetor. quod actu nostrorum effectuum[1] ordinato *laetamur* — *V. E.* i. 5. 29
Laetare iam, nunc miseranda Italia etiam Saracenis — *Ep.* v. 23

laetus. avibus .. Temperie coeli *laetis*, et valle palustri — *Ecl.* ii. 19
observantia quarum, si *laeta* .. non servitus esse probatur — *Ep.* vi. 157

laevus. *laevum* vero in Adriaticum cadit — *V. E.* i. 10. 48
Forum Iulii vero et Istria non nisi *laevae* Italiae esse possunt — *V. E.* i. 10. 55
laevam Italiam contanter venemur — *V. E.* i. 14. 2

Lageus. 'Ultima *Lageae* stirpis perituraque proles ..' — *M.* ii. 9. 72

lamentabilis. plagam *lamentabilem* cernere haeresium — *Ep.* viii. 31

lancea. qui Christum verum Deum *lancea* perforarunt — *M.* iii. 10. 46

lancino. cum .. moveatur aër .. ut .. grandines *lancinet* — *V. E.* i. 4. 61

languidus. haec est *languida* pecus, gregem domini sui sua contagione commaculans — *Ep.* vii. 144

languor. 'Vere *languores* nostros ipse tulit ..' — *Ep.* vi. 187

lapis. neve resiliat .. tamquam ros quotidianus ex *lapide* — *Ep.* v. 78
Goliam hunc .. in *lapide* virium tuarum prosterne — *Ep.* vii. 180

lapsus. si a *lapsu* primorum parentum .. tempora recolamus — *M.* i. 16. 6

Lapus. Guidonem, *Lapum*, et unum alium, Florentinos — *V. E.* i. 13. 37

laqueus. Amata .. quae .. demum .. *laqueo* se suspendit — *Ep.* vii. 152
Sed attendit ad *laqueum* mulier furiata quo se innectat — *Ep.* vii. 170

largitor. confidens .. de lumine *Largitoris* illius, 'qui dat omnibus ..' — *M.* i. 1. 38

largus. accipio hic *largo* modo falsum, etiam pro inopinabili — *M.* iii. 4. 33
Quaelibet enim partium *largo* testimonio se tuetur — *V. E.* i. 10. 12
cuius rei causa tam *largum* arbitrium sibi usus asciverit — *V. E.* ii. 10. 44

lasciare. 'Poscia ch' Amor del tutto m' ha *lasciato*' — *V. E.* ii. 12. 65

lassare. 'Ancor che l' aigua per lo foco *lassi*' — *V. E.* i. 12. 12

latenter. hostis, humanae prosperitati semper et *latenter* insidians — *Ep.* vii. 7

lateo. Cum .. temporalis Monarchiae notitia .. sit .. maxime *latens* — *M.* i. 1. 29
quem in illo .. concursu .. praedestinatio divina *latebit*? — *M.* ii. 3. 124
latere non debet quoniam .. ita se habet res — *M.* ii. 8. 86

[1] affectuum *R*

'Conveniant ad busta Nini, *lateant*que sub umbra' *M.* ii. 9. 34
Ne *lateant* dominum vincula servi sui *Ep.* iii. 1
quod terra undique esset circumfusa et *latens* *A. T.* 16. 15
Latialis. etsi *Latiale* Caput pie cunctis est Italis diligendum *Ep.* viii. 150
latibulum. hanc [*sc.* notitiam] de suis enucleare *latibulis* *M.* i. 1. 32
iacet Ambrosius in neglectis clericorum *latibulis* *Ep.* viii. 116
Latinus (1). '..cum in mediam aciem *Latinorum* irruebat..' *M.* ii. 5. 145
plerasque nationes.. utiliori sermone uti quam *Latinos* *V. E.* i. 6. 38
alii *sì*, affirmando loquuntur; ut puta.. *Latini* *V. E.* i. 8. 44
Tertia [*sc.* lingua] quae *Latinorum* est *V. E.* i. 10. 26
tractatum nostrum ad vulgare *Latinum* retrahentes *V. E.* i. 10. 36
de quo *Latinorum* neminem nobiscum dissentire putamus *V. E.* i. 10. 71
Quam multis varietatibus *latino*[1] dissonante vulgari *V. E.* i. 11. 1
Sardos etiam qui non *Latini*[2] sunt, sed *Latinis*[3] adsociandi videntur, eiciamus *V. E.* i. 11. 42, 43
quicquid excellentes *Latinorum* nitebantur *V. E.* i. 12. 29
si.. sola municipalia *Latinorum* vulgaria.. considerant *V. E.* i. 15. 35
propter aliorum commistionem esse vere *Latinum* negaremus. Quare si *Latinum* illustre venamur *V. E.* i. 15. 67, 68
in quantum ut homines *Latini* agimus, quaedam habemus simplicissima signa.. quibus *Latinae* actiones ponderantur *V. E.* i. 16. 35, 38
Quae quidem nobilissima sunt earum quae *Latinorum* sunt actiones *V. E.* i. 16. 40
vulgare.. quo municipia vulgaria omnia *latinorum* mensurantur *V. E.* i. 16. 61
de tot rudibus *Latinorum* vocabulis.. egregium [*sc.* vulgare] *V. E.* i. 17. 19
dicimus esse illud quod vulgare *Latinum* appellatur *V. E.* i. 19. 4
sic istud quod totius Italiae est, *Latinum* vulgare vocatur *V. E.* i. 19. 15
confitemur *Latinum* vulgare illustre.. decere proferri *V. E.* ii. 1. 3
Arma vero nullum *Latinum*[4] adhuc invenio poetasse *V. E.* ii. 2. 95
si quid de Troianorum *Latinorum*que semine superest, illi cede *Ep.* v. 52
Iohannes.. in *Latinos* velut agnus mitescet *Ep.* vii. 99
Vasconum.. qui.. *Latinorum* gloriam sibi usurpare contendunt *Ep.* viii. 188
alleon graece, quod in *latinum* dicitur alienum, sive diversum *Ep.* x. 160
Latinus (2). Lavinia.. regis *Latini* filia pariter et heres *M.* ii. 3. 109
latior. Hoc quidem praeconium.. tamquam veri existentia *latius* *Ep.* x. 7
latito. Callidus interea iuxta *latitavit* Iolas *Ecl.* ii. 95
latitudo. Per lineam vero *latitudinis*.. extenditur *A. T.* 19. 52
et sic extensio *latitudinis* est quasi LXVII graduum *A. T.* 19. 59
quia illa figura resultat ex tanta *latitudine* et longitudine *A. T.* 19. 64
et sic longitudo et *latitudo* non differrent *A. T.* 19. 67
Latium. *Latium* bipartitum esse in dextrum et sinistrum *V. E.* i. 10. 39
dicimus nos duo in *Latio* invenisse vulgaria *V. E.* i. 14. 5
vulgare in *Latio*, quod omnis Latiae civitatis est *V. E.* i. 16. 59
nova spes *Latio* saeculi melioris effulsit *Ep.* vii. 20
Latius. Quam multis varietatibus *latio*[5] dissonante vulgari *V. E.* i. 11. 1
Sardos etiam qui non *Latii*[6] sunt, sed *Latiis*[7] adsociandi videntur, eiciamus *V. E.* i. 11. 42, 43
vulgare in Latio, quod omnis *Latiae* civitatis est *V. E.* i. 16. 60
Arma vero nullum *latium*[8] adhuc invenio poetasse *V. E.* ii. 2. 95
Et licet.. [*sc.* carminibus diversis] cantores *Latii* usi sint *V. E.* ii. 5. 12
latro. et *latronem* ad eam [*sc.* dignitatem] quae est mortis *V. E.* ii. 2. 20
latus. cum.. ab inde ad utrumque *latus*.. sit extensa propago *V. E.* i. 8. 8
Dextrum quidem *latus* Tyrrenum mare grundatorium habet *V. E.* i. 10. 47

[1] latio *R* [2] Latii *R* [3] Latiis *R* [4] latium *R* [5] latio *R* latino *M*
[6] Latii *R* Latini *M* [7] Latiis *R* Latinis *M* [8] latium *R* Latinum *M*

In utroque quidem duorum *laterum* .. linguae homin*um* variantur — *V. E.* i. 10. 60

laudabilis. quod eorum locutio .. ad *laudabilem* suavitatem remaneat temperata — *V. E.* i. 15. 31

ut: *Laudabilis discretio marchionis Estensis* — *V. E.* ii. 6. 42

Occidit ergo [*sc.* amor] propositum illud *laudabile* — *Ep.* iii. 28

laudabilissimus. nihil differt ab illo quod *laudabilissimum* est — *V. E.* i. 12. 55

laudabiliter. quandoque *laudabiliter*, quandoque contemptive canere contingit — *V. E.* ii. 14. 16

laudo. E *Te Deum laudamus* mi parea Udir — *Purg.* ix. 140

'.. Quod quidem eius factum, nisi esset iure *laudatum* ..' — *M.* ii. 5. 152

laurus. Tu tempora *lauro* Semper inornata per pascua pastor habebis? — *Ecl.* i. 34

Devincire caput hedera *lauro*que iuvabit — *Ecl.* i. 50

laus. '.. in ea re maxime *laudem* capere studuerunt, si ..' — *M.* ii. 5. 63

Quippe in eius *laudem* Cicero .. huius beneficii memor fuit — *M.* ii. 5. 84

'.. in *laudem* et gloriam gratiae suae ..' — *M.* ii. 13. 19

talia .. in *laudem* suae [*sc.* Petri] puritatis continuasse — *M.* iii. 9. 124

'.. Nec super ipse tua moliris *laude* laborem ..' — *Ep.* vii. 89

Inclyta vestrae Magnificentiae *laus* — *Ep.* x. 1

Lavinia. Tertia, *Lavinia* fuit, Albanorum Romanorumque mater — *M.* ii. 3. 108

'.. Tua est *Lavinia* coniux' — *M.* ii. 3. 115

lavo. Ioannes autem dicit de illo quod cum Christus vellet sibi *lavare* pedes, Petrus ait: 'Domine, tu mihi *lavas* pedes?' Et infra: 'Non *lavabis* mihi pedes in aeternum' — *M.* iii. 9. 104, 105, 106

lectio. sicut *lectio*, passio vel actus legendi — *V. E.* ii. 8. 14

lector. Ecce, *lector*, quod .. homo .. insurrexit ad verbera — *V. E.* i. 7. 20

Nec mireris, *lector*, de tot reductis auctoribus ad memoriam — *V. E.* ii. 6. 74

Intuearis ergo, *lector*; attende quantum .. te cribrare oportet — *V. E.* ii. 7. 23

Vide igitur, *lector*, quanta licentia data sit .. poetantibus — *V. E.* ii. 10. 41

Satis hinc, *lector*, sufficienter eligere potes — *V. E.* ii. 12. 69

aliquid, sub *lectoris* officio, compendiose aggrediar — *Ep.* x. 89

lectus. '.. quae *lecta* iuventus Patricia cervice movet ..' — *M.* ii. 4. 39

legatus. dum per *legatos* ad deditionem Romanos praemoneret — *M.* ii. 9. 63

cum *Legati* Romanorum pro redimendis captivis .. missi fuerunt — *M.* ii. 10. 59

non ut vicarius, sed ut *legatus* specialis ad hoc, sive nuncius — *M.* iii. 6. 20

domino Nicholao .. Apostolicae Sedis *legato* — *Ep.* i. *tit.* 4

legislator. secundum legem viventes, non ad *legislatorem* ordinantur — *M.* i. 12. 79

Quae duo .. *legislatori* et legis executori conveniunt — *M.* i. 13. 58

legitimus. nostrae intentionis cuspis *legitima* .. quietem .. petebat — *Ep.* i. 32

dum regem aspernata *legitimum* non erubescit .. pacisci — *Ep.* vii. 168

lego. Qualiter autem se habuerit orbis .. *legere* possumus — *M.* i. 16. 25

Secundum quidem quod in principio *legitur* Genesis — *V. E.* i. 4. 8

sicut lectio, passio vel actus *legendi* — *V. E.* ii. 8. 15

Nam in *Sapientia* de sapientia *legitur*, 'quoniam ..' — *Ep.* x. 39

Et ubi ista invidis non sufficiant, *legant* Ricardum de sancto Victore in libro *de Contemplatione*; *legant* Bernardum .. *legant* Augustinum .. et non invidebunt. Si vero .. oblatrarent, *legant* Danielem, ubi .. invenient — *Ep.* x. 553, 554, 556, 559

lenis. *lenium* asperorumque rithimorum mixtura ipsa tragoedia nitescit — *V. E.* ii. 13. 101

lenitas. Accipiunt .. ab Imolensibus *lenitatem* atque mollitiem [1] — *V. E.* i. 15. 15

tertium rithimorum asperitas, nisi forte sit *lenitati* permixta — *V. E.* ii. 13. 100

lentus. Mopsus in his, dum *lenta* boves per gramina ludunt — *Ecl.* i. 18

illam non *lentis* passibus acceptabo — *Ep.* ix. 44

leo. Placatique ruant campis de monte *leones* — *Ecl.* i. 22

[1] mollitudinem *R*

'Conclusit ora *leonum*, et non nocuerunt mihi . .'	*M.* iii. 1. 1
sicut ignoscendum esset illi, qui *leonem* in nubibus formidaret	*M.* iii. 4. 75
Arrexit namque aures misericordes *leo* fortis de tribu Iuda	*Ep.* v. 17
alter Ascanius, qui . . in Turnos ubique sicut *leo* desaeviet	*Ep.* vii. 98
Leo. postquam Otto Imperator *Leonem* Papam restituit	*M.* iii. 11. 19
lepra. Constantinus . . mundatus a *lepra* intercessione Sylvestri	*M.* iii. 10. 2
letamente* v. *lietamente	
letizia. pexa . . ut *Amore, donna, disio . . letizia* [1] . . *difesa*	*V. E.* ii. 7. 47
Leucothoe. Solem . . qui . . noviter *Leucothoen* diligebat	*Ep.* iv. 48
Levi. figura horum duorum regiminum, quia *Levi* et Iudas	*M.* iii. 5. 4
Sicut se habuit *Levi* ad Iudam, sic se habet Ecclesia ad Imperium. *Levi* praecessit Iudam in nativitate	*M.* iii. 5. 7, 8
quod *Levi* et Iudas, filii Iacob, figurant ista regimina	*M.* iii. 5. 13
Sicut *Levi* praecedit in nativitate, sic Ecclesia in auctoritate	*M.* iii. 5. 17
levior. '. . *levior* eorum vita, et mores fuerunt faciliores . .'	*M.* ii. 5. 163
levis. quod patet de *levi*	*M.* iii. 7. 27
Grave et *leve* sunt passiones corporum simplicium, quae moventur motu recto; et *levia* moventur sursum . . Hoc enim intendo per grave et *leve*, quod sit mobile	*A. T.* 12. 39, 41, 43
Levita. cum etiam in eodem praecipiatur *Levitis*	*M.* iii. 13. 73
levitas. qualitas . . una in flammis, scilicet *levitas*	*M.* i. 15. 48
quibusdam [*sc.* rationibus] omissis propter earum *levitatem*	*A. T.* 2. 15
leviter. non *leviter* opinamur . . tunc primum homines fuisse dispersos	*V. E.* i. 8. 2
facile . . etiam *leviter* intuentibus innotescet	*Ep.* v. 126
non *leviter* tamen veritati applaudit, quod	*Ep.* vi. 11
Leviticus. Et in *Levitico*: 'Homo quilibet de domo Israel . .'	*M.* ii. 8. 37
iuxta illud *Levitici*: 'Omnis oblatio . .'	*M.* iii. 13. 66
cupiditas . . non modo *Leviticae* prolis ministerium transtulit	*Ep.* viii. 5
lex. Et huius . . est regulare omnes, et *leges* imponere aliis	*M.* i. 5. 35
quando ab . . unica *lege*, tanquam ab unico motu . . reguletur	*M.* i. 9. 19
quae *lege* determinari possunt	*M.* i. 11. 75
Quia quemadmodum non politia ad *leges*, quinimo *leges* ad politiam ponuntur, sic secundum *legem* viventes, non ad legislatorem ordinantur, sed magis ille ad hos	*M.* i. 12. 77, 78, 79
Monarcha necessitatur a fine sibi praefixo in *legibus* ponendis	*M.* i. 12. 90
Quae duo . . legislatori et *legis* executori conveniunt	*M.* i. 13. 58
cum etiam *leges* municipales quandoque deficiant	*M.* i. 14. 35
proprietates, quas *legibus* differentibus regulari oportet	*M.* i. 14. 40
Est enim *lex* regula directiva vitae	*M.* i. 14. 41
legem, particulares principes ab eo recipere debent	*M.* i. 14. 56
ipse Moyses in *lege* conscribit	*M.* i. 14. 67
'Semper,' inquit, 'ad utilitatem Reipublicae *leges* interpretandae sunt.' Quod si ad utilitatem eorum qui sunt sub *lege leges* directae non sunt, *leges* nomine solo sunt, re autem *leges* esse non possunt. *Leges* enim oportet homines devincire ad invicem, propter communem utilitatem. Propter quod bene Seneca de *lege* in libro de quatuor virtutibus '*Legem* vinculum,' dicit, 'humanae societatis'	*M.* ii. 5. 17, 19 (*bis*), 20, 21 (*bis*), 24, 25
praeferendi *leges* propriis commodis, memorabile . . exemplar	*M.* ii 5. 100
iudicium Dei, ad quod humana ratio nec *lege* naturae, nec *lege* scripturae, sed de gratia speciali quandoque pertingit	*M.* ii. 8. 47, 48
secundum sensum *legis* consilium et iudicium exhibere contenti	*M.* ii. 11. 75
cui iurisdictio cum *lege* vel cum arbitrio commissa est	*M.* iii. 6. 29
intra terminos iurisdictionis commissae de *lege* vel de arbitrio	*M.* iii. 6. 31

[1] letitia *R*

posse [*sc.* successorem Petri] solvere *leges* et decreta Imperii, atque *leges* et decreta ligare pro regimine temporali — *M.* iii. 8. 11, 12
quod possit solvere seu ligare decreta Imperii, sive *leges* — *M.* iii. 8. 71
hoc fuisset aut per *legem* divinam aut per naturalem — *M.* iii. 14. 13
quia natura non imponit *legem*, nisi suis effectibus — *M.* iii. 14. 17
manifestum est quod ei natura *legem* non dedit — *M.* iii. 14. 26
divina *lex* duorum Testamentorum gremio continetur — *M.* iii. 14. 28
in quantum ut homines cives agimus, habemus *legem* — *V.E.* i. 16. 33
In versibus quoque fere semper hac *lege* perfruimur — *V.E.* ii. 13. 78
nisi ut . . iugo piae *legis* colla submitterent — *Ep.* i. 29
qui . . res privatas vinculo suae *legis*, non aliter, possidetis — *Ep.* v. 109
Nempe *legum* sanctiones altissime declarant — *Ep.* vi. 39
cupidinem . . captivantem vos in *lege* peccati, ac sacratissimis *legibus* . . parere vetantem — *Ep.* vi. 154, 155
actum, quem suis *leges* mansuetis expediunt — *Ep.* vi. 162
solis existentibus liberis qui voluntarie *legi* obediunt — *Ep.* vi. 164
qui . . contra *leges* universas in *legum* principem conspiratis — *Ep.* vi. 166, 167
Nec mirum, cum non ipsi *legibus*, sed ipsis *leges* potius dirigantur — *Ep.* x. 53, 54

Libanus. *Veni, sponsa, de Libano* cantando — *Purg.* xxx. 11

libentius. familiam suam corrigit, *libentius* vero eius miseretur — *Ep.* v. 92

liber *adj.* Et humanum genus, potissime *liberum*, optime se habet — *M.* i. 12. 2
ut dicant *liberum* arbitrium esse, *liberum* de voluntate iudicium — *M.* i. 12. 8, 9
Si ergo iudicium moveat omnino appetitum . . *liberum* est; si vero ab appetitu . . moveatur, *liberum* esse non potest — *M.* i. 12. 23, 25
Et hinc est, quod bruta iudicium *liberum* habere non possunt — *M.* i. 12. 28
Sed existens sub Monarcha, est potissime *liberum* — *M.* i. 12. 48
illud est *liberum* quod suimet et non alterius gratia est — *M.* i. 12. 49
ad ostendendum genus humanum *liberum* a iugo ipsorum — *M.* ii. 1. 43
esse se *liberos* a iugo sic usurpantium recognoscent — *M.* ii. 1. 59
e vita *liber* decedere maluit quam sine libertate manere in illa — *M.* ii. 5. 138
cum de *libero* adsensu partium . . divinum iudicium postulatur — *M.* ii. 10. 11
nisi . . genus humanum *liberum* in pacis tranquillitate quiescat — *M.* iii. 16. 86
liberum meum ligavit arbitrium [*sc.* amor] — *Ep.* iii. 33
non solum sibi ad imperium, sed, ut *liberi*, ad regimen reservati — *Ep.* v. 102
observantia quarum . . si *libera* . . non servitus esse probatur — *Ep.* vi. 157
quid aliud haec nisi *liber* cursus voluntatis in actum . . ? — *Ep.* vi. 161
solis existentibus *liberis* qui voluntarie legi obediunt — *Ep.* vi. 163

liber *n.* ut ipse Thomas in praeallegato *libro* probat sufficienter — *M.* ii. 4. 17
bene Seneca de lege in *libro* de quatuor virtutibus — *M.* ii. 5. 24
quod est principale propositum in *libro* praesenti — *M.* ii. 11. 80
in superioribus *libris*, ut credo, sufficienter peractum est — *M.* iii. 1. 7
ut in secundo *libro* probatum est — *M.* iii. 1. 40
pro salute veritatis in hoc *libro* certamen incipio — *M.* iii. 3. 133
De litera vero primi *libri* Regum adsumunt — *M.* iii. 6. 1
in immediatis *libris* tractabimus — *V.E.* i. 19. 27
ordine pertractantes illo quem in fine primi *libri* polluximus — *V.E.* ii. 1. 13
ut constat visitantibus *libros* — *V.E.* ii. 3. 45
in tertio huius *libri* capitulo est probatum — *V.E.* ii. 8. 62
in isto *libro* nil ulterius de rithimorum doctrina tangere — *V.E.* ii. 13. 85
Sex . . inquirenda sunt, videlicet . . *libri titulus* — *Ep.* x. 121
Libri titulus est: *Incipit Comoedia Dantis Aligherii* — *Ep.* x. 188
Patet etiam *libri titulus*. Nam si titulus totius *libri* est — *Ep.* x. 254, 255
Et hoc dicitur in *libro De Causis* — *Ep.* x. 380
Et propter hoc dicitur in *libro De Causis* quod — *Ep.* x. 407
legant Ricardum de sancto Victore in *libro de Contemplatione*; legant

Bernardum in *libro de Consideratione*; legant Augustinum in *libro de Quantitate Animae* — *Ep.* x. 554, 555, 556
quod satis Plato insinuat in suis *libris* — *Ep.* x. 578

liberatio. quod Deus iudicaverat de *liberatione* filiorum Israel — *M.* ii. 8. 59

libere. sanctum .. exemplum, *libere* deponendi dignitatem in termino — *M.* ii. 5. 77
sudaturus post boves ad stivam *libere* reversus est — *M.* ii. 5. 83
ut scilicet in areola ista mortalium *libere* cum pace vivatur — *M.* iii. 16. 90

libero. postquam patriam *liberavit* obsessam — *M.* ii. 5. 104
qui nos de potestate tenebrarum *liberavit* in sanguine suo — *M.* iii. 1. 27
nam prope est qui *liberabit* te de carcere impiorum — *Ep.* v. 31
ne forte vos *liberet* captivatos — *Ep.* vi. 149
fugient Philistei et *liberabitur* Israel — *Ep.* vii. 183

liberrime. ad proprium suum opus .. *liberrime* et facillime se habet — *M.* i. 4. 15

libertas. Hoc erit manifestum, si principium pateat *libertatis* — *M.* i. 12. 3
primum principium nostrae *libertatis* est *libertas* arbitrii — *M.* i. 12. 5, 6
libertatem arbitrii ob immutabilitatem voluntatis non amittunt — *M.* i. 12. 34
haec *libertas*, sive principium hoc totius *libertatis* nostrae, est maximum donum humanae naturae a Deo collatum — *M.* i. 12. 39, 40
politizant reges .. et populi *libertatis* zelatores — *M.* i. 12. 63
Et huiusmodi politiae rectae *libertatem* intendunt — *M.* i. 12. 72
universali pace cum *libertate* dilecta — *M.* ii. 5. 36
filios .. postponendos patriae *libertati* — *M.* ii. 5. 113
'.. Ad poenam pulchra pro *libertate* vocabit' — *M.* ii. 5. 120
severissimi verae *libertatis* auctoris Marci Catonis — *M.* ii. 5. 134
alter, ut mundo *libertatis* amores accenderet, quanti *libertas* esset ostendit, dum e vita liber decedere maluit quam sine *libertate* manere in illa — *M.* ii. 5. 137 (*bis*), 139
'.. Eorundem me *libertati* parcere certum est ..' — *M.* ii. 10. 68
ut utilia documenta *libertatis* et pacis .. applicentur — *M.* iii. 16. 94
quietem solam et *libertatem* populi Florentini petebat — *Ep.* i. 33
in qua .. fas fuit sequi *libertatis* officia — *Ep.* iii. 11
voluntates humanae, quibus inest ex natura *libertas* — *Ep.* v. 138
primi et soli iugum *libertatis* horrentes — *Ep.* vi. 30
quo falsae *libertatis* trabeam tueri existimatis — *Ep.* vi. 93
quas tulit calamitates .. in fide pro *libertate* — *Ep.* vi. 124
observantia [*sc.* legum] .. liquet, ut est ipsa summa *libertas* — *Ep.* vi. 160
qui, dum praetenditis *libertatis* affectum .. conspiratis — *Ep.* vi. 166
quod, male usi *libertate* arbitrii, eligere maluistis — *Ep.* viii. 41
divina quadam *libertate* dotati — *Ep.* x. 51
exitus animae sanctae .. ad aeternae gloriae *libertatem* — *Ep.* x. 155
'.. prout merendo et demerendo per arbitrii *libertatem* ..' — *Ep.* x. 174 *et* 242

libet. Quod *libeat* niveis avibus resonare Caystrum — *Ecl.* ii. 18
Licet .. in qualibet stantia rithimos .. reiterare ad *libitum* — *V. E.* ii. 9. 30
pari et impari numero in carminibus licet uti ad *libitum* — *V. E.* ii. 12. 33
in altero prout *libet* referre vel innovare desinentias licet — *V. E.* ii. 13. 68
Cur Apostolicae monarchiae similiter invidere non *libet* ..? — *Ep.* vi. 54
conditio .. sine Dei timore quidquid *libet* agentis — *Ep.* vi. 62
Nam si delectabiles et utiles amicitias inspicere *libeat* — *Ep.* x. 26

libitum *v.* **libet**

libratim. Orbita .. Currigerum canthum *libratim* quemque tenebat — *Ecl.* ii. 4

libratio. statera huiusmodi *librationis* tantum in .. curiis esse solet — *V. E.* i. 18. 37

libro. cum tanta timiditate cunctamur *librantes* — *V. E.* i. 10. 5
curialitas .. est .. *librata* regula eorum quae peragenda sunt — *V. E.* i. 18. 35
quod quicquid in actibus nostris bene *libratum* est, curiale dicatur — *V. E.* i. 18. 40
cum istud [*sc.* vulgare] in .. Italorum curia sit *libratum* — *V. E.* i. 18. 42

dicere quod in excellentissima Italorum curia sit *libratum* — *V. E.* i. 18. 44

Libya (Libye). Et *Libyes* coluber quod squama verrat arenas — *Ecl.* ii. 23
incredibilem vim austri quam *Libya* patitur ibi describens — *M.* ii. 4. 36

licentia. sibi repatriandi *licentia* de auctoritate Senatus allata es — *M.* ii. 5. 108
quanta *licentia* data sit cantiones poetantibus — *V. E.* ii. 10. 42
quod in hoc amplissimam sibi *licentiam* fere omnes assumunt — *V. E.* ii. 13. 20
videtur omnis optata *licentia* concedenda — *V. E.* ii. 13. 49

licentio. ad possessionem . . *licentiatam* Ecclesiam . . invenire non potui — *M.* iii. 10. 114
Horatius . . ubi *licentiat* aliquando comicos ut tragoedos loqui — *Ep.* x. 213

liceor. hic etiam prae cunctis proprium vulgare *licetur* — *V. E.* i. 6. 14

licet *con.* Quod *licet*, 'ad imaginem' . . dici non possit . . tamen — *M.* i. 8. 11
subiectum, *licet* minime, aliqualiter tamen sibi resistens — *M.* i. 11. 43
plus persuaserunt manus . . *licet* . . falsum . . persuaderent — *M.* i. 13. 24
licet alia verba sint, nihil tamen aliud quaeritur quam — *M.* ii. 2. 55
licet fur de furto subveniat pauperi, non tamen — *M.* ii. 6. 56
licet in multitudine disceptantium, sub forma tamen duelli — *M.* ii. 11. 41
conantur ostendere . . *licet* in contrarium est sensus et ratio — *A. T.* 8. 5

His quoque locis: **M. ii.** 12. *61* (*licet* . . tamen); **iii.** 4. *130* (*licet* . . non propter hoc); 7. *36*; 13. *69* (*licet* . . nihilominus); 16. *1* (*Licet* . . non tamen), *64*; **V.E. i.** 1. *37*; 5. *22* (*licet* . . tamen); 8. *29*, *41*; 14. *13* (*licet* . . tamen); 18. *46* (*licet* . . tamen), *54*; **ii.** 5. *10*, *28*, *31* (*licet* . . non tamen), *51*; 7. *19*; 10. *35* (*licet* . . tamen); **A.T.** 15. *22*; 17. 7 (*licet* . . tamen); 18. *22* (*licet* . . tamen), *34*, *64* (*licet* . . tamen); 19. *1* (*licet* . . tamen); 20. *31* (*licet* . . non tamen); 21. *12* (*licet* . . tamen); 23. *54* (*licet* . . non propter hoc)

licet *vb.* Nemini *licet* ea facere . . quae sunt contra illud officium — *M.* iii. 10. 30
ergo scindere Imperium Imperatori non *licet* — *M.* iii. 10. 40
sicut Ecclesiae fundamento suo contrariari non *licet* — *M.* iii. 10. 57
Imperio *licitum* non est, contra ius humanum aliquid facere — *M.* iii. 10. 61
ergo Imperio seipsum destruere non *licet* — *M.* iii. 10. 65
manifestum est quod . . scindere Imperium non *licet* — *M.* iii. 10. 70
ad collationem esse *licitam* requiritur dispositio conferentis — *M.* iii. 10. 102
apparet quod omnibus versificantibus *liceat* ipsum uti — *V. E.* ii. 1. 32
nec *licet* aliquid artis sequentibus arrogare — *V. E.* ii. 9. 16
Licet enim in qualibet stantia rithimos innovare . . quod si de propria cantionis arte rithimus esset, minime *liceret* — *V. E.* ii. 9. 29, 32
nec . . limitamur, quin *liceat* plures . . similiter contexere — *V. E.* ii. 11. 49
pari et impari numero in carminibus *licet* uti ad libitum — *V. E.* ii. 12. 33
Et sicut de uno *licet*, *licet* etiam de duobus — *V.E.* ii. 13. 31 (*bis*)
in altero [*sc.* pede] prout libet . . innovare desinentias *licet* — *V. E.* ii. 13. 68
'. . audivit arcana verba, quae non *licet* homini loqui' — *Ep.* x. 544

licitus *v.* **licet** *vb.*

lietamente[1]. 'Per fino amore vo sì *lietamente*' — *V. E.* i. 12. 69
Renaldus de Aquino: 'Per fino Amore vo sì *lietamente*' — *V. E.* ii. 5. 46

lignum. '*lignum*, quod secus decursus aquarum fructificat . .' — *M.* i. 1. 10
alia erit ratio incidendi *lignum* propter domum construendam — *M.* i. 2. 48
'De fructu *lignorum* quae sunt in paradiso vescimur; de fructu vero *ligni* quod est in medio paradisi . .' — *V. E.* i. 4. 14, 15

ligo. 'Et quodcumque *ligaveris* super terram, erit *ligatum* et in coelis . .' — *M.* iii. 8. 3 (*bis*)
successorem Petri omnia . . posse tam *ligare* quam solvere — *M.* iii. 8. 10
posse . . leges et decreta *ligare* pro regimine temporali — *M.* iii. 8. 13
sic: Petrus potuit solvere omnia et *ligare* . . ergo successor Petri potest omnia solvere et *ligare*. Unde inferunt, auctoritatem et decreta Imperii solvere et *ligare* ipsum posse — *M.* iii. 8. 18, 20, 22
Unde cum dicitur, 'Quodcumque *ligaveris*' — *M.* iii. 8. 41

[1] letamente *R*

solvere uxorem a viro, et *ligare* ipsam alteri, vivente primo — *M.* iii. 8. 45
quod ad istud officium spectabit, solvere poteris et *ligare* — *M.* iii. 8. 61
etsi . . possit solvere et *ligare*, non tamen propter hoc sequitur quod possit solvere seu *ligare* decreta Imperii — *M.* iii. 8. 69, 71
unam [*sc.* cantionem] vidimus recte atque perfecte *ligatam* — *V. E.* i. 11. 25
Volentes igitur modum tradere quo *ligare* haec digna existant — *V. E.* ii. 3. 4
adsumendum est vulgare illustre, et . . cantionem *ligare*[1] — *V. E.* ii. 4. 44
patere videtur . . quid sit ille fascis quem *ligare* molimur — *V. E.* ii. 8. 79
quidquid ei contrarium fuerat intra me . . *ligavit* [*sc.* amor] — *Ep.* iii. 27
et denique . . liberum meum *ligavit* arbitrium — *Ep.* iii. 33
verba Christi examinet etiam iam *ligati* — *Ep.* v. 156

Ligur. iura tutanda imperii circumscribi *Ligurum* finibus — *Ep.* vii. 52

lilium. *Manibus o date lilia plenis* — *Purg.* xxx. 21

limen. '. . Gallos in *limine* adesse canebat' — *M.* ii. 4. 57
mihi a *limine* suspiratae postea curiae separato — *Ep.* iii. 9
Vident namque vos . . quasi stantes in *limine* carceris — *Ep.* vi. 147

limes. de praeceptorum vestrorum *limitibus* numquam exorbitare — *Ep.* i. 69
extra *limitem* philosophiae se esse cognoscat — *A. T.* 21. 18

limito. quod . . Italorum Francorumque finibus et Oceano *limitatur* — *V. E.* i. 8. 28
ex quo *limitata* virtutis linea praevaricatur — *V. E.* ii. 7. 21
sub certo cantu et habitudine *limitatam* . . compagem — *V. E.* ii. 9. 38
nec hoc numero *limitamur*, quin liceat plures . . contexere — *V. E.* ii. 11. 49

limus. Semper insurgunt contra me de *limo* — *Canz.* xxi. 18

linea. Si quis autem quaerat de *linea* dividente — *V. E.* i. 10. 41
ex quo limitata virtutis *linea* praevaricatur — *V. E.* ii. 7. 21
quod aqua non moveretur deorsum per eandem *lineam* cum terra — *A. T.* 12. 9
terra movebitur per *lineam* rectam ad A, et aqua per *lineam* rectam ad B ; sed hoc oportebit esse per *lineas* diversas — *A. T.* 12. 33 (*bis*) 35
deinde protrahatur *linea* una a D ad H, et una alia a D ad F — *A. T.* 13. 16
linea quae est a D ad H est longior quam quae est a D ad F — *A. T.* 13. 17
haec habitabilis extenditur per *lineam* longitudinis a Gadibus — *A. T.* 19. 40
Per *lineam* vero latitudinis . . extenditur — *A. T.* 19. 52
Et cum ista terra detecta extendatur a *linea* aequinoctiali usque ad *lineam* quam describit polus zodiaci circa polum mundi — *A. T.* 21. 37, 38

lingua. Namque locutus sum in *lingua* trina — *Canz.* xxi. 41
qua quidem forma omnis *lingua* loquentium uteretur — *V. E.* i. 6. 46
ut Redemptor . . non *lingua* confusionis sed gratiae frueretur — *V. E.* i. 6. 58
Ex praecedenter memorata confusione *linguarum* — *V. E.* i. 8. 2
Allegat ergo pro se *lingua oil*, quod — *V. E.* i. 10. 13
In utroque quidem duorum laterum, et iis quae sequuntur ad ea, *linguae* hominum variantur, ut *lingua* Siculorum cum Apulis — *V. E.* i. 10. 61 (*bis*)
doctores illustres qui *lingua* vulgari poetati sunt in Italia — *V. E.* i. 19. 16
quique movit *linguam* in asina Balaam — *Ep.* viii. 129

lino. pars amussibus regulabant, pars trullis *linebant* — *V. E.* i. 7. 43

linquo. quia sola vulgaria ventilamus, regulata *linquentes* — *V. E.* ii. 8. 58
non sustinui quaestionem praefatam *linquere* indiscussam — *A. T.* 1. 8

liquet. Ex his iam *liquet* quod ius . . per prius in mente Dei est — *M.* ii. 2. 39
per publica instrumenta solemniter celebrata *liquebit* — *Ep.* i. 60
perspicaciter intuenti *liquet*, ut est ipsa summa libertas — *Ep.* vi. 159
Liquet igitur . . me . . nullatenus esse praesumptuosum — *Ep.* x. 54

liquida. pexa . . illa, quae . . sine duarum *liquidarum* geminatione — *V. E.* ii. 7. 43
quamvis asperitatem habeant adspirationis . . et *liquidarum* — *V. E.* ii. 7. 59

lis. omnibus viis investigatis pro iudicio de *lite* habendo — *M.* ii. 10. 28

[1] ligare *M*, oportet ligare *R*

litera *v.* **littera**

literalis. Et primus [*sc.* sensus] dicitur *literalis* — *Ep.* x. 139

cum sint [*sc.* sensus mystici] a *literali* sive historiali diversi — *Ep.* x. 158

literaliter. Est ergo subiectum totius operis, *literaliter* tantum accepti — *Ep.* x. 168

si totius operis *literaliter* sumpti sic est subiectum — *Ep.* x. 233

litigium. Ubicumque potest esse *litigium*, ibi debet esse iudicium — *M.* i. 10. 1

Inter omnes duos principes .. potest esse *litigium* — *M.* i. 10. 7

iudicem .. de cuius iudicio cuncta *litigia* dirimantur — *M.* i. 10. 24

cum diremtio universalis *litigii* magis Deo sit curae quam — *M.* ii. 9. 4

in particularibus *litigiis* .. divinum iudicium postulatur — *M.* ii. 9. 6

ille antiquus hostis, qui *litigii* fuerat persuasor — *M.* ii. 10. 77

cum de sede patris Aeneae .. verteretur *litigium* — *M.* ii. 11. 10

Postquam vero Italorum *litigia* sedata fuerunt — *M.* ii. 11. 52

magis .. ad ignorantiam tollendam, quam ad tollendum, *litigium* — *M.* iii. 3. 5

aequaliter ad ignorantiam et *litigium* se habet [*sc.* quaestio] — *M.* iii. 3. 7

ignorat, non tamen de illo *litigium* facit — *M.* iii. 3. 12

Huius quidem tertiae quaestionis veritas tantum habet *litigium*, ut quemadmodum in aliis ignorantia solet esse causa *litigii*, sic hic *litigium* causa ignorantiae sit magis — *M.* iii. 3. 17, 19 (*bis*)

alii .. non solum in hac quaestione *litigium* movent — *M.* iii. 3. 49

ad sedanda civium profana *litigia* festinatis — *Ep.* i. 46

litigo. Multa etenim ignoramus, de quibus non *litigamus*; nam geometra circuli quadraturam ignorat, non tamen de ipsa *litigat* — *M.* iii. 3. 8, 10

litoralis *v.* **littoralis**

lit(t)era. eorum quae in sacris *literis* nobis dicta sunt — *M.* ii. 8. 27

ut patet in *litera* — *M.* iii. 4. 106

Adsumunt etiam argumentum de *litera* Moysi — *M.* iii. 5. 2

ut patet in *litera* — *M.* iii. 5. 10

De *litera* vero primi libri Regum adsumunt — *M.* iii. 6. 1

ut in *litera* patet — *M.* iii. 6. 6

Adsumunt etiam de *litera* Matthaei Magorum oblationem — *M.* iii. 7. 1

Ad hoc respondens, *literam* Matthaei et sensum confiteor — *M.* iii. 7. 9

adsumunt de *litera* eiusdem illud Christi ad Petrum — *M.* iii. 8. 1

accipiunt de *litera* Matthaei, similiter et Ioannis — *M.* iii. 8. 7

si per oblivionem Ianuenses amitterent *z* *litteram* — *V. E.* i. 13. 49

quae quidem *littera* non sine multa rigiditate profertur — *V. E.* i. 13. 52

literas igitur piae Paternitatis vestrae aspeximus — *Ep.* i. 15

vestrarum *literarum* series .. pollicetur — *Ep.* i. 22

quemadmodum et ipsae vestrae *literae* continebant — *Ep.* i. 51

quae directe atque ad *literam* propositum respicit — *Ep.* iv. 42

In *litteris* vestris .. concepi — *Ep.* ix. 1

per *litteras* vestri meique nepotis .. significatum est mihi — *Ep.* ix. 13

vestrae *litterae* discretius et consultius clausulatae — *Ep.* ix. 24

nam alius sensus est qui habetur per *literam*, alius est qui habetur per significata per *literam* — *Ep.* x. 137, 138

Nam si *literam* solam inspiciamus, significatur — *Ep.* x. 145

de subiecto huius operis, prout ad *literam* accipitur — *Ep.* x. 166

ad expositionem *literae* .. accedendum est — *Ep.* x. 283

expositio *literae* .. est .. formae operis manifestatio — *Ep.* x. 285

ad *litteram* accedatur — *Ep.* x. 348

Universis et singulis praesentes *litteras* inspecturis — *A. T. init.* 1

litteralis, litteraliter *v.* **literalis, literaliter**

littoralis. cum .. superficies *littorales* sint partes totalis superficiei — *A. T.* 15. 12

littus *v.* **litus**

litura. Vidimus in nigris albo patiente *lituris* .. modulamina — *Ecl.* i. 1

litus (littus). Quod vocet ad *litus* Aetnaeo pumice tectum — *Ecl.* ii. 54
Litora dextra Pado ratus a Rubicone sinistra Me colere — *Ecl.* ii. 67
Litoris Aetnaei commendat pascua nobis — *Ecl.* ii. 69
exsistente Iesu in *litore*, post resurrectionem — *M.* iii. 9. 116
aquas ad alterna hinc inde *litora* per imbricia longa distillat — *V. E.* i. 10. 45
qui calcatis arenas *littorum* et Alpium summitates — *Ep.* v. 106
omnia *littora* . . supereminent superficiei contingentis maris — *A. T.* 15. 5
ergo omnia *littora* sunt remotiora a centro mundi — *A. T.* 15. 9
consequens est quod *littora* omnia sint supereminentia toti mari; et si *littora*, multo magis aliae regiones terrae, cum *littora* sint inferiores partes terrae — *A. T.* 15. 15, 16, 17

Livius. Titus *Livius* . . in prima parte . . contestatur — *M.* ii. 3. 32
ancile de coelo . . delapsum fuisse, *Livius* . . testatur — *M.* ii. 4. 33
Livius et multi scriptores illustres concorditer contestantur — *M.* ii. 4. 48
Livius in bello Punico inter alia gesta conscribit — *M.* ii. 4. 63
ut *Livius* refert — *M.* ii. 5. 79
qui, secundum *Livium*, damnatus exilio . . discessit — *M.* ii. 5. 103
quem *Livius* dicit . . proprios filios . . morti dedisse — *M.* ii. 5. 114
Quod etiam *Livius* admiratur testificando — *M.* ii. 5. 126
ut *Livius* . . glorificando renarrat — *M.* ii. 5. 130
ut *Livius* narrat — *M.* ii. 9. 66
Et hoc diligenter *Livius* in prima parte contexit — *M.* ii. 11. 37
de Imperio decertatum fuisse, *Livius* narrat — *M.* ii. 11. 43
Livius et alii rei Romanae scriptores testificari conantur — *M.* ii. 11. 62
alios qui usi sunt altissimas prosas, ut Titum *Livium* — *V. E.* ii. 6. 83

livor. *livor* antiqui et implacabilis hostis . . nos . . denudavit — *Ep.* vii. 5
ne *livor* multorum . . post tergum bene dicta transmutent — *A. T.* 1. 12

localis. habitus, qui . . *locali* . . congruitate nascuntur — *V. E.* i. 9. 92

loco. qui . . vineam suam aliis *locabit* agricolis — *Ep.* v. 33
cum situs loci et *locati* non differat — *A. T.* 4. 10

locus. Di cui *suo loco* dicerò l' ordigno — *Inf.* xviii. 6
Et Driadum miserere *loci*, pecorumque tuorum — *Ecl.* ii. 56
patremfamilias, vel eius *locum* tenentem — *M.* i. 5. 32
potissimum *locum* in illo potest habere iustitia — *M.* i. 11. 96
'Est *locus*, Hesperiam Graii cognomine dicunt . .' — *M.* ii. 3. 80
satis in hoc *loco* habebimus, si . . ostendantur — *M.* ii. 5. 48
locorum inferiorum virtutes et proprietates — *M.* ii. 7. 50
quin natura *locum* et gentem disposuerit . . ad . . principandum — *M.* ii. 7. 60
Quis autem fuerit *locus*, et quae gens — *M.* ii. 7. 63
Dispositionem vero *loci* subtiliter tangit in quarto — *M.* ii. 7. 78
'. . paene caput mundi rerumque potestas Mutavit . . *locum* . .' — *M.* ii. 11. 50
licet de sua forma per aliquem *locum* teneat — *M.* ii. 12. 61
quod quidem dictum non habet *locum*, in quantum est aurum — *M.* iii. 15. 44
ut utilia documenta . . commode *locis* et temporibus applicentur — *M.* iii. 16. 95
eligere possumus *locum* illum ubi effutita est prima locutio — *V. E.* i. 5. 31
intra fuisse *locum* primae locutionis — *V. E.* i. 5. 34
ut *locum* suae nationis delitiosissimum credat esse sub sole — *V. E.* i. 6. 12
quamvis . . amoenior *locus* quam Florentia non existat — *V. E.* i. 6. 25
ratiocinantesque in nobis situationes varias mundi *locorum* — *V. E.* i. 6. 30
per *locorum* temporumque distantias variari oportet — *V. E.* i. 9. 59
locutionis identitas diversis temporibus atque *locis* — *V. E.* i. 9. 97
illorum quos a nobis *locorum* diversitas facit esse diversos — *V. E.* i. 9. 106
nullum in nostra variatione *locum* habet incongrua — *V. E.* ii. 6. 22
ne . . videat . . prolis propriae *locum* corvulis occupatum — *Ep.* v. 55
Et hinc consueverunt dictatores quidam . . dicere *loco* salutis — *Ep.* x. 208

etsi in aliquo *loco* vel passu pertractatur — *Ep.* x. 275
Et postquam dixit quod fuit in *loco* illo Paradisi — *Ep.* x. 524
Nobiliori corpori debetur nobilior *locus*; aqua est nobilius corpus quam terra; ergo aquae debetur nobilior *locus*. Et cum *locus* tanto sit nobilior quanto superior . . relinquitur, quod *locus* aquae sit altior *loco* terrae, et per consequens quod aqua sit altior terra, cum situs *loci* et locati non differat — *A. T.* 4. 2, 4 (*bis*), 8 (*bis*), 10
est manifesta per *locum* a sufficienti divisione causae — *A. T.* 10. 15
'Congregentur aquae in *locum* unum, et appareat arida' — *A. T.* 21. 69
cum dicebatur: Nobiliori corpori debetur nobilior *locus* — *A. T.* 23. 15
cum concluditur quod ideo aqua debet esse in altiori *loco* — *A. T.* 23. 18
quod aqua ascendat . . ad *locum* fontium in forma aquae — *A. T.* 23. 44

locutio (loquutio). *locutioni* vulgarium gentium prodesse tentabimus — *V. E.* i. 1. 11
vulgarem *locutionem* appellamus eam quam infantes adsuefiunt — *V. E.* i. 1. 21
vulgarem *locutionem* asserimus, quam . . nutricem imitantes accipimus. Est et inde alia *locutio* secundaria nobis — *V. E.* i. 1. 25, 27
Haec est nostra vera prima *locutio*: non dico autem nostra, ut aliam sit esse *locutionem* quam hominis — *V. E.* i. 2. 1, 3
nullo signo *locutionis* indiguisse videntur [*sc.* angeli] — *V. E.* i. 2. 21
animalibus . . de *locutione* non oportuit provideri — *V. E.* i. 2. 35
non solum non necessaria fuit *locutio*, sed prorsus damnosa — *V. E.* i. 2. 41
sic et vox resultavit distincta, tanquam vera *locutio* — *V. E.* i. 2. 50
talis actus *locutio* non est, sed quaedam imitatio — *V. E.* i. 2. 58
investigandum . . cui hominum primum *locutio* data sit — *V. E.* i. 4. 4
sicut . . quilibet exordium suae *locutionis* incipit ab *heu* — *V. E.* i. 4. 36
nec propter hoc Deus locutus est ipsam quam dicimus *locutionem* — *V. E.* i. 4. 53
ad ipsum Deum primitus primum hominem direxisse *locutionem* — *V. E.* i. 5. 4
licet Deus sciret . . absque *locutione* conceptum primi loquentis — *V. E.* i. 5. 24
locum illum ubi effutita est prima *locutio* — *V. E.* i. 5. 31
intra fuisse locum primae *locutionis* — *V. E.* i. 5. 34
proprium vulgare licetur, idest maternam *locutionem* — *V. E.* i. 6. 15
certam formam *locutionis* a Deo cum anima prima concreatam fuisse — *V. E.* i. 6. 40
Hac forma *locutionis* loquutus est Adam, hac forma *locutionis* locuti sunt omnes posteri eius usque ad aedificationem turris . . hanc formam *locutionis* hereditati sunt filii Heber — *V. E.* i. 6. 49, 50, 53
qui antiquissima *locutione* sunt usi usque ad suam dispersionem — *V. E.* i. 7. 69
puta dextrae Italiae *locutio* ab ea quae est sinistrae — *V. E.* i. 9. 34
grammatica . . quaedam inalterabilis *locutionis* identitas — *V. E.* i. 9. 96
est enim *z* maxima pars eorum *locutionis* — *V. E.* i. 13. 52
qui Bononienses asserunt pulcriori *locutione* loquentes — *V. E.* i. 15. 5
quod eorum *locutio* . . ad . . suavitatem remaneat temperata — *V. E.* i. 15. 30
simplicissima signa, et morum et habituum et *locutionis* — *V. E.* i. 16. 37
quia *loquutio* vulgaris, in qua et mulierculae communicant — *Ep.* x. 224

logicalis. propositionibus, quae ad exemplum *logicalibus* interseruntur — *M.* i. 12. 14

logicus. quemadmodum tota die *Logici* nostri faciunt — *M.* i. 12. 12

Lombardia. Sinistri . . Romandiola, *Lombardia*, Marchia Trivisiana — *V. E.* i. 10. 53
ut puta . . in *Lombardia* Ferrarienses et Placentini — *V. E.* i. 10. 76
quoddam [*sc.* vulgare] est invenire quod proprium est *Lombardiae*; et sicut est invenire aliquod quod sit proprium *Lombardiae* — *V. E.* i. 19. 7, 9

Lombardus. Romandiolorum [*sc.* variatur lingua] cum *Lombardis*; *Lombardorum* cum Trivisianis et Venetis — *V. E.* i. 10. 68 (*bis*)
garrulitatem, quae proprie *Lombardorum* est — *V. E.* i. 15. 18
Et sicut . . illud [*sc.* vulgare] *Lombardum* . . dicitur — *V. E.* i. 19. 13
qui . . poetati sunt in Italia, ut Siculi . . *Lombardi* — *V. E.* i. 19. 18

longaevus. *longaevus* Tityrus inquit — *Ecl.* ii. 64

longamente* v. *lungiamente
longanimitas. Quod ut gloriosa *longanimitas* foveat et defendat — *Ep.* viii. 141
longe. *Longe* namque ab officio se esse non dubitet, qui — *M.* i. 1. 7
sed importatum per verba *longe* est ab eis — *M.* i. 12. 11
longior. *longior* est via ab A per B in C, quam ab A tantum in C — *M.* i. 14. 25
quam *longiora* tempora variatio rei ad perpendi requirit — *V. E.* i. 9. 75
linea quae est a D ad H est *longior* quam quae est a D ad F — *A. T.* 13. 18
longissimus. non sine *longissima* temporum successione — *V. E.* i. 9. 82
longitudo. pastoribus de sursum sonuit . . non *longitudo* vitae . . sed pax — *M.* i. 4. 21
haec habitabilis extenditur per lineam *longitudinis* a Gadibus — *A. T.* 19. 40
Quae quidem *longitudo* tanta est, ut — *A. T.* 19. 44
oportet terminos praedictae *longitudinis* distare per CLXXX gradus — *A. T.* 19. 49
quia illa figura resultat ex tanta latitudine et *longitudine* — *A. T.* 19. 64
et sic *longitudo* et latitudo non differrent — *A. T.* 19. 67
Longobardus. quod Hadrianus Papa Carolum Magnum sibi et Ecclesiae advocavit, ob iniuriam *Longobardorum* — *M.* iii. 11. 3
ex commistione advenarum *Longobardorum* terrigenis — *V. E.* i. 15. 19
Pone, sanguis *Longobardorum*, coadductam barbariem — *Ep.* v. 50
longus. Cumque . . *longo* tempore inter se disceptatum esset — *M.* ii. 11. 27
aquas ad alterna hinc inde litora per imbricia *longa* distillat — *V. E.* i. 10. 46
post *longum* exilium sola in sua repatrians — *Ep.* iii. 24
protinus *longa* substiterunt suspiria — *Ep.* vii. 17
quamvis *longa* sitis in dubium . . certa . . deflectat — *Ep.* vii. 33
lontano. Fabrutius : 'Lo mio *lontano* gire' — *V. E.* i. 15. 50
'Lo mio *lontano* gire' — *V. E.* ii. 12. 46
loquela. ut qui omnes una eademque *loquela* deserviebant ad opus, ab opere multis diversificati *loquelis* desinerent — *V. E.* i. 7. 48, 50
Solis etenim in uno convenientibus actu eadem *loquela* remansit — *V. E.* i. 7. 53
Cum igitur omnis nostra *loquela* . . sit . . reparata — *V. E.* i. 9. 51
tanquam in perfectiori dulciorique *loquela* [*sc.* lingua *oc*] — *V. E.* i. 10. 24
non solum ad millenam *loquelae* variationem venire contigerit — *V. E.* i. 10. 84
decentiorem atque illustrem Italiae venemur *loquelam* — *V. E.* i. 11. 3
Cumque iis montaninas omnes et rusticanas *loquelas* eicimus — *V. E.* i. 11. 39
Itaque si Tuscanas examinemus *loquelas* — *V. E.* i. 13. 41
vel mutire totaliter eos, vel novam reparare oporteret *loquelam* — *V. E.* i. 13. 51
quod puras nequeunt habere *loquelas* — *V. E.* i. 15. 64
loquela . . necessarium instrumentum nostrae conceptionis — *V. E.* ii. 1. 62
optimis conceptionibus optima *loquela* conveniet — *V. E.* ii. 1. 67
optima *loquela* non convenit nisi in illis in quibus ingenium . . est — *V. E.* ii. 1. 70
non omnibus versificantibus optima *loquela* convenit — *V. E.* ii. 1. 72
loquens *v.* **loquor**
loquor. Namque *locutus* sum in lingua trina — *Canz.* xxi. 41
Mira *loquar*, sed vera tamen — *Ecl.* ii. 40
Potentia etiam intellectiva, de qua *loquor* — *M.* i. 3. 79
qui bona *loquendo* et mala operando credunt alios . . informare — *M.* i. 13. 21
Frustra *loqueris*, cum tu sis alius ab eo quod *loqueris* — *M.* i. 13. 31, 32
qui cum de Miseno mortuo *loqueretur* — *M.* ii. 3. 49
'Eius,' id est Africae, quia de ipsa *loquebatur* — *M.* ii. 3. 91
aliqua duo per se *loquendo*, in quantum duo — *M.* ii. 6. 26
Iovem ad Mercurium de Aenea *loquentem* isto modo — *M.* ii. 7. 80
Boethius in secundo, cum de Romanorum principe *loqueretur* — *M.* ii. 9. 92
cum dicat Apostolus ad Ephesios, *loquens* de Patre — *M.* ii. 13. 16
hoc enim est Ecclesia, *loquens* ad Sponsum quod dicit — *M.* iii. 3. 78
loquens de illo qui vult aliud in scripturis sentire — *M.* iii. 4. 61
in Spiritum Sanctum, qui *loquitur* in illis — *M.* iii. 4. 87

quod Petrus de more ad superficiem *loqueretur*, probat	*M.* iii. 9. 64
cum de duobus gladiis *loquebatur*	*M.* iii. 9. 126
Velut si aureum sigillum *loqueretur*, de se dicens	*M.* iii. 15. 41
soli homini datum est *loqui*.. Non angelis, non inferioribus animalibus necessarium fuit *loqui*	*V. E.* i. 2. 5, 7
Si .. consideramus quid cum *loquimur* intendamus	*V. E.* i. 2. 10
Et si obiciatur de serpente *loquente* ad primam mulierem, vel de asina Balaam, quod *locuti* sint	*V. E.* i. 2. 44, 45
eo quod Ovidius dicit in quinto .. de picis *loquentibus*	*V. E.* i. 2. 54
Et si dicatur quod picae adhuc et aliae aves *loquuntur*	*V. E.* i. 2. 57
quod nituntur imitari nos .. non in quantum *loquimur*	*V. E.* i. 2. 62
Et sic patet soli homini datum fuisse *loqui*	*V. E.* i. 2. 66
Hoc equidem signum est ipsum subiectum nobile de quo *loquimur*	*V. E.* i. 3. 26
Soli homini datum fuit ut *loqueretur*	*V. E.* i. 4. 1
investigandum .. quid primitus *locutus* fuerit	*V. E.* i. 4. 5
mulierem invenitur ante omnes fuisse *locutam*	*V. E.* i. 4. 11
quamquam mulier in scriptis prius inveniatur *locuta*, rationabile tamen est ut hominem prius *locutum* fuisse credamus	*V. E.* i. 4. 19, 20
credimus ipsi Adae prius datum fuisse *loqui*	*V. E.* i. 4. 25
Quod autem prius vox primi *loquentis* sonaverit	*V. E.* i. 4. 27
quod primus *loquens* primo et ante omnia dixisset, *Deus*	*V. E.* i. 4. 42
per viam responsionis hominem primum fuisse *locutum*	*V. E.* i. 4. 45
iam videretur quod Deus *locutus* exstitisset	*V. E.* i. 4. 48
nec propter hoc Deus *locutus* est ipsam quam dicimus locutionem	*V. E.* i. 4. 52
ipsum *loquentem* primum, mox postquam afflatus est ab animante virtute, incunctanter fuisse *locutum*	*V. E.* i. 5. 5, 7
obiciens, quod non oportebat illum *loqui*	*V. E.* i. 5. 17
licet Deus sciret, immo praesciret .. absque locutione conceptum primi *loquentis*, voluit tamen et ipsum *loqui*	*V. E.* i. 5. 25 (*bis*)
qua quidem forma omnis lingua *loquentium* uteretur	*V. E.* i. 6. 46
Hac forma locutionis *locutus* est Adam, hac forma locutionis *locuti* sunt omnes posteri eius usque ad aedificationem	*V. E.* i. 6. 49, 50
idioma illud quod primi *loquentis* labia fabricaverunt	*V. E.* i. 6. 60
tanto rudius nunc barbariusque *loquuntur*[1]	*V. E.* i. 7. 61
Nam alii *oc*, alii *oil*, alii *si* affirmando *loquuntur*[1]	*V. E.* i. 8. 43
loquentes oil .. septemtrionales sunt respectu istorum	*V. E.* i. 8. 57
nam aliter Paduani, et aliter Pisani *loquuntur*[1]	*V. E.* i. 9. 36
et quare vicinius habitantes adhuc discrepant in *loquendo*	*V. E.* i. 9. 37
sermone vario vel diverso cum modernis Papiensibus *loquerentur*	*V. E.* i. 9. 70
qui [*sc.* Marchiani] *Chignamente scate sciate loquuntur*[1]	*V. E.* i. 11. 20
Domus nova, et *Dominus meus*, *loquuntur*[1] [*sc.* Sardi]	*V. E.* i. 11. 47
Sed praestat ad propositum repedare quam frustra *loqui*	*V. E.* i. 12. 43
Sed quamvis terrigenae Apuli *loquantur* obscene communiter, praefulgentes eorum quidam polite *loquuti*[2] sunt	*V. E.* i. 12. 61, 63
Loquuntur[3] Florentini, et dicunt: 'Manichiamo introcque'	*V. E.* i. 13. 17
hi *Deusci* affirmando *loquuntur*[1]	*V. E.* i. 14. 16
mulierem *loquentem* non solum disterminat, sed	*V. E.* i. 14. 23
qui Bononienses asserunt pulcriori locutione *loquentes*	*V. E.* i. 15. 5
sed quomodocunque *loquendo* patrium vulgare deseruit	*V. E.* i. 15. 13
Et vulgare de quo *loquimur* .. suos honore sublimat	*V. E.* i. 17. 16
Hoc nempe videtur esse id de quo *loquimur* vulgare	*V. E.* i. 18. 28
in regiis .. conversantes semper illustri vulgari *loquuntur*[1]	*V. E.* i. 18. 30
quamquam figurate *loquatur*	*V. E.* ii. 4. 76

[1] locuntur *R* [2] locuti *R* [3] Locuntur *R*

loquentem cum quadam suavitate relinquunt [*sc.* pexa] *V. E.* ii. 7. 45
quod ipsa [*sc.* stantia] de qua *loquimur* erit conterminatio *V. E.* ii. 9. 19
ubi ait auctor .. ad Solem *loquens* *Ep.* iv. 46
Similiter differunt in modo *loquendi* *Ep.* x. 210
Horatius .. ubi licentiat aliquando comicos ut tragoedos *loqui* *Ep.* x. 214
Si ad modum *loquendi* [*sc.* respiciamus] *Ep.* x. 223
proprie autem *loquendo* non debet dici nisi *prologus* *Ep.* x. 295
Dionysius de coelesti hierarchia *loquens* *Ep.* x. 406
insinuatur nobis per Apostolum ad Corinthios *loquentem* *Ep.* x. 539
'.. et audivit arcana verba, quae non licet homini *loqui*' *Ep.* x. 544
Si .. propter peccatum *loquentis* oblatrarent *Ep.* x. 559
naturaliter et per se *loquendo* *A. T.* 18. 10
per se *loquendo* *A. T.* 20. 42 *et* 49
Loquebatur equidem in persona Dei ad hominem *A. T.* 22. 13

loquutio *v.* **locutio**

lorica. iuxta monitionem Pauli, fidei *loricam* induens *M.* iii. 1. 22

lotio. negligebant enim manuum *lotionem* *M.* iii. 3. 101

lubricus. quaedam pexa et *lubrica*, quaedam irsuta et reburra .. *lubrica* vero et reburra vocamus illa quae in superfluum sonant *V. E.* ii. 7. 12, 15
nec urbana *lubrica* et reburra, ut *femina* et *corpo* *V. E.* ii. 7. 35

Lucanus. Cuius miraculi *Lucanus* in nono Pharsaliae meminit *M.* ii. 4. 34
cuius *Lucanus* meminit in quarto Pharsaliae *M.* ii. 8. 81
Cuius operis .. *Lucanus* in secundo Pharsaliae memor fuit *M.* ii. 9. 55
De cuius etiam sepultura .. *Lucanus* .. testimonium reddit *M.* ii. 9. 68
Et *Lucanus* in primo: 'Dividitur ferro regnum ..' *M.* ii. 9. 87
Et hoc *Lucanus* in secundo ad exemplum reducit sic *M.* ii. 11. 46
ut *Lucanus* in secundo describit *V. E.* i. 10. 46
regulatos .. poetas, Virgilium .. Statium atque *Lucanum* *V. E.* ii. 6. 81
nam *Lucanus* in nono: 'Iuppiter est .. quocumque moveris' *Ep.* x. 425

Lucas. scriba Christi *Lucas*, qui omnia vera dicit *M.* ii. 9. 100
ut scriba eius *Lucas* testatur *M.* ii. 12. 42
ut *Lucas* in Evangelio suo tradit *M.* ii. 13. 53
Accipiunt etiam illud *Lucae*, quod Petrus dicit Christo *M.* iii. 9. 1
unde *Lucas* incipit superius sic: 'Venit autem dies ..' *M.* iii. 9. 24
unde parum post verba praemissa dicit *Lucas* *M.* iii. 9. 33
Lucas vero scribit Petrum etiam dixisse Christo *M.* iii. 9. 98
Propter quod dicebat *Lucas* ad Theophilum *M.* iii. 9. 137
etsi per *Lucam* habemus relaxationem praecepti *M.* iii. 10. 112

Lucca. 'Fo voto a Dio, che in gassarra eie lo comuno de *Lucca*' *V. E.* i. 13. 24

Lucensis. Bonagiuntam *Lucensem* .. [*sc.* cuius] dicta .. non curialia *V. E.* i. 13. 9
Lucenses: 'Fo voto a Dio, che in gassarra eie lo comuno de Lucca' *V. E.* i. 13. 23

lucido. volentes discretionem aliqualiter *lucidare* illorum *V. E.* i. 1. 8
successiva nostrae progressionis provincia *lucidari* expostulat *V. E.* ii. 7. 3

Lucifer. 'neque Hesperus, neque *Lucifer* sic admirabilis est' *M.* i. 11. 34
de quibus deliciis dicitur contra *Luciferum* per Ezechielem *Ep.* x. 520

lucror. gloriosum populum coronam Orbis totius esse *lucratum* *M.* ii. 11. 67

lucrum. propter non se habere immediate ad *lucrum* .. intentata *M.* i. 1. 30

luctus. significatur nobis conversio animae de *luctu* et miseria peccati *Ep.* x. 151

luculentus. ut sol aestivus qui .. oriens *luculentus* irradiat *M.* ii. 1. 39

ludo. Mopsus in his, dum lenta boves per gramina *ludunt* *Ecl.* i. 18

lugeo. *Qui lugent* affermando esser beati *Purg.* xix. 50
Vos autem qui *lugetis* oppressi, 'animum sublevate ..' *Ep.* v. 69
Romam .. quam nunc cum Ieremia, non *lugendo* post venientes, sed post ipsum dolentes .. *lugere* compellimur *Ep.* viii. 28, 30

lumen. confidens .. de *lumine* Largitoris illius *M.* i. 1. 37

non solum *lumine* rationis humanae patere potest — *M.* ii. 1. 61
ut.. *lumine* rationis postposito, affectu quasi caeci trahantur — *M.* iii. 3. 23
quorum obstinata cupiditas *lumen* rationis extinxit — *M.* iii. 3. 46
propria virtus ascendere non potest, nisi *lumine* divino adiuta — *M.* iii. 16. 51
membra huius [*sc.* curiae] gratioso *lumine* rationis unita sunt — *V. E.* i. 18. 51
Saturabuntur omnes.. in *lumine* radiorum eius — *Ep.* v. 14
Romam urbem, nunc utroque *lumine* destitutam — *Ep.* viii. 143
Patet.. quomodo ratio manifestat divinum *lumen*.. resplendere — *Ep.* x. 410
multa enim per *lumen* intellectuale vidit — *Ep.* x. 579
in Eo salutem qui est principium veritatis et *lumen* — *A. T. init.* 5

luminare. Quaestio igitur praesens, de qua inquisitio futura est, inter duo *luminaria* magna versatur — *M.* iii. 1. 35
Dicunt enim primo.. quod Deus fecit duo magna *luminaria*, *luminare* maius, et *luminare* minus — *M.* iii. 4. 12 (*bis*), 13
Luna, quae est *luminare* minus — *M.* iii. 4. 18
illa duo *luminaria* typice importare duo haec regimina — *M.* iii. 4. 94
Nam illa duo *luminaria* producta sunt die quarto — *M.* iii. 4. 105
ut.. ibi splendor minoris *luminaris* illustret — *Ep.* v. 170

luna. quemadmodum *Luna*.. non habet lucem, nisi prout recipit a Sole — *M.* iii. 4. 17
licet *Luna* non habeat lucem abundanter, nisi ut a Sole recipit, non .. sequitur, quod ipsa *Luna* sit a Sole — *M.* iii. 4. 130, 132
aliud est esse ipsius *Lunae*, aliud virtus eius, et aliud operari — *M.* iii. 4. 134
Quantum est ad esse, nullo modo *Luna* dependet a Sole — *M.* iii. 4. 136
sic: *Luna* recipit lucem a Sole, qui est regimen spirituale; regimen temporale est *Luna* — *M.* iii. 4. 156, 158
sicut coelum *lunae* movetur propter aliquam partem sui — *Ep.* x. 474
Et quod dico de coelo *lunae*, intelligendum est de omnibus — *Ep.* x. 481
Aqua videtur maxime sequi motum *Lunae*.. cum igitur orbis *Lunae* sit excentricus, rationabile videtur quod aqua in sua sphaera excentricitatem imitetur orbis *Lunae* — *A. T.* 7. 2, 4, 6
sicut per eclipsim *Lunae* compertum est ab *astrologis* — *A. T.* 19. 48
eclipsis solis duxit in cognitionem interpositionis *lunae* — *A. T.* 20. 28
Non in coelum *lunae* [*sc.* reducendus est] — *A. T.* 20. 59
cum organum suae virtutis sive influentiae sit ipsa *luna* — *A. T.* 20. 61
Si haec virtus elevandi fuisset in *luna* — *A. T.* 20. 69
cum dicitur quod aqua est corpus imitabile orbis *lunae* — *A. T.* 23. 50
quod debeat esse excentrica, cum orbis *lunae* sit excentricus — *A. T.* 23. 52

Lunensis. praeter *Lunensem* pontificem, omnes alii contestantur — *Ep.* viii. 112

***lungiamente* (*longamente*).** 'Amor, che *longamente*[1] m' hai menato' — *V. E.* i. 12. 14
'Amor, che *lungiamente* m' hai menato' — *V. E.* ii. 5. 44

luo. quae commiseras tu, animalia coelique terraeque iam *luerant* — *V. E.* i. 7. 16
confusioni.. quae *luit* delictum in aedificatione Babel — *V. E.* i. 9. 19
parvulos.. peccata patrum *luere* destinatos — *Ep.* vi. 114
Amata.. quae.. male ausa *luendo*, laqueo se suspendit — *Ep.* vii. 152

lux. *Te lucis ante* sì devotamente Le uscì di bocca — *Purg.* viii. 13
coaequatam semper *lucem* diurnam noctis tenebris habentes — *M.* i. 14. 48
naturalis amor.. *lucem* correctionis effundere mavult — *M.* ii. 1. 40
quemadmodum Luna.. non habet *lucem*, nisi prout recipit a Sole — *M.* iii. 4. 18
licet Luna non habeat *lucem* abundanter, nisi ut a Sole recipit — *M.* iii. 4. 131
Habet enim aliquam *lucem* ex se — *M.* iii. 4. 141
recipit aliquid a Sole, quia *lucem* abundantem — *M.* iii. 4. 144
ut virtuosius operetur [*sc.* regnum temporale] per *lucem* gratiae — *M.* iii. 4. 150
procedit enim sic: Luna recipit *lucem* a Sole — *M.* iii. 4. 156
Nam in extremitate maioris, ponunt *lucem* — *M.* iii. 4. 161

[1] lungiamente *R*

ut *luce* paternae gratiae illustratus .. irradiet — *M.* iii. 16. 137
sane mentis oculis *lux* dulcis consolationis exoritur — *Ep.* ii. 30
Lux nostra de sursum esse asseruit .. officium — *Ep.* v. 158
quem Clemens .. *luce* Apostolicae benedictionis illuminat — *Ep.* v. 168
in coelo illo quod .. de luce recipit affluentius — *Ep.* x. 441
Quod autem de divina *luce* plus recipiat, potest probari per duo — *Ep.* x. 453
illud coelum .. magis de *luce* divina recipit — *Ep.* x. 470
manifestum est quod coelum primum magis recipit de *luce* Primi — *Ep.* x. 492
cum dicit *in illo coelo quod plus de luce Dei recipit* — *Ep.* x. 508
Videmus in eo differentiam in magnitudine stellarum et in *luce* — *A. T.* 21. 21

luxuries. per universalem familiae tuae *luxuriem* et trucitatem — *V. E.* i. 7. 12

LXVII *v.* **sexaginta septem**

M

Macedo. Alexander rex *Macedo* — *M.* ii. 9. 62
'.. Cum tibi sacrato *Macedo* servitur in antro' — *M.* ii. 9. 74

maculo. Caucason Hyrcanae *maculent* quod sanguine tigres — *Ecl.* ii. 22

madonna. '*Madonna*, dir vi voglio' — *V. E.* i. 12. 67
'*Madonna*, il fermo core' — *V. E.* i. 15. 48

Maenala (Maenalus). Pascua sunt ignota tibi, quae *Maenalus* alto Vertice declivi celator solis inumbrat — *Ecl.* i. 11
Et refluant undae, frondes et *Maenala* nutent — *Ecl.* i. 23

magara. Hoc omnes qui *magara* dicunt .. habet — *V. E.* i. 14. 26

magis. Ridebam, Mopse; *magis* et *magis* ille premebat — *Ecl.* i. 7 (*bis*)
et sic non recipit [*sc.* iustitia] *magis* et minus — *M.* i. 11. 18
recipiunt tamen *magis* et minus .. secundum quod *magis* et minus in subiectis de contrariis admiscetur — *M.* i. 11. 24, 27
cum diremtio universalis litigii *magis* Deo sit curae quam — *M.* ii. 9. 4
multas esse .. et *magis* nobiles et *magis* delitiosas et regiones et urbes quam Thusciam et Florentiam — *V. E.* i. 6. 33, 34
non solum ad millenam .. variationem .. sed etiam ad *magis* ultra — *V. E.* i. 10. 85
nam visibiles *magis* dicuntur et minus, secundum quod — *V. E.* i. 16. 17
ut dignitates inter se comparentur secundum *magis* et minus — *V. E.* ii. 2. 30
illa videntur nobiliora esse quae conditori suo *magis* honoris afferunt: sed cantiones *magis* afferunt .. quam ballatae — *V. E.* ii. 3. 37, 38
quia *magis*[1] sermone et arte regulari poetati sunt — *V. E.* ii. 4. 22
clarius *magis*que sursum superbire videtur — *V. E.* ii. 5. 55
propter quod causa prima est *magis* causa — *Ep.* x. 379
Quod autem subicit de *magis et minus*, habet veritatem — *Ep.* x. 432
manifestum est quod illud coelum quod *magis* habet rationem causae, *magis* de luce divina recipit — *Ep.* x. 469 (*bis*)
quod coelum primum *magis* recipit de luce Primi — *Ep.* x. 492
Sed tunc arguetur *magis* et quaeritur — *A. T.* 21. 52

His quoque locis: **M. i.** 6. 8 (sed *magis* e converso), 18 (multo *magis*); 11. 113 (tanto *magis* .. quanto), 130 (tanto *magis* .. quia), 133–134 (quanto *magis* .. tanto *magis*); 12. 80 (non .. sed *magis*); **ii.** 12. 40 (*magis* .. quam); **iii.** 3. 3 (*magis* .. quam), 20; 8. 35; **V.E. i.** 6. 22 (*magis* quam); 9. 64 (multo *magis* .. quam); 10. 31; 15. 26 (multo *magis*); 16. 46 (*magis* .. quam), 49 (*magis* .. quam), 54 (*magis* quam), 56 (*magis* .. quam), **ii.** 1. 6, 29 (Multo *magis* .. quam); 4. 6 (*magis* quam); 5. 20; 8. 31 (*magis*, immo prorsus .. quam); **Ep.** vi. 83; x. 71 (*magis*, quam), 352 (*in aliqua* parte *magis*, et *in aliqua minus*), '514'

[1] magni *R*

(tanto .. quanto *magis*); **A.T.** 1. 4 (*magis* quam); 4. 5 (propter *magis* propinquare); 15. 16 (multo *magis*); 20. 51 (*magis* .. quam), 67 (propter *magis* appropinquare), 70 (*magis* .. quam); 21. 6 (*magis* .. quam); 23. 31

magister. ut *Magister* sex principiorum recte ait — *M.* i. 11. 23
licet *Magister* contrarium dixerit in quarto — *M.* iii. 7. 36
Hoc est quod *magister* noster Horatius praecipit — *V. E.* ii. 4. 33
sapidus [*sc.* gradus] .. rigidorum scholarium vel *magistrorum* — *V. E.* ii. 6. 36
sicut *magister* sapientum in principio *Physicorum* testatur — *V. E.* ii. 10. 8

magistratus. '.. *Magistratus* .. maxime laudem capere studuerunt, si ..' — *M.* ii. 5. 62
Et vulgare .. sublimatum est *magistratu* et potestate .. *Magistratu* quidem sublimatum videtur, cum — *V. E.* i. 17. 16, 18

magistro. viros appellamus illustres .. quia excellenter *magistrati* excellenter *magistrent*, ut Seneca et Numa Pompilius — *V. E.* i. 17. 13, 14

magnalia. haec tria, salus .. Venus, virtus, apparent esse illa *magnalia* — *V. E.* ii. 2. 73
Quod si *magnalia* gloriosi Alcidae recensuisses — *Ep.* vii. 116
Ibique *magnalia* vestra vidi, vidi beneficia simul et tetigi — *Ep.* x. 13

magnanimitas. quaedam *magnanimitatis* sunt opera, quaedam fumi — *V. E.* ii. 7. 18

magnanimus. Et hunc *magnanimum* Poeta commendat in sexto — *M.* ii. 5. 109
donec instanter *magnanimus* vitae principium impedivit — *Ep.* vii. 120

magnas. quid [*sc.* personant] aliorum *magnatum* tibiae? — *V. E.* i. 12. 40
Nonne domestici sui [*sc.* vulgaris] reges, marchiones, et comites, et *magnates*, quoslibet fama vincunt? — *V. E.* i. 17. 34

magnes. per modum attractionis, ut *magnes* attrahit ferrum — *A. T.* 21. 43

magnificentia. exigit enim *magnificentia* magna potentes — *V. E.* ii. 1. 38
discretio marchionis Estensis et sua magnificentia praeparata — *V. E.* ii. 6. 43
quando *magnificentia* sua .. me sibi .. fecit esse subditum — *Ep.* ii. 6
ad conspectum *Magnificentiae* vestrae — *Ep.* iii. 6
Inclyta vestrae *Magnificentiae* laus — *Ep.* x. 1
spero de *magnificentia* vestra, ut alias habeatur .. facultas — *Ep.* x. 603

magnificus. *Magnifico* atque victorioso domino, domino Kani Grandi de Scala — *Ep.* x. *tit.* 1

magnitudo. quemadmodum solem pedalis *magnitudinis* arbitratur — *Ep.* x. 44
Videmus in eo differentiam in *magnitudine* stellarum et in luce — *A. T.* 21. 20

magnus. Verba gregis *magni* tacitus concepit alumni — *Ecl.* ii. 89
magnam dierum et noctium inaequalitatem patientes — *M.* i. 14. 44
Electra scilicet, nata *magni* nominis regis Atlantis — *M.* ii. 3. 69
Quaestio igitur praesens .. inter duo luminaria *magna* versatur — *M.* iii. 1. 36
quod Deus fecit duo *magna* luminaria — *M.* iii. 4. 12
quod Hadrianus Papa Carolum *Magnum* sibi et Ecclesiae advocavit — *M.* iii. 11. 2
exigit enim magnificentia *magna* potentes — *V. E.* ii. 1. 38
ut quaedam [*sc.* dignitates] *magnae* .. quaedam maximae sint — *V. E.* ii. 2. 31
Differunt tamen a *magnis* poetis, hoc est regularibus, quia *magni*[1] sermone et arte regulari poetati sunt; hi vero casu — *V. E.* ii. 4. 21, 22
in *magnis* operibus, quaedam magnanimitatis sunt opera — *V. E.* ii. 7. 17
in dictamine *magno* sufficit unicum pentasyllabum .. conseri — *V. E.* ii. 12. 52
Iohannes .. qui vestigia *magni* genitoris observans — *Ep.* vii. 97
multa quaerentur quae *magnam* habent utilitatem et delectationem — *Ep.* x. 621

magus. *Magi* Pharaonis, naturalibus principiis artificiose utentes — *M.* ii. 4. 12
Adsumunt etiam de litera Matthaei *Magorum* oblationem — *M.* iii. 7. 2

mai v. giammai

maiestas. inhaerere tantorum principum *maiestati* conati sunt — *V. E.* i. 12. 27
cum sit Caesar, et *maiestas* eius de fonte defluat pietatis — *Ep.* v. 38
velut decet imperatoriam *maiestatem* benignissimum vidi — *Ep.* vii. 40

[1] magni *R* magis *M*

maior. cum *maiore* fiducia suae tranquillitatis — *M.* i. 5. 55
ad conclusionem operativam recipit *maiorem* propositionem — *M.* i. 14. 59
virtutis videlicet propriae, vel *maiorum* — *M.* ii. 3. 15
duas nobilitates .. propriam scilicet, et *maiorum* — *M.* ii. 3. 20
'.. quo iustior alter Nec .. fuit, nec bello *maior* et armis' — *M.* ii. 3. 47
'.. *maiores* nostri ab aratro duxerunt Cincinnatum ..' — *M.* ii. 5. 87
duo magna luminaria, luminare *maius*, et luminare minus — *M.* iii. 4. 12
quia praedicatum in conclusione non est extremitas *maioris* — *M.* iii. 4. 155
Nam in extremitate *maioris*, ponunt lucem — *M.* iii. 4. 160
aliud est praedicatum conclusionis et aliud *maior* extremitas — *M.* iii. 5. 20
multi enim sunt *maiores* natu, qui .. praeceduntur a minoribus — *M.* iii. 5. 32
Nam aliud est Deus, quod subicitur in *maiori* — *M.* iii. 7. 21
dicendum ad hoc per distinctionem contra *maiorem* syllogismi — *M.* iii. 8. 16
Minorem concedo, *maiorem* vero non sine distinctione — *M.* iii. 8. 23
Maior propositio .. declarata est in terminis — *M.* iii. 13. 38
cum .. *maior* pars Europam colentium hoc abhorreat — *M.* iii. 14. 60
ipso distinguente qui *maiora* distinxit — *V. E.* i. 4. 63
Petramala .. est .. patria *maiori* parti filiorum Adam — *V. E.* i. 6. 10
quid *maioris* potestatis est, quam quod .. versare potest .. ? — *V. E.* i. 17. 27
ut quaedam [*sc.* dignitates] magnae, quaedam *maiores* .. sint — *V. E.* ii. 2. 31
ut dignius dicamus quod *maioribus* .. dignum est — *V. E.* ii. 2. 37
in quolibet istorum quaedam sunt *maiora*, quaedam maxima — *V. E.* ii. 2. 58
ut : *Piget me cunctis pietate maiore*[1] *quicumque .. revisunt* — *V. E.* ii. 6. 37
Maior et minor propositio .. relinquantur — *Ep.* iv. 37
'.. Par labor atque metus pretio *maiore* petuntur' — *Ep.* vii. 85
Maior principalis syllogismi videbatur patere per ea — *A. T.* 3. 13
Maior et minor principalis syllogismi .. dimittebantur — *A. T.* 4. 11
Maior vero huius demonstrationis demonstratur in theorematibus — *A. T.* 15. 19
unum hemisphaerium erit *maioris* quantitatis quam alterum — *A. T.* 16. 23
Cum ergo *maioris* quantitatis terrae sit *maior* virtus ponderis, hemisphaerium *maius* per virtutem sui ponderis praevalentem impellet hemisphaerium minus — *A. T.* 16. 27, 28, 29
propositio *maior* principalis — *A. T.* 17. 2
ut .. *maiora* se relinquant [*sc.* homines] — *A. T.* 22. 5
v. **Strata Maior**

maiores *v.* **maior**

Maius. Scriptum .. XIV Kal. *Maias* MCCCXI — *Ep.* vii. 192

malachoth. *Superillustrans .. Felices ignes horum malachoth* — *Par.* vii. 3

Malaspina. Scribit Dantes domino Moroello Marchioni *Malaspinae* — *Ep.* iii. *tit.* 2

male. Quae *male* gliscentem timide fugere Pyreneum — *Ecl.* ii. 66
Philosophus, cum dicebat : Entia nolunt *male* disponi — *M.* i. 10. 29
sicut exhibitio facta de *male* acquisito est eleemosyna — *M.* ii. 6. 64
Redeant unde venerunt : venerunt bene, redeunt *male*, quia bene data et *male* possessa sunt — *M.* ii. 12. 17
ut *male* affecti .. affectu quasi caeci trahantur — *M.* iii. 3. 22
Dicimus ergo quod forte non *male* opinantur qui — *V. E.* i. 15. 3
cum *male* [*sc.* meruit] .. ad mali [*sc.* dignitatem profectus est] — *V. E.* ii. 2. 16
ut .. quidam *male*, quidam peius, quidam pessime mereantur — *V. E.* ii. 2. 24
si *male* ausa rependere vobis terrori non est — *Ep.* vi. 56
O *male* concordes ! — *Ep.* vi. 78
Amata .. quae .. *male* ausa luendo, laqueo se suspendit — *Ep.* vii. 152
regi non suo iura non sua pro *male* agenda potestate pacisci — *Ep.* vii. 169
quod, *male* usi libertate arbitrii, eligere maluistis — *Ep.* viii. 40

[1] maiorem *R*

qui Prophetae ostensi sunt, *male* versi ad templum — *Ep.* viii. 53
In quo quidem duo ridenda et *male* praeconsiliata sunt, Pater; dico *male* praeconsiliata per illos qui talia expresserunt — *Ep.* ix. 21, 22
gloriam suam quantumcumque *male* viventibus manifestat — *Ep.* x. 568

maledictio. Propter quod proverbialiter dicitur illa *maledictio*: 'Parem habeas in domo' — *M.* i. 5. 37

malesanus. Quantum in noctis tenebris *malesanae* mentis pedes oberrent ante oculos pennatorum — *Ep.* vi. 143

malesuadus. qui *malesuada* fame urgente .. proruperunt — *Ep.* vi. 128

malignans. qui, percutiens *malignantes*, in ore gladii perdet eos — *Ep.* v. 32
tyrannis .. quotidie *malignantium* cohortando superbiam — *Ep.* vii. 79

maligne. veritatem .. quam Pharisaei .. *maligne* reflectere conabantur — *Ep.* viii. 80

malleus. quemadmodum *malleus* in sola virtute fabri operatur — *M.* iii. 6. 35

malo. naturalis amor .. lucem correctionis effundere *mavult* — *M.* ii. 1. 40
e vita liber decedere *maluit* quam sine libertate manere in illa — *M.* ii. 5. 139
misera miserum venire *maluisti* ad equum — *V. E.* i. 7. 19
in rebellionis vesaniam *maluistis* insurgere — *Ep.* vi. 35
astronomi .. necessarium asserunt, quod .. eligere *maluistis* — *Ep.* viii. 41

malum *v.* **malus** *adi.*

malus *adi.* Nec dicit ipsa: *Malum* est de ipso — *Canz.* xxi. 22
quamquam *mala* coenula turbet — *Ecl.* i. 10
malum autem pluralitas principatuum, unus ergo Princeps — *M.* i. 10. 29
primo res apprehenditur, deinde .. bona vel *mala* iudicatur — *M.* i. 12. 20
Quod in politia obliqua bonus homo est *malus* civis — *M.* i. 12. 69
qui bona loquendo et *mala* operando credunt alios .. informare — *M.* i. 13. 21
cum .. omne quod Deo et Naturae displicet sit *malum* — *M.* i. 14. 14
fieri per unum est bonum, per plura simpliciter *malum* — *M.* i. 14. 18
multa esse [*sc.* videtur esse radix], eius quod est esse *malum* — *M.* i. 15. 15
ex parte boni ponebat unum, ex parte vero *mali* plura — *M.* i. 15. 18
'In memoria aeterna erit iustus, ab auditione *mala* non timebit' — *M.* iii. 1. 33
secundum ipsam [*sc.* virtutem] bonum et *malum* hominem iudicamus — *V. E.* i. 16. 32
legem secundum quam dicitur civis bonus et *malus* — *V. E.* i. 16. 35
cum male [*sc.* meruit] .. ad *mali* [*sc.* dignitatem profectus est] — *V. E.* ii. 2. 17
'Qui oriri solem suum facit super bonos et *malos* ..' — *Ep.* x. 564
omnis opinio quae contradicit sensui est *mala* opinio — *A. T.* 5. 2
ergo est *mala* opinio — *A. T.* 5. 4
omnis opinio quae contradicit sensui est *mala* opinio — *A. T.* 23. 26

malus *n.* dicendo, quod ascendendo *malum* vident eos [*sc.* montes] — *A. T.* 5. 10

mamma. nec puerilia propter sui simplicitatem, ut *mamma* et *babbo* — *V. E.* ii. 7. 31

mandatum. 'Quare et vos transgredimini *mandatum* Dei .. ?' — *M.* iii. 3. 103
nuncius, portans *mandatum* Domini expressum — *M.* iii. 6. 21
intendimus .. quibuscumque vestris obedire *mandatis* — *Ep.* i. 72

mando. Testamentum, quod 'in aeternum *mandatum* est' — *M.* iii. 3. 77
aliqua vidisse divinitus oblivionique *mandasse* — *Ep.* x. 562

maneo. e vita liber decedere maluit quam sine libertate *manere* in illa — *M.* ii. 5. 139
ergo potentiae sensitivae, *manente* organo .. reservantur — *Ep.* iv. 30

maneries. quoniam perplures eorum *maneries* inveniri posse videmus — *V. E.* ii. 7. 7

Manfredus. Federicus Caesar et .. *Manfredus* .. humana secuti sunt — *V. E.* i. 12. 21

manica. vos .. in compedibus adstrictos et *manicis* — *Ep.* vi. 150

manichiamo. Loquuntur Florentini, et dicunt: '*Manichiamo* introcque[1]' — *V. E.* i. 13. 19

manifestatio. 'solutio argumenti est erroris *manifestatio*' — *M.* iii. 4. 26
expositio literae .. est .. formae operis *manifestatio* — *Ep.* x. 286

[1] introque *R*

manifeste. ut *manifeste* per superiora in isto capitulo est probatum — *M.* ii. 6. 10
ut *manifeste* apparet eorum dicta perspicientibus — *V. E.* i. 12. 65
ut *manifeste* apparet — *V. E.* ii. 5. 21

manifestissimus. in quod quidquid probandum est, resolvatur, tanquam in *manifestissimam* veritatem — *M.* i. 4. 44
in rebus *manifestissimis* probationes adducere — *M.* iii. 14. 62
in hanc Dei *manifestissimam* voluntatem — *Ep.* vi. 20
ut *manifestissimum* esse debet omnibus in philosophia nutritis — *A. T.* 21. 23

manifesto. *manifestandum* est hoc quod dicitur — *M.* ii. 6. 16
in quibus *manifestandis* non solum hoc apparebit — *M.* ii. 11. 3
veritas magis *manifestanda* fuit ad ignorantiam tollendam — *M.* iii. 3. 3
In quo satis aperte intentio Christi *manifestatur* — *M.* iii. 9. 43
daemones ad *manifestandam* inter se perfidiam suam — *V. E.* i. 2. 28
Quod autem ubique resplendeat, ratio et auctoritas *manifestat* — *Ep.* x. 354
Patet .. quomodo ratio *manifestat* divinum lumen .. resplendere — *Ep.* x. 409
gloriam suam quantumcumque male viventibus *manifestat* — *Ep.* x. 568
et id flumina ad illa descendentia *manifestant* — *A. T.* 15. 19

manifestus. veritas .. ex veritate alicuius principii fit *manifesta* — *M.* i. 2. 18
manifestum est, quod materia praesens .. ordinatur — *M.* i. 2. 40
principium, per quod omnia .. erunt *manifesta* sufficienter — *M.* i. 2. 53
quae autem sit illa, *manifestum* fiet, si — *M.* i. 3. 37
Unde *manifestum* est, quod pax universalis est optimum — *M.* i. 4. 16
ut omnibus *manifestum* esse potest — *M.* i. 4. 31
ut per ea quae dicta sunt .. satis est *manifestum* — *M.* i. 6. 24
et hoc est de se *manifestum* — *M.* i. 7. 7
Prima *manifesta* est, si .. consideretur — *M.* i. 11. 118
Hoc erit *manifestum*, si principium pateat — *M.* i. 12. 3
Hoc viso, iterum *manifestum* esse potest, quod .. est — *M.* i. 12. 38
ut *manifestum* est de se — *M.* i. 14. 14
Manifestum est quod longior est via ab A per B in C — *M.* i. 14. 24
manifestum est ipsam consistere in aliquo uno — *M.* i. 15. 29
si ex *manifestis* signis .. ius illius populi .. quaeratur — *M.* ii. 2. 68
cera impressa de illo .. tradit notitiam *manifestam* — *M.* ii. 2. 75
de intentione .. nihil *manifestum* est .. nisi per signa — *M.* ii. 5. 44
Quae conclusio, ut ex omnibus *manifestis* illata sit — *M.* ii. 6. 15
satis est *manifestum* quod fuerit Roma — *M.* ii. 7. 65
divinum iudicium in rebus quandoque hominibus est *manifestum*, quandoque occultum. Et *manifestum* potest esse dupliciter — *M.* ii. 8. 4, 6
quod erit *manifestum*, si considerentur athletae — *M.* ii. 9. 14
Ex quibus omnibus *manifestum* est quod .. praevaluit — *M.* ii. 9. 106
Iam satis *manifestum* est .. de iure adquiri — *M.* ii. 10. 92
Et iam *manifestum* est quod .. per duellum adquisivit — *M.* ii. 11. 77
Et iam sufficienter *manifestum* esse arbitror .. adscivisse — *M.* ii. 13. 63
Manifestum est quod Deus finem naturae vult — *M.* iii. 2. 30
ut in eius eclipsi *manifestum* est — *M.* iii. 4. 142
Quod si ita est, *manifestum* est, quod nullis princeps potest — *M.* iii. 7. 47
Cum ergo ita sit, *manifestum* est quod non absolute sumenda est — *M.* iii. 8. 50
manifestum est quod .. scindere Imperium non licet — *M.* iii. 10. 68
Quod .. sit contra ius humanum, ex superioribus est *manifestum* — *M.* iii. 10. 72
manifestum est quod .. habent reponi — *M.* iii. 12. 54
manifestum est quod ei natura legem non dedit — *M.* iii. 14. 25
per ea quae superius *manifesta* sunt, patet sufficienter — *M.* iii. 14. 55
ut ex praemissis *manifestum* est — *V. E.* i. 4. 2
manifestum est quod bona dignis .. convenient — *V. E.* ii. 1. 60
manifestum est ut dignitates inter se comparentur — *V. E.* ii. 2. 28

manifestum est quod optima optimis .. digna sint — *V. E.* ii. 2. 39
manifestum est quod .. reservatur — *Ep.* iv. 34
per *manifestam* orbitam Crucifixi .. regere negligentes — *Ep.* viii. 43
Hocne meruit innocentia *manifesta* quibuslibet? — *Ep.* ix. 30
His visis, *manifestum* est quod duplex oportet esse *subiectum* — *Ep.* x. 162
manifestum est quod hac in parte talis status est subiectum — *Ep.* x. 236
manifestum est in hac parte hoc subiectum contrahi — *Ep.* x. 243
manifestum est quod id habet esse ab aliquo — *Ep.* x. 365
Quod autem subicit .. habet veritatem in *manifesto* — *Ep.* x. 433
manifestum est quod .. magis de luce divina recipit — *Ep.* x. 468
manifestum est quod .. magis recipit de luce Primi — *Ep.* x. 491
Manifestum sit omnibus vobis, quod .. quaestio .. exorta est — *A. T.* 1. 1
Maior et minor .. quasi *manifestae* dimittebantur — *A. T.* 4. 12
ut subtiliter inspicienti satis *manifestum* est — *A. T.* 10. 11
Consequentia .. est *manifesta* per locum — *A. T.* 10. 14
manifestum est quod diversa ratio gravitatis erit — *A. T.* 12. 52
manifestum est quod linea .. est longior — *A. T.* 13. 17
sicut *manifestum* esse potest etiam mulieribus — *A. T.* 19. 69
manifestum est, quod virtus elevans est illis stellis — *A. T.* 21. 40

Manlius. 'In summo custos Tarpeiae *Manlius* arcis Stabat pro templo, et Capitolia celsa tenebat ..' — *M.* ii. 4. 53

mano. ex quibus Ecclesiae *manat* auctoritas — *M.* iii. 3. 114
per quam virtus haec ad Ecclesiam *manare* potuisset — *M.* iii. 14. 8
ad terram lacte ac melle *manantem* perducens — *Ep.* v. 22

mansio. stantia, hoc est *mansio* capax sive receptaculum, totius artis — *V. E.* ii. 9. 12

mansuetudo. hoc enim Scriba *mansuetudinis* Christi testari dignatus est — *M.* i. 16. 16

mansuetus. liber cursus voluntatis in actum, quem suis leges *mansuetis* expediunt — *Ep.* vi. 162

Mantua. ut Sordellus de *Mantua* sua ostendit — *V. E.* i. 15. 9
existente me *Mantuae*, quaestio quaedam exorta est — *A. T.* 1. 2

Mantuanus. Gottus *Mantuanus*, qui suas multas et bonas cantiones nobis oretenus intimavit — *V. E.* ii. 13. 27

manus. *Manibus o date lilia plenis* — *Purg.* xxx. 21
Hanc ego praestolor *manibus* mulgere paratis — *Ecl.* i. 63
finis .. ad quem *manum* totam [*sc.* natura producit] — *M.* i. 3. 9
plus persuaserunt *manus* Iacob, quam verba — *M.* i. 13. 23
cum deinde *manum* errantem .. cremari adspiciebat — *M.* ii. 5. 123
negligebant enim *manuum* lotionem — *M.* iii. 3. 101
'.. et aridam fundaverunt *manus* eius' — *M.* iii. 15. 38
ut .. nos ipsos in paternas *manus* vestras exhiberemus in totum — *Ep.* i. 53
'.. et aridam fundaverunt *manus* eius' — *Ep.* v. 116
urbem .. in *manus* alienorum tradi finaliter .. cernetis — *Ep.* vi. 118
cum pedes tuos *manus* meae tractarunt — *Ep.* vii. 42

Marchia (Marca). Et dextri regiones sunt Apulia .. et Ianuensis *Marchia*. Sinistri autem, pars Apuliae, *Marca*[1] Anconitana, Romandiola, Lombardia, *Marchia* Trivisiana, cum Venetiis — *V. E.* i. 10. 51, 52, 53
Post hos incolas Anconitanae *Marchiae* decerpamus — *V. E.* i. 11. 18
qui .. poetati sunt in Italia, ut .. utriusque *Marchiae* viri — *V. E.* i. 19. 19

Marchianus. finitimorum .. qui Romani et *Marchiani* sunt — *V. E.* i. 12. 58

marchio. quid cornua Iohannis et Azzonis *marchionum* potentum? — *V. E.* i. 12. 39
Nonne domestici sui [*sc.* vulgaris] reges, *marchiones*, et comites, et magnates, quoslibet fama vincunt? — *V. E.* i. 17. 33
ut: *Laudabilis discretio marchionis Estensis* — *V. E.* ii. 6. 42

[1] Marchia *R*

Scribit Dantes domino Moroello *Marchioni* Malaspinae — *Ep.* iii. *tit.* 1
Italiae regibus . . nec non . . *marchionibus* . . atque populis — *Ep.* v. *tit.* 3

Marcus. severissimi verae libertatis auctoris *Marci* Catonis — *M.* ii. 5. 134
'Non enim alia in causa *Marcus* Cato fuit, alia caeteri . .' — *M.* ii. 5. 160
Et hoc etiam contestatur *Marcus* — *M.* iii. 9. 98

mare. transitum *maris* Asiam ab Europa dirimentis — *M.* ii. 9. 52
'. . Qui *mare*, qui terras omni ditione tenerent' — *M.* ii. 9. 86
'. . Quae *mare*, quae terras, quae totum possidet orbem . .' — *M.* ii. 9. 89
tunica subcinxit se (erat enim nudus), et misit se in *mare* — *M.* iii. 9. 119
'Quonium ipsius est *mare*, et ipse fecit illud . .' — *M.* iii. 15. 37
pars scindere rupes, pars *mari*, pars terra, vehere intendebant — *V. E.* i. 7. 44
multa per eadem vocabula nominare videntur, ut . . *mare* — *V. E.* i. 8. 49
promontorium illud Italiae qua sinus Adriatici *maris* incipit — *V. E.* i. 8. 56
ab occidente Anglico *mari* vallati sunt — *V. E.* i. 8. 61
Dextrum quidem latus Tyrrenum *mare* grundatorium habet — *V. E.* i. 10. 48
nec insulae Tyrreni *maris*, videlicet Sicilia et Sardinia — *V. E.* i. 10. 56
Qui bibitis fluenta eius eiusque *maria* navigatis — *Ep.* v. 105
'Dei est *mare*, et ipse fecit illud . .' — *Ep.* v. 114
aquila . . quae . . vasta *maria* quondam transvolando despexit — *Ep.* vi. 84
nautarum, qui vident, in *mari* existentes, montes sub se — *A. T.* 5. 8
quod terra valde inferior sit et depressa a dorso *maris* — *A. T.* 5. 13
cum *mare* sit principium omnium aquarum . . si *mare* non esset altius quam terra, non moveretur aqua ad ipsam terram — *A. T.* 6. 10, 12
ut patet in accessu et recessu *maris* — *A. T.* 7. 3
videmus, per totam terram flumina descendere ad *mare* — *A. T.* 8. 8
si . . non essent altiora ipsa superficie *maris* — *A. T.* 8. 12
terram . . esse ubique altiorem totali superficie *maris* — *A. T.* 9. 6
omnia littora, tam ipsius Amphitritis, quam *marium* mediterraneorum, supereminent superficiei contingentis *maris* — *A. T.* 15. 6, 8
cum centrum mundi sit centrum *maris* . . et superficies littorales sint partes totalis superficiei *maris* — *A. T.* 15. 11, 13
quod littora omnia sint supereminentia toti *mari* — *A. T.* 15. 16
quia *mare* sit altius quam ipsa terra — *A. T.* 23. 29

margo. Perpetuis undis a summo *margine* ripas Rorans alveolus — *Ecl.* i. 15
nec metis Italiae nec tricornis Europae *margine* coarctatur — *Ep.* vii. 55
de palaestra . . undique ab Oceani *margine* circumspecta — *Ep.* viii. 184

Maria. e poi cominciò: *Ave*, *Maria*, cantando — *Par.* iii. 122
Cantando: *Ave Maria*, *gratia plena* — *Par.* xxxii. 95

Maritima. Nicholao . . in Tuscia, Romaniola, et *Maritima* . . Paciario — *Ep.* i. *tit.* 5

marmor. '. . vivos ducent de *marmore* vultus . .' — *M.* ii. 7. 72

Maro. Tunc plerique . . cum *Marone* cantabant — *Ep.* vii. 23

Marsilia. Folquetus de *Marsilia*: 'Tan m'abellis l'amoros pensamen' — *V. E.* ii. 6. 58

mate. nec puerilia propter sui simplicitatem, ut . . *mate* et *pate* — *V. E.* ii. 7. 32

mater. capellae, Quas concepturis dedimus nos *matribus* hircos — *Ecl.* i. 47
Secunda, Dido fuit, regina et *mater* Carthaginensium in Africa — *M.* ii. 3. 102
Tertia, Lavinia fuit, Albanorum Romanorumque *mater* — *M.* ii. 3. 109
nasci voluit de Virgine *Matre* — *M.* ii. 12. 44
alii quos credo zelo solo *matris* Ecclesiae promoveri — *M.* iii. 3. 42
impietatis filii, qui . . *matrem* prostituunt — *M.* iii. 3. 120
aliquali zelo erga *matrem* Ecclesiam ducti — *M.* iii. 3. 126
illa reverentia . . quam pius filius *matri* [*sc.* debet] — *M.* iii. 3. 130
idiomate . . quo vir sine *matre* . . creditur usus — *V. E.* i. 6. 6
Vere *matrem* viperea feritate dilaniare contendit — *Ep.* vii. 153
Nos . . eandem *Matrem* et Virginem profitentes — *Ep.* viii. 18
cum . . vox . . in *matris* Ecclesiae quasi funere audiatur — *Ep.* viii. 101

Christus eis *Matthaeo* testante, respondit — *M.* iii. 3. 101
Non enim peccatur . . in *Matthaeum* . . sed in Spiritum Sanctum — *M.* iii. 4. 85
Adsumunt etiam de litera *Matthaei* Magorum oblationem — *M.* iii. 7. 1
Ad hoc respondens, literam *Matthaei* et sensum confiteor — *M.* iii. 7. 9
quod . . esse dictum . . accipiunt de litera *Matthaei* — *M.* iii. 8. 7
Scribit autem *Matthaeus* . . Petrum ante omnes respondisse — *M.* iii. 9. 70
ad sensum illius gladii de quo scribit *Matthaeus* — *M.* iii. 9. 132
ut habemus per *Matthaeum*, sic : 'Nolite possidere . .' — *M.* iii. 10. 109
Hoc etiam est insinuatum nobis in *Matthaeo* — *Ep.* x. 548

Matthias. ut patet in substitutione *Matthiae* in Actibus Apostolorum — *M.* ii. 8. 70

matutinus. intuenti de purpureo *matutinae* serenitatis — *M.* i. 11. 36
sol aestivus qui disiectis nebulis *matutinis* . . irradiat — *M.* ii. 1. 38

maxime. hoc *maxime* interesse videtur, ut — *M.* i. 1. 3
cum . . temporalis Monarchiae notitia . . sit . . *maxime* latens — *M.* i. 1. 29
Maxime autem de hac tria dubitata quaeruntur — *M.* i. 2. 7
tria *maxime* dubitantur . . circa Monarchiam temporalem — *M.* i. 5. 2
Sed genus humanum *maxime* Deo adsimilatur quando *maxime* est unum — *M.* i. 8. 20, 21
Sed tunc genus humanum *maxime* est unum, quando humanum genus uni Principi subiacens *maxime* Deo adsimilatur, — *M.* i. 8. 25
et . . *maxime* est secundum divinam intentionem — *M.* i. 8. 30, 31
quod iustitiae *maxime* contrariatur cupiditas — *M.* i. 11. 70
Cui ergo *maxime* recta dilectio inesse potest — *M.* i. 11. 95
Cum . . hoc operetur *maxime* atque potissime iustitia, caritas *maxime* iustitiam vigorabit, et potior potius — *M.* i. 11. 108, 109
Et quod Monarchae *maxime* hominum recta dilectio inesse debeat — *M.* i. 11. 111
ergo ab eo *maxime* diliguntur, vel diligi debent — *M.* i. 11. 116
consequens est, quod bonum hominum ab eo *maxime* diligatur — *M.* i. 11. 140
cum Monarcha *maxime* diligat homines — *M.* i. 12. 64
aliorum ministri sunt, et *maxime* Monarcha — *M.* i. 12. 87
vel omnino, vel *maxime* bene dispositus ad regendum — *M.* i. 13. 54
maxime enim ens *maxime* est unum, et *maxime* unum est *maxime* bonum — *M.* i. 15. 5 (*bis*), 6 (*bis*)
in omni genere rerum illud est optimum, quod est *maxime* unum — *M.* i. 15. 11
cum . . Deus *maxime* seipsum velit — *M.* ii. 2. 43
maxime nobili, *maxime* praeesse convenit — *M.* ii. 3. 26 (*bis*)
'. . in ea re *maxime* laudem capere studuerunt, si . .' — *M.* ii. 5. 63
'. . eniti et contendere debet quam *maxime* possit . .' — *M.* ii. 8. 99
Alexander . . *maxime* omnium ad palmam Monarchiae propinquans — *M.* ii. 9. 62
Maxime enim fremuerunt, et inania meditati sunt . . qui — *M.* ii. 12. 1
contra veritatem . . tria hominum genera *maxime* colluctantur — *M.* iii. 3. 34
habent reduci . . ad exsistentem *maxime* unum in genere suo — *M.* iii. 12. 65
exemplar . . Ecclesiae, praesertim pastorum, *maxime* summi — *M.* iii. 15. 19
signum ad quod *maxime* debet intendere curator orbis — *M.* iii. 16. 88
in multis conveniunt, et *maxime* in hoc vocabulo quod est *Amor* — *V. E.* i. 9. 21
quae maxima sunt *maxime* pertractanda videntur — *V. E.* ii. 2. 60
dicimus illud esse *maxime* delectabile, quod — *V. E.* ii. 2. 68
apparent esse illa magnalia quae sint *maxime* pertractanda — *V. E.* ii. 2. 74
maxime tria carmina . . praerogativam habere videntur — *V. E.* ii. 12. 6
et ex hoc *maxime* totius armoniae dulcedo intenditur — *V. E.* ii. 13. 21
Et ad vos haec sunt *maxime*, qui — *Ep.* viii. 148
et hoc *maxime* in admirabili genere causae — *Ep.* x. 323
ea quae *maxime* allectiva sunt desiderii humani — *Ep.* x. 335
Aqua videtur *maxime* sequi motum Lunae — *A. T.* 7. 2

maximus. quod haec libertas . . est *maximum* donum humanae naturae a Deo collatum — *M.* i. 12. 40

quanto aliquid a *maximo* ente elongatur, tanto — *M.* i. 15. 7
'.. Electram *maximus* Atlas Edidit..' — *M.* ii. 3. 75
est enim *z maxima* pars eorum locutionis — *V.E.* i. 13. 51
maximus Guido Guinizelli, Guido Ghisilerius — *V.E.* i. 15. 41
Maximus Guido — *V.E.* i. 15. 47
ut quaedam [*sc.* dignitates] magnae.. quaedam *maximae* sint — *V.E.* ii. 2. 32
ut.. dicamus.. dignissimum quod *maximis* dignum est — *V.E.* ii. 2. 38
et quia in quolibet istorum quaedam sunt maiora, quaedam *maxima*, secundum quod talia, quae *maxima* sunt maxime pertractanda videntur, et per consequens *maximo* vulgari. Sed disserendum est, quae *maxima* sint — *V.E.* ii. 2. 58, 59, 61, 62
hoc est ea quae *maxima* sunt ad ista — *V.E.* ii. 2. 75
eptasyllabum sequi illud quod *maximum* est in celebritate — *V.E.* ii. 5. 58
ut: *Eiecta maxima parte florum de sinu tuo, Florentia* — *V.E.* ii. 6. 46
Videtur [*sc.* habitudo].. *maxima* pars eius quod artis est — *V.E.* ii. 11. 2
Doleat ergo, doleat progenies *maxima* Tuscanorum — *Ep.* ii. 19

MCCCXI *v.* **millesimus trecentesimus undecimus**

me. necessaria.. ut quaedam monosyllaba, ut *sì*, *no*, *me*, *te*, *se* — *V.E.* ii. 7. 53

mea. *oclo meo*, et *corada mea* proferunt [*sc.* Forlivenses] blandientes — *V.E.* i. 14. 17

meatus. '.. coelique *meatus* Describent radio..' — *M.* ii. 7. 73

mediastinus. quae semper *mediastinis* civibus accentus enormitate dissonare videntur — *V.E.* i. 11. 40
Quae quidem verba prorsus a *mediastinis* Bononiae sunt diversa — *V.E.* i. 15. 53

mediate. iudicem primum et summum, de cuius iudicio cuncta litigia dirimantur, sive *mediate* sive immediate — *M.* i. 10. 24
Et sic, *mediate* vel immediate, omne quod est, habet esse ab Eo — *Ep.* x. 374
est causatum ab aliquo intellectu *mediate* vel immediate — *Ep.* x. 393

medicinalis. in cura *medicinali* ante ferrum et ignem omnia experienda — *M.* ii. 10. 25

medicus. Stultus enim esset *medicus*, qui ante nativitatem hominis, pro apostemate futuro, illi emplastrum conficeret — *M.* iii. 4. 118

medio. deinde in coelo tanquam in organo, quo *mediante*.. explicatur — *M.* ii. 2. 18
quandoque revelatione disceptatione quadam *mediante* — *M.* ii. 8. 52
Disceptatione vero *mediante* dupliciter — *M.* ii. 8. 65

mediocris. secundum quod prodit [*sc.* vulgare] a terrigenis *mediocribus* — *V.E.* i. 12. 45
in quarto huius operis, cum de *mediocri* vulgari tractabimus — *V.E.* ii. 4. 13
quandoque *mediocre*, quandoque humile vulgare sumatur — *V.E.* ii. 4. 45
cum de *mediocri* poemate intendemus — *V.E.* ii. 13. 5

Mediolanensis. discrepant in loquendo, ut *Mediolanenses* et Veronenses — *V.E.* i. 9. 38
Mediolanenses atque Pergameos eorumque finitimos eruncemus — *V.E.* i. 11. 30

Mediolanum. et *Mediolanum* consulite pariter et Spoletum — *Ep.* vi. 136
Tu *Mediolani* tam vernando quam hiemando moraris..? — *Ep.* vii. 113

meditatio. *meditationes* assiduas.. impie relegavit [*sc.* amor] — *Ep.* iii. 29

mediterraneus. sed omnia littora, tam ipsius Amphitritis, quam marium *mediterraneorum*, supereminent — *A.T.* 15. 6

meditor. Tu tamen interdum capros *meditere* petulcos — *Ecl.* i. 65
'Quare fremuerunt gentes, et populi *meditati* sunt inania?..' — *M.* ii. 1. 1 *et* 32
cum videam populos vana *meditantes* — *M.* ii. 1. 24
'Nec iam furtivum Dido *meditatur* amorem..' — *M.* ii. 3. 106
Maxime.. inania *meditati* sunt in Romanum principatum — *M.* ii. 12. 2
Salomon.. *meditandam* veritatem.. nos docet — *M.* iii. 1. 15

meditullium. civitas.. *meditullium*[1].. esse videtur totius provinciae — *V.E.* i. 14. 14

medium. visum est propinquissimum *medium*, per quod itur in illud — *M.* i. 4. 36
iudicium *medium* est apprehensionis et appetitus — *M.* i. 12. 17

[1] meditulium *R*

propter condescendere omnes [*sc.* glebas] ad *medium* — *M.* i. 15. 40
Sicut ille deficeret ab artis perfectione, qui . . *media* . . non curaret; sic natura, si . . *media* . . negligeret — *M.* ii. 7. 27, 31
ergo *media* omnia intendit, per quae . . devenitur — *M.* ii. 7. 33
aliquod *medium* necessarium ad finem naturae universalem — *M.* ii. 7. 37
nonne Deus in *medio* illorum est . . ? — *M.* ii. 10. 46
principium solum adsumendorum *mediorum* sit radix — *M.* iii. 2. 8
Utraque namque propositio vera est, sed *medium* variatur — *M.* iii. 7. 17
homo . . tenet *medium* corruptibilium et incorruptibilium — *M.* iii. 16. 16
horizonti, qui est *medium* duorum hemisphaeriorum — *M.* iii. 16. 18
Si ergo homo *medium* quoddam est corruptibilium et incorruptibilium, cum omne *medium* sapiat naturam extremorum — *M.* iii. 16. 30, 32
Ad has quidem beatitudines . . per diversa *media* venire oportet — *M.* iii. 16. 54
Has . . conclusiones et *media* . . humana cupiditas postergaret — *M.* iii. 16. 64
auctoritas temporalis Monarchae, sine ullo *medio* . . descendit — *M.* iii. 16. 115
cumque . . nihil deferri possit nisi per *medium* sensuale — *V. E.* i. 3. 20
'. . de fructu vero ligni quod est in *medio* paradisi . .' — *V. E.* i. 4. 15
Huius iudicium omnem severitatem abhorret; et semper citra *medium* plectens, ultra *medium* praemiando se figit — *Ep.* v. 41, 42

medius. O plusquam *media* merito pars pectoris huius — *Ecl.* ii. 63
'. . cum . . in *mediam* aciem Latinorum irruebat . .' — *M.* ii. 5. 145
'Sed est . . falso syllogismo . . falsum *medium* terminum esse' — *M.* ii. 6. 49
Alexander . . in *medio* quasi cursu collapsus est — *M.* ii. 9. 66
et *medium* [*sc.* carmen], hoc est secundum, eptasyllabum — *V. E.* ii. 12. 79
qualem se in primo [*sc.* pede] *media* [*sc.* desinentia] videt — *V. E.* ii. 13. 75
murmurantes invicem prius 'moriamur et in *media* arma ruamus' — *Ep.* vi. 130

medullitus. Sed postquam *medullitus* oculos mentis infixi — *M.* ii. 1. 17

mel. ad terram lacte ac *melle* manantem perducens — *Ep.* v. 22

Meliboeus. Tunc ego sub quercu meus et *Meliboeus* eramus — *Ecl.* i. 4
Montibus Aoniis Mopsus, *Meliboee*, quotannis . . Se dedit — *Ecl.* i. 28
Quid facies? *Meliboeus* ait — *Ecl.* i. 34
O *Meliboee*, decus vatum quoque nomen in auras Fluxit — *Ecl.* i. 36
Talia sub quercu *Meliboeus*, et ipse canebam — *Ecl.* i. 67
calidus, et gutture tardus anhelo Iam *Meliboeus* adest — *Ecl.* ii. 29

melior. Nonne triumphales *melius* pexare capillos . . ? — *Ecl.* i. 42
ordo partium ad unum est *melior* — *M.* i. 6. 14
cum sit ordo *melior*, sive forma ordinis — *M.* i. 6. 20
melius est per unum fieri quam per plura — *M.* i. 14. 2
non solum *melius* esse fieri per unum . . quam fieri per plura — *M.* i. 14. 15
res dicitur esse *melior*, per esse propinquior optimo — *M.* i. 14. 19
fieri per unum est propinquius fini, ergo est *melius* — *M.* i. 14. 22
Ergo *melius* est humanum genus per unum regi, quam per plura . . et si *melius*, Deo acceptabilius, cum Deus semper velit quod *melius* est. Et cum duorum tantum inter se idem sit *melius* et optimum — *M.* i. 14. 74, 77, 78, 79
exponere seipsum tanquam minus bonum pro *meliori* — *M.* ii. 8. 16
'. . *melius* et divinius vero genti et civitati' — *M.* ii. 8. 18
Sed forsan *melius* est, propositum prosequi — *M.* ii. 12. 21
ad *meliorem* huius et aliarum . . solutionum evidentiam — *M.* iii. 4. 45
quod bona dignis, *meliora* dignioribus . . convenient — *V. E.* ii. 1. 60
non *melior* sed deterior apparebit — *V. E.* ii. 1. 94
nova spes Latio saeculi *melioris* effulsit — *Ep.* vii. 20
melius est quod fiat per unum quam per plura — *A. T.* 13. 35
cum Deus et natura semper faciat et velit quod *melius* est — *A. T.* 13. 40
Deus . . haec fecit tamquam *melius* sicut et illa — *A. T.* 21. 68

melioro. non solum nil derogare videtur eis, sed ea *meliorare* — *V. E.* ii. 1. 24

Melissus. Quae duo Philosophus obiciebat contra Parmenidem et *Melissum* — *M.* iii. 4. 31
melius. per quod *melius* . . genus humanum pertingit ad opus proprium — *M.* i. 4. 33
'. . Orabunt causas *melius* . .' — *M.* ii. 7. 73
Propter quod *melius* Tullius in tertiis Officiis hoc prohibuit — *M.* ii. 8. 95
melius et rectius nos divinam providentiam appellamus — *M.* ii. 10. 71
quantum ad *melius* et virtuosius operandum — *M.* iii. 4. 142
Secundo et *melius*, quod . . non indigent — *V. E.* i. 2. 28
ut quidam bene, quidam *melius*, quidam optime . . mereantur — *V. E.* ii. 2. 23
Qui modus tractandi, ut *melius* pateat, potest considerari — *Ep.* x. 141
melodia. Nullus enim tubicen . . *melodiam* suam cantionem vocat — *V. E.* ii. 8. 44
melos. sic ut dulce *melos* armenta sequantur — *Ecl.* i. 21
modulatio dicitur . . sonus, vel tonus, vel nota, vel *melos* — *V. E.* ii. 8. 42
membratim. quibus mundus universaliter et *membratim* describitur — *V. E.* i. 6. 28
membrum. qui amissione *membrorum* . . bonum publicum exaugere conati sunt — *M.* ii. 5. 73
bonam valetudinem *membrorum* attingere sine sanitate — *M.* ii. 6. 40
'. . etiam caetera aratri *membra* sunt necessaria' — *M.* iii. 4. 58
Nam licet curia (secundum quod unica accipitur, ut curia regis Alamaniae) in Italia non sit, *membra* tamen eius non desunt: et sicut *membra* illius uno principe uniuntur, sic *membra* huius gratioso lumine rationis unita sunt — *V. E.* i. 18. 48, 49, 50
pexa irsutaque . . quae . . sunt . . *membra* vulgaris illustris — *V. E.* ii. 7. 39
Ad destructionem igitur primi *membri* consequentis — *A. T.* 12. 2
quod erat tertium consequentiae *membrum* declarandum — *A. T.* 12. 59
Ad destructionem secundi *membri* consequentis — *A. T.* 13. 2
meme *v.* **ego**
memini. Praeterea *meminisse* oportet quod — *M.* ii. 2. 62
Cuius miraculi Lucanus in nono Pharsaliae *meminit* — *M.* ii. 4. 35
'. . Tu regere imperio populos, Romane, *memento* . .' — *M.* ii. 7. 75
cuius Lucanus *meminit* in quarto Pharsaliae — *M.* ii. 8. 81
memor. Cuius rei *memor* fuit Poeta noster, cum — *M.* ii. 4. 50
Quippe in eius laudem Cicero . . huius beneficii *memor* fuit — *M.* ii. 5. 86
cuius operis . . Lucanus in secundo Pharsaliae *memor* fuit — *M.* ii. 9. 56
sacrosanctae Ierusalem *memores* . . gemiscimus — *Ep.* vii. 187
memorabilis. Rationibus . . experientia *memorabilis* attestatur — *M.* i. 16. 2
Numquid non . . *memorabile* nobis exemplar Camillus fuit? — *M.* ii. 5. 101
filium pia correctione, necnon *memorabili* castigavit — *V. E.* i. 7. 38
memorabiliter. ibi sunt de dolore dolorem *memorabiliter* consecuti — *Ep.* vi. 134
memoria. Virgilius . . testatur in *memoriam* sempiternam — *M.* ii. 3. 31
Huius etiam *memoriam* confirmavit Poeta noster in sexto — *M.* ii. 5. 96
Horum amborum Ovidius *memoriam* facit in quarto — *M.* ii. 9. 30
'In *memoria* aeterna erit iustus . .' — *M.* iii. 1. 32
primum dicimus esse ad *memoriam* reducendum, quod — *V. E.* ii. 3. 6
Nec mireris, lector, de tot reductis auctoribus ad *memoriam* — *V. E.* ii. 6. 75
memoria eius usque quo sub tempore vivam dominabitur mihi — *Ep.* ii. 4
et illud de *memoria* sane tua non defluat — *Ep.* iv. 55
in tantum profundat se . . quod memoria sequi non potest — *Ep.* x. 530
in tantum elevatur ut *memoria* post reditum deficiat — *Ep.* x. 536
memoro. ut Orosius *memorat* — *M.* ii. 9. 38
Ex praecedenter *memorata* confusione linguarum — *V. E.* i. 8. 1
menare. 'Amor, che longamente m' hai *menato*' — *V. E.* i. 12. 14
'Amor, che lungiamente m' hai *menato*' — *V. E.* ii. 5. 44
mendaciter. hoc ipsum de Romano populo *mendaciter* existimantes — *M.* ii. 1. 57
mendacium. Potest etiam hoc *mendacium* . . per distinctionem dissolvi — *M.* iii. 4. 125

qui absentibus viris invidiosis *mendacia* confingere solent — *A. T.* I. 13
mendax. impium atque *mendacem* de palaestra, spectante mundo, eiciam — *M.* iii. I. 28
mendacem ad ruboris dignitatem [*sc.* profectum esse dicimus] — *V. E.* ii. 2. 19
quamquam spem simuletis in facie verboque *mendaci* — *Ep.* vi. 173
mens. Quod *mentes* hominum, fabatur, ad astra ferantur — *Ecl.* ii. 16
Tityrus arridens, et tota *mente* secundus — *Ecl.* ii. 88
cupiditatis . . de facili *mentes* hominum detorquentis — *M.* i. II. 78
Sed postquam medullitus oculos *mentis* infixi — *M.* ii. I. 18
ars in triplici gradu invenitur, in *mente* scilicet artificis — *M.* ii. 2. 13
Est enim natura in *mente* primi motoris qui Deus est — *M.* ii. 2. 16
Ex his iam liquet quod ius cum sit bonum, per prius in *mente* Dei est : et cum omne quod in *mente* Dei est, sit Deus — *M.* ii. 2. 40, 41
Quis igitur adeo *mentis* obtusae nunc est, qui non videat . . ? — *M.* ii. II. 64
specula rationis, unde humana *mens* haec principia speculatur — *M.* ii. II. 73
nostrae *mentis* enucleare aliis conceptum — *V. E.* i. 2. 12
viro sanae *mentis* in promptu essè non titubo — *V. E.* i. 4. 28
hoc solum in *mente* premat, quod — *V. E.* i. 13. 48
literas . . quae . . *mentes* nostras tanta laetitia perfuderunt — *Ep.* i. 18
deferebat . . intrinsecus *mentem* . . vitia repellentem — *Ep.* ii. 17
sane *mentis* oculis lux dulcis consolationis exoritur — *Ep.* ii. 30
agellum sternite *mentis* vestrae — *Ep.* v. 73
sed aperite oculos *mentis* vestrae, ac videte — *Ep.* v. 163
Et si praesaga *mens* mea non fallitur — *Ep.* vi. 115
Quantum in noctis tenebris malesanae *mentis* pedes oberrent — *Ep.* vi. 143
mentem Deo dignam viri prophetici . . impressit — *Ep.* viii. 10
grata *mente* ac diligenti animadversione concepi — *Ep.* ix. 4
cum dicit se dicturum ea quae *mente* retinere potuit — *Ep.* x. 341
quidquid in *mente* sua, quasi thesaurum, potuit retinere — *Ep.* x. 345
mensura. 'Eadem *mensura* qua mensi fueritis, remetietur vobis' — *M.* ii. 3. 24
ad unum, quod est *mensura* omnium quae sub illo genere sunt — *M.* iii. 12. 5
debent reduci ad unum, tamquam ad *mensuram* omnium eorum — *M.* iii. 12. 8
reducendus ad ipsum, tamquam ad *mensuram* et regulam — *M.* iii. 12. 15
mensura ad quam habent reduci, prout sunt homines — *M.* iii. 12. 59
optimum hominem, qui est *mensura* omnium aliorum et idea — *M.* iii. 12. 63
aureum sigillum . . dicens : Non sum *mensura* in aliquo genere — *M.* iii. 15. 42
Oh sine *mensura* clementia coelestis imperii ! — *V. E.* i. 7. 33
et illinc aliorum omnium *mensuram* accipiamus — *V. E.* i. 16. 12
mensurabilis. unumquodque *mensurabile* fit . . illo quod simplicissimum — *V. E.* i. 16. 23
mensuro. in iis et super iis quae tempore *mensurantur* — *M.* i. 2. 7
Et cum praemia sint meritis *mensuranda* — *M.* ii. 3. 23
Sicut in numero cuncta *mensurantur* uno . . et sic in coloribus omnes albo *mensurantur* — *V. E.* i. 16. 13, 16
hoc signum inveniri oportet quo et ipsae *mensurentur* — *V. E.* i. 16. 28
signa . . quibus Latinae actiones ponderantur et *mensurantur* — *V. E.* i. 16. 39
vulgare . . quo municipia vulgaria omnia latinorum *mensurantur* — *V. E.* i. 16. 62
quae pretio *mensurari* non possunt — *Ep.* viii. 57
mente. Amicus eius : 'Amor, che nella *mente* mi ragiona' — *V. E.* ii. 6. 73
illa quam diximus : 'Traggemi della *mente* Amor la stiva' — *V. E.* ii. II. 22
mentio. de rithimo vero *mentionem* non facimus — *V. E.* ii. 9. 27
mentior. non enim omnino *mentiens* esse videtur — *M.* iii. 4. 128
meo. *oclo meo*, et *corada mea* proferunt [*sc.* Forlivenses] blandientes — *V. E.* i. 14. 16
Meotis. totum quod ab ostiis Danubii sive *Meotidis* paludibus — *V. E.* i. 8. 25
mercar *v.* ***mercò***
mercator. duelliones . . non sanguinis et iniustitiae *mercatores* — *M.* ii. 10. 80
mercò. syncopantes, omnia in *tus* participia . . ut *mercò* — *V. E.* i. 14. 30

mercor. per proprias dignitates, puta *mercari*, et militare, ac regere — *V. E.* ii. 1. 56
Mercurius. cum introducit Iovem ad *Mercurium* de Aenea loquentem — *M.* ii. 7. 80
mereo(r). cum istud . . sit libratum, dici curiale *meretur* — *V. E.* i. 18. 42
cum quis bene*meruit*[1], ad boni dignitatem profectum esse dicimus — *V. E.* ii. 2. 15
cum in bene*merentibus*[2] fiant comparationes, et in aliis etiam; ut quidam bene . . quidam pessime *mereantur* — *V. E.* ii. 2. 21, 25
ut . . Patriae triumphantis gaudia *mereremur* — *Ep.* vii. 5
Hocne *meruit* innocentia manifesta quibuslibet? — *Ep.* ix. 30
ut . . iniuriam inferentibus, velut bene*merentibus* . . solvat — *Ep.* ix. 38
'homo, prout *merendo* et demerendo . . obnoxius est' — *Ep.* x. 173
'homo, prout *merendo* et demerendo . . est . . obnoxius' — *Ep.* x. 241
'homo, prout *merendo* obnoxius est Iustitiae praemianti' — *Ep.* x. 245
meridies. quamvis *Meridiem* atque Septentrionem in Asia exagitaverit — *M.* ii. 9. 36
a *meridie* quoque Provincialibus . . clauduntur — *V. E.* i. 8. 62
meridionalis. alii *meridionalem* . . regionem . . sibi sortiti sunt — *V. E.* i. 8. 17
proferentes *oc*, *meridionalis* Europae tenent partem occidentalem — *V. E.* i. 8. 51
descendere ad mare, tam *meridionale* quam septentrionale — *A. T.* 8. 8
merito. O plusquam media *merito* pars pectoris huius — *Ecl.* ii. 63
quare ipsum illustre *merito* profiteri debemus — *V. E.* i. 17. 39
Est etiam *merito* curiale dicendum [*sc.* vulgare], quia — *V. E.* i. 18. 34
ut cuius *merito* trepidatis adventum . . praesentiam sitiatis — *Ep.* v. 57
si *merito* trepidantes insanisse poenitet non dolentes — *Ep.* vi. 176
meritum. Sed constat quod *merito* virtutis nobilitantur homines — *M.* ii. 3. 13
Et cum praemia sint *meritis* mensuranda — *M.* ii. 3. 23
Est enim dignitas *meritorum* effectus sive terminus — *V. E.* ii. 2. 14
comparationes . . per respectum ad terminum *meritorum* — *V. E.* ii. 2. 27
mes. 'Enti l' ora del vesper, Ciò fu del *mes* d' ochiover' — *V. E.* i. 11. 35
Messana. Iudex de Columnis de *Messana*: 'Amor, che lungiamente . .' — *V. E.* ii. 5. 43
messis. agricolis, qui fructum iustitiae reddant in tempore *messis* — *Ep.* v. 35
-met. illud est liberum quod sui*met* et non alterius gratia est — *M.* i. 12. 50
se*met*ipsos devotissime atque promptissime recommendant — *Ep.* i. *tit.* 10
continuo cara spe me*met* consolabar in illo — *Ep.* ii. 25
nolite, velut ignari, decipere vos*met*ipsos — *Ep.* v. 111
ut . . vos*met*ipsos cum gloria offerentes, audire possitis — *Ep.* viii. 184
ut ipse*met* Tullius dicit — *Ep.* x. 324
meta. si considerentur athletae, si consideretur et bravium sive *meta*. Bravium sive *meta* fuit, omnibus praeesse mortalibus — *M.* ii. 9. 16 (*bis*)
hic . . solus attigit *metam* certaminis — *M.* ii. 9. 21
Et iam satis videor *metam* adtigisse propositam — *M.* iii. 16. 120
civitates *metis* Italiae in tantum sedere propinquas — *V. E.* i. 15. 63
nec *metis* Italiae, nec tricornis Europae margine coarctatur — *Ep.* vii. 54
zelus . . a primordio *metam* praefixam urgebit ulterius — *Ep.* x. 86
metallum. cum sit metrum in genere *metallorum* — *M.* iii. 15. 45
Metamorphoseos[3]. quod Ovidius dicit in quinto *Metamorphoseos* — *V. E.* i. 2. 54
regulatos . . poetas, Virgilium . . Ovidium *Metamorphoseos* — *V. E.* ii. 6. 80
metaphorismus. quod satis Plato insinuat . . per assumptionem *metaphorismorum* — *Ep.* x. 578
metaphysicus. Sicut dixit Philosophus in secundo *Metaphysicorum* — *Ep.* x. 92
ut ait Philosophus in secundo *Metaphysicorum* — *Ep.* x. 279
ut probatur in secundo *Metaphysicorum* — *Ep.* x. 371
meteora. ut patet per Philosophum in *Meteoris* suis — *A. T.* 6. 12
ut per Philosophum patet in *Meteoris* suis — *A. T.* 23. 47

[1] benemeruit *M* bene meruit *R* [2] benemerentibus *M* bene merentibus *R*
[3] Metamorfoseos *R*

metior. 'Eadem mensura qua *mensi* fueritis, remetietur vobis' *M.* ii. 3. 25
quantam nemo valeret seu verbo seu cogitatione *metiri* *Ep.* i. 20
ideo.. ipse quod non exprimitur *metiaris* *Ep.* iv. 17
sed et vix Itali infelices lacrymis *metiuntur* *Ep.* vi. 19
metrice. vulgare illustre tam prosaice quam *metrice* dicere proferri *V. E.* ii. 1. 4
metricus. primo secundum quod *metricum* est ipsum carminemus *V. E.* ii. 1. 11
metrum. ad aliquod unum de illo genere, quod est *metrum* in ipso *M.* iii. 12. 21
omnes homines esse reducendos ad unum *metrum* in suo genere *M.* iii. 12. 27
cum sit *metrum* in genere metallorum *M.* iii. 15. 45
Quomodo autem pexis irsuta.. sint armonizando per *metra* *V. E.* ii. 7. 73
si.. *metra* frontis eptasyllaba, et versus endecasyllaba essent *V. E.* ii. 11. 18
ut si quilibet versus esset[1] trimeter, et eptasyllaba *metra* *V. E.* ii. 11. 33
dicimus quod pes vel pari vel impari *metro* completur *V. E.* ii. 13. 56
nam in pari *metro* nemo dubitat *V. E.* ii. 13. 58
metus. et hoc *metu* cupiditatis fieri oportet *M.* i. 11. 77
ut in amaritudinem.. *metus* dolorisque rivuli confluant *Ep.* vi. 178
'.. Par labor atque *metus* pretio maiore petuntur' *Ep.* vii. 85
meus. *Adhaesit pavimento anima mea*, Senti' dir lor *Purg.* xix. 73
Ed ecco piangere e cantar s'udìe: *Labia mea Domine* *Purg.* xxiii. 11
Venite, benedicti patris mei, Sonò dentro a un lume *Purg.* xxvii. 58
Ma oltre *pedes meos* non passaro *Purg.* xxx. 84
O sanguis meus, o superinfusa Gratia Dei! *Par.* xv. 28
Ai fals ris! per qua traitz avetz Oculos *meos* *Canz.* xxi. 2
Iam audivissent verba *mea* Graeci *Canz.* xxi. 4
Vae omni *meo* nervo *Canz.* xxi. 33
Ut gravis *mea* spina Si saccia per lo mondo *Canz.* xxi. 42
attendite et videte, si est dolor sicut dolor meus *V. N.* 7. 43
Fili mi, tempus est ut praetermittantur simulacra nostra *V. N.* 12. 21
Tunc ego sub quercu *meus* et Meliboeus eramus *Ecl.* i. 4
sua carmina possim.. *meis* vagulis prodiscere capris *Ecl.* i. 26
Cum mundi circumflua corpora cantu.. *meo*.. patebunt *Ecl.* i. 49
Ah! *mea* vita, precor numquam tam dira voluptas *Ecl.* ii. 84
ut palmam tanti bravii primus in *meam* gloriam adipiscar *M.* i. 1. 34
Patruus vester Alexander, comes illustris.. dominus *meus* erat *Ep.* ii. 4
infortunia *mea* rependens.. memet consolabar in illo *Ep.* ii. 24
Quapropter, carissimi domini *mei*.. vos deprecor *Ep.* ii. 37
mulier.. *meis* auspitiis undique moribus et fortunae conformis *Ep.* iii. 16
liberum *meum* ligavit arbitrium *Ep.* iii. 33
ut.. titulum *mei* nominis ampliares *Ep.* iv. 11
Et si praesaga mens *mea* non fallitur *Ep.* vi. 115
cum pedes tuos manus *meae* tractarunt, et labia *mea* debitum persolverunt. Tunc exultavit in te spiritus *meus* *Ep.* vii. 42, 43, 44
quam repatriatio *mea* curae sit vobis ex animo.. concepi *Ep.* ix. 3
per litteras vestri *mei*que nepotis.. significatum est mihi *Ep.* ix. 14
Non est haec via redeundi ad patriam, Pater *mi* *Ep.* ix. 41
et propter hoc munuscula *mea* saepe multumque conspexi *Ep.* x. 66
cum in amore veritatis e pueritia *mea* continue sim nutritus *A. T.* 1. 6
placuit.. in hac cedula *meis* digitis exarata.. relinquere *A. T.* 1. 15
His quoque locis: **M.** i. 13. '30'; **iii.** 13. '51', '52'; 14. '23'; 15. '29', '30' (*bis*), '32'; **Ep.** vi. '22'; x. '419', '552'; **A.T.** 22. '13'
meus. *Domus nova*, et *Dominus meus*, loquuntur [*sc.* Sardi] *V. E.* i. 11. 47
mezzure. dicunt enim [*sc.* Romani]: *Mezzure, quinto dici* *V. E.* i. 11. 17
Michael. non obstante quod *Michael* imperabat apud Constantinopolim *M.* iii. 11. 6

[1] ut si quilibet versus esset *add. R*

migro. antequam *migremus* ad alia, modum cantionum.. enucleemus *V. E.* ii. 4. 5
miles. Et cum loquela non aliter sit necessarium instrumentum nostrae conceptionis quam equus *militis*; et optimis *militibus* optimi conveniant equi *V. E.* ii. 1. 64, 65
militaris. ut Tullius et Vegetius.. praecipiunt, hic in Re *militari* *M.* ii. 10. 23
militia. Inquit enim coelestis *militia*: 'Gloria in altissimis Deo..' *M.* i. 4. 23
de imperii gloria in *militiae* multitudine decertantibus *M.* ii. 11. 57
Christum.. in utroque termino suae *militiae* *M.* ii. 13. 62
ut, nascentis *militiae* dies, qui.. indignatur *V. E.* ii. 13. 92
aquila.. *militiae* coeli magis confortata sufflamine *Ep.* vi. 83
ut in sua mira dulcedine *militiae* nostrae dura mitescerent *Ep.* vii. 3
milito. Vita enim ipsius idea fuit et exemplar *militantis* Ecclesiae *M.* iii. 15. 17
vel gratia.. individui convenit, ut.. *militare* *V. E.* ii. 1. 44
per proprias dignitates, puta mercari, et *militare*, ac regere *V. E.* ii. 1. 56
puta bene *militantem*, ad victoriae dignitatem *V. E.* ii. 2. 17
qui divinae voluntati reluctatus est.. eidem *militet* nesciens *Ep.* vi. 100
Vos equidem, Ecclesiae *militantis* veluti primi praepositi pili *Ep.* viii. 42
ut illi *militantis* Ecclesiae veneranda insignia.. resumerent *Ep.* viii. 161
millenus. non solum ad *millenam* loquelae variationem venire contigerit *V. E.* i. 10. 83
millesimus trecentesimus undecimus (MCCCXI). Scriptum.. XIV Kal. Maias *MCCCXI* *Ep.* vii. 190
millesimus trecentesimus vigesimus. in anno a nativitate.. *millesimo trecentesimo vigesimo* *A. T.* 24. 15
minae. cupidinem.. *minis* frustatoriis cohibentem.. vos *Ep.* vi. 153
minera. in hac [*sc.* planta Deus magis redolet], quam in *minera* *V. E.* i. 16. 51
minerale. hoc [*sc.* esse complexionatum] etiam reperitur in *mineralibus* *M.* i. 3. 50
minime. quaedam sunt, quae nostrae potestati *minime* subiacentia *M.* i. 2. 27
duos principes, quorum alter alteri *minime* subiectus est *M.* i. 10. 7
subiectum, licet *minime*, aliqualiter tamen sibi resistens *M.* i. 11. 44
fructus eorum vel.. non vidit, vel.. *minime* degustavit *M.* iii. 3. 90
probatum est auctoritatem Imperii ab Ecclesia *minime* dependere *M.* iii. 15. 62
Nam quae paulatim moventur, *minime* perpenduntur a nobis *V. E.* i. 9. 74
praelationis *minime* dignum est [*sc.* vulgare Sicilianum] *V. E.* i. 12. 47
minime hoc probatione indiget *V. E.* i. 17. 34
minime liceret quod dictum est *V. E.* ii. 9. 32
minime autem trisyllabum in tragico videtur esse sumendum *V. E.* ii. 12. 56
minimus. Ubi ergo *minimum* de contrario iustitiae admiscetur *M.* i. 11. 28
cupiditatis occasionem habere.. *minimam* inter mortales *M.* i. 13. 49
ut *minima* iudicia cuiuscumque municipii.. prodire possint *M.* i. 14. 32
Sed haec *minima* pars quantum ad numerum fuit de semine Sem *V. E.* i. 7. 65
in hoc *minimo* mundi angulo *V. E.* i. 10. 82
non *minimum* opus esse rationis discretionem vocabulorum habere *V. E.* ii. 7. 5
de ovibus pascuis Iesu Christi *minima* una sum *Ep.* viii. 71
Dantes Alagherii.. inter vere philosophantes *minimus* *A. T. init.* 3
per me Dantem Alagherium, philosophorum *minimum* *A. T.* 24. 5
minister. Poichè.. *me ministro*, lo mio pane.. è.. preparato *Conv.* ii. 1. 2
an.. dependeat.. ab alio Dei *ministro* seu vicario *M.* i. 2. 15
respectu autem termini aliorum *ministri* sunt, et maxime Monarcha, qui *minister* omnium procul dubio habendus est *M.* i. 12. 86, 88
nullum nostrae felicitatis ministerium *ministro* vacavit *M.* i. 16. 22
cum de Miseno mortuo loqueretur, qui fuerat Hectoris *minister* in bello, et post mortem Hectoris, Aeneae *ministrum* se dederat *M.* ii. 3. 50, 51
utrum.. dependeat.. ab aliquo Dei vicario vel *ministro* *M.* iii. 1. 42
aliud est esse nuncium sive *ministrum* *M.* iii. 6. 27
Dicit etiam ipsum gladio percussisse *ministri* servum *M.* iii. 9. 109

'.. *ministri* mei utique decertarent, ut non traderer..' M. iii. 15. 30
Romani principis, Mundi regis et Dei *ministri* Ep. vi. 32
asseverantes te Dei *ministrum*, et Ecclesiae filium Ep. vii. 37
ministerium. nullum nostrae felicitatis *ministerium* ministro vacavit M. i. 16. 21
cupiditas.. non modo Leviticae prolis *ministerium* transtulit Ep. viii. 6
ministra. naturae inferioris, quae *ministra* et factura Dei est V. E. i. 4. 58
ministro. populi, apti nati sunt.. alii ad subici atque *ministrare* M. ii. 7. 55
Fortuitorum Remedia, quae.. nobis.. *ministrantur* Ep. iv. 55
minor. '..fama *minores* Italiam dixisse ducis de nomine gentem..' M. ii. 3. 82
duo magna luminaria, luminare maius et luminare *minus* M. iii. 4. 13
Luna, quae est luminare *minus* M. iii. 4. 18
multi enim sunt maiores natu, qui.. praeceduntur a *minoribus* M. iii. 5. 34
aliud vicarius Dei, quod praedicatur in *minori* M. iii. 7. 22
Minorem concedo, maiorem vero non sine distinctione M. iii. 8. 23
minorem probant per ea quae.. tacta sunt M. iii. 10. 22
Hanc ergo *minorem* interimo M. iii. 10. 25
minorem Christus et Ecclesia confirmat M. iii. 13. 39
Ad evidentiam autem *minoris*, sciendum quod M. iii. 15. 9
ad *minus* quatuordecim vulgaribus sola videtur Italia variari V. E. i. 10. 72
*sed non *minoris* difficultatis accidit discretio V. E. ii. 6. 29
Maior et *minor* propositio.. relinquantur Ep. iv. 37
ut.. ibi splendor *minoris* luminaris illustret Ep. v. 170
minor [*sc.* videbatur patere] per sensum A. T. 3. 15
Maior et *minor* principalis syllogismi.. dimittebantur A. T. 4. 11
secunda, sive *minor*, per experientiam nautarum A. T. 5. 7
hemisphaerium maius.. impellet hemisphaerium *minus* A. T. 16. 30
Et cum dicitur in *minori* quod A. T. 23. 9
et concedo *minorem* A. T. 23. 17
minoratio. cum talis collatio esset *minoratio* iurisdictionis M. iii. 10. 88
minores *v.* **minor**
minuo. iuxta illud: '*Minuisti* eum paulo minus ab angelis' M. i. 4. 14
minus. iuxta illud: 'Minuisti eum paulo *minus* ab angelis' M. i. 4. 14
et sic non recipit [*sc.* iustitia] magis et *minus* M. i. 11. 18
recipiunt tamen magis et *minus*.. secundum quod magis et *minus* in subiectis de contrariis admiscetur M. i. 11. 24, 27
'.. sermones *minus* sunt credibiles operibus' M. i. 13. 28
eo facilius.. quo *minus* in ea est de contrarietate M. i. 13. 39
debet exponere seipsum, tamquam *minus* bonum pro meliori M. ii. 8. 16
'Sed bella.. *minus* acerbe gerenda sunt' M. ii. 10. 40
nam visibiles magis dicuntur et *minus*, secundum quod V. E. i. 16. 17
ut dignitates inter se comparentur secundum magis et *minus* V. E. ii. 2. 30
piget, heu, non *minus* quam plagam.. cernere haeresium Ep. viii. 31
cum non *minus* dispares connectantur quam pares Ep. x. 24
resplendet.. in aliqua parte *magis*, et *in aliqua minus* Ep. x. 352
Quod autem subicit de *magis et minus*, habet veritatem Ep. x. 432
plus et *minus*, ut vult, gloriam suam.. manifestat Ep. x. 567
ex notioribus nobis, naturae vero *minus* notis A. T. 20. 21
Minus. *Minum* Mocatum Senensem.. [*sc.* cuius] dicta.. non curialia V. E. i. 13. 10
mirabilior. et quod *mirabilius* est V. E. i. 9. 42
mirabilis. Nonne transitus Cloeliae *mirabilis* fuit..? M. ii. 4. 65
'*Mirabilis* facta est scientia tua ex me..' A. T. 22. 9
miraculum. Illud quoque, quod ad sui perfectionem *miraculorum* suffragio iuvatur, est a Deo volitum M. ii. 4. 2
'*Miraculum* est, quod praeter ordinem.. divinitus fit' M. ii. 4. 6
Unde ipse probat, soli Deo competere, *miracula* operari M. ii. 4. 9

Si ergo *miraculum* est immediata operatio primi — *M.* ii. 4. 15
Romanum Imperium . . *miraculorum* suffragio est adiutum — *M.* ii. 4. 24
Quod autem, pro Romano Imperio perficiendo, *miracula* Deus portenderit, illustrium auctorum testimoniis comprobatur — *M.* ii. 4. 28
Cuius *miraculi* Lucanus in nono Pharsaliae meminit — *M.* ii. 4. 34
qui visibilis erat *miracula* pro invisibilibus ostensurus — *M.* ii. 4. 73

miror. Et Libyes coluber quod squama verrat arenas, Non *miror* . . sed Mopso *miror*, *mirantur* et omnes Pastores . . Arida Cyclopum placeant quod saxa sub Aetna — *Ecl.* ii. 24, 25 (*bis*)
Nec *mireris*, lector, de tot reductis auctoribus ad memoriam — *V. E.* ii. 6. 74

mirus. *Mira* loquar, sed vera tamen — *Ecl.* ii. 40
nec *mirum*, si divina voluntas per signa quaerenda est — *M.* ii. 2. 76
cum . . *miro* Dei auxilio adiuta, transnatavit Tiberim — *M.* ii. 4. 67
Nec *mirum*, cum iam audiverim quemdam de illis dicentem — *M.* iii. 3. 59
nec aliter *mirum* videatur quod dicimus, quam percipere — *V. E.* i. 9. 70
nec *mirum*, cum . . prae cunctis videantur foetere — *V. E.* i. 11. 15
Deum . . principem praedestinasse relucet in *miris* effectibus — *Ep.* v. 117
O *mira* cupidine caecati! — *Ep.* vi. 78
Miro namque Dei iudicio quandoque agi credendum est, ut — *Ep.* vi. 95
ut in sua *mira* dulcedine militiae nostrae dura mitescerent — *Ep.* vii. 3
Nec *mirum*, cum . . ipsis leges potius dirigantur — *Ep.* x. 53

misceo. Et dum silvestri pecudes *mistae*que [1] capellae Insidunt herbae — *Ecl.* ii. 10
accipiendo vel compilando ab aliis, potiora *miscentes* — *V. E.* i. 1. 15
quod optimum est in genere suo, si suis inferioribus *misceatur* — *V. E.* ii. 1. 23
cum sententia . . semper verbis discretive *mixta* remaneat — *V. E.* ii. 1. 92
quae *mixta* cum pexis pulcram faciunt armoniam compaginis — *V. E.* ii. 7. 56
Sic proinde restat circa rithimos *mixtos* tantum debere insisti — *V. E.* ii. 13. 18
cum . . requirant materiam et subiectum *mixtum* et complexionatum — *A. T.* 18. 46

miscibilis. cum . . esse non possit, ubi *miscibilia* simul esse non possunt — *A. T.* 18. 49
ubi omnia *miscibilia*, scilicet elementa, convenire possint — *A. T.* 18. 51

Misenus. qui cum de *Miseno* mortuo loqueretur . . dicit ipsum *Misenum* 'non inferiora sequutum' — *M.* ii. 3. 49, 52

miser. Tu sai ben come gaude *Miserum* eius cor, qui praestolatur — *Canz.* xxi. 8
Heu miser! quia frequenter impeditus ero deinceps — *V. N.* 2. 37
quando Galatea . . Acidis heu *miseri* discerpere viscera vidit — *Ecl.* ii. 79
misera miserum venire maluisti ad equum — *V. E.* i. 7. 19 (*bis*)
per elegiam stilum intelligimus *miserorum* — *V. E.* ii. 4. 41
subditi . . inter quos ultimos me *miserum* dolere oportet — *Ep.* ii. 23
Italia *misera*, sola, privatis arbitriis derelicta — *Ep.* vi. 14

miserabiliter. et tandem *miserabiliter* ab incoepto repulsus — *M.* ii. 9. 59

miseratio. *miseratione* coelesti Ostiensi et Vallatrensi episcopo — *Ep.* i. *tit.* 2

misereo(r). Venivan genti . . Cantando *Miserere* a verso a verso — *Purg.* v. 24
al cantor che per doglia Del fallo disse: *Miserere mei* — *Par.* xxxii. 12
pecudumque suique *misertus* uterque — *Ecl.* ii. 8
Et Driadum *miserere* loci, pecorumque tuorum — *Ecl.* ii. 56
nec *miseret* eos pauperum Christi — *M.* ii. 12. 4
Sed an non *miserebitur* cuiquam? — *Ep.* v. 36
familiam suam corrigit, libentius vero eius *miseretur* — *Ep.* v. 93

miseria. ita tunc cives . . confusionis *miserias* in gaudio recolemus — *Ep.* vii. 189
Et si caeteros Italos in praesens *miseria* dolore confecit — *Ep.* viii. 155
significatur nobis conversio animae de luctu et *miseria* peccati — *Ep.* x. 151
removere viventes in hac vita de statu *miseriae* — *Ep.* x. 269

misericordia. vobis . . qui tantae urbis *misericordiam* induistis — *Ep.* i. 45

[1] mixtaeque *A*

Immo ignoscet omnibus *misericordiam* implorantibus — *Ep.* v. 37
ac indignata *misericordia* .. avolabit — *Ep.* vi. 91

misericorditer. aliquando *misericorditer* ad conversionem .. gloriam suam .. manifestat — *Ep.* x. 565

misericors. E *Beati misericordes* fue Cantato retro — *Purg.* xv. 38
Arrexit namque aures *misericordes* leo fortis de tribu Iuda — *Ep.* v. 17

miseror. ululatum universalis captivitatis *miserans* — *Ep.* v. 19
Laetare iam, nunc *miseranda* Italia etiam Saracenis — *Ep.* v. 23
Vident namque vos .. *miserantem* quempiam .. propulsantes — *Ep.* vi. 148
Romam urbem .. nunc Hannibali nedum aliis *miserandam* — *Ep.* viii. 144

miserrimus. cum adfore stupescetis, *miserrimi* hominum .. domitorem — *Ep.* vi. 86
O *miserrima* Fesulanorum propago .. ! — *Ep.* vi. 168

mitesco. ut in sua mira dulcedine militiae nostrae dura *mitescerent* — *Ep.* vii. 4
Iohannes .. in Latinos velut agnus *mitescet* — *Ep.* vii. 100

mitior. *Mitior* namque est in adversarium solutio distinctiva — *M.* iii. 4. 126

mitis. Sponte viam, qua *mitis* eat[1], se fecit aquarum — *Ecl.* i. 17
'.. exitus erant bellorum aut *mites* aut necessarii ..' — *M.* ii. 5. 59

mitto. Hac implebo decem *missurus* vascula Mopso — *Ecl.* i. 64
cum Legati Romanorum .. ad illum *missi* fuerunt — *M.* ii. 10. 60
nuncius [*sc.* operatur] in solo arbitrio eius, qui *mittit* illum — *M.* iii. 6. 37
'Quando *misi* vos sine sacculo et pera et calceamentis ..' — *M.* iii. 9. 36
tunica subcinxit se (erat enim nudus), et *misit* se in mare — *M.* iii. 9. 118
'Nolite arbitrari quia veni pacem *mittere* in terram; non veni pacem *mittere*, sed gladium ..' — *M.* iii. 9. 133, 134
sacrae vocis contextui quem *misistis* .. respondemus — *Ep.* i. 3
'Nonne .. *misit* te Deus in via .. ?' — *Ep.* vii. 105
atque ulciscaris illum qui *misit* te, de gente brutali — *Ep.* vii. 109
vobis, ignem de coelo *missum* despicientibus — *Ep.* viii. 55

mixtio. cum .. *mixtio* esse non possit, ubi miscibilia .. esse non possunt — *A. T.* 18. 48
ut *mixtio* sit possibilis — *A. T.* 19. 6

mixtura. nam lenium asperorumque rithimorum *mixtura* ipsa tragoedia nitescit — *V. E.* ii. 13. 102

mobile. cum coelum .. unico motu, scilicet primi *mobilis* .. reguletur — *M.* i. 9. 12
cum primum *mobile*, scilicet sphaera nona, sit uniforme — *A. T.* 21. 3

mobilis. quod aqua esset naturaliter *mobilis* sursum et deorsum — *A. T.* 12. 7
Hoc enim intendo per grave et leve, quod sit *mobile* — *A. T.* 12. 43
inter ens *mobile*, scilicet aquam et terram — *A. T.* 20. 11
Cum igitur non sint plura corpora *mobilia*, praeter — *A. T.* 21. 8

Mocatus. Minum *Mocatum* Senensem .. [*sc.* cuius] dicta ∴ non curialia — *V. E.* i. 13. 10

moderamen. Italia misera .. omnique publico *moderamine* destituta — *Ep.* vi. 16

modernus. si vetustissimi Papienses nunc resurgerent, sermone vario vel diverso cum *modernis* Papiensibus loquerentur — *V. E.* i. 9. 69
diversis carminibus usi sunt .. quod et *moderni* faciunt — *V. E.* ii. 5. 7
Dominus est etiam *modernorum* brutorum — *Ep.* viii. 130
Hoc quidem praeconium, facta *modernorum* exsuperans — *Ep.* x. 6

modice. vos deprecor, quatenus *modice* dolere velitis — *Ep.* ii. 38

modicum. *Modicum, et non videbitis me, Et iterum*, sorelle mie dilette, *Modicum, et vos videbitis me* — *Purg.* xxxiii. 10, 12

modo. Rupe sub ingenti carptas *modo* ruminat herbas — *Ecl.* i. 60
non *modo* turgescere, quinimo fructificare — *M.* i. 1. 17
non *modo* .. finem non adsequuntur, sed etiam — *M.* i. 5. 57
hic non *modo* primus, quin etiam solus attigit metam — *M.* ii. 9. 20

[1] erat *A*

Modo dico quod .. licitum non est — *M.* iii. 10. 55
Modo dico sic : Aut ille Imperator erat .. aut non — *M.* iii. 10. 83
non *modo* Asiani .. quin etiam maior pars Europam colentium — *M.* iii. 14. 59
Nec dubitandum reor *modo* in eo quod diximus *temporum*, sed potius — *V. E.* i. 9. 61
Grandiosa *modo* vocabula sub praelato stilo digna consistere — *V. E.* ii. 7. 1
Nam tunc agitur, *modo* vero agere videtur in alium, et sic tunc alicuius actio, *modo* quoque passio alicuius videtur — *V. E.* ii. 8. 28, 29
nihil de rithimo secundum se *modo* tractantes — *V. E.* ii. 13. 3
non *modo* sapientia, sed initium eius .. vobis ablatum est — *Ep.* vi. 58
non *modo* Leviticae prolis ministerium transtulit, quin et — *Ep.* viii. 5
veritatem .. quam Pharisaei non *modo* tacebant, sed et — *Ep.* viii. 79

modulamen. Vidimus .. Pierio demulsa sinu *modulamina* nobis — *Ecl.* i. 2

modulatio. sive cum soni *modulatione* proferatur, sive non — *V. E.* ii. 8. 26
utrum cantio dicatur fabricatio verborum .. vel ipsa *modulatio* — *V. E.* ii. 8. 40
nunquam *modulatio* dicitur cantio, sed sonus, vel .. melos — *V. E.* ii. 8. 41
actio completa dictantis verba *modulationi* armonizata — *V. E.* ii. 8. 51
sine iteratione *modulationis* cuiusquam et sine diesi — *V. E.* ii. 10. 20

modulus. pro *modulo* vestrae imaginis ante mortales oculos affigatis — *Ep.* viii. 146

modus. *cui simili modo se habent circumferentiae partes* — *V. N.* 12. 32
si vero ab appetitu, quocunque *modo* praeveniente .. moveatur — *M.* i. 12. 24
gradatim se habent secundum quintum *modum* dicendi 'prius' — *M.* i. 15. 3
cum introducit Iovem .. loquentem isto *modo* — *M.* ii. 7. 81
quod fit pluribus *modis* — *M.* ii. 8. 50
Primus horum *modorum* .. figuratus fuit in illo duello — *M.* ii. 8. 79
'.. supplantare eum quicum certet, nullo *modo* debet' — *M.* ii. 8. 101
in quo quidem *modo* decertandi cum Samnitibus — *M.* ii. 11. 44
accipio hic largo *modo* falsum, etiam pro inopinabili — *M.* iii. 4. 34
Quantum est ad esse, nullo *modo* Luna dependet a Sole — *M.* iii. 4. 136
potestatem creandi .. nullo *modo* Deus committere posset — *M.* iii. 7. 35
quod nullo *modo* potest — *M.* iii. 8. 46
Adhuc, cum conferens habeat se per *modum* agentis; et cui confertur, per *modum* patientis — *M.* iii. 10. 99, 100
Patet igitur quod nec Ecclesia recipere per *modum* possessionis, nec ille conferre per *modum* alienationis poterat — *M.* iii. 10. 121, 122
eodem *modo* auctoritas Ecclesiae probaretur dependere — *M.* iii. 11. 16
Et eodem *modo*, aliud est esse hominem, aliud esse Imperatorem — *M.* iii. 12. 33
isti .. nec alii cuiuscumque *modi* dicti fuerint Electores — *M.* iii. 16. 106
vel per *modum* interrogationis, vel per *modum* responsionis — *V. E.* i. 4. 30 (*bis*)
sermo variatur .. nec stare ullo *modo* potest — *V. E.* i. 9. 87
ne .. vel nullo *modo*, vel saltem imperfecte .. attingeremus — *V. E.* i. 9. 104
nullo *modo* possunt ad vulgare aulicum .. venire — *V. E.* i. 15. 24
Et hoc *modo* viros appellamus illustres — *V. E.* i. 17. 10
Volentes igitur *modum* tradere quo ligari haec digna existant — *V. E.* ii. 3. 4
quidam per alios illegitimos et irregulares *modos* — *V. E.* ii. 3. 10
Horum autem *modorum* cantionum *modum* excellentissimum esse pensamus — *V. E.* ii. 3. 12 (*bis*)
illa quae excellentissimo digna sunt vulgari, *modo* excellentissimo digna sunt .. quod autem *modus* cantionum sit talis — *V. E.* ii. 3. 16, 19
sequitur .. nobilissimum aliorum esse *modum* illarum ; cum nemo dubitet quin ballatae sonitus nobilitate *modi* excellant — *V. E.* ii. 3. 33, 35
et per consequens *modus* earum nobilissimus aliorum — *V. E.* ii. 3. 40
et per consequens *modus* earum nobilissimus est — *V. E.* ii. 3. 47
et sic *modus* earum nobilissimus aliorum — *V. E.* ii. 3. 52
nec non *modum* quem tanto dignamur honore — *V. E.* ii. 4. 3
antequam migremus ad alia, *modum* cantionem .. enucleemus — *V. E.* ii. 4. 6

modum ballatarum et sonituum omittentes — *V. E.* ii. 4. 10
et *modum* cantionarium selegimus illis, tanquam aliorum *modorum* summum — *V. E.* ii. 6. 6, 7
nec puerilia . . ullo *modo* poteris conlocare — *V. E.* ii. 7. 36
uno *modo* secundum quod fabricatur ab auctore suo, et sic est actio; et secundum istum *modum* Virgilius . . dicit : 'Arma virumque cano.' Alio *modo*, secundum quod fabricata profertur — *V. E.* ii. 8. 19, 21, 24
et omnia cuiuscumque *modi*[1] verba . . armonizata vulgariter — *V. E.* ii. 8. 54
sed in *modis* diversificari videntur — *V. E.* ii. 10. 17
nam eodem *modo* vinci et vincere possunt [*sc.* pedes et versus] — *V. E.* ii. 11. 54
culpa vetus . . quae plerumque serpentis *modo* torquetur — *Ep.* v. 95
poenitentia hoc a *modo* veniae genitiva non erit — *Ep.* vi. 192
volens . . aliquid tradere per *modum* introductionis — *Ep.* x. 115
Qui *modus* tractandi . . potest considerari in his versibus — *Ep.* x. 140
Forma sive *modus* tractandi est *poeticus, fictivus* — *Ep.* x. 183
cantus hircinus, id est foetidus ad *modum* hirci — *Ep.* x. 201
Similiter differunt in *modo* loquendi — *Ep.* x. 210
Si ad *modum* loquendi [*sc.* respiciamus], remissus est *modus* et humilis, quia loquutio vulgaris — *Ep.* x. 223 (*bis*)
etsi . . pertractatur ad *modum* speculativi negotii — *Ep.* x. 276
cum aliquid supra communem *modum* hominum . . petendum sit — *Ep.* x. 310
influit . . ad *modum* recipientis et respuentis radium — *Ep.* x. 377
intelligentiae . . reddant radios . . ad *modum* speculorum — *Ep.* x. 404
quod est, se habere per *modum* causae — *Ep.* x. 465
Illud igitur coelum . . habet quidquid potest *modo* perfecto — *Ep.* x. 487
et similis *modus* arguendi est ac si dicerem — *Ep.* x. 503
ut memoria . . deficiat, propter transcendisse humanum *modum* — *Ep.* x. 538
hoc esset de necessitate altero istorum duorum *modorum* — *A. T.* 10. 5
natura tamen universalis nullo *modo* potest . . deficere — *A. T.* 18. 25
qualis nullo *modo* esse posset, si — *A. T.* 19. 25
sive elevet per *modum* attractionis . . sive per *modum* pulsionis — *A. T.* 21. 43, 44
v. quodammodo

moeror. Exsicca lacrymas ; et *moeroris* vestigia dele, pulcerrima — *Ep.* v. 29
urbem diutino *moerore* confectam in manus alienorum tradi — *Ep.* vi. 118

molior. pars architectabantur, pars muros *moliebantur* — *V. E.* i. 7. 42
patere videtur . . quid sit ille fascis quem ligare *molimur* — *V. E.* ii. 8. 79
Haec . . me . . impia retinere *molitur* — *Ep.* ii. 54
'. . Nec super ipse tua *moliris* laude laborem . .' — *Ep.* vii. 89

mollis. capellae Inde velut reduces ad *mollia* prata praeibant — *Ecl.* ii. 94

mollities. muliebre videtur propter vocabulorum et prolationis *mollitiem*[2] — *V. E.* i. 14. 9
Accipiunt . . ab Imolensibus lenitatem atque *mollitiem*[2] — *V. E.* i. 15. 15
nec muliebria propter sui *mollitiem*, ut *dolciada* et *placevole* — *V. E.* ii. 7. 33

mollitudo. propter vocabulorum et prolationis *mollitudinem*[3] — *V. E.* i. 14. 9
Accipiunt . . ab Imolensibus lenitatem atque *mollitudinem*[3] — *V. E.* i. 15. 15

mollius. 'Excudent alii spirantia *mollius* aera . .' — *M.* ii. 7. 71

molto. Parmensibus . . qui *monto* pro *molto*[4] dicunt — *V. E.* i. 15. 27

monarcha. et hoc *Monarcha*, sive Imperator dici debet — *M.* i. 5. 68
ordinari debent ad unum Principem . . hoc est, ad *Monarcham* — *M.* i. 6. 29
ad eius [*sc.* universi] Principem, qui Deus est et *Monarcha* — *M.* i. 7. 15
Et hic aut erit *Monarcha*, aut non — *M.* i. 10. 16
et hic erit *Monarcha*, sive Imperator — *M.* i. 10. 25
Iustitia potissima est solum sub *Monarcha* — *M.* i. 11. 11

[1] cuiuscumque modi *M* cuiuscunquemodi *R* [2] mollitudinem *R* [3] mollitudinem *R* mollitiem *M* [4] multo *R*

huiusmodi solus *Monarcha* est; ergo soli *Monarchae* insistens iustitia in mundo potissima est	*M.* i. 11. 57, 58
Sed *Monarcha* non habet quod possit optare	*M.* i. 11. 82
quod *Monarcha* sincerrissimum . . iustitiae possit esse subiectum	*M.* i. 11. 88
Huiusmodi est *Monarcha*	*M.* i. 11. 98
Et quod *Monarchae* maxime hominum recta dilectio inesse debeat	*M.* i. 11. 111
homines propinquius *Monarchae* sunt, quam aliis principibus	*M.* i. 11. 115
principibus aliis homines non appropinquant nisi in parte, *Monarchae* vero secundum totum. Et rursus: Principibus aliis appropinquant per *Monarcham*, et non e converso; et sic per prius et immediate *Monarchae* inest cura de omnibus, aliis autem principibus per *Monarcham*	*M.* i. 11. 121, 123, 125, 127
Cum ergo *Monarcha* sit universalissima causa inter mortales	*M.* i. 11. 136
Quod . . *Monarcha* potissime se habeat ad operationem iustitiae	*M.* i. 11. 141
cum si *Monarcha* est, hostes habere non possit	*M.* i. 11. 144
Sed existens sub *Monarcha*, est potissime liberum	*M.* i. 12. 47
Genus humanum, solum imperante *Monarcha*, sui . . gratia est	*M.* i. 12. 55
cum *Monarcha* maxime diligat homines	*M.* i. 12. 64
Monarcha, qui minister omnium procul dubio habendus est	*M.* i. 12. 87
Monarcha necessitatur a fine sibi praefixo in legibus ponendis	*M.* i. 12. 89
Ergo genus humanum sub *Monarcha* existens, optime se habet	*M.* i. 12. 92
Monarcha solus . . potest optime esse dispositus ad regendum	*M.* i. 13. 35
Cum ergo *Monarcha* nullam cupiditatis occasionem habere possit	*M.* i. 13. 48
Monarcha solus est ille, qui potest esse optime dispositus ad regendum. Ergo *Monarcha* solus optime alios disponere potest	*M.* i. 13. 65, 67
per unum supremum principem, qui est *Monarcha*	*M.* i. 14. 28
et sic per *Monarcham*, qui unicus est princeps	*M.* i. 14. 76
necesse est . . esse in mundo *Monarcham*	*M.* i. 15. 79
sub divo Augusto *Monarcha*, existente Monarchia perfecta	*M.* i. 16. 11
de iure . . *Monarchae* officium . . sibi . . adscivit	*M.* ii. 3. 3
utrum auctoritas *Monarchae* Romani, qui de iure *Monarcha* mundi est . . immediate a Deo dependeat	*M.* iii. 1. 38, 39
Imperatorem, sive mundi *Monarcham*	*M.* iii. 16. 12
quod auctoritas temporalis *Monarchae* . . descendit	*M.* iii. 16. 115
utrum ad bene esse mundi necessarium esset *Monarchae* officium ?	*M.* iii. 16. 124
an *Monarchae* auctoritas a Deo, vel ab alio dependeret . . ?	*M.* iii. 16. 127
monarchia. Cum . . temporalis *Monarchiae* notitia utilissima sit	*M.* i. 1. 28
videndum, quid est quod temporalis *Monarchia* dicitur	*M.* i. 2. 2
Est ergo temporalis *Monarchia* . . unicus Principatus	*M.* i. 2. 4
an Romanus populus de iure *Monarchiae* officium sibi adsciverit	*M.* i. 2. 12
an auctoritas *Monarchiae* dependeat a Deo immediate	*M.* i. 2. 13
tria maxime dubitantur . . circa *Monarchiam* temporalem	*M.* i. 5. 3
Utrum ad bene esse mundi *Monarchia* temporalis necessaria sit	*M.* i. 5. 10
ad bene esse mundi necesse est *Monarchiam* esse, sive Imperium	*M.* i. 5. 71
ad unum . . Principatum, hoc est, ad . . *Monarchiam*	*M.* i. 6. 29
sequitur, *Monarchiam* necessariam mundo, ut bene sit	*M.* i. 7. 18
necessarium apparet, ad bene esse mundi, *Monarchiam* esse	*M.* i. 9. 22
Est igitur *Monarchia* necessaria mundo	*M.* i. 10. 26
requiritur esse *Monarchiam* sive Imperium	*M.* i. 11. 13
ad optimam dispositionem mundi necesse est *Monarchiam* esse	*M.* i. 11. 149
ad bene esse mundi *Monarchiam* necesse est esse	*M.* i. 12. 94
quod ad optimam mundi dispositionem *Monarchia* sit necessaria	*M.* i. 13. 70
ad bene esse mundi necesse est *Monarchiam* esse	*M.* i. 14. 86
necesse est . . esse in mundo . . *Monarchiam*	*M.* i. 15. 80
sub divo Augusto Monarcha, existente *Monarchia* perfecta	*M.* i. 16. 11

Alexander .. maxime omnium ad palmam *Monarchiae* propinquans — *M.* ii. 9. 63
consistente Imperio in unitate *Monarchiae* universalis — *M.* iii. 10. 67
Cur Apostolicae *monarchiae* similiter invidere non libet .. ? — *Ep.* vi. 53

moneo. Praeceptis salutaribus *moniti* et Apostolica pietate rogati — *Ep.* i. 1
Hic est quem Petrus, Dei vicarius, honorificare nos *monet* — *Ep.* v. 166
Pudeat ergo tam ab infra .. argui vel *moneri* — *Ep.* viii. 134

monitio. iuxta *monitionem* Pauli, fidei loricam induens — *M.* iii. 1. 22
plusquam semel sub paterna *monitione* pollicetur — *Ep.* i. 23

monosyllabus. necessaria .. ut quaedam *monosyllaba*[1], ut *sì*, *no*, *me* — *V. E.* ii. 7. 53

mons. qui, quas *mons* desuper edit, Sponte viam .. se fecit aquarum — *Ecl.* i. 16
Placatique ruant campis de *monte* leones — *Ecl.* i. 22
Montibus Aoniis Mopsus, Meliboee, quotannis .. Se dedit — *Ecl.* i. 28
Nescius in tenera quod nos duo degimus herba Trinacridae *montis*, quo non foecundius alter *Montibus* in Siculis pecudes, armentaque pavit — *Ecl.* ii. 71, 72
Quod vero Atlas de Africa fuerit, *mons* in illa .. est testis — *M.* ii. 3. 85
'Ultimus autem finis eius est *mons* Atlas ..' — *M.* ii. 3. 89
Item scribit, quod in *monte* transfigurationis .. dixit — *M.* iii. 9. 81
ab occidente .. *montibus* Aragoniae terminati — *V. E.* i. 8. 62
nautarum, qui vident, in mari existentes, *montes* sub se — *A. T.* 5. 9
quod aqua ascendat ad cacumina *montium* .. in forma aquae — *A. T.* 23. 44

monstro. ignota tamen sua carmina possim, Te *monstrante*, meis vagulis prodiscere capris — *Ecl.* i. 26
per hoc, quod Romanum imperium de iure fuisse *monstrabitur* — *M.* ii. 1. 53

montaninus. Cumque iis *montaninas* omnes et rusticanas loquelas eicimus — *V. E.* i. 11. 38
nemo enim *montaninis* hoc dicet esse conveniens rusticana tractantibus[2] — *V. E.* ii. 1. 49

monto. Parmensibus .. qui *monto* pro *molto*[3] dicunt — *V. E.* i. 15. 27

montuositas. ut in particularibus *montuositatibus* — *A. T.* 21. 46

monumentum. ipsum introivisse subito, cum venit in *monumentum* — *M.* iii. 9. 112

Mopsus. Ille quidem .. Tityre, quid *Mopsus*, quid vult? edissere, dixit. Ridebam, *Mopse*; magis et magis ille premebat — *Ecl.* i. 6, 7
Mopsus .. Contemplatur ovans hominum superumque labores — *Ecl.* i. 18
Tityre, tunc, si *Mopsus*, ait, decantat in herbis Ignotis — *Ecl.* i. 24
Montibus Aoniis *Mopsus*, Meliboee, quotannis .. Se dedit — *Ecl.* i. 28
insomnem vix *Mopsum* Musa peregit — *Ecl.* i. 37
Devincire caput hedera lauroque iuvabit, Concedat *Mopsus*. *Mopsus*, tunc ille, quid? inquit — *Ecl.* i. 51 (*bis*)
versus iterumque relegi, *Mopse*, tuos — *Ecl.* i. 56
Quid faciemus, ait, *Mopsum* revocare volentes? — *Ecl.* i. 57
Hac implebo decem missurus vascula *Mopso* — *Ecl.* i. 64
Mopso .. Arida Cyclopum placeant quod saxa sub Aetna — *Ecl.* ii. 25
Mopsus amore pari mecum connexus ob illas — *Ecl.* ii. 65
Mopsum visurus adirem .. ni te, Polypheme, timerem — *Ecl.* ii. 74
Ille quidem nobis, et nos tibi, *Mopse* poimus — *Ecl.* ii. 97

mora. '.. Tolle *moras*; semper nocuit differre paratis ..' — *Ep.* vii. 84
Eia itaque, rumpe *moras*, proles altera Isai — *Ep.* vii. 176

moralis. *moralibus* et intellectualibus virtutibus .. perfectus — *M.* ii. 8. 28
secundum virtutes *morales* et intellectuales operando — *M.* iii. 16. 58
Philosophum, qui cuncta *moralia* dogmatizans — *Ep.* viii. 83
cum in dogmatibus *moralis* negotii .. doceatur — *Ep.* x. 62
si *moralem* sensum, significatur nobis conversio animae — *Ep.* x. 150

[1] monosillaba *R* [2] montaninis .. tractantibus *M* montaninis rusticana tractantibus hoc dicet esse conveniens *R* [3] multo *R*

Genus vero *philosophiae* . . est *morale* negotium, sive *Ethica* — *Ep.* x. 272

morior. '. . cum sciret confestim esse *moriendum* . .' — *M.* ii. 5. 149
'. . *moriendum* ei potius quam tyranni vultus adspiciendus fuit' — *M.* ii. 5. 168
quod ipsa exigebat de proprio sanguine ipse *moriendo* supplevit — *M.* ii. 10. 9
'Etiamsi oportuerit me *mori* tecum, non te negabo' — *M.* iii. 9. 97
Christus nascendo et *moriendo* [*sc.* propositionem confirmat] — *M.* iii. 13. 41
'. . ne comederemus nec tangeremus, ne forte *moriamur*' — *V. E.* i. 4. 17
multa per eadem vocabula nominare videntur, ut . . *moritur* — *V. E.* i. 8. 50
ut *moriens* obliviscatur sui, qui dum viveret oblitus est Dei — *Ep.* vi. 64
murmurantes invicem prius '*moriamur* et in media arma ruamus' — *Ep.* vi. 130
quoniam peccator percutitur ut sine retractatione *moriatur* — *Ep.* vi. 196

Moroellus. Scribit Dantes domino *Moroello* Marchioni Malaspinae — *Ep.* iii. *tit.* 1

moror. sub eadem civitate *morantes* [*sc.* discrepant in loquendo] — *V. E.* i. 9. 43
ut disiunctim abmotimque *morantibus* varie varietur — *V. E.* i. 9. 89
Verum quia sol noster . . aut *morari* iam creditur, aut — *Ep.* vii. 27
Sed quid tam sera *moretur* segnities, admiramur — *Ep.* vii. 47
Tu Mediolani tam vernando quam hiemando *moraris* . . ? — *Ep.* vii. 114

mors. post *mortem* Hectoris, Aeneae ministrum se dederat — *M.* ii. 3. 50
proprios filios cum hostibus conspirantes *morti* dedisse — *M.* ii. 5. 116
pro salute patriae *mortis* tenebras non horruerunt — *M.* ii. 5. 135
'. . cum . . eam . . *mortem* ardentiore studio peteret quam . .' — *M.* ii. 5. 149
'Sicut per unum hominem in hunc mundum peccatum intravit : et per peccatum *mors*; ita in omnes homines *mors* . .' — *M.* ii. 13. 10 (*bis*)
si de illo peccato non fuisset satisfactum per *mortem* Christi — *M.* ii. 13. 13
'Domine, tecum paratus sum et in carcerem et in *mortem* ire' — *M.* iii. 9. 102
'. . ut eruerem animam meam de *morte*' — *M.* iii. 13. 53
et latronem ad eam [*sc.* dignitatem] quae est *mortis* — *V. E.* ii. 2. 21
scripsit . . post *mortem* Alexandri comitis de Romena — *Ep.* ii. *tit.* 3
subditi, quorum spem *mors* crudeliter verberavit — *Ep.* ii. 21
Vos . . nonne terror secundae *mortis* exagitat . . ? — *Ep.* vi. 29
status animarum post *mortem* simpliciter sumptus — *Ep.* x. 169
'status animarum post *mortem* . . simpliciter acceptus' — *Ep.* x. 235
'status animarum beatarum post *mortem*' — *Ep.* x. 239

mortales. sincerissimum inter *mortales* iustitiae . . subiectum — *M.* i. 11. 89
universalissima causa inter *mortales*, ut homines bene vivant — *M.* i. 11. 137
cupiditatis occasionem habere . . minimum inter *mortales* — *M.* i. 13. 50
cum *mortalium* voluntates . . indigeant directivo — *M.* i. 15. 69
experientia . . status videlicet illius *mortalium*, quem — *M.* i. 16. 3
mortales omnes esse se liberos . . recognoscent — *M.* ii. 1. 58
Monarchae officium . . sibi super *mortales* omnes adscivit — *M.* ii. 3. 4
Bravium sive meta fuit, omnibus praeesse *mortalibus* — *M.* ii. 9. 17
Primus namque in *mortalibus* qui ad hoc bravium anhelavit — *M.* ii. 9. 22
ut qui tanta tempora fuerit expectatus in societate *mortalium*, cum *mortalibus* ipse se consignaret — *M.* ii. 12. 50, 51
Quod quidem nefas de opinione *mortalium* illi submoveant — *M.* iii. 3. 63
ab universo *mortalium* adsensu, vel saltem . . praevalentium — *M.* iii. 14. 5
ut scilicet in areola ista *mortalium* libere cum pace vivatur — *M.* iii. 16. 90
Et hoc . . *mortalium* penitus abhorreret adsensus — *Ep.* vi. 48
Surgit mortalibus per diversas fauces — *Ep.* x. 291

mortalis. cum *mortalis* ista felicitas . . ad immortalem . . ordinetur — *M.* iii. 16. 132
cum grossitie . . *mortalis* corporis . . spiritus sit obtentus — *V. E.* i. 3. 12
ut sub tanti serenitate praesidii genus *mortale* quiesceret — *Ep.* vi. 6
Romam urbem . . ante *mortales* oculos affigatis omnes — *Ep.* viii. 147

mortalitas. virtus auctorizandi regnum nostrae *mortalitatis* — *M.* iii. 15. 6

morte. Cinus : 'Digno sono eo de *morte*' — *V. E.* ii. 2. 92

mortifico. cupiditas . . nescio qua dulcedine vigiliam rationis *mortificans* — *Ep.* v. 61
mortuus. qui cum de Miseno *mortuo* loqueretur — *M.* ii. 3. 49
mos. Forte recensentes pastas de *more* capellas — *Ecl.* i. 3
Quem quidem *morem* servare voluerunt Discipuli — *M.* i. 4. 29
qui . . mala operando credunt alios vita et *moribus* informare — *M.* i. 13. 22
ut refert Philosophus in iis quae de *moribus* fugiendis — *M.* ii. 3. 56
'. . levior eorum vita, et *mores* fuerunt faciliores . .' — *M.* ii. 5. 164
'. . Hae tibi erunt artes, pacique imponere *morem* . .' — *M.* ii. 7. 76
Pyrrhus ille, tam *moribus* Aeacidarum quam sanguine generosus — *M.* ii. 10. 57
ac praeceptor *morum* Philosophus . . suadet — *M.* iii. 1. 17
quia Petrus, de *more*, subito respondebat ad rerum superficiem — *M.* iii. 9. 17
quod Petrus de *more* ad superficiem loqueretur — *M.* iii. 9. 63
alia quae nostra sunt (puta *mores* et habitus) — *V. E.* i. 9. 58
ceu varie variantur *mores* et habitus — *V. E.* i. 9. 90
morum habituumque deformitate prae cunctis . . foetere — *V. E.* i. 11. 15
qui non heroico *more* sed plebeo sequuntur superbiam — *V. E.* i. 12. 19
qui *more* Brixianorum et finitimorum suorum . . proferunt — *V. E.* i. 14. 31
simplicissima signa, et *morum* et habituum et locutionis — *V. E.* i. 16. 37
nostri *mores* et habitus [*sc.* exigunt sibi consimiles viros] — *V. E.* ii. 1. 37
vos deprecor quatenus . . *mores* eius egregios induatis — *Ep.* ii. 44
mulier . . meis auspitiis undique *moribus* et fortunae conformis — *Ep.* iii. 16
quamquam transumptive *more* poetico signetur — *Ep.* iv. 20
cupiditas, *more* Sirenum . . vigiliam rationis mortificans — *Ep.* v. 60
spes quam frustra sine *more* fovetis — *Ep.* vi. 88
ut *more* cuiusdam Cioli . . ipse se patiatur offerri — *Ep.* ix. 34
Dantes Aligherius, Florentinus natione non *moribus* — *Ep.* x. *tit.* 6
Comoedia Dantis Aligherii, Florentini natione, non moribus — *Ep.* x. 190
motor. cum coelum totum unico motu . . et unico *motore*, qui Deus est, reguletur in omnibus suis partibus, motibus et *motoribus* — *M.* i. 9. 11, 14
quando ab unico Principe tanquam ab unico *motore*, et unica lege . . in suis *motoribus* et motibus reguletur — *M.* i. 9. 18, 20
Est enim natura in mente primi *motoris*, qui Deus est — *M.* ii. 2. 16
quia motus eius est a *motore* proprio — *M.* iii. 4. 139
ut per motum coeli *motorem* intelligamus et eius velle — *Ep.* v. 124
gloria primi Motoris, qui Deus est . . *resplendet* — *Ep.* x. 349
cum omnes formae . . sint in actu in *Motore* coeli — *A. T.* 18. 38
Motor coeli deficeret ab integritate diffusionis suae bonitatis — *A. T.* 18. 41
motus. Non *si est dare primum motum esse* — *Par.* xiii. 100
cum coelum totum unico *motu*, scilicet primi mobilis, et unico motore . . reguletur in omnibus suis partibus, *motibus* et motoribus — *M.* i. 9. 11, 13
quando ab unico Principe . . et unica lege, tanquam ab unico *motu*, in suis motoribus et *motibus* reguletur — *M.* i. 9. 19, 20
Est enim concordia uniformis *motus* plurium voluntatum — *M.* i. 15. 33
unitatem voluntatum, quae per uniformem *motum* datur intelligi — *M.* i. 15. 36
quia *motus* eius est a motore proprio — *M.* iii. 4. 138
ut per *motum* coeli motorem intelligamus et eius velle — *Ep.* v. 124
movetur propter aliquid . . quod est terminus sui *motus* — *Ep.* x. 474
eo quod *motu* non indiget ad suam perfectionem — *Ep.* x. 487
itaque, si Deus non dedit illi *motum*, patet quod — *Ep.* x. 499
cum in omni *motu* naturali aquae principium oporteat esse altius — *A. T.* 6. 15
Aqua videtur maxime sequi *motum* Lunae — *A. T.* 7. 2
corporum simplicium, quae moventur *motu* recto — *A. T.* 12. 41
moveo. ultimus finis (*movet* enim primo agentem) — *M.* i. 2. 44
Si ergo iudicium *moveat* omnino appetitum . . liberum est; si vero ab appetitu . . iudicium *moveatur* — *M.* i. 12. 22, 25

concordes dicimus, propter simul *moveri* secundum velle ad unum — *M.* i. 15. 44
'.. quae lecta iuventus Patricia cervice *movet*..' — *M.* ii. 4. 40
'Natosque pater nova bella *moventes* Ad poenam.. vocabit' — *M.* ii. 5. 119
aliter coelum otiose *moveretur* — *M.* iii. 2. 32
alii.. non solum in hac quaestione litigium *movent* — *M.* iii. 3. 49
Isti.. pluribus adversis argumentis *moventur* — *M.* iii. 4. 5
quod ipsa animalia *moverunt* organa sua — *V. E.* i. 2. 48
Cum igitur homo non naturae instinctu sed ratione *moveatur* — *V. E.* i. 3. 2
cum ad tantas alterationes *moveatur* aër imperio naturae.. nonne imperio Dei *movebitur* ad quaedam sonare verba..? — *V. E.* i. 4. 57, 62
Nam quae paulatim *moventur*, minime perpenduntur — *V. E.* i. 9. 73
Hinc *moti* sunt inventores grammaticae facultatis — *V. E.* i. 9. 93
universus municipalium vulgarium grex.. *movetur* et pausat — *V. E.* i. 18. 9
tensis fidibus adsumptum secure plectrum tum *movere* incipiat — *V. E.* ii. 4. 68
'Si te nulla *movet* tantarum gloria rerum..' — *Ep.* vii. 88
quique *movit* linguam in asina Balaam — *Ep.* viii. 129
'Iuppiter est quodcumque vides quocumque *moveris*' — *Ep.* x. 426
coelum supremum.. intra quod omnia corpora *moventur* — *Ep.* x. 446
Omne quod *movetur*, *movetur* propter aliquid quod non habet, quod est terminus sui motus; sicut coelum lunae *movetur* propter aliquam partem sui, quae non habet illud ubi, ad quod *movetur*: et quia pars quaelibet eius non adepto quolibet ubi (quod est impossibile), *movetur* ad aliud; inde est, quod semper *movetur* et numquam quiescit, ut est eius appetitus — *Ep.* x. 472 (*bis*), 474, 476, 478, 479
Omne ergo quod *movetur*, est in aliquo defectu — *Ep.* x. 483
Illud igitur coelum quod a nullo *movetur* — *Ep.* x. 485
non *moveretur* aqua ad ipsam terram — *A. T.* 6. 13
primum est, quod aqua naturaliter *movetur* deorsum — *A. T.* 11. 3
quod aqua non *moveretur* deorsum per eandem lineam cum terra — *A. T.* 12. 8
Dico ergo, quod si aqua erit in A, et habeat transitum, quod naturaliter *movebitur* ad B; cum omne grave *moveatur* ad centrum propriae circumferentiae naturaliter; et cum *moveri* ab A ad B sit *moveri* sursum; cum A sit simpliciter deorsum ad omnia; aqua *movebitur* naturaliter sursum — *A. T.* 12. 21 (*bis*), 23, 24, 25
cum igitur, ut dictum est, omne grave *moveatur* ad centrum propriae circumferentiae, terra *movebitur* per lineam rectam ad A — *A. T.* 12. 31, 32
corporum simplicium, quae *moventur* motu recto; et levia *moventur* sursum, gravia vero deorsum — *A. T.* 12. 41 (*bis*)
Si igitur aqua *moveretur* ad B, terra vero ad A; cum ambo sint corpora gravia, *movebuntur* ad diversa deorsum — *A. T.* 12. 45, 47
cum quaerit quare coelum *movetur* ab oriente in occidentem — *A. T.* 21. 57
et tamen non imitatur ipsum in non *moveri* recte — *A. T.* 23. 58

movere* v. *muovere

mox. *mox* postquam afflatus est.. incunctanter fuisse locutum — *V. E.* i. 5. 6
mox alia [*sc.* rabies] Vercellis.. vel alibi returgebit — *Ep.* vii. 130

Moyses. ipse *Moyses* in lege conscribit — *M.* i. 14. 66
quod auctoritate *Moysis* roboratur, ubi — *M.* ii. 4. 10
Unde dicebat ille *Moysi*: 'Quis te constituit iudicem..?' — *M.* ii. 13. 36
Non enim peccatur in *Moysen*.. sed in Spiritum Sanctum — *M.* iii. 4. 84
intentio *Moysi* esse non potuit illa, quam fingunt — *M.* iii. 4. 123
Adsumunt etiam argumentum de litera *Moysi* — *M.* iii. 5. 2
in conspectu Christi, *Moysi*, et Heliae — *M.* iii. 9. 82
'.. tria tabernacula, tibi unum, *Moysi* unum, et Heliae unum' — *M.* iii. 9. 86
ut patet per ea quae Deus ad *Moysen* — *M.* iii. 14. 35
Moysen alium suscitavit, qui — *Ep.* v. 19

significatur nobis exitus filiorum Israel.. tempore *Moysis* — *Ep.* x. 148
Mucius. Quid non audendum pro patria, nobis *Mucius* persuasit..? — *M.* ii. 5. 122
mudar. Bertramus etenim ait: 'Non posc *mudar* c' un cantar non exparja' — *V. E.* ii. 2. 85
mulceo. Centum carminibus tacitos *mulcebat* agrestes — *Ecl.* ii. 43
mulctra. Sponte venire solet, numquam vi poscere *mulctram* — *Ecl.* i. 62
mulgeo. Hanc ego praestolor manibus *mulgere* paratis — *Ecl.* i. 63
muliebris. *muliebre* videtur propter vocabulorum et prolationis mollitiem[1] — *V. E.* i. 14. 8
Nam vocabulorum quaedam puerilia, quaedam *muliebria* — *V. E.* ii. 7. 9
nec *muliebria* propter sui mollitiem[1], ut *dolciada* et *placevole* — *V. E.* ii. 7. 32
mulier. cum *mulier*, cumque captiva.. transnatavit Tiberim — *M.* ii. 4. 66
cum ad eam.. etiam *mulieres* et parvuli nitantur — *V. E.* i. 1. 6
Et si obiciatur de serpente loquente ad primam *mulierem* — *V. E.* i. 2. 44
mulierem invenitur ante omnes fuisse locutam — *V. E.* i. 4. 10
Sed quamquam *mulier* in scriptis prius inveniatur locuta — *V. E.* i. 4. 18
mulierem loquentem non solum disterminat, sed — *V. E.* i. 14. 23
puta cum formosae *mulieres* deformibus admiscentur — *V. E.* ii. 1. 90
quemadmodum turpis *mulier* si auro vel serico vestiatur — *V. E.* ii. 1. 95
subito heu! *mulier*, ceu fulgur descendens, apparuit — *Ep.* iii. 14
propositum.. quo a *mulieribus* suisque cantibus abstinebam — *Ep.* iii. 28
Sed attendit ad laqueum *mulier* furiata quo se innectat — *Ep.* vii. 171
sicut manifestum esse potest etiam *mulieribus* — *A. T.* 19. 69
muliercula. loquutio vulgaris, in qua et *mulierculae* communicant — *Ep.* x. 225
multimode. vulgariter poetantes sua poemata *multimode* protulerunt — *V. E.* ii. 3. 7
multiplex. qui quidem fons.. in *multiplices* alveos influit — *M.* iii. 16. 118
pestilens animal, capite repullulante *multiplici* — *Ep.* vii. 119
Finis totius et partis esse potest *multiplex* — *Ep.* x. 265
multiplicatio. quae quidem forma.. multiplicatur, secundum *multiplicationem* materiae recipientis — *M.* i. 15. 52
multiplicitas. coelum stellatum.. habet.. *multiplicitatem* in virtute — *A. T.* 21. 14
multipliciter. per diffusos *multipliciter* palmites.. extensa propago — *V. E.* i. 8. 9
multiplicius. quin iterum *multiplicius* virulenter ramificent — *Ep.* vii. 123
multiplico. 'A fructu frumenti, vini et olei *multiplicati* sunt' — *M.* i. 15. 23
quae quidem forma.. una in se *multiplicatur*, secundum — *M.* i. 15. 51
quorum omnium specimen magis *multiplicatur* in illo — *V. E.* ii. 5. 21
nam ubicumque ponderosa *multiplicantur*, *multiplicatur*[2] et pondus — *V. E.* ii. 5. 22, 23
multitudo. ipsa universitas hominum in tanta *multitudine* ordinatur — *M.* i. 3. 32
necesse est *multitudinem* esse in humano genere.. Sicut necesse est *multitudinem* rerum generabilium — *M.* i. 3. 70, 72
Unde si forma huius ordinis reperitur in partibus humanae *multitudinis*, multo magis debet reperiri in ipsa *multitudine* — *M.* i. 6. 17, 18
reperitur in omnibus partibus humanae *multitudinis* — *M.* i. 6. 22
operationes.. quae *multitudinem* requirunt in operantibus — *M.* ii. 7. 45
naturam producere hominum *multitudinem* ad diversas operationes — *M.* ii. 7. 47
Xerxes.. cum tanta *multitudine* gentium mundum invasit — *M.* ii. 9. 50
in *multitudine* disceptantium, sub forma tamen duelli — *M.* ii. 11. 41
de imperii gloria in militiae *multitudine* decertantibus — *M.* ii. 11. 58
multo. *multo* magis debet reperiri in ipsa multitudine — *M.* i. 6. 17
multo magis discrepare videmur a.. concivibus nostris quam — *V. E.* i. 9. 64
quod *multo* magis de Parmensibus est putandum — *V. E.* i. 15. 25
Multo magis opus est adiutorio illis qui pauca.. possunt — *V. E.* ii. 1. 29
et si littora, *multo* magis aliae regiones — *A. T.* 15. 16
multoties. de quo Christus ipsum increpasset, sicut *multoties* increpuit — *M.* iii. 9. 58

[1] mollitudinem *R* [2] multiplicatur *add. R*

quaestio .. quae dilatata *multoties*[1] .. indeterminata restabat — *A. T.* 1. 3

multum *v.* **multus**

multus. *Multum, Roma, tamen debes civilibus armis* — *V. N.* 25. 87

Ut rem quamque sua iam *multum* vinceret umbra — *Ecl.* ii. 91

quam *multi* habent in ore, in intellectu vero pauci — *M.* i. 12. 6

multa esse [*sc.* videtur esse radix], eius quod est esse malum — *M.* i. 15. 15

peccare nihil est aliud quam progredi ab uno spreto ad *multa* — *M.* i. 15. 21

genus humanum .. bellua *multorum* capitum factum — *M.* i. 16. 29

Livius et *multi* scriptores illustres concorditer contestantur — *M.* ii. 4. 48

cum *multae* sint operationes necessariae ad ipsum — *M.* ii. 7. 44

ad quod *multum* conferunt .. locorum inferiorum virtutes — *M.* ii. 7. 49

'Scite Chrysippus, ut *multa* : Qui stadium (inquit) currit ..' — *M.* ii. 8. 97

multis comprobatur testimoniis — *M.* ii. 9. 82

Multa etenim ignoramus, de quibus non litigamus — *M.* iii. 3. 7

quamquam scribae divini eloquii *multi* sint — *M.* iii. 4. 88

beneplacitum suum nobis per *multorum* calamos explicare — *M.* iii. 4. 90

multi enim sunt maiores natu, qui .. praeceduntur a minoribus — *M.* iii. 5. 31

Multa enim Deus per Angelos fecit .. et facturus est, quae — *M.* iii. 6. 40

quia oportebat eum ire in Hierusalem et *multa* pati — *M.* iii. 9. 76

Imperii sedem .. cum *multis* aliis Imperii dignitatibus — *M.* iii. 10. 5

quod *multi multis* non aliter intelligantur per verba quam sine verbis — *V. E.* i. 6. 3 (*bis*)

In hoc, sicut etiam in *multis* aliis — *V. E.* i. 6. 9

multas esse perpendimus .. et regiones et urbes — *V. E.* i. 6. 32

ut .. ab opere *multis* diversificati loquelis desinerent — *V. E.* i. 7. 49

quia *multa* per eadem vocabula nominare videntur — *V. E.* i. 8. 47

quia convenimus in vocabulis *multis* — *V. E.* i. 9. 17

Trilingues ergo doctores in *multis* conveniunt — *V. E.* i. 9. 21

cum de communi consensu *multarum* gentium fuerit regulata — *V. E.* i. 9. 98

Quam *multis* varietatibus latino dissonante vulgari — *V. E.* i. 11. 1

quae quidem littera non sine *multa* rigiditate profertur — *V. E.* i. 13. 53

Parmensibus .. qui *monto* pro *multo*[2] dicunt — *V. E.* i. 15. 27

magis opus est adiutorio illis qui pauca quam qui *multa* possunt — *V. E.* ii. 1. 30

quem casu magis quam arte *multi* usurpare videntur — *V. E.* ii. 4. 7

ut : *Petrus amat multum dominam Bertam* — *V. E.* ii. 6. 34

Plinium, Frontinum, Paulum Orosium, et *multos* alios — *V. E.* ii. 6. 84

necessaria .. ut .. *me*, *te*, *se*, *a*, *e*, *i* .. et alia *multa* — *V. E.* ii. 7. 54

qui suas *multas* et bonas cantiones nobis oretenus intimavit — *V. E.* ii. 13. 27

vestraeque *multum* lacrymandae rapinae .. naufragio properante — *Ep.* vi. 74

et propter hoc munuscula mea saepe *multum*que conspexi — *Ep.* x. 66

quia *multa* invocatione opus est eis, cum — *Ep.* x. 309

Multa .. per intellectum videmus quibus signa vocalia desunt — *Ep.* x. 575

multa .. vidit quae sermone proprio nequivit exprimere — *Ep.* x. 579

multa quaerentur quae magnam habent utilitatem et delectationem — *Ep.* x. 621

ne livor *multorum* .. post tergum bene dicta transmutent — *A. T.* 1. 12

et arguebatur quod sic *multis* rationibus — *A. T.* 2. 13

et hoc *multis* rationibus demonstrabitur — *A. T.* 8. 13

nec refert utrum parum vel *multum* diversificentur — *A. T.* 16. 25

utrum aqua parum vel *multum* a terra distare videatur — *A. T.* 19. 14

ibi enim dicit, quod consimiles quaestiones vel a *multa* stultitia vel a *multa* praesumptione procedunt — *A. T.* 21. 59, 60

mundanus. timor ille perniciosus, humanus videlicet atque *mundanus* — *Ep.* vi. 73

mundo. Constantinus .. *mundatus* a lepra intercessione Sylvestri — *M.* iii. 10. 2

mundus *adi.* E cantava : *Beati mundo corde* — *Purg.* xxvii. 8

[1] multotiens *S*   [2] multo *R* molto *M*

mundus *n.* Cum *mundi* circumflua corpora cantu . . patebunt — *Ecl.* i. 48
tum ut utiliter *mundo* pervigilem — *M.* i. 1. 33
an ad bene esse *mundi* necessaria sit — *M.* i. 2. 10
Utrum ad bene esse *mundi* Monarchia temporalis necessaria sit — *M.* i. 5. 9
ad bene esse *mundi* necesse est Monarchiam esse — *M.* i. 5. 70
sequitur, Monarchiam necessariam *mundo*, ut bene sit — *M.* i. 7. 19
necessarium apparet, ad bene esse *mundi*, Monarchiam esse — *M.* i. 9. 22
Est igitur Monarchia necessaria *mundo* — *M.* i. 10. 27
Praeterea, *mundus* optime dispositus est, cum — *M.* i. 11. 1
ad optimam *mundi* dispositionem requiritur esse Monarchiam — *M.* i. 11. 12
Iustitia potissima est in *mundo*, quando — *M.* i. 11. 55
soli Monarchae insistens iustitia in *mundo* potissima est — *M.* i. 11. 59
ad optimam dispositionem *mundi* necesse est Monarchiam esse — *M.* i. 11. 149
ad bene esse *mundi* Monarchiam necesse est esse — *M.* i. 12. 93
quod ad optimam *mundi* dispositionem Monarchia sit necessaria — *M.* i. 13. 69
ad bene esse *mundi* necesse est Monarchiam esse — *M.* i. 14. 85
necesse est . . esse in *mundo* Monarcham, et per consequens, Monarchiam ad bene esse *mundi* — *M.* i. 15. 79, 81
mundum undique fuisse quietum — *M.* i. 16. 12
quem esse in Africa dicit Orosius, in sua *mundi* descriptione — *M.* ii. 3. 87
in illo duplici concursu sanguinis a qualibet *mundi* parte — *M.* ii. 3. 123
ut *mundo* libertatis amores accenderet — *M.* ii. 5. 136
non dubium est quin natura locum et gentem disposuerit in *mundo* — *M.* ii. 7. 61
cunctis athletizantibus pro Imperio *mundi* praevaluit — *M.* ii. 9. 2 *et* 14 *et* 108
praevalentia in athletis pro Imperio *mundi* certantibus — *M.* ii. 9. 11
qui quamvis . . Imperium *mundi* armis tentaverit — *M.* ii. 9. 26
non . . occidentales *mundi* partes eis unquam subiectae fuerunt — *M.* ii. 9. 28
Xerxes . . cum tanta multitudine gentium *mundum* invasit — *M.* ii. 9. 51
universalem *mundi* iurisdictionem tunc Romanorum fuisse — *M.* ii. 9. 104
'. . Tunc cum paene caput *mundi* . . Mutavit . . locum . .' — *M.* ii. 11. 49
'Sicut per unum hominem in hunc *mundum* peccatum intravit . .' — *M.* ii. 13. 9
impium atque mendacem de palaestra, spectante *mundo*, eiciam — *M.* iii. 1. 29
Monarchae Romani, qui de iure Monarcha *mundi* est — *M.* iii. 1. 39
qui . . ei coheredes factos esse *mundus* non dubitat — *M.* iii. 3. 69
'Regnum,' inquit, 'meum non est de hoc *mundo*; si ex hoc *mundo* esset regnum meum, ministri mei utique decertarent . .' — *M.* iii. 15. 29, 30
Imperatorem, sive *mundi* Monarcham — *M.* iii. 16. 11
Cumque dispositio *mundi* huius dispositionem . . sequatur — *M.* iii. 16. 91
utrum ad bene esse *mundi* necessarium esset Monarchae officium? — *M.* iii. 16. 123
ubi de primordio *mundi* sacratissima Scriptura pertractat — *V. E.* i. 4. 9
Nos autem cui *mundus* est patria, velut piscibus aequor — *V. E.* i. 6. 17
quibus *mundus* universaliter et membratim describitur — *V. E.* i. 6. 28
ratiocinantesque in nobis situationes varias *mundi* locorum — *V. E.* i. 6. 30
per universa *mundi* climata climatumque plagas incolendas — *V. E.* i. 8. 3
in hoc minimo *mundi* angulo — *V. E.* i. 10. 83
'Si de *mundo* fuissetis, *mundus* quod suum erat diligeret' — *Ep.* iv. 56, 57
sponsus tuus, *mundi* solatium . . clementissimus Henricus — *Ep.* v. 26
'a creatura *mundi* invisibilia Dei . . conspiciuntur' — *Ep.* v. 120
si . . usque ad Octaviani triumphos *mundi* gesta revisere vacet — *Ep.* v. 131
Romani principis, *Mundi* regis et Dei ministri — *Ep.* vi. 31
Henricus, non sua privata sed publica *mundi* commoda sitiens — *Ep.* vi. 182
'Ecce Agnus Dei, ecce qui abstulit peccata *mundi*!' — *Ep.* vii. 46
Pudeat itaque in angustissima *mundi* area irretiri tamdiu, quem *mundus* omnis expectat — *Ep.* vii. 74, 75

Iohannes .. quem .. *mundi* successiva posteritas praestolatur — *Ep.* vii. 95
Quid praeses unice *mundi*, peregisse praeconizabis .. ? — *Ep.* vii. 126
omne quod habet positionem in *mundo* aliam ab eo — *A. T.* 3. 9
sicut vult Philosophus in *Coelo et Mundo* — *A. T.* 12. 44
ut patet per Philosophum *de Coelo et Mundo* — *A. T.* 13. 41
altiorem, hoc est remotiorem ad centrum *mundi* — *A. T.* 13. 47
aequaliter .. distantem a centro *mundi* — *A. T.* 14. 8
ergo omnia littora sunt remotiora a centro *mundi*, cum centrum *mundi* sit centrum maris — *A. T.* 15. 10 (*bis*)
cum omne remotius a centro *mundi* sit altius — *A. T.* 15. 14
finem gravitatis, qui est centrum *mundi* — *A. T.* 16. 55
circulus descriptus a polo zodiaci circa polum *mundi*, qui quidem distat a polo *mundi* circiter XXIII gradus — *A. T.* 19. 57, 58
lineam quam describit polus zodiaci circa polum *mundi* — *A. T.* 21. 39
Deus .. qui dispensavit de situ polorum, de situ centri *mundi* — *A. T.* 21. 65

munero. super astra nunc affluenter dignis praemiis *muneratur* — *Ep.* ii. 8

municeps. vulgare in Latio .. quo *municipia* vulgaria omnia latinorum mensurantur, ponderantur et comparantur — *V. E.* i. 16. 61

municipalis. cum etiam leges *municipales* quandoque deficiant — *M.* i. 14. 35
non curialia sed *municipalia* tantum invenientur — *V. E.* i. 13. 12
municipalia vulgaria Tuscanorum singulatim in aliquo depompare — *V. E.* i. 13. 15
si .. sola *municipalia* Latinorum vulgaria .. considerant — *V. E.* i. 15. 35
universus *municipalium* vulgarium grex vertitur et revertitur — *V. E.* i. 18. 8

municipium. minima iudicia cuiuscumque *municipii* — *M.* i. 14. 33

munio. Et fides huius .. ratione potest et auctoritate *muniri* — *Ep.* iv. 27

munus. cum aliquid .. petendum sit, quasi divinum quoddam *munus* — *Ep.* x. 312

munusculum. et propter hoc *munuscula* mea saepe multumque conspexi, et ab invicem segregavi — *Ep.* x. 66

muovere[1]. Amicus eius : 'Amor, che *muovi* tua virtù dal cielo' — *V. E.* ii. 5. 50
illa quam diximus : 'Amor, che *muovi* tua virtù dal cielo' — *V. E.* ii. 11. 38

murmur. Tibia .. quod fit .. similis natis de *murmure* cannis — *Ecl.* ii. 51

murmuro. *murmurantes* invicem prius 'moriamur et in media arma ruamus' in castra Caesaris .. proruperunt — *Ep.* vi. 129
Omnes enim, quae garrio, *murmurant* aut cogitant aut somniant — *Ep.* viii. 124

murus. 'Coctilibus *muris* cinxisse Semiramis urbem' — *M.* ii. 9. 32
pars architectabantur, pars *muros* moliebantur — *V. E.* i. 7. 42

musa. *Dic mihi, Musa, virum* — *V. N.* 25. 93
insomnem vix Mopsum *Musa* peregit — *Ecl.* i. 37

musica. fictio rethorica in *musica*[2] composita [*sc.* poesis est] — *V. E.* ii. 4. 20

musice. fictio rethorica *musice*[3] composita [*sc.* poesis est] — *V. E.* ii. 4. 20

muta. sine .. positione [*sc.* liquidae] immediate post *mutam* — *V. E.* ii. 7. 45

Mutinensis. ab .. *Mutinensibus* .. aliquid proprio vulgari adsciscunt — *V. E.* i. 15. 6
a Ferrariensibus vero et *Mutinensibus* aliqualem garrulitatem — *V. E.* i. 15. 16
Mutinensium .. nullum invenimus poetasse — *V. E.* i. 15. 21

mutio. vel *mutire* totaliter eos, vel novam reparare oporteret loquelam — *V. E.* i. 13. 50

muto. '.. paene caput mundi rerumque potestas *Mutavit* .. locum ..' — *M.* ii. 11. 50
aedificia vestra .. delitiis inconsulte *mutata* — *Ep.* vi. 104

mutuus. aliter ad illam *mutuam* sufficientiam non solum non pertingitur — *M.* i. 5. 43
per virium tam animi quam corporis *mutuam* collisionem — *M.* ii. 10. 14

Myrrha. haec [*sc.* Florentia est] *Myrrha* scelesta et impia — *Ep.* vii. 146

mysticus. circa sensum *mysticum* dupliciter errare contingit — *M.* iii. 4. 47
dicitur .. secundus vero *allegoricus*, sive *mysticus* — *Ep.* x. 140
quamquam isti sensus *mystici* variis appellentur nominibus — *Ep.* x. 156

[1] movere *R*   [2] in musica *M*   musice *R*   [3] musice *R*   in musica *M*

N

[1] nanque *B*

'Quid nunc, Hyperione *nati*,' et reliqua — *Ep.* iv. 49
'*Nascetur* pulcra Troianus origine Caesar..' — *Ep.* vii. 62
nunquam tunc *nasci* de Virgine voluisset — *Ep.* vii. 71
caecus *natus* veritatem confessus est — *Ep.* viii. 78

Naso. Auctoritatem vero *Nasonis*.. sedulus intueare — *Ep.* iv. 40

natio. Habent namque *nationes*, regna et civitates inter se proprietates — *M.* i. 14. 39
'.. Regum, populorum, et *nationum* portus erat.. Senatus..' — *M.* ii. 5. 60
ut locum suae *nationis* delitiosissimum credat esse sub sole — *V. E.* i. 6. 12
plerasque *nationes*.. utiliori sermone uti quam Latinos — *V. E.* i. 6. 37
per Sclavones, Ungaros.. et alias *nationes* quamplures — *V. E.* i. 8. 31
Dantes Aligherius, Florentinus *natione* non moribus — *Ep.* x. *tit.* 5
Comoedia Dantis Aligherii, Florentini natione non moribus — *Ep.* x. 189

nativitas. medicus qui ante *nativitatem* hominis, pro apostemate futuro, illi emplastrum conficeret — *M.* iii. 4. 119
Levi praecessit Iudam in *nativitate* — *M.* iii. 5. 9
Sicut Levi praecedit in *nativitate*, sic Ecclesia in auctoritate — *M.* iii. 5. 17
aliud est auctoritas, et aliud *nativitas*, subiecto et ratione — *M.* iii. 5. 21
quod F sequitur ad C, hoc est auctoritas ad *nativitatem* — *M.* iii. 5. 29
in anno a *nativitate* Domini nostri — *A. T.* 24. 14
noster Salvator per gloriosam suam *nativitatem* — *A. T.* 24. 17

natura. in quos amorem veritatis *natura* superior impressit — *M.* i. 1. 2
quemadmodum est finis aliquis ad quem *natura* producit pollicem — *M.* i. 3. 7
Deus aeternus arte sua, quae *natura* est — *M.* i. 3. 18
sciendum est primo, quod Deus et *natura* nil otiosum facit — *M.* i. 3. 22
in quantum propria *natura* recipere potest — *M.* i. 8. 9
in quantum propria *natura* permittit — *M.* i. 9. 3 *et* 10
cum Deus et *Natura* in necessariis non deficiat — *M.* i. 10. 4
iustitia de se et in propria *natura* considerata — *M.* i. 11. 16
si *natura* passivorum et activorum consideretur — *M.* i. 11. 118
libertas.. maximum donum humanae *naturae* a Deo collatum — *M.* i. 12. 41
sive necessitate *naturae*, sive voluntarie agat — *M.* i. 13. 5
cum.. omne superfluum Deo et *Naturae* displiceat, et omne quod Deo et *Naturae* displicet sit malum — *M.* i. 14. 12, 13
Ens enim *natura* praecedit unum, unum vero bonum — *M.* i. 15. 4
apparebit, si *natura* vel ratio concordiae sumatur — *M.* i. 15. 31
sic et *naturam* in triplici gradu possumus intueri — *M.* ii. 2. 14
Est enim *natura* in mente primi motoris, qui Deus est — *M.* ii. 2. 16
artis divinae, quam *Naturam* communiter appellant — *M.* ii. 2. 37
'.. secundum quod *natura* rei subiectae recipit' — *M.* ii. 2. 66
'.. Catoni vero cum incredibilem *natura* tribuisset gravitatem, eamque perpetua constantia roborasset..' — *M.* ii. 5. 165
Et illud quod *natura* ordinavit, de iure servatur: *natura* enim in providendo non deficit ab hominis providentia — *M.* ii. 7. 1
Ergo ab hac providentia *natura* non deficit in suis ordinatis — *M.* ii. 7. 13
natura ordinat res cum respectu suarum facultatum; qui respectus est fundamentum iuris in rebus a *natura* positum — *M.* ii. 7. 14, 17
Romanus populus ad imperandum ordinatus fuit a *natura* — *M.* ii. 7. 24
sic *natura*, si solam formam universalem.. intenderet — *M.* ii. 7. 28
Sed *natura* in nulla perfectione deficit — *M.* ii. 7. 31
Cum.. sit aliquod medium necessarium ad finem *naturae* universalem; necesse est *naturam* ipsum intendere — *M.* ii. 7. 38 (*bis*)
Philosophus, *naturam* semper agere propter finem.. probat — *M.* ii. 7. 40
quia ad hunc finem *natura* pertingere non potest per unum hominem.. necesse est *naturam* producere hominum multitudinem — *M.* ii. 7. 42, 47
quin *natura* locum et gentem disposuerit.. ad.. principandum — *M.* ii. 7. 60

[1] nostra natura *M* natura nostra *R*

Sed intentio *naturae* universalis est, ut — *A. T.* 18. 29
Unde cum intentioni *naturae* universalis omnis *natura* obediat; necesse fuit etiam simplici *naturae* terrae, quae est esse deorsum, inesse aliam *naturam* per quam obediret intentioni universalis *naturae* — *A. T.* 18. 55, 56, 57, 58, 60
licet terra secundum simplicem eius *naturam* aequaliter petat centrum . . secundum tamen *naturam* quandam patitur elevari in parte, *naturae* universali obediens — *A. T.* 19. 2, 4, 5
certitudo quaerenda est, in quantum *natura* rei recipit — *A. T.* 20. 17
via investigandae veritatis . . ex notioribus nobis, *naturae* vero minus notis, in certiora *naturae* et notiora — *A. T.* 20. 21, 22
cum . . ferri sursum sit contra *naturam* terrae; et nihil . . possit esse causa eius quod est contra suam *naturam* — *A. T.* 20. 42, 44
dico quod verum est secundum propriam *naturam* — *A. T.* 23. 16
verum est secundum propriam *naturam* utriusque corporis — *A. T.* 23. 19

natura. 'Nè fa amor, prima che gentil core, Nè cor gentil, prima ch' amor, *natura*' — *V. E.* i. 9. 30

naturalis. iuxta secundum de *Naturali* auditu — *M.* i. 9. 7
naturalis amor diuturnam esse derisionem non patitur — *M.* ii. 1. 36
Magi Pharaonis *naturalibus* principiis artificiose utentes — *M.* ii. 4. 12
quod ordo *naturalis* in rebus absque iure servari non possit — *M.* ii. 7. 18
Philosophus . . in secundo de *Naturali* auditu probat — *M.* ii. 7. 41
ad quam . . impellebat . . puritas et simplicitas *naturalis* — *M.* iii. 9. 67
Nam si a Deo recepisset, hoc fuisset aut per legem divinam aut per *naturalem* . . Sed non per *naturalem* — *M.* iii. 14. 14, 16
ut ostensum est in *Naturali* auditu — *M.* iii. 15. 14
nobilior est vulgaris . . tum quia *naturalis* est nobis — *V. E.* i. 1. 39
si anseres *naturali* desidia sunt, nolint . . aquilam imitari — *V. E.* ii. 4. 81
legibus, quae iustitiae *naturalis* imitantur imaginem — *Ep.* vi. 155
Continens se habet ad contentum in *naturali* situ — *Ep.* x. 459
in *naturali* situ totius universi — *Ep.* x. 461
aqua in sphaera sua, hoc est in sua *naturali* circumferentia — *A. T.* 2. 9
cum in omni motu *naturali* aquae principium oporteat esse altius — *A. T.* 6. 15
corpora . . qualificantur omni *naturali* passione — *A. T.* 18. 7
patet et per *naturales* de ipsa pertractantes, et — *A. T.* 19. 35
tractatus praesens non est extra materiam *naturalem* — *A. T.* 20. 11
aquam et terram, quae sunt corpora *naturalia* — *A. T.* 20. 13
quaerenda est certitudo secundum materiam *naturalem* — *A. T.* 20. 14
via investigandae veritatis circa *naturalia* — *A. T.* 20. 20
viam inquisitionis in *naturalibus* oportet esse ab effectibus — *A. T.* 20. 29

naturaliter. intellectu scilicet vigentes aliis *naturaliter* principari — *M.* i. 3. 92
Omnis enim potentia . . *naturaliter* reservatur in alium [*sc.* actum]: ergo potentiae sensitivae . . *naturaliter* reservantur — *Ep.* iv. 29, 32
quod aqua *naturaliter* fertur deorsum — *A. T.* 6. 9
primum est, quod aqua *naturaliter* movetur deorsum; secundum est, quod aqua est labile corpus *naturaliter* — *A. T.* 11. 3, 5
quod aqua esset *naturaliter* mobilis sursum et deorsum — *A. T.* 12. 6
quod *naturaliter* movebitur ad B; cum omne grave moveatur ad centrum propriae circumferentiae *naturaliter* — *A. T.* 12. 20, 23
aqua movebitur *naturaliter* sursum — *A. T.* 12. 26
naturaliter et per se loquendo — *A. T.* 18. 10
quare cum gravitas insit *naturaliter* terrae — *A. T.* 18. 11

naturo. praeter intentionem Dei *naturantis* et coeli — *M.* ii. 2. 32
non solum superare naturam, sed etiam ipsum *naturantem* — *V. E.* i. 7. 28

natus (1) *v.* **nascor**

natus (2). multi enim sunt maiores *natu*, qui . . praeceduntur a minoribus — *M.* iii. 5. 32
nauclerus. quod *nauclerus* et remiges in navicula Petri dormitant — *Ep.* vi. 13
naufragium. quantisque *naufragiis* agitari te necesse est — *M.* i. 16. 28
vestri sanguinis . . inevitabili *naufragio* properante — *Ep.* vi. 76
nauta. per experientiam *nautarum* [*sc.* dicebatur patere] — *A. T.* 5. 8
Imaginantur enim *nautae*, quod ideo non videant terram — *A. T.* 23. 28
Navarra. Rex *Navarrae* : 'De fin Amor si vient sen et bonté' — *V. E.* i. 9. 26 *et* ii. 5. 37
Rex *Navarrae* : 'Ire d' Amor qui en mon cor repaire' — *V. E.* ii. 6. 56
navicula. cum discipuli essent in *navicula* tempore noctis — *M.* iii. 9. 88
quod nauclerus et remiges in *navicula* Petri dormitant — *Ep.* vi. 13
Salutiferos oculos ad *naviculam* fluctuantem aperuit — *Ep.* viii. 91
navigo. Qui bibitis fluenta eius, eiusque maria *navigatis* — *Ep.* v. 105
navis. ratio incidendi lignum . . propter *navim* [*sc.* construendam] — *M.* i. 2. 48
ascendendo malum vident eos, in *navi* vero non vident — *A. T.* 5. 10
Imaginantur . . nautae, quod ideo non videant terram . . de *navi* — *A. T.* 23. 29
ne. Fortunate senex, falso *ne* crede favori — *Ecl.* ii. 55
ne de infossi talenti culpa quandoque redarguar . . desidero — *M.* i. 1. 15
Alexandrum . . *ne* sua temeritas prodiret . . rapuisti — *M.* ii. 9. 79
ne iustitia derelicta remaneat, recurrendum est ad Illum — *M.* ii. 10. 5
caveant pugiles, *ne* pretio constituant sibi causam — *M.* ii. 10. 73
His quoque locis: **M. iii.** 13. '*46*', '*75*'; 14. *42*; **V.E. i.** 4. '*16*' (*ne* . . nec), '*17*'; 9. *102*; **ii.** 4. *31*; **Ep.** iii. *1-3* (*Ne* . . et *ne*), *32*; v. *53*, *74*; vi. *148*; vii. *101*; viii. *122*, *160*; x. *9*; **A.T.** 1. *12*; 24. *11*.
-ne. '. . superat*ne*, et vescitur aura . . ?' — *M.* ii. 3. 100
'. . Vos*ne* velit, an me regnare Hera . .' — *M.* ii. 10. 65
Est*ne* ista revocatio generosa, qua . . revocatur . . ? — *Ep.* ix. 27
Hoc*ne* meruit innocentia manifesta quibuslibet ? — *Ep.* ix. 30
v. anne
Neapolitanus. discrepant in loquendo . . ut *Neapolitani* et Caetani — *V. E.* i. 9. 40
neasyllabus. *Neasyllabum*[1] . . vel numquam in honore fuit, vel propter fastidium obsoluit — *V. E.* ii. 5. 60
nebula. sol aestivus qui disiectis *nebulis* matutinis . . irradiat — *M.* ii. 1. 38
ab oculis Regum et Principum . . ignorantiae *nebula* eluetur — *M.* ii. 1. 57
nebula cupiditatis obtenebrati . . non discernunt — *M.* iii. 16. 112
nec. *Nec* dicit ipsa : Malum est de isto — *Canz.* xxi. 22
ad quam . . *nec* homo unus, *nec* domus una, *nec* una vicinia, *nec* una civitas, *nec* regnum . . pertingere potest — *M.* i. 3. 34 (*ter*), 35 (*bis*)
Non est ergo vis ultima . . ipsum esse . . *nec* esse complexionatum . . *nec* esse animatum . . *nec* esse apprehensivum — *M.* i. 3. 48, 50, 51
Et si hoc non falsum, *nec* ea quae sequuntur ad ipsum — *M.* iii. 2. 15
non enim non amare est odire ; *nec* non velle est nolle — *M.* iii. 2. 24
Homo non potest volare, ergo *nec* brachia hominis possunt volare — *M.* iii. 6. 49
Deus . . non potest. . . ergo *nec* vicarius eius facere potest — *M.* iii. 6. 53
Sed *nec* per divinam [*sc.* legem recepit] — *M.* iii. 14. 27
et per consequens, *nec* variabilis esse potest — *V. E.* i. 9. 100
Veneti quoque *nec* sese . . honore dignantur — *V. E.* i. 14. 35
quia *nec* semper excellentissime poetantes debent illud induere — *V. E.* ii. 1. 33
et per consequens, *nec* optimum vulgare [*sc.* illis convenit] — *V. E.* ii. 1. 75
si non omnibus convenit, *nec*[2] omnes ipsum debent uti — *V. E.* ii. 1. 76
quia *nec* inferiorem gradum bonitatis promeruit — *V. E.* ii. 6. 23
Quippe *nec* panis deficiet — *Ep.* x. 52
Sed neutrum istorum est possibile ; ergo *nec* illud — *A. T.* 10. 12

[1] Neasillabum *R*   [2] nec *R* non *M*

His quoque locis: **M. i.** 12. 74 (Non .. *nec* .. sed e converso) ; 15. 73 (*Nec* .. nisi) ; 16. 33–34 (*nec* .. sed *nec*) ; **ii.** 2. 76 (*nec* mirum, si) ; 3. '47' (*bis*) (*Nec* .. *nec*), '106' (*Nec* iam) ; 5. 106 (*nec* ante .. quam) ; 6. 43 ; 8. 47–48 (*nec* .. *nec* .. sed) ; 9. 45 ; 10. '62' (*bis*) (*Nec* .. *nec*), 76 (*nec* .. sed) ; 12. 4 (*nec* .. quinimo), 11 (*Nec* iam), 12 (*nec* .. neque) ; **iii.** 3. 59 (*Nec* mirum, cum) ; 4. 19 (*nec* .. nisi), 86 (Non .. non .. non .. non .. *nec* .. sed), 136–137 (nullo modo .. *nec* etiam .. *nec*), 146–147 (non .. *nec* .. *nec* etiam .. sed) ; 7. 31 (non .. *nec*), 32 ; 10. 28 (non .. *nec*), 121–122 (*nec* .. *nec*) ; 12. 77 (Non .. *nec* e converso), 78 ; 13. 25 (non .. et per consequens *nec*), 55 (*bis*)–56 (*nec* .. *nec* ... *nec*), '74' (Nolite .. *nec* tangatis) ; 16. 105 (*bis*) (*nec* .. *nec*) ; **V.E. i.** 2. 51 (non .. *nec*) ; 3. 9 (neminem .. *nec*), 23 (*bis*) (*nec* .. *nec*) ; 4. '17' (ne .. *nec*), 21[1], 51 ; 6. 7 (neque .. *nec*) ; 7. 62–63 (*nec* .. *nec* .. sed) ; 9. 56–57 (*nec* .. *nec* .. sed), 60 (*Nec* .. modo .. sed potius), 70 (*nec* aliter .. quam), 87 (*nec* .. ullo modo), 90–91 (*nec* .. *nec* .. sed) ; 10. 56 (*nec* .. non nisi) ; 11. 15 (*nec* mirum, cum), 21 ; 12. 34, 71 (neque .. *nec*[2]) ; 14. 46 (*bis*)–47 (*nec* .. *nec* .. *nec*) ; 16. 2, 46 (*nec* .. in ulla) ; 18. 24 (*nec* .. ulli), 25 ; **ii.** 1. 46 (non .. *nec*), 80–81 (*nec* .. *nec*) ; 5. 10 (nullum .. *nec*) ; 6. 74 (*Nec* mireris) ; 7. 30–32–33–35 (*nec* .. *nec* .. *nec* .. *nec*), 35 (*nec* .. ullo modo) ; 9. 16 (*nec* .. sed) ; 11. 48, 55, 59 ; 12. 29 (*nec* .. sed), 66 (*Nec* .. sed) ; **Ep.** i. 40–41 (*Nec* .. *nec* .. sed) ; ii. 47 (*nec* .. neve .. sed) ; v. 59 (*Nec* seducat), 103 (*Nec* tantum .. sed) ; vi. 70, 127 (*Nec* .. sumatis), 144–145 (*nec* .. *nec*), 150 ; vii. 54 (*bis*) (*nec* .. *nec*), '89' (nulla .. *Nec*), 136, 139 (*bis*) (*nec* .. *nec* .. verum) ; viii. 50, 85 ; x. 21, 53 (*Nec* mirum, cum), 607–608 (*nec* .. *nec* .. nisi) ; **A.T.** 6. 4 (*nec* .. neque .. neque) ; 16. 24 ; 19. 12 ; 20. 65 ; 23. 58 (non .. *nec*)

v. **necnon**

necessario. sicut ad non odire *necessario* sequitur, aut amare, aut non amare — *M.* ii. 2. 22
pedes ab invicem *necessario* .. habitudinem accipere — *V.E.* ii. 11. 61

necessarius. an ad bene esse mundi *necessaria* sit — *M.* i. 2. 10
quod erat *necessarium*, ut dictum fuit, velut signum praefixum — *M.* i. 4. 41
Utrum ad bene esse mundi Monarchia temporalis *necessaria* sit — *M.* i. 5. 10
sequitur, Monarchiam *necessariam* mundo, ut bene sit — *M.* i. 7. 19
necessarium apparet, ad bene esse mundi, Monarchiam esse — *M.* i. 9. 21
cum Deus et Natura in *necessariis* non deficiat — *M.* i. 10. 5
tunc iterum *necessarius* erit tertius alius — *M.* i. 10. 19
Est igitur Monarchia *necessaria* mundo — *M.* i. 10. 27
quod ad optimam mundi dispositionem Monarchia sit *necessaria* — *M.* i. 13. 70
'.. exitus erant bellorum aut mites aut *necessarii* ..' — *M.* ii. 5. 59
aliquod medium *necessarium* ad finem naturae universalem — *M.* ii. 7. 37
cum multae sint operationes *necessariae* ad ipsum — *M.* ii. 7. 44
in *necessariis* consequentiis falsum esse consequens — *M.* iii. 2. 17
'.. etiam caetera aratri membra sunt *necessaria*' — *M.* iii. 4. 58
supernaturalem veritatem ac nobis *necessariam* revelavit — *M.* iii. 16. 71
utrum ad bene esse mundi *necessarium* esset Monarchae officium? — *M.* iii. 16. 123
eloquentiam [*sc.* vulgarem] penitus omnibus *necessariam* — *V.E.* i. 1. 4
soli homini datum est loqui, cum solum sibi *necessarium* fuit — *V.E.* i. 2. 5
non inferioribus animalibus *necessarium* fuit loqui — *V.E.* i. 2. 7
cum de his quae *necessaria* sunt ad bene esse tractamus — *V.E.* i. 2. 24
non solum non *necessaria* fuit locutio, sed prorsus damnosa — *V.E.* i. 2. 40
quare *necessarium* sibi foret, breviter pertractare conemur — *V.E.* i. 2. 67
loquela .. *necessarium* instrumentum nostrae conceptionis — *V.E.* ii. 1. 63
quae vel *necessaria* vel ornativa videntur vulgaris illustris — *V.E.* ii. 7. 49
necessaria quidem appellamus, quae campsare non possumus — *V.E.* ii. 7. 51
crude prophetantes *necessarium* asserunt, quod — *Ep.* viii. 40
Ergo *necessarium* est oppositum suum — *A. T.* 16. 40
quod non videtur esse *necessarium* — *A. T.* 17. 7

[1] et *R* [2] nec *R* neque *M*

necesse. S' essere in carità è qui *necesse* — *Par.* iii. 77
Non per saper lo numero in che enno Li motor di quassù, o se *necesse* Con contingente mai *necesse* fenno — *Par.* xiii. 98, 99
necesse est . . habere notitiam de principio — *M.* i. 2. 18
necesse est multitudinem esse in humano genere . . Sicut *necesse* est multitudinem rerum generabilium — *M.* i. 3. 69, 72
quod ad bene esse mundi *necesse* est Monarchiam esse — *M.* i. 5. 70
quod ad optimam dispositionem mundi *necesse* est Monarchiam esse — *M.* i. 11. 149
quod ad bene esse mundi Monarchiam *necesse* est esse — *M.* i. 12. 94
non solum possibile est uni, sed *necesse* est ab uno procedere — *M.* i. 14. 63
Et sic ad bene esse mundi *necesse* est Monarchiam esse — *M.* i. 14. 85
necesse est . . esse in mundo Monarcham — *M.* i. 15. 78
quantis procellis . . agitari te *necesse* est — *M.* i. 16. 28
coelum et terram simul assentire *necesse* est — *M.* ii. 1. 65
necesse est finem cuiusque iuris bonum commune esse — *M.* ii. 5. 12
necesse est, fine illo posito, ius poni — *M.* ii. 6. 30
Necesse est igitur ordinem de iure servari — *M.* ii. 7. 21
necesse est naturam ipsum [*sc.* finem] intendere — *M.* ii. 7. 38
necesse est naturam producere hominum multitudinem — *M.* ii. 7. 46
necesse est ut . . iurisdictionem etiam persuaserit — *M.* ii. 12. 55
necesse est, ut . . ab Ecclesia traditionibus accedat auctoritas — *M.* iii. 3. 108
'Venit autem dies azymorum, in quo *necesse* erat occidi Pascha' — *M.* iii. 9. 26
necesse est A non esse causam eius quod est C esse in B ; cum *necesse* sit ad productionem causae praeoperari causam — *M.* iii. 13. 33, 35
necesse est hominem sapere utramque naturam — *M.* iii. 16. 33
necesse est . . dispensari ab Illo — *M.* iii. 16. 93
necesse est ut disiunctim abmotimque morantibus varie varietur — *V. E.* i. 9. 88
ne forte . . in coenum cespitare *necesse* sit — *V. E.* ii. 4. 32
ignorato quid sit stantia, *necesse* est cantionem ignorare — *V. E.* ii. 9. 3
vos eas in perfidia pro servitute subire *necesse* est — *Ep.* vi. 125
Et cum habere esse non arguat per se *necesse* esse, et per se *necesse* esse non competat nisi uni — *Ep.* x. 359, 360
aliter essent plura, quae essent per se *necesse* — *Ep.* x. 387
necesse est ipsam esse concentricam et coaequam — *A. T.* 14. 5
necesse est ipsam . . regularem habere gravitatem — *A. T.* 18. 13
necesse est, esse partem in universo ubi — *A. T.* 18. 50
necesse fuit . . inesse aliam naturam — *A. T.* 18. 56
necesse est circumferentiam regularem sphaerae . . emergere — *A. T.* 19. 29
necesse est hunc effectum in ipsum reduci — *A. T.* 21. 10
necesse est . . ipsam efficere obstantiam alicuius convexi — *A. T.* 23. 36
non propter hoc est *necesse* quod imitetur in omnibus — *A. T.* 23. 55

necessitas. sive *necessitate* naturae, sive voluntarie agat — *M.* i. 13. 5
sequitur de *necessitate* delectatio — *M.* i. 13. 11
quadam iustitiae *necessitate* coacti — *M.* ii. 10. 30
iustitiae *necessitate* de communi adsensu congregati — *M.* ii. 10. 43
ad non nolle alterum duorum sequitur de *necessitate* — *M.* iii. 2. 21
de *necessitate* sequitur, quod — *M.* iii. 2. 48
'. . praeparare vobis etiam ea . . propter *necessitatem*' — *M.* iii. 9. 53
quasi diceret : 'Propter *necessitatem* dico . .' — *M.* iii. 9. 61
propter *necessitatem* qua pedibus versibusque cantatur — *V. E.* ii. 12. 55
aedificia vestra non *necessitate* prudenter instructa — *Ep.* vi 102
in secunda tangit *necessitatem* suae petitionis — *Ep.* x. 595
hoc esset de *necessitate* altero istorum duorum modorum — *A. T.* 10. 4
quia propositio . . non videtur habere *necessitatem* — *A. T.* 17. 3
dico quod ista ratio non habet *necessitatem* — *A. T.* 23. 53

necessito. Nam id quod est alterius gratia, *necessitatur* ab illo, cuius gratia est; sicut via *necessitatur* a termino — *M.* i. 12. 53, 54
Monarcha *necessitatur* a fine sibi praefixo in legibus ponendis — *M.* i. 12. 90

necnon (nec non)[1]. substantiae intellectuales .. *nec non* animae separatae bene hinc abeuntes — *M.* i. 12. 33
Pontifex .. *nec non* alii gregum Christianorum pastores — *M.* iii. 3. 40
Benedictum deposuit, *nec non* in exilium in Saxoniam duxit — *M.* iii. 11. 20
cum radix .. sit plantata; *nec non* .. sit extensa propago — *V. E.* i. 8. 7
occupavit totum .. *nec non* ulterius est protractum — *V. E.* i. 8. 39
qui sint .. digni .. et quae, *nec non* modum quem — *V. E.* ii. 4. 3
munuscula .. conspexi, et .. segregavi, *nec non* .. percensui — *Ep.* x. 67

His quoque locis: **M. iii.** 16. 126 (illius .. ac illius .. *nec non* illius); **V.E. i.** 4. 6 (cui .. et quid .. et ad quem, et ubi, et quando, *nec non* et sub quo); 7. 38 (pia correctione *necnon* memorabili); 9. 39 (vicinius habitantes .. *nec non* convenientes in eodem nomine gentis); 10. 37 (et .. dicere, *nec non* .. comparare), 65 (Ianuensium .. *nec non* Calabrorum), 77 (in Lombardia .. *nec non* in eadem civitate); 13. 30 (De Perusio .. *nec non* de Civitate Castellana); 14. 27 (Brixienses videlicet, Veronenses et Vicentinos, *nec non* Paduanos); 15. 62 (Tridentum atque Taurinum, *nec non* Alexandriam); 19. 25 (quos .. et propter quid, et quomodo, *nec non* ubi, quando, et ad quos); **ii.** 2. 19 (bene militantem .. bene autem regentem .. *nec non* mendacem .. et latronem); 6. 82 (Virgilium videlicet, Ovidium .. Statium atque Lucanum; *nec non* alios); 11. 9 (frons cum versibus, pedes cum cauda .. *necnon* pedes cum versibus); **Ep.** i. *tit.* 4 (legato, *necnon* .. Paciario); iv. 22 (canitur .. amorem .. interire, *nec non* quod); v. *tit.* 2 (regibus et senatoribus .. *nec non* ducibus, comitibus, atque populis); vi. 153 (blandientem .. cohibentem, *nec non* captivantem); viii. 17 (eundem Patrem et Filium, eundem Deum et hominem, *nec non* eandem Matrem et Virginem); ix. 14 (nepotis, *nec non* aliorum); **A.T.** 1. 9 (ostendere, *nec non* .. dissolvere)

necubi. redolentem ubique et *necubi* apparentem — *V. E.* i. 16. 6

nedum. Romam urbem .. nunc Hannibali *nedum* aliis miserandam — *Ep.* viii. 144

nefas. *nefas* est dicere illud cui sic favetur non esse a Deo — *M.* ii. 4. 19
nonne *nefas* est arbitrari iustitiam succumbere posse? — *M.* ii. 10. 48
Quod quidem *nefas* de opinione mortalium illi submoveant — *M.* iii. 3. 62
quos dira cupiditatis ingluvies paratos in omne *nefas* illexit — *Ep.* vi. 28

negatio. currit per secundam figuram, cum *negatione* intrinseca — *M.* i. 11. 60

negligenter. ne alia relata pro aliis .. *negligenter* praedicent carceratum — *Ep.* iii. 5

negligentia. Et si *negligentiae* sontes aut ignaviae censeremur — *Ep.* i. 4
nec *negligentia* neve ingratitudo me tenuit — *Ep.* ii. 47

negligo. populus ille sanctus .. propria commoda *neglexisse* videtur — *M.* ii. 5. 38
sic natura, si .. media autem *negligeret* — *M.* ii. 7. 31
negligebant enim manuum lotionem — *M.* iii. 3. 100
nymphis aliis derelictis atque *neglectis* — *Ep.* iv. 47
publica rerum dominia, quantalibet diuturnitate *neglecta* — *Ep.* vi. 42
non secus Tusciam derelinquis, praetermittis et *negligis* — *Ep.* vii. 50
per manifestam orbitam .. currum Sponsae regere *negligentes* — *Ep.* viii. 45
de tot ovibus, et si non abactis, *neglectis* tamen — *Ep.* viii. 99
iacet Ambrosius in *neglectis* clericorum latibulis — *Ep.* viii. 115

nego. apud *negantes* divinam bonitatem attingere summum perfectionis — *M.* i. 8. 4
superiorum quaestionum et huius principia impudenter *negarent* — *M.* iii. 3. 52
quod omnino *negandum* est — *M.* iii. 9. 14
'Etiamsi oportuerit me mori tecum, non te *negabo*' — *M.* iii. 9. 97
propter aliorum commistionem esse vere Latinum *negaremus* — *V. E.* i. 15. 68
quem fata *negabant* generum sibi adscire non timuit — *Ep.* vii. 149
si quis haec duo principia vel alterum ipsorum *negaret* — *A. T.* 11. 7

[1] nec non *R*

contra *negantem* principia alicuius scientiae — *A. T.* 11. 9

negotium. diversis idiomatibus *negotium* exercitatur humanum — *V. E.* i. 6. 2
cum in dogmatibus moralis *negotii* .. doceatur — *Ep.* x. 62
Genus vero *philosophiae* .. est morale *negotium*, sive *Ethica* — *Ep.* x. 273
Nam etsi .. pertractatur ad modum speculativi *negotii*, hoc non est gratia speculativi *negotii*, sed gratia operis — *Ep.* x. 276, 278

nemo. Quod *nemo* .. absque fide salvari potest — *M.* ii. 8. 28
Concilia .. quibus Christum interfuisse *nemo* fidelis dubitat — *M.* iii. 3. 82
quia *nemo* potest dare quod suum non est — *M.* iii. 7. 40
dignitates illas deinde *neminem* adsumere posse, nisi — *M.* iii. 10. 7
Ea quae sunt Ecclesiae, *nemo* de iure habere potest, nisi — *M.* iii. 10. 18
ergo ipsum *nemo* de iure habere potest, nisi ab Ecclesia — *M.* iii. 10. 21
Nemini licet ea facere per officium sibi deputatum — *M.* iii. 10. 30
'Fundamentum aliud *nemo* potest ponere, praeter id ..' — *M.* iii. 10. 51
Cum *neminem* ante nos .. inveniamus tractasse — *V. E.* i. 1. 1
per proprios actus .. *neminem* alium intelligere opinamur — *V. E.* i. 3. 8
de quo Latinorum *neminem* nobiscum dissentire putamus — *V. E.* i. 10. 71
Cumque .. *neminem* dubitare pendamus, et si quis dubitat — *V. E.* i. 15. 56
nemo enim montaninis hoc dicit esse conveniens — *V. E.* ii. 1. 49
in quo *nemo* dubitat esse virtutem [*sc.* maxime honestum] — *V. E.* ii. 2. 71
cum *nemo* dubitet quin .. excellant — *V. E.* ii. 3. 34
nam in pari metro *nemo* dubitat — *V. E.* ii. 13. 59
quantam *nemo* valeret seu verbo seu cogitatione metiri — *Ep.* i. 19

nempe. quod *nempe* facere Natura abhorret — *V. E.* i. 2. 8
Hoc *nempe* videtur esse id de quo loquimur vulgare — *V. E.* i. 18. 27
Nempe si '.. invisibilia Dei .. intellectu conspiciuntur' — *Ep.* v. 120
Nempe legum sanctiones altissime declarant — *Ep.* vi. 39

nemus. et sacri *nemoris* perpalluit umbra — *Ecl.* i. 30

nepos. per litteras vestri meique *nepotis* .. significatum est mihi — *Ep.* ix. 14

nequam. Anne propterea *nequam* hominum applaudet audaciis .. ? — *Ep.* v. 43

nequaquam. cum etiam Dei et hominis amicitia *nequaquam* impediatur excessu! — *Ep.* x. 34

neque. quel santo evangelico sono Che dice *Neque nubent* — *Purg.* xix. 137
dolorosa morte faccio, *Neque* plus vitam sperando conservo — *Canz.* xxi. 32
'*neque* Hesperus, *neque* Lucifer sic admirabilis est' — *M.* i. 11. 33, 34
'.. non esset imitatus .. *neque* porro .. tribuisset' — *M.* ii. 5. 154
cum nec pauperibus .. subveniatur, *neque* .. teneantur — *M.* ii. 12. 14
'Nolite possidere aurum, *neque* argentum, *neque* pecuniam ..' — *M.* iii. 10. 110 (*bis*)
qui *neque* pupillarem aetatem nec vidit adultam — *V. E.* i. 6. 6
neque Siculum *neque*[1] Apulum esse .. pulcerrimum — *V. E.* i. 12. 71 (*bis*)
Neque sine ratione ipsum .. decusamus adiectione secunda — *V. E.* i. 18. 1
attendatis .. *neque* patientiam contemnatis Illius — *Ep.* viii. 61
an semper et hi silebunt, *neque* .. testimonium reddent ? — *Ep.* viii. 127
Neque ipsi praeeminentiae vestrae congruum comperi magis — *Ep.* x. 69
et sic nec essent fontes, *neque* flumina, *neque* lacus — *A. T.* 6. 5 (*bis*)
cum utraque contingat .. superficiem aquae, *neque* transcendat — *A. T.* 13. 22
Et similiter etiam *neque* aqua esse potest — *A. T.* 20. 46

nequeo. quantae nobilitatis vir fuerit .. explicare *nequirem* — *M.* ii. 3. 41
etsi humana ratio ex propriis pertingere *nequit* — *M.* ii. 8. 25
Et si iustitia in duello succumbere *nequit* — *M.* ii. 10. 52
veritas, quia sine rubore aliquorum emergere *nequit* — *M.* iii. 1. 11
quod puras *nequeunt* habere loquelas — *V. E.* i. 15. 64

[1] nec *R*

Vidit ergo, ut dicit, aliqua *quae referre nescit et nequit rediens.* Diligenter quippe notandum est quod dicit, *nescit* et *nequit. Nescit* quia oblitus, *nequit* quia .. sermo .. deficit — *Ep.* x. 571, 573 (*bis*)
multa .. vidit quae sermone proprio *nequivit* exprimere — *Ep.* x. 580

nequicquam. sed *nequicquam* datum fuisset eis [*sc.* loqui] — *V.E.* i. 2. 7
nequicquam Trinacriam Totila secundus adivit — *V.E.* ii. 6. 47

nequitatrix. oh ab initio et nunquam desinens *nequitatrix*! — *V.E.* i. 7. 7

Nereus. Flumina qua primum *Nerei* confinia tangunt — *Ecl.* ii. 21

nervus. Vae omni meo *nervo* — *Canz.* xxi. 33
intentionis cuspis legitima de *nervo* quem tendebamus prorumpens — *Ep.* i. 32

nesciens *v.* **nescio**

nescio. mulier .. apparuit, *nescio* quomodo, meis auspitiis .. conformis — *Ep.* iii. 15
cupiditas .. *nescio* qua dulcedine vigiliam rationis mortificans — *Ep.* v. 60
eidem [*sc.* divinae voluntati] militet *nesciens* atque nolens — *Ep.* vi. 100
quoniam simul et ieiuna et timida *nescit* esse [*sc.* plebs] — *Ep.* vi. 110
Florentia (forte *nescis*?) dira haec pernicies nuncupatur — *Ep.* vii. 142
nescio quod *Speculum*, Innocentium, et Ostiensem declamant — *Ep.* viii. 118
'.. sive in corpore, sive extra corpus, *nescio* ..' — *Ep.* x. 542
Vidit ergo, ut dicit, aliqua *quae referre nescit et nequit rediens.* Diligenter quippe notandum est quod dicit, *nescit* et *nequit. Nescit* quia oblitus, *nequit* quia .. sermo .. deficit — *Ep.* x. 571, 572, 573

nescius. *Nescius* in tenera quod nos duo degimus herba — *Ecl.* ii. 70

neuter. Sed *neutrum* istorum est possibile — *A.T.* 10. 11

neve. quia nec negligentia *neve* ingratitudo me tenuit, sed — *Ep.* ii. 48
ne .. in vacuum .. cadat; *neve* resiliat gratia Dei ex vobis — *Ep.* v. 76

nex. plurima vestri parte seu *nece* seu captivitate deperdita — *Ep.* vi. 120

ni. Mopsum visurus adirem .. *ni* te, Polypheme, timerem — *Ecl.* ii. 75
uteretur, *ni* .. dissipata fuisset — *V.E.* i. 6. 47
Nonne .. potero .. *ni* prius .. me reddam? — *Ep.* ix. 49
v. **quidni**

nichil *v.* **nihil**

Nicholaus. domino *Nicholao* .. Ostiensi et Vallatrensi episcopo — *Ep.* i. *tit.* 2

Nicomachus. iuxta Philosophum ad *Nicomachum* — *M.* i. 3. 4
ut innuit Aristoteles in quinto ad *Nicomachum* — *M.* i. 11. 72
Unde Philosophus ad *Nicomachum* .. inquit — *M.* i. 13. 26
ut patet per Philosophum in quinto ad *Nicomachum* — *M.* i. 14. 37
ut in ultimis ad *Nicomachum* docet Philosophus — *M.* i. 15. 72
ut Philosophus docet in primis ad *Nicomachum* — *M.* ii. 2. 63
in iis quae de moribus fugiendis ad *Nicomachum* — *M.* ii. 3. 57
Unde Philosophus ad *Nicomachum* — *M.* ii. 8. 17
ut Philosopho placet in ultimis ad *Nicomachum* — *M.* ii. 12. 40
ut placet Philosopho in quarto ad *Nicomachum* — *M.* iii. 10. 101
ut haberi potest ex ultimis ad *Nicomachum* — *M.* iii. 12. 67
ut patet ex primo *ad Nicomachum* — *A.T.* 11. 14

niger. Vidimus in *nigris* albo patiente lituris .. modulamina — *Ecl.* i. 1

nihil[1]. Ille *nihil* contra: sed quam tunc ipse tenebat — *Ecl.* ii. 36
cum totum universum *nihil* aliud sit quam — *M.* i. 8. 15
Remota cupiditate omnino, *nihil* iustitiae restat adversum — *M.* i. 11. 73
Nihil igitur agit, nisi tale existens, quale — *M.* i. 13. 13
perfectius veniunt .. qui *nihil* unquam audiverunt — *M.* i. 13. 42
quia ex ipsius adsumptione *nihil* sequitur — *M.* i. 14. 9
quod peccare *nihil* est aliud quam — *M.* i. 15. 20
quod ius in rebus *nihil* est aliud quam — *M.* ii. 2. 49

[1] nichil *R*

licet alia verba sint, *nihil* tamen aliud quaeritur quam — *M.* ii. 2. 56
nihil manifestum est extra intendentem nisi per signa — *M.* ii. 5. 44
nam ubi consummatum est, *nihil* restat agendum — *M.* ii. 13. 28
nihil de impedimento curaret, sive esset sive non esset — *M.* iii. 2. 41
ubi *nihil* intelligentes ipsi, *nihil* intelliguntur — *M.* iii. 3. 29, 30
'.. etiam ea quae *nihil* significant, attexuntur..' — *M.* iii. 4. 55
'.. At illi dixerunt : *Nihil*..' — *M.* iii. 9. 38
planum est quod *nihil* poterat de Imperio conferre — *M.* iii. 10. 86
Et ad hoc infringendum dico quod *nihil* dicunt — *M.* iii. 11. 15
Adhuc, si *nihil* operante A, C est in B, necesse est — *M.* iii. 13. 33
Nihil est quod dare possit, quod non habet — *M.* iii. 14. 45
Forma autem Ecclesiae *nihil* aliud est quam vita Christi — *M.* iii. 15. 15
nihil aliud quam nostrae mentis enucleare aliis conceptum — *V.E.* i. 2. 11
cumque de una ratione in aliam *nihil* deferri possit nisi — *V.E.* i. 3. 19
quia *nihil* potest efficere quod non est — *V.E.* i. 9. 49
quae quidem grammatica *nichil*[1] aliud est quam — *V.E.* i. 9. 95
nihil differt ab illo quod laudabilissimum est — *V.E.* i. 12. 54
De Perusio.. *nihil* tractare intendimus — *V.E.* i. 13. 33
Sed *nihil* individuo convenit nisi per proprias dignitates — *V. E.* ii. 1. 54
maximis dignum est, quia *nihil* eodem dignius esse potest — *V.E.* ii. 2. 38
quae *nihil* aliud est quam fictio rethorica in musica composita — *V.E.* ii. 4. 19
nihil de rithimo secundum se modo tractantes — *V.E.* ii. 13. 2
nam vestrae litterae.. *nihil* de talibus continebant — *Ep.* ix. 25
nihil postea recitantes, quasi obliti — *Ep.* x. 549
invento principio.. *nihil* est quod ulterius quaeratur — *Ep.* x. 624
et *nihil* sequitur impossibile apud recte philosophantes — *A. T.* 19. 8
cum.. *nihil*.. possit esse causa eius quod est contra — *A. T.* 20. 42
dico quod illa ratio fundatur in falso ; et ideo *nihil* est — *A. T.* 23. 41

nihilominus. licet ad offerentes faciem habere videatur ; *nihilominus* est — *M.* iii. 13. 70
quamvis ex ore tuo iustius prodire debuerat, *nihilominus*.. voluisti — *Ep.* iv. 9
quamquam.. victoriam sunt adepti, *nihilominus*.. dolorem — *Ep.* vi. 133
quamvis.. deflectat: *nihilominus* in te credimus — *Ep.* vii. 35

nil. sciendum est primo, quod Deus et natura *nil* otiosum facit — *M.* i. 3. 22
et earum esse *nil* est aliud quam intelligere — *M.* i. 3. 60
confusionem illam, quae *nil* fuit aliud quam prioris oblivio — *V.E.* i. 9. 54
quae quidem grammatica *nil*[2] aliud est quam — *V.E.* i. 9. 95
quia curialitas *nil* aliud est quam librata regula eorum — *V.E.* i. 18. 35
non solum *nil* derogare videtur eis, sed ea meliorare — *V.E.* ii. 1. 24
nil aliud quam salutem inveniemus — *V.E.* ii. 2. 65
et ideo cantio *nil* aliud esse videtur quam — *V.E.* ii. 8. 50
cum in isto libro *nil* ulterius.. tangere intendamus — *V.E.* ii. 13. 85
sed de istis ad praesens *nil* dicendum est — *Ep.* x. 230
quod expositio literae *nil* aliud est, quam — *Ep.* x. 286

nimietas. ob aestus aeris *nimietatem* vestimentis operiri non possunt — *M.* i. 14. 50

nimio. ne forte humerorum *nimio* gravata virtute — *V.E.* ii. 4. 31

nimirum. Hac *nimirum* persaepe animadversione percutitur impius — *Ep.* vi. 63

nimis. Verum ne diuturna me *nimis* incertitudo suspenderet — *Ep.* x. 9

nimium. O *nimium* iuvenis, quae te nova causa coegit..? — *Ecl.* ii. 34
in declaratione rei *nimium* dubitatae — *Ep.* iv. 11
viscera vestra *nimium* dilatata frigescent, et corda vestra *nimium* ferventia contrahentur — *Ep.* vi. 139, 140
per verba praesignata, et *nimium*, 'proh dolor!' iterata — *Ep.* viii. 14

nimius. cum.. pauci, et hi cum difficultate *nimia* pervenire possint — *M.* iii. 16. 84

[1] nichil *R* nil *M* [2] nichil *R*

nimia scilicet eiusdem rithimi repercussio — *V. E.* ii. 13. 89
nimia caritate ardentes, aliorum rogamina non admittunt — *A. T.* 24. 8

Ninus. Primus . . *Ninus* fuit, Assyriorum rex — *M.* ii. 9. 23
'Conveniant ad busta *Nini*, lateantque sub umbra' — *M.* ii. 9. 34

nisi. *Nisi* pietatem habuerit servo — *Canz.* xxi. 29
hoc est per se notum, *nisi* apud negantes divinam bonitatem — *M.* i. 8. 4
quod esse non potest, *nisi* quando — *M.* i. 8. 27
principibus aliis homines non appropinquant *nisi* in parte — *M.* i. 11. 121
quia inferior non est causa, *nisi* per superiorem — *M.* i. 11. 131
quis dubitat? *nisi* qui vocem hanc non intelligit — *M.* i. 11. 143
Sed hoc esse non potest, *nisi* sit voluntas una — *M.* i. 15. 67
Nec ista una potest esse, *nisi* sit Princeps unus omnium — *M.* i. 15. 74
ut *nisi* balteus . . patuisset, victo . . vitam condonasset — *M.* ii. 11. 17
nisi ab ordinario iudice poena inflicta sit, punitio non est — *M.* ii. 13. 33
iurisdictionem non habuisset, *nisi* . . Imperium de iure fuisset — *M.* ii. 13. 48
sequitur quod possit . . *nisi* . . probaretur hoc spectare ad officium — *M.* iii. 8. 72
neminem adsumere posse, *nisi* ab Ecclesia recipiat — *M.* iii. 10. 8
cupiditas postergaret, *nisi* homines . . compescerentur — *M.* iii. 16. 72
cum . . pauci . . pervenire possint, *nisi* . . quiescat — *M.* iii. 16. 84
diesis esse non potest . . *nisi* reiteratio unius odae fiat — *V. E.* ii. 10. 31
nimia . . repercussio, *nisi* forte . . hoc sibi praeroget — *V. E.* ii. 13. 90
rithimorum asperitas, *nisi* forte sit lenitati permixta — *V. E.* ii. 13. 100
sensualia postergare, *nisi* prout vobis exemplaria esse possunt — *Ep.* ii. 40
cum hoc esse non possit, *nisi* sit altior terra — *A. T.* 7. 8
non potest esse concentrica terrae, *nisi* terra sit . . gibbosa — *A. T.* 13. 9
haec autem esse non posset, *nisi* terra . . emergeretur — *A. T.* 18. 53

His quoque locis: **M. i.** 13. 13 (nihil . . *nisi*); 16. 10 (non . . *nisi*); **ii.** 4. 60 (non . . *nisi*); 5. 45 (nihil . . *nisi*), '*152*'; 9. 19 (nulli . . *nisi*); 13. 41 (non . . *nisi*); **iii.** 4. 19 (non . . *nisi*), 20 (nec . . *nisi*), 131 (non . . *nisi*); 7. 42 (non . . *nisi*); 8. 32 (non . . *nisi*); 10. 19 (nemo . . *nisi*), 22 (nemo . . *nisi*); 14. 17 (non . . *nisi*); 16. 6 (non . . *nisi*), 50 (non . . *nisi*); **V.E. i.** 1. 32 (non *nisi*); 2. 30 (non . . *nisi*), 64 (non . . *nisi*); 3. 19 (nihil . . *nisi*); 10. 7 (non . . *nisi*), 55 (non *nisi*), 57 (non *nisi*); 12. 40 (quid . . *nisi*); 18. 15 (quid aliud . . *nisi*); **ii.** 1. 55 (nihil . . *nisi*), 68 (non . . *nisi*), 70 (non . . *nisi*); 2. 26 (non . . *nisi*); 5. 35 (non . . *nisi*), 65 (non . . *nisi*); 6. 76 (non . . *nisi*); 8. 45 (Nullus . . *nisi*); 12. 26 (non . . *nisi*), 87 (in nullo . . *nisi*); **Ep.** i. 28 (quid aliud . . quid aliud . . quid aliud . . *nisi*); ii. 14 (quid aliud . . *nisi*); vi. 161 (quid aliud . . *nisi*); viii. 65 (quid aliud . . *nisi*); x. 296 (non . . *nisi*), 357 (non . . *nisi*), 360 (non . . *nisi*), 609 (nec . . nec . . *nisi*); **A.T.** 20. 54 (non . . *nisi*); 21. 33 (non . . *nisi*); 23. 12 (non . . *nisi*)

nitesco. lenium asperorumque rithimorum mixtura ipsa tragoedia *nitescit* — *V. E.* ii. 13. 102

nitor. Isti . . nonnullum vero rationis indicium habere *nituntur* — *M.* iii. 4. 9
cum ad eam [*sc.* vulgarem eloquentiam] non tantum viri, sed etiam mulieres et parvuli *nitantur* — *V. E.* i. 1. 6
quod *nituntur* imitare nos in quantum sonamus — *V. E.* i. 2. 60
quicquid excellentes Latinorum *nitebantur* — *V. E.* i. 12. 29
unum vidimus *nitentem* divertere a materno [*sc.* vulgari] — *V. E.* i. 14. 41
hoc etenim nos facere *nisi* sumus ibi: 'Amor, tu vedi ben . .' — *V. E.* ii. 13. 95
me . . *nitentem* cunctis exsurgere viribus — *Ep.* ii. 52

niveus. Quod libeat *niveis* avibus resonare Caystrum — *Ecl.* ii. 18

nix. cum . . moveatur aër . . ut . . spargat *nivem* — *V. E.* i. 4. 61

no. necessaria . . ut quaedam monosyllaba, ut *sì*, *no*, *me*, *te*, *se* — *V. E.* ii. 7. 53

nobilior. Harum quoque duarum [*sc.* locutionum] *nobilior* est vulgaris . . et de hac *nobiliori* nostra est intentio pertractare — *V. E.* i. 1. 35, 41
nobilius esse videtur quam quod extrinseco indiget — *V. E.* ii. 3. 26
ergo cantiones *nobiliores* ballatis esse sequitur extimandas — *V. E.* ii. 3. 31
nobiliora esse quae conditori suo magis honoris afferunt — *V. E.* ii. 3. 36

ergo *nobiliores* sunt [*sc.* cantiones ballatis] — *V. E.* ii. 3. 39
Nobiliori corpori debetur *nobilior* locus; aqua est *nobilius* corpus quam terra; ergo aquae debetur *nobilior* locus. Et cum locus tanto sit *nobilior* quanto superior — *A. T.* 4. 1, 2 (*bis*), 4, 5
cum dicebatur: *Nobiliori* corpori debetur *nobilior* locus — *A. T.* 23. 14, 15

nobilis. Ergo *nobilibus* .. praemium praelationis conveniens est — *M.* ii. 3. 21
maxime *nobili*, maxime praeesse convenit — *M.* ii. 3. 26
Hoc equidem signum est ipsum subiectum *nobile* de quo loquimur — *V. E.* i. 3. 25
multas esse .. magis *nobiles* .. regiones .. quam Thusciam — *V. E.* i. 6. 34
corde *nobiles* atque gratiarum dotati — *V. E.* i. 12. 25
exigit enim .. purpura viros *nobiles* — *V. E.* ii. 1. 39
nobile [*sc.* dicimus esse] quod nobilitatem [*sc.* habet] — *V. E.* ii. 2. 10

nobilissimus. *Nobilissimo* populo convenit omnibus aliis praeferri; Romanus populus fuit *nobilissimus* — *M.* ii. 3. 5, 7
Quae ultima uxor de Italia fuit, Europae regione *nobilissima* — *M.* ii. 3. 117
Romani populi patrem, et .. ipsum populum, *nobilissimum* fuisse — *M.* ii. 3. 121
nobilissimum animal non ante sentire quam sentiri coepisse — *V. E.* i. 5. 14
Quae quidem *nobilissima* sunt earum quae Latinorum sunt actiones, haec nullius civitatis Italiae propria sunt — *V. E.* i. 16. 40
nobilissimum aliorum esse modum illarum [*sc.* cantionum] — *V. E.* ii. 3. 33
et per consequens modus earum *nobilissimus* aliorum — *V. E.* ii. 3. 41
quae *nobilissima* sunt, carissime conservantur .. cantiones carissime conservantur .. ergo cantiones *nobilissimae* sunt, et per consequens modus earum *nobilissimus* est — *V. E.* ii. 3. 42, 46, 47
illud est *nobilissimum*, quod totam comprehendit artem; cum .. in solis cantionibus ars tota comprehendatur, cantiones *nobilissimae* sunt, et sic modus earum *nobilissimus* aliorum — *V. E.* ii. 3. 48, 52, 53
vulgare illustre .. quod *nobilissimum* est aliorum — *V. E.* ii. 6. 2
quae digna sunt illo cantari .. quae tria *nobilissima* sunt — *V. E.* ii. 6. 4
sola vocabula *nobilissima* in cribro tuo residere curabis — *V. E.* ii. 7. 29
pexa irsutaque urbana .. quae *nobilissima* sunt — *V. E.* ii. 7. 38
propter magis propinquare *nobilissimo* continenti — *A. T.* 4. 6

nobilitas. Est enim *nobilitas* virtus et divitiae antiquae — *M.* ii. 3. 15
iuxta Iuvenalem: '*Nobilitas* animi sola est atque unica virtus' — *M.* ii. 3. 18
Quae duae sententiae ad duas *nobilitates* dantur — *M.* ii. 3. 19
quantae *nobilitatis* vir fuerit .. explicare nequirem — *M.* ii. 3. 37
quorum .. *nobilitas* hereditario iure in ipsum confluxit — *M.* ii. 3. 40
Quantum ergo ad propriam eius *nobilitatem* — *M.* ii. 3. 43
cum Romana *nobilitas* premente Hannibale sic caderet — *M.* ii. 4. 58
nobilitatem ac rectitudinem suae formae pandentes — *V. E.* i. 12. 22
nobile [*sc.* dicimus esse] quod *nobilitatem* [*sc.* habet] — *V. E.* ii. 2. 10
quin ballatae sonitus *nobilitate* modi excellant — *V. E.* ii. 3. 35

nobilito. Sed constat quod merito virtutis *nobilitantur* homines — *M.* ii. 3. 13
quaelibet pars tripartiti orbis tam avis quam coniugibus illum *nobilitasse* invenitur — *M.* ii. 3. 60
Similiter etiam coniugio *nobilitatum* fuisse [*sc.* Aeneam] reperio — *M.* ii. 3. 92

noceo. 'Conclusit ora leonum, et non *nocuerunt* mihi ..' — *M.* iii. 1. 2
'.. Tolle moras; semper *nocuit* differre paratis ..' — *Ep.* vii. 84

nodosus. *Nodoso*que piri vulso de stirpe bacillo Stabat subnixus — *Ecl.* ii. 14

Noe. Sem .. qui fuit tertius filius *Noe* — *V. E.* i. 7. 67

nof. puta *nof* pro *novem*, *vif* pro *vivo* — *V. E.* i. 14. 33

nolens *v.* **nolo**

nolo. fontes, et pabula nota Desertare tuo vivaci nomine *nolis* — *Ecl.* ii. 62
Philosophus, cum dicebat: Entia *nolunt* male disponi — *M.* i. 10. 29
quod illud quod naturae intentioni repugnat, Deus *nolit* — *M.* iii. 2. 11

Deum non *nolle* quod naturae intentioni repugnat — *M.* iii. 2. 14
Sed ad non *nolle*.. sequitur.. aut velle, aut non velle — *M.* iii. 2. 20
nec non velle est *nolle*, ut de se patet — *M.* iii. 2. 25
impietatis filii, qui.. denique iudicem habere *nolunt* — *M.* iii. 3. 122
'*Nolite* arbitrari quia veni pacem mittere in terram..' — *M.* iii. 9. 132
humanum genus uni velle, et uni *nolle* tenere subiectum — *M.* iii. 10. 37
'*Nolite* possidere aurum, neque argentum..' — *M.* iii. 10. 109
'*Nolite* contaminare animas vestras..' — *M.* iii. 13. 74
cum divinam curam perversi expectare *noluerunt* — *V. E.* i. 2. 27
quod humana corda versare potest; ita ut *nolentem*, volentem; et volentem, *nolentem* faciat — *V. E.* i. 17. 29, 30
si anseres.. sunt, *nolint* astripetam aquilam imitari — *V. E.* ii. 4. 82
nolite, velut ignari, decipere vosmetipsos — *Ep.* v. 110
eidem [*sc.* divinae voluntati] militet nesciens atque *nolens* — *Ep.* vi. 101

nomen. *Nomina sunt consequentia rerum* — *V. N.* 13. 20
O Meliboee, decus vatum quoque *nomen* in auras Fluxit — *Ecl.* i. 36
fontes, et pabula nota Desertare tuo vivaci *nomine* nolis — *Ecl.* ii. 62
Quod.. gloriosum *nomen* auctoris facit esse credendum — *M.* i. 5. 20
Electra scilicet, nata magni *nominis* regis Atlantis — *M.* ii. 3. 69
'.. fama minores Italiam dixisse ducis de *nomine* gentem..' — *M.* ii. 3. 83
mons in illa, suo *nomine* dictus, est testis — *M.* ii. 3. 86
'.. Coniugium vocat; hoc praetexit *nomine* culpam' — *M.* ii. 3. 107
quod solum restabat ad ultimum interitum Romani *nominis* — *M.* ii. 4. 45
si ad utilitatem.. non sunt, leges *nomine* solo sunt — *M.* ii. 5. 20
Horum omnium *nomen* egregium voce Tullii recalescit — *M.* ii. 5. 140
nonne in *nomine* Dei congregati sunt? — *M.* ii. 10. 45
convenientes in eodem *nomine* gentis, ut Neapolitani et Caetani — *V. E.* i. 9. 40
quam quidam Florentius *nomine* Castra composuerat — *V. E.* i. 11. 26
Est enim cantio, secundum verum *nominis* significatum — *V. E.* ii. 8. 13
Haec.. suum *nomen* prae titulis Italorum heroum illustrabat — *Ep.* ii. 11
ut.. titulum mei *nominis* ampliares — *Ep.* iv. 11
et in vobis et in aliis, *nomine* solo archimandritis — *Ep.* viii. 95
optat.. gloriosi *nominis* in perpetuum incrementum — *Ep.* x. *tit.* 7
Nec reor, amici *nomen* assumens — *Ep.* x. 21
praesagium de gloria vestri *nominis* amplianda — *Ep.* x. 82
quamquam isti sensus mystici variis appellentur *nominibus* — *Ep.* x. 156
cum diversitas rationis cum identitate *nominis* aequivocationem faciat — *A. T.* 12. 55

nomino. '.. patrocinium orbis terrarum potius.. poterat *nominari*' — *M.* ii. 5. 67
Absurdum.. ante Deum ab homine quicquam *nominatum* fuisse — *V. E.* i. 4. 33
quia multa per eadem vocabula *nominare* videntur — *V. E.* i. 8. 48
Quia vero aulicum *nominamus*, illud causa est, quod — *V. E.* i. 18. 18
Hunc gradum constructionis excellentissimum *nominamus* — *V. E.* ii. 6. 50
quia hi ante, hi post dieresim stantiae *nominantur* — *V. E.* ii. 12. 88
volens de parte supra *nominata* Comoediae aliquid tradere — *Ep.* x. 114

non. La prima voce.. *Vinum non habent*, altamente disse — *Purg.* xiii. 29
Gridavano alto: *Virum non cognosco* — *Purg.* xxv. 128
Modicum, et non videbitis me — *Purg.* xxxiii. 10
non tantum curat, Quantum spes inter me de ipsa durat — *Canz.* xxi. 38
Ego tamquam centrum circuli.. tu autem non sic — *V. N.* 12. 34
Et Libyes coluber quod squama verrat arenas, *Non* miror — *Ecl.* ii. 24
Sibilus hinc simplex avidas *non* venit ad aures — *Ecl.* ii. 38
Tibia *non* sentis quod fit virtute canora Numinis..? — *Ecl.* ii. 50
Trinacridae montis, quo *non* foecundius alter — *Ecl.* ii. 71
Quis Polyphemon, ait, *non* horreat, Alphesiboeus..? — *Ecl.* ii. 76

Longe namque ab officio se esse *non* dubitet, qui .. ad Rempublicam aliquid adferre *non* curat; *non* enim est 'lignum, quod secus decursus aquarum fructificat in tempore suo'	*M.* i. 1. 8, 10 (*bis*)
speculari tantummodo possumus, operari autem *non*	*M.* i. 2. 29
species quaedam sunt intellectuales, et *non* aliud	*M.* i. 3. 60
Hinc est, quod pastoribus de sursum sonuit, *non* divitiae, *non* voluptates, *non* honores, *non* longitudo vitae, *non* sanitas, *non* robur, *non* pulchritudo; sed pax	*M.* i. 4. 20 (*ter*), 21 (*ter*), 22
Nonne filios, an *non* omnes alios postponendos .. edocuit?	*M.* ii. 5. 112
Sed ad *non* nolle alterum duorum sequitur de necessitate, aut velle, aut *non* velle: sicut ad *non* odire necessario sequitur, aut amare, aut *non* amare: *non* enim *non* amare est odire; nec *non* velle est nolle, ut de se patet	*M.* iii. 2. 20, 22 (*bis*), 23 (*bis*), 24 (*bis*)
fit persaepe quod *non* solum .. habeat, sed ut .. discurrant	*M.* iii. 3. 26
instantia videtur errare secundum *non* causam ut causa	*M.* iii. 5. 37
'.. ministri .. decertarent, ut *non* traderer Iudaeis ..'	*M.* iii. 15. 31
quia nihil potest efficere quod *non* est	*V. E.* i. 9. 50
si *non* omnibus convenit, *non*[1] omnes ipsum debent uti	*V. E.* ii. 1. 75, 76
et illud de memoria sane tua *non* defluat	*Ep.* iv. 56
Sed an *non* miserebitur cuiquam?	*Ep.* v. 36
ut Amalech percutias et Agag *non* parcas	*Ep.* vii. 108
sed hoc *non* est; immo esset contrarium	*A. T.* 23. 30

His quoque locis: **M. i.** 1. 17 (*non* modo .. quinimo), 30, 36 (*non* tam .. quam), '39'; 2. 16, 32 (*non* solum .. sed etiam), 33 (*non* .. sed), 41 (*non* .. sed), 55; 3. 24 (*Non* .. sed), 27 (*non* .. sed), 45 (*Non* .. nec .. nec .. nec .. sed), 57, 62 (aliter .. *non*), 69, 79 (*non* solum .. sed etiam); 5. 19 (*non* solum .. sed), 27 (aliter .. *non*), 44 (*bis*) (*non* solum *non* .. sed), 49 (*non* solum .. sed etiam), 51 (*non* solum .. sed etiam), 57–58 (*non* modo .. *non* .. sed etiam); 6. 7 (*non* .. sed), 11, 15 (*non* e converso); 8. 13, 27 (*non* .. nisi); 10. 5, 11, 12, 13, 16 (aut .. aut *non*), 17 (si *non*), 21; 11. 18, 41 (*bis*), 79, 81, 82, 84, 121 (*non* .. nisi), 124 (*non* e converso), 131 (*non* .. nisi), 143, 145; 12. 26ª, 26ᵇ (*non* .. sed), 28, 35 (*non* .. sed), 46, 50, 56, 66, 73 (*Non* .. nec .. sed), 77 (*non* .. quinimo), 79 (*non* .. sed); 13. 22, 51; 14. 15 (*non* solum .. sed), 31, 50, 62 (*non* solum .. sed), 80 (*non* solum .. sed); 15. 67 (*non* .. nisi); 16. 10 (*non* .. nisi), 26, 33; **ii.** 1. 7, 28 (*non* sine), 37 (*non* .. sed), 54 (*non* solum .. sed), 61 (*non* solum .. sed etiam); 2. 34, 51, 52, '64' (*Non* .. sed), 78 (*non* aliter quam); 3. 2 (de iure, *non* usurpando), 37 (*non* solum .. sed), '52', 119 (cui *non* .. ?); 4. 20, 46 (*non* ante), 60 (*non* .. nisi), 63; 5. 7 (*non* .. sed), 15, 20 (si .. *non*), 21, '57' (beneficiis .. *non* iniuriis), 69 (Numquid *non*), 100 (Numquid *non*), 121 (Quid *non*), 124 (*non* alio .. quam si), 131 (*non* .. sed), 136, '153', '159'; 6. 21, '48', 57 (*non* .. sed), 66; 7. 3, 7 (*non* solum .. sed etiam), 11, 13, 19, 28, 43, 52 (*non* solum .. quin etiam), 57 (*non* solum .. sed etiam), 59 (*non* dubium est quin), '82' (*Non* .. Sed); 8. 21, 34, '40', 86, 90 (*bis*); 9. 19 (*non* modo .. quin etiam), 28, 60, 76 (quis .. *non*), '90'; 10. 5, 12 (*non* .. sed), 34 (*bis*) (*non* .. *non* .. sed), 42 (aliter .. *non*), '63' (*Non* .. sed), '64' (Ferro, *non* auro), 74 (*non* .. sed), 79; 11. 4 (*non* solum .. sed etiam), 65; 12. 5 (*non* solum .. quinimo), 9, 25 (si .. *non*), 31, 32 (si *non*), 33ª, 33ᵇ (si .. *non*), 34, 58 (si .. *non*), 67 (*bis*); 13. 2 (si .. *non*), 3, 12 (si .. *non*), 15, 30 (*non* .. sed), 34 (*non* .. sed potius), 39 (Si .. *non*), 40ª, 40ᵇ (*non* .. nisi), 48 (*non* .. nisi), 54 (*non* .. sed); **iii.** 1. '1', '33'; 2. 12 (si .. *non*), 13, 14, 15 (si .. *non*), 18, 26ª (si .. *non*), 26ᵇ, 27 (*bis*), 32 (quod dicendum *non* est), 36, 37, 39 (Si .. *non*), 40 (*bis*), 42, 43, 44, 45 (*bis*), 46, 49, 51; 3. 8, 10, 12, 13 (*non* propter hoc), 38 (*non* .. sed), 44 (de zelo .. *non* de superbia), 48 (*non* solum .. sed), 69, 90 (omnino *non*), 96, 108 (*non* .. sed), 124; 4. 18 (*non* .. nisi), 29, '32', 38, 49, '52' (*Non* .. sed), 77 (*non* aliter .. quam), 79 (*non* .. sed), 84–85 (*ter*) (*Non* .. *non* .. *non* .. *non* .. nec .. sed), 98, 111, 113–114–115 (*non* solum .. *non* .. sed etiam .. *non*), 120, 123, 128 (*non* .. omnino), 130 (*non* .. nisi), 132 (*non* propter hoc), 147 (*non* .. nec .. nec etiam .. sed), 154; 5. 32–33 (*non* solum .. *non*

[1] nec *R*

.. sed etiam); 6. 19 (*non* .. sed), 34 (*non* .. sed), 37, 43, 47, 48, 51, 52; 7. 19, 28, 30, 39, 41, 42 (*non* .. nisi), 45, 46; 8. 23 (*non* sine), 32 (*non* .. nisi), 44 (*non* solum .. quin etiam), 47, 49, 51 (*non* .. sed), 66, 69 (*non* tamen propter hoc); 9. 15, 19, 20, '41', 43 (*non* .. imo), '46', 56, 59 (*non* .. sed), '62' (si .. *non*), 65 (*non* solum .. sed), '78', '97', '106', 129 (*non* .. sed), '133' (*non* .. sed); 10. 27, 40, 45, 57 (*non* .. sed), 61, 65, 70, 75 (*non* e converso), 80 (*non* e converso), 82, 85^a (Aut .. aut *non*), 85^b (si *non*), 89, 101 (*non* solum .. sed etiam), '111', 116, 117 (si .. *non*), 119, 127, 128 (*non* .. sed), 131; 11. 6 (*non* obstante quod), 15; 12. 12, 74, 76; 13. 14, 17, 19, 20, 21, 22 (*bis*), 24, 29, 34, '50' (*non* .. sed), 54 (si .. *non*), 61 (Si .. *non*), 63; 14. 9, 15, 16, 17 (*non* .. nisi), 19, 21 (*non* .. sed), 26, 30 (*non* .. Quinimo), 38, 44, 46, 50, 52, 54, 58, 59 (*non* modo .. quin etiam); 15. 2, 7, '29', '32', 34 (*non* .. sed), 35 (ac si .. *non*), 40, 42, 43 (*non* .. sed), 57; 16. 4^a, 4^b (*non* tamen omnino .. nisi), 8 (si .. *non*), 50 (*non* .. nisi), 103, 113, 130 (*non* sic .. ut), 132; **V.E. i.** 1. 5 (*non* tantum .. sed etiam), 13 (*non* solum .. sed), 18 (*non* .. sed), 31 (*non* omnes), 32 (*non* nisi); 2. 2, 6 (*bis*), 29 (*non* .. nisi), 35, 40 (*bis*) (*non* solum *non* .. sed), 50 (*non* quod), 59 (*non* .. sed), 61, 63 (*non* .. nisi); 3. 1 (*non* .. sed), 22; 4. 28; 5. 1 (*non* sine), 14 (*non* ante .. quam), 16; 6. 3 (*non* aliter .. quam), 26, 58 (*non* .. sed); 7. 3, '18' (*Non ante*), 27 (*non* solum .. sed etiam), 32 (*non* .. sed), 35 (*non* .. sed); 8. 2 (*non* leviter); 9. 73, 77, 82 (*non* sine); 10. 7 (*non* .. nisi), 50 (*non* tota), 55 (*non* nisi), 57 (*non* nisi), 83 (*non* solum .. sed etiam); 11. 9 (*non* immerito), 12 (*non* .. sed potius), 42 (*non* .. sed); 12. 18 (*non* .. sed), 48 (*non* sine); 13. 4 (*non* solum .. sed), 12 (*non* .. sed), 39 (*non* indigne), 42, 47, 53 (*non* sine); 14. 24 (*non* solum .. sed); 15. 3 (*non* male), 12 (*non* solum .. sed), 40, 70; 18. 48, 49; **ii.** 1. 9 (*non* e converso), 23 (*non* solum nil .. sed), 27 (*non* solum .. sed), 45, 62 (*non* aliter .. quam), 68 (*non* .. nisi), 70 (*non* .. nisi), 71, 75, 76, 93 (si *non*), 94 (*non* .. sed); 2. 1 (*non* .. sed), 5^a (utrum .. aut *non*), 5^b, 26 (*non* .. nisi), 35 (*non* .. sed); 3. 29, 57; 5. 30, 32, 33, 35 (*non* .. nisi), 64 (*non* .. nisi); 6. 26 (*non* aliter .. quam), 29, 75 (*non* .. nisi); 7. 5 (*non* minimum), 22 (*non* .. sed), 52, 68; 8. 27 (sive .. sive *non*); 9. 27, 28; 10. 6, 31 (*non* .. nisi), 38 (si .. *non*), 40 (si .. *non*); 11. 14, 25, 63 (*non* aliter); 12. 25 (*non* .. nisi), 31, 48 (*non* sine), 51, 81 (*non* aliter), 84; 13. 23 (*non* .. sed), 40 (*non* .. sed), 45 (*non* aliud .. quam); 14. 11 (quaedam .. quaedam *non*); **Ep.** i. 15 (*non* ingrati); iii. 34 (*non* .. sed); iv. 7 (numero sed *non* specie), 15, 16, 28, 31; v. 94 (si .. *non*), 101 (*non* solum .. sed), 109 (*non* aliter), 135 (*Non* .. semper .. quin interdum), 143, 144 (quis *non*), '160' (*Non* .. sed), 169; vi. 3, 11 (*non* leviter), 18 (*non* .. sed), 23 (si .. *non*), 46, 47, 54, 57 (si .. *non*), 58 (*non* modo .. sed), 70, 71, 87 (*Non* .. sed), 102 (*non* .. sed), 105, 115 (si .. *non*), 158 (*bis*) (*non* tantum *non* .. quin immo), 177, 181 (*non* .. sed), 191 (si .. *non*), 193 (*non* .. quin potius); vii. 49 (*non* secus .. quam si), 52, 67 (si *non*), 72, 77, 121, 150 (*non* .. sed), 168, 169 (*bis*), 173; viii. 5 (*non* modo .. quin et), 28 (*non* .. sed), 30 (*non* minus quam), 45 (*non* aliter quam), 51 (dorsa, *non* vultus), 58, '68', 73, 74 (*Non* .. sed), 79 (*non* modo .. sed et), 92 (*Non* .. quin potius), 96, 99, 109–110 (*Non* .. *non* .. sed), 125, 133 (ab infra, *non* de coelo), 163 (*non* .. sed), 168, 174; ix. 8 (si .. *non*), 40 (*Non* .. sed), 43^a, 43^b (*non* lentis passibus); x. *tit.* 6 (natione, *non* moribus); 23 (*non* minus .. quam), 48 (*non* .. quinimmo), 53 (*non* .. sed), 78 (*non* .. quinimmo), 125, 130 (*non* solum .. sed etiam), 134 (*non* .. immo), 189 (*natione, non moribus*), '235' (*non* .. sed), 251, 273 (*non* .. sed), 277 (*non* .. sed), 295 (*non* .. nisi), 306 (*non* solum .. quinimmo), 356 (*non* .. nisi), 359, 360 (*non* .. nisi), '414' (Numquid *non*), 450 (*non* quod .. sed), 473, 475, 477, 484, 488, 496, 499 (si .. *non*), 500, 527, 530, '544', 547, 552, 557, 599; **A.T.** 1. 7 (*non* .. sed); 4. 10; 5. 3, 11; 6. 2 (Si .. *non*), 13^a (si .. *non*), 13^b; 7. 8 (*non* .. nisi); 8. 2, 10, 11 (si .. *non*); 10. 10 (aliter .. *non*); 11. 5, 8, 9; 12. 8, 11 (*non* tantum .. sed), 36 (*non* solum .. sed), 48, 62 (*bis*); 13. 9 (*non* .. nisi), 24, 32, 38; 16. 20; 17. 1, 3, 6, 11, 13 (*non* .. sed), 16, 18; 18. 21, 28, 40 (si .. *non*), 42 (quod *non* est dicendum), 49, 50, 53 (*non* .. nisi); 19. 18 (*non* quia .. sed), 21, 60, 67; 20. 10, 32, 39, 45, 50, 53 (*non* .. nisi), 58, 65, 66; 21. 6, 8, 18, 23, 32 (*non* .. nisi), 48, 50 (*bis*), 58 (*non* e converso); 22. '10', '20'; 23. 11 (*non* .. nisi), 13, 28, 39 (Si .. *non*), 53, 55 (*non* propter hoc), 57, 58 (*bis*), 60; 24. 9

v. **necnon**

nonaginta. quamvis .. per *nonaginta* et plures annos .. tentaverit *M.* ii. 9. 25

nondum. Postquam vero Italorum litigia sedata fuerunt, et cum Graecis, cumque Poenis *nondum* .. certatum esset — *M.* ii. 11. 54
si pertinax animus poscit ulterius, *nondum* annuens veritati — *Ep.* v. 155
quasi triumphatam Carthaginem *nondum* exueras — *Ep.* viii. 169

nonne. *Nonne* triumphales melius pexare capillos .. ? — *Ecl.* i. 42
Comica *nonne* vides ipsum reprehendere verba .. ? — *Ecl.* i. 52
Nonne transitus Cloeliae mirabilis fuit .. ? — *M.* ii. 4. 65
Nonne Cincinnatus ille sanctum nobis reliquit exemplum .. ? — *M.* ii. 5. 76
Nonne Fabricius altum nobis dedit exemplum .. ? — *M.* ii. 5. 90
Nonne filios .. postponendos patriae libertati .. edocuit ? — *M.* ii. 5. 112
nonne in nomine Dei congregati sunt? Et si sic, *nonne* Deus in medio illorum est .. ? Et si Deus adest, *nonne* nefas est arbitrari iustitiam succumbere posse ? .. Et si iustitia in duello succumbere nequit, *nonne* de iure adquiritur .. ? — *M.* ii. 10. 44, 46, 48, 52
nonne imperio Dei movebitur ad quaedam sonare verba .. ? — *V. E.* i. 4. 61
Nonne domestici sui .. quoslibet fama vincunt ? — *V. E.* i. 17. 32
Nonne quotidie extirpat sentosos frutices de Italica silva ? *nonne* quotidie vel plantas inserit, vel plantaria plantat ? — *V. E.* i. 18. 11, 13
Et si Augustus, *nonne* relapsorum facinora vindicabit .. ? — *Ep.* v. 46
Vos .. *nonne* terror secundae mortis exagitat .. ? — *Ep.* vi. 29
'*Nonne* .. caput in tribubus Israel factus es ? .. ' — *Ep.* vii. 102
Nonne tunc vel Brixiae vel Papiae rabies inopina turgescet ? — *Ep.* vii. 128
Quidni ? *nonne* solis astrorumque specula ubique conspiciam ? *Nonne* dulcissimas veritates potero speculari ubique .. ? — *Ep.* ix. 47, 48
Et si .. torqueatur intuitus, *nonne* .. constabit ? — *Ep.* x. 30

nonnullus. et sic provocant quosdam ad iram .. *nonnullos* ad risum — *M.* iii. 3. 32
nonnullum vero rationis indicium habere nituntur — *M.* iii. 4. 8
nonnullos [*sc.* Tuscos] vulgaris excellentiam cognovisse sentimus — *V. E.* i. 13. 35
nonnulla eorum [*sc.* gestorum] videbimus .. transcendisse — *Ep.* v. 131
nonnullos exheredando volentes .. nos .. denudavit invitos — *Ep.* vii. 8
Nonnulli sunt in admiratione suspensi — *Ep.* viii. 126
ut *nonnulli* forsitan obiectarent — *Ep.* x. 22

nonus. Cuius miraculi Lucanus in *nono* Pharsaliae meminit — *M.* ii. 4. 35
et Ovidius in *nono* de rerum transmutatione — *M.* ii. 8. 82
nam Lucanus in *nono* : 'Iuppiter est .. quocumque moveris' — *Ep.* x. 425
cum primum mobile, scilicet sphaera *nona*, sit uniforme — *A. T.* 21. 4

nos. Pierio demulsa sinu modulamina *nobis* — *Ecl.* i. 2
Quas concepturis dedimus *nos* matribus hircos — *Ecl.* i. 47
Talia .. canebam .. *nobis* dum farra coquebant — *Ecl.* i. 68
Nos quoque pastores te cognovisse pigebit — *Ecl.* ii. 60
Litoris Aetnaei commendat pascua *nobis* : Nescius in tenera quod *nos* duo degimus herba Trinacridae montis — *Ecl.* ii. 69, 70
Iolas, Omnia qui didicit, qui retulit omnia *nobis*. Ille quidem *nobis*, et *nos* tibi, Mopse, poimus — *Ecl.* ii. 96, 97
quae de praesenti materia *nobis* ab eo relicta sunt — *M.* i. 12. 82
Nonne Cincinnatus ille sanctum *nobis* reliquit exemplum .. ? — *M.* ii. 5. 76
Nonne Fabricius altum *nobis* dedit exemplum .. ? — *M.* ii. 5. 90
Numquid non .. memorabile *nobis* exemplar Camillus fuit ? — *M.* ii. 5. 101
Quid non audendum pro patria, *nobis* Mucius persuasit .. ? — *M.* ii. 5. 121
Sed *nos* videmus quod in collegiis instituendis — *M.* ii. 7. 6
fidei eorum quae in sacris literis *nobis* dicta sunt — *M.* ii. 8. 27
cum ipse in Evangelio *nobis* hoc promittat — *M.* ii. 10. 47
fortunam, quam .. *nos* divinam providentiam appellamus — *M.* ii. 10. 71
Salomon etiam .. meditandam veritatem .. *nos* docet — *M.* iii. 1. 16
in brachio Illius, qui *nos* de potestate tenebrarum liberavit — *M.* iii. 1. 26

Deus, qui beneplacitum suum *nobis* . . explicare dignatus est	*M.* iii. 4. 90
ut doctrina Praedicamentorum *nos* docet	*M.* iii. 15. 59
licet ostensa sint *nobis* haec ab humana ratione, quae per philosophos tota *nobis* innotuit; haec a Spiritu Sancto, qui . . veritatem . . *nobis* necessariam revelavit	*M.* iii. 16. 65, 66, 71
neminem ante *nos* de vulgaris eloquentiae doctrina . . tractasse	*V. E.* i. 1. 1
Est et inde alia locutio secundaria *nobis*	*V. E.* i. 1. 28
nobilior est vulgaris . . tum quia naturalis est *nobis*	*V. E.* i. 1. 39
vel quod nituntur imitari *nos* in quantum sonamus	*V. E.* i. 2. 61
rationabile *nobis* apparet . . non ante sentire quam	*V. E.* i. 5. 13
cum . . Deus . . arcana nostra discernat, etiam ante quam *nos*	*V. E.* i. 5. 20
Et ideo divinitus in *nobis* esse credendum est, quod	*V. E.* i. 5. 28
de idiomate illo venari *nos* decet quo	*V. E.* i. 6. 5
Nos autem cui mundus est patria, velut piscibus aequor	*V. E.* i. 6. 17
ratiocinantesque in *nobis* situationes varias mundi locorum	*V. E.* i. 6. 29
Nos autem nunc oportet quam habemus rationem periclitari	*V. E.* i. 9. 1
per istud tantum quod *nobis* est idioma pergamus	*V. E.* i. 9. 8
Nam quae paulatim moventur, minime perpenduntur a *nobis*	*V. E.* i. 9. 74
illorum quos a *nobis* locorum diversitas facit esse diversos	*V. E.* i. 9. 106
Nos vero iudicium relinquentes in hoc . . conemur	*V. E.* i. 10. 34
de quo Latinorum neminem *nobis*cum dissentire putamus	*V. E.* i. 10. 71
quod quidem retinemus et *nos*	*V. E.* i. 12. 34
dicimus *nos* duo in Latio invenisse vulgaria	*V. E.* i. 14. 5
Quantum . . familiares gloriosos efficiat, *nos* ipsi novimus	*V. E.* i. 17. 36
causa est, quod si aulam *nos* Itali haberemus, palatinum foret	*V. E.* i. 18. 19
nam quicquid *nobis* convenit, vel gratia generis, vel speciei, vel individui convenit . . sed *nobis* non convenit hoc	*V. E.* ii. 1. 42, 45
recolimus *nos* eos . . vocasse poetas	*V. E.* ii. 4. 14
Unde *nos* . . doctrinas eorum poetrias aemulari oportet	*V. E.* ii. 4. 26
Si autem elegiace, solum humile *nos* oportet sumere	*V. E.* ii. 4. 48
et multos alios, quos amica solitudo *nos* visitare invitat	*V. E.* ii. 6. 85
per superexcellentiam . . ut et *nos* quaerimus	*V. E.* ii. 8. 69
ut *nos* ostendimus cum dicimus: 'Donne, ch' avete . .'	*V. E.* ii. 8. 71
et *nos* eum secuti sumus cum diximus: 'Al poco giorno . .'	*V. E.* ii. 10. 26
Videtur *nobis* haec quam habitudinem dicimus maxima pars eius	*V. E.* ii. 11. 1
quod *nos* e contrario regulatis poetis pedes accipimus, quia . . *nos* . . ex carminibus pedem constare dicimus	*V. E.* ii. 11. 55, 57
Et etiam *nos* dicimus: 'Donne, ch' avete intelletto d' amore'	*V. E.* ii. 12. 18
Et *nos* dicimus: 'Al poco giorno'	*V. E.* ii. 13. 13
Gottus Mantuanus, qui . . cantiones *nobis* oretenus intimavit	*V. E.* ii. 13. 28
Praeterea *nobis* bene convenire videtur ⟨ut⟩ . . appendamus	*V. E.* ii. 13. 83
hoc etenim *nos* facere nisi sumus ibi: 'Amor, tu vedi ben . .'	*V. E.* ii. 13. 94
vocis contextui . . post cara *nobis* consilia, respondemus	*Ep.* i. 3
Quod si tam gratissimo *nobis* beneficio vigilatis	*Ep.* i. 36
cum . . requisiti sumus . . ut . . *nos* ipsos in . . manus vestras exhiberemus . . *nos* . . arbitrio vestro . . subimus	*Ep.* i. 53, 54
semper populum defensantes *nos* et qui nostri sunt iuris	*Ep.* i. 66
Fortuitorum Remedia, quae ab . . Seneca *nobis* . . ministrantur	*Ep.* iv. 54
Et *nos* gaudium expectatum videbimus, qui diu pernoctavimus	*Ep.* v. 8
et si ex notioribus *nobis* innotiora [*sc.* conspiciuntur]	*Ep.* v. 122
Non etenim semper *nos* agimus	*Ep.* v. 136
quis non . . *nobis*cum opinari cogetur . . ?	*Ep.* v. 145
ac videte; quoniam regem *nobis* coeli ac terrae Dominus ordinavit. Hic est quem Petrus . . honorificare *nos* monet	*Ep.* v. 164, 166
triumphator Henricus . . ardua quaeque pro *nobis* aggressus est	*Ep.* vi. 183

relicta *nobis* est pacis hereditas — *Ep.* vii. 2
nonnullos . . volentes . . *nos* alios impius denudavit invitos — *Ep.* vii. 9
iusti regis . . qui . . *nos* in nostra iustitia reformaret — *Ep.* vii. 14
Scriptum etenim *nobis* est : ' Nascetur . . ' — *Ep.* vii. 61
Iohannes namque . . *nobis* est alter Ascanius — *Ep.* vii. 96
Tunc hereditas nostra . . *nobis* erit in integrum restituta — *Ep.* vii. 185
Nos quoque eundem Patrem et Filium . . profitentes . . piget — *Ep.* viii. 16
Recte quidem *nobis*cum agit, cum ex ea parte pulsatur ad *nos* ad quam cum caeteris sensibus inflet auditum, ac pariat pudor in *nobis* poenitentiam — *Ep.* viii. 135, 136, 138
Eos autem quibus optimum quod est in *nobis* noscere datum est — *Ep.* x. 47
Nam si *literam* solam inspiciamus, significatur *nobis* exitus . . si *allegoriam*, *nobis* significatur nostra redemptio . . si *moralem* sensum, significatur *nobis* conversio animae — *Ep.* x. 146, 148, 150
Et hoc insinuatur *nobis* per Apostolum ad Corinthios loquentem — *Ep.* x. 539
Hoc etiam est insinuatum *nobis* in Matthaeo — *Ep.* x. 548
Cum igitur innata sit *nobis* via investigandae veritatis circa naturalia ex notioribus *nobis* . . et notiores sint *nobis* in talibus effectus quam causae — *A. T.* 20. 19, 21, 24
in die Solis, quem . . Salvator . . *nobis* innuit venerandum — *A. T.* 24. 19
His quoque locis: **M. ii.** 1. '6', '48' ; 3. '46', '84' ; 7. '82' ; 13. '17', '21', '25', '37' ; **iii.** 9. '84' ; **V.E. i.** 4. '16'

nosco. dicono che vien [*sc. nobile*] da un verbo che sta per conoscere, cioè *nosco* — *Conv.* iv. 16. 64
Est mecum, quam *noscis*, ovis gratissima, dixi — *Ecl.* i. 58
cum gentes *noverim* . . fremuisse — *M.* ii. 1. 22
Quantum . . gloriosos efficiat, nos ipsi *novimus* — *V. E.* i. 17. 37
iusta tamen supplicia esse *noscuntur* — *Ep.* vii. 175
Eos autem quibus optimum quod est in nobis *noscere* datum est — *Ep.* x. 47
v. **notus**

noster. *Fili mi, tempus est ut praetermittantur simulacra nostra* — *V. N.* 12. 22
Unde fuere, novae cum corpora *nostra* subirent — *Ecl.* ii. 17
Te iuga, te saltus *nostri*, te flumina flebunt — *Ecl.* ii. 57
quaedam sunt, quae *nostrae* potestati minime subiacentia, speculari tantummodo possumus, operari autem non . . Quaedam vero sunt, quae *nostrae* potestati subiacentia — *M.* i. 2. 27, 31
Cum . . omne politicum *nostrae* potestati subiaceat — *M.* i. 2. 39
eorum, quae ad *nostram* beatitudinem ordinantur — *M.* i. 4. 18
in ultimum finem omnia *nostra* opera ordinantur — *M.* i. 4. 38
primum principium *nostrae* libertatis est libertas arbitrii — *M.* i. 12. 5
quemadmodum tota die Logici *nostri* faciunt — *M.* i. 12. 12
principium hoc totius libertatis *nostrae*, est maximum donum — *M.* i. 12. 40
a lapsu . . qui diverticulum fuit totius *nostrae* deviationis — *M.* i. 16. 8
quia nullum *nostrae* felicitatis ministerium ministro vacavit — *M.* i. 16. 21
sub pio silentio Salvatoris *nostri* exspectare succursum — *M.* ii. 12. 23
in carne illa Christi portantis dolores *nostros* — *M.* ii. 13. 44
Summus namque Pontifex, Domini *nostri* Iesu Christi Vicarius — *M.* iii. 3. 37
Iuvat quippe talia de Archimandrita *nostro* . . continuasse — *M.* iii. 9. 124
virtus auctorizandi regnum *nostrae* mortalitatis — *M.* iii. 15. 6
non solum aquam *nostri* ingenii ad tantum poculum haurientes — *V. E.* i. 1. 13
et de hac nobiliori *nostra* est intentio pertractare — *V. E.* i. 1. 41
Haec est *nostra* vera prima locutio : non dico autem *nostra*, ut aliam sit esse locutionem quam hominis — *V. E.* i. 2. 1, 2
nihil aliud quam *nostrae* mentis enucleare aliis conceptum — *V. E.* i. 2. 12
locutio non est, sed quaedam imitatio soni *nostrae* vocis — *V. E.* i. 2. 59

Si ergo.. afflando primum *nostrum* omni perfectione complevit — *V. E.* i. 5. 12
cum.. Deus omnia sine verbis arcana *nostra* discernat — *V. E.* i. 5. 19
quod actu *nostrorum* effectuum [1] ordinato laetamur — *V. E.* i. 5. 29
rationi magis quam sensui spatulas *nostri* iudicii podiamus — *V. E.* i. 6. 22
Et quamvis ad voluptatem *nostram* sive *nostrae* sensualitatis quietem .. amoenior locus quam Florentia non existat — *V. E.* i. 6. 23, 24
ut Redemptor *noster*.. lingua.. gratiae frueretur — *V. E.* i. 6. 56
Oh semper *nostra* natura [2] prona peccatis..! — *V. E.* i. 7. 6
cum.. per diffusos.. palmites, *nostra* sit extensa propago — *V. E.* i. 8. 9
Cum igitur omnis *nostra* loquela.. sit a *nostro* beneplacito reparata post confusionem illam — *V. E.* i. 9. 51, 52
sed sicut alia quae *nostra* sunt (puta mores et habitus) — *V. E.* i. 9. 58
nam si alia *nostra* opera perscrutemur, multo magis discrepare videmur a vetustissimis concivibus *nostris* — *V. E.* i. 9. 63, 65
Trifario nunc exeunte *nostro* idiomate — *V. E.* i. 10. 1
tractatum *nostrum* ad vulgare Latinum retrahentes — *V. E.* i. 10. 36
et ut *nostrae* venationi pervium callem habere possimus — *V. E.* i. 11. 4
quicquid *nostri* praedecessores vulgariter protulerunt — *V. E.* i. 12. 32
retinemus et nos, nec posteri *nostri* permutare valebunt — *V. E.* i. 12. 35
quod procul dubio *nostro* iudicio sic esse censemus — *V. E.* i. 15. 33
et si quis dubitat, illum nulla *nostra* solutione dignamur — *V. E.* i. 15. 57
parum restat in *nostra* discussione dicendum — *V. E.* i. 15. 58
ut.. *nostris* penitus irretiamus tendiculis — *V. E.* i. 16. 6
Resumentes igitur venabula *nostra*, dicimus quod — *V. E.* i. 16. 8
Quapropter in actionibus *nostris*.. signum inveniri oportet — *V. E.* i. 16. 26
qui huius dulcedine gloriae *nostrum* exilium postergamus — *V. E.* i. 17. 38
Hinc etiam est, quod *nostrum* illustre velut accola peregrinatur — *V. E.* i. 18. 31
quod quicquid in actibus *nostris* bene libratum est, curiale dicatur — *V. E.* i. 18. 39
Et quia intentio *nostra*.. est doctrinam.. tradere — *V. E.* i. 19. 20
Sollicitantes iterum celeritatem ingenii *nostri* — *V. E.* ii. 1. 2
nostri mores et habitus [*sc.* exigunt sibi consimiles viros] — *V. E.* ii. 1. 37
Et cum loquela non aliter sit necessarium instrumentum *nostrae* conceptionis quam equus militis — *V. E.* ii. 1. 63
vel satis dixisse videmur vel.. totum quod operis est *nostri* — *V. E.* ii. 5. 3
quod praedecessores *nostri* diversis carminibus usi sunt — *V. E.* ii. 5. 5
Quia circa vulgare illustre *nostra* versatur intentio — *V. E.* ii. 6. 1
si primordium bene discretionis *nostrae* recolimus — *V. E.* ii. 6. 20
nullum in *nostra* venatione locum habet incongrua — *V. E.* ii. 6. 22
successiva *nostrae* progressionis provincia lucidari expostulat — *V. E.* ii. 7. 3
sed quia capacitatem *nostrorum* omnium carminum superexcedit — *V. E.* ii. 7. 66
In usu *nostro* maxime tria carmina.. videntur — *V. E.* ii. 12. 6
Nostra igitur primo refert discretionem facere — *V. E.* ii. 14. 7
quantis.. consiliis.. *nostra* fraternitas.. indigeat — *Ep.* i. 9
literas.. quae totius *nostri* desiderii personantes exordia, subito mentes *nostras* tanta laetitia perfuderunt — *Ep.* i. 17, 18
Quid aliud candida *nostra* signa petebant? Et ad quid aliud enses et tela *nostra* rubebant..? — *Ep.* i. 26, 27
Quippe *nostrae* intentionis cuspis.. libertatem.. petebat — *Ep.* i. 31
Quod si.. adversarios *nostros*, prout sancta conamina *nostra* voluerint.. intenditis remeare, quis vobis dignas grates persolvere attentabit? Nec opis est *nostrae*, pater, nec — *Ep.* i. 37 (*bis*), 40
nos et qui *nostri* sunt iuris, ut pius pater, commendatos habere — *Ep.* i. 66
Lux *nostra* de sursum esse asseruit.. officium — *Ep.* v. 158
Regis, qui.. infera *nostra* despiciendo non deserit — *Ep.* vi. 3

[1] affectuum *R* [2] nostra natura *M* natura nostra *R*

triumphator Henricus .. sua sponte poenas *nostras* participans — *Ep.* vi. 184
ut in sua mira dulcedine militiae *nostrae* dura mitescerent — *Ep.* vii. 3
iusti regis .. qui .. nos in *nostra* iustitia reformaret — *Ep.* vii. 14
Verum quia sol *noster* .. aut morari iam creditur, aut — *Ep.* vii. 25
ut bos *noster* evangelizans .. remugit — *Ep.* vii. 65
Tunc hereditas *nostra* .. nobis erit in integrum restituta — *Ep.* vii. 184
Iudaei, Saraceni, et gentes sabbata *nostra* rident — *Ep.* viii. 34
si unanimes omnes .. pro Italia *nostra* .. propugnetis — *Ep.* viii. 180
Sed zelus gloriae vestrae, quam sitio, *nostram* parvipendens — *Ep.* x. 85
nobis significatur *nostra* redemptio facta per Christum — *Ep.* x. 149
propterea quod sunt supra intellectum *nostrum* — *A. T.* 21. 62
in anno a nativitate Domini *nostri* Iesu Christi — *A. T.* 24. 14
die Solis, quem praefatus *noster* Salvator .. innuit venerandum — *A. T.* 24. 16

His quoque locis: **M. i.** 8. '11'; **ii.** 3. 29 (divinus poeta *noster* Virgilius), 44 (Poeta *noster*), 63 (poeta *noster*), 71 (Poeta *noster*), 78 (*noster* Vates), 97 (*noster* Poeta), 104 (*noster* Poeta), 111 (testimonium *nostri* Poetae); 4. '41', 50 (Poeta *noster*); 5. '61', '87', 97 (Poeta *noster*), 118 (in sexto Poetae *nostri*); 7. 67 (Poeta *noster*); 8. '63', 92 (Poeta *noster*); 9. 83 (Poeta *noster*); 11. 20 (carmina *nostri* Poetae); **V.E. ii.** 4. 33 (magister *noster* Horatius); **Ep.** vi. '188' (*bis*)

nota. modulatio dicitur .. sonus, vel tonus, vel *nota*, vel melos — *V. E.* ii. 8. 42
quin *nota* cicatrixque infamis Apostolicam Sedem usserit — *Ep.* viii. 174
si .. vellem .. pati *notam* oblationis — *Ep.* ix. 19

notior. per *notiora* itinera salubrius breviusque transitur — *V. E.* i. 9. 6
si ex *notioribus* nobis innotiora [*sc.* conspiciuntur] — *Ep.* v. 122
Cum igitur innata sit nobis via investigandae veritatis circa naturalia ex *notioribus* nobis, naturae vero minus notis, in certiora naturae et *notiora* .. et *notiores* sint nobis in talibus effectus quam causae — *A. T.* 20. 21, 22, 23

notitia. Cum .. temporalis Monarchiae *notitia* utilissima sit — *M.* i. 1. 28
in qualibet inquisitione habere *notitiam* de principio — *M.* i. 2. 19
cera impressa de illo .. tradit *notitiam* manifestam — *M.* ii. 2. 75
sed describit illud [*sc.* ius] per *notitiam* utendi illo — *M.* ii. 5. 9
oportet aliquam *notitiam* tradere de toto cuius est pars — *Ep.* x. 112
Ad cuius *notitiam* sciendum est, quod — *Ep.* x. 190

noto. Ad evidentiam primi *notandum* est quod .. contrariatur — *M.* i. 11. 70
Et *notandum*, quod argumentum .. ostendit — *M.* ii. 12. 59
In introitu ad quaestionem hanc *notare* oportet, quod .. fuit — *M.* iii. 3. 2
Quapropter superiora *notantibus* innotescere debet — *V. E.* i. 12. 70
severi iudicis adventante iudicio pallore *notentur* — *Ep.* vi. 25
Propter primam partem *notandum*, quod .. requiruntur — *Ep.* x. 318
Diligenter quippe *notandum* est quod dicit, *nescit* et *nequit* — *Ep.* x. 572

notus. fontes, et pabula *nota* Desertare tuo vivaci nomine nolis — *Ecl.* ii. 61
et hoc est per se *notum* — *M.* i. 8. 4
ex notioribus nobis, naturae vero minus *notis* — *A. T.* 20. 22

Notus. '.. Quos *notus* sicco violentus aestu Torret ..' — *M.* ii. 9. 97

nova. *Domus nova*, et *Dominus meus*, loquuntur [*sc.* Sardi] — *V. E.* i. 11. 47

novello. illa quam diximus: 'Donna pietosa e di *novella* etate' — *V. E.* ii. 11. 41

novem. puta *nof* pro *novem*, *vif* pro *vivo* — *V. E.* i. 14. 34

novissimus. sacerdotio, primo vel *novissimo*, commendatam fuisse — *M.* iii. 14. 32
sacerdotes *novissimos* [*sc.* ab illa de praecepto remotos] — *M.* iii. 14. 36
Quid nunc personat tuba *novissimi* Federici? — *V. E.* i. 12. 36
Forlivenses; quorum civitas, licet *novissima* sit — *V. E.* i. 14. 14

noviter. Solem .. qui .. *noviter* Leucothoen diligebat — *Ep.* iv. 48

novus. una rubrica, la quale dice: *Incipit Vita Nova* — *V. N.* 1. 4
novae cum corpora nostra subirent [*sc.* mentes] — *Ecl.* ii. 17
quae te *nova* causa coegit Pectoreos .. sic angere folles? — *Ecl.* ii. 34

Sicut . . *novum* effectum communiter admiramur — *M.* ii. 1. 8
'Natosque pater *nova* bella moventes Ad poenam . . vocabit' — *M.* ii. 5. 119
Ante quidem Ecclesiam sunt vetus et *novum* Testamentum — *M.* iii. 3. 76
vel mutire totaliter eos, vel *novam* reparare oporteret loquelam — *V. E.* i. 13. 50
novum aliquid atque intentatum artis — *V. E.* ii. 13. 90
Nam dies *nova* splendescit albam demonstrans — *Ep.* v. 3
novus agricola Romanorum consilii sui boves . . coniugabit — *Ep.* v. 82
per homines, tamquam per coelos *novos* — *Ep.* v. 134
Quid . . pium deserentes imperium *nova* regna tentatis . . ? — *Ep.* vi. 51
nova spes Latio saeculi melioris effulsit — *Ep.* vii. 20
Tuscana tyrannis . . vires *novas* accumulat — *Ep.* vii. 80
ut dicit Tullius in *Nova* Rhetorica — *Ep.* x. 320

novus *v.* ***nova.***

nox. magnam dierum et *noctium* inaequalitatem patientes — *M.* i. 14. 44
coaequatam semper lucem diurnam *noctis* tenebris habentes — *M.* i. 14. 49
Galli . . *noctis* tenebris confisi — *M.* ii. 4. 43
ut alterum praeesset diei, et alterum *nocti* — *M.* iii. 4. 14
cum discipuli essent in navicula tempore *noctis* — *M.* iii. 9. 88
Quantum in *noctis* tenebris malesanae mentis pedes oberrent — *Ep.* vi. 143
nox et umbra timoris castra Philistinorum operiet — *Ep.* vii. 181

nubes. sicut ignoscendum esset illi, qui leonem in *nubibus* formidaret — *M.* iii. 4. 76
Intonet illa vox increpitantis a *nubibus* iterum in Aeneam — *Ep.* vii. 86

nubo. quel santo evangelico suono Che dice *Neque nubent* — *Purg.* xix. 137
nisi in quantum *nupta* est [*sc.* melodia] alicui cantioni — *V. E.* ii. 8. 45

nudus. tunica subcinxit se (erat enim *nudus*), et misit se in mare — *M.* iii. 9. 118

nugatio. dicere quod in . . curia . . videtur *nugatio* cum curia careamus — *V. E.* i. 18. 44

nul. Namericus de Belnui : '*Nuls* hom non pot complir adrechamen' — *V. E.* ii. 6. 63 *et* 12. 23

nullatenus. me . . *nullatenus* esse praesumptuosum — *Ep.* x. 56

nullus. ovis . . *Nulli* iuncta gregi, *nullis* assuetaque caulis — *Ecl.* I. 61 (*bis*)
Nam quem fructum ferat ille . . ? *Nullum* quippe — *M.* i. 1. 24
nulla vis, a pluribus . . diversis participata, ultimum est — *M.* i. 3. 39
quod quidem esse *nulli* ab homine alii competit — *M.* i. 3. 54
Omne B est A, *nullum* praeter C est A . . *nullum* praeter C est B — *M.* i. 11. 63, 64
Cum ergo Monarcha *nullam* cupiditatis occasionem habere possit — *M.* i. 13. 48
quia *nullum* nostrae felicitatis ministerium ministro vacavit — *M.* i. 16. 21
cum . . instrumentum eius . . *nullum* . . patiatur defectum — *M.* ii. 2. 26
Sed natura in *nulla* perfectione deficit — *M.* ii. 7. 32
Sed hoc *nulli* contigit nisi Romano populo — *M.* ii. 9. 18
quia *nullus* vicariatus . . aequivalere potest . . auctoritati — *M.* iii. 7. 24
quia *nullus* princeps seipsum auctorizare potest — *M.* iii. 7. 43
quod *nullus* princeps potest sibi substituere vicarium — *M.* iii. 7. 47
cum *nulla* forma accidentalis per se subsistat — *M.* iii. 12. 46
Nulla est alia rimula per quam virtus haec ad Ecclesiam manare potuisset. Sed a *nullo* istorum habet . . Quod autem a *nullo* istorum habeat, sic apparet — *M.* iii. 14. 6, 8, 11
nullo signo locutionis indiguisse videntur — *V. E.* i. 2. 21
cum *nullum* amicabile commercium fuisset in illis — *V. E.* i. 2. 42
quod *nullum* gaudium sit extra Deum sed totum in Deo — *V. E.* i. 4. 39
Dicimus ergo quod *nullus* effectus superat suam causam — *V. E.* i. 9. 48
Haec . . *nulli* singulari arbitrio videtur obnoxia — *V. E.* i. 9. 99
eosdem in *nulla* vulgaris eloquentiae ratione fore tangendos — *V. E.* i. 11. 10
Regianorum *nullum* invenimus poetasse — *V. E.* i. 15. 22
et si quis dubitat, illum *nulla* nostra solutione dignamur — *V. E.* i. 15. 57
nullius civitatis Italiae propria sunt, et in omnibus communia — *V. E.* i. 16. 41

quod omnis Latiae civitatis est et *nullius* esse videtur *V. E.* i. 16. 60
cum *nullum* sit tam grandis exornationis quam vulgare *V. E.* ii. 1. 19
quia inconvenienter agere *nullus* debet *V. E.* ii. 1. 77
Arma vero *nullum* Latinum adhuc invenio poetasse *V. E.* ii. 2. 95
sed *nullum* adhuc invenimus .. endecadem transcendisse *V. E.* ii. 5. 8
nullum in nostra venatione locum habet incongrua *V. E.* ii. 6. 21
Nullus enim tubicen .. melodiam suam cantionem vocat, nisi *V. E.* ii. 8. 43
in *nullo* enim pedes et versus differre videmus nisi in situ *V. E.* ii. 12. 86
stantia .. in qua *nulla* rithimorum habitudo attenditur *V. E.* ii. 13. 8
alii .. qui *nullum* in stantia carmen incomitatum relinquunt *V. E.* ii. 13. 34
qui cum *nulla* praerogativa suam indignatur praeterire dietam *V. E.* ii. 13. 93
Regnat itaque amor in me, *nulla* refragante virtute *Ep.* iii. 36
publica iura .. *nullius* praescriptionis calculo fore obnoxia *Ep.* vi. 38
Nulla etenim conditio delinquentis formidolosior, quam *Ep.* vi. 60
Quod si per *nullam* talem [*sc.* viam] Florentia introitur *Ep.* ix. 45
ratione vigentes .. *nullis* consuetudinibus adstringuntur *Ep.* x. 52
coelum .. continens corpora universa, et a *nullo* contentum .. a *nulla* corporali substantia virtutem recipiens *Ep.* x. 444, 447

His quoque locis: **M. i.** 5. 11 (*nulla* vi rationis .. obstante); 11. 76 (*nullo* modo); 12. 23 (*nullo* modo); **ii.** 1. 15 (*nullo* .. sed); 6. 67 (et sic .. instantia *nulla* est); 8. '101' (*nullo* modo); 9. 9 (*nullum* dubium est quin); **iii.** 4. 136 (*nullo* modo); 7. 35 (*nullo* modo), 50 (quare instantia *nullam* efficaciam habet); 8. 46 (quod *nullo* modo potest); 10. 26 (dico quod sua probatio *nulla* est); 16. 83 (vel *nulli*, vel pauci); **V.E. i.** 9. 3 (de iis in quibus *nullius* auctoritate fulcimur), 103 (vel *nullo* modo, vel saltem imperfecte); 15. 23 (*nullo* modo); **ii.** 1. 48 (de quo *nulla* quaestio est); 4. 62 (dum *nullo* accidente vilescant); **Ep.** vii. '83' (*nullo* firmatae robore), '88' (*nulla* .. tantarum gloria rerum); viii. 72 (*nulla* pastorali auctoritate abutens); x. 261 (in quibus variatio *nulla* est a toto), 455 (per suum omnia continere et a *nullo* contineri), 485 (coelum quod a *nullo* movetur); **A.T.** 18. 1 (Sed talis instantia *nulla* est), 25 (*nullo* modo); 19. 25 (qualis *nullo* modo esse posset)

num. *num* fuerat satis ad tui correptionem, quod .. exulabas ..? *V. E.* i. 7. 8
num satis[1], quod .. quicquid tui iuris erat .. perierat? *V. E.* i. 7. 11

Numa. sub *Numa* Pompilio, secundo Romanorum rege *M.* ii. 4. 30
'Sic illa profecto Sacrifico cecidere *Numae* ..' *M.* ii. 4. 39
quia .. excellenter magistrent, ut Seneca et *Numa* Pompilius *V. E.* i. 17. 15

numen. Tibia non sentis quod fit virtute canora *Numinis* ..? *Ecl.* ii. 51
in fabula trium sororum contemtricium *Numinis* *Ep.* iv. 45

numerus. ut anima et *numerus*, et aliae formae compositioni contingentes *M.* i. 15. 53
theologus vero *numerum* Angelorum ignorat *M.* iii. 3. 11
non est de *numero* suarum virtutum *M.* iii. 15. 2
ergo non est de *numero* virtutum suarum *M.* iii. 15. 8
Sed haec minima pars quantum ad *numerum* fuit de semine Sem *V. E.* i. 7. 66
Sicut in *numero* cuncta mensurantur uno *V. E.* i. 16. 12
in impari *numero* [*sc.* unum] redolet magis quam in pari *V. E.* i. 16. 54
retinent enim [*sc.* parisyllaba] naturam suorum *numerorum*, qui *numeris* imparibus, quemadmodum materia formae, subsistunt *V. E.* ii. 5. 66 (*bis*)
In quorum *numero*, nec puerilia .. poteris conlocare *V. E.* ii. 7. 30
tertio circa *numerum* carminum et syllabarum *V. E.* ii. 9. 26
Pedes quoque versus in *numero* superant, et superantur ab iis *V. E.* ii. 11. 45
nec hoc *numero* limitamur, quin liceat plures .. contexere *V. E.* ii. 11. 49
nec *numerus* impar carminum potest esse ubi frons, vel cauda non est; sed ubi hae sunt, vel altera sola, pari et impari *numero* in carminibus licet uti ad libitum *V. E.* ii. 12. 29, 32

[1] num satis *M* num satis, num satis *R*

esse tractandum, videlicet de *numero* carminum et syllabarum — *V. E.* ii. 14. 4
secundum . . obiecta diversa *numero* sed non specie — *Ep.* iv. 7

numquam (nunquam). Sponte venire solet, *numquam* vi poscere mulctram — *Ecl.* i. 62
Ah! mea vita, precor *numquam* tam dira voluptas Te premat — *Ecl.* ii. 84
semper ingurgitans et *nunquam* ingurgitata refundens — *M.* i. 1. 13
per se enim verum *nunquam* sequitur ex falsis — *M.* ii. 6. 53
dato quod *nunquam* aliquid de Christo audiverit — *M.* ii. 8. 32
nunquam tamen dimidiam partem orbis obtinuit; quinimo — *M.* ii. 9. 38
si vel *numquam* infirmator ille imperii tui natus fuisset, vel *numquam* sua pia intentio ipsum fefellisset — *M.* ii. 13. 67, 68
signum universale . . *numquam* distribuit extra ambitum termini — *M.* iii. 8. 26
'Etsi omnes scandalizati fuerint . . ego *nunquam* scandalizabor' — *M.* iii. 9. 95
oh ab initio et *nunquam* desinens nequitatrix! — *V. E.* i. 7. 7
ut . . *nunquam* ad idem commercium convenirent — *V. E.* i. 7. 50
Guittonem Aretinum, qui *nunquam* se ad curiale vulgare direxit — *V. E.* i. 13. 7
si fuisset . . poetantes . . *nunquam* a primo divertissent — *V. E.* i. 15. 44
quod *nunquam* sine vetusta provisione processit — *V. E.* ii. 3. 24
quoniam *nunquam* sine strenuitate ingenii . . fieri potest — *V. E.* ii. 4. 71
vel *numquam*[1] in honore fuit, vel propter fastidium obsoluit — *V. E.* ii. 5. 62
quosdam alios . . *nunquam* in vocabulis . . plebescere desuetos — *V. E.* ii. 6. 88
nunquam dicimus, 'haec est cantio Petri,' eo quod ipsam proferat — *V. E.* ii. 8. 35
quod *nunquam* modulatio dicitur cantio, sed sonus — *V. E.* ii. 8. 41
qui velut a patriae caritate *numquam* destitimus, sic de praeceptorum vestrorum limitibus *numquam* exorbitare intendimus — *Ep.* i. 68, 70
decernit, publica rerum dominia . . *numquam* posse vanescere — *Ep.* vi. 43
Dei Filius . . *nunquam* tunc nasci de Virgine voluisset — *Ep.* vii. 71
nunquam pietatis . . sed semper impietatis . . genitrix — *Ep.* viii. 105
siper nullam talem Florentia introitur, *numquam* . . introibo — *Ep.* ix. 45
ignorato enim dimidio, *numquam* cognoscitur duplum — *Ep.* x. 108
inde est, quod semper movetur et *numquam* quiescit — *Ep.* x. 480

numquid. *Numquid* non bonum commune intendisse dicendi sunt . . ? — *M.* ii. 5. 69
Numquid non . . memorabile nobis exemplar Camillus fuit? — *M.* ii. 5. 100
'. . *numquid* aliquid defuit vobis ? . .' — *M.* iii. 9. 37
numquid timor ille perniciosus . . abesse poterit . . ? — *Ep.* vi. 71
'*Numquid* non coelum et terram ego impleo ?' — *Ep.* x. 414
'*Numquid* vestigia Dei comprehendes . . ?' — *A. T.* 22. 6

nunc. Et cadet invidia, quam *nunc* habet ipse Pachynus — *Ecl.* ii. 59
Nunc autem videndum est, quid sit finis — *M.* i. 3. 1
Nunc constat quod totum humanum genus ordinatur ad unum — *M.* i. 5. 65
Postquam . . de veritate primae . . inquisitum est, instat *nunc* — *M.* ii. 2. 3
Accedunt *nunc* illae sacratissimae victimae Deciorum — *M.* ii. 5. 128
Quis igitur adeo mentis obtusae *nunc* est, qui non videat . . ? — *M.* ii. 11. 64
Videant *nunc* Iuristae praesumptuosi quantum infra sint — *M.* ii. 11. 71
sed ex *nunc* ex principiis fidei . . patefaciendum est — *M.* ii. 11. 83
Dispudet heu *nunc* humani generis ignominiam renovare! — *V. E.* i. 7. 1
quanto excellentius exercebant, tanto rudius *nunc* . . loquuntur — *V. E.* i. 7. 60
Quid *nunc* personat tuba novissimi Federici ? — *V. E.* i. 12. 36
Cinum Pistoriensem, quem *nunc* indigne postponimus — *V. E.* i. 13. 39
Transeuntes *nunc* humeros Apennini frondiferos — *V. E.* i. 14. 1
nunc potest discerni vulgare quod superius venebamur — *V. E.* i. 16. 43
Praeparatis fustibus . . *nunc* fasciandi tempus incumbit — *V. E.* ii. 8. 2
Igitur . . *nunc* diffinientia suum diffiniens . . ventilemus — *V. E.* ii. 10. 11

[1] nunquam *R*

quae super astra *nunc* affluenter dignis praemiis muneratur *Ep.* ii. 7
Nam qui virtutes honorabat in terris, *nunc* a virtutibus honoratur .. et qui Romanae aulae palatinus erat in Tuscia, *nunc* .. gloriatur *Ep.* ii. 32, 34
Laetare iam, *nunc* miseranda Italia etiam Saracenis *Ep.* v. 23
Parcite, parcite iam ex *nunc*, o carissimi *Ep.* v. 85
cum advolaverit aquila in auro terribilis, qüae *nunc* Pirenen, *nunc* Caucason, *nunc* Atlanta supervolans *Ep.* vi. 82 (*ter*)
Romam .. quam *nunc* .. viduam et desertam lugere compellimur *Ep.* viii. 27
Romam urbem, *nunc* utroque lumine destitutam, *nunc* Hannibali nedum aliis miserandam .. ante mortales oculos affigatis *Ep.* viii. 142, 143

His quoque locis: **M. ii.** 3. '82'; 6.6 (*Nunc* arguatur ad propositum sic); 10. 32 (hoc quod *nunc* dictum est); **iii.** 1. 8 (*Nunc* autem .. restat agendum); 6. 10 (quemadmodum ille .. sic et *nunc*); 9. '39', '51'; 10. 14 (restant *nunc* illa ponenda); 15. '32'; 16. 105 (nec isti qui *nunc*, nec alii); **V.E. i.** 4. 3 (*Nunc* quoque investigandum esse existimo); 8. 20 (tertii, quos *nunc* Graecos vocamus), 41 (licet *nunc* trifarium videatur); 9. 1 (Nos autem *nunc* oportet quam habemus rationem periclitari), 68 (quod si vetustissimi Papienses *nunc* resurgerent); 10. 1 (Trifario *nunc* exeunte nostro idiomate); 17. 3 (Quare autem hoc .. *nunc* disponendum est); **ii.** 2. 45 (*nunc* autem quae sint ipsa venemur); 3. 1 (*Nunc* autem .. vestigare conemur); 4. 50 (Sed omittamus alios, et *nunc* .. pertractemus); 5. 71 (*Nunc* autem restat investigandum); 6. 10 (*nunc* de constructione agamus); 8. 53 (cantiones quas *nunc* tractamus); 11. 52 (Et quemadmodum .. diximus .. *nunc* .. dicimus); 14. 2 (*nunc* .. videtur esse tractandum); **Ep.** iv. '49'; v. '1', 167 (Clemens, *nunc* Petri successor); vi. 23 (ex *nunc*), 107 (*nunc* .. deinde); viii. 55 (ubi *nunc* arae ab alieno calescunt); x. 399 (quemadmodum prius devenire erat .. sic *nunc*); **A.T.** 15. 1 (*Nunc* arguo sic); 20. 1 (Restat *nunc* videre); 21. 46 (Sed *nunc* quaeritur)

nuncio. nec Angelus illa verba *nunciasset* *M.* iii. 13. 56

nuncius (nuntius). non ut vicarius, sed ut legatus specialis ad hoc, sive *nuncius* *M.* iii. 6. 20
aliud est esse vicarium, aliud est esse *nuncium* *M.* iii. 6. 26
Nuncius autem non potest, in quantum *nuncius*; sed quemadmodum malleus in sola virtute fabri operatur, sic et *nuncius* in solo arbitrio eius, qui mittit illum. Non igitur sequitur, si Deus per *nuncium* Samuelem fecit hoc, quod *M.* iii. 6. 33, 34, 36, 38
Deus per *nuncium* facere non potest, genita non esse genita *M.* iii. 6. 51
ceu relatu prefati vestri *nuntii* fratris L. narrabitur *Ep.* i. 58

nuncupo. quae communiori vocabulo *nuncupatur* Imperium *M.* i. 5. 5
optima tempora, quae etiam aurea *nuncupabant* *M.* i. 11. 10
quae quidem tractandorum dignissima *nuncupamus* *V. E.* ii. 2. 45
Florentia (forte nescis?) dira haec pernicies *nuncupatur* *Ep.* vii. 143

nunquam *v.* **numquam**

nuntio, nuntius *v.* **nuncio, nuncius**

nuper. per ordinamentum *nuper* factum Florentiae super absolutione *Ep.* ix. 16

nuptiae. quia sponsus tuus .. ad *nuptias* properat *Ep.* v. 28

nurus. filiae sanguisugae factae sunt tibi *nurus* *Ep.* viii. 111

nuto. Et refluant undae, frondes et Maenala *nutent* *Ecl.* i. 23

nutrio. cum in amore veritatis e pueritia mea continue sim *nutritus* *A. T.* 1. 7
ut manifestissimum esse debet omnibus in philosophiae *nutritis* *A. T.* 21. 25

nutrix. locutionem .. quam .. *nutricem* imitantes accipimus *V. E.* i. 1. 26

nutus. quis enim dubitat quicquid est ad Dei *nutum* esse flexibile? *V. E.* i. 4. 54

nympha. flebunt .. et *nymphae* mecum peiora timentes *Ecl.* ii. 58
nymphis aliis derelictis atque neglectis *Ep.* iv. 46

O

O. cum sit A et *O*, idest principium et finis — *Ep.* x. 625
o. *Manibus o date lilia plenis* — *Purg.* xxx. 21
O sanguis meus, o superinfusa Gratia Dei! — *Par.* xv. 28 (*bis*)
O vos omnes, qui transitis per viam, attendite — *V. N.* 7. 41
Tuus, o regina, quid optes, Explorare labor — *V. N.* 25. 79
O Meliboee, decus vatum quoque nomen in auras Fluxit — *Ecl.* i. 36
O nimium iuvenis, quae te nova causa coegit . . ? — *Ecl.* ii. 34
O plusquam media merito pars pectoris huius — *Ecl.* ii. 63
'*O* felix hominum genus, Si vestros animos amor . . regat!' — *M.* i. 9. 26
O genus humanum! quantis procellis . . agitari te necesse est — *M.* i. 16. 26
'*O* altitudo divitiarum sapientiae et scientiae Dei' — *M.* ii. 9. 75
O felicem populum, *o* Ausoniam te gloriosam, si . . ! — *M.* ii. 13. 66 (*bis*)
O[1] semper nostra natura prona peccatis, *o*[2] ab initio et nunquam desinens nequitatrix! — *V. E.* i. 7. 6, 7
O[1] sine mensura clementia coelestis imperii! — *V. E.* i. 7. 33
Parcite . . *o* carissimi, qui mecum iniuriam passi estis — *Ep.* v. 85
O male concordes! *O* mira cupidine caecati! — *Ep.* vi. 78 (*bis*)
O miserrima Fesulanorum propago, et . . iam punita barbaries! — *Ep.* vi. 168
Sed, *o* Patres, ne me phoenicem aestimetis in orbe terrarum — *Ep.* viii. 122
ibi: *O bone Apollo, ad ultimum laborem*, etc. — *Ep.* x. 316
cum dicit: *O bone Apollo*, etc., facit invocationem suam — *Ep.* x. 586
et incipit secunda pars ibi: *O divina virtus* — *Ep.* x. 592
'*O* altitudo divitiarum scientiae et sapientiae Dei . . !' — *A. T.* 22. 15
o. necessaria . . ut . . *a, e, i, o, u* — *V. E.* ii. 7. 53
ob. Mopsus amore pari mecum connexus *ob* illas — *Ecl.* ii. 65
libertatem arbitrii *ob* immutabilitatem voluntatis non amittunt — *M.* i. 12. 34
ob aestus aëris nimietatem vestimentis operiri non possunt — *M.* i. 14. 49
Carolum . . advocavit, *ob* iniuriam Longobardorum — *M.* iii. 11. 3
si negligentiae sontes . . censeremur *ob* iniuriam tarditatis — *Ep.* i. 5
ob tutoris absentiam, nos alios impius denudavit invitos — *Ep.* vii. 8
obedibilis. secundum tamen quod rationi *obedibiles* sunt — *A. T.* 18. 66
obedio. intendimus . . quibuscumque vestris *obedire* mandatis — *Ep.* i. 72
solis existentibus liberis qui voluntarie legi *obediunt* — *Ep.* vi. 164
cum intentioni naturae universalis omnis natura *obediat* — *A. T.* 18. 56
per quam *obediret* intentioni universalis naturae — *A. T.* 18. 59
ut . . pateretur elevari . . tanquam *obediens* a praecipiente — *A. T.* 18. 61
terra . . naturae universali *obediens* — *A. T.* 19. 6
oberro. Quantum in noctis tenebris malesanae mentis pedes *oberrent* — *Ep.* vi. 144
Obertus. scripsit Dantes . . *Oberto* et Guidoni comitibus de Romena — *Ep.* ii. *tit.* 2
obex. sed hac *obice* iusti regis adventus inflammabitur amplius — *Ep.* vi. 90
obicio. Quae duo Philosophus *obiciebat* contra Parmenidem et Melissum — *M.* iii. 4. 31
Et si *obiciatur* de iis qui corruere spiritibus — *V. E.* i. 2. 22
Et si *obiciatur* de serpente loquente ad primam mulierem — *V. E.* i. 2. 43
Si quis vero fatetur contra *obiciens*, quod non oportebat — *V. E.* i. 5. 16
cui cum potestatem suam Pilatus *obiceret* — *Ep.* v. 157
obiecto. praesumptio, quam *obiectandam* quis crederet — *Ep.* viii. 86
ut nonnulli forsitan *obiectarent* — *Ep.* x. 22
obiectum. destructis enim *obiectis*, passiones esse non possunt — *M.* i. 11. 81
cum comparatio dignitatum non fiat circa idem *obiectum* — *V. E.* ii. 2. 36
quod per preciosissimum *obiectum* appetitus delectat — *V. E.* ii. 2. 69

[1] O *R* Oh *M* [2] o *R* oh *M*

secundum .. *obiecta* diversa numero sed non specie — *Ep.* iv. 7

obitus. post mortem Alexandri .. condolens illis de *obitu* suo — *Ep.* ii. *tit.* 4

obiurgo. cum Christus Sacerdotes *obiurgaverit* de contrario — *M.* iii. 3. 97

Forsitan et 'quis iste .. ?' indignanter *obiurgabitis* — *Ep.* viii. 70

oblatio. qui .. animarum *oblatione* bonum publicum exaugere conati sunt — *M.* ii. 5. 73

'.. et non obtulerit .. *oblationem* Domino ..' — *M.* ii. 8. 41

Adsumunt etiam de litera Matthaei Magorum *oblationem* — *M.* iii. 7. 2

cum Deus velit *oblationes* esse immaculatas, iuxta illud .. 'Omnis *oblatio* quam conferetis Domino absque fermento erit' — *M.* iii. 13. 65, 66

si .. vellem .. pati notam *oblationis* — *Ep.* ix. 19

oblatro. Si vero in dispositionem elevationis tantae .. *oblatrarent* — *Ep.* x. 559

obligo. et inde tanto me districtius *obligastis*, quanto — *Ep.* ix. 6

oblique. quod esse non potest apud *oblique* politizantes — *M.* i. 12. 67

obliquus. et hoc non solum in recta politia, sed etiam in *obliqua* — *M.* i. 5. 50

quaedam rectitudo sive regula, *obliquum* hinc inde abiciens — *M.* i. 11. 17

tunc enim solum politiae diriguntur *obliquae* — *M.* i. 12. 58

Quod in politia *obliqua* bonus homo est malus civis — *M.* i. 12. 69

tredena [*sc.* syllaba] perficitur in duobus *obliquis* — *V.E.* ii. 7. 72

oblivio. confusionem .. quae .. fuit .. prioris [*sc.* loquelae] *oblivio* — *V.E.* i. 9. 55

si per *oblivionem* Ianuenses amitterent *z* litteram — *V.E.* i. 13. 48

aliqua vidisse divinitus *oblivioni*que mandasse — *Ep.* x. 562

obliviscor. vel *oblitus* homo vel vilipendens disciplinas priores — *V.E.* i. 7. 20

ut moriens *obliviscatur* sui, qui dum viveret *oblitus* est Dei — *Ep.* vi. 65 (*bis*)

discipuli ceciderunt .. nihil postea recitantes, quasi *obliti* — *Ep.* x. 550

Nescit [*sc.* referre] quia *oblitus* — *Ep.* x. 573

obmitto *v.* **omitto**

obnoxius. nulli singulari arbitrio videtur *obnoxia* [*sc.* grammatica] — *V.E.* i. 9. 100

rationi praesenti non videtur *obnoxium* — *V.E.* ii. 7. 68

voluntates humanae .. *obnoxiae* voluntati aeternae — *Ep.* v. 140

publica iura .. nullius praescriptionis calculo fore *obnoxia* — *Ep.* vi. 39

'homo, prout .. Iustitiae praemianti aut punienti *obnoxius* est' — *Ep.* x. 175

'homo, prout .. est Iustitiae praemianti aut punienti *obnoxius*' — *Ep.* x. 243

'homo, prout merendo *obnoxius* est Iustitiae praemianti' — *Ep.* x. 245

obnubilo. quemadmodum cupiditas habitualem iustitiam .. *obnubilat* — *M.* i. 11. 93

obscene. Sed quamvis terrigenae Apuli loquantur *obscene* communiter — *V.E.* i. 12. 62

obscenus. Nam quicunque tam *obscenae* rationis est — *V.E.* i. 6. 11

obscuro. 'Non igitur ambuletis ..' tenebris *obscurati* — *Ep.* v. 162

obscurus. principum plerumque viros fortuna *obscuros* .. amicos fuisse — *Ep.* x. 32

observantia. *observantia* quarum [*sc.* legum] .. non servitus esse probatur — *Ep.* vi. 157

observo. *observata* sinceritate consortii — *Ep.* i. 8

Iohannes .. qui vestigia magni genitoris *observans* — *Ep.* vii. 98

obsideo. postquam patriam liberavit *obsessam* — *M.* ii. 5. 104

obsidio. captiva in *obsidione* Porsenae .. transnatavit Tiberim — *M.* ii. 4. 66

cupiditas .. civitati David *obsidionem* peperit et ruinam — *Ep.* viii. 7

obsolesco. Neasyllabum .. vel propter fastidium *obsoluit* — *V.E.* ii. 5. 63

obstantia. ipsam efficere *obstantiam* alicuius convexi — *A. T.* 23. 37

obstinatus. quorum *obstinata* cupiditas lumen rationis extinxit — *M.* iii. 3. 45

territet saltem *obstinata* praecordia, quod — *Ep.* vi. 57

obsto. nulla vi rationis vel auctoritatis *obstante* — *M.* i. 5. 12

non *obstante* quod Michael imperabat apud Constantinopolim — *M.* iii. 11. 6

obstupesco. quis hic te non *obstupescere* poterit? — *M.* ii. 9. 76

Oh quam in eius admiratione *obstupui!* — *Ep.* iii. 18

exhortor .. ut illius *obstupescatis* aspectum — *Ep.* v. 104

obsum. si culpa vetus non *obest* — *Ep.* v. 94

obtendo. cum grossitie .. corporis humanus spiritus sit *obtentus* — *V.E.* i. 3. 13

obtenebro. nebula cupiditatis *obtenebrati*.. non discernunt — *M.* iii. 16. 112
obtineo.[1] illum .. armorum .. violentia, *obtinuisse* arbitrabar — *M.* ii. 1. 16
si aliquid, ut finis ipsius iuris, absque iure *obtineretur* — *M.* ii. 6. 62
nunquam tamen dimidiam partem orbis *obtinuit* — *M.* ii. 9. 39
ergo de divino iudicio praevaluit, et per consequens de divino iudicio *obtinuit* quod est de iure *obtinuisse* — *M.* ii. 9. 110, 111
per victoriam David de Golia *obtentam* instantia refellatur — *M.* ii. 10. 86
Fabricio pro Romanis, Pyrrho pro Graecis, de imperii gloria in militiae multitudine decertantibus, Roma *obtinuit* — *M.* ii. 11. 58
totum .. solum unum *obtinuit* idioma — *V. E.* i. 8. 29
dummodo principatum *obtineat* [*sc.* endecasyllabum] — *V. E.* ii. 5. 55
obtusus. Quis igitur adeo mentis *obtusae* nunc est, qui non videat .. ? — *M.* ii. 11. 64
quamquam fere omnes Tusci in suo turpiloquio sint *obtusi* — *V. E.* i. 13. 35
obvio. quinimmo suis erroribus *obviare* tenentur — *Ep.* x. 49
oc. Nam alii *oc*, alii *oil*, alii *sì*, affirmando loquuntur — *V. E.* i. 8. 42
proferentes *oc*, meridionalis Europae tenent partem occidentalem — *V. E.* i. 8. 51
nam alii *oc*, alii *sì*, alii vero dicunt *oil* — *V. E.* i. 9. 13
Pro se vero argumentatur alia, scilicet *oc*, quod — *V. E.* i. 10. 21
et dico Hispanos qui poetati sunt in vulgari *oc* — *V. E.* ii. 12. 21
occasio. Cum .. Monarcha nullam cupiditatis *occasionem* habere possit — *M.* i. 13. 48
occasus. post diei orientis *occasum* — *Ep.* vii. 95
nam in eius *occasu* nox .. castra Philistinorum operiet — *Ep.* vii. 181
occeanus *v.* **oceanus**
occidens. ab *occidente* Anglico mari vallati sunt — *V. E.* i. 8. 61
cum quaerit quare coelum movetur ab oriente in *occidentem* — *A. T.* 21. 57
occidentalis. non tamen *occidentales* mundi partes eis unquam subiectae fuerunt — *M.* ii. 9. 28
nec adhuc partes *occidentales* expertus — *M.* ii. 9. 46
demumque ad fines *occidentales* protracta [*sc.* propago] — *V. E.* i. 8. 10
usque ad fines *occidentales* Angliae — *V. E.* i. 8. 26
proferentes *oc*, meridionalis Europae tenent partem *occidentalem* — *V. E.* i. 8. 52
descendere ad mare .. tam orientale quam *occidentale* — *A. T.* 8. 9
Gadibus, quae supra terminos *occidentales* ab Hercule ponitur — *A. T.* 19. 41
occido (1). 'Homo .. qui *occiderit* bovem, aut ovem, aut capram ..' — *M.* ii. 8. 38
balteus quem Turnus Pallanti a se *occiso* detraxerat — *M.* ii. 11. 18
'Venit autem dies azymorum, in quo necesse erat *occidi* Pascha' — *M.* iii. 9. 26
quidquid ei contrarium fuerat intra me, vel *occidit* [*sc.* amor], vel expulit, vel ligavit. *Occidit* ergo propositum illud — *Ep.* iii. 26, 27
occido (2). *occidente* Sole .. illis qui sunt in altero terminorum — *A. T.* 19. 44
v. **occidens**
occisio. *occisio* animalium operationes humanas [*sc.* figurat] — *M.* ii. 8. 44
occo. glebis exustae animositatis *occatis* — *Ep.* v. 73
occultus. inter alias veritates *occultas* et utiles — *M.* i. 1. 27
Nam *occulto* existente sigillo, cera impressa de illo quamvis *occulto* tradit notitiam manifestam — *M.* ii. 2. 73, 75
divinum iudicium .. est .. quandoque *occultum* — *M.* ii. 8. 5
Occultum vero est iudicium Dei, ad quod — *M.* ii. 8. 46
occupatio. endecasyllabum videtur esse superbius, tam temporis *occupatione*, quam capacitate sententiae — *V. E.* ii. 5. 18
occupo. partem[2] Europae, partem[2] Asiae *occuparunt* [*sc.* Graeci] — *V. E.* i. 8. 21
aliud [*sc.* idioma] *occupavit* totum quod ab inde vocatur Europa — *V. E.* i. 8. 38
ne .. videat .. prolis propriae locum corvulis *occupatum* — *Ep.* v. 56
occurro. Deinde in iis quae dicenda *occurrunt* — *V. E.* ii. 4. 36

[1] optineo *R* [2] partim *R*

discretionem facere inter ea quae canenda *occurrunt* — *V. E.* ii. 14. 9

oceanus. sua namque iurisdictio terminatur *Oceano* solum — *M.* i. 11. 83
quod . . Italorum Francorumque finibus et *Oceano*[1] limitatur — *V. E.* i. 8. 28
'. . Imperium *Oceano*, famam qui terminet astris' — *Ep.* vii. 63
vix ab inutili unda *Oceani* se circumcingi dignatur — *Ep.* vii. 59
de palaestra . . undique ab *Oceani* margine circumspecta — *Ep.* viii. 183

ochiover. 'Enti l'ora del vesper, Ciò fu del mes d' *ochiover*' — *V. E.* i. 11. 35

oclo. *oclo meo*, et *corada mea* proferunt [*sc.* Forlivenses] blandientes — *V. E.* i. 14. 16

Octavianus. si . . usque ad *Octaviani* triumphos mundi gesta revisere vacet — *Ep.* v. 130

octavus. ut de ambobus testimonium reddit Poeta noster in *octavo* — *M.* ii. 3. 71
Poeta noster, cum clypeum Aeneae describeret in *octavo* — *M.* ii. 4. 51
Lucanus, in *octavo*, invehens in Ptolemaeum regem Aegypti — *M.* ii. 9. 69
praeter coelum stellatum, quod est *octava* sphaera — *A. T.* 21. 9

oculus. Ai fals ris! per qua traitz avetz *Oculos* meos — *Canz.* xxi. 2
Sed postquam medullitus *oculos* mentis infixi — *M.* ii. 1. 17
ab *oculis* Regum et Principum . . ignorantiae nebula eluetur — *M.* ii. 1. 54
'. . habemus residui, quod *oculos* nostros ad Te dirigamus' — *M.* ii. 8. 63
Habeant . . ante *oculos* Pyrrhum — *M.* ii. 10. 81
ergo *oculus* potest audire et videre, et hoc non tenet — *M.* iii. 6. 46
et avertens *oculos* a vibicibus quae remanserant — *V. E.* i. 7. 22
sane mentis *oculis* lux dulcis consolationis exoritur — *Ep.* ii. 30
sed aperite *oculos* mentis vestrae, ac videte — *Ep.* v. 163
Quantum . . pedes oberrent ante *oculos* pennatorum — *Ep.* vi. 144
'. . cum parvulus esses in *oculis* tuis . .' — *Ep.* vii. 103
sume tibi fiduciam de *oculis* Domini Dei Sabaoth — *Ep.* vii. 177
qui salutiferos *oculos* ad naviculam fluctuantem aperuit — *Ep.* viii. 91
Romam urbem . . ante mortales *oculos* affigatis omnes — *Ep.* viii. 147
Veronam petii fidis *oculis* discursurus audita — *Ep.* x. 12
ut patet ad *oculum* — *A. T.* 15. 8
frangitur radius rectus rei visibilis inter rem et *oculum* — *A. T.* 23. 34

oda. omnis stantia ad quandam *odam* recipiendam armonizata est — *V. E.* ii. 10. 16
sub una *oda* continua usque ad ultimum progressive — *V. E.* ii. 10. 18
diesim dicimus deductionem vergentem de una *oda* in aliam — *V. E.* ii. 10. 23
diesis esse non potest . . nisi reiteratio unius *odae* fiat — *V. E.* ii. 10. 32
comoedia dicitur a *comus*, *villa*, et *oda*, quod est *cantus* — *Ep.* x. 192
tragoedia . . dicitur . . a *tragus*, quod est *hircus*, et *oda* — *Ep.* x. 200

odio. sicut ad non *odire* necessario sequitur, aut amare, aut non amare: non enim non amare est *odire* — *M.* iii. 2. 22, 24

odium. non *odio*, sed amore iustitiae — *M.* ii. 10. 12
non *odio*, non amore, sed solo zelo iustitiae — *M.* ii. 10. 34
tum veritatis amore tum etiam *odio* falsitatis — *A. T.* 1. 11

odor. Tityrus . . soporifero gravis incumbebat *odori* — *Ecl.* ii. 13

Oenotrius. '. . *Oenotrii* coluere viri . .' — *M.* ii. 3. 82

offero. cum pauper exsistens . . auri grande pondus *oblatum* derisit — *M.* ii. 5. 94
'. . et non *obtulerit* . . oblationem Domino . .' — *M.* ii. 8. 40
cum nec . . neque ab *offerente* Imperio cum gratitudine teneantur — *M.* ii. 12. 14
praeceptum, licet ad *offerentes* faciem habere videatur — *M.* iii. 13. 69
vosmetipsos cum gloria *offerentes* — *Ep.* viii. 185
ut . . quasi victus, ipse se patiatur *offerri* — *Ep.* ix. 36
illam [*sc.* canticam] sub praesenti epistola . . vobis *offero* — *Ep.* x. 75
ad introductionem *oblati* operis aliquid . . aggrediar — *Ep.* x. 88
inquiremus alia tria . . per respectum ad ipsam partem *oblatam* — *Ep.* x. 132

[1] Occeano *R*

quomodo assignandum sit *subiectum* partis *oblatae* — *Ep.* x. 232

officium. Longe namque ab *officio* se esse non dubitet, qui — *M.* i. 1. 7
an Romanus populus de iure Monarchiae *officium* sibi adscivit — *M.* i. 2. 12
de iure .. Monarchae *officium* .. sibi .. adscivit — *M.* ii. 3. 3
sufficit illa sola Ciceronis auctoritas in secundis *Officiis* — *M.* ii. 5. 55
In iis vero quae de *Officiis*, de Catone dicebat — *M.* ii. 5. 158
consideratur .. etiam facultas ad *officia* exercenda — *M.* ii. 7. 9
Propter quod melius Tullius in tertiis *Officiis* hoc prohibuit — *M.* ii. 8. 95
ut Tullius et Vegetius .. praecipiunt .. ille vero in *Officiis* — *M.* ii. 10. 24
non enim posset facere .. per *officium* sibi commissum — *M.* iii. 7. 32
id est, omne quod ad istud *officium* spectabit — *M.* iii. 8. 60
signum .. contrahitur in sua distributione ab *officio* clavium — *M.* iii. 8. 64
secundum exigentiam *officii* commissi Petro — *M.* iii. 8. 68
nisi ulterius probaretur hoc spectare ad *officium* clavium — *M.* iii. 8. 73
Nemini licet ea facere per *officium* sibi deputatum quae sunt contra illud *officium* — *M.* iii. 10. 31, 32
contra *officium* deputatum Imperatori est scindere Imperium; cum *officium* eius sit humanum genus .. tenere subiectum — *M.* iii. 10. 34, 36
ad Petrum, postquam pastoris *officium* sibi commisit — *M.* iii. 15. 25
utrum ad bene esse mundi necessarium esset Monarchae *officium*? — *M.* iii. 16. 124
in qua .. fas fuit sequi libertatis *officia* — *Ep.* iii. 12
qui Caesaris ibi auctoritate vicaria gerebat *officium* — *Ep.* v. 160
debitae subiectionis *officium* denegando — *Ep.* vi. 34
de tot pastoris *officium* usurpantibus — *Ep.* viii. 98
aliquid, sub lectoris *officio*, compendiose aggrediar — *Ep.* x. 89

oh. *Oh* summum facinus .. aeterni Spiritus intentione abuti! — *M.* iii. 4. 82
Oh[1] semper nostra natura prona peccatis, *oh*[2] ab initio et nunquam desinens nequitatrix! — *V. E.* i. 7. 6, 7
Oh[1] sine mensura clementia coelestis imperii! — *V. E.* i. 7. 33
Oh quam in eius admiratione obstupui! — *Ep.* iii. 17

oil. Nam alii *oc*, alii *oil*, alii *sì*, affirmando loquuntur — *V. E.* i. 8. 42
loquentes *oil* .. septemtrionales sunt respectu istorum — *V. E.* i. 8. 57
nam alii *oc*, alii *sì*, alii vero dicunt *oil* — *V. E.* i. 9. 13
Allegat ergo pro se lingua *oil*, quod — *V. E.* i. 10. 13

oleum. 'A fructu frumenti, vini et *olei* multiplicati sunt' — *M.* i. 15. 23

oligarchia. democratiae scilicet, *oligarchiae* atque tyrannides — *M.* i. 12. 58

olim. 'Certe hinc Romanos *olim* volventibus annis ..' — *M.* ii. 9. 84

ombra. cum diximus: 'Al poco giorno, ed al gran cerchio d'*ombra*' — *V. E.* ii. 10. 28

omitto. derisione *omissa*, lucem correctionis effundere mavult — *M.* ii. 1. 40
modum ballatarum et sonituum *omittentes* — *V. E.* ii. 4. 11
Sed *omittamus*[3] alios, et .. de stilo tragico pertractemus — *V. E.* ii. 4. 49
Sed *omissa* subtili investigatione, dicendum est breviter — *Ep.* x. 266
quibusdam [*sc.* rationibus] *omissis* propter earum levitatem — *A. T.* 2. 14

omnimode. *omnimode* in altero sibi instauratio fiat — *V. E.* ii. 13. 64

omnino. non tamen *omnino* inest in fulgore suae puritatis — *M.* i. 11. 42
Remota cupiditate *omnino*, nihil iustitiae restat adversum — *M.* i. 11. 73
Si ergo iudicium moveat *omnino* appetitum — *M.* i. 12. 22
vel *omnino*, vel maxime bene dispositus ad regendum — *M.* i. 13. 54
fructus eorum vel *omnino* non vidit, vel si vidit — *M.* iii. 3. 90
Quod autem ille sensus *omnino* sustineri non possit — *M.* iii. 4 97
non enim *omnino* mentiens esse videtur — *M.* iii. 4. 128
potest agere circa aliquid quod dominus *omnino* ignorat — *M.* iii. 6. 33
quod *omnino* negandum est — *M.* iii. 9. 14

[1] O *R*   [2] o *R*   [3] obmittamus *R*

Ecclesia *omnino* indisposita erat ad temporalia recipienda — *M.* iii. 10. 106
non tamen *omnino* probatum est ipsam immediate dependere — *M.* iii. 16. 5
Nec per se ibi carmen est *omnino* — *V. E.* ii. 12. 66
humanae virtutis *omnino* culmina transcendisse — *Ep.* v. 132
Omnino vos tremere arbitror vigilantes — *Ep.* vi. 170

omnipotens. 'Numquid vestigia Dei comprehendes, et *Omnipotentem* usque ad perfectionem reperies?' — *A. T.* 22. 7

omnipotentia. voluntati *omnipotentiae* coaequali recalcitrat — *Ep.* v. 67

omnis. Vae *omni* meo nervo — *Canz.* xxi. 33
O vos omnes, qui transitis per viam, attendite — *V. N.* 7. 41
qui est per omnia saecula benedictus — *V. N.* 43. 17
mirantur et *omnes* Pastores alii mecum Sicula arva tenentes — *Ecl.* ii. 25
Omnia qui didicit, qui retulit *omnia* nobis — *Ecl.* ii. 96 (*bis*)
Omnium hominum in quos amorem veritatis natura . . impressit — *M.* i. 1. 1
unicus Principatus, et super *omnes* in tempore — *M.* i. 2. 6
omnis veritas, quae non est principium . . fit manifesta — *M.* i. 2. 16
Cum . . *omne* politicum nostrae potestati subiaceat — *M.* i. 2. 38
cum in operabilibus . . causa *omnium* sit ultima finis . . consequens est, ut *omnis* ratio . . ab ipso fine sumatur — *M.* i. 2. 43, 45
non esse unum *omnium* finem, arbitrari stultum est — *M.* i. 2. 55
ad quod velut in ultimum finem *omnia* nostra opera ordinantur — *M.* i. 4. 38
cum *omnes* vires eius ordinentur ad felicitatem, vis ipsa intellectualis est regulatrix et rectrix *omnium* aliarum — *M.* i. 5. 24, 26
iuxta dicentem Philosophum: '*Omnis* domus regitur a senissimo.' Et huius, ut ait Homerus, est regulare *omnes* — *M.* i. 5. 33, 35
'*Omne* regnum in se divisum desolabitur' — *M.* i. 5. 60
Et *omne* illud bene se habet, et optime, quod — *M.* i. 8. 1
ut *omne* in tantum divinam similitudinem repraesentet — *M.* i. 8. 7
Item bene et optime se habet *omnis* filius, cum — *M.* i. 9. 2
coeli, quod est perfectissimum in *omni* opere suo — *M.* i. 9. 5
Inter *omnes* duos principes . . potest esse litigium — *M.* i. 10. 5
nam ubi voluntas ab *omni* cupiditate sincera non est — *M.* i. 11. 40
Omne diligibile tanto magis diligitur, quanto — *M.* i. 11. 113
et sic . . Monarchae inest cura de *omnibus* — *M.* i. 11. 126
vult [*sc.* Monarcha] *omnes* homines bonos fieri — *M.* i. 12. 65
Monarcha, qui minister *omnium* procul dubio habendus est — *M.* i. 12. 87
in *omni* actione . . intenditur ab agente . . propriam similitudinem explicare, unde fit, quod *omne* agens, in quantum huiusmodi, delectatur; quia, cum *omne* quod est appetat suum esse — *M.* i. 13. 3, 7, 8
'*Omne*,' inquit, 'quod reducitur de potentia in actum . .' — *M.* i. 13. 16
Et cum *omnis* talis adsumptio sit otiosa sive superflua, et *omne* superfluum Deo et Naturae displiceat, et *omne* quod Deo et Naturae displicet sit malum — *M.* i. 14. 10, 12, 13
Propter quod in *omni* genere rerum illud est optimum, quod — *M.* i. 15. 10
quod *omne* quod est bonum, per hoc est bonum, quod — *M.* i. 15. 25
Omnis concordia dependet ab unitate quae est in voluntatibus — *M.* i. 15. 57
voluntas una, domina et regulatrix *omnium* aliarum in unum — *M.* i. 15. 69
nisi sit Princeps unus *omnium*, cuius voluntas domina et regulatrix aliarum *omnium* esse possit — *M.* i. 15. 74, 76[a]
et cum *omne* quod in mente Dei est, sit Deus — *M.* ii. 2. 41
'Non similiter in *omni* materia certitudo quaerenda est . .' — *M.* ii. 2. 64
Nobilissimo populo convenit *omnibus* aliis praeferri . . ergo convenit ei aliis *omnibus* praeferri — *M.* ii. 3. 6, 8
nam cum honor sit praemium virtutis, et *omnis* praelatio sit honor, *omnis* praelatio virtutis est praemium — *M.* ii. 3. 11 (*bis*)

de intentione *omnium* ex electione agentium nihil manifestum est — *M.* ii. 5. 43
Nonne filios, an non *omnes* alios, postponendos . . edocuit? — *M.* ii. 5. 112
Quae conclusio, ut ex *omnibus* manifestis illata sit — *M.* ii. 6. 15
Et quemadmodum *omnis* res est ad proprium finem, sic *omnis* finis propriam habet rem cuius est finis — *M.* ii. 6. 23, 24
Et cum in *omni* consequentia impossibile sit habere — *M.* ii. 6. 32
ergo media *omnia* intendit [*sc.* Natura], per quae — *M.* ii. 7. 33
scriba Christi Lucas, qui *omnia* vera dicit — *M.* ii. 9. 100
Omne iniustum persuadetur iniuste — *M.* ii. 12. 65 *et* 69
Cum enim per peccatum Adae *omnes* peccatores essemus, dicente Apostolo: 'Sicut per unum hominem . . peccatum . . ita in *omnes* homines mors, in quo *omnes* peccaverunt' — *M.* ii. 13. 7, 10, 11
'Non *omnia* quae gesta narrantur etiam significare aliquid . .' — *M.* iii. 4. 52
Nec etiam possent *omnia* sibi [*sc.* Papae] committi a Deo — *M.* iii. 7. 33
arguunt, successorem Petri *omnia* . . posse tam ligare quam — *M.* iii. 8. 9
Syllogizant enim sic: Petrus potuit solvere *omnia* et ligare . . ergo successor Petri potest *omnia* solvere et ligare — *M.* iii. 8. 18, 20
dico, quod hoc signum universale '*Omne*,' quod includitur in 'quodcumque,' numquam distribuit extra ambitum termini distributi. Nam si dico: '*Omne* animal currit;' *omne* distribuit pro *omni* eo quod sub genere animalis comprehenditur. Si vero dico: '*Omnis* homo currit;' tunc signum universale non distribuit, nisi . . Et cum dico: '*Omnis* grammaticus' — *M.* iii. 8. 25, 28 (*bis*), 29, 31, 34
Deinde subdit: 'Et quodcumque,' quod est '*omne* quod': id est *omne* quod ad istud officium spectabit, solvere poteris — *M.* iii. 8. 59, 60
omnis iurisdictio prior est suo iudice . . Imperium est iurisdictio, *omnem* temporalem iurisdictionem . . comprehendens — *M.* iii. 10. 73, 76
Et cum . . *omne* finitum per finitas decisiones absumatur — *M.* iii. 10. 94
quod *omnes* [*sc.* Imperatores] . . debent ab Ecclesia advocari — *M.* iii. 11. 8
dicentes: *Omnia* quae sunt unius generis reducuntur ad unum, quod est mensura *omnium* quae sub illo genere sunt. Sed *omnes* homines sunt unius generis: ergo debent reduci ad unum, tamquam ad mensuram *omnium* eorum — *M.* iii. 12. 3, 5, 6, 8
quod Imperator, cum *omnibus* aliis, sit reducendus ad ipsum — *M.* iii. 12. 14
verum dicunt, dicentes quod *omnes* homines sunt unius generis. Et . . cum inferunt ex his *omnes* homines esse reducendos — *M.* iii. 12. 23, 26
Aliter *omnia* reducerentur ad praedicamentum substantiae — *M.* iii. 12. 45
optimum hominem, qui est mensura *omnium* aliorum et idea — *M.* iii. 12. 64
ipse Deus, in quo respectus *omnis* universaliter unitur — *M.* iii. 12. 94
'*Omnis* oblatio . . absque fermento erit' — *M.* iii. 13. 66
omnis namque divina lex duorum Testamentorum gremio continetur — *M.* iii. 14. 27
Unde *omne* agens aliquid actu esse tale oportet quale — *M.* iii. 14. 46
cum *omne* medium sapiat naturam extremorum — *M.* iii. 16. 32
Et cum *omnis* natura ad ultimum quendam finem ordinetur — *M.* iii. 16. 34
ut sicut inter *omnia* entia solus incorruptibilitatem et corruptibilitatem participat; sic solus inter *omnia* entia — *M.* iii. 16. 37, 39
qui est *omnium* spiritualium et temporalium gubernator — *M.* iii. 16. 139
nam eorum quae sunt *omnium*, soli homini datum est loqui — *V. E.* i. 2. 4
nam *omnibus* eiusdem speciei sunt iidem actus et passiones — *V. E.* i. 2. 36
ad Dei nutum . . quo etiam gubernata sunt *omnia* — *V. E.* i. 4. 56
cum . . Deus *omnia* sine verbis arcana nostra discernat — *V. E.* i. 5. 18
qua quidem forma *omnis* lingua loquentium loqueretur, ni — *V. E.* i. 6. 46
Cum igitur *omnis* nostra loquela . . sit . . reparata — *V. E.* i. 9. 50
Inter quos *omnes*[1] unum vidimus nitentem divertere — *V. E.* i. 14. 41

[1] omnes *add. R*

dicimus quod in *omni* genere rerum unum oportet esse, quo generis illius *omnia* comparentur et ponderentur: et illinc aliorum *omnium* mensuram accipiamus	*V. E.* i. 16. 8, 10, 11
et sic in coloribus *omnes* albo mensurantur	*V. E.* i. 16. 16
curiale vulgare in Latio, quod *omnis* Latiae civitatis est .. et quo municipia vulgaria *omnia* latinorum mensurantur	*V. E.* i. 16. 59, 61
nam si aula .. est .. *omnium* regni partium gubernatrix	*V. E.* i. 18. 21
in regiis *omnibus* conversantes .. illustri vulgari loquuntur	*V. E.* i. 18. 29
utrum versificantes *omnes*[1] vulgariter debeant illud uti	*V. E.* ii. 1. 15
omnis qui versificatur suos versus exornare debet	*V. E.* ii. 1. 17
quod *omnibus* versificantibus liceat ipsum [*sc.* illustre] uti	*V. E.* ii. 1. 31
et sic non *omnibus* versificantibus optima loquela convenit	*V. E.* ii. 1. 72
Quapropter si non *omnibus* convenit, non *omnes* ipsum debent uti	*V. E.* ii. 1. 76 (*bis*)
quorum *omnium* endecasyllabum videtur esse superbius	*V. E.* ii. 5. 16
licet hoc .. celeberrimum carmen .. videatur *omnium* aliorum	*V. E.* ii. 5. 53
Ornativa vero dicimus *omnia* polysyllaba, quae	*V. E.* ii. 7. 55
omnia cuiuscumque modi verba sunt armonizata vulgariter	*V. E.* ii. 8. 54
erit .. compages *omnium* eorum quae cantio sumit ab arte	*V. E.* ii. 9. 20
omnis stantia ad quandam odam recipiendam armonizata est	*V. E.* ii. 10. 15
De .. habitudine .. videtur *omnis* optata licentia concedenda	*V. E.* ii. 13. 49
Omnis enim potentia quae .. non deperit	*Ep.* iv. 27
Nam quod ad *omnium* cedit utilitatem, sine *omnium* detrimento interire non potest, vel etiam infirmari	*Ep.* vi. 45 (*bis*)
Et est comoedia genus quoddam .. ab *omnibus* aliis differens	*Ep.* x. 195
sic: *Omne* quod est, aut habet esse a se, aut ab alio	*Ep.* x. 354
cum .. non competat nisi uni .. quod est causa *omnium*: ergo *omnia* quae sunt, praeter unum ipsum, habent esse ab alio	*Ep.* x. 362 (*bis*)
mediate vel immediate, *omne* quod est, habet esse ab Eo	*Ep.* x. 374
'*omnis* causa primaria plus influit super suum causatum ..'	*Ep.* x. 381
Omnis essentia, praeter primam, est causata	*Ep.* x. 385
Omne ergo quod est causatum, est causatum ab aliquo intellectu	*Ep.* x. 392
patet, quod *omnis* essentia et virtus procedat a prima	*Ep.* x. 400
'*omnis* intelligentia est plena formis'	*Ep.* x. 407
coelum supremum .. intra quod *omnia* corpora moventur	*Ep.* x. 445
Primo, per suum *omnia* continere et a nullo contineri	*Ep.* x. 455
primum coelum est *omnia* continens; ergo se habet ad *omnia* sicut formativum ad formabile	*Ep.* x. 462, 463
Et cum *omnis* vis causandi sit radius quidam	*Ep.* x. 466
Omne quod movetur, movetur propter aliquid quod non habet	*Ep.* x. 472
Et quod dico de coelo lunae, intelligendum est de *omnibus* praeter primum. *Omne* ergo quod movetur, est in aliquo defectu	*Ep.* x. 482 (*bis*)
Et cum *omnis* perfectio sit radius Primi	*Ep.* x. 489
nam in *omnibus* convertibilibus tenet similis ratio	*Ep.* x. 505
'Qui ascendit super *omnes* coelos, ut impleret *omnia*'	*Ep.* x. 517, 518
omne quod habet positionem in mundo aliam ab eo	*A. T.* 3. 8
Omnis opinio quae contradicit sensui est mala opinio	*A. T.* 5. 1
cum mare sit principium *omnium* aquarum	*A. T.* 6. 11
cum in *omni* motu naturali aquae principium oporteat esse altius	*A. T.* 6. 15
cum *omne* grave moveatur ad centrum propriae circumferentiae	*A. T.* 12. 21
cum igitur, ut dictum est, *omne* grave moveatur ad centrum	*A. T.* 12. 30
omnia littora .. supereminent superficiei contingentis maris	*A. T.* 15. 5
ergo *omnia* littora sunt remotiora a centro mundi	*A. T.* 15. 9

[1] omnes *add. R*

et cum *omne* remotius a centro mundi sit altius ; consequens est quod littora *omnia* sunt supereminentia a centro mundi — *A. T.* 15. 13, 15
quod sit [*sc.* terra] substans *omnibus* corporibus — *A. T.* 16. 11
Quod etiam sequatur, ipsam substare *omnibus* corporibus — *A. T.* 16. 45
ergo substabit *omnibus* corporibus, si potissime petit centrum — *A. T.* 16. 55
corpora enim homogenea . . qualificantur *omni* naturali passione — *A. T.* 18. 7
ut *omnes* formae quae sunt in potentia materiae primae reducantur in actum . . ut materia prima . . sit sub *omni* forma materiali, licet secundum partem sit sub *omni* privatione supposita, praeter unam. Nam cum *omnes* formae, quae sunt in potentia materiae idealiter, sint in actu in Motore coeli . . si *omnes* istae formae non essent semper in actu — *A. T.* 18. 29, 34, 35, 36, 39
cum *omnes* formae materiales . . requirant . . subiectum mixtum — *A. T.* 18. 43
partem in universo ubi *omnia* miscibilia . . convenire possint — *A. T.* 18. 51
Unde cum intentioni naturae universalis *omnis* natura obediat — *A. T.* 18. 56
Omnis opinio quae contradicit sensui est mala opinio — *A. T.* 23. 25

His quoque locis: **M. i.** 1. 31, '38' ; 2. 21, 24 (ante *omnia*), 52 ; 3. 11, 88 ; 4. 30 (ut *omnibus* manifestum esse potest) ; 6. 21, 26 ; 9. 13 ; 11. 62, 63, 103 ; 12. 61 ; 14. 53, 64 ; 15. 39, 41, 76[b] ; 16. 1, 15 ; **ii.** 1. 58 ; 3. 4, 54 (prae *omnibus*) ; 4. 69 ; 5. 34, 140 ; 9. 17, 62, '86', 106 (Ex quibus *omnibus* manifestum est) ; 10. 19, 25, 27 ; 11. 39 ; **iii.** 3. '85' ; 7. 49 ; 8. 6 ; 9. 31, 69, 72 (ante *omnes*), '94', 110 ; 14. 57, 59 ; 16. 111 ; **V.E. i.** 1. 4, 26 (sine *omni* regula), 31 ; 4. 11 (ante *omnes*), 42 (primo et ante *omnia*) ; 5. 12 ; 6. 50 ; 7. 48 ; 8. 33, 35, 50 ; 9. 45 ; 10. 74 ; 11. 14, 38 ; 13. 34 ; 14. 12, 25, 28, 44 ; 16. 42 ; 18. 23 ; 19. 11 ; **ii.** 1. 3 (ante *omnia*) ; 2. 1, 4, 5, 64 ; 4. 28 (Ante *omnia*) ; 5. 12, 20, 23 ; 7. 49, 67 ; 8. 9 ; 10. 25 ; 12. 90, 92 ; 13. 15, 21, 23, 33 ; **Ep.** i. 52 ; ii. 20 ; v. 13, 37, 40, 99 ; vi. 15, 28 ; vii. *tit.* 5 (universaliter *omnes*) ; 73, 75 ; viii. 84, 113, 123, 148, 159 (prae *omnibus*), 177 ; x. 157 (generaliter *omnes*), 331, 342, 350, 620 ; **A.T.** 1. 1 (Manifestum sit *omnibus* vobis quod) ; 3. 7 (ut ab *omnibus* confirmatur) ; 12. 11, 25, 29 ; 14. 6 ; 16. 8, 18 ; 18. 13 ; 19. 38, 39 (ut communiter ab *omnibus* habetur) ; 21. 2, 24 ; 23. 56

onche. Senenses : '*Onche* renegata avesse io Siena' — *V. E.* i. 13. 26

opacitas. cum . . *opacitate* . . corporis humanus spiritus sit obtentus — *V. E.* i. 3. 11

opera. Unde nos doctrinae *operi* operam [1] impendentes — *V. E.* ii. 4. 27

operabilis. cum in *operabilibus* principium . . sit ultimus finis — *M.* i. 2. 43
Sic et in *operabilibus* — *M.* ii. 6. 56

operatio. non *operatio* propter speculationem, sed propter *operationem* illa adsumitur, quoniam in talibus *operatio* est finis — *M.* i. 2. 33, 34, 36
non ad speculationem per prius, sed ad *operationem* ordinatur — *M.* i. 2. 42
quidquid prodit in esse est ad aliquam *operationem* — *M.* i. 3. 24
finis est . . propria essentiae *operatio*. Unde est, quod non *operatio* propria propter essentiam, sed haec propter illam habet ut sit. Est ergo aliqua propria *operatio* humanae universitatis . . ad quam quidem *operationem* nec homo unus . . pertingere potest — *M.* i. 3. 27, 28, 30, 33
et quantum ad habitum et quantum ad *operationem* — *M.* i. 11. 31
Quantum vero ad *operationem*, iustitia contrarietatem habet — *M.* i. 11. 47
tanto in *operatione* sua iustitia erit amplior — *M.* i. 11. 53
Quod . . Monarcha potissime se habeat ad *operationem* iustitiae — *M.* i. 11. 142
res eo facilius . . ad habitum et ad *operationem* disponitur — *M.* i. 13. 38
et particulariter ad *operationem* concludit — *M.* i. 14. 62
Si ergo miraculum est immediata *operatio* primi — *M.* ii. 4. 15
cum multae sint *operationes* necessariae ad ipsum — *M.* ii. 7. 44
hominum multitudinem ad diversas *operationes* ordinatorum — *M.* ii. 7. 48
secundum habitum et secundum *operationem* perfectus — *M.* ii. 8. 30
occisio animalium *operationes* humanas [*sc.* figurat] — *M.* ii. 8. 45
Luna dependet a Sole . . nec quantum ad *operationem* simpliciter — *M.* iii. 4. 138

[1] operam *add. R*

regnum temporale non recipit esse a spirituali, nec virtutem .. nec etiam *operationem* simpliciter — *M.* iii. 4. 149
non aequivalet divinae auctoritati, saltem in *operatione* naturae — *M.* iii. 7. 29
beatitudinem .. quae in *operatione* propriae virtutis consistit — *M.* iii. 16. 46
cuiuslibet operis cognitio praecedere debet *operationem* — *V. E.* ii. 8. 4

operativus. ad conclusionem *operativam* recipit maiorem propositionem — *M.* i. 14. 58

operio. ob aestus aeris nimietatem vestimentis *operiri* non possunt — *M.* i. 14. 50
qui, corvorum plumis *operti*, oves albas .. se iactant — *M.* iii. 3. 117
doctrinam oportet non probare, sed suum *operire* subiectum — *V. E.* i. 1. 19
nox et umbra timoris castra Philistinorum *operiet* — *Ep.* vii. 182
in illa regione coeli quae *operit* hanc terram detectam — *A. T.* 21. 35

operor. quae .. speculari tantummodo possumus, *operari* autem non — *M.* i. 2. 29
quae .. non solum speculari, sed etiam *operari* possumus — *M.* i. 2. 33
ad speculandum, et secundario propter hoc ad *operandum* — *M.* i. 4. 6
quomodo quis *operabitur* secundum illam? — *M.* i. 11. 51
Cum .. hoc *operetur* maxime atque potissime iustitia — *M.* i. 11. 107
qui bona loquendo et mala *operando* credunt alios .. informare — *M.* i. 13. 21
Unde ipse probat, soli Deo competere, miracula *operari* — *M.* ii. 4. 10
Sic Illum prorsus *operari* decebat — *M.* ii. 4. 71
operationes .. quae multitudinem requirunt in *operantibus* — *M.* ii. 7. 46
aliud est esse ipsius Lunae, aliud virtus eius, et aliud *operari* — *M.* iii. 4. 135
quantum ad melius et virtuosius *operandum*, recipit aliquid a Sole, quia lucem abundantem, qua recepta, virtuosius *operatur* — *M.* iii. 4. 143, 145
ut virtuosius *operetur* [*sc.* regnum temporale] per lucem gratiae — *M.* iii. 4. 150
quemadmodum malleus in sola virtute fabri *operatur* — *M.* iii. 6. 36
si nihil *operante* A, C est in B — *M.* iii. 13. 33
secundum virtutes morales et intellectuales *operando* — *M.* iii. 16. 58
secundum virtutes theologicas *operando* — *M.* iii. 16. 62
angelus in illa, et diabolus in illo taliter *operati* sunt — *V. E.* i. 2. 47
et sic de singulis *operantibus* accidit — *V. E.* i. 7. 56
graviter detestantes, stoliditatem *operantium* deridebant — *V. E.* i. 7. 64
Deum per homines .. aliquid *operatum* fuisse — *Ep.* v. 135
cum agentia propinquiora virtuosius *operentur* — *A. T.* 20. 70

opinio. qui audiverunt per tempora, et falsis *opinionibus* imbuti sunt — *M.* i. 13. 44
Quod quidem nefas de *opinione* mortalium illi submoveant — *M.* iii. 3. 63
contrarietas enim in *opinione* vel dicto sequitur ex contrarietate — *M.* iii. 15. 54
quae falsarum *opinionum* seminaria frequentius esse solent — *Ep.* iii. 4
fatua tali *opinione* submota — *Ep.* vi. 49
Tertia ratio erat: Omnis *opinio* quae contradicit sensui est mala *opinio*; opinari aquam non esse altiorem terra est contradicere sensui; ergo est mala *opinio* — *A. T.* 5. 1, 2, 5
conantur ostendere suam *opinionem* esse veram — *A. T.* 8. 3
Ad tertium, cum dicitur: Omnis *opinio* quae contradicit sensui est mala *opinio*, dico quod — *A. T.* 23. 25, 26

opino(r)[1]**.** sequitur ex contrarietate quae est in re dicta vel *opinata* — *M.* iii. 15. 56
per proprios actus .. neminem alium intelligere *opinamur* — *V. E.* i. 3. 8
Opinantes .. primum hominem direxisse locutionem — *V. E.* i. 5. 1
non leviter *opinamur* .. tunc primum homines fuisse dispersos — *V. E.* i. 8. 2
Nec dubitandum reor .. sed potius *opinamur* tenendum — *V. E.* i. 9. 62
Dicimus ergo quod forte non male *opinantur* qui — *V. E.* i. 15. 3
quis non .. nobiscum *opinari* cogetur ..? — *Ep.* v. 145
opinari aquam non esse altiorem terra est contradicere sensui — *A. T.* 5. 3

opis. Nec *opis* est nostrae, pater, nec — *Ep.* i. 40

[1] oppinor *R*

oportet. *oportet* unum eorum regulare seu regere — *M.* i. 5. 17
unum *oportet* esse qui regulet et regat — *M.* i. 5. 30
unum *oportet* esse aliorum regulatorem — *M.* i. 5. 40
unum *oportet* esse regimen — *M.* i. 5. 49
oportet esse Regem unum, qui regat atque gubernet — *M.* i. 5. 56
ergo unum *oportet* esse regulans, sive regens — *M.* i. 5. 67
Ergo inter tales *oportet* esse iudicium — *M.* i. 10. 10
aut erit processus in infinitum . . aut *oportebit* devenire ad iudicem — *M.* i. 10. 22
Habent . . nationes . . proprietates, quas legibus differentibus regulari *oportet* . . Aliter quippe regulari *oportet* Scythas — *M.* i. 14. 41, 43
Leges enim *oportet* homines devincire ad invicem — *M.* ii. 5. 22
finem iuris intendentem *oportet* cum iure intendere — *M.* ii. 6. 43
Falsitatem consequentis ad fideles ostendere non *oportet* — *M.* ii. 12. 31
Oportet enim hanc veritatem venantes . . procedere — *M.* iii. 3. 112
oportet quod reducantur ad unum hominem — *M.* iii. 12. 11
Ea quae sunt unius generis *oportet* reduci ad aliquod unum — *M.* iii. 12. 20
Unde omne agens aliquid actu esse tale *oportet* quale — *M.* iii. 14. 47
Sed quia unamquamque doctrinam *oportet* non probare — *V. E.* i. 1. 18
animalibus . . de locutione non *oportuit* provideri — *V. E.* i. 2. 36
Oportuit ergo genus humanum . . rationale signum . . habere — *V. E.* i. 3. 13
quod non *oportebat* illum loqui cum solus adhuc homo existeret — *V. E.* i. 5. 17
cum illa reverentia dicimus qua uti *oportet* cum — *V. E.* i. 5. 21
Nos autem nunc *oportet* quam habemus rationem periclitari — *V. E.* i. 9. 1
si . . amitterent *z*. . novam reparare *oporteret* loquelam — *V. E.* i. 13. 51
in omni genere rerum unum *oportet* esse, quo — *V. E.* i. 16. 9
in actionibus nostris . . hoc signum inveniri *oportet* quo — *V. E.* i. 16. 27
doctrinas eorum poetrias aemulari *oportet* — *V. E.* ii. 4. 28
Si tragice canenda videntur, tunc adsumendum est vulgare illustre, et per consequens cantionem *oportet*[1] ligare — *V. E.* ii. 4. 44
Si autem elegiace, solum humile nos *oportet* sumere — *V. E.* ii. 4. 49
Et primo secundum totam stantiam videre *oportet* aliquid — *V. E.* ii. 14. 6
duplex *oportet* esse *subiectum*, circa quod currant alterni sensus — *Ep.* x. 163
cum . . aquae principium *oporteat* esse altius — *A. T.* 6. 16
sed hoc *oportebit* esse per lineas diversas — *A. T.* 12. 34
viam inquisitionis . . *oportet* esse ab effectibus ad causas — *A. T.* 20. 30
cum . . sit . . homogeneum . . uniformiter *oportet* esse virtutem — *A. T.* 20. 49
propter quod *oportuit* [*sc.* coelum stellatum] habere diversitatem — *A. T.* 21. 15
nam cum aquam formam rotundam habere *oporteat* — *A. T.* 23. 35

His quoque locis : **M. i.** 10. 13 ; 11. 77 ; 13. 34 ; **ii.** 2. 62 (meminisse *oportet* quod) ; 6. '47' ; 8. 2 (scire *oportet* quod) ; **iii.** 3. 2 (notare *oportet*, quod) ; 9. 28, '52', 75, '96' ; 13. '44', '47' ; 16. 55 ; **V.E. i.** 3. 18, 20 ; 9. 60 ; **ii.** 1. 28 ; 7. 25 ; **Ep.** ii. 23 ; iii. 35 ; x. 112, 602 ; **A.T.** 19. 31, 49, 62

oppinor *v.* **opinor**

oppositum. *Oppositum* autem dicere vel sentire, contrarium formae — *M.* iii. 15. 49
nec Romandiolum, nec suum *oppositum* . . esse . . illustre — *V. E.* i. 14. 46
per commistionem *oppositorum* . . ad . . suavitatem . . temperata — *V. E.* i. 15. 30
cuius *oppositum* videmus : quare *oppositum* eius ex quo sequebatur est verum — *A. T.* 6. 6 (*bis*)
per contrarium sive *oppositum* consequentis illius — *A. T.* 16. 17
Ergo necessarium est *oppositum* suum — *A. T.* 16. 40

opprimo. Vos autem qui lugetis *oppressi*, 'animum sublevate . .' — *Ep.* v. 69

opprobrium. videtur . . in *opprobrium* Italorum principum remansisse — *V. E.* i. 12. 17
ut Vasconum *opprobrium* . . sit posteris in exemplum — *Ep.* viii. 186

[1] oportet *add. R*

optimas. politizant .. aristocratici, quos *optimates* vocant — *M.* i. 12. 62

optime. per quod *optime* genus humanum pertingit ad opus proprium — *M.* i. 4. 34
Et omne illud bene se habet, et *optime*, quod — *M.* i. 8. 2
Ergo humanum genus bene se habet et *optime*, quando — *M.* i. 8. 18
quod est bene et *optime* se habere — *M.* i. 8. 32
Item bene et *optime* se habet omnis filius, cum — *M.* i. 9. 1
Ergo *optime* se habet humanum genus, cum — *M.* i. 9. 8
humanum genus tunc *optime* se habet, quando — *M.* i. 9. 17
Praeterea, mundus *optime* dispositus est, cum — *M.* i. 11. 1
Et humanum genus, potissime liberum, *optime* se habet — *M.* i. 12. 2
quis erit qui humanum genus *optime* se habere non dicat .. ? — *M.* i. 12. 45
Ergo genus humanum sub Monarcha existens, *optime* se habet — *M.* i. 12. 92
Adhuc, ille qui potest esse *optime* dispositus ad regendum, *optime* alios disponere potest — *M.* i. 13. 2 (*bis*)
Ex quibus colligitur quod *optime* dispositum esse oportet *optime* alios disponere volentem. Sed Monarcha solus est ille, qui potest *optime* esse dispositus ad regendum — *M.* i. 13. 33, 34, 36
Monarcha solus est ille, qui potest esse *optime* dispositus ad regendum. Ergo Monarcha solus *optime* alios disponere potest — *M.* i. 13. 66, 67
humanum genus *optime* se habere, cum ab uno regitur — *M.* i. 14. 84
genus humanum *optime* se habens est quaedam concordia. Nam sicut unus homo *optime* se habens .. est concordia quaedam — *M.* i. 15. 59, 60
genus humanum *optime* se habens, ab unitate .. dependet — *M.* i. 15. 65
necesse est, ad *optime* se habere humanum genus — *M.* i. 15. 78
perfecto existente artifice atque *optime* organo se habente — *M.* ii. 2. 21
ut quidam bene, quidam melius, quidam *optime* .. mereantur — *V. E.* ii. 2. 24

optimum *v.* **optimus**

optimus. quae omnia speculationi ancillantur tanquam *optimo* — *M.* i. 3. 89
pax universalis est *optimum* eorum, quae .. ordinantur — *M.* i. 4. 17
Pars ad totum se habet, sicut ad finem et *optimum*. Ergo et ordo in parte ad ordinem in toto, sicut ad finem et *optimum* — *M.* i. 6. 3, 5
Saturnia regna dicebant *optima* tempora — *M.* i. 11. 9
ad *optimam* mundi dispositionem requiritur esse Monarchiam — *M.* i. 11. 12
ad *optimam* dispositionem mundi necesse est Monarchiam esse — *M.* i. 11. 148
quod ad *optimam* mundi dispositionem Monarchia sit necessaria — *M.* i. 13. 69
Praeterea res dicitur esse melior, per esse propinquior *optimo*, et finis habet rationem *optimi* — *M.* i. 14. 20, 21
cum duorum tantum inter se idem sit melius et *optimum* — *M.* i. 14. 80
in omni genere rerum illud est *optimum*, quod est maxime unum — *M.* i. 15. 11
Nam, prout sunt homines, habent reduci ad *optimum* hominem — *M.* iii. 12. 63
quod *optimum* est in genere suo, si suis inferioribus misceatur — *V. E.* ii. 1. 22
quod bona dignis .. et *optima* dignissimis convenient — *V. E.* ii. 1. 61
cum loquela non aliter sit necessarium instrumentum nostrae conceptionis quam equus militis; et *optimis* militibus *optimi* conveniant equi .. *optimis* conceptionibus *optima* loquela conveniet. Sed *optimae* conceptiones non possunt esse, nisi ubi scientia et ingenium est; ergo *optima* loquela non convenit nisi in illis in quibus ingenium et scientia est; et sic non omnibus versificantibus *optima* loquela convenit .. et per consequens, nec *optimum* vulgare — *V. E.* ii. 1. 65 (*bis*), 66, 67 (*bis*), 69, 72, 75
sententia versificantium .. si non fuerit *optima*, *optimo* sociata vulgari non melior sed deterior apparebit — *V. E.* ii. 1. 93 (*bis*)
manifestum est quod *optima optimis*, secundum rerum exigentiam, digna sint. Unde cum hoc quod dicimus illustre sit *optimum* aliorum vulgarium, consequens est, ut sola *optima* digna sint ipso tractari — *V. E.* ii. 2. 40 (*bis*), 42, 43

Illi Deum quaerebant, ut finem et *optimum* — *Ep.* viii. 120
Eos autem quibus *optimum* quod est in nobis noscere datum est — *Ep.* x. 47

optineo *v.* **obtineo**

opto. *Tuus, o regina, quid optes Explorare labor* — *V. N.* 25. 79
Ubi ergo non est quod possit *optari* — *M.* i. 11. 79
Sed Monarcha non habet quod possit *optare* — *M.* i. 11. 82
videtur omnis *optata* licentia concedenda — *V. E.* ii. 13. 49
Kani Grandi . . vitam *optat* per tempora diuturna felicem — *Ep.* x. *tit.* 6

opus. Arduum quippe *opus* et ultra vires aggredior — *M.* i. 1. 35
proprium *opus* humani generis totaliter accepti, est actuare — *M.* i. 4. 2
genus humanum . . ad proprium suum *opus* . . facillime se habet — *M.* i. 4. 13
per quod optime genus humanum pertingit ad *opus* proprium — *M.* i. 4. 34
ad quod velut in ultimum finem omnia nostra *opera* ordinantur — *M.* i. 4. 38
coeli, quod est perfectissimam in omni *opere* suo — *M.* i. 9. 6
'De iis . . sermones minus sunt credibiles *operibus*' — *M.* i. 13. 28
cum etiam leges municipales . . *opus* habeant directivo — *M.* i. 14. 36
natura . . cum sit *opus* divinae intelligentiae — *M.* ii. 7. 32
cuius *operis* admirabilis Lucanus . . memor fuit — *M.* ii. 9. 54
illud esse iustum *opere* persuadet : et cum *opera* persuadentiora sint quam sermones — *M.* ii. 12. 37, 38
Christus Augusti . . edictum fore iustùm, *opere* persuasit — *M.* ii. 12. 54
In principio huius *operis* propositum fuit — *M.* iii. 1. 4
Quod quidem fit tam verbo, quam *opere* — *M.* iii. 9. 137
Ad verba enim et *opera* parati erant — *M.* iii. 9. 142
'*Opus* consummavi quod dedisti mihi ut faciam' — *M.* iii. 14. 23
opus fuit homini duplici directivo, secundum duplicem finem — *M.* iii. 16. 75
pene totum humanum genus ad *opus* iniquitati coierat — *V. E.* i. 7. 40
partesque diversae diversis aliis *operibus* indulgebant — *V. E.* i. 7. 46
ut qui omnes una eademque loquela deserviebant ad *opus*, ab *opere* multis diversificati loquelis desinerent — *V. E.* i. 7. 49 (*bis*)
Quotquot autem exercitii varietates tendebant ad *opus* — *V. E.* i. 7. 58
nam si alia nostra *opera* perscrutemur — *V. E.* i. 9. 63
ut polliciti sumus in principio huius *operis* — *V. E.* i. 19. 21
ad calamum frugi *operis* redeuntes — *V. E.* ii. 1. 2
Multo magis *opus* est adiutorio illis qui pauca . . possunt — *V. E.* ii. 1. 29
quia illum elucidare intendimus in quarto huius *operis* — *V. E.* ii. 4. 12
Unde nos doctrinae *operi* impendentes [1] — *V. E.* ii. 4. 27
cautionem atque discretionem habere . . hoc *opus* et labor est — *V. E.* ii. 4. 70
vel satis . . vel saltem totum quod *operis* est nostri — *V. E.* ii. 5. 3
non minimum *opus* esse rationis discretionem vocabulorum habere — *V. E.* ii. 7. 5
quemadmodum in magnis *operibus*, quaedam magnanimitatis sunt *opera*, quaedam fumi — *V. E.* ii. 7. 17, 18
cuiuslibet *operis* cognitio praecedere debet operationem — *V. E.* ii. 8. 3
sed armonizantes verba, *opera* sua cantiones vocant — *V. E.* ii. 8. 46
sicuti *opere* patrato — *Ep.* v. 149
Quae quamvis iniusta sint *opera* — *Ep.* vii. 174
cui . . et verbo et *opere* Christus orbis confirmavit imperium — *Ep.* viii. 23
ad introductionem oblati *operis* aliquid . . aggrediar — *Ep.* x. 88
Volentes . . introductionem tradere de parte *operis* alicuius — *Ep.* x. 111
aliquid de toto *opere* praemittendum existimavi — *Ep.* x. 116
Sex . . in principio cuiusque doctrinalis *operis* inquirenda sunt — *Ep.* x. 119
sciendum est quod istius *operis* non est simplex sensus — *Ep.* x. 134
Et ideo videndum est de subiecto huius *operis* — *Ep.* x. 165

[1] impendentes *M* operam impendentes *R*

Est ergo subiectum totius *operis*, literaliter tantum accepti — *Ep.* x. 168
Nam de illo et circa illum totius *operis* versatur processus — *Ep.* x. 171
Si vero accipiatur *opus* allegorice, subiectum est — *Ep.* x. 172
Prima divisio est, qua totum *opus* dividitur in tres Canticas — *Ep.* x. 179
Et per hoc patet, quod Comoedia dicitur praesens *opus* — *Ep.* x. 219
si totius *operis* literaliter sumptus sic est subiectum — *Ep.* x. 233
si totius *operis* allegorice sumpti subiectum est — *Ep.* x. 239
quia non ad speculandum, sed ad *opus* incoeptum est totum — *Ep.* x. 274
hoc non est gratia speculativi negotii, sed gratia *operis* — *Ep.* x. 278
expositio literae . . est . . formae *operis* manifestatio — *Ep.* x. 286
quia multa invocatione *opus* est eis — *Ep.* x. 309
cum natura sit *opus* intelligentiae — *Ep.* x. 391
'Gloria Domini plenum est *opus* eius' — *Ep.* x. 423
et hoc dicit esse *materiam sui operis* — *Ep.* x. 584

ora. cum radix . . propaginis . . in *oris* orientalibus sit plantata — *V. E.* i. 8. 7

ora. 'Enti l' *ora* del vesper, Ciò fu del mes d' ochiover' — *V. E.* i. 11. 34

oratio. Simplici revelatione dupliciter; aut sponte Dei, aut *oratione* impetrante . . *Oratione* impetrante — *M.* ii. 8. 53, 60
verum et falsum ab esse rei, vel non esse, in *oratione* causatur — *M.* iii. 15. 58
'prooemium est principium in *oratione* rhetorica . .' — *Ep.* x. 298

oratiuncula. praesentis *oratiunculae* seriem placuit destinare — *Ep.* iii. 7

Oratius *v.* **Horatius**

orbatio. qui filiorum *orbatione* . . bonum publicum exaugere conati sunt — *M.* ii. 5. 72

orbis. Qualiter autem se habuerit *orbis* . . legere possumus — *M.* i. 16. 23
Romanum populum in *Orbe* terrarum . . fuisse praefectum — *M.* ii. 1. 12
quaelibet pars tripartiti *orbis* — *M.* ii. 3. 59
'. . Atlas . . aethereos humero qui sustinet *orbes*' — *M.* ii. 3. 76
Romanus populus . . subiciendo sibi *Orbem* terrarum — *M.* ii. 5. 33
'. . patrocinium *orbis* terrarum potius quam Imperium . .' — *M.* ii. 5. 66
Romanus populus subiciendo sibi *orbem*, bonum publicum intendit — *M.* ii. 6. 5
Romanus populus subiciendo sibi *orbem*, finem iuris intendit — *M.* ii. 6. 9
Romanus populus subiciendo sibi *orbem*, cum iure hoc fecit — *M.* ii. 6. 12
Romanus populus subiciendo sibi *orbem*, de iure ad imperium venit — *M.* ii. 7. 89
nunquam tamen dimidiam partem *orbis* obtinuit — *M.* ii. 9. 39
'. . Quae mare, quae terras, quae totum possidet *orbem* . .' — *M.* ii. 9. 89
'Exivit edictum . . ut describeretur universus *orbis*' — *M.* ii. 9. 103
gloriosum populum coronam *Orbis* totius esse lucratum — *M.* ii. 11. 66
Romanum populum sibi de iure *orbis* Imperium adscivisse — *M.* ii. 13. 65
signum ad quod debet intendere curator *orbis* — *M.* iii. 16. 88
ut . . virtuosius *orbem* terrae irradiet [*sc.* Caesar] — *M.* iii. 16. 138
tum quia totus *orbis* ipsa [*sc.* vulgari locutione] perfruitur — *V. E.* i. 1. 37
quae statim invidiosa per *orbem* videberis — *Ep.* v. 25
pacem videns annorum duodecim *orbem* totaliter amplexatam — *Ep.* v. 147
quod solio Augustali vacante totus *orbis* exorbitat — *Ep.* vi. 12
cum universaliter *orbem* describi edixisset Augustus — *Ep.* vii. 64
cui . . et verbo et opere Christus *orbis* confirmavit imperium — *Ep.* viii. 23
confusionis ruborem . . per *orbem* . . accendisse — *Ep.* viii. 95
Sed, o Patres, ne me phoenicem aestimetis in *orbe* terrarum — *Ep.* viii. 123
'Spiritus Domini replevit *orbem* terrarum' — *Ep.* x. 421
et recitabitur de animabus beatis inventis in quolibet *orbe* — *Ep.* x. 612
cum igitur *orbis* Lunae sit excentricus, rationabile videtur quod aqua in sua sphaera excentricitatem imitetur *orbis* Lunae — *A. T.* 7. 4, 6
ut dicit Commentator in *de Substantia Orbis* — *A. T.* 18. 39
Haec eadem ratio removet . . omnes *orbes* planetarum — *A. T.* 21. 2
cum dicitur quod aqua est corpus imitabile *orbis* lunae — *A. T.* 23. 50

quod debeat esse excentrica, cum *orbis* lunae sit excentricus — *A. T.* 23. 52

orbita. *Orbita*, qua primum flecti de culmine coepit — *Ecl.* ii. 3

per manifestam *orbitam* Crucifixi . . regere negligentes — *Ep.* viii. 44

ordinamentum. per *ordinamentum* nuper factum Florentiae super absolutione bannitorum — *Ep.* ix. 16

ordinarius. nisi ab *ordinario* iudice poena inflicta sit, punitio non est — *M.* ii. 13. 33

Si ergo sub *ordinario* iudice Christus passus non fuisset — *M.* ii. 13. 38

et iudex *ordinarius* esse non poterat, nisi — *M.* ii. 13. 40

ordinatio. 'potestati resistens Dei *ordinationi* resistit'; et quì divinae *ordinationi* repugnat . . recalcitrat — *Ep.* v. 65, 66

Vere 'Dei *ordinationi* resistit' — *Ep.* vii. 166

ordino. materia praesens . . per prius . . ad operationem *ordinatur* — *M.* i. 2. 42

finis . . ad quem *ordinat* domesticam communitatem . . Deus — *M.* i. 3. 13

operatio . . ad quam ipsa universitas hominum . . *ordinatur* — *M.* i. 3. 33

eorum, quae ad nostram beatitudinem *ordinantur* — *M.* i. 4. 18

ad quod velut in ultimum finem omnia nostra opera *ordinantur* — *M.* i. 4. 38

quando aliqua plura *ordinantur* ad unum — *M.* i. 5. 17

cum omnes vires eius *ordinentur* ad felicitatem — *M.* i. 5. 24

in his, et in singulis, quae ad unum aliquid *ordinantur* — *M.* i. 5. 63

Nunc constat quod totum humanum genus *ordinatur* ad unum — *M.* i. 5. 66

regna *ordinari* debent ad unum Principem, sive Principatum — *M.* i. 6. 27

secundum legem viventes, non ad legislatorem *ordinantur* — *M.* i. 12. 80

Et illud quod natura *ordinavit*, de iure servatur — *M.* ii. 7. 1

Ergo ab hac providentia natura non deficit in suis *ordinatis* — *M.* ii. 7. 13

natura *ordinat* res cum respectu suarum facultatum — *M.* ii. 7. 14

Romanus populus ad imperandum *ordinatus* fuit a natura — *M.* ii. 7. 24

hominum multitudinem ad diversas operationes *ordinatorum* — *M.* ii. 7. 48

Romanus populus a natura *ordinatus* fuit ad imperandum — *M.* ii. 7. 87

Erat enim Herodes . . rex, regno singulari *ordinatus* ab eo — *M.* ii. 13. 57

iudex enim ad iurisdictionem *ordinatur*, et non e converso — *M.* iii. 10. 75

quia ad ipsam [*sc.* iurisdictionem] Imperator est *ordinatus* — *M.* iii. 10. 80

cum omnis natura ad ultimum quendam finem *ordinetur* — *M.* iii. 16. 35

solus inter omnia entia in duo ultima *ordinetur* [*sc.* homo] — *M.* iii. 16. 40

cum mortalis ista felicitas . . ad immortalem . . *ordinetur* — *M.* iii. 16. 134

quod actu nostrorum effectuum[1] *ordinato* laetamur — *V. E.* i. 5. 29

Post hoc pentasyllabum et deinde trisyllabum *ordinamus* — *V. E.* ii. 5. 60

Nicholao . . Paciario per sacrosanctam Ecclesiam *ordinato* — *Ep.* i. *tit.* 7

quoniam regem nobis coeli ac terrae Dominus *ordinavit* — *Ep.* v. 165

ad quod, tanquam ad finem, *ordinata* sunt elementa — *A. T.* 18. 47

ordo. inquisitionem facere secundum iam tactum *ordinem* — *M.* i. 5. 8

Et sicut se habet pars ad totum, sic *ordo* partialis ad totalem — *M.* i. 6. 2

Ergo et *ordo* in parte ad *ordinem* in toto, sicut ad finem et optimum. Ex quo habetur, quod bonitas *ordinis* partialis non excedit bonitatem totalis *ordinis*; sed magis e converso. Cum ergo duplex *ordo* reperiatur in rebus, *ordo* scilicet partium inter se, et *ordo* partium ad aliquod unum quod non est pars (sicut *ordo* partium exercitus inter se, et *ordo* earum ad ducem), *ordo* partium ad unum est melior, tamquam finis alterius — *M.* i. 6. 4 (*bis*), 6, 7, 9 (*bis*), 10, 12 (*bis*), 13

Unde si forma huius *ordinis* reperitur in partibus — *M.* i. 6. 16

cum sit *ordo* melior, sive forma *ordinis* — *M.* i. 6. 20, 21

'. . praeter *ordinem* in rebus communiter institutum . .' — *M.* ii. 4. 7

qui cuncta sub *ordinis* pulchritudine ab aeterno providit — *M.* ii. 4. 72

ordo collegarum ad invicem consideratur ab instituente — *M.* ii. 7. 7

[1] affectuum *R*

quod est considerare terminum iuris in collegio, vel in *ordine* — *M.* ii. 7. 11
Ex quo sequitur quod *ordo* naturalis in rebus absque iure servari non possit, cum inseparabiliter iuris fundamentum *ordini* sit annexum. Necesse est igitur *ordinem* de iure servari — *M.* ii. 7. 18, 20, 21
videretur Deus usus fuisse *ordine* perverso — *M.* iii. 4. 101
ut per ipsam Ipse providens suis *ordinibus* quaeque connecteret — *M.* iii. 16. 100
ordine pertractantes illo quem in fine primi libri polluximus — *V. E.* ii. 1. 12
dumtaxat praecedentium *ordo* servetur in totum — *V. E.* ii. 13. 70
quandoque *ordinem* iam dictum perverti contingit — *V. E.* ii. 13. 81
Hic erit *ordo* — *A. T.* 9. 1
quod erat primum in *ordine* dicendorum — *A. T.* 13. 48
Et sic patet de tertio proposito in *ordine* dicendorum — *A. T.* 19. 70
et hic est *ordo* artificialis — *A. T.* 20. 4

oretenus. qui suas multas et bonas cantiones nobis *oretenus* intimavit — *V. E.* ii. 13. 28

organista. Nullus . . *organista* . . melodiam suam cantionem vocat — *V. E.* ii. 8. 43

organum. ars . . invenitur, in mente . . artificis, in *organo* — *M.* ii. 2. 13
Est enim natura . . in coelo tanquam in *organo*, quo mediante — *M.* ii. 2. 18
perfecto existente artifice atque optime *organo* se habente — *M.* ii. 2. 21
coelo, quod *organum* est artis divinae — *M.* ii. 2. 37
quod ipsa animalia moverunt *organa* sua — *V. E.* i. 2. 48
ergo potentiae sensitivae, manente *organo* . . reservantur — *Ep.* iv. 30
cum *organum* suae virtutis sive influentiae sit ipsa luna — *A. T.* 20. 59
ut per *organa* diversa virtutes diversas influeret — *A. T.* 21. 16

oriens. a finibus Ungarorum versus *orientem* — *V. E.* i. 8. 37
nam ab *oriente* Alamannos habent et a septemtrione — *V. E.* i. 8. 59
cum quaerit quare coelum movetur ab *oriente* in occidentem — *A. T.* 21. 57

orientalis. cum radix . . propaginis . . in oris *orientalibus* sit plantata — *V. E.* i. 8. 7
Qui autem *sì* dicunt, a praedictis finibus *orientalem* tenent — *V. E.* i. 8. 54
iamque aurae *orientales* crebrescunt — *Ep.* v. 5
descendere ad mare . . tam *orientale* quam occidentale — *A. T.* 8. 9

orientaliter. contanter venemur, ceu solemus, *orientaliter* ineuntes — *V. E.* i. 14. 3

origo. Quod autem Dardanus ab Europa *originem* duxerit — *M.* ii. 3. 78
Ab uno . . idiomate . . diversa vulgaria traxerunt *originem* — *V. E.* i. 8. 23
'Nascetur pulcra Troianus *origine* Caesar . .' — *Ep.* vii. 62

orior. ut sol aestivus qui . . *oriens* luculentus irradiat — *M.* ii. 1. 39
'. . Hae nobis propriae sedes; Hinc Dardanus *ortus*' — *M.* ii. 3. 84
Oritur et hinc ista quaestio — *V. E.* i. 4. 43
Redemptor . . qui ex illis *oriturus* erat secundum humanitatem — *V. E.* i. 6. 57
de qua quidem [*sc.* parte] *ortus* est populus Israel — *V. E.* i. 7. 68
post diei *orientis* occasum — *Ep.* vii. 95
'Qui *oriri* solem suum facit super bonos et malos . .' — *Ep.* x. 563
occidente Sole . . illis qui sunt in altero terminorum, *oritur* illis qui — *A. T.* 19. 46
v. **oriens**

oriundus. Thusciam et Florentiam unde sum *oriundus* et civis — *V. E.* i. 6. 36

ornativus. quae vel necessaria vel *ornativa* videntur vulgaris illustris — *V. E.* ii. 7. 50
Ornativa vero dicimus omnia polysyllaba, quae — *V. E.* ii. 7. 54

orno. nec bovem ephippiatum, nec balteatum suem dicemus *ornatum* — *V. E.* ii. 1. 82

oro. Poeta noster, introducens in primo Ilioneum *orantem* sic — *M.* ii. 3. 45
Turnum victum introducit, *orantem* suppliciter ad Aeneam sic — *M.* ii. 3. 112
'. . *Orabunt* causas melius . .' — *M.* ii. 7. 73
Universis et singulis Italiae regibus . . Dantes . . *orat* pacem — *Ep.* v. *tit.* 5

Orosius. quem esse in Africa dicit *Orosius*, in sua mundi descriptione — *M.* ii. 3. 87
ut *Orosius* refert — *M.* ii. 9. 26
ut *Orosius* memorat — *M.* ii. 9. 38
cui *Orosius* etiam contestatur — *M.* ii. 11. 37

alios qui usi sunt altissimas prosas, ut . . Paulum *Orosium* — *V. E.* ii. 6. 84
ut scribit *Orosius* — *A. T.* 19. 43

ortus. '. . Phoebus extremo veniens ab *ortu* . .' — *M.* ii. 9. 95

os. quam multi habent in *ore*, in intellectu vero pauci — *M.* i. 12. 7
'Conclusit *ora* leonum, et non nocuerunt mihi . .' — *M.* iii. 1. 1
cum Spiritus Patri et Filio coaeternus ait per *os* David — *M.* iii. 1. 31
quamquam rubor in *ora* consurgat, animusque refugiat — *V. E.* i. 7. 4
ex *ore* quorum iudicium eliciendum videtur — *V. E.* i. 12. 46
secundum quod ab *ore* primorum Siculorum emanat — *V. E.* i. 12. 52
quamvis ex *ore* tuo iustius prodire debuerat — *Ep.* iv. 8
qui, percutiens malignantes, in *ore* gladii perdet eos — *Ep.* v. 32
in *ore* lactentium et infantium sonuit iam Deo placita veritas — *Ep.* viii. 76
'. . Iratusque Chremes tumido delitigat *ore* . .' — *Ep.* x. 216

osanna. Fan sacrificio a te, cantando *Osanna* — *Purg.* xi. 11
E nelle voci del cantare *Osanna* — *Purg.* xxix. 51
Osanna sanctus Deus Sabaoth . . ! — *Par.* vii. 1
E dentro a quei . . Sonava *Osanna* sì — *Par.* viii. 29
Perpetualemente *Osanna* sverna — *Par.* xxviii. 118
Che non move occhi per cantare *Osanna* — *Par.* xxxii. 135
Osanna in excelsis — *V. N.* 23. 55

osculor. Henrico . . Dantes . . ac . . omnes Tusci . . *osculantur* pedes — *Ep.* vii. *tit.* 6

ostendo. desidero, et intentatas ab aliis *ostendere* veritates — *M.* i. 1. 19
qui ab Aristotele felicitatem *ostensam*, reostendere conaretur — *M.* i. 1. 22
potissimis et patentissimis argumentis *ostendi* potest — *M.* i. 5. 13
ad *ostendendum* genus humanum liberum a iugo ipsorum — *M.* ii. 1. 42
si . . instantis quaestionis veritatem *ostendero* — *M.* ii. 1. 52
ut qui erat miracula pro invisibilibus *ostensurus*, Idem invisibilis pro visibilibus illa *ostenderet* — *M.* ii. 4. 74, 75
si de intentione populi Romani signa . . *ostendantur* — *M.* ii. 5. 51
quanti libertas esset *ostendit* — *M.* ii. 5. 138
si contra veritatem *ostensam* de imparitate virium instetur — *M.* ii. 10. 84
Falsitatem consequentis ad fideles *ostendere* non oportet — *M.* ii. 12. 30
argumentum . . vim suam per secundam figuram *ostendit* — *M.* ii. 12. 63
veritati, quam *ostensurus* sum . . contradicunt — *M.* iii. 3. 43
ostendendo formam syllogisticam non esse servatam — *M.* iii. 4. 38
Quod . . non possit, duplici via potest *ostendi* — *M.* iii. 4. 99
Et cum pertinaciter instant, quod dico sic *ostendi* potest — *M.* iii. 10. 30
ad *ostendendum* veritatem huius tertiae quaestionis — *M.* iii. 13. 5
si . . auctoritatem immediate dependere a culmine totius entis *ostendero*, qui Deus est. Et hoc erit *ostensum*, vel si — *M.* iii. 13. 11, 12
Licet . . ducendo ad inconveniens, *ostensum* sit — *M.* iii. 16. 2
licet *ostensa* sint nobis haec ab humana ratione — *M.* iii. 16. 64
cum eloquentes indigenas *ostenderimus* a proprio divertisse — *V. E.* i. 12. 74
de iis . . quae quantitatem et qualitatem *ostendunt* — *V. E.* i. 16. 20
ut Cinus Pistoriensis et amicus eius *ostendunt* in cantionibus — *V. E.* i. 17. 25
vulgare, quod illustre . . esse, et curiale *ostensum* est — *V. E.* i. 19. 3
quae ipso [*sc.* vulgari] digna sunt segregatim *ostendere* — *V. E.* ii. 2. 6
et huius discretionem in quarto huius reservamus *ostendere* — *V. E.* ii. 4. 47
ut nos *ostendimus* cum dicimus: 'Donne, ch' avete . .' — *V. E.* ii. 8. 72
'scuticam vitiorum fugatricem *ostendimus*' — *Ep.* ii. 14
pacem . . quae sui syllogizatoris faciem Dei filium . . *ostendit* — *Ep.* v. 149
qui Prophetae *ostensi* sunt, male versi ad templum — *Ep.* viii. 53
possibilitatem *ostendit*, cum dicit se dicturum ea — *Ep.* x. 340
ad *ostendendum* gloriam beatitudinis . . multa quaererentur — *Ep.* x. 618
sed placuit de ipsa verum *ostendere* — *A. T.* 1. 9

conantur *ostendere* suam opinionem esse veram — *A. T.* 8. 2
demonstrabitur, in *ostendendo* sive determinando de situ — *A. T.* 8. 14
Quarto *ostendetur* causa finalis et efficiens — *A. T.* 9. 8
potest etiam probabiliter *ostendi*, quod aqua non habeat — *A. T.* 13. 32

His quoque locis: **M. i.** 7. 5 (ut superiora *ostendunt*); 11. 67 (alia sic *ostenditur*); 13. 50 (ut superius est *ostensum*); **ii.** 5. 3 (Quodque ita sequatur, sic *ostenditur*:); 12. 35 (Consequentiam sic *ostendo* :); **iii.** 8. 74 (cuius contrarium inferius *ostendetur*); 15. 13 (ut *ostensum* est in Naturali auditu); **V.E. i.** 6. 48 (ut inferius *ostendetur*); 8. 24 (sicut inferius *ostendemus*); 9. 17 (velut eloquentes doctores *ostendunt*); 12. 55 (sicut inferius *ostendimus*); 15. 10 (ut Sordellus de Mantua sua *ostendit*); **ii.** 3. 11 (ut inferius *ostendetur*); **A.T.** 7. 9 (ut in prima ratione *ostensum* est); 10. 17 (per ea quae *ostendentur*, apparebit)

ostensive. si *ostensive* probetur a Deo immediate dependere — *M.* iii. 13. 15
ad perfectam determinationem . . *ostensive* probandum est — *M.* iii. 16. 10

ostensivus. et demonstratio est *ostensiva* — *A. T.* 15. 22

ostiarius. hoc est: Faciam te *ostiarium* regni coelorum — *M.* iii. 8. 57

Ostiensis. miseratione coelesti *Ostiensi* et Vallatrensi episcopo — *Ep.* i. *tit.* 3
nescio quod *Speculum*, Innocentium, et *Ostiensem* declamant — *Ep.* viii. 119

ostium[1]. '. . et non obtulerit ad *ostium* tabernaculi oblationem . .' — *M.* ii. 8. 40
Ostium tabernaculi Christum figurat, qui est *ostium* conclavis aeterni — *M.* ii. 8. 42, 43
Habeant . . in *ostio* palaestrae ante oculos Pyrrhum — *M.* ii. 10. 80
videns alium discipulum cunctantem ad *ostium* — *M.* iii. 9. 114
totum quod ab *ostiis* Danubii sive Meotidis paludibus — *V. E.* i. 8. 25
nam sicut totum *ostium* cardinem sequitur — *V. E.* i. 18. 4
extenditur . . usque ad *ostia* fluminis Ganges — *A. T.* 19. 42

otiose. aliter coelum *otiose* moveretur — *M.* iii. 2. 31
aliter etiam *otiose* vellet — *M.* iii. 2. 35

otiosus. sciendum est primo, quod Deus et natura nil *otiosum* facit — *M.* i. 3. 22
Et cum omnis talis adsumptio sit *otiosa* sive superflua — *M.* i. 14. 11
quaelibet res est propter aliquem finem, aliter esset *otiosa* — *M.* ii. 6. 21
producere remedia fuisset *otiosum* — *M.* iii. 4. 116

Otto. postquam *Otto* Imperator Leonem Papam restituit — *M.* iii. 11. 18

ovelle. Aretini: 'Vo' tu venire *ovelle*' — *V. E.* i. 13. 29

Ovidius. et *Ovidius* in nono de rerum transmutatione — *M.* ii. 8. 82
Horum amborum *Ovidius* memoriam facit in quarto — *M.* ii. 9. 30
quod *Ovidius* dicit in quinto *Metamorphoseos* de picis loquentibus — *V. E.* i. 2. 53
regulatos . . poetas, Virgilium . . *Ovidium Metamorphoseos* — *V. E.* ii. 6. 80

ovile. ut Hectoreus pastor vos oves de *ovili* suo cognoscat — *Ep.* v. 87
'Petre, pasce sacrosanctum *ovile*' — *Ep.* viii. 22

ovis. Est mecum, quam noscis, *ovis* gratissima, dixi — *Ecl.* i. 58
'Homo quilibet de domo Israel, qui occiderit . . *ovem* . .' — *M.* ii. 8. 39
qui . . *oves* albas in grege Domini se iactant — *M.* iii. 3. 117
pastorum, maxime summi, cuius est pascere agnos et *oves* — *M.* iii. 15. 20
ut Hectoreus pastor vos *oves* de ovili suo cognoscat — *Ep.* v. 87
de *ovibus* pascuis Iesu Christi minima una sum — *Ep.* viii. 71
de tot *ovibus*, et si non abactis, neglectis tamen — *Ep.* viii. 98

ovo. Mopsus . . Contemplatur *ovans* hominum superumque labores — *Ecl.* i. 19

Oza. '. . *Ozae* repentinum supplicium non formidans . .' — *Ep.* viii. 67
Nec *Ozae* praesumptio . . me inficiet sui tabe reatus — *Ep.* viii. 85

[1] hostium *R*

P

pabulum. fontes, et *pabula* nota Desertare tuo vivaci nomine nolis — *Ecl.* ii. 61
Pachynus. Et cadet invidia, quam nunc habet ipse *Pachynus* — *Ecl.* ii. 59
paciarius. Nicholao .. *Paciario* per sacrosanctam Ecclesiam ordinato — *Ep.* i. *tit.* 6
pacificus. *Beati Pacifici*, che son senza ira mala — *Purg.* xvii. 69
quoniam Titan exorietur *pacificus* — *Ep.* v. 10
paciscor. non erubescit, insana, regi non suo iura non sua .. *pacisci* — *Ep.* vii. 170
Pactolis. Qui iussu Bromii *Pactolida* tinxit arenam — *Ecl.* ii. 53
Paduanus. nam aliter *Paduani*, et aliter Pisani loquuntur — *V. E.* i. 9. 35
Paduanos turpiter syncopantes, omnia in *tus* participia — *V. E.* i. 14. 28
ad curiale vulgare intendere, videlicet Ildebrandinum *Paduanum* — *V. E.* i. 14. 43
Padus. Litora dextra *Pado* ratus a Rubicone sinistra Me colere — *Ecl.* ii. 67
Quippe nec *Pado* praecipiti, nec Tiberi tuo criminosa potatur — *Ep.* vii. 139
paean. Si viridante coma fidibus *paeana* ciebo — *Ecl.* i. 40
p(a)ene. '.. Tunc cum *paene* caput mundi .. Mutavit .. locum ..' — *M.* ii. 11. 49
pene totum humanum genus ad opus iniquitatis coierat — *V. E.* i. 7. 39
paganus. Quod etiam scriptura *paganorum* contestatur — *Ep.* x. 424
palaestra. ut .. agonistae seu duelliones *palaestram* ingrediantur — *M.* ii. 10. 36
Habeant .. in ostio *palaestrae* ante oculos Pyrrhum — *M.* ii. 10. 80
impium atque mendacem de *palaestra*, spectante mundo, eiciam — *M.* iii. 1. 29
ut de *palaestra* iam coepti certaminis .. audire possitis — *Ep.* viii. 182
palatinus. si aulam nos Itali haberemus, *palatinum* foret [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 18. 20
qui Romanae aulae *palatinus* erat in Tuscia — *Ep.* ii. 33
palatum. lacte canoro Viscera plena ferens, et plenus adusque *palatum* — *Ecl.* i. 32
Pallas. balteus quem Turnus *Pallanti* a se occiso detraxerat — *M.* ii. 11. 17
velut *Pallas* petiit Heliconam, Veronam petii — *Ep.* x. 11
pallor. severi iudicis adventante iudicio *pallore* notentur — *Ep.* vi. 24
palma. ut *palmam* tanti bravii primus in meam gloriam adipiscar — *M.* i. 1. 34
'Vicisti; et victum tendere *palmas* Ausonii videre ..' — *M.* ii. 3. 114
Alexander .. maxime omnium ad *palmam* Monarchiae propinquans — *M.* ii. 9. 62
quod Roma *palmam* tanti bravii sit adepta — *M.* ii. 9. 81
palma victoriae sub Hostilio rege cessit Romanis — *M.* ii. 11. 35
palmes. per diffusos multipliciter *palmites* .. extensa propago — *V. E.* i. 8. 9
palo. Quod .. comprehendatur .. in hoc *palatur*, quod .. reperitur — *V. E.* ii. 3. 55
palus. totum quod ab ostiis Danubii sive Meotidis *paludibus* — *V. E.* i. 8. 26
paluster. avibus .. Temperie coeli laetis, et valle *palustri* — *Ecl.* ii. 19
pando. Murmure *pandenti* turpissima tempora regis — *Ecl.* ii. 52
Cum igitur angeli ad *pandendas* gloriosas eorum conceptiones — *V. E.* i. 2. 14
nobilitatem ac rectitudinem suae formae *pandentes* — *V. E.* i. 12. 23
panis. Quippe nec *panis* deficiet — *Ep.* ix. 52
pantera. nec *panteram* quam sequimur adinvenimus — *V. E.* i. 16. 2
papa. quod Hadrianus *Papa* Carolum sibi et Ecclesiae advocabit — *M.* iii. 11. 2
postquam Otto Imperator Leonem *Papam* restituit — *M.* iii. 11. 19
Et cum *Papa* non sit reducendus ad alium — *M.* iii. 12. 12
cum ex hac conclusione subinferunt de *Papa* et Imperatore — *M.* iii. 12. 29
aliud est esse hominem, et aliud est esse *Papam* — *M.* iii. 12. 33
Cum ergo *Papa* et Imperator sint .. per quasdam relationes — *M.* iii. 12. 49
Papa .. [*sc.* habet] reponi sub praedicamento relationis — *M.* iii. 12. 54
et alia [*sc.* est mensura], prout sunt et *Papa* et Imperator — *M.* iii. 12. 61
Non enim dicimus: Imperator est *Papa*, nec e converso — *M.* iii. 12. 77
cum alia sit ratio *Papae*, alia Imperatoris — *M.* iii. 12. 80
Papa et Imperator .. reduci habebunt ad aliquod unum — *M.* iii. 12. 89
Papa et Imperator, in quantum homines, habent reduci ad unum; in quantum vero *Papa* et Imperator, ad aliud — *M.* iii. 12. 99, 101

papatus. per quasdam relationes; quia per *Papatum* et per Imperiatum — *M.* iii. 12. 51
Si ergo *Papatus* et Imperiatus.. habeant reduci — *M.* iii. 12. 85
Papia. Nonne tunc vel Brixiae vel *Papiae* rabies inopina turgescet? — *Ep.* vii. 128
Papiensis. si vetustissimi *Papienses* nunc resurgerent, sermone vario vel diverso cum modernis *Papiensibus* loquerentur — *V. E.* i. 9. 68, 69
par. Mopsus amore *pari* mecum connexus ob illas — *Ecl.* ii. 65
proverbialiter dicitur illa maledictio: '*Parem* habeas in domo' — *M.* i. 5. 37
nam *par* in *parem* non habet imperium — *M.* i. 10. 12, 13
in impari numero redolet [*sc.* unum] magis quam in *pari* — *V. E.* i. 16. 55
pari et impari numero in carminibus licet uti ad libitum — *V. E.* ii. 12. 32
dicimus quod pes vel *pari* vel impari metro completur — *V. E.* ii. 13. 56
nam in *pari* metro nemo dubitat — *V. E.* ii. 13. 58
'.. *Par* labor atque metus pretio maiore petuntur' — *Ep.* vii. 85
non minus dispares connectantur quam *pares* amicitiae sacramento — *Ep.* x. 24
paradisus. beatitudinem scilicet huius vitae, quae.. per terrestrem *Paradisum* figuratur; et beatitudinem vitae aeternae.. quae per *Paradisum* coelestem intelligi datur — *M.* iii. 16. 47, 51
'De fructu lignorum quae sunt in *paradiso* vescimur; de fructu vero ligni quod est in medio *paradisi*..' — *V. E.* i. 4. 14, 16
si extra *paradisum* afflatus est homo — *V. E.* i. 5. 32
Comoediae sublimem Canticam, quae decoratur titulo *Paradisi* — *Ep.* x. 72
in fine prospera, desiderabilis et grata, quia *Paradisus* — *Ep.* x. 222
Incipit Cantica tertia Comoediae Dantis, quae dicitur Paradisus — *Ep.* x. 258
ista pars, seu tertia Cantica quae *Paradisus* dicitur — *Ep.* x. 288
ea quae maxime allectiva sunt.. scilicet gaudia *Paradisi* — *Ep.* x. 337
prosequitur ab ea, circumloquens *Paradisum* — *Ep.* x. 440
intelligit circumloqui *Paradisum*, sive Coelum Empireum — *Ep.* x. 509
'Tu.. in deliciis *Paradisi* Dei fuisti' — *Ep.* x. 523
Et postquam dixit quod fuit in loco illo *Paradisi* — *Ep.* x. 525
'Scio.. hominem.. quoniam raptus est in *Paradisum*..' — *Ep.* x. 543
Paralipomenon. quod sciebat qui dicebat secundo *Paralipomenon* — *M.* ii. 8. 61
paratus *v.* **paro**
parco. '.. *Parcere* subiectis et debellare superbos' — *M.* ii. 7. 77
'.. Quorum virtuti belli fortuna *pepercit*, Eorundem me libertati *parcere* certum est..' — *M.* ii. 10. 67, 68
Parcite, parcite iam ex nunc, o carissimi.. ut — *Ep.* v. 84 (*bis*)
in regem sacratus es, ut Amalech percutias et Agag non *parcas* — *Ep.* vii. 109
parens. si a lapsu primorum *parentum*.. tempora recolamus — *M.* i. 16. 7
pareo. cupidinem.. sacratissimis legibus.. *parere* vetantem — *Ep.* vi. 156
pario. '.. Quem tibi iam Troia *peperit* fumante Creusa' — *M.* ii. 3. 101
cupiditas.. civitati David obsidionem *peperit* et ruinam — *Ep.* viii. 8
Quae quales *pariant* tibi foetus — *Ep.* viii. 112
ac *pariat* pudor in nobis poenitentiam, primogenitam suam — *Ep.* viii. 137
v. **parens**
parisyllabus. *parisyllaba*[1] vero propter sui ruditatem non utimur, nisi raro — *V. E.* ii. 5. 63
pariter. Lavinia.. regis Latini filia *pariter* et heres — *M.* ii. 3. 109
et Mediolanum consulite *pariter* et Spoletum — *Ep.* vi. 137
Parmenides. Quae duo Philosophus obiciebat contra *Parmenidem* et Melissum — *M.* iii. 4. 31
Parmensis. quod multo magis de *Parmensibus* est putandum — *V. E.* i. 15. 26
Nec ab inopina *Parmensium* fortuna sumatis audaciam — *Ep.* vi. 127
Parnassus. et incipit ibi: *Hucusque alterum iugum Parnassi*, etc. — *Ep.* x. 597

[1] Parisillaba *R*

paro. *Ego vox clamantis in deserto : parate viam Domini* — *V. N.* 24. 38
Bella mihi, video, bella parantur, ait — *V. N.* 25. 97
Hanc ego praestolor manibus mulgere *paratis* — *Ecl.* i. 63
'Domine, tecum *paratus* sum et in carcerem et in mortem ire' — *M.* iii. 9. 101
Ad verba enim et opera *parati* erant per ea quae facerent — *M.* iii. 9. 142
cunctis saxa volventibus una, cunctis ea *parantibus* una — *V. E.* i. 7. 55
fustibus torquibusque *paratis* . . fascem . . instruemus — *V. E.* ii. 5. 74
hinc utrique potestis advertere, pacem unicuique esse *paratam* — *Ep.* v. 98
quos dira cupiditatis ingluvies *paratos* in omne nefas illexit — *Ep.* vi. 28
'. . Tolle moras; semper nocuit differre *paratis* . .' — *Ep.* vii. 84
nam in utilitate dicendorum benevolentia *paratur* — *Ep.* x. 333

pars. *cui simili modo se habent circumferentiae partes* — *V. N.* 12. 33
O plusquam media merito *pars* pectoris huius — *Ecl.* ii. 63
Et quia quemadmodum est in *parte*, sic est in toto — *M.* i. 4. 7
Et sicut se habet *pars* ad totum, sic ordo partialis ad totalem. *Pars* ad totum se habet, sicut ad finem et optimum. Ergo et ordo in *parte* ad ordinem in toto, sicut finem et optimum — *M.* i. 6. 1, 2, 4
Cum ergo duplex ordo reperiatur in rebus, ordo scilicet *partium* inter se, et ordo *partium* ad aliquod unum quod non est *pars* (sicut ordo *partium* exercitus inter se, et ordo earum ad ducem), ordo *partium* ad unum est melior . . Unde si forma huius ordinis reperitur in *partibus* humanae multitudinis — *M.* i. 6. 10 (*bis*), 11, 12, 13, 17
Sed reperitur in omnibus *partibus* humanae multitudinis — *M.* i. 6. 21
omnes *partes* praenotatae infra regna et ipsa regna — *M.* i. 6. 26
Amplius, humana universitas est quoddam totum ad quasdam *partes*, et est quaedam *pars* ad quoddam totum — *M.* i. 7. 2, 3
et est quaedam *pars* ad totum universum — *M.* i. 7. 6
Partes eius bene respondent ad ipsam per unum principium tantum — *M.* i. 7. 11
cum coelum totum . . reguletur in omnibus suis *partibus* — *M.* i. 9. 13
recipiunt . . huiusmodi qualitates ex *parte* subiectorum — *M.* i. 11. 25
principibus aliis homines non appropinquant nisi in *parte* — *M.* i. 11. 121
ex *parte* boni ponebat unum, ex *parte* vero mali plura — *M.* i. 15. 17 (*bis*)
si secundam *partem* praesentis propositi prosequutus fuero — *M.* ii. 1. 50
quod . . ex *parte* materiae subiacentis peccatum sit — *M.* ii. 2. 30
Livius . . in prima *parte* sui voluminis . . contestatur — *M.* ii. 3. 34
quaelibet *pars* tripartiti orbis . . illum nobilitasse invenitur — *M.* ii. 3. 59
in illo duplici concursu sanguinis a qualibet mundi *parte* — *M.* ii. 3. 123
Livius in prima *parte* testatur — *M.* ii. 4. 34
Nam si *pars* debet se exponere pro salute totius, cum homo sit *pars* quaedam civitatis . . homo pro patria debet exponere seipsum — *M.* ii. 8. 12, 13
non . . occidentales mundi *partes* eis unquam subiectae fuerunt — *M.* ii. 9. 29
nunquam tamen dimidiam *partem* orbis obtinuit — *M.* ii. 9. 39
nec adhuc *partes* occidentales expertus — *M.* ii. 9. 46
Lucas . . in illa *parte* sui eloquii: 'Exivit edictum . .' — *M.* ii. 9. 101
cum de libero adsensu *partium* . . divinum iudicium postulatur — *M.* ii. 10. 12
de communi adsensu *partium* — *M.* ii. 11. 28
Et hoc diligenter Livius in prima *parte* contexit — *M.* ii. 11. 37
Unde argumentum istorum est a toto ad *partem* — *M.* iii. 6. 45
cum . . maior *pars* Europam colentium hoc abhorreat — *M.* iii. 14. 60
si consideretur secundum utramque *partem* essentialem — *M.* iii. 16. 20
Petramala . . est . . patria maiori *parti* filiorum Adam — *V. E.* i. 6. 10
pars imperabant, *pars* architectabantur, *pars* muros moliebantur, *pars* amussibus regulabant, *pars* trullis linebant, *pars* scindere rupes, *pars* mari, *pars* terra vehere intendebant, *partes*que diversae diversis aliis operibus indulgebant — *V. E.* i. 7. 40, 41 (*bis*), 42, 43 (*bis*), 44 (*bis*), 45

Sed haec minima *pars* quantum ad numerum fuit de semine Sem	*V. E.* i. 7. 65
et tertii, quos nunc Graecos vocamus, *partem*[1] Europae, *partem*[1] Asiae occuparunt	*V. E.* i. 8. 20, 21
proferentes *oc*, meridionalis Europae tenent *partem* occidentalem	*V. E.* i. 8. 52
hanc, vel istam, vel illam *partem* in comparando praeponere	*V. E.* i. 10. 6
Quaelibet enim *partium* largo testimonio se tuetur	*V. E.* i. 10. 12
Sinistri autem, *pars* Apuliae, Marca Anconitana	*V. E.* i. 10. 52
est enim *z* maxima *pars* eorum locutionis	*V. E.* i. 13. 52
si aula . . est . . omnium regni *partium* gubernatrix augusta	*V. E.* i. 18. 22
ut : *Eiecta maxima parte florum de sinu tuo, Florentia*	*V. E.* ii. 6. 47
secundo circa *partium* habitudinem	*V. E.* ii. 9. 25
illud comprehenditur ibi cum dicimus *partium* habitudinem	*V. E.* ii. 9. 35
Videtur [*sc.* habitudo] . . maxima *pars* eius quod artis est	*V. E.* ii. 11. 2
Nec per se ibi carmen est omnino, sed *pars* endecasyllabi	*V. E.* ii. 12. 67
quando *pars* existens endecasyllabi velut echo respondet	*V. E.* ii. 13. 62
innovare desinentias licet, vel totaliter vel in *parte*	*V. E.* ii. 13. 69
deinde secundum *partes* eius [*sc.* stantiae] videbimus	*V. E.* ii. 14. 6
in . . terris et *partibus* circum adiacentibus	*Ep.* i. *tit.* 6
Consilium et Universitas *partis* Alborum de Florentia	*Ep.* i. *tit.* 9
plurima vestri *parte* seu nece seu captivitate deperdita	*Ep.* vi. 120
'Dum trepidant nullo firmatae robore *partes* . .'	*Ep.* vii. 83
cum ex ea *parte* pulsatur . . pudor	*Ep.* viii. 136
sicut relativa . . duplum et dimidium, totum et *pars*	*Ep.* x. 103
Volentes . . introductionem tradere de *parte* operis alicuius, oportet aliquam notitiam tradere de toto cuius est *pars*	*Ep.* x. 111, 113
volens de *parte* supra nominata Comoediae aliquid tradere	*Ep.* x. 114
ut facilior et perfectior sit ad *partem* introitus	*Ep.* x. 118
De istis tria sunt in quibus *pars* ista . . variatur a toto	*Ep.* x. 122
quo facto, satis patebit ad introductionem *partis*	*Ep.* x. 129
inquiremus alia tria . . per respectum ad ipsam *partem* oblatam	*Ep* x. 132
quomodo assignandum sit *subiectum partis* oblatae	*Ep.* x. 232
manifestum est quod hac in *parte* talis status est subiectum	*Ep.* x. 237
manifestum est in hac *parte* subiectum contrahi	*Ep.* x. 244
Et sic patet de *forma partis* per formam adsignatam totius	*Ep.* x. 247
forma tractatus . . in hac *parte* tantum est duplex	*Ep.* x. 249
cum ista *pars* sit primae divisionis	*Ep.* x. 253
titulus autem huius *partis* erit : *Incipit Cantica tertia*	*Ep.* x. 256
Inquisitis his tribus in quibus variatur *pars* a toto	*Ep.* x. 260
Agens igitur totius et *partis* est ille qui dictus est	*Ep.* x. 262
Finis totius et *partis* esse potest multiplex	*Ep.* x. 264
quod finis totius et *partis* est, 'removere viventes . .'	*Ep.* x. 268
Genus . . *philosophiae*, sub quo hic in toto et *parte* proceditur	*Ep.* x. 272
Dividitur ergo ista *pars* . . principaliter in duas *partes*, scilicet in *prologum* et *partem executivam*. *Pars* secunda incipit ibi : *Surgit mortalibus per diversas fauces*	*Ep.* x. 287, 289, 290 (*bis*)
De *parte* prima est sciendum, quod	*Ep.* x. 293
Ergo praesens prologus dividitur in *partes* duas	*Ep.* x. 313
et incipit secunda *pars* ibi : *O bone Apollo*	*Ep.* x. 316
Propter primam *partem* notandum, quod	*Ep.* x. 318
Viso igitur de bonitate ac perfectione primae *partis* prologi	*Ep.* x. 348
gloria primi Motoris . . *in omnibus partibus universi resplendet*, sed ita, ut *in aliqua parte magis*, et *in aliqua minus*	*Ep.* x. 350, 351
coelum lunae movetur propter aliquam *partem* sui	*Ep.* x. 475

[1] partim *R*

quia *pars* quaelibet eius .. movetur ad aliud — *Ep.* x. 477
coelum .. in se et in qualibet sua *parte* habet — *Ep.* x. 486
quae qualia sint et quanta, in *parte* executiva patebit — *Ep.* x. 585
Et dividitur ista *pars* in *partes* duas — *Ep.* x. 588 (*bis*)
et incipit secunda *pars* ibi : *O divina virtus* — *Ep.* x. 592
Prima *pars* dividitur in *partes* duas — *Ep.* x. 593 (*bis*)
Haec est sententia secundae *partis* prologi in generali — *Ep.* x. 598
De *parte* vero executiva .. [*sc.* nihil] dicetur ad praesens — *Ep.* x. 606
Utrum aqua .. in aliqua *parte* esset altior terra — *A. T.* 2. 10
videmus in aliqua *parte* terrae circumferentiam includi — *A. T.* 3. 16
terra esset totaliter sine aquis, saltem in *parte* detecta — *A. T.* 6. 3
aquam in aliqua *parte* suae circumferentiae altiorem esse — *A. T.* 9. 2
si aqua .. esset in aliqua *parte* altior quam terra — *A. T.* 10. 3
vel quod, concentrica existens, esset gibbosa in aliqua *parte* — *A. T.* 10. 8
nisi terra sit in aliqua *parte* gibbosa — *A. T.* 13. 10
si in aliqua *parte* emergit a circumferentia aquae — *A. T.* 13. 13
aquam in aliqua *parte* suae circumferentiae esse altiorem — *A. T.* 13. 45
aequaliter in omni *parte* suae circumferentiae distantem — *A. T.* 14. 7
Quidquid supereminet alicui *parti* circumferentiae .. est remotius .. quam aliqua *pars* ipsius circumferentiae — *A. T.* 15. 2, 4
cum .. superficies littorales sint *partes* totalis superficiei — *A. T.* 15. 12
cum littora sint inferiores *partes* terrae — *A. T.* 15. 18
quod terra aequaliter in omni *parte* suae circumferentiae distet — *A. T.* 16. 8
in omni *parte* aequaliter distare — *A. T.* 16. 19
ponamus quod ex una *parte* superficies terrae distet per — *A. T.* 16. 21
quantum ex *parte* eius quod est aequaliter distare — *A. T.* 16. 43
comparatum tamen in se, secundum suas *partes* — *A. T.* 17. 10
quia posset esse gravior terra ex una *parte* quam ex altera — *A. T.* 17. 12
corpora .. regulariter in suis *partibus* qualificantur — *A. T.* 18. 7
regulariter in suis *partibus* qualificatur — *A. T.* 18. 9
in omnibus *partibus* suis regularem habere gravitatem — *A. T.* 18. 13
licet secundum *partem* sit sub omni privatione supposita — *A. T.* 18. 35
necesse est, esse *partem* in universo ubi — *A. T.* 18. 51
esse non posset, nisi terra in aliqua *parte* emergeretur — *A. T.* 18. 54
ut scilicet pateretur elevari in *parte* a virtute coeli — *A. T.* 18. 61
terra .. patitur elevari in *parte* — *A. T.* 19. 5
in qualibet sui *parte* .. uniformiter oportet esse virtutem — *A. T.* 20. 48
non est ratio quare magis ab ista *parte* quam ab alia elevasset — *A. T.* 21. 7
habere diversitatem illam in *partibus* quam videmus — *A. T.* 21. 16
Quare potius elevatio .. fuit ab ista *parte* quam ab alia — *A. T.* 21. 54
accidit in hac *parte* terram esse superiorem — *A. T.* 23. 22

partialis. Et sicut se habet pars ad totum, sic ordo *partialis* ad totalem — *M.* i. 6. 2
bonitas ordinis *partialis* non excedit bonitatem totalis ordinis — *M.* i. 6. 6

particeps. amicitiae suae *participes* quosdam homines profitentem — *Ep.* x. 38
'.. quo qui usi sunt, *participes* facti sunt amicitiae Dei' — *Ep.* x. 41

participium. syncopantes, omnia in *tus participia* .. ut *mercò* — *V. E.* i. 14. 29

participo. nulla vis, a pluribus specie diversis *participata*, ultimum est — *M.* i. 3. 40
ab elementis *participatur* [*sc.* esse simpliciter sumptum] — *M.* i. 3. 48
nec esse apprehensivum, quia sic et *participatur* a brutis — *M.* i. 3. 52
aliae sunt essentiae intellectum *participantes* — *M.* i. 3. 56
solus incorruptibilitatem et corruptibilitatem *participat* — *M.* iii. 16. 39
Henricus .. sua sponte poenas nostras *participans* — *Ep.* vi. 184

particula. aliquam *particulam* ab Imperii iurisdictione discindere — *M.* iii. 10. 91

particularis. nec una civitas, nec regnum *particulare* pertingere potest — *M.* i. 3. 36
per aliquam *particularium* communitatum superius distinctarum — *M.* i. 3. 67

Potentia etiam intellectiva, de qua loquor, non solum est ad formas universales, sive species, sed etiam . . ad *particulares* — *M.* i. 3. 82
in homine *particulari* contingit quod — *M.* i. 4. 8
Si denique unum regnum *particulare* [*sc.* consideremus] — *M.* i. 5. 54
Est enim quoddam totum ad regna *particularia* — *M.* i. 7. 4
regulam . . *particulares* principes ab eo recipere debent — *M.* i. 14. 56
et sub illa *particularem* [*sc.* propositionem] . . adsumit — *M.* i. 14. 60
Nam cum diremtio universalis litigii magis Deo sit curae quam diremtio *particularis*, et in *particularibus* litigiis quibusdam per athletas divinum iudicium postulatur — *M.* ii. 9. 5, 6
licet natura *particularis* aliquando . . frustretur — *A. T.* 18. 22
ut in *particularibus* montuositatibus — *A. T.* 21. 45

particulariter. et *particulariter* ad operationem concludit — *M.* i. 14. 61

particulo. substantia . . in qua respectus superpositionis . . *particuletur* — *M.* iii. 12. 99

partim. et tertii, quos nunc Graecos vocamus, *partim*[1] Europae, *partim*[1] Asiae occuparunt — *V. E.* i. 8. 20, 21

parum. unde *parum* post verba praemissa dicit Lucas — *M.* iii. 9. 32
Petrum etiam dixisse Christo, *parum* supra verba praemissa — *M.* iii. 9. 100
cum etiam Angelus Dei Paulo dixerit *parum* post — *M.* iii. 13. 46
extimationes hominum qui *parum* distant a brutis — *V. E.* i. 9. 79
parum restat in nostra discussione dicendum — *V. E.* i. 15. 58
An *parum* timoris prae libata incutiunt? — *Ep.* vi. 169
nec refert utrum *parum* vel multum diversificentur — *A. T.* 16. 25
utrum aqua *parum* vel multum a terra distare videatur — *A. T.* 19. 14

parvipendo. zelus gloriae vestrae, quam sitio, nostram *parvipendens* — *Ep.* x. 85

parvulus. cum ad eam . . etiam mulieres et *parvuli* nitantur — *V. E.* i. 1. 6
parvulos . . peccata patrum luere destinatos — *Ep.* vi. 112
'. . cum *parvulus* esses in oculis tuis . .' — *Ep.* vii. 102
qui sacrum Tiberim *parvuli* cognovistis — *Ep.* viii. 149

parvus. *Parva* tabernacla nobis dum farra coquebant — *Ecl.* i. 68
'*parvo*que potentem Fabricium' — *M.* ii. 5. 98

pascha. 'Venit autem dies Azymorum, in quo necesse erat occidi *Pascha*' — *M.* iii. 9. 26

pasco. Forte recensentes *pastas* de more capellas — *Ecl.* i. 3
Montibus in Siculis pecudes, armentaque *pavit* — *Ecl.* ii. 72
pastorum, maxime summi, cuius est *pascere* agnos et oves — *M.* iii. 15. 19
'Petre, *pasce* sacrosanctum ovile' — *Ep.* viii. 21

pascuum. *Pascua* sunt ignota tibi, quae Maenalus . . inumbrat — *Ecl.* i. 11
Tu tempora lauro Semper inornata per *pascua* pastor habebis? — *Ecl.* i. 35
Litoris Aetnaei commendat *pascua* nobis — *Ecl.* ii. 69
postquam venati saltus et *pascua* sumus Italiae — *V. E.* i. 16. 1
de tot ovibus . . incustoditis in *pascuis* — *Ep.* viii. 100

pascuus. de ovibus *pascuis* Iesu Christi minima una sum — *Ep.* viii. 71

passim. alia [*sc.* verba] decenti prolixitate *passim* veniant ad extremum — *V. E.* ii. 14. 19

passio. destructis enim obiectis, *passiones* esse non possunt — *M.* i. 11. 81
'De iis . . quae in *passionibus* et actionibus . .' — *M.* i. 13. 27
praeloquutus fuerat Christus de ingruente *passione* — *M.* iii. 9. 28
nam omnibus eiusdem speciei sunt iidem actus et *passiones* — *V. E.* i. 2. 37
per proprios actus vel *passiones*, ut brutum animal, neminem alium intelligere opinamur — *V. E.* i. 3. 7
Est enim cantio . . ipse canendi actus vel *passio*; sicut lectio, *passio* vel actus legendi — *V. E.* ii. 8. 14 (*bis*)

[1] partim *R* partem *M*

utrum.. haec sit cantio, prout est actus vel prout est *passio* — *V. E.* ii. 8. 17
secundum quod fabricata profertur.. et sic est *passio* — *V. E.* ii. 8. 27
sic tunc alicuius actio, modo quoque *passio* alicuius videtur — *V. E.* ii. 8. 30
utrum de *passione* in *passionem* possit anima transformari: de *passione* in *passionem* dico secundum eandem potentiam — *Ep.* iv. 4 (*bis*), 5 (*bis*)
post corruptionem unius *passionis*, qua in actum reducitur — *Ep.* iv. 36
Grave et leve sunt *passiones* corporum simplicium — *A. T.* 12. 40
corpora.. qualificantur omni naturali *passione* — *A. T.* 18. 8

passiono. bene repelluntur, qui iudicem *passionare* conantur — *M.* i. 11. 46

passivus. si natura *passivorum* et activorum consideretur — *M.* i. 11. 118

passus. illam non lentis *passibus* acceptabo — *Ep.* ix. 44
etsi in aliquo loco vel *passu* pertractatur — *Ep.* x. 275

pastor. Tu tempora lauro Semper inornata per pascua *pastor* habebis? — *Ecl.* i. 35
Pastores alii mecum Sicula arva tenentes — *Ecl.* ii. 26
Nos quoque *pastores* te cognovisse pigebit — *Ecl.* ii. 60
pastoribus de sursum sonuit, non divitiae.. sed pax — *M.* i. 4. 19
Quid ad *pastores* tales? — *M.* ii. 12. 18
alii gregum Christianorum *pastores*.. veritati.. contradicunt — *M.* iii. 3. 41
pius in Ecclesiam, pius in *pastorem*.. certamen incipio — *M.* iii. 3. 131
exemplar militantis Ecclesiae, praesertim *pastorum* — *M.* iii. 15. 18
ad Petrum, postquam *pastoris* officium sibi commisit — *M.* iii. 15. 24
ut Hectoreus *pastor* vos oves de ovili suo cognoscat — *Ep.* v. 86
de tot *pastoris* officium usurpantibus — *Ep.* viii. 97

pastoralis. quippe nulla *pastorali* auctoritate abutens — *Ep.* viii. 72

pate. nec puerilia propter sui simplicitatem, ut.. *mate* et *pate* — *V. E.* ii. 7. 32

patefacio. ex principiis fidei Christianae iterum *patefaciendum* est — *V. E.* ii. 11. 84

patentissimus. potissimis et *patentissimis* argumentis ostendi potest — *M.* i. 5. 12

pateo. Cum mundi circumflua corpora cantu.. *patebunt* — *Ecl.* i. 49
Patet igitur, quod ultimum.. est potentia.. intellectiva — *M.* i. 3. 63
patet quod genus humanum in quiete.. facillime se habet — *M.* i. 4. 11
Hoc erit manifestum, si principium *pateat* libertatis — *M.* i. 12. 3
Veritas autem quaestionis *patere* potest.. lumine rationis — *M.* ii. 1. 60
ut *patet* in substitutione Matthiae in Actibus Apostolorum — *M.* ii. 8. 69
nisi balteus quem Turnus Pallanti.. detraxerat *patuisset* — *M.* ii. 11. 18
Quod autem a se non receperit, de facili *patet* — *M.* iii. 14. 45
Et sic *patet* soli homini datum fuisse loqui — *V. E.* i. 2. 65
differentiae.. quid acciderent, una eademque ratione *patebit* — *V. E.* i. 9. 47
per quod clarius ipsum quod ipsum est facimus *patere* — *V. E.* i. 17. 5
Satis etiam *patere* videtur quid intelligimus cum — *V. E.* ii. 8. 77
Maior et minor propositio.. quarum facile *patet* introitus — *Ep.* iv. 38
persaepius inspicienti *patebit*, praeeminentes.. coniugari — *Ep.* x. 27
quo facto, satis *patebit* ad introductionem partis — *Ep.* x. 128
Qui modus tractandi, ut melius *pateat*, potest considerari — *Ep.* x. 141
Et sic *patet* de *forma* partis per formam adsignatam totius — *Ep.* x. 247
Maior principalis syllogismi videbatur *patere* per ea, quae — *A. T.* 3. 14
Prima dicebatur *patere* per Commentatorem — *A. T.* 5. 5
Et quod terra emergat per gibbum .. indubitabiliter *patet* — *A. T.* 19. 22
quod.. habeat figuram qualis est semilunii, *patet* et per naturales — *A. T.* 19. 35

His quoque locis: **M. i.** 4. 33 (Ex iis ergo.. *patet* per quod.. pertingit); 5. 69 (Et sic *patet*, quod); 8. 28 (ut de se *patet*); 10. 9 (quod de se *patet*); 11. 52 (Ex quo *patet* quod), 112 (Et quod.. debeat, *patet* sic), 132 (ut *patet* ex iis quae de Causis), 147 (declarata subadsumpta.. *patet* quia); 12. 30 (Et hinc etiam *patere* potest, quod), 60 (ut *patet* discurrenti per omnes), 83 (Hinc etiam *patet*, quod); 14. 23 (Et quod sit.. *patet* sic), 36 (ut *patet* per Philosophum in quinto ad Nicomachum); 15. 18 (ut *patet* in primo eorum quae de simpliciter Ente); **ii.** 2. 27 (ut ex iis *patet* quae de coelo philosophamur); 4. 4

(Et quod ista sint vera, *patet*); 5. 26 (*Patet* igitur quod); 6. 35 (sicut *patet* construendo et destruendo), 42 (Propter quod evidentissime *patet* quod), 67 (*Patet* igitur quod quaerebatur); 7. 14 (Propter quod *patet* quod); 8. 14 (ut per Philosophum *patet* in suis Politicis); 9. 21 (ut statim *patebit*); 11. 81 (Usque adhuc *patet* propositum per rationes quae); **iii.** 2. 25 (ut de se *patet*); 4. 106 (ut *patet* in litera), 109 (ut infra *patebit*), 155 (ut *patet*); 5. 9 (ut *patet* in litera), 34 (ut *patet*); 6. 6 (ut in litera *patet*), 22 (Quod *patet*); 7. 19 (ut *patet* ex iis quae de Syllogismo simpliciter), 27 (quod *patet* de levi); 8. 66 (ut *patet*); 10. 81 (Ex quo *patet* quod), 120 (*Patet* igitur quod); 12. 68 (ut *patet*), 99 (Et sic *patet*, quod), 102 (et per hoc *patet* ad rationem); 14. 34 (ut *patet* per ea quae Deus ad Moysen), 56 (Quod.. non receperit.. *patet* sufficienter); 15. 51 (ut *patet*); 16. 114 (Sic ergo *patet* quod); **V.E. i.** 2. 11 (*patet* quod); **ii.** 1. 41 (ut per inferiora *patebit*); 3. 63 (Quare ad propositum *patet* quod); 8. 74 (Et sic *patet* quid.. sit); 9. 18 (per quod *patet*, quod); **Ep.** x. 202 (ut *patet* per Senecam in suis Tragoediis), 205 (ut *patet* per Terentium in suis Comoediis), 218 (Et per hoc *patet*, quod), 229 (et etiam per Horatium *patere* potest in sua *Poetica*), 231 (Potest amodo *patere*, quomodo.. sit), 254 (*Patet* etiam *libri titulus*), 400 (Propter quod *patet*, quod.. procedat), 408 (*Patet* ergo quomodo.. manifestat), 435 (ut *patet* de coelo et elementis), 500 (*patet* quod), 506 (Sic ergo *patet* quod), 585 (quae qualia sint et quanta.. *patebit*), 614 (ut *patet* per Iohannem ibi); **A.T.** 6. 11 (ut *patet* per Philosophum in *Meteoris* suis); 7. 3 (ut *patet* in accessu et recessu maris); 8. 12 (Ad rationem vero *patebit* inferius); 11. 10 (ut *patet* ex primo *Physicorum*), 13 (ut *patet* ex primo *ad Nicomachum*); 12. 18 (ut *patet* in figura signata), 35 (ut *patet* in figura signata), 56 (ut *patet* per Philosophum in *Antepraedicamentis*), 60 (Sic igitur *patet* per veram demonstrationem); 13. 11 (ut *patet* instructis in mathematicis), 22 (*patet* quod), 38 (ut infra *patebit*), 40 (ut *patet* per Philosophum *de Coelo et Mundo*), 43 (Sic igitur *patet* de primo sufficienter); 14. 8 (ut de se *patet*); 15. 8 (ut *patet* ad oculum), 24 (Et sic *patet* de secundo); 16. 36 (Per quod *patet*, quod); 18. 50 (ut de se *patet*), 54 (ut *patet* intuenti), 68 (ut *patet* ex primo *Ethicorum*); 19. 10 (ut *patet* in ista figura), 61[a] (ut *patet* intuenti), 61[b] (Et sic *patet* quod), 65 (ut *patet*), 70 (Et sic *patet* de tertio proposito); 20. 18 (ut *patet* ex primo *Ethicorum*), 23 (ut *patet* ex primo *Physicorum*), 26 (ut *patet*); 23. 47 (ut per Philosophum *patet* in *Meteoris* suis)

pater. *Venite, benedicti patris mei* — *Purg.* xxvii. 58
Et coram patre le si fece unito — *Par.* xi. 62
filius, cum vestigia perfecti *patris*.. imitatur — *M.* i. 9. 3
gloriosum regem Aeneam, *patrem* Romani populi fuisse testatur — *M.* ii. 3. 30
Qui quidem invictissimus atque piissimus *pater* — *M.* ii. 3. 37
'Dardanus Iliacae primus *pater* urbis et auctor..' — *M.* ii. 3. 73
Romani populi *patrem* .. nobilissimum fuisse — *M.* ii. 3. 120
'Natosque *pater* nova bella moventes Ad poenam.. vocabit' — *M.* ii. 5. 119
Aeneam, Romanorum *patrem* — *M.* ii. 7. 69
de sede *patris* Aeneae, qui primus *pater* huius populi fuit — *M.* ii. 11. 8, 9
cum dicat Apostolus ad Ephesios, loquens de *Patre* — *M.* ii. 13. 16
cum Spiritus *Patri* et Filio coaeternus ait per os David — *M.* iii. 1. 30
dum ex *patre* diabolo sunt, Ecclesiae se filios esse dicunt — *M.* iii. 3. 47
illa reverentia fretus, quam pius filius debet *patri* — *M.* iii. 3. 129
Levi et Iudas; quorum alter fuit *pater* sacerdotii — *M.* iii. 5. 5
'..Veni enim separare hominem adversus *patrem* suum,' etc. — *M.* iii. 9. 135
aliud est esse hominem, aliud esse *patrem* et dominum — *M.* iii. 12. 36
Pater vero est id quod est per formam accidentalem — *M.* iii. 12. 40
reverentia.. qua primogenitus filius debet uti ad *patrem* — *M.* iii. 16. 136
quis *patrum* tot sustineret insultus a filio? — *V. E.* i. 7. 34
Reverendissimo in Christo *patri*.. domino Nicholao — *Ep.* i. *tit.* 1
Nec opis est nostrae, *pater*, nec — *Ep.* i. 41
nos et qui nostri sunt iuris, ut pius *pater*, commendatos habere — *Ep.* i. 67
quae.. nobis, velut a *patre* filiis, ministrantur — *Ep.* iv. 54
parvulos.. peccata *patrum* luere destinatos — *Ep.* vi. 114

Myrrha .. in Cinyrae *patris* amplexus exaestuans — *Ep.* vii. 147
summi pontificis, qui *pater* est *patrum* — *Ep.* vii. 164 (*bis*)
Nos quoque eundem *Patrem* et Filium .. profitentes — *Ep.* viii. 16
Sed, o *Patres*, ne me phoenicem aestimetis in orbe terrarum — *Ep.* viii. 122
In quo quidem duo ridenda et male praeconsiliata sunt, *Pater* — *Ep.* ix. 22
Non est haec via redeundi ad patriam, *Pater* mi — *Ep.* ix. 41
sicut relativa *pater* et filius, dominus et servus — *Ep.* x. 102

paterfamilias. qui regulet et regat, quem dicunt *patremfamilias* — *M.* i. 5. 31
quod quidem [*sc.* vulgare] vere *paterfamilias* esse videtur — *V. E.* i. 18. 11

paternitas. Papatum .. [*sc.* quae relatio est] sub ambitu *paternitatis* — *M.* iii. 12. 52
literas igitur piae *Paternitatis* vestrae aspeximus — *Ep.* i. 16

paternus. ut luce *paternae* gratiae illustratus .. irradiet — *M.* iii. 16. 137
non hostili scutica sed *paterna* et alias verberibus assueta — *V. E.* i. 7. 36
plusquam semel sub *paterna* monitione pollicetur — *Ep.* i. 23
ut .. nos ipsos in *paternas* manus vestras exhiberemus in totum — *Ep.* i. 53
Vere in *paternos* ardet ipsa concubitus — *Ep.* vii. 162

patiens *v.* **patior**

patientia. neque *patientiam* contemnatis Illius — *Ep.* viii. 61

patior. Vidimus in nigris albo *patiente* lituris .. modulamina — *Ecl.* i. 1
Nihil .. agit, nisi tale existens, quale *patiens* fieri debet — *M.* i. 13. 14
magnam dierum et noctium inaequalitatem *patientes* — *M.* i. 14. 45
ex quo tunica ista .. scissuram primitus *passa* est — *M.* i. 16. 25
naturalis amor diuturnam esse derisionem non *patitur* — *M.* ii. 1. 37
sufficienter, secundum quod materia *patitur* — *M.* ii. 2. 2
cum .. instrumentum eius .. nullum .. *patiatur* defectum — *M.* ii. 2. 27
incredibilem vim austri quam Libya *patitur* ibi describens — *M.* ii. 4. 36
Cum etiam Christus ipse, in se punitionem *patiens* — *M.* ii. 13. 26
Si ergo sub ordinario iudice Christus *passus* non fuisset — *M.* ii. 13. 39
de tribus quaestionibus, prout materia *pateretur*, inquirere — *M.* iii. 1. 5
Christum, sive venturum sive praesentem sive iam *passum* — *M.* iii. 3. 66
quia oportebat eum ire in Hierusalem et multa *pati* — *M.* iii. 9. 76
cum .. cui confertur, per modum *patientis* [*sc.* se habeat] — *M.* iii. 10. 100
videtur enim in *patiente* disposito actus activorum inesse — *M.* iii. 10. 104
non erat possibilis, propter *patientis* indispositionem — *M.* iii. 10. 120
superiori dominio, cuius unitas divisionem non *patitur* — *M.* iii. 10. 127
Unde fit quod aliquando *patiantur* dissidium — *M.* iii. 16. 109
Florentiam adeo diligamus ut .. exilium *patiamur* iniuste — *V. E.* i. 6. 21
Quaedam vero sunt diesim *patientes* — *V. E.* ii. 10. 29
quod contra Rhamnusiae spicula sis *patiens* te exhortor — *Ep.* iv. 52
o carissimi, qui mecum iniuriam *passi* estis — *Ep.* v. 86
Nam etsi vim *passa* in angustum gubernacula sua contraxerit — *Ep.* vii. 56
si .. vellem .. *pati* notam oblationis — *Ep.* ix. 19
ut .. quasi victus, ipse se *patiatur* offerri — *Ep.* ix. 36
ut scilicet *pateretur* elevari in parte a virtute coeli — *A. T.* 18. 60
terra .. *patitur* elevari in parte — *A. T.* 19. 5
simul .. est .. terra potentiata ad *patiendum* — *A. T.* 21. 72

patria. postquam *patriam* liberavit obsessam — *M.* ii. 5. 103
filios .. postponendos *patriae* libertati — *M.* ii. 5. 113
Quid non audendum pro *patria*, nobis Mucius persuasit .. ? — *M.* ii. 5. 121
pro salute *patriae* mortis tenebras non horruerunt — *M.* ii. 5. 135
Quod homo pro salute *patriae* seipsum exponat — *M.* ii. 8. 11
homo pro *patria* debet exponere seipsum — *M.* ii. 8. 15
Petramala .. est .. *patria* maiori parti filiorum Adam — *V. E.* i. 6. 10
Nos autem cui mundus est *patria*, velut piscibus aequor — *V. E.* i. 6. 18
num fuerat satis .. quod .. delitiarum exulabas a *patria*? — *V. E.* i. 7. 11

in exilio tabescentes patriam tantum somniando revisunt — *V. E.* ii. 6. 38
Nam quam .. inhiabamus *patriae* sanitatem — *Ep.* i. 22
nisi ut .. ad pacem *patriae* cogerentur — *Ep.* i. 30
velut a *patriae* caritate numquam destitimus — *Ep.* i. 68
coelestem unde venerat secundum spiritum remeavit ad *patriam* — *Ep.* ii. 4
me .. qui a *patria* pulsus et exul immeritus — *Ep.* ii. 23
Atque hic ferox, tanquam dominus pulsus a *patria* — *Ep.* iii. 24
ut .. *Patriae* triumphantis gaudia mereremur — *Ep.* vii. 4
Scipionum *patriae* potuisti hunc animum .. praeferre — *Ep.* viii. 170
revocatio .. qua Dantes Aligherius revocatur ad *patriam* — *Ep.* ix. 28
Non est haec via redeundi ad *patriam*, Pater mi — *Ep.* ix. 40

patricius. '.. quae lecta iuventus *Patricia* cervice movet .. ' — *M.* ii. 4. 40

patrimonium. quinimo *patrimonia* ipsa quotidie rapiuntur — *M.* ii. 12. 7
pauperibus quorum *patrimonia* sunt Ecclesiae facultates — *M.* ii. 12. 13
Unde fit persaepe quod non solum falsitas *patrimonium* habeat — *M.* iii. 3. 26
Poterat tamen Imperator .. *patrimonium* et alia deputare — *M.* iii. 10. 125
quod Ecclesia sic abutatur *patrimonio* sibi deputato — *M.* iii. 13. 77

patrius. *patrio*, redeam si quando .. Sarno — *Ecl.* i. 43
sed quomodocunque loquendo *patrium* vulgare deseruit — *V. E.* i. 15. 13
v. **patria**

patro. sicuti opere *patrato* — *Ep.* v. 149

patrocinium. '.. itaque illud *patrocinium* orbis terrarum potius quam Imperium poterat nominari' — *M.* ii. 5. 65
in *patrocinium* Ecclesiae, patrimonium et alia deputare — *M.* iii. 10. 124
Si .. auctoritatem non habuisset in *patrocinium* Ecclesiae — *M.* iii. 13. 61
Hinc .. *patrocinia* iusti regis incessanter implorabamus — *Ep.* vii. 11

patruus. Oberto et Guidoni .. post mortem Alexandri .. *patrui* eorum — *Ep.* ii. *tit.* 4
Patruus vester Alexander, comes illustris — *Ep.* ii. 1

patulus. et *patulis* efflanti naribus infit — *Ecl.* ii. 33

paucior. *pauciora* dicuntur secundum quod .. ei [*sc.* uno] propinquant — *V. E.* i. 16. 14

paucus. cupiditas .. iustitiam .. quantumcumque *pauca*, obnubilat — *M.* i. 11. 93
quam multi habent in ore, in intellectu vero *pauci* — *M.* i. 12. 7
cum ad hunc portum vel nulli, vel *pauci* .. pervenire possint — *M.* iii. 16. 83
ad habitum vero huius [*sc.* grammaticae] *pauci* perveniunt — *V. E.* i. 1. 31
magis opus est adiutorio illis qui *pauca* .. possunt — *V. E.* ii. 1. 30
perpessuri exilium *pauci* cum fletu cernetis — *Ep.* vi. 121

paulatim. Nam quae *paulatim* moventur, minime perpenduntur a nobis — *V. E.* i. 9. 73
cum sermonis variatio civitatis .. *paulatim* contingat — *V. E.* i. 9. 83

paulo. iuxta illud : 'Minuisti eum *paulo* minus ab angelis' — *M.* i. 4. 14

Paulus. Quem .. morem servare .. [*sc.* voluit] *Paulus* in salutationibus — *M.* i. 4. 30
Paulus, 'plenitudinem temporis' statum illum appellavit — *M.* i. 16. 17
iuxta monitionem *Pauli*, fidei loricam induens — *M.* iii. 1. 22
Non enim peccatur .. in *Paulum*, sed in Spiritum Sanctum — *M.* iii. 4. 86
cum *Paulus* in Actibus Apostolorum dicat ad Festum — *M.* iii. 13. 42
cum etiam Angelus Dei *Paulo* dixerit parum post : 'Ne timeas, *Paule*, Caesari te oportet adsistere.' Et infra iterum *Paulus* ad Iudaeos exsistentes in Italia — *M.* iii. 13. 45, 46, 48
alios qui usi sunt altissimas prosas, ut .. *Paulum* Orosium — *V. E.* ii. 6. 84
quam .. Petrus et *Paulus* gentium praedicator .. consecrarunt — *Ep.* viii. 25

pauper. *Beati pauperes spiritu*, voci Cantaron sì — *Purg.* xii. 110
Non *decimas quae sunt pauperum Dei*, Addomandò — *Par.* xii. 93
cum *pauper* exsistens .. auri grande pondus oblatum derisit — *M.* ii. 5. 92
Nam licet fur de furto subveniat *pauperi* — *M.* ii. 6. 57
nec miseret eos *pauperum* Christi — *M.* ii. 12. 4
cum nec *pauperibus* .. inde subveniatur — *M.* ii. 12. 12

fructuum pro Ecclesia pro Christi *pauperibus* dispensator — *M.* iii. 10. 130
per humilitatis virtutem Spiritus Sancti *pauperes* — *A. T.* 24. 11

paupertas. qui *paupertate*.. bonum publicum exaugere conati sunt — *M.* ii. 5. 71
inopina *paupertas* quam fecit exilium — *Ep.* ii. 49

pauso. universus municipalium vulgarium grex .. movetur et *pausat* — *V. E.* i. 18. 9

pavesco. vos.. expergisci ..*pavescentes* infusa praesagia — *Ep.* vi. 174

pavimentum. *Adhaesit pavimento anima mea*, Senti' dir lor — *Purg.* xix. 73

pax. genus humanum in quiete sive tranquillitate *pacis* — *M.* i. 4. 12
quod *pax* universalis est optimum eorum, quae.. ordinantur — *M.* i. 4. 16
pastoribus de sursum sonuit, non divitiae .. sed *pax* — *M.* i. 4. 22
'.. et in terra *pax* hominibus bonae voluntatis' — *M.* i. 4. 24
Hinc etiam '*Pax* vobis,' Salus hominum salutabat — *M.* i. 4. 25
per quod itur in illud.. quod est *pax* universalis — *M.* i. 4. 39
Cumque inter alia bona hominis potissimum sit in *pace* vivere — *M.* i. 11. 106
ut humanum genus.. communi regula gubernetur ad *pacem* — *M.* i. 14. 55
quod.. fuerit felix in *pacis* universalis tranquillitate — *M.* i. 16. 14
universali *pace* cum libertate dilecta — *M.* ii. 5. 36
'.. Hae tibi erunt artes, *paci*que imponere morem ..' — *M.* ii. 7. 76
victo victor simul vitam condonasset et *pacem* — *M.* ii. 11. 20
'Nolite arbitrari quia veni *pacem* mittere in terram; non veni *pacem* mittere, sed gladium..' — *M.* iii. 9. 133, 134
nisi.. genus humanum liberum in *pacis* tranquillitate quiescat — *M.* iii. 16. 86
ut scilicet in areola ista mortalium libere cum *pace* vivatur — *M.* iii. 16. 90
ut utilia documenta libertatis et *pacis*.. applicentur — *M.* iii. 16. 94
nisi ut.. ad *pacem* patriae cogerentur — *Ep.* i. 30
fratrem L., civilitatis persuasorem et *pacis* — *Ep.* i. 49
nos filii devotissimi vobis et *pacis* amatores et iusti — *Ep.* i. 55
Florentiam sopore tranquillitatis et *pacis* irrigare — *Ep.* i. 64
Universis et singulis Italiae regibus.. Dantes.. orat *pacem* — *Ep.* v. *tit.* 5
quo signa surgunt consolationis et *pacis* — *Ep.* v. 2
viride germinetis, viride dico fructiferum verae *pacis* — *Ep.* v. 80
hinc utrique potestis advertere, *pacem* unicuique esse paratam — *Ep.* v. 97
pacem videns annorum duodecim orbem totaliter amplexatam — *Ep.* v. 146
ac universaliter omnes Tusci qui *pacem* desiderant terrae — *Ep.* vii. *tit.* 6
relicta nobis est *pacis* hereditas — *Ep.* vii. 2
ita tunc cives, et respirantes in *pace* — *Ep.* vii. 189
potest probari.. per sempiternam suam quietem sive *pacem* — *Ep.* x. 457

peccator. Hinc etiam dicebatur de coelo *peccatori* David — *M.* i. 13. 29
Cum enim per peccatum Adae omnes *peccatores* essemus — *M.* ii. 13. 7
Cum ergo non solum in die quarto *peccator* homo non erat — *M.* iii. 4. 114
quoniam *peccator* percutitur ut sine retractatione moriatur — *Ep.* vi. 195
'Nonne.. ait: Vade et interfice *peccatores* Amalech?' — *Ep.* vii. 106
Nabuchodonosor.. contra *peccatores* aliqua vidisse divinitus — *Ep.* x. 561

peccatum. *Beati quorum tecta sunt peccata* — *Purg.* xxix. 3
si contingat *peccatum* in forma artis, materiae.. imputandum — *M.* ii. 2. 22
restat quod quidquid in rebus inferioribus est *peccatum*, ex parte materiae subiacentis *peccatum* sit — *M.* ii. 2. 29, 31
si.. non fuit, *peccatum* Adae in Christo non fuit punitum — *M.* ii. 13. 2
Cum enim per *peccatum* Adae omnes peccatores essemus — *M.* ii. 13. 6
'Sicut per unum hominem in hunc mundum *peccatum* intravit: et per *peccatum* mors..' — *M.* ii. 13. 9 (*bis*)
si de illo *peccato* non fuisset satisfactum per mortem Christi — *M.* ii. 13. 12
'.. in quo habemus.. remissionem *peccatorum*..' — *M.* ii. 13. 23
Si vero in forma sit *peccatum* — *M.* iii. 4. 36
Si vero *peccatum* sit in materia — *M.* iii. 4. 39

Sunt .. huiusmodi regimina remedia contra infirmitatem *peccati* — *M.* iii. 4. 113
Oh semper nostra natura prona *peccatis* .. ! — *V. E.* i. 7. 6
parvulos .. *peccata* patrum luere destinatos — *Ep.* vi. 113
cupidinem .. captivantem vos in lege *peccati* — *Ep.* vi. 154
'Ecce agnus Dei, ecce qui abstulit *peccata* mundi!' — *Ep.* vii. 46
significatur nobis conversio animae de luctu et miseria *peccati* — *Ep.* x. 151
Si .. propter *peccatum* loquentis oblatrarent — *Ep.* x. 559

pecco. *peccare* nihil est aliud quam progredi ab uno spreto ad multa — *M.* i. 15. 20
'.. ita in omnes homines mors, in quo omnes *peccaverunt*' — *M.* ii. 13. 11
dupliciter *peccare* contingit — *M.* iii. 4. 28
Non enim *peccatur* in Moysen .. sed in Spiritum Sanctum — *M.* iii. 4. 84
Et ideo argumentum *peccabat* in forma — *M.* iii. 4. 153
propter quod *peccatur* in forma — *M.* iii. 5. 22

pectoreus. *Pectoreos* cursu rapido sic angere folles — *Ecl.* ii. 35

pectus. O plusquam media merito pars *pectoris* huius — *Ecl.* ii. 63

Peculianum. Namericus de *Peculiano*: 'Si com l'arbres ..' — *V. E.* ii. 6. 64

pecunia. 'Nolite possidere aurum .. neque *pecuniam* in zonis vestris ..' — *M.* iii. 10. 110
si solvere vellem certam *pecuniae* quantitatem — *Ep.* ix. 18
ut .. iniuriam inferentibus .. *pecuniam* suam solvat — *Ep.* ix. 38

pecus (1). Et Driadum miserere loci, *pecorum*que tuorum — *Ecl.* ii. 56

pecus (2). *pecudum*que suique misertus uterque — *Ecl.* ii. 8
Et dum silvestri *pecudes* mistaeque capellae Insidunt herbae — *Ecl.* ii. 10
Montibus in Siculis *pecudes*, armentaque pavit — *Ecl.* ii. 72
Post *pecudes* rediere suas — *Ecl.* ii. 93
haec est languida *pecus*, gregem .. contagione commaculans — *Ep.* vii. 145
et inde vicinae *pecudes* et insciae contabescunt — *Ep.* vii. 159

pedalis. quemadmodum solem *pedalis* magnitudinis arbitratur — *Ep.* x. 44

pedester. '.. Et tragicus plerumque dolet sermone *pedestri*' — *Ep.* x. 217

peior. flebunt .. et nymphae mecum *peiora* timentes — *Ecl.* ii. 58

peius. ut .. quidam male, quidam *peius*, quidam pessime mereantur — *V. E.* ii. 2. 24

pelagus. Quod pisces coëant *pelagi*, *pelagus*que relinquant — *Ecl.* ii. 20 (*bis*)
quod ideo non videant terram in *pelago* existentes .. quia — *A. T.* 23. 29

pello. me .. qui a patria *pulsus* et exul immeritus — *Ep.* ii. 24
Atque hic ferox, tanquam dominus *pulsus* a patria — *Ep.* iii. 23
per modum pulsionis, generando vapores *pellentes* — *A. T.* 21. 45

Pelorus. tu roscida rura *Pelori* Deserere auderes .. ? — *Ecl.* ii. 46
Sed quamquam viridi sint postponenda *Pelori* Aetnica saxa solo — *Ecl.* ii. 73

penates. Cum .. de .. *penatibus* diis Troianorum .. disceptatum esset — *M.* ii. 11. 25

pendo. Cumque de residuis .. civitatibus neminem dubitare *pendamus* — *V. E.* i. 15. 56

pene *v.* **paene**

Peneis. Me vocat ad frondes versa *Peneide* cretas — *Ecl.* i. 33

penetro. quod divinus radius, seu divina gloria, per universum *penetrat et resplendet. Penetrat*, quantum ad essentiam — *Ep.* x. 429, 430

penitus. eloquentiam [*sc.* vulgarem] *penitus* omnibus necessariam — *V. E.* i. 1. 4
et hinc *penitus* eligere possumus locum illum — *V. E.* i. 5. 30
ut solerti studio .. nostris *penitus* irretiamus tendiculis — *V. E.* i. 16. 6
Et hoc .. mortalium *penitus* abhorreret adsensus — *Ep.* vi. 48

penna. '.. Si sumpsero *pennas* meas' etc. — *Ep.* x. 419

pennatus. Quantum .. pedes oberrent ante oculos *pennatorum* — *Ep.* vi. 144
Vident namque vos *pennati* et immaculati in via — *Ep.* vi. 146

pensamen. Folquetus de Marsilia: 'Tan m'abellis l'amoros *pensamen*' — *V. E.* ii. 6. 59

penso. cum *pensemus* qualiter viri praehonorati a propria diverterunt — *V. E.* i. 13. 41
cantionum modum excellentissimum esse *pensamus* — *V. E.* ii. 3. 13

pentameter. si frons esset *pentametra*, et quilibet versus esset dimeter — *V. E.* ii. 11. 17

et frons esset *pentametra* duobus endecasyllabis et tribus eptasyllabis contexta — *V. E.* ii. 11. 33

pentasyllabus[1]. *pentasyllabum* et eptasyllabum et endecasyllabum in usu frequentiori habentur — *V. E.* ii. 5. 13

Post hoc *pentasyllabum* et deinde trisyllabum ordinamus — *V. E.* ii. 5. 59

tria.. praerogativam habere.. scilicet.. *pentasyllabum* — *V. E.* ii. 12. 9

De *pentasyllabo* quoque non sic concedimus; in dictamine magno sufficit unicum *pentasyllabum* in tota stantia conseri — *V. E.* ii. 12. 50, 52

Et sicut de uno eptasyllabo, sic.. de *pentasyllabo*.. dicimus — *V. E.* ii. 12. 92

per. Trasumanar significar *per verba* Non si poria — *Par.* i. 70

O vos omnes, qui transitis per viam, attendite — *V. N.* 7. 41

di Colui, *qui est per omnia saecula benedictus* — *V. N.* 43. 17

Mopsus in his, dum lenta boves *per* gramina ludunt — *Ecl.* i. 18

Inde *per* inflatos calamos interna recludit Gaudia — *Ecl.* i. 20

Tu tempora lauro Semper inornata *per* pascua pastor habebis? — *Ecl.* i. 35

non ad speculationem *per* prius, sed ad operationem — *M.* i. 2. 41

erit hic principium, *per* quod omnia.. erunt manifesta — *M.* i. 2. 52

sed esse apprehensivum *per* intellectum possibilem — *M.* i. 3. 53

quia *per* ipsum [*sc.* donum] hic felicitamur ut homines, *per* ipsum alibi felicitamur ut Dii — *M.* i. 12. 42, 43

perfectius.. quam qui audiverunt *per* tempora — *M.* i. 13. 44

sequitur, non solum melius esse fieri *per* unum, si fieri potest, quam fieri *per* plura, sed quod fieri *per* unum est bonum, *per* plura simpliciter malum — *M.* i. 14. 16, 17 (*bis*), 18

Voluntas quidem Dei *per* se invisibilis est, sed invisibilia Dei, *per* ea quae facta sunt, intellecta conspiciuntur — *M.* ii. 2. 71, 72

cum sit proprius et *per* se iuris effectus — *M.* ii. 6. 32

Nam si ex falsis verum quodammodo concluditur, hoc est *per* accidens, in quantum illud verum importatur *per* voces illationis; *per* se enim verum nunquam sequitur ex falsis — *M.* ii. 6. 51, 52, 53

Adhuc, cum conferens habeat se *per* modum agentis; et cui confertur, *per* modum patientis — *M.* iii. 10. 98, 99

indisposita erat ad temporalia recipienda, *per* praeceptum prohibitivum expressum, ut habemus *per* Matthaeum, sic — *M.* iii. 10. 107, 108

Patet igitur quod nec Ecclesia recipere *per* modum possessionis, nec ille conferre *per* modum alienationis poterat — *M.* iii. 10. 121, 122

ipsum fuisse quod Deus est, scilicet *El*, vel *per* modum interrogationis, vel *per* modum responsionis — *V. E.* i. 4. 29, 30

Si ergo *per* eandem gentem sermo variatur (ut dictum est) successive *per* tempora, nec stare ullo modo potest — *V. E.* i. 9. 85, 87

unum.. supremum, quod *per* superexcellentiam cantionem vocamus — *V. E.* ii. 8. 59

minime autem trisyllabum in tragico videtur esse sumendum, *per* se subsistens, et dico *per se subsistens* quia *per* quamdam rithimorum repercussionem frequenter videtur assumptum — *V. E.* ii. 12. 58 (*bis*), 59

Et si ad veram ac *per* se amicitiam torqueatur intuitus — *Ep.* x. 29

Deinde inquiremus alia tria, non solum *per* respectum ad totum, sed etiam *per* respectum ad ipsam partem oblatam — *Ep.* x. 130, 131

nam alius sensus est qui habetur *per* literam, alius est qui habetur *per* significata *per* literam — *Ep.* x. 137, 138 (*bis*)

Et cum habere esse non arguat *per* se necesse esse, et *per* se necesse esse non competat nisi uni, scilicet primo — *Ep.* x. 359 (*bis*)

Quod autem de divina luce plus recipiat, potest probari *per* duo. Primo, *per* suum omnia continere et a nullo contineri; secundo *per* sempiternam suam quietem sive pacem — *Ep.* x. 454, 455, 456

[1] pentasillabus *R*

Maior principalis syllogismi videbatur patere *per* ea, quae demonstrata sunt in geometria; minor *per* sensum *A. T.* 3. 14, 15

et cum primum mobile .. sit uniforme *per* totum, et *per* consequens uniformiter *per* totum virtuatum *A. T.* 21. 4, 5 (*bis*)

His quoque locis: **M. i.** 3. 66, 67, 71, 81 (*per* quandam extensionem); 4. 4 (*per* prius .. et secundario), 6 (*per* suam extensionem), 33 (*bis*), 35 (Et *per* consequens), 36; 6. 19 (*per* vim syllogismi praemissi), 22 (*per* ea quae dicta sunt); 7. 12, 16; 8. 4 (*per* se), 30 (*per* consequens); 11. 60 (*per* secundam figuram), 104 (*per* consequens), 119 (*per* hoc .. quia), 123, 124 (*per* prius et immediate), 126, 131 (*per* superiorem), 135 (*per* se), 138; 12. 11, 61; 13. '17'; 14. 1, 2 (*bis*), 3, 5, 6, 7, 10, 19 (*per* esse propinquior), 21, 23, 24, 25, 27, 31, 36 (ut patet *per* Philosophum), 66, 71, 74, 75 (*bis*); 15. 9 (*per* consequens), 26 (*per* hoc .. quod), 35, 80 (*per* consequens); 16. 35; **ii.** 1. 18, 52 (*per* hoc, quod); 2. 14, 35 (*per* prius .. et secundario), 40 (*per* prius), 77, 79; 3. 29, 95 (*per* ea quae dicta sunt), 120 (*per* consequens); 4. 3 (*per* consequens), 26 (*per* consequens); 5. 8, 45; 6. 10 (ut manifeste *per* superiora .. est probatum), 13 (*per* consequens), 26 (*per* se loquendo), '48'; 7. 27, 34, 43, 64 (*bis*) (*per* dicta superius et *per* dicenda inferius); 8. 14 (ut *per* Philosophum patet), 33 (*per* se), 55 (aut expresse, aut *per* signum), 57, 58, 74, 77; 9. 7, 25, 63, 110 (*per* consequens); 10. 1, 13 (*per* virium tam animi quam corporis mutuam collisionem), 20, 21, 53, 86, 88, 92; 11. 1, 6, 30 (*bis*), 78, 81 (patet propositum *per* rationes quae); 12. 48, 61 (*per* aliquem locum), 62 (*per* secundam figuram), 64 (*per* primam); 13. 6, '8', '9', 12, '18', '22'; **iii.** 1. 31 (*per* os David); 2. 44 (*per* consequens); 3. 28; 4. 42 (*per* interemptionem assumpti), 44 (*per* distinctionem), '64', 90, 93 (*per* interemptionem illius dicti), 123 (*per* consequens), 126 (*per* distinctionem), 150; 6. 4, 27 (*per* interemptionem eius), 38, 40, 51; 7. 7 (*per* consequens), 32; 8. 15 (*per* distinctionem); 9. 3, 10 (*per* interemptionem sensus), 142, 144; 10. 23 (*per* ea quae .. superius tacta sunt), 31, 41, 94, 112 (etsi *per* Lucam habemus); 12. 37 (*per* formam substantialem), 38, 39, 41 (*per* formam accidentalem), 42, 47 (*per* se), 50 (*per* quasdam relationes), 51 (*bis*), 57 (*per* consequens), 71 (*per* naturam relationis), 97, 102 (et *per* hoc patet ad rationem); 13. 25 (*per* consequens), 70 (*per* consequens); 14. 7, 13, 14, 16, 27, 34-36 (ut patet *per* ea quae .. et *per* ea quae), 55 (*per* ea quae superius manifesta sunt); 15. 47, 60 (*per* argumenta superiora); 16. 47, 51, 54, 55, 59, 65, 67, 68, 69, 99; **V.E. i.** 1. 9, 32 (*per* spatium temporis); 2. 17 (*per* se), 18, 38; 3. 6, 9, 20; 4. 44 (*per* viam responsionis); 6. 4 (non aliter .. *per* verba quam sine verbis), 16 (*per* consequens); 7. 4, 9, 11, 23, 30; 8. 3, 8, 29, 32, 47; 9. 6, 7, 59, 100 (*per* consequens); 10. 45; 13. 48; 14. 32; 15. 30; 17. 4 (*per* quod), 8; **ii.** 1. 34 (*per* inferius tractata), 41 (ut *per* inferiora patebit), 55, 74 (*per* consequens); 2. 8, 26 (*per* respectum ad), 32 (*per* consequens), 56, 61 (*per* consequens), 68; 3. 8, 9 (*bis*), 10, 17 (*per* consequens), 25 (*per* se ipsum), 28 (*per* se), 32 (*per* consequens), 40 (*per* consequens), 46 (*per* consequens); 4. 38, 40 (*bis*), 43 (*per* consequens); 6. 77 (*per* huiusmodi exempla); 7. 22, 73; 8. 65, 68 (*per* superexcellentiam), 75 (*per* superexcellentiam), 78 (*per* consequens), 82 (*per* diminutionem); 9. 7, 9 (*per* .. respectum), 18 (*per* quod patet, quod); 12. 66 (*per* se), 83 (*per* consequens); **Ep.** i. *tit.* 6; 47, 58; iv. *tit.* 2 (*per* tempora diuturna); 31; v. 25 (*per* orbem), '121', 124, 133, 134, 145; vii. 115; viii. 11, 13, 43, 47, 89, 95 (*per* orbem), 189 (*per* saecula cuncta futura); ix. 13, 16, 23, 29, 41, 42, 44; x. *tit.* 6 (*per* tempora diuturna); 100 (*per* relationem quandam), 115 (*per* modum introductionis), 149, '174', 196 (*per* hoc, quod), 202 (ut patet *per* Senecam), 205 (ut patet *per* Terentium), 218 (Et *per* hoc patet, quod), 228 (ut etiam *per* Horatium patere potest), '241', 247, 291, 387 (*per* se), 389 (*per* consequens), 414 (Dicit .. *per* Hieremiam), 429 (*per* universum), 465 (*per* modum causae), 501 (*per* hanc suppositionem), 520 (dicitur .. *per* Ezechielem), 525, 539 (insinuatur .. *per* Apostolum), 575, 579, 614-616 (ut patet *per* Iohannem .. et *per* Boetium); **A.T.** 4. 9 (*per* consequens); 5. 5 (patere *per* Commentatorem), 7; 6. 9 (*per* hoc, quod), 11 (ut patet *per* Philosophum); 7. 7 (*per* consequens); 8. 6 (*per* totam terram); 10. 14 (*per* locum a sufficienti divisione causae), 16 (*per* ea quae ostendentur); 12. 9, 32, 33, 34, 43, 56 (ut patet *per* Philosophum), 60 (Sic igitur patet *per* veram demonstrationem); 13. 19 (et *per* hoc), 23 (*per* respectum ad), 34, 35, 36, 37, 41 (ut patet *per* Philosophum); 14. 2 (*per* primam figuram), 4 (*per* secundam); 15. 24 (*per* impossibile); 16. 9

(*per* hoc quod dicitur *aequaliter*), 11 (*per* hoc quod dicitur *potissime*), 17 (*per* contrarium), 21, 22, 29 (*per* virtutem sui ponderis), 32, 36 (*Per* quod patet, quod), 49 (*per* hoc .. quod); 17. 14, 15; 18. 10 (naturaliter et *per* se loquendo), 59; 19. 20, 21, 35, 36, 37 (*bis*), 40, 47, 50, 52; 20. 25, 42 (*per* se loquendo), 48 (*per* se loquendo), 61, 67; 21. 16, 43-44 (sive .. *per* modum attractionis .. sive *per* modum pulsionis); 23. 12, 20, 46 (ut *per* Philosophum patet), 50 (*per* hoc); 24. 4, 10, 17, 18.

pera. 'Quando misi vos sine sacculo et *pera* et calceamentis ..' *M.* iii. 9. 37
'.. nunc qui habet sacculum, tollat, similiter et *peram* ..' *M.* iii. 9. 40
'Nolite possidere aurum .. non *peram* in via,' etc. *M.* iii. 10. 111

perago. insomnem vix Mopsum Musa *peregit* *Ecl.* i. 37
de quarum duabus .. in superioribus libris .. *peractum* est *M.* iii. 1. 8
sicut in superioribus est *peractum* *M.* iii. 2. 2
curialitas .. est .. librata regula eorum quae *peragenda* sunt *V. E.* i. 18. 36
Quid praeses unice mundi, *peregisse* praeconizabis ..? *Ep.* vii. 126

perambulo. triplex iter *perambulat* [*sc.* homo] *V. E.* ii. 2. 49

percenseo. munuscula mea .. segregavi, nec non segregata *percensui* *Ep.* x. 68

perchè. 'Donna mi prega, *perch'* io voglio dire' *V. E.* ii. 12. 17
'Donna mi prega, *perch'* io voglio dire[1]' *V. E.* ii. 12. 63

percipio. *percipere* iuvenem exoletum, quem exolescere non videremus[2] *V. E.* i. 9. 71

percontor (percunctor). Illud autem quod de Italica silva residet, *percontari* conemur expedientes *V. E.* i. 15. 2
et postmodum de carminibus et syllabis *percontemur* *V. E.* ii. 10. 15
et humana ratio *percunctando* decernit *Ep.* vi. 41

percurro. per illam [*sc.* ignominiam] .. *percurremus* *V. E.* i. 7. 5

percutio. Dicit etiam ipsum gladio *percussisse* ministri servum *M.* iii. 9. 108
cum coelitus tanta confusione *percussi* sunt *V. E.* i. 7. 47
qui, *percutiens* malignantes, in ore gladii perdet eos *Ep.* v. 32
Hac nimirum persaepe animadversione *percutitur* impius *Ep.* vi. 64
quoniam peccator *percutitur* ut sine retractatione moriatur *Ep.* vi. 195
in regem sacratus es, ut Amalech *percutias* et Agag non parcas *Ep.* vii. 108

perdo. qui, percutiens malignantes, in ore gladii *perdet* eos *Ep.* v. 33

perduco. '.. ac si .. eo .. per gyrum pergeret quo illa via *perducit*' *M.* iii. 4. 65
qui .. humanum genus *perduceret* ad vitam aeternam *M.* iii. 16. 78
ad terram lacte ac melle manantem *perducens* *Ep.* v. 22
'removere viventes .. et *perducere* ad statum felicitatis' *Ep.* x. 269

peregrinatio. per saltus *peregrinationis* huius *Ep.* viii. 47

peregrinor. quod nostrum illustre velut accola *peregrinatur* *V. E.* i. 18. 32
pro tota civitate *peregrinantium* in terris *Ep.* viii. 181

pereo. 'Ultima Lageae stirpis *perituraque* proles ..' *M.* ii. 9. 72
quod .. quicquid tui iuris erat cataclysmo *perierat* *V. E.* i. 7. 14

perfecte. unam [*sc.* cantionem] vidimus recte atque *perfecte* ligatam *V. E.* i. 11. 25

perfectio. negantes divinam bonitatem attingere summum *perfectionis* *M.* i. 8. 6
cum Deus ultimum *perfectionis* attingat, et instrumentum eius (quod coelum est) nullum debitae *perfectionis* patiatur defectum *M.* ii. 2. 24, 26
Illud .. quod ad sui *perfectionem* miraculorum suffragio iuvatur *M.* ii. 4. 1
Romanum Imperium ad sui *perfectionem* .. est adiutum *M.* ii. 4. 24
Sicut ille deficeret ab artis *perfectione*, qui *M.* ii. 7. 26
Sed natura in nulla *perfectione* deficit *M.* ii. 7. 32
Si ergo faber ille atque *perfectionis* principium et amator afflando primum nostrum omni *perfectione* complevit *V. E.* i. 5. 11, 12
cognitionis *perfectio* .. terminatur ad ultima elementa *V. E.* ii. 10. 6
Viso igitur de bonitate ac *perfectione* primae partis prologi *Ep.* x. 347
eo quod motu non indiget ad suam *perfectionem* *Ep.* x. 488

[1] perch' io voglio dire *om. R*   [2] videmus *R*

Et cum omnis *perfectio* sit radius Primi, quod est in summo gradu *perfectionis* — *Ep.* x. 489, 490
'Numquid .. Omnipotentem usque ad *perfectionem* reperies?' — *A. T.* 22. 8
perfectior. tanquam in *perfectiori* dulciorique loquela [*sc.* lingua *oc*] — *V. E.* i. 10. 23
ut facilior et *perfectior* sit ad partem introitus — *Ep.* x. 117
perfectissime. *perfectissime* atque potissime hoc retinent — *M.* i. 12. 36
perfectissimus. coeli, quod est *perfectissimum* in omni opere suo — *M.* i. 9. 5
perfectius. res eo facilius et *perfectius* ad habitum .. disponitur, quo — *M.* i. 13. 38
unde facilius et *perfectius* veniunt ad habitum — *M.* i. 13. 41
ut ipsum *perfectius* edocere possimus — *V. E.* ii. 6. 8
perfectivum. aliter esset imperfectum sine proprio *perfectivo* — *M.* i. 10. 3
perfectus. filius, cum vestigia *perfecti* patris .. imitatur — *M.* i. 9. 2
sub divo Augusto Monarcha, existente Monarchia *perfecta* — *M.* i. 16. 11
perfecto existente artifice atque optime organo se habente — *M.* ii. 2. 20
secundum habitum et secundum operationem *perfectus* — *M.* ii. 8. 30
ad *perfectam* determinationem propositi, ostensive probandum est — *M.* iii. 16. 9
de tot defectivis prolationibus .. *perfectum* [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 17. 23
perfectam hominis cognitionem habere — *V. E.* ii. 10. 5
quia veritas de re .. est similitudo *perfecta* rei sicut est — *Ep.* x. 96
Illud igitur coelum .. habet quidquid potest modo *perfecto* — *Ep.* x. 487
'Tu .. sapientia plenus et *perfectus* decore ..' — *Ep.* x. 522
perferveo. Effera dum rabies tanta *perferbuit* ira — *Ecl.* ii. 81
perficio. sedendo et quiescendo prudentia et sapientia ipse *perficitur* — *M.* i. 4. 10
pro Romano Imperio *perficiendo* — *M.* ii. 4. 28
Signum autem est, quod rithimus ibi una vocali *perficitur* — *V. E.* ii. 5. 35
sicut est illud *honorificabilitudinitate*, quod duodena *perficitur* syllaba in vulgari, et in grammatica tredena *perficitur* in duobus obliquis — *V. E.* ii. 7. 70, 71
v. **perfectus**
perfidia. daemones ad manifestandam inter se *perfidiam* suam non indigent nisi — *V. E.* i. 2. 29
vos eas [*sc.* calamitates] in *perfidia* .. subire necesse est — *Ep.* vi. 125
perforo. qui Christum verum Deum lancea *perforarunt* — *M.* iii. 10. 46
perfruor. tum quia totus orbis ipsa [*sc.* vulgari locutione] *perfruitur* — *V. E.* i. 1. 37
In versibus quoque fere semper hac lege *perfruimur* — *V. E.* ii. 13. 78
perfulgeo. intelligimus quid illuminans et illuminatum *perfulgens*[1] — *V. E.* i. 17. 10
perfundo. literas .. quae .. mentes nostras tanta laetitia *perfuderunt* — *Ep.* i. 18
Pergama (Pergamum). aedificia vestra .. quae *Pergama* rediviva non cingunt — *Ep.* vi. 104
mox alia [*sc.* rabies] Vercellis, vel *Pergami* .. returgebit — *Ep.* vii. 131
Pergameus. Post quos Mediolanenses atque *Pergameos* eorumque finitimos eruncemus — *V. E.* i. 11. 30
Pergamum *v.* **Pergama**
pergo. '.. ac si .. eo .. per gyrum *pergeret* quo via illa perducit' — *M.* iii. 4. 65
per istud tantum quod nobis est idioma *pergamus* — *V. E.* i. 9. 8
perhibeo. '.. Electra, ut Graii *perhibent*, Atlantide cretus ..' — *M.* ii. 3. 74
Et quod fuerit coniux, testimonium *perhibet* noster Poeta — *M.* ii. 3. 97
Hoc etiam testimonium *perhibet* scriba Christi Lucas — *M.* ii. 9. 99
periclitor. nunc oportet quam habemus rationem *periclitari* — *V. E.* i. 9. 2
perimo. tribus pugilibus Albanorum *peremtis*, Romanorum duobus — *M.* ii. 11. 34
perlego. *Perlege*, deprecor, *Fortuitorum Remedia* — *Ep.* iv. 52
perlonginquus. magis discrepare .. quam a coetaneis *perlonginquis* — *V. E.* i. 9. 66
permaneo. '.. cum .. in proposito susceptoque consilio *permansisset* ..' — *M.* i. 5. 168
donec fortuna *permansit*, humana secuti sunt — *V. E.* i. 12. 33

[1] perfulgens *R* praefulgens *M*

quod inventum est prosaicantibus *permanere* videtur exemplar — *V. E.* ii. 1. 8
ipso in sempiterna quiete *permanente* — *Ep.* x. 447
et sic impossibile erit *permanere* gibbum, vel esse — *A. T.* 13. 29
permisceo. tertium rithimorum asperitas, nisi forte sit lenitati *permixta* — *V. E.* ii. 13. 100
permitto. in quantum propria natura *permittit* — *M.* i. 9. 3 *et* 10
in quantum Natura *permittit* — *V. E.* i. 1. 7
permultus. *permultis* ac diversis idiomatibus negotium exercitatur — *V. E.* i. 6. 1
permuto. Imperator ipsam [*sc.* iurisdictionem] *permutare* non potest — *M.* iii. 10. 81
retinemus et nos, nec posteri nostri *permutare* valebunt — *V. E.* i. 12. 35
pernicies. Florentia (forte nescis?) dira haec *pernicies* nuncupatur — *Ep.* vii. 142
perniciosus. sed potius *perniciosa* vorago semper ingurgitans — *M.* i. 1. 12
numquid timor ille *perniciosus* .. abesse poterit .. ? — *Ep.* vi. 72
pernocto. nos .. qui diu *pernoctavimus* in deserto — *Ep.* v. 9
peroptatus. et, ceu Titan *peroptatus* exoriens, nova spes .. effulsit — *Ep.* vii. 19
perpalleo. et sacri nemoris *perpalluit* umbra — *Ecl.* i. 30
perpendo. multas esse *perpendimus* firmiterque censemus .. regiones — *V. E.* i. 6. 32
Nam quae paulatim moventur, minime *perpenduntur* a nobis — *V. E.* i. 9. 74
quam longiora tempora variatio rei ad *perpendi* requirit — *V. E.* i. 9. 76
in eadem civitate aliqualem variationem *perpendimus* — *V. E.* i. 10. 78
ut in praeallegatis cantionibus *perpendi* potest — *V. E.* i. 12. 54
sicut per inferius pertractata *perpendi* poterit — *V. E.* ii. 1. 35
Et omnes hoc doctores *perpendisse* videntur — *V. E.* ii. 5. 24
Quantum .. pedes oberrent .. nec *perpenditis* nec figuratis — *Ep.* vi. 145
perpetior. *perpessuri* exilium pauci cum fletu cernetis — *Ep.* vi. 121
Dantes Aligherius .. per trilustrium fere *perpessus* exilium — *Ep.* ix. 29
ut *perpessus* iniurias .. pecuniam suam solvat — *Ep.* ix. 37
perpetuo. Regis, qui dum coelestia sua bonitate *perpetuat* — *Ep.* vi. 2
perpetuus. *Perpetuis* undis a summo margine ripas Rorans alveolus — *Ecl.* i. 15
in alta Virgine *perpetuas* festinat cernere frondes — *Ecl.* ii. 87
'.. eamque [*sc.* gravitatem] *perpetua* constantia roborasset ..' — *M.* ii. 5. 166
'.. hoc contingit separari, tamquam *perpetuum*, a corruptibili' — *M.* iii. 16. 29
per tempora diuturna salutem et *perpetuae* caritatis ardorem — *Ep.* iv. *tit.* 2
optat .. gloriosi nominis in *perpetuum* incrementum — *Ep.* x. *tit.* 8
perplexus. *perplexos* frutices atque sentes prius eiciamus de silva — *V. E.* i. 11. 5
de tot *perplexis* constructionibus .. extricatum [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 17. 20
perplures. *perplures* doctores indigenas invenimus graviter cecinisse — *V. E.* i. 12. 9
quoniam *perplures* eorum maneries inveniri posse videmus — *V. E.* ii. 7. 7
Persa. Deinde Cyrus rex *Persarum* tentavit hoc, qui, Babylone destructa, imperioque Babylonis ad *Persas* translato — *M.* ii. 9. 43, 45
Post hos vero Xerxes Darii filius et rex in *Persis* — *M.* ii. 9. 50
persaepe. Unde fit *persaepe* quod non solum falsitas patrimonium habeat — *M.* iii. 3. 26
Hac nimirum *persaepe* animadversione percutitur impius — *Ep.* vi. 63
persaepius. *persaepius* inspicienti patebit — *Ep.* x. 27
perscrutor. nam si alia nostra opera *perscrutemur*[1] — *V. E.* i. 9. 63
persecutrix. Haec etiam, velut effera *persecutrix* — *Ep.* ii. 50
perseitas. Cupiditas namque, *perseitate* hominum spreta, quaerit alia — *M.* i. 11. 102
persequor. nonne .. usque in Thessaliam *persequetur* .. ? — *Ep.* v. 48
persolvo. quis vobis dignas grates *persolvere* attentabit? — *Ep.* i. 40
cum .. labia mea debitum *persolverunt* — *Ep.* vii. 43
persona. commoda tam *personarum* quam rerum auxiliatio — *M.* i. 5. 39
signa .. tam in Collegiis quam in singularibus *personis* — *M.* ii. 5. 51
De *personis* autem singularibus compendiose progrediar — *M.* ii. 5. 68

[1] perscruptemur *R*

patebit, praeeminentes inferioribus coniugari *personis* — *Ep*. x. 28
Loquebatur equidem in *persona* Dei ad hominem — *A. T.* 22. 14

personalis. Ius est realis et *personalis* hominis ad hominem proportio — *M*. ii. 5. 4

persono. cum .. moveatur aër .. ut tonitrua *personet* — *V. E.* i. 4. 59
Quid nunc *personat* tuba novissimi Federici? — *V. E.* i. 12. 36
literas .. quae totius nostri desiderii *personantes* exordia — *Ep*. i. 17

perspicaciter. Si etenim *perspicaciter* consideramus quid .. intendamus — *V. E.* i. 2. 9
perspicaciter intuenti liquet, ut est ipsa summa libertas — *Ep*. vi. 159

perspicio. ut manifeste apparet eorum dicta *perspicientibus* — *V. E.* i. 12. 65

persuadentior. cum opera *persuadentiora* sint quam sermones — *M*. ii. 12. 38

persuadeo. non advertentes quod plus *persuaserunt* manus Iacob, quam verba, licet illae falsum, illa verum *persuaderent* — *M*. i. 13. 23, 25
Subadsumptam vero testimonia veterum *persuadent* — *M*. ii. 3. 28
cui non satis *persuasum* est .. patrem .. fuisse ..? — *M*. ii. 3. 119
Quid non audendum pro patria, nobis Mucius *persuasit* ..? — *M*. ii. 5. 122
Propterea satis *persuasum* est quod .. ordinatus fuit — *M*. ii. 7. 86
illud esse iustum opere *persuadet* — *M*. ii. 12. 37
magis *persuadet* quam si sermone approbaret — *M*. ii. 12. 40
Christus Augusti Romanorum auctoritate fungentis edictum fore iustum, opere *persuasit*. Et .. necesse est ut qui iustum edictum *persuasit*, iurisdictionem etiam *persuaserit* — *M*. ii. 12. 54, 56, 57
Reducitur enim sic: Omne iniustum *persuadetur* iniuste: Christus non *persuasit* iniuste: ergo non *persuasit* iniustum. A positione antecedentis sic: Omne iniustum *persuadetur* iniuste: Christus *persuasit* quoddam iniustum: ergo *persuasit* iniuste — *M*. ii. 12. 66, 67 (*bis*), 69, 70, 71
nec Christus hoc *persuasisset* — *M*. iii. 13. 55
fides huius, quamquam sit ab experientia *persuasum* — *Ep*. iv. 26
His habeo *persuasum* quod audeo — *Ep*. viii. 81

persuasio. Praesumpsit .. homo, sub *persuasione* gigantis — *V. E.* i. 7. 26

persuasor. ille antiquus hostis qui litigii fuerat *persuasor* — *M*. ii. 10. 78
fratrem L., civilitatis *persuasorem* et pacis — *Ep*. i. 48

persuasorie. quandoque *persuasorie*, quandoque dissuasorie .. canere — *V. E.* ii. 14. 14

pertinaciter. ut .. *pertinaciter* suam denegent caecitatem — *M*. iii. 3. 24
Et cum *pertinaciter* instant, quod dico sic ostendi potest — *M*. iii. 10. 29

pertinax. Quod si *pertinax* animus poscit ulterius — *Ep*. v. 154

pertingo. ad quam .. nec regnum particulare *pertingere* potest — *M*. i. 3. 36
per quod optime genus humanum *pertingit* ad opus proprium — *M*. i. 4. 34
aliter ad illam mutuam sufficientiam non solum non *pertingitur* — *M*. i. 5. 44
Sicut ad faciem causae non *pertingentes* .. admiramur — *M*. ii. 1. 7
media .. per quae ad formam *pertingeret* — *M*. ii. 7. 28
ad hunc finem natura *pertingere* non potest per unum hominem — *M*. ii. 7. 43
ad quae humana ratio propriis pedibus *pertingere* potest — *M*. ii. 8. 9
ad quae, etsi humana ratio ex propriis *pertingere* nequit — *M*. ii. 8. 24
ad quod humana ratio .. de gratia speciali .. *pertingit* — *M*. ii. 8. 49

pertracto. quae de verbis Philosophi eubuliam *pertractantis* elici solet — *M*. ii. 6. 45
de hac nobiliori nostra est intentio *pertractare* — *V. E.* i. 1. 41
quare necessarium sibi foret, breviter *pertractare* conemur — *V. E.* i. 2. 68
ubi de primordio mundi sacratissima Scriptura *pertractat* — *V. E.* i. 4. 10
ordine *pertractantes* illo quem in fine primi libri polluximus — *V. E.* ii. 1. 12
sicut per inferius *pertractata* perpendi poterit — *V. E.* ii. 1. 35
quae maxima sunt maxime *pertractanda* videntur — *V. E.* ii. 2. 60
apparent esse illa magnalia quae sint maxime *pertractanda* — *V. E.* ii. 2. 74
digna sunt, et per consequens in cantionibus *pertractanda* — *V. E.* ii. 3. 18
nunc, ut conveniens est, de stilo tragico *pertractemus* — *V. E.* ii. 4. 51
Nam etsi .. *pertractatur* ad modum speculativi negotii — *Ep*. x. 276

pertranseo. si tantum rationale esset, *pertransire* non posset	*V. E.* i. 3. 21
Perusium. De *Perusio* . . nihil tractare intendimus	*V. E.* i. 13. 30
pervenio. aliter ad felicitatem *pervenire* non potest	*M.* i. 5. 27
ad bravium *pervenire* non potuit	*M.* ii. 9. 60
cum ad hunc portum vel nulli, vel pauci . . *pervenire* possint	*M.* iii. 16. 84
ad habitum vero huius [*sc.* grammaticae] pauci *perveniunt*	*V. E.* i. 1. 32
perversio. ipsorum *perversione* simul et eversione discussa	*Ep.* vi. 138
perversus. '. . ut . . in transversum aut *perversum* ire cogatur'	*M.* iii. 4. 68
videretur Deus usus fuisse ordine *perverso*	*M.* iii. 4. 102
cum divinam curam *perversi* expectare noluerunt	*V. E.* i. 2. 27
perverto. quandoque ordinem iam dictam *perverti* contingit	*V. E.* ii. 13. 82
pervigilo. tum ut utiliter mundo *pervigilem*	*M.* i. 1. 33
pervius. ut nostrae venationi *pervium* callem habere possimus	*V. E.* i. 11. 4
pes. cantaro . . *In te, Domine* . . Ma oltre *pedes meos* non passaro	*Purg.* xxx. 84
ad quae humana ratio propriis *pedibus* pertingere potest	*M.* ii. 8. 9
Ioannes autem dicit de illo quod cum Christus vellet sibi lavare *pedes*, Petrus ait : 'Domine, tu mihi lavas *pedes*?' Et infra: 'Non lavabis mihi *pedes* in aeternum'	*M.* iii. 9. 104, 105, 106
Si ante diesim repetitio fiat, stantiam dicimus habere *pedes*	*V. E.* ii. 10. 35
frons cum versibus, *pedes* cum cauda vel syrmate necnon *pedes* cum versibus, in stantia se habere diversimode possunt	*V. E.* ii. 11. 8, 9
non etenim potuit in *pedes* dividi, cum aequalitas carminum et syllabarum requiratur in *pedibus* inter se	*V. E.* ii. 11. 25, 27
Quandoque vero *pedes* caudam superant carminibus et syllabis	*V. E.* ii. 11. 35
Quandoque *pedes* a syrmate superantur in toto	*V. E.* ii. 11. 39
Pedes quoque versus in numero superant, et superantur ab iis : possunt enim esse in stantia tres *pedes* et duos versus, et tres versus et duos *pedes* : nec hoc numero limitamur, quin liceat plures et *pedes* et versus similiter contexere	*V. E.* ii. 11. 45, 47, 48, 50
Et quemadmodum de victoria carminum et syllabarum diximus inter alia, nunc etiam inter *pedes* et versus dicimus	*V. E.* ii. 11. 53
Nec praetermittendum est quod nos e contrario regulatis poetis *pedes* accipimus, quia illi carmen ex *pedibus*, nos vero ex carminibus *pedem* constare dicimus	*V. E.* ii. 11. 56, 57, 58
pedes ab invicem . . aequalitatem et habitudinem accipere	*V. E.* ii. 11. 61
in *pedibus* . . attenditur aequalitas carminum et syllabarum	*V. E.* ii. 12. 27
in dictamine magno sufficit unicum pentasyllabum in tota stantia conseri, vel duo ad plus in *pedibus*; et dico *pedibus*, propter necessitatem qua *pedibus* versibusque cantatur	*V. E.* ii. 12. 54 (*bis*), 55
quod si eptasyllabum interseratur in primo *pede*	*V. E.* ii. 12. 75
si *pes* trimeter primum et ultimum carmen endecasyllabum habet . . et *pes* alter habeat secundum [*sc.* carmen] eptasillabum [1]	*V. E.* ii. 12. 77, 80
non aliter ingeminatio cantus fieri posset ad quam *pedes* fiunt . . et per consequens *pedes* esse non possent. Et quemadmodum de *pedibus*, dicimus et de versibus; in nullo enim *pedes* et versus differre videmus nisi in situ	*V. E.* ii. 12. 82, 83, 85, 86
quemadmodum de trimetro *pede*, et de omnibus aliis	*V. E.* ii. 12. 90
in *pedibus* vero cavendum est	*V. E.* ii. 13. 52
dicimus quod *pes* vel pari vel impari metro completur	*V. E.* ii. 13. 55
si in altero *pedum* exsortem rithimi desinentiam esse contingat	*V. E.* ii. 13. 63
si . . desinentia in altero *pede* rithimi consortium habeat	*V. E.* ii. 13. 66
si extremae desinentiae trimetri . . concrepabunt in primo *pede*	*V. E.* ii. 13. 73
et sic de aliis *pedibus* est servandum	*V. E.* ii. 13. 77

[1] et pes alter habeat secundum eptasillabum *add. R*

cum primum *pedes* iuxta Sarni fluenta . . defigerem	*Ep.* iii. 12
Quantum in noctis tenebris malesanae mentis *pedes* oberrent	*Ep.* vi. 143
Henrico . . Dantes . . ac . . omnes Tusci . . osculantur *pedes*	*Ep.* vii. *tit.* 6
cum *pedes* tuos manus meae tractarunt	*Ep.* vii. 42
pessime. ut . . quidam male, quidam peius, quidam *pessime* mereantur	*V. E.* ii. 2. 25
pestifer. hydram *pestiferam* per capitum amputationem reris extinguere?	*Ep.* vii. 114
pestilens. cui *pestilens* animal . . in damnum crescebat	*Ep.* vii. 118
petitio. in secunda suadet Apollini *petitionem* factam	*Ep.* x. 590
in secunda tangit necessitatem suae *petitionis*	*Ep.* x. 595
peto. '. . cum . . eam . . mortem ardentiore studio *peteret* quam Epicurus voluptatem *petendam* putavit . .'	*M.* ii. 5. 150, 151
Et si gentiles aliud *peterent*	*M.* ii. 10. 88
per quasdam differentias solum quod *petimus* distinguamus	*V. E.* ii. 8. 66
Quid aliud candida nostra signa *petebant*?	*Ep.* i. 26
nostrae intentionis cuspis . . quietem solam et libertatem populi Florentini *petebat*, *petit*, atque *petet* in posterum	*Ep.* i. 34 (*bis*), 35
'. . Par labor atque metus pretio maiore *petuntur*'	*Ep.* vii. 85
velut Austri regina Hierusalem *petiit*, velut Pallas *petiit* Heliconam, Veronam *petii* fidis oculis discursurus audita	*Ep.* x. 11 (*bis*), 12
cum aliquid . . a superioribus substantiis *petendum* sit	*Ep.* x. 311
in prima [*sc.* parte] invocando *petit*	*Ep.* x. 589
in prima *petit* divinum auxilium	*Ep.* x. 594
Gravissimum corpus . . potissime *petit* centrum	*A. T.* 16. 4
ergo aequaliter undique ac potissime *petit* centrum	*A. T.* 16. 6
terram aequaliter centrum *petentem*	*A. T.* 16. 38
in corpore potissime *petente* centrum, quod quidem est terra	*A. T.* 16. 52
ergo substabit omnibus corporibus, si potissime *petit* centrum	*A. T.* 16. 56
gravissimum corpus . . potissime *petit* centrum	*A. T.* 17. 6
licet terra . . aequaliter *petat* centrum	*A. T.* 19. 2
petra. Ipse est *petra*, super quam aedificata est Ecclesia	*M.* iii. 10. 53
'Super hanc *petram* aedificabo Ecclesiam meam'	*M.* iii. 14. 22
Petramala. *Petramala* civitas amplissima est	*V. E.* i. 6. 9
Petrus. *Scias quod ego fui successor Petri*	*Purg.* xix. 99
Cui Deus concedit, benedicat et *Petrus*	*M.* ii. 9. 9
ab aliquo Dei vicario . . quem *Petri* successorem intelligo	*M.* iii. 1. 42
Summus namque Pontifex . . *Petri* successor, qui non quidquid Christo sed quidquid *Petro* debemus	*M.* iii. 3. 37, 39
quae vicarius Dei, *Petri* successor, facere non posset	*M.* iii. 6. 42
Successor *Petri* non aequivalet divinae auctoritati	*M.* iii. 7. 28
adsumunt de litera eiusdem illud Christi ad *Petrum*	*M.* iii. 8. 2
successorem *Petri* omnia . . posse tam ligare quam solvere	*M.* iii. 8. 9
Syllogizant enim sic: *Petrus* potuit solvere omnia et ligare: successor *Petri* potest quidquid *Petrus* potuit; ergo successor *Petri* potest omnia solvere et ligare	*M.* iii. 8. 17, 18, 19, 20
Dicit enim Christus *Petro*: Tibi dabo claves regni coelorum	*M.* iii. 8. 56
etsi successor *Petri*, secundum exigentiam officii commissi *Petro*, possit solvere et ligare	*M.* iii. 8. 67, 69
Accipiunt etiam illud Lucae, quod *Petrus* dicit Christo	*M.* iii. 9. 2
quae quoniam *Petrus* dixit esse ibi, ubi erat . . arguunt illa duo regimina . . apud successorem *Petri* consistere	*M.* iii. 9. 5, 8
illos duos gladios quos adsignaverit *Petrus*	*M.* iii. 9. 13
quia *Petrus*, de more, subito respondebat ad rerum superficiem	*M.* iii. 9. 17
si responsio *Petri* . . fuisset sub intentione illa	*M.* iii. 9. 54
quod *Petrus* de more ad superficiem loqueretur, probat	*M.* iii. 9. 63

Petrum ante omnes respondisse : 'Tu es Christus . .' M. iii. 9. 72
Petrus adsumpsit eum et coepit increpare illum, dicens M. iii. 9. 76
Petrus dixit : 'Domine, si tu es, iube me ad te venire . .' M. iii. 9. 89
Petrus respondit : 'Etsi omnes scandalizati fuerint in te . .' M. iii. 9. 94
Lucas vero scribit *Petrum* etiam dixisse Christo M. iii. 9. 99
Petrus ait : 'Domine, tu mihi lavas pedes ?' M. iii 9. 104
cum *Petrus* audisset quia Dominus esset M. iii. 9. 116
Ultimo dicit quod cum *Petrus* vidisset Ioannem, dixit Iesu M. iii. 9. 120
Quod si verba illa Christi et *Petri* typice sunt accipienda M. iii. 9. 128
Talem gladium . . quem duplicem ibi esse *Petrus* . . respondebat M. iii. 9. 141
Et specialiter ad *Petrum*, postquam pastoris officium sibi commisit . . '*Petre*,' inquit, 'sequere me' M. iii. 15. 24, 26
Illa igitur reverentia Caesar utatur ad *Petrum* M. iii. 16. 135
ut puta *Petrus* de Alvernia, et alii antiquiores doctores V. E. i. 10. 24
ut : *Petrus amat multum dominam Bertam* V. E. ii. 6. 34
nunquam dicimus, 'haec est cantio *Petri*,' eo quod ipsam proferat V. E. ii. 8. 36
a quo velut a puncto bifurcatur *Petri* Caesarisque potestas Ep. v. 91
Hic est quem *Petrus*, Dei vicarius, honorificare nos monet ; quem Clemens, nunc *Petri* successor . . illuminat Ep. v. 165, 167
quod nauclerus et remiges in navicula *Petri* dormitant Ep. vi. 14
'*Petre*, pasce sacrosanctum ovile' Ep. viii. 21
quam etiam ille *Petrus* et Paulus . . consecrarunt Ep. viii. 25

petulcus. Tu tamen interdum capros meditere *petulcos* Ecl. i. 65

pexo. Nonne triumphales melius *pexare* capillos . . ? Ecl. i. 42

pexus. quaedam *pexa* et lubrica, quaedam irsuta et reburra sentimus : inter quae quidem *pexa* atque irsuta sunt . . grandiosa V. E. ii. 7. 12, 14
Sola etenim *pexa* irsutaque urbana tibi restare videbis V. E. ii. 7. 37
Et *pexa* vocamus illa, quae . . loquentem cum quadam suavitate relinquunt, ut *Amore, donna, disio* V. E. ii. 7. 40
quae mixta cum *pexis* pulcram faciunt armoniam compaginis V. E. ii. 7. 56
Quomodo autem *pexis* irsuta huiusmodi sint armonizanda V. E. ii. 7. 72

Phaeton. non aliter quam falsus auriga *Phaeton* exorbitastis Ep. viii. 46

Pharao. Magi *Pharaonis* naturalibus principiis artificiose utentes M. ii. 4. 12
per signum, sicut *Pharaoni* revelatum fuit per signa M. ii. 8. 57

Pharisaeus. Principum quondam *Pharisaeorum* cupiditas . . civitati David obsidionem peperit et ruinam Ep. viii. 3
veritatem . . quam *Pharisaei* non modo tacebant, sed et Ep. viii. 79

Pharsalia. Cuius miraculi Lucanus in nono *Pharsaliae* meminit M. ii. 4. 35
cuius Lucanus meminit in quarto *Pharsaliae* M. ii. 8. 81
cuius operis . . Lucanus in secundo *Pharsaliae* memor fuit M. ii. 9. 55

Philisteus. fugient *Philistei* et liberabitur Israel Ep. vii. 183

Philistinus. nox et umbra timoris castra *Philistinorum* operiet Ep. vii. 182

philosophia. Theologiae et *Philosophiae* cuiuslibet inscii et expertes M. iii. 3. 54
Sumunt etenim sibi principium de decimo primae *Philosophiae* M. iii. 12. 3
Absit a viro *philosophiae* domestico . . ! Ep. ix. 32
Sex . . inquirenda sunt, videlicet . . *genus philosophiae* Ep. x. 121
Genus vero *philosophiae* . . est morale negotium, sive *Ethica* Ep. x. 271
extra limitem *philosophiae* se esse cognoscat A. T. 21. 18
ut manifestissimum esse debet omnibus in *philosophia* nutritis A. T. 21. 24
Determinata est haec *philosophia* . . per me Dantem Alagherium A. T. 24. 1

philosophicus. perfectius veniunt ad habitum *philosophicae* veritatis M. i. 13. 42
ad primam [*sc.* beatitudinem] per *philosophica* documenta venimus M. iii. 16. 56
qui secundum *philosophica* documenta genus . . dirigeret M. iii. 16. 80

philosophor. ut *philosophando* evidentissime humana ratio deprehendit M. i. 9. 14
ut ex iis patet quae de coelo *philosophamur* M. ii. 2. 28

ut : *Aristoteles philosophatus*[1] *est tempore Alexandri* — *V. E.* ii. 6. 13
Dantes Alagherii . . inter vere *philosophantes* minimus — *A. T. init.* 3
apud recte *philosophantes* nihil sequitur impossibile — *A. T.* 19. 9
unde propter admirari coepere *philosophari* — *A. T.* 20. 29

philosophus. iuxta *Philosophum* ad Nicomachum — *M.* i. 3. 4
primum ab auctoritate *Philosophi* adsumatur de suis Politicis — *M.* i. 5. 14
iuxta dicentem *Philosophum* : 'Omnis domus regitur a senissimo' — *M.* i. 5. 33
et hanc rationem videbat *Philosophus*, cum dicebat — *M.* i. 10. 28
ut *Philosophus* inquit — *M.* i. 11. 33
unde sententia *Philosophi* est, ut — *M.* i. 11. 74
ut *Philosopho* placet in iis quae de simpliciter Ente — *M.* i. 12. 51
Unde *Philosophus* in suis Politicis ait — *M.* i. 12. 67
ut etiam *Philosopho* placet — *M.* i. 12. 81
Philosophus, in iis quae de simpliciter Ente . . inquit — *M.* i. 13. 15
Unde *Philosophus* ad Nicomachum . . inquit — *M.* i. 13. 25
ut patet per *Philosophum* in quinto ad Nicomachum — *M.* i. 14. 37
ut *Philosopho* placet in iis quae de simpliciter Ente — *M.* i. 15. 12
ut in ultimis ad Nicomachum docet *Philosophus* — *M.* i. 15. 73
ut *Philosophus* docet in primis ad Nicomachum — *M.* ii. 2. 63
iuxta *Philosophum* in Politicis — *M.* ii. 3. 16
ut refert *Philosophus* in iis quae de moribus fugiendis ad Nicomachum — *M.* ii. 3. 55
quae de verbis *Philosophi* eubuliam pertractantis elici solet — *M.* ii. 6. 44
Dicit enim *Philosophus* : 'Sed est et hoc falso syllogismo . .' — *M.* ii. 6. 46
bene *Philosophus* . . in secundo de Naturali auditu probat — *M.* ii. 7. 40
ut *Philosophus* adstruit in iis quae de Politicis — *M.* ii. 7. 55
ut per *Philosophum* patet in suis Politicis — *M.* ii. 8. 14
Unde *Philosophus* ad Nicomachum — *M.* ii. 8. 17
ut *Philosopho* placet in ultimis ad Nicomachum — *M.* ii. 12. 39
ac praeceptor morum *Philosophus* . . suadet — *M.* iii. 1. 17
sicut *Philosopho* placet in iis quae de sophisticis Elenchis — *M.* iii. 4. 24
Quae duo *Philosophus* obiciebat contra Parmenidem et Melissum — *M.* iii. 4. 30
ut placet *Philosopho* in quarto ad Nicomachum — *M.* iii. 10. 100
recte a *philosophis* adsimilatur [*sc.* homo] horizonti — *M.* iii. 16. 17
bene *Philosophus* inquit . . in secundo de Anima — *M.* iii. 16. 26
humana ratione, quae per *philosophos* tota nobis innotuit — *M.* iii. 16. 66
ab inclytissimo *philosophorum* Seneca — *Ep.* iv. 54
Habeo praeter hoc praeceptorem *Philosophum* — *Ep.* viii. 82
Sicut dixit *Philosophus* in secundo *Metaphysicorum* — *Ep.* x. 91
ut ait *Philosophus* in secundo *Metaphysicorum* — *Ep.* x. 279
quod *Philosophus* in tertio *Rhetoricorum* videtur innuere — *Ep.* x. 296
dicit *Philosophus* in primo *De Coelo*, quod — *Ep.* x. 511
Philosophus ponit . . in *Praedicamentis* — *A. T.* 2. 4
ut patet per *Philosophum* in *Meteoris* suis — *A. T.* 6. 12
sicut vult *Philosophus* in *Coelo et Mundo* — *A. T.* 12. 44
ut patet per *Philosophum* in *Antepraedicamentis* — *A. T.* 12. 56
ut patet per *Philosophum de Coelo et Mundo* — *A. T.* 13. 41
sicut dicit *Philosophus* in secundo *de Coelo* — *A. T.* 21. 55
ut per *Philosophum* patet in *Meteoris* suis — *A. T.* 23. 47
per me Dantem Alagherium, *philosophorum* minimum — *A. T.* 24. 5

Phoebe. Est enim [*sc.* iustitia] tunc *Phoebae* similis — *M.* i. 11. 35

Phoebus. '. . Quos videt condens radios sub undas *Phoebus* . .' — *M.* ii. 9. 95

phoenix. Sed, o Patres, ne me *phoenicem* aestimetis in orbe terrarum — *Ep.* viii. 122

Phrygia. Assaraco et aliis qui *Phrygiam* regnaverunt — *M.* ii. 3. 62

[1] phylosophatus *R*

Phryx. ex quo scilicet Argis hospitalitas a *Phrygibus* denegata — *Ep.* v. 129
phylosophor *v.* **philosophor**
physicus. quae . . speculari tantummodo possumus . . velut . . *physica* — *M.* i. 2. 30
sicut magister sapientum in principio *Physicorum* testatur — *V. E.* ii. 10. 9
ut habetur in quarto *Physicorum* — *Ep.* x. 461
ut patet ex primo *Physicorum* — *A. T.* 11. 11 *et* 20. 23
Credunt enim vulgares et *physicorum* documentorum ignari — *A. T.* 23. 42
pica. eo quod Ovidius dicit in quinto . . de *picis* loquentibus — *V. E.* i. 2. 54
Et si dicatur quod *picae* adhuc et aliae aves loquuntur — *V. E.* i. 2. 56
Unde si expresse dicenti *pica* resonaret etiam *pica* — *V. E.* i. 2. 63 (*bis*)
pie. etsi Latiale Caput *pie* cunctis est Italis diligendum — *Ep.* viii. 150
Pierius. *Pierio* demulsa sinu modulamina nobis — *Ecl.* i. 2
pietas. Nisi *pietatem* habuerit servo — *Canz.* xxi. 29
'. . Aeneas . . quo iustior alter Nec *pietate* fuit, nec . .' — *M.* ii. 3. 47
scriptum est : Romanum Imperium de fonte nascitur *pietatis* — *M.* ii. 5. 42
ut : *Piget me cunctis pietate maiore*[1] *quicumque . . revisunt* — *V. E.* ii. 6. 37
Praeceptis salutaribus moniti et Apostolica *pietate* rogati — *Ep.* i. 2
si qua coelo est *pietas* quae talia remuneranda prospiciat — *Ep.* i. 43
Idcirco *pietati* clementissimae vestrae . . supplicamus — *Ep.* i. 61
cum sit Caesar, et maiestas eius de fonte defluat *pietatis* — *Ep.* v. 39
Cupiditatem . . quae numquam *pietatis* . . est genitrix — *Ep.* viii. 105
pietoso. illa quam diximus : 'Donna *pietosa* e di novella etate' — *V. E.* ii. 11. 41
piget. Nos quoque pastores te cognovisse *pigebit* — *Ecl.* ii. 60
ut : *Piget me cunctis pietate maiore*[1] *quicumque . . revisunt* — *V. E.* ii. 6. 36
Templa quoque spoliata . . videre *pigebit* — *Ep.* vi. 114
Romam . . *piget* . . non minus quam plagam . . cernere haeresium — *Ep.* viii. 30
piissimus. Qui quidem invictissimus atque *piissimus* pater — *M.* ii. 3. 36
Ha, mater *piissima*, sponsa Christi ! — *Ep.* viii. 107
Pilatus. Tiberius Caesar, cuius vicarius erat *Pilatus* — *M.* ii. 13. 47
Hinc est quod Herodes . . Christum *Pilato* remisit ad iudicandum — *M.* ii. 13. 52
Sed Christus huiusmodi regimen coram *Pilato* abnegavit — *M.* iii. 15. 28
cui cum potestatem suam *Pilatus* obiceret — *Ep.* v. 157
pilus. Vos equidem, Ecclesiae militantis veluti primi praepositi *pili* — *Ep.* viii. 43
pinna. quid propugnaculis et *pinnis* vos armasse iuvabit . . ? — *Ep.* vi. 80
Pirene. aquila . . quae nunc *Pirenen*, nunc Caucason . . supervolans — *Ep.* vi. 82
pirus. Nodosoque *piri* vulso de stirpe bacillo Stabat subnixus — *Ecl.* ii. 14
Pisa. Pisani : 'Bene andonno li fanti de Fiorensa per *Pisa*' — *V. E.* i. 13. 22
Pisanus. nam aliter Paduani, et aliter *Pisani* loquuntur — *V. E.* i. 9. 36
Gallum *Pisanum* . . [*sc.* cuius] dicta . . non curialia — *V. E.* i. 13. 9
Pisani : 'Bene andonno li fanti de Fiorensa per Pisa' — *V. E.* i. 13. 21
piscis. Quod *pisces* coëant pelagi, pelagusque relinquant — *Ecl.* ii. 20
Nos autem cui mundus est patria, velut *piscibus* aequor — *V. E.* i. 6. 18
Pistoriensis. puta Cinus *Pistoriensis*, et amicus eius — *V. E.* i. 10. 30
Cinum *Pistoriensem*, quem nunc indigne postponimus — *V. E.* i. 13. 38
ut Cinus *Pistoriensis* et amicus eius ostendunt in cantionibus — *V. E.* i. 17. 25
Cinum *Pistoriensem*, amorem [*sc.* poetasse invenimus] — *V. E.* ii. 2. 82
Cinus *Pistoriensis* : 'Non spero che giammai per mia salute' — *V. E.* ii. 5. 47
Exulanti *Pistoriensi* Florentinus exul immeritus — *Ep.* iv. *tit.* 1
Pistorium. Cinus de *Pistorio* : 'Avvenga ch' io aggia più per tempo' — *V. E.* ii. 6. 70
più. Honestus : '*Più* non attendo il tuo soccorso, Amore' — *V. E.* i. 15. 52
Cinus de Pistorio : 'Avvenga ch' io aggia *più* per tempo' — *V. E.* ii. 6. 71
pius. populus ille sanctus, *pius* et gloriosus — *M.* ii. 5. 37

[1] maiorem *R*

sub *pio* silentio Salvatoris nostri expectare succursum — *M.* ii. 12. 22
si .. numquam sua *pia* intentio ipsum fefellisset — *M.* ii. 13. 69
illa reverentia fretus, quam *pius* filius debet patri, quam *pius* filius matri, *pius* in Christum, *pius* in Ecclesiam, *pius* in Pastorem, *pius* in omnes Christianam religionem profitentes, pro salute veritatis in hoc libro certamen incipio — *M.* iii. 3. 129, 130 (*ter*), 131 (*bis*)
rebellantem filium *pia* correctione .. castigavit — *V. E.* i. 7. 37
literas igitur *piae* Paternitatis vestrae aspeximus — *Ep.* i. 16
nisi ut .. iugo *piae* legis colla submitterent — *Ep.* i. 29
nos et qui nostri sunt iuris, ut *pius* pater, commendatos habere — *Ep.* i. 66
Aeterni *pia* providentia Regis .. disposuit — *Ep.* vi. 1
Quid .. *pium* deserentes imperium nova regna tentatis .. ? — *Ep.* vi. 50
cum .. una sola vox, sola *pia*, et haec privata .. audiatur — *Ep.* viii. 101

Placentinus. ut puta .. in Lombardia Ferrarienses et *Placentini* — *V. E.* i. 10. 77

placeo. nam cuique *placent* conformia vitae — *Ecl.* ii. 24
Mopso .. Arida Cyclopum *placeant* quod saxa sub Aetna — *Ecl.* ii. 27
ut Philosopho *placet* in iis quae de simpliciter Ente — *M.* i. 12. 51
ut etiam Philosopho *placet* — *M.* i. 12. 81
ut Philosopho *placet* in iis quae de simpliciter Ente — *M.* i. 15. 12
'Impossibile est sine fide *placere* Deo' — *M.* ii. 8. 37
ut Philosopho *placet* in ultimis ad Nicomachum — *M.* ii. 12. 39
sicut Philosopho *placet* in iis quae de sophisticis Elenchis — *M.* iii. 4. 24
ut *placet* Philosopho in quarto ad Nicomachum — *M.* iii. 10. 100
in quantum aliquid significare videtur ad *placitum* — *V. E.* i. 3. 29
praesentis oratiunculae seriem *placuit* destinare — *Ep.* iii. 8
in ore lactentium et infantium sonuit iam Deo *placita* veritas — *Ep.* viii. 78
sed *placuit* de ipsa verum ostendere — *A. T.* 1. 9
placuit insuper .. quod determinatum fuit a me relinquere — *A. T.* 1. 15

placevole. nec muliebria propter sui mollitiem, ut *dolciada* et *placevole* — *V. E.* ii. 7. 33

placo. *Placati*que ruant campis de monte leones — *Ecl.* i. 22

plaga (1). *plagam* lamentabilem cernere haeresium — *Ep.* viii. 31

plaga (2). per universa mundi climata climatumque *plagas* incolendas — *V. E.* i. 8. 4
cosmographos regiones terrae per omnes *plagas* ponentes — *A. T.* 19. 38

plage. 'Per le *plage* de Dio tu non veras' — *V. E.* i. 14. 40

planeta. Haec eadem ratio removet .. omnes orbes *planetarum* — *A. T.* 21. 2

planta. nec esse animatum, quia sic etiam in *plantis* — *M.* i. 3. 51
in animali [*sc.* Deus magis redolet], quam in *planta* — *V. E.* i. 16. 50
nonne quotidie vel *plantas* inserit, vel plantaria plantat? — *V. E.* i. 18. 13
utile quaerit [*sc.* vegetabile], in quo cum *plantis* communicat — *V. E.* ii. 2. 51

plantarium. nonne quotidie vel plantas inserit, vel *plantaria* plantat? — *V. E.* i. 18. 14

planto. cum radix .. propaginis .. in oris orientalibus sit *plantata* — *V. E.* i. 8. 7
nonne quotidie vel plantas inserit, vel plantaria *plantat*? — *V. E.* i. 18. 14

planus. *planum* est quod nihil poterat de Imperio conferre — *M.* iii. 10. 86
a superficie *plana* sive sphaerica — *A. T.* 19. 30

plasmo. Adae .. datum fuisse loqui ab Eo qui statim ipsum[1] *plasmaverat* — *V. E.* i. 4. 26

platanus. Fraxineam silvam, tiliis *platanis*que frequentem — *Ecl.* ii. 9

platea. illorum qui tanquam caeci ambulant per *plateas* — *V. E.* i. 1. 9

Plato. quod satis *Plato* insinuat in suis libris — *Ep.* x. 577

plausor. indigent enim [*sc.* ballatae] *plausoribus* ad quos editae sunt — *V. E.* ii. 3. 30

plebesco. nunquam in vocabulis atque constructione *plebescere* desuetos — *V. E.* ii. 6. 89

plebeus. qui non heroico more sed *plebeo* sequuntur superbiam — *V. E.* i. 12. 19
et in hoc non solum *plebea* dementat intentio — *V. E.* i. 13. 4

plebs. gloria *plebis* tuae, clementissimus Henricus — *Ep.* v. 26

[1] ipsum *om.* *R*

Videbitis *plebem* circumquaque furentem — *Ep.* vi. 106

plecto. citra medium *plectens*, ultra medium praemiando se figit — *Ep.* v. 41

plectrum. tensis fidibus adsumptum secure *plectrum* tum movere incipiat — *V. E.* ii. 4. 68

plenissimus. urbanitate *plenissimam* [*sc.* constructionem] — *V. E.* ii. 6. 31

plenitudo. '*plenitudinem* temporis' statum illum felicissimum appellavit — *M.* i. 16. 18

plenius. ut *plenius* dicam — *Ep.* viii. 180

plenus. *Manibus o date lilia plenis* — *Purg.* xxx. 21

Cantando, *Ave Maria, gratia plena* — *Par.* xxxii. 95

Quomodo sedet sola civitas plena populo! — *V. N.* 29. 2

lacte canoro Viscera *plena* ferens, et *plenus* adusque palatum — *Ecl.* i. 32 (*bis*)

Vere tempus et temporalia quaeque *plena* fuerunt — *M.* i. 16. 20

'Quomodo sola sedet civitas, *plena* populo..!' — *Ep.* viii. 1

'omnis intelligentia est *plena* formis' — *Ep.* x. 408

'Gloria Domini *plenum* est opus eius' — *Ep.* x. 423

'Tu.. sapientia *plenus* et perfectus decore..' — *Ep.* x. 522

plerique. ut *plerique*.. per aliena castra discurrant — *M.* iii. 3. 27

plerasque nationes.. utiliori sermone uti quam Latinos — *V. E.* i. 6. 36

cum *plerique* sine scientia et ingenio versificentur — *V. E.* ii. 1. 73

quam *plerique* rithimantur ei quae est priorum posterioris — *V. E.* ii. 13. 44

Tunc *plerique*.. cum Marone cantabant — *Ep.* vii. 21

plerumque[1]. *plerumque* anteriora posteriora putantes — *V. E.* i. 1. 10

nos eos qui vulgariter versificantur *plerumque* vocasse poetas — *V. E.* ii. 4. 15

culpa vetus.. quae *plerumque* serpentis modo torquetur — *Ep.* v. 95

vos.. arbitror.. in somniis expergisci *plerumque* — *Ep.* vi. 174

principum *plerumque* viros fortuna obscuros.. amicos fuisse — *Ep.* x. 31

'.. Et tragicus *plerumque* dolet sermone pedestri' — *Ep.* x. 217

Plinius. alios qui usi sunt altissimas prosas, ut.. Livium, *Plinium* — *V. E.* ii. 6. 83

pluma. qui, corvorum *plumis* operti, oves albas.. se iactant — *M.* iii. 3. 117

pluo. 'Qui.. *pluit* super iustos et iniustos' — *Ep.* x. 564

plura *v.* **plures**

pluralitas. malum autem *pluralitas* principatuum, unus ergo Princeps — *M.* i. 10. 30

plures. nulla vis, a *pluribus* specie diversis participata, ultimum est — *M.* i. 3. 39

quod una essentia *pluribus* speciebus esset specificata — *M.* i. 3. 44

quando aliqua *plura* ordinantur ad unum, oportet — *M.* i. 5. 17

pluribus praeeminere volentibus vicinia tota destruitur — *M.* i. 5. 45

melius est per unum fieri quam per *plura* — *M.* i. 14. 3

sint *plura*, per quae similiter illud fieri potest, A et B — *M.* i. 14. 4

non solum melius esse fieri per unum.. quam fieri per *plura* — *M.* i. 14. 17

fieri per unum est bonum, per *plura* simpliciter malum — *M.* i. 14. 18

Sit finis C, fieri per unum A, per *plura* A et B — *M.* i. 14. 24

Ergo melius est humanum genus per unum regi, quam per *plura* — *M.* i. 14. 75

Deo esse acceptabilius hoc, inter hoc *unum* et haec *plura* — *M.* i. 14. 82

ex parte boni ponebat unum, ex parte vero mali *plura* — *M.* i. 15. 18

Est enim concordia uniformis motus *plurium* voluntatum — *M.* i. 15. 33

sicut *plures* glebas diceremus concordes, propter condescendere.. et *plures* flammas propter coascendere.. ita homines *plures* concordes dicimus, propter simul moveri secundum — *M.* i. 15. 38, 40, 43

quod fit *pluribus* modis — *M.* ii. 8. 49

ex contentione *plurium* ad aliquod signum praevalere conantium — *M.* ii. 8. 75

quamvis.. per nonaginta et *plures* annos.. tentaverit — *M.* ii. 9. 25

pluribus adversis argumentis moventur — *M.* iii. 4. 5

plura.. dicuntur secundum quod distant ab uno — *V. E.* i. 16. 13

[1] plerunque *R*

pluribus potest rationibus indagari — *V. E.* ii. 3. 20
Posset adhuc inveniri *plurium* syllabarum vocabulum sive verbum — *V. E.* ii. 7. 65
Et quoniam quod diffinitum est, *pluribus* generale videtur — *V. E.* ii. 8. 63
quin liceat *plures* et pedes et versus similiter contexere — *V. E.* ii. 11. 49
Et sicut de uno eptasyllabo, sic de *pluribus* — *V. E.* ii. 12. 92
licet etiam de duobus [*sc.* carminibus] et forte de *pluribus* — *V. E.* ii. 13. 32
rithimi concrepantiam . . vel unius vel *plurium* — *V. E.* ii. 13. 36
dici potest *polysemum,* hoc est *plurium* sensuum — *Ep.* x. 136
aliter essent *plura,* quae essent per se necesse — *Ep.* x. 386
melius est quod fiat per unum quam per *plura* — *A. T.* 13. 36
Sed cum sint *plures* coeli, adhuc restat inquirere — *A. T.* 20. 56
Cum igitur non sint *plura* corpora mobilia, praeter — *A. T.* 21. 8
v. **quamplures**

plurimum. quae *plurimum* rationalibus principiis innituntur — *M.* ii. 11. 82

plurimus. *plurima* vestri parte seu nece seu captivitate deperdita — *Ep.* vi. 119

plus. Neque *plus* vitam sperando conservo — *Canz.* xxi. 32
O *plus*quam[1] media merito pars pectoris huius — *Ecl.* ii. 63
quo viso, *plus* quam dimidium laboris erit transactum — *M.* i. 3. 3
plus persuaserunt manus Iacob, quam verba — *M.* i. 13. 23
sufficit unicum pentasyllabum . . conseri, vel duo ad *plus* — *V. E.* ii. 12. 54
*plus*quam semel sub paterna monitione pollicetur — *Ep.* i. 23
plus domino quam dono honoris et famae conferri videri potest — *Ep.* x. 79
'omnis causa primaria *plus* influit . . quam . . secunda' — *Ep.* x. 381
Quod autem de divina luce *plus* recipiat, potest probari per duo — *Ep.* x. 453
cum dicit *in illo coelo quod plus de luce Dei recipit* — *Ep.* x. 507
plus et minus, ut vult, gloriam suam manifestat — *Ep.* x. 567
v. **plures**

plusquam *v.* **plus** *vel* **quam**

poco. cum diximus : 'Al *poco* giorno, ed al gran cerchio d' ombra' — *V. E.* ii. 10. 28
Et nos dicimus : 'Al *poco* giorno' — *V. E.* ii. 13. 14

poculum. aquam nostri ingenii ad tantum *poculum* haurientes — *V. E.* i. 1. 14
Anne . . initiis praesumptionum *pocula* propinabit? — *Ep.* v. 44

poder. Bertramus etenim ait : 'Non *posc* mudar c'un cantar non exparja' — *V. E.* ii. 2. 85
Namericus de Belnui : 'Nuls hom non *pot* complir adrechamen' — *V. E.* ii. 6. 63 *et* 12. 23

podio. rationi magis quam sensui spatulas nostri iudicii *podiamus* — *V. E.* i. 6. 23

podium. hoc etsi solius *podio* rationis innixa contestatur antiquitas — *Ep.* vi. 9

poema. vulgariter poetantes sua *poemata* multimode protulerunt — *V. E.* ii. 3. 7
dicimus vulgarium *poematum* unum esse supremum — *V. E.* ii. 8. 58
cum de mediocri *poemate* intendemus — *V. E.* ii. 13. 5

poena. '. . Ad *poenam* pulchra pro libertate vocabit' — *M.* ii. 5. 120
punitio non est simpliciter *poena* iniuriam inferentis, sed *poena* inflicta iniuriam inferenti ab habente iurisdictionem puniendi. Unde, nisi ab ordinario iudice *poena* inflicta sit — *M.* ii. 13. 30, 31, 34
illa *poena* punitio non fuisset — *M.* ii. 13. 39
initium eius [*sc.* sapientiae] ad *poenam* culpae vobis ablatum est — *Ep.* vi. 59
Henricus . . sua sponte *poenas* nostras participans — *Ep.* vi. 184

poenitentia. '. . et psalterio *poenitentiae* iubiletis' — *Ep.* v. 63
ut in amaritudinem *poenitentiae* metus . . rivuli confluant — *Ep.* vi. 178
sera *poenitentia* hoc a modo veniae genitiva non erit — *Ep.* vi. 192
Illius, qui ad *poenitentiam* vos expectat — *Ep.* viii. 62
ac pariat pudor in nobis *poenitentiam,* primogenitam suam — *Ep.* viii. 138

poeniteo. fere Fortunam (ut dicam) incoepti *poenituit* — *M.* ii. 11. 45

[1] plusquam *M* plus quam *A*

Posset etiam solvere me non *poenitentem* — *M.* iii. 8. 48
si merito trepidantes insanisse *poenitet* non dolentes — *Ep.* vi. 177
tempus amarissime *poenitendi* vos temere praesumptorum — *Ep.* vi. 190

Poenus. ad . . deletionem non restaret nisi *Poenorum* insultus ad urbem — *M.* ii. 4. 61
cum Graecis, cumque *Poenis* nondum . . certatum esset — *M.* ii. 11. 53

poesis. si *poesim* recte consideremus: quae nihil aliud est quam — *V. E.* ii. 4. 18

poeta. hoc *poetae* illustres [*sc.* testari dignati sunt] — *M.* i. 16. 15
nam divinus *poeta* noster Virgilius . . testatur — *M.* ii. 3. 29
audiendus est *Poeta* noster, introducens in sexto Ilioneum — *M.* ii. 3. 44
unde *poeta* noster in tertio — *M.* ii. 3. 63
ut de ambobus testimonium reddit *Poeta* noster in octavo — *M.* ii. 3. 71
Et quod fuerit coniux, testimonium perhibet noster *Poeta* — *M.* ii. 3. 97
et quod fuerit coniux, idem noster *Poeta* vaticinatur — *M.* ii. 3. 104
si verum est testimonium nostri *Poetae* in ultimo — *M.* ii. 3. 111
Cuius rei memor fuit *Poeta* noster, cum — *M.* ii. 4. 50
Huius etiam memoriam confirmavit *Poeta* noster in sexto — *M.* ii. 5. 97
Et hunc magnanimum *Poeta* commendat in sexto — *M.* ii. 5. 109
Cuius gloria renovatur in sexto *Poetae* nostri — *M.* ii. 5. 117
Quod etiam *Poeta* noster valde subtiliter in sexto tetigit — *M.* ii. 7. 67
quamvis *Poeta* noster aliter sensisse videatur in quinto — *M.* ii. 8. 92
ait enim *Poeta* noster in primo — *M.* ii. 9. 83
ut ultima carmina nostri *Poetae* testantur — *M.* ii. 11. 20
revolentes et *poetarum* et aliorum scriptorum volumina — *V. E.* i. 6. 26
nos eos qui vulgariter versificantur plerumque vocasse *poetas* — *V. E.* ii. 4. 16
quia prorsus *poetae* sunt, si poesim recte consideremus — *V. E.* ii. 4. 18
Differunt tamen a magnis *poetis*, hoc est regularibus — *V. E.* ii. 4. 21
quos *poeta Aeneidorum* sexto dilectos Dei . . vocat — *V. E.* ii. 4. 73
regulatos vidisse *poetas*, Virgilium videlicet, Ovidium . . Lucanum — *V. E.* ii. 6. 79
vulgare illustre . . quo tragice debent uti *poetae* vulgares — *V. E.* ii. 7. 27
quod nos e contrario regulatis *poetis* pedes accipimus — *V. E.* ii. 11. 56
praenunciatio ista . . aliter fit a *poetis*, aliter a rhetoribus — *Ep.* x. 303
Sed *poetae* non solum hoc faciunt — *Ep.* x. 306

poetica. sicut vult Horatius in sua *Poetica* — *Ep.* x. 213
ut etiam per Horatium patere potest in sua *Poetica* — *Ep.* x. 229

poetice. Quod . . comprehendatur in cantionibus ars cantandi *poetice* — *V. E.* ii. 3. 55

poeticus. quamquam transumptive more *poetico* signetur — *Ep.* iv. 20
Forma sive modus tractandi est *poeticus, fictivus* — *Ep.* x. 184
Et est comoedia genus quoddam *poeticae* narrationis — *Ep.* x. 194
Sunt et alia genera narrationum *poeticarum* — *Ep.* x. 226
'. . sicut prologus in *poetica* [*sc.* oratione] . .' — *Ep.* x. 299

poeto(r). quod vulgares eloquentes in ea primitus *poetati* sunt — *V. E.* i. 10. 22
qui dulcius subtiliusque *poetati* vulgariter sunt — *V. E.* i. 10. 28
eo quod quicquid *poetantur* Itali Sicilianum vocatur — *V. E.* i. 12. 8
Horum aliquos a proprio *poetando* divertisse audivimus — *V. E.* i. 14. 18
non solum in *poetando* . . patrium vulgare deseruit — *V. E.* i. 15. 12
causa quare . . Regianorum nullum invenimus *poetasse* — *V. E.* i. 15. 22
maximus Guido Guinizelli . . et alii *poetantes* Bononiae — *V. E.* i. 15. 43
doctores illustres qui lingua vulgari *poetati* sunt in Italia — *V. E.* i. 19. 17
nec semper excellentissime *poetantes* debent illud induere — *V. E.* ii. 1. 34
Circa quae . . illustres viros invenimus vulgariter *poetasse* — *V. E.* ii. 2. 79
Arma vero nullum Latinum adhuc invenio *poetasse* — *V. E.* ii. 2. 96
vulgariter *poetantes* sua poemata multimode protulerunt — *V. E.* ii. 3. 7
quicquid de cacuminibus illustrium capitum *poetantium* profluxit — *V. E.* ii. 3. 60
quia magis[1] sermone et arte regulari *poetati* sunt — *V. E.* ii. 4. 23

[1] magni *R*

ut quantum illos proximius imitemur, tantum rectius *poetemur* — *V. E.* ii. 4. 26
quanta licentia data sit cantiones *poetantibus* — *V. E.* ii. 10. 42
cum tragice *poetari* conamur, endecasyllabum — *V. E.* ii. 12. 11
et dico Hispanos qui *poetati* sunt in vulgari *oc* — *V. E.* ii. 12. 21
quae . . potiri dedecet aulice *poetantem* — *V. E.* ii. 13. 89

poetria. cum in principio *Poetriae* 'Sumite materiam' dicit — *V. E.* ii. 4. 35

poetrius. Unde nos . . doctrinas eorum *poetrias* aemulari oportet — *V. E.* ii. 4. 28

poi. '*Poi* che di doglia cuor convien ch' io porti' — *V. E.* ii. 6. 69

poio. Ille quidem nobis, et nos tibi, Mopse, *poimus* — *Ecl.* ii. 97

policeor *v.* **polliceor**

polisillabus *v.* **polysyllabus**

polite. praefulgentes eorum quidam *polite* loquuti sunt — *V. E.* i. 12. 63

politia. imo fons atque principium rectarum *politiarum* — *M.* i. 2. 38
et hoc non solum in recta *politia*, sed etiam in obliqua — *M.* i. 5. 50
tunc enim solum *politiae* diriguntur obliquae — *M.* i. 12. 57
Quod in *politia* obliqua bonus homo est malus civis — *M.* i. 12. 69
Et huiusmodi *politiae* rectae libertatem intendunt — *M.* i. 12. 71
non *politia* ad leges, quinimo leges ad *politiam* ponuntur — *M.* i. 12. 77, 78

politica. Ex quo iam innotescit illud *Politicae* — *M.* i. 3. 91

politicus. Cum ergo materia praesens *politica* sit . . et omne *politicum* nostrae potestati subiaceat — *M.* i. 2. 37, 39
Quod dico propter agibilia, quae *politica* prudentia regulantur — *M.* i. 3. 86
primum ab auctoritate Philosophi adsumatur de suis *Politicis* — *M.* i. 5. 15
Unde philosophus in suis *Politicis* ait — *M.* i. 12. 68
iuxta Philosophum in *Politicis* — *M.* ii. 3. 17
ut Philosophus adstruit in iis quae de *Politicis* — *M.* ii. 7. 56
ut per Philosophum patet in suis *Politicis* — *M.* ii. 8. 14

politizo. et *politizant* reges, aristocratici . . et populi — *M.* i. 12. 61
quod esse non potest apud oblique *politizantes* — *M.* i. 12. 67

pollex. quemadmodum est finis aliquis ad quem natura producit *pollicem* — *M.* i. 3. 8

polliceor. ut *polliciti*[1] sumus in principio huius operis — *V. E.* i. 19. 20
patriae sanitatem, vestrarum literarum series . . *pollicetur* — *Ep.* i. 24

polluceo. ordine pertractantes illo quem in fine primi libri *polluximus* — *V. E.* ii. 1. 13

polus. et eorum [*sc.* mundi locorum] habitudinem ad utrumque *polum* — *V. E.* i. 6. 31
circulus descriptus a *polo* zodiaci circa *polum* mundi, qui quidem distat a *polo* mundi circiter XXIII gradus — *A. T.* 19. 57 (*bis*), 58
tantum . . versus *polum* antarcticum, quantum versus arcticum — *A. T.* 20. 62
lineam quam describit *polus* zodiaci circa *polum* mundi — *A. T.* 21. 38, 39
Deus . . qui dispensavit de situ *polorum* — *A. T.* 21. 64

Polyphemos. Mopsum visurus adirem . . ni te, *Polypheme*, timerem — *Ecl.* ii. 75
Quis *Polyphemon*, ait, non horreat, Alphesiboeus . . ? — *Ecl.* ii. 76

polysemus. dici potest *polysemum*, hoc est plurium sensuum — *Ep.* x. 135

polysyllabus. Ornativa vero dicimus omnia *polysyllaba*[2], quae — *V. E.* ii. 7. 55

pompa. post tot triumphorum *pompas* — *Ep.* viii. 23

Pompilius. sub Numa *Pompilio*, secundo Romanorum rege — *M.* ii. 4. 30
quia excellenter magistrent, ut Seneca et Numa *Pompilius* — *V. E.* i. 17. 15

pondero. unum . . quo generis illius omnia comparentur et *ponderentur* — *V. E.* i. 16. 11
signa . . quibus Latinae actiones *ponderantur* et mensurantur — *V. E.* i. 16. 38
quo municipia vulgaria omnia latinorum . . *ponderantur* — *V. E.* i. 16. 62

ponderosus. nam ubicumque *ponderosa* multiplicantur, et[3] pondus — *V. E.* ii. 5. 22

pondus. cum pauper existens . . auri grande *pondus* oblatum derisit — *M.* ii. 5. 93
unumquemque debere materiae *pondus* propriis humeris coaequare — *V. E.* ii. 4. 30
nam ubicumque ponderosa multiplicantur, et[3] *pondus* — *V. E.* ii. 5. 23

[1] policiti *R* [2] polisillaba *R* [3] et *M* multiplicatur et *R*

Cum ergo maioris quantitatis terrae sit maior virtus *ponderis* — *A. T.* 16. 28
hemisphaerium maius per virtutem sui *ponderis* praevalentem — *A. T.* 16. 29
per cuius adaequationem adaequetur *pondus* — *A. T.* 16. 33
in appensione ac adaequatione *ponderum* in bilancibus — *A. T.* 16. 36
cum adaequatio corporis gravis non fiat per quantitatem .. sed per *pondus*; poterit ibi esse adaequatio *ponderis*, quando — *A. T.* 17. 15, 16

pono. Victus amore sui, *posito* vix denique risu — *Ecl.* i. 8
non politia ad leges, quinimo leges ad politiam *ponuntur* — *M.* i. 12. 78
Monarcha necessitatur a fine sibi praefixo in legibus *ponendis* — *M.* i. 12. 91
Quare Pythagoras .. ex parte boni *ponebat* unum — *M.* i. 15. 17
Rationibus omnibus supra *positis*, experientia .. attestatur — *M.* i. 16. 2
Deciorum, qui pro salute publica devotas animas *posuerunt* — *M.* ii. 5. 130
Cum ergo iuris finis quidam sit, ut iam declaratum est; necesse est, fine illo *posito*, ius *poni* — *M.* ii. 6. 31 (*bis*)
qui respectus est fundamentum iuris in rebus a natura *positum* — *M.* ii. 7. 17
Nam in extremitate maioris, *ponunt* lucem — *M.* iii. 4. 160
Positis et solutis igitur argumentis quae .. videbantur, restant nunc illa *ponenda* et solvenda quae .. radicantur — *M.* iii. 10. 12, 14
'Fundamentum aliud nemo potest *ponere* praeter id quod *positum* est, quod est Christus Iesus' — *M.* iii. 10. 51, 52
Positis et exclusis erroribus quibus potissime innituntur — *M.* iii. 13. 1
ut superius in capitulo immediato *posuimus* — *V. E.* i. 10. 79
Pone, sanguis Longobardorum, coadductam barbariem — *Ep.* v. 50
veneranda insignia, quae .. immerita coacti *posuerant* — *Ep.* viii. 163
quam Philosophus *ponit* in quarta specie qualitatis — *A. T.* 2. 4
Ponamus per contrarium .. consequentis illius, quod — *A. T.* 16. 17
ponamus quod ex una parte superficies terrae distet — *A. T.* 16. 20
positae sunt [*sc.* figurae falsae] .. ut sentiat discens — *A. T.* 19. 18
cosmographos regiones terrae per omnes plagas *ponentes* — *A. T.* 19. 38
Gadibus, quae supra terminos occidentales ab Hercule *ponitur* — *A. T.* 19. 42

pons. ut transitum maris .. *ponte* superaverit — *M.* ii. 9. 54

pontifex. Quaestio .. inter duo luminaria magna versatur: Romanum scilicet *Pontificem* et Romanum Principem — *M.* iii. 1. 36
Summus namque *Pontifex*, Domini nostri Iesu Christi Vicarius — *M.* iii. 3. 36
de quibusdam gestis tam summi *Pontificis*, quam .. Imperatoris — *M.* iii. 4. 7
lucem gratiae, quam .. benedictio summi *Pontificis* infundit — *M.* iii. 4. 152
summus *Pontifex* est vicarius Dei — *M.* iii. 7. 14
intercessione Sylvestri, tunc summi *Pontificis* — *M.* iii. 10. 3
Principatus auctoritatem dependere dicunt a Romano *Pontifice* — *M.* iii. 13. 4
auctoritatem Imperii ab auctoritate summi *Pontificis* non causari — *M.* iii. 16. 4
duplici directivo .. scilicet summo *Pontifice* .. et Imperatore — *M.* iii. 16. 77
non sic stricte recipienda est, ut Romanus Princeps in aliquo Romano *Pontifici* non subiaceat — *M.* iii. 16. 132
dum .. conatur summi *pontificis* .. violare assensum — *Ep.* vii. 164
praeter Lunensem *pontificem*, omnes alii contestantur — *Ep.* viii. 113

populus. *Quomodo sedet sola civitas plena populo!* — *V. N.* 29. 2
an Romanus *populus* de iure Monarchiae officium sibi adsciverit — *M.* i. 2. 11
politizant reges .. et *populi* libertatis zelatores — *M.* i. 12. 63
'Quare fremuerunt gentes, et *populi* meditati sunt inania? ..' — *M.* ii. 1. 1 *et* 32
Romanum *populum* .. sine ulla resistentia fuisse praefectum — *M.* ii. 1. 12
cum gentes noverim contra Romani *populi* praeeminentiam fremuisse, cum videam *populos* vana meditantes — *M.* ii. 1. 22, 24
clamare possum pro *populo* glorioso et pro Caesare — *M.* ii. 1. 30
hoc ipsum de Romano *populo* mendaciter existimantes — *M.* ii. 1. 56
utrum Romanus *populus* de iure sibi adsciverit Imperii dignitatem — *M.* ii. 2. 5

si .. ius illius *populi* gloriosi quaeratur — *M.* ii. 2. 70
Romanus *populus* de iure .. officium .. sibi .. adscivit — *M.* ii. 3. 2
Nobilissimo *populo* convenit omnibus aliis praeferri: Romanus *populus* fuit nobilissimus — *M.* ii. 3. 6, 7
gloriosum regem Aeneam, patrem Romani *populi* fuisse testatur — *M.* ii. 3. 31
cui non satis persuasum est, Romani *populi* patrem, et per consequens ipsum *populum*, nobilissimum fuisse sub coelo? — *M.* ii. 3. 120, 121
'.. *populos* ancilia nostra ferentes' — *M.* ii. 4. 41
Quod autem Romanus *populus* bonum praefatum intenderit — *M.* ii. 5. 31
populus ille sanctus .. propria commoda neglexisse videtur — *M.* ii. 5. 37
si de intentione *populi* Romani signa .. ostendantur — *M.* ii. 5. 49
'.. Regum, *populorum*, et nationum portus erat .. Senatus ..' — *M.* ii. 5. 60
universo *populo* reclamante, ab urbe sancta discessit — *M.* ii. 5. 105
Romanus *populus* subiciendo sibi orbem, bonum publicum intendit — *M.* ii. 6. 4
Romanus *populus* subiciendo sibi orbem, finem iuris intendit — *M.* ii. 6. 8
Romanus *populus* subiciendo sibi orbem, cum iure hoc fecit — *M.* ii. 6. 11
Romanus *populus* ad imperandum ordinatus fuit a natura — *M.* ii. 7. 23
est manifestum quod fuerit Roma, et cives eius, sive *populus* — *M.* ii. 7. 66
'.. Tu regere imperio *populos*, Romane, memento ..' — *M.* ii. 7. 75
Romanus *populus* a natura ordinatus fuit ad imperandum. Ergo Romanus *populus* .. de iure ad imperium venit — *M.* ii. 7. 87, 88
Ille igitur *populus* qui cunctis athletizantibus .. praevaluit — *M.* ii. 9. 1
Romanus *populus* cunctis athletizantibus .. praevaluit — *M.* ii. 9. 12 *et* 107
Sed hoc nulli contigit nisi Romano *populo* — *M.* ii. 9. 19
'.. *populi*que potentis .. Non cepit fortuna duos' — *M.* ii. 9. 88
'Hic tamen sceptro *populos* regebat Quos ..' — *M.* ii. 9. 93
Romanus *populus* per duellum adquisivit imperium — *M.* ii. 11. 1 *et* 78
Aeneae, qui primus pater huius *populi* fuit — *M.* ii. 11. 9
Cumque duo *populi* ex ipsa Troiana radice in Italia germinassent, Romanus videlicet *populus* et Albanus — *M.* ii. 11. 22, 24
in conspectu regum et *populorum* altrinsecus expectantium — *M.* ii. 11. 32
gloriosum *populum* coronam Orbis totius esse lucratum — *M.* ii. 11. 66
Romanum *populum* sibi de iure orbis Imperium adscivisse — *M.* ii. 13. 64
O felicem *populum*, o Ausoniam te gloriosam, si ..! — *M.* ii. 13. 66
an Romanus *populus* de iure Imperium sibi adsciverit? — *M.* iii. 16. 125
de qua quidem [*sc.* parte] ortus est *populus* Israel — *V. E.* i. 7. 68
vulgare .. quod attingit *populus* Tuscanorum — *V. E.* i. 13. 45
quietem solam et libertatem *populi* Florentini petebat — *Ep.* i. 34
eiusque semper *populum* defensantes nos — *Ep.* i. 65
Italiae regibus .. nec non ducibus .. atque *populis* — *Ep.* v. *tit.* 3
qui de gravaminibus Aegyptiorum *populum* suum eripiet — *Ep.* v. 21
'Quomodo sola sedet civitas, plena *populo* ..!' — *Ep.* viii. 2
ni prius inglorium .. *populo* Florentinaeque civitati me reddam — *Ep.* ix. 51
'In exitu .. domus Iacob de *populo* barbaro ..' — *Ep.* x. 143

porro. '.. neque *porro* ex eo natus .. eo cecidisset in praelio ..' — *M.* ii. 5. 154

Porsena. captiva in obsidione *Porsenae* .. transnatavit Tiberim — *M.* ii. 4. 67
Mucius .. cum incautum *Porsenam* invasit — *M.* ii. 5. 122

porta. 'Aut Collina tulit stratas quot *porta* catervas ..' — *M.* ii. 11. 48

portare. 'Poi che di doglia cuor convien ch' io *porti*' — *V. E.* ii. 6. 69

portendo. cum in favorem alicuius *portenditur* [*sc.* miraculum] — *M.* ii. 4. 19
Quod .. pro .. Imperio perficiendo, miracula Deus *portenderit* — *M.* ii. 4. 28

porticus. '.. auratis volitans argenteus anser *Porticibus* ..' — *M.* ii. 4. 57

porto. Christi *portantis* dolores nostros .. vel sustinentis — *M.* ii. 13. 44
nuncius, *portans* mandatum Domini expressum — *M.* iii. 6. 21
cum de ratione accipere habeat et in rationem *portare* — *V. E.* i. 3. 17

'Vere .. dolores nostros ipse *portavit*' — *Ep.* vi. 189

portus. '.. Regum .. et nationum *portus* erat et refugium Senatus ..' — *M.* ii. 5. 60
cum ad hunc *portum* vel nulli, vel pauci .. pervenire possint — *M.* iii. 16. 82

poscia. '*Poscia* ch' Amor del tutto m' ha lasciato' — *V. E.* ii. 12. 65

posco. tua cura capellae Te potius *poscunt* — *Ecl.* i. 10
Sponte venire solet, numquam vi *poscere* mulctram — *Ecl.* i. 62
'Nec mi aurum *posco*, nec mi pretium dederitis ..' — *M.* ii. 10. 62
Quod si pertinax animus *poscit* ulterius — *Ep.* v. 154
ut .. genus mortale .. natura *poscente*, civiliter degeretur — *Ep.* vi. 7

positio. argumentum a *positione* antecedentis — *M.* ii. 12. 64
A *positione* antecedentis sic — *M.* ii. 12. 68
sine .. *positione* [*sc.* liquidae] immediate post mutam — *V. E.* ii. 7. 44
quae contra [1] rithimorum *positionem* potiri dedecet — *V. E.* ii. 13. 88
omne quod habet *positionem* in mundo aliam ab eo — *A. T.* 3. 8

positivus. Forma sive modus tractandi est .. *exemplorum positivus* — *Ep.* x. 187

positor. grammaticae *positores* inveniuntur accepisse *sic* — *V. E.* i. 10. 8

possessio. ad *possessionem* tamen auri et argenti licentiatam Ecclesiam post prohibitionem illam invenire non potui — *M.* iii. 10. 113
nec Ecclesia recipere per modum *possessionis* .. poterat — *M.* iii. 10. 122

possessor. Poterat et vicarius Dei recipere, non tamquam *possessor*, sed tamquam .. dispensator — *M.* iii. 10. 129

possibilis. esse apprehensivum per intellectum *possibilem* — *M.* i. 3. 53
non tamen intellectus earum est *possibilis* ut hominis — *M.* i. 3. 58
actuare semper totam potentiam intellectus *possibilis* — *M.* i. 4. 4
Et hoc non solum *possibile* est uni — *M.* i. 14. 63
actio tamen illa non erat *possibilis* — *M.* iii. 10. 119
Quam quidem ab eis esse remotam *possibile* non esset, si — *M.* iii. 14. 38
Sed neutrum istorum est *possibile* — *A. T.* 10. 12
ut mixtio sit *possibilis* — *A. T.* 19. 6

possibilitas. in *possibilitate* [*sc.* dicendorum] docilitas [*sc.* paratur] — *Ep.* x. 334
possibilitatem ostendit, cum dicit se dicturum ea — *Ep.* x. 340

possideo. '.. Quae mare, quae terras, quae totum *possidet* orbem ..' — *M.* ii. 9. 89
quia bene data et male *possessa* sunt — *M.* ii. 12. 17
'Nolite *possidere* aurum, neque argentum ..' — *M.* iii. 10. 109
qui .. res privatas vinculo suae legis, non aliter, *possidetis* — *Ep.* v. 110

possum. ignota tamen sua carmina *possim* [2] .. prodiscere — *Ecl.* i. 25
Hic ego quid *poteram*, cum sic instaret anhelus? — *Ecl.* i. 27
Ubera vix quae ferre *potest*, tam lactis abundans — *Ecl.* i. 59
quae .. speculari tantummodo *possumus*, operari autem non — *M.* i. 2. 28
quae .. non solum speculari, sed etiam operari *possumus* — *M.* i. 2. 30
ad quam .. nec homo unus, nec domus una .. pertingere *potest* — *M.* i. 3. 36
iustitia contrarietatem habet in *posse* — *M.* i. 11. 48
primum quantum ad velle, deinde quantum ad *posse* — *M.* i. 11. 69
non enim ius extenditur ultra *posse* — *M.* ii. 7. 12
Propter quod, si finis naturae impediri *potest*, quod *potest*, de necessitate sequitur, quod Deus finem naturae non vult — *M.* iii. 2. 47, 48
Quod autem ille sensus omnino sustineri non *possit*, duplici via *potest* ostendi — *M.* iii. 4. 98 (*bis*)
dicimus quod bene *potuit* respondisse Deo interrogante — *V. E.* i. 4. 50
Sed quia praeterire non *possumus* quin transeamus — *V. E.* i. 7. 3
magis opus est adiutorio illis qui pauca quam qui multa *possunt* — *V. E.* ii. 1. 30
Quare sic colligere *possumus* [3] ex praedictis diffinientes — *V. E.* ii. 9. 36
quaerant usque quo *possunt*, ut trahant se ad immortalia et divina pro *posse*, ac maiora se relinquant — *A. T.* 22. 3, 4

[1] circa *R* [2] possum *A* [3] possimus *R*

His quoque locis: **M. i.** 3. 69; 4. 31 (ut omnibus manifestum esse *potest*); 5. 13 (Hoc .. patentissimis argumentis ostendi *potest*), 27; 7. 13 (ut ex superioribus colligi *potest* de facili); 8. 9 (in quantum .. *potest*), 13, 14, 19 (secundum quod *potest*), 27 (quod esse non *potest*, nisi); 10. 1, 7, 11, 22 (quod esse non *potest*); 11. 32, 75, 79, 81, 82, 89, 96, 97, 99, 101 (Quod .. faciat .. hinc haberi *potest*), 145; 12. 26, 28, 31 (Et hinc etiam patere *potest*, quod), 38 (Hoc viso, iterum manifestum esse *potest*, quod), 47, 66 (quod esse non *potest*); 13. 1, 3, 20, 35, 49, 55, 57, 66, 68; 14. 1, 4, 5, 7, 16 (si fieri *potest*), 27, 30, 34, 51; 15. 20 (Hinc videri *potest* quod), 67 (Sed hoc esse non *potest*, nisi), 73, 76; 16. 25; **ii.** 1. 29, 61; 2. 15, 34, 52; 3. 95 (ut superius haberi *potest* per ea quae dicta sunt); 4. 63; 5. 21, '67', 132 (quantum *potuit*); 6. 21 (quod esse non *potest*); 7. 19, 43; 8. 6 (Et manifestum *potest* esse dupliciter), 10, 31, 34, 35, 44 (ut ex Evangelio elici *potest*), 89, '99' (quam maxime *possit*), 104; 9. 60, 77, 105; 10. 49; 11. 67; 13. 41; **iii.** 2. 43; 3. 120; 4. 27, '57' (sed ut hoc fieri *possit*), 123, 125; 5. 14; 6. 32, 34, 40, 43, 45, 46, 49, 50, 51, 54; 7. 26, 30, 33, 36, 40, 43, 44, 45, 48; 8. 10, 11, 17, 19 (*bis*), 20, 22, 44, 47 (*bis*), 49, 61, 70; 9. '62' (*bis*); 10. 8, 19, 22, 27, 30 (quod dico sic ostendi *potest*), 39 (ut in primo huius de facili videri *potest*), '51', 82, 86, 89, 92, 96, 116, 117, 118, 123 (*bis*), 127; 12. 66 (ut haberi *potest* ex ultimis ad Nicomachum), 74 (Sed non *potest* dici, quod), 78 (Nec *potest* dici, quod); 13. 63; 14. 8, 19, 30, 45; 16. 50, 84, 104 (Ex quo haberi *potest* ulterius, quod); **V.E. i.** 1. 16, 25 (quod brevius dici *potest*); 2. 23 (dupliciter responderi *potest*), 38; 3. 19, 22, 24; 9. 49, 57, 87, 101; 10. 55; 11. 5; 12. 54 (ut in praeallegatis cantionibus perpendi *potest*); 15. 24, 70; 16. 3, 22, 43, 46; 17. 29; **ii.** 1. 18 (in quantum *potest*), 35 (sicut per inferius pertractata perpendi *poterit*), 59, 68, 79 (in quantum *potest*); 2. 39; 3. 20 (quod .. sit .. pluribus *potest* rationibus indagari); 4. 73; 5. 35 (quod esse non *posset* nisi); 6. 8, 77; 7. 7, 36, 52, 64; 8. 19; 10. 6, 30, 48 (Satis hinc innotescere *potest*, quomodo); 11. 10, 13 (*bis*), 16, 25, 29, 43, 46, 54, 64; 12. 25 (et hoc esse non *potest* nisi), 30, 36, 61 (sicut inveniri *potest* in illa), 70, 82, 84; 13. 58; **Ep.** ii. 40; iv. 4, 21, 26; v. 97; vi. 43, 46, 73; viii. 52, 58, 171, 185; ix. 20, 49; x. 81, 135, 141, 157, 229 (ut etiam per Horatium patere *potest*), 231 (*Potest* amodo patere, quomodo), 251, 264, 294, 302, 330, 341, 342, 346, 454 (Quod .. recipiat, *potest* probari per duo), 487, 498, 515 (Adhuc etiam *posset* adduci), 527, 531, 583; **A.T.** 7. 8 (et cum hoc esse non *possit*, nisi); 10. 10 (aliter esse non *posset*); 12. 48 (quorum una ratio esse non *potest*); 13. 9, 31 (Et .. *potest* etiam probabiliter ostendi, quod), 34, 37; 16. 50; 17. 10, 11, 15; 18. 25, 27, 49, 50, 52, 53; 19. 25, 69 (Sicut manifestum esse *potest* etiam mulieribus); 20. 38 (quae sic demonstrando haberi *potest*), 39, 43, 46, 47, 66; 21. 23, 32; 22. '10', '20'

v. **potens**

post *adv.* cum etiam Angelus Dei Paulo dixerit parum *post* — *M.* iii. 13. 46
non lugendo *post* venientes, sed post ipsum dolentes — *Ep.* viii. 28

post *praep.* Virgiferi .. *Post* pecudes rediere suas — *Ecl.* ii. 93
qui .. *post* mortem Hectoris, Aeneae ministrum se dederat — *M.* ii. 3. 50
Et *post* victoriam, *post* triumphum .. sudaturus *post* boves ad stivam libere reversus est — *M.* ii. 5. 80 (*bis*), 82
Praeter istos et *post*, Alexander .. ad palmam .. propinquans — *M.* ii. 9. 61
est advertendum quod quaedam scriptura est ante Ecclesiam, quaedam cum Ecclesia, quaedam *post* Ecclesiam — *M.* iii. 3. 74
Post Ecclesiam vero sunt traditiones, quas Decretales dicunt — *M.* iii. 3. 92
Quod si traditiones Ecclesiae *post* Ecclesiam sunt — *M.* iii. 3. 106
unde parum *post* verba praemissa dicit Lucas — *M.* iii. 9. 32
pentasyllabum et eptasyllabum .. et *post* haec trisyllabum — *V. E.* ii. 5. 15
Si repetitio fiat *post* diesim, tunc dicimus stantiam habere versus .. si *post* non fiat, dicimus habere syrma — *V. E.* ii. 10. 37, 40
tamquam ad ipsum, *post* Christum, digitum prophetiae propheta direxerit Isaias — *Ep.* vi. 185
non lugendo post venientes, sed *post* ipsum dolentes — *Ep.* viii. 29
Est ergo subiectum .. 'status animarum *post* mortem ..' — *Ep.* x. 169
Et ne .. *post* tergum bene dicta transmutent — *A. T.* 1. 14

His quoque locis: **M. iii.** 3. '79'; 9. '80', 116; 10. 115; 11. 9; **V.E. i.** 4. 35; 6. 55; 9. 53; 11. 18 (*Post* hos), 30 (*Post* quos), 36 (*Post* hos); 13. 1 (*Post* hoc); **ii.** 5. 59 (*Post* hoc); 7. 44; 10. 33 (vel ante diesim vel *post* vel undique); 12. 88; 13. 38; **Ep. i.** 3; ii. *tit.* 3; iii. 24; iv. 28, 35; vii. 94; viii. 22; x. '234', '239', 307 (*post* haec), 536

postea. Sennaar, quae *postea* dicta est Babel, hoc est confusio — *V.E.* i. 7. 29
Ab uno *postea* eodemque idiomate .. vulgaria traxerunt originem — *V.E.* i. 8. 21
licet *postea* .. fuerit per diversa vulgaria dirivatum — *V.E.* i. 8. 29
mihi a limine suspiratae *postea* curiae separato — *Ep.* iii. 9
nihil *postea* recitantes, quasi obliti — *Ep.* x. 550
Postea dicit, *se dicturum illa quae .. retinere potuit* — *Ep.* x. 582

postergo. Has igitur conclusiones .. humana cupiditas *postergaret* — *M.* iii. 16. 72
huius dulcedine gloriae nostrum exilium *postergamus* — *V.E.* i. 17. 38
quatenus modice dolere velitis et sensualia *postergare* — *Ep.* ii. 39

posteri. ut .. ita et ipsi *posteris* prolaborent — *M.* i. 1. 5
hac forma locuti sunt omnes *posteri* eius usque ad aedificationem — *V.E.* i. 6. 51
retinemus et nos, nec *posteri* nostri permutare valebunt — *V.E.* i. 12. 34
ut Vasconum opprobrium .. sit *posteris* in exemplum — *Ep.* viii. 190

posterior. plerumque anteriora *posteriora* putantes — *V.E.* i. 1. 10
Saepissime tamen hoc fit in desinentia primi *posteriorum*, quam plerique rithimantur ei quae est priorum *posterioris* — *V.E.* ii. 13. 43, 45

posteritas. quatenus ab eis *posteritas* habeat quo ditetur — *M.* i. 1. 6
quem .. mundi successiva *posteritas* praestolatur — *Ep.* vii. 95

posterius. et verbo Verbi confirmasse *posterius* profitetur Ecclesia — *Ep.* v. 119
sic *posterius* ipsa facta excessiva cognovi — *Ep.* x. 16

posterus. proprium enim eorum tractatum in *posterum* prorogamus — *V.E.* ii. 13. 4
desinentias anterioris stantiae inter *postera* carmina referentes intexunt — *V.E.* ii. 13. 41
libertatem .. petebat, petit, atque petet in *posterum* — *Ep.* i. 35
v. **posteri**

postmodum. et *postmodum* de carminibus et syllabis percontemur — *V.E.* ii. 10. 14

postpono. Sed quamquam viridi sint *postponenda* Pelori Aetnica saxa solo — *Ecl.* ii. 73
Nonne filios .. *postponendos* .. libertati, Brutus .. edocuit? — *M.* ii. 5. 112
ut .. lumine rationis *postposito*, affectu quasi caeci trahantur — *M.* iii. 3. 23
Decretales .. Scripturae *postponendas* esse dubitandum non est — *M.* iii. 3. 95
In quo satis innuit, traditionem *postponendam* — *M.* iii. 3. 105
Cinum Pistoriensem, quem nunc indigne *postponimus* — *V.E.* i. 13. 39

postquam. Sed *postquam* medullitus oculos mentis infixi .. cognovi — *M.* ii. 1. 17
Postquam .. de veritate primae .. inquisitum est, instat nunc — *M.* ii. 2. 1
'*Postquam* res Asiae .. evertere .. visum Superis' — *M.* ii. 3. 65
postquam patriam liberavit .. ab urbe sancta discessit — *M.* ii. 5. 103
Postquam vero Italorum litigia sedata fuerunt, et cum Graecis, cumque Poenis nondum pro divino iudicio certatum esset — *M.* ii. 11. 52
eodem modo auctoritas Ecclesiae probaretur dependere ab Imperatore; *postquam* Otto Imperator Leonem Papam restituit — *M.* iii. 11. 18
Et specialiter ad Petrum, *postquam* .. officium sibi commisit — *M.* iii. 15. 24
mox *postquam* afflatus est .. incunctanter fuisse locutum — *V.E.* i. 5. 6
Postquam venati .. pascua sumus Italiae .. investigemus — *V.E.* i. 16. 1
Postquam .. astruximus; consequens est astruere, utrum — *V.E.* ii. 2. 1
Et *postquam* praemisit hanc veritatem, prosequitur ab ea — *Ep.* x. 438
Et *postquam* dixit quod fuit in loco illo .. prosequitur — *Ep.* x. 524
postquam .. rationem .. transierat .. non recordabatur — *Ep.* x. 544

postulo. cum convenientia regi et filio regis *postulabat* a Deo — *M.* i. 13. 61
per athletas divinum iudicium *postulatur* — *M.* ii. 9. 7
cum .. per virium .. collisionem, divinum iudicium *postulatur* — *M.* ii. 10. 15

potens. 'parvoque *potentem* Fabricium' — *M.* ii. 5. 98
'.. populique *potentis*.. Non cepit fortuna duos' — *M.* ii. 9. 88
'.. Terra antiqua, *potens* armis atque ubere glebae..' — *M.* iii. 3. 81
quid cornua Iohannis et Azzonis marchionum *potentum*? — *V. E.* i. 12. 39
exigit enim magnificentia magna *potentes* — *V. E.* ii. 1. 39

potentia. si ultimum de *potentia* totius humanitatis appareat — *M.* i. 3. 38
nulla vis.. participata, ultimum est de *potentia* alicuius — *M.* i. 3. 41
Patet igitur, quod ultimum de *potentia* ipsius humanitatis, est *potentia* sive virtus intellectiva — *M.* i. 3. 63, 64
potentia ista.. tota simul in actum reduci non potest — *M.* i. 3. 66
multitudinem.. per quam quidem tota *potentia* haec actuetur — *M.* i. 3. 71
ut *potentia* tota materiae primae semper sub actu sit — *M.* i. 3. 73
aliter esset dare *potentiam* separatam, quod est impossibile — *M.* i. 3. 75
Potentia etiam intellectiva, de qua loquor, non solum est ad formas universales, sive species, sed etiam.. ad particulares — *M.* i. 3. 78
actuare semper totam *potentiam* intellectus possibilis — *M.* i. 4. 4
sine *potentia* tribuendi cuique quod suum est — *M.* i. 11. 49
'Omne,' inquit, 'quod reducitur de *potentia* in actum..' — *M.* i. 13. 17
Nam virtus volitiva *potentia* quaedam est — *M.* i. 15. 48
cum ab ipsa materia esse non possit, sola *potentia* existente — *M.* ii. 2. 35
Post hos vero Xerxes.. mundum invasit, cum tanta *potentia* — *M.* ii. 9. 52
divina *potentia* clypeus defensorum veritatis adstruitur — *M.* iii. 1. 20
de passione in passionem dico secundum eandem *potentiam* — *Ep.* iv. 6
potentia quae post corruptionem unius actus non deperit — *Ep.* iv. 27
potentiae sensitivae, manente organo.. non depereunt — *Ep.* iv. 30
Cum igitur *potentia* concupiscibilis, quae sedes amoris est, sit *potentia* sensitiva — *Ep.* iv. 33, 34
ad *potentiam*, quod.. sis patiens te exhortor — *Ep.* iv. 50
cum naturae.. actus et *potentia* rerum.. subiaceat — *A. T.* 18. 27
omnes formae quae sunt in *potentia* materiae primae — *A. T.* 18. 30
formae, quae sunt in *potentia* materiae idealiter — *A. T.* 18. 37

potentiatus. simul.. est.. terra *potentiata* ad patiendum — *A. T.* 21. 72

potentior. quanto iustus *potentior*, tanto.. iustitia erit amplior — *M.* i. 11. 52

potentissimus. quando volentissimo et *potentissimo* subiecto inest — *M.* i. 11. 56

potestas. quaedam sunt, quae nostrae *potestati* minime subiacentia — *M.* i. 2. 27
Quaedam vero sunt, quae nostrae *potestati* subiacentia — *M.* i. 2. 31
cum.. omne politicum nostrae *potestati* subiaceat — *M.* i. 2. 39
'.. Tunc cum paene caput mundi rerumque *potestas* Mutavit translata locum..' — *M.* ii. 11. 49
qui nos de *potestate* tenebrarum liberavit in sanguine suo — *M.* iii. 1. 27
potestatem creandi.. nullo modo Deus committere posset — *M.* iii. 7. 34
Si.. dignitates.. cessissent in *potestatem* Ecclesiae — *M.* iii. 10. 43
illustres, vel quia *potestate* illuminati alios.. illuminant — *V. E.* i. 17. 11
vulgare.. sublimatum est magistratu et *potestate* — *V. E.* i. 17. 17
Quod autem sit exaltatum *potestate*, videtur: et quid maioris *potestatis* est, quam quod humana corda versare potest..? — *V. E.* i. 17. 27, 28
'*potestati* resistens Dei ordinationi resistit' — *Ep.* v. 64
a quo velut a puncto bifurcatur Petri Caesarisque *potestas* — *Ep.* v. 91
cui cum *potestatem* suam Pilatus obiceret — *Ep.* v. 157
Romanorum *potestas* nec metis Italiae.. coarctatur — *Ep.* vii. 54
regi non suo iura non sua pro male agenda *potestate* pacisci — *Ep.* vii. 170
forsan suis insidiis ac *potestati*.. hoc adscribunt — *Ep.* viii. 36
'.. facta est Iudaea sanctificatio eius, Israel *potestas* eius' — *Ep.* x. 145

potiono. ut exinde *potionare* possimus dulcissimum hydromellum — *V. E.* i. 1. 16

potior *adj.* caritas maxime iustitiam vigorabit, et *potior* potius — *M.* i. 11. 109

accipiendo vel compilando ab aliis, *potiora* miscentes *V. E.* i. 1. 15
potior *vb.* in iis quae dicenda occurrunt, debemus discretione *potiri* *V. E.* ii. 4. 37
quae contra[1] rithimorum positionem *potiri* dedecet *V. E.* ii. 13. 88
potissime. Cum .. hoc operetur maxime atque *potissime* iustitia *M.* i. 11. 108
Quod .. Monarcha *potissime* se habeat ad operationem iustitiae *M.* i. 11. 141
Et humanum genus, *potissime* liberum, optime se habet *M.* i. 12. 1
sed perfectissime et *potissime* hoc retinent *M.* i. 12. 36
cum *potissime* hoc principio possit uti *M.* i. 12. 46
Sed existens sub Monarcha, est *potissime* liberum *M.* i. 12. 48
inter caeteros iudicium et iustitiam *potissime* habere potest *M.* i. 13. 56
Positis et exclusis erroribus quibus *potissime* innituntur *M.* iii. 13. 2
Gravissimum corpus .. *potissime* petit centrum *A. T.* 16. 3
ergo aequaliter undique ac *potissime* petit centrum *A. T.* 16. 6
per hoc quod dicitur *potissime* *A. T.* 16. 12
Potissima virtus *potissime* attingit finem *A. T.* 16. 48
in corpore *potissime* petente centrum, quod quidem est terra *A. T.* 16. 52
ergo ipsa *potissime* attingit finem gravitatis *A. T.* 16. 53
ergo substabit omnibus corporibus, si *potissime* petit centrum *A. T.* 16. 56
gravissimum corpus .. *potissime* petit centrum *A. T.* 17. 5
potissimus. *potissimis* et patentissimis argumentis ostendi potest *M.* i. 5. 12
mundus optime dispositus est, cum iustitia in eo *potissima* est *M.* i. 11. 2
Iustitia *potissima* est solum sub Monarcha *M.* i. 11. 10
ibi iustitia *potissima* est *M.* i. 11. 31
Iustitia *potissima* est in mundo, quando *M.* i. 11. 55
soli Monarchae insistens iustitia in mundo *potissima* est *M.* i. 11. 59
potissimum locum in illo potest habere iustitia *M.* i. 11. 96
ergo eo existente, iustitia *potissima* est vel esse potest *M.* i. 11. 99
Cumque inter alia bona hominis *potissimum* sit in pace vivere *M.* i. 11. 106
praeter hanc *potissimam* demonstrationem *A. T.* 13. 31
Potissima virtus potissime attingit finem; nam per hoc *potissima* est, quod citissime ac facillime finem consequi potest; *potissima* virtus gravitatis est in corpore potissime petente centrum *A. T.* 16. 47, 49, 51
potius. tua cura capellae Te *potius* poscunt *Ecl.* i. 10
non enim est 'lignum ..' sed *potius* perniciosa vorago *M.* i. 1. 12
Nullum [*sc.* fructum] quippe; sed fastidium *potius* *M.* i. 1. 25
caritas maxime iustitiam vigorabit, et potior *potius* *M.* i. 11. 110
'.. patrocinium .. *potius* quam Imperium .. nominari' *M.* ii. 5. 66
'.. moriendum ei *potius* quam tyranni vultus adspiciendus fuit' *M.* ii. 5. 169
punitio non est, sed *potius* iniuria est dicenda *M.* ii. 13. 35
nec .. nec .. quin *potius* denunciatores .. sunt habendi *M.* iii. 16. 107
cum illa [*sc.* grammatica] *potius* artificialis existat *V. E.* i. 1. 40
Nec dubitandum reor modo .. sed *potius* opinamur *V. E.* i. 9. 62
Romanorum non vulgare, sed *potius* tristiloquium *V. E.* i. 11. 13
nec .. nec .. immo *potius* deturpatum ridemus illum *V. E.* ii. 1. 82
non .. quin *potius* tempestivae animadversionis exordium *Ep.* vi. 193
Non .. exacerbasse .. quin *potius* .. ruborem .. accendisse *Ep.* viii. 93
cum non ipsi legibus, sed ipsis leges *potius* dirigantur *Ep.* x. 54
Quare *potius* elevatio .. fuit ab ista parte quam ab alia *A. T.* 21. 53
poto(r). Europae flumina .. rationalia guttura *potaverunt* *V. E.* i. 8. 13
prius Helicone *potatus* .. plectrum tum movere incipiat *V. E.* ii. 4. 67
Quippe nec Pado praecipiti, nec Tiberi tuo criminosa *potatur* *Ep.* vii. 140
practicus. intellectus speculativus extensione fit *practicus* *M.* i. 3. 84
intellectus *practicus* .. recipit maiorem propositionem *M.* i. 14. 57

[1] circa *R*

'ad aliquid et tunc speculantur *practici* aliquando' *Ep.* x. 280

prae. Hectorem, quem *prae* omnibus Homerus glorificat *M.* ii. 3. 54
hic etiam *prae* cunctis proprium vulgare licetur *V.E.* i. 6. 14
cum . . deformitate *prae* cunctis videantur foetere *V.E.* i. 11. 16
Sicilianum vulgare sibi famam *prae* aliis asciscere *V.E.* i. 12. 7
quoniam Tusci *prae* aliis in hac ebrietate bacchantur *V.E.* i. 13. 14
Haec . . suum nomen *prae* titulis Italorum heroum illustrabat *Ep.* ii. 12
Tu *prae* omnibus, Urse *Ep.* viii. 159

praeallego. ut ipse Thomas in *praeallegato* libro probat sufficienter *M.* ii. 4. 17
ut in *praeallegatis* cantionibus perpendi potest *V.E.* i. 12. 53

praebeo. quae quendam videntur *praebere* primatum *V.E.* ii. 1. 10
quousque radices incolumes fuerint, ut *praebeant* alimentum *Ep.* vii. 125

praecaveo. *Praecaveant* . . regis alta consilia, ne . . reasperet *Ep.* vii. 100

praecedens. ea quae dicta sunt in capitulo *praecedenti* *M.* i. 6. 23
Et prima propositio declaratione *praecedente* apparet *M.* i. 11. 66
si considerentur verba *praecedentia* et causa verborum *M.* iii. 9. 21
Licet in *praecedenti* capitulo . . ostensum sit *M.* iii. 16. 1
nam duae consonantes extremae non sunt de syllaba *praecedente* *V.E.* ii. 5. 31
ad rithimum *praecedentis* carminis velut echo respondens *V.E.* ii. 12. 68
dumtaxat *praecedentium* ordo servetur in totum *V.E.* ii. 13. 69

praecedenter. Ex *praecedenter* memorata confusione linguarum *V.E.* i. 8. 1

praecedo. Ens enim natura *praecedit* unum, unum vero bonum *M.* i. 15. 4
sic arguunt . . Levi *praecessit* Iudam in nativitate . . ergo Ecclesia *praecedit* Imperium in auctoritate *M.* iii. 5. 9, 10
Sicut Levi *praecedit* in nativitate, sic Ecclesia in auctoritate *M.* iii. 5. 17
Et est similis processus huic: A *praecedit* B in C; D et E se habent ut A et B; ergo D *praecedit* E in F *M.* iii. 5. 24, 25
multi enim sunt maiores natu, qui non solum in auctoritate non *praecedunt*, sed etiam *praeceduntur* a minoribus *M.* iii. 5. 33, 34
cum impossibile sit effectum *praecedere* causam in esse *M.* iii. 13. 32
cuiuslibet operis cognitio *praecedere* debet operationem *V.E.* ii. 8. 4
quaestio an est debet *praecedere* quaestionem propter quid est *A.T.* 20. 5
v. **praecedens**

praeceps. Quippe nec Pado *praecipiti*, nec Tiberi tuo criminosa potatur *Ep.* vii. 139

praeceptor. ac *praeceptor* morum Philosophus . . suadet *M.* iii. 1. 17
Habeo praeter hoc *praeceptorem* Philosophum *Ep.* viii. 82

praeceptum. Samuelem, qui vice Dei de *praecepto* fungebatur *M.* iii. 6. 5
per *praeceptum* prohibitivum expressum *M.* iii. 10. 107
etsi per Lucam habemus relaxationem *praecepti* *M.* iii. 10. 112
Quod quidem *praeceptum* . . nihilominus est . . ad recipientes *M.* iii. 13. 68
invenio sacerdotes primos ab illa de *praecepto* remotos *M.* iii. 14. 34
Praeceptis salutaribus moniti et Apostolica pietate rogati *Ep.* i. 1
de *praeceptorum* vestrorum limitibus . . exorbitare *Ep.* i. 69

praecipio. ut Tullius et Vegetius concorditer *praecipiunt* *M.* ii. 10. 23
Talem gladium Christus emere *praecipiebat* *M.* iii. 9. 140
cum etiam in eodem *praecipiatur* Levitis *M.* iii. 13. 73
'. . *praecepit* nobis Deus ne comederemus nec tangeremus . .' *V.E.* i. 4. 16
Hoc est quod magister noster Horatius *praecipit* *V.E.* ii. 4. 34
ut . . pateretur elevari . . tanquam obediens a *praecipiente* *A.T.* 18. 62
v. **praeceptum**

praecipitium. ipsum una vobiscum ad *praecipitium* traduxistis *Ep.* viii. 49
Quod si de praelibato *praecipitio* dubitatur *Ep.* viii. 63

praecipito. ut . . impius . . in ea [*sc.* supplicia] gravius *praecipitetur* *Ep.* vi. 98

praecipue. *praecipue* attendendum est circa carminum habitudinem *V.E.* ii. 12. 73

praeclarus. viros fortuna obscuros, honestate *praeclaros* — *Ep.* x. 32
praeconium. Hoc quidem *praeconium*, facta modernorum exsuperans — *Ep.* x. 6
praeconizo. Quid praeses unice mundi, peregisse *praeconizabis*..? — *Ep.* vii. 126
praeconsiliatus. In quo quidem duo ridenda et male *praeconsiliata* sunt, Pater; dico male *praeconsiliata* per illos qui talia expresserunt — *Ep.* ix. 21, 22
praecordia. territet saltem obstinata *praecordia*, quod — *Ep.* vi. 57
praecursor. dubitare compellimur, et in vocem *Praecursoris* irrumpere sic: 'Tu es qui venturus es..?' — *Ep.* vii. 30
praedecessor. quicquid nostri *praedecessores* vulgariter protulerunt — *V. E.* i. 12. 32
quod *praedecessores* nostri diversis carminibus usi sunt — *V. E.* ii. 5. 5
praedestinatio. quem in illo.. concursu..*praedestinatio* divina latebit? — *M.* ii. 3. 124
facile *praedestinatio* haec etiam leviter intuentibus innotescet — *Ep.* v. 126
praedestino. 'Qui *praedestinavit* nos in adoptionem filiorum..' — *M.* ii. 13. 16
Unde Deum Romanum principem *praedestinasse* relucet — *Ep.* v. 117
praedicamentum. formam..per quam reponitur sub *praedicamento* substantiae — *M.* iii. 12. 39
Aliter omnia reducerentur ad *praedicamentum* substantiae — *M.* iii. 12. 45
habent reponi sub *praedicamento* relationis — *M.* iii. 12. 56
ut doctrina *Praedicamentorum* nos docet — *M.* iii. 15. 58
de *praedicamentorum* quolibet.. posse dici putamus — *V. E.* i. 16. 21
illam, quam Philosophus ponit.. in *Praedicamentis* — *A. T.* 2. 5
praedicator. Paulus gentium *praedicator* — *Ep.* viii. 25
praedicatum. quia *praedicatum* in conclusione non est extremitas maioris — *M.* iii. 4. 154
in *praedicato* vero conclusionis, auctoritatem [*sc.* ponunt] — *M.* iii. 4. 161
aliud est *praedicatum* conclusionis, et aliud maior extremitas — *M.* iii. 5. 19
praedico (1). aliud vicarius Dei, quod *praedicatur* in minori — *M.* iii. 7. 22
quia sic alterum de altero *praedicaretur* — *M.* iii. 12. 76
ne alia relata pro aliis.. negligenter *praedicent* carceratum — *Ep.* iii. 5
Absit a viro *praedicante* iustitiam ut..! — *Ep.* ix. 36
quod gravitas aequivoce *praedicaretur* de ipsis — *A. T.* 12. 10
quod gravitas aequivoce *praedicetur* de aqua et terra — *A. T.* 12. 58
praedico (2). ut *praedictum* est — *M.* i. 5. 5
per illos duos gladios duo *praedicta* regimina intelliguntur — *M.* iii. 9. 4
ergo virtutem *praedictam* non habet — *M.* iii. 14. 9
quod quasi *praedicti* omnes *io* affirmando respondent — *V. E.* i. 8. 35
Qui autem *sì* dicunt, a *praedictis* finibus orientalem tenent — *V. E.* i. 8. 54
Et sic recolligentes *praedicta* — *V. E.* ii. 5. 68
Quare sic colligere possumus[1] ex *praedictis* diffinientes — *V. E.* ii. 9. 36
Isaias, cum, spiritu Dei revelante, *praedixit* — *Ep.* vi. 187
oportet terminos *praedictae* longitudinis distare per CLXXX gradus — *A. T.* 19. 49
praedictus *v.* **praedico** (2)
praeelectus. nunc regiae sempiternae aulicus *praeelectus* — *Ep.* ii. 35
cupiditas.. *praeelectae* civitati David obsidionem peperit — *Ep.* viii. 7
praeeminentia. cum gentes noverim contra Romani populi *praeeminentiam* fremuisse — *M.* ii. 1. 22
Neque ipsi *praeeminentiae* vestrae congruum comperi magis, quam — *Ep.* x. 70
praeemineo. regulatorem, vel datum ab alio, vel ex ipsis *praeeminentem* — *M.* i. 5. 42
pluribus *praeeminere* volentibus, vicinia tota destruitur — *M.* i. 5. 45
patebit, *praeeminentes* inferioribus coniugari personis — *Ep.* x. 27
praeeo. capellae Inde velut reduces ad mollia prata *praeibant* — *Ecl.* ii. 94
pr(a)efatus. Quod autem Romanus populus bonum *praefatum* intenderit — *M.* ii. 5. 32
illos duos gladios.. duo *praefata* regimina importare — *M.* iii. 9. 13

[1] possimus *R*

praefatam auctoritatem immediate dependere [*sc.* a Deo] *M.* iii. 13. 9
Accipiunt etiam *praefati* cives ab Imolensibus lenitatem *V. E.* i. 15. 14
ceu relatu *prefati* vestri nuntii fratris L. narrabitur *Ep.* i. 57
non sustinui quaestionem *praefatam* linquere indiscussam *A. T.* 1. 8
die . . quem *praefatus* . . Salvator . . nobis innuit venerandum *A. T.* 24. 16

praefero. Nobilissimo populo convenit omnibus aliis *praeferri* *M.* ii. 3. 7
ergo convenit ei aliis omnibus *praeferri* *M.* ii. 3. 9
praeferendi leges propriis commodis, memorabile . . exemplar *M.* ii. 5. 100
si vero simpliciter vulgare Bononiense *praeferendum* extimant *V. E.* i. 15. 38
Grandiosa modo vocabula sub *praelato* stilo digna consistere *V. E.* ii. 7. 2
qui . . amicis omnibus veritatem docuit *praeferendam* *Ep.* viii. 84
Scipionum patriae potuisti hunc animum . . *praeferre* *Ep.* viii. 172
Praeferens ergo amicitiam vestram quasi thesaurum carissimum *Ep.* x. 58

praeficio. Romanum populum . . sine ulla resistentia fuisse *praefectum* *M.* ii. 1. 13
orbem terrae irradiet, cui ab Illo solo *praefectus* est *M.* iii. 16. 139

praefigo. quod erat necessarium, ut dictum fuit, velut signum *praefixum* *M.* i. 4. 42
Monarcha necessitatur a fine sibi *praefixo* in legibus ponendis *M.* i. 12. 90
Nam sine *praefixo* principio . . laborare quid prodest? *M.* iii. 2. 5
Haec igitur irrefragabilis veritas *praefigatur* *M.* iii. 2. 9
si sub *praefixo* principio inquirendo . . ostendero *M.* iii. 13. 9
zelus . . a primordio metam *praefixam* urgebit ulterius *Ep.* x. 86

praefor *v.* **praefatus**

praefretus. testimonio rationis et auctoritatis *praefretus* . . ingredior *M.* ii. 1. 67

praefulgeo. *praefulgentes* eorum quidam polite loquuti sunt *V. E.* i. 12. 62
intelligimus quid illuminans et illuminatum *praefulgens*[1] *V. E.* i. 17. 10

praehonoro. qualiter viri *praehonorati* a propria [*sc.* loquela] diverterunt *V. E.* i. 13. 42

praeimmediatus. recordetur ea quae diximus in *praeimmediato*[2] capitulo de trisyllabo *V. E.* ii. 13. 60

praelatio. nam cum honor sit praemium virtutis, et omnis *praelatio* sit honor, omnis *praelatio* virtutis est praemium *M.* ii. 3. 11 (*bis*)
Ergo nobilibus . . praemium *praelationis* conveniens est *M.* ii. 3. 22
praelationis minime dignum est [*sc.* vulgare Sicilianum] *V. E.* i. 12. 47

praelibatio. His itaque praemissis, ad expositionem *literae* secundum quandam *praelibationem* accedendum est *Ep.* x. 283

praelibo. quod contra superius *praelibata* videtur insurgere *V. E.* i. 4. 49
si bene comminiscimur omnia *praelibata* *V. E.* ii. 8. 9
An parum timoris *praelibata* incutiunt? *Ep.* vi. 170
Quod si de *praelibato* praecipitio dubitatur *Ep.* viii. 63
Rhetores enim consuevere *praelibare* dicenda *Ep.* x. 304

praelium *v.* **proelium**

praeloquor. in qua quidem coena *praeloquutus* fuerat Christus *M.* iii. 9. 27

praeludium. 'principium . . sicut . . *praeludium* in fistulatione' *Ep.* x. 300

praemediatus. sufficiant quae dicta sunt in *praemediata* distinctione *A. T.* 20. 7

praemio. citra medium plectens, ultra medium *praemiando* se figit *Ep.* v. 42
'homo, prout . . Iustitiae *praemianti* aut punienti obnoxius est' *Ep.* x. 175
'homo, prout . . est Iustitiae *praemianti* aut punienti obnoxius' *Ep.* x. 242
'homo, prout merendo obnoxius est Iustitiae *praemianti*' *Ep.* x. 246

praemissum *v.* **praemitto.**

praemitto. per vim syllogismi *praemissi* *M.* i. 6. 19
His *praemissis* . . sic arguatur *M.* i. 15. 55
adsumpta fiducia de verbis Danielis *praemissis* *M.* iii. 1. 19
unde parum post verba *praemissa* dicit Lucas *M.* iii. 9. 32
parum supra verba *praemissa* de gladiis *M.* iii. 9. 100

[1] perfulgens *R* [2] preinmediato *R*

primum est quod *praemittitur*, quod sic syllogizant — *M.* iii. 10. 17
ut ex *praemissis* manifestum est — *V.E.* i. 4. 2
aliquid de toto opere *praemittendum* existimavi — *Ep.* x. 116
His itaque *praemissis* . . accedendum est — *Ep.* x. 282
in prima *praemittitur* quid dicendum sit — *Ep.* x. 314
Et postquam *praemisit* hanc veritatem, prosequitur ab ea — *Ep.* x. 438
Praemissis quoque rationibus consonanter dicit Philosophus — *Ep.* x. 510

praemium. nam cum honor sit *praemium* virtutis, et omnis praelatio sit honor, omnis praelatio virtutis est *praemium* — *M.* ii. 3. 10, 12
Ergo nobilibus . . *praemium* praelationis conveniens est — *M.* ii. 3. 21
Et cum *praemia* sint meritis mensuranda — *M.* ii. 3. 23
si qua coelo est pietas . . illa vobis *praemia* digna ferat — *Ep.* i. 44
super astra nunc affluenter dignis *praemiis* muneratur — *Ep.* ii. 8

praemoneo. introducens Anchisen *praemonentem* Aeneam — *M.* ii. 7. 68
Alexander . . dum . . ad deditionem Romanos *praemoneret* — *M.* ii. 9. 64
dicebat, *praemonens* eos pressuram futuram . . erga eos — *M.* iii. 9. 48
per . . fratrem L. . . *praemoniti* atque requisiti sumus — *Ep.* i. 49

praenoto. omnes partes *praenotatae* infra regna et ipsa regna — *M.* i. 6. 26
Igitur fiduciae *praenotatae* innixus . . ingredior — *M.* ii. 1. 66
His itaque ad evidentiam subadsumptae *praenotatis* — *M.* ii. 3. 119
quam ipse in tantum diligit, quantum superius *praenotatur* — *M.* ii. 10. 51
Propter . . dissolvendas, *praenotandum* quod — *M.* iii. 4. 23
His itaque *praenotatis* — *M.* iii. 4. 92
propter concatenationem *praenotatam* — *V.E.* ii. 13. 80
Est etiam *praenotandum*, quod praenunciatio . . fit — *Ep.* x. 301
Quinto solvetur ad argumenta superius *praenotata* — *A. T.* 9. 11
Propter . . investigandam, *praenotandum* est, quod — *A. T.* 20. 9

praenunciatio. *praenunciatio* ista, quae communiter *exordium* dici potest, aliter fit a poetis, aliter a rhetoribus — *Ep.* x. 301

praenuncio (praenuntio). cum Christus *praenunciaret* scandalum discipulis suis — *M.* iii. 9. 92
praesaga mens mea . . argumentis instructa *praenuntians* — *Ep.* vi. 117
at illud *praenunciandum*, quod — *Ep.* x. 285
suadet . . remunerationem quandam *praenuntians* — *Ep.* x. 591

praeoccupo. '*Praeoccupetis* faciem eius in confessione subiectionis . .' — *Ep.* v. 62

praeoperor. cum necesse sit ad productionem effectus *praeoperari* causam, praesertim efficientem — *M.* iii. 13. 36

praeordino. Ille, qui hanc [*sc.* coelorum dispositionem] *praeordinavit* — *M.* iii. 16. 99

praeostendo. ut iam *praeostensum* fuit — *M.* i. 5. 66

praeparo. cuius finis est domesticos ad bene vivere *praeparare* — *M.* i. 5. 29
'. . oportet vos *praeparare* vobis . . ea quae iam prohibui . .' — *M.* iii. 9. 52
quaedam iam *praeparavimus*, stilum videlicet, atque carmen — *V.E.* ii. 6. 9
discretio marchionis Estensis et sua magnificentia praeparata — *V.E.* ii. 6. 43
Praeparatis fustibus torquibusque ad fascem — *V.E.* ii. 8. 1

praepedio. conantem Alexandrum *praepedire* in cursu coathletam Romanum . . de certamine rapuisti — *M.* ii. 9. 78

praepeditivus. cum . . cupiditas ipsa sola sit . . iustitiae *praepeditiva* — *M.* i. 13. 53

praepes. Velleribus Colchis *praepes* detectus Eous — *Ecl.* ii. 1

praepondero. citra iudicium discretio sancta vestra *praeponderet* — *Ep.* i. 7

praepono. vel istam, vel illam partem in comparando *praeponere* — *V.E.* i. 10. 7
Sicut ergo Romani se cunctis *praeponendos* extimant, in hac eradicatione . . eos aliis *praeponamus* — *V.E.* i. 11. 7, 9
si *praeponentes* eos in vulgari sermone . . considerant — *V.E.* i. 15. 34
Vos equidem, Ecclesiae militantis veluti primi *praepositi* pili — *Ep.* viii. 43

praerogativa. tria carmina frequentandi *praerogativam* habere videntur — *V.E.* ii. 12. 7

cum nulla *praerogativa* suam indignatur praeterire dietam — *V.E.* ii. 13. 93
praerogo. nisi forte novum aliquid .. hoc sibi *praeroget* — *V.E.* ii. 13. 92
praesagium. vos .. expergisci .. pavescentes infusa *praesagia* — *Ep.* vi. 174
praesagium de gloria vestri nominis amplianda — *Ep.* x. 82
praesagus. Et si *praesaga* mens mea non fallitur — *Ep.* vi. 115
praescio. sciret, imo *praesciret* (quod idem est quantum ad Deum) — *V.E.* i. 5. 23
Et *praesciatur* hoc, quod .. potest — *A.T.* 13. 8
praescriptio. iure *praescriptionis* utentes .. maluistis insurgere — *Ep.* vi. 33
publica iura .. nullius *praescriptionis* calculo fore obnoxia — *Ep.* vi. 38
praesens. Et quia *praesens* tractatus est inquisitio quaedam — *M.* i. 2. 22
Cum ergo materia *praesens* politica sit — *M.* i. 2. 37
materia *praesens* .. per prius .. ad operationem ordinatur — *M.* i. 2. 40
quae de *praesenti* materia nobis ab eo relicta sunt — *M.* i. 12. 82
si secundam partem *praesentis* propositi prosequutus fuero — *M.* ii. 1. 50
veritas in quam rationes inquisitionis *praesentis* .. reducantur — *M.* ii. 2. 9
quod est principale propositum in libro *praesenti* — *M.* ii. 11. 80
gymnasium *praesens* ingrediar — *M.* iii. 1. 25
Quaestio igitur *praesens* .. inter duo luminaria magna versatur — *M.* iii. 1. 34
Ad *praesentem* quaestionem discutiendam — *M.* iii. 2. 1
Christum, sive venturum sive *praesentem* sive iam passum — *M.* iii. 3. 65
ut tales de *praesenti* gymnasio totaliter excludantur — *M.* iii. 3. 70
omnibus *praesentis* capituli ad iudicium comparentibus — *V.E.* i. 14. 44
rationi *praesenti* non videtur obnoxium — *V.E.* ii. 7. 68
praesentis oratiunculae seriem placuit destinare — *Ep.* iii. 7
inferius extra sinus *praesentium* requiratis — *Ep.* iii. 38
Et si caeteros Italos in *praesens* miseria dolore confecit — *Ep.* viii. 155
quod .. et absolvi possem et redire ad *praesens* — *Ep.* ix. 20
illam [*sc.* canticam] sub *praesenti* epistola .. vobis adscribo — *Ep.* x. 73
Et per hoc patet, quod Comoedia dicitur *praesens* opus — *Ep.* x. 219
sed de istis ad *praesens* nil dicendum est — *Ep.* x. 230
Ergo *praesens* prologus dividitur in partes duas — *Ep.* x. 313
materia circa quam versatur *praesens* tractatus — *Ep.* x. 325
in speciali vero non exponam ad *praesens* — *Ep.* x. 600
De parte vero executiva .. [*sc.* nihil] dicetur ad *praesens* — *Ep.* x. 609
Universis et singulis *praesentes* litteras inspecturis — *A.T. init.* 1
tractatus *praesens* non est extra materiam naturalem — *A.T.* 20. 10
praesentia. ut cuius merito trepidatis adventum .. *praesentiam* sitiatis — *Ep.* v. 59
praesentialiter. coelorum dispositionem *praesentialiter* intuetur — *M.* iii. 16. 97
praesertim. necesse .. praeoperari causam, *praesertim* efficientem — *M.* iii. 13. 36
exemplar militantis Ecclesiae, *praesertim* pastorum — *M.* iii. 15. 18
Hoc Romandiolos omnes habet, et *praesertim* Forlivenses — *V.E.* i. 14. 12
praeses. Quid *praeses* unice mundi, peregisse praeconizabis .. ? — *Ep.* vii. 125
praesidium. propter *praesidium* iudicis non habere — *M.* ii. 10. 4
ut sub tanti serenitate *praesidii* genus mortale quiesceret — *Ep.* vi. 6
praesigno. Ierusalem .. per verba *praesignata* .. deflevit — *Ep.* viii. 14
praesto. sed fastidium potius illa superfluitas taediosa *praestaret* — *M.* i. 1. 26
Sed *praestat* ad propositum repedare quam frustra loqui — *V.E.* i. 12. 42
praestolor. Tu sai ben come gaude Miserum eius cor, qui *praestolatur* — *Canz.* xxi. 8
Hanc ego *praestolor* manibus mulgere paratis — *Ecl.* i. 63
quem .. mundi successiva posteritas *praestolatur* — *Ep.* vii. 96
praesum. maxime nobili, maxime *praeesse* convenit — *M.* ii. 3. 26
Bravium sive meta fuit, omnibus *praeesse* mortalibus — *M.* ii. 9. 17
ut alterum *praeesset* diei, et alterum nocti — *M.* iii. 4. 13
se duobus privilegiis attestatur *praeesse* [*sc.* lingua *sì*] — *V.E.* i. 10. 27
v. **praesens**

praesumo. si Romanum imperium de iure non fuit, Christus nascendo *praesumpsit* iniustum — *M.* ii. 12. 25
insurrexit ad verbera per superbam stultitiam *praesumendo. Praesumpsit* ergo in corde suo incurabilis homo — *V. E.* i. 7. 24 (*bis*)
quod procul dubio rationabiliter eructare *praesumpsimus* — *V. E.* ii. 4. 17
quicumque temere *praesumendo* tumescunt — *Ep.* vi. 21
tempus amarissime poenitendi vos temere *praesumptorum* — *Ep.* vi. 190

praesumptio. probat eius festina et impraemeditata *praesumptio* — *M.* iii. 9. 65
Hanc suam *praesumptionem* scribae Christi testantur omnes — *M.* iii. 9. 68
ni culpa *praesumptionis* humanae dissipata fuisset — *V. E.* i. 6. 47
Anne.. initiis *praesumptionum* pocula propinabit? — *Ep.* v. 44
Nec Ozae *praesumptio*.. me inficiet sui tabe reatus — *Ep.* viii. 85
Nec reor.. reatum *praesumptionis* incurrere — *Ep.* x. 23
consimiles quaestiones.. vel a multa *praesumptione* procedunt — *A. T.* 21. 60

praesumptuosissimus. mulierem invenitur ante omnes fuisse locutam, scilicet *praesumptuosissimam* Evam — *V. E.* i. 4. 12

praesumptuositas *v.* **praesuntuositas**

praesumptuosus. Videant nunc Iuristae *praesumptuosi*.. et sileant — *M.* ii. 11. 72
me.. nullatenus esse *praesumptuosum* — *Ep.* x. 57

praesuntuositas. et a tanta *praesuntuositate*[1] desistant — *V. E.* ii. 4. 80

praetego. '.. Coniugium vocat; hoc *praetexit* nomine culpam' — *M.* ii. 3. 107

praetendo. qui, dum *praetenditis* libertatis affectum.. conspiratis — *Ep.* vi. 165

praeter. Omne B est A, nullum *praeter* C est A.. nullum *praeter* C est B — *M.* i. 11. 64 (*bis*)
peccatum.. et *praeter* intentionem Dei naturantis et coeli — *M.* ii. 2. 31
'.. quod *praeter* ordinem in rebus.. institutum.. fit' — *M.* ii. 4. 7
conferunt, *praeter* superiorem influentiam.. virtutes — *M.* ii. 7. 49
Praeter istos et post, Alexander.. ad palmam.. propinquans — *M.* ii. 9. 61
'Fundamentum aliud nemo potest ponere, *praeter* id..' — *M.* iii. 10. 51
omnis.. loquela (*praeter* illam homini primo concreatam a Deo) — *V. E.* i. 9. 51
Irsuta quoque dicimus omnia *praeter* haec, quae — *V. E.* ii. 7. 49
Ego autem, *praeter* haec, me vestrum vestrae discretioni excuso — *Ep.* ii. 45
Habeo *praeter* hoc praeceptorem Philosophum — *Ep.* viii. 82
praeter Lunensem pontificem, omnes alii contestantur — *Ep.* viii. 112
omnia quae sunt, *praeter* unum ipsum, habent esse ab alio — *Ep.* x. 363
Omnis essentia, *praeter* primam, est causata — *Ep.* x. 385
intelligendum est de omnibus [*sc.* coelis] *praeter* primum — *Ep.* x. 482
Et *praeter* hanc.. demonstrationem potest etiam.. ostendi — *A. T.* 13. 30
licet.. sit sub omni privatione supposita, *praeter* unam — *A. T.* 18. 36
cum omnes.. *praeter* formas elementorum, requirant materiam — *A. T.* 18. 44
Cum.. non sint plura corpora mobilia, *praeter* coelum stellatum — *A. T.* 21. 9
coram universo clero Veronensi, *praeter* quosdam, qui — *A. T.* 24. 8

praeterea. *Praeterea*, mundus optime dispositus est, cum — *M.* i. 11. 1
Praeterea, quemadmodum cupiditas.. iustitiam.. obnubilat — *M.* i. 11. 91
Praeterea, quanto causa est universalior, tanto — *M.* i. 11. 129
Praeterea res dicitur esse melior, per esse propinquior optimo — *M.* i. 14. 19
Praeterea meminisse oportet quod — *M.* ii. 2. 62
Quicunque *praeterea* bonum Reipublicae intendit — *M.* ii. 5. 1
Praeterea, cum ista regimina sint hominum directiva — *M.* iii. 4. 107
Praeterea, sicut Ecclesia suum habet fundamentum, sic et — *M.* iii. 10. 47
Praeterea omnis iurisdictio prior est suo iudice — *M.* iii. 10. 73
Praeterea quod optimum est in genere suo.. videtur — *V. E.* ii. 1. 21
Praeterea illa videntur nobiliora esse quae — *V. E.* ii. 3. 35
Praeterea quae nobilissima sunt, carissime conservantur — *V. E.* ii. 3. 41

[1] presumptuositate *R*

Praeterea disserendum est, utrum — *V. E.* ii. 8. 37
Praeterea nobis bene convenire videtur — *V. E.* ii. 13. 82
Praeterea sit gleba terrae in Z — *A. T.* 12. 28

praetereo. eos *praeterire* debemus, cum — *V. E.* i. 2. 25
Sed quia *praeterire* non possumus quin transeamus — *V. E.* i. 7. 3
Nec *praetereundum* est quod .. inventae sunt — *V. E.* i. 11. 21
cum nulla praerogativa suam indignatur *praeterire* dietam — *V. E.* ii. 13. 94
si a prima huius ignis favilla revolvamus *praeterita* — *Ep.* v. 128
Illud quoque *praeterire* silentio .. non sinit affectus — *Ep.* x. 77

praetermitto. *Fili mi, tempus est ut praetermittantur*[1] *simulacra nostra* — *V. N.* 12. 22
Nec *praetermittendum* est quod .. accipimus — *V. E.* ii. 11. 55
Nec etiam *praetermittendum* est quin iterum asseramus — *V. E.* ii. 11. 60
non secus Tusciam derelinquis, *praetermittis* et negligis — *Ep.* vii. 50

praevalentia. quin *praevalentia* in athletis .. Dei iudicium sit sequuta — *M.* ii. 9. 10
de illarum [*sc.* secretalium] *praevalentia* credo sperantes — *M.* iii. 3. 57

praevaleo. ex contentione plurium ad aliquod signum *praevalere* conantium — *M.* ii. 8. 76
Ille igitur populus qui cunctis athletizantibus pro Imperio mundi *praevaluit*, de divino iudicio *praevaluit* — *M.* ii. 9. 2, 3
Romanus populus cunctis athletizantibus .. *praevaluit* — *M.* ii. 9. 14
Romanus populus cunctis athletizantibus pro Imperio mundi *praevaluit*: ergo de divino iudicio *praevaluit* — *M.* ii. 9. 108, 109
universo mortalium adsensu, vel saltem ex illis *praevalentium* — *M.* iii. 14. 6
quod etiam ab adsensu omnium vel *praevalentium* non habuerit — *M.* iii. 14. 58
Haec .. me .. huc usque *praevalens* .. retinere molitur — *Ep.* ii. 54
hemisphaerium maius per virtutem sui ponderis *praevalentem* — *A. T.* 16. 29

praevaricatio. post *praevaricationem* humani generis — *V. E.* i. 4. 35
per primam *praevaricationem* eluminata — *V. E.* i. 7. 9

praevarico. ex quo limitata virtutis linea *praevaricatur* — *V. E.* ii. 7. 21

praevenio. Si ergo iudicium .. nullo modo *praeveniatur* ab eo — *M.* i. 12. 23
si vero ab appetitu, quocumque modo *praeveniente* .. moveatur — *M.* i. 12. 25
quia eorum iudicia semper appetitu *praeveniuntur* — *M.* i. 12. 30
imber, sementem vestram ante iactum *praeveniens* — *Ep.* v. 75
Tunc plerique vota sua *praevenientes* in iubilo — *Ep.* vii. 21

praevolo. Hominibus namque, rationis intuitum voluntate *praevolantibus*, hoc semper contingit — *M.* iii. 3. 21

Pratensis. dissonare videntur, ut Cassentinenses et *Pratenses* — *V. E.* i. 11. 42

pratum. Quantos balatus colles et *prata* sonabunt .. ! — *Ecl.* i. 39
capellae Inde velut reduces ad mollia *prata* praeibant — *Ecl.* ii. 94

preciosissimus. quod per *preciosissimum* obiectum appetitus delectat — *V. E.* ii. 2. 68

precor. Ah ! mea vita, *precor* numquam tam dira voluptas Te premat, ut — *Ecl.* ii. 84

prefatus *v.* **praefatus**

pregare. ' Donna mi *prega*, perch' io voglio dire ' — *V. E.* ii. 12. 17
' Donna mi *prega*, perch' io voglio dire[2] ' — *V. E.* ii. 12. 63

premo. Ridebam, Mopse ; magis et magis ille *premebat* — *Ecl.* i. 7
Ah ! mea vita, precor numquam tam dira voluptas Te *premat*, ut — *Ecl.* ii. 85
Scythas, qui .. intolerabili quasi algore frigoris *premuntur* — *M.* i. 14. 46
cum Romana nobilitas *premente* Hannibale sic caderet — *M.* ii. 4. 58
' .. Quos *premunt* septem gelidi triones .. ' — *M.* ii. 9. 96
hoc solum in mente *premat*, quod — *V. E.* i. 13. 48

pressura. dicebat, praemonens eos *pressuram* futuram .. ergo eos — *M.* iii. 9. 48

pretium. ' Nec mi aurum posco, nec mi *pretium* dederitis .. ' — *M.* ii. 10. 62
Unde caveant pugiles, ne *pretio* constituant sibi causam — *M.* ii. 10. 73

[1] pretermictantur *B* [2] perch' io voglio dire *om. R*

'.. Par labor atque metus *pretio* maiore petuntur' *Ep.* vii. 85
quae *pretio* mensurari non possunt *Ep.* viii. 57

Priamus. 'Postquam res Asiae *Priami*que evertere gentem..' *M.* ii. 3. 65
Prima namque coniux Creusa, *Priami* regis filia, de Asia fuit *M.* ii. 3. 94

prid(ie). Scriptum *prid.* Kal. Aprilis in finibus Thusciae *Ep.* vi. 197

prima. 'Nè fa amor, *prima* che gentil core, Nè cor gentil, *prima* ch' amor, natura' *V. E.* i. 9. 29, 30

primarius. 'omnis causa *primaria* plus influit super suum causatum..' *Ep.* x. 381

primas. adsumptis *primatibus* de tribubus filiorum Israel *M.* i. 14. 67
quibus communioribus utebantur *primates* per tribus suas *M.* i. 14. 71

primatus. quae quendam videntur praebere *primatum* *V. E.* ii. 1. 10

primiloquium. investigandum esse existimo.. sub quo idiomate *primiloquium* emanavit *V. E.* i. 4. 7

primitiae. potestis.. speratae laetitiae iam *primitias* degustare *Ep.* v. 98

primitus. ex quo tunica ista.. scissuram *primitus* passa est *M.* i. 16. 25
quia *primitus* unius ad unum fuit ipsa [*sc.* collisio] inventa *M.* ii. 10. 16
infantes.. cum *primitus* distinguere voces incipiunt *V. E.* i. 1. 23
investigandum.. quid *primitus* locutus fuerit *V. E.* i. 4. 5
ad ipsum Deum *primitus* primum hominem direxisse locutionem *V. E.* i. 5. 3
forte *primitus* tunc.. Europae flumina.. potaverunt *V. E.* i. 8. 11
sive advenae tunc *primitus* advenissent *V. E.* i. 8. 14
quod vulgares eloquentes in ea *primitus* poetati sunt *V. E.* i. 10. 22
primitus in tantorum coronatorum aula prodibat *V. E.* i. 12. 29

primo. Conqueror, cor suave, de te *primo*, Che *Canz.* xxi. 14
Primo namque dubitatur et quaeritur an.. Secundo *M.* i. 2. 9
cum.. causa.. sit ultimus finis (movet enim *primo* agentem) *M.* i. 2. 44
quod primus loquens *primo* et ante omnia dixisset, *Deus* *V. E.* i. 4. 42
et *primo* de Siciliano examinemus ingenium *V. E.* i. 12. 5
primo secundum quod metricum est ipsum carminemus *V. E.* ii. 1. 10
circa quod *primo* reperiendum est id quod intelligimus *V. E.* ii. 2. 7
Nostra igitur *primo* refert discretionem facere inter ea *V. E.* ii. 14. 7

His quoque locis: **M. i.** 3. 21 (sciendum est *primo*, quod); 12. 19 (*primo*.. deinde.. et ultimo); **ii.** 3. 5 (Quod quidem *primo* sic probatur); **iii.** 4. 10 (*primo*.. Deinde), 99 (*Primo*.. Praeterea); **V.E. i.** 2. 24 (*Primo*.. Secundo et melius); 10. 27 (*primo*.. secundo), 39 (Dicimus ergo *primo*); **ii.** 2. 62 (*primo*.. Secundo); 8. 6 (*primo* et principaliter); 9. 24 (*primo*.. secundo.. tertio); 10. 13 (*primo*.. deinde.. et postmodum); 13. 19 (et *primo* sciendum est quod); 14. 5 (*primo*.. deinde); **Ep.** x. 454 (*Primo*.. secundo); **A.T.** 9. 1 (*Primo*.. Secundo.. Tertio)

primogenitus. reverentia.. qua *primogenitus* filius debet uti ad patrem *M.* iii. 16. 136
Iohannes namque, regius *primogenitus* tuus et rex *Ep.* vii. 93
ac pariat pudor in nobis poenitentiam, *primogenitam* suam *Ep.* viii. 138

primordialis. quidquid a *primordialibus* imperii Romani diiudicandum erat, per duellum esse discussum *M.* ii. 11. 5

primordium. ubi de *primordio* mundi sacratissima Scriptura pertractat *V. E.* i. 4. 9
si *primordium* bene discretionis nostrae recolimus *V. E.* ii. 6. 20
sic ex visu *primordii* et devotissimus et amicus [*sc.* exstiti] *Ep.* x. 19
zelus.. a *primordio* metam praefixam urgebit ulterius *Ep.* x. 86

primum. Orbita, qua *primum* flecti de culmine coepit *Ecl.* ii. 3
Flumina qua *primum* Nerei confinia tangunt *Ecl.* ii. 21
Primum igitur videndum, quid est quod.. Monarchia dicitur *M.* i. 2. 1
primum quantum ad velle, deinde quantum ad posse *M.* i. 11. 68
investigandum.. cui hominum *primum* locutio data sit *V. E.* i. 4. 4
per.. mundi climata.. tunc *primum* homines fuisse dispersos *V. E.* i. 8. 4
Primum igitur quid intendimus.. denudemus *V. E.* i. 17. 5
Volentes igitur modum tradere quo.. existant, *primum* dicimus *V. E.* ii. 3. 5

cum *primum* pedes iuxta Sarni fluenta .. defigerem — *Ep.* iii. 12
cum *primum* iubar ille vibraverit, revirescet — *Ep.* v. 12

primus. Non *si est dare primum motum esse* — *Par.* xiii. 100
ut palmam tanti bravii *primus* in meam gloriam adipiscar — *M.* i. 1. 34
ut potentia tota materiae *primae* semper sub actu sit — *M.* i. 3. 74
ad quod humanum genus *prima* bonitas in esse produxit — *M.* i. 3. 89
secundum intentionem *primi* agentis, qui Deus est — *M.* i. 8. 3
cum coelum .. unico motu, scilicet *primi* mobilis .. reguletur — *M.* i. 9. 11
aut oportebit devenire ad iudicem *primum* et summum — *M.* i. 10. 23
primum principium nostrae libertatis est libertas arbitrii — *M.* i. 12. 5
Nam si a lapsu *primorum* parentum .. tempora recolamus — *M.* i. 16. 7
Est enim natura in mente *primi* motoris, qui Deus est — *M.* ii. 2. 16
'Dardanus Iliacae *primus* pater urbis et auctor ..' — *M.* ii. 3. 73
Prima namque coniux Creusa, Priami regis filia, de Asia fuit — *M.* ii. 3. 93
Si ergo miraculum est immediata operatio *primi* — *M.* ii. 4. 15
Propter quod bene Tullius in *prima* Rhetorica — *M.* ii. 5. 16
Nonne filios .. postponendos .. Brutus ille *primus* edocuit? — *M.* ii. 5. 114
Primus horum modorum apud Gentiles figuratus fuit — *M.* ii. 8. 78
hic non modo *primus*, quin etiam solus attigit metam — *M.* ii. 9. 20
Primus namque in mortalibus qui ad hoc bravium anhelavit — *M.* ii. 9. 22
Nam de *primo*, cum de sede patris Aeneae, qui *primus* pater huius populi fuit, verteretur litigium — *M.* ii. 11. 8, 9
si reducatur .. per *primam* [*sc.* figuram] — *M.* ii. 12. 65
solvere uxorem a viro, et ligare ipsam alteri, vivente *primo* — *M.* iii. 8. 46
sequeretur quod iurisdictio *prima* posset annihilari — *M.* iii. 10. 96
Sumunt etenim sibi principium de decimo *primae* Philosophiae — *M.* iii. 12. 3
curam sacerdotio, *primo* vel novissimo, commendatam fuisse — *M.* iii. 14. 31
invenio sacerdotes *primos* ab illa de praecepto remotos — *M.* iii. 14. 33
ad *primam* [*sc.* beatitudinem] per philosophica documenta venimus — *M.* iii. 16. 55
nobilior est vulgaris .. quia *prima* fuit humano generi usitata — *V. E.* i. 1. 36
Haec est nostra vera *prima* locutio — *V. E.* i. 2. 1
si obiciatur de serpente loquente ad *primam* mulierem — *V. E.* i. 2. 44
Quod autem prius vox *primi* loquentis sonaverit — *V. E.* i. 4. 27
quod *primus* loquens primo et ante omnia dixisset, *Deus* — *V. E.* i. 4. 41
per viam responsionis hominem *primum* fuisse locutum — *V. E.* i. 4. 45
ad ipsum Deum primitus *primum* hominem direxisse locutionem — *V. E.* i. 5. 3
ipsum loquentem *primum* .. incunctanter fuisse locutum — *V. E.* i. 5. 5
afflando *primum* nostrum [*sc.* Adam] omni perfectione complevit — *V. E.* i. 5. 12
praesciret .. absque locutione conceptum *primi* loquentis — *V. E.* i. 5. 24
locum illum ubi effutita est *prima* locutio — *V. E.* i. 5. 31
intra fuisse locum *primae* locutionis — *V. E.* i. 5. 34
certam formam locutionis a Deo cum anima *prima* concreatam fuisse — *V. E.* i. 6. 41
idioma illud quod *primi* loquentis labia fabricaverunt — *V. E.* i. 6. 60
per *primam* praevaricationem eluminata [*sc.* nostra natura] — *V. E.* i. 7. 9
praeter illam [*sc.* loquelam] homini *primo* concreatam a Deo — *V. E.* i. 9. 52
primas, et secundarias, et subsecundarias .. variationes — *V. E.* i. 10. 80
secundum quod ab ore *primorum* Siculorum emanat — *V. E.* i. 12. 52
nunquam a *primo*[1] [*sc.* vulgari] divertissent — *V. E.* i. 15. 44
pluribus potest rationibus indagari. *Prima* quidem quia — *V. E.* ii. 3. 21
Si pes trimeter *primum* et ultimum carmen endecasyllabum habet — *V. E.* ii. 12. 77
Saepissime tamen hoc fit in desinentia *primi* posteriorum — *V. E.* ii. 13. 43
si extremae desinentiae trimetri, hoc est *prima* et ultima, concrepabunt in *primo* pede, sic secundi extremas desinentias convenit concrepare: et qualem se in *primo* media videt .. talis .. resurgat — *V. E.* ii. 13. 72 (*bis*), 74

[1] proprio *R*

si a *prima* huius ignis favilla revolvamus praeterita	*Ep.* v. 127
primi et soli iugum libertatis horrentes	*Ep.* vi. 30
faustissimi cursus Henrici Caesaris ad Italiam anno *primo*	*Ep.* vi. 200
divi Henrici faustissimi cursus ad Italiam anno *primo*	*Ep.* vii. 193
Vos equidem, Ecclesiae militantis veluti *primi* praepositi pili	*Ep.* viii. 43
Et *primus* [*sc.* sensus] dicitur *literalis*	*Ep.* x. 139
Non eius potest esse propria forma divisio *prima*, cum ista pars sit *primae* divisionis	*Ep.* x. 252, 253
ea, quae ex iis quae vidit in *primo* coelo retinere potuit	*Ep.* x. 330
in verbis illis, ubi dicit se fuisse in *primo* coelo	*Ep.* x. 344
gloria primi Motoris, qui Deus est . . *resplendet*	*Ep.* x. 349
convenit . . *primo*, seu principio, qui Deus est	*Ep.* x. 357
scilicet *primo*, seu principio, quod est causa omnium	*Ep.* x. 361
Si a se [*sc.* habet esse], sic est *primum*	*Ep.* x. 368
erit devenire ad *primum*, qui Deus est	*Ep.* x. 373
ex eo quod causa secunda recepit a *prima*	*Ep.* x. 376
propter quod causa *prima* est magis causa	*Ep.* x. 379
Omnis essentia, praeter *primam*, est causata	*Ep.* x. 385
quemadmodum prius devenire erat ad *primam* causam ipsius esse	*Ep.* x. 398
quod omnis essentia et virtus procedat a *prima*	*Ep.* x. 401
primum coelum est omnia continens	*Ep.* x. 462
radius quidam profluens a *prima* causa, quae Deus est	*Ep.* x. 467
intelligendum est de omnibus [*sc.* coelis] praeter *primum*	*Ep.* x. 482
Et cum omnis perfectio sit radius *Primi* . . manifestum est quod coelum *primum* magis recipit de luce *Primi*, qui est Deus	*Ep.* x. 489, 491, 492
invento principio, seu *primo*, videlicet Deo	*Ep.* x. 623
nobilissimo continenti, quod est coelum *primum*	*A. T.* 4. 7
omnes formae quae sunt in potentia materiae *primae*	*A. T.* 18. 30
ut materia *prima* . . sit sub omni forma materiali	*A. T.* 18. 32
cum *primum* mobile, scilicet sphaera nona, sit uniforme	*A. T.* 21. 3

His quoque locis: **M. i.** 5. 8 (*Prima* itaque quaestio sit), 13 (quorum *primum* ab auctoritate Philosophi adsumatur); 11. 66 (*prima* propositio . . apparet; alia), 69 (Ad evidentiam *primi*), 117 (*Prima* manifesta est, si); 15. 18 (ut patet in *primo* eorum quae de simpliciter Ente); **ii.** 2. 2 (Postquam . . de veritate *primae* dubitationis inquisitum est), 63 (ut Philosophus docet in *primis* ad Nicomachum); 3. 34 (Titus Livius . . in *prima* parte sui voluminis), 45 (Poeta noster, introducens in *primo* Ilioneum); 4. 33 (Livius in *prima* parte testatur); 9. 83 (ait enim Poeta noster in *primo*), 87 (Et Lucanus in *primo*), 11. 37 (hoc diligenter Livius in *prima* parte contexit); **iii.** 1. 6 (de quarum duabus *primis* . . sufficienter peractum est); 3. 2 (*primae* quaestionis veritas . . manifestanda fuit); 4. 51 (Propter *primum* dicit Augustinus); 6. 1 (De litera . . *primi* libri Regum); 10. 17 (Ex quibus *primum* est quod praemittitur), 38 (ut in *primo* huius de facili videri potest); **V.E. ii.** 1. 13 (ordine . . illo quem in fine *primi* libri polluximus); 8. 22 (secundum istum modum Virgilius, *primo Aeneidorum* dicit); 12. 75 (in *primo* pede . . in altero); **Ep. x.** 179 (*Prima* divisio est, qua), 293 (De parte *prima* est sciendum, quod), 314 (in *prima* . . in secunda), 318 (Propter *primam* partem notandum, quod), 347 (Viso . . de bonitate . . *primae* partis prologi), 458 (Quantum ad *primum* probatur sic), 511 (dicit Philosophus in *primo De coelo*), 588 (in *prima* . . in secunda), 592–593 (*Prima* pars dividitur in partes duas; in *prima* . . in secunda); **A.T.** 3. 1 (*Prima* fuit talis); 5. 5 (*Prima* dicebatur patere per Commentatorem), 7. 9 (ut in *prima* ratione ostensum est); 10. 1 (Dico ergo propter *primum*, quod), 6 (Sicut *prima* et quinta ratio procedebat); 11. 2 (*primum* est, quod), 11 (ut patet ex *primo Physicorum*), 14 (ut patet ex *primo ad Nicomachum*); 12. 1 (Ad destructionem igitur *primi* membri), 5 (quorum *primum* est, quod), 26 (quod erat *primum* impossibile), 63 (*primum* consequentis principalis consequentiae); 13. 43 (Sic igitur patet de *primo* sufficienter), 48 (quod est *primum* in ordine dicendorum); 14. 2 (ut per *primam* figuram demonstratum est); 18. 68 (ut patet ex *primo Ethicorum*); 19. 19 (ut ille dicit in *primo Priorum*); 20.

18 (ut patet ex *primo Ethicorum*), 23 (ut patet ex *primo Physicorum*); 23. 23 (et sic ratio deficiebat in *prima* propositione)

princeps *adi.* 'Publius Decius, *princeps* in ea familia..' *M.* ii. 5. 143

princeps *n.* regna ordinari debent ad unum *Principem*, sive Principatum *M.* i. 6. 28
ad eius [*sc.* universi] *Principem*, qui Deus est et Monarcha *M.* i. 7. 15
per unum principium tantum, scilicet unicum *Principem* *M.* i. 7. 17
esse non potest, nisi quando uni *Principi* totaliter subiacet *M.* i. 8. 27
humanum genus uni *Principi* subiacens maxime Deo adsimilatur *M.* i. 8. 29
quando ab unico *Principe* tanquam ab unico motore.. reguletur *M.* i. 9. 18
Inter omnes duos *principes*.. potest esse litigium *M.* i. 10. 6
malum autem pluralitas principatuum, unus ergo *Princeps* *M.* i. 10. 31
quod non contingit *principibus* aliis *M.* i. 11. 84
homines propinquius Monarchae sunt, quam aliis *principibus* *M.* i. 11. 116
principibus aliis homines non appropinquant nisi in parte *M.* i. 11. 120
Principibus aliis appropinquant per Monarcham *M.* i. 11. 123
aliis autem *principibus* [*sc.* inest cura] per Monarcham *M.* i. 11. 126
quia *principes* alii per illum [*sc.* sunt causae ut] *M.* i. 11. 138
quod caeteris *principibus* non contingit *M.* i. 13. 51
humanum genus potest regi per unum supremum *principem* *M.* i. 14. 28
cum dicitur.. potest regi per unum supremum *Principem* *M.* i. 14. 31
regulam.. particulares *principes* ab eo recipere debent *M.* i. 14. 56
per unum regi.. et sic per Monarcham, qui unicus est *Princeps* *M.* i. 14. 76
nisi sit *Princeps* unus omnium, cuius voluntas domina *M.* i. 15. 74
'.. et *principes* convenerunt in unum adversus Dominum..' *M.* ii. 1. 3 *et* 34
cum insuper doleam Reges et *Principes* in hoc unico concordantes, ut adversentur Domino suo, et uncto suo Romano *Principi* *M.* ii. 1. 25, 27
cum illo clamare possum.. qui pro *Principe* Coeli clamabat *M.* ii. 1. 31
ad dirumpendum vincula ignorantiae Regum atque *Principum* talium *M.* ii. 1. 42
ab oculis Regum et *Principum*.. ignorantiae nebula eluetur *M.* ii. 1. 55
Boethius in secundo, cum de Romanorum *principe* loqueretur *M.* ii. 9. 92
duo luminaria.. Romanum.. Pontificem et Romanum *Principem* *M.* iii. 1. 37
Auctoritas principalis non est *principis* nisi ad usum, quia nullus *princeps* seipsum auctorizare potest; recipere autem potest, atque dimittere, sed alium creare non potest, quia creatio *principis* ex *principe* non dependet *M.* iii. 7. 42, 43, 46 (*bis*)
manifestum est, quod nullus *princeps* potest sibi substituere vicarium in omnibus aequivalentem *M.* iii. 7. 48
si Ecclesia virtutem haberet auctorizandi Romanum *Principem* *M.* iii. 14. 3
immediate se habere ad *Principem* universi, qui Deus est *M.* iii. 16. 13
curator orbis, qui dicitur Romanus *Princeps* *M.* iii. 16. 89
non sic stricte recipienda est, ut Romanus *Princeps* in aliquo Romano Pontifici non subiaceat *M.* iii. 16. 131
videtur tantum in opprobrium Italorum *principum* remansisse *V. E.* i. 12. 18
inhaerere tantorum *principum* maiestati conati sunt *V. E.* i. 12. 26
sicut membra illius [*sc.* curiae] uno *principe* uniuntur *V. E.* i. 18. 50
quamquam *principe* careamus *V. E.* i. 18. 53
in superna Ierusalem cum beatorum *principibus* gloriatur *Ep.* ii. 36
Unde Deum Romanum *principem* praedestinasse relucet *Ep.* v. 117
Romani *principis*, Mundi regis et Dei ministri *Ep.* vi. 31
qui.. contra leges universas in legum *principem* conspiratis *Ep.* vi. 167
An ignoras, excellentissime *principum*..? *Ep.* vii. 135
Principum quondam Pharisaeorum cupiditas.. obsidionem peperit *Ep.* viii. 3
illustrium summorumque *principum*.. obscuros.. amicos fuisse *Ep.* x. 31

principalis. Satis igitur declarata subadsumpta *principali* *M.* i. 11. 147
quod est *principale* propositum in libro praesenti *M.* ii. 11. 79

Cum Ecclesia vero sunt veneranda illa Concilia *principalia*	*M.* iii. 3. 81
nullus vicariatus . . aequivalere potest *principali* auctoritati	*M.* iii. 7. 26
Auctoritas *principalis* non est principis nisi ad usum	*M.* iii. 7. 41
cum radix humanae propaginis *principalis* . . sit plantata	*V. E.* i. 8. 6
Maior *principalis* syllogismi videbatur patere per ea	*A. T.* 3. 13
Maior et minor *principalis* syllogismi huius rationis	*A. T.* 4. 11
quod erat primum consequentis *principalis* consequentiae	*A. T.* 12. 64
secundi membri consequentis *principalis* consequentiae	*A. T.* 13. 2
propositio maior *principalis*	*A. T.* 17. 2
et sic cadit ratio instantiae *principalis*	*A. T.* 18. 16
principalissime. Quae duo *principalissime* legislatori . . conveniunt	*M.* i. 13. 57
principaliter. *principaliter* intenditur ab agente . . explicare	*M.* i. 13. 4
primo et *principaliter* qui sit iste fascis . . videamus	*V. E.* ii. 8. 6
Dividitur ergo ista pars . . *principaliter* in duas partes	*Ep.* x. 289
principalius. Quare autem trifarie *principalius* variatum sit, investigemus	*V. E.* i. 9. 31
principatus. Est ergo temporalis Monarchia . . unicus *Principatus*	*M.* i. 2. 5
regna ordinari debent ad unum Principem, sive *Principatum*	*M.* i. 6. 28
necessarium apparet . . esse . . unicum *Principatum*	*M.* i. 9. 23
malum autem pluralitas *principatuum*, unus ergo Princeps	*M.* i. 10. 30
principibus aliis, quorum *principatus* ad alios terminantur	*M.* i. 11. 85
Maxime . . inania meditati sunt in Romanum *principatum*	*M.* ii. 12. 2
sacratissimi *Principatus* vocabulum abhorrentes	*M.* iii. 3. 49
Romani *Principatus* auctoritatem dependere dicunt	*M.* iii. 13. 3
dummodo *principatum* obtineat [*sc.* endecasyllabum]	*V. E.* ii. 5. 54
si non de iustissimi *principatus* aula prodiisset edictum	*Ep.* vii. 67
sacratissimi Caesarei *Principatus* in urbe Verona . . Vicario	*Ep.* x. *tit.* 3
principio. cantiones illustres *principiantes* ab illo [*sc.* endecasyllabo]	*V. E.* ii. 5. 25
dummodo in tragico vincat endecasyllabum et *principiet*	*V. E.* ii. 12. 38
quosdam ab eptasyllabo tragice *principiasse* invenimus	*V. E.* ii. 12. 39
principium. Verum quia omnis veritas, quae non est *principium*, ex veritate alicuius *principii* fit manifesta ; necesse est in qualibet inquisitione habere notitiam de *principio*	*M.* i. 2. 17 (*bis*), 19
ante omnia de *principio* scrutandum esse videtur	*M.* i. 2. 24
imo fons atque *principium* rectarum politiarum	*M.* i. 2. 38
cum . . *principium* et causa omnium sit ultimus finis	*M.* i. 2. 43
Illud . . quod est finis . . erit hic *principium*	*M.* i. 2. 51
quaeritur hic tanquam *principium* inquisitionis directivum	*M.* i. 3. 20
quae pro *principio* rationum subsequentium supponatur	*M.* i. 4. 39
Resumentes igitur quod a *principio* dicebatur	*M.* i. 5. 1
propositum est sub adsignato *principio* inquisitionem facere	*M.* i. 5. 7
Partes eius bene respondent ad ipsam per unum *principium* tantum	*M.* i. 7. 12
simpliciter bene respondet per unum *principium* tantum	*M.* i. 7. 17
ut in *principio* huius capituli est probatum	*M.* i. 8. 33
ut Magister sex *principiorum* recte ait	*M.* i. 11. 23
Hoc erit manifestum, si *principium* pateat libertatis	*M.* i. 12. 3
primum *principium* nostrae libertatis est libertas arbitrii	*M.* i. 12. 5
haec libertas, sive *principium* hoc totius libertatis nostrae	*M.* i. 12. 39
cum potissime hoc *principio* possit uti	*M.* i. 12. 46
ut omnis confusio de *principiis* universalibus auferatur	*M.* i. 14. 65
cuius quidem inquisitionis *principium* est, videre	*M.* ii. 2. 7
veritas in quam . . velut in *principium* proprium, reducantur	*M.* ii. 2. 9
sufficienter argumenta sub invento *principio* procedent, si	*M.* ii. 2. 68
Magi Pharaonis naturalibus *principiis* artificiose utentes	*M.* ii. 4. 12
specula rationis, unde humana mens haec *principia* speculatur	*M.* ii. 11. 74

rationes quae plurimum rationalibus *principiis* innituntur M. ii. 11. 83
ex *principiis* fidei Christianae iterum patefaciendum est M. ii. 11. 84
In *principio* huius operis propositum fuit M. iii. 1. 3
aliquod *principium* est adsumendum, in virtute cuius M. iii. 2. 3
Nam sine praefixo *principio* .. laborare quid prodest? cum *principium* solum adsumendorum mediorum sit radix M. iii. 2. 6, 7
Verissimum est igitur illud *principium* M. iii. 2. 52
superiorum quaestionum et huius *principia* impudenter negarent M. iii. 3. 51
cum sua cupiditate detenti *principia* non viderent M. iii. 3. 124
Sumunt etenim sibi *principium* de decimo primae Philosophiae M. iii. 12. 2
quaestionis, quae a *principio* discutienda proponebatur M. iii. 13. 6
si sub praefixo *principio* inquirendo .. ostendero M. iii. 13. 9
Secundum quidem quod in *principio* legitur Genesis V. E. i. 4. 8
faber ille atque perfectionis *principium* et amator V. E. i. 5. 11
hoc solo fere omnibus in signum eiusdem *principii* remanente V. E. i. 8. 34
de unius eiusdemque a *principio* idiomatis variatione secuta V. E. i. 9. 5
Et quod unum fuerit a *principio* confusionis .. apparet V. E. i. 9. 14
ut polliciti sumus in *principio* huius operis V. E. i. 19. 20
cum in *principio Poetriae* 'Sumite materiam' dicit V. E. ii. 4. 34
sicut magister sapientum in *principio Physicorum* testatur V. E. ii. 10. 8
In *principio* huius capituli quaedam resecanda videntur V. E. ii. 13. 6
quae uti *principia* sunt ad probandum quod quaeritur Ep. v. 142
donec instanter magnanimus vitae *principium* impedivit Ep. vii. 120
tamquam commune suae civilitatis *principium* Ep. viii. 152
cum sit vobis *principium* ipsius quoque esse Ep. viii. 154
Sex .. in *principio* cuiusque doctrinalis operis inquirenda sunt Ep. x. 119
tragoedia in *principio* est admirabilis et quieta Ep. x. 197
dicere loco salutis 'tragicum *principium*, et comicum finem' Ep. x. 208
a *principio* horribilis et foetida est, quia *Infernus* Ep. x. 220
'prooemium est *principium* in oratione rhetorica ..' Ep. x. 298
in *principio* exordii, sive prologi Ep. x. 327
uni, scilicet primo, seu *principio*, qui Deus est Ep. x. 357
uni, scilicet primo, seu *principio*, quod est causa omnium Ep. x. 361
vera beatitudo in sentiendo veritatis *principium* consistit Ep. x. 613
invento *principio*, seu primo, videlicet Deo Ep. x. 623
cum sit A et O, idest *principium* et finis Ep. x. 625
in Eo salutem, qui est *principium* veritatis et lumen A. T. *init.* 4
restricta .. ad *principium* investigandae veritatis A. T. 2. 7
cum mare sit *principium* omnium aquarum A. T. 6. 10
cum in omni motu naturali aquae *principium* oporteat esse altius A. T. 6. 15
si *principia* fluminum et tractus alveorum non essent altiora A. T. 8. 10
si quis haec duo *principia* vel alterum ipsorum negaret A. T. 11. 6
contra negantem *principia* alicuius scientiae A. T. 11. 9
sunt etenim haec *principia* inventa sensu et inductione A. T. 11. 12

principor. intellectu scilicet vigentes aliis naturaliter *principari* M. i. 3. 92
qui ambitu sui iuris ambobus *principetur* M. i. 10. 15
non solum singulares homines apti nati sunt ad *principari* M. ii. 7. 54
quin . locum et gentem disposuerit .. ad universaliter *principandum* M. ii. 7. 61
Cumque .. de .. dignitate *principandi* .. disceptatum esset M. ii. 11. 26

prior. non ad speculationem per *prius*, sed ad operationem M. i. 2. 41
per *prius* ad speculandum, et secundario . . ad operandum M. i. 4. 4
et sic per *prius* et immediate Monarchae inest cura de omnibus M. i. 11. 125
gradatim se habent secundum quintum modum dicendi '*prius*' M. i. 15. 3
quod per *prius* ab artifice Deo sit, et secundario a coelo M. ii. 2. 35
liquet quod ius cum sit bonum, per *prius* in mente Dei est M. ii. 2. 40

et sic sequitur *prius*, videlicet Deum velle quod non vult — *M.* iii. 2. 50
Praeterea omnis iurisdictio *prior* est suo iudice — *M.* iii. 10. 73
ergo ipsa est *prior* suo iudice, qui est Imperator — *M.* iii. 10. 78
vel oblitus homo vel vilipendens disciplinas *priores* — *V. E.* i. 7. 21
confusionem . . quae . . fuit . . *prioris* [*sc.* loquelae] oblivio — *V. E.* i. 9. 54
quam plerique rithimantur ei quae est *priorum* posterioris — *V. E.* ii. 13. 44
Sed recensete fulmina Federici *prioris* — *Ep.* vi. 136
ut ille dicit in primo *Priorum* — *A. T.* 19. 20

prius. cum *prius* illud idem fiebat per A solum — *M.* i. 14. 9
in rebus bellicis *prius* omnia tentanda sunt . . et ultimum — *M.* ii. 10. 19
imitatio soni illius qui *prius* dixisset — *V. E.* i. 2. 65
quamquam mulier in scriptis *prius* inveniatur locuta, rationabile tamen est ut hominem *prius* locutum fuisse credamus — *V. E.* i. 4. 19, 20
credimus ipsi Adae *prius* datum fuisse loqui — *V. E.* i. 4. 25
Quod autem *prius* vox primi loquentis sonaverit — *V. E.* i. 4. 26
quod *prius* probandum est — *V. E.* i. 9. 15
perplexos frutices atque sentes *prius* eiciamus de silva — *V. E.* i. 11. 6
Quaeramus igitur *prius*, utrum — *V. E.* ii. 1. 14
prius Helicone potatus . . plectrum tum movere incipiat — *V. E.* ii. 4. 66
Circa quidem hanc *prius* considerandum est quod — *V. E.* ii. 6. 17
nymphis . . neglectis in quas *prius* exarserat, noviter . . diligebat — *Ep.* iv. 47
murmurantes invicem *prius* 'moriamur et in media arma ruamus' — *Ep.* vi. 129
ni *prius* inglorium . . populo Florentinaeque civitati me reddam — *Ep.* ix. 50
quemadmodum *prius* dictorum suspicabar excessum, sic posterius — *Ep.* x. 15
ut ex auditu . . benevolus *prius* exstiterim . . sic ex visu — *Ep.* x. 18
quemadmodum *prius* devenire erat ad primam causam . . sic nunc — *Ep.* x. 397
sequitur idem quod *prius* — *A. T.* 7. 10
si vera sunt quae *prius* supposita erant — *A. T.* 13. 25
v. **priusquam**

priusquam (prius . . quam). accidentia *prius* producendo *quam* proprium subiectum — *M.* iii. 4. 102-103
si . . sibi dedit . . non habebat illam *priusquam* daret — *M.* iii. 14. 51
actum *prius* a viro *quam* [1] a foemina profluisse — *V. E.* i. 4. 23
accidit discretio, *priusquam* [2] quam quaerimus attingamus — *V. E.* ii. 6. 30
Et quia *prius* agitur ipsa [*sc.* cantio] *quam* agat — *V. E.* ii. 8. 31

privatio. licet . . sit sub omni *privatione* supposita, praeter unam — *A. T.* 18. 35

privatus. qui . . res *privatas* vinculo suae legis, non aliter, possidetis — *Ep.* v. 109
Italia misera, sola, *privatis* arbitriis derelicta — *Ep.* vi. 15
Henricus, non sua *privata* sed publica mundi commoda sitiens — *Ep.* vi. 181
cum . . una sola vox, sola pia, et haec *privata* . . audiatur — *Ep.* viii. 101

privilegium. sed duobus *privilegiis* attestatur praeesse [*sc.* lingua *sì*] — *V. E.* i. 10. 26
endecasyllabum . . in contextu vincendi *privilegium* promeretur — *V. E.* ii. 12. 13

pro *adv.* Videbitis plebem circumquaque furentem nunc in contraria, *pro* et contra — *Ep.* vi. 108

pro *praep.* Verum, ut arundinea puer is *pro* voce laborat — *Ecl.* ii. 39
habere notitiam . . *pro* certitudine omnium propositionum quae — *M.* i. 2. 20
pax . . quae *pro* principio rationum subsequentium supponatur — *M.* i. 4. 39
cum illo clamare possum *pro* populo glorioso et *pro* Caesare, qui *pro* Principe Coeli clamabat — *M.* ii. 1. 29, 30 (*bis*)
quod . . illud *pro* vero atque sincero iure habendum sit — *M.* ii. 2. 60
Quod . . *pro* . . Imperio perficiendo, miracula Deus portenderit — *M.* ii. 4. 27
ut qui visibilis erat miracula *pro* invisibilibus ostensurus, Idem invisibilis *pro* visibilibus illa ostenderet — *M.* ii. 4. 74, 75

[1] prius a viro quam *M* vel prius quam a viro *R* [2] priusquam *M* prius quam *R*

Nam si pars debet se exponere *pro* salute totius . . homo *pro* patria debet exponere seipsum, tamquam minus bonum *pro* meliori — *M.* ii. 8. 12, 15, 16
sic omnibus viis investigatis *pro* iudicio de lite habendo — *M.* ii. 10. 28
cum Legati . . *pro* redimendis captivis ad illum missi fuerunt — *M.* ii. 10. 59
qui *pro* imperio decertando sic aurum despiciebat — *M.* ii. 10. 81
Postquam . . cum Graecis, cumque Poenis nondum *pro* divino iudicio certatum esset, ad imperium intendentibus illis et istis, Fabricio *pro* Romanis, Pyrrho *pro* Graecis — *M.* ii. 11. 54, 56 (*bis*)
Scipione vero *pro* Italis, Hannibale *pro* Africanis in forma duelli bellum gerentibus, Italis Afri succubuerunt — *M.* ii. 11. 59, 60
Et accipio hic largo modo falsum, etiam *pro* inopinabili — *M.* iii. 4. 34
qui . . *pro* apostemate futuro, illi emplastrum conficeret — *M.* iii. 4. 119
Et si facerent instantiam dicentes, quod . . *pro* antecedente bene infertur consequens, ut animal *pro* homine — *M.* iii. 5. 29, 30
posse . . leges et decreta ligare *pro* regimine temporali — *M.* iii. 8. 13
distribuit *pro* omni eo quod sub genere animalis comprehenditur — *M.* iii. 8. 29
non distribuit, nisi *pro* suppositis huius termini — *M.* iii. 8. 32
Poterat . . recipere, non tamquam possessor, sed tamquam fructuum *pro* Ecclesia *pro* Christi pauperibus dispensator — *M.* iii. 10. 129, 130
Allegat ergo *pro* se lingua *oil*, quod — *V. E.* i. 10. 13
Pro se vero argumentatur alia, scilicet *oc*, quod — *V. E.* i. 10. 20
puta *nof pro novem*, *vif pro vivo* — *V. E.* i. 14. 33, 34
de Parmensibus . . qui *monto pro molto*[1] dicunt — *V. E.* i. 15. 27
quam, fere *pro* desiderio somniantes, inhiabamus — *Ep.* i. 21
cum . . praemoniti atque requisiti sumus instanter *pro* vobis — *Ep.* i. 50
ne alia relata *pro* alis . . negligenter praedicent carceratum — *Ep.* iii. 3
quas tulit calamitates . . in fide *pro* libertate, Saguntum . . vos eas in perfidia *pro* servitute subire necesse est — *Ep.* vi. 124, 125
Henricus . . ardua quaeque *pro* nobis aggressus est — *Ep.* vi. 183
Nam et ego, qui scribo tam *pro* me, quam *pro* aliis — *Ep.* vii. 39 (*bis*)
regi non suo iura non sua *pro* male agenda potestate pacisci — *Ep.* vii. 169
pro modulo vestrae imaginis ante mortales oculos affigatis — *Ep.* viii. 146
si unanimes omnes . . *pro* Sponsa Christi, *pro* sede Sponsae, quae Roma est, *pro* Italia nostra, et ut plenius dicam, *pro* tota civitate peregrinantium in terris, viriliter propugnetis — *Ep.* viii. 178, 179, 180, 181
ad retribuendum *pro* collatis beneficiis — *Ep.* x. 64
ut trahant se ad immortalia et divina *pro* posse — *A. T.* 22. 4
domino Kane Grandi de Scala *pro* Imperio sacrosancto Romano — *A. T.* 24. 3

His quoque locis: **M. ii.** 4. '54'; 5. 39, '57,' 92, '120,' 121, 129, 135; 8. 10; 9. 2, 11, 13, 108; **iii.** 1. 18; 3. 133

probabilis. Et accipio hic largo modo falsum, etiam pro inopinabili, quod in materia *probabili* habet naturam falsi — *M.* iii. 4. 35

probabiliter. potest etiam *probabiliter* ostendi, quod aqua non habeat — *A. T.* 13. 32

probatio. et cum probant, dico quod sua *probatio* nulla est — *M.* iii. 10. 26
in rebus manifestissimis *probationes* adducere — *M.* iii. 14. 62
minime hoc *probatione* indiget — *V. E.* i. 17. 35

probativus. Forma sive modus tractandi est . . *probativus* — *Ep.* x. 186

probitas. ea quae maxima sunt ad ista, ut armorum *probitas* — *V. E.* ii. 2. 76

probo. omnia quae inferius *probanda* sunt — *M.* i. 2. 52
signum praefixum, in quod quidquid *probandum* est, resolvatur — *M.* i. 4. 43
Unde ipse *probat*, soli Deo competere, miracula operari — *M.* ii. 4. 9
Philosophus, naturam semper agere propter finem . . *probat* — *M.* ii. 7. 42
nisi ulterius *probaretur* hoc spectare ad officium clavium — *M.* iii. 8. 72

[1] multo *R*

Et quod Petrus de more .. loqueretur, *probat* .. praesumptio — *M.* iii. 9. 64
Et minorem *probant* per ea quae .. tacta sunt — *M.* iii. 10. 23
et cum *probant*, dico quod sua probatio nulla est — *M.* iii. 10. 26
auctoritas Ecclesiae *probaretur* dependere ab Imperatore — *M.* iii. 11. 17
si ostensive *probetur* a Deo immediate dependere — *M.* iii. 13. 15
Quod autem auctoritas Ecclesiae non sit causa .. *probatur* sic — *M.* iii. 13. 18
probatum est auctoritatem Imperii ab Ecclesia minime dependere — *M.* iii. 15. 61
non tamen omnino *probatum* est ipsam .. dependere a Deo — *M.* iii. 16. 5
ostensive *probandum* est Imperatorem .. se habere — *M.* iii. 16. 10
doctrinam oportet non *probare*, sed suum aperire subiectum — *V.E.* i. 1. 18
Quando .. summa summis esse digna iam fuit *probatum* — *V.E.* ii. 4. 57
quod autem supremum quid sit cantio .. est *probatum* — *V.E.* ii. 8. 62
tuae diligentiae relinquantur *probandae* [*sc.* propositiones] — *Ep.* iv. 39
quae uti principia sunt ad *probandum* quod quaeritur — *Ep.* v. 143
observantia quarum [*sc.* legum] .. non servitus esse *probatur* — *Ep.* vi. 158
Quod autem de divina luce plus recipiat, potest *probari* per duo — *Ep.* x. 454
eo quod simpliciter et secundum formam non *probat* [*sc.* ratio]. Sed si consideremus materiam eius, bene *probat* — *Ep.* x. 496, 497
dicebatur patere per Commentatorem .. et *probant* dicendo, quod — *A. T.* 5. 9
ne aliorum excellentiam *probare* videantur — *A. T.* 24. 12

His quoque locis: **M. i.** 8. 34 (ut in principio huius capituli est *probatum*); **ii.** 3. 5 (Quod quidem primo sic *probatur*), 9 (Adsumpta ratione *probatur*); 4. 18 (ut ipse Thomas .. *probat* sufficienter); 6. 11 (ut manifeste per superiora in isto capitulo est *probatum*); **iii.** 1. 40 (ut in secundo libro *probatum* est); 7. 36 (ut evidenter *probatur*); **V.E. i.** 9. 15 (quod prius *probandum* est); **ii.** 3. 15 (ut superius est *probatum*); **Ep.** x. 371 (ut *probatur* in secundo *Metaphysicorum*), 384 (Quantum vero ad essentiam, *probo* sic), 458 (Quantum ad primum, *probatur* sic), 471 (Quantum ad secundum, *probatur* sic); **A.T.** 6. 9 (Consequentia *probabatur* per hoc, quod)

procacitas. dum improba *procacitate* conatur .. violare assensum — *Ep.* vii. 163

procaciter. cum iam audiverim quemdam .. *procaciter* asserentem — *M.* iii. 3. 60

procedo. sed necesse est ab uno *procedere* — *M.* i. 14. 64
sufficienter sub invento principio argumenta *procedent*, si — *M.* ii. 2. 68
Oportet enim hanc veritatem venantes .. investigando *procedere* — *M.* iii. 3. 115
procedit enim sic: Luna recipit lucem a Sole — *M.* iii. 4. 155
quod nunquam sine vetusta provisione *processit* — *V.E.* ii. 3. 25
et ideo ad habitudinem *procedamus* — *V.E.* ii. 10. 50
non sine quodam elegiae umbraculo haec tragoedia *processisse* videbitur — *V.E.* ii. 12. 50
quantis .. nostra fraternitas decenter *procedendo* indigeat — *Ep.* i. 10
ab illata conclusione per talia *procedendo* — *Ep.* v. 145
Genus .. philosophiae, sub quo hic in toto et parte *proceditur* — *Ep.* x. 272
Et esset sic *procedere* in infinitum in causis agentibus — *Ep.* x. 370
patet, quod omnis essentia et virtus *procedat* a prima — *Ep.* x. 401
ut alias habeatur *procedendi* ad utilem expositionem facultas — *Ep.* x. 604
ibi *procedetur* ascendendo de coelo in coelum — *Ep.* x. 609
Deinde *procedebatur*: Cum centrum terrae sit centrum universi — *A. T.* 3. 6
sicut prima et quinta ratio *procedebat* — *A. T.* 10. 7
procedit enim ex ignorantia naturae homogeneorum — *A. T.* 18. 2
consimiles quaestiones vel a multa stultitia .. *procedunt* — *A. T.* 21. 60
et ideo ratio non *procedit* — *A. T.* 23. 13 *et* 60
dico quod ista ratio *procedit* ex falsa imaginatione — *A. T.* 23. 26

procella. quantis *procellis* atque iacturis .. agitari te necesse est — *M.* i. 16. 27

processus. et sic aut erit *processus* in infinitum — *M.* i. 10. 20
Et est similis *processus* huic: A praecedit — *M.* iii. 5. 23
Nam de illo et circa illum totius operis versatur *processus* — *Ep.* x. 171

proclamo. Romam .. viduam, prout superius *proclamatur* — *Ep.* viii. 145

procul. Monarcha, qui minister omnium *procul* dubio habendus est — *M.* i. 12. 88
quod *procul* dubio nostro iudicio sic esse censemus — *V.E.* i. 15. 32
quod *procul* dubio rationabiliter eructare praesumpsimus — *V.E.* ii. 4. 16
procuro. ut publica pro salute humani generis *procuraret* — *M.* ii. 5. 39
prodeo. *Vexilla Regis prodeunt inferni* Verso di noi — *Inf.* xxxiv. 1
quidquid *prodit* in esse, est ad aliquam operationem — *M.* i. 3. 23
ut minima iudicia . . ab illo uno immediate *prodire* possint — *M.* i. 14. 34
ne sua temeritas *prodiret* ulterius — *M.* ii. 9. 79
primitus in tantorum coronatorum aula *prodibat* — *V.E.* i. 12. 30
secundum quod *prodit* [*sc.* vulgare] a terrigenis mediocribus — *V.E.* i. 12. 45
quamvis ex ore tuo iustius *prodire* debuerat — *Ep.* iv. 8
si non de iustissimi principatus aula *prodiisset* edictum — *Ep.* vii. 68
prodisco. sua carmina possim . . meis vagulis *prodiscere* capris — *Ecl.* i. 26
produco. est finis aliquis ad quem natura *producit* pollicem — *M.* i. 3. 8
finis . . ad quem . . genus humanum Deus . . in esse *producit* — *M.* i. 3. 19
ad quod humanum genus prima bonitas in esse *produxit* — *M.* i. 3. 90
necesse est naturam *producere* hominum multitudinem — *M.* ii. 7. 47
accidentia prius *producendo* quam proprium subiectum — *M.* iii. 4. 102
Nam illa duo luminaria *producta* sunt die quarto — *M.* iii. 4. 105
producere remedia fuisset otiosum — *M.* iii. 4. 116
ubi sine secundis agentibus aliquid in esse *producit* — *M.* iii. 14. 20
productio. cum necesse sit ad *productionem* effectus praeoperari causam — *M.* iii. 13. 35
proelium (praelium). '. . neque porro ex eo natus, cum Pyrrho bellum gerens, Consul eo cecidisset in *praelio* . .' — *M.* ii. 5. 156
et ultimum per *proelium* dimicandum est — *M.* ii. 10. 21
profanus. ad sedanda civium *profana* litigia festinatis — *Ep.* i. 46
profecto. 'Sic illa *profecto* Sacrifico cecidere Numae . .' — *M.* ii. 4. 38
Decretalibus (quas *profecto* venerandas existimo) — *M.* iii. 3. 56
profectus. quod superiora inferioribus admixta *profectum* adducunt — *V.E.* ii. 1. 86
profero. *proferentes oc*, meridionalis Europae tenent partem occidentalem — *V.E.* i. 8. 51
quicquid nostri praedecessores vulgariter *protulerunt* — *V.E.* i. 12. 33
quia non sine quodam tempore *profertur* — *V.E.* i. 12. 48
quae quidem littera non sine multa rigiditate *profertur* — *V.E.* i. 13. 53
oclo meo, et *corada mea proferunt* [*sc.* Forlivenses] blandientes — *V.E.* i. 14. 17
u consonantem per *f* apocopando *proferunt* — *V.E.* i. 14. 33
vulgare illustre tam prosaice quam metrice decere *proferri* — *V.E.* ii. 1. 5
vulgariter poetantes sua poemata multimode *protulerunt* — *V.E.* ii. 3. 7
secundum quod fabricata *profertur* vel ab auctore vel ab alio . . sive cum soni modulatione *proferatur*, sive non — *V.E.* ii. 8. 25, 27
nunquam dicimus, 'haec est cantio Petri,' eo quod ipsam *proferat* — *V.E.* ii. 8. 36
proficio. Ille ad arcam *proficiat*, qui — *Ep.* viii. 90
proficiscor. cum quis benemeruit, ad boni dignitatem *profectum* esse dicimus — *V.E.* ii. 2. 16
profiteor. pius in omnes Christianam religionem *profitentes* — *M.* iii. 3. 132
quare ipsum illustre merito *profiteri* debemus — *V.E.* i. 17. 39
Deum Romanum principem . . confirmasse . . *profitetur* Ecclesia — *Ep.* v. 119
ad *profitendum* secundum naturam assumptam edicto se subditum — *Ep.* vii. 69
Nos quoque eundem Patrem et Filium . . *profitentes* — *Ep.* viii. 18
amicitiae suae participes quosdam homines *profitentem* — *Ep.* x. 38
profluo. actum prius a viro quam[1] a foemina *profluisse* — *V.E.* i. 4. 23
quicquid de cacuminibus illustrium capitum poetantium *profluxit* ad labia, in solis cantionibus invenitur — *V.E.* ii. 3. 61
radius quidam *profluens* a prima causa, quae Deus est — *Ep.* x. 467

[1] prius a viro quam *M* vel prius quam a viro *R*

profundo. *intellectus in tantum profundat se* in ipsum desiderium suum *Ep.* x. 529
progenies. Doleat ergo, doleat *progenies* maxima Tuscanorum *Ep.* ii. 19
progenitor. non solum sua considerata virtute, sed *progenitorum* suorum atque uxorum *M.* ii. 3. 38
progredior. peccare nihil est aliud quam *progredi* ab uno spreto ad multa *M.* i. 15. 21
De personis autem singularibus compendiose *progrediar* *M.* ii. 5. 69
quod ab uno eodemque idiomate .. *progrediantur* Vulgaria *V. E.* i. 8. 46
progressio. successiva nostrae *progressionis* provincia lucidari expostulat *V. E.* ii. 7. 3
progressive. sub una oda continua usque ad ultimum *progressive* *V. E.* ii. 10. 19
proh. per verba praesignata, et nimium, '*proh* dolor!' iterata *Ep.* viii. 14
prohibeo. Propter quod melius Tullius in tertiis Officiis hoc *prohibuit* *M.* ii. 8. 96
'.. praeparare vobis etiam ea quae iam *prohibui* vobis ..' *M.* iii. 9. 53
Stultum .. credere Deum velle recipi quod *prohibet* exhiberi *M.* iii. 13. 72
et absit omne *prohibens* *A. T.* 12. 29
Cum igitur non sit ibi *prohibens* *A. T.* 13. 25
prohibitio. licentiatam Ecclesiam post *prohibitionem* illam *M.* iii. 10. 115
prohibitivus. per praeceptum *prohibitivum* expressum *M.* iii. 10. 108
proicio. '.. et *proiciamus* a nobis iugum ipsorum' *M.* ii. 1. 6 *et* 47
proinde. His *proinde* visis *V. E.* ii. 2. 96
Testamur *proinde* incipientes *V. E.* ii. 7. 4
repetentes *proinde* quae superius de carminibus diximus *V. E.* ii. 12. 5
Sic *proinde* restat circa rithimos mixtos tantum debere insisti *V. E.* ii. 13. 18
prolaboro. ut .. ita et ipsi posteris *prolaborent* *M.* i. 1. 5
prolatio. licet in diversas *prolationes* et vocabula sit divisa *V. E.* i. 1. 38
dico autem formam .. quantum ad constructionis *prolationem* *V. E.* i. 6. 45
muliebre videtur propter vocabulorum et *prolationis* mollitiem[1] *V. E.* i. 14. 9
de tot defectivis *prolationibus* .. perfectum [*sc.* vulgare] *V. E.* i. 17. 21
prolator. talia verba in chartulis absque *prolatore* iacentia *V. E.* ii. 8. 48
proles. 'Ultima Lageae stirpis perituraque *proles* ..' *M.* ii. 9. 72
ne .. videat .. *prolis* propriae locum corvulis occupatum *Ep.* v. 55
Eia itaque, rumpe moras, *proles* altera Isai *Ep.* vii. 176
cupiditas .. non modo Leviticae *prolis* ministerium transtulit *Ep.* viii. 6
prolixitas. quamvis asperitatem habeant adspirationis .. et *prolixitatis* *V. E.* ii. 7. 59
quaedam stantiae *prolixitatem* videntur appetere *V. E.* ii. 14. 10
alia [*sc.* verba] decenti *prolixitate* passim veniant ad extremum *V. E.* ii. 14. 19
prologus. Dividitur .. in *prologum* et *partem executivam* *Ep.* x. 290
proprie autem loquendo non debet dici nisi *prologus* *Ep.* x. 296
'prooemium est principium .. sicut *prologus* in poetica ..' *Ep.* x. 299
Ergo praesens *prologus* dividitur in partes duas *Ep.* x. 313
in principio exordii, sive *prologi* *Ep.* x. 328
Viso igitur de bonitate ac perfectione primae partis *prologi* *Ep.* x. 348
Haec est sententia secundae partis *prologi* in generali *Ep.* x. 599
De parte vero executiva, quae fuit divisa iuxta totum *prologum* *Ep.* x. 607
proluo. Vatificis *prolutis* aquis *Ecl.* i. 31
promereo(r). Quare prorsus tanto decusari vocabulo *promeretur* *V. E.* i. 18. 17
quia nec inferiorem gradum bonitatis *promeruit* *V. E.* ii. 6. 24
endecasyllabum .. in contextu vincendi privilegium *promeretur* *V. E.* ii. 12. 14
promitto. 'Non illum nobis genitrix pulcherrima talem *Promisit* ..' *M.* ii. 7. 83
cum ipse in Evangelio nobis hoc *promittat* *M.* ii. 10. 47
promissum fascem .. quomodo viere quis debeat, instruemus *V. E.* ii. 5. 74
cum *promittit* se tam ardua tam sublimia dicere *Ep.* x. 338
promontorium. usque ad *promontorium*[2] illud Italiae qua sinus Adriatici maris incipit *V. E.* i. 8. 55

[1] mollitudinem *R* [2] promuntorium *R*

promotor. asseverantes te .. Romanae gloriae *promotorem* — *Ep.* vii. 38

promoveo. alii quos credo zelo solo matris Ecclesiae *promoveri* — *M.* iii. 3. 42

promptissime. semetipsos devotissime atque *promptissime* recommendant — *Ep.* i. *tit.* 10

promptissimus. Cum igitur angeli .. habeant *promptissimam* atque ineffabilem sufficientiam intellectus — *V. E.* i. 2. 15

promptus *adi.* Signum autem horum quae dicimus *promptum* in conspectu habetur — *V. E.* ii. 3. 58

promptus *n.* viro sanae mentis in *promptu* esse non titubo, ipsum fuisse — *V. E.* i. 4. 28
Signum autem .. in *promptu* est — *V. E.* i. 8. 47
Quod autem honore sublimet, in *promptu* est — *V. E.* i. 17. 32

promuntorium *v.* **promontorium**

pronus. Sed quia tam *proni* scindebant aethra iugales — *Ecl.* ii. 90
Oh semper nostra natura *prona* peccatis .. ! — *V. E.* i. 7. 6

prooemium. '*prooemium* est principium in oratione rhetorica ..' — *Ep.* x. 298

propago. Et cum radix humanae *propaginis* principalis in oris orientalibus sit plantata; nec non ab inde ad utrumque latus, per diffusos multipliciter palmites, nostra sit extensa *propago* — *V. E.* i. 8. 6, 10
O miserrima Fesulanorum *propago* .. ! — *Ep.* vi. 168

prope. Che saranno in giudizio assai men *prope* A lui — *Par.* xix. 107
nam *prope* est qui liberabit te de carcere impiorum — *Ep.* v. 30
'animum sublevate, quoniam *prope* est vestra salus' — *Ep.* v. 70

propero. quia sponsus tuus .. ad nuptias *properat* — *Ep.* v. 28
vestri sanguinis .. inevitabili naufragio *properante* — *Ep.* vi. 76

propheta. cum *Propheta* sanctissimo meme subsequentem hortabor — *M.* ii. 1. 44
ut ait *Propheta* — *M.* ii. 13. 44 *et* iii. 3. 77
Spiritu Sancto, qui per *Prophetas* .. veritatem .. revelavit — *M.* iii. 16. 67
ad ipsum .. digitum prophetiae *propheta* direxerit Isaias — *Ep.* vi. 186
qui *Prophetae* ostensi sunt, male versi ad templum — *Ep.* viii. 53

prophetia. tamquam ad ipsum .. digitum *prophetiae* .. direxerit Isaias — *Ep.* vi. 186

propheticus. mentem Deo dignam viri *prophetici* .. impressit — *Ep.* viii. 11

propheto. astronomi quidam et crude *prophetantes* necessarium asserunt — *Ep.* viii. 39

propino. Anne .. initiis praesumptionum pocula *propinabit*? — *Ep.* v. 45

propinquior. diligibile tanto magis diligitur, quanto *propinquius* est diligenti — *M.* i. 11. 114
res dicitur esse melior, per esse *propinquior* optimo, et finis habet rationem optimi; sed fieri per unum est *propinquius* fini, ergo est melius. Et quod sit *propinquius*, patet sic — *M.* i. 14. 20, 21, 22
Asia *propinquioribus* avis [*sc.* illum nobilitavit] — *M.* ii. 3. 61
cum agentia *propinquiora* virtuosius operentur — *A. T.* 20. 70

propinquissimus. visum est *propinquissimum* medium — *M.* i. 4. 36

propinquius. sed homines *propinquius* Monarchae sunt quam aliis — *M.* i. 11. 115

propinquo. Alexander rex Macedo maxime omnium ad palmam Monarchiae *propinquans* — *M.* ii. 9. 63
pauciora dicuntur secundum quod .. ei [*sc.* uno] *propinquant* — *V. E.* i. 16. 15
propter magis *propinquare* nobilissimo continenti — *A. T.* 4. 6

propinquus. dum proprietates *propinquorum* suorum exaugeantur — *M.* ii. 12. 20
civitates metis Italiae in tantum sedere *propinquas* — *V. E.* i. 15. 63
quae sunt certa propter esse *propinqua* — *Ep.* vii. 34
Finis .. multiplex, scilicet *propinquus* et remotus — *Ep.* x. 265

opono. in *proposito* est hanc de suis enucleare latibulis — *M.* i. 1. 31
et de iis .. *propositum* est .. inquisitionem facere — *M.* i 5. 6
Si sic, habetur *propositum* — *M.* i. 10. 17
declarationem adsumendae propositionis ad *propositum* — *M.* i. 15. 56

si secundam partem praesentis *propositi* prosequutus fuero — *M.* ii. 1. 50
'.. cum .. in *proposito* susceptoque consilio permansisset..' — *M.* ii. 5. 167
Nunc arguatur ad *propositum* sic — *M.* ii. 6. 6
duas rationes efficaces ad *propositum* accipere possumus — *M.* ii. 8. 103
'.. bella quibus Imperii corona *proposita* est..' — *M.* ii. 10. 39
quod est principale *propositum* in libro praesenti — *M.* ii. 11. 80
Usque adhuc patet *propositum* per rationes quae — *M.* ii. 11. 81
Sed forsan melius est *propositum* prosequi — *M.* ii. 12. 21
'.. secundum *propositum* voluntatis suae..' — *M.* ii. 13. 19
In principio huius operis *propositum* fuit.. inquirere — *M.* iii. 1. 4
quaestionis quae a principio discutienda *proponebatur* — *M.* iii. 13. 7
ad perfectam determinationem *propositi*, ostensive probandum est — *M.* iii. 16. 10
Duos igitur fines Providentia.. homini *proposuit* intendendos — *M.* iii. 16. 44
Et iam satis videor metam adtigisse *propositam* — *M.* iii. 16. 121
Redeuntes igitur ad *propositum*, dicimus — *V. E.* i. 6. 39
Sed praestat ad *propositum* repedare quam frustra loqui — *V. E.* i. 12. 42
Quare ad *propositum* patet quod — *V. E.* ii. 3. 62
Occidit ergo [*sc.* amor] *propositum* illud laudabile — *Ep.* iii. 27
quae directe atque ad literam *propositum* respicit — *Ep.* iv. 42
et haec [*sc.* poenitentia] *propositum* emendationis aggeneret — *Ep.* viii. 139
quod de *proposito*. — *Ep.* x. 84
pars ista quam vobis destinare *proposui* — *Ep.* x. 123
nec refert, quantum ad *propositum*, utrum — *A. T.* 19. 13
Et sic patet de tertio *proposito* in ordine dicendorum — *A. T.* 19. 70
quod quidem quinto *proponebatur* faciendum — *A. T.* 23. 3
ut superius *propositum* fuit — *A. T.* 23. 63

proportio. Ius est realis et personalis hominis ad hominem *proportio* — *M.* ii. 5. 5
habere gravitatem, secundum *proportionem* quantitatis — *A. T.* 18. 15

propositio. pro certitudine omnium *propositionum* quae inferius adsumuntur — *M.* i. 2. 21
Et prima *propositio* declaratione praecedente apparet — *M.* i. 11. 66
quemadmodum.. Logici.. faciunt de quibusdam *propositionibus* — *M.* i. 12. 13
ad conclusionem operativam recipit maiorem *propositionem* — *M.* i. 14. 59
declarationem adsumendae *propositionis* ad propositum — *M.* i. 15. 56
cum in *propositione* dicatur de fine iuris existente — *M.* ii. 6. 65
Utraque namque *propositio* vera est, sed medium variatur — *M.* iii. 7. 16
Et sic adsumendo, vera est illa *propositio* — *M.* iii. 8. 66
Maior *propositio*.. declarata est in terminis — *M.* iii. 13. 38
Maior et minor *propositio* syllogismi.. relinquantur — *Ep.* iv. 37
propositio maioris principalis — *A. T.* 17. 2
et sic ratio deficiebat in prima *propositione* — *A. T.* 23. 24

propositum *v.* **propono**

proprie. propositionem.. particularem, quae *proprie* sua est — *M.* i. 14. 61
aliqualem garrulitatem, quae *proprie* Lombardorum est — *V. E.* i. 15. 17
proprie autem loquendo non debet dici nisi *prologus* — *Ep.* x. 295

proprietas. Habent namque nationes, regna et civitates inter se *proprietates*, quas legibus differentibus regulari oportet — *M.* i. 14. 40
multum conferunt.. locorum inferiorum virtutes et *proprietates* — *M.* ii. 7. 51
dum *proprietates* propinquorum suorum exaugeantur — *M.* ii. 12. 19

proprius *adj.* non tam de *propria* virtute confidens — *M.* i. 1. 36
ultimus finis est.. *propria* essentiae operatio — *M.* i. 3. 26
non operatio *propria* propter essentiam.. habet ut sit — *M.* i. 3. 28
Est ergo aliqua *propria* operatio humanae universitatis — *M.* i. 3. 30
proprium opus humani generis totaliter accepti, est actuare — *M.* i. 4. 2
genus humanum.. ad *proprium* suum opus.. facillime se habet — *M.* i. 4. 12

per quod optime genus humanum pertingit ad opus *proprium*	*M.* i. 4. 35
in quantum *propria* natura recipere potest	*M.* i. 8. 8
in quantum *propria* natura permittit	*M.* i. 9. 3 *et* 9
aliter esset imperfectum sine *proprio* perfectivo	*M.* i. 10. 3
iustitia de se et in *propria* natura considerata	*M.* i. 11. 15
intenditur ab agente .. *propriam* similitudinem explicare	*M.* i. 13. 6
ipsam consistere in aliquo uno, tamquam in *propria* radice	*M.* i. 15. 30
veritas in quam .. velut in principium *proprium* reducantur	*M.* ii. 2. 10
virtutis videlicet *propriae*, vel maiorum	*M.* ii. 3. 14
duas nobilitates .. *propriam* scilicet, et maiorum	*M.* ii. 3. 20
Quantum ergo ad *propriam* eius nobilitatem	*M.* ii. 3. 43
'.. Hae nobis *propriae* sedes ; hinc Dardanus ortus'	*M.* ii. 3. 84
populus ille sanctus .. *propria* commoda neglexisse videtur	*M.* ii. 5. 38
praeferendi leges *propriis* commodis, memorabile .. exemplar	*M.* ii. 5. 100
proprios filios cum hostibus conspirantes morti dedisse	*M.* ii. 5. 115
Et quemadmodum omnis res est ad *proprium* finem, sic omnis finis *propriam* habet rem cuius est finis	*M.* ii. 6. 23, 24
cum sit *proprius* et per se iuris effectus	*M.* ii. 6. 31
cum quaelibet res ad *proprium* finem se habeat velut	*M.* ii. 6. 38
actio quaedam, quae si de *propria* substantia fieret	*M.* ii. 6. 59
ad quae humana ratio *propriis* pedibus pertingere potest	*M.* ii. 8. 9
etsi humana ratio ex *propriis* pertingere nequit	*M.* ii. 8. 24
quod ipsa exigebat de *proprio* sanguine ipse moriendo supplevit	*M.* ii. 10. 8
publica iura .. ad *propriam* [*sc.* utilitatem] retorquere conantur	*M.* iii. 4. 80
accidentia prius producendo quam *proprium* subiectum	*M.* iii. 4. 103
quia motus eius est a motore *proprio*, influentia sua est a *propriis* suis radiis	*M.* iii. 4. 139, 140
beatitudinem .. quae in operatione *propriae* virtutis consistit	*M.* iii. 16. 46
fruitione .. ad quam *propria* virtus ascendere non potest	*M.* iii. 16. 50
et sic possunt per *proprios* [*sc.* actus] alienos cognoscere	*V. E.* i. 2. 38
adeo ut fere quilibet sua *propria* specie videatur gaudere	*V. E.* i. 3. 6
per *proprios* actus .. neminem alium intelligere opinamur	*V. E.* i. 3. 7
hic etiam prae cunctis *proprium* vulgare licetur	*V. E.* i. 6. 14
quoniam soli sine *proprio* vulgari esse videntur [*sc.* Sardi]	*V. E.* i. 11. 44
cum eloquentes indigenas ostenderimus a *proprio* divertisse	*V. E.* i. 12. 74
qualiter viri praehonorati a *propria* [*sc.* loquela] diverterunt	*V. E.* i. 13. 42
Horum aliquos a *proprio* poetando divertisse audivimus	*V. E.* i. 14. 18
ab .. circumstantibus aliquid *proprio* vulgari adsciscunt	*V. E.* i. 15. 7
Nam *propriae* garrulitati assuefacti	*V. E.* i. 15. 23
nunquam a *proprio*[1] divertissent	*V. E.* i. 15. 44
nullius civitatis Italiae *propria* sunt, et in omnibus communia	*V. E.* i. 16. 42
quicquid tale est ut omnibus sit commune nec *proprium* ulli	*V. E.* i. 18. 24
sicut quoddam vulgare est invenire quod *proprium* est Cremonae, sic quoddam .. quod *proprium* est Lombardiae; et sicut est invenire aliquod quod sit *proprium* Lombardiae, sic est invenire aliquod quod sit totius sinistrae Italiae *proprium*	*V. E.* i. 19. 5, 7, 8, 10
illud quod unius solius familiae *proprium* est	*V. E.* i. 19. 30
nihil individuo convenit nisi per *proprias* dignitates	*V. E.* ii. 1. 55
unumquemque debere materiae pondus *propriis* humeris coaequare	*V. E.* ii. 4. 30
Et licet *propriam* vocalem non habeant	*V. E.* ii. 5. 32
quia de *propria* cantionis arte non est	*V. E.* ii. 9. 28
quod si de *propria* cantionis arte rithimus esset	*V. E.* ii. 9. 31
proprium enim eorum tractatum in posterum prorogamus	*V. E.* ii. 13. 3

[1] proprio *R* primo *M*

ne .. videat .. prolis *propriae* locum corvulis occupatum — *Ep.* v. 55
propriae voluntatis idolum venerando — *Ep.* vii. 166
quam .. aspergine *proprii* sanguinis consecrarunt — *Ep.* viii. 26
tamquam sub epigrammate *proprio* dedicatam — *Ep.* x. 74
Non eius potest esse *propria* forma divisio prima — *Ep.* x. 252
multa .. vidit quae sermone *proprio* nequivit exprimere — *Ep.* x. 580
aqua est .. corpus .. non terminabile termino *proprio* — *A. T.* 11. 6
cum omne grave moveatur ad centrum *propriae* circumferentiae — *A. T.* 12. 22
cum .. omne grave moveatur ad centrum *propriae* circumferentiae — *A. T.* 12. 31
de concupiscibili et irascibili .. quae licet secundum *proprium* impetum ferantur .. quandoque a *proprio* impetu retrahuntur — *A. T.* 18. 64, 67
reducendus est .. in ipsum, tanquam in causam *propriam* — *A. T.* 20. 56
inquirere in quod, tanquam in *propriam* causam, habeat reduci — *A. T.* 20. 58
audiant *propriam* Creatoris vocem dicentis: 'Quo ego vado ..' — *A. T.* 22. 19
dico quod verum est secundum *propriam* naturam — *A. T.* 23. 16 *et* 19

proprius *adv.* natura .. *proprius* tamen dicitur de forma — *M.* iii. 15. 12

propter. *Propter* quod respice tempus, Tityre, quam velox — *Ecl.* i. 45
Tityrus hoc *propter* confugit et Alphesiboeus Ad silvam — *Ecl.* ii. 7
propter non se habere immediate ad lucrum — *M.* i. 1. 29
et in iis non operatio *propter* speculationem, sed *propter* operationem illa adsumitur — *M.* i. 2. 34 (*bis*)
Nam alia erit ratio incidendi lignum *propter* domum construendam, et alia *propter* navim — *M.* i. 2. 48, 49
Unde est, quod non operatio propria *propter* essentiam, sed haec *propter* illam habet ut sit — *M.* i. 3. 28, 29
Quod dico *propter* agibilia, quae politica prudentia regulantur, et *propter* factibilia, quae regulantur arte — *M.* i. 3. 85, 86
est enim alter *propter* hunc, non e converso — *M.* i. 6. 15
Non enim cives *propter* Consules, nec gens *propter* Regem; sed .. Consules *propter* cives, et Rex *propter* gentem — *M.* i. 12. 74 (*bis*), 75, 76
propter declarationem adsumendae propositionis ad propositum — *M.* i. 15. 55
advertendum quod quaelibet res est *propter* aliquem finem — *M.* ii. 6. 20
Propter quod bene Philosophus, naturam semper agere *propter* finem, in secundo de Naturali auditu probat — *M.* ii. 7. 39, 40
deficit .. *propter* praesidium iudicis non habere — *M.* ii. 10. 4
propter divinum beneplacitum inquirendum .. dimicatum est — *M.* ii. 11. 13
Propter hanc et *propter* alias eorum rationes dissolvendas — *M.* iii. 4. 22 (*bis*)
propter sui faciliorem ac delectabiliorem vulgaritatem — *V. E.* i. 10. 13
quae sunt certa *propter* esse propinqua — *Ep.* vii. 34
propter quos et *propter* quorum salutem ter de caritate interrogato, dictum est: 'Petre, pasce ..' — *Ep.* viii. 19 (*bis*)
ne degratiati collegae *propter* te remanerent inglorii — *Ep.* viii. 160
Omne quod movetur, movetur *propter* aliquid quod non habet — *Ep.* x. 472
coelum lunae movetur *propter* aliquam partem sui, quae — *Ep.* x. 475
ut memoria .. deficiat, *propter* transcendisse humanum modum — *Ep.* x. 537
nobilior .. *propter* magis propinquare nobilissimo continenti — *A. T.* 4. 5
Et cum .. arguat diversitatem in his quae sunt *propter* illa — *A. T.* 12. 52
quaestio an est debet praecedere quaestionem *propter* quid est — *A. T.* 20. 5
Propter causam vero efficientem investigandam, praenotandum est — *A. T.* 20. 8

His quoque locis: M. i. 3. 21 (*Propter* quod sciendum est primo); 4. 5 (*propter* hoc); 5. 36 (*Propter* quod proverbialiter dicitur); 8. 9 (*Propter* quod dictum est), 22 (*Propter* quod scriptum est); 9. 21 (*Propter* quod necessarium apparet); 11. 45 (*propter* quod); 12. 4 (*Propter* quod sciendum est, quod), 48 (*Propter* quod sciendum, quod), 73 (*propter* se); 13. 14 (*propter* quod Philosophus .. inquit), 45 (*Propter* quod bene Galenus inquit); 14. 29 (*Propter* quod advertendum); 15. 9 (*Propter* quod), 39 (*propter* condescendere

omnes ad medium), 40 (*propter* coascendere omnes), 43 (*propter* simul moveri), 70; **ii.** 1. 28 (*Propter* quod); 2. 67 (*Propter* quod sufficienter argumenta .. procedent); 5. 15 (*Propter* quod bene Tullius), 23, 24 (*Propter* quod bene Seneca); 6. 41 (*Propter* quod evidentissime patet quod); 7. 14 (*Propter* quod patet, quod), 51 (*Propter* quod videmus, quod); 8. 94 (*Propter* quod melius Tullius); 10. 37 (Et *propter* hoc bene Tullius), 44; 11. 29 (*propter* instantiam cognoscendam); 13. 29 (*Propter* convenientiam sciendum quod); **iii.** 2. 46 (*Propter* quod); 3. 14 (non *propter* hoc), '103'; 4. 51 (*Propter* primum dicit Augustinus), '54,' 60 (*Propter* secundum, idem ait), 132 (non *propter* hoc sequitur, quod); 5. 22 (*propter* quod peccatur in forma); 8. 36 (*Propter* quod semper videndum est), 70 (non tamen *propter* hoc sequitur quod); 9. 22 (*Propter* quod sciendum quod), '53,' '61,' 137 (*Propter* quod dicebat Lucas); 10. 119; 11. 7 (*Propter* quod dicunt, quod); 12. 16 (*propter* quod sequitur), 83 (*propter* quod sciendum, quod); 15. 5; 16. 17 (*propter* quod), 25 (*Propter* quod bene Philosophus inquit), 75 (*Propter* quod opus fuit); **V.E. i.** 4. 51 (nec *propter* hoc); 9. 102; 12. 25 (*propter* quod); 13. 2, 31; 14. 8, 22; 15. 66; 19. 24 (quos .. et *propter* quid, et quomodo); **ii.** 4. 61 (*propter* ea); 5. 63, 64; 7. 30, 32, 34; 12. 12, 29 (*Propter* quod), 55; 13. 79; **Ep.** x. 65 (et *propter* hoc), 199 (et dicitur *propter* hoc), 318 (*Propter* primam partem notandum, quod), 378 (*propter* quod), 400 (*Propter* quod patet, quod), 406 (Et *propter* hoc dicitur), 442 (*Propter* quod sciendum, quod), 533, 558; **A.T.** 2. 15; 5. 12 (*propter* hoc, quod); 10. 1 (Dico ergo *propter* primum, quod); 18. 20 (*Propter* quod sciendum est quod), 23; 20. 13 (et *propter* haec quaerenda est), 28 (*propter* admirari), 67 (*propter* magis appropinquare terrae); 21. 14 (*propter* quod oportuit); 23. 55 (non *propter* hoc est necesse quod)

v. **quapropter**

propterea. *Propterea* satis persuasum est quod — *M.* ii. 7. 86
Anne *propterea* nequam hominum applaudet audaciis .. ? — *Ep.* v. 42
Cum .. materia .. sit admirabilis; *propterea* .. intenduntur — *Ep.* x. 326

v. **proptereaquod**

proptereaquod (propterea quod). '.. *propterea quod* levior eorum vita, et mores fuerunt faciliores ..' — *M.* ii. 5. 163
*Proptereaquod*que esse talium dependet ab alio — *Ep.* x. 104
propterea quod sunt supra intellectum nostrum — *A. T.* 21. 61

propugnaculum. quid *propugnaculis* et pinnis vos armasse iuvabit .. ? — *Ep.* vi. 79

propugno. si .. pro Sponsa Christi .. viriliter *propugnetis* — *Ep.* viii. 182

propulso. Vident namque vos .. miserantem quempiam .. *propulsantes* — *Ep.* vi. 150

prorogo. proprium enim eorum tractatum in posterum *prorogamus* — *V. E.* ii. 13. 4

prorsus. Sic Illum *prorsus* operari decebat — *M.* ii. 4. 71
non solum non necessaria fuit locutio, sed *prorsus* damnosa — *V. E.* i. 2. 41
Quae quidem verba *prorsus* a mediastinis Bononiae sunt diversa — *V. E.* i. 15. 53
Quare *prorsus* tanto decusari vocabulo promeretur — *V. E.* i. 18. 16
quia *prorsus* poetae sunt, si poesim recte consideremus — *V. E.* ii. 4. 18
magis, immo *prorsus*, denominari videtur ab eo quod agitur — *V. E.* ii. 8. 32
Horum *prorsus* .. endecasyllabum .. privilegium promeretur — *V. E.* ii. 12. 11
Sin *prorsus* arrogantia vestra .. vos fecit exsortes — *Ep.* vi. 67
non *prorsus* (ut suspicamur) advertens — *Ep.* vii. 52

prorumpo. qui arte .. immunes .. ad summa summe canenda *prorumpunt* — *V. E.* ii. 4. 80
pudeat idiotas tantum audere .. ut ad cantiones *prorumpant* — *V. E.* ii. 6. 26
intentionis cuspis legitima de nervo quem tendebamus *prorumpens* — *Ep.* i. 32
qui .. in castra Caesaris, absente Caesare, *proruperunt* — *Ep.* vi. 131
quasi temere *prorumpentem* me — *Ep.* viii. 87

prosa. alios qui usi sunt altissimas *prosas*, ut Titum Livium — *V. E.* ii. 6. 82

prosaice. vulgare illustre tam *prosaice* quam metrice decere proferri — *V. E.* ii. 1. 4

prosaico. sed quia ipsum [*sc.* vulgare] *prosaicantes* ab inventoribus magis accipiunt: et quia quod inventum est *prosaicantibus* permanere videtur exemplar — *V. E.* ii. 1. 6, 8

prosaicus. quicquid redactum sive inventum est ad vulgare *prosaicum* — *V. E.* i. 10. 16

proscindo. '.. Solo vomere terra *proscinditur*..' *M.* iii. 4. 57
prosequor. iudicatur, et ultimo iudicans *prosequitur* sive fugit *M.* i. 12. 21
si secundam partem praesentis propositi *prosequutus* fuero *M.* ii. 1. 51
quas quidem *prosequar* in sequentibus et immediatis Capitulis *M.* ii. 8. 106
Sed forsan melius est propositum *prosequi* *M.* ii. 12. 22
Quicunque aliquod edictum ex electione *prosequitur* *M.* ii. 12. 36
quod fuit illud *prosequi* *M.* ii. 12. 47
postquam praemisit hanc veritatem, *prosequitur* ab ea *Ep.* x. 439
per suam circumlocutionem *prosequitur* dicens *Ep.* x. 526
prospere. sed eius materia *prospere* terminatur *Ep.* x. 204
prosperitas. hostis, humanae *prosperitati* semper et latenter insidians *Ep.* vii. 7
ut hos in spem suae *prosperitatis* attollat *Ep.* x. 4
prosperus. in fine *prospera*, desiderabilis et grata, quia *Paradisus* *Ep.* x. 221
prospicio. Achaemenides, sociorum caede cruentum Tantum *prospiciens* *Ecl.* ii. 83
si qua coelo est pietas quae talia remuneranda *prospiciat* *Ep.* i. 43
prosterno. Goliam hunc.. in lapide virium tuarum *prosterne* *Ep.* vii. 180
prostituo. impietatis filii, qui.. matrem *prostituunt* *M.* iii. 3. 120
prosum. Nam sine praefixo principio.. laborare quid *prodest*? *M.* iii. 2. 7
locutioni vulgarium gentium *prodesse* tentabimus *V.E.* i. 1. 12
prosyllogismus. Iste *prosyllogismus* currit per secundam figuram *M.* i. 11. 59
protestor. *protestantes* eosdem in nulla.. ratione fore tangendos *V.E.* i. 11. 10
protinus. *protinus* longa substiterunt suspiria *Ep.* vii. 17
protraho. demumque ad fines occidentales *protracta* [*sc.* propago] *V.E.* i. 8. 11
nec non ulterius est *protractum* [*sc.* idioma] *V.E.* i. 8. 39
deinde *protrahatur* linea una a D ad H, et una alia a D ad F *A.T.* 13. 15
proturbo. subita et intolerabili grandine *proturbante* *M.* ii. 4. 62
prout. sequitur quod ius a Deo, *prout* in eo est, sit volitum *M.* ii. 2. 44
propositum fuit.. *prout* materia pateretur, inquirere *M.* iii. 1. 5
Si enim Deus non vellet impedimentum finis, *prout* non vellet *M.* iii. 2. 40
quemadmodum Luna.. non habet lucem, nisi *prout* recipit a Sole, sic nec regimen.. auctoritatem habet, nisi *prout* recipit *M.* iii. 4. 19, 20
alia est mensura ad quam habent reduci, *prout* sunt homines; et alia, *prout* sunt et Papa et Imperator. Nam *prout* sunt homines, habent reduci ad optimum hominem *M.* iii. 12. 60, 61, 62
inquit de ipsa [*sc.* anima], *prout* incorruptibilis est *M.* iii. 16. 26
quorum alterum sit finis eius, *prout* corruptibilis est; alterum vero, *prout* incorruptibilis *M.* iii. 16. 41, 42
utrum.. haec sit cantio, *prout* est actus vel *prout* est passio *V.E.* ii. 8. 17 (*bis*)
Et sic patet quid cantio sit, et *prout* accipitur generaliter, et *prout* per superexcellentiam vocamus eam *V.E.* ii. 8. 74, 75
De rithimorum.. habitudine, *prout* sunt in fronte vel in cauda *V.E.* ii. 13. 48
in altero *prout* libet referre vel innovare desinentias licet *V.E.* ii. 13. 67
Et haec de arte *prout* habitudinem respicit, tanta sufficiant *V.E.* ii. 13. 103
si.. adversarios nostros, *prout* sancta conamina nostra voluerint, ad sulcos bonae civilitatis intenditis remeare *Ep.* i. 37
sensualia postergare, nisi *prout* vobis exemplaria esse possunt *Ep.* ii. 40
Romam urbem.. viduam, *prout* superius proclamatur *Ep.* viii. 145
de subiecto huius operis, *prout* ad literam accipitur; deinde de subiecto, *prout* allegorice sententiatur *Ep.* x. 165, 167
'homo, *prout* merendo et demerendo per arbitrii libertatem Iustitiae praemianti aut punienti obnoxius est' *Ep.* x. 173
'homo, *prout* merendo et demerendo.. est.. obnoxius' *Ep.* x. 241
'homo, *prout* merendo obnoxius est Iustitiae praemianti' *Ep.* x. 245
provectus. Quod quidem de specula provecta aeternitatis intuens *Ep.* viii. 9
proventus. quibus non solum defraudatio fit in ecclesiarum *proventibus* *M.* ii. 12. 6

proverbialiter. Propter quod *proverbialiter* dicitur illa maledictio: 'Parem habeas in domo' *M.* i. 5. 36
sicut *proverbialiter* dici solet, *Non ante tertium equitabis* *V. E.* i. 7. 17
proverbium. iuxta tritum *proverbium*: Cui Deus concedit, benedicat et Petrus *M.* ii. 9. 8
Salomon etiam, sylvam *Proverbiorum* ingrediens *M.* iii. 1. 14
providentia. divinam *providentiam* hoc effecisse cognovi *M.* ii. 1. 19
natura enim in providendo non deficit ab hominis *providentia* *M.* ii. 7. 3
Ergo ab hac *providentia* natura non deficit in suis ordinatis *M.* ii. 7. 12
quam causam .. divinam *providentiam* appellamus *M.* ii. 10. 72
reposita, scilicet, in Dei *providentia* aeterna *M.* ii. 11. 70
Duos .. fines *providentia* illa inenarrabilis homini proposuit *M.* iii. 16. 43
quin potius denunciatores divinae *providentiae* sunt habendi *M.* iii. 16. 108
Aeterni pia *providentia* Regis .. disposuit *Ep.* vi. 1
Henrico, divina *providentia* Romanorum Regi *Ep.* vii. *tit.* 2
providentia diligenti .. illam [*sc.* amicitiam] servare desidero *Ep.* x. 59
provideo. illud .. non esse a Deo, tamquam beneplacitum sibi *provisum* *M.* ii. 4. 21
qui cuncta sub ordinis pulchritudine ab aeterno *providit* *M.* ii. 4. 73
natura enim in *providendo* non deficit ab hominis providentia *M.* ii. 7. 2
ut per ipsam Ipse *providens* suis ordinibus quaeque connecteret *M.* iii. 16. 100
animalibus .. de locutione non oportuit *provideri* *V. E.* i. 2. 36
provincia. '.. si *provincias* .. aequitate et fide defendissent ..' *M.* ii. 5. 64
civitas .. meditullium .. esse videtur totius *provinciae* *V. E.* i. 14. 15
successiva nostrae progressionis *provincia* lucidari expostulat *V. E.* ii. 7. 3
Provincialis. a meridie quoque *Provincialibus* .. clauduntur *V. E.* i. 8. 63
provisio. cum saltem in auctorizando sollicitudo *provisionis* instaret *M.* iii. 14. 41
quod nunquam sine vetusta *provisione* processit *V. E.* ii. 3. 24
provoco. et sic *provocant* quosdam ad iram .. nonnullos ad risum *M.* iii. 3. 30
Amata .. quae .. generum .. in bella furialiter *provocavit* *Ep.* vii. 151
proximior. sic ipsi vos, tamquam *proximiores* ad illum *Ep.* ii. 43
proximius. Idcirco accidit ut quantum illos *proximius* imitemur, tantum rectius poetemur *V. E.* ii. 4. 25
proximus. qui diebus *proximis* coelestem .. remeavit ad patriam *Ep.* ii. 2
prudenter. aedificia vestra non necessitati *prudenter* instructa *Ep.* vi. 103
prudentia. Quod dico propter agibilia, quae politica *prudentia* regulantur, et propter factibilia, quae regulantur arte *M.* i. 3. 86
sedendo et quiescendo *prudentia* et sapientia ipse perficitur *M.* i. 4. 10
psalmista. quod quidem *Psalmista* videbat, dicens: 'A fructu frumenti, vini et olei multiplicati sunt' *M.* i. 15. 22
cum *Psalmista* dicat: 'Quoniam ipsius est mare ..' *M.* iii. 15. 36
Audiant *Psalmistam* dicentem: 'Mirabilis facta est ..' *A. T.* 22. 8
psalmus. Unde *Psalmus*: 'Iustus Dominus et iustitias dilexit' *M.* ii. 10. 9
et in *Psalmo*: 'Quo ibo a spiritu tuo? ..' *Ep.* x. 415
psalterium. '.. et *psalterio* poenitentiae iubiletis' *Ep.* v. 63
Ptolemaeus. Lucanus, in octavo, invehens in *Ptolemaeum* regem Aegypti *M.* ii. 9. 69
ut *Ptolemaeus* dicit *A. T.* 21. 31
publicus. qui *publicis* documentis imbutus *M.* i. 1. 8
publicae utilitati non modo turgescere, quinimo fructificare *M.* i. 1. 16
Regum et Principum, qui gubernacula *publica* sibi usurpant *M.* ii. 1. 55
ut *publica* pro salute humani generis procuraret *M.* ii. 5. 39
qui sudore .. bonum *publicum* exaugere conati sunt *M.* ii. 5. 74
Deciorum, qui pro salute *publica* devotas animas posuerunt *M.* ii. 5. 129
Romanus populus subiciendo sibi orbem, bonum *publicum* intendit *M.* ii. 6. 5
qui *publica* iura non ad communem utilitatem sequuntur *M.* iii. 4. 78

per *publica* instrumenta solemniter celebrata liquebit — *Ep.* i. 59
qui *publicis* quibuscumque gaudetis — *Ep.* v. 108
Italia misera . . omnique *publico* moderamine destituta — *Ep.* vi. 16
publica iura cum sola temporis terminatione finiri — *Ep.* vi. 36
publica rerum dominia . . numquam posse vanescere — *Ep.* vi. 41
Henricus, non sua privata sed *publica* mundi commoda sitiens — *Ep.* vi. 182
v. **respublica**

Publius. '*Publius* Decius, princeps in ea familia, Consul . .' — *M.* ii. 5. 143

pudet. Tum quia Castalias *pudet* acceptare sorores — *Ecl.* i. 54
Pudeat ergo, *pudeat* idiotas tantum audere deinceps ut ad cantiones prorumpant — *V. E.* ii. 6. 24 (*bis*)
Pudeat itaque in angustissima mundi area irretiri tamdiu — *Ep.* vii. 74
Pudeat ergo tam ab infra . . argui vel moneri — *Ep.* viii. 133

pudor. duntaxat *pudor* eradicatus non sit totaliter — *Ep.* viii. 96
ac pariat *pudor* in nobis poenitentiam, primogenitam suam — *Ep.* viii. 138

puer. ut arundinea *puer* is pro voce laborat . . spiravit arundo — *Ecl.* ii. 39
'Quid *puer* Ascanius? superatne, et vescitur aura . . ?' — *M.* ii. 3. 100

puerilis. Nam vocabulorum quaedam *puerilia*, quaedam muliebria — *V. E.* ii. 7. 9
nec *puerilia* propter sui simplicitatem, ut *mamma* et *babbo* — *V. E.* ii. 7. 30
sed istud est valde *puerile* — *A. T.* 23. 45

pueritia. cum in amore veritatis e *pueritia* mea continue sim nutritus — *A. T.* 1. 6

pugil. per duellum *pugilum*, qui duelliones etiam vocantur — *M.* ii. 8. 74
a disceptatione *pugilum* alteram [*sc.* rationem] — *M.* ii. 8. 105
Unde caveant *pugiles*, ne pretio constituant sibi causam — *M.* ii. 10. 73
vires quas Deus confortat inferiores *pugile* suspicari — *M.* ii. 10. 91
tribus *pugilibus* Albanorum peremtis, Romanorum duobus — *M.* ii. 11. 34

pugna. sicut fit per *pugnam* athletarum currentium ad bravium — *M.* ii. 8. 77

pulcerrime. *pulcerrime* tamen se habent ultimorum carminum desinentiae, si cum rithimo in silentium cadant — *V. E.* ii. 13. 50

pulc(h)er. Alipedesque alii *pulchrum*[1] Titana ferebant — *Ecl.* ii. 2
'. . Ad poenam *pulchra* pro libertate vocabit' — *M.* ii. 5. 120
quae mixta cum pexis *pulcram* faciunt armoniam compaginis — *V. E.* ii. 7. 56
quaedam ipsius stantiae concatenatio *pulcra* — *V. E.* ii. 13. 47
'Nascetur *pulcra* Troianus origine Caesar . .' — *Ep.* vii. 62

pulc(h)errimus. 'Non illum nobis genitrix *pulcherrima* talem Promisit . .' — *M.* ii. 7. 82
speculum, in quo cuncti repraesentantur *pulcerrimi* — *V. E.* i. 2. 20
et Arturi regis ambages *pulcerrimae* — *V. E.* i. 10. 19
esse illud quod in Italia *pulcerrimum* est vulgare — *V. E.* i. 12. 72
si, sicut turpissimum habent vulgare, haberent *pulcerrimum* — *V. E.* i. 15. 66
Exsicca lacrymas; et moeroris vestigia dele, *pulcerrima* — *Ep.* v. 30

pulchritudo. pastoribus de sursum sonuit . . non *pulchritudo*; sed pax — *M.* i. 4. 22
qui cuncta sub ordinis *pulchritudine* ab aeterno providit — *M.* ii. 4. 72
sic inspecta flamma *pulchritudinis* eius amor . . me tenuit — *Ep.* iii. 21

pulcrior. qui Bononienses asserunt *pulcriori* locutione loquentes — *V. E.* i. 15. 4

pullus. ne cum . . aquila . . affuerit, abiectos videat *pullos* eius — *Ep.* v. 55

pulsio. sive elevet per modum attractionis . . sive per modum *pulsionis*, generando vapores pellentes — *A. T.* 21. 44

pulso. cum ex ea parte *pulsatur* ad nos . . pudor — *Ep.* viii. 136

pumex. Quod vocet ad litus Aetnaeo *pumice* tectum — *Ecl.* ii. 54

punctum. a quo velut a *puncto* bifurcatur Petri Caesarisque potestas — *Ep.* v. 90

punctus. et sit centrum coeli et terrae *punctus* in quo A, centrum vero aquae excentricae *punctus* in quo B — *A. T.* 12. 16, 18

[1] pulcrum *A*

pungitivus. donec . . cum trunco rami *pungitivi* arescant	*Ep.* vii. 134
Punicus. Livius in bello *Punico* inter alia gesta conscribit	*M.* ii. 4. 64
punio. si . . non fuit, peccatum Adae in Christo non fuit *punitum*	*M.* ii. 13. 3
poena inflicta . . ab habente iurisdictionem *puniendi*	*M.* ii. 13. 32
cum totum humanum genus in carne illa Christi . . *puniretur*	*M.* ii. 13. 45
O . . iterum iam *punita* barbaries!	*Ep.* vi. 169
'homo, prout . . Iustitiae praemianti aut *punienti* obnoxius est'	*Ep.* x. 175
'homo, prout . . est Iustitiae praemianti aut *punienti* obnoxius'	*Ep.* x. 243
punitio. Cum etiam Christus ipse, in se *punitionem* patiens	*M.* ii. 13. 26
punitio non est simpliciter poena iniuriam inferentis, sed	*M.* ii. 13. 30
nisi ab ordinario iudice poena inflicta sit, *punitio* non est	*M.* ii. 13. 34
illa poena *punitio* non fuisset	*M.* ii. 13. 39
aliquando severe ad *punitionem* . . gloriam suam . . manifestat	*Ep.* x. 566
pupillaris. vir . . qui neque *pupillarem* aetatem nec vidit adultam	*V. E.* i. 6. 7
pure. et quando tria haec *pure* cantare intendit, vel quae ad ea directe ac *pure* sequuntur	*V. E.* ii. 4. 65, 66
Est *pure* sapidus [*sc.* gradus constructionis]	*V. E.* ii. 6. 35
puritas. non tamen omnino inest in fulgore suae *puritatis*	*M.* i. 11. 43
ad quam . . impellebat . . *puritas* et simplicitas naturalis	*M.* iii. 9. 67
talia . . in laudem suae [*sc.* Petri] *puritatis* continuasse	*M.* iii. 9. 124
purpura. exigit enim . . *purpura* viros nobiles	*V. E.* ii. 1. 39
purpureum. intuenti de *purpureo* matutinae serenitatis	*M.* i. 11. 36
Argenteas etenim scuticas in *purpureo* deferebat extrinsecus	*Ep.* ii. 16
purus. quod *puras* nequeunt habere loquelas	*V. E.* i. 15. 64
pusillanimitas. qualiter forsan *pusillanimitas* appeteret aliquorum	*Ep.* ix. 9
puta. ut *puta* [*sc.* principatum] Regis Castellae ad . . Aragonum	*M.* i. 11. 86
propositionibus, quae . . interseruntur, *puta* de hac	*M.* i. 12. 14
ut . . decertantes impedire se possint, *puta* duelliones	*M.* ii. 8. 89
in uno convenientibus actu . . *puta* cunctis architectoribus	*V. E.* i. 7. 53
alii *oc*, alii *oil*, alii *sì* . . ut *puta* Hispani, Franci et Latini	*V. E.* i. 8. 43
Quare . . varietur, *puta* dextrae Italiae locutio ab ea quae	*V. E.* i. 9. 34
sicut alia quae nostra sunt (*puta* mores et habitus)	*V. E.* i. 9. 58
qui dulcius . . poetati vulgariter sunt . . *puta* Cinus Pistoriensis	*V. E.* i. 10. 30
vulgaria . . variantur, ut *puta* in Tuscia Senenses et Aretini	*V. E.* i. 10. 75
invenimus graviter cecinisse, *puta* in cantionibus illis	*V. E.* i. 12. 11
quia non sine quodam tempore profertur, ut *puta* ibi	*V. E.* i. 12. 49
ut manifeste apparet eorum dicta perspicientibus, ut *puta*	*V. E.* i. 12. 66
famosos quamplures viros . . *puta* Guittonem Aretinum	*V. E.* i. 13. 7
u consonantem per *f* apocopando proferunt, *puta nof* pro *novem*	*V. E.* i. 14. 33
nihil individuo convenit nisi per . . dignitates, *puta* mercari	*V. E.* ii. 1. 55
puta si aurum cum argento conflemus	*V. E.* ii. 1. 87
puta cum formosae mulieres deformibus admiscentur	*V. E.* ii. 1. 90
ad boni dignitatem profectum esse dicimus . . *puta* bene militantem, ad victoriae dignitatem	*V. E.* ii. 2. 17
puta, si pes trimeter primum . . carmen endecasyllabum habet	*V. E.* ii. 12. 77
puta si extremae desinentiae trimetri . . concrepabunt	*V. E.* ii. 13. 70
puto. '. . eamque mortem ardentiore studio peteret quam Epicurus voluptatem petendam *putavit* . .'	*M.* ii. 5. 151
'Non omnia . . significare aliquid *putanda* sunt . .'	*M.* iii. 4. 53
qui . . ambulant . . plerumque anteriora posteriora *putantes*	*V. E.* i. 1. 10
nec[1] inconvenienter *putatur* . . actum . . profluisse	*V. E.* i. 4. 21
tanto rem illam stabiliorem *putamus*	*V. E.* i. 9. 77
si extimationes hominum . . *putant* . . civicasse	*V. E.* i. 9. 79

[1] et *R*

de quo Latinorum neminem nobiscum dissentire *putamus* — *V. E.* i. 10. 72
Si quis . . de Ianuensibus asserendum non *putet* — *V. E.* i. 13. 47
quod multo magis de Parmensibus est *putandum* — *V. E.* i. 15. 26
et de substantia posse dici *putamus* — *V. E.* i. 16. 22
quos *putamus* ipso [*sc.* vulgari] dignos uti — *V. E.* i. 19. 23

Pyramus. Ovidius memoriam facit in quarto, ubi dicit in *Pyramo* — *M.* ii. 9. 31

Pyreneus. Quae male gliscentem timide fugere *Pyreneum* — *Ecl.* ii. 66

Pyrrhus. '. . ex eo natus, cum *Pyrrho* bellum gerens . .' — *M.* ii. 5. 155
Pyrrhus ille, tam moribus Aeacidarum quam sanguine generosus — *M.* ii. 10. 57
Haec *Pyrrhus.* — *M.* ii. 10. 70
Habeant . . in ostio palaestrae ante oculos *Pyrrhum* — *M.* ii. 10. 81
Fabricio pro Romanis, *Pyrrho* pro Graecis . . decertantibus — *M.* ii. 11. 56

Pythagoras. *Pythagoras* in correlationibus suis — *M.* i. 15. 16

Q

qua. Sponte viam, *qua* mitis eat[1], se fecit aquarum — *Ecl.* i. 17
Orbita *qua* primum flecti de culmine coepit — *Ecl.* ii. 3
Flumina *qua* primum Nerei confinia tangunt — *Ecl.* ii. 21
Litora . . Me colere Aemilida *qua* terminat Adria terram — *Ecl.* ii. 68
promontorium illud Italiae *qua* sinus Adriatici maris incipit — *V. E.* i. 8. 56
v. **quapropter**

quadragesimus secundus. Et *Ecclesiasticus*, in *quadragesimo secundo* — *Ep.* x. 422

quadratura. geometra circuli *quadraturam* ignorat — *M.* iii. 3. 9

quaero. Maxime autem de hac tria dubitata *quaeruntur.* Primo namque dubitatur et *quaeritur*, an — *M.* i. 2. 8, 9
Et ad evidentiam eius quod *quaeritur*, advertendum, quod — *M.* i. 3. 6
Et hoc *quaeritur* hic tanquam principium inquisitionis directivum — *M.* i. 3. 19
tria maxime dubitantur, et dubitata *quaeruntur* circa — *M.* i. 5. 3
Cupiditas namque, perseitate hominum spreta, *quaerit* alia, caritas vero, spretis aliis omnibus, *quaerit* Deum et hominem — *M.* i. 11. 102, 103
Quapropter *quaerere* utrum de iure factum sit aliquid, licet alia verba sint, nihil tamen aliud *quaeritur* quam — *M.* ii. 2. 54, 56
'Non similiter in omni materia certitudo *quaerenda* est . .' — *M.* ii. 2. 65
si . . ius illius populi gloriosi *quaeratur* — *M.* ii. 2. 70
nec mirum, si divina voluntas per signa *quaerenda* est — *M.* ii. 2. 77
impossibile est iuris finem *quaerere* sine iure — *M.* ii. 6. 37
Patet igitur quod *quaerebatur* — *M.* ii. 6. 68
Ad bene quoque venandum veritatem *quaesiti* — *M.* ii. 8. 2
cum iudicium a fortuna duelli *quaerebant* — *M.* ii. 10. 56
et si fidelis non est, ad eum ratio ista non *quaeritur* — *M.* ii. 12. 34
et *quaeritur*, utrum auctoritas . . immediate a Deo dependeat — *M.* iii. 1. 38
contra veritatem quae *quaeritur* — *M.* iii. 3. 33
Nam cur ad eos ratio *quaereretur* . . ? — *M.* iii. 3. 123
ipsam, quae *quaeritur*, veritatem ignorant — *M.* iii. 3. 127
errare . . aut *quaerendo* ipsum ubi non est, aut — *M.* iii. 4. 49
veritas . . quaestionis illius qua *quaerebatur* utrum . . esset . . ? ac illius qua *quaerebatur* an . . adsciverit? nec non illius ultimae qua *quaerebatur* an . . dependeret . . ? — *M.* iii. 16. 122, 125, 127
Si quis autem *quaerat* de linea dividente — *V. E.* i. 10. 41
non restat in dubio quin aliud sit vulgare quod *quaerimus* — *V. E.* i. 13. 44
nec Venetianum esse illud quod *quaerimus* vulgare illustre — *V. E.* i. 14. 48

[1] erat *A*

Itaque adepti quod *quaerebamus*, dicimus — *V.E.* i. 16. 57
Quaeramus igitur prius, utrum . . debeant illud uti — *V.E.* ii. 1. 14
hoc [*sc.* vulgare] excellentes ingenio et scientia *quaerit* — *V.E.* ii. 1. 40
nam secundum quod vegetabile quid est, utile *quaerit* — *V.E.* ii. 2. 51
secundum quod rationale, honestum *quaerit* — *V.E.* ii. 2. 54
si callide consideremus intentum omnium *quaerentium* utilitatem — *V.E.* ii. 2. 64
et hoc est quod *quaerebamus* — *V.E.* ii. 5. 70
priusquam quam [*sc.* constructionem] *quaerimus* attingamus — *V.E.* ii. 6. 30
hic est [*sc.* gradus] quem *quaerimus* cum suprema venemur — *V.E.* ii. 6. 50
per superexcellentiam dicitur, ut et nos *quaerimus* — *V.E.* ii. 8. 69
quibus divaricatis, quam *quaerimus* descriptio innotescet — *V.E.* ii. 9. 22
in qua superfluum esse constat habitudinem *quaerere* — *V.E.* ii. 13. 17
quae uti principia sunt ad probandum quod *quaeritur* — *Ep.* v. 143
Illi Deum *quaerebant*, ut finem et optimum — *Ep.* viii. 120
multa *quaerentur* quae magnam habent utilitatem et delectationem — *Ep.* x. 621
invento principio . . nihil est quod ulterius *quaeratur* — *Ep.* x. 624
restricta fuit quaestio ad hoc . . ut *quaereretur*: Utrum — *A. T.* 2. 8
in parte detecta, de qua *quaeritur* — *A. T.* 6. 4
quaerenda est certitudo secundum materiam naturalem — *A. T.* 20. 13
certitudo *quaerenda* est, in quantum natura rei recipit — *A. T.* 20. 17
et ideo *quaerenda* est illa certitudo, quae . . haberi potest — *A. T.* 20. 36
Sed nunc *quaeritur*: Cum illa regio coeli circulariter feratur — *A. T.* 21. 47
Sed tunc arguetur magis, et *quaeritur*: Quare potius — *A. T.* 21. 52
cum *quaerit* quare coelum movetur ab oriente in occidentem — *A. T.* 21. 56
desinant homines *quaerere* quae supra eos sunt, et *quaerant* usque quo possunt, ut trahant se ad immortalia — *A. T.* 22. 2, 3

quaestio. Prima itaque *quaestio* sit: Utrum — *M.* i. 5. 9
si . . instantis *quaestionis* veritatem ostendero — *M.* ii. 1. 51
Veritas autem *quaestionis* patere potest — *M.* ii. 1. 60
ad secundam *quaestionem* dirimendam ingredior — *M.* ii. 1. 68
Dico igitur ad *quaestionem* quod — *M.* ii. 3. 1
propositum fuit de tribus *quaestionibus* . . inquirere — *M.* iii. 1. 4
Quaestio igitur praesens . . inter duo luminaria magna versatur — *M.* iii. 1. 34
Ad praesentem *quaestionem* discutiendam — *M.* iii. 2. 1
In introitu ad *quaestionem* hanc notare oportet, quod primae *quaestionis* veritas magis manifestanda fuit ad — *M.* iii. 3. 1, 2
Sed quae fuit secundae *quaestionis quaestio*, aequaliter ad ignorantiam et litigium se habet — *M.* iii. 3. 5, 6
Huius quidem tertiae *quaestionis* veritas tantum habet litigium — *M.* iii. 3. 16
non solum in hac *quaestione* litigium movent sed . . superiorum *quaestionum* et huius principia impudenter negarent — *M.* iii. 3. 48, 51
ad ostendendum veritatem huius tertiae *quaestionis* — *M.* iii. 13. 6
Enucleata namque veritas est *quaestionis* illius — *M.* iii. 16. 122
Quae quidem veritas ultimae *quaestionis* — *M.* iii. 16. 130
Oritur et hic ista *quaestio* — *V.E.* i. 4. 43
de quo nulla *quaestio* est — *V.E.* ii. 1. 48
existente me Mantuae, *quaestio* quaedam exorta est — *A. T.* 1. 2
non sustinui *quaestionem* praefatam linquere indiscussam — *A. T.* 1. 7
Quaestio igitur fuit de situ et figura . . duorum elementorum — *A. T.* 2. 1
Et restricta fuit *quaestio* ad hoc . . ut quaereretur — *A. T.* 2. 6
nam *quaestio* an est debet praecedere *quaestionem* propter quid est — *A. T.* 20. 4, 5
consimiles *quaestiones* vel a multa stultitia . . procedunt — *A. T.* 21. 59
Et ideo dicendum ad hanc *quaestionem*, quod — *A. T.* 21. 63

qualifico. regulariter . . *qualificantur* omni naturali passione — *A. T.* 18. 7
terra . . regulariter in suis partibus *qualificatur* — *A. T.* 18. 10

qualis. Nihil igitur agit, nisi tale existens, *quale* patiens fieri debet — *M.* i. 13. 14
omne agens aliquid actu esse tale oportet *quale* agere intendit — *M.* iii. 14. 47
qualem se in primo media videt comitatam . . talis in secundo — *V. E.* ii. 13. 74
quantis *qualibus*que consiliis et responsis . . indigeat — *Ep.* i. 7
Quae *quales* pariant tibi foetus . . omnes alii contestantur — *Ep.* viii. 111
Romam urbem . . *qualis* est . . ante mortales oculos affigatis — *Ep.* viii. 146
quae *qualia* sint et quanta, in parte executiva patebit — *Ep.* x. 584
quod ista est vera quia est *qualis* est forma . . elementorum — *A. T.* 19. 16
est figura semilunii; *qualis* nullo modo esse posset, si — *A. T.* 19. 25
superficie . . sphaerica, *qualem* oportet esse superficiem aquae — *A. T.* 19. 31
quod terra emergens habeat figuram *qualis* est semilunii, patet — *A. T.* 19. 34

qualitas. recipiunt tamen magis et minus huiusmodi *qualitates* — *M.* i. 11. 25
qualitas una formaliter in glebis, scilicet gravitas — *M.* i. 15. 46
de iis . . quae quantitatem et *qualitatem* ostendunt — *V. E.* i. 16. 20
quam Philosophus ponit in quarta specie *qualitatis* — *A. T.* 2. 5
non imitatur ipsum . . in non habere contrarium suae *qualitati* — *A. T.* 23. 59

qualiter. *Qualiter* autem se habuerit orbis . . legere possumus — *M.* i. 16. 22
cum pensemus *qualiter* viri praehonorati a propria diverterunt — *V. E.* i. 13. 41
sufficienter eligere potes *qualiter* tibi habituanda sit stantia — *V. E.* ii. 12. 70
*qualiter*que me regat, inferius . . requiratis — *Ep.* iii. 36
si responsio non erit *qualiter* forsan pusillanimitas appeteret — *Ep.* ix. 9

quam. Propter quod respice tempus, Tityre *quam* velox — *Ecl.* i. 46
O plus*quam*[1] media merito pars pectoris huius — *Ecl.* ii. 63
non tam de propria virtute confidens, *quam* de lumine Largitoris — *M.* i. 1. 37
quo viso, plus *quam* dimidium laboris erit transactum — *M.* i. 3. 3
et earum esse nil est aliud *quam* intelligere — *M.* i. 3. 61
commoda tam personarum *quam* rerum auxiliatio — *M.* i. 5. 39
'Ecce *quam* bonum et *quam* iucundum, habitare fratres in unum' — *M.* i. 16. 36, 37
e vita liber decedere maluit *quam* sine libertate manere — *M.* ii. 5. 139
Forma autem Ecclesiae nihil aliud est *quam* vita Christi, tam in dictis *quam* in factis comprehensa — *M.* iii. 15. 15, 16
non quod aliud esset asinae illud *quam* rudere, nec *quam* sibilare serpenti — *V. E.* i. 2. 51 (*bis*)
et magis nobiles et magis delitiosas . . *quam* Thusciam — *V. E.* i. 6. 35
Quam multis varietatibus latino dissonante vulgari — *V. E.* i. 11. 1
Sed praestat ad propositum repedare *quam* frustra loqui — *V. E.* i. 12. 43
Potest tamen magis in una *quam* in alia redolere, sicut simplicissima substantiarum, quae Deus est, in homine magis redolet *quam* in bruto: in animali, *quam* in planta: in hac, *quam* in minera: in hac, *quam* in elemento: in igne, *quam* in terra. Et simplicissima quantitas, quod est unum, in impari numero redolet magis *quam* in pari; et simplicissimus color, qui albus est, magis in citrino *quam* in viridi redolet — *V. E.* i. 16. 47, 49, 50, 51 (*bis*), 52, 54, 56
quid maioris potestatis est, *quam* quod . . versare potest . . ? — *V. E.* i. 17. 28
cum nullum sit tam grandis exornationis *quam* vulgare illustre — *V. E.* ii. 1. 20
vestrarum literarum series plus*quam* semel . . pollicetur — *Ep.* i. 23
Oh *quam* in eius admiratione obstupui! — *Ep.* iii. 17
Hoc etenim *quam* iucundum, *quam* acceptum, *quam*que gratum exstiterit . . verba non capiunt — *Ep.* iv. 12, 13 (*bis*)
quam repatriatio mea curae sit vobis . . concepi — *Ep.* ix. 2
flumina descendere ad mare, tam meridionale *quam* septentrionale, tam orientale *quam* occidentale — *A. T.* 8. 9
'*Quam* distant coeli a terra, tantum . . ' — *A. T.* 22. 11
' . . *quam* incomprehensibilia iudicia eius . . ! ' — *A. T.* 22. 17

[1] plusquam *M* plus quam *A*

His quoque locis: **M. i.** 8. 16 (nihil aliud .. *quam*); 11. 116 (propinquius .. *quam*); 13. 43 (facilius .. *quam*); 14. 2 (melius .. *quam*), 16 (melius .. *quam*), 26 (longior .. *quam*), 75 (melius .. *quam*); 15. 20 (nihil .. aliud *quam*); **ii.** 2. 49 (nihil .. aliud *quam*), 56 (nihil .. aliud .. *quam*), 78 (non aliter *quam*); 3. 59 (tam .. *quam*); 5. 50 (tam .. *quam*), '66' (potius *quam*), 124 (non alio vultu .. *quam* si), '150' (ardentiore .. *quam*), '169' (potius *quam*); 8. '*99*' (*quam* maxime possit); 9. 5 (magis .. *quam*); 10. 13 (tam .. *quam*), 58 (tam .. *quam*); 12. 38 (persuadentiora .. *quam*), 40 (magis .. *quam*); **iii.** 3. 4 (magis .. *quam*); 4. 8 (tam .. *quam*), *50* (aliter *quam*), 62 (aliud .. *quam*), 78 (non aliter .. *quam*); 5. 35 (iuniores, *quam*); 8. 10 (tam .. *quam*); 9. 136 (tam .. *quam*); **V.E. i.** 2. 3 (aliam .. *quam*), 12 (nihil aliud *quam*); 5. 2 (tam .. *quam*), 9 (humanius .. *quam*); 6. 4 (non aliter .. *quam*), 22 (magis *quam*), 25 (amoenior .. *quam*), 38 (utiliori .. *quam*); 9. 54 (nil .. aliud *quam*), 65 (multo magis .. *quam*), 71 (nec aliter .. *quam*), 75 (*quam* longiora .. tanto .. stabiliorem), 95 (nil aliud .. *quam*); 13. 44 (aliud .. *quam*); 18. 35 (nil aliud .. *quam*); **ii.** 1. 4 (tam .. *quam*), 30 (Multo magis .. *quam*), 64 (non aliter .. *quam*); 2. 65 (nil aliud *quam*); 3. 27 (nobilius .. *quam*), 39 (magis .. *quam*); 4. 7 (magis *quam*), 19 (nihil aliud .. *quam*), 53 (tam .. *quam*); 5. 18 (tam .. *quam*); 6. 27 (non aliter .. *quam*); 8. 33 (magis, immo prorsus .. *quam*), 50 (nil aliud .. *quam*), 53 (tam .. *quam*); 13. 46 (non aliud .. *quam*); **Ep.** i. 71 (tam .. *quam*); iii. 30 (tam .. *quam*); vi. 61 (formidolosior, *quam*), 106 (tam .. *quam*), 142 (tam .. *quam*); vii. 23 (tam .. *quam*), 39 (tam .. *quam*), 51 (non secus .. *quam* si), 113 (tam .. *quam*); viii. 31 (non minus *quam*), 45 (non aliter *quam*); x. 24 (non minus .. *quam*), 71 (magis, *quam*), 79 (plus .. *quam*), 286 (nil aliud .. *quam*), '382' (plus .. *quam*); **A.T.** 1. 4 (magis *quam*); 4. 3 (nobilius .. *quam*); 6. 13 (non .. altius *quam*); 10. 3 (altior *quam*); 13. 18 (longior *quam*), 36 (melius .. *quam*), *47* (remotiorem .. *quam*); 15. 4 (remotius .. *quam*), 6 (tam .. *quam*); 16. 24 (maioris .. *quam*); 17. 12 (gravior .. *quam*); 20. 24 (notiores .. *quam*), 51 (magis .. *quam*), 71 (magis .. *quam*); 21. 7 (magis .. *quam*), 54 (potius .. *quam*); 23. 30 (altius *quam*)

v. **antequam, priusquam, quamplures**

quamdiu. '*Quamdiu*,' inquit, 'Imperium .. beneficiis tenebatur ..' — *M.* ii. 5. 55

quamplures (quam plures)[1]. per Sclavones, Ungaros, Teutonicos, Saxones, Anglicos, et alias nationes *quamplures* — *V.E.* i. 8. 31
et *quam plures* aliae historiae ad doctrinae — *V.E.* i. 10. 19
in improperium .. cantiones *quam plures* inventae sunt — *V.E.* i. 11. 23
sed famosos *quamplures* viros hoc tenuisse comperimus — *V.E.* i. 13. 5
Sunt etenim gradus constructionum *quamplures* — *V.E.* ii. 6. 32
per litteras .. aliorum *quamplurium* amicorum — *Ep.* ix. 14

quamquam[2]. tua cura capellae Te potius poscunt, *quamquam* mala coenula turbet — *Ecl.* i. 10
Sed *quamquam* viridi sint postponenda Pelori Aetnica saxa solo — *Ecl.* ii. 73
Nam *quamquam* scribae divini eloquii multi sint .. tamen — *M.* iii. 4. 88
Sed *quamquam* mulier .. prius inveniatur locuta .. tamen — *V.E.* i. 4. 18
quamquam Sarnum biberimus ante dentes — *V.E.* i. 6. 18
quamquam rubor in ora consurgat, animusque refugiat — *V.E.* i. 7. 4
Sed *quamquam* fere omnes Tusci .. sint obtusi — *V.E.* i. 13. 34
falsum esset dicere curia carere .. *quamquam* principe careamus — *V.E.* i. 18. 53
Quare si quis versificator, *quamquam* rude versificetur — *V.E.* ii. 1. 26
quos .. deorum .. filios vocat, *quamquam* figurate loquatur — *V.E.* ii. 4. 76
Sed *quamquam* .. doloris amaritudo incumbat — *Ep.* ii. 27
quamquam transumptive more poetico signetur — *Ep.* iv. 19
fides huius, *quamquam* sit ab experientia persuasum — *Ep.* iv. 25
hi, *quamquam* de Victoria victoriam sunt adepti, nihilominus — *Ep.* vi. 132
vos tremere arbitror .. *quamquam* spem simuletis in facie — *Ep.* vi. 171
quamquam non sit quin .. Apostolicam Sedem usserit — *Ep.* viii. 173

[1] quamplures *R* [2] quanquam *R*

Et *quamquam* isti sensus mystici variis appellentur nominibus — *Ep.* x. 155

quamvis. *quamvis* .. respectu viae sint domini aliorum .. autem — *M.* i. 12. 84
cera impressa de illo *quamvis* occulto tradit notitiam — *M.* ii. 2. 75
Quamvis Poeta noster aliter sensisse videatur in quinto — *M.* ii. 8. 92
quamvis .. Imperium mundi armis tentaverit .. tamen — *M.* ii. 9. 24
et *quamvis* Meridiem .. exagitaverit .. tamen — *M.* ii. 9. 36
Herodes, *quamvis* ignorans quid faceret — *M.* ii. 13. 50
Nam *quamvis* natura dicatur de materia et forma .. tamen — *M.* iii. 15. 11
Et *quamvis* .. amoenior locus quam Florentia non existat — *V. E.* i. 6. 23
Sed *quamvis* terrigenae Apuli loquantur obscene — *V. E.* i. 12. 61
Ornativa .. *quamvis* asperitatem habeant adspirationis — *V. E.* ii. 7. 57
quod, *quamvis* ex ore tuo iustius prodire debuerat, nihilominus — *Ep.* iv. 8
Et *quamvis* longa sitis in dubium .. deflectat: nihilominus — *Ep.* vii. 32
Quae *quamvis* iniusta sint opera .. tamen — *Ep.* vii. 174
'quis iste, qui .. ad arcam, *quamvis* labantem, se erigit?' — *Ep.* viii. 69
quamvis communi ratione posset *exordium* dici .. autem — *Ep.* x. 294

quando. Dove s' appunta ogni *ubi* ed ogni *quando* — *Par.* xxix. 12
Et patrio redeam si *quando* .. Sarno — *Ecl.* i. 43
Tempore iam ex illo, *quando* Galatea .. vidit — *Ecl.* ii. 78
quando aliqua plura ordinantur ad unum, oportet unum .. regere — *M.* i. 5. 16
bene se habet et optime *quando* secundum quod potest Deo adsimilatur. Sed .. maxime Deo adsimilatur *quando* maxime est unum .. Sed tunc .. maxime est unum, *quando* totum unitur in uno, quod esse non potest, nisi *quando* uni .. subiacet — *M.* i. 8. 18, 20, 26, 27
tunc optime se habet, *quando* ab unico Principe .. reguletur — *M.* i. 9. 17
potissima est .. *quando* .. potentissimo subiecto inest — *M.* i. 11. 55
'Publius Decius .. aliquid de voluptatibus suis cogitabat, ubi eas caperet, aut *quando*? ..' — *M.* ii. 5. 148
'*Quando* misi vos .. numquid aliud defuit vobis? ..' — *M.* iii. 9. 36
quid primitus locutus fuerit, et ad quem, et ubi, et *quando* — *V. E.* i. 4. 6
ubi, *quando*, et ad quos ipsum dirigendum sit .. tractabimus — *V. E.* i. 19. 25
dicimus verum esse, *quando* cesset discretio — *V. E.* ii. 1. 87
Quando quidem aporiavimus extricantes .. enucleemus — *V. E.* ii. 4. 1
Stilo equidem tragico tunc uti videmur, *quando* .. concordat — *V. E.* ii. 4. 52
Quando[1], si bene recolimus .. iam fuit probatum — *V. E.* ii. 4. 55
et *quando* tria haec pure cantare intendit .. incipiat — *V. E.* ii. 4. 64
quando pars existens endecasyllabi velut echo respondet — *V. E.* ii. 13. 61
dominabitur mihi; *quando* .. me .. fecit esse subditum — *Ep.* ii. 6
intellectus humanus .. *quando* elevatur, in tantum elevatur ut — *Ep.* x. 535
poterit ibi esse .. *quando* non sit ibi adaequatio quantitatis — *A. T.* 17. 16

quandoque. ne de infossi talenti culpa *quandoque* redarguar — *M.* i. 1. 16
iustitia contrarietatem habet *quandoque* in velle — *M.* i. 11. 39
cum etiam leges municipales *quandoque* deficiant — *M.* i. 14. 35
scire oportet quod divinum iudicium in rebus *quandoque* hominibus est manifestum, *quandoque* occultum — *M.* ii. 8. 3, 4
iudicium Dei, ad quod humana ratio .. *quandoque* pertingit, quod fit pluribus modis: *quandoque* simplici revelatione, *quandoque* revelatione disceptatione quadam mediante — *M.* ii. 8. 49, 50, 51
Sorte quidem Dei iudicium *quandoque* revelatur hominibus — *M.* ii. 8. 68
Si vero comice, tunc *quandoque* mediocre, *quandoque* humile vulgare sumatur — *V. E.* ii. 4. 45 (*bis*)
et duos habere decet, licet *quandoque* tres fiant — *V. E.* ii. 10. 35

[1] Quando *M* Et quando *R*

nam *quandoque* frons versus excedit in syllabis et carminibus . . *Quandoque* in carminibus excedere et in syllabis superari potest . . *Quandoque* versus frontem superant syllabis et carminibus	*V. E.* ii. 11. 11, 15, 19
Quandoque vero pedes caudam superant carminibus et syllabis . . *Quandoque* pedes a syrmate superantur in toto	*V. E.* ii. 11. 35, 39
qui non omnes *quandoque* desinentias carminum rithimantur	*V. E.* ii. 13. 23
quandoque ordinem iam dictum perverti contingit	*V. E.* ii. 13. 81
Nam cum ea quae dicimus cuncta, vel circa dextrum aliquid vel sinistrum canamus, ut *quandoque* persuasorie, *quandoque* dissuasorie, *quandoque* gratulanter, *quandoque* ironice, *quandoque* laudabiliter, *quandoque* contemptive canere contingit	*V. E.* ii. 14. 13, 14, 15 (*bis*), 16 (*bis*)
voluntates humanae . . *quandoque* aguntur	*Ep.* v. 139
Miro namque Dei iudicio *quandoque* agi credendum est	*Ep.* vi. 96
quandoque a proprio impetu retrahuntur	*A. T.* 18. 67
quanquam *v.* **quamquam**	
quantitas. de iis . . quae *quantitatem* et qualitatem ostendunt	*V. E.* i. 16. 20
simplicissima *quantitas*, quod est unum	*V. E.* i. 16. 53
si solvere vellem certam pecuniae *quantitatem*	*Ep.* ix. 18
legant Augustinum in libro *de Quantitate Animae*	*Ep.* x. 556
Praeterea sit gleba terrae in Z, et ibidem sit *quantitas* aquae	*A. T.* 12. 29
unum hemisphaerium erit maioris *quantitatis* quam alterum	*A. T.* 16. 24
Cum ergo maioris *quantitatis* terrae sit maior virtus ponderis	*A. T.* 16. 27
donec adaequetur *quantitas* utriusque	*A. T.* 16. 31
Nam cum adaequatio corporis gravis non fiat per *quantitatem*, in quantum *quantitas*, sed per pondus	*A. T.* 17. 14 (*bis*)
quando non sit ibi adaequatio *quantitatis*	*A. T.* 17. 17
habere gravitatem, secundum proportionem *quantitatis*	*A. T.* 18. 15
quantumcumque. cupiditas . . *quantumcumque* pauca	*M.* i. 11. 92
quantumcumque moralibus . . virtutibus . . perfectus	*M.* ii. 8. 28
in actionibus nostris, *quantumcumque*[1] dividantur in species	*V. E.* i. 16. 26
gloriam suam *quantumcumque* male viventibus manifestat	*Ep.* x. 568
quantus. non tantum curat, *Quantum* spes inter me de ipsa durat	*Canz.* xxi. 39
Quantos balatus colles et prata sonabunt . . !	*Ecl.* i. 39
Irrisere senes . . *quantum* Sergestum . . risere Sicani	*Ecl.* ii. 30
in intentione creantis, in *quantum* creans	*M.* i. 3. 26
quanto causa est universalior, tanto magis habet rationem causae	*M.* i. 11. 129
et *quanto* magis causa est causa, tanto magis effectum diligit	*M.* i. 11. 133
omne agens, in *quantum* huiusmodi, delectatur	*M.* i. 13. 7
quanto aliquid a maximo ente elongatur, tanto et ab esse unum	*M.* i. 15. 7
O genus humanum ! *quantis* procellis . . agitari te necesse est	*M.* i. 16. 27
quantae nobilitatis vir fuerit . . explicare nequirem	*M.* ii. 3. 37
ut Livius, non *quantum* est dignum, sed *quantum* potuit, glorificando renarrat	*M.* ii. 5. 131 (*bis*)
alter . . *quanti* libertas esset ostendit, dum	*M.* ii. 5. 137
Videant nunc Iuristae praesumptuosi, *quantum* infra sint	*M.* ii. 11. 72
Quantum est ad esse, nullo modo Luna dependet a Sole, nec etiam *quantum* ad virtutem, nec *quantum* ad operationem	*M.* iii. 4. 135, 137 (*bis*)
quo viso, facile apparebit *quantum* sua distributio dilatetur	*M.* iii. 8. 39
quod Papa et Imperator, in *quantum* homines, habent reduci ad unum : in *quantum* vero Papa et Imperator, ad aliud	*M.* iii. 12. 100, 101
quod quidem dictum non habet locum in *quantum* [*sc.* sigillum] est aurum . . sed in *quantum* est quoddam signum	*M.* iii. 15. 44, 46
ut sciant quilibet de quolibet, quia est et *quantus* est	*V. E.* i. 2. 31

[1] quantumcunque *R*

nam *sensuale* quid est, in *quantum* sonus est; *rationale* vero, in *quantum* aliquid significare videtur — *V. E.* i. 3. 27, 28
sciret, imo praesciret (quod idem est *quantum* ad Deum) — *V. E.* i. 5. 23
dico autem formam, et *quantum* ad rerum vocabula, et *quantum* ad vocabulorum constructionem, et *quantum* ad constructionis prolationem — *V. E.* i. 6. 42, 43, 44
nam in *quantum* . . ut homines agimus, virtutem habemus . . in *quantum* ut homines cives agimus, habemus legem . . in *quantum* ut homines Latini agimus, quaedam habemus simplicissima signa — *V. E.* i. 16. 28, 32, 35
Quantum vero suos familiares gloriosos efficiat . . novimus — *V. E.* i. 17. 35
ut *quantum* illos proximius imitemur, tantum rectius poetemur — *V. E.* ii. 4. 24
attende *quantum* ad exaceranda egregia . . te cribrare oportet — *V. E.* ii. 7. 24
Vide . . *quanta* licentia data sit cantiones poetantibus — *V. E.* ii. 10. 42
quantis qualibusque consiliis . . fraternitas . . indigeat — *Ep.* i. 7
tanta laetitia . . *quantam* nemo valeret . . metiri — *Ep.* i. 19
quod . . *quanta* ventorum . . concussione feratur verba non caperent — *Ep.* vi. 16
Quantum . . pedes oberrent . . nec perpenditis nec figuratis — *Ep.* vi. 142
quae qualia sint et *quanta*, in parte executiva patebit — *Ep.* x. 585
declarata est consequentia, *quantum* ex parte eius quod — *A. T.* 16. 43
tantum declinet . . versus polum antarcticum, *quantum* versus — *A. T.* 20. 63

His quoque locis: **M. i.** 8. 8 (in tantum . . in *quantum* . . potest); 9. 3 (in *quantum* . permittit), 9 (in *quantum* . . permittit); 11. 30 (*bis*) (et *quantum* ad habitum et *quantum* ad operationem), 38 (*Quantum* ergo ad), 46 (*Quantum* vero ad), 52 (*quanto* . . potentior, tanto . . amplior), 68 (*bis*) (primum *quantum* ad velle, deinde *quantum* ad posse), 114 (tanto magis . . *quanto* propinquius); 15. 27 (in *quantum* huiusmodi), 61–62 (et *quantum* ad animam, et *quantum* ad corpus); **ii.** 3. 43 (*Quantum* ergo ad), 58 (*Quantum* vero ad); 6. 26 (duo per se loquendo, in *quantum* duo), 51 (in *quantum* . . importatur); 10. 50 (in tantum . . *quantum*); **iii.** 4. 142 (*quantum* ad melius . . operandum); 6. 34 (Nuncius . . in *quantum* nuncius); 7. 39 (*quantum* in hoc quod vicarius est); 10. 34 (idem, in *quantum* idem), 82 (Imperator . . in *quantum* Imperator), 88 (in *quantum* Imperator), 113 (*quantum* ad); 12. 55 (in *quantum* huiusmodi), 67 (In *quantum* . . sunt), 80 (in *quantum* huiusmodi); **V.E. i.** 1. 7 (in *quantum* . . permittit); 2. 61–62 (in *quantum* sonamus, sed non in *quantum* loquimur); 7. 59 (*quanto* excellentius . . tanto rudius nunc), 65 (*quantum* ad); 9. 49 (effectus . . in *quantum* effectus est); **ii.** 1. 18 (in *quantum* potest), 79 (in *quantum* potest); 2. 12 (in *quantum* huiusmodi); 8. 45 (in *quantum* nupta est), 68 (cantio, in *quantum* per superexcellentiam dicitur); **Ep.** v. 58 (*quantum* ex vobis est); ix. 6 (tanto . . districtius . . *quanto* rarius); x. 104 (relativa . . in *quantum* talia), 383 (*quantum* ad esse), 384 (*Quantum* vero ad), 430 (*quantum* ad), 431 (*quantum* ad esse), 457 (*Quantum* ad), 471 (*Quantum* ad), '514' (tanto . . honorabiliorem . . *quanto* magis); **A.T.** 4. 5 (tanto . . nobilior *quanto* superior); 17. 14 (quantitatem, in *quantum* quantitas); 18. 48 (elementa in *quantum* elementa); 19. 13 (*quantum* ad); 20. 17 (in tantum . . in *quantum*), 33 (non tantam, *quantam*)

quantuslibet. publica rerum dominia, *quantalibet* diuturnitate neglecta — *Ep.* vi. 42

quapropter (qua propter). *Quapropter* quaerere utrum de iure factum sit — *M.* ii. 2. 54
Quapropter cum solis concertatio restat, qui — *M.* iii. 3. 125
Quapropter audacter testamur, quod — *V. E.* i. 9. 66
Quapropter si . . vulgaris . . variationes calculare velimus — *V. E.* i. 10. 80
Quapropter superiora notantibus innotescere debet — *V. E.* i. 12. 70
Quapropter in actionibus nostris . . signum inveniri oportet — *V. E.* i. 16. 25
Quapropter si non omnibus convenit, non omnes ipsum debent uti — *V. E.* ii. 1. 75
Quapropter ad superbiam carminum festinemus — *V. E.* ii. 5. 3
Quapropter quid sit cantio videamus — *V. E.* ii. 8. 10
Qua propter[1] . . omnia . . armonizata . . cantiones esse dicemus — *V. E.* ii. 8. 52

[1] Qua propter *M* Quapropter *R*

quapropter diligentissime videtur esse tractanda — *V. E.* ii. 11. 5
Quapropter, carissimi domini mei .. vos deprecor — *Ep.* ii. 37
Quapropter et ego .. aliquid .. praetermittendum existimavi — *Ep.* x. 113

quare. '*Quare* tu enarras iustitias meas?' — *M.* i. 13. 30
Quare Pythagoras in correlationibus suis .. ponebat — *M.* i. 15. 16
'*Quare* fremuerunt gentes, et populi meditati sunt inania? ..' — *M.* ii. 1. 1 *et* 31
Quare suum contradictorium concedere sanctum est — *M.* ii. 4. 22
Si ergo definitio ista bene quid est et *quare* comprehendit — *M.* ii. 5. 10
'*Quare* discipuli tui traditionem seniorum transgrediuntur?' — *M.* iii. 3. 99
'*Quare* et vos transgredimini mandatum Dei ..?' — *M.* iii. 3. 102
Deinde innuit causam, *quare* cavendum sit hoc — *M.* iii. 4. 69
Sed *quare* necessarium sibi foret, breviter pertractare conemur — *V. E.* i. 2. 67
Quare autem trifarie .. variatum sit, investigemus, et *quare* quaelibet istarum variationum in se ipsa varietur .. et *quare* vicinius habitantes adhuc discrepant in loquendo — *V. E.* i. 9. 31, 32, 36
et haec est causa *quare* .. nullum invenimus poetasse — *V. E.* i. 15. 21
Quare autem hoc .. illustre .. vocemus, nunc disponendum est — *V. E.* i. 17. 1
quid intendimus .. et *quare* illustre dicimus, denudemus — *V. E.* i. 17. 7
et sic non esset ratio *quare*[1] magis elevasset hic quam alibi — *A. T.* 20. 50
non est ratio *quare* magis ab ista parte quam ab alia elevasset — *A. T.* 21. 6
quaeritur .. *quare* illa elevatio non fuit circularis — *A. T.* 21. 48
quaeritur: *Quare* potius elevatio .. fuit ab ista parte — *A. T.* 21. 52
cum quaerit *quare* coelum movetur ab oriente in occidentem — *A. T.* 21. 56
His quoque locis: **M. iii.** 7. 49 [*init.*]; *et similiter init.* **M. iii.** 10. 116; **V.E. i.** 3. 21; 4. 64; 10. 72; 14. 44; 15. 59, 68; 17. 38; 18. 16, 52; **ii.** 1. 18, 25, 56; 2. 72; 3. 13, 62; 9. 35; **A.T.** 6. 6; 18. 11

quarto. *Quarto* arguebatur sic: — *A. T.* 6. 1
Quarto ostendetur causa finalis et efficiens — *A. T.* 9. 8

quartus. idem noster Poeta vaticinatur in *quarto* — *M.* ii. 3. 105
'.. non esset imitatus *quarto* Consulatu suo filius ..' — *M.* ii. 5. 153
Dispositionem vero loci subtiliter tangit in *quarto* — *M.* ii. 7. 79
cuius Lucanus meminit in *quarto* Pharsaliae — *M.* ii. 8. 81
Horum amborum Ovidius memoriam facit in *quarto* — *M.* ii. 9. 31
Nam illa duo luminaria producta sunt die *quarto* — *M.* iii. 4. 105
Cum ergo non solum in die *quarto* peccator homo non erat — *M.* iii. 4. 114
quod *quarto* die Deus haec duo regimina fecerit — *M.* iii. 4. 121
licet Magister contrarium dixerit in *quarto* — *M.* iii. 7. 37
ut placet Philosopho in *quarto* ad Nicomachum — *M.* iii. 10. 101
quia illum elucidare intendimus in *quarto*[2] huius operis — *V. E.* ii. 4. 12
huius discretionem in *quarto* huius reservamus ostendere — *V. E.* ii. 4. 47
de qua in *quarto*[3] huius tractare intendimus — *V. E.* ii. 8. 83
Auctoritatem vero Nasonis, *quarto de Rerum Transformatione* — *Ep.* iv. 40
ut habetur in *quarto Physicorum* — *Ep.* x. 461
quam Philosophus ponit in *quarta* specie qualitatis — *A. T.* 2. 5
quam communiter *quartam* habitabilem appellamus — *A. T.* 2. 12
Ad *quartum* .. dico quod illa ratio fundatur in falso — *A. T.* 23. 38

quasi. *facta est quasi vidua domina gentium* — *V. N.* 29. 2
quasi diceret: Frustra loqueris, cum — *M.* i. 13. 31
intolerabili *quasi* algore frigoris premuntur — *M.* i. 14. 46
inter *quasi* athlothetas et terminum .. est aversus — *M.* ii. 9. 40
in medio *quasi* cursu collapsus est — *M.* ii. 9. 67
'.. non *quasi* gentem meam habens aliquid accusare, sed ut ..' — *M.* iii. 13. 51
quod *quasi* praedicti omnes *io* affirmando respondent — *V. E.* i. 8. 34

[1] quare *S* quia *M* [2] iiij° *R* [3] iiij *R*

dolata *quasi*, loquentem cum quadam suavitate relinquunt — *V. E.* ii. 7. 45
iustitia, sine sole *quasi* heliotropium hebetata — *Ep.* v. 11
quasi Iosue denuo, vel Amos filius imperaret — *Ep.* vii. 28
quasi triumphatam Carthaginem nondum exueras . . potuisti — *Ep.* viii. 168
unde *comoedia quasi villanus cantus* — *Ep.* x. 193
dicitur propter hoc a *tragus* . . et *oda*, *quasi cantus hircinus* — *Ep.* x. 200
et sic extensio latitudinis est *quasi* LXVII graduum — *A. T.* 19. 60
oportet habere figuram semilunii, vel *quasi*; quia . . resultat — *A. T.* 19. 63

His quoque locis: **M. iii.** 3. 24 (*quasi* caeci); 9. *50* (*quasi* diceret); *60* (*quasi* diceret); **Ep.** iii. 31 (meditationes . . *quasi* suspectas); v. 151 (*quasi* dirimens duo regna); vi. 147 (*quasi* stantes in limine carceris); viii. '2' (*quasi* vidua), 86 (*quasi* temere prorumpentem), 102 (in matris Ecclesiae *quasi* funere); ix. 35 (*quasi* victus); x. 59 (*quasi* thesaurum carissimum), 312 (*quasi* divinum quoddam munus), 346 (*quasi* thesaurum), 402 (*quasi* a radiante), 550 (*quasi* obliti); **A.T.** 4. 12 (*quasi* manifestae)

quatenus. prolaborent, *quatenus* ab eis posteritas habeat quo ditetur — *M.* i. 1. 6
quatenus illam diu exagitatam Florentiam . . irrigare velitis — *Ep.* i. 63
vos deprecor, *quatenus* modice dolere velitis — *Ep.* ii. 38

quatraro. dicunt [*sc.* Apuli] enim: 'Volzera che chiangesse lo *quatraro*' — *V. E.* i. 12. 60

quatuor. Seneca . . in libro de *quatuor* virtutibus — *M.* ii. 5. 25
medium variatur et arguitur in *quatuor* terminis — *M.* iii. 7. 17
quod etiam conscribunt omnes *quatuor* — *M.* iii. 9. 110
duobus, tribus, *quatuor*, quinque [*sc.* eptasyllabis] . . contexi — *V. E.* ii. 12. 35
Sit coelum, in quo *quatuor* cruces — *A. T.* 13. 5

quatuordecim. Quare ad minus *quatuordecim*[1] vulgaribus sola videtur Italia variari — *V. E.* i. 10. 72

-que. Contemplatur ovans hominum superum*que* labores — *Ecl.* i. 19
ut . . armenta sequantur, Placati*que* ruant . . leones — *Ecl.* i. 22
Cum mundi circumflua corpora cantu Astricolae*que* meo . . patebunt, Devincire caput hedera lauro*que* iuvabit — *Ecl.* i. 49, 50
Ipse ego respondi, versus iterum*que* relegi, Mopse, tuos — *Ecl.* i. 55
pecudum*que* sui*que* misertus uterque — *Ecl.* ii. 8 (*bis*)
civitatem . . cuius finis est bene sufficienter*que* vivere — *M.* i. 5. 48
quantis procellis atque iacturis, quantis*que* naufragiis agitari — *M.* i. 16. 28
cum mulier, cum*que* captiva . . transnatavit Tiberim — *M.* ii. 4. 66
necesse est, ut . . traditionibus accedat auctoritas, hi*que*, solas traditiones habentes . . excludendi sunt — *M.* iii. 3. 110
revolventes . . volumina . . ratiocinantes*que* . . situationes — *V. E.* i. 6. 29
quamquam rubor in ora consurgat, animus*que* refugiat — *V. E.* i. 7. 5
qui dulcius[2] subtilius*que* poetati vulgariter sunt — *V. E.* i. 10. 28
Cum*que* iis montaninas omnes et rusticanas loquelas eicimus — *V. E.* i. 11. 38
dilectos Dei et . . sublimatos . . deorum*que* filios vocat — *V. E.* ii. 4. 75
Regnat itaque amor . . qualiter*que* me regat . . requiratis — *Ep.* iii. 37
dies nova splendescit . . iam*que* aurae orientales crebrescunt — *Ep.* v. 5
Qui bibitis fluenta eius eius*que* maria navigatis — *Ep.* v. 105
Italia misera, sola . . derelicta, omni*que* publico moderamine destituta, quanta ventorum fluctuum*que* concussione feratur — *Ep.* vi. 15, 17
Cum*que* tu . . signa Tarpeia retulisti, protinus longa substiterunt suspiria, lacrymarum*que* diluvia desierunt — *Ep.* vii. 14, 18
si solvere vellem certam pecuniae quantitatem, vellem*que* pati — *Ep.* ix. 19
Ibi*que* magnalia vestra vidi, vidi beneficia simul et tetigi — *Ep.* x. 13

His quoque locis: **Ecl.** ii. 2, 5, 9, 10, 14, 20, 56, 72, 93; **M. i.** 1. 27 (Cum*que*); 3. 10; 11. 105 (Cum*que*); **ii.** 3. '65', 109; 4. 42 (Cum*que*), '55'; 5. 3 (Quod*que*), '62', '98',

[1] xiiij *R* [2] qui dulcius *M* dulcius qui R

'119', '149', '156', '166', '167', '168'; 7. '73' '76', '83', '84'; 9. '34', 44, '72', '88'; 11. 22 (Cum*que*), 25 (de signo .. de*que* penatibus), '49', '50', 53 (cum Graecis, cum*que* Poenis); **iii.** 16. 91 (Cum*que*); **V.E. i.** 3. 18 (cum*que*); 6. 33; 7. 16 (*bis*) (coeli*que* terrae*que*), 45, 61; 8. 3, 10, 28; 9. 7, 59, 88 (disiunctim abmotim*que*), 92; 10. 18, 23; 11. 16, 31; 13. 15; 15. 54 (Cum*que*); **ii.** 4. 72, 78; 5. 55, 74; 7. 37; 8. 2, '23'; 12. 56; 13. 101; **Ep.** i. 8 (quantis qualibus*que*), 65; ii. 51; iii. 28; iv. 13 (quam iucundum, quam acceptum, quam*que* gratum); v. 52, 91; vi. 74, 113, 122 (Ut*que*), 172, 178; vii. '91', '104'; viii. 52, 129, 157, 174; ix. 14, 47, 51; x. 31, 66 (saepe multum*que*), 68-69 (dignius*que* gratius*que*), 105 (Proptereaquod*que*), '216', 562

quemadmodum. *quemadmodum* est finis aliquis ad quem natura producit pollicem .. sic alius est finis ad quem singularem hominem — *M.* i. 3. 6

Et quia *quemadmodum* est in parte, sic est in toto — *M.* i. 4. 7

et sic non recipit magis et minus, *quemadmodum* albedo — *M.* i. 11. 18

Et *quemadmodum* de iis .. et de substantia posse dici putamus — *V.E.* i. 16. 19

His quoque locis: **M. i.** 11. 91 (*quemadmodum* .. sic); 12. 11, 77 (*quemadmodum* .. sic); 15. 51; **ii.** 2. 11 (*quemadmodum* .. sic), 20 (*quemadmodum* .. sic); 6. 22 (*quemadmodum* .. sic); 10. 18-24 (*quemadmodum* .. et *quemadmodum* .. sic); **iii.** 3. 17 (*quemadmodum* .. sic); 4. 17 (*quemadmodum* .. sic); 6. 7 (*quemadmodum* .. sic), 35 (*quemadmodum* .. sic); 15. '22' (*quemadmodum* .. ita); **V.E. ii.** 1. 37, 95; 5. 67; 7. 17; 9. 14 (*quemadmodum* .. sic); 11. 28 (*quemadmodum* .. et), 42 (*quemadmodum* .. sic), 51 (*quemadmodum* .. nunc etiam); 12. 84 (*quemadmodum* .. et), 89 (*quemadmodum* .. et); **Ep.** i. 50; ii. 41 (*quemadmodum* .. sic); vii. 186 (*quemadmodum* .. ita); viii. 104; x. 14 (*quemadmodum* .. sic), 43 (*quemadmodum* .. sic), 397 (*quemadmodum* .. sic)

queo. Quid quod Achaemenides .. animam vix claudere *quivit*? — *Ecl.* ii. 83

quercus. Tunc ego sub *quercu* meus et Meliboeus eramus — *Ecl.* i. 4

Talia sub *quercu* Meliboeus, et ipse canebam — *Ecl.* i. 6. 7

querela. Unde *querelam* sisto — *Canz.* xxi. 23

qui *interrog. v.* **quis** *interrog.*

qui *rel.* *Qui lugent* affermando esser beati — *Purg.* xix. 50

Beati quorum tecta sunt peccata — *Purg.* xxix. 3

Tutti dicean: *Benedictus qui venis* — *Par.* xxx. 19

Non *decimas quae sunt pauperum Dei*, Addomandò — *Par.* xii. 93

Qui iudicatis terram, fur sezzai — *Par.* xviii. 93

Miserum eius cor, *qui* praestolatur — *Canz.* xxi. 8

Ecce Deus fortior me, qui veniens dominabitur mihi — *V.N.* 2. 25

di Colui, *qui est per omnia saecula benedictus* — *V.N.* 43. 16

Pascua sunt ignota tibi, *quae* Maenalus .. inumbrat — *Ecl.* i. 11

Rorans alveolus: *qui quas* mons desuper edit, Sponte viam, qua mitis eat, se fecit aquarum — *Ecl.* i. 16 (*bis*)

capellae, *Quas* concepturis dedimus nos matribus hircos — *Ecl.* i. 47

Est mecum, *quam* noscis, ovis gratissima, dixi, Ubera vix *quae* ferre potest, tam lactis abundans — *Ecl.* i. 58, 59

Iolas, Omnia *qui* didicit, *qui* retulit omnia nobis — *Ecl.* ii. 96 (*bis*)

quatenus ab eis posteritas habeat *quo* ditetur — *M.* i. 1. 6

Largitoris illius, '*qui* dat omnibus affluenter ..' — *M.* i. 1. 38

quo viso, plus quam dimidium laboris erit transactum — *M.* i. 3. 3

est finis aliquis ad *quem* natura producit pollicem, et alius ab hoc ad *quem* manum totam, et rursus alius ab utroque ad *quem* brachium, aliusque ab omnibus ad *quem* totum hominem; sic alius est finis ad *quem* singularem hominem, alius ad *quem* ordinat domesticam communitatem, alius ad *quem* viciniam, et alius ad *quem* civitatem, et alius ad *quem* regnum, et denique ultimus ad *quem* .. genus humanum Deus .. producit — *M.* i. 3. 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

propria operatio humanae universitatis, ad *quam* ipsa universitas hominum .. ordinatur, ad *quam* quidem operationem — *M.* i. 3. 31, 33]

Ex *quo* iam innotescit illud Politicae	*M.* i. 3. 90
Ex iis ergo *quae* declarata sunt, patet per *quod* melius, imo per *quod* optime genus humanum pertingit ad opus proprium	*M.* i. 4. 32, 33 (*bis*)
regnum particulare, *cuius* finis est is *qui* civitatis	*M.* i. 5. 54 (*bis*)
divinam intentionem, *quod* est bene et optime se habere	*M.* i. 8. 32
cum . . cognoscere non possit, ex *quo* alter alteri non subditur	*M.* i. 10. 12
Ubi ergo non est *quod* possit optari	*M.* i. 11. 79
Frustra loqueris, cum tu sis alius ab eo *quod* loqueris	*M.* i. 13. 32
eo facilius . . disponitur, *quo* minus in ea est de contrarietate	*M.* i. 13. 39
unum esse videtur esse radix eius *quod* est esse bonum	*M.* i. 15. 14
Si omnes consequentiae superiores verae sunt, *quod* sunt	*M.* i. 15. 77
ex *quo* tunica ista . . scissuram primitus passa est	*M.* i. 16. 23
Numquid non bonum commune intendisse dicendi sunt, *qui* sudore, *qui* paupertate, *qui* exilio, *qui* filiorum orbatione, *qui* amissione membrorum, *qui* denique animarum oblatione bonum publicum exaugere conati sunt?	*M.* ii. 5. 71 (*ter*), 72 (*bis*), 73
facultas ad officia exercenda, *quod* est considerare terminum	*M.* ii. 7. 9
Certare etenim ab eo *quod* est certum facere, dictum est	*M.* ii. 8. 67
'. . supplantare eum *qui*cum certet, nullo modo debet'	*M.* ii. 8. 100
'. . Teucri, *Qui* mare, *qui* terras omni ditione tenerent'	*M.* ii. 9. 86 (*bis*)
'. . *Quae* mare, *quae* terras, *quae* totum possidet orbem . .'	*M.* ii. 9. 89 (*ter*)
Quis igitur adeo mentis obtusae nunc est, *qui* non videat . . ?	*M.* ii. 11. 65
Quae si falsa non sunt, ista non erit falsa : Deus vult *quod* non vult ; *cuius* falsitas non habet superiorem	*M.* iii. 2. 25, 27 (*bis*)
si finis naturae impediri potest, *quod* potest	*M.* iii. 2. 48
alii, *quorum* . . cupiditas lumen . . extinxit, et . . dicunt	*M.* iii. 3. 45
Cum *quibus* illa reverentia fretus, *quam* pius filius debet patri, *quam* pius filius matri . . certamen incipio	*M.* iii. 3. 128, 129 (*bis*)
Nam aliud est Deus, *quod* subicitur in maiori; et aliud vicarius Dei, *quod* praedicatur in minori	*M.* iii. 7. 20, 21
Propter *quod* semper videndum est, quid est *quod* signum universale habet distribuere	*M.* iii. 8. 36, 37
satis est evidens, considerato illo *quod* sibi conceditur, circa *quod* illa distributio subiungitur	*M.* iii. 8. 54 (*bis*)
subdit : 'Et quodcumque,' *quod* est 'omne *quod*' : id est, omne *quod* ad istud officium spectabit, solvere poteris et ligare	*M.* iii. 8. 59 (*bis*), 60
Talem gladium . . *quem* duplicem ibi esse . . respondebat	*M.* iii. 9. 140
'Fundamentum aliud nemo potest ponere, praeter id *quod* positum est, *quod* est Christus Iesus'	*M.* iii. 10. 52 (*bis*)
cum ab eo recipiat esse *quod* est	*M.* iii. 10. 83
homo enim est id *quod* est per formam substantialem, per *quam* sortitur speciem et genus, et per *quam* reponitur sub praedicamento substantiae. Pater vero est id *quod* est per formam accidentalem, *quae* est relatio, per *quam*	*M.* iii. 12. 37, 38, 39, 41, 42 (*bis*)
Illud, *quo* non existente aut *quo* non virtuante, aliud habet totam suam virtutem, non est causa illius virtutis	*M.* iii. 13. 19 (*bis*)
Nihil est *quod* dare possit, *quod* non habet	*M.* iii. 14. 45, 46
pastorum, maxime summi, *cuius* est pascere agnos et oves	*M.* iii. 15. 19
Enucleata namque veritas est quaestionis illius *qua* quaerebatur utrum . . ac illius *qua* quaerebatur an . . nec non illius ultimae *qua* quaerebatur an	*M.* iii. 16. 122, 124, 127
ad Dei nutum . . *quo* quidem facta, *quo* conservata, *quo* etiam gubernata sunt omnia	*V. E.* i. 4. 54, 55 (*bis*)
Nos autem *cui* mundus est patria, velut piscibus aequor	*V. E.* i. 6. 17
conveniunt, et maxime in hoc vocabulo *quod* est *Amor*	*V. E.* i. 9. 22

quia nihil potest efficere *quod* non est — *V. E.* i. 9. 50
Nec dubitandum reor modo in eo *quod* diximus *temporum* — *V. E.* i. 9. 61
qui dulcius[1] subtiliusque poetati vulgariter sunt — *V. E.* i. 10. 28
per *quod* clarius ipsum *quod* ipsum est facimus patere — *V. E.* i. 17. 4, 5
magis opus est adiutorio illis *qui* pauca quam *qui* multa possunt — *V. E.* ii. 1. 30 (*bis*)
Circa *quod* primo reperiendum est id *quod* intelligimus per illud *quod* dicimus dignum — *V. E.* ii. 2. 7 (*bis*), 8
nam prope est *qui* liberabit te .. *qui* .. vineam suam aliis locabit agricolis, *qui* fructum iustitiae reddant — *Ep.* v. 30, 31, 34
Qui bibitis fluenta eius .. *qui* calcatis arenas littorum et Alpium summitates, *quae* sunt suae; *qui* .. res privatas vinculo suae legis .. possidetis; nolite decipere vosmetipsos — *Ep.* v. 104, 106, 107 (*bis*)
ex *quo* scilicet Argis hospitalitas a Phrygibus denegata — *Ep.* v. 128
Vos .. nonne terror .. exagitat, ex *quo* .. fremuistis .. ? — *Ep.* vi. 30
Quod quidem .. intuens *Qui* solus aeternus est — *Ep.* viii. 8, 10
His habeo persuasum *quod* audeo — *Ep.* viii. 81
Quae quales pariant tibi foetus .. omnes alii contestantur — *Ep.* viii. 111
Quo factum est, ut .. exstiterim .. amicus — *Ep.* x. 17
'quoniam infinitus thesaurus est hominibus, *quo qui* usi sunt, participes facti sunt amicitiae Dei' — *Ep.* x. 41 (*bis*)
iam praesagium .. videbar expressisse; *quod* de proposito. — *Ep.* x. 84
Prima divisio est, *qua* totum opus dividitur in tres Canticas. Secunda, *qua* .. Cantica dividitur in Cantus. Tertia, *qua* — *Ep.* x. 179, 180, 182
Omne *quod* movetur, movetur propter aliquid *quod* non habet, *quod* est terminus sui motus — *Ep.* x. 472, 473 (*bis*)
quae qualia sint et quanta, in parte executiva patebit — *Ep.* x. 584
tangit necessitatem suae petitionis, *quod* est iustificare ipsam — *Ep.* x. 595
principia inventa sensu et inductione, *quorum* est talia invenire — *A. T.* 11. 13
distet .. per hoc *quod* dicitur *aequaliter* — *A. T.* 16. 10
necessarium est oppositum suum, *quod* est aequaliter distare — *A. T.* 16. 41
quantum ex parte eius *quod* est aequaliter distare — *A. T.* 16. 44
Et in multis aliis locis

quia. State contenti, umana gente, al *quia* — *Purg.* iii. 37
Heu miser! quia frequenter impeditus ero deinceps — *V. N.* 2. 37
Tum *quia* foemineo resonant ut trita labello, Tum *quia* Castalias pudet acceptare sorores — *Ecl.* i. 53, 54
Sed *quia* tam proni scindebant aethra iugales — *Ecl.* ii. 90
quia omnis veritas, quae non est principium .. fit manifesta — *M.* i. 2. 16
Et *quia* praesens tractatus est inquisitio quaedam — *M.* i. 2. 22
Quia cum illud .. sit .. sequeretur quod — *M.* i. 3. 41
Non est ergo vis ultima in homine, ipsum esse simpliciter sumptum, *quia* etiam sic sumptum ab elemmentis participatur; nec esse complexionatum, *quia* hoc etiam reperitur in mineralibus; nec esse animatum, *quia* sic etiam in plantis; nec esse apprehensivum, *quia* sic et participatur a brutis — *M.* i. 3. 47, 49, 50, 52
Cum ergo Monarcha sit universalissima causa inter mortales, ut homines bene vivant, *quia* principes alii per illum — *M.* i. 11. 138
declarata subadsumpta principali, patet *quia* conclusio certa est — *M.* i. 11. 147
Si vero peccatum sit in materia, aut est *quia* simpliciter falsum adsumptum est, aut *quia* falsum secundum quid — *M.* iii. 4 40, 41
recipit [*sc.* Luna] aliquid a Sole, *quia* lucem abundantem — *M.* iii. 4. 144
fluxit figura horum duorum regiminum, *quia* Levi et Iudas — *M.* iii. 5. 4
Et ad hoc dicendum .. *quia* non ut vicarius .. hoc fecit — *M.* iii. 6. 19

[1] qui dulcius *M* dulcius qui *R*

quod .. negandum est, tum *quia* illa responsio non fuisset ad intentionem Christi, tum *quia* Petrus .. subito respondebat — *M.* iii. 9. 15, 16
cum Christus diceret discipulis *quia* oportebat eum ire — *M.* iii. 9. 75
cum Petrus audisset *quia* Dominus esset — *M.* iii. 9. 117
'Nolite arbitrari *quia* veni pacem mittere ..' — *M.* iii. 9. 132
Cum .. sint id quod sunt per quasdam relationes; *quia* per Papatum et — *M.* iii. 12. 50
Quod non sic intelligendum est, ac si .. non sit dominus .. sed *quia* .. regni huius curam non habebat — *M.* iii. 15. 39
Unde fit quod aliquando patiantur dissidium .. vel *quia* omnes, vel *quia* quidam eorum .. non discernunt — *M.* iii. 16. 111 (*bis*)
ut sciant quilibet de quolibet, *quia* est et quantus est — *V. E.* i. 2. 31
Et hoc modo viros appellamus illustres, vel *quia* .. illuminant, vel *quia* .. magistrent — *V. E.* i. 17. 11, 13
Quia vero aulicum nominamus, illud causa est, quod — *V. E.* i. 18. 18
non .. gratia generis, *quia* etiam brutis conveniret: nec gratia speciei, *quia* cunctis hominibus esset conveniens — *V. E.* ii. 1. 46, 47
Quod autem dicimus *tragica coniugatio*, est *quia* .. vocamus — *V. E.* ii. 8. 81
Scientes *quia* rationale animal homo est, et *quia* sensibilis anima et corpus est animal — *V. E.* ii. 10. 1, 2
cuius ratio est, *quia* veritas de re .. est similitudo — *Ep.* x. 94
a principio horribilis et foetida est, *quia Infernus*; in fine prospera, desiderabilis et grata, *quia Paradisus* — *Ep.* x. 221, 222
remissus est modus et humilis, *quia* loquutio vulgaris — *Ep.* x. 224
bene probat, *quia* de quodam sempiterno, in quo — *Ep.* x. 497
Nescit quia oblitus, *nequit quia* .. sermo .. deficit — *Ep.* x. 573, 574
et positae sunt, non *quia* sic sit, sed ut sentiat discens — *A. T.* 19. 18
non est extra materiam naturalem, *quia* inter ens mobile — *A. T.* 20. 11
et sic non esset ratio *quia*[1] magis elevasset hic quam alibi — *A. T.* 20. 50
quod ideo non videant terram .. *quia* mare sit altius — *A. T.* 23. 29

His quoque locis: **M. i.** 3. 58, 66; 4. 7; 5. 23; 11. 120, 131; 12. 26, 29, 42, 63 [*init.*], 76 [*init.*]; 13. 8 [*init.*], 11, 55; 14. 8; 16. 20; **ii.** 1. 36; 3. 91; 4. 5; 5. 43; 6. *61* [*init.*]; 7. *4*, 42; 10. 16, *74*; 12. 17; **iii.** 1. '2', 10, 12; 4. 26, *99*, 138 [*init.*], 154 (ideo .. *quia*); 6. 22; 7. 24, 40, 42, 45; 10. 27, *32* [*init.*], 79; 12. *75* [*init.*]; 14. 14 [*init.*], 16; **V.E. i.** 1. 17, 32, 35–37–39 (tum *quia* .. tum *quia* .. tum *quia*); 2. 58; 3. 16; 6. 20; 7. 2; 8. 47; 9. 6, 16, 49; 10. 31; 12. 31, 48 [*init.*]; 18. 34, 37; 19. 19; **ii.** 1. 5–7 (Sed *quia* .. et *quia*), 16 [*init.*], 33 [*init.*], 77; 2. 38, 57; 3. 21; 4. 11, 17, 22; 5. 61; 6. 1, 19, 23; 7. 66; 8. 3, 30, 57; 9. 1, 28; 10. 6 [*init.*], 18; 11. 57, *63*; 12. 59, 87; 13. 79; 14. 9; **Ep.** ii. 47; v. 25; vi. 151; vii. 25; viii. 88; x. 273, 278 [*init.*], 309, 375, 476, 623; **A.T.** 13. 34; 17. 2, 7 [*init.*], *11* [*init.*]; 18. 18; 19. 16, 63; 20. 25, 26, 40, 47, *59*, *68* [*init.*]; 21. 50; 23. 32, 54 [*init.*]

quicumque (quicunque)[2]. si vero ab appetitu, *quocunque* modo praeveniente, iudicium moveatur — *M.* i. 12. 24
ut minima iudicia *cuiuscumque* municipii .. prodire possint — *M.* i. 14. 33
Quicunque .. bonum Reipublicae intendit, finem iuris intendit — *M.* ii. 5. 1
quicumque bonum Reipublicae intendit, finem iuris intendit — *M.* ii. 5. 27
Quicunque finem iuris intendit, cum iure graditur — *M.* ii. 6. 7
quicumque finem iuris intendit, cum iure graditur — *M.* ii. 6. 17
Quicunque aliquod edictum ex electione prosequitur — *M.* ii. 12. 35
'Et *quodcumque* ligaveris super terram, erit ligatum et in coelis; et *quodcumque* solveris super terram ..' — *M.* iii. 8. 2, 4
signum universale 'Omne,' quod includitur in '*quodcumque*' — *M.* iii. 8. 26
Unde cum dicitur, '*Quodcumque* ligaveris'; si hoc '*quodcumque*' sumeretur absolute, verum esset quod dicunt — *M.* iii. 8. 41, 42

[1] quare *S*   [2] quicunque *R*

Deinde subdit: 'Et *quodcumque*,' quod est 'omne quod' — *M.* iii. 8. 59
signum universale, quod includitur in '*Quodcumque*' — *M.* iii. 8. 63
quod nec isti qui nunc, nec alii *cuiuscumque* modi dicti fuerint Electores, sic dicendi sunt — *M.* iii. 16. 105
Nam *quicunque* tam obscenae rationis est, ut — *V. E.* i. 6. 11
cunctis.. quicumque.. patriam tantum somniando revisunt — *V. E.* ii. 6. 37
vel ab auctore, vel ab alio *quicumque* sit — *V. E.* ii. 8. 26
et omnia *cuiuscumque* modi[1] verba sunt[2] armonizata vulgariter — *V. E.* ii. 8. 54
intendimus.. *quibuscumque* vestris obedire mandatis — *Ep.* i. 71
qui publicis *quibuscumque* gaudetis — *Ep.* v. 108
quicumque temere praesumendo tumescunt.. notentur — *Ep.* vi. 21
Si ergo accipiatur ultimum in universo, vel *quodcumque*, manifestum est quod id habet esse ab aliquo — *Ep.* x. 365
'Iuppiter est *quodcumque* vides quocumque moveris' — *Ep.* x. 425

quidam. ille, qui theorema *quoddam* Euclidis iterum demonstraret — *M.* i. 1. 20
Et quia praesens tractatus est inquisitio *quaedam* — *M.* i. 2. 23
quaedam sunt, quae.. speculari tantummodo possumus.. *Quaedam* vero sunt, quae.. etiam operari possumus — *M.* i. 2. 26, 30
quia essentiae tales species *quaedam* sunt intellectuales — *M.* i. 3. 59
Amplius, humana universitas est *quoddam* totum ad *quasdam* partes, et est *quaedam* pars ad *quoddam* totum. Est enim *quoddam* totum ad regna.. et est *quaedam* pars ad totum universum — *M.* i. 7. 2 (*bis*), 3 (*bis*), 4, 6
cum totum universum.. sit.. vestigium *quoddam* divinae bonitatis — *M.* i. 8. 16
quod iustitia de se.. considerata, est *quaedam* rectitudo — *M.* i. 11. 16
Et cum concordia, in quantum huiusmodi, est *quoddam* bonum — *M.* i. 15. 28
Nam virtus volitiva potentia *quaedam* est — *M.* i. 15. 49
genus humanum optime se habens est *quaedam* concordia. Nam sicut unus homo optime se habens.. est concordia *quaedam* — *M.* i. 15. 59, 62
Cum ergo iuris finis *quidam* sit — *M.* ii. 6. 29
cum homo sit pars *quaedam* civitatis — *M.* ii. 8. 13
cum huiusmodi regimina sint accidentia *quaedam* ipsius hominis — *M.* iii. 4. 100
habemus relaxationem praecepti, quantum ad *quaedam* — *M.* iii. 10. 113
Si ergo homo medium *quoddam* est corruptibilium et — *M.* iii. 16. 30
Et cum omnis natura ad ultimum *quendam* finem ordinetur — *M.* iii. 16. 35
vel quia omnes, vel quia *quidam* eorum.. non discernunt — *M.* iii. 16. 111
quia talis actus locutio non est, sed *quaedam* imitatio soni — *V. E.* i. 2. 59
vel totius Europae flumina, vel saltem *quaedam* — *V. E.* i. 8. 12
nil aliud est quam *quaedam* inalterabilis locutionis identitas — *V. E.* i. 9. 95
Nam sicut *quoddam* vulgare est invenire quod proprium est Cremonae, sic *quoddam* est invenire quod — *V. E.* i. 19. 5, 6
Quare si convenientia respiciunt.. dignos (et *quidam* digni, *quidam* digniores, *quidam* dignissimi esse possunt) — *V. E.* ii. 1. 58 (*bis*), 59
ut *quidam* bene, *quidam* melius, *quidam* optime, *quidam* male, *quidam* peius, *quidam* pessime mereantur — *V. E.* ii. 2. 23 (*ter*), 24 (*bis*), 25
ut *quaedam* magnae, *quaedam* maiores, *quaedam* maximae sint — *V. E.* ii. 2. 31 (*ter*)
Nam vocabulorum *quaedam* puerilia, *quaedam* muliebria, *quaedam* virilia; et horum *quaedam* silvestria, *quaedam* urbana; et eorum quae urbana vocamus, *quaedam* pexa et lubrica, *quaedam* irsuta et reburra sentimus — *V. E.* ii. 7. 8, 9 (*bis*), 10, 11, 12 (*bis*)
non aliud.. quam *quaedam* ipsius stantiae concatenatio pulcra — *V. E.* ii. 13. 46
Eorum vero quae sunt, *quaedam* sic sunt, ut habeant esse absolutum in se; *quaedam* sunt ita, ut habeant esse dependens ab alio per relationem *quandam* — *Ep.* x. 97, 98, 100

[1] cuiuscumque modi *M* cuiuscunquemodi *R* [2] scilicet *R*

Et est comoedia genus *quoddam* poeticae narrationis — *Ep.* x. 194
Et cum omnis vis causandi sit radius *quidam* — *Ep.* x. 466
bene probat, quia de *quodam* sempiterno, in quo — *Ep.* x. 497

His quoque locis: **M. i.** 3. 81 ; 11. 21 ; 12. 13 ; **ii.** 1. 10, 20, 29 ; 6. 58 ; 7. 52–54 (*quidam* .. *quidam*) ; 8. 8, 23, 51 ; 9. 6 ; 10. 20, 29 ; 12. 70 ; **iii.** 3. 31 (*bis*) (*quosdam* .. *quosdam* .. nonnullos), 45, 60, 72–73 (*bis*) (*quaedam* .. *quaedam* .. *quaedam*) ; 4. 7, 108 ; 10. 1 ; 12. 43, 50, 68 ; 15. 46 ; **V.E. i.** 4. 62, 64 ; 10. 10 ; 11. 25, 32 ; 12. 48, 63 ; 14. 6 ; 15. 25 ; 16. 36 ; **ii.** 1. 9 ; 2. 58 (*bis*) (*quaedam* .. *quaedam*) ; 3. 8 (*bis*)–9 (*bis*) (*quidam* .. *quidam* .. *quidam* .. *quidam*) ; 6. 8, 40, 87 ; 7. 18–19 (*quaedam* .. *quaedam*), 20, 46, 52 ; 8. 65 ; 10. 16, 18, 29 ; 12. 2, 12, 14, 24, 34, 38, 47, 49, 59 ; 13. 6, 23, 32, 37–39 (*quidam* .. *quidam*), 54 ; 14. 9–11 (*quaedam* .. *quaedam*) ; **Ep.** viii. 39 ; ix. 34 ; x. 18, 38, 51, 207, 283, 307, 312, 591 ; **A.T.** 1. 2 ; 2. 14 ; 19. 4 ; 20. 40 ; 24. 8

v. **quodammodo**

quidem. Ille *quidem* (cupiebat enim consciscere cantum) .. dixit — *Ecl.* i. 5
Ille *quidem* nobis, et nos tibi, Mopse, poimus — *Ecl.* ii. 97
operatio .. ad quam *quidem* operationem .. pertingere potest — *M.* i. 3. 33
quod *quidem* esse nulli ab homine alii competit — *M.* i. 3. 54
'.. sortiri quod *quidem* oportet sortiri, per quod autem non ..' — *M.* ii. 6. 47
Quod *quidem* fit tam verbo quam opere — *M.* iii. 9. 136
pluribus potest rationibus indagari. Prima *quidem* quia — *V.E.* ii. 3. 21
qualem se .. videt comitatam *quidem* vel incomitatam — *V.E.* ii. 13. 75
viride germinetis .. qua *quidem* viriditate — *Ep.* v. 81
Recte *quidem* nobiscum agit, cum ex ea parte pulsatur — *Ep.* viii. 135
Emendabitur *quidem* .. si .. viriliter propugnetis — *Ep.* viii. 173

His quoque locis: **M. i.** 3. 71 (per quam *quidem*) ; 4. 28 (Quem *quidem* morem) ; 5. 19 (Quod *quidem*) ; 14. 55 (regula .. Quam *quidem* regulam) ; 15. 22 (quod *quidem*), 31 (radice. Quae *quidem* radix), 34 (in qua *quidem* ratione), 50 (forma .. quae *quidem* forma) ; **ii.** 2. 6 (Cuius *quidem* inquisitionis), 71 (*quidem* .. sed) ; 3. 5 (Quod *quidem*), 35 (Qui *quidem* .. pater) ; 5. 52 (*quidem* .. autem), '151' (Quod *quidem* eius factum) ; 8. '18' (*quidem* .. vero), 68 (*quidem* .. vero), 106 (quas *quidem*) ; 10. 15 (collisionem .. Quam *quidem* collisionem) ; 11. 15 (In quo *quidem* agone), 43 (in quo *quidem* modo), 68 (quod *quidem*) ; **iii.** 1. 9 (Cuius *quidem*) ; 3. 16 (Huius *quidem* tertiae quaestionis), 62 (Quod *quidem* nefas), 75 (*quidem* .. vero .. vero), 93 (quae *quidem*) ; 4. 6 (quae *quidem*), 96 (in quo *quidem* dicto) ; 9. 26 (coenae .. in qua *quidem* coena) ; 13. 7 (veritatem .. quae *quidem* veritas), 68 (Quod *quidem* praeceptum) ; 14. 29 (gremio .. in quo *quidem* gremio), 37 (Quam *quidem*) ; 15. 43 (quod *quidem* dictum) ; 16. 53 (Ad has *quidem* beatitudines), 117 (Qui *quidem* fons), 129 (Quae *quidem* veritas) ; **V.E. i.** 1. 29 (Hanc *quidem*) ; 2. 32 (quod *quidem*) ; 4. 8 (*quidem* .. Sed), 50 (Ad quod *quidem*), 55 (quo *quidem*) ; 6. 45 (formam .. qua *quidem* forma) ; 7. 68 (de qua *quidem*) ; 9. 18 (Quae *quidem* convenientia), 94 (grammaticae .. quae *quidem* grammatica) ; 10. 27 (primo *quidem* .. secundo), 47 (*quidem* .. vero), 59 (In utroque *quidem* duorum laterum) ; 12. 34 (quod *quidem*) ; 13. 52 (litteram .. quae *quidem* littera) ; 14. 34 (quod *quidem*) ; 15. 53 (Quae *quidem* verba) ; 16. 39 (Quae *quidem*) ; 17. 8 (Per hoc *quidem*[1]), 18 (*quidem* .. autem) ; 18. 10 (quod *quidem*) ; **ii.** 2. 44 (quae *quidem*) ; 4. 1 (Quando *quidem*) ; 6. 17 (Circa *quidem* hanc prius considerandum est) ; 7. 14 (inter quae *quidem*), 51 (*quidem* .. vero) ; **Ep.** iv. 44 (et *quidem*) ; vii. 111 (quae *quidem*) ; viii. 8 (Quod *quidem*) ; ix. 21 (In quo *quidem*) ; x. 5 (Hoc *quidem* praeconium .. Verum), 436 (quorum *quidem*), **A.T.** 16. 53 (quod *quidem*) ; 19. 44 (longitudinis .. Quae *quidem* longitudo), 58 (qui *quidem*) ; 20. 31 (viam .. quae *quidem* via) ; 21. 22 (differentiam .. quae *quidem* differentiae) ; 23. 3 (quod *quidem*) ; 24. 19 (die .. qui *quidem* dies)

v. **siquidem**

quidni. nonne .. movebitur ad quaedam sonare verba .. ? *Quidni*[2] ? — *V.E.* i. 4. 64
cum .. una sola vox .. audiatur. *Quidni*? — *Ep.* viii. 103

[1] quidem *R* quoque *M* [2] Quidni *M* Quid ni *R*

numquam Florentiam introibo. *Quidni*? *Ep.* ix. 46
nonne.. amicos fuisse constabit? *Quidni*? *Ep.* x. 33

quies. genus humanum in *quiete* sive tranquillitate pacis *M.* i. 4. 11
ad voluptatem nostram sive nostrae sensualitatis *quietem* *V. E.* i. 6. 24
quietem solam et libertatem populi Florentini petebat *Ep.* i. 33
ipso in sempiterna *quiete* permanente *Ep.* x. 446
potest probari.. per sempiternam suam *quietem* sive pacem *Ep.* x. 457

quiesco. sedendo et *quiescendo* prudentia et sapientia ipse perficitur *M.* i. 4. 9
nisi.. genus humanum liberum in pacis tranquillitate *quiescat* *M.* iii. 16. 87
ut sub tanti serenitate praesidii genus mortale *quiesceret* *Ep.* vi. 7
inde est, quod semper movetur et numquam *quiescit* *Ep.* x. 480

quietus. mundum undique fuisse *quietum* *M.* i. 16. 12
tragoedia in principio est admirabilis et *quieta* *Ep.* x. 198

quilibet. in *qualibet* inquisitione habere notitiam de principio *M.* i. 2. 18
'ad similitudinem' tamen de *qualibet* [*sc.* re] dici potest *M.* i. 8. 14
quaelibet pars tripartiti orbis.. illum nobilitasse invenitur *M.* ii. 3. 58
'Qui non habet, emat,' ut *quilibet* haberet unum *M.* iii. 9. 47
'.. sed si *quilibet* habere non potest, duo sufficere possunt' *M.* iii. 9. 61
non indigent nisi ut sciant *quilibet* de *quolibet*, quia est et quantus est *V. E.* i. 2. 30 (*bis*)
ut fere *quilibet* sua propria specie videatur gaudere *V. E.* i. 3. 5
Nam sicut.. *quilibet* exordium suae locutionis incipit ab *heu* *V. E.* i. 4. 36
sicut facere *quoslibet* a finitimis suis convicimus *V. E.* i. 15. 8
Nonne domestici sui.. *quoslibet* fama vincunt? *V. E.* i. 17. 34
quod *quilibet* suos versus exornare debet in quantum potest *V. E.* ii. 1. 78
Caveat ergo *quilibet*, et discernat ea quae dicimus *V. E.* ii. 4. 63
ut si *quilibet* versus esset [1] trimeter *V. E.* ii. 11. 32
Hocne meruit innocentia manifesta *quibuslibet*? *Ep.* ix. 30
et quia pars *quaelibet* eius non adepto *quolibet* ubi (quod est impossibile), movetur ad aliud *Ep.* x. 477 (*bis*)

His quoque locis: **M. ii.** 3. 123 (a *qualibet* mundi parte); 5. 11 (*cuiuslibet* societatis finis); 6. 20 (*quaelibet* res), 37 (*quaelibet* res); 8. '38' (Homo *quilibet*.. qui); **iii.** 3. 55 (Theologiae ac Philosophiae *cuiuslibet* inscii); **V.E. i.** 9. 32 (*quaelibet* istarum variationum); 10. 11 (*Quaelibet*.. partium); 16. 21 (de praedicamentorum *quolibet*), 45 (in *qualibet*.. civitate); **ii.** 2. 57 (in *quolibet* istorum); 8. 3 (*cuiuslibet* operis cognitio); 9. 29 (in *qualibet* stantia); 11. 17 (*quilibet* versus); 13. 66 (*quaelibet* desinentia); **Ep.** x. 181 (*quaelibet* Cantica), 182 (*quilibet* Cantus), 486 (in *qualibet* sui parte), 612 (in *quolibet* orbe); **A.T.** 20. 48 (in *qualibet* sui parte).

quin. quidam non solum singulares homines, *quin* etiam populi *M.* ii. 7. 53
non dubium est *quin* natura locum et gentem disposuerit *M.* ii. 7. 60
nullum dubium est, *quin* praevalentia.. sit sequuta *M.* ii. 9. 10
Sed quia praeterire non possumus *quin* transeamus *V. E.* i. 7. 3
non restat in dubio *quin* aliud sit vulgare quod quaerimus *V. E.* i. 13. 43
cum nemo dubitet *quin* ballatae sonitus nobilitate modi excellant *V. E.* ii. 3. 34
nec.. limitamur, *quin* liceat plures.. contexere *V. E.* ii. 11. 49
Nec etiam praetermittendum est *quin* iterum asseramus *V. E.* ii. 11. 60
nullum.. relinquunt *quin* sibi rithimi concrepantiam reddant *V. E.* ii. 13. 35
Non etenim semper nos agimus; *quin* interdum utensilia Dei sumus *Ep.* v. 136
Non.. valet ipsa ramorum incisio, *quin* iterum.. ramificent *Ep.* vii. 122
quamquam non sit *quin* nota.. Apostolicam Sedem usserit *Ep.* viii. 174

His quoque locis: **M. ii.** 9. 20 (non modo.. *quin* etiam); **iii.** 8. 44 (non solum.. *quin* etiam); 14. 60 (non modo.. *quin* etiam); 16. 107 (nec.. nec.. *quin* potius); **Ep.** vi. 193 (non.. *quin* potius); viii. 6 (non modo.. *quin* et), 93 (Non.. *quin* potius)

v. **quinimmo**

[1] ut si quilibet versus esset *add.* R

quindecim. et sic undique redibit ad distantiam *quindecim* stadiorum — *A. T.* 16. 34
quinim(m)o (quin immo). publicae utilitati non modo turgescere, *quinimo* fructificare desidero — *M.* i. 1. 17
non politia ad leges, *quinimo* leges ad politiam — *M.* i. 12. 78
nunquam .. obtinuit; *quinimo* .. est aversus — *M.* ii. 9. 39
non solum .. *quinimo* patrimonia ipsa quotidie rapiuntur — *M.* ii. 12. 6
reperire non possum .. commendatam fuisse. *Quinimo* invenio — *M.* iii. 14. 33
non tantum non servitus esse probatur, *quin immo* .. libertas — *Ep.* vi. 159
non decet, *quinimmo* suis erroribus obviare tenentur — *Ep.* x. 49
plus domino quam dono honoris et famae conferri videri potest; *quinimmo* .. satis attentis videbar expressisse — *Ep.* x. 81
poetae non solum hoc faciunt, *quinimmo* .. emittunt — *Ep.* x. 306
quinque. Sunt enim hic *quinque*[1] dictiones compactae regulariter — *V. E.* ii. 6. 15
duobus, tribus, quatuor, *quinque* [*sc.* eptasyllabis] .. contexi — *V. E.* ii. 12. 36
multis rationibus, quarum .. *quinque* retinui — *A. T.* 2. 15
quinto. Item arguebatur *quinto* — *A. T.* 7. 1
Quinto solvetur ad argumenta superius praenotata — *A. T.* 9. 10
quod quidem *quinto* proponebatur faciendum — *A. T.* 23. 3
quinto. dicunt enim [*sc.* Romani] : *Mezzure, quinto dici* — *V. E.* i. 11. 17
quintus. ut innuit Aristoteles in *quinto* ad Nicomachum — *M.* i. 11. 72
ut patet per Philosophum in *quinto* ad Nicomachum — *M.* i. 14. 37
gradatim se habent secundum *quintum* modum dicendi 'prius' — *M.* i. 15. 3
Quamvis Poeta noster aliter sensisse videatur in *quinto* — *M.* ii. 8. 93
de eo quod Ovidius dicit in *quinto Metamorphoseos* — *V. E.* i. 2. 53
sicut prima et *quinta* ratio procedebat — *A. T.* 10. 6
Ad *quintum* .. dico quod ista ratio non habet necessitatem — *A. T.* 23. 49
quippe. quem fructum ferat .. ? Nullum *quippe*; sed fastidium potius — *M.* i. 1. 25
Arduum *quippe* opus et ultra vires aggredior — *M.* i. 1. 35
Aliter *quippe* regulari oportet Scythas — *M.* i. 14. 42
Quippe in eius laudem Cicero .. huius beneficii memor fuit — *M.* ii. 5. 83
Iuvat *quippe* talia de Archimandrita nostra .. continuasse — *M.* iii. 9. 123
Quippe satis exstiterat — *V. E.* i. 7. 16
Quippe nostrae intentionis cuspis .. quietem .. petebat — *Ep.* i. 31
Quippe nec Pado praecipiti, nec Tiberi tuo criminosa potatur — *Ep.* vii. 138
Quippe de ovibus pascuis Iesu Christi minima una sum; *quippe* nulla pastorali auctoritate abutens — *Ep.* viii. 70, 72
Quippe nec panis deficiet — *Ep.* ix. 52
Diligenter *quippe* notandum est quod — *Ep.* x. 572
quis *indef.* Illud igitur, si *quid* est, quod est finis universalis — *M.* i. 2. 50
quomodo *quis* operabitur secundum illam? — *M.* i. 11. 50
non dicit quod *quid* est iuris, sed describit illud per notitiam utendi — *M.* ii. 5. 8
et quod *quis* non habet in voluntate, non vult — *M.* iii. 2. 45
aut est quia simpliciter falsum adsumptum est, aut quia falsum secundum *quid*. Si simpliciter, per interemptionem adsumpti solvendum est; si secundum *quid*, per distinctionem — *M.* iii. 4. 42, 44
nam *sensuale quid* est, in quantum sonus est — *V. E.* i. 3. 26
Cumque .. neminem dubitare pendamus, et si *quis* dubitat — *V. E.* i. 15. 56
Per hoc .. quod illustre dicimus, intelligimus *quid* illuminans — *V. E.* i. 17. 9
cum *quis* benemeruit, ad boni dignitatem profectum esse dicimus — *V. E.* ii. 2. 15
nam secundum quod vegetabile *quid* est, utile quaerit — *V. E.* ii. 2. 51
fascem .. quomodo viere *quis* debeat, instruemus — *V. E.* ii. 5. 75
quod autem supremum *quid* sit cantio .. est probatum — *V. E.* ii. 8. 61
sed si *qua* coelo est pietas quae talia remuneranda prospiciat — *Ep.* i. 42

[1] hic quinque *M* .v. hic *R*

Nam saepe *quis* in reprobum sensum traditur — *Ep.* vii. 172
Nec Ozae praesumptio, quam obiectandam *quis* crederet — *Ep.* viii. 86
quorum una ratio esse non potest, cum unum sit deorsum simpliciter, aliud vero secundum *quid* — *A. T.* 12. 50
sophistica est, quia fallit secundum *quid* et simpliciter — *A. T.* 18. 18

His quoque locis: **M. ii.** 12. 31 (nam si . . *quis*) ; **iii.** 7. 23 (Et si *quis*) ; **V.E. i.** 2. 53 (Si vero . . *quis*) ; 5. 15 (Si *quis* vero) ; 10. 40 (Si *quis* autem) ; 13. 45 (Si *quis* autem) ; 14. 37 (et si *quis*) ; **ii.** 1. 25 (Quare si *quis*) ; 9. 33 (Si *quid* autem) ; 13. 59 (in alio vero si *quis*) ; **Ep.** v. 51 (et si *quid*) ; **A.T.** 11. 6 (Et si *quis*)

quis (qui) *interrog. sicut tibi, cui Bis unquam coeli ianua reclusa?* — *Par.* xv. 29
et *quid* tibi feci, Che fatto m' hai così spietata fraude? — *Canz.* xxi. 2
Tuus, o regina, quid optes Explorare labor — *V. N.* 25. 79
Tityre, *quid* Mopsus, *quid* vult? edissere, dixit — *Ecl.* i. 6 (*bis*)
Stulte, *quid* insanis? inquam — *Ecl.* i. 9
Hic ego *quid* poteram, cum sic instaret anhelus? — *Ecl.* i. 27
Ille : *Quid* hoc dubitas? *quid* me, carissime, tentas? *Quid* dubito? *quid* tento? refert tunc Alphesiboeus — *Ecl.* ii. 48 (*bis*), 49 (*bis*)
Quid quod Achaemenides . . animam vix claudere quivit? — *Ecl.* ii. 82
Nam *quem* fructum ferat ille, qui . . demonstraret? — *M.* i. 1. 19
Primum . . videndum, *quid* est quod temporalis Monarchia dicitur — *M.* i. 2. 1
Nunc autem videndum est, *quid* sit finis . . humanae civilitatis — *M.* i. 3. 2
Quae autem sit illa, manifestum fiet, si — *M.* i. 3. 36
Si ergo definitio ista bene *quid* est et quare comprehendit — *M.* ii. 5. 10
Quid non audendum pro patria, nobis Mucius persuasit . . ? — *M.* ii. 5. 121
Quis autem fuerit locus, et *quae* gens . . satis est manifestum — *M.* ii. 7. 63 (*bis*)
Quis igitur adeo mentis obtusae nunc est, qui non videat . . ? — *M.* ii. 11. 64
Quid ad pastores tales? *Quid* si . . substantia diffluit . . ? — *M.* ii. 12. 18 (*bis*)
Quid timeam? cum Spiritus . . ait per os David — *M.* iii. 1. 30
'Domine, hic autem *quid*?' — *M.* iii. 9. 122
Nunc quoque investigandum esse existimo, *cui* hominum primum locutio data sit, et *quid* primitus locutus fuerit, et ad *quem*, et ubi, et quando, nec non et sub *quo* idiomate primiloquium emanavit — *V. E.* i. 4. 4, 5 (*bis*), 6
Quid[1] autem prius vox primi loquentis sonaverit — *V. E.* i. 4. 26
quis patrum tot sustineret insultus a filio? — *V. E.* i. 7. 34
Eae omnes differentiae . . *quid* acciderent . . patebit — *V. E.* i. 9. 46
Quid nunc personat tuba novissimi Federici? *quid* tintinnabulum secundi Caroli? *quid* cornua Iohannis et Azzonis . . *quid* aliorum magnatum tibiae? nisi, *Venite carnifices* — *V. E.* i. 12. 36, 37, 38, 39
Primum igitur *quid* intendimus . . denudemus — *V. E.* i. 17. 6
et *quid* maioris potestatis est, quam quod . . potest . . ? — *V. E.* i. 17. 27
quos putamus ipso dignos uti, et propter *quid*, et quomodo, nec non ubi, quando, et ad *quos* ipsum dirigendum sit, in immediatis libris tractabimus — *V. E.* i. 19. 23, 24, 25
extricantes, *qui* sint aulico digni vulgari et *quae*, necnon — *V. E.* ii. 4. 2, 3
Quapropter *quid* sit cantio videamus, et *quid* intelligimus cum dicimus cantionem — *V. E.* ii. 8. 10, 11
Satis etiam patere videtur *quid* intelligimus cum cantionem vocamus, et per consequens *quid* sit ille fascis quem — *V. E.* ii. 8. 77, 79
et ideo consequenter de stantia est agendum, ut scilicet vestigemus *quid* ipsa sit et *quid* per eam intelligere volumus — *V. E.* ii. 9. 7 (*bis*)
Et ad *quid* aliud in civile bellum corruimus? *Quid* aliud candida nostra signa petebant? Et ad *quid* aliud enses et tela nostra rubebant, nisi ut . . submitterent? — *Ep.* i. 24, 25, 27

[1] Quid *R* Quod *M*

Et *quid* aliud heroica sua signa dicebant, nisi..? *Ep.* ii. 13
nescio *qua* dulcedine vigiliam rationis mortificans *Ep.* v. 60
Quid.. pium deserentes imperium nova regna tentatis..? *Ep.* vi. 49
Quid vallo sepsisse, *quid* propugnaculis et pinnis vos armasse iuvabit, cum advolaverit aquila..? *Quid*, cum adfore stupescetis.. delirantis Hesperiae domitorem? *Ep.* vi. 79 (*bis*), 85
Quid aliud declarando respondeam, nisi quod.. consensistis? *Ep.* viii. 64
quos in aqua et spiritu generas tibi filios ad ruborem! *Ep.* viii. 108
et nescio *quod Speculum*, Innocentium, et Ostiensem declamant *Ep.* viii. 118
quaestio an est debet praecedere quaestionem propter *quid* est *A. T.* 20. 6
adhuc restat inquirere in *quod*.. habeat reduci *A. T.* 20. 57

His quoque locis: **Ecl.** i. 34, 45, 51, 57; ii. 34, *76*; **M. i.** 11. 142; 12. 44; **ii.** 2. *8*; 3. '100', 119–122; 8. '*62*'; 9. 76; 10. '*65*'; 13. '36', *50*; **iii.** 2. 7; 8. 37, 52; 9. '71'; 10. '59'; 14. 58; **V.E. i.** 1. *19*; 2. *10*; 4. 53; 18. 14; **ii.** 2. *46*, *62*, *96*; 8. *6*, *74*; 9. *2*; 10. *4*, *43*; **Ep.** i. 39; iv. '49'; v. 144; vi. 160, 164; vii. *47*, 125; viii. '67', 125, *157*; x. 314
v. **quidni**

quispiam. Vident namque vos.. miserantem *quempiam*.. propulsantes *Ep.* vi. 148

quisquam. 'ita fallitur, ac si *quisquam*.. pergeret..' *M.* iii. 4. 64
'..nec tangatis *quidquam* eorum, ne immundi sitis' *M.* iii. 13. 75
de vulgaris eloquentiae doctrina *quicquam*.. tractasse *V. E.* i. 1. 2
Absurdum.. ante Deum ab homine *quicquam* nominatum fuisse *V. E.* i. 4. 33
hoc est sine iteratione modulationis *cuiusquam* *V. E.* ii. 10. 21
quae semper sententiae *quidquam*[1] derogare videtur *V. E.* ii. 13. 98
Sed an non miserebitur *cuiquam*? *Ep.* v. 36
An septi vallo ridiculo *cuiquam* defensioni confiditis? *Ep.* vi. 77
Non itaque videor *quemquam* exacerbasse ad iurgia *Ep.* viii. 92
Quod si *cuiquam*, quod asseritur, videretur indignum *Ep.* x. 35
nec.. nec sententiando *quidquam* dicetur ad praesens; nisi hoc *Ep.* x. 608

quisque. Orbita.. Currigerum canthum libratim *quemque* tenebat *Ecl.* ii. 4
nam *cuique* placent conformia vitae *Ecl.* ii. 24
Ut rem *quamque* sua iam multum vinceret umbra *Ecl.* ii. 91
sine potentia tribuendi *cuique* quod suum est *M.* i. 11. 50
Vere tempus et temporalia *quaeque* plena fuerunt *M.* i. 16. 20
necesse est finem *cuiusque* iuris bonum commune esse *M.* ii. 5. 12
ut per ipsam Ipse providens suis ordinibus *quaeque* connecteret *M.* iii. 16. 100
videtur quod *quisque* versificator debeat ipsum uti *V. E.* ii. 1. 20
triumphator Henricus.. ardua *quaeque* pro nobis aggressus est *Ep.* vi. 183
quae in principio *cuiusque* doctrinalis operis inquirenda sunt *Ep.* x. 119

quisquis. sed *quidquid* prodit in esse, est ad aliquam operationem *M.* i. 3. 23
signum praefixum, in quod *quidquid* probandum est, resolvatur *M.* i. 4. 42
quidquid in rebus inferioribus est peccatum *M.* ii. 2. 29
quidquid est in rebus inferioribus bonum *M.* ii. 2. 32
Summus namque Pontifex.. Petri successor, cui non *quidquid* Christo sed *quidquid* Petro debemus *M.* iii. 3. 38, 39
Quis enim dubitat *quicquid* est ad Dei nutum esse flexibile? *V. E.* i. 4. 53
nec *quidquid* Florentinae gentis reperitur in terris *Ep.* i. 41
in se.. habet *quidquid* potest modo perfecto *Ep.* x. 486

His quoque locis: **M. ii.** 2. 50 (*quidquid* divinae voluntati non consonat), 52 (*quidquid* divinae voluntati est consonum); 11. 5 (*quidquid*.. diiudicandum erat); **iii.** 6. 22 (*quidquid* Deus dixit); 8. 19 (*quidquid* Petrus potuit); 12. *65* (*quisquis* ille sit); **V.E. i.** 7. 13 (*quicquid* tui iuris erat); 10. 15 (*quicquid*.. inventum est); 12. 8 (*quicquid* poetantur Itali), 28 (*quicquid*.. nitebantur), 32 (*quicquid*.. protulerunt); 18. 22 (*quicquid* tale est ut), 39 (*quicquid* in actibus nostris bene libratum est); **ii.** 1. 42 (*quicquid* nobis convenit);

[1] quicquam *R*

2. 56 (*quicquid* agimus); 3. 21 (*quicquid* versificamur), 25 (*quicquid* per se ipsum efficit illud ad quod), 56 (*quicquid* artis), 59 (*quicquid*.. profluxit ad labia); **Ep.** iii. 25 (*quidquid* ei contrarium fuerat intra me); vi. 62 (*quidquid* libet agentis); x. 345 (*quidquid*.. potuit retinere); **A.T.** 15. 1 (*Quidquid* supereminet alicui parti)

quo. '.. eo.. per gyrum pergeret *quo* via illa perducit' — *M.* iii. 4. 65
ut *quo* cardo vertitur versetur et ipsum [*sc.* ostium] — *V.E.* i. 18. 5
usque *quo* sub tempore vivam, dominabitur mihi — *Ep.* ii. 5
ut non *quo* ego, sed *quo* ille vult, me verti oporteat — *Ep.* iii. 34 (*bis*)
quo.. tueri existimatis, eo.. concidetis — *Ep.* vi. 93
'*Quo* ibo a spiritu tuo? et *quo* a facie tua fugiam?..' — *Ep.* x. 416 (*bis*)
quaerant usque *quo* possunt, ut trahant se ad immortalia — *A.T.* 22. 3
'*Quo* ego vado, vos non potestis venire' — *A.T.* 22. 20

quocumque. 'Iuppiter est quodcumque vides *quocumque* moveris' — *Ep.* x. 426

quod. *Scias quod ego fui successor Petri* — *Purg.* xix. 99
Quod mentes hominum.. ad astra ferantur.. *Quod* libeat niveis avibus resonare Caystrum.. *Quod* pisces coëant pelagi.. Caucason Hyrcanae maculent *quod* sanguine tigres, Et Libyes coluber *quod* squama verrat arenas, Non miror.. sed Mopso miror.. Arida Cyclopum placeant *quod* saxa sub Aetna — *Ecl.* ii. 16, 18, 20, 22, 23, 27
Tibia non sentis *quod* fit virtute canora Numinis..? — *Ecl.* ii. 50
Quod vocet ad litus Aetnaeo pumice tectum.. ne crede favori — *Ecl.* ii. 54
Nescius in tenera *quod* nos duo degimus herba — *Ecl.* ii. 70
Quid *quod* Achaemenides.. animam vix claudere quivit? — *Ecl.* ii. 82
Quod licet, 'ad imaginem'.. dici non possit — *M.* i. 8. 11
patet quia conclusio certa est: scilicet *quod*.. necesse est — *M.* i. 11. 148
restat *quod* quidquid.. est peccatum, ex parte materiae.. sit.. et *quod* quidquid est.. bonum.. sit — *M.* ii. 2. 28, 32
Quis autem fuerit locus.. est manifestum *quod* fuerit Roma — *M.* ii. 7. 65
sicut ad hoc: *Quod* homo pro salute patriae seipsum exponat — *M.* ii. 8. 10
sicut ad hoc: *Quod* nemo.. absque fide salvari potest, dato *quod* nunquam aliquid de Christo audiverit — *M.* ii. 8. 28, 32
'.. hoc solum habemus residui, *quod* oculos.. ad Te dirigamus' — *M.* ii. 8. 63
nam *quod* dicunt, *quod* Levi et Iudas.. figurant ista regimina, possem similiter hoc interimendo dissolvere — *M.* iii. 5. 13 (*bis*)
per interemptionem eius *quod* dicunt Samuelem Dei vicarium — *M.* iii. 6. 18
non aequivalet ei, quantum in hoc *quod* vicarius est — *M.* iii. 7. 39
Et si obiciatur de serpente.. vel de asina Balaam, *quod* locuti sint; ad hoc respondemus, *quod* angelus.. et diabolus.. taliter operati sunt *quod* ipsa animalia moverunt organa sua — *V.E.* i. 2. 45, 46, 47
rationabile est *quod* ante qui fuit inciperet a gaudio: et *quod* nullum gaudium sit extra Deum.. consequens est *quod* primus loquens primo et ante omnia dixisset, *Deus* — *V.E.* i. 4. 37, 38, 41
divinitus in nobis esse credendum est, *quod*.. laetamur — *V.E.* i. 5. 28
ita *quod* multi multis non aliter intelligantur per verba quam — *V.E.* i. 6. 3
num fuerat satis ad tui correptionem, *quod*.. exulabas a patria? num satis *quod*.. quicquid tui iuris erat.. perierat? — *V.E.* i. 7. 9
cum tanta timiditate.. *quod* hanc.. praeponere non audemus — *V.E.* i. 10. 5
ita *quod*.. quicquid.. nitebantur.. in.. aula prodibat — *V.E.* i. 12. 27
in tantum.. *quod* virum.. foeminam.. facit esse credendum — *V.E.* i. 14. 10
adeo.. *quod*.. mulierem.. esse virum dubitare facit — *V.E.* i. 14. 22
in tantum.. propinquas, *quod* puras nequeunt habere loquelas; ita *quod* si.. haberent pulcerrimum.. negaremus — *V.E.* i. 15. 64, 65
Quia vero aulicum nominamus, illud causa est, *quod*.. foret — *V.E.* i. 18. 19
Quod autem tota comprehendatur in cantionibus ars.. in hoc palatur *quod* quicquid artis (reperitur, in his) reperitur — *V.E.* ii. 3. 53, 55

magis, immo prorsus, denominari videtur ab eo *quod* agitur . . quam ab eo *quod* agit in alios — *V. E.* ii. 8. 32, 34
canitur . . amorem . . interire, nec non *quod* . . sit — *Ep.* iv. 23
quod contra Rhamnusiae spicula sis patiens te exhortor — *Ep.* iv. 51
veritati applaudit, *quod* . . totus orbis exorbitat, *quod* . . remiges in navicula Petri dormitant, et *quod* Italia . . quanta ventorum fluctuumque concussione feratur verba non caperent — *Ep.* vi. 11, 13, 14
ab Augusti circumspectione non defluat, *quod* . . confortatur — *Ep.* vii. 77
Ecce igitur *quod* per litteras . . significatum est mihi . . *quod* si . . vellem . . absolvi possem — *Ep.* ix. 13, 17
ubi dicit se fuisse in primo coelo ; et *quod* dicere vult — *Ep.* x. 344
Et reddit causam, dicens *quod intellectus in tantum profundat se* in ipsum desiderium . . *quod memoria sequi non potest* — *Ep.* x. 528, 530
Dico ergo . . *quod* si aqua . . esset . . altior quam terra, hoc esset . . altero istorum duorum modorum ; vel *quod* aqua esset excentrica . . vel *quod*, concentrica existens, esset gibbosa — *A. T.* 10. 1, 5, 7
Dico ergo, *quod* si aqua erit in A, et habeat transitum, *quod* naturaliter movebitur ad B — *A. T.* 12. 19, 20
quod potest fieri per unum, melius est *quod* fiat per unum — *A. T.* 13. 35
patet de primo sufficienter ; videlicet, *quod* impossibile est — *A. T.* 13. 44
consequens est, *quod* cum iste effectus non possit reduci . . *quod* similitudo virtualis agentis consistat in illa regione coeli — *A. T.* 21. 32, 34
cum dicitur *quod* aqua est corpus imitabile orbis lunae, et per hoc concluditur *quod* debeat esse excentrica . . dico *quod* ista ratio non habet necessitatem — *A. T.* 23. 49, 51, 53

His quoque locis : **M. i.** 2. 26 (sciendum, *quod*), 40 (manifestum est, *quod*) ; 3. 6 (advertendum, *quod*), 21 (sciendum est . . *quod*), 27 (Unde est, *quod*), 39 (Dico ergo *quod*), *43* (sequeretur *quod*), 63 (Patet igitur, *quod*), 82 (solet dici, *quod*) ; 4. 2 (declaratum est, *quod*), 9 (contingit *quod*), 11 (patet *quod*), 16 (manifestum est, *quod*), 19 (Hinc est, *quod*) ; 5. 16 (Adserit . . *quod*), 51 (*Quod* si), 65 (constat *quod*), 70 (patet, *quod*) ; 6. 6 (Ex quo habetur, *quod*); 8. 18 (secundum *quod*) ; 11. 15 (sciendum *quod*), 27 (secundum *quod*), 52 (patet *quod*), 70 (notandum est *quod*), *88* (sequitur, *quod*), *99* (*Quod* autem . . faciat . . hinc haberi potest), *111* (Et *quod* . . debeat, patet), 127 (eo *quod*), *139* (consequens est, *quod*), *141* (*Quod* autem . . habeat . . quis dubitat) ; 12. 4 (sciendum est, *quod*), 17 (dico, *quod*), 27 (hinc est, *quod*), 31 (patere potest, *quod*), 39 (manifestum esse potest, *quod*), 49 (sciendum *quod*), 68 (ait : *Quod*), 83 (patet *quod*), 89 (innotescere potest, *quod*), 93 (sequitur *quod*) ; 13. 7 (unde fit, *quod*), 18 (*quod* si), 23 (non advertentes *quod*), 33 (colligitur *quod*), 54 (consequens est, *quod*), 65 (cum dicitur . . *quod*), *69* (sequitur, *quod*) ; 14. 17 (sequitur, non solum . . esse . . sed *quod*), *22* (Et *quod* sit . . patet), 25 (Manifestum est *quod*), 29 (advertendum sane *quod*), 72 (secundum *quod*) ; 15. 1 (dico, *quod*), 13 (Unde fit *quod*), 20 (videri potest *quod*), 25 (Constat igitur, *quod*), 26 (per hoc . . *quod*), 76 (*Quod* si) ; 16. *13* (Et *quod* . . fuerit . . testari dignatus est) ; **ii.** 1. 52 (per hoc, *quod*) ; 2. 2 (secundum *quod*), 11 (Sciendum est igitur, *quod*), 39 (liquet *quod*), *44* (sequitur *quod*), *47* (sequitur ulterius *quod*), 48 (ex hoc sequitur *quod*), *50* (Unde fit *quod*), 57 (secundum *quod*), *58* (Hoc ergo supponatur *quod*), 62 (meminisse oportet *quod*), '66' (secundum *quod*) ; 3. 1 (Dico . . *quod*), 13 (constat *quod*), 77 (*Quod* autem . . duxerit . . cantat), *85* (*Quod* vero . . fuerit . . est testis), *96* (Et *quod* fuerit . . testimonium perhibet), *103* (et *quod* fuerit . . vaticinatur) ; 4. *4* (Et *quod* . . sint . . patet), *27* (*Quod* autem . . portenderit . . testimoniis comprobatur) ; 5. *3* (*Quod*que ita sequatur, sic ostenditur), 7 (non dicit *quod*), 18 (*Quod* si), 27 (Patet igitur *quod*), *31* (*Quod* autem . . intenderit . . declarant) ; 6. 2–4 (unum est, *quod* . . aliud est, *quod*), 17 (hoc quod dicitur : *quod*), 19 (advertendum *quod*), *28* (sequeretur enim idem inconveniens, *quod*), 42 (patet *quod*) ; 7. 6 (videmus *quoa*), 14 (patet, *quod*), *17* (sequitur *quod*), 52 (videmus, *quod*), 86 (satis persuasum est *quod*) ; 8. 2 (scire oportet *quod*), 58 (sicut . . revelatum fuit . . *quod*) ; 9. *81* (Sed *quod* . . sit adepta . . comprobatur), 107 (manifestum est *quod*) ; 10. 41 (*Quod* si),

84 (*Quod* si); 11. 77 (manifestum est *quod*); 12. 24 (Dico ergo, *quod*), 59 (notandum, *quod*); 13. 29 (sciendum *quod*), 49 (Hinc est *quod*); **iii.** 2. 10 (scilicet *quod*), *29* (*Quod* autem .. sit .. declaro), 30 (Manifestum est *quod*), 48 (sequitur, *quod*); 3. 2 (notare oportet, *quod*), *26* (Unde fit persaepe *quod*), 72 (est advertendum *quod*), 106 (*Quod* si); 4. 11 (Dicunt .. *quod*), 17 (arguunt, *quod*), 24 (praenotandum *quod*), 47 (advertendum *quod*), 63 (ait .. *quod*), 72 (dico, *quod*), 97 (*Quod* autem .. non possit .. potest ostendi), *121* (Non igitur dicendum est, *quod*), 130 (Dico ergo, *quod*), *132* (non propter hoc sequitur, *quod*), 133 (Unde sciendum, *quod*), 146 (Dico, *quod*); 5. 2 (dicentes, *quod*), 19 (dico similiter, *quod*), 28 (dicentes, *quod*), 31 (dico *quod*); 6. 3 (dicunt, *quod*), 7 (arguunt, *quod*), *15* (sequeretur, *quod*), 25 (sciendum, *quod*), *39* (Non igitur sequitur .. *quod*); 7. 27 (scimus, *quod*), 38 (Scimus etiam, *quod*), 47 (manifestum est, *quod*); 8. 24 (dico, *quod*), 50 (manifestum est *quod*), 67 (dico *quod*), *70* (non tamen propter hoc sequitur *quod*); 9. 3 (dicunt, *quod*), *19* (*Quod* autem .. non fuisset .. non erit immanifestum, si), 23 (sciendum *quod*), 30 (sciendum *quod*), *63* (Et *quod* .. loqueretur, probat), 74 (Scribit etiam *quod*), 81 (scribit, *quod*), 87 (scribit, *quod*), 92 (scribit, *quod*), 103 (dicit .. *quod*), 115 (Dicit iterum *quod*), 120 (dicit *quod*), 125 (aperte deprehenditur, *quod*), 128 (*Quod* si); 10. 1 (Dicunt .. *quod*), 26 (dico *quod*), 56 (dico *quod*), 68 (manifestum est *quod*), *70* (*Quod* autem .. sit .. est manifestum), 81 (patet *quod*), 86 (planum est *quod*), *95* (sequeretur *quod*), *117* (dato *quod*), 121 (Patet igitur *quod*); 11. 1–4 (dicunt, *quod* .. et *quod*), 6 (non obstante *quod*), 8 (dicunt *quod*), 14 (dico *quod*); 12. *11* (oportet *quod*), *13* (relinquitur *quod*), 19 (dico *quod*), 23 (dicentes *quod*), 31 (sciendum *quod*), 54 (manifestum est *quod*), 59 (dico, *quod*), *74* (non potest dici, *quod*), *78* (Nec potest dici *quod*), 83 (sciendum, *quod*), 99 (patet, *quod*); 13. *17* (*Quod* autem .. non sit .. probatur), 53 (*Quod* si), *76* (dicere *quod*); 14. *11* (*Quod* autem a nullo .. habeat, sic apparet), 25 (manifestum est *quod*), *44* (*Quod* autem .. non receperit .. patet), 49 (constat *quod*), *54* (*Quod* vero .. non receperit .. patet), *57* (Et *quod* .. non habuerit, quis dubitat?); 15. 10 (sciendum *quod*), *52* (colligitur *quod*); 16. *8* (Consequens enim est .. *quod*), 15 (sciendum *quod*), 105 (Ex quo haberi potest .. *quod*), *109* (Unde fit *quod*), 114 (patet *quod*); **V.E. i.** 1. 21 (dicimus .. *quod*); 2. 11 (patet *quod*), 24–28 (responderi potest. Primo, *quod* .. Secundo .. *quod*), *50* (non *quod*), 55 (dicimus *quod*), 56 (Et si dicatur *quod*), 58–60 (dicimus *quod* .. vel *quod*); 4. 8 (Secundum quidem *quod*), *47* (videretur *quod*), 50 (dicimus *quod*); 5. 16 (Si quis .. fatetur .. *quod*), 22 (dicimus .. *quod*); 7. 20 (Ecce, lector, *quod*); 8. 34 (hoc solo .. remanente, *quod*), *45* (Signum autem *quod*); 9. *14* (Et *quod* .. fuerit .. apparet), 47 (Dicimus ergo *quod*), *67* (testamur, *quod* si .. resurgerent .. loquerentur); 10. 3 (secundum *quod*), 13 (Allegat .. *quod*), 21 (argumentatur .. *quod*), 27 (primo quidem *quod* .. secundo, quia); 11. 21 (Nec praetereundum est *quod*); 12. 8–9 (eo *quod* .. et eo *quod*), 43 (et dicimus *quod*), 45 (secundum *quod*), 52 (secundum *quod*); 13. *48* (hoc .. *quod* si .. amitterent .. oporteret); 15. 3 (Dicimus ergo *quod*), *29* (rationabile videtur esse *quod*); 16. 8 (dicimus *quod*), 14 (secundum *quod*), 18 (secundum *quod*), 23 (secundum *quod*); 17. *26* (*Quod* autem sit .. videtur), *31* (*Quod* autem .. sublimet, in promptu est); 18. 10 (secundum *quod*), 29 (hinc est *quod*), 31 (Hinc etiam est, *quod*), *39* (hinc est *quod*), *43* (dicere *quod*), 47 (secundum *quod*); **ii.** 1. 11 (secundum *quod*) 16 (videtur, *quod* sic ;), *20* (videtur *quod*), *31* (apparet *quod*), 60 (manifestum est *quod*), 78 (ubi dicitur *quod*), 85 (ubi dicitur *quod*); 2. *39* (manifestum est *quod*), 47 (sciendum est, *quod*), 50 (secundum *quod*), 52 (secundum *quod*), 54 (secundum *quod*), 59 (secundum *quod*); 3. 6 (ad memoriam reducendum *quod*), *18* (*quod* autem .. sit .. potest .. indagari), 63 (patet *quod*); 5. 5 (sciendum est, *quod*), 34 (Signum autem est, *quod*); 6. 11 (Est enim sciendum, *quod*), 18 (considerandum est *quod*); 8. 18 (considerandum est *quod*), 20 (secundum *quod*), 24 (secundum *quod*), 35 (Signum autem huius est, *quod*), *36* (eo *quoa*), *37* (eo *quod*), 40 (dicimus *quod*), *60* (*quod* autem .. sit .. est probatum), 67 (Dicimus ergo *quod*), 80 (*Quod* autem dicimus .. est quia); 9. 9 (sciendum est, *quod*), 18 (patet, *quod*), 31 (*quod* si); 10. 15 (Dicimus ergo *quod*), 31 (secundum *quod*); 11. 7 (dicimus, *quod*), 55 (Nec praetermittendum est *quod*); 12. *74* (Hoc .. attendendum est .. *quod*); 13. 20 (sciendum est *quod*), 55 (dicimus *quod*); **Ep.** i. 35 (*Quod* si); iv. 35 (manifestum est *quod*); v. 64 (considerantes *quod*), 154 (*Quod* si); vi. 58 (territet .. praecordia, *quod*), 180 (animis infigenda supersunt, *quod*); vii. 116 (*Quod* si); viii. 63

(*Quod* si), 65 (quid aliud . . respondeam, nisi *quod*); ix. 44 (*Quod* si); x. 35 (*Quod* si), 79 (Illud quoque . . *quod*), *106* (consequens est *quod*), 134 (sciendum est *quod*), 162 (manifestum est *quod*) 191 (sciendum est, *quod*), 196 (per hoc, *quod*), 218 (patet, *quod*), 236 (manifestum est *quod*), 267 (dicendum est . . *quod*), 285 (illud praenunciandum, *quod*), 293 (est sciendum, *quod*), 298 (ubi dicit *quod*), 301 (Est etiam praenotandum, *quod*), 319 (notandum, *quod*), 349 (Dicit ergo, *quod*), *352* (*Quod* autem . . resplendeat . . manifestat), 356 (constat, *quod*), 365 (manifestum est *quod*), 380 (Et hoc dicitur . . *quod*), *400* (patet, *quod*), 407 (dicitur . . *quod*), 420 (dicit *quod*), 428 (dicit *quod*), 440 (dicit, *quod*), 442 (sciendum, *quod*), *450* (non *quod* . . sed), *453* (*Quod* autem . . recipiat, potest probari), 468 (manifestum est *quod*), 479 (inde est, *quod*), 487 (eo *quod*), 491 (manifestum est *quod*), 494 (eo *quod*), 500 (patet *quod*), 507 (patet *quod*), 512 (dicit . . *quod*), 524 (dixit *quod*), 532 (sciendum est, *quod*), 572 (notandum est *quod*), 609–612 (nec . . quidquam dicetur . . nisi hoc, *quod* . . et *quod*), 618 (Inde est *quod*); **A.T.** 1. 1 (Manifestum sit . . *quod*); 2. 13 (arguebatur *quod* sic); 3. *9* (*quod* . . sit . . concludebatur), 16 (eo *quod*); 4. *7–9* (relin quitur, *quod* et . . *quod*); 5. 9 (dicendo, *quod*), *12* (propter hoc, *quod*); 6. *8* (oppositum eius . . scilicet *quod*), 9 (per hoc, *quod*); 7. *5* (rationabile videtur *quod*); 11. 2–4 (primum est, *quod* . . secundum est, *quod*); 12. 2 (dico, *quod*), *6–8–10* (primum est, *quod* . . secundum est, *quod* . . tertium est, *quod*), 52 (manifestum est *quod*), *57* (sequetur *quod*), 62 (non . . hoc, *quod*); 13. 3 (dico, *quod*), 8 (praesciatur hoc, *quod*), 17 (manifestum est *quod*), 22 (patet *quod*), *32* (potest . . ostendi, *quod*); 15. *15* (consequens est *quod*); 16. *7–10* (sequitur . . *quod* . . et *quod*), *14* (sequeretur . . *quod*), *15* (*Quod* illa sequantur, sic declaro), *19–20* (dicamus *quod* . . et ponamus *quod*), 37 (patet, *quod*), *44* (*Quod* etiam sequatur . . sic declaro), 49 (per hoc . . *quod*), *58* (apparet esse impossibile *quod*); 18. 17 (respondendum est, *quod*), 20 (sciendum est *quod*), 66 (secundum tamen *quod*); 19. 15 (sciendum *quod*), *20* (Et *quod* . . emergat . . patet), *33* (Et *quod* . . habeat . . patet), 61 (patet, *quod*); 20. 9 (praenotandum est, *quod*), 38 (Dico igitur, *quod*), *44* (relinquitur, *quod*), 66 (dicere *quod*); 21. 12 (sciendum, *quod*), 40 (manifestum est, *quod*), 49 (respondeo *quod*), 58 (dicit, *quod*), 63 (dicendum . . *quod*); 23. 7 (dico *quod*), 9 (cum dicitur . . *quod*), 11 (dico *quod*), 15 (dico *quod*), 17 (cum concluditur *quod*), 18 (dico *quod*), 26 (dico *quod*), *28* (Imaginantur . . *quod*), 40 (dico *quod*), *43* (Credunt . . *quod*), *55* (non propter hoc est necesse *quod*)

v. **proptereaquod**

quodammodo[1]. cupiditas habitualem iustitiam *quodammodo* . . obnubilat — *M.* i. 11. 92
cum . . in agendo agentis esse *quodammodo* amplietur — *M.* i. 13. 10
quibus homines ad Rempublicam *quodammodo* religati — *M.* ii. 5. 53
Nam si ex falsis verum *quodammodo* concluditur — *M.* ii. 6. 50
cum mortalis . . *quodammodo* ad immortalem felicitatem ordinetur — *M.* iii. 16. 133
loquentes *oil quodammodo* septemtrionales sunt — *V. E.* i. 8. 58
Exaceratis *quodammodo* vulgaribus Italis — *V. E.* i. 12. 1

quomodo. *Quomodo sedet sola civitas plena populo!* — *V. N.* 29. 1
Quomodo sedet sola civitas! — *V. N.* 31. 8
quomodo quis operabitur secundum illam? — *M.* i. 11. 50
et propter quid, et *quomodo* . . dirigendum sit . . tractabimus — *V. E.* i. 19. 24
Nunc autem *quomodo* ea coartare debemus . . vestigare conemur — *V. E.* ii. 3. 1
fascem . . *quomodo* viere quis debeat, instruemus — *V. E.* ii. 5. 75
Quomodo autem . . sint armonizanda . . instruendum relinquimus — *V. E.* ii. 7. 72
hinc innotescere potest, *quomodo* cantionis ars . . consistat — *V. E.* ii. 10. 48
mulier, ceu fulgur descendens, apparuit, nescio *quomodo* — *Ep.* iii. 15
'*Quomodo* sola sedet civitas, plena populo . .' — *Ep.* viii. 1
Potest amodo patere, *quomodo* assignandum sit *subiectum* — *Ep.* x. 231
Patet ergo *quomodo* ratio manifestat divinum lumen — *Ep.* x. 409

quomodocunque. non solum in poetando, sed *quomodocunque* loquendo patrium vulgare deseruit — *V. E.* i. 15. 13

[1] quodam modo *R*

quondam. aquila .. quae .. vasta maria *quondam* transvolando despexit *Ep.* vi. 84
Principum *quondam* Pharisaeorum cupiditas .. peperit *Ep.* viii. 3
quoniam. Propter operationem .. adsumitur, *quoniam* .. est finis *M.* i. 2. 35
latere non debet *quoniam* .. ita se habet res *M.* ii. 8. 86
quoniam potestatem creandi .. nullo modo Deus committere posset *M.* iii. 7. 34
quoniam si fuisset .. numquam a primo divertissent *V. E.* i. 15. 41
admiramur. *Quoniam* .. Tusciam derelinquis .. non .. advertens, *quoniam* Romanorum potestas nec .. coarctatur *Ep.* vii. 48, 53
'Scio .. hominem .. *quoniam* raptus est in Paradisum ..' *Ep.* x. 542
His quoque locis: **M. iii.** 9. 5; 15. '37'; **V.E. i.** 5. 32; 6. 1; 11. 44; 13. 13; 18. 54; **ii.** 4. 71; 7. 6; 8. 63; 11. 13; 12. 26; **Ep.** v. 10, 45, '70', 164; vi. 109, 137, 195; vii. 48, 180; viii. 73; x. '40', 433
quoque. O Meliboee, decus vatum *quoque* nomen in auras Fluxit *Ecl.* i. 36
Nos *quoque* pastores te cognovisse pigebit *Ecl.* ii. 60
Africa *quoque* avia vetustissima [*sc.* Aeneam nobilitavit] *M.* ii. 3. 68
Illud *quoque*, quod .. iuvatur, est a Deo volitum *M.* ii. 4. 1
Ad bene *quoque* venandum veritatem quaesiti, scire oportet *M.* ii. 8. 1
montibus Aragoniae terminati, a meridie *quoque* .. clauduntur *V. E.* i. 8. 63
et sic tunc alicuius actio, modo *quoque* passio alicuius videtur *V. E.* ii. 8. 30
cum sit vobis principium ipsius *quoque* esse *Ep.* viii. 154
His quoque locis: **V.E. i.** 1. 34; 2. 34; 4. 3; 10. 25[1]; 12. 56; 14. 35; 17. 8[2]; **ii.** 7. 48; 11. 45; 12. 51; 13. 1, 47, 78; **Ep.** vi. 111; viii. 16, 165; x. 77, 510
quot. 'Aut Collina tulit stratas *quot* porta catervas ..' *M.* ii. 11. 48
v. **quotannis, quotquot**
quotannis. Montibus Aoniis Mopsus, Meliboee, *quotannis*[3] .. Se dedit *Ecl.* i. 28
quotidianus. neve resiliat .. tamquam ros *quotidianus* ex lapide *Ep.* v. 77
quotidie[4]. quinimo patrimonia ipsa *quotidie* rapiuntur *M.* ii. 12. 7
Nonne *quotidie* extirpat sentosos frutices de Italica silva? nonne *quotidie* vel plantas inserit, vel plantaria plantat? *V. E.* i. 18. 11, 13
Templa .. *quotidie* matronarum frequentata concursu *Ep.* vi. 111
tyrannis .. *quotidie* malignantium cohortando superbiam *Ep.* vii. 78
quotquot. *Quotquot*[5] autem exercitii varietates .. tottot[6] idiomatibus *V. E.* i. 7. 58
quousque. '*Quousque* fui vobiscum, recepti eratis ..' *M.* iii. 9. 50
quousque radices incolumes fuerint *Ep.* vii. 124
quum *v.* **cum**

R

rabies. Effera dum *rabies* tanta perferbuit ira *Ecl.* ii. 81
Nonne tunc vel Brixiae vel Papiae *rabies* inopina turgescet? *Ep.* vii. 128
racha. *Racha, Racha!* *V. E.* i. 12. 35 (*bis*)
radicalis. donec huius scatescentiae causa *radicalis* tollatur *Ep.* vii. 132
radico. quae [*sc.* argumenta] in gestis Romanis .. *radicantur* *M.* iii. 10. 16
radio. quod .. intelligentiae inferiores recipiant quasi a *radiante* *Ep.* x. 402
radius. Veritas .. patere potest .. *radio* divinae auctoritatis *M.* ii. 1. 62
'.. coelique meatus Describent *radio* ..' *M.* ii. 7. 74
'.. Quos videt condens *radios* sub undas Phoebus ..' *M.* ii. 9. 94
influentia sua [*sc.* Lunae] est a propriis suis *radiis* *M.* iii 4. 140
Saturabuntur omnes .. in lumine *radiorum* eius *Ep.* v. 14
ubi *radius* spiritualis non sufficit *Ep.* v. 169
ad modum recipientis et respuentis *radium* *Ep.* x. 378

[1] quoque *add. R* [2] quidem *R* [3] quotannis *M* quot annis *A* [4] cotidie *R*
[5] Quotquot *M* Quot quot *R* [6] tottot *M* tot tot *R*

intelligentiae . . reddant *radios* superioris ad suum inferius — *Ep.* x. 403
quod divinus *radius* . . per universum *penetrat et resplendet* — *Ep.* x. 428
Et cum omnis vis causandi sit *radius* quidam — *Ep.* x. 466
Et cum omnis perfectio sit *radius* Primi — *Ep.* x. 489
quia frangitur *radius* rectus rei visibilis . . a convexo aquae — *A. T.* 23. 33

radix. unum esse videtur esse *radix* eius quod est esse bonum — *M.* i. 15. 14
ipsam [*sc.* concordiam] consistere in aliquo uno, tamquam in propria *radice.* Quae quidem *radix* apparebit, si . . sumatur — *M.* i. 15. 30, 31
apparet, unitatem voluntatum . . concordiae *radicem* esse — *M.* i. 15. 37
Cumque duo populi ex ipsa Troiana *radice* in Italia germinassent — *M.* ii. 11. 23
principium solum adsumendorum mediorum sit *radix* — *M.* iii. 2. 8
argumentis quae *radices* in divinis eloquiis habere videbantur — *M.* iii. 10. 13
cum *radix* humanae propaginis principalis . . sit plantata — *V. E.* i. 8. 6
quousque *radices* incolumes fuerint, ut praebeant alimentum — *Ep.* vii. 124
radice tanti erroris avulsa — *Ep.* vii. 133

ragionare. Amicus eius : 'Amor, che nella mente mi *ragiona*' — *V. E.* ii. 6. 73

ramifico. quin iterum multiplicius virulenter *ramificent* — *Ep.* vii. 123

ramus. Non etenim ad arbores extirpandas valet ipsa *ramorum* incisio — *Ep.* vii. 122
donec . . cum trunco *rami* pungitivi arescant — *Ep.* vii. 134
velut *ramus* insitionis in trunco non suo — *Ep.* viii. 167

rapidus. Pectoreos cursu *rapido* sic angere folles — *Ecl.* ii. 35

rapina. vestraeque multum lacrymandae *rapinae* inevitabili naufragio properante — *Ep.* vi. 75

rapio. Alexandrum . . de certamine *rapuisti* — *M.* ii. 9. 80
quinimo patrimonia ipsa quotidie *rapiuntur* — *M.* ii. 12. 7
'Scio . . hominem . . quoniam *raptus* est in Paradisum . .' — *Ep.* x. 542

rarissime. licet quandoque tres fiant, *rarissime* tamen — *V. E.* ii. 10. 36

rarius. quanto *rarius* exules invenire amicos contingit — *Ep.* ix. 6

raro. parisyllaba vero propter sui ruditatem non utimur, nisi *raro* — *V. E.* ii. 5. 65

rastrum. Assumite *rastrum* bonae humilitatis — *Ep.* v. 71

ratio. ut omnis *ratio* eorum quae sunt ad finem, ab ipso fine sumatur — *M.* i. 2. 45
alio erit *ratio* incidendi lignum propter domum construendam — *M.* i. 2. 47
quae pro principio *rationum* subsequentium supponatur — *M.* i. 4. 39
nulla vi *rationis* vel auctoritatis obstante — *M.* i. 5. 11
non solum gloriosum nomen auctoris . . sed *ratio* inductiva — *M.* i. 5. 21
vera enim *ratio* unius in solo illo est — *M.* i. 8. 21
ut philosophando evidentissime humana *ratio* deprehendit — *M.* i. 9. 15
Hanc *rationem* suspirabat Boetius, dicens — *M.* i. 9. 24
Et hanc *rationem* videbat Philosophus, cum dicebat — *M.* i. 10. 27
tanto magis habet *rationem* causae, quia — *M.* i. 11. 130
et finis habet *rationem* optimi — *M.* i. 14. 20
apparebit, si natura vel *ratio* concordiae sumatur — *M.* i. 15. 32
in qua quidem *ratione* apparet — *M.* i. 15. 34
Rationibus omnibus supra positis, experientia . . attestatur — *M.* i. 16. 1
Rationibus irrefragabilibus intellectum superiorem non curas — *M.* i. 16. 31
patere potest non solum lumine *rationis* humanae — *M.* ii. 1. 61
testimonio *rationis* et auctoritatis praefretus — *M.* ii. 1. 66
veritas in quam *rationes* inquisitionis praesentis . . reducantur — *M.* ii. 2. 8
Adsumpta *ratione* probatur — *M.* ii. 3. 9
nobilibus, *ratione* causae, praemium praelationis conveniens est — *M.* ii. 3. 21
Et manifestum potest esse dupliciter, *ratione* scilicet et fide — *M.* ii. 8. 7
ad quae humana *ratio* propriis pedibus pertingere potest — *M.* ii. 8. 9
aliter humana *ratio* . . non sequeretur naturae intentionem — *M.* ii. 8. 20
etsi humana *ratio* ex propriis pertingere nequit — *M.* ii. 8. 24
hoc *ratio* humana per se iustum intueri non potest — *M.* ii. 8. 33

ad quod humana *ratio* . . de gratia speciali . . pertingit	*M.* ii. 8. 47
duas *rationes* efficaces ad propositum accipere possumus	*M.* ii. 8. 103
Videant . . quantum infra sint ab illa specula *rationis*	*M.* ii. 11. 73
Usque adhuc patet propositum per *rationes*	*M.* ii. 11. 82
et si fidelis non est, ad eum *ratio* ista non quaeritur	*M.* ii. 12. 34
Hominibus namque, *rationis* intuitum voluntate praevolantibus	*M.* iii. 3. 21
ut . . lumine *rationis* postposito, affectu quasi caeci trahantur	*M.* iii. 3. 23
quorum obstinata cupiditas lumen *rationis* extinxit	*M.* iii. 3. 46
Nam cur ad eos *ratio* quaereretur . . ?	*M.* iii. 3. 122
nonnullum vero *rationis* indicium habere nituntur	*M.* iii. 4. 9
Propter hanc et propter alias eorum *rationes* dissolvendas	*M.* iii. 4. 23
quae sunt res diversae subiecto et *ratione*	*M.* iii. 4. 163
aliud est auctoritas, et aliud nativitas, subiecto et *ratione*	*M.* iii. 5. 22
quae [*sc.* argumenta] in . . *ratione* humana radicantur	*M.* iii. 10. 16
si unus Imperator . . posset, eadem *ratione* et alius	*M.* iii. 10. 92
Ratione vero sic arguunt	*M.* iii. 12. 1
Ad hanc *rationem* solvendam, dico quod	*M.* iii. 12. 18
cum alia sit *ratio* Papae, alia Imperatoris	*M.* iii. 12. 79
et per hoc patet ad *rationem*	*M.* iii. 12. 103
documenta spiritualia, quae humanam *rationem* transcendunt	*M.* iii. 16. 60
licet ostensa sint nobis haec ab humana *ratione*	*M.* iii. 16. 65
Cum igitur homo non naturae instinctu sed *ratione* moveatur ; et ipsa *ratio* . . diversificetur in singulis	*V. E.* i. 3. 2, 3
quia, cum de *ratione* accipere habeat et in *rationem* portare, rationale esse oportuit ; cumque de una *ratione* in aliam nihil deferri possit nisi per medium sensuale, sensuale esse oportuit : quare . . si tantum sensuale [*sc.* esset], nec a *ratione* accipere nec in *rationem* deponere potuisset	*V. E.* i. 3. 16, 17, 19, 23 (*bis*)
Absurdum atque *rationi* videtur horrificum	*V. E.* i. 4. 31
ratione tam ex superioribus quam inferioribus sumpta	*V. E.* i. 5. 1
Nam quicunque tam obscenae *rationis* est	*V. E.* i. 6. 11
rationi magis quam sensui spatulas nostri iudicii podiamus	*V. E.* i. 6. 21
nunc oportet quam habemus *rationem* periclitari	*V. E.* i. 9. 2
una eademque *ratione* patebit	*V. E.* i. 9. 47
in nulla vulgaris eloquentiae *ratione* fore tangendos	*V. E.* i. 11. 11
Neque sine *ratione* ipsum vulgare illustre decusamus	*V. E.* i. 18. 1
membra huius [*sc.* curiae] gratioso lumine *rationis* unita sunt	*V. E.* i. 18. 51
pluribus potest *rationibus* indagari	*V. E.* ii. 3. 20
non minimum opus esse *rationis* discretionem vocabulorum habere	*V. E.* ii. 7. 5
bonae *rationi* non adscensus, sed . . ruina constabit	*V. E.* ii. 7. 22
rationi praesenti non videtur obnoxium	*V. E.* ii. 7. 67
et si recto calle *ratio* te direxerit, videbis	*V. E.* ii. 10. 45
et ideo *rationem* faciamus de illa	*V. E.* ii. 12. 4
Et fides huius . . *ratione* potest et auctoritate muniri	*Ep.* iv. 26
cupiditas . . nescio qua dulcedine vigiliam *rationis* mortificans	*Ep.* v. 61
hoc etsi solius podio *rationis* innixa contestatur antiquitas	*Ep.* vi. 10
et humana *ratio* percunctando decernit	*Ep.* vi. 40
intellectu ac *ratione* vigentes	*Ep.* x. 50
cuius *ratio* est, quia veritas . . est similitudo perfecta	*Ep.* x. 94
quamvis communi *ratione* posset *exordium* dici, proprie autem	*Ep.* x. 294
Quod autem ubique resplendeat, *ratio* et auctoritas manifestat. *Ratio* sic : Omne quod est, aut habet esse a se, aut ab alio	*Ep.* x. 353, 354
Patet . . quomodo *ratio* manifestat divinum lumen . . resplendere	*Ep.* x. 409
coelum quod magis habet *rationem* causae	*Ep.* x. 469
Ista tamen *ratio* videtur arguere ad destructionem antecedentis	*Ep.* x. 493

Et per hanc suppositionem tenet argumentum *ratione* materiae — *Ep.* x. 502
nam in omnibus convertibilibus tenet similis *ratio* — *Ep.* x. 506
Praemissis quoque *rationibus* consonanter dicit Philosophus — *Ep.* x. 510
postquam humanam *rationem* intellectus ascensione transierat — *Ep.* x. 545
et arguebatur quod sic multis *rationibus* — *A. T.* 2. 14
Secunda *ratio*: Nobiliori corpori debetur nobilior locus — *A. T.* 4. 1
Maior et minor principalis syllogismi huius *rationis* — *A. T.* 4. 12
Tertia *ratio* erat: Omnis opinio — *A. T.* 5. 1
ut in prima *ratione* ostensum est — *A. T.* 7. 9
His.. *rationibus*, et aliis non curandis, conantur ostendere — *A. T.* 8. 1
licet in contrarium est sensus et *ratio* — *A. T.* 8. 6
Ad *rationem* vero patebit inferius; et hoc multis *rationibus* demonstrabitur — *A. T.* 8. 12, 13
sicut prima et quinta *ratio* procedebat — *A. T.* 10. 6
quorum una *ratio* esse non potest — *A. T.* 12. 48
cum diversitas in *ratione* finium arguat diversitatem in his quae — *A. T.* 12. 50
diversa *ratio* gravitatis erit in aqua et in terra — *A. T.* 12. 53
cum diversitas *rationis* cum identitate nominis aequivocationem faciat — *A. T.* 12. 54
Sed ista *ratio* non videtur demonstrare — *A. T.* 17. 1
et sic cadit *ratio* instantiae principalis. Unde respondendum est, quod *ratio* instantiae sophistica est, quia — *A. T.* 18. 16, 17
ut.. secundum *rationem* speciei sint in actu — *A. T.* 18. 31
secundum tamen quod *rationi* obedibiles sunt — *A. T.* 18. 66
ut in *ratione* instantiae dicebatur — *A. T.* 19. 3
et sic non esset *ratio* quia [1] magis elevasset hic quam alibi — *A. T.* 20. 50
Haec eadem *ratio* removet ab hac causalitate aerem et ignem — *A. T.* 20. 52
Haec eadem *ratio* removet.. omnes orbes planetarum — *A. T.* 21. 1
non est *ratio* quare magis ab ista parte quam ab alia elevasset — *A. T.* 21. 6
et ideo *ratio* non procedit — *A. T.* 23. 13 *et* 60
et sic *ratio* deficiebat in prima propositione — *A. T.* 23. 23
dico quod ista *ratio* procedit ex falsa imaginatione — *A. T.* 23. 26
dico quod illa *ratio* fundatur in falso — *A. T.* 23. 40
dico quod ista *ratio* non habet necessitatem — *A. T.* 23. 53

ratiocinor. *ratiocinantes*que in nobis situationes varias mundi locorum — *V. E.* i. 6. 29

rationabilis. *rationabile* tamen est ut.. credamus — *V. E.* i. 4. 19
rationabile est quod ante qui fuit inciperet a gaudio — *V. E.* i. 4. 37
rationabile nobis apparet nobilissimum animal.. coepisse — *V. E.* i. 5. 13
rationabile videtur esse quod eorum locutio.. remaneat — *V. E.* i. 15. 29
rationabile videtur quod aqua.. imitetur — *A. T.* 7. 4

rationabiliter. *Rationabiliter* ergo credimus.. datum fuisse loqui — *V. E.* i. 4. 24
rationabiliter dicimus.. incunctanter fuisse locutum — *V. E.* i. 5. 4
rationabiliter inspicientibus videtur gravissimum argumentum — *V. E.* i. 10. 33
quod procul dubio *rationabiliter* eructare praesumpsimus — *V. E.* ii. 4. 16

rationabilius. ut ipsam reperire possimus, *rationabilius* investigemus de illa — *V. E.* i. 16. 4

rationalis. rationes quae plurimum *rationalibus* principiis innituntur — *M.* ii. 11. 82
ad communicandum.. *rationale* signum et sensuale habere — *V. E.* i. 3. 15
cum de ratione accipere habeat.. *rationale* esse oportuit — *V. E.* i. 3. 18
si tantum *rationale* esset, pertransire non posset — *V. E.* i. 3. 21
rationale.. in quantum aliquid significare videtur ad placitum — *V. E.* i. 3. 27
Europa flumina.. *rationalia* guttura potaverunt — *V. E.* i. 8. 13
quod in uno est *rationale* [2], videtur in aliis esse causa — *V. E.* i. 9. 10
homo.. spirituatus est.. vegetabili, animali et *rationali* — *V. E.* ii. 2. 49

[1] quare *S* [2] est rationale *M* est, rationali *R*

secundum quod *rationale*, honestum quaerit — *V.E.* ii. 2. 54
Scientes quia *rationale* animal homo est — *V.E.* ii. 10. 1

Ravennas. discrepant in loquendo . . ut . . *Ravennates* et Faventini — *V.E.* i. 9. 41

realis. Ius est *realis* et personalis hominis ad hominem proportio — *M.* ii. 5. 4

reaspero. ne coeleste iudicium Samuelis illa verba *reasperet* — *Ep.* vii. 102

reatus. Nec Ozae praesumptio . . me inficiet sui tabe *reatus* — *Ep.* viii. 87
Nec reor . . *reatum* praesumptionis incurrere — *Ep.* x. 22

rebellio. in *rebellionis* vesaniam maluistis insurgere — *Ep.* vi. 34
dum contra Romam cornua *rebellionis* exacuit — *Ep.* vii. 155

rebello. *rebellantem* filium pia correctione . . castigavit — *V.E.* i. 7. 37
ne contra se amplius anima *rebellaret* — *Ep.* iii. 33

reburrus. quaedam pexa et lubrica, quaedam irsuta et *reburra* . . lubrica vero et *reburra* vocamus illa quae in superfluum sonant — *V.E.* ii. 7. 13, 16
nec urbana lubrica et *reburra*, ut *femina* et *corpo* — *V.E.* ii. 7. 35

recalcitro. voluntati omnipotentiae coaequali *recalcitrat* — *Ep.* v. 67

recalesco. Horum omnium nomen egregium voce Tullii *recalescit* — *M.* ii. 5. 141

recare. Amicus eius : 'Doglia mi *reca* nello core ardire' — *V.E.* ii. 2. 94

recedo. visibiles . . dicuntur . . minus, secundum quod . . *recedunt* — *V.E.* i. 16. 18

recens. '. . Romuleoque *recens* horrebat regia culmo . .' — *M.* ii. 4. 55

recenseo. Forte *recensentes* pastas de more capellas — *Ecl.* i. 3
Sed *recensete* fulmina Federici prioris — *Ep.* vi. 135
Quod si magnalia gloriosi Alcidae *recensuisses* — *Ep.* vii. 117
nec ad imitandum *recenseo* vobis exempla — *Ep.* viii. 50

receptaculum. ut . . diceretur stantia, hoc est mansio capax sive *receptaculum*, totius artis — *V.E.* ii. 9. 13

receptibilis. in quantum est quoddam signum *receptibile* per impressionem — *M.* iii. 15. 46

recessus. ut patet in accessu et *recessu* maris — *A.T.* 7. 3

recipio. in quantum propria natura *recipere* potest — *M.* i. 8. 9
et sic non *recipit* magis et minus — *M.* i. 11. 18
recipiunt tamen magis et minus huiusmodi qualitates — *M.* i. 11. 24
regulam . . particulares principes ab eo *recipere* debent — *M.* i. 14. 56
ad conclusionem operativam *recipit* maiorem propositionem — *M.* i. 14. 58
secundum multiplicationem materiae *recipientis* — *M.* i. 15. 53
'. . secundum quod natura rei subiectae *recipit*' — *M.* ii. 2. 66
quemadmodum Luna . . non habet lucem, nisi prout *recipit* a Sole, sic nec regimen temporale auctoritatem habet, nisi prout *recipit* a spirituali regimine — *M.* iii. 4. 19, 21
'Qui falsa *recipiunt*, et non syllogizantes sunt' — *M.* iii. 4. 32
licet Luna non habeat lucem abundanter, nisi ut a Sole *recipit* — *M.* iii. 4. 131
quantum ad melius et virtuosius operandum *recipit* aliquid a Sole, quia lucem abundantem, qua *recepta*, virtuosius operatur — *M.* iii. 4. 143, 145
regnum temporale non *recipit* esse a spirituali . . sed bene ab eo *recipit* ut virtuosius operetur — *M.* iii. 4. 147, 150
sic : Luna *recipit* lucem a Sole . . ergo regimen temporale *recipit* auctoritatem a regimine spirituali — *M.* iii. 4. 156, 159
dicentes Christum *recipisse* simul thus et aurum — *M.* iii. 7. 3
recipere autem potest [*sc.* princeps], atque dimittere — *M.* iii. 7. 44
'Quousque fui vobiscum, *recepti* eratis, nunc fugabimini . .' — *M.* iii. 9. 51
dignitates . . neminem adsumere posse, nisi ab Ecclesia *recipiat* — *M.* iii. 10. 8
non poterat Imperii dignitatem . . Ecclesia *recipere* — *M.* iii. 10. 28
in quantum Imperator, cum ab eo *recipiat* esse quod est — *M.* iii. 10. 83
Ecclesia omnino indisposita erat ad temporalia *recipienda* — *M.* iii. 10. 107
Quare si Ecclesia *recipere* non poterat — *M.* iii. 10. 117
nec Ecclesia *recipere* per modum possessionis . . poterat — *M.* iii. 10. 121

Poterat et vicarius Dei *recipere*, non tamquam possessor — *M.* iii. 10. 128
quod Carolus ab eo *recepit* Imperii dignitatem — *M.* iii. 11. 5
Quod quidem praeceptum . . nihilominus est . . ad *recipientes* — *M.* iii. 13. 70
Stultum . . credere Deum velle *recipi* quod prohibet exhiberi — *M.* iii. 13. 72
si a Deo *recepisset*, hoc fuisset aut per legem divinam aut per naturalem; quia quod a natura *recipitur*, a Deo *recipitur* — *M.* iii. 14. 12, 14, 15
Quod autem a se non *receperit*, de facili patet — *M.* iii. 14. 44
Quod vero ab aliquo Imperatore non *receperit* . . patet — *M.* iii. 14. 55
veritas ultimae quaestionis non sic stricte *recipienda* est — *M.* iii. 16. 130
Ab uno postea eodemque idiomate in vindice confusione *recepto* — *V. E.* i. 8. 23
et *receptas* in se variationes dicere . . conemur — *V. E.* i. 10. 37
omnis stantia ad quandam odam *recipiendam* armonizata est — *V. E.* ii. 10. 16
litteris vestris et reverentia debita et affectione *receptis* — *Ep.* ix. 2
quia ex eo quod causa secunda *recipit* a prima, influit super causatum ad modum *recipientis* et respuentis radium — *Ep.* x. 376, 377
quod . . intelligentiae inferiores *recipiant* quasi a radiante — *Ep.* x. 402
in coelo illo quod . . de luce recipit affluentius — *Ep.* x. 441
coelum . . a nulla corporali substantia virtutem *recipiens* — *Ep.* x. 448
Quod autem de divina luce plus *recipiat*, potest probari per duo — *Ep.* x. 454
illud coelum . . magis de luce divina *recipit* — *Ep.* x. 470
manifestum est quod coelum primum magis *recipit* de luce Primi — *Ep.* x. 492
cum dicit *in illo coelo quod plus de luce Dei recipit* — *Ep.* x. 508
certitudo quaerenda est, in quantum natura rei *recipit* — *A. T.* 20. 18

recito. cum *recitaturum* se dicit ea quae maxime allectiva sunt — *Ep.* x. 335
se vidisse aliqua qua recitare non potest qui descendit — *Ep.* x. 527
discipuli ceciderunt . . nihil postea *recitantes*, quasi obliti — *Ep.* x. 550
et *recitabitur* de animabus beatis inventis in quolibet orbe — *Ep.* x. 611

reclamo. universo populo *reclamante*, ab urbe sancta discessit — *M.* ii. 5. 106

recludo. *sicut tibi, cui Bis unquam coeli ianua reclusa?* — *Par.* xv. 30
Inde per inflatos calamos interna *recludit* Gaudia — *Ecl.* i. 20
ut Rhenus et Naias illa *recludat* Hoc illustre caput — *Ecl.* ii. 85

recogito. Hoc igitur saepe mecum *recogitans* — *M.* i. 1. 15

recognosco. esse se liberos a iugo sic usurpantium *recognoscent* — *M.* ii. 1. 59

recolligo. Et sic *recolligentes* praedicta — *V. E.* ii. 5. 68

recolo. si . . dispositiones hominum et tempora *recolamus* — *M.* i. 16. 9
in quorum etiam improperium quendam cecinisse *recolimus* — *V. E.* i. 11. 33
Circa quae sola, si bene *recolimus* . . invenimus — *V. E.* ii. 2. 77
recolimus nos eos . . plerumque vocasse poetas — *V. E.* ii. 4. 14
Quando, si bene *recolimus* . . fuit probatum — *V. E.* ii. 4. 56
si primordium bene discretionis nostrae *recolimus* — *V. E.* ii. 6. 21
vos . . in somniis expergisci . . diurna consilia *recolentes* — *Ep.* vi. 175
ita tunc cives . . confusionis miserias in gaudio *recolemus* — *Ep.* vii. 190

recommendo. domino Nicholao . . semetipsos devotissime atque promptissime *recommendant* — *Ep.* i. *tit.* 11
illam [*sc.* Canticam] . . vobis denique *recommendo* — *Ep.* x. 75

recoquo. '. . notus . . ardentes *recoquens* arenas' — *M.* ii. 9. 98

recordor. si quis . . vanitaret in hoc, *recordetur* si unquam dixit — *V. E.* i. 14. 38
recordetur ea quae diximus in praeimmediato capitulo — *V. E.* ii. 13. 60
intellectus . . quae extra se agerentur non *recordabatur* — *Ep.* x. 547
si *recordatur* et contentum tenet, sermo tamen deficit — *Ep.* x. 574

recte. ut Magister sex principiorum *recte* ait — *M.* i. 11. 23
Unde *recte* illud scriptum est — *M.* ii. 5. 40
recte a philosophis adsimilatur [*sc.* homo] horizonti — *M.* iii. 16. 17
unam [*sc.* cantionem] vidimus *recte* atque perfecte ligatam — *V. E.* i. 11. 24
si *recte* signum ad quod tendit inspiciamus — *V. E.* i. 12. 15

quia prorsus poetae sunt, si poesim *recte* consideremus — *V. E.* ii. 4. 18
Recte quidem nobiscum agit.. pudor — *Ep.* viii. 135
nihil sequitur impossibile apud *recte* philosophantes — *A. T.* 19. 9
et tamen non imitatur ipsum in non moveri *recte* — *A. T.* 23. 58

rectitudo. iustitia.. est quaedam *rectitudo* sive regula — *M.* i. 11. 16
humana ratio in sua *rectitudine* — *M.* ii. 8. 21
ne auctorizatus a tramite *rectitudinis* deviaret — *M.* iii. 14. 43
nobilitatem ac *rectitudinem* suae formae pandentes — *V. E.* i. 12. 22
Gerardum de Bornello, *rectitudinem* [*sc.* poetasse invenimus] — *V. E.* ii. 2. 81
Cinum Pistoriensem, amorem; amicum eius, *rectitudinem* — *V. E.* ii. 2. 83

rectius. melius et *rectius* nos divinam providentiam appellamus — *M.* ii. 10. 71
ut quantum illos proximius imitemur, tantum *rectius* poetemur — *V. E.* ii. 4. 26

rectrix. vis ipsa intellectualis est regulatrix et *rectrix*.. aliarum — *M.* i. 5. 26

rectus. imo fons atque principium *rectarum* politiarum — *M.* i. 2. 38
et hoc non solum in *recta* politia, sed etiam in obliqua — *M.* i. 5. 50
caritas, seu *recta* dilectio, illam acuit — *M.* i. 11. 94
Cui ergo maxime *recta* dilectio inesse potest — *M.* i. 11. 95
Quod autem *recta* dilectio faciat quod dictum est — *M.* i. 11. 100
Et quod Monarchae maxime hominum *recta* dilectio inesse debeat — *M.* i. 11. 112
Triangulus habet tres duobus *rectis* aequales — *M.* i. 12. 16
Quod in politia obliqua bonus homo est malus civis; in *recta* vero, bonus homo et civis bonus convertuntur — *M.* i. 12. 70
Et huiusmodi politiae *rectae* libertatem intendunt — *M.* i. 12. 72
et si *recto* calle ratio te direxerit, videbis — *V. E.* ii. 10. 45
terra movebitur per lineam *rectam* ad A, et aqua per lineam *rectam* ad B — *A. T.* 12. 33, 34
corporum simplicium, quae moventur motu *recto* — *A. T.* 12. 41
quia frangitur radius *rectus* rei visibilis.. a convexo aquae — *A. T.* 23. 33

recurro. habere notitiam de principio, in quod analytice *recurratur* — *M.* i. 2. 20
ne iustitia derelicta remaneat, *recurrendum* est ad Illum — *M.* ii. 10. 6
et ad hoc ultimo *recurrendum* — *M.* ii. 10. 26
ad hoc remedium ultimo.. *recurramus* — *M.* ii. 10. 30

redarguo. ne de infossi talenti culpa quandoque *redarguar* — *M.* i. 1. 16
Ad quem Christus, *redarguens*, conversus dixit — *M.* iii. 9. 79

reddo. ut de ambobus testimonium *reddit* Poeta noster in octavo — *M.* ii. 3. 71
Lucanus.. testimonium *reddit* dicens — *M.* ii. 9. 70
stantia, cuius omnia carmina eundem rithimum *reddunt* — *V. E.* ii. 13. 16
quin sibi rithimi concrepantiam *reddant* — *V. E.* ii. 13. 36
Redditur, ecce, sermo Calliopeus inferius — *Ep.* iv. 18
agricolis, qui fructum iustitiae *reddant* in tempore messis — *Ep.* v. 34
'Alterutri,' dixit, '*reddi* quae sua sunt' — *Ep.* v. 153
semper et hi silebunt, neque Factori suo testimonium *reddent*? — *Ep.* viii. 128
ni prius inglorium.. populo Florentinaeque civitati me *reddam* — *Ep.* ix. 51
ut benevolum.. et docilem *reddat* aliquis auditorem — *Ep.* x. 322
quod.. intelligentiae.. *reddant* radios superioris ad suum inferius — *Ep.* x. 403
Et *reddit* causam, dicens quod — *Ep.* x. 527

redem(p)tio. '..in quo habemus *redemtionem* per sanguinem eius..' — *M.* ii. 13. 22
significatur nostra *redemptio* facta per Christum — *Ep.* x. 149

redemptor. ut *Redemptor* noster.. lingua.. gratiae frueretur — *V. E.* i. 6. 56

redeo. patrio, *redeam* si quando.. Sarno — *Ecl.* i. 43
Post pecudes *rediere* suas — *Ecl.* ii. 93
'Iam *redit* et Virgo, *redeunt* Saturnia regna' — *M.* i. 11. 6 (*bis*)
Redeant unde venerunt: venerunt bene, *redeunt* male — *M.* ii. 12. 15, 16
redeundum est ad ostendentum veritatem — *M.* iii. 13. 4
Redeuntes igitur ad propositum, dicimus — *V. E.* i. 6. 38

ingenii nostri, ad calamum frugi operis *redeuntes*[1] — *V. E.* ii. 1. 3
tam Saturnia regna quam Virginem *redeuntem*.. cantabant — *Ep.* vii. 23
quod.. et absolvi possem et *redire* ad praesens — *Ep.* ix. 20
Non est haec via *redeundi* ad patriam, Pater mi — *Ep.* ix. 40
Vidit.. aliqua *quae referre nescit et nequit rediens* — *Ep.* x. 571
et sic undique *redibit* ad distantiam quindecim stadiorum — *A. T.* 16. 33

redigo. quicquid *redactum* sive inventum est ad vulgare prosaicum — *V. E.* i. 10. 15

redimo. cum Legati Romanorum pro *redimendis* captivis.. missi fuerunt — *M.* ii. 10. 59

reditus. in tantum elevatur ut memoria post *reditum* deficiat — *Ep.* x. 537

redivivus. aedificia vestra.. quae Pergama *rediviva* non cingunt — *Ep.* vi. 104

redoleo. ut.. *redolentem* ubique et necubi apparentem.. irretiamus — *V. E.* i. 16. 5
vulgare.. quod in qualibet *redolet* civitate, nec cubat in ulla. Potest tamen magis in una quam in alia *redolere*, sicut.. in homine magis *redolet* [*sc.* Deus] quam in bruto.. Et.. in impari numero *redolet* [*sc.* unum] magis quam in pari; et.. magis in citrino quam in viridi *redolet* [*sc.* albus] — *V. E.* i. 16. 45, 47, 49, 54, 57
ut eius bonitatem *redoleat*, a quo.. birfurcatur.. potestas — *Ep.* v. 89

reduco. potentia.. tota simul in actum *reduci* non potest — *M.* i. 3. 69
'Omne,' inquit, 'quod *reducitur* de potentia in actum, *reducitur* per tale existens in actu' — *M.* i. 13. 16, 17
illa veritas in quam rationes inquisitionis.. *reducantur* — *M.* ii. 2. 10
Et hoc Lucanus in secundo ad exemplum *reducit* sic — *M.* ii. 11. 47
vim suam per secundam figuram ostendit, si *reducatur* — *M.* ii. 12. 63
Reducitur enim sic — *M.* ii. 12. 65
Omnia quae sunt unius generis *reducuntur* ad unum — *M.* iii. 12. 4
Omnes homines sunt unius generis: ergo debent *reduci* ad unum — *M.* iii. 12. 7
oportet quod *reducantur* ad unum hominem. Et cum Papa non sit *reducendus* ad alium, relinquitur quod Imperator, cum omnibus aliis, sit *reducendus* ad ipsum — *M.* iii. 12. 11, 13, 14
Ea oportet *reduci* ad aliquod unum de illo genere — *M.* iii. 12. 20
omnes homines esse *reducendos* ad unum metrum — *M.* iii. 12. 26
Aliter omnia *reducerentur* ad praedicamentum substantiae — *M.* iii. 12. 45
habent.. *reduci* ad aliquod exsistens sub illo genere — *M.* iii. 12. 57
alia est mensura ad quam habent *reduci*, prout sunt homines — *M.* iii. 12. 60
Nam, prout sunt homines, habent *reduci* ad optimum hominem — *M.* iii. 12. 62
In quantum vero sunt relativa quaedam, ut patet, *reducenda* sunt vel.. vel ad aliquod tertium ad quod *reducantur*, tamquam ad communem unitatem — *M.* iii. 12. 69, 72
ergo *reducuntur* ad aliquid, in quo habent uniri — *M.* iii. 12. 81
Si ergo Papatus et Imperiatus.. habeant *reduci* ad respectum superpositionis.. Papa et Imperator.. *reduci* habebunt ad aliquod unum in quo reperiatur ipse respectus — *M.* iii. 12. 87, 90
Papa et Imperatur, in quantum homines, habent *reduci* ad unum — *M.* iii. 12. 101
primum dicimus esse[2] ad memoriam *reducendum*, quod — *V. E.* ii. 3. 6
Nec mireris, lector, de tot *reductis* auctoribus ad memoriam — *V. E.* ii. 6. 74
post corruptionem unius passionis, qua in actum *reducitur* — *Ep.* iv. 36
ad admirabile *reducenda* ista tria intenduntur — *Ep.* x. 327
ut omnes formae.. *reducantur* in actum — *A. T.* 18. 31
reducendus est hic effectus in ipsum, tanquam in causam — *A. T.* 20. 54
restat inquirere in quod.. habeat *reduci* — *A. T.* 20. 58
necesse est hunc effectum in ipsum *reduci* — *A. T.* 21. 11
cum iste effectus non possit *reduci* nisi in coelum stellatum — *A. T.* 21. 32

redux. capellae Inde velut *reduces* ad mollia prata praeibant — *Ecl.* ii. 94

[1] redeuntis *R* [2] dicimus esse *M* esse dicimus *R*

refello. per victoriam David de Golia obtentam instantia *refellatur* — *M.* ii. 10. 87
refellant ipsam per victoriam Herculis in Antaeum — *M.* ii. 10. 88
refero. O Meliboee .. *Retuleram*, cum sic dedit indignatio vocem — *Ecl.* i. 38
Quid dubito? quid tento? *refert* tunc Alphesiboeus — *Ecl.* ii. 49
Iolas, Omnia qui didicit, qui *retulit* omnia nobis — *Ecl.* ii. 96
ut *refert* Philosophus in iis quae de moribus fugiendis — *M.* ii. 3. 55
ut Livius *refert* — *M.* ii. 5. 80
'*referentem* signa Camillum' — *M.* ii. 5. 111
ut Orosius *refert* — *M.* ii. 9. 26
quidquid Deus dixit .. hoc *retulit* [*sc.* Samuel] — *M.* iii. 6. 24
referenda sunt [*sc.* verba illa] ad sensum illius gladii — *M.* iii. 9. 130
desinentias anterioris stantiae inter postera carmina *referentes* — *V. E.* ii. 13. 41
in altero [*sc.* pede] prout libet *referre* vel innovare desinentias licet — *V. E.* ii. 13. 68
ne alia *relata* pro aliis .. negligenter praedicent carceratum — *Ep.* iii. 3
Cumque tu .. veneranda signa Tarpeia *retulisti* — *Ep.* vii. 17
aliqua *quae referre nescit et nequit rediens* — *Ep.* x. 571
refert. Nostra igitur primo *refert* discretionem facere — *V. E.* ii. 14. 8
nec *refert* utrum parum vel multum diversificentur — *A. T.* 16. 24
nec *refert*, quantum ad propositum, utrum — *A. T.* 19. 12
reflecto. veritatem .. quam Pharisaei .. maligne *reflectere* conabantur — *Ep.* viii. 80
refluo. Et *refluant* undae, frondes et Maenala nutent — *Ecl.* i. 23
reformo. quod corruptio unius generatio sit alterius in anima *reformati* — *Ep.* iv. 24
regis .. qui .. nos in nostra iustitia *reformaret* — *Ep.* vii. 14
refragor. Regnat itaque amor in me, nulla *refragante* virtute — *Ep.* iii. 36
refugio. quamquam rubor in ora consurgat, animusque *refugiat* — *V. E.* i. 7. 5
sermonibus eorum interesse *refugiunt* — *A. T.* 24. 13
refugium. '.. Regum .. et nationum portus erat et *refugium* Senatus ..' — *M.* ii. 5. 61
refulgeo. Resque *refulgentes*, solitae superarier umbris, Vincebant umbras, et fervere rura sinebant — *Ecl.* ii. 5
refundo. perniciosa vorago .. nunquam ingurgitata *refundens* — *M.* i. 1. 14
refuto. cum .. auri grande pondus oblatum .. despexit et *refutavit* — *M.* ii. 5. 95
regalis. Et quia *regale* solium erat Sicilia — *V. E.* i. 12. 31
regia. '.. Romuleoque recens horrebat *regia* culmo ..' — *M.* ii. 4. 55
in *regiis* omnibus conversantes .. illustri vulgari loquuntur — *V. E.* i. 18. 29
nunc *regiae* sempiternae aulicus praeelectus — *Ep.* ii. 34
Regianus. causa quare .. *Regianorum* nullum invenimus poetasse — *V. E.* i. 15. 22
regimen. unum oportet esse *regimen* — *M.* i. 5. 49
Quae allegorice dicta esse intelligebant ista duo *regimina* — *M.* iii. 4. 15
quod .. sic nec *regimen* temporale auctoritatem habet, nisi prout recipit a spirituali *regimine* — *M.* iii. 4. 19, 21
illa duo luminaria typice importare duo haec *regimina* — *M.* iii. 4. 95
cum huiusmodi *regimina* sint accidentia quaedam ipsius hominis — *M.* iii. 4. 100
cum ista *regimina* sint hominum directiva in quosdam fines — *M.* iii. 4. 107
Sunt .. huiusmodi *regimina* remedia contra infirmitatem peccati — *M.* iii. 4. 112
quod quarto die Deus haec duo *regimina* fecerit — *M.* iii. 4. 122
procedit enim sic: Luna recipit lucem a Sole, qui est *regimen* spirituale; *regimen* temporale est Luna: ergo *regimen* temporale recipit auctoritatem a *regimine* spirituali — *M.* iii. 4. 157 (*bis*), 158, 159
de femore Iacob fluxit figura horum duorum *regiminum* — *M.* iii. 5. 3
quorum .. fuit pater .. alter vero *regiminis* temporalis — *M.* iii. 5. 6
dicunt quod Levi et Iudas .. figurant ista *regimina* — *M.* iii. 5. 14
auctoritatem habuit dandi et tollendi *regimen* temporale — *M.* iii. 6. 9
auctoritatem .. dandi .. sceptrum *regiminis* temporalis — *M.* iii. 6. 13
leges et decreta ligare pro *regimine* temporali — *M.* iii. 8. 13
per illos duos gladios duo praedicta *regimina* intelliguntur — *M.* iii. 9. 4

illa duo *regimina* . . apud successorem Petri consistere — *M.* iii. 9. 7
illos duos gladios . . duo praefata *regimina* importare — *M.* iii. 9. 14
Romanum *regimen* est Ecclesiae — *M.* iii. 10. 20
si *regiminis* temporalis auctoritas a sacerdotio demanaret — *M.* iii. 14. 38
Sed Christus huiusmodi *regimen* coram Pilato abnegavit — *M.* iii. 15. 27
non solum sibi ad imperium, sed, ut liberi, ad *regimen* reservati — *Ep.* v. 102

regina. *Salve Regina* . . Quivi seder cantando anime vidi — *Purg.* vii. 82
Regina coeli cantando sì dolce — *Par.* xxiii. 128
Tuus, o regina, quid optes Explorare labor — *V. N.* 25. 79
Secunda, Dido fuit, *regina* et mater Carthaginiensium in Africa — *M.* ii. 3. 102
sub Tamiride *regina* Scytharum vitam . . deposuit — *M.* ii. 9. 47
velut Austri *regina* Hierusalem petiit . . Veronam petii — *Ep.* x. 10

regio. qui Phrygiam regnaverunt, Asiae *regionem* — *M.* ii. 3. 63
Quae ultima uxor de Italia fuit, Europae *regione* nobilissima — *M.* ii. 3. 117
multas esse . . magis nobiles . . *regiones* . . quam Thusciam — *V. E.* i. 6. 34
alii septemtrionalem *regionem* in Europa sibi sortiti sunt — *V. E.* i. 8. 18
Et dextri *regiones* sunt Apulia, sed non tota, Roma, Ducatus — *V. E.* i. 10. 49
et si littora, multo magis aliae *regiones* terrae — *A. T.* 15. 17
cosmographos *regiones* terrae per omnes plagas ponentes — *A. T.* 19. 37
in illa *regione* coeli quae operit hanc terram detectam — *A. T.* 21. 35
in *regione* coeli istis duobus circulis contenta — *A. T.* 21. 41
Cum illa *regio* coeli circulariter feratur — *A. T.* 21. 47

regius. Iohannes namque, *regius* primogenitus tuus et rex — *Ep.* vii. 93
v. **regia**

regno. Assaraco et aliis qui Phrygiam *regnaverunt* — *M.* ii. 3. 62
'. . Vosne velit, an me *regnare* Hera, quidve ferat sors . .' — *M.* ii. 10. 65
Regnat itaque amor in me, nulla refragante virtute — *Ep.* iii. 35

regnum. *Regnum coelorum* violenza pate Da caldo amore — *Par.* xx. 94
Cum . . cantu Astricolaeque meo, velut infera *regna*, patebunt — *Ecl.* i. 49
finis . . ad quem *regnum* [*sc.* ordinat] . . Deus — *M.* i. 3. 16
nec una civitas, nec *regnum* particulare pertingere potest — *M.* i. 3. 35
unum *regnum* particulare, cuius finis est is qui civitatis — *M.* i. 5. 53
aliter non modo existentes in *regno* finem non adsequuntur, sed etiam *regnum* in interitum labitur, iuxta illud infallibilis veritatis: 'Omne *regnum* in se divisum desolabitur' — *M.* i. 5. 58, 59, 61
Et sic omnes partes praenotatae infra *regna* et ipsa *regna* ordinari debent ad unum Principem, sive Principatum — *M.* i. 6. 27 (*bis*)
Est enim quoddam totum ad *regna* particularia — *M.* i. 7. 4
'Iam redit et Virgo, redeunt Saturnia *regna*' — *M.* i. 11. 6
Saturnia *regna* dicebant optima tempora — *M.* i. 11. 9
Habent namque nationes, *regna* et civitates inter se proprietates — *M.* i. 14. 39
unus homo . . est concordia quaedam, et similiter . . *regnum* — *M.* i. 15. 64
'Dividitur ferro *regnum* . .' — *M.* ii. 9. 88
Erat enim Herodes . . rex, *regno* singulari ordinatus ab eo, et sub signo *regni* sibi commissi gubernans — *M.* ii. 13. 56, 57
Petri . . qui vere claviger est *regni* coelorum — *M.* iii. 1. 44
regnum temporale non recipit esse a spirituali — *M.* iii. 4. 146
Dicit enim Christus Petro: Tibi dabo claves *regni* coelorum; hoc est: Faciam te ostiarium *regni* coelorum — *M.* iii. 8. 56, 58
ab officio clavium *regni* coelorum — *M.* iii. 8. 64
virtus auctorizandi *regnum* nostrae mortalitatis — *M.* iii. 15. 6
'*Regnum*,' inquit, 'meum non est de hoc mundo; si ex hoc mundo esset *regnum* meum, ministri mei utique decertarent, ut non traderer Iudaeis; nunc autem *regnum* meum non est hinc' — *M.* iii. 15. 28, 30, 32
ac si Christus, qui Deus est, non sit dominus *Regni* huius — *M.* iii. 15. 36

ut exemplar Ecclesiae, *regni* huius curam non habebat — *M.* iii. 15. 40
quod virtus auctorizandi *regnum* hoc sit contra naturam Ecclesiae — *M.* iii. 15. 53
nam si aula totius *regni* communis est domus, et omnium *regni* partium gubernatrix augusta — *V.E.* i. 18. 21, 22
bene autem regentem, ad *regni* [*sc.* dignitatem] — *V.E.* ii. 2. 19
quasi dirimens duo *regna*, Sibi et Caesari universa distribuens — *Ep.* v. 152
Quid.. pium deserentes imperium nova *regna* tentatis..? — *Ep.* vi. 51
tam Saturnia *regna* quam Virginem redeuntem.. cantabant — *Ep.* vii. 22
'.. cui *regnum* Italiae Romanaque tellus Debentur' — *Ep.* vii. 91
tam ardua.. dicere, scilicet conditiones *regni* coelestis — *Ep.* x. 339
dicere vult de *regno* coelesti quidquid.. potuit retinere — *Ep.* x. 345
se dicturum illa quae de regno coelesti retinere potuit — *Ep.* x. 583

rego. quod quando aliqua plura ordinantur ad unum, oportet unum eorum regulare seu *regere*, alia vero regulari seu *regi* — *M.* i. 5. 18, 19
unum oportet esse qui regulet et *regat*.. iuxta dicentem Philosophum: 'Omnis domus *regitur* a senissimo' — *M.* i. 5. 31, 33
oportet esse Regem unum, qui *regat* atque gubernet — *M.* i. 5. 56
ergo unum oportet esse regulans, sive *regens* — *M.* i. 5. 68
'O felix hominum genus, Si vestros animos amor, Quo coelum *regitur*, *regat*!' — *M.* i. 9. 28 (*bis*)
qui potest esse optime dispositus ad *regendum* — *M.* i. 13. 2 *et* 67
qui potest optime esse dispositus ad *regendum* — *M.* i. 13. 36
vel omnino, vel maxime bene dispositus ad *regendum* — *M.* i. 13. 55
humanum genus potest *regi* per unum supremum principem — *M.* i. 14. 27
cum dicitur.. potest *regi* per unum supremum Principem — *M.* i. 14. 31
ut humanum genus secundum sua communia.. ab eo *regatur* — *M.* i. 14. 52
Ergo melius est humanum genus per unum *regi*, quam per plura — *M.* i. 14. 75
humanum genus optime se habere, cum ab uno *regitur* — *M.* i. 14. 84
talibus.. non solum *regi* est expediens, sed etiam iustum — *M.* ii. 7. 57
'.. Tu *regere* imperio populos, Romane, memento..' — *M.* ii. 7. 75
'.. qui gravidam imperiis.. Italiam *regeret*' — *M.* ii. 7. 85
'Hic tamen sceptro populos *regebat*..' — *M.* ii. 9. 93
per proprias dignitates, puta mercari, et militare, ac *regere* — *V.E.* ii. 1. 56
bene autem *regentem*, ad regni [*sc.* dignitatem] — *V.E.* ii. 2. 18
qualiterque me *regat*, inferius.. requiratis — *Ep.* iii. 37
per.. orbitam Crucifixi currum Sponsae *regere* negligentes — *Ep.* viii. 45
v. **rectus**

regula. iustitia.. est quaedam rectitudo sive *regula* — *M.* i. 11. 17
Est enim lex *regula* directiva vitae — *M.* i. 14. 41
ut humanum genus.. communi *regula* gubernetur ad pacem — *M.* i. 14. 54
regulam.. particulares principes ab eo recipere debent — *M.* i. 14. 55
reducendus ad ipsum, tamquam ad mensuram et *regulam* — *M.* iii. 12. 16
locutionem.. quam sine omni *regula*.. accipimus — *V.E.* i. 1. 26
curialitas.. est.. librata *regula* eorum quae peragenda sunt — *V.E.* i. 18. 36

regularis. Differunt tamen a magnis poetis, hoc est *regularibus*, quia magis[1] sermone et arte *regulari* poetati sunt; hi vero casu — *V.E.* ii. 4. 22, 23
donec coaequetur ad D cum circumferentia centrali sive *regulari* — *A. T.* 13. 28
quod aqua non habeat gibbum extra circumferentiam *regularem* — *A. T.* 13. 34
ipsam in omnibus partibus suis *regularem* habere gravitatem — *A. T.* 18. 14
secundum circumferentiam *regularem* sive centralem — *A. T.* 19. 27
circumferentiam *regularem* sphaerae.. emergere semper — *A. T.* 19. 30
si circumferentiae sunt *regulares* sine gibbo vel gibbis — *A. T.* 23. 8

regulariter. Sunt enim hic quinque dictiones compactae *regulariter* — *V.E.* ii. 6. 15
verba.. armonizata vulgariter et *regulariter* — *V.E.* ii. 8. 55

[1] magni *R*

corpora .. *regulariter* in suis partibus qualificantur — *A. T.* 18. 6
terra .. *regulariter* in suis partibus qualificatur — *A. T.* 18. 9

regulator. unum oportet esse aliorum *regulatorem* — *M.* i. 5. 41

regulatrix. vis ipsa intellectualis est *regulatrix* et rectrix .. aliarum — *M.* i. 5. 26
voluntas una, domina et *regulatrix* omnium aliarum in unum — *M.* i. 15. 68
cuius voluntas domina et *regulatrix* aliarum omnium esse possit — *M.* i. 15. 75

regulatus *v.* **regulo**

regulo. Quod dico propter agibilia, quae politica prudentia *regulantur*, et propter factibilia, quae *regulantur* arte — *M.* i. 3. 86, 87
quod quando aliqua plura ordinantur ad unum, oportet unum eorum *regulare* seu regere, alia vero *regulari* seu regi — *M.* i. 5. 18, 19
unum oportet esse qui *regulet* et regat — *M.* i. 5. 30
Et huius .. est *regulare* omnes, et leges imponere aliis — *M.* i. 5. 35
ergo unum oportet esse *regulans*, sive regens — *M.* i. 5. 68
cum coelum totum unico notu .. *reguletur* — *M.* i. 9. 13
quando ab unico Principe .. *reguletur* — *M.* i. 9. 20
quas legibus differentibus *regulari* oportet — *M.* i. 14. 41
Aliter quippe *regulari* oportet Scythas .. et aliter Garamantes — *M.* i. 14. 42
per .. studii assiduitatem *regulamur* et doctrinamur in illa — *V. E.* i. 1. 33
pars muros moliebantur, pars amussibus *regulabant* — *V. E.* i. 7. 43
cum de communi consensu multarum gentium fuerit *regulata* — *V. E.* i. 9. 99
constructionem vocamus regulatam compaginem dictionum — *V. E.* ii. 6. 12
regulatos vidisse poetas, Virgilium videlicet, Ovidium — *V. E.* ii. 6. 79
quia sola vulgaria ventilamus, *regulata* linquentes — *V. E.* ii. 8. 57
quod nos e contrario *regulatis* poetis pedes accipimus — *V. E.* ii. 11. 56

reiteratio. diesis esse non potest .. nisi *reiteratio* unius odae fiat — *V. E.* ii. 10. 31

reitero. Licet .. in qualibet stantia rithimos .. *reiterare* ad libitum — *V. E.* ii. 9. 30

relapsus. Et si Augustus, nonne *relapsorum* facinora vindicabit .. ? — *Ep.* v. 46

relatio. per formam accidentalem, quae est *relatio*, per quam .. reponitur sub genere ad aliquid sive *relationis* — *M.* iii. 12. 42, 44
Cum ergo .. sint id quod sunt per quasdam *relationes*, quia per Papatum et per Imperiatum, quae *relationes* sunt — *M.* iii. 12. 50, 52
habent reponi sub praedicamento *relationis* — *M.* iii. 12. 56
vel in specie communicant per naturam *relationis* — *M.* iii. 12. 71
sicut se habet *relatio* ad *relationem*, sic relativum ad relativum — *M.* iii. 12. 84 (*bis*)
Papatus et Imperiatus, cum sint *relationes* superpositionis — *M.* iii. 12. 86
circa .. rithimorum *relationem* consistit [*sc.* habitudo] — *V. E.* ii. 11. 5
Rithimorum quoque *relationi* vacemus — *V. E.* ii. 13. 1
ut habeant esse dependens ab alio per *relationem* quandam — *Ep.* x. 100

relativus. In quantum vero sunt *relativa* quaedam — *M.* iii. 12. 68
sicut se habet relatio ad relationem, sic *relativum* ad *relativum* — *M.* iii. 12. 84, 85
Papa et Imperator, cum sint *relativa*, reduci habebunt ad .. unum — *M.* iii. 12. 90
per relationem quandam .. sicut *relativa* pater et filius — *Ep.* x. 102

relatus. ceu *relatu* prefati vestri nuntii fratris L. narrabitur — *Ep.* i. 57

relaxatio. etsi per Lucam habemus *relaxationem* praecepti — *M.* iii. 10. 112

relego (1). meditationes assiduas .. impie *relegavit* [*sc.* amor] — *Ep.* iii. 31

relego (2). versus iterumque *relegi*, Mopse, tuos — *Ecl.* i. 55

religio. pius in omnes Christianam *religionem* profitentes — *M.* iii. 3. 132
per sanctae *religionis* virum fratrem L. — *Ep.* i. 47

religo. quibus homines ad Rempublicam .. *religati* esse videntur — *M.* ii. 5. 53

relinquo. Quod pisces coëant pelagi, pelagusque *relinquant* — *Ecl.* ii. 20
quando Galatea *relicti* Acidis .. discerpere viscera vidit — *Ecl.* ii. 78
silvis gelida cum valle *relictis* — *Ecl.* ii. 92
ut quae lege determinari possunt, nullo modo iudici *relinquantur* — *M.* i. 11. 76
quae de praesenti materia nobis ab eo *relicta* sunt — *M.* i. 12. 83

adsumptis primatibus . . eis inferiora iudicia *relinquebat* — *M.* i. 14. 69
Nonne Cincinnatus ille sanctum nobis *reliquit* exemplum . . ? — *M.* ii. 5. 77
relinquitur quod Imperator . . sit reducendus ad ipsum — *M.* iii. 12. 13
ipse in Ioanne formam suae vitae *relinquens* — *M.* iii. 15. 21
Nos vero iudicium *relinquentes* in hoc — *V. E.* i. 10. 35
loquentem cum quadam suavitate *relinquunt* [*sc.* pexa] — *V. E.* ii. 7. 46
inferius instruendum *relinquimus* — *V. E.* ii. 7. 74
qui nullum in stantia carmen incomitatum *relinquunt* — *V. E.* ii. 13. 35
tuae diligentiae *relinquantur* probandae — *Ep.* iv. 39
relicta nobis est pacis hereditas — *Ep.* vii. 2
placuit insuper . . quod determinatum fuit a me *relinquere* — *A. T.* 1. 17
relinquitur, quod locus aquae sit altior loco terrae — *A. T.* 4. 7
relinquitur, quod terra . . causa esse non possit — *A. T.* 20. 44
ac maiora se *relinquant* [*sc.* homines] — *A. T.* 22. 5

reliquus. Cumque Galli, *reliqua* urbe iam capta — *M.* ii. 4. 42
'Quid nunc, Hyperione nate,' et *reliqua* — *Ep.* iv. 49

reluceo. Unde Deum Romanum principem praedestinasse *relucet* — *Ep.* v. 117

reluctantia. Non equidem spes . . *reluctantia* ista iuvabitur — *Ep.* vi. 89

reluctor. qui divinae voluntati *reluctatus* est et sciens et volens — *Ep.* vi. 99

remaneo. ne iustitia derelicta *remaneat*, recurrendum est ad Illum — *M.* ii. 10. 6
Iis solis post confusionem *remansit* — *V. E.* i. 6. 56
et avertens oculos a vibicibus quae *remanserant* — *V. E.* i. 7. 22
Solis etenim in uno convenientibus actu eadem loquela *remansit* — *V. E.* i. 7. 53
Quibus autem sacratum idioma *remansit*, nec aderant — *V. E.* i. 7. 62
hoc solo fere omnibus in signum eiusdem principii *remanente* — *V. E.* i. 8. 34
inter ea quae *remanserunt* in cribro comparationem facientes — *V. E.* i. 12. 2
Videtur tantum in opprobrium Italorum principum *remansisse* — *V. E.* i. 12. 18
Hanc ex commistione advenarum . . credimus *remansisse* — *V. E.* i. 15. 20
quod . . locutio . . ad laudabilem suavitatem *remaneat* temperata — *V. E.* i. 15. 32
sed si discretio *remanet*, inferiora vilescunt — *V. E.* ii. 1. 89
cum sententia . . verbis discretive mixta *remaneat* — *V. E.* ii. 1. 93
sed hoc ulterius elucidandum *remaneat* — *V. E.* ii. 5. 57
ne degratiati collegae propter te *remanerent* inglorii — *Ep.* viii. 160

remedium. ad hoc *remedium* ultimo . . recurramus — *M.* ii. 10. 29
Sunt . . huiusmodi regimina *remedia* contra infirmitatem peccati — *M.* iii. 4. 112
producere *remedia* fuisset otiosum — *M.* iii. 4. 116
Perlege, deprecor, *Fortuitorum Remedia.* — *Ep.* iv. 53

remeo. adversarios . . ad sulcos bonae civilitatis intenditis *remeare* — *Ep.* i. 39
coelestem unde venerat secundum spiritum *remeavit* ad patriam — *Ep.* ii. 3

remetio. 'Eadem mensura qua mensi fueritis, *remetietur* vobis' — *M.* ii. 3. 25

remex. quod nauclerus et *remiges* in navicula Petri dormitant — *Ep.* vi. 13

remisse. in modo loquendi . . comoedia . . *remisse* et humiliter — *Ep.* x. 211

remissio. '. . in quo habemus . . . *remissionem* peccatorum . .' — *M.* ii. 13. 22

remissus. Si ad modum loquendi, *remissus* est modus et humilis — *Ep.* x. 223

remitto. Hinc est quod Herodes . . Christum Pilato *remisit* ad iudicandum — *M.* ii. 13. 52

remotior. altiorem, hoc est *remotiorem* ad centrum mundi — *A. T.* 13. 46
Quidquid supereminet . . est *remotius* ab ipso centro quam — *A. T.* 15. 3
ergo omnia littora sunt *remotiora* a centro mundi — *A. T.* 15. 9
cum omne *remotius* a centro mundi sit altius — *A. T.* 15. 13

remotus. *Finis* . . multiplex, scilicet propinquus et *remotus* — *Ep.* x. 265

removeo. *Remota* cupiditate omnino, nihil iustitiae restat adversum — *M.* i. 11. 72
ostensum, vel si auctoritas Ecclesiae *removeatur* ab illa — *M.* iii. 13. 13
invenio sacerdotes primos ab illa de praecepto *remotos* . . Quam quidem ab eis esse *remotam* possibile non esset, si — *M.* iii. 14. 34, 37

'*removere* viventes in hac vita de statu miseriae..' *Ep.* x. 268
Haec eadem ratio *removet* ab hac causalitate aerem et ignem *A. T.* 20. 52
Haec eadem ratio *removet* ab huiusmodi causalitate omnes orbes *A. T.* 21. 1
remugio. ut bos noster evangelizans.. *remugit* *Ep.* vii. 67
remuneratio. suadet.. *remunerationem* quandam praenuntians *Ep.* x. 590
remunero. Poeta.. cum fecit *remunerari* Euryalum *M.* ii. 8. 94
si qua coelo est pietas quae talia *remuneranda* prospiciat *Ep.* i. 43
Renaldus. *Renaldus* de Aquino : 'Per fino Amore vo sì lietamente' *V. E.* ii. 5. 45
renarro. ut Livius.. glorificando *renarrat* *M.* ii. 5. 132
renegata. Senenses : 'Onche *renegata* avesse io Siena' *V. E.* i. 13. 26
renovo. Cuius gloria *renovatur* in sexto Poetae nostri *M.* ii. 5. 117
Dispudet heu nunc humani generis ignominiam *renovare* ! *V. E.* i. 7. 2
reor. Litora dextra Pado *ratus* a Rubicone sinistra Me colere *Ecl.* ii. 67
Nec dubitandum *reor* modo in eo quod diximus *temporum* *V. E.* i. 9. 60
hydram pestiferam per capitum amputationem *reris* extinguere ? *Ep.* vii. 115
Nec *reor*.. reatum praesumptionis incurrere *Ep.* x. 21
reostendo. qui ab Aristotele felicitatem ostensam, *reostendere* conaretur *M.* i. 1. 22
repairer. Rex Navarrae : 'Ire d' Amor qui en mon cor *repaire*' *V. E.* ii. 6. 57
reparare *v.* ***riparare***
reparo. Cum.. nostra loquela.. sit a nostro beneplacito *reparata* *V. E.* i. 9. 53
vel mutire totaliter eos, vel novam *reparare* oportet loquelam *V. E.* i. 13. 50
repatriatio. quam *repatriatio* mea curae sit vobis ex animo *Ep.* ix. 2
repatrio. sibi *repatriandi* licentia de auctoritate Senatus allata est *M.* ii. 5. 107
tanquam dominus pulsus a patria.. sola in sua *repatrians* *Ep.* iii. 25
repedo (1). Sed praestat ad propositum *repedare* quam frustra loqui *V. E.* i. 12. 42
repedo (2). sive ad Europam indigenae *repedissent* *V. E.* i. 8. 15
repello. bene *repelluntur*, qui iudicem passionare conantur *M.* i. 11. 45
et tandem miserabiliter ab incoepto *repulsus* [*sc.* Xerxes] *M.* ii. 9. 59
mentem in amore virtutum vitia *repellentem* *Ep.* ii. 18
Amata.. quae, *repulso* fatali connubio *Ep.* vii. 149
rependo. infortunia mea *rependens*.. memet consolabar in illo *Ep.* ii. 25
si male ausa *rependere* vobis terrori non est *Ep.* vi. 56
repentinus. '.. Ozae *repentinum* supplicium non formidans..' *Ep.* viii. 67
repercussio. quia per quamdam rithimorum *repercussionem* frequenter videtur assumptum *V. E.* ii. 12. 60
nimia scilicet eiusdem rithimi *repercussio* *V. E.* ii. 13. 90
reperio. hoc [*sc.* esse complexionatum] etiam *reperitur* in mineralibus *M.* i. 3. 49
Cum ergo duplex ordo *reperiatur* in rebus *M.* i. 6. 9
Unde si forma huius ordinis *reperitur* in partibus humanae multitudinis, multo magis debet *reperiri* in ipsa multitudine *M.* i. 6. 16, 18
Sed *reperitur* in omnibus partibus humanae multitudinis.. ergo et in ipsa totalitate *reperitur*, sive *reperiri* debet *M.* i. 6. 21, 25 (*bis*)
Similiter etiam coniugio nobilitatum fuisse *reperio* *M.* ii. 3. 93
ad aliquod unum in quo *reperiatur* ipse respectus *M.* iii. 12. 91
reperire non possum.. curam sacerdotio.. commendatam *M.* iii. 14. 30
ut ipsam *reperire* possimus, rationabilius investigemus de illa *V. E.* i. 16. 3
Quare autem hoc quod *repertum* est, illustre.. vocemus *V. E.* i. 17. 1
primo *reperiendum* est id quod intelligimus per illud quod *V. E.* ii. 2. 7
quicquid artis (*reperitur*, in his[1] [*sc.* cantionibus]) *reperitur* *V. E.* ii. 3. 56 (*bis*)
nec quidquid Florentinae gentis *reperitur* in terris *Ep.* i. 42
'Numquid.. Omnipotentem usque ad perfectionem *reperies* ?' *A. T.* 22. 8
repetitio. Si ante diesim *repetitio* fiat, stantias dicimus habere pedes ..Si *repetitio* fiat post diesim, tunc dicimus stantiam habere versus : si ante non fiat *repetitio*.. frontem *V. E.* ii. 10. 33, 37, 39

[1] ipsis *R*

quia non aliter cantus *repetitio* fieri posset — V. E. ii. 11. 64
repeto. *repetentes* proinde quae superius de carminibus diximus — V. E. ii. 12. 4
sed easdem *repetunt* sive rithimantur in aliis [*sc.* stantiis] — V. E. ii. 13. 25
repleo. qui doctores fuerunt illustres et vulgarium discretione *repleti* — V. E. i. 15. 46
'Spiritus Domini *replevit* orbem terrarum' — Ep. x. 421
repono. Apostolus ad Timotheum: '*Reposita* est mihi corona iustitiae:' *reposita*, scilicet, in Dei providentia — M. ii. 11. 69, 70
formam .. per quam *reponitur* sub praedicamento substantiae — M. iii. 12. 39
formam .. per quam .. *reponitur* sub genere ad aliquid — M. iii. 12. 43
habent *reponi* sub praedicamento relationis — M. iii. 12. 56
repraesentatio. non esset hoc nisi *repraesentatio* vel imitatio soni illius — V. E. i. 2. 64
repraesento. ut omne in tantum divinam similitudinem *repraesentet* — M. i. 8. 8
speculum, in quo cuncti *repraesentantur* pulcerrimi — V. E. i. 2. 19
reprehendo. Comica nonne vides ipsum *reprehendere* verba .. ? — Ecl. i. 52
reprobo. quod quidem barbarissimum *reprobamus* — V. E. i. 14. 35
reprobus. Nam saepe quis in *reprobum* sensum traditur, ut — Ep. vii. 172
repugno. quod illud quod naturae intentioni *repugnat*, Deus nolit — M. iii. 2. 11
Deum non nolle quod naturae intentioni *repugnat* — M. iii. 2. 14
Quae quidem convenientia ipsi confusioni *repugnat* — V. E. i. 9. 19
qui divinae ordinationi *repugnat* .. recalcitrat — Ep. v. 66
repullulo. pestilens animal, capite *repullulante* multiplici — Ep. vii. 118
requiro. ad optimam mundi dispositionem *requiritur* esse Monarchiam — M. i. 11. 12
operationes .. quae multitudinem *requirunt* in operantibus — M. ii. 7. 45
ad collationem esse licitam *requiritur* dispositio conferentis — M. iii. 10. 102
quam longiora tempora variatio rei ad perpendi *requirit* — V. E. i. 9. 76
cum aequalitas carminum et syllabarum *requiratur* in pedibus — V. E. ii. 11. 26
per .. fratrem L... praemoniti atque *requisiti* sumus — Ep. i. 49
inferius extra sinum praesentium *requiratis* — Ep. iii. 38
notandum, quod ad bene exordiendum tria *requiruntur* — Ep. x. 319
cum omnes formae materiales .. *requirant* materiam — A. T. 18. 45
res. *Nomina sunt consequentia rerum* — V. N. 13. 21
*Res*que refulgentes, solitae superarier umbris, Vincebant umbras — Ecl. ii. 5
Ut *rem* quamque sua iam multum vinceret umbra — Ecl. ii. 91
Sicut necesse est multitudinem [*sc.* esse] *rerum* generabilium — M. i. 3. 73
commoda tam personarum quam *rerum* auxiliatio — M. i. 5. 40
Cum ergo duplex ordo reperiatur in *rebus* — M. i. 6. 9
licet .. de *rebus* inferioribus ab homine dici non possit — M. i. 8. 12
primo *res* apprehenditur, deinde .. iudicatur — M. i. 12. 19
quia delectatio *rei* desideratae semper adnexa est — M. i. 13. 12
Unaquaeque *res* eo facilius .. disponitur, quo minus — M. i. 13. 37
res dicitur esse melior, per esse propinquior optimo — M. i. 14. 19
in omni genere *rerum* illud est optimum, quod est maxime unum — M. i. 15. 10
quidquid in *rebus* inferioribus est peccatum — M. ii. 2. 29
quidquid est in *rebus* inferioribus bonum — M. ii. 2. 33
ius in *rebus* nihil est aliud quam similitudo divinae voluntatis — M. ii. 2. 48
'.. secundum quod natura *rei* subiectae recipit' — M. ii. 2. 66
explicare nequirem, sed summa sequar vestigia *rerum* — M. ii. 3. 42
'Postquam *res* Asiae Priamique evertere gentem ..' — M. ii. 3. 65
'.. praeter ordinem in *rebus* communiter institutum ..' — M. ii. 4. 7
Cuius *rei* memor fuit Poeta noster, cum .. describeret — M. ii. 4. 50
ad finalem Romanae *rei* deletionem — M. ii. 4. 60
sicut omnes fere scribae Romanae *rei* .. commemorant — M. ii. 4. 69
leges nomine solo sunt, *re* autem leges esse non possunt — M. ii. 5. 21
'... in ea *re* .. laudem capere studuerunt, si ..' — M. ii. 5. 62
quaelibet *res* est propter aliquem finem — M. ii. 6. 20

Et quemadmodum omnis *res* est ad proprium finem, sic omnis finis propriam habet *rem* cuius est finis — *M.* ii. 6. 23, 24
cum . . *res* ad . . finem se habeat velut consequens ad antecedens — *M.* ii. 6. 37
natura ordinat *res* cum respectu suarum facultatum; qui respectus est fundamentum iuris in *rebus* a natura positum — *M.* ii. 7. 15, 16
quod ordo naturalis in *rebus* absque iure servari non possit — *M.* ii. 7. 18
divinum iudicium in *rebus* quandoque hominibus est manifestum — *M.* ii. 8. 3
et Ovidius in nono de *rerum* transmutatione — *M.* ii. 8. 82
in decimo de *rerum* transmutatione — *M.* ii. 8. 85
in his duobus decertandi generibus ita se habet *res*, ut — *M.* ii. 8. 88
in *rebus* bellicis prius omnia tentanda sunt — *M.* ii. 10. 19
ut Tullius et Vegetius . . praecipiunt, hic in *Re* militari — *M.* ii. 10. 23
'. . Tunc cum paene caput mundi *rerum*que potestas Mutavit translata locum . .' — *M.* ii. 11. 49
Livius et alii *rei* Romanae scriptores testificari conantur — *M.* ii. 11. 62
cum finis impedimenti sit, non esse *rei* impeditae — *M.* iii. 2. 36
qui impedimentum non curat, *rem* quae potest impediri non curat — *M.* iii. 2. 43
quae sunt *res* diversae subiecto et ratione — *M.* iii. 4. 162
quia Petrus . . subito respondebat ad *rerum* superficiem tantum — *M.* iii. 9. 18
in *rebus* manifestissimis probationes adducere — *M.* iii. 14. 62
cum virtutes uniuscuiusque *rei* consequantur naturam eius — *M.* iii. 15. 4
sequitur ex contrarietate quae est in *re* dicta vel opinata — *M.* iii. 15. 56
verum et falsum ab esse *rei*, vel non esse . . causatur — *M.* iii. 15. 57
dico autem formam . . quantum ad *rerum* vocabula — *V. E.* i. 6. 42
et quam longiora tempora variatio *rei* ad perpendi requirit, tanto *rem* illam stabiliorem putamus — *V. E.* i. 9. 75, 76
in omni genere *rerum*[1] unum oportet esse, quo — *V. E.* i. 16. 9
quod optima optimis, secundum *rerum* exigentiam, digna sint — *V. E.* ii. 2. 40
secundum *rei* veritatem, endecasyllabum est — *V. E.* ii. 5. 29
cuius *rei* causa tam largum arbitrium sibi usus asciverit — *V. E.* ii. 10. 43
in declaratione *rei* nimium dubitatae — *Ep.* iv. 10
Auctoritatem vero Nasonis, quarto *de Rerum Transformatione* — *Ep.* iv. 41
qui . . *res* privatas vinculo suae legis, non aliter, possidetis — *Ep.* v. 108
Romanorum imperio *res* humanas disposuit gubernandas — *Ep.* vi. 4
publica *rerum* dominia . . numquam posse vanescere — *Ep.* vi. 41
Romanae *rei* baiulus hic, divus et triumphator Henricus — *Ep.* vi. 180
'Si te nulla movet tantarum gloria *rerum* . .' — *Ep.* vii. 88
sic circa unam vel alteram *rem* credulitate decipitur — *Ep.* x. 46
'Sicut *res* se habet ad esse, sic se habet ad veritatem' — *Ep.* x. 92
quia veritas de *re* . . est similitudo perfecta *rei* sicut est — *Ep.* x. 94, 96
Comoedia vero inchoat asperitatem alicuius *rei* — *Ep.* x. 204
Urget enim me *rei* familiaris angustia — *Ep.* x. 601
cum naturae . . actus et potentia *rerum* . . subiaceat — *A. T.* 18. 27
certitudo quaerenda est, in quantum natura *rei* recipit — *A. T.* 20. 17
Sed est hoc quia frangitur radius rectus *rei* visibilis inter *rem* et oculum, a convexo aquae — *A. T.* 23. 33 (*bis*)
v. **respublica**

reseco. In principio huius capituli quaedam *resecanda* videntur — *V. E.* ii. 13. 6

resero. illius artis ergasterium *reseremus* — *V. E.* ii. 4. 10

reservo. iudicia . . superiora et communiora sibi soli *reservans* — *M.* i. 14. 70
unica *reservata* domo, quicquid tui iuris erat . . perierat — *V. E.* i. 7. 13
et huius discretionem in quarto huius *reservamus* ostendere — *V. E.* ii. 4. 47

[1] genere rerum *M* rerum genere *R*

Omnis enim potentia quae post corruptionem unius actus non deperit, naturaliter *reservatur* in alium : ergo potentiae sensitivae .. *reservantur* in alium — *Ep.* iv. 29, 32
post corruptionem unius passionis .. in alium *reservatur* — *Ep.* iv. 37
non solum sibi ad imperium, sed, ut liberi, ad regimen *reservati* — *Ep.* v. 102
cui coeli et terra sunt *reservati* — *Ep.* viii. 176

residentia. cribellum cupientes deponere ut *residentiam* cito visamus — *V. E.* i. 15. 60

resideo. quod de Italica silva *residet*, percontari conemur expedientes — *V. E.* i. 15. 2
sola vocabula nobilissima in cribro tuo *residere* curabis — *V. E.* ii. 7. 29
Quae [*sc.* rabies] cum etiam flagellata *resederit* — *Ep.* vii. 130

residuus. '.. hoc solum habemus *residui*, quod ..' — *M.* ii. 8. 63
de *residuis* in extremis Italiae civitatibus — *V. E.* i. 15. 54

resilio. neve *resiliat* gratia Dei ex vobis, tamquam ros .. ex lapide — *Ep.* v. 76

resistentia. Romanum populum .. sine ulla *resistentia* fuisse praefectum — *M.* ii. 1. 13

resisto. subiectum, licet minime, aliqualiter tamen sibi *resistens* — *M.* i. 11. 44
altum .. exemplum avaritiae *resistendi* — *M.* ii. 5. 91
'potestati *resistens* Dei ordinationi *resistit*' — *Ep.* v. 65 (*bis*)
ut senatus aeterni consulto *restitisse* timori non fuerit — *Ep.* vi. 70
Vere 'Dei ordinationi *resistit*' — *Ep.* vii. 166

resolvo. signum praefixum, in quod quidquid probandum est, *resolvatur* — *M.* i. 4. 43

resono. Tum quia foemineo *resonant* ut trita [1] labello — *Ecl.* i. 53
Quod libeat niveis avibus *resonare* Caystrum — *Ecl.* ii. 18
Unde si expresse dicenti *pica resonaret* etiam *pica* — *V. E.* i. 2. 63

respective. non absolute sumenda est .. sed *respective* ad aliquid — *M.* iii. 8. 52

respectus. quamvis Consul sive Rex *respectu* viae sint domini aliorum, *respectu* autem termini aliorum ministri sunt — *M.* i. 12. 84, 85
natura ordinat res cum *respectu* suarum facultatum; qui *respectus* est fundamentum iuris in rebus a natura positum — *M.* ii. 7. 15, 16
Si ergo Papatus et Imperiatus .. habeant reduci ad *respectum* superpositionis, a quo *respectu* .. descendunt — *M.* iii. 12. 87, 88
unum in quo reperiatur ipse *respectus* superpositionis — *M.* iii. 12. 92
vel ipse Deus, in quo *respectus* omnis universaliter unitur ; vel aliqua substantia Deo inferior, in qua *respectus* superpositionis .. a simplici *respectu* descendens, particuletur — *M.* iii. 12. 94, 96, 98
loquentes *oil* .. septemtrionales sunt *respectu* istorum — *V. E.* i. 8. 58
comparationes .. per *respectum* ad terminum meritorum — *V. E.* ii. 2. 26
quod hoc vocabulum per solius artis *respectum* inventum est — *V. E.* ii. 9. 10
Deinde inquiremus alia tria, non solum per *respectum* ad totum, sed etiam per *respectum* ad ipsam partem oblatam — *Ep.* x. 130, 131
aqua gibbi erit sursum per *respectum* ad superficiem ubi est F — *A. T.* 13. 23

respicio. Propter quod *respice* tempus, Tityre, quam velox — *Ecl.* i. 45
Quid autem illa *respiciat*, satis est evidens — *M.* iii. 8. 53
si convenientia *respiciunt* dignitates, hoc est dignos — *V. E.* ii. 1. 57
Et haec de arte prout habitudinem *respicit*, tanta sufficiant — *V. E.* ii. 13. 103
quae directe atque ad literam propositum *respicit* — *Ep.* iv. 42
'.. Ascanium surgentem et spes heredis Iuli *Respice* ..' — *Ep.* vii. 91
Nam si ad materiam *respiciamus* — *Ep.* x. 220

respiro. ita tunc cives, et *respirantes* in pace — *Ep.* vii. 188

resplendeo. *gloria primi motoris .. in omnibus partibus universi resplendet* — *Ep.* x. 351
Quod autem ubique *resplendeat*, ratio et auctoritas manifestat — *Ep.* x. 353
quomodo ratio manifestat divinum lumen .. *resplendere* ubique — *Ep.* x. 411
quod divinus radius, seu divina gloria, per universum *penetrat et resplendet* .. *resplendet*, quantum ad esse — *Ep.* x. 429, 430

[1] ut trita *M* attrita *A*

respondeo. nonne vides..? Ipse ego *respondi* — *Ecl.* i. 55
Sicut ergo inferiora humanae universitatis bene *respondent* ad ipsam, sic ipsa bene dicitur *respondere* ad suum totum. Partes eius bene *respondent* ad ipsam..ergo et ipsa ad ipsum universum.. bene *respondet* — *M.* i. 7. 9, 10, 11, 16
Unde bene Pyrrhus ille..*respondit* — *M.* ii. 10. 60
Christus eis Matthaeo testante, *respondit* — *M.* iii. 3. 102
Ad hoc *respondens*, literam Matthaei et sensum confiteor — *M.* iii. 7. 9
quia Petrus..subito *respondebat* ad rerum superficiem tantum — *M.* iii. 9. 17
sicut multoties increpuit, cum inscie *responderet* — *M.* iii. 9. 58
Scribit autem Matthaeus..Petrum ante omnes *respondisse* — *M.* iii. 9. 72
Item scribit, quod..Petrus *respondit* — *M.* iii. 9. 94
quod..intentione simplici *respondebat* ad Christum — *M.* iii. 9. 127
Talem gladium..quem duplicem ibi esse Petrus..*respondebat* — *M.* iii. 9. 141
Et si obiciatur..dupliciter *responderi* potest — *V.E.* i. 2. 23
ad hoc *respondemus*, quod..taliter operati sunt — *V.E.* i. 2. 46
Evam, cum diabolo sciscitanti *respondit* — *V.E.* i. 4. 13
dicimus quod bene potuit *respondisse* Deo interrogante — *V.E.* i. 4. 50
quod quasi praedicti omnes *io* affirmando *respondent* — *V.E.* i. 8. 35
breviter *respondemus* esse iugum Apennini — *V.E.* i. 10. 42
ad quod facile *respondetur* — *V.E.* i. 18. 46
ad rithimum praecedentis carminis velut echo *respondens* — *V.E.* ii. 12. 68
quando pars existens endecasyllabi velut echo *respondet* — *V.E.* ii. 13. 63
sacrae vocis contextui quem misistis..*respondemus* — *Ep.* i. 4
quid aliud declarando *respondeam*..? — *Ep.* viii. 64
Ad illarum vero significata *respondeo* — *Ep.* ix. 8
Unde *respondendum* est, quod ratio instantiae sophistica est — *A.T.* 18. 17
respondeo quod ideo non fuit circularis, quia — *A.T.* 21. 49
v. **responsum**

responsio. ante Romanorum *responsionem* — *M.* ii. 9. 65
quia illa *responsio* non fuisset ad intentionem Christi — *M.* iii. 9. 15
Quod autem *responsio* non fuisset ad intentionem Christi — *M.* iii. 9. 19
si *responsio* Petri, quae est ad hoc, fuisset sub intentione illa — *M.* iii. 9. 54
per modum interrogationis, vel per modum *responsionis* — *V.E.* i. 4. 31
per viam *responsionis* hominem primum fuisse locutum — *V.E.* i. 4. 44
si *responsio*, fuit ad Deum? — *V.E.* i. 4. 46
si *responsio* non erit qualiter forsan pusillanimitas appeteret — *Ep.* ix. 8

responsorium. cantio..est aequalium stantiarum sine *responsorio* ad unam sententiam tragica coniugatio — *V.E.* ii. 8. 70

responsum. quantis qualibusque consiliis et *responsis*..indigeat — *Ep.* i. 8

respublica (res publica). qui publicis documentis imbutus, ad *Rempublicam* aliquid adferre non curat — *M.* i. 1. 9
Quicunque praeterea bonum *Reipublicae* intendit — *M.* ii. 5. 1
'..ad utilitatem *Reipublicae* leges interpretandae sunt' — *M.* ii. 5. 17
quicumque bonum *Reipublicae* intendit, finem iuris intendit. Si ergo Romani bonum *Reipublicae* intenderunt — *M.* ii. 5. 27, 29
cupiditate..quae *rei publicae* semper adversa est — *M.* ii. 5. 35
quibus homines ad *Rempublicam*..religati esse videntur — *M.* ii. 5. 53
'.Imperium *Reipublicae* beneficiis tenebatur..' — *M.* ii. 5. 56
Fabricius..pro fide qua *Reipublicae* tenebatur — *M.* ii. 5. 92
'..neque..se..tertiam victimam *Reipublicae* tribuisset' — *M.* ii. 5. 157
quicumque bonum *Reipublicae* intendit, finem iuris intendit — *M.* ii. 6. 2
ut haec et alia utilia *reipublicae* derelinquere oporteat — *Ep.* x. 602

respuo. ad modum recipientis et *respuentis* radium — *Ep.* x. 378

restituo. sceptro imperatorio *restituto* Consulibus — *M.* ii. 5. 81

spolia etiam Romana Romae *restituit* — *M.* ii. 5. 105
postquam Otto Imperator Leonem Papam *restituit* — *M.* iii. 11. 19
Tunc hereditas nostra .. nobis erit in integrum *restituta* — *Ep.* vii. 186

resto. Remota cupiditate omnino, nihil iustitiae *restat* adversum — *M.* i. 11. 73
eos qui sunt in admiratione *restantes* .. despicimus — *M.* ii. 1. 10
restat quod .. ex parte materiae subiacentis peccatum sit — *M.* ii. 2. 28
quod solum *restabat* ad ultimum interitum Romani nominis — *M.* ii. 4. 44
ut ad finalem Romanae rei deletionem non *restaret* nisi — *M.* ii. 4. 60
nam ubi consummatum est, nihil *restat* agendum — *M.* ii. 13. 28
Nunc autem de tertia [*sc.* quaestione] *restat* agendum — *M.* iii. 1. 9
cum solis concertatio *restat*, qui .. veritatem ignorant — *M.* iii. 3. 125
restant nunc illa [*sc.* argumenta] ponenda et solvenda — *M.* iii. 10. 14
Totum autem quod in Europa *restat* ab istis — *V.E.* i. 8. 40
non *restat* in dubio quin aliud sit vulgare quod quaerimus — *V.E.* i. 13. 43
parum *restat* in nostra discussione dicendum — *V.E.* i. 15. 58
Nunc autem *restat* investigandum de constructionibus elatis — *V.E.* ii. 5. 71
Sola etenim pexa irsutaque urbana tibi *restare* videbis — *V.E.* ii. 7. 38
Sic proinde *restat* circa rithimos mixtos tantum debere insisti — *V.E.* ii. 13. 18
quaestio .. quae dilatata multoties .. indeterminata *restabat* — *A.T.* 1. 5
Restat nunc videre de causa finali et efficiente — *A.T.* 20. 1
cum non *restet* ulterius nisi coelum — *A.T.* 20. 53
adhuc *restat* inquirere in quod .. habeat reduci — *A.T.* 20. 57

restringo. Et *restricta* fuit quaestio ad hoc .. ut quaereretur — *A.T.* 2. 6

resulto. sic et[1] vox inde *resultavit* distincta, tanquam vera locutio — *V.E.* i. 2. 49
nam ex diffinientium cognitione diffiniti *resultat* cognitio — *V.E.* ii. 9. 5
quia illa figura *resultat* ex tanta latitudine et longitudine — *A.T.* 19. 63

resumo. qui senectutem a Cicerone defensam, *resumeret* defensandam — *M.* i. 1. 24
Resumentes .. quod a principio dicebatur, tria .. dubitantur — *M.* i. 5. 1
Resumentes igitur venabula nostra, dicimus quod — *V.E.* i. 16. 7
resumentes diffinitum iam generale vocabulum — *V.E.* ii. 8. 64
quod .. quem situm accipit ibi, eundem *resumat* in altero — *V.E.* ii. 12. 76
ut illi militantis Ecclesiae veneranda insignia .. *resumerent* — *Ep.* viii. 165

resurgo. si vetustissimi Papienses nunc *resurgerent* — *V.E.* i. 9. 68
qualem se in primo .. videt .. talis in secundo *resurgat* — *V.E.* ii. 13. 76

resurrectio. exsistente Iesu in litore, post *resurrectionem* — *M.* iii. 9. 116
noster Salvator .. per admirabilem suam *resurrectionem* — *A.T.* 24. 18

rethorica, rethoricus *v.* **rhetorica, rhetoricus**

retineo. perfectissime atque potissime hoc *retinent* — *M.* i. 12. 37
quod quidem *retinemus* et nos, nec posteri .. permutare valebunt — *V.E.* i. 12. 34
retinent enim [*sc.* parisyllaba] naturam suorum numerorum — *V.E.* ii. 5. 65
Haec .. me .. impia *retinere* molitur — *Ep.* ii. 54
ea, quae ex iis quae vidit in primo coelo *retinere* potuit — *Ep.* x. 330
cum dicit se dicturum ea quae mente *retinere* potuit — *Ep.* x. 341
quidquid in mente sua, quasi thesaurum, potuit *retinere* — *Ep.* x. 346
se dicturum illa quae de regno coelesti *retinere* potuit — *Ep.* x. 583
multis rationibus, quarum .. quinque *retinui* — *A.T.* 2. 15

retorqueo. iura .. ad propriam [*sc.* utilitatem] *retorquere* conantur — *M.* iii. 4. 80

retractatio. quoniam peccator percutitur ut sine *retractatione* moriatur — *Ep.* vi. 196

retraho. tractatum nostrum ad vulgare Latinum *retrahentes* — *V.E.* i. 10. 36
quandoque a proprio impetu *retrahuntur* — *A.T.* 18. 67

retribuo. ad *retribuendum* pro collatis beneficiis — *Ep.* x. 64

retrocedo. Verum quia sol noster .. aut *retrocedere* supputatur — *Ep.* vii. 27

returgeo. mox alia [*sc.* rabies] Vercellis .. vel alibi *returgebit* — *Ep.* vii. 131

[1] ut *R*

reus. 'Homo.. qui occiderit.. sanguinis *reus* erit' *M.* ii. 8. 42
reveillar. Gerardus: 'Per solaz *reveillar* Che s' es trop endormitz' *V. E.* ii. 2. 89
revelatio. quod fit pluribus modis: quandoque simplici *revelatione*, quandoque *revelatione* disceptatione quadam mediante. Simplici *revelatione* dupliciter *M.* ii. 8. 50, 51, 52
cum ad *revelationem* Spiritus, Homo factus, evangelizaret *Ep.* v. 150
revelo. Expresse, sicut *revelatum* fuit iudicium Samueli contra Saulem; per signum, sicut Pharaoni *revelatum* fuit per signa, quod Deus iudicaverat de liberatione filiorum Israel *M.* ii. 8. 56, 58
Sorte quidem Dei iudicium quandoque *revelatur* hominibus *M.* ii. 8. 69
Spiritu Sancto, qui.. supernaturalem veritatem.. *revelavit* *M.* iii. 16. 71
qui secundum *revelata* humanum genus perduceret ad vitam *M.* iii. 16. 78
Isaias, cum, spiritu Dei *revelante*, praedixit *Ep.* vi. 187
reverendissimus. *Reverendissimo* in Christo patri.. domino Nicholao *Ep.* i. *tit.* 1
reverentia. illa *reverentia* fretus, quam pius filius debet patri *M.* iii. 3. 128
Illa igitur *reverentia* Caesar utatur ad Petrum *M.* iii. 16. 134
cum illa *reverentia* dicimus qua uti oportet cum *V. E.* i. 5. 20
litteris vestris, et *reverentia* debita et affectione receptis *Ep.* ix. 1
revertor. sudaturus post boves ad stivam libere *reversus* est *M.* ii. 5. 83
ab urbe sancta discessit, nec ante *reversus* est quam *M.* ii. 5. 107
sic et universus municipalium vulgarium grex vertitur et *revertitur*, movetur et pausat secundum quod istud *V. E.* i. 18. 9
reviresco. iustitia.. quasi ut heliotropium hebetata.. *revirescet* *Ep.* v. 13
reviso. *Revisentes* igitur ea quae dicta sunt *V. E.* ii. 4. 13
in exilio tabescentes patriam tantum somniando revisunt *V. E.* ii. 6. 39
si.. usque ad Octaviani triumphos mundi gesta *revisere* vacet *Ep.* v. 131
revocatio. Estne ista *revocatio* generosa, qua Dantes.. revocatur..? *Ep.* ix. 27
revoco. Quid faciemus, ait, Mopsum *revocare* volentes? *Ecl.* i. 57
'.. Hinc fore ductores, *revocato* a sanguine Teucri..' *M.* ii. 9. 85
revocatio.. qua Dantes Aligherius *revocatur* ad patriam *Ep.* ix. 28
revolvo. *revolventes* et poetarum et aliorum scriptorum volumina *V. E.* i. 6. 26
si a prima huius ignis favilla *revolvamus* praeterita *Ep.* v. 128
rex. *Vexilla Regis prodeunt inferni* Verso di noi *Inf.* xxxiv. 1
Murmure pandenti turpissima tempora *regis* *Ecl.* ii. 52
oportet esse *Regem* unum, qui regat atque gubernet *M.* i. 5. 56
ut puta *Regis* Castellae ad illum qui *Regis* Aragonum *M.* i. 11. 86, 87
et politizant *reges*, aristocratici.. et populi *M.* i. 12. 61
nec gens propter *Regem*; sed e converso.. *Rex* propter gentem *M.* i. 12. 74, 76
quamvis Consul sive *Rex* respectu viae sint domini aliorum *M.* i. 12. 84
Quae duo principalissime legislatori et legis executori conveniunt, testante *Rege* illo sanctissimo, cum convenientia *regi* et filio *regis* postulabat a Deo: 'Deus,' inquiebat, 'iudicium tuum *regi* da, et 'iustitiam tuam filio *regis*' *M.* i. 13. 59, 60, 61, 62, 63
'.. Adstiterunt *reges* terrae..' *M.* ii. 1. 2 *et* 33
cum insuper doleam *Reges* et Principes in hoc unico concordantes *M.* ii. 1. 25
ad dirumpendum vincula ignorantiae *Regum* atque Principum talium *M.* ii. 1. 42
ab oculis *Regum* et Principum.. ignorantiae nebula eluetur *M.* ii. 1. 54
gloriosum *regem* Aeneam, patrem Romani populi fuisse *M.* ii. 3. 30
'*Rex* erat Aeneas nobis..' *M.* ii. 3. 46
Electra scilicet, nata magni nominis *regis* Atlantis *M.* ii. 3. 69
Prima namque coniux Creusa, Priami *regis* filia, de Asia fuit *M.* ii. 3. 94
Lavinia.. *regis* Latini filia pariter et heres *M.* ii. 3. 109
sub Numa Pompilio, secundo Romanorum *rege* *M.* ii. 4. 31
'.. *Regum*, populorum, et nationum portus erat.. Senatus..' *M.* ii. 5. 60
Primus.. Ninus fuit, Assyriorum *rex* *M.* ii. 9. 24

Secundus, Vesoges *rex* Aegypti ad hoc bravium spiravit	*M.* ii. 9. 35
Deinde Cyrus *rex* Persarum tentavit hoc	*M.* ii. 9. 43
Post hos vero Xerxes Darii filius et *rex* in Persis	*M.* ii. 9. 50
Alexander *rex* Macedo	*M.* ii. 9. 61
Lucanus, in octavo, invehens in Ptolemaeum *regem* Aegypti	*M.* ii. 9. 70
Turno Rutulorum *rege* contra stante	*M.* ii. 11. 11
de communi amborum *regum* adsensu	*M.* ii. 11. 12
in conspectu *regum* et populorum altrinsecus expectantium	*M.* ii. 11. 32
palma victoriae sub Hostilio *rege* cessit Romanis	*M.* ii. 11. 36
Erat enim Herodes.. *rex*, regno singulari ordinatus	*M.* ii. 13. 56
De litera vero primi libri *Regum* adsumunt	*M.* iii. 6. 1
quod Saul, *rex* inthronizatus, fuit depositus per Samuelem	*M.* iii. 6. 4
ob iniuriam Longobardorum tempore Desiderii *regis* eorum	*M.* iii. 11. 4
Rex Navarrae: 'De fin Amor si vient sen et bonté'	*V.E.* i. 9. 26
Arturi *regis* ambages pulcerrimae	*V.E.* i. 10. 19
Nonne domestici sui [*sc.* vulgaris], *reges*.. fama vincunt?	*V.E.* i. 17. 33
secundum quod unica accipitur, ut curia *regis* Alamaniae	*V.E.* i. 18. 47
Rex Navarrae: 'De fin Amor si vient sen et bonté'	*V.E.* ii. 5. 37
Rex Navarrae: 'Ire d'Amor qui en mon cor repaire'	*V.E.* ii. 6. 56
Universis et singulis Italiae *regibus*	*Ep.* v. *tit.* 1
assurgite *regi* vestro, incolae Italiae	*Ep.* v. 100
quoniam *regem* nobis coeli ac terrae Dominus ordinavit	*Ep.* v. 164
Aeterni pia providentia *Regis*	*Ep.* vi. 1
Romani principis, Mundi *regis* et Dei ministri	*Ep.* vi. 32
sed hac obice iusti *regis* adventus inflammabitur amplius	*Ep.* vi. 90
Henrico, divina providentia Romanorum *Regi*	*Ep.* vii. *tit.* 3
Hinc.. patrocinia iusti *regis* incessanter implorabamus	*Ep.* vii. 12
Iohannes namque, primogenitus tuus et *rex*	*Ep.* vii. 94
Praecaveant sacratissimi *regis* alta consilia	*Ep.* vii. 100
'Nonne.. Unxit.. te Dominus in *regem* super Israel..?'	*Ep.* vii. 105
Nam et tu in *regem* sacratus es, ut Amalech percutias	*Ep.* vii. 107
dum *regem* aspernata legitimum non erubescit, insana, *regi* non suo iura non sua pro male agenda potestate pacisci	*Ep.* vii. 167, 168
Rhamnusia. quod contra *Rhamnusiae* spicula sis patiens te exhortor	*Ep.* iv. 51
Rhenus. 'Forte sub irriguos colles ubi Sarpina *Rheno*'	*Ecl.* ii. 41
ut *Rhenus* et Naias illa recludat Hoc illustre caput	*Ecl.* ii. 85
rhetor. praenunciatio ista.. aliter fit a poetis, aliter a *rhetoribus*. *Rhetores* enim consuevere praelibare dicenda	*Ep.* x. 303, 304
rhetorica. Propter quod bene Tullius in prima *Rhetorica*.. inquit	*M.* ii. 5. 16
quorundam superficie tenus *rhetoricam*[1] haurientium	*V.E.* ii. 6. 41
ut dicit Tullius in *Nova Rhetorica*	*Ep.* x. 320
rhetoricus (rethoricus). poesim.. quae nihil aliud est quam fictio *rethorica* in musica[2] composita	*V.E.* ii. 4. 20
quod Philosophus in tertio *Rhetoricorum* videtur innuere	*Ep.* x. 297
'prooemium est principium in oratione *rhetorica*..'	*Ep.* x. 299
Ricardus. legant *Ricardum* de sancto Victore in libro *de Contemplatione*	*Ep.* x. 553
rictus. Assuetum *rictus* humano sanguine tingi	*Ecl.* ii. 77
verum Sarni fluenta torrentis adhuc *rictus* eius inficiunt	*Ep.* vii. 141
rideo. *Ridebam*, Mopse; magis et magis ille premebat	*Ecl.* i. 7
quantum Sergestum e scopulo vulsum *risere* Sicani	*Ecl.* ii. 31
vel gratia.. speciei.. convenit, ut.. *ridere*	*V.E.* ii. 1. 44
immo potius deturpatum *ridemus* illum	*V.E.* ii. 1. 83
Impietatis fautores.. sabbata nostra *rident*	*Ep.* viii. 34

[1] rethoricam *R* [2] in musica *M* musice *R*

In quo quidem duo *ridenda* et male praeconsiliata sunt — *Ep.* ix. 21
non solum est impossibile, sed *rideret* Aristoteles, si audiret — *A. T.* 12. 36
ridiculus. An septi vallo *ridiculo* cuiquam defensioni confiditis? — *Ep.* vi. 77
rigiditas. quae quidem littera [*sc. z*] non sine multa *rigiditate* profertur — *V. E.* i. 13. 53
rigidus. sapidus [*sc.* gradus] . . *rigidorum* scholarium vel magistrorum — *V. E.* ii. 6. 35
rimor. quorum dicta si *rimari* vacaverit, non curialia . . invenientur — *V. E.* i. 13. 11
rimula. Nulla est alia *rimula* per quam . . manare potuisset — *M.* iii. 14. 6
ripa. Perpetuis undis a summo margine *ripas* Rorans alveolus — *Ecl.* i. 15
riparare. Guido Guinizelli: 'Al cor gentil *ripara*[1] sempre Amore' — *V. E.* ii. 5. 42
risibilis. ac si dicerem: Si homo est, est *risibilis* — *Ep.* x. 504
risus. Victus amore sui, posito vix denique *risu* — *Ecl.* i. 8
et sic provocant quosdam ad iram . . nonnullos ad *risum* — *M.* iii. 3. 32
rithimor. qui non omnes . . desinentias carminum *rithimantur* in eadem stantia, sed easdem repetunt sive *rithimantur* in aliis — *V. E.* ii. 13. 24, 26
quam plerique *rithimantur* ei quae est priorum posterioris — *V. E.* ii. 13. 44
rithimus. Signum autem est, quod *rithimus* ibi una vocali perficitur — *V. E.* ii. 5. 34
de *rithimo* vero mentionem non facimus . . Licet enim in qualibet stantia *rithimos* innovare . . quod si de propria cantionis arte *rithimus* esset, minime liceret quod dictum est. Si quid autem *rithimi* servare interest huius quod est ars — *V. E.* ii. 9. 27, 29, 31, 33
circa . . *rithimorum* relationem consistit [*sc.* habitudo] — *V. E.* ii. 11. 5
per quamdam *rithimorum* repercussionem . . videtur assumptum — *V. E.* ii. 12. 59
ad *rithimum* praecedentis carminis velut echo respondens — *V. E.* ii. 12. 67
Rithimorum quoque relationi vacemus, nihil de *rithimo* secundum se modo tractantes — *V. E.* ii. 13. 1, 2
unum est stantia sine *rithimo*, in qua nulla *rithimorum* habitudo attenditur — *V. E.* ii. 13. 8 (*bis*)
stantia, cuius omnia carmina eundem *rithimum* reddunt — *V. E.* ii. 13. 16
Sic proinde restat circa *rithimos* mixtos tantum debere insisti — *V. E.* ii. 13. 18
quin sibi *rithimi* concrepantiam reddant — *V. E.* ii. 13. 35
Et quidam diversos *rithimos* faciunt esse eorum quae post dieresim carmina sunt, a *rithimis* eorum quae sunt ante — *V. E.* ii. 13. 37, 39
De *rithimorum* quoque habitudine . . omnis optata licentia — *V. E.* ii. 13. 47
desinentiae, si cum *rithimo* in silentium cadant — *V. E.* ii. 13. 52
si in altero pedum exsortem *rithimi* desinentiam esse contingat — *V. E.* ii. 13. 64
si . . desinentia in altero pede *rithimi* consortium habeat — *V. E.* ii. 13. 67
quae cavenda sunt circa *rithimos* huic appendamus capitulo, cum in isto libro nil ulterius de *rithimorum* doctrina tangere intendamus. Tria ergo sunt quae contra[2] *rithimorum* positionem potiri dedecet aulice poetantem; nimia scilicet eiusdem *rithimi* repercussio . . et tertium *rithimorum* asperitas, nisi forte sit lenitati permixta: nam lenium asperorumque *rithimorum* mixtura ipsa tragoedia nitescit — *V. E.* ii. 13. 84, 86, 88, 90, 99, 101
divisio . . qua quilibet Cantus dividitur in *Rithimos* — *Ep.* x. 183
ritus. Numa Pompilio . . *ritu* Gentilium sacrificanti — *M.* ii. 4. 31
rivulus. ut in amaritudinem . . metus dolorisque *rivuli* confluant — *Ep.* vi. 178
roboro. quod auctoritate Moysis *roboratur* — *M.* ii. 4. 10
'. . eamque [*sc.* gravitatem] perpetua constantia *roborasset* . .' — *M.* ii. 5. 167
robur. pastoribus de sursum sonuit . . non *robur* . . sed pax — *M.* i. 4. 22
'Dum trepidant nullo firmatae *robore* partes . .' — *Ep.* vii. 83
rogamen. nimia caritate ardentes, aliorum *rogamina* non admittunt — *A. T.* 24. 9
rogo. Praeceptis salutaribus moniti et Apostolica pietate *rogati* — *Ep.* i. 2
Roma. *Multum, Roma, tamen debes civilibus armis* — *V. N.* 25. 87
spolia etiam Romana *Romae* restituit — *M.* ii. 5. 105

[1] repara *R* [2] circa *R*

satis est manifestum quod fuerit *Roma*	*M.* ii. 7. 65
quod *Roma* palmam tanti bravii sit adepta	*M.* ii. 9. 81
Fabricio pro Romanis, Pyrrho pro Graecis, de imperii gloria in militiae multitudine decertantibus, *Roma* obtinuit	*M.* ii. 11. 58
quod Constantinus.. Imperii sedem, scilicet *Romam*, donavit	*M.* iii. 10. 4
Et dextri regiones sunt Apulia, sed non tota, *Roma*, Ducatus	*V. E.* i. 10. 50
dum contra *Romam* cornua rebellionis exacuit	*Ep.* vii. 154
Romam.. quam nunc.. viduam et desertam lugere compellimur	*Ep.* viii. 22
Romam urbem.. qualis est.. ante mortales oculos affigatis	*Ep.* viii. 142
si.. pro sede Sponsae, quae *Roma* est.. propugnetis	*Ep.* viii. 179
Roman(d)iola. Sinistri.. Marca Anconitana, *Romandiola*, Lombardia	*V. E.* i. 10. 53
Romandiolam igitur ingredientes, dicimus.. invenisse	*V. E.* i. 14. 4
in Tuscia, *Romaniola*, et Maritima.. Paciario	*Ep.* i. *tit.* 5
Romandiolus. Calabrorum [*sc.* variatur lingua] cum Anconitanis; horum cum *Romandiolis*; *Romandiolorum* cum Lombardis	*V. E.* i. 10. 67 (*bis*)
Hoc *Romandiolos* omnes habet, et praesertim Forlivenses	*V. E.* i. 14. 12
nec *Romandiolum*, nec suum oppositum.. esse.. illustre	*V. E.* i. 14. 46
qui.. poetati sunt in Italia, ut Siculi.. *Romandioli*	*V. E.* i. 19. 18
Romaniola *v.* **Romandiola**	
Romanus. Secundo, an *Romanus* populus de iure Monarchiae officium sibi adsciverit	*M.* i. 2. 11
Romanum populum.. sine ulla resistentia fuisse praefectum	*M.* ii. 1. 12
gentes.. contra *Romani* populi praeeminentiam fremuisse	*M.* ii. 1. 22
ut adversentur Domino suo, et uncto suo *Romano* Principi	*M.* ii. 1. 27
per hoc, quod *Romanum* imperium de iure fuisse monstrabitur	*M.* ii. 1. 53
hoc ipsum de *Romano* populo mendaciter existimantes	*M.* ii. 1. 56
utrum *Romanus* populus de iure sibi adsciverit Imperii dignitatem	*M.* ii. 2. 5
Romanus populus de iure.. officium.. sibi.. adscivit	*M.* ii. 3. 2
Romanus populus fuit nobilissimus	*M.* ii. 3. 7
gloriosum regem Aeneam, patrem *Romani* populi fuisse testatur	*M.* ii. 3. 31
Titus Livius, gestorum *Romanorum* scriba egregius	*M.* ii. 3. 33
Tertia, Lavinia fuit, Albanorum *Romanorum*que mater	*M.* ii. 3. 108
Romani populi patrem.. nobilissimum fuisse	*M.* ii. 3. 120
Romanum Imperium.. miraculorum suffragio est adiutum	*M.* ii. 4. 23
pro *Romano* Imperio perficiendo	*M.* ii. 4. 27
sub Numa Pompilio, secundo *Romanorum* rege	*M.* ii. 4. 31
quod solum restabat ad ultimum interitum *Romani* nominis	*M.* ii. 4. 45
At cum *Romana* nobilitas premente Hannibale sic caderet, ut ad finalem *Romanae* rei deletionem non restaret nisi	*M.* ii. 4. 58, 60
sicut omnes fere scribae *Romanae* rei.. commemorant	*M.* ii. 4. 69
Si ergo *Romani* bonum Reipublicae intenderunt	*M.* ii. 5. 29
Quod autem *Romanus* populus bonum praefatum intenderit	*M.* ii. 5. 31
scriptum est: *Romanum* Imperium de fonte nascitur pietatis	*M.* ii. 5. 41
si de intentione populi *Romani* signa.. ostendantur	*M.* ii. 5. 49
spolia etiam *Romana* Romae restituit	*M.* iii. 5. 105
Romanus populus subiciendo sibi orbem, bonum publicum intendit	*M.* ii. 6. 4
Romanus populus subiciendo sibi orbem, finem iuris intendit	*M.* ii. 6. 8
Romanus populus subiciendo sibi orbem, cum iure hoc fecit	*M.* ii. 6. 11
Romanus populus ad imperandum ordinatus fuit a natura	*M.* ii. 7. 23
Aeneam, *Romanorum* patrem	*M.* ii. 7. 69
'.. Tu regere imperio populos, *Romane*, memento..'	*M.* ii. 7. 75
Romanus populus a natura ordinatus fuit ad imperandum. Ergo *Romanus* populus.. de iure ad imperium venit	*M.* ii. 7. 86, 88
Romanus populus cunctis athletizantibus.. praevaluit	*M.* ii. 9. 12 *et* 107
Sed hoc nulli contigit nisi *Romano* populo	*M.* ii. 9. 19

Alexander . . dum per legatos ad deditionem *Romanos* praemoneret . . ante *Romanorum* responsionem . . collapsus est — *M.* ii. 9. 64, 65
conantem Alexandrum praepedire in cursu coathletam *Romanum* — *M.* ii. 9. 79
'Certe hinc *Romanos* olim volventibus annis . .' — *M.* ii. 9. 84
Boethius in secundo, cum de *Romanorum* principe loqueretur — *M.* ii. 9. 91
universalem mundi iurisdictionem tunc *Romanorum* fuisse — *M.* ii. 9. 104
cum Legati *Romanorum* pro redimendis captivis . . missi fuerunt — *M.* ii. 10. 59
Romanus populus per duellum adquisivit imperium — *M.* ii. 11. 1 *et* 77
quidquid a primordialibus imperii *Romani* diiudicandum erat — *M.* ii. 11. 6
duo populi . . *Romanus* videlicet populus et Albanus — *M.* ii. 11. 24
ubi tribus pugilibus Albanorum peremtis, *Romanorum* duobus, palma victoriae sub Hostilio rege cessit *Romanis* — *M.* ii. 11. 34, 36
'. . *Romana*que Samnis . . superavit vulnera . .' — *M.* ii. 11. 50
Fabricio pro *Romanis*, Pyrrho pro Graecis . . decertantibus — *M.* ii. 11. 56
Livius et alii rei *Romanae* scriptores testificari conantur — *M.* ii. 11. 62
Vere dicere potuit homo *Romanus* . . 'Reposita est mihi . .' — *M.* ii. 11. 68
Maxime . . inania meditati sunt in *Romanum* principatum — *M.* ii. 12. 2
si *Romanum* imperium de iure non fuit — *M.* ii. 12. 24
Sed Christus . . sub edicto *Romanae* auctoritatis nasci voluit — *M.* ii. 12. 43
Augusti *Romanorum* auctoritate fungentis edictum — *M.* ii. 12. 52
si *Romanum* imperium de iure non fuit — *M.* ii. 13. 1
nisi *Romanum* Imperium de iure fuisset — *M.* ii. 13. 48
Desinant igitur imperium exprobrare *Romanum* — *M.* ii. 13. 60
Romanum populum sibi de iure orbis Imperium adscivisse — *M.* ii. 13. 64
duo luminaria . . *Romanum* . . Pontificem et *Romanum* Principem — *M.* iii. 1. 36, 37
Monarchae *Romani*, qui de iure Monarcha mundi est — *M.* iii. 1. 39
quae [*sc.* argumenta] in gestis *Romanis* . . radicantur — *M.* iii. 10. 15
Romanum regimen est Ecclesiae — *M.* iii. 10. 20
qui fuerunt *Romanorum* Imperatores post ipsum [*sc.* Carolum] — *M.* iii. 11. 8
Romani Principatus auctoritatem dependere dicunt a *Romano* Pontifice — *M.* iii. 13. 3, 4
si Ecclesia virtutem haberet auctorizandi *Romanum* Principem — *M.* iii. 14. 2
curator orbis, qui dicitur *Romanus* Princeps — *M.* iii. 16. 89
an *Romanus* populus de iure Imperium sibi adsciverit? — *M.* iii. 16. 125
non sic stricte recipienda est, ut *Romanus* Princeps in aliquo *Romano* Pontifici non subiaceat — *M.* iii. 16. 131 (*bis*)
locutio secundaria nobis, quam *Romani grammaticam* vocaverunt — *V. E.* i. 1. 28
discrepant in loquendo, ut . . *Romani* et Florentini — *V. E.* i. 9. 38
biblia cum Troianorum *Romanorum*que gestibus compilata — *V. E.* i. 10. 17
Apulorum [*sc.* variatur lingua] cum *Romanis*; *Romanorum* cum Spoletanis — *V. E.* i. 10. 63 (*bis*)
Sicut ergo *Romani* se cunctis praeponendos extimant — *V. E.* i. 11. 7
Romanorum non vulgare, sed potius tristiloquium — *V. E.* i. 11. 12
finitimorum . . qui *Romani* et Marchiani sunt — *V. E.* i. 12. 58
propter adfinitatem quam cum *Romanis* et Spoletanis habent — *V. E.* i. 13. 32
qui *Romanae* aulae palatinus erat in Tuscia — *Ep.* ii. 33
novus agricola *Romanorum* consilii sui boves . . coniugabit — *Ep.* v. 82
Unde Deum *Romanum* principem praedestinasse relucet — *Ep.* v. 116
sacrosancto *Romanorum* imperio res humanas disposuit gubernandas — *Ep.* vi. 4
Romani principis, Mundi regis et Dei ministri — *Ep.* vi. 31
ut alia sit Florentina civilitas, alia sit *Romana* — *Ep.* vi. 53
Romanae rei baiulus hic, divus et triumphator Henricus — *Ep.* vi. 180
Henrico, divina providentia *Romanorum* Regi — *Ep.* vii. *tit.* 2
asseverantes te . . *Romanae* gloriae promotorem — *Ep.* vii. 37
Romanorum potestas nec metis Italiae . . coarctatur — *Ep.* vii. 53

'..cui regnum Italiae *Romana*que tellus Debentur' *Ep.* vii. 91
Audiant vocem Apostoli ad *Romanos*: 'O altitudo..!' *A. T.* 22. 15
dominante.. Kane.. pro Imperio sacrosancto *Romano* *A. T.* 24. 4
Romena. scripsit Dantes Aligherius Oberto et Guidoni comitibus de *Romena*, post mortem Alexandri comitis de *Romena* *Ep.* ii. *tit.* 2, 3
Romuleus. '..*Romuleo*que recens horrebat regia culmo..' *M.* ii. 4. 55
roro. Perpetuis undis a summo margine ripas *Rorans* alveolus *Ecl.* i. 16
ros. neve resiliat.. tamquam *ros* quotidianus ex lapide *Ep.* v. 77
Sin.. arrogantia.. *roris* altissimi.. vos fecit exsortes *Ep.* vi. 68
roscidus. tu *roscida* rura Pelori Deserere auderes..? *Ecl.* ii. 46
rotundus. cum aquam formam *rotundam* habere oporteat ubique circa centrum *A. T.* 23. 35
rubeo. Et ad quid aliud enses et tela nostra *rubebant*..? *Ep.* i. 27
Rubico. Litora dextra Pado ratus a *Rubicone* sinistra Me colere *Ecl.* ii. 67
rubor. veritas, quia sine *rubore* aliquorum emergere nequit *M.* iii. 1. 10
quamquam *rubor* in ora consurgat, animusque refugiat *V. E.* i. 7. 4
mendacem ad *ruboris* dignitatem [*sc.* profectum esse dicimus] *V. E.* ii. 2. 20
quin potius confusionis *ruborem*.. accendisse *Ep.* viii. 94
quos in aqua et spiritu generas tibi filios ad *ruborem*! *Ep.* viii. 109
Et si caeteros Italos in praesens miseria.. *rubore* confudit *Ep.* viii. 156
rude. si quis versificator, quamquam *rude* versificetur *V. E.* ii. 1. 26
rudis. propter sui *rudem* asperitatem mulierem.. disterminat *V. E.* i. 14. 23
de tot *rudibus* Latinorum vocabulis.. egregium [*sc.* vulgare] *V. E.* i. 17. 19
videlicet insipidus [*sc.* gradus constructionis], qui est *rudium* *V. E.* ii. 6. 33
ruditas. si quis versificator.. ipsum suae *ruditati* admisceat *V. E.* ii. 1. 27
parisyllaba vero propter sui *ruditatem* non utimur, nisi raro *V. E.* ii. 5. 64
rudius. tanto *rudius* nunc barbariusque loquuntur *V. E.* i. 7. 60
rudo. non quod aliud esset asinae illud quam *rudere* *V. E.* i. 2. 51
ruina. cognoverunt enim se invicem ante *ruinam* suam *V. E.* i. 2. 33
non adscensus, sed per altera declivia *ruina* constabit *V. E.* ii. 7. 23
cupiditas.. civitati David obsidionem peperit et *ruinam* *Ep.* viii. 8
ruinosus. quanta malura, Atque fortuna *ruinosa* datur A colui *Canz.* xxi. 11
rumino. Rupe sub ingenti carptas modo *ruminat* herbas *Ecl.* i. 60
rumpo. Eia itaque, *rumpe* moras, proles altera Isai *Ep.* vii. 176
ruo. Placatique *ruant* campis de monte leones *Ecl.* i. 22
Videbitis aedificia.. tam ariete *ruere*.. quam igne cremari *Ep.* vi. 105
murmurantes invicem prius 'moriamur et in media arma *ruamus*' *Ep.* vi. 130
rupes. *Rupe* sub ingenti carptas modo ruminat herbas *Ecl.* i. 60
pars scindere *rupes*, pars mari, pars terra vehere intendebant *V. E.* i. 7. 44
rursus. *Rursus*, cum.. principium.. sit ultimus finis *M.* i. 2. 42
finis aliquis.. et alius.. et *rursus* alius.. aliusque *M.* i. 3. 9
Et *rursus*: Principibus aliis appropinquant per Monarcham *M.* i. 11. 122
rus. Sed timeam saltus, et *rura* ignara deorum *Ecl.* i. 41
Vincebant umbras, et fervere *rura* sinebant *Ecl.* ii. 6
tu roscida *rura* Pelori Deserere auderes..? *Ecl.* ii. 46
rusticanus. Cumque iis montaninas omnes et *rusticanas* loquelas eicimus *V. E.* i. 11. 39
de tot *rusticanis* accentibus.. urbanum [*sc.* vulgare] *V. E.* i. 17. 22
nemo enim montaninis hoc dicet esse conveniens *rusticana* tractantibus[1] *V. E.* ii. 1. 53
rutilo. *rutilat* coelum in labiis suis *Ep.* v. 6
Rutulus. Turno *Rutulorum* rege contra stante *M.* ii. 11. 10

[1] montaninis.. tractantibus *M* montaninis rusticana tractantibus hoc dicet esse conveniens *R*

S

S. *v.* **Burgus S. Felicis**
sabaoth. *Osanna sanctus Deus Sabaoth* . . ! *Par.* vii. 1
sume tibi fiduciam de oculis Domini Dei *Sabaoth* *Ep.* vii. 178
sabbatum. Impietatis fautores . . *sabbata* nostra rident *Ep.* viii. 34
saber. Arnaldus Danielis : 'Sols sui che *sai* lo sobbraffan, chem sorz' *V. E.* ii. 6. 61
Sabinus. cum *Sabinis* . . decertatum fuisse, Livius narrat *M.* ii. 11. 40
sacculus. 'Quando misi vos sine *sacculo* et pera et calceamentis . .' *M.* iii. 9. 36
'. . Sed nunc, qui habet *sacculum*, tollat . .' *M.* iii. 9. 40
sacellum. in *sacello* Helenae gloriosae, coram universo clero Veronensi *A. T.* 24. 6
sacer. et *sacri* nemoris perpalluit umbra *Ecl.* i. 30
eorum quae in *sacris* literis nobis dicta sunt *M.* ii. 8. 26
argumentis . . quae quidem de *sacra* Scriptura eliciunt *M.* iii. 4. 6
sacrae vocis contextui quem misistis . . respondemus *Ep.* i. 2
qui *sacrum* Tiberim parvuli cognovistis *Ep.* viii. 149
sacerdos. cum Christus *Sacerdotes* obiurgaverit de contrario *M.* iii. 3. 97
invenio *sacerdotes* primos ab illa de praecepto remotos . . et *sacerdotes* novissimos, per ea quae Christus ad discipulos *M.* iii. 14. 33, 35
sacerdotium. Levi et Iudas : quorum alter fuit pater *sacerdotii* *M.* iii. 5. 5
temporalium sollicitudinem . . *sacerdotio* . . commendatam fuisse *M.* iii. 14. 31
si regiminis temporalis auctoritas a *sacerdotio* demanaret *M.* iii. 14. 39
cupiditas, quae *sacerdotium* vetus abominabile fecit *Ep.* viii. 4
sacramentum. cum non minus dispares connectantur quam pares amicitiae *sacramento* *Ep.* x. 25
sacratissimus. Accedunt nunc illae *sacratissimae* victimae Deciorum *M.* ii. 5. 128
sacratissimi Principatus vocabulum abhorrentes *M.* iii. 3. 49
ubi de primordio mundi *sacratissima* Scriptura pertractat *V. E.* i. 4. 9
cupidinem . . *sacratissimis* legibus . . parere vetantem *Ep.* vi. 154
Praecaveant *sacratissimi* regis alta consilia *Ep.* vii. 100
sacratissimi Caesarei Principatus in urbe Verona . . Vicario *Ep.* x. *tit.* 2
sacratus. '. . Cum tibi *sacrato* Macedo servetur in antro' *M.* ii. 9. 74
Quibus autem *sacratum* idioma remansit, nec aderant *V. E.* i. 7. 62
sacrificium. Accedit et illud inenarrabile *sacrificium* . . Marci Catonis *M.* ii. 5. 133
sacrifico. sub Numa Pompilio . . ritu Gentilium *sacrificante* *M.* ii. 4. 31
sacrificus. 'Sic illa profecto *Sacrifico* cecidere Numae . .' *M.* ii. 4. 39
sacro. Nam et tu in regem *sacratus* es, ut Amalech percutias *Ep.* vii. 107
v. **sacratus**
sacrosanctus. Paciario per *sacrosanctam* Ecclesiam ordinato *Ep.* i. *tit.* 7
sacrosancto Romanorum imperio res humanas disposuit gubernandas *Ep.* vi. 4
quemadmodum *sacrosanctae* Ierusalem memores . . gemiscimus *Ep.* vii. 186
'Petre, pasce *sacrosanctum* ovile' *Ep.* viii. 21
dominante . . Kane . . pro Imperio *sacrosancto* Romano *A. T.* 24. 3
saeculum. Colui, *qui est per omnia saecula benedictus* *V. N.* 43. 17
Virgilius commendare volens illud *saeculum*, quod *M.* i. 11. 4
'. . usque ad consummationem *saeculi*' *M.* iii. 3. 86
nova spes Latio *saeculi* melioris effulsit *Ep.* vii. 20
ut . . per *saecula* cuncta futura sit posteris in exemplum *Ep.* viii. 189
Deo . . qui est benedictus in *saecula saeculorum* *Ep.* x. 628 (*bis*)
saepe. Hoc igitur *saepe* mecum recogitans *M.* i. 1. 14
velut *saepe* sub admiratione vidistis *Ep.* iii. 10
voluntates humanae . . *saepe* illi ancillantur ignare *Ep.* v. 141
Nam *saepe* quis in reprobum sensum traditur, ut *Ep.* vii. 172

et propter hoc munuscula mea *saepe* multumque conspexi — *Ep.* x. 66
saepissime. *Saepissime* tamen hoc fit in desinentia primi posteriorum — *V. E.* ii. 13. 42
saevus. qui satellitium *saevi* tyranni disperderet — *Ep.* vii. 13
sagitta. velut signum ante admissionem *sagittae* vel iaculi — *V. E.* ii. 8. 5
Saguntum. quas tulit calamitates illa civitas gloriosa . . *Saguntum* — *Ep.* vi. 124
salignus. Circuit haec humilis, et tectus fronde *saligna* . . alveolus — *Ecl.* i. 14
Salomon. *Salomon* . . meditandam veritatem . . nos docet — *M.* iii. 1. 13
saltem. nullam cupiditatis occasionem . . vel *saltem* minimam — *M.* i. 13. 49
non aequivalet divinae auctoritati, *saltem* in operatione naturae — *M.* iii. 7. 29
universo mortalium adsensu, vel *saltem* ex illis praevalentium — *M.* iii. 14. 5
cum *saltem* in auctorizando sollicitudo provisionis instaret — *M.* iii. 14. 40
per se, vel *saltem*[1] per illud fulgentissimum speculum — *V. E.* i. 2. 18
vel totius Europae flumina, vel *saltem* quaedam — *V. E.* i. 8. 12
ne . . vel nullo modo, vel *saltem* imperfecte . . attingeremus — *V. E.* i. 9. 104
vel satis . . vel *saltem*[1] totum quod operis est nostri — *V. E.* ii. 5. 2
territet *saltem* obstinata praecordia, quod — *Ep.* vi. 57
terra esset totaliter sine aquis, *saltem* in parte detecta — *A. T.* 6. 3
saltus. Sed timeam *saltus*, et rura ignara deorum — *Ecl.* i. 41
Te iuga, te *saltus* nostri, te flumina flebunt Absentem — *Ecl.* ii. 57
postquam venati *saltus* et pascua sumus Italiae — *V. E.* i. 16. 1
per *saltus* peregrinationis huius — *Ep.* viii. 47
salubrius. per notiora itinera *salubrius* breviusque transitur — *V. E.* i. 9. 7
salus. Hinc etiam 'Pax vobis,' *Salus* hominum salutabat — *M.* i. 4. 26
Dei Filius in *salutem* hominis hominem adsumpturus — *M.* i. 16. 4
ut publica pro *salute* humani generis procuraret — *M.* ii. 5. 39
Deciorum, qui pro *salute* publica devotas animas posuerunt — *M.* ii. 5. 129
pro *salute* patriae mortis tenebras non horruerunt — *M.* ii. 5. 135
Quod homo pro *salute* patriae seipsum exponat — *M.* ii. 8. 11
Nam si pars debet se exponere pro *salute* totius — *M.* ii. 8. 12
pro *salute* veritatis in hoc libro certamen incipio — *M.* iii. 3. 133
nil aliud quam *salutem* inveniemus [*sc.* maxime utile] — *V. E.* ii. 2. 65
haec tria, *salus* . . Venus, virtus, apparent esse illa magnalia — *V. E.* ii. 2. 72
quae summe canenda . . videlicet *salus*, amor, et virtus — *V. E.* ii. 4. 61
per tempora diuturna *salutem* et perpetuae caritatis ardorem — *Ep.* iv. *tit.* 2
'animum sublevate, quoniam prope est vestra *salus*' — *Ep.* v. 71
propter quorum *salutem* . . dictum est : 'Petre, pasce . .' — *Ep.* viii. 20
Et hinc consueverunt dictatores quidam . . dicere loco *salutis* — *Ep.* x. 208
Universis . . praesentes litteras inspecturis . . in Eo *salutem* — *A. T. init.* 4
salutaris. Praeceptis *salutaribus* moniti et Apostolica pietate rogati — *Ep.* i. 1
salutatio. Decebat enim summum Salvatorem, summam *salutationem* exprimere — *M.* i. 4. 28
Discipuli eius, et Paulus in *salutationibus* suis — *M.* i. 4. 30
consueverunt dictatores quidam in suis *salutationibus* dicere — *Ep.* x. 207
salute. Cinus Pistoriensis : 'Non spero che giammai per mia *salute*' — *V. E.* ii. 5. 48
pexa . . ut *Amore*, *donna*, *disio* . . *salute*, *securitate*, *difesa* — *V. E.* ii. 7. 47
salutifer. qui *salutiferos* oculos ad naviculam fluctuantem aperuit — *Ep.* viii. 90
saluto. Hinc etiam 'Pax vobis,' Salus hominum *salutabat* — *M.* i. 4. 26
salvator. Decebat enim summum *Salvatorem*, summam salutationem exprimere — *M.* i. 4. 27
sub pio silentio *Salvatoris* nostri exspectare succursum — *M.* ii. 12. 22
die Solis, quem . . noster *Salvator* . . nobis innuit venerandum — *A. T.* 24. 17
salveo. *Salve Regina* . . Quivi seder cantando anime vidi — *Purg.* vii. 82
salvo. Quod nemo . . absque fide *salvari* potest — *M.* ii. 8. 31

[1] saltim *R*

qui nos de potestate tenebrarum liberavit in *sanguine* suo — *M.* iii. 1. 27
Pone, *sanguis* Longobardorum, coadductam barbariem — *Ep.* v. 50
superbissimi vestri *sanguinis* .. naufragio properante — *Ep.* vi. 74
quam .. aspergine proprii *sanguinis* consecrarunt — *Ep.* viii. 27

sanguisuga. filiae *sanguisugae* factae sunt tibi nurus — *Ep.* viii. 110

sanies. Vere fumos, evaporante *sanie*, vitiantes exhalat — *Ep.* vii. 158

sanitas. pastoribus de sursum sonuit .. non *sanitas* .. sed pax — *M.* i. 4. 21
impossibile est bonam valetudinem .. attingere sine *sanitate* — *M.* ii. 6. 41
quam .. inhiabamus patriae *sanitatem* .. pollicetur — *Ep.* i. 22

sanus. viro *sanae* mentis in promptu esse non titubo — *V. E.* i. 4. 27

sapidus. Sunt etenim gradus constructionum quamplures, videlicet insipidus .. Est pure *sapidus* .. Est et *sapidus* et venustus .. Est et *sapidus* et venustus, etiam et excelsus — *V. E.* ii. 6. 35, 39, 44

sapiens. si ex .. *sapientum* auctoritatibus ius .. quaeratur — *M.* ii. 2. 69
sicut magister *sapientum* in principio *Physicorum* testatur — *V. E.* ii. 10. 8

sapientia. sedendo et quiescendo prudentia et *sapientia* ipse perficitur — *M.* i. 4. 10
'O altitudo divitiarum *sapientiae* et scientiae Dei' — *M.* ii. 9. 75
non modo *sapientia*, sed initium eius .. vobis ablatum est — *Ep.* vi. 58
Goliam hunc in funda *sapientiae* tuae .. prosterne — *Ep.* vii. 179
Nam in *Sapientia* de *sapientia* legitur — *Ep.* x. 39 (*bis*)
divinum lumen, id est divinam bonitatem, *sapientiam* et virtutem — *Ep.* x. 410
Et *Sapientia* dicit quod 'Spiritus Domini replevit ..' — *Ep.* x. 420
'Tu .. *sapientia* plenus et perfectus decore ..' — *Ep.* x. 521
'O altitudo divitiarum scientiae et *sapientiae* Dei .. !' — *A. T.* 22. 16

sapio. cum omne medium *sapiat* naturam extremorum, necesse est hominem *sapere* utramque naturam — *M.* iii. 16. 32, 33
v. **sapiens**

Saracenus. Laetare iam, nunc miseranda Italia etiam *Saracenis* — *Ep.* v. 24
Iudaei, *Saraceni*, et gentes sabbata nostra rident — *Ep.* viii. 33

Sardinia. insulae Tyrreni maris, videlicet Sicilia et *Sardinia* — *V. E.* i. 10. 57

Sardus. Ianuensium [*sc.* variatur lingua] cum *Sardis* — *V. E.* i. 10. 65
Sardos etiam qui non Latini sunt .. eiciamus — *V. E.* i. 11. 42

Sarnus. patrio, redeam, si quando .. *Sarno* — *Ecl.* i. 44
quamquam *Sarnum* biberimus ante dentes — *V. E.* i. 6. 19
cum primum pedes iuxta *Sarni* fluenta .. defigerem — *Ep.* iii. 13
Scriptum .. in finibus Thusciae sub fontem *Sarni* — *Ep.* vi. 198
verum *Sarni* fluenta torrentis adhuc rictus eius inficiunt — *Ep.* vii. 140
Scriptum in Tuscia sub fontem *Sarni* — *Ep.* vii. 191

Sarpina. 'Forte sub irriguos colles ubi *Sarpina* Rheno' — *Ecl.* ii. 41

satago. Dum *satagunt* alii causarum iura doceri — *Ecl.* i. 29
quid aliud agricolae sui *satagunt* .. ? — *V. E.* i. 18. 15

Satanas. 'Vade post me, *Satana*' — *M.* iii. 9. 80

satellitium. qui *satellitium* saevi tyranni disperderet — *Ep.* vii. 13

satis. *Satis* igitur declaratum est, quod — *M.* i. 4. 1
ut per ea quae dicta sunt .. *satis* est manifestum — *M.* i. 6. 24
Satis igitur declarata subadsumpta principali, patet quia — *M.* i. 11. 146
sed acquievit: dicens ei: '*Satis* est' — *M.* iii. 9. 60
num fuerat *satis* ad tui correptionem, quod .. delitiarum exulabas a patria? num *satis*[1] quod .. quicquid tui iuris erat cataclysmo perierat? .. Quippe *satis* exstiterat — *V. E.* i. 7. 8, 11, 17
De gravitate sententiarum vel *satis* dixisse videmur, vel saltem — *V. E.* ii. 5. 1
Satis hinc, lector, sufficienter eligere potes qualiter — *V. E.* ii. 12. 69
Ex quo quae sunt artis .. *satis* sufficienter tractavimus — *V. E.* ii. 14. 2

[1] num satis *M* num satis, num satis *R*

praesagium . . *satis* attentis videbar expressisse *Ep.* x. 83
quo facto, *satis* patebit ad introductionem partis *Ep.* x. 128
His quoque locis: **M. ii.** 3. 119 (cui non *satis* persuasum est . . ?); 5. 48 (*satis* in hoc loco habebimus, si); 7. 65 (*satis* est manifestum quod), 86 (Propterea *satis* persuasum est quod); 10. 92 (Iam *satis* manifestum est quod); **iii.** 3. 104 (In quo *satis* innuit); 8. 53 (Quid autem illa respiciat, *satis* est evidens); 9. 42 (In quo *satis* aperte . . manifestatur); 16. 120 (Et iam *satis* videor metam adtigisse); **V.E. ii.** 8. 76 (*Satis* etiam patere videtur quid); 10. 47 (*Satis* hinc innotescere potest, quomodo); 11. 59 (ut *satis* evidenter apparet); **Ep.** x. 404 (Quod *satis* aperte tangere videtur Dionysius), 577 (quod *satis* Plato insinuat); **A.T.** 10. 10 (ut subtiliter inspicienti *satis* manifestum est)

satisfacio. si de illo peccato non fuisset *satisfactum* per mortem Christi *M.* ii. 13. 12

Saturnius. 'Iam redit et Virgo, redeunt *Saturnia* regna' *M.* i. 11. 6
Saturnia regna dicebant optima tempora *M.* i. 11. 8
tam *Saturnia* regna quam Virginem redeuntem . . cantabant *Ep.* vii. 22

saturo. *Saturabuntur* omnes qui esuriunt et sitiunt *Ep.* v. 13

satyra. genera narrationum poeticarum, scilicet . . *satyra* *Ep.* x. 227

Saul. Expresse, sicut revelatum fuit iudicium Samueli contra *Saulem* *M.* ii. 8. 57
adsumunt etiam creationem et depositionem *Saulis*: et dicunt, quod *Saul*, rex inthronizatus, fuit depositus per Samuelem *M.* iii. 6. 3 (*bis*)

Saxo. per Sclavones, Ungaros, Teutonicos, *Saxones*, Anglicos *V.E.* i. 8. 30

Saxonia. postquam Otto . . Benedictum . . in exilium in *Saxoniam* duxit *M.* iii. 11. 20

saxum. Mopso . . Arida Cyclopum placeant quod *saxa* sub Aetna *Ecl.* ii. 27
Sed quamquam viridi sint postponenda Pelori Aetnica *saxa* solo *Ecl.* ii. 74
cunctis *saxa* volventibus una [*sc.* loquela remansit] *V.E.* i. 7. 54

Scala. Magnifico atque victorioso domino, domino Kani Grandi de *Scala* *Ep.* x. *tit.* 2
dominante invicto Domino, domino Kane Grandi de *Scala* *A.T.* 24. 3

scandalizo. 'Etsi omnes *scandalizati* fuerint in te, ego nunquam *scandalizabor*' *M.* iii. 9. 94, 95

scandalum. cum Christus praenunciaret *scandalum* discipulis suis *M.* iii. 9. 93

Scandinavia. Eia, facite *Scandinaviae* soboles, ut *Ep.* v. 56

scate. qui [*sc.* Marchiani] *Chignamente scate sciate* loquuntur *V.E.* i. 11. 19

scatescentia. donec huius *scatescentiae* causa radicalis tollatur *Ep.* vii. 132

scelestissimus. Dantes . . *scelestissimis* Florentinis intrinsecis *Ep.* vi. *tit.* 2

scelestus. haec Myrrha *scelesta* et impia *Ep.* vii. 146

sceptrum. *sceptro* imperatorio restituto Consulibus *M.* ii. 5. 81
'. . Degener, incestae *sceptris* cessure sorori . .' *M.* ii. 9. 73
'Hic tamen *sceptro* populos regebat . .' *M.* ii. 9. 93
auctoritatem . . dandi . . *sceptrum* regiminis temporalis *M.* iii. 6. 13

scholaris. sapidus [*sc.* gradus] . . rigidorum *scholarium*[1] vel magistrorum *V.E.* ii. 6. 35

sciate. qui [*sc.* Marchiani] *Chignamente scate sciate* loquuntur *V.E.* i. 11. 19

sciens ***v.*** **scio**

scientia. 'Tales duplici tempore indigere ad *scientiam* acquirendam' *M.* i. 13. 47
'O altitudo divitiarum sapientiae et *scientiae* Dei' *M.* ii. 9. 76
hoc [*sc.* vulgare] excellentes ingenio et *scientia* quaerit *V.E.* ii. 1. 40
optimae conceptiones non possunt esse, nisi ubi *scientia* et ingenium est; ergo optima loquela non convenit nisi in illis in quibus ingenium et *scientia* est; et sic non omnibus versificantibus . . cum plerique sine *scientia* et ingenio versificentur *V.E.* ii. 1. 69, 71, 73
nunquam sine . . *scientiarum* . . habitu fieri potest *V.E.* ii. 4. 72
eorum stultitia, qui arte *scientia*que immunes *V.E.* ii. 4. 78
Similiter etiam ac *scientia* facit *auctoritas* *Ep.* x. 412
cum contra negantem principia alicuius *scientiae* non sit disputandum in illa *scientia* *A.T.* 11. 9, 10

[1] scolarium *R*

'Mirabilis facta est *scientia* tua ex me..' *A. T.* 22. 9
'O altitudo divitiarum *scientiae* et sapientiae Dei..!' *A. T.* 22. 16

scilicet. intellectu *scilicet* vigentes aliis naturaliter principari *M.* i. 3. 91
duplex ordo .. ordo *scilicet* partium inter se, et ordo *M.* i. 6. 9
per unum principium tantum, *scilicet* unicum Principem *M.* i. 7. 17
Vere dicere potuit homo Romanus .. 'Reposita est mihi corona iustitiae :' reposita, *scilicet,* in Dei providentia aeterna *M.* ii. 11. 70
adhuc essemus filii irae natura, natura *scilicet* depravata *M.* ii. 13. 14
si consideretur secundum utramque partem .. *scilicet* animam et corpus : corruptibilis est, si .. secundum unam, *scilicet* corpus ; si vero secundum alteram, *scilicet* animam *M.* iii. 16. 21, 23, 24
Cum .. talem *scilicet* eloquentiam .. necessariam videamus *V. E.* i. 1. 3
scilicet, unumquodque mensurabile fit, secundum quod *V. E.* i. 16. 22
et omnia cuiuscumque verba *scilicet*[1] armonizata vulgariter *V. E.* ii. 8. 55
Nam si a prima huius ignis favilla revolvamus praeterita, ex quo *scilicet* Argis hospitalitas a Phrygibus denegata *Ep.* v. 129
Liquet .. quod superius dixi, me *scilicet* esse devotissimum *Ep.* x. 55
His quoque locis : **M. i.** 9. 11 ; 11. 148 (*scilicet* quod) ; 12. 58, 72 (*scilicet* ut) ; 15. 46. 47 ; **ii.** 2. 13 ; 3. 20, 67, 69 ; 6. 28 ; 8. 7, 104 ; 10. 33 (*scilicet,* ut) ; **iii.** 1. 36 ; 2. 10 (*scilicet* quod) ; 4. 16, 29 ; 10. 4 ; 16. 45, 63, 77, 89 (ut *scilicet*) ; **V.E. i.** 4. 12, 29 ; 10. 21 ; 13. 36 ; **ii.** 2. 79 ; 9. 6 (ut *scilicet*) ; 12. 8 ; 13. 89 ; **Ep.** iv. 43 ; x. 124, 226, 238, 250, 265, 289, 321 (*scilicet* ut), 336, 339, 357, 361 ; **A.T.** 6. 7 (*scilicet* quod) ; 18. 52, 60 (ut *scilicet*) ; 20. 11 ; 21. 3

scindo. Sed quia tam proni *scindebant* aethra iugales *Ecl.* ii. 90
contra officium deputatum Imperatori est *scindere* imperium *M.* iii. 10. 35
ergo *scindere* Imperium Imperatori non licet *M.* iii. 10. 39
scissa esset tunica inconsutilis, quam *scindere* ausi non sunt etiam qui Christum verum Deum lancea perforarunt *M.* iii. 10. 43, 44
Cum ergo *scindere* Imperium esset destruere ipsum .. Imperii auctoritate fungenti *scindere* Imperium non licet *M.* iii. 10. 66, 69
pars *scindere* rupes, pars mari, pars terra vehere intendebant *V. E.* i. 7. 44

sciniphes. ubi cum ventum est ad *sciniphes,* Magi Pharaonis .. dixerunt *M.* ii. 4. 11

scio. *Scias quod ego fui successor Petri* *Purg.* xix. 99
'.. cum *sciret* confestim esse moriendum ..' *M.* ii. 5. 148
quod *sciebat* qui dicebat secundo Paralipomenon *M.* ii. 8. 60
aperire subiectum, ut *sciatur* quid sit super quod illa versatur *V. E.* i. 1. 19
ipsi daemones .. non indigent nisi ut *sciant* quilibet de quolibet, quia est et quantus est : quod quidem *sciunt* ; *V. E.* i. 2. 30, 32
licet Deus *sciret,* imo praesciret .. conceptum primi loquentis *V. E.* i. 5. 22
Scientes quia rationale animal homo est *V. E.* ii. 10. 1
qui divinae voluntati reluctatus est et *sciens* et volens *Ep.* vi. 100
'*Scio* huiusmodi hominem (sive in corpore, sive extra corpus, nescio ; Deus *scit*), quoniam raptus est in Paradisum ..' *Ep.* x. 540, 542
His quoque locis : **M. i.** 2. 26 (Est ergo *sciendum* quod) ; 3. 21 (Propter quod *sciendum* est .. quod) ; 11. 14 (Ad evidentiam subadsumptae *sciendum* quod) ; 12. 4 (Propter quod *sciendum* est quod), 49 (Propter quod *sciendum* quod) ; **ii.** 2. 11 (*Sciendum* est igitur quod) ; 8. 2 (*scire* oportet quod) ; 13. 29 (Propter convenientiam *sciendum* quod) ; **iii.** 4. 133 (Unde *sciendum* quod) ; 6. 25 (Unde *sciendum* quod) ; 7. 27 (Nam *scimus* quod), 38 (*Scimus* etiam quod) ; 9. 23 (Propter quod *sciendum* quod), 30 (Item *sciendum* quod) ; 12. 31 (Ad cuius evidentiam *sciendum* quod), 83 (Propter quod *sciendum* quod) ; 15. 9 (Ad evidentiam autem minoris, *sciendum* quod) ; 16. 14 (Ad huius autem intelligentiam *sciendum* quod) ; **V.E. ii.** 2. 47 (Ad quorum evidentiam *sciendum* est quod) ; 5. 5 (circa quod *sciendum* est quod) ; 6. 11 (Est enim *sciendum* quod) ; 9. 8 (Et circa hoc *sciendum*

[1] scilicet *R* sunt *M*

est quod); 13. 19 (et primo *sciendum* est quod); **Ep.** x. 134 (*sciendum* est quod), 190 (Ad cuius notitiam *sciendum* est quod), 293 (De parte prima est *sciendum* quod), 442 (Propter quod *sciendum* quod), 531 (Ad quae intelligenda *sciendum* est quod); **A.T.** 18. 20 (Propter quod *sciendum* est quod); 19. 15 (Et *sciendum* quod); 21. 12 (Ad cuius evidentiam *sciendum* quod)

Scipio. *Scipione* . . pro Italis, Hannibale pro Africanis . . gerentibus — *M.* ii. 11. 59
illustrium *Scipionum* patriae potuisti hunc animum . . praeferre — *Ep.* viii. 170

sciscitor. Evam, cum diabolo *sciscitanti* respondit — *V.E.* i. 4. 13

scissura. ex quo tunica . . cupiditatis ungue *scissuram* . . passa est — *M.* i. 16. 24

scite. '*Scite* Chrysippus, ut multa: Qui stadium (inquit) currit . .' — *M.* ii. 8. 97

Sclavo. per *Sclavones*, Ungaros, Teutonicos, Saxones, Anglicos — *V.E.* i. 8. 30

scolaris *v.* **scholaris**

scopai. 'Una fermana *scopai* da Cascioli . .' — *V.E.* i. 11. 28

scopulus. quantum Sergestum e *scopulo* vulsum risere Sicani — *Ecl.* ii. 31

scriba. hoc etiam *Scriba* mansuetudinis Christi testari dignatus est — *M.* i. 16. 16
Titus Livius, gestorum Romanorum *scriba* egregius — *M.* ii. 3. 33
sicut omnes fere *scribae* Romanae rei . . commemorant — *M.* ii. 4. 69
Hoc etiam testimonium perhibet *scriba* Christi Lucas — *M.* ii. 9. 99
ut *scriba* eius Lucas testatur — *M.* ii. 12. 42
quamquam *scribae* divini eloquii multi sint — *M.* iii. 4. 88
Hanc suam praesumptionem *scribae* Christi testantur omnes — *M.* iii. 9. 68

scribo. Propter quod *scriptum* est: 'Audi, Israel . .' — *M.* i. 8. 22
Unde recte illud *scriptum* est: Romanum Imperium — *M.* ii. 5. 40
Scriptum est enim ad Hebraeos: 'Impossibile est sine fide . .' — *M.* ii. 8. 35
aliud in scripturis sentire quam illi qui *scripsit* eas dicit — *M.* iii. 4. 63
Scribit autem Matthaeus . . Petrum ante omnes respondisse — *M.* iii. 9. 70
Scribit etiam quod . . Petrus adsumpsit eum — *M.* iii. 9. 73
Item *scribit*, quod in monte transfigurationis . . dixit — *M.* iii. 9. 81
Item *scribit*, quod . . Petrus dixit — *M.* iii. 9. 87
Item *scribit*, quod . . Petrus respondit — *M.* iii. 9. 92
Lucas vero *scribit* Petrum etiam dixisse Christo — *M.* iii. 9. 99
ad sensum illius gladii de quo *scribit* Matthaeus — *M.* iii. 9. 131
Hanc epistolam *scripsit* Dantes Aligherius — *Ep.* ii. *tit.* 1
Scribit Dantes domino Moroello Marchioni Malaspinae — *Ep.* iii. *tit.* 1
Scriptum prid. Kal. Aprilis in finibus Thusciae — *Ep.* vi. 197
Nam et ego, qui *scribo* tam pro me quam pro aliis — *Ep.* vii. 39
Scriptum etenim nobis est: 'Nascetur . . Caesar . .' — *Ep.* vii. 60
Scriptum in Tuscia sub fontem Sarni — *Ep.* vii. 191
Et in Ezechiele *scribitur*: 'Vidi et cecidi in faciem meam' — *Ep.* x. 551
ut *scribit* Orosius — *A. T.* 19. 43
v. **scriptum**

scriptor. Livius et multi *scriptores* illustres concorditer contestantur — *M.* ii. 4. 48
Livius et alii rei Romanae *scriptores* testificari conantur — *M.* ii. 11. 62
revolventes et poetarum et aliorum *scriptorum* volumina — *V.E.* i. 6. 27

scriptum. Sed quamquam mulier in *scriptis* prius inveniatur locuta — *V.E.* i. 4. 18

scriptura. nec lege naturae, nec lege *scripturae*, sed de gratia speciali — *M.* ii. 8. 48
quaedam *scriptura* est ante Ecclesiam, quaedam cum Ecclesia — *M.* iii. 3. 72
Sunt etiam *scripturae* Doctorum, Augustini et aliorum — *M.* iii. 3. 87
Decretales . . fundamentali . . *Scripturae* postponendas esse — *M.* iii. 3. 95
argumentis . . quae quidem de sacra *Scriptura* eliciunt — *M.* iii. 4. 6
Dicunt enim primo, secundum *scripturam* Geneseos — *M.* iii. 4. 10
aliud in *scripturis* sentire, quam ille qui scripsit eas dicit — *M.* iii. 4. 62
innuit causam, quare cavendum sit hoc in *scripturis*, dicens: 'Titubabit fides, si divinarum *scripturarum* vacillat auctoritas' — *M.* iii. 4. 70, 71
ubi de primordio mundi sacratissima *Scriptura* pertractat — *V.E.* i. 4. 10

Quod etiam *scriptura* paganorum contestatur — *Ep.* x. 424

scrutor. ante omnia de principio *scrutandum* esse videtur — *M.* i. 2. 24

scutica. non hostili *scutica* sed paterna et alias verberibus assueta — *V. E.* i. 7. 36

'*scuticam* vitiorum fugatricem ostendimus' — *Ep.* ii. 14

Argenteas etenim *scuticas* in purpureo deferebat extrinsecus — *Ep.* ii. 15

Scytha. Aliter quippe regulari oportet *Scythas* .. et aliter Garamantes — *M.* i. 14. 43

a *Scythis* .. ab incoepto suo temerario est aversus — *M.* ii. 9. 40

sub Tamiride regina *Scytharum* vitam .. deposuit — *M.* ii. 9. 47

Aegyptius vero *Scytharum* civilitatem [*sc.* ignorat] — *M.* iii. 3. 13

se. necessaria .. ut quaedam monosyllaba, ut *sì*, *no*, *me*, *te*, *se* — *V. E.* ii. 7. 53

secorso v. soccorso

sectator. *Venite altriplices; Venite, avaritiae sectatores* — *V. E.* i. 12. 41

Subsistant igitur ignorantiae *sectatores* — *V. E.* ii. 6. 86

Tu quoque, Transtiberinae *sectator* factionis alterius — *Ep.* viii. 166

sector. Est ut videtur congrua [*sc.* constructio] quam *sectamur* — *V. E.* ii. 6. 28

Eos .. gregum vestigia *sectari* non decet — *Ep.* x. 48

secundario. per prius ad speculandum, et *secundario* .. ad operandum — *M.* i. 4. 5

quod per prius ab artifice Deo sit, et *secundario* a coelo — *M.* ii. 2. 36

secundarius. Est et inde alia locutio *secundaria* nobis — *V. E.* i. 1. 28

Hanc quidem *secundariam* Graeci habent et alii, sed non omnes — *V. E.* i. 1. 30

primas, et *secundarias*, et subsecundarias .. variationes — *V. E.* i. 10. 80

secundo. Primo .. *Secundo*, an .. de iure .. sibi adsciverit — *M.* i. 2. 10

Primo .. *Secundo*[1] et melius, quod .. non indigent — *V. E.* i. 2. 27

primo quidem .. *secundo*, quia magis videntur inniti grammaticae — *V. E.* i. 10. 31

primo .. *Secundo*, in eo quod est delectabile — *V. E.* ii. 2. 66

primo .. *secundo* circa partium habitudinem — *V. E.* ii. 9. 25

Primo .. *secundo*, per sempiternam suam quietem sive pacem — *Ep.* x. 456

Primo .. *Secundo* demonstrabitur, terram .. esse — *A. T.* 9. 4

quod erat *secundo* declarandum — *A. T.* 16. 57

secundum. typo, ut dicam, et *secundum* intentionem — *M.* i. 2. 3

inquisitionem facere *secundum* iam tactum ordinem — *M.* i. 5. 7

bene se habet .. quod se habet *secundum* intentionem primi agentis — *M.* i. 8. 2

quando *secundum* quod potest Deo adsimilatur — *M.* i. 8. 18

aut est quia simpliciter falsum adsumptum est, aut quia falsum *secundum* quid. Si simpliciter, per interemptionem adsumpti solvendum est; si *secundum* quid, per distinctionem — *M.* iii. 4. 41, 43

Et sic instantia videtur errare *secundum* non causam ut causa — *M.* iii. 5. 37

si consideretur *secundum* utramque partem .. scilicet animam et corpus: corruptibilis est, si consideretur tantum *secundum* unam, scilicet corpus; si vero *secundum* alteram — *M.* iii. 16. 20, 23, 24

opus fuit homini duplici directivo, *secundum* duplicem finem: scilicet .. Pontifice, qui *secundum* revelata humanum genus perduceret ad vitam aeternam; et Imperatore, qui *secundum* philosophica documenta .. ad temporalem felicitatem — *M.* iii. 16. 76, 77, 80

nam *secundum* quod vegetabile quid est, utile quaerit .. *secundum* quod animale, delectabile .. *secundum* quod rationale, honestum quaerit — *V. E.* ii. 2. 50, 52, 53

uno modo *secundum* quod fabricatur ab auctore suo, et sic est actio; et *secundum* istum modum Virgilius .. dicit .. Alio modo, *secundum* quod fabricata profertur — *V. E.* ii. 8. 19, 21, 24

cum unum sit deorsum simpliciter, aliud vero *secundum* quid — *A. T.* 12. 49

sophistica est, quia fallit *secundum* quid et simpliciter — *A. T.* 18. 18

[1] Secundo *M* vel secundo *R*

quae licet *secundum* proprium impetum ferantur *secundum* sensitivam affectionem, *secundum* tamen quod rationi obedibiles sunt, quandoque a proprio impetu retrahuntur — *A. T.* 18. 64, 65, 66

His quoque locis: **M. i.** 8. 31 (*secundum* divinam intentionem); 11. 26 (*secundum* quod), 51 (*secundum* illam [*sc.* iustitiam]), 122 (*secundum* totum); 12. 79 (*secundum* legem); 14. 52 (*secundum* sua communia), 72 (*secundum* quod); 15. 2 (*secundum* quintum modum dicendi 'prius'), 44 (*secundum* velle), 52 (*secundum* multiplicationem materiae recipientis); **ii.** 2. 1 (*secundum* quod), 57 (*secundum* quod), '65' (*secundum* quod); 5. 47 (*secundum* subiectam materiam), 102 (*secundum* Livium); 8. 29–30 (*secundum* habitum et *secundum* operationem); 11. 75 (*secundum* sensum legis); 13. '18' (*secundum* propositum voluntatis suae), '23' (*secundum* divitias gloriae suae); **iii.** 4. 10 (*secundum* scripturam Geneseos); 8. 68 (*secundum* exigentiam officii commissi); 9. 7 (*secundum* auctoritatem); 12. 29 (*secundum* accidens); 16. 57 (*secundum* virtutes morales et intellectuales), 61 (*secundum* virtutes theologicas); **V.E. i.** 4. 7 (*Secundum* quidem quod); 6. 57 (*secundum* humanitatem); 10. 3 (*secundum* quod); 12. 45 (*secundum* quod), 51 (*secundum* quod); 16. 14 (*secundum* quod), 17 (*secundum* quod), 23 (*secundum* quod), 31 (*secundum* ipsam [*sc.* virtutem]), 34 (legem *secundum* quam); 18. 9 (*secundum* quod), 46 (*secundum* quod); **ii.** 1. 11 (*secundum* quod); 2. 30 (*secundum* magis et minus), 40 (*secundum* rerum exigentiam), 59 (*secundum* quod); 5. 29 (*secundum* rei veritatem); 8. 12 (*secundum* verum nominis significatum); 10. 30 (*secundum* quod); 13. 2 (*secundum* se); 14. 5–6 (primo *secundum* totam stantiam.. deinde *secundum* partes eius); **Ep.** ii. 3 (*secundum* spiritum); iv. 6 (*secundum* eandem potentiam); vii. 69 (*secundum* naturam assumptam); x. 178 (*secundum* triplicem divisionem), 283 (*secundum* quandam praelibationem), 495 (*secundum* formam arguendi); **A.T.** 10. 8 (in aliqua parte, *secundum* quam); 17. 9 (*secundum* suas partes); 18. 14 (*secundum* proportionem quantitatis), 31 (*secundum* rationem), 33 (*secundum* suam totalitatem), 34 (*secundum* partem); 19. 1 (*secundum* simplicem eius naturam), 4 (*secundum*.. naturam quandam), 7 (*secundum* haec), 26 (*secundum* circumferentiam regularem); 20. 14 (*secundum* materiam naturalem); 23. 16 (*secundum* propriam naturam), 19 (*secundum* propriam naturam)

secundus. Tityrus arridens, et tota mente *secundus* — *Ecl.* ii. 88
Iste prosyllogismus currit per *secundam* figuram — *M.* i. 11. 60
Secunda, Dido fuit, regina et mater Carthaginensium in Africa — *M.* ii. 3. 102
operatio primi, absque cooperatione *secundorum* agentium — *M.* ii. 4. 16
sub Numa Pompilio, *secundo* Romanorum rege — *M.* ii. 4. 30
sufficit illa sola Ciceronis auctoritas in *secundis* Officiis — *M.* ii. 5. 55
Secundus, Vesoges rex Aegypti ad hoc bravium spiravit — *M.* ii. 9. 35
argumentum.. vim suam per *secundam* figuram ostendit — *M.* ii. 12. 62
ubi sine *secundis* agentibus aliquid in esse producit — *M.* iii. 14. 19
Ad *secundam* [*sc.* beatitudinem] vero per documenta spiritualia — *M.* iii. 16. 59
quid tintinnabulum *secundi* Caroli? — *V. E.* i. 12. 37
nequicquam Trinacrium Totila secundus adivit — *V. E.* ii. 6. 48
si pes trimeter primum et ultimum carmen endecasyllabum habet, et medium, hoc est *secundum*, eptasyllabum, et pes alter habeat *secundum* eptasillabum[1] — *V. E.* ii. 12. 79, 80
Vos.. nonne terror *secundae* mortis exagitat..? — *Ep.* vi. 29
secundus [*sc.* sensus] vero *allegoricus*, sive *mysticus* — *Ep.* x. 139
ex eo quod causa *secunda* recepit a prima — *Ep.* x. 376
'omnis causa primaria plus influit super suum causatum, quam causa universalis *secunda*' — *Ep.* x. 383
secunda, sive minor, per experientiam nautarum — *A. T.* 5. 7

His quoque locis: **M. i.** 9. 7 (iuxta *secundum* de Naturali auditu); 11. 119 (Prima.. *secunda* per hoc apparet, quia); **ii.** 1. 50 (*secundam* partem praesentis propositi); 67 (ad *secundam* quaestionem dirimendam ingredior); 2. 4 (de veritate primae dubitationis..

[1] et pes alter habeat secundum eptasillabum *add. R*

de veritate *secundae*); 7. 41 (in *secundo* de Naturali auditu); 8. 61 (qui dicebat *secundo* Paralipomenon), 83 (Primus horum modorum.. *Secundus*); 9. 55 (Lucanus in *secundo* Pharsaliae), 91 (Et Boethius in *secundo*); 11. 46 (Lucanus in *secundo*); **iii.** 1. 40 (ut in *secundo* libro probatum est); 3. 5 (primae quaestionis.. *secundae* quaestionis); 4. 60 (Propter primum.. Propter *secundum*, idem ait); 16. 27 (in *secundo* de Anima); **V.E. i.** 10. 46 (ut Lucanus in *secundo* describit); 18. 3 (adiectione *secunda*, videlicet); **ii.** 13. 73 (prima et ultima.. sic *secundi*), 76 (qualem in primo.. talis in *secundo*), 97 (Tria.. *Secundum* vero est); **Ep.** x. 91 (Sicut dixit Philosophus in *secundo Metaphysicorum*), 180 (Prima divisio.. *Secunda*.. Tertia), 279 (ut ait Philosophus in *secundo Metaphysicorum*), 291 (Pars *secunda*.. De parte prima), 315 (in prima.. in *secunda*); 316 (et incipit *secunda* pars ibi), 371 (ut probatur in *secundo Metaphysicorum*), 471 (Primo.. Quantum ad *secundum*), 589 (in prima.. in *secunda*), 591 (et incipit *secunda* pars ibi), 594 (in prima.. in *secunda*), 598 (Haec est sententia *secundae* partis); **A.T.** 4. 1 (Prima fuit talis.. *Secunda* ratio); 11. 3 (duo.. primum est, quod.. *secundum* est, quod); 12. 7 (tria.. quorum primum est, quod.. *secundum* est, quod), 38 (et hoc erat *secundum* quod declarari debebatur); 13. 1 (Ad destructionem *secundi* membri), 42 (per Philosophum.. *secundo De Generatione Animalium*); 14. 4 (ut per primam figuram.. ut per *secundam* est demonstratum); 15. 25 (Et sic patet de *secundo*); 21. 56 (sicut dicit Philosophus in *secundo De Coelo*); 23. 13 (Ad *secundum*, cum dicebatur)

v. **quadragesimus secundus**

secure. tensis fidibus adsumptum *secure* plectrum tum movere incipiat — *V. E.* ii. 4. 68

securitate. pexa.. ut *Amore, donna, disio.. salute, securitate, difesa* — *V. E.* ii. 7. 48

securus. cum primum pedes.. *securus* et incautus defigerem — *Ep.* iii. 13
ubi vulpecula foetoris istius venantium *secura*, decumbat — *Ep.* vii. 138

secus. 'Lignum, quod *secus* decursus aquarum fructificat..' — *M.* i. 1. 11
non *secus* Tusciam derelinquis.. quam si.. arbitreris — *Ep.* vii. 49

sed. *Sed* timeam saltus, et rura ignara deorum — *Ecl.* i. 41
Non miror.. *sed* Mopso miror.. placeant quod saxa — *Ecl.* ii. 25
Ille nihil contra: *sed* quam tunc ipse tenebat — *Ecl.* ii. 36
Mira loquar, *sed* vera tamen — *Ecl.* ii. 40
Sed quamquam.. sint postponenda.. Mopsum visurus adirem — *Ecl.* ii. 73
Sed quia tam proni scindebant aethra iugales.. rediere — *Ecl.* ii. 90
non enim est 'lignum, quod.. fructificat..' *sed* potius — *M.* i. 1. 12
Nullum quippe; *sed* fastidium potius.. praestaret — *M.* i. 1. 25
quae.. non solum speculari, *sed* etiam operari possumus — *M.* i. 2. 32
non curas; nec experientiae vultu inferiorem, *sed* nec affectum — *M.* i. 16. 34
fit.. quod non solum.. habeat, *sed* ut.. discurrant — *M.* iii. 3. 27
recipere autem potest.. *sed* alium creare non potest — *M.* iii. 7. 45
Et dextri regiones sunt Apulia, *sed* non tota, Roma — *V. E.* i. 10. 50
Sed habet imperitia vulgi sine discretione iudicium — *Ep.* x. 42
Comoedia vero inchoat asperitatem alicuius rei, *sed* — *Ep.* x. 204
non solum est impossibile, *sed* rideret Aristoteles, si audiret — *A. T.* 12. 36

His quoque locis: **M. i.** 2. 34 (non.. *sed*), 41 (non.. *sed*); 3. 22 (nil.. *sed*), 26 (Non.. *sed*), 28 (non.. *sed*), 52 (nec.. nec.. *sed*), 81 (non solum.. *sed* etiam); 4. 22 (non.. non.. *sed*); 5. 21 (non solum.. *sed*), 45 (non solum.. *sed*), 50 (non solum.. *sed* etiam), 52 (non solum.. *sed* etiam), 59 (non modo.. *sed* etiam); 6. 8 (non.. *sed* magis e converso), 21; 8. 19, 25; 11. 81, 114; 12. 10, 26 (non.. *sed*), 36 (non.. *sed*), 47, 75 (Non.. nec.. *sed* e converso), 80 (non.. *sed* magis); 13. 35; 14. 17 (non solum.. *sed*), 21, 26, 51, 63 (non solum.. *sed*), 82 (non solum.. *sed*); 15. 49, 67; **ii.** 1. 15 (nullo.. *sed*), 17. 37 (non.. *sed*), 58 (non solum.. *sed*), 62 (non solum.. *sed* etiam); 2. '65' (Non.. *sed*), 71 (quidem.. *sed*); 3. 12, 38 (non solum.. *sed*), 41; 5. 8 (non.. *sed*), 43, 131 (non.. *sed*); 6. '46', '48', 58 (non.. *sed*); 7. 5, 8 (non solum.. *sed* etiam), 31, 58 (non solum.. *sed* etiam), '84' (Non.. *Sed*); 8. 48 (nec.. nec.. *sed*); 9. 18, 81; 10. 12 (non.. *sed*), 18, 34 (non.. non.. *sed*), '38', '63' (Non.. *sed*), 74 (non.. *sed*), 77 (nec.. *sed*); 11. 1, 4 (non solum.. *sed* etiam), 83; 12. 21, 41; 13. 14, 31 (non.. *sed*), 35 (non.. *sed* potius), 56 (non.. *sed*);

iii. 1. 12; 2. 20, 42; 3. 5, 38 (non .. *sed*), 49 (non solum .. *sed*), 109 (non .. *sed*); 4. '54' (Non .. *sed*), '57', 80 (non .. *sed*), 86 (non .. nec .. *sed*), 109 (non .. *sed*), 115 (non solum .. *sed* etiam), 142, 149 (nec .. nec etiam .. *sed*); 5. 15, 33 (non solum .. *sed* etiam); 6. 19 (non .. *sed*), 35 (non .. *sed*); 7. 10, 16; 8. 52 (non .. *sed*); 9. '39', 59 (non .. *sed*), '61', 66 (non solum .. *sed*); 130 (non .. *sed*), '134' (non .. *sed*); 10. 34, 57 (non .. *sed*), 62, 75, 103 (non solum .. *sed* etiam), 105, 129 (non .. *sed*); 12. 6, 27, 73; 13. 22, '52' (non .. *sed*), 76; 14. 8, 16, 21 (non .. *sed*), 27, 49; 15. 5, 27, 39 (non .. *sed*); 45 (non .. *sed*); **V.E. i.** 1. 6 (non tantum .. *sed* etiam), 14 (non solum .. *sed*), 17, 18 (non .. *sed*), 30 (quidem .. *sed*); 2. 7 (Non .. non .. *sed*), 41 (non solum .. *sed* prorsus), 59 (non .. sed), 61, 66; 3. 2 (non .. *sed*); 4. 18, 39 (nullum .. *sed*); 6. 58 (non .. *sed*); 7. 2, 17, 27 (non solum .. *sed* etiam), 32 (non .. *sed*), 35, 36 (non .. *sed*), 63 (nec .. nec .. *sed*), 65; 8. 13, 57; 9. 57 (nec .. nec .. *sed*), 62 (Nec .. modo .. *sed* potius), 91 (nec .. nec .. *sed*); 10. 85 (non solum .. *sed* etiam); 11. 13 (non .. *sed* potius), 43 (non .. *sed*); 12. 15, 19 (non .. *sed*), 42, 61; 13. 5 (non solum .. *sed*), 12 (non .. *sed*), 33; 14. 24 (non solum .. *sed*); 15. 12 (non solum .. *sed*); 18. 43; **ii.** 1. 5, 24 (non solum .. *sed*), 28 (non solum .. *sed*), 32, 44, 54, 67, 80, 88, 94 (non .. *sed*); 2. 2 (non .. *sed*), 21, 36 (non .. *sed*), 61; 3. 28, 38, 43, 57; 4. 49, 69; 5. 7, 56; 6. 29; 7. 22 (non .. *sed*), 66; 8. 3, 15, 36 (nunquam .. *sed*), 41 (nunquam .. *sed*), 46 (Nullus .. *sed*), 56; 9. 17 (nec .. *sed*); 10. 17; 12. 31 (nec .. *sed*), 47, 66 (Nec .. *sed*); 13. 25 (non .. *sed*), 40 (non .. *sed*); **Ep.** i. 42 (Nec .. nec .. *sed*); ii. 27, 48 (nec .. neve .. *sed*); iii. 18, 34 (non .. *sed*); iv. 7; v. 36, 78, 101 (non solum .. *sed*), 104 (Nec tantum .. *sed*), 162 (Non .. *sed*); vi. 18 (non .. *sed*), 58 (non modo .. *sed*), 89 (Non .. *sed*), 103 (non .. *sed*), 135, 182 (non .. *sed*); vii. 47, 151 (non .. *sed*), 170; viii. 28 (non .. *sed*), 60, 74 (Non .. *sed*), 80 (non modo .. *sed* et), 106 (nunquam .. *sed*), 110 (Non .. non .. *sed*), 122, 163 (non .. *sed*); ix. 41 (Non .. *sed*); x. 53 (non .. *sed*), 84, 131 (non solum .. *sed* etiam), 229, '235' (non .. *sed*), 237, 266, 274 (non .. *sed*), 278 (non .. *sed*), 306, 351, 355, 383, 451 (non .. *sed*), 461, 496, 603; **A.T.** 1. 8 (non .. *sed*); 10. 11; 12. 12 (non tantum .. *sed*), 34; 13. 36; 15. 5; 16. 1; 17. 1, 15 (non .. *sed*); 18. 1, 28; 19. 18 (non .. *sed*); 20. 56; 21. 46, 51; 23. 17, 20, 30, 32, 45

sedeo. *Quomodo sedet sola civitas plena populo!* — *V. N.* 29. 1
Quomodo sedet sola civitas! — *V. N.* 31. 8
Sedendo et quiescendo prudentia et sapientia ipse perficitur — *M.* i. 4. 9
dicimus .. civitates metis Italiae in tantum *sedere* propinquas — *V. E.* i. 15. 63
'Quomodo sola *sedet* civitas, plena populo .. !' — *Ep.* viii. 1
Romam .. solam *sedentem* et viduam — *Ep.* viii. 144

sedes. '.. Hae nobis propriae *sedes*; hinc Dardanus ortus' — *M.* ii. 3. 84
cum de *sede* patris Aeneae .. verteretur litigium — *M.* ii. 11. 8
quod Constantinus .. Imperii *sedem*, scilicet Romam, donavit — *M.* iii. 10. 4
domino Nicholao .. Apostolicae *Sedis* legato — *Ep.* i. *tit.* 4
potentia concupiscibilis, quae *sedes* amoris est — *Ep.* iv. 34
quam .. in Apostolicam *sedem* .. consecrarunt — *Ep.* viii. 26
quin nota cicatrixque infamis Apostolicam *Sedem* usserit — *Ep.* viii. 175
si .. pro *sede* Sponsae, quae Roma est .. propugnetis — *Ep.* viii. 179

sedo. Postquam vero Italorum litigia *sedata* fuerunt — *M.* ii. 11. 52
sedatis fluctibus blandae cupiditatis — *M.* iii. 16. 84
et ad *sedanda* civium profana litigia festinatis — *Ep.* i. 45

seduco. Nec *seducat* illudens cupiditas — *Ep.* v. 59

sedulus. Auctoritatem vero Nasonis .. *sedulus* intueare — *Ep.* iv. 43

segnities. Sed quid tam sera moretur *segnities*, admiramur — *Ep.* vii. 47

segregatim. quae ipso [*sc.* vulgari] digna sunt *segregatim* ostendere — *V. E.* ii. 2. 6

segrego. munuscula mea saepe multumque conspexi, et ab invicem *segregavi*, nec non *segregata* percensui — *Ep.* x. 67, 68

seipsum *v.* **ipse** *vel* **sui**

seligo. honorificentius [*sc.* vulgare] breviter *seligamus* — *V. E.* i. 12. 5
et modum cantionarium *selegimus* illis — *V. E.* ii. 6. 6

Sem. Sed haec minima pars quantum ad numerum fuit de semine *Sem* — *V. E.* i. 7. 66

semel. plusquam *semel* sub paterna monitione pollicetur — *Ep.* i. 23
Semele. sororum contemtricium Numinis in semine *Semeles* — *Ep.* iv. 45
semen. Sed haec minima pars quantum ad numerum fuit de *semine* Sem — *V. E.* i. 7. 66
sororum contemtricium Numinis in *semine* Semeles — *Ep.* iv. 45
si quid de Troianorum Latinorumque *semine* superest, illi cede — *Ep.* v. 52
sementis. imber, *sementem* vestram ante iactum praeveniens — *Ep.* v. 74
semetipsum *v.* **ipse** *vel* **-met** *vel* **sui**
Semilatius. Et sicut.. tertium [*sc.* vulgare] *Semilatium* dicitur — *V. E.* i. 19. 14
semilunium. figura terrae emergentis est figura *semilunii* — *A. T.* 19. 24
quod terra emergens habeat figuram qualis est *semilunii* — *A. T.* 19. 34
terram emergentem oportet habere figuram *semilunii* — *A. T.* 19. 62
seminarium. quae falsarum opinionum *seminaria* frequentius esse solent — *Ep.* iii. 4
Semiramis. quamvis cum consorte thori *Semiramide*.. tentaverit — *M.* ii. 9. 25
'Coctilibus muris cinxisse *Semiramis* urbem' — *M.* ii. 9. 32
semper. *Semper* insurgunt contra me de limo — *Canz.* xxi. 18
Tu tempora lauro *Semper* inornata per pascua pastor habebis? — *Ecl.* i. 35
sed potius perniciosa vorago *semper* ingurgitans — *M.* i. 1. 13
ut potentia tota materiae primae *semper* sub actu sit — *M.* i. 3. 74
actuare *semper* totam potentiam intellectus possibilis — *M.* i. 4. 3
quia eorum iudicia *semper* appetitu praeveniuntur — *M.* i. 12. 29
quia delectatio rei desideratae *semper* adnexa est — *M.* i. 13. 12
cum Deus *semper* velit quod melius est — *M.* i. 14. 78
'*Semper*.. ad utilitatem Reipublicae leges interpretandae sunt' — *M.* ii. 5. 16
cupiditate submota, quae rei publicae *semper* adversa est — *M.* ii. 5. 35
'.. cum.. roborasset, *semper*que in.. consilio permansisset..' — *M.* ii. 5. 167
Habeant *semper*.. in ostio palaestrae ante oculos Pyrrhum — *M.* ii. 10. 78
sed debet [*sc.* Ecclesia] *semper* inniti super illud — *M.* iii. 10. 57
Oh *semper* nostra natura prona peccatis..! — *V. E.* i. 7. 6
rusticanas loquelas.. quae *semper*.. dissonare videntur — *V. E.* i. 11. 39
quia nec *semper* excellentissime poetantes debent illud induere — *V. E.* ii. 1. 33
cum sententia.. *semper* verbis discretive mixta remaneat — *V. E.* ii. 1. 92
Hic *semper* in stantia unum carmen incomitatum texebat — *V. E.* ii. 13. 29
In versibus fere *semper* hac lege perfruimur — *V. E.* ii. 13. 78
aequivocatio quae *semper* sententiae quidquam derogare videtur — *V. E.* ii. 13. 98
quae circa sinistra sunt verba, *semper* ad extremum festinent — *V. E.* ii. 14. 18
et *semper* citra medium plectens, ultra medium.. se figit — *Ep.* v. 41
'*semper* nocuit differre paratis..' — *Ep.* vii. 84
an *semper* et hi silebunt..? — *Ep.* viii. 127
cum Deus et natura *semper* faciat et velit quod melius est — *A. T.* 13. 39
Si omnes istae formae non essent *semper* in actu — *A. T.* 18. 40

His quoque locis: **M. i.** 14. 48 (coaequatam *semper* lucem); **ii.** 7. 40 (naturam *semper* agere propter finem); 10. 18 (Sed *semper* cavendum est, ut); **iii.** 3. 2 (Hominibus.. hoc *semper* contingit); 8. 36 (*semper* videndum est, quid); 10. 126 (immoto *semper* superiori dominio); **V.E. i.** 9. 80 (sub invariabili[1] *semper* civicasse sermone); 18. 30 (quod.. *semper* illustri vulgari loquuntur); **Ep.** i. 65 (*semper* populum defensantes), 71 (*semper* tam debite quam devote.. vestris obedire mandatis); v. 136 (Non etenim *semper* nos agimus); vi. 91 (misericordia *semper* concomitans eius exercitum); vii. *tit.* 3 (domino Henrico.. *semper* Augusto); 7 (humanae prosperitati *semper* et latenter insidians); viii. 106 (nunquam pietatis.. sed *semper* impietatis.. genitrix); x. 479 (inde est, quod *semper* movetur); **A.T.** 19. 32 (emergere *semper* cum horizonte circulari)

sempiterno. de quodam sempiterno, in quo posset defectus *sempiternari* — *Ep.* x. 498
sempiternus. essentiae.. aliter *sempiternae* non essent — *M.* i. 3. 62
Virgilius.. testatur in memoriam *sempiternam* — *M.* ii. 3. 32

[1] immutabili *R*

nunc regiae *sempiternae* aulicus praeelectus — *Ep.* ii. 34
ipso in *sempiterna* quiete permanente — *Ep.* x. 446
potest probari . . per *sempiternam* suam quietem sive pacem — *Ep.* x. 456
bene probat, quia de quodam *sempiterno*, in quo — *Ep.* x. 497

sempre. Guido Guinizelli : 'Al cor gentil ripara *sempre* Amore' — *V. E.* ii. 5. 42

sen. Rex Navarrae : 'De fin Amor si vient *sen* et bonté' — *V. E.* i. 9. 27 *et* ii. 5. 38

senator. Italiae regibus et *senatoribus* almae urbis — *Ep.* v. *tit.* 1

senatus. '. . Regum . . et nationum portus erat et refugium *Senatus* . .' — *M.* ii. 5. 61
repatriandi licentia de auctoritate *Senatus* allata est — *M.* ii. 5. 108
non vicem Tiberii gerens . . sub signo *Senatus* — *M.* ii. 13. 56
ut *senatus* aeterni consulto restitisse timori non fuerit — *Ep.* vi. 69

Seneca. bene *Seneca* de lege in libro de quatuor virtutibus — *M.* ii. 5. 24
quia excellenter magistrent, ut *Seneca* et Numa Pompilius — *V. E.* i. 17. 14
ab inclytissimo philosophorum *Seneca* — *Ep.* iv. 54
ut patet per *Senecam* in suis Tragoediis — *Ep.* x. 202

senectus. qui *senectutem* a Cicerone defensam, resumeret defensandam — *M.* i. 1. 23

Senensis. variantur, ut puta in Tuscia *Senenses* et Aretini — *V. E.* i. 10. 75
Minum Mocatum *Senensem* . . [*sc.* cuius] dicta . . non curialia — *V. E.* i. 13. 10
Senenses : 'Onche renegata avesse io Siena' — *V. E.* i. 13. 25

senesco. nam iam *senuere* capellae, Quas — *Ecl.* i. 46

senex. Cotali . . Si levar cento, *ad vocem tanti senis* — *Purg.* xxx. 17
Irrisere *senes* iuvenilia guttura — *Ecl.* ii. 30
Sic, venerande *senex*, tu . . rura Pelori Deserere auderes . . ? — *Ecl.* ii. 46
Fortunate *senex*, falso ne crede favori — *Ecl.* ii. 55
Fortunate *senex*, fontes . . Desertare . . nolis — *Ecl.* ii. 61

senior. Tum *senior* viridi canum de cespite crinem Sustulit — *Ecl.* ii. 32
'Quare discipuli tui traditionem *seniorum* transgrediuntur ?' — *M.* iii. 3. 99

senissimus. iuxta dicentem Philosophum : 'Omnis domus regitur a *senissimo*' — *M.* i. 5. 34

Sennaar. et coepit aedificare turrim in *Sennaar*[1] — *V. E.* i. 7. 29

sensibilis. Scientes . . quia *sensibilis* anima et corpus est animal — *V. E.* ii. 10. 2

sensitivus. ergo potentiae *sensitivae* . . reservantur in alium [*sc.* actum] — *Ep.* iv. 30
Cum igitur potentia concupiscibilis . . sit potentia *sensitiva* — *Ep.* iv. 34
licet . . ferantur secundum *sensitivam* affectionem — *A. T.* 18. 65

sensualis. ad communicandum . . rationale signum et *sensuale* habere — *V. E.* i. 3. 15
cumque . . nihil deferri possit nisi per medium *sensuale*, *sensuale* esse oportuit . . si tantum *sensuale* [*sc.* esset], nec a ratione accipere nec in rationem deponere potuisset — *V. E.* i. 3. 20 (*bis*), 22
nam *sensuale* quid est, in quantum sonus est — *V. E.* i. 3. 26
Sed quamquam, *sensualibus* amissis, doloris amaritudo incumbat — *Ep.* ii. 27
quatenus modice dolere velitis et *sensualia* postergare — *Ep.* ii. 39

sensualitas. ad voluptatem nostram sive nostrae *sensualitatis* quietem — *V. E.* i. 6. 24

sensus. secundum *sensum* legis consilium et iudicium exhibere contenti — *M.* ii. 11. 75
Inferunt enim se contradictoria invicem a contrario *sensu* — *M.* ii. 12. 29
circa *sensum* mysticum dupliciter errare contingit — *M.* iii. 4. 47
Quod autem ille *sensus* omnino sustineri non possit — *M.* iii. 4. 97
Ad hoc respondens, literam Matthaei et *sensum* confiteor — *M.* iii. 7. 10
per interemptionem *sensus* in quo fundatur argumentum — *M.* iii. 9. 11
referenda sunt [*sc.* verba illa] ad *sensum* illius gladii — *M.* iii. 9. 131
rationi magis quam *sensui* spatulas nostri iudicii podiamus — *V. E.* i. 6. 22
Sed si ad eorum *sensum* subtiliter intrare velimus — *V. E.* ii. 12. 48
'. . sicut et gentes ambulant in vanitate *sensus*' — *Ep.* v. 162

[1] Sennear *R*

Nam saepe quis in reprobum *sensum* traditur, ut	*Ep.* vii. 172
ex ea parte . . ad quam cum caeteris *sensibus* inflet auditum	*Ep.* viii. 137
istius operis non est simplex *sensus*, immo dici potest *polysemum*, hoc est plurium *sensuum*; nam alius *sensus* est qui habetur per literam, alius est qui habetur per significata per literam	*Ep.* x. 135, 136, 137
si *moralem sensum* [*sc.* inspiciamus], significatur	*Ep.* x. 150
quamquam isti *sensus* mystici variis appellentur nominibus	*Ep.* x. 155
subiectum, circa quod currant alterni *sensus*	*Ep.* x. 164
videbatur patere . . per *sensum*, eo quod videmus	*A. T.* 3. 15
Omnis opinio quae contradicit *sensui* est mala opinio; opinari aquam non esse altiorem terra est contradicere *sensui*	*A. T.* 5. 2, 4
licet in contrarium est *sensus* et ratio	*A. T.* 8. 5
Ad *sensum* enim videmus . . flumina descendere ad mare	*A. T.* 8. 6
sunt etenim haec principia inventa *sensu* et inductione	*A. T.* 11. 12
Omnis opinio quae contradicit *sensui* est mala opinio	*A. T.* 23. 25
sententia. Et huic *sententiae* concordat Averrois, in Commento	*M.* i. 3. 76
unde *sententia* Philosophi est, ut	*M.* i. 11. 74
Quae duae *sententiae* ad duas nobilitates dantur	*M.* ii. 3. 19
Tullius . . *sententiam* Chrysippi sequens	*M.* ii. 8. 96
iuxta *sententiam* Agathonis	*M.* iii. 6. 52
Unde cum *sententia* versificantium semper verbis discretive mixta remaneat	*V. E.* ii. 1. 91
cum gravitate *sententiae* . . excellentia vocabulorum concordat	*V. E.* ii. 4. 53
De gravitate *sententiarum* vel satis dixisse videmur	*V. E.* ii. 5. 1
capacitate *sententiae*, constructionis, et vocabulorum	*V. E.* ii. 5. 19
sine responsorio ad unam *sententiam* tragica coniugatio	*V. E.* ii. 8. 71
Nam quemadmodum cantio est gremium totius *sententiae*	*V. E.* ii. 9. 15
quae semper *sententiae* quidquam derogare videtur	*V. E.* ii. 13. 98
genera narrationum poeticarum, scilicet . . *sententia* votiva	*Ep.* x. 228
Haec est *sententia* secundae partis prologi in generali	*Ep.* x. 598
sententialiter. sermo Calliopeus . . quo *sententialiter* canitur	*Ep.* iv. 19
sententio. videndum est . . de subiecto, prout allegorice *sententiatur*	*Ep.* x. 167
nec dividendo nec *sententiando* quidquam dicetur	*Ep.* x. 608
sentio. Tibia non *sentis* quod fit virtute canora Numinis . . ?	*Ecl.* ii. 50
quamvis Poeta noster aliter *sensisse* videatur in quinto	*M.* ii. 8. 93
aliud in scripturis *sentire*, quam ille qui scripsit eas dicit	*M.* iii. 4. 62
Formale igitur est Ecclesiae, illud idem dicere, illud idem *sentire*. Oppositum autem dicere vel *sentire*, contrarium formae	*M.* iii. 15. 49, 50
nam in homine *sentiri* humanius credimus quam *sentire*, dummodo *sentiatur* et *sentiat* tamquam homo	*V. E.* i. 5. 8, 9 (*ter*)
nobilissimum animal non ante *sentire* quam *sentiri* coepisse	*V. E.* i. 5. 15 (*bis*)
nonnullos vulgaris excellentiam cognovisse *sentimus*	*V. E.* i. 13. 36
vel gratia generis . . convenit, ut *sentire*	*V. E.* ii. 1. 44
Nam vocabulorum quaedam puerilia . . *sentimus*	*V. E.* ii. 7. 13
vera beatitudo in *sentiendo* veritatis principium consistit	*Ep.* x. 613
et positae sunt, non quia sic sit, sed ut *sentiat* discens	*A. T.* 19. 19
sentir. 'Sim *sentis* fezels amics, Per ver encusara Amor'	*V. E.* i. 9. 24
sentis. perplexos frutices atque *sentes* prius eiciamus de silva	*V. E.* i. 11. 6
sentosus. Nonne quotidie extirpat *sentosos* frutices de Italica silva?	*V. E.* i. 18. 12
seorsim. et ideo . . ista tria inquirenda *seorsim* sunt	*Ep.* x. 128
separo. aliter esset dare potentiam *separatam*, quod est impossibile	*M.* i. 3. 75
animae *separatae* bene hinc abeuntes	*M.* i. 12. 33
passione, in qua oportebat ipsum *separari* a discipulis suis	*M.* iii. 9. 29
'. . Veni enim *separare* hominem adversus patrem suum'	*M.* iii. 9. 135

'..hoc contingit *separari*, tamquam perpetuum, a corruptibili' *M.* iii. 16. 28
mihi a limine suspiratae postea curiae *separato* *Ep.* iii. 10
affinitatem quam habet ad substantiam intellectualem *separatam* *Ep.* x. 535

sepio. An *septi* vallo ridiculo cuiquam defensioni confiditis? *Ep.* vi. 76
Quid vallo *sepsisse*..iuvabit..? *Ep.* vi. 79

septem. '..Quos premunt *septem* gelidi triones..' *M.* ii. 9. 96

septentrio (septemtrio). quamvis Meridiem atque *Septentrionem* in Asia exagitaverit *M.* ii. 9. 37
nam ab oriente Almannos habent et a *septemtrione*[1] *V.E.* i. 8. 60
v. **septem** *vel* **trio**

septentrionalis (septemtrionalis)[2]. alii *septemtrionalem* regionem in Europa sibi sortiti sunt *V.E.* i. 8. 18
loquentes *oil*..*septemtrionales* sunt respectu istorum *V.E.* i. 8. 58
descendere ad mare, tam meridionale quam *septentrionale* *A.T.* 8. 8

septimus. Scythas, qui extra *septimum* clima viventes *M.* i. 14. 43
qui quidem dies fuit *septimus* a Ianuariis idibus *A.T.* 24. 20

sepultura. De cuius etiam *sepultura* ibidem existente Lucanus *M.* ii. 9. 68

sequens *v.* **sequor**

sequor. sic ut dulce melos armenta *sequantur* *Ecl.* i. 21
cum illud..sit..*sequeretur* quod..esset specificata *M.* i. 3. 43
Ex quo *sequitur*, Monarchiam necessariam mundo *M.* i. 7. 18
Ex quo *sequitur*, quod Monarcha..possit *M.* i. 11. 88
sequitur de necessitate delectatio *M.* i. 13. 11
sequitur, non solum melius esse..sed quod..est *M.* i. 14. 15
Unde *sequitur*, humanum genus optime se habere, cum *M.* i. 14. 83
explicare nequirem, sed summa *sequar* vestigia rerum *M.* ii. 3. 42
dicit ipsum Misenum 'non inferiora *sequutum*' *M.* ii. 3. 53
victores victoriam *sequi* non potuisse, Livius..conscribit *M.* ii. 4. 63
per se enim verum nunquam *sequitur* ex falsis, signa tamen veri bene *sequuntur* ex signis quae sunt signa falsi *M.* ii. 6. 53, 54
aliter humana ratio..non *sequeretur* naturae intentionem *M.* ii. 8. 21
Tullius..hoc prohibuit, sententiam Chrysippi *sequens* *M.* ii. 8. 96
quin praevalentia in athletis..Dei iudicium sit *sequuta* *M.* ii. 9. 12
Et cum a iuste edicere iurisdictio *sequatur* *M.* ii. 12. 55
ergo contradictorium eius ex quo *sequitur* est verum *M.* ii. 13. 4
si hoc non falsum, nec ea quae *sequuntur* ad ipsum *M.* iii. 2. 16
ad non nolle alterum duorum *sequitur* de necessitate *M.* iii. 2. 21
ad non odire necessario *sequitur*, aut amare, aut non amare *M.* iii. 2. 23
sequeretur Deum velle non esse finem *M.* iii. 2. 36
sequeretur ad non velle, nihil de impedimento curaret *M.* iii. 2. 40
qui publica iura non ad communem utilitatem *sequuntur* *M.* iii. 4. 79
'Petre,' inquit, '*sequere* me' *M.* iii. 15. 26
contrarietas enim in opinione vel dicto *sequitur* ex contrarietate *M.* iii. 15. 55
per philosophica documenta..dummodo illa *sequamur* *M.* iii. 16. 57
per documenta spiritualia..dummodo illa *sequamur* *M.* iii. 16. 61
Cumque dispositio mundi huius dispositionem inhaerentem coelorum circulationi *sequatur* *M.* iii. 16. 93
de unius eiusdemque a principio idiomatis variatione *secuta* *V.E.* i. 9. 6
In utroque..laterum, et iis quae *sequuntur*[3] ad ea *V.E.* i. 10. 60
qui non heroico more sed plebeo *sequuntur*[3] superbiam *V.E.* i. 12. 19
humana *secuti* sunt, brutalia dedignantes *V.E.* i. 12. 24
nec panteram quam *sequimur* adinvenimus *V.E.* i. 16. 2
nam sicut totum ostium cardinem *sequitur* *V.E.* i. 18. 5

[1] septentrione *R* [2] septentrionalis *R* [3] secuntur *R*

ergo cantiones nobiliores ballatis esse *sequitur* extimandas — *V. E.* ii. 3. 32
haec .. vel quae ad ea directe ac pure *sequuntur* [1] — *V. E.* ii. 4. 66
eptasyllabum *sequi* illud quod maximum est in celebritate — *V. E.* ii. 5. 58
nec licet aliquid artis *sequentibus* [*sc.* stantiis] arrogare — *V. E.* ii. 9. 16
et nos eum *secuti* sumus cum diximus — *V. E.* ii. 10. 27
quae trisyllabum ante alia *sequi* astruximus — *V. E.* ii. 12. 10
in qua . . fas fuit *sequi* libertatis officia — *Ep.* iii. 11
quorum *sequentem* gregem . . illustrare intererat — *Ep.* viii. 47
ad retribuendum . . analogiam *sequi* mihi votivum est — *Ep.* x. 65
Cum . . virtus *sequatur* essentiam cuius est virtus — *Ep.* x. 394
in tantum profundat se . . quod memoria sequi non potest — *Ep.* x. 530
cum circumferentia *sequatur* undique ipsum centrum — *A. T.* 3. 12
quare oppositum eius ex quo *sequebatur* est verum — *A. T.* 6. 7
Aqua videtur maxime *sequi* motum Lunae — *A. T.* 7. 2
sequetur quod gravitas aequivoce praedicetur — *A. T.* 12. 57
Et ex hac conclusione *sequitur*, ut declarabo, quod . . distet — *A. T.* 16. 7
Quod etiam *sequatur*, ipsam substare omnibus corporibus (quod *sequi* etiam ex conclusione dicebatur), sic declaro — *A. T.* 16. 45, 46
et nihil *sequitur* impossibile apud recte philosophantes — *A. T.* 19. 8

His quoque locis: **M. i.** 12. 93 (ex quo *sequitur* quod . . est) ; 13. 69 (Ex quo *sequitur*, quod . . sit) ; 14. 9 (quia ex ipsius adsumptione nihil *sequitur*) ; **ii.** 2. 44 (*sequitur* quod . . sit), 46 (*sequitur* . . quod . . sit), 48 (Et iterum ex hoc *sequitur* quod . . est) ; 5. 3 (Quodque ita *sequatur*, sic ostenditur) ; 6. 27 (*sequeretur* enim idem inconveniens) ; 7. 17 (ex quo *sequitur* quod . . non possit) ; 8. 106 (in *sequentibus* et immediatis Capitulis) ; **iii.** 2. 48 (de necessitate *sequitur* quod . . non vult), 50 (et sic *sequitur* prius, videlicet Deum velle), 53 (principium, ex cuius contradictorio tam absurda *sequuntur*) ; 4. 2 (tota disputatio *sequens*), 132 (non propter hoc *sequitur*, quod . . sit) ; 5. 28 (dicentes, quod F *sequitur* ad C) ; 6. 14 (Ex quo sine dubio *sequeretur*, quod . . dependeret), 38 (Non igitur *sequitur* . . quod . . possit) ; 8. 14 (unde bene *sequeretur* illud, quod dicunt), 70 (non tamen propter hoc *sequitur* quod possit) ; 10. 9 (ex hoc bene *sequeretur* auctoritatem . . dependere), 95 (*sequeretur* quod . . posset) ; 11. 12 (Ex quo etiam *sequeretur* illa dependentia) ; 12. 16 (propter quod *sequitur* etiam idem quod volunt) ; 13. 79 (ergo falsum erat illud, ex quo *sequebatur*) ; **A.T.** 7. 9 (*sequitur* idem quod prius) ; 10. 13 (nec illud ex quo alterum vel alterum *sequebatur*) ; 12. 5 (tria impossibilia *sequerentur*), 27 (quod erat primum impossibile, quod *sequi* dicebatur) ; 16. 12 (unde *sequeretur* . . quod . . esset), 16 (Quod illa *sequantur* ex conclusione, sic declaro)

seraphim. carbonis illius quem unus de *Seraphim* accepit de altari coelesti et tetigit labia Isaiae — *M.* iii. 1. 24

serenitas. intuenti de purpureo matutinae *serenitatis* — *M.* i. 11. 37
coelum . . auspicia gentium blanda *serenitate* confortat — *Ep.* v. 7
ut sub tanti *serenitate* praesidii genus mortale quiesceret — *Ep.* vi. 6

Sergestus. quantum *Sergestum* e scopulo vulsum risere Sicani — *Ecl.* ii. 31

sericum. quemadmodum turpis mulier si auro vel *serico* vestiatur — *V. E.* ii. 1. 96

series. vestrarum literarum *series* . . pollicetur — *Ep.* i. 23
praesentis oratiunculae *seriem* placuit destinare — *Ep.* iii. 7

sermo. 'De iis . . *sermones* minus sunt credibiles operibus' — *M.* i. 13. 27
sermones inquirendi sunt secundum subiectam materiam — *M.* ii. 5. 46
et cum opera persuadentiora sint quam *sermones* . . magis persuadet quam si *sermone* approbaret — *M.* ii. 12. 39, 41
delectabiliori atque utiliori *sermone* uti quam Latinos — *V. E.* i. 6. 38
Eae omnes differentiae, atque *sermonum* varietates — *V. E.* i. 9. 45
sermone vario vel diverso cum modernis Papiensibus loquerentur — *V. E.* i. 9. 68
eandem civitatem sub invariabili [2] semper civicasse *sermone* — *V. E.* i. 9. 81

[1] secuntur *R* [2] immutabili *R*

cum *sermonis* variatio civitatis . . paulatim contingat — *V. E.* i. 9. 81
per eandem gentem *sermo* variatur . . successive per tempora — *V. E.* i. 9. 86
propter variationem *sermonis* arbitrio singularium fluitantis — *V. E.* i. 9. 102
praeponentes eos [*sc.* Bononienses] in vulgari *sermone* — *V. E.* i. 15. 34
quia magis [1] *sermone* et arte regulari poetati sunt — *V. E.* ii. 4. 22
Redditur, ecce, *sermo* Calliopeus inferius — *Ep.* iv. 18
'. . Et tragicus plerumque dolet *sermone* pedestri' — *Ep.* x. 217
si recordatur et contentum tenet, *sermo* tamen deficit — *Ep.* x. 575
multa . . vidit quae *sermone* proprio nequivit exprimere — *Ep.* x. 580
sermonibus eorum interesse refugiunt — *A. T.* 24. 12

serpens. Et si obiciatur de *serpente* loquente ad primam mulierem — *V. E.* i. 2. 43
non quod aliud esset . . illud . . quam sibilare *serpenti* — *V. E.* i. 2. 52
culpa vetus . . quae plerumque *serpentis* modo torquetur — *Ep.* v. 95

serus. *sera* poenitentia hoc a modo veniae genitiva non erit — *Ep.* vi. 192
Sed quid tam *sera* moretur segnities, admiramur — *Ep.* vii. 47

servitus. tyrannides, quae in *servitutem* cogunt genus humanum — *M.* i. 12. 59
eo verae *servitutis* in ergastula concidetis — *Ep.* vi. 94
vos eas [*sc.* calamitates] . . pro *servitute* subire necesse est — *Ep.* vi. 125
observantia quarum [*sc.* legum] . . non *servitus* esse probatur — *Ep.* vi. 158
exitus animae sanctae ab huius corruptionis *servitute* — *Ep.* x. 154

servo. Quem quidem morem *servare* voluerunt Discipuli — *M.* i. 4. 29
Ius est . . hominis ad hominem proportio, quae *servata* hominum *servat* societatem, et corrupta corrumpit — *M.* ii. 5. 5 (*bis*)
Et illud quod natura ordinavit, de iure *servatur* — *M.* ii. 7. 2
quod ordo naturalis in rebus absque iure *servari* non possit — *M.* ii. 7. 18
Necesse est igitur ordinem de iure *servari* — *M.* ii. 7. 22
'. . Cum tibi sacrato Macedo *servetur* in antro' — *M.* ii. 9. 74
Quod si formalia duelli *servata* sunt — *M.* ii. 10. 41
cum finitimis, omni iure belli *servato* . . decertatum fuisse — *M.* ii. 11. 40
ostendendo formam syllogisticam non esse *servatam* — *M.* iii. 4. 39
Si quid autem rithimi *servare* interest huius quod est ars — *V. E.* ii. 9. 33
Hoc idem in versibus esse *servandum* astruimus — *V. E.* ii. 11. 65
de omnibus aliis *servandum* esse asserimus — *V. E.* ii. 12. 90
et habitudinem quandam *servatam* esse invenimus — *V. E.* ii. 13. 54
dumtaxat praecedentium ordo *servetur* in totum — *V. E.* ii. 13. 70
et sic de aliis pedibus est *servandum* — *V. E.* ii. 13. 77
Praeferens ergo amicitiam vestram . . illam *servare* desidero — *Ep.* x. 61

servus. Nisi pietatem habuerit *servo* — *Canz.* xxi. 29
Dicit etiam ipsum gladio percussisse ministri *servum* — *M.* iii. 9. 109
Ne lateant dominum vincula *servi* sui — *Ep.* iii. 1
sicut relativa pater et filius, dominus et *servus* — *Ep.* x. 102

sese *v.* **sui**

Sestos. ut transitum maris Asiam ab Europa dirimentis, inter *Seston* et Abydon, ponte superaverit — *M.* ii. 9. 53

seu. an . . a Deo, vel ab alio Dei ministro *seu* vicario — *M.* i. 2. 15
per unum hominem, *seu* per aliquam particularium communitatum — *M.* i. 3. 67
unum eorum regulare *seu* regere, alia vero regulari *seu* regi — *M.* i. 5. 18, 19
ostium cardinem sequitur, ut quo cardo vertitur, versetur et ipsum, *seu* introrsum *seu* extrorsum flectatur — *V. E.* i. 18. 6. (*bis*)

His quoque locis: **M. i.** 11. 94 (caritas *seu* recta dilectio); **ii.** 10. 35 (agonistae *seu* duelliones); **iii.** 8. 71 (solvere *seu* ligare decreta Imperii); **Ep.** i. 19–20 (*seu* verbo *seu* cogitatione); vi. 120 (*bis*) (*seu* nece *seu* captivitate); x. 287 (ista pars, *seu* tertia Cantica), 357 (uni, scilicet primo, *seu* principio), 361 (uni, scilicet primo, *seu* principio), 428 (divinus radius, *seu* divina gloria), 623 (invento principio, *seu* primo, videlicet Deo)

[1] magni *R*

severe. aliquando *severe* ad punitionem .. gloriam suam .. manifestat *Ep.* x. 566
severissimus. *severissimi* verae libertatis auctoris Marci Catonis *M.* ii. 5. 133
severitas. Huius iudicium omnem *severitatem* abhorret *Ep.* v. 40
severus. *severi* iudicis adventante iudicio pallore notentur *Ep.* vi. 24
sex. ut Magister *sex* principiorum recte ait *M.* i. 11. 23
Sex igitur sunt quae .. inquirenda sunt *Ep.* x. 118
sexaginta septem (LXVII). et sic extensio latitudinis est quasi *LXVII* graduum *A. T.* 19. 60
sextus. Audiendus est idem in *sexto* *M.* ii. 3. 48
Huius etiam memoriam confirmavit Poeta noster in *sexto* *M.* ii. 5. 97
Et hunc magnanimum Poeta commendat in *sexto* *M.* ii. 5. 110
Cuius gloria renovatur in *sexto* Poetae nostri *M.* ii. 5. 117
Quod etiam Poeta noster valde subtiliter in *sexto* tetigit *M.* ii. 7. 67
luminaria producta sunt die quarto, et homo die *sexto* *M.* iii. 4. 106
quos poeta *Aeneidorum sexto* dilectos Dei .. vocat *V. E.* ii. 4. 74
si. Non per saper .. *si est dare primum motum esse* *Par.* xiii. 100
attendite et videte, si est dolor sicut dolor meus *V. N.* 7. 42
Tityre, tunc, *si* Mopsus, ait, decantat in herbis .. possim *Ecl.* i. 24
Quantos balatus colles .. sonabunt, *Si* .. paeana ciebo! *Ecl.* i. 40
capillos .. patrio, redeam *si* quando, abscondere .. Sarno *Ecl.* i. 43
Et tria *si* flasset ultra spiramina flata .. mulcebat *Ecl.* ii. 42
Illud igitur, *si* quid est, quod est finis universalis *M.* i. 2. 49
Quae autem sit illa, manifestum fiet, *si* ultimum .. appareat *M.* i. 3. 37
Si enim consideremus unum hominem .. videbimus .. *Si* consideremus unam domum .. unum oportet esse qui regulet .. *Si* consideremus vicum unum .. unum oportet esse .. *Si* vero unam civitatem consideremus .. unum oportet esse .. *Si* denique unum regnum *M.* i. 5. 22, 28, 38, 46, 53
'O felix hominum genus, *Si* vestros animos amor .. regat!' *M.* i. 9. 27
Si ergo iudicium moveat omnino appetitum .. liberum est; *si* vero ab appetitu .. moveatur, liberum esse non potest *M.* i. 12. 21, 24
quod *si* aliter aliquid agere conetur, frustra conatur *M.* i. 13. 18
'.. Nostri autem Magistratus .. laudem capere studuerunt, *si* provincias, *si* socios .. defendissent ..' *M.* ii. 5. 63, 64
quod erit manifestum, *si* considerentur athletae, *si* consideretur et bravium sive meta *M.* ii. 9. 15 (*bis*)
Habeant .. *si* duelliones esse volunt .. ante oculos Pyrrhum *M.* ii. 10. 78
Et *si* gentiles aliud peterent, refellant ipsam per victoriam *M.* ii. 10. 87
Quid ad pastores tales? Quid *si* .. substantia diffluit .. ? *M.* ii. 12. 18
nam *si* fidelis quis est, falsum hoc esse concedit; et *si* non concedit, fidelis non est, et *si* fidelis non est, ad eum ratio ista non quaeritur *M.* ii. 12. 31, 32, 33
vim suam per secundam figuram ostendit, *si* reducatur sicut *M.* ii. 12. 63
O felicem populum .. *si* .. numquam .. fefellisset! *M.* ii. 13. 67
Si vero in forma sit peccatum, conclusio interimenda est .. *Si* vero peccatum sit in materia, aut est quia simpliciter falsum adsumptum est, aut quia falsum secundum quid. *Si* simpliciter, per interemptionem adsumpti solvendum est; *si* secundum quid, per distinctionem *M.* iii. 4. 36, 39, 42, 43
'Ita fallitur, ac *si* quisquam .. per gyrum pergeret ..' *M.* iii. 4. 63
dico, quod *si* talia fuerint de ignorantia .. ignoscendum est .. *Si* vero industria, non aliter .. est agendum, quam *M.* iii. 4. 72, 76
Velut *si* aureum sigillum loqueretur, de se dicens *M.* iii. 15. 41
Nam homo, *si* consideretur secundum utramque partem essentialem, scilicet animam et corpus: corruptibilis est, *si* consideretur tantum secundum unam .. *si* vero secundum alteram *M.* iii. 16. 20, 22, 24

quare *si* tantum rationale esset, pertransire non posset; *si* tantum sensuale, nec a ratione accipere nec .. deponere potuisset — *V. E.* i. 3. 21, 22
si responsio, fuit ad Deum? nam *si* ad Deum fuit, iam videretur — *V. E.* i. 4. 45, 46
et *si* quis eorum errore confusus vanitaret in hoc, recordetur *si* unquam dixit: 'Per le plage de Dio tu non veras' — *V. E.* i. 14. 37, 38
verum esse quando cesset discretio, puta *si* .. conflemus — *V. E.* ii. 1. 87
si non fuerit optima, optimo sociata vulgari .. deterior apparebit, quemadmodum turpis mulier *si* auro .. vestiatur — *V. E.* ii. 1. 93, 96
Si ante diesim repetitio fiat, stantias dicimus habere pedes .. *Si* repetitio fiat post diesim, tunc dicimus stantiam habere versus: *si* ante non fiat repetitio, stantiam dicimus habere frontem: *si* post non fiat, dicimus habere syrma — *V. E.* ii. 10. 33, 36, 38, 40
in syllabis superari potest, ut *si* frons esset pentametra — *V. E.* ii. 11. 16
puta, *si* pes trimeter habet .. et pes alter habeat[1] — *V. E.* ii. 12. 77
Et *si* .. exsortem rithimi desinentiam esse contingat .. fiat; *si* vero .. rithimi consortium habeat .. innovare .. licet — *V. E.* ii. 13. 63, 65
puta *si* .. concrepabunt in primo pede, sic secundi — *V. E.* ii. 13. 71
Nempe *si* '.. invisibilia Dei .. intellectu conspiciuntur'; et *si* ex notioribus nobis innotiora; similiter interest — *Ep.* v. 120, 122
ut *si* Delia geminatur in coelo, geminetur et Delius — *Ep.* vi. 54
observantia quarum, *si* laeta, *si* libera, non tantum non servitus esse probatur, quin immo — *Ep.* vi. 157 (*bis*)
non secus Tusciam .. negligis, quam *si* .. arbitreris — *Ep.* vii. 51
Quod *si* cuiquam .. videretur indignum, Spiritum Sanctum audiat — *Ep.* x. 35
Nam *si literam* solam inspiciamus, significatur nobis exitus filiorum Israel .. *si allegoriam*, nobis significatur nostra redemptio .. *si moralem* sensum, significatur nobis conversio animae .. *si anagogicum*, significatur exitus animae sanctae — *Ep.* x. 145, 148, 149, 152
Nam *si* ad materiam respiciamus, a principio horribilis et foetida est .. *Si* ad modum loquendi, remissus est modus — *Ep.* x. 219, 222
a se, vel ab aliquo habet. *Si* a se, sic est primum; *si* ab aliquo, et illud similiter vel a se, vel ab aliquo — *Ep.* x. 367, 368
'.. *Si* ascendero in coelum, tu illic es; *si* descendero in infernum, ades. *Si* sumpsero pennas meas' etc. — *Ep.* x. 417, 418, 419
et similis modus arguendi est ac *si* dicerem: *Si* homo est, est risibilis — *Ep.* x. 504 (*bis*)
Si vero .. oblatrarent, legant Danielem — *Ep.* x. 557
si aqua erit in A, et habeat transitum .. movebitur ad B — *A. T.* 12. 19
Si igitur aqua moveretur ad B .. movebuntur — *A. T.* 12. 45
quod littora .. sint supereminentia .. et *si* littora, multo magis — *A. T.* 15. 16

His quoque locis: **M. i.** 5. *51* (Quod *si* aliter fiat .. amittitur), 61; 6. 16; 9. 16; 10. 16–17 (*Si* sic .. *si* non); 11. *118* (Prima manifesta est, *si* .. consideretur), 144; 12. *3* (Hoc erit manifestum, *si* .. pateat), 44 (Quod *si* ita est); 14. 6, 16, 77; 15. *31* (apparebit, *si* .. sumatur), *42*, 76 (Quod *si*); 16. *6* (Nam *si* .. recolamus .. inveniemus); **ii.** 1. 49; 2. *22* (*si* contingat peccatum .. imputandum est), *68* (sufficienter argumenta .. procedent, *si* .. quaeratur), 76; 3. 110; 4. 14; 5. 9, 18 (Quod *si*), 28, *49* (satis in hoc loco habebimus, *si* .. ostendantur), *124* (non alio vultu quam *si* .. videret), '*162*'; 6. 49, *59*, *61*; 7. *4*, *29*, 59 (Quae *si* ita se habent); 8. 11; 10. 41 (Quod *si*); 45 (*si* sic), 48, 51, *84* (Quod *si* .. instetur .. refellatur); 12. 24, *41* (magis persuadet quam *si* sermone approbaret), 57; 13. 1, *11*, *38*; **iii.** 2. *11*, 15, 25, *32*, *39*, 47; 3. 90, 106 (Quod *si*); 4. '70', *109*; 5. *27* (Et *si* facerent .. dico quod falsum est); 6. 38; 7. *23* (Et *si* quis instaret .. inutilis est instantia), 47 (Quod *si* ita est); 8. 28, 30, *42*; 9. *21* (non erit immanifestum, *si* considerentur), *54*, '61', '85', '90', 128 (Quod *si*); 10. *40*, *63*, 85–87 (*si* non .. *si* sic), *90*, 116; 11. 16 (*si* sic);

[1] et pes alter habeat *add. R*

12. 10, 69, *85* (Si vero . . habeant . . habebunt); 13. 8, *12–14* (erit ostensum, vel *si* . . removeatur . . vel *si* . . probetur), 29, 32, *53* (Quod *si*), *60*; 14. *1*, *12*, *38*, 50; 15. '*29*', *34* (Quod non sic intelligendum est, ac *si* . . dicat); 16. 7, 30, 102 (Quod *si* ita est); **V.E. i.** 2. 9 (*Si* etenim perspicaciter consideramus quid), *22* (Et *si* obiciatur . . responderi potest), *43* (Et *si* obiciatur . . ad hoc respondemus), *52* (*Si* vero contra argumentetur . . dicimus quod), *56* (Et *si* dicatur . . dicimus), *62*; 5. 10, 15, 32, 33; 9. *63* (nam *si* . . perscrutemur . . videmur), *67*, 78, 85; 10. *40* (*Si* quis autem quaerat . . respondemus), *80* (Quapropter *si* . . velimus . . contigerit); 12. *15* (*si* . . inspiciamus . . videtur), 44, 51; 13. *11* (*si* rimari vacaverit . . invenientur), *40* (Itaque *si* . . examinemus . . non restat in dubio quin), *45* (*Si* quis autem . . non putet, hoc . . in mente premat), *48*; 15. 27, 33, 37, *41*, 56, *65*, 68; 18. *19*, 20; **ii.** 1. *22* (*si* . . misceatur . . videtur), *25* (*si* quis versificator . . admisceat . . videtur), 56, 75, 88; 2. 5, 10, *63* (in quo *si* callide consideremus . . inveniemus), 77; 3. 13; 4. *18* (quia prorsus poetae sunt, *si* poesim recte consideremus), 41, 44, 48, 55, 81; 5. *39* (Unde *si* consideretur . . constabit), *53* (*si* . . assumat . . videtur); 6. 19; 7. *25* (nam *si* . . consideres . . curabis); 8. 8; 9. *31* (quod *si*), 32; 10. *45* (et *si* . . direxerit, videbis); 11. *31* (ut *si* quilibet versus esset[1] trimeter); 12. *47* (Sed *si* . . velimus . . videbitur), *74* (*si* . . interseratur . . resumat); 13. *51* (pulcerrime . . se habent . . *si* . . cadant), 59; **Ep.** i. *4* (Et *si* . . censeremur . . praeponderet), 35 (Quod *si*), 42; ii. *28* (*si* considerentur . . lux . . exoritur); iv. '*56*'; v. 46, 51, 94, *127* (Nam *si* . . revolvamus . . videbimus), 142, 154 (Quod *si*); vi. 22, 56, 115, 176, 191; vii. *67*, '88', *116* (Quod *si*); viii. 63 (Quod *si*), 155, *177* (Emendabitur quidem . . *si* . . possitis); ix. 8, *18*, 41, 44 (Quod *si*); x. *25* (Nam *si* . . inspicere libeat . . patebit), *29* (Et *si* . . torqueatur intuitus, nonne . . constabit), *172* (*Si* vero accipiatur opus allegorice, subiectum est), 233, 239, 248, 254, 342, *364* (*Si* ergo accipiatur . . manifestum est), *395* (*si* essentia sit intellectiva, virtus tota est unius), *496* (Sed *si* consideremus . . bene probat), 499, 574; **A.T.** 6. *1*, *12*; 8. *10*; 10. *2*; 11. *6*; 12. *4*, *37*; 13. 12, 25; 14. 1; 16. *13*, 56; 18. *39*; 19. *25*, *65*; 20. *68*; 23. 7, *39*

v. **etiamsi, etsi, siquidem**

sì. '*Sì* com l' arbres, che per sobre carcar' — *V. E.* ii. 6. 65

sì. Nam alii *oc*, alii *oil*, alii *sì* affirmando loquuntur — *V. E.* i. 8. 43
Qui autem *sì* dicunt, a praedictis finibus orientalem tenent — *V. E.* i. 8. 53
nam alii *oc*, alii *sì*, alii vero dicunt *oil* — *V. E.* i. 9. 13
quandam anterioritatem erogare videtur Italis, qui *sì* dicunt — *V. E.* i. 10. 11
'Per fino amore vo *sì* lietamente' — *V. E.* i. 12. 69
Renaldus de Aquino: 'Per fino Amore vo *sì* lietamente' — *V. E.* ii. 5. 46
necessaria . . ut quaedam monosyllaba, ut *sì*, *no*, *me*, *te*, *se* — *V. E.* ii. 7. 53

sibilo. non quod aliud esset . . illud . . quam *sibilare* serpenti — *V. E.* i. 2. 51

sibilus. *Sibilus* hinc simplex avidas non venit ad aures — *Ecl.* ii. 38

sic. *Ego tamquam centrum circuli . . tu autem non sic* — *V. N.* 12. 34
recludit Gaudia, *sic* ut dulce melos armenta sequantur — *Ecl.* i. 21
Hic ego quid poteram, cum *sic* instaret anhelus? — *Ecl.* i. 27
Retuleram, cum *sic* dedit indignatio vocem — *Ecl.* i. 38
quae te . . causa coegit Pectoreos cursu . . *sic* angere folles? — *Ecl.* ii. 35
Sic, venerande senex, tu . . rura Pelori Deserere auderes . . ? — *Ecl.* ii. 46
quemadmodum est finis aliquis . . *sic* alius est finis — *M.* i. 3. 11
Non est ergo vis ultima in homine, ipsum esse simpliciter sumptum, quia etiam *sic* sumptum ab elementis participatur . . nec esse animatum, quia *sic* etiam in plantis; nec esse apprehensivum, quia *sic* et participatur a brutis — *M.* i. 3. 47, 50, 52
Et sicut se habet pars ad totum, *sic* ordo partialis ad totalem — *M.* i. 6. 1
'neque Hesperus neque Lucifer *sic* admirabilis est' — *M.* i. 11. 34
melius . . per unum regi, quam per plura, et *sic* per Monarcham — *M.* i. 14. 75
esse se liberos a iugo *sic* usurpantium recognoscent — *M.* ii. 1. 59
nefas est dicere illud cui *sic* favetur non esse a Deo — *M.* ii. 4. 20

[1] ut si quilibet versus esset *add.* *R*

'*Sic* illa profecto Sacrifico cecidere Numae..'	*M.* ii. 4. 38
At cum Romana nobilitas.. *sic* caderet, ut.. non restaret	*M.* ii. 4. 59
Sic Illum prorsus operari decebat, qui cuncta.. providit; ut	*M.* ii. 4. 71
Sic et in operabilibus	*M.* ii. 6. 55
qui pro imperio decertando *sic* aurum despiciebat, ut dictum est	*M.* ii. 10. 82
cum videant sponsum Christum illud *sic*.. comprobasse	*M.* ii. 13. 62
non aliter cum *sic* errantibus est agendum quam cum tyrannis	*M.* iii. 4. 77
quia *sic* idem, in quantum idem, esset contrarium sibi ipsi	*M.* iii. 10. 32
Sed dicere quod Ecclesia *sic* abutatur patrimonio	*M.* iii. 13. 76
quod nec isti qui nunc, nec alii cuiuscumque modi dicti fuerint Electores, *sic* dicendi sunt	*M.* iii. 16. 106
Quae quidem veritas.. non *sic* stricte recipienda est, ut	*M.* iii. 16. 131
moverunt organa sua, *sic* et[1] vox inde resultavit distincta	*V. E.* i. 2. 48
inveniuntur accepisse *sic*, adverbium affirmandi	*V. E.* i. 10. 9
et superficie tenus videtur, quod *sic*	*V. E.* ii. 1. 16
De pentasyllabo quoque non *sic* concedimus	*V. E.* ii. 12. 51
puta si.. concrepabunt in primo pede, *sic* secundi	*V. E.* ii. 13. 73
sic signis veridicis, sicut.. argumentis instructa	*Ep.* vi. 115
sic distrahit in diversa diversos, ut hos.. attollat, hos.. deiciat	*Ep.* x. 2
Quo factum est, ut ex auditu.. benevolus prius exstiterim; *sic* ex visu primordii et devotissimus et amicus	*Ep.* x. 19
'Sicut res se habet ad esse, *sic* se habet ad veritatem'	*Ep.* x. 93
quaedam *sic* sunt, ut habeant esse absolutum in se	*Ep.* x. 97
Nam si.. *sic* est subiectum: 'status animarum..'	*Ep.* x. 233

His quoque locis: **M. i.** 4. 7 (quemadmodum.. *sic*); 5. 62 (Si ergo *sic* se habet in his), 69 (Et *sic* patet, quod); 6. 26 (Et *sic*); 7. 9 (Sicut.. *sic*); 10. 17 (Si *sic*, habetur propositum; si non), 20 (Et *sic*); 11. 18 (et *sic*), 54 (*sic* arguatur), 67 (alia *sic* ostenditur), 93 (quemadmodum.. *sic*), 112 (patet *sic*), 124 (et *sic*); 12. 78 (quemadmodum.. *sic*); 13. 37 (Quod *sic* declaratur); 14. 3 (Quod *sic* declaratur), 23 (patet *sic*), 32 (non *sic* intelligendum est, ut), 51 (Sed *sic* intelligendum est, ut), 85 (Et *sic*); 15. 57 (*sic* arguatur), 64 (sicut.. *sic*); **ii.** 1. 9 (Sicut.. *sic*); 2. 14 (quemadmodum.. *sic*), 24 (quemadmodum.. *sic*); 3. 5 (Quod quidem primo *sic* probatur), 45 (introducens.. Ilioneum orantem *sic*:), 72 (ubi Aeneas.. *sic* ait), 88 (Orosius, in sua mundi descriptione, *sic*:), 99 (ubi.. Aeneam.. interrogat *sic*:), 113 (Turnum.. orantem.. *sic*:); 4. 52 (canit enim *sic*:); 5. 3 (*sic* ostenditur); 6. 7 (Nunc arguatur ad propositum *sic*:), 23 (quemadmodum.. *sic*), 65 (et *sic*); 7. 24–28 (et hoc *sic* declaratur: Sicut.. *sic*), 70 (Anchisen praemonentem Aeneam.. *sic*:); 8. 97 (ait enim *sic*:); 9. 56 (Canit enim ibi *sic*;), 92 (Et Boethius.. *sic* inquit); 10. 27 (quemadmodum.. et quemadmodum.. *sic*), 45 (Et si *sic*, nonne); 11. 47 (ad exemplum reducit *sic*:); 12. 35 (Consequentiam *sic* ostendo), 65 (Reducitur enim *sic*:), 68 (A positione antecedentis *sic*:); 13. 6 (Falsitas consequentis apparet *sic*.); **iii.** 2. 30 (*sic* declaro), 49 (et *sic* sequitur prius); 3. 19 (quemadmodum.. *sic*), 30 (et *sic*), 116 (His itaque *sic* exclusis); 4. 19 (quemadmodum.. *sic*), 146 (*Sic* ergo dico, quod), 156 (procedit enim *sic*:); 5. 6–8 (Deinde *sic* arguunt ex iis: Sicut.. *sic*), 17 (Sicut.. *sic*), 36 (Et *sic* instantia videtur errare); 6. 10 (quemadmodum.. *sic*), 36 (quemadmodum.. *sic*), 45 (construendo *sic*:), 48 (Teneret autem destructive *sic*:), 50 (Et similiter *sic*:); 7. 12 (Syllogizant enim *sic*:); 8. 17 (Syllogizant enim *sic*:), 61 (Et *sic*), 65 (Et *sic* adsumendo, vera est); 9. 24 (unde Lucas incipit superius *sic*:), 132 (de quo scribit Matthaeus *sic*:); 10. 17 (quod *sic* syllogizant), 30 (quod dico *sic* ostendi potest), 48 (sicut.. *sic* et), 61 (sicut.. *sic* et), 84 (Modo dico *sic*:), 87 (Et si non.. Si *sic*), 109 (ut habemus per Matthaeum, *sic*:); 11. 16 (Nam si *sic*); 12. 1 (Ratione vero *sic* arguunt), 75 (quia *sic*.. praedicaretur), 84 (sicut.. *sic*), 99 (Et *sic* patet, quod); 13. 19 (probatur *sic*:), 63 (et *sic*); 14. 12 (*sic* apparet), 51 (et *sic*); 15. 34 (Quod non *sic* intelligendum est, ac si); 16. 39 (sicut.. *sic*), 114 (*Sic* ergo patet quod); **V.E. i.** 2. 38 (et *sic*), 65 (Et *sic* patet); 7. 56 (et *sic*); 15. 33

[1] ut *R*

(quod .. *sic* esse censemus); 16. 15 (Sicut .. et *sic*); 18. 7 (sicut .. *sic* et), 50 (sicut .. *sic*); 19. 6 (sicut .. *sic*), 9 (sicut .. *sic*[1]), 11 (sicut .. *sic* et), 14 (sicut .. *sic*); **ii.** 1. 28 (*sic* facere oportere videtur), 31 (et *sic* apparet quod), 39 (*sic* et hoc .. quaerit), 71 (et *sic*); 3. 52 (et *sic*); 5. 68 (Et *sic*); 8. 21 (et *sic* est actio), 27 (et *sic* est passio), 29 (et *sic* tunc .. actio .. modo .. passio), 74 (Et *sic* patet quid); 9. 36 (Quare *sic* colligere possumus); 11. 44 (quemadmodum .. *sic*); 12. 34 (sicut .. *sic*), 92 (sicut .. *sic*); 13. 18 (*Sic* proinde), 40 (quidam vero non *sic*, sed), 76 (et *sic* de aliis pedibus est servandum); **Ep.** i. 69 (velut .. *sic*); ii. 41 (quemadmodum .. *sic*); iii. 21 (sicut .. *sic*); vii. 31 (in vocem Praecursoris irrumpere *sic*:); x. 14 (quemadmodum .. *sic*), 45 (et quemadmodum .. *sic*), 108 (et *sic* de aliis), 214 (et *sic* e converso), 247 (Et *sic* patet), 354 (ratio et auctoritas manifestat. *Ratio sic*:), 368 (Si a se, *sic* est primum), 370 (Et esset *sic* procedere in infinitum), 374 (Et *sic*), 385 (probo *sic*:), 397–399 (Et *sic*, quemadmodum .. *sic*), 458 (probatur *sic*.), 472 (probatur *sic*.), 506 (*Sic* ergo patet quod); **A.T.** 2. 13 (et arguebatur quod *sic*); 6. 1 (Quarto arguebatur *sic*:), 4 (et *sic*); 12. 3 (quod *sic* demonstro), 13 (Consequentia declaratur *sic*:), 39 (Tertium vero declaro *sic*:), 60 (*Sic* igitur patet); 13. 4 (quod *sic* demonstro), 28 (et *sic* impossibile erit), 42 (*Sic* igitur patet); 15. 1 (Nunc arguo *sic*:), 24 (Et *sic* patet); 16. 2 (Sed contra ea .. *sic* arguitur), 16 (*sic* declaro), 22 (et *sic*), 33 (et *sic*), 42 (et *sic* declarata est), 47 (*sic* declaro), 57 (*Sic* igitur apparet); 17. 17 (et *sic* illa demonstratio est apparens); 18. 15 (et *sic* cadit ratio); 19. 18 (non quia *sic* sit, sed), 59 (et *sic*), 61 (Et *sic* patet, quod), 67 (et *sic*), 70 (Et *sic* patet); 20. 37 (quae *sic* demonstrando haberi potest), 50 (et *sic* non esset ratio quia); 23. 23 (et *sic* ratio deficiebat), 60 (Et *sic* ad argumenta.), 61 (*Sic* igitur)

Sicanus. quantum Sergestum e scopulo vulsum risere *Sicani* — *Ecl.* ii. 31

siccus. '.. Quos notus *sicco* violentus aestu Torret ..' — *M.* ii. 9. 97

Sicilia. Qui autem *sì* dicunt .. tenent .. et *Siciliam* — *V. E.* i. 8. 57
insulae Tyrreni maris, videlicet *Sicilia* et Sardinia — *V. E.* i. 10. 57
Et quia regale solium erat *Sicilia* — *V. E.* i. 12. 31

Sicilianus. et primo de *Siciliano* examinemus ingenium, nam videtur *Sicilianum* vulgare sibi famam prae aliis asciscere: eo quod quicquid poetantur Itali *Sicilianum* vocatur — *V. E.* i. 12. 5, 6, 8
factum est quicquid .. protulerunt *Sicilianum* vocetur[2] — *V. E.* i. 12. 33
si vulgare *Sicilianum* accipere volumus, secundum quod — *V. E.* i. 12. 44

Siculus. Pastores alii mecum *Sicula* arva tenentes — *Ecl.* ii. 26
Montibus in *Siculis* pecudes, armentaque pavit — *Ecl.* ii. 72
linguae hominum variantur, ut lingua *Siculorum* cum Apulis — *V. E.* i. 10. 62
secundum quod ab ore primorum *Siculorum* emanat — *V. E.* i. 12. 52
neque *Siculum* neque Apulum esse [*sc.* vulgare pulcerrimum] — *V. E.* i. 12. 71
qui lingua vulgari poetati sunt in Italia, ut *Siculi*, Apuli — *V. E.* i. 19. 17

sicut. *sicut tibi, cui Bis unquam coeli ianua reclusa?* — *Par.* xv. 29
attendite et videte, si est dolor sicut dolor meus — *V. N.* 7. 42
necesse est multitudinem esse in humano genere .. *Sicut* necesse est multitudinem rerum generabilium — *M.* i. 3. 72
Et *sicut* se habet pars ad totum, sic ordo partialis ad totalem. Pars ad totum se habet, *sicut* ad finem et optimum. Ergo et ordo in parte ad ordinem in toto, *sicut* ad finem — *M.* i. 6. 1, 3, 5
Expresse, *sicut* revelatum fuit iudicium Samueli contra Saulem; per signum, *sicut* Pharaoni revelatum fuit per signa — *M.* ii. 8. 55, 57
vel ex collisione virium, *sicut* fit per duellum pugilum .. vel ex contentione plurium .. *sicut* fit per pugnam athletarum — *M.* ii. 8. 73, 77
vim suam per secundam figuram ostendit, si reducatur *sicut* argumentum a positione antecedentis per primam — *M.* ii. 12. 63
quod Herodes .. *sicut* et Caiphas .. Christum Pilato remisit — *M.* ii. 13. 51
sicut alia quae nostra sunt .. variari [*sc.* loquelam] oportet — *V. E.* i. 9. 57
dignum esse quod dignitatem habet, *sicut* nobile quod nobilitatem — *V. E.* ii. 2. 10

[1] sic *om.* *R*   [2] vocaretur *R*

sic signis veridicis, *sicut*.. argumentis instructa — *Ep.* vi. 116
in Turnos ubique *sicut* leo desaeviet — *Ep.* vii. 98
'*Sicut* res se habet ad esse, sic se habet ad veritatem' — *Ep.* x. 92
quia veritas de re.. est similitudo perfecta rei *sicut* est — *Ep.* x. 96
Continens se habet ad contentum in naturali situ, *sicut* formativum ad formabile.. ergo se habet [*sc.* primum coelum] ad omnia *sicut* formativum ad formabile — *Ep.* x. 459, 463

His quoque locis: **M. i.** 6. 11; 7. 8 (*Sicut*..sic); 12. 42 (*sicut* dixi), 54; 15. 38 (*sicut*..ita), 45, 60 (*sicut*..sic); **ii.** 1. 7 (*Sicut*..sic); 4. 5 (*sicut* dicit Thomas), 69 (*sicut*.. scribae..commemorant); 6. 35 (*sicut* patet construendo et destruendo), 63 (ita..*sicut*); 7. 25 (*Sicut*..sic); 8. 10 (*Sicut* ad hoc:), 27 (*sicut* ad hoc:); 11. 62 (*sicut* Livius et alii ..testificari conantur); 13. '8' (*Sicut*..ita); **iii.** 2. 2 (*sicut* in superioribus est peractum), 22; 4. 24 (*sicut* Philosopho placet), 74, 129; 5. 7 (*Sicut*..sic), 17 (*Sicut*..sic); 6. 27; 9. 57; 10. 47 (*sicut*..sic et), 56 (*sicut*..sic et); 12. 35, 83 (*sicut*..sic); 15. 56; 16. 37 (*sicut*..sic); **V.E. i.** 4. 35; 6. 8 (In hoc, *sicut* etiam in multis aliis); 7. 17 (*sicut* proverbialiter dici solet), 67 (*sicut* conicio); 8. 24 (*sicut* inferius ostendemus); 11. 6; 12. 55 (*sicut* inferius ostendimus); 14. 21 (*sicut* dictum est); 15. 8, 65; 16. 12 (*Sicut*..et sic), 47; 18. 4 (*sicut*..sic et), 49 (*sicut*..sic); 19. 4 (*sicut*..sic), 8 (*sicut*..sic[1]), 11 (*sicut*.. sic et), 12 (*sicut*..sic); **ii.** 1. 34 (*sicut* per inferius tractata perpendi poterit); 2. 47; 4. 70 (*sicut* decet); 7. 68 (*sicut* est illud *honorificabilitudinitate*); 8. 14; 10. 8 (*sicut* magister sapientum..testatur); 12. 33 (*sicut*..sic), 61, 91 (*sicut*..sic); 13. 26 (*sicut* fuit Gottus Mantuanus), 31 (*sicut* de uno licet, licet etiam de duobus); **Ep.** iii. 19 (*sicut*..sic); v. '161' (*sicut* et); x. 91 (*Sicut* dixit Philosophus), 101, 125 (*sicut* apparet inspicienti), 212 (*sicut* vult Horatius), '299', 474; **A.T.** 10. 6; 12. 44 (*sicut* vult Philosophus); 16. 34; 18. 62; 19. 47, 68 (*sicut* manifestum esse potest); 20. 64 (ita..*sicut*); 21. 55 (*sicut* dicit Philosophus), 68 (*sicut* et)

sicuti. Dei filium, *sicuti* opere patrato, ostendit — *Ep.* v. 148
sidus. '..surgentia *sidera* dicent..' — *M.* ii. 7. 74
Siena. Senenses: 'Onche renegata avesse io *Siena*' — *V.E.* i. 13. 26
sigillum. occulto existente *sigillo*, cera.. tradit notitiam — *M.* ii. 2. 74
Velut si aureum *sigillum* loqueretur, de se dicens — *M.* iii. 15. 41
signaculum. 'Tu *signaculum* similitudinis.. fuisti' — *Ep.* x. 521
significatus. Est enim cantio, secundum verum nominis *significatum* — *V.E.* ii. 8. 13
significo. 'Non omnia quae gesta narrantur etiam *significare* aliquid putanda sunt; sed propter illa quae aliquid *significant*, etiam ea quae nihil *significant*, attexuntur..' — *M.* iii. 4. 53, 55 (*bis*)
recipisse simul thus et aurum, ad *significandum* seipsum dominum — *M.* iii. 7. 3
in quantum aliquid *significare* videtur ad placitum — *V.E.* i. 3. 28
Ad illarum vero *significata* respondeo — *Ep.* ix. 7
Ecce igitur quod per litteras.. *significatum* est mihi — *Ep.* ix. 15
alius est [*sc.* sensus] qui habetur per *significata* per literam — *Ep.* x. 138
Nam si *literam* solam inspiciamus, *significatur*.. exitus filiorum Israel.. si *allegoriam*, nobis *significatur* nostra redemptio.. si *moralem* sensum, *significatur*.. conversio animae.. si *anagogicum*, *significatur* exitus animae sanctae — *Ep.* x. 146, 148, 150, 152
signo. quamquam transumptive more poetico *signetur* — *Ep.* iv. 20
ut patet in figura *signata* — *A.T.* 12. 19 *et* 35
signum. quod erat necessarium, ut dictum fuit, velut *signum* praefixum — *M.* i. 4. 42
per efficacissima *signa*.. cognovi — *M.* ii. 1. 18
si ex manifestis *signis*.. ius illius populi. .quaeratur — *M.* ii. 2. 69
nec mirum, si divina voluntas per *signa* quaerenda est; cum etiam humana extra volentem.. per *signa* cernatur — *M.* ii. 2. 77, 79
nihil manifestum est extra intendentem nisi per *signa* exteriora — *M.* ii. 5. 45

[1] sic *om. R*

si .. *signa* indubitabilia .. ostendantur — *M.* ii. 5. 49
'referentem *signa* Camillum' — *M.* ii. 5. 111
signa tamen veri bene sequuntur ex *signis* quae sunt *signa* falsi — *M.* ii. 6. 54, 55 (*bis*)
Sponte Dei dupliciter: aut expresse aut per *signum* .. per *signum*, sicut Pharaoni revelatum fuit per *signa*, quod — *M.* ii. 8. 55, 57, 58
ex contentione plurium ad aliquod *signum* praevalere conantium — *M.* ii. 8. 76
Cumque .. de *signo* aquilae .. disceptatum esset — *M.* ii. 11. 25
Erat enim Herodes non vicem Tiberii gerens sub *signo* aquilae, vel sub *signo* Senatus; sed rex, regno singulari ordinatus ab eo, et sub *signo* regni sibi commissi gubernans — *M.* ii. 13. 55, 56, 57
hoc *signum* universale 'Omne' .. numquam distribuit extra — *M.* iii. 8. 25
tunc *signum* universale non distribuit, nisi pro suppositis — *M.* iii. 8. 31
quid est quod *signum* universale habet distribuere — *M.* iii. 8. 37
signum universale .. contrahitur in sua distributione — *M.* iii. 8. 62
in quantum est quoddam *signum* receptibile per impressionem — *M.* iii. 15. 46
hoc est illud *signum* ad quod maxime debet intendere — *M.* iii. 16. 87
nullo *signo* locutionis indiguisse videntur [*sc.* angeli] — *V. E.* i. 2. 21
ad communicandum .. rationale *signum* et sensuale habere — *V. E.* i. 3. 15
Hoc equidem *signum* est ipsum subiectum nobile de quo loquimur — *V. E.* i. 3. 24
hoc solo fere omnibus in *signum* eiusdem principii remanente — *V. E.* i. 8. 33
Signum autem quod .. progrediantur .. in promptu est — *V. E.* i. 8. 44
si recte *signum* ad quod tendit inspiciamus — *V. E.* i. 12. 16
hoc *signum* inveniri oportet quo et ipsae mensurentur — *V. E.* i. 16. 27
quaedam habemus simplicissima *signa* — *V. E.* i. 16. 37
Signum autem horum quae dicimus promptum in conspectu habetur — *V. E.* ii. 3. 57
Signum autem est, quod rithimus ibi una vocali perficitur — *V. E.* ii. 5. 33
velut *signum* ante admissionem sagittae vel iaculi — *V. E.* ii. 8. 5
Signum autem huius est quod — *V. E.* ii. 8. 34
Quid aliud candida nostra *signa* petebant? — *Ep.* i. 26
Et quid aliud heroica sua *signa* dicebant, nisi ..? — *Ep.* ii. 13
quo *signa* surgunt consolationis et pacis — *Ep.* v. 2
mens .. *signis* veridicis .. instructa praenuntians — *Ep.* vi. 116
Cumque tu .. veneranda *signa* Tarpeia retulisti — *Ep.* vii. 17
Multa .. videmus quibus *signa* vocalia desunt — *Ep.* x. 576

silentium. sub pio *silentio* Salvatoris nostri exspectare succursum — *M.* ii. 12. 22
desinentiae, si cum rithimo in *silentium* cadant — *V. E.* ii. 13. 52
Illud quoque praeterire *silentio* .. non sinit affectus — *Ep.* x. 77

sileo. Videant nunc Iuristae .. et *sileant* — *M.* ii. 11. 74
an semper et hi *silebunt* ..? — *Ep.* viii. 127

sillaba, sillabico *v.* **syllaba, syllabico**

silva (sylva). Tityrus hoc propter confugit et Alphesiboeus Ad *silvam* .. Fraxineam *silvam*, tiliis platanisque frequentem — *Ecl.* ii. 8, 9
silvis gelida cum valle relictis — *Ecl.* ii. 92
Salomon etiam, *sylvam* Proverbiorum ingrediens — *M.* iii. 1. 14
perplexos frutices atque sentes prius eiciamus de *silva* — *V. E.* i. 11. 6
quod de Italica *silva* residet, percontari conemur expedientes — *V. E.* i. 15. 1
Nonne quotidie extirpat sentosos frutices de Italica *silva*? — *V. E.* i. 18. 13

silvestris. Et dum *silvestri* pecudes mistaeque capellae Insidunt herbae, dum naribus aëra captant — *Ecl.* ii. 10
et horum [*sc.* vocabulorum] quaedam *silvestria*, quaedam urbana — *V. E.* ii. 7. 10
nec *silvestria*, propter austeritatem, ut *greggia*, et caetera [1] — *V. E.* ii. 7. 34

simia. grammaticam tanquam *simiae* homines imitantes [*sc.* Sardi] — *V. E.* i. 11. 46

similis. *cui simili modo se habent circumferentiae partes* — *V. N.* 12. 32

[1] cetra *R*

Tibia . . quod fit . . *similis* natis de murmure cannis — *Ecl.* ii. 51
Est enim [*sc.* iustitia] tunc Phoebae *similis* — *M.* i. 11. 35
Iste prosyllogismus . . est *similis* huic: Omne B — *M.* i. 11. 61
Et est *similis* processus huic: A praecedit — *M.* iii. 5. 23
et *similis* modus arguendi est ac si dicerem — *Ep.* x. 503
nam in omnibus convertibilibus tenet *similis* ratio — *Ep.* x. 505
cum vultus inferiores sint *similes* vultibus superioribus — *A. T.* 21. 30

similiter. et sint plura, per quae *similiter* illud fieri potest, A et B — *M.* i. 14. 5
sicut unus homo . . et *similiter* domus, civitas, et regnum — *M.* i. 15. 63
Intellectu aegrotas utroque, *similiter* et affectu — *M.* i. 16. 31
'Non *similiter* in omni materia certitudo quaerenda est . .' — *M.* ii. 2. 64
Similiter etiam coniugio nobilitatum fuisse reperio — *M.* ii. 3. 92
Similiter est de fine iuris — *M.* ii. 6. 60
similiter et latere non debet quoniam — *M.* ii. 8. 86
possem *similiter* hoc interimendo dissolvere — *M.* iii. 5. 15
dico *similiter*, quod — *M.* iii. 5. 18
Et *similiter* sic — *M.* iii. 6. 50
potestatem creandi, et *similiter* baptizandi — *M.* iii. 7. 34
quod etiam omnibus Apostolis esse dictum *similiter* — *M.* iii. 8. 7
accipiunt de litera Matthaei, *similiter* et Ioannis — *M.* iii. 8. 8
'. . nunc, qui habet sacculum, tollat, *similiter* et peram . .' — *M.* iii. 9. 40
Et *similiter* verum dicunt, dicentes quod — *M.* iii. 12. 22
Et *similiter* verum concludunt, cum inferunt — *M.* iii. 12. 24
quin liceat plures et pedes et versus *similiter* contexere — *V. E.* ii. 11. 50
similiter interest humanae apprehensioni, ut — *Ep.* v. 123
Cur Apostolicae monarchiae *similiter* invidere non libet . . ? — *Ep.* vi. 54
Similiter differunt in modo loquendi — *Ep.* x. 209
et illud *similiter* [*sc.* habet esse] vel a se, vel ab aliquo — *Ep.* x. 369
Similiter etiam ac *scientia* facit *auctoritas* — *Ep.* x. 412
Et *similiter* etiam neque aqua esse potest — *A. T.* 20. 46

similitudo. ut omne in tantum divinam *similitudinem* repraesentet — *M.* i. 8. 7
'Faciamus hominem ad imaginem et *similitudinem* nostram' — *M.* i. 8. 11
'ad *similitudinem*' tamen de qualibet dici potest — *M.* i. 8. 13
intenditur ab agente . . propriam *similitudinem* explicare — *M.* i. 13. 6
similitudo bonitatis aeternae in fluitantem materiam explicatur — *M.* ii. 2. 18
ius in rebus nihil est aliud quam *similitudo* divinae voluntatis — *M.* ii. 2. 49
formam universalem divinae *similitudinis* — *M.* ii. 7. 30
Romam . . quae ad imaginem suam atque *similitudinem* fecit illam — *Ep.* vii. 156
quia veritas de re . . est *similitudo* perfecta rei sicut est — *Ep.* x. 96
'Tu signaculum *similitudinis* . . fuisti' — *Ep.* x. 521
quod *similitudo* virtualis agentis consistat in illa regione coeli — *A. T.* 21. 34

simplex. Sibilus hinc *simplex* avidas non venit ad aures — *Ecl.* ii. 38
formae . . consistentes *simplici* et invariabili essentia — *M.* i. 11. 22
quandoque *simplici* revelatione, quandoque revelatione disceptatione quadam mediante. *Simplici* revelatione dupliciter — *M.* ii. 8. 50, 52
quod . . intentione *simplici* respondebat ad Christum — *M.* iii. 9. 127
respectus superpositionis . . a *simplici* respectu descendens — *M.* iii. 12. 98
sciendum est quod istius operis non est *simplex* sensus — *Ep.* x. 135
Grave et leve sunt passiones corporum *simplicium* — *A. T.* 12. 40
procedit enim ex ignorantia naturae homogeneorum et *simplicium*; corpora enim . . *simplicia* (sunt . . corpora *simplicia*, ut ignis et terra) . . qualificantur omni naturali passione — *A. T.* 18. 3, 4, 6
Unde cum terra sit corpus *simplex* — *A. T.* 18. 9
cum . . terra sit corpus *simplex* — *A. T.* 18. 12
simplici naturae terrae . . inesse aliam naturam — *A. T.* 18. 57

secundum *simplicem* eius naturam — *A. T.* 19. 2
simplicissimus. mensurabile .. illo quod *simplicissimum* est in ipso genere — *V. E.* i. 16. 24
quaedam habemus *simplicissima* signa — *V. E.* i. 16. 36
simplicissima substantiarum, quae Deus est — *V. E.* i. 16. 48
simplicissima quantitas, quod est unum — *V. E.* i. 16. 53
simplicissimus color, qui albus est — *V. E.* i. 16. 55
simplicitas. ad quam .. impellebat .. puritas et *simplicitas* naturalis — *M.* iii. 9. 67
qui quidem fons, in arce suae *simplicitatis* unitus — *M.* iii. 16. 118
nec puerilia propter sui *simplicitatem*, ut *mamma* et *babbo* — *V. E.* ii. 7. 31
simpliciter. ipsum esse *simpliciter* sumptum — *M.* i. 3. 46
simpliciter bene respondet per unum principium tantum — *M.* i. 7. 16
ut Philosopho placet in iis quae de *simpliciter* Ente — *M.* i. 12. 51
Philosophus, in iis quae de *simpliciter* Ente — *M.* i. 13. 15
fieri per unum est bonum, per plura *simpliciter* malum — *M.* i. 14. 18
ut Philosopho placet in iis quae de *simpliciter* Ente — *M.* i. 15. 12
ut patet in primo eorum quae de *simpliciter* Ente — *M.* i. 15. 19
punitio non est *simpliciter* poena iniuriam inferentis — *M.* ii. 13. 30
quia *simpliciter* falsum .. aut quia falsum secundum quid — *M.* iii. 4. 40
Si *simpliciter*, per interemptionem adsumpti solvendum est — *M.* iii. 4. 42
sed etiam *simpliciter* homo non erat — *M.* iii. 4. 115
Luna dependet a Sole .. nec quantum ad operationem *simpliciter* — *M.* iii. 4. 138
regnum temporale non recipit esse a spirituali, nec virtutem .. nec etiam operationem *simpliciter* — *M.* iii. 4. 149
ut patet ex iis quae de Syllogismo *simpliciter* — *M.* iii. 7. 20
ut habetur in iis, quae de *simpliciter* Ente — *M.* iii. 14. 49
si vero *simpliciter* vulgare Bononiense praeferendum extimant — *V. E.* i. 15. 37
in quantum *simpliciter* ut homines agimus — *V. E.* i. 16. 29
Illud .. praeterire silentio *simpliciter* .. non sinit affectus — *Ep.* x. 78
'status animarum post mortem *simpliciter* sumptus' — *Ep.* x. 170
'status animarum .. non contractus, sed *simpliciter* acceptus' — *Ep.* x. 235
eo quod *simpliciter* et secundum formam arguendi non probat — *Ep.* x. 494
cum A sit *simpliciter* deorsum ad omnia — *A. T.* 12. 24
cum unum sit deorsum *simpliciter*, aliud vero secundum quid — *A. T.* 12. 49
quia .. *simpliciter* non videtur habere necessitatem — *A. T.* 17. 3
sophistica est, quia fallit secundum quid et *simpliciter* — *A. T.* 18. 19
simul. potentia .. tota *simul* in actum reduci non potest — *M.* i. 3. 69
homines plures concordes dicimus, propter *simul* moveri — *M.* i. 15. 43
Quae duo cum *simul* ad unum concurrunt, coelum et terram *simul* assentire necesse est — *M.* ii. 1. 63, 64
vitam *simul* et intentionem deposuit — *M.* ii. 9. 47
'.. Et hoc *simul* accipe dictum ..' — *M.* ii. 10. 66
ut .. victo victor *simul* vitam condonasset et pacem — *M.* ii. 11. 19
dicentes Christum recepisse *simul* thus et aurum — *M.* iii. 7. 3
erant *simul* omnes duodecim discipuli — *M.* iii. 9. 31
quoniam *simul* et ieiuna et timida nescit esse — *Ep.* vi. 110
ipsorum perversione *simul* et eversione — *Ep.* vi. 138
Ibique magnalia vestra vidi, vidi beneficia *simul* et tetigi — *Ep.* x. 14
est in aliquo defectu, et non habet totum suum esse *simul* — *Ep.* x. 484
cum .. mixtio esse non possit, ubi miscibilia *simul* esse non possunt — *A. T.* 18. 49
simul et virtuatum est coelum .. et terra potentiata — *A. T.* 21. 70
simulacrum. *Fili mi, tempus est ut praetermittantur simulacra nostra* — *V. N.* 12. 22
simulo. dum *simulando* iustitiam, exequutorem iustitiae non admittunt — *M.* ii. 12. 8
quamquam spem *simuletis* in facie verboque mendaci — *Ep.* vi. 172
sin. *Sin* prorsus arrogantia vestra .. vos fecit exsortes — *Ep.* vi. 67

sincerissimus. *sincerissimum* inter mortales iustitiae .. subiectum *M.* i. 11. 88
sinceritas. praesumptio ad quam non solum fidei *sinceritas* impellebat *M.* iii. 9. 66
observata *sinceritate* consortii *Ep.* i. 9
sincerus. ubi voluntas ab omni cupiditate *sincera* non est *M.* i. 11. 41
quod .. illud pro vero atque *sincero* iure habendum sit *M.* ii. 2. 60
arbitrio vestro spontanea et *sincera* voluntate subimus *Ep.* i. 56
sincopo *v.* **syncopo**
sine. non è *sine causa* Intra sè qui più e meno eccellente *Par.* xxxii. 59
nil aliud est quam intelligere, quod est *sine* interpolatione *M.* i. 3. 61
aliter esset imperfectum *sine* proprio perfectivo *M.* i. 10. 3
sine potentia tribuendi cuique quod suum est *M.* i. 11. 49
Et cum in omni consequentia impossibile sit habere antecedens absque consequente, ut hominem *sine* animali .. impossibile est iuris finem quaerere *sine* iure *M.* ii. 6. 35, 37
veritas, quia *sine* rubore aliquorum emergere nequit *M.* iii. 1. 10
quod .. non aliter intelligantur per verba quam *sine* verbis *V. E.* i. 6. 4
de idiomate illo venari nos decet quo vir *sine* matre, vir *sine* lacte .. creditur usus *V. E.* i. 6. 6 (*bis*)
Oh *sine* mensura clementia coelestis imperii ! *V. E.* i. 7. 33
quod nunquam *sine* vetusta provisione processit *V. E.* ii. 3. 24
Et pexa vocamus illa, quae trisyllaba .. *sine* aspiratione, *sine* accentu acuto vel circumflexo, *sine z* vel *x* duplicibus, *sine* duarum liquidarum geminatione .. loquentem cum quadam suavitate relinquunt *V. E.* ii. 7. 41, 42 (*bis*), 43
hoc est *sine* iteratione modulationis cuiusquam et *sine* diesi *V. E.* ii. 10. 20, 21
impudenter et *sine* Dei timore quidquid libet agentis *Ep.* vi. 62

His quoque locis: **M. ii.** 1. 13 (*sine* ulla resistentia), 28 (non *sine* dolore quodam) ; 5. 139 (*sine* libertate) ; 6. 41 (*sine* sanitate) ; 8. '36' (*sine* fide), 88 (*sine* iniuria) ; **iii.** 2. 5 (*sine* praefixo principio) ; 8. 24 (non *sine* distinctione) ; 9. '36' (*sine* sacculo et pera et calceamentis) ; 14. 19 (*sine* secundis agentibus) ; 16. 115 (*sine* ullo medio) ; **V.E. i.** 1. 26 (*sine* omni regula) ; 5. 1 (non *sine* ratione), 18 (*sine* verbis) ; 9. 82 (non *sine* longissima temporum successione) ; 11. 44 (*sine* proprio vulgari) ; 12. 48 (non *sine* quodam tempore) ; 13. 53 (non *sine* multa rigiditate) ; 15. 24 (nullo modo .. *sine* quadam acerbitate) ; 18. 1 (Neque *sine* ratione) ; **ii.** 1. 73 (*sine* scientia et ingenio) ; 4. 71 (nunquam *sine* strenuitate ingenii) ; 8. 70 (*sine* responsorio) ; 12. 49 (non *sine* quodam elegiae umbraculo) ; 13. 7 (*sine* rithimo) ; **Ep.** v. 11 (*sine* sole) ; vi. 45 (*sine* omnium detrimento), 88 (*sine* more), 196 (*sine* retractatione) ; vii. 184 (*sine* intermissione) ; viii. 171 (*sine* ulla tui iudicii contradictione) ; x. 43 (*sine* discretione) ; **A.T.** 6. 3 (totaliter *sine* aquis) ; 23. 8 (*sine* gibbo vel gibbis)

singularis. finis ad quem *singularem* hominem .. ordinat .. Deus *M.* i. 3. 12
signa .. tam in Collegiis, quam in *singularibus* personis *M.* ii. 5. 51
De personis autem *singularibus* compendiose progrediar *M.* ii. 5. 68
non solum *singulares* homines, quin etiam populi *M.* ii. 7. 52
in illa *singulari* generis humani descriptione *M.* ii. 12. 44
Erat enim Herodes .. rex, regno *singulari* ordinatus *M.* ii. 13. 56
nulli *singulari* arbitrio videtur obnoxia [*sc.* grammatica] *V. E.* i. 9. 99
propter variationem sermonis arbitrio *singularium* fluitantis *V. E.* i. 9. 103
Sanctissimo triumphatori et Domino *singulari*, domino Henrico *Ep.* vii. *tit.* 1
singulatim. municipalia vulgaria Tuscanorum *singulatim* in aliquo depompare *V. E.* i. 13. 16
singulus. in his, et in *singulis*, quae ad unum aliquod ordinantur *M.* i. 5. 62
Cum .. ratio .. circa electionem diversificetur in *singulis* *V. E.* i. 3. 5
et sic de *singulis* operantibus accidit *V. E.* i. 7. 56
Universis et *singulis* Italiae regibus *Ep.* v. *tit.* 1
Universis et *singulis* praesentes litteras inspecturis *A. T. init.* 1

sinister. Litora dextra Pado ratus a Rubicone *sinistra* Me colere — *Ecl.* ii. 67
puta dextrae Italiae locutio ab ea quae est *sinistrae* — *V. E.* i. 9. 35
Latium bipartitum esse in dextrum et *sinistrum* — *V. E.* i. 10. 40
Sinistri autem, pars Apuliae, Marca Anconitana — *V. E.* i. 10. 51
aliquod [*sc.* vulgare] quod sit totius *sinistrae* Italiae proprium — *V. E.* i. 19. 10
cum .. vel circa dextrum aliquid vel *sinistrum* canamus — *V. E.* ii. 14. 13
quae circa *sinistrum* sunt verba, semper ad extremum festinent — *V. E.* ii. 14. 18

sino. Vincebant umbras, et fervere rura *sinebant* — *Ecl.* ii. 6
praeterire silentio simpliciter, inardescens non *sinit* affectus — *Ep.* x. 78

sinus. Pierio demulsa *sinu* modulamina nobis — *Ecl.* i. 2
promontorium illud Italiae qua *sinus* Adriatici maris incipit — *V. E.* i. 8. 56
ut : *Eiecta maxima parte florum de sinu tuo, Florentia* — *V. E.* ii. 6. 47
inferius extra *sinum* praesentium requiratis — *Ep.* iii. 37

siquidem (si quidem). *Siquidem* pene totum humanum genus ad opus iniquitatis coierat — *V. E.* i. 7. 39
Si quidem [1] illustres heroes .. humana secuti sunt — *V. E.* i. 12. 20

siren. cupiditas, more *Sirenum* .. vigiliam rationis mortificans — *Ep.* v. 60

sirma *v.* **syrma**

sisto. Unde querelam *sisto* — *Canz.* xxi. 23

sitio. Detto n' avea *Beati*, e .. Con *sitiunt* .. ciò forniro — *Purg.* xxii. 6
Saturabuntur omnes qui esuriunt et *sitiunt* — *Ep.* v. 14
ut cuius merito trepidatis adventum .. praesentiam *sitiatis* — *Ep.* v. 59
Henricus, non sua privata sed publica mundi commoda *sitiens* — *Ep.* vi. 182
zelus gloriae vestrae, quam *sitio*, nostram parvipendens — *Ep.* x. 85

sitis. quamvis longa *sitis* in dubium .. certa .. deflectat — *Ep.* vii. 33

situatio. ratiocinantesque in nobis *situationes* varias mundi locorum — *V. E.* i. 6. 30

situs. quem *situm* accipit ibi, eundem resumat in altero — *V. E.* ii. 12. 76
in nullo enim pedes et versus differre videmus nisi in *situ* — *V. E.* ii. 12. 87
Continens se habet ad contentum in naturali *situ* — *Ep.* x. 459
in naturali *situ* totius universi — *Ep.* x. 461
Quaestio igitur fuit de *situ* et figura .. duorum elementorum — *A. T.* 2. 1
cum *situs* loci et locati non differat — *A. T.* 4. 10
determinando de *situ* et forma duorum elementorum — *A. T.* 8. 15
quia est qualis est forma et *situs* duorum elementorum — *A. T.* 19. 16
Deus .. qui dispensavit de *situ* polorum, de *situ* centri mundi — *A. T.* 21. 64, 65
tractatus de forma et *situ* duorum elementorum — *A. T.* 23. 62

sive. quod ultimum .. est potentia *sive* virtus intellectiva — *M.* i. 3. 64
non solum est ad formas universales, *sive* species — *M.* i. 3. 80
ordinari debent ad unum Principem, *sive* Principatum, hoc est ad Monarcham, *sive* Monarchiam — *M.* i. 6. 28, 29
et ultimo iudicans prosequitur *sive* fugit — *M.* i. 12. 21
principaliter intenditur ab agente, *sive* necessitate naturae, *sive* voluntarie agat, propriam similitudinem explicare — *M.* i. 13. 5 (*bis*)
si consideretur et bravium *sive* meta. Bravium *sive* meta fuit, omnibus praeesse mortalibus — *M.* ii. 9. 16 (*bis*)
qui, ante traditiones Ecclesiae, in Filium Dei Christum, *sive* venturum *sive* praesentem *sive* iam passum crediderunt — *M.* iii. 3. 65 (*bis*), 66
quod possit solvere seu ligare decreta Imperii, *sive* leges — *M.* iii. 8. 71
contrarium formae, ut patet, *sive* naturae, quod idem est — *M.* iii. 15. 51
Sed *sive* advenae tunc primitus advenissent, *sive* ad Europam .. repedissent, idioma secum trifarium homines attulerunt — *V. E.* i. 8. 14, 15
debemus descretione potiri, utrum tragice, *sive* comice, *sive* elegiace sint canenda — *V. E.* ii. 4. 37, 38

[1] Si quidem *M* Siquidem *R*

sive cum soni modulatione proferatur, *sive* non — *V. E.* ii. 8. 26, 27
sive pavescentes.. praesagia, *sive* diurna consilia recolentes — *Ep.* vi. 174, 175
sive desiderii fervor hoc submoneat, *sive* facies veritatis — *Ep.* vii. 25, 26
via inquisitionis in mathematicis, quae est a causis, *sive* a superioribus, ad effectus, *sive* ad inferiora — *A. T.* 20. 35, 36
virtus elevans est illis stellis.. *sive* elevet per modum attractionis.. *sive* per modum pulsionis — *A. T.* 21. 42, 44

His quoque locis: **M. i.** 4. 12 (in quiete *sive* tranquillitate pacis); 5. 68 (regulans, *sive* regens), 69 (Monarcha, *sive* Imperator), 71 (Monarchiam.. *sive* Imperium); 6. 19 (in ipsa multitudine, *sive* totalitate), 20 (ordo.. *sive* forma ordinis), 25 (reperitur, *sive* reperiri debet); 7. 14 (ad ipsum universum, *sive* ad eius Principem); 9. 22 (Monarchiam.. *sive* unicum Principatum); 10. 24–25 (*sive* mediate *sive* immediate), 26 (Monarcha, *sive* Imperator); 11. 13 (Monarchiam *sive* Imperium), 17 (rectitudo *sive* regula); 12. 39 (libertas, *sive* principium hoc.. libertatis), 84 (Consul *sive* Rex); 14. 11 (otiosa *sive* superflua), 55 (regulam *sive* legem); **ii.** 7. 66 (cives eius, *sive* populus); **iii.** 2. *41–42* (*sive* esset *sive* non esset); 6. 20 (legatus specialis ad hoc, *sive* nuncius), 26 (nuncium *sive* ministrum); 7. 25 (*bis*) (vicariatus *sive* divinus, *sive* humanus); 12. 44 (sub genere ad aliquid *sive* relationis); 13. 28 (auctoritas *sive* virtus Imperii); 14. 31 (sollicitudinem *sive* curam); 16. 11 (Imperatorem, *sive* mundi Monarcham); **V.E. i.** 6. 24 (ad voluptatem nostram *sive* nostrae sensualitatis quietem); 8. 25 (ab ostiis Danubii *sive* Meotidis paludibus); 9. 105 (antiquorum.. *sive* illorum quos); 10. 15 (redactum *sive* inventum); 11. 8 (in hac eradicatione *sive* discerptione); **ii.** 2. 14 (effectus *sive* terminus); 7. 65 (vocabulum *sive* verbum); 9. 13 (mansio capax *sive* receptaculum), 19 (conterminatio *sive* compages); 10. 41 (syrma *sive* caudam); 13. 25 (repetunt *sive* rithimantur); **Ep. x.** 140 (*allegoricus sive mysticus*), 158 (a literali *sive* historiali), 160 (alienum, *sive* diversum), 183 (Forma *sive* modus tractandi), 198 (in fine *sive* exitu), 273 (morale negotium, *sive Ethica*), 328 (in principio exordii, *sive* prologi), 441 (de gloria Dei, *sive de luce*), 449 (igne *sive* ardore), 452 (amor sanctus, *sive* caritas), 457 (per sempiternam suam quietem *sive* pacem), 509 (Paradisum, *sive* Coelum Empireum), '541' (*bis*) (*sive* in corpore, *sive* extra corpus); **A.T.** 2. 2 (de situ et figura, *sive* forma); 5. 7 (secunda, *sive* minor); 8. 4 (terra.. detecta, *sive* habitabili), 14 (in ostendendo *sive* determinando); 9. 4 (terra emergente, *sive* detecta), 10 (elevationis *sive* emergentiae terrae); 13. 28 (centrali *sive* regulari); 16. 17 (per contrarium *sive* oppositum), 38 (diversimode *sive* inaequaliter); 19. 27 (regularem *sive* centralem), 31 (a superficie plana *sive* sphaerica); 20. 60 (virtutis *sive* influentiae)

soboles. Eia, facite, Scandinaviac *soboles*, ut — *Ep.* v. 57

sobraffan. Arnaldus Danielis: 'Sols sui che sai lo *sobraffan*, chem sorz' — *V. E.* ii. 6. 61

sobre. 'Si com l' arbres, che per *sobre* carcar' — *V. E.* ii. 6. 65

Sobre-Totz. Gerardus: 'Si per mon *Sobre-Totz*[1] no fos' — *V. E.* ii. 6. 55

soccorso. Honestus: 'Più non attendo il tuo *soccorso*[2], Amore' — *V. E.* i. 15. 52

societas. illud quod Deus in hominum *societate* vult — *M.* ii. 2. 59
Ius est.. proportio, quae servata hominum servat *societatem* — *M.* ii. 5. 6
si.. cuiuslibet *societatis* finis est commune sociorum bonum — *M.* ii. 5. 11
'Legem vinculum,' dicit, 'humanae *societatis*' — *M* ii. 5. 26
qui tanta tempora fuerit expectatus in *societate* mortalium — *M.* ii. 12. 50
si eptasyllabi aliqualem *societatem* assumat — *V. E.* ii. 5. 54

socio. insulae Tyrreni maris.. ad dextram Italiam *sociandae* — *V. E.* i. 10. 59
optimo *sociata* vulgari [*sc.* sententia versificantium] — *V. E.* ii. 1. 94
honestum quaerit, in quo.. angelicae naturae *sociatur* — *V. E.* ii. 2. 55

socius. Achaemenides, *sociorum* caede cruentum Tantum prospiciens — *Ecl.* ii. 82
Si.. cuiuslibet societatis finis est commune *sociorum* bonum — *M.* ii. 5. 12
'.. bella aut pro *sociis* aut de Imperio gerebantur..' — *M.* ii. 5. 58

[1] Sobretots *R* [2] secorso *R*

'.. si *socios* aequitate et fide defendissent..' *M.* ii. 5. 64
sofferire. 'Di fermo *sofferire*' *V. E.* ii. 12. 42
sol. quae Maenalus alto Vertice declivi celator *solis* inumbrat *Ecl.* i. 12
generat enim homo hominem et *sol* *M.* i. 9. 7
naturalis amor .. ut *sol* aestivus qui.. luculentus irradiat *M.* ii. 1. 37
quemadmodum Luna.. non habet lucem, nisi prout recipit a *Sole* *M.* iii. 4. 19
licet Luna non habeat lucem abundanter, nisi ut a *Sole* recipit, non propter hoc sequitur, quod ipsa Luna sit a *Sole* *M.* iii. 4. 131, 133
Quantum est ad esse, nullo modo Luna dependet a *Sole* *M.* iii. 4. 136
recipit aliquid a *Sole*, quia lucem abundantem *M.* iii. 4. 144
Luna recipit lucem a *Sole*, qui est regimen spirituale *M.* iii. 4. 156
ut locum suae nationis delitiosissimum credat esse sub *sole* *V. E.* i. 6. 13
iustitia, sine *sole* quasi ut heliotropium hebetata *Ep.* v. 11
Verum quia *sol* noster .. aut morari iam creditur, aut *Ep.* vii. 25
vobis .. qui causa insolitae sui vel *solis* eclipseos fuistis *Ep.* viii. 158
nonne *solis* astrorumque specula ubique conspiciam? *Ep.* ix. 47
quemadmodum *solem* pedalis magnitudinis arbitratur *Ep.* x. 44
'Qui oriri *solem* suum facit super bonos et malos ..' *Ep.* x. 563
occidente *Sole* in aequinoctiali existente *A. T.* 19. 45
eclipsis *solis* duxit in cognitionem interpositionis lunae *A. T.* 20. 26
Et hoc factum est .. in die *Solis* *A. T.* 24. 16
Sol. ubi ait auctor .. ad *Solem* loquens *Ep.* iv. 46
sol. Arnaldus Danielis: '*Sols* sui che sai lo sobraffan, chem sorz' *V. E.* ii. 6. 61
solatium. sponsus tuus, mundi *solatium* .. clementissimus Henricus *Ep.* v. 26
solaz. Gerardus: 'Per *solaz* reveillar Che s'es trop endormitz' *V. E.* ii. 2. 89
solemniter. per publica instrumenta *solemniter* celebrata liquebit *Ep.* i. 59
soleo. capillos .. abscondere canos Fronde sub inserta *solitum* flavescere *Ecl.* i. 44
Sponte venire *solet*, numquam vi poscere mulctram *Ecl.* i. 62
Resque refulgentes, *solitae* superarier umbris, Vincebant umbras *Ecl.* ii. 5
Unde *solet* dici, quod *M.* i. 3. 82
cum videam populos vana meditantes, ut ipse *solebam* *M.* ii. 1. 24
instantia quae de verbis Philosophi .. elici *solet* *M.* ii. 6. 45
quemadmodum in aliis ignorantia *solet* esse causa litigii *M.* iii. 3. 18
sicut proverbialiter dici *solet*, *Non ante tertium equitabis* *V. E.* i. 7. 18
contanter venemur, ceu *solemus*, orientaliter ineuntes *V. E.* i. 14. 3
statera huiusmodi librationis tantum in .. curiis esse *solet* *V. E.* i. 18. 38
quae falsarum opinionum seminaria frequentius esse *solent* *Ep.* iii. 5
qui absentibus viris invidiosis mendacia confingere *solent* *A. T.* 1. 14
solers. ut *solerti* studio .. nostris penitus irretiamus tendiculis *V.E.* i. 16. 5
solicito *v.* **sollicito**
solitudo. quos amica *solitudo* nos visitare invitat *V. E.* ii. 6. 85
solium. Et quia regale *solium* erat Sicilia *V. E.* i. 12. 31
quod *solio* Augustali vacante totus orbis exorbitat *Ep.* vi. 12
sollemnitas. atque ulciscaris illum .. de festina sua *sollemnitate* *Ep.* vii. 111
sollicite. quomodo ea coartare debemus .. *sollicite* vestigare conemur *V. E.* ii. 3. 3
sollicito. *Sollicitantes*[1] iterum celeritatem ingenii nostri *V. E.* ii. 1. 1
sollicitudo. temporalium *sollicitudinem* sive curam sacerdotio, primo vel novissimo, commendatam fuisse *M.* iii. 14. 30
cum saltem in auctorizando *sollicitudo* provisionis instaret *M.* iii. 14. 41
accurata *sollicitudine* illam [*sc.* amicitiam] servare desidero *Ep.* x. 60
solum *adv. v.* **solus**
solum *n.* quamquam viridi sint postponenda Pelori Aetnica saxa *solo* *Ecl.* ii. 74

[1] Solicitantes *R*

solus. *Quomodo sedet sola civitas plena populo!* — *V. N.* 29. 1
Quomodo sedet sola civitas! — *V. N.* 31. 9
non *solum* speculari, sed etiam operari possumus — *M.* i. 2. 32
non *solum* .. nomen auctoris facit esse credendum, sed ratio — *M.* i. 5. 20
ad illam mutuam sufficientiam non *solum* non pertingitur, sed — *M.* i. 5. 44
vera enim ratio unius in *solo* illo est — *M.* i. 8. 22
Iustitia potissima est *solum* sub Monarcha — *M.* i. 11. 11
huiusmodi *solus* Monarcha est; ergo *soli* Monarchae insistens iustitia in mundo potissima est — *M.* i. 11. 57, 58
Omne B est A, *solum* C est A; ergo *solum* C est B — *M.* i. 11. 62 (*bis*)
sua namque iurisdictio terminatur Oceano *solum* — *M.* i. 11. 84
Genus humanum, *solum* imperante Monarcha, sui et non alterius gratia est; tunc enim *solum* politiae diriguntur obliquae — *M.* i. 12. 55, 57
Monarcha *solus* est ille, qui potest esse optime dispositus ad regendum. Ergo .. *solus* optime alios disponere potest — *M.* i. 13. 65, 67
quod *solum* restabat ad ultimum interitum Romani nominis — *M.* ii. 4. 44
hic non modo primus, quin etiam *solus* attigit metam — *M.* ii. 9. 20
inter se *solum* dimicatum est — *M.* ii. 11. 14
cum principium *solum* adsumendorum mediorum sit radix — *M.* iii. 2. 7
fit .. quod non *solum* .. habeat, sed ut .. discurrant — *M.* iii. 3. 26
quia quidquid Deus dixit, hoc fecit *solum* — *M.* iii. 6. 23
quod homo *solus* in entibus tenet medium corruptibilium et — *M.* iii. 16. 15
ut sicut inter omnia entia *solus* incorruptibilitatem et corruptibilitatem participat; sic *solus* inter omnia entia in duo ultima ordinetur — *M.* iii. 16. 38, 39
Quod si ita est, *solus* eligit Deus, *solus* ipse confirmat — *M.* iii. 16. 102 (*bis*)
nam eorum quae sunt omnium, *soli* homini datum est loqui, cum *solum* sibi necessarium fuit — *V. E.* i. 2. 4, 5
non *solum* non necessaria fuit .. sed prorsus damnosa fuisset — *V. E.* i. 2. 40
Et sic patet *soli* homini datum fuisse loqui — *V. E.* i. 2. 66
Soli homini datum fuit ut loqueretur — *V. E.* i. 4. 1
in quo *solus* est, vel angelicae naturae sociatur — *V. E.* ii. 2. 55
Si autem elegiace, *solum* humile nos oportet sumere — *V. E.* ii. 4. 48
arte scientiaque immunes, de *solo* ingenio confidentes — *V. E.* ii. 4. 78
quietem *solam* et libertatem populi Florentini petebat — *Ep.* i. 33
a patria post longum exilium *sola* in sua repatrians — *Ep.* iii. 24
Italia misera, *sola*, privatis arbitriis derelicta — *Ep.* vi. 15
publica iura cum *sola* temporis terminatione finiri — *Ep.* vi. 37
'Quomodo *sola* sedet civitas, plena populo ..' — *Ep.* viii. 1
una *sola* vox, *sola* pia, et haec privata — *Ep.* viii. 100 (*bis*)
Romam urbem .. *solam* sedentem et viduam — *Ep.* viii. 144
non *solum* est impossibile, sed rideret Aristoteles, si audiret — *A. T.* 12. 36
sed totum suppositum potest fieri per *solum* gibbum terrae — *A. T.* 13. 37

His quoque locis: **M. i.** 3. 79 (non *solum* .. sed etiam); 5. 49 (non *solum* .. sed etiam), 51 (non *solum* .. sed etiam); 13. 35 (Monarcha *solus* est ille, qui), 52 (cupiditas ipsa *sola*); 14. 10, 15 (non *solum* .. sed), 63 (non *solum* .. sed), 70 (superiora .. sibi *soli* reservans), 80 (non *solum* .. sed); **ii.** 1. 54 (non *solum* .. sed), 61 (non *solum* .. sed etiam); 2. 34; 3. '18', 38 (non *solum* .. sed); 4. 9; 5. 20 (leges nomine *solo* sunt), 54 (sufficit illa *sola* Ciceronis auctoritas); 7. 7 (non *solum* .. sed etiam), 29, 52 (non *solum* .. quin etiam), 57 (non *solum* .. sed etiam); 8. '18', '62' (hoc *solum* habemus residui, quod); 10. 34 (non odio, non amore, sed *solo* zelo iustitiae); 11. 4 (non *solum* .. sed etiam); 12. 5 (non *solum* .. quinimo); **iii.** 3. 42 (zelo *solo* matris Ecclesiae), 48 (non *solum* .. sed), 110, 125; 4. '56', 114 (non *solum* .. sed etiam); 5. 32 (non *solum* .. sed etiam); 6. 35, 37 (in *solo* arbitrio eius); 8. 44 (non *solum* .. quin etiam); 9. 65 (non *solum* .. sed); 10. 101 (non *solum* .. sed etiam); 16. '28' (*solum* hoc), 98 (Hic autem est *solus*

Ille, qui), 139 (ab Illo *solo*); **V.E. i.** 1. 13 (non *solum* .. sed); 2. 34 (*solo* naturae instinctu); 5. 17; 6. 55 (Iis *solis*); 7. 27 (non *solum* .. sed etiam), 52; 8. 28 (*solum* unum .. idioma), 33 (hoc *solo* .. quod); 10. 73, 83 (non *solum* .. sed etiam); 11. 44; 13. 4 (non *solum* .. sed), 47 (hoc *solum* .. quod); 14. 24 (non *solum* .. sed); 15. 12 (non *solum* .. sed) 34; 19. 30 (quod unius *solius* familiae proprium est); **ii.** 1. 23 (non *solum* .. sed), 27 (non *solum* .. sed); 2. 43, 77 (Circa quae *sola*); 3. 22, 51, 61; 4. 4, 60 (isto *solo* .. stilo); 6. 21, 52 (Hoc *solum*); 7. 28, 37; 8. 57, 66 (*solum* quod petimus distinguamus); 9. 9 (per *solius* artis respectum), 17; 10. 46; 12. 15, 32 (ubi hae sunt, vel altera *sola*), 34 (uno *solo* eptasyllabo); **Ep.** v. 101 (non *solum* .. sed); vi. 9 (*solius* podio rationis innixa), 30 (primi et *soli* iugum libertatis horrentes), 163; viii. 10 (Qui *solus* aeternus est), 95; x. 17 (ex auditu *solo*), 130 (non *solum* .. sed etiam), 146 (Nam si *literam solam* inspiciamus), 306 (non *solum* .. quinimmo)

solutio. '*solutio* argumenti est erroris manifestatio' — *M.* iii. 4. 25
ad .. huius et aliarum inferius factarum *solutionum* evidentiam — *M.* iii. 4. 46
Mitior namque est in adversarium *solutio* distinctiva — *M.* iii. 4. 127
si quis dubitat, illum nulla nostra *solutione* dignamur — *V. E.* i. 15. 57

solvo. conclusio interimenda est ab illo qui *solvere* vult — *M.* iii. 4. 37
Si simpliciter, per interemptionem adsumpti *solvendum* est — *M.* iii. 4. 43
Et hoc vero de facili *solvitur* — *M.* iii. 5. 12
'.. quodcumque *solveris* super terram erit *solutum* et in coelis' — *M.* iii. 8. 4, 5
arguunt, successorem Petri omnia .. posse .. *solvere*, et inde inferunt, posse *solvere* leges et decreta Imperii — *M.* iii. 8. 10, 11
sic: Petrus potuit *solvere* omnia et ligare .. ergo successor Petri potest omnia *solvere* et ligare. Unde inferunt, auctoritatem et decreta Imperii *solvere* et ligare ipsum posse — *M.* iii. 8. 17, 20, 22
solvere uxorem a viro, et ligare ipsam alteri, vivente primo — *M.* iii. 8. 45
Posset etiam *solvere* me non poenitentem — *M.* iii. 8. 47
quod ad istud officium spectabit, *solvere* poteris et ligare — *M.* iii. 8. 61
etsi successor Petri, secundum exigentiam officii commissi Petro, possit *solvere* et ligare, non tamen propter hoc sequitur quod possit *solvere* seu ligare decreta Imperii — *M.* iii. 8. 69, 70
Positis et *solutis* igitur argumentis quae .. videbantur, restant nunc illa ponenda et *solvenda* quae .. radicantur — *M.* iii. 10. 12, 15
Ad hanc rationem *solvendam*, dico quod — *M.* iii. 12. 18
si *solvere* vellem certam pecuniae quantitatem — *Ep.* ix. 18
ut .. iniuriam inferentibus .. pecuniam suam *solvat* — *Ep.* ix. 39
Tertio instabitur contra demonstrata, et *solvetur* instantia — *A. T.* 9. 8
Quinto *solvetur* ad argumenta superius praenotata — *A. T.* 9. 10
facile est *solvere* ad argumenta quae superius contra fiebant — *A. T.* 23. 1

somnio. *in exilio tabescentes patriam tantum somniando*[1] *revisunt* — *V. E.* ii. 6. 38
quam, fere pro desiderio *somniantes*, inhiabamus .. sanitatem — *Ep.* i. 21
tamquam *somniantes* in cordibus — *Ep.* v. 111
Omnes enim, quae garrio, murmurant aut cogitant aut *somniant* — *Ep.* viii. 125

somnium. Oh summum facinus, etiamsi contingat in *somniis* ..! — *M.* iii. 4. 83
vos .. arbitror .. in *somniis* expergisci plerumque — *Ep.* vi. 173

sompnio *v.* **somnio**

sonitus. poemata .. protulerunt .. quidam per *sonitus* — *V. E.* ii. 3. 9
quin ballatae *sonitus* nobilitate modi excellant — *V. E.* ii. 3. 35
modum ballatarum et *sonituum* omittentes — *V. E.* ii. 4. 11
tam cantiones .. quam ballatas et *sonitus* .. cantiones esse — *V. E.* ii. 8. 54

sono. Quantos balatus colles et prata *sonabunt* ..! — *Ecl.* i. 39
pastoribus de sursum *sonuit*, non divitiae .. sed pax — *M.* i. 4. 19
quod nituntur imitari nos in quantum *sonamus* — *V. E.* i. 2. 61

[1] sompniando *R*

Quod [1] autem prius vox primi loquentis *sonaverit* — *V. E.* i. 4. 27
nonne . . movebitur [*sc.* aër] ad quaedam *sonare* verba . . ? — *V. E.* i. 4. 62
virum (etiam si viriliter *sonet*) foeminam . . esse credendum — *V. E.* i. 14. 10
lubrica vero et reburra vocamus illa quae in superfluum *sonant* — *V. E.* ii. 7. 17
quae quidem et Amalech et Agag *sonare* dicuntur — *Ep.* vii. 112
in ore lactentium et infantium *sonuit* iam Deo placita veritas — *Ep.* viii. 77

sons. Et si negligentiae *sontes* aut ignaviae censeremur — *Ep.* i. 5

sonus. locutio non est, sed quaedam imitatio *soni* nostrae vocis — *V. E.* i. 2. 59
non esset hoc nisi . . imitatio *soni* illius qui prius dixisset — *V. E.* i. 2. 64
nam *sensuale* quid est, in quantum *sonus* est — *V. E.* i. 3. 27
sive cum *soni* modulatione proferatur, sive non — *V. E.* ii. 8. 26
modulatio dicitur . . *sonus*, vel tonus, vel nota, vel melos — *V. E.* ii. 8. 42

sophisticus. sicut Philosopho placet in iis quae de *sophisticis* Elenchis — *M.* iii. 4. 25
respondendum est, quod ratio instantiae *sophistica* est — *A. T.* 18. 18

sopor. Florentiam *sopore* tranquillitatis et pacis irrigare — *Ep.* i. 64

soporifer. Tityrus . . *soporifero* gravis incumbebat odore — *Ecl.* ii. 13

Sordellus. ut *Sordellus* de Mantua sua ostendit — *V. E.* i. 15. 9

soror. Tum quia Castalias pudet acceptare *sorores* — *Ecl.* i. 54
'. . Degener, incestae sceptris cessure *sorori* . .' — *M.* ii. 9. 73
in fabula trium *sororum* contemtricium Numinis — *Ep.* iv. 44

sors. Disceptatione vero mediante dupliciter: aut *sorte*, aut certamine. . . *Sorte* quidem Dei iudicium quandoque revelatur — *M.* ii. 8. 66, 68
'. . Vosne velit, an me regnare Hera, quidve ferat *sors* . .' — *M.* ii. 10. 65

sortior. 'Sed est et hoc falso syllogismo, *sortiri* quod quidem oportet *sortiri*, per quod autem non . .' — *M.* ii. 6. 47, 48
formam substantialem, per quam *sortitur* speciem et genus — *M.* iii. 12. 38
formam . . per quam *sortitur* speciem quamdam et genus — *M.* iii. 12. 42
alii septemtrionalem regionem in Europa sibi *sortiti* sunt — *V. E.* i. 8. 19
solae cantiones hoc vocabulum sibi *sortitae* sunt — *V. E.* ii. 3. 23

sorzer. Arnaldus Danielis : 'Sols sui che sai lo sobraffan, chem *sorz*' — *V. E.* ii. 6. 61

sovramagnificentissimamente. Ornativa . . ut . . *sovramagnificentissimamente* — *V. E.* ii. 7. 63

spargo. cum . . moveatur aër . . ut . . *spargat* nivem — *V. E.* i. 4. 60

spatium. per *spatium* temporis . . regulamur et doctrinamur in illa — *V. E.* i. 1. 32

spatula. rationi magis quam sensui *spatulas* nostri iudicii podiamus — *V. E.* i. 6. 22

specialis. ad quod humana ratio, nec lege naturae, nec lege scripturae, de gratia *speciali* quandoque pertingit — *M.* ii. 8. 48
non ut vicarius, sed ut legatus *specialis* ad hoc, sive nuncius — *M.* iii. 6. 20
in *speciali* vero non exponam ad praesens — *Ep.* x. 599

specialiter. Et *specialiter* ad Petrum . . 'Petre,' inquit, 'sequere me' — *M.* iii. 15. 24

species. nulla vis, a pluribus *specie* diversis participata, ultimum est — *M.* i. 3. 40
cum illud quod est ultimum tale, sit constitutivum *speciei* — *M.* i. 3. 43
quod una essentia pluribus *speciebus* esset specificata — *M.* i. 3. 44
quia essentiae tales *species* quaedam sunt intellectuales — *M.* i. 3. 59
non solum est ad formas universales, sive *species* — *M.* i. 3. 80
sed *species* boni apprehensi, forma est eius — *M.* i. 15. 49
formam substantialem, per quam sortitur *speciem* — *M.* iii. 12. 38
formam substantialem, per quam sortitur *speciem* et genus — *M.* iii. 12. 42
vel in *specie* communicant per naturam relationis — *M.* iii. 12. 70
Nec potest dici, quod communicent in *specie* — *M.* iii. 12. 79
nam omnibus eiusdem *speciei* sunt iidem actus et passiones — *V. E.* i. 2. 37
Inter ea vero quae diversarum sunt *specierum* — *V. E.* i. 2. 40
adeo ut fere quilibet sua propria *specie* videatur gaudere — *V. E.* i. 3. 6

[1] Quid *R*

in actionibus nostris, quantumcumque dividantur in *species* — *V. E.* i. 16. 27
vel gratia generis, vel *speciei*, vel individui convenit — *V. E.* ii. 1. 43
nobis non convenit hoc [*sc.* vulgare illustre] . . gratia *speciei* — *V. E.* ii. 1. 47
secundum . . obiecta diversa numero sed non *specie* — *Ep.* iv. 7
quam Philosophus ponit in quarta *specie* qualitatis — *A. T.* 2. 5
ut . . secundum rationem *speciei* sint in actu — *A. T.* 18. 32

specificatus. quod una essentia pluribus speciebus esset *specificata* — *M.* i. 3. 44

specimen. quorum omnium *specimen* magis multiplicatur in illo — *V. E.* ii. 5. 20

specto. impium atque mendacem de palaestra, *spectante* mundo, eiciam — *M.* iii. 1. 29
id est, omne quod ad istud officium *spectabit* — *M.* iii. 8. 60
nisi ulterius probaretur hoc *spectare* ad officium clavium — *M.* iii. 8. 73

specula. Videant . . quantum infra sint ab illa *specula* rationis — *M.* ii. 11. 73
nec de *specula* summae celsitudinis deprehendis . . ? — *Ep.* vii. 136
Quod quidem de *specula* provecta aeternitatis intuens — *Ep.* viii. 9

speculatio. non operatio propter *speculationem* . . adsumitur — *M.* i. 2. 34
non ad *speculationem* per prius, sed ad operationem ordinatur — *M.* i. 2. 41
quae omnia *speculationi* ancillantur tanquam optimo — *M.* i. 3. 88
nec per spiritualem *speculationem* . . alterum introire contingit — *V. E.* i. 3. 9

speculativus. intellectus *speculativus* extensione fit practicus — *M.* i. 3. 83
recipit maiorem propositionem ab intellectu *speculativo* — *M.* i. 14. 60
Nam etsi . . pertractatur ad modum *speculativi* negotii, hoc non est gratia *speculativi* negotii, sed gratia operis — *Ep.* x. 276, 277

speculor. quae . . *speculari* tantummodo possumus, operari autem non — *M.* i. 2. 28
quae . . non solum *speculari*, sed etiam operari possumus — *M.* i. 2. 32
actuare semper totam potentiam . . ad *speculandum* — *M.* i. 4. 5
specula rationis, unde humana mens haec principia *speculatur* — *M.* ii. 11. 74
speculum, in quo . . avidissimi *speculantur* — *V. E.* i. 2. 20
Nonne . . veritates potero *speculari* ubique sub coelo . . ? — *Ep.* ix. 49
quia non ad *speculandum*, sed ad opus incoeptum est totum — *Ep.* x. 274
'ad aliquid et tunc *speculantur* practici aliquando' — *Ep.* x. 280

speculum. innotescit . . per illud fulgentissimum *speculum* — *V. E.* i. 2. 18
nescio quod *Speculum*, Innocentium, et Ostiensem declamant — *Ep.* viii. 118
nonne solis astrorumque *specula* ubique conspiciam ? — *Ep.* ix. 47
quod . . intelligentiae . . reddant radios . . ad modum *speculorum* — *Ep.* x. 404

speranza. Ornativa . . ut *terra*, *honore*, *speranza*, *gravitate* — *V. E.* ii. 7. 60

sperare. Cinus Pistoriensis : 'Non *spero* che giammai per mia salute' — *V. E.* ii. 5. 48

sperno. Cupiditas namque, perseitate hominum *spreta*, quaerit alia, caritas vero, *spretis* aliis omnibus, quaerit Deum et hominem — *M.* i. 11. 102, 103
peccare nihil est aliud quam progredi ab uno *spreto* ad multa — *M.* i. 15. 21

spero. gli Angeli cantaro Di subito : *In te, Domine, speravi* — *Purg.* xxx. 83
Sperent in te di sopra noi s'udì — *Par.* xxv. 98
Neque plus vitam *sperando* conservo — *Canz.* xxi 32
de illarum [*sc.* Decretalium] praevalentia credo *sperantes* — *M.* iii. 3. 58
qui . . in Filium Dei Christum . . crediderunt, et credendo *speraverunt*, et *sperantes* caritate arserunt — *M.* iii. 3. 67 (*bis*)
turrim . . per quam coelum *sperabat* ascendere — *V. E.* i. 7. 31
potestis . . *speratae* laetitiae iam primitias degustare — *Ep.* v. 98
nihilominus in te credimus et *speramus* — *Ep.* vii. 36
Sed *spero* de magnificentia vestra, ut . . habeatur . . facultas — *Ep.* x. 603

spes. Quantum *spes* inter me de ipsa durat — *Canz.* xxi. 39
virtutes theologicas . . Fidem, *Spem* scilicet et Caritatem — *M.* iii. 16. 62
subditi, quorum *spem* mors crudeliter verberavit — *Ep.* ii. 21
continuo cara *spe* memet consolabar in illo — *Ep.* ii. 25
Non equidem *spes* quam frustra sine more fovetis . . iuvabitur — *Ep.* vi. 88
quamquam *spem* simuletis in facie verboque mendaci — *Ep.* vi. 172

nova *spes* Latio saeculi melioris effulsit — *Ep.* vii. 20
'.. Ascanium surgentem et *spes* heredis Iuli Respice..' — *Ep.* vii. 90
ut hos in *spem* suae prosperitatis attollat — *Ep.* x. 4

sphaera. Utrum aqua in *sphaera* sua.. esset altior terra — *A. T.* 2. 9
quod aqua in sua *sphaera* excentricitatem imitetur orbis Lunae — *A. T.* 7. 5
circumferentiam regularem *sphaerae*.. emergere — *A. T.* 19. 30
cum primum mobile, scilicet *sphaera* nona, sit uniforme — *A. T.* 21. 4
praeter coelum stellatum, quod est octava *sphaera* — *A. T.* 21. 10

sphaericus. a superficie plana sive *sphaerica* — *A. T.* 19. 31

spiculum. quod contra Rhamnusiae *spicula* sis patiens te exhortor — *Ep.* iv. 51

spina. Ut gravis mea *spina* Si saccia per lo mondo — *Canz.* xxi. 42

spiramen. Et tria si flasset ultra *spiramina* flata — *Ecl.* ii. 42

spiritualis. ista duo regimina, scilicet *spirituale* et temporale — *M.* iii. 4. 16
quod.. sic nec regimen temporale auctoritatem habet, nisi prout recipit a *spirituali* regimine — *M.* iii. 4. 21
regnum temporale non recipit esse a *spirituali* — *M.* iii. 4. 147
recipit lucem a Sole, qui est regimen *spirituale*.. ergo regimen temporale recipit auctoritatem a regimine *spirituali* — *M.* iii. 4. 157, 159
dominum et gubernatorem *spiritualium* et temporalium — *M.* iii. 7. 5
Deus est dominus *spiritualium* et temporalium .. ergo est [*sc.* vicarius Dei] dominus *spiritualium* et temporalium — *M.* iii. 7. 13, 15
documenta *spiritualia*, quae humanam rationem transcendunt — *M.* iii. 16. 59
qui est omnium *spiritualium* et temporalium gubernator — *M.* iii. 16. 139
nec per *spiritualem* speculationem .. alterum introire contingit — *V. E.* i. 3. 9
ubi radius *spiritualis* non sufficit — *Ep.* v. 169
non quod in eo sit ignis vel ardor materialis, sed *spiritualis* — *Ep.* x. 451

spirituo. sicut homo tripliciter *spirituatus* est — *V. E.* ii. 2. 48

spiritus. *Beati pauperes spiritu*, voci Cantaron sì — *Purg.* xii. 110
cum per tubam Sancti *Spiritus* tibi affletur — *M.* i. 16. 36
cum *Spiritus* Patri et Filio coaeternus ait per os David — *M.* iii. 1. 30
quos a *Spiritu* Sancto adiutos qui dubitat — *M.* iii. 3. 88
Oh summum facinus.. aeterni *Spiritus* intentione abuti! — *M.* iii. 4. 83
Non enim peccatur in Moysen.. sed in *Spiritum* Sanctum — *M.* iii. 4. 86
licet ostensa sint nobis.. haec a *Spiritu* Sancto — *M.* iii. 16. 67
Et si obiciatur de iis qui corruere *spiritibus* — *V. E.* i. 2. 23
cum grossitie.. corporis humanus *spiritus* sit obtentus — *V. E.* i. 3. 12
coelestem unde venerat secundum *spiritum* remeavit ad patriam — *Ep.* ii. 3
cum ad revelationem *Spiritus*, Homo factus, evangelizaret — *Ep.* v. 150
Isaias, cum, *spiritu* Dei revelante, praedixit — *Ep.* vi. 187
Tunc exultavit in te *spiritus* meus — *Ep.* vii. 44
mentem.. per *Spiritum* Sanctum sua iussione impressit — *Ep.* viii. 11
quos in aqua et *spiritu* generas tibi filios ad ruborem! — *Ep.* viii. 108
si.. videretur indignum, *Spiritum* Sanctum audiat — *Ep.* x. 36
Dicit enim *Spiritus* Sanctus per Hieremiam — *Ep.* x. 413
'Quo ibo a *spiritu* tuo? et quo a facie tua fugiam?..' — *Ep.* x. 416
'*Spiritus* Domini replevit orbem terrarum' — *Ep.* x. 420
per humilitatis virtutem *Spiritus* Sancti pauperes — *A. T.* 24. 10

spiro. *spiravit* arundo: 'Forte sub irriguos colles..' — *Ecl.* ii. 40
'Excudent alii *spirantia* mollius aera..' — *M.* ii. 7. 71
Secundus, Vesoges rex Aegypti ad hoc bravium *spiravit* — *M.* ii. 9. 36

splendesco. Nam dies nova *splendescit* albam demonstrans — *Ep.* v. 3

splendor. ut.. ibi *splendor* minoris luminaris illustret — *Ep.* v. 170

Spoletanus. Romanorum [*sc.* variatur lingua] cum *Spoletanis* — *V. E.* i. 10. 63
cum quibus et *Spoletanos* abicimus — *V. E.* i. 11. 20
propter adfinitatem quam cum Romanis et *Spoletanis* habent — *V. E.* i. 13. 32

Spoletum. et Mediolanum consulite pariter et *Spoletum* — *Ep.* vi. 137
spolio. '.. *spoliaverat* Auster, Aut Boreas populos..' — *M.* ii. 4. 40
Templa quoque *spoliata*.. videre pigebit — *Ep.* vi. 111
spolium. *spolia* etiam Romana Romae restituit — *M.* ii. 5. 104
sponsa. *Veni, sponsa, de Libano* cantando — *Purg.* xxx. 11
per.. orbitam Crucifixi currum *Sponsae* regere negligentes — *Ep.* viii. 44
cum dorsa, non vultus, ad *Sponsae* vehiculum habeatis — *Ep.* viii. 51
Ha, mater piissima, *sponsa* Christi! — *Ep.* viii. 108
si unanimes omnes.. pro *Sponsa* Christi, pro sede *Sponsae*, quae Roma est.. viriliter propugnetis — *Ep.* viii. 178, 179
sponsus. cum videant *sponsum* Christum illud sic.. comprobasse — *M.* ii. 13. 61
hoc enim est Ecclesia, loquens ad *Sponsum* quod dicit — *M.* iii. 3. 79
quia *sponsus* tuus.. ad nuptias properat — *Ep.* v. 25
spontaneus. arbitrio vestro *spontanea* et sincera voluntate subimus — *Ep.* i. 56
sponte. alveolus: qui.. *Sponte* viam.. se fecit aquarum — *Ecl.* i. 17
Sponte venire solet, numquam vi poscere mulctram — *Ecl.* i. 62
aut *sponte* Dei, aut oratione impetrante. *Sponte* Dei dupliciter — *M.* ii. 8. 53, 54
me sibi ab annosis temporibus *sponte* sua fecit esse subditum — *Ep.* ii. 9
Henricus.. sua *sponte* poenas nostras participans — *Ep.* vi. 184
squama. Et Libyes coluber quod *squama* verrat arenas — *Ecl.* ii. 23
stabilior. tanto rem illam *stabiliorem* putamus — *V. E.* i. 9. 77
stadium. 'Qui *stadium*.. currit, eniti.. debet.. ut vincat..' — *M.* ii. 8. 98
ponamus quod.. distet per viginti *stadia* — *A. T.* 16. 22
et sic undique redibit ad distantiam quindecim *stadiorum* — *A. T.* 16. 34
stantia. aequalium *stantiarum* sine responsorio.. tragica coniugatio — *V. E.* ii. 8. 70
Quia, ut dictum est, cantio est coniugatio *stantiarum*, ignorato quid sit *stantia*, necesse est cantionem ignorare — *V. E.* ii. 9. 2, 3
et ideo consequenter de *stantia* est agendum — *V. E.* ii. 9. 6
stantia, hoc est mansio capax sive receptaculum, totius artis — *V. E.* ii. 9. 12
sic *stantia* totam artem ingremiat — *V. E.* ii. 9. 15
Licet enim in qualibet *stantia* rithimos innovare — *V. E.* ii. 9. 29
Stantiam esse sub certo cantu et habitudine limitatam carminum et syllabarum compagem — *V. E.* ii. 9. 37
omnis *stantia* ad quandam odam recipiendam armonizata est — *V. E.* ii. 10. 16
Et huiusmodi *stantiae* usus est.. Arnaldus Danielis — *V. E.* ii. 10. 25
Si ante diesim repetitio fiat, *stantias* dicimus habere pedes.. Si.. post diesim, tunc dicimus *stantiam* habere versus: si ante non fiat.. *stantiam* dicimus habere frontem — *V. E.* ii. 10. 34, 38, 39
pedes cum versibus, in *stantia* se habere diversimode possunt — *V. E.* ii. 11. 10
possunt enim esse in *stantia* tres pedes et duos versus — *V. E.* ii. 11. 47
stantia est quae solis endecasyllabis gaudet esse contexta — *V. E.* ii. 12. 14
sicut quaedam *stantia* est uno solo eptasyllabo conformata — *V. E.* ii. 12. 34
sufficit unicum pentasyllabum in tota *stantia* conseri — *V. E.* ii. 12. 53
eligere potes qualiter tibi habituanda sit *stantia* — *V. E.* ii. 12. 71
quia hi ante, hi post dieresim[1] *stantiae* nominantur — *V. E.* ii. 12. 88
unum est *stantia* sine rithimo.. et huiusmodi *stantiis* usus est Arnaldus Danielis frequentissime — *V. E.* ii. 13. 7, 9
stantia, cuius omnia carmina eundem rithimum reddunt — *V. E.* ii. 13. 15
non omnes.. desinentias carminum rithimantur in eadem *stantia* — *V. E.* ii. 13. 25
Hic semper in *stantia* unum carmen incomitatum texebat — *V. E.* ii. 13. 29
qui nullum in *stantia* carmen incomitatum relinquunt — *V. E.* ii. 13. 34
desinentias anterioris *stantiae* inter postera carmina referentes intexunt — *V. E.* ii. 13. 41

[1] diesim *R*

quaedam ipsius *stantiae* concatenatio pulcra — *V. E.* ii. 13. 46
Et primo secundum totam *stantiam* videre oportet aliquid — *V. E.* ii. 14. 5
quaedam *stantiae* prolixitatem videntur appetere — *V. E.* ii. 14. 10

statera. *statera* huiusmodi librationis tantum in .. curiis esse solet — *V. E.* i. 18. 37

statim. ut *statim* patebit — *M.* ii. 9. 21
Adae .. datum fuisse loqui ab Eo qui *statim* ipsum [1] plasmaverat — *V. E.* i. 4. 25
quae *statim* invidiosa per orbem videberis — *Ep.* v. 24

Statius. regulatos .. poetas, Virgilium .. *Statium* atque Lucanum — *V. E.* ii. 6. 81

status. experientia .. *status* videlicet illius mortalium, quem — *M.* i. 16. 3
'plenitudinem temporis' *statum* illum felicissimum appellavit — *M.* i. 16. 18
si homo stetisset in *statu* innocentiae — *M.* iii. 4. 109
conversio animae de luctu .. ad *statum* gratiae — *Ep.* x. 152
'*status* animarum post mortem simpliciter sumptus' — *Ep.* x. 169
si .. est subiectum : '*status* animarum post mortem ..' — *Ep.* x. 234
hac in parte talis *status* est subiectum, sed contractus, scilicet '*status* animarum beatarum post mortem' — *Ep.* x. 237, 238
finis totius et partis est, 'removere viventes in hac vita de *statu* miseriae, et perducere ad *statum* felicitatis' — *Ep.* x. 269 (*bis*)

stella. Videmus in eo differentiam in magnitudine *stellarum* et in luce — *A. T.* 21. 20
Unde alia est virtus huius *stellae* et illius .. et alia virtus *stellarum* quae sunt citra aequinoctialem — *A. T.* 21. 26, 27
virtus elevans est illis *stellis* quae sunt in regione coeli — *A. T.* 21. 41

stellatus. praeter coelum *stellatum*, quod est octava sphaera — *A. T.* 21. 9
licet coelum *stellatum* habeat unitatem in substantia — *A. T.* 21. 12
cum iste effectus non possit reduci nisi in coelum *stellatum* — *A. T.* 21. 33

sterno. 'Aut Collina tulit *stratas* quot porta catervas ..' — *M.* ii. 11. 48
agellum *sternite* mentis vestrae — *Ep.* v. 73

stillicidium. ceu fistulae [2] culmen hinc inde ad diversa *stillicidia* grundat — *V. E.* i. 10. 44

stilus. Per tragoediam superiorem *stilum* inducimus, per comoediam inferiorem, per elegiam *stilum* intellegimus miserorum — *V. E.* ii. 4. 39, 41
et nunc, ut conveniens est, de *stilo* tragico pertractemus. *Stilo* equidem tragico tunc uti videmur, quando — *V. E.* ii. 4. 50, 51
quem tragicum appellamus, summus videtur esse *stilorum* — *V. E.* ii. 4. 58
quae summe canenda distinximus isto solo sunt *stilo* canenda — *V. E.* ii. 4. 60
quaedam iam praeparavimus, *stilum* videlicet, atque carmen — *V. E.* ii. 6. 9
Grandiosa modo vocabula sub praelato *stilo* digna consistere — *V. E.* ii. 7. 2

stimulus. 'durum est contra *stimulum* calcitrare' — *Ep.* v. 68

stirps. Nodosoque piri vulso de *stirpe* bacillo Stabat subnixus — *Ecl.* ii. 14
'Ultima Lageae *stirpis* perituraque proles ..' — *M.* ii. 9. 72

stiva. sudaturus post boves ad *stivam* libere reversus est — *M.* ii. 5. 83

stiva. illa quam diximus : 'Traggemi della mente Amor la *stiva*' — *V. E.* ii. 11. 22

sto. bacillo *Stabat* subnixus, ut diceret, Alphesiboeus — *Ecl.* ii. 15
'In summo custos Tarpeiae Manlius arcis *Stabat* pro templo ..' — *M.* ii. 4. 54
Turno Rutulorum rege contra *stante* — *M.* ii. 11. 11
si homo *stetisset* in statu innocentiae — *M.* iii. 4. 109
'Ad tribunal Caesaris *sto*, ubi me oportet iudicari' — *M.* iii. 13. 44
sermo variatur .. nec *stare* ullo modo potest — *V. E.* i. 9. 87
Vident namque vos .. quasi *stantes* in limine carceris — *Ep.* vi. 147

stoliditas. graviter detestantes, *stoliditatem* operantium deridebant — *V. E.* i. 7. 64

Strata Maior. Bononienses Burgi S. Felicis et Bononienses *Stratae Maioris* — *V. E.* i. 9. 44

strenuitas. nunquam sine *strenuitate* ingenii .. fieri potest — *V. E.* ii. 4. 71

[1] ipsum *om.* *R* [2] fictile *R*

stricte. veritas ultimae quaestionis non sic *stricte* recipienda est — *M.* iii. 16. 130
studeo. '.. Magistratus .. laudem capere *studuerunt* ..' — *M.* ii. 5. 63
studium. '.. cum .. eam .. mortem ardentiore *studio* peteret quam ..' — *M.* ii. 5. 150
per .. *studii* assiduitatem regulamur et doctrinamur in illa — *V. E.* i. 1. 33
ut solerti *studio* .. nostris penitus irretiamus tendiculis — *V. E.* i. 16. 5
Hoc [*sc.* meruit] sudor et labor continuatus in *studio*? — *Ep.* ix. 32
stultitia. insurrexit ad verbera per superbam *stultitiam* praesumendo — *V. E.* i. 7. 24
Et ideo confitetur[1] eorum *stultitia*[2] — *V. E.* ii. 4. 77
consimiles quaestiones vel a multa *stultitia* .. procedunt — *A. T.* 21. 59
stultus. *Stulte*, quid insanis? inquam — *Ecl.* i. 9
non esse unum omnium finem, arbitrari *stultum* est — *M.* i. 2. 56
Stultum enim est valde .. suspicari — *M.* ii. 10. 89
Stultus enim esset medicus, qui — *M.* iii. 4. 118
Stultum enim est credere — *M.* iii. 13. 71
stupesco. cum adfore *stupescetis* .. delirantis Hesperiae domitorem — *Ep.* vi. 86
stupor. Sed *stupor* subsequentis tonitrui terrore cessavit — *Ep.* iii. 18
suadeo. Philosophus familiaria destruenda pro veritate *suadet* — *M.* iii. 1. 18
non enim *suasisset* iniustum — *Ep.* vii. 72
in secunda *suadet* Apollini petitionem factam — *Ep.* x. 589
suasio. non curas .. affectum dulcedine divinae *suasionis* — *M.* i. 16. 35
suavis. Conqueror, cor *suave*, de te primo, Che — *Canz.* xxi. 14
suavitas. quod eorum locutio .. ad laudabilem *suavitatem* remaneat temperata — *V. E.* i. 15. 31
loquentem cum quadam *suavitate* relinquunt [*sc.* pexa] — *V. E.* ii. 7. 46
sub. Nacqui *sub Iulio*, ancorchè fosse tardi — *Inf.* i. 70
Tunc ego *sub* quercu meus et Meliboeus eramus — *Ecl.* i. 4
capillos .. abscondere canos Fronde *sub* inserta — *Ecl.* i. 44
Rupe *sub* ingenti carptas modo ruminat herbas — *Ecl.* i. 60
Talia *sub* quercu Meliboeus, et ipse canebam — *Ecl.* i. 67
Arida Cyclopum placeant quod saxa *sub* Aetna — *Ecl.* ii. 27
'Forte *sub* irriguos colles ubi Sarpina Rheno' — *Ecl.* ii. 41
ut potentia tota materiae primae semper *sub* actu sit — *M.* i. 3. 74
propositum est *sub* adsignato principio inquisitionem facere — *M.* i. 5. 6
Iustitia potissima est solum *sub* Monarcha — *M.* i. 11. 11
Sed existens *sub* Monarcha, est potissime liberum — *M.* i. 12. 47
Ergo genus humanum *sub* Monarcha existens, optime se habet — *M.* i. 12. 92
recipit maiorem propositionem .. et *sub* illa particularem — *M.* i. 14. 60
qui cuncta *sub* ordinis pulchritudine ab aeterno providit — *M.* ii. 4. 72
'Conveniant ad busta Nini, lateantque *sub* umbra' — *M.* ii. 9. 34
'Quos videt condens radios *sub* undas Phoebus ..' — *M.* ii. 9. 94
sub pio silentio Salvatoris nostri exspectare succursum — *M.* ii. 12. 22
Erat enim Herodes non vicem Tiberii gerens *sub* signo aquilae, vel *sub* signo Senatus; sed rex, regno singulari ordinatus ab eo, et *sub* signo regni sibi commissi gubernans — *M.* ii. 13. 55 (*bis*), 57
quae relationes sunt, altera *sub* ambitu paternitatis, et altera *sub* ambitu dominationis — *M.* iii. 12. 52, 53
habent reponi *sub* praedicamento relationis, et per consequens reduci ad aliquod exsistens *sub* illo genere — *M.* iii. 12. 56, 58
ubi, et quando, nec non et *sub* quo idiomate .. emanavit — *V. E.* i. 4. 6
Stantiam esse *sub* certo cantu et habitudine limitatam carminum et syllabarum compagem — *V. E.* ii. 9. 37
memoria eius usque quo *sub* tempore vivam dominabitur mihi — *Ep.* ii. 5
velut saepe *sub* admiratione vidistis — *Ep.* iii. 10

[1] confiteantur *R* [2] stultitiam *R*

Sub hoc, frater carissime .. quod .. sis patiens te exhortor — *Ep.* iv. 50
Scriptum .. in finibus Thusciae *sub* fontem Sarni — *Ep.* vi. 198
Scriptum in Tuscia *sub* fontem Sarni — *Ep.* vii. 191
et illam *sub* praesenti epistola, tamquam *sub* epigrammate proprio dedicatam, vobis adscribo — *Ep.* x. 73, 74
nautarum, qui vident, in mari existentes, montes *sub* se — *A. T.* 5. 9
ut materia prima . . sit *sub* omni forma materiali, licet secundum partem sit *sub* omni privatione supposita — *A. T.* 18. 33, 35

His quoque locis: **M. i.** 14. 47 (*sub* aequinoctiali habitantes); 16. 10 (*sub* divo Augusto Monarcha); **ii.** 2. 67 (sufficienter argumenta *sub* invento principio procedant, si); 3. 121 (nobilissimum . . *sub* coelo); 4. 30 (*sub* Numa Pompilio); 5. 19 (*sub* lege); 9. 46 (*sub* Tamiride regina); 11. 35 (*sub* Hostilio rege), 41 (*sub* forma . . duelli), 65 (*sub* iure duelli); 12. 42 (*sub* edicto Romanae auctoritatis); 13. 38 (*sub* ordinario iudice); **iii.** 8. 29 (eo quod *sub* genere animalis comprehenditur); 9. 55 (*sub* intentione illa); 12. 6 (omnium quae *sub* illo genere sunt), 39 (*sub* praedicamento substantiae), 43 (reponitur *sub* genere ad aliquid); 13. 8 (*sub* praefixo principio inquirendo); **V.E. i.** 6. 13 (delitiosissimum . . *sub* sole)'; 7. 26 (*sub* persuasione gigantis); 9. 42 (*sub* eadem civitate morantes), 80 (*sub* invariabili . . civicasse sermone); **ii.** 7. 1 (*sub* praelato stilo); 10. 12 (diffiniens *sub* compendio), 18 (*sub* una oda); **Ep.** i. 23 (*sub* paterna monitione); vi. 5 (*sub* tanti serenitate praesidii); ix. 10 (*sub* examine vestri consilii), 49 (ubique *sub* coelo); x. 89 (*sub* lectoris officio), 271 (*Genus* . . *sub* quo hic . . proceditur)

subadsumo, subadsumpta *v.* **subassumo**

subalterno. reducenda sunt vel ad invicem, si alterum *subalternatur* alteri — *M.* iii. 12. 70
non potest dici, quod alterum *subalternetur* alteri — *M.* iii. 12. 74

subassumo (subads-). Ad evidentiam *subadsumptae* sciendum quod — *M.* i. 11. 14
Satis igitur declarata *subadsumpta* principali — *M.* i. 11. 146
Bene igitur dictum est, cum dicitur in *subadsumpta*, quod — *M.* i. 13. 65
meme subsequentem hortabor, subsequentia *subadsumens* — *M.* ii. 1. 46
Subadsumptam vero testimonia veterum persuadent — *M.* ii. 3. 27
His itaque ad evidentiam *subadsumptae* praenotatis — *M.* ii. 3. 118

subcingo. tunica *subcinxit* se (erat enim nudus), et misit se in mare — *M.* iii. 9. 117

subditus. potest esse litigium, vel culpa ipsorum, vel etiam *subditorum* — *M.* i. 10. 8
me sibi ab annosis temporibus sponte sua fecit esse *subditum* — *Ep.* ii. 10
et doleant omnes amici eius et *subditi* — *Ep.* ii. 21
ad profitendum secundum naturam assumptam edicto se *subditum* — *Ep.* vii. 70

subdo. ex quo alter alteri non *subditur* — *M.* i. 10. 12
Et *subdit*: 'Demonstrandum est, ut . .' — *M.* iii. 4. 66
Deinde *subdit*: 'Et quodcumque,' quod est 'omne quod' — *M.* iii. 8. 58
v. **subditus**

subeo. novae cum corpora nostra *subirent* [*sc.* mentes] — *Ecl.* ii. 17
Cumque Galli . . Capitolium furtim *subirent* — *M.* ii. 4. 44
arbitrio vestro spontanea et sincera voluntate *subimus* — *Ep.* i. 57
vos eas [*sc.* calamitates] . . pro servitute *subire* necesse est — *Ep.* vi. 125

subiaceo. quaedam sunt, quae nostrae potestati minime *subiacentia* — *M.* i. 2. 28
Quaedam vero sunt, quae nostrae potestati *subiacentia* — *M.* i. 2. 31
cum . . omne politicum nostrae potestati *subiaceat* — *M.* i. 2. 39
nisi quando uni Principi totaliter *subiacet* — *M.* i. 8. 28
humanum genus uni Principi *subiacens* maxime Deo adsimilatur — *M.* i. 8. 29
quod . . ex parte materiae *subiacentis* peccatum sit — *M.* ii. 2. 30
non sic stricte recipienda est, ut Romanus Princeps in aliquo Romano Pontifici non *subiaceat* — *M.* iii. 16. 132
cum naturae . . actus et potentia rerum . . *subiaceat* — *A. T.* 18. 28

subicio. Romanus populus . . *subiciendo* sibi Orbem terrarum — *M.* ii. 5. 32
Romanus populus *subiciendo* sibi orbem, bonum publicum intendit — *M.* ii. 6. 4

Romanus populus *subiciendo* sibi orbem, finem iuris intendit — *M.* ii. 6. 8
Romanus populus *subiciendo* sibi orbem, cum iure hoc fecit — *M.* ii. 6. 12
populi, apti nati sunt . . alii ad *subici* atque ministrare — *M.* ii. 7. 54
Romanus populus *subiciendo* sibi orbem, de iure ad imperium venit — *M.* ii. 7. 89
Nam aliud est Deus, quod *subicitur* in maiori — *M.* iii. 7. 21
Quod autem *subicit* de *magis et minus*, habet veritatem — *Ep.* x. 432
v. **subiectum, subiectus**

subiectio. ' Praeoccupetis faciem eius in confessione *subiectionis* . . ' — *Ep.* v. 63
debitae *subiectionis* officium denegando — *Ep.* vi. 34
ut . . cum quadam animi *subiectione* benevolus prius exstiterim — *Ep.* x. 18

subiectum. recipiunt tamen magis et minus huiusmodi qualitates ex parte *subiectorum*, quibus concernuntur, secundum quod magis et minus in *subiectis* de contrariis admiscetur — *M.* i. 11. 25, 27
habet enim *subiectum* . . sibi resistens — *M.* i. 11. 43
quando volentissimo et potentissimo *subiecto* inest — *M.* i. 11. 56
quod Monarcha sincerissimum . . iustitiae possit esse *subiectum* — *M.* i. 11. 89
accidentia prius producendo quam proprium *subiectum* — *M.* iii. 4. 103
quae sunt res diversae *subiecto* et ratione — *M.* iii. 4. 163
aliud est auctoritas, et aliud nativitas, *subiecto* et ratione — *M.* iii. 5. 21
doctrinam oportet non probare, sed suum aperire *subiectum* — *V. E.* i. 1. 19
Hoc equidem signum est ipsum *subiectum* nobile de quo loquimur — *V. E.* i. 3. 25
de re, quae in veritate consistit tanquam in *subiecto* — *Ep.* x. 95
Sex . . inquirenda sunt, videlicet *subiectum* — *Ep.* x. 120
tria . . in quibus pars . . variatur a toto, scilicet *subiectum* — *Ep.* x. 124
manifestum est quod duplex oportet esse *subiectum* — *Ep.* x. 163
videndum est de *subiecto* huius operis, prout ad literam accipitur; deinde de *subiecto*, prout allegorice sententiatur. Est ergo *subiectum* totius operis, literaliter . . accepti — *Ep.* x. 165, 166, 168
Si vero accipiatur opus allegorice, *subiectum* est — *Ep.* x. 173
quomodo assignandum sit *subiectum* partis oblatae — *Ep.* x. 232
Nam, si totius operis literaliter sumpti sic est *subiectum* . . hac in parte talis status est *subiectum*, sed contractus — *Ep.* x. 234, 237
Et si totius operis allegorice sumpti *subiectum* est . . manifestum est in hac parte hoc *subiectum* contrahi, et est — *Ep.* x. 240, 244
cum . . requirant materiam et *subiectum* mixtum et complexionatum — *A. T.* 18. 46

subiectus. duos principes, quorum alter alteri minime *subiectus* est — *M.* i. 10. 7
' . . secundum quod natura rei *subiectae* recipit ' — *M.* ii. 2. 66
sermones inquirendi sunt secundum *subiectam* materiam — *M.* ii. 5. 47
' . . Parcere *subiectis* et debellare superbos ' — *M.* ii. 7. 77
non . . occidentales mundi partes eis unquam *subiectae* fuerunt — *M.* ii. 9. 29
humanum genus uni velle, et uni nolle tenere *subiectum* — *M.* iii. 10. 38
materiam naturalem, quae est hic materia *subiecta* — *A. T.* 20. 15

subigo. qui quamvis . . Asiam totam sibi *subegerit* — *M.* ii. 9. 27

subinfero. cum ex hac conclusione *subinferunt* de Papa et Imperatore — *M.* iii. 12. 28

subintelligo. non . . nisi virtute alterius [*sc.* vocalis] ibi *subintellectae* — *V. E.* ii. 5. 36

subito. quia Petrus . . *subito* respondebat ad rerum superficiem tantum — *M.* iii. 9. 17
introivisse *subito*, cum venit in monumentum — *M.* iii. 9. 112
quae . . *subito* mentes nostras tanta laetitia perfuderunt — *Ep.* i. 18
subito heu ! mulier, ceu fulgur descendens, apparuit — *Ep.* iii. 14

subitus. *subita* et intolerabili grandine proturbante — *M.* ii. 4. 61

subiungo. considerato illo . . circa quod illa distributio *subiungitur* — *M.* iii. 8. 55

sublevo. ' animum *sublevate*, quoniam prope est vestra salus ' — *Ep.* v. 70

sublime. differunt in modo loquendi : elate et *sublime* tragoedia — *Ep.* x. 210

sublimis. cum *sublimis* aquila fulguris instar descendens affuerit — *Ep.* v. 53
Comoediae *sublimem* Canticam, quae decoratur titulo *Paradisi* — *Ep.* x. 71

cum promittit se tam ardua tam *sublimia* dicere — *Ep.* x. 338

sublimo. Et vulgare de quo loquimur, et *sublimatum* est magistratu et potestate, et suos honore *sublimat* et gloria. Magistratu quidem *sublimatum* videtur, cum — *V. E.* i. 17. 16, 17, 18

Quod autem honore *sublimet*, in promptu est — *V. E.* i. 17. 32

quos . . ab ardente virtute *sublimatos* ad aethera . . vocat — *V. E.* ii. 4. 75

submitto. nisi ut . . iugo piae legis colla *submitterent* — *Ep.* i. 30

submoneo. sive desiderii fervor hoc *submoneat*, sive facies veritatis — *Ep.* vii. 26

submoveo. omni cupiditate *submota* — *M.* ii. 5. 34

Quod quidem nefas de opinione mortalium illi *submoveant* — *M.* iii. 3. 63

fatua tali opinione *submota* — *Ep.* vi. 49

subnixus. bacillo Stabat *subnixus*, ut diceret, Alphesiboeus — *Ecl.* ii. 15

subsecundarius. primas, et secundarias, et *subsecundarias* vulgaris Italiae variationes — *V. E.* i. 10. 81

subsequor. quae pro principio rationum *subsequentium* supponatur — *M.* i. 4. 40

cum Propheta sanctissimo meme *subsequentem* hortabor, *subsequentia* subadsumens — *M.* ii. 1. 45 (*bis*)

Sed stupor *subsequentis* tonitrui terrore cessavit — *Ep.* iii. 18

subsisto. Potesse risplendendo dir: *Subsisto* — *Par.* xxix. 15

cum nulla forma accidentalis per se *subsistat*, absque hypostasi substantiae *subsistentis* — *M.* iii. 12. 47, 48

qui numeris imparibus, quemadmodum materia formae, *subsistunt* — *V. E.* ii. 5. 67

Subsistant igitur ignorantiae sectatores — *V. E.* ii. 6. 85

minime autem trisyllabum in tragico videtur esse sumendum, per se *subsistens*; et dico *per se subsistens* quia — *V. E.* ii. 12. 58, 59

protinus longa *substiterunt* suspiria — *Ep.* vii. 18

substans *v.* **substo**

substantia. *substantiae* intellectuales . . libertatem . . non amittunt — *M.* i. 12. 31

actio quaedam, quae si de propria *substantia* fieret — *M.* ii. 6. 59

Quid si Ecclesiae *substantia* diffluit . . ? — *M.* ii. 12. 19

formam . . per quam reponitur sub praedicamento *substantiae* — *M.* iii. 12. 40

reducerentur ad praedicamentum *substantiae*; cum nulla forma accidentalis per se subsistat, absque hypostasi *substantiae* — *M.* iii. 12. 46, 48

vel ipse Deus . . vel aliqua *substantia* Deo inferior — *M.* iii. 12. 95

de *substantia* posse dici putamus — *V. E.* i. 16. 21

simplicissima *substantiarum*, quae Deus est — *V. E.* i. 16. 48

cum aliquid . . a superioribus *substantiis* petendum sit — *Ep.* x. 311

coelum . . a nulla corporali *substantia* virtutem recipiens — *Ep.* x. 447

affinitatem quam habet ad *substantiam* intellectualem — *Ep.* x. 534

ut dicit Commentator in *de Substantia Orbis* — *A. T.* 18. 39

licet coelum stellatum habeat unitatem in *substantia* — *A. T.* 21. 13

substantialis. homo enim est id quod est per formam *substantialem* — *M.* iii. 12. 37

substituo. manifestum est, quod nullus princeps potest sibi *substituere* vicarium in omnibus aequivalentem — *M.* iii. 7. 48

substitutio. ut patet in *substitutione* Matthiae in Actibus Apostolorum — *M.* ii. 8. 69

substo. quod sit [*sc.* terra] *substans* omnibus corporibus — *A. T.* 16. 11

Quod etiam sequatur, ipsam *substare* omnibus corporibus — *A. T.* 16. 45

ergo *substabit* omnibus corporibus, si potissime petit centrum — *A. T.* 16. 55

subtilis. Sed omissa *subtili* investigatione, dicendum est breviter — *Ep.* x. 266

subtiliter. Quod etiam Poeta noster valde *subtiliter* in sexto tetigit — *M.* ii. 7. 67

Dispositionem vero loci *subtiliter* tangit in quarto — *M.* ii. 7. 78

Sed si ad eorum sensum *subtiliter* intrare velimus — *V. E.* ii. 12. 48

ut *subtiliter* inspicienti satis manifestum est — *A. T.* 10. 10

subtilius. qui dulcius[1] *subtiliusque* poetati vulgariter sunt — *V. E.* i. 10. 28

[1] qui dulcius *M* dulcius qui *R*

subvenio. Nam licet fur de furto *subveniat* pauperi — *M.* ii. 6. 57
cum nec pauperibus . . inde *subveniatur* — *M.* ii. 12. 14
succedo. Nam sicut divinis corruscationibus illico *succedunt* tonitrua — *Ep.* iii. 20
successio. non sine longissima temporum *successione* — *V. E.* i. 9. 83
successive. per eandem gentem sermo variatur . . *successive* — *V. E.* i. 9. 86
successivus. *successiva* nostrae progressionis provincia lucidari expostulat — *V. E.* ii. 7. 2
quem . . mundi *successiva* posteritas praestolatur — *Ep.* vii. 95
successor. *Scias quod ego fui successor Petri* — *Purg.* xix. 99
ab aliquo Dei vicario . . quem Petri *successorem* intelligo — *M.* iii. 1. 42
Pontifex . . Christi Vicarius et Petri *successor* — *M.* iii. 3. 38
quae vicarius Dei, Petri *successor*, facere non posset — *M.* iii. 6. 42
successor Petri non aequivalet divinae auctoritati — *M.* iii. 7. 28
successorem Petri omnia . . posse tam ligare quam solvere — *M.* iii. 8. 9
sic . . *successor* Petri potest quidquid Petrus potuit; ergo *successor* Petri potest omnia solvere et ligare — *M.* iii. 8. 18, 19
Et ideo dico quod etsi *successor* Petri, secundum exigentiam officii commissi Petro, possit solvere et ligare — *M.* iii. 8. 67
illa duo regimina . . apud *successorem* Petri consistere — *M.* iii. 9. 8
Hic est . . quem Clemens, nunc Petri *successor* . . illuminat — *Ep.* v. 167
Cumque tu, Caesaris et Augusti *successor* . . retulisti — *Ep.* vii. 15
succingo *v.* **subcingo**
succumbo. nonne nefas est arbitrari iustitiam *succumbere* posse? — *M.* ii. 10. 49
Et si iustitia in duello *succumbere* nequit — *M.* ii. 10. 52
Italis Afri *succubuerunt* — *M.* ii. 11. 61
succursus. sub pio silentio Salvatoris nostri exspectare *succursum* — *M.* ii. 12. 23
sudo. *sudaturus* post boves ad stivam libere reversus est — *M.* ii. 5. 82
sudor. qui *sudore* . . bonum publicum exaugere conati sunt — *M.* ii. 5. 71
Hoc [*sc.* meruit] *sudor* et labor continuatus in studio? — *Ep.* ix. 31
sufficiens. est manifesta per locum a *sufficienti* divisione causae — *A. T.* 10. 15
quae quidem via, licet habeat certitudinem *sufficientem* — *A. T.* 20. 32
sufficienter. principium, per quod omnia . . erunt manifesta *sufficienter* — *M.* i. 2. 53
civitatem . . cuius finis est bene *sufficienter*que vivere — *M.* i. 5. 48
Haec equidem duo fient *sufficienter*, si — *M.* ii. 1. 49
Postquam *sufficienter* . . inquisitum est — *M.* ii. 2. 1
sufficienter argumenta sub invento principio procedent, si — *M.* ii. 2. 67
ut ipse Thomas in praeallegato libro probat *sufficienter* — *M.* ii. 4. 18
Et iam *sufficienter* manifestum esse arbitror — *M.* ii. 13. 63
in superioribus libris, ut credo, *sufficienter* peractum est — *M.* iii. 1. 7
quae quidem veritas apparebit *sufficienter*, si — *M.* iii. 13. 8
per ea quae superius manifesta sunt, patet *sufficienter* — *M.* iii. 14. 56
Sufficienter igitur per argumenta superiora . . probatum est — *M.* iii. 15. 59
Satis hinc, lector, *sufficienter* eligere potes — *V. E.* ii. 12. 69
Ex quo . . satis *sufficienter* tractavimus — *V. E.* ii. 14. 2
Sic igitur patet de primo *sufficienter* — *A. T.* 13. 43
elevationis terrae, quae demonstrata est *sufficienter* — *A. T.* 20. 3
sufficientia. aliter ad illam mutuam *sufficientiam* non solum non pertingitur, sed . . vicinia tota destruitur — *M.* i. 5. 44
promptissimam atque ineffabilem *sufficientiam* intellectus — *V. E.* i. 2. 16
sufficio. De Collegiis . . *sufficit* illa sola Ciceronis auctoritas — *M.* ii. 5. 54
'. . si quilibet habere non potest, duo *sufficere* possunt' — *M.* iii. 9. 62
Quare ad hoc et ad quaedam alia haec *sufficere* credimus — *V. E.* i. 4. 65
Et quae dicta sunt . . ingenuae discretioni *sufficiant* — *V. E.* ii. 7. 76
sufficit unicum pentasyllabum in tota stantia conseri — *V. E.* ii. 12. 52
Et haec de arte prout habitudinem respicit, tanta *sufficiant* — *V. E.* ii. 13. 104

Et si haec . . non *sufficiunt*	*Ep.* v. 143
ubi radius spiritualis non *sufficit*	*Ep.* v. 169
ubi ista invidis non *sufficiant*, legant Ricardum	*Ep.* x. 553
Et de causa finali *sufficiant* quae dicta sunt	*A. T.* 20. 6
quia materia non *sufficiebat* ad tantam elevationem	*A. T.* 21. 51
Et haec *sufficiant* ad inquisitionem intentae veritatis	*A. T.* 22. 21
v. **sufficiens**	
sufflamen. aquila . . militiae coeli magis confortata *sufflamine*	*Ep.* vi. 84
suffragium. Illud quoque, quod ad sui perfectionem miraculorum *suffragio* iuvatur, est a Deo volitum	*M.* ii. 4. 2
Romanum Imperium . . miraculorum *suffragio* est adiutum	*M.* ii. 4. 24
sui. *cui simili modo se habent circumferentiae partes*	*V. N.* 12. 32
magis et magis ille premebat. Victus amore *sui*	*Ecl.* i. 8
Sponte viam, qua mitis eat, *se* fecit aquarum	*Ecl.* i. 17
Montibus Aoniis Mopsus, Meliboee, quotannis . . *Se* dedit	*Ecl.* i. 30
pecudumque *sui*que misertus uterque	*Ecl.* ii. 8
Tityrus et *se*cum conceperat Alphesiboeus	*Ecl.* ii. 44
Longe namque ab officio *se* esse non dubitet, qui	*M.* i. 1. 7
propter non *se* habere immediate ad lucrum	*M.* i. 1. 30
an Romanus populus de iure Monarchiae officium *sibi* adsciverit	*M.* i. 2. 12
Et sicut *se* habet pars ad totum, sic ordo partialis ad totalem. Pars ad totum *se* habet, sicut ad finem	*M.* i. 6. 1, 3
ordo scilicet partium inter *se* . . sicut ordo partium exercitus inter *se*	*M.* i. 6. 10, 12
iustitia de *se* et in propria natura considerata	*M.* i. 11. 15
cum dilectio talis adsequatur causam per *se*	*M.* i. 11. 135
quia non a *se*, sed ab alio captivum trahitur	*M.* i. 12. 26
illud est liberum quod *sui*met et non alterius gratia est	*M.* i. 12. 50
scilicet ut homines propter *se* sint	*M.* i. 12. 73
quae quidem forma . . una in *se* multiplicatur	*M.* i. 15. 51
cum . . Deus maxime *se*ipsum velit	*M.* ii. 2. 43
ergo Romanus populus subiciendo *sibi* orbem, cum iure hoc fecit ; et per consequens de iure *sibi* adscivit Imperii dignitatem	*M.* ii. 6. 12, 13
sicut ad hoc : Quod homo pro salute patriae *se*ipsum exponat. Nam si pars debet *se* exponere pro salute totius . . homo pro patria debet exponere *se*ipsum	*M.* ii. 8. 11, 12, 15
Similiter et latere non debet quoniam . . ita *se* habet res, ut . . sine iniuria decertantes impedire *se* possint	*M.* ii. 8. 88, 89
Inferunt enim *se* contradictoria invicem a contrario sensu	*M.* ii. 12. 28
Cum etiam Christus ipse, in *se* punitionem patiens, dicat	*M.* ii. 13. 25
Salomon . . impium detestandum, in *se* facturo, nos docet	*M.* iii. 1. 16
Habet enim aliquam lucem ex *se*, ut in eius eclipsi	*M.* iii. 4. 141
Deinde sic arguunt ex iis : Sicut *se* habuit Levi ad Iudam, sic *se* habet Ecclesia ad Imperium	*M.* iii. 5. 7, 8
non enim posset facere . . per officium *sibi* commissum. Nec etiam possent omnia *sibi* committi a Deo	*M.* iii. 7. 32, 33
quod cum Christus vellet *sibi* lavare pedes, Petrus ait	*M.* iii. 9. 104
quia sic idem, in quantum idem, esset contrarium *sibi* ipsi	*M.* iii. 10. 33
Sed contra ius humanum esset, si *se*ipsum Imperium destrueret ; ergo Imperio *se*ipsum destruere non licet	*M.* iii. 10. 63, 64
ad Petrum, postquam pastoris officium *sibi* commisit	*M.* iii. 15. 25
Velut si aureum sigillum loqueretur, de *se* dicens	*M.* iii. 15. 41
per coaeternum *sibi* Dei Filium Iesum Christum	*M.* iii. 16. 68
soli homini datum est loqui, cum solum *sibi* necessarium fuit	*V. E.* i. 2. 5
soli homini . . Sed quare necessarium *sibi* foret	*V. E.* i. 2. 67
quare quaelibet istarum variationum in *se* ipsa varietur	*V. E.* i. 9. 33

Quaelibet enim partium largo testimonio *se* tuetur. Allegat ergo pro *se* lingua *oil*, quod propter *sui* faciliorem ac delectabiliorem vulgaritatem.. Pro *se* vero argumentatur alia, scilicet *oc*, quod.. Tertia.. *se* duobus privilegiis attestatur praeesse — *V. E.* i. 10. 12, 13, 14, 20, 26
quae adhuc omnia vulgaria in *se se*[1] variantur — *V. E.* i. 10. 74
Apuli quoque, vel a *sui* acerbitate.. barbarizant — *V. E.* i. 12. 56
Veneti quoque nec *sese* investigati vulgaris honore dignantur — *V. E.* i. 14. 36
cum aequalitas carminum et syllabarum requiratur in pedibus inter *se* et etiam in versibus inter *se* — *V. E.* ii. 11. 27, 28
minime autem trisyllabum in tragico videtur esse sumendum, per *se* subsistens ; et dico *per se subsistens*, quia — *V. E.* ii. 12. 58, 5
nihil de rithimo secundum *se* modo tractantes — *V. E.* ii. 13. 2
*se*metipsos devotissime atque promptissime recommendant — *Ep.* i. *tit.* 10
quando magnificentia sua.. me *sibi*.. fecit esse subditum — *Ep.* ii. 8
ne contra *se* amplius anima rebellaret.. ligavit arbitrium — *Ep.* iii. 32
assurgite regi vestro.. *sibi*.. ad regimen reservati — *Ep.* v. 101
quasi dirimens duo regna, *Sibi* et Caesari universa distribuens — *Ep.* v. 152
ut moriens obliviscatur *sui*, qui dum viveret oblitus est Dei — *Ep.* vi. 65
qui causa insolitae *sui* vel solis eclipseos fuistis — *Ep.* viii. 158
'Sicut res *se* habet ad esse, sic *se* habet ad veritatem' — *Ep.* x. 92, 93
quaedam sic sunt, ut habeant esse absolutum in *se* — *Ep.* x. 98
per relationem quandam, ut.. ad aliud *se* habere — *Ep.* x. 101
Omne quod est, aut habet esse a *se* aut ab alio. Sed constat, quod habere esse a *se* non convenit nisi uni.. Et cum habere esse non arguat per *se* necesse esse, et per *se* necesse esse non competat nisi uni, scilicet primo, seu principio — *Ep.* x. 355, 356, 359, 360
aliter essent plura, quae essent per *se* necesse — *Ep.* x. 387
ergo *se* habet ad omnia sicut formativum ad formabile ; quod est, *se* habere per modum causae — *Ep.* x. 463, 464
nautarum, qui vident, in mari existentes, montes sub *se* — *A. T.* 5. 9
quaerant usque quo possunt, ut trahant *se* ad immortalia et divina pro posse, ac maiora *se* relinquant — *A. T.* 22. 4, 5

His quoque locis: **M. i.** 4. 15 (facillime *se* habet) ; 5. '61' (regnum in *se* divisum), 62 (sic *se* habet) ; 7. 7 (et hoc est de *se* manifestum) ; 8. 1 (bene *se* habet), 2 (*se* habet secundum), 4 (Et hoc est per *se* notum), 17 (bene *se* habet), 28 (ut de *se* patet), 32 (optime *se* habere) ; 9. 1 (optime *se* habet), 8 (optime *se* habet), 17 (optime *se* habet) ; 10. 9 (quod de *se* patet), 18 ; 11. 44, 141 (Quod.. potissime *se* habeat) ; 12. 2 (optime *se* habet), 45 (optime *se* habere), 56 (*sui* et non alterius gratia), 90, 92 (optime *se* habet) ; 14. 15 (ut manifestum est de *se*), 39 (inter *se*), 70, 79 (inter *se*), 84 (optime *se* habere) ; 15. 2 (gradatim *se* habent), 59 (optime *se* habens), 61 (optime *se* habens), 65 (optime *se* habens), 78 (ad optime *se* habere) ; 16. 22 (Qualiter.. *se* habuerit) ; **ii.** 1. 55, 58 ; 2. 5, 21 (optime.. *se* habente), 71 (per *se*) ; 3. 4, 51 ; 4. 1 (ad *sui* perfectionem), 21, 24 (ad *sui* perfectionem) ; 5. 32, 94, 107, '144', '156', '160', '162' ; 6. 5, 13, 26 (per *se* loquendo), 32 (proprius et per *se*), 38 (cum.. *se* habeat velut), 53 (per *se*) ; 7. 59 (Quae si ita *se* habent), 62, 89 ; 8. 33 (per *se*) ; 9. 27 ; 10. 74 ; 11. 14 (inter *se*), 18, 27 (inter *se*) ; 12. 4, 51 (ipse *se*) ; 13. 57, 60, 64 ; **iii.** 2. 25 (ut de *se* patet) ; 3. 7 (aequaliter.. *se* habet), 47, 118 ; 5. 24 (*se* habent ut) ; 7. 4 (ad significandum *se*ipsum dominum), 48 ; 8. 54 ; 9. 6 (apud *se*), 118 (*bis*), 143 ; 10. 31, 98 (cum.. habeat *se* per modum agentis), 118 (de *se*) ; 11. 2 ; 12. 2, 47 (per *se*), 83 (sicut *se* habet) ; 13. 77 ; 14. 3, 44, 50, 52 ; 16. 12 (immediate *se* habere), 126 ; **V.E. i.** 2. 7 (per *se*), 29 (inter *se*), 32 (cognoverunt.. *se* invicem) ; 3. 14 (inter *se*) ; 8. 16 (*se*cum), 19 ; 10. 3 (in comparatione *sui* ipsius), 37 (receptas in *se* variationes) ; 11. 7 ; 12. 7 ; 13. 3, 8 ; 14. 23 (propter *sui* rudem asperitatem) ; **ii.** 1. 36 ; 2. 29 (inter *se*) ; 3. 23, 25 (per *se* ipsum), 28 (per *se*) ; 5. 64 (propter *sui* ruditatem) ; 7. 31 (propter *sui* simplicitatem), 32 (propter

[1] se se *M* sese *R*

sui mollitiem); 10. 44; 11. 10 (*se* habere diversimode); 12. 66 (per *se*); 13. 20, 35, 50 (pulcerrime.. *se* habent), 65, 74, 91; **Ep.** ii. 42; v. 42; vii. 59, 70, 150, 152, 161, 171; viii. '69', 104, 188; ix. 35 (ipse *se*); x. 328, 335, 338, 340, 343, 367, 369, 458 (*se* habet..sicut), 475 (propter aliquam partem *sui*), 486 (*bis*) (in *se* et in qualibet *sui* parte), 526, 529, 546 (extra *se*), 582; **A.T.** 3. 2; 14. 8 (ut de *se* patet); 17. 9 (comparatum..in *se*); 18. 10 (naturaliter et per *se* loquendo), 50 (ut de *se* patet); 20. 42 (per *se* loquendo), 48 (in qualibet *sui* parte), 49 (per *se* loquendo); 21. 19; 23. 5

suimet *v.* **-met** *vel* **sui**

sulcus. adversarios..ad *sulcos* bonae civilitatis intenditis remeare — *Ep.* i. 38

sum. *Scias quod ego fui successor Petri* — *Purg.* xix. 99

Beati quorum tecta sunt peccata — *Purg.* xxix. 3

Anzi è formale ad esto beato *esse* Tenersi dentro alla divina voglia — *Par.* iii. 79

Non *decimas quae sunt pauperum Dei* Addomandò — *Par.* xii. 93

Non *si est dare primum motum esse* — *Par.* xiii. 100 (*bis*)

Nec dicit ipsa: Malum *est* de isto — *Canz.* xxi. 22

Namque locutus *sum* in lingua trina — *Canz.* xxi. 41

Heu miser! quia frequenter impeditus ero deinceps — *V. N.* 2. 38

attendite et videte, si est dolor sicut dolor meus — *V. N.* 7. 42

Fili mi, tempus est ut praetermittantur simulacra nostra — *V. N.* 12. 21

Nomina sunt consequentia rerum — *V. N.* 13. 20

mihi iussa capessere fas est — *V. N.* 25. 80

facta est quasi vidua domina gentium — *V. N.* 29. 2

Colui *qui est per omnia saecula benedictus* — *V. N.* 43. 16

Tunc ego sub quercu meus et Meliboeus *eramus* — *Ecl.* i. 4

Pascua *sunt* ignota tibi, quae — *Ecl.* i. 11

Sponte viam, qua mitis *erat*[1], se fecit aquarum — *Ecl.* i. 17

Est mecum, quam noscis, ovis gratissima, dixi — *Ecl.* i. 58

Quod mentes hominum..ad astra ferantur, Unde *fuere* — *Ecl.* ii. 17

Cannea cum tremulis coniuncta *est* fistula labris — *Ecl.* ii. 37

Sed quamquam viridi *sint* postponenda Pelori Aetnica saxa solo — *Ecl.* ii. 73

an ad bene *esse* mundi necessaria *sit* — *M.* i. 2. 10 (*bis*)

ad quem universaliter genus humanum Deus..in *esse* producit — *M.* i. 2. 18

Est ergo sciendum, quod quaedam *sunt*, quae — *M.* i. 2. 26, 27

Esse autem finem huius civilitatis et illius, et non *esse* unum omnium finem, arbitrari stultum *est* — *M.* i. 2. 53, 55, 56

sed quidquid prodit in *esse*, *est* ad aliquam operationem — *M.* i. 3. 23 (*bis*)

Unde *est*, quod non operatio propria propter essentiam, sed haec propter illam habet ut *sit* — *M.* i. 3. 27, 29

Non *est* ergo vis ultima in homine, ipsum *esse* simpliciter sumptum, quia etiam sic sumptum ab elementis participatur; nec *esse* complexionatum, quia..reperitur in mineralibus; nec *esse* animatum, quia..in plantis; nec *esse* apprehensivum, quia..participatur a brutis; sed *esse* apprehensivum per intellectum possibilem, quod quidem *esse* nulli ab homine alii competit vel supra vel infra. Nam etsi aliae *sunt* essentiae intellectum participantes, non tamen intellectus earum *est* possibilis, ut hominis, quia essentiae tales species quaedam *sunt* intellectuales, et non aliud, et earum *esse* nil *est* aliud quam intelligere, quod *est* sine interpolatione; aliter sempiternae non *essent* — *M.* i. 3. 45, 46, 48, 50, 51, 52, 54, 56, 58, 59, 60 (*bis*), 61, 62

ut potentia tota materiae primae semper sub actu *sit*: aliter *esset* dare potentiam separatam, quod *est* impossibile — *M.* i. 3. 74, 75, 76

ad quod humanum genus prima bonitas in *esse* produxit — *M.* i. 3. 90

Utrum ad bene *esse* mundi Monarchia temporalis necessaria *sit* — *M.* i. 5. 9, 10

[1] erat *A* eat *M*

Et huius, ut ait Homerus, *est* regulare omnes	*M.* i. 5. 35
ad bene *esse* mundi necesse *est* Monarchiam *esse*	*M.* i. 5. 70 (*bis*), 71
ut per ea quae dicta *sunt* in capitulo praecedenti, satis *est* manifestum	*M.* i. 6. 23, 24
necessarium apparet, ad bene *esse* mundi, Monarchiam *esse*	*M.* i. 9. 22 (*bis*)
illud *est* liberum quod suimet et non alterius gratia *est* . . Nam id quod *est* alterius gratia, necessitatur ab illo, cuius gratia *est* . . Genus humanum, solum imperante Monarcha, sui et non alterius gratia *est*	*M.* i. 12. 49, 50, 52, 54, 56
quod ad bene *esse* mundi Monarchiam necesse *est esse*	*M.* i. 12. 93, 94 (*bis*)
cum omne quod *est* appetat suum *esse*, ac in agendo agentis *esse* quodammodo amplietur, sequitur de necessitate delectatio, quia delectatio rei desideratae semper adnexa *est*	*M.* i. 13. 9 (*bis*), 10, 13
Praeterea res dicitur *esse* melior, per *esse* propinquior optimo	*M.* i. 14. 19 (*bis*)
Et sic ad bene *esse* mundi necesse *est* Monarchiam *esse*	*M.* i. 14. 85 (*bis*), 86
Et quanto aliquid a maximo ente elongatur, tanto et ab *esse* unum, et per consequens ab *esse* bonum	*M.* i. 15. 8, 9
Unde fit quod unum *esse* videtur *esse* radix eius quod *est esse* bonum; et multa *esse*, eius quod *est esse* malum	*M.* i. 15. 13, 14 (*ter*), 15 (*ter*)
Quod si omnes consequentiae superiores verae *sunt*, quod *sunt*; necesse *est* . . *esse* . . Monarchiam ad bene *esse* mundi	*M.* i. 15. 77, 78 (*bis*), 79, 81
eos qui *sunt* in admiratione restantes	*M.* ii. 1. 10
'Eadem mensura qua mensi *fueritis*, remetietur vobis'	*M.* ii. 3. 25
audiendus *est* Poeta noster, introducens in primo	*M.* ii. 3. 44
Romanum Imperium . . per consequens de iure *fuit* et *est*	*M.* ii. 4. 26 (*bis*)
qui visibilis *erat* miracula pro invisibilibus ostensurus	*M.* ii. 4. 73
non dicit quod quid *est* iuris, sed describit illud	*M.* ii. 5. 8
quanti libertas *esset* ostendit, dum . . maluit	*M.* ii. 5. 138
'. . moriendum ei potius quam tyranni vultus adspiciendus *fuit*'	*M.* ii. 5. 170
'Sed *est* et hoc falso syllogismo . .'	*M.* ii. 6. 46
Propterea satis persuasum *est* quod Romanus populus a natura ordinatus *fuit* ad imperandum	*M.* ii. 7. 86, 87
Expresse, sicut revelatum *fuit* iudicium Samueli contra Saulem; per signum, sicut Pharaoni revelatum *fuit* per signa	*M.* ii. 8. 56, 58
Certare etenim ab eo quod *est* certum facere, dictum est	*M.* ii. 8. 67
cum diremtio universalis litigii magis Deo *sit* curae quam	*M.* ii. 9. 5
sic aurum despiciebat, ut dictum *est*	*M.* ii. 10. 83
Postquam vero Italorum litigia sedata *fuerunt*, et cum Graecis, cumque Poenis nondum pro divino iudicio certatum *esset*	*M.* ii. 11. 53, 55
Videant . . quantum infra *sint* ab illa specula rationis	*M.* ii. 11. 72
Erat enim Herodes non vicem Tiberii gerens	*M.* ii. 13. 54
Et cum finis impedimenti *sit*, non *esse* rei impeditae; sequeretur Deum velle non *esse* finem naturae quem dicitur velle *esse*	*M.* iii. 2. 36 (*bis*), 37, 38
nihil de impedimento curaret, sive *esset* sive non *esset*	*M.* iii. 2. 42 (*bis*)
Ante quidem Ecclesiam *sunt* vetus et novum Testamentum	*M.* iii. 3. 75
'Qui falsa recipiunt, et non syllogizantes *sunt*'	*M.* iii. 4. 33
videretur Deus usus *fuisse* ordine perverso	*M.* iii. 4. 101
aliud *est esse* ipsius Lunae, aliud virtus eius, et aliud operari. Quantum *est* ad *esse*, nullo modo Luna dependet a Sole . . quia motus eius *est* a motore proprio, influentia sua *est* a propriis suis radiis	*M.* iii. 4. 134 (*bis*), 135 (*bis*), 139, 140
regnum temporale non recipit *esse* a spirituali	*M.* iii. 4. 147
aliud *est esse* vicarium, aliud *est esse* nuncium sive ministrum; sicut aliud *est esse* doctorem, aliud *est esse* interpretem	*M.* iii. 6. 25 (*bis*), 26 (*bis*), 27 (*bis*), 28 (*bis*)
Multa enim Deus per Angelos fecit, et facit et facturus *est*	*M.* iii. 6. 41
Deus per nuncium facere non potest, genita non *esse* genita	*M.* iii. 6. 52

Itaque si responsio Petri, quae *est* ad hoc, *fuisset* sub intentione illa, iam non *fuisset* ad eam quae *erat* Christi — *M.* iii. 9. 55 (*bis*), 56 (*bis*)
'Absit a te, Domine; non *erit* tibi hoc' — *M.* iii. 9. 78
ipsam permutare non potest.. cum ab eo recipiat *esse* quod *est* — *M.* iii. 10. 83 (*bis*)
ad collationem *esse* licitam requiritur dispositio conferentis — *M.* iii. 10. 102
aliud *est esse* hominem, et aliud *est esse* Papam. Et eodem modo, aliud *est esse* hominem, aliud *esse* Imperatorem; sicut aliud *est esse* hominem, aliud *esse* patrem et dominum: homo enim *est* id quod *est* per formam substantialem.. Pater vero *est* id quod *est* per formam accidentalem, quae *est* relatio — *M.* iii. 12. 32 (*ter*), 33, 34 (*ter*), 35 (*bis*), 36, 37 (*bis*), 40, 41, 42
Si non existente A, C *est* in B, impossibile *est* A *esse* causam eius quod *est* C *esse* in B; cum impossibile *sit* effectum praecedere causam in *esse*. Adhuc, si nihil operante A, C *est* in B, necesse *est* A non *esse* causam eius quod *est* C *esse* in B — *M.* iii. 13. 29, 30 (*ter*), 31 (*bis*), 32, 33 (*bis*), 34 (*ter*)
ubi sine secundis agentibus aliquid in *esse* producit — *M.* iii. 14. 20
sicut verum et falsum ab *esse* rei, vel non *esse*.. causatur — *M.* iii. 15. 57 (*bis*)
quod nec isti qui nunc, nec alii cuiuscumque modi dicti *fuerint* Electores, sic dicendi *sunt* — *M.* iii. 16. 106, 107
utrum ad bene *esse* mundi necessarium *esset* Monarchiae officium — *M.* iii. 16. 123, 124
tum quia prima *fuit* humano generi usitata — *V. E.* i. 1. 36
non dico autem nostra, ut aliam *sit esse* locutionem quam hominis — *V. E.* i. 2. 2 (*bis*)
cum de his quae necessaria *sunt* ad bene *esse* tractamus — *V. E.* i. 2. 25 (*bis*)
Nunc quoque investigandum *esse* existimo, cui hominum primum locutio data *sit*, et quid primitus locutus *fuerit* — *V. E.* i. 4. 3, 4, 5
viro sanae mentis in promptu *esse* non titubo — *V. E.* i. 4. 28
Quis enim dubitat quicquid *est* ad Dei nutum *esse* flexibile? — *V. E.* i. 4. 54 (*bis*)
proprium vulgare licetur, id*est* maternam locutionem — *V. E.* i. 6. 15
num satis quod.. quicquid tui iuris *erat* cataclysmo perierat? — *V. E.* i. 7. 14
est[1] forte primitus tunc.. potaverunt — *V. E.* i. 8. 11
multa per eadem vocabula nominare videntur, ut.. *est*, *vivit* — *V. E.* i. 8. 49
Nam sicut quoddam vulgare *est* invenire quod proprium *est* Cremonae, sic quoddam *est* invenire quod proprium *est* Lombardiae; et sicut *est* invenire aliquod quod *sit* proprium Lombardiae, sic *est* invenire aliquod quod *sit* totius sinistrae Italiae proprium; et sicut omnia haec *est* invenire, sic et illud quod totius Italiae *est* — *V. E.* i. 19. 5, 6 (*bis*), 7, 8 (*bis*), 9, 10, 11, 12
primum dicimus *esse*[2] ad memoriam reducendum, quod — *V. E.* ii. 3. 5
vel satis.. vel saltem totum quod operis *est* nostri — *V. E.* ii. 5. 3
et omnia cuiuscumque modi verba *sunt*[3] armonizata vulgariter — *V. E.* ii. 8. 55
Quod autem dicimus *tragica coniugatio*, *est* quia — *V. E.* ii. 8. 81
Fuit haec.. frons tribus endecasyllabis et uno eptasyllabo contexta — *V. E.* ii. 11. 23
Nec opis *est* nostrae, pater, nec — *Ep.* i. 40
populum defensantes nos et qui nostri *sunt* iuris — *Ep.* i. 66
Nam et hi, quamquam de Victoria victoriam *sunt* adepti, nihilominus ibi *sunt* de dolore dolorem memorabiliter consecuti — *Ep.* vi. 133, 134
Est enim: quoniam peccator percutitur ut.. moriatur — *Ep.* vi. 195
Et quamvis longa sitis in dubium quae *sunt* certa propter *esse* propinqua, ut adsolet, furibunda deflectat — *Ep.* vii. 33, 34
Non ergo divitiarum, sed gratia Dei *sum* id quod *sum* — *Ep.* viii. 75 (*bis*)
cum *sit* vobis principium ipsius quoque *esse* — *Ep.* viii. 154 (*bis*)
'Sicut res se habet ad *esse*, sic se habet ad veritatem;' cuius ratio *est*, quia veritas de re, quae in veritate consistit tanquam in subiecto, *est* similitudo perfecta rei sicut *est*. Eorum vero quae *sunt*, quaedam sic *sunt*, ut habeant *esse* absolutum in se; quaedam *sunt* ita, ut habeant *esse* dependens ab alio per relationem quandam, ut eodem tempore *esse*, et ad aliud se habere — *Ep.* x. 93, 94, 96 (*bis*), 97 (*bis*), 98, 99 (*bis*), 101

[1] est *om. R* [2] dicimus esse *M* esse dicimus *R* [3] scilicet *R*

Propterea quodque *esse* talium dependet ab alio — *Ep.* x. 105

Ratio sic: Omne quod *est*, aut habet *esse* a se, aut ab alio. Sed constat, quod habere *esse* a se non convenit nisi uni, scilicet primo, seu principio, qui Deus *est*. Et cum habere *esse* non arguat per se necesse *esse*, et per se necesse *esse* non competat nisi uni, scilicet primo, seu principio, quod *est* causa omnium: ergo omnia quae *sunt*, praeter unum ipsum, habent *esse* ab alio. Si ergo accipiatur ultimum in universo.. manifestum *est* quod id habet *esse* ab aliquo — *Ep.* x. 354, 355, 356, 358 (*bis*), 359, 360, 361, 362, 363, 365, 366

Quod cum *sit* impossibile, *erit* devenire ad primum, qui Deus *est*. Et sic.. omne quod *est*, habet *esse* ab Eo — *Ep.* x. 372, 373 (*bis*), 375 (*bis*)

Sed hoc quantum ad *esse* — *Ep.* x. 383

Omnis essentia, praeter primam, *est* causata.. Quod causatum *est*, vel a natura *est*, vel ab intellectu; et quod a natura *est*, per consequens causatum *est* ab intellectu.. Omne ergo quod *est* causatum, *est* causatum ab aliquo intellectu — *Ep.* x. 385, 388 (*bis*), 389, 390, 392 (*bis*)

quemadmodum prius devenire *erat* ad primam causam ipsius *esse* — *Ep.* x. 398, 399

Penetrat, quantum ad essentiam; *resplendet*, quantum ad *esse* — *Ep.* x. 431

Omne ergo quod movetur, *est* in aliquo defectu, et non habet totum suum *esse* simul — *Ep.* x. 483, 484

invento principio.. nihil *est* quod ulterius quaeratur, cum *sit* A et O, id*est* principium et finis — *Ep.* x. 624, 625 (*bis*)

placuit.. quod determinatum *fuit* a me relinquere — *A. T.* 1. 16

et sic nec *essent* fontes, neque flumina, neque lacus — *A. T.* 6. 4

et sic impossibile *erit* permanere gibbum, vel *esse* — *A. T.* 13. 29 (*bis*)

quantum ex parte eius quod *est* aequaliter distare — *A. T.* 16. 44

actus et potentia rerum, quae possunt *esse* et non *esse* — *A. T.* 18. 28 (*bis*)

Sed intentio naturae universalis *est*, ut omnes formae quae *sunt* in potentia materiae primae reducantur in actum, et secundum rationem speciei *sint* in actu; ut materia prima, secundum suam totalitatem, *sit* sub omni forma materiali, licet secundum partem *sit* sub omni privatione supposita, praeter unum. Nam cum omnes formae, quae *sunt* in potentia materiae idealiter, *sint* in actu in Motore coeli.. si omnes istae formae non *essent* semper in actu, Motor coeli deficeret — *A. T.* 18. 29, 30, 32, 33, 35, 37, 38, 40

simplici naturae terrae, quae *est esse* deorsum — *A. T.* 18. 58 (*bis*)

quaestio an *est* debet praecedere quaestionem propter quid *est* . — *A. T.* 20. 4, 6

tractatus praesens non *est* extra materiam naturalem . — *A. T.* 20. 10

His quoque locis, inter quos ceteros omnes reperies quibus fui *pro* sum *usurpatur*: **M. i.** 4. 41 (dictum *fuit*); 5. 67 (praeostensum *fuit*); 14. 66 (factum *fuisse*); **ii.** 1. 13 (*fuisse* praefectum), 51 (prosequutus *fuero*); 3. 93 (nobilitatum *fuisse*); 4. 33 (delapsum *fuisse*); 7. 24 (ordinatus *fuit*); 8. 79 (figuratus *fuit*); 10. 16 (*fuit*.. inventa), 60 (missi *fuerunt*); 11. 43 (decertatum *fuisse*); 12. 49 (*fuerit* exspectatus); 13. 3 (*fuit* punitum), 12 (*fuisset* satisfactum), 39 (passus..*fuisset*), 68 (natus *fuisset*); **iii.** 1. 4 (propositum *fuit*); 3. 3 (manifestanda *fuit*); 6. 4 (*fuit* depositus); 9. 23 (dictum *fuit*), 27 (praeloquutus *fuerat*), '95' (scandalizati *fuerint*); 14. 32 (commendatam *fuisse*); **V.E. i.** 2. 8 (datum *fuisset*), 66 (datum *fuisse*); 4. 1 (datum *fuit*), 11 (*fuisse* locutam), 20 (locutum *fuisse*), 25 (datum *fuisse*), 33 (nominatum *fuisse*), 34 (factus *fuisset*), 45 (*fuisse* locutum); 5. 7 (*fuisse* locutum); 6. 41 (concreatam *fuisse*), 48 (dissipata *fuisset*); 8. 5 (*fuisse* dispersos), 32 (*fuerit*.. dirivatum); 9. 99 (*fuerit* regulata); **ii.** 4. 57 (*fuit* probatum); **Ep.** v. 135 (operatum *fuisse*); x. 606 (*fuit* divisa); **A.T.** 2. 6 (restricta *fuit*); 23. 63 (propositum *fuit*)

Et in multis aliis locis

v. **ens, fore**

summe. quae *summe* canenda distinximus isto solo sunt stilo canenda — *V. E.* ii. 4. 59

qui arte.. immunes.. ad summa *summe* canenda prorumpunt — *V. E.* ii. 4. 79

summitas. qui calcatis arenas littorum et Alpium *summitates* — *Ep.* v. 107
summitas eius [*sc.* lineae] est altior *summitate* alterius; et cum utraque contingat in *summitate* sua superficiem aquae — *A. T.* 13. 19, 20, 21
summitto, summoneo, summoveo *v.* **subm-**
summus. *Summae Deus clementiae* . . allora udii cantando — *Purg.* xxv. 121
Perpetuis undis a *summo* margine ripas Rorans alveolus — *Ecl.* i. 15
Decebat enim *summum* Salvatorem, *summam* salutationem exprimere — *M.* i. 4. 27 (*bis*)
negantes divinam bonitatem attingere *summum* perfectionis — *M.* i. 8. 5
aut oportebit devenire ad iudicem primum et *summum* — *M.* i. 10. 23
explicare nequirem, sed *summa* sequar vestigia rerum — *M.* ii. 3. 42
'In *summo* custos Tarpeiae Manlius arcis Stabat . .' — *M.* ii. 4. 53
Summus namque Pontifex, Domini nostri Iesu Christi Vicarius — *M.* iii. 3. 36
de quibusdam gestis tam *summi* Pontificis, quam . . Imperatoris — *M.* iii. 4. 7
Oh *summum* facinus . . aeterni Spiritus intentione abuti! — *M.* iii. 4. 82
lucem gratiae, quam . . benedictio *summi* Pontificis infundit — *M.* iii. 4. 152
summus Pontifex est vicarius Dei — *M.* iii. 7. 13
intercessione Sylvestri, tunc *summi* Pontificis — *M.* iii. 10. 3
cum *summus* Antistes et Imperator sint homines — *M.* iii. 12. 9
exemplar . . Ecclesiae, praesertim pastorum, maxime *summi* — *M.* iii. 15. 19
auctoritatem Imperii ab auctoritate *summi* Pontificis non causari — *M.* iii. 16. 4
duplici directivo . . scilicet *summo* Pontifice . . et Imperatore — *M.* iii. 16. 77
Quando . . *summa summis* esse digna iam fuit probatum, et iste quem tragicum appellamus, *summus* videtur esse stilorum — *V. E.* ii. 4. 56 (*bis*), 58
qui arte . . immunes . . ad *summa* summe canenda prorumpunt — *V. E.* ii. 4. 79
modum cantionarium . . tanquam aliorum modorum *summum* — *V. E.* ii. 6. 7
observantia [*sc.* legum] . . liquet, ut est ipsa *summa* libertas — *Ep.* vi. 160
nec de specula *summae* celsitudinis deprehendis . . ? — *Ep.* vii. 136
dum . . conatur *summi* pontificis . . violare assensum — *Ep.* vii. 164
illustrium *summorum*que principum . . obscuros . . amicos fuisse — *Ep.* x. 31
radius Primi, quod est in *summo* gradu perfectionis — *Ep.* x. 490
sumo. ut omnis ratio eorum quae sunt ad finem, ab ipso fine *sumatur* — *M.* i. 2. 47
Non est ergo vis ultima in homine, ipsum esse simpliciter *sumptum*, quia etiam sic *sumptum* ab elementis participatur — *M.* i. 3. 47 (*bis*)
apparebit, si natura vel ratio concordiae *sumatur* — *M.* i. 15. 32
parte sui voluminis, quae a capta Troia *sumit* exordium — *M.* ii. 3. 35
argumentum *sumptum* ad destructionem consequentis — *M.* ii. 12. 60
si hoc 'quodcumque' *sumeretur* absolute — *M.* iii. 8. 42
non absolute *sumenda* est illa distributio, sed respective — *M.* iii. 8. 51
Sumunt etenim sibi principium de decimo primae Philosophiae — *M.* iii. 12. 2
ratione tam ex superioribus quam inferioribus *sumpta* — *V. E.* i. 5. 3
cum in principio *Poetriae* '*Sumite* materiam' dicit — *V. E.* ii. 4. 35
quandoque mediocre, quandoque humile vulgare *sumatur* — *V. E.* ii. 4. 46
Si autem elegiace, solum humile nos oportet *sumere* — *V. E.* ii. 4. 49
compages omnium eorum quae cantio *sumit* ab arte — *V. E.* ii. 9. 21
minime autem trisyllabum in tragico videtur esse *sumendum* — *V. E.* ii. 12. 57
Nec ab inopina Parmensium fortuna *sumatis* audaciam — *Ep.* vi. 128
sume tibi fiduciam de oculis Domini Dei Sabaoth — *Ep.* vii. 177
'status animarum post mortem simpliciter *sumptus*' — *Ep.* x. 170
si totius operis literaliter *sumpti* sic est subiectum — *Ep.* x. 233
si totius operis allegorice *sumpti* subiectum — *Ep.* x. 240
'. . Si *sumpsero* pennas meas' — *Ep.* x. 419
super. unicus Principatus, et *super* omnes in tempore, vel in iis et *super* iis quae tempore mensurantur — *M.* i. 2. 5, 6
concordat Averrois, in Commento *super* iis quae de Anima — *M.* i. 3. 77
Monarchae officium . . sibi *super* mortales omnes adscivit — *M.* ii. 3. 4

'.. canit tumidum *super* aequora Xerxem Construxisse vias' *M.* ii. 9. 57
'Quis te constituit iudicem *super* nos?' *M.* ii. 13. 37
'Et quodcumque ligaveris *super* terram, erit ligatum et in coelis; et quodcumque solveris *super* terram, erit solutum..' *M.* iii. 8. 3, 4
quod cum.. Christus ambularet *super* aquam, Petrus dixit: 'Domine, si tu es, iube me ad te venire *super* aquas' *M.* iii. 9. 89, 91
Ipse est petra, *super* quam aedificata est Ecclesia *M.* iii. 10. 53
fundamento suo contrariari non licet, sed debet semper inniti *super* illud, iuxta illud Canticorum: 'Quae est ista, quae ascendit.. innixa *super* dilectum suum?' *M.* iii. 10. 58, 60
'*Super* hanc petram aedificabo Ecclesiam meam' *M.* iii. 14. 22
ut sciatur quid sit *super* quod illa versatur *V.E.* i. 1. 20
Est igitur *super* quod gradimur idioma tractando, trifarium *V.E.* i. 9. 11
quae *super* astra nunc affluenter dignis praemiis muneratur *Ep.* ii. 7
Hinc diu *super* flumina confusionis deflevimus *Ep.* vii. 10
'.. Nec *super* ipse tua moliris laude laborem..' *Ep.* vii. 89
'.. Unxitque te Dominus in regem *super* Israel..' *Ep.* vii. 105
per ordinamentum nuper factum.. *super* absolutione bannitorum *Ep.* ix. 17
influit *super* causatum ad modum recipientis et respuentis radium *Ep.* x. 377
'omnis causa primaria plus influit *super* suum causatum..' *Ep.* x. 381
'Qui ascendit *super* omnes coelos, ut impleret omnia' *Ep.* x. 517
'Qui oriri solem suum facit *super* bonos et malos, et pluit *super* iustos et iniustos' *Ep.* x. 563, 564
Prima dicebatur patere per Commentatorem *super* tertio *de Anima* *A. T.* 5. 6

superabundo. '.. divitias gloriae suae quae *superabundavit* in nobis' *M.* ii. 13. 24

superbia. veritati.. de zelo forsan.. non de *superbia*, contradicunt *M.* iii. 3. 44
qui non heroico more sed plebeo sequuntur *superbiam* *V.E.* i. 12. 19
cum gravitate sententiae.. *superbia* carminum.. concordat *V.E.* ii. 4. 53
Quapropter ad *superbiam* carminum festinemus *V.E.* ii. 5. 3
tyrannis.. quotidie malignantium cohortando *superbiam* *Ep.* vii. 79

superbio. clarius magisque sursum *superbire* videtur *V.E.* ii. 5. 56

superbior. quorum omnium endecasyllabum videtur esse *superbius* *V.E.* ii. 5. 17

superbissimus. endecasyllabum videtur esse *superbissimum* carmen *V.E.* ii. 5. 69
superbissimi vestri sanguinis.. naufragio properante *Ep.* vi. 73

superbus. '.. Parcere subiectis et debellare *superbos*' *M.* ii. 7. 77
insurrexit ad verbera per *superbam* stultitiam praesumendo *V.E.* i. 7. 23

supereminеo. in aliqua parte, secundum quam terrae *supereemineret* *A. T.* 10. 9
Quidquid *supereminet* alicui parti circumferentiae *A. T.* 15. 2
omnia littora.. *supereminent* superficiei contingentis maris *A. T.* 15. 7
quod littora omnia sint *supereminentia* toti mari *A. T.* 15. 15
sed per *supereminentem* causam.. accidit *A. T.* 23. 20

superexcedo. quia capacitatem nostrorum omnium carminum *superexcedit*, rationi praesenti non videtur obnoxium *V.E.* ii. 7. 67

superexcellentia. dicimus vulgarium poematum unum esse supremum, quod per *superexcellentiam* cantionem vocamus *V.E.* ii. 8. 59
cantio, in quantum per *superexcellentiam* dicitur *V.E.* ii. 8. 68
et prout per *superexcellentiam* vocamus eam *V.E.* ii. 8. 75

superficialiter. cum tantum *superficialiter* intuens.. arbitrabar *M.* ii. 1. 14

superficies. quia Petrus, de more, subito respondebat ad rerum *superficiem* tantum *M.* iii. 9. 18
quod Petrus de more ad *superficiem* loqueretur *M.* iii. 9. 63
et *superficie* tenus[1] videtur, quod sic *V.E.* ii. 1. 16
quorundam *superficie* tenus[1] rhetoricam haurentium *V.E.* ii. 6. 40

[1] superficie tenus *M* superficietenus *R*

licet in *superficie* quidam consideretur adscensus — *V. E.* ii. 7. 19
si . . non essent altiora ipsa *superficie* maris — *A. T.* 8. 12
terram . . esse ubique altiorem totali *superficie* maris — *A. T.* 9. 6
cum utraque contingat in summitate sua *superficiem* aquae — *A. T.* 13. 21
aqua gibbi erit sursum per respectum ad *superficiem* ubi est F — *A. T.* 13. 24
altiorem . . quam sit *superficies* huius terrae habitabilis — *A. T.* 13. 47
omnia littora . . supereminent *superficiei* contingentis maris — *A. T.* 15. 7
cum . . *superficies* littorales sint partes totalis *superficiei* maris — *A. T.* 15. 11, 12
ponamus quod ex una parte *superficies* terrae distet per . . stadia — *A. T.* 16. 21
circumferentiam . . a *superficie* plana sive sphaerica, qualem oportet esse *superficiem* aquae, emergere semper cum horizonte — *A. T.* 19. 30, 31

superficietenus *v.* **superficies** *vel* **tenus**

superfluitas. sed fastidium potius illa *superfluitas* taediosa praestaret — *M.* i. 1. 25

superfluus. Et cum omnis talis adsumptio sit otiosa sive *superflua*, et omne *superfluum* Deo et Naturae displiceat — *M.* i. 14. 11, 12
lubrica vero et reburra vocamus illa quae in *superfluum* sonant — *V. E.* ii. 7. 16
in qua *superfluum* esse constat habitudinem quaerere — *V. E.* ii. 13. 16
Hoc quidem praeconium . . arbitrabar aliquando *superfluum* — *Ep.* x. 8

superi. Mopsus . . Contemplatur ovans hominum *superum*que labores — *Ecl.* i. 19
'Postquam res Asiae . . evertere . . visum *Superis*' — *M.* ii. 3. 36

superillustro. *Superillustrans claritate tua Felices ignes* — *Par.* vii. 2

superinfundo. *O sanguis meus, o superinfusa Gratia Dei!* — *Par.* xv. 28

superior. in quos amorem veritatis natura *superior* impressit — *M.* i. 1. 2
ut *superiora* ostendunt — *M.* i. 7. 5
ut ex *superioribus* colligi potest de facili — *M.* i. 7. 13
quia inferior non est causa, nisi per *superiorem* — *M.* i. 11. 132
iudicia . . *superiora* et communiora sibi soli reservans — *M.* i. 14. 69
Quod si omnes consequentiae *superiores* verae sunt — *M.* i. 15. 77
Rationibus irrefragabilibus intellectum *superiorem* non curas — *M.* i. 16. 32
ut manifeste per *superiora* in isto capitulo est probatum — *M.* ii. 6. 10
praeter *superiorem* influentiam, locorum inferiorum virtutes — *M.* ii. 7. 49
in *superioribus* libris, ut credo, sufficienter peractum est — *M.* iii. 1. 7
sicut in *superioribus* [*sc.* quaestionibus] est peractum — *M.* iii. 2. 2
cuius falsitas non habet *superiorem* — *M.* iii. 2. 28
superiorum quaestionum et huius principia impudenter negarent — *M.* iii. 3. 50
Quod . . sit contra ius humanum, ex *superioribus* est manifestum — *M.* iii. 10. 72
deputare, immoto semper *superiori* dominio — *M.* iii. 10. 126
Sufficienter igitur per argumenta *superiora* . . probatum est — *M.* iii. 15. 60
solus eligit Deus . . cum *superiorem* non habeat — *M.* iii. 16. 103
ratione tam ex *superioribus* quam inferioribus sumpta — *V. E.* i. 5. 2
Quapropter *superiora* notantibus innotescere debet — *V. E.* i. 12. 70
quod *superiora* inferioribus admixta profectum adducunt — *V. E.* ii. 1. 85
Per tragoediam *superiorem* stilum inducimus — *V. E.* ii. 4. 39
cum aliquid . . a *superioribus* substantiis petendum sit — *Ep.* x. 311
intelligentiae . . reddant radios *superioris* ad suum inferius — *Ep.* x. 403
Et cum locus tanto sit nobilior quanto *superior* — *A. T.* 4. 5
aliae duae [*sc.* figurae] *superiores* falsae — *A. T.* 19. 17
a causis, sive a *superioribus*, ad effectus, sive ad inferiora — *A. T.* 20. 35
cum vultus inferiores sint similes vultibus *superioribus* — *A. T.* 21. 30
accidit in hac parte terram esse *superiorem* — *A. T.* 23. 22

superius. per aliquam particularium communitatum *superius* distinctarum . . reduci non potest — *M.* i. 3. 68
ut *superius* haberi potest per ea quae dicta sunt — *M.* ii. 3. 95
per dicta *superius* et per dicenda inferius — *M.* ii. 7. 64
aliud, quod *superius* tangebatur — *M.* ii. 10. 33

quam ipse in tantum diligit, quantum *superius* praenotatur — *M.* ii. 10. 50
unde Lucas incipit *superius* sic: 'Venit autem dies..' — *M.* iii. 9. 24
probant per ea quae de Constantino *superius* tacta sunt — *M.* iii. 10. 24
per ea quae *superius* manifesta sunt, patet sufficienter — *M.* iii. 14. 55
cum dicimus *superius*.. hominem primum fuisse locutum — *V. E.* i. 4. 44
quod contra *superius* praelibata videtur insurgere — *V. E.* i. 4. 48
ut *superius* in capitulo immediato posuimus — *V. E.* i. 10. 79
nunc potest discerni vulgare quod *superius* venabamur — *V. E.* i. 16. 44
repetentes proinde quae *superius* de carminibus diximus — *V. E.* ii. 12. 5
Romam.. viduam, prout *superius* proclamatur — *Ep.* viii. 145
Quinto solvetur ad argumenta *superius* praenotata — *A. T.* 9. 11
ut in his quae demonstratae sunt *superius* — *A. T.* 15. 24
facile est solvere ad argumenta quae *superius* contra fiebant — *A. T.* 23. 2

His quoque locis: **M. i.** 13. 50 (ut *superius* est ostensum); **ii.** 6. 22 (ut *superius* dicebatur); **iii.** 4. 92 (id quod *superius* dicebatur); 13. 41 (ut *superius* dictum est); **V.E. i.** 9. 12 (ut *superius* dictum est); 10. 2 (ut *superius* dictum est); **ii.** 3. 15 (ut *superius* est probatum); 6. 5 (ut *superius* est adstructum); 7. 27 (ut *superius* dictum est); 12. 1 (ut *superius* dictum est); **Ep.** x. 55 (quod *superius* dixi); **A.T.** 8. 16 (ut *superius* tangebatur); 21. 39 (ut *superius* dictum est); 23. 21 (ut *superius* dictum est), 63 (ut *superius* propositum fuit)

supernaturalis. Spiritu Sancto, qui.. *supernaturalem* veritatem ac nobis necessariam revelavit — *M.* iii. 16. 70

supernus. in *superna* Ierusalem cum beatorum principibus gloriatur — *Ep.* ii. 35

supero. Resque refulgentes, solitae *superarier* umbris, Vincebant umbras, et fervere rura sinebant — *Ecl.* ii. 5
'Quid puer Ascanius? *superat*ne, et vescitur aura..?' — *M.* ii. 3. 100
effectus *superaret* causam in bonitate, quod est impossibile — *M.* ii. 7. 4
ut transitum maris.. ponte *superaverit* — *M.* ii. 9. 54
'.. Romanaque Samnis.. *superavit* vulnera..' — *M.* ii. 11. 51
Praesumpsit.. arte sua non solum *superare* naturam — *V. E.* i. 7. 27
intendens inscius non aequare, sed suum *superare* factorem — *V. E.* i. 7. 32
nullus effectus *superat* suam causam in quantum effectus est — *V. E.* i. 9. 48
Quandoque [*sc.* frons versus] in carminibus excedere et in syllabis *superari* potest.. Quandoque versus frontem *superant* syllabis et carminibus.. Possent etenim versus frontem *superare*[1] carminibus, et sillabis *superari*[2].. Quandoque vero pedes caudam *superant* carminibus et syllabis.. Quandoque pedes a syrmate *superantur* in toto.. Et quemadmodum diximus frontem posse *superare* carminibus syllabis *superatam*, et e converso, sic de syrmate dicimus. Pedes quoque versus in numero *superant*, et *superantur* ab iis — *V. E.* ii. 11. 16, 20, 30, 31, 36, 39, 43 (*bis*), 46 (*bis*)

superpositio. Si ergo Papatus et Imperiatus, cum sint relationes *superpositionis*, habeant reduci ad respectum *superpositionis* — *M.* iii. 12. 86, 88
unum in quo reperiatur ipse respectus *superpositionis* — *M.* iii. 12. 92
aliqua substantia Deo inferior, in qua respectus *superpositionis*, per differentiam *superpositionis*.. particuletur — *M.* iii. 12. 97 (*bis*)

supersum. si considerentur intellectualia quae *supersunt* — *Ep.* ii. 29
si quid de Troianorum Latinorumque semine *superest*, illi cede — *Ep.* v. 52
vestris animis infigenda *supersunt*, quod — *Ep.* vi. 179

supervenio. admiratione cedente, derisiva quaedam *supervenit* despectio — *M.* ii. 1. 21

supervolo. aquila.. quae nunc Pirenen.. nunc Atlanta *supervolans* — *Ep.* vi. 83

supplanto. '.. *supplantare* eum quicum certet, nullo modo debet' — *M.* ii. 8. 100

suppleo. quod ipsa exigebat de proprio sanguine ipse moriendo *supplevit* — *M.* ii. 10. 9

supplex. *supplici* exhortatione vos deprecor — *Ep.* ii. 37

[1] frontem superare *M* superare frontem *R* [2] carminibus, et sillabis superari *add.* *R*

suppliciter. in ultimo, ubi Turnum victum introducit, orantem *suppliciter* ad Aeneam sic — *M.* ii. 3. 112
supplicium. unde digne *supplicia* impius declinare arbitratur — *Ep.* vi. 97
iusta tamen *supplicia* esse noscuntur — *Ep.* vii. 175
'.. Ozae repentinum *supplicium* non formidans..' — *Ep.* viii. 68
supplico. pietati.. vestrae filiali voce affectuosissime *supplicamus* — *Ep.* i. 62
suppono. quae pro principio rationum subsequentium *supponatur* — *M.* i. 4. 40
Hoc ergo *supponatur* quod illud.. habendum sit — *M.* ii. 2. 58
non distribuit, nisi pro *suppositis* huius termini, *homo* — *M.* iii. 8. 32
Ad evidentiam igitur dicendorum, duo *supponenda* sunt — *A. T.* 11. 2
si vera sunt quae prius *supposita* erant — *A. T.* 13. 26
sed totum *suppositum* potest fieri per solum gibbum terrae — *A. T.* 13. 36
licet.. sit sub omni privatione *supposita*, praeter unam — *A. T.* 18. 35
suppositio. Et per hanc *suppositionem* tenet argumentum ratione materiae — *Ep.* x. 501
suppremus *v.* **supremus**
supputo. aut morari iam creditur, aut retrocedere *supputatur* — *Ep.* vii. 28
supra *adv.* nulli ab homine alii competit vel *supra* vel infra — *M.* i. 3. 55
verum est quod adsumitur *supra* — *M.* i. 5. 64
ut *supra* dicebatur — *M.* i. 11. 107
Rationibus omnibus *supra* positis, experientia.. attestatur — *M.* i. 16. 2
volens de parte *supra* nominata Comoediae aliquid tradere — *Ep.* x. 114
si titulus totius libri est: *Incipit Comoedia* etc., ut *supra* — *Ep.* x. 256
supra *praep.* *supra* totum humanum genus iurisdictionem habens — *M.* ii. 13. 41
supra totum humanum genus.. iurisdictionem non habuisset — *M.* ii. 13. 46
parum *supra* verba praemissa de gladiis — *M.* iii. 9. 100
cum aliquid *supra* communem modum hominum.. petendum sit — *Ep.* x. 310
nisi terra sit.. gibbosa *supra* centralem circumferentiam — *A. T.* 13. 10
Gadibus, quae *supra* terminos occidentales ab Hercule ponitur — *A. T.* 19. 41
propterea quod sunt *supra* intellectum nostrum — *A. T.* 21. 61
Desinant ergo, desinant homines quaerere quae *supra* eos sunt — *A. T.* 22. 2
supremus[1]. eo quod cura ipsorum a cura illa *suprema* descendit — *M.* i. 11. 128
humanum genus potest regi per unum *supremum* principem — *M.* i. 14. 27
cum dicitur.. potest regi per unum *supremum* Principem — *M.* i. 14. 31
et quia.. sola *suprema* venamur — *V. E.* ii. 6. 21
hic est [*sc.* gradus] quem quaerimus cum *suprema* venemur — *V. E.* ii. 6. 51
quam *supremam* vocamus constructionem — *V. E.* ii. 6. 76
dicimus vulgarium poematum unum esse *supremum* — *V. E.* ii. 8. 59
quod autem *supremum* quid sit cantio.. est probatum — *V. E.* ii. 8. 61
sciendum, quod illud coelum est coelum *supremum* — *Ep.* x. 443
surgo. saeculum, quod suo tempore *surgere* videbatur — *M.* i. 11. 4
'.. *surgentia* sidera dicent..' — *M.* ii. 7. 74
quo signa *surgunt* consolationis et pacis — *Ep.* v. 2
'.. Ascanium *surgentem* et spes heredis Iuli Respice..' — *Ep.* vii. 90
Surgit mortalibus per diversas fauces — *Ep.* x. 291
sursum. pastoribus de *sursum* sonuit, non divitiae.. sed pax — *M.* i. 4. 19
non enim posset facere terram ascendere *sursum* — *M.* iii. 7. 31
clarius magisque *sursum* superbire videtur — *V. E.* ii. 5. 55
Lux nostra de *sursum* esse asseruit.. officium — *Ep.* v. 158
quod aqua esset naturaliter mobilis *sursum* et deorsum — *A. T.* 12. 7
et cum moveri ab A ad B sit moveri *sursum*.. aqua movebitur naturaliter *sursum* — *A. T.* 12. 24, 26
et levia moventur *sursum*, gravia vero deorsum — *A. T.* 12. 42

[1] suppremus *R*

aqua gibbi erit *sursum* per respectum ad superficiem ubi est F — *A. T.* 13. 23
cum elevari sit quoddam ferri *sursum*; et ferri *sursum* sit contra naturam terrae — *A. T.* 20. 41 (*bis*)

sus. nec bovem ephippiatum, nec balteatum *suem* dicemus ornatum — *V. E.* ii. 1. 81

suscipio. '.. cum .. in proposito *susceptoque* consilio permansisset ..' — *M.* ii. 5. 167

suscito. Moysen alium *suscitavit*, qui — *Ep.* v. 19

suspendo. Amata .. quae .. demum .. laqueo se *suspendit* — *Ep.* vii. 153
Nonnulli sunt in admiratione *suspensi* — *Ep.* viii. 127
Verum ne diuturna ne nimis incertitudo *suspenderet* — *Ep.* x. 9

suspicio. meditationes .. quasi *suspectas*, impie relegavit [*sc.* amor] — *Ep.* iii. 31

suspicor. Stultum enim est valde vires quas Deus confortat inferiores pugile *suspicari* — *M.* ii. 10. 91
non prorsus (ut *suspicamur*) advertens, quoniam — *Ep.* vii. 53
quemadmodum prius dictorum *suspicabar* excessum — *Ep.* x. 15

suspirium. protinus longa substiterunt *suspiria* — *Ep.* vii. 18

suspiro. Hanc rationem *suspirabat* Boetius, dicens — *M.* i. 9. 24
mihi a limine *suspiratae* postea curiae separato — *Ep.* iii. 9

sustineo. '.. Atlas .. aethereos humero qui *sustinet* orbes' — *M.* ii. 3. 76
Christi portantis dolores nostros .. vel *sustinentis* — *M.* ii. 13. 45
Quod autem ille sensus omnino *sustineri* non possit — *M.* iii. 4. 98
quis patrum tot *sustineret* insultus a filio? — *V. E.* i. 7. 34
non *sustinui* quaestionem praefatam linquere indiscussam — *A. T.* 1. 7

susurrus. cupidinem .. venenoso *susurro* blandientem .. vos — *Ep.* vi. 152

suus. Di cui *suo loco* dicerò l'ordigno — *Inf.* xviii. 6
si Mopsus .. decantat .. *sua* carmina possim .. prodiscere — *Ecl.* i. 25
O plusquam media merito pars pectoris huius (Atque *suum* tetigit) — *Ecl.* ii. 64
Ut rem quamque *sua* iam multum vinceret umbra — *Ecl.* ii. 91
Virgiferi .. Post pecudes rediere *suas* — *Ecl.* ii. 93
'lignum, quod .. fructificat in tempore *suo*' — *M.* i. 1. 12
in proposito est, hanc de *suis* enucleare latibulis — *M.* i. 1. 32
quem .. Deus .. arte *sua*, quae natura est, in esse producit — *M.* i. 3. 18
primum ab auctoritate Philosophi adsumatur de *suis* Politicis — *M.* i. 5. 15
unde Virgilius commendare volens illud saeculum, quod *suo* tempore surgere videbatur, in *suis* Bucolicis cantabat — *M.* i. 11. 4, 5
sua namque iurisdictio terminatur Oceano solum — *M.* i. 11. 83
cum omne quod est appetat *suum* esse — *M.* i. 13. 9
particularem [*sc.* propositionem], quae proprie *sua* est, adsumit — *M.* i. 14. 61
ad unum, quod est formaliter in *suis* voluntatibus — *M.* i. 15. 45
mons in illa, *suo* nomine dictus, est testis — *M.* ii. 3. 86
Quare *suum* contradictorium concedere sanctum est — *M.* ii. 4. 22
Quod .. bonum praefatum intenderit .. gesta *sua* declarant — *M.* ii. 5. 33
cum deinde manum errantem .. *suam* adhuc, cremari adspiciebat — *M.* ii. 5. 125
quod natura ordinat res cum respectu *suarum* facultatum — *M.* ii. 7. 15
omnia intendit, per quae ad ultima *suae* intentionis devenitur — *M.* ii. 7. 34
Alexandrum .. ne *sua* temeritas prodiret .. rapuisti — *M.* ii. 9. 79
dum proprietates propinquorum *suorum* exaugeantur — *M.* ii. 12. 20
si .. numquam *sua* pia intentio ipsum fefellisset — *M.* ii. 13. 69
quia motus eius est a motore proprio, influentia *sua* est a propriis *suis* radiis — *M.* iii. 4. 139, 140
ubi Episcopi sunt tempore iuniores, quam *sui* Archipresbyteri — *M.* iii. 5. 36
facile apparebit quantum *sua* distributio dilatetur — *M.* iii. 8. 39
Hanc *suam* praesumptionem scribae Christi testantur — *M.* iii. 9. 68
de Archimandrita nostro in laudem *suae* puritatis continuasse — *M.* iii. 9. 124
et cum probant, dico quod *sua* probatio nulla est — *M.* iii. 10. 26
sicut Ecclesia *suum* habet fundamentum, sic et Imperium *suum* — *M.* iii. 10. 47, 48

Praeterea omnis iurisdictio prior est *suo* iudice . . Sed Imperium est iurisdictio, omnem temporalem iurisdictionem ambitu *suo* comprehendens; ergo ipsa est prior *suo* iudice — *M.* iii. 10. 74, 77, 78
quia natura non imponit legem, nisi *suis* effectibus — *M.* iii. 14. 17
quod est contra naturam alicuius non est de numero *suarum* virtutum . . virtus auctorizandi regnum . . est contra naturam Ecclesiae: ergo non est de numero virtutum *suarum* — *M.* iii. 15. 3, 8
ut per ipsam Ipse providens *suis* ordinibus quaeque connecteret — *M.* iii. 16. 100
doctrinam oportet non probare, sed *suum* aperire subiectum — *V. E.* i. 1. 18
Praesumpsit ergo in corde *suo* incurabilis homo, sub persuasione gigantis, arte *sua* non solum superare naturam — *V. E.* i. 7. 25, 26
cum . . hominum vita sit etiam ipsa *sua* natura brevissima — *V. E.* i. 9. 84
Allegat ergo pro se lingua *oil*, quod . . quicquid redactum sive inventum est ad vulgare prosaicum, *suum* est — *V. E.* i. 10. 16
ii familiares et domestici *sui* sunt — *V. E.* i. 10. 29
qui more Brixianorum et finitimorum *suorum*, *u* . . proferunt — *V. E.* i. 14. 32
nec Romandiolum, nec *suum* oppositum . . esse . . quod quaerimus — *V. E.* i. 14. 46
sicut facere quoslibet a finitimis *suis* convicimus, ut Sordellus de Mantua *sua* ostendit — *V. E.* i. 15. 9, 10
vulgare de quo loquimur . . *suos* honore sublimat et gloria — *V. E.* i. 17. 17
Nonne domestici *sui* . . quoslibet fama vincunt? — *V. E.* i. 17. 33
quid aliud agricolae *sui* satagunt, nisi ut . . ? — *V. E.* i. 18. 15
Praeterea quod optimum est in genere *suo*, si *suis* inferioribus misceatur . . ea meliorare videtur. Quare si quis versificator, quamquam rude versificetur, ipsum *suae* ruditati admisceat — *V. E.* ii. 1. 22, 23, 26
illa videntur nobiliora esse quae conditori *suo* magis honoris afferunt: sed cantiones magis afferunt *suis* conditoribus — *V. E.* ii. 3. 37, 38
discretio marchionis Estensis et sua magnificentia — *V. E.* ii. 6. 43
nunc diffinientia *suum* diffiniens sub compendio ventilemus — *V. E.* ii. 10. 11
post mortem Alexandri . . condolens illis de obitu *suo* — *Ep.* ii. *tit.* 4
quando magnificentia *sua* . . me sibi ab annosis temporibus sponte *sua* fecit esse subditum. Haec equidem . . *suum* nomen prae titulis Italorum heroum illustrabat. Et quid aliud heroica *sua* signa dicebant, nisi 'scuticam . . ostendimus'? — *Ep.* ii. 7, 9, 11, 13
Ne lateant dominum vincula servi *sui* — *Ep.* iii. 2
tanquam dominus . . sola in *sua* repatrians — *Ep.* iii. 24
propositum . . quo a mulieribus *suis*que cantibus abstinebam — *Ep.* iii. 28
qui calcatis arenas . . et Alpium summitates, quae sunt *suae*; qui . . res privatas vinculo *suae* legis . . possidetis — *Ep.* v. 107, 109
pacem videns . . quae *sui* syllogizatoris faciem . . ostendit — *Ep.* v. 147
Henrico . . devotissimi *sui* Dantes . . ac . . Tusci — *Ep.* vii. *tit.* 4
pacis . . ut in *sua* mira dulcedine . . dura mitescerent — *Ep.* vii. 3
de gente brutali et de festina *sua* sollemnitate — *Ep.* vii. 110
languida pecus, gregem domini *sui sua* contagione commaculans — *Ep.* vii. 145 (*bis*)
non erubescit, insana, regi non *suo* iura non *sua* pro male agenda potestati pacisci — *Ep.* vii. 169 (*bis*)
pariat pudor in nobis poenitentiam, primogenitam *suam* — *Ep.* viii. 139
Italis diligendum, tamquam commune *suae* civilitatis principium — *Ep.* viii. 152
Kani Grandi . . devotissimus *suus* Dantes . . vitam optat — *Ep.* x. *tit.* 5
ut hos in spem *suae* prosperitatis attollat — *Ep.* x. 4
Spiritum . . amicitiae *suae* participes quosdam . . profitentem — *Ep.* x. 37
quod . . reddant radios superioris ad *suum* inferius — *Ep.* x. 403
Primo, per *suum* omnia continere et a nullo contineri; secundo per sempiternam *suam* quietem sive pacem — *Ep.* x. 455, 457
propter aliquid quod non habet, quod est terminus *sui* motus — *Ep.* x. 474

Ergo necessarium est oppositum *suum* — *A. T.* 16. 41
cum . . nihil, per se loquendo, possit esse causa eius quod est contra *suam* naturam — *A. T.* 20. 44
cum organum *suae* virtutis sive influentiae sit ipsa luna — *A. T.* 20. 60

His quoque locis: **M. i.** 4. 6 (per *suam* extensionem), 13 (ad proprium *suum* opus), 30 (in salutationibus *suis*); 5. 55 (cum maiore fiducia *suae* tranquillitatis); 7. 10 (ad *suum* totum); 9. 6 (in omni opere *suo*), 13 (in omnibus *suis* partibus), 20 (in *suis* motoribus et motibus); 10. 15 (ambitu *sui* iuris), 19 (extra ambitum *suae* iurisdictionis); 11. 19 (albedo in *suo* abstracto considerata), 42 (in fulgore *suae* puritatis), 50 (potentia tribuendi cuique quod *suum* est), 53 (in operatione *sua*); 12. 68 (Philosophus in *suis* Politicis); 14. 52 (secundum *sua* communia), 72 (per tribus *suas*); 15. 16 (Pythagoras in correlationibus *suis*); **ii.** 1. 27 (*bis*) (Domino *suo* et uncto *suo* Romano principi); 3. 34 (Livius . . in prima parte *sui* voluminis), 38–39 (non solum *sua* . . virtute sed progenitorum *suorum*), 87 (Orosius, in *sua* mundi descriptione); 4. 5 (Thomas in tertio *suo* contra Gentiles); 5. '147', '153'; 7. 13 (in *suis* ordinatis); 8. 14 (ut per Philosophum patet in *suis* Politicis), 21 (in *sua* rectitudine); 9. 41 (ab incoepto *suo*), 101 (Lucas . . in illa parte *sui* eloquii); 12. 61 (de *sua* forma), 62 (vim *suam* . . ostendit); 13. '19', '20', '21', '24', 54 (Lucas in Evangelio *suo*), 62 (in utroque termino *suae* militiae); **iii.** 1. 13 (de throno immutabili *suo*), 28 (in sanguine *suo*); 3. 25 (ut . . *suam* denegent caecitatem), 27 (de *suis* terminis), 55 (*suis* Decretalibus . . innixi), 119 (flagitia *sua* exsequi), 123 (*sua* cupiditate detenti); 4. 90 (beneplacitum *suum* . . explicare); 7. 41 (nemo potest dare quod *suum* non est); 8. 63 (in *sua* distributione); 9. 29 (a discipulis *suis*), 93 (cum . . praenunciaret . . discipulis *suis*), '135'; 10. 56 (fundamento *suo* contrariari), '61'; 12. 27 (in *suo* genere), 66 (in genere *suo*), 88 (cum *suis* differentialibus); 13. 20 (totam *suam* virtutem), 23 (totam *suam* virtutem); 15. 21 (formam *suae* vitae); 16. 73 (*sua* bestialitate vagantes), 118 (in arce *suae* simplicitatis); **V.E. i.** 2. 29 (ad manifestandam inter se perfidiam *suam*), 33 (ante ruinam *suam*), 48 (ipsa animalia moverunt organa *sua*); 3. 6 (*sua* propria specie), 15 (ad communicandum inter se conceptiones *suas*); 4. 36 (exordium *suae* locutionis); 6. 12 (locum *suae* nationis); 7. 32 (*suum* superare factorem), 70 (usque ad *suam* dispersionem); 9. 48 (nullus effectus superat *suam* causam); 12. 22 (rectitudinem *suae* formae), 57 (vel a sui acerbitate, vel finitimorum *suorum* contiguitate), 64 (in *suis* cantionibus); 13. 2 (propter amentiam *suam*), 34 (in *suo* turpiloquio); 17. 26 (in cantionibus *suis*), 36 (*suos* familiares); **ii.** 1. 17 (*suos* versus exornare debet), 78 (*suos* versus exornare debet); 3. 7 (*sua* poemata); 5. 7 (in cantionibus *suis*), 66 (naturam *suorum* numerorum); 8. 20 (ab auctore *suo*), 44 (melodiam *suam*), 47 (opera *sua*); 10. 26 (in omnibus cantionibus *suis*); 13. 27 (*suas* multas et bonas cantiones), 93 (*suam* indignatur praeterire dietam); **Ep.** i. *tit.* 2 (dominorum *suorum* carissimo); ii. 51 (*suae* captivitatis . . in antrum); iv. '57'; v. 7 (in labiis *suis*), 21 (populum *suum* eripiet), 33 (vineam *suam* aliis locabit), 82 (consilii *sui* boves), 87 (de ovili *suo*), 92 (familiam *suam* corrigit), '153' (Alterutri . . reddi quae *sua* sunt), 157 (potestatem *suam*); vi. 2 (*sua* bonitate), 162 (quem *suis* leges mansuetis expediunt), 181 (non *sua* privata sed publica mundi commoda sitiens), 183 (*sua* sponte); vii. 21 (vota *sua* praevenientes), 57 (gubernacula *sua*), 156 (ad imaginem *suam*); viii. 12 (*sua* iussione), 36 (*suis* insidiis . . hoc adscribunt), 87 (*sui* tabe reatus), 128 (neque Factori *suo* testimonium reddent), 168 (in trunco non *suo*); ix. 39 (pecuniam *suam*); x. 49 (*suis* erroribus), 202 (ut patet per Senecam in *suis* Tragoediis), 206 (ut patet per Terentium in *suis* Comoediis), 207 (in *suis* salutationibus), 212 (Horatius in *sua Poetica*), 229 (per Horatium . . in *sua Poetica*), 345 (in mente *sua*), '382', 484 (non habet totum *suum* esse simul), 488 (ad *suam* perfectionem), '513', 525 (per *suam* circumlocutionem), 529 (in ipsum desiderium *suum*), 549 (in faciem *suam*), '563', 567 (gloriam *suam* . . manifestat), 584 (*materiam sui operis*), 589 (facit invocationem *suam*), 595 (necessitatem *suae* petitionis); **A.T.** 2. 9 (*bis*) (in sphaera *sua*, hoc est in *sua* naturali circumferentia); 6. 12 (ut patet per Philosophum in *Meteoris suis*); 7. 5 (in *sua* sphaera); 8. 2 (*suam* opinionem esse veram); 9. 3 (in aliqua parte *suae* circumferentiae); 10. 2 (in *sua* circumferentia); 13. 21 (in summitate *sua*), 45 (in aliqua parte *suae* circumferentiae); 14. 7 (in omni parte *suae* circumferentiae); 15. 22 (licet vim *suam* habeat); 16. 8 (in omni parte

[1] sillaba *R* [2] sillabis superari *add. R* [3] sillabicando *R* [4] sincopantes *R* [5] sirma *R*

T

tabernac(u)lum. Parva *tabernacla* nobis dum farra coquebant — *Ecl.* i. 68
'.. et non obtulerit ad ostium *tabernaculi* oblationem ..' — *M.* ii. 8. 41
Ostium *tabernaculi* Christum figurat — *M.* ii. 8. 42
'.. si vis, faciamus hic tria *tabernacula* ..' — *M.* iii. 9. 85
tabes. Nec Ozae praesumptio .. me inficiet sui *tabe* reatus — *Ep.* viii. 87
tabesco. *in exilio tabescentes patriam tantum somniando revisunt* — *V. E.* ii. 6. 38
taceo. veritatem .. quam Pharisaei non modo *tacebant*, sed et — *Ep.* viii. 80
tacitus. Centum carminibus *tacitos* mulcebat agrestes — *Ecl.* ii. 43
Verba gregis magni *tacitus* concepit alumni — *Ecl.* ii. 89
et *tacitus* dixi mecum: 'Ecce Agnus Dei ..!' — *Ep.* vii. 44
taediosus. sed fastidium potius illa superfluitas *taediosa* praestaret — *M.* i. 1. 26
talentum. ne de infossi *talenti* culpa quandoque redarguar — *M.* i. 1. 15
talis. *Talia* sub quercu Meliboeus, et ipse canebam — *Ecl.* i. 67
quoniam in *talibus* operatio est finis — *M.* i. 2. 35
Quia cum illud quod est ultimum *tale*, sit constitutivum speciei — *M.* i. 3. 42
quia essentiae *tales* species quaedam sunt intellectuales — *M.* i. 3. 59
'.. reducitur per *tale* existens in actu' — *M.* i. 13. 17
quaedam sunt maiora, quaedam maxima, secundum quod *talia* — *V. E.* ii. 2. 59
quod autem modus cantionum sit *talis*, ut dictum est — *V. E.* ii. 3. 19
ab illata conclusione per *talia* procedendo — *Ep.* v. 145
Quid fatua *tali* opinione submota .. tentatis ..? — *Ep.* vi. 49
dico male praeconsiliata per illos qui *talia* expresserunt, nam vestrae litterae .. nihil de *talibus* continebant — *Ep.* ix. 23, 25
ut .. duplum et dimidium, totum et pars, et huiusmodi, in quantum *talia*. Propterea quodque esse *talium* dependet ab alio — *Ep.* x. 104, 105
Prima fuit *talis*: Duarum circumferentiarum — *A. T.* 3. 1
Sed *talis* instantia nulla est — *A. T.* 18. 1
His quoque locis: **M. i.** 10. 10; 11. 135; 13. 13 (*tale* .. quale), 40, '46'; 14. 10; **ii.** 1. 42; 7. 56, '82'; 9. '57'; 12. 11, 18; **iii.** 3. 70; 4. 72, 111; 9. 123, 139 (*Talem* .. quem); 10. 87; 14. 47 (*tale* .. quale); **V.E. i.** 1. 3; 2. 58; 18. 23 (*tale* .. ut); **ii.** 8. 47; 13. 76 (qualem .. *talis*); **Ep.** i. 43; ix. 45; x. 237; **A.T.** 11. 13; 20. 4
taliter. angelus in illa, et diabolus in illo *taliter* operati sunt, quod — *V. E.* i. 2. 47
tam. ovis .. Ubera vix quae ferre potest, *tam* lactis abundans — *Ecl.* i. 59
numquam *tam* dira voluptas Te premat, ut .. recludat — *Ecl.* ii. 84
Sed quia *tam* proni scindebant aethra iugales, Ut .. vinceret — *Ecl.* ii. 90
non *tam* de propria virtute confidens, quam de lumine Largitoris — *M.* i. 1. 36
commoda *tam* personarum quam rerum auxiliatio — *M.* i. 5. 39
principium, ex cuius contradictorio *tam* absurda sequuntur — *M.* iii. 2. 52
tam egregium humani generis actum .. profluisse — *V. E.* i. 4. 22
Nam quicunque *tam* obscenae rationis est, ut .. credat — *V. E.* i. 6. 11
cum de tot rudibus Latinorum vocabulis .. *tam* egregium, *tam* extricatum, *tam* perfectum, et *tam* urbanum videamus electum — *V. E.* i. 17. 22, 23 (*ter*)
cum nullum sit *tam* grandis exornationis quam vulgare illustre — *V. E.* ii. 1. 19
cuius rei causa *tam* largum arbitrium sibi usus asciverit — *V. E.* ii. 10. 44
Quod si *tam* gratissimo nobis beneficio vigilatis — *Ep.* i. 35
Sed quid *tam* sera moretur segnities, admiremur — *Ep.* vii. 47
Pudeat ergo *tam* ab infra, non de coelo ut absolvat, argui — *Ep.* viii. 133
tam dira cupidine conflagrantes .. usurpare contendunt — *Ep.* viii. 187
cum promittit se *tam* ardua *tam* sublimia dicere — *Ep.* x. 338 (*bis*)
per totam terram flumina descendere ad mare, *tam* meridionale quam septentrionale, *tam* orientale quam occidentale — *A. T.* 8. 8, 9

His quoque locis: **M. ii.** 3. 59 (*tam* .. quam); *et similiter* tam .. quam: **M. ii.** 5. 50; 10. 13, 57; **iii.** 4. 7; 8. 10; 9. 136; 15. 15; **V.E. i.** 5. 2; **ii.** 1. 4; 4. 53; 5. 17; 8. 52; **Ep. i.** 71; iii. 30; vi. 105, 141; vii. 22, 39, 113; **A.T.** 15. 5

tamdiu. Pudeat itaque in angustissima mundi area irretiri *tamdiu* — *Ep.* vii. 75

tamen. *Multum, Roma, tamen debes civilibus armis* — *V. N.* 25. 87

Tityre, tunc, si Mopsus, ait, decantat in herbis Ignotis, ignota *tamen* sua carmina possim .. prodiscere — *Ecl.* i. 25

Tu *tamen* interdum capros meditere petulcos — *Ecl.* i. 65

Mira loquar, sed vera *tamen* — *Ecl.* ii. 40

Quod licet, 'ad imaginem' .. dici non possit, 'ad similitudinem' *tamen* de qualibet dici potest — *M.* i. 8. 14

nam geometra circuli quadraturam ignorat, non *tamen* de ipsa litigat; theologus vero numerum Angelorum ignorat, non *tamen* de illo litigium facit — *M.* iii. 3. 10, 12

His quoque locis: **M. i.** 3. 57 (etsi .. non *tamen*); 11. 24, 42 (etsi .. non *tamen*), 44 (licet .. *tamen*); **ii.** 2. 56 (licet .. *tamen*); 6. 54, 57 (licet .. non *tamen*); 8. 25 (etsi .. *tamen*), 34; 9. 28 (quamvis .. non *tamen*), 38 (quamvis .. nunquam *tamen*), '93'; 11. 42 (licet .. *tamen*); 12. 62 (licet .. *tamen*); **iii.** 3. 95 (etsi .. *tamen*); 4. '64', 89 (quamquam .. *tamen*); 8. 69 (etsi .. non *tamen*); 10. 114 (etsi .. *tamen*), 119, 123; 14. 15; 15. 12 (quamvis .. *tamen*); 16. 4 (Licet .. non *tamen*); **V.E. i.** 4. 19 (quamquam .. *tamen*); 5. 25 (licet .. tamen); 14. 11 (etiam si .. *tamen*), 14 (licet .. *tamen*); 16. 46; 18. 49 (licet .. *tamen*); **ii.** 4. 21; 5. 33 (licet .. non *tamen*); 10. 36 (licet .. *tamen*); 13. 42, 50; **Ep.** v. 89 (etsi .. *tamen*); vi. 11 (etsi .. etsi .. non .. *tamen*); vii. 57 (etsi .. *tamen*), 175 (quamvis .. *tamen*); viii. 98 (et si .. *tamen*); x. '215', 493, 575; **A.T.** 17. 9 (licet .. *tamen*); 18. 24 (licet .. *tamen*), 66 (licet .. *tamen*); 19. 4 (licet .. *tamen*); 20. 32 (licet .. non *tamen*); 21. 14 (licet .. *tamen*): 23. 57

Tamiris. sub *Tamiride* regina Scytharum vitam .. deposuit — *M.* ii. 9. 46

tamquam (tanquam). *Ego tamquam*[1] *centrum circuli .. tu autem non sic* — *V. N.* 12. 31

hoc quaeritur hic *tanquam* principium inquisitionis directivum — *M.* i. 3. 19

quae omnia speculationi ancillantur *tanquam* optimo — *M.* i. 3. 88

ordo partium ad unum est melior, *tamquam* finis alterius — *M.* i. 6. 14

quando ab unico Principe *tanquam* ab unico motore, et unica lege, *tanquam* ab unico motu .. reguletur — *M.* i. 9. 18, 19

recipere debent, *tamquam* intellectus .. recipit maiorem — *M.* i. 14. 57

illud .. esse a Deo, *tamquam* beneplacitum sibi provisum — *M.* ii. 4. 21

debet exponere seipsum, *tamquam* minus bonum pro meliori — *M.* ii. 8. 16

Poterat et vicarius Dei recipere, non *tamquam* possessor, sed *tamquam* fructuum .. dispensator — *M.* iii. 10. 128, 129

'.. contingit separari, *tamquam* perpetuum, a corruptibili' — *M.* iii. 16. 29

grammaticam *tanquam* simiae homines imitantes — *V. E.* i. 11. 45

neve resiliat gratia Dei ex vobis, *tamquam* ros .. ex lapide — *Ep.* v. 77

nolite, velut ignari, decipere vosmetipsos, *tamquam* somniantes — *Ep.* v. 111

Quid .. *tamquam* alteri Babylonii .. nova regna tentatis .. ? — *Ep.* vi. 50

tamquam ad ipsum .. digitum prophetiae .. direxerit Isaias — *Ep.* vi. 184

Caput .. diligendum, *tamquam* .. suae civilitatis principium — *Ep.* viii. 151

facta modernorum exsuperans, *tamquam* veri existentia latius — *Ep.* x. 7

ab eis, *tamquam* videntibus omnem veritatem, multa quaerentur — *Ep.* x. 620

elevari .. a virtute coeli, *tanquam* obediens a praecipiente — *A. T.* 18. 61

Deus .. haec fecit *tamquam* melius sicut et illa — *A. T.* 21. 68

His quoque locis: **M. i.** 4. 43 (in quod .. *tanquam* in manifestissimam veritatem); 15. 30 (in aliquo uno, *tamquam* in propria radice); **ii.** 2. 17 (in coelo *tanquam* in organo); **iii.** 12. 8 (ad unum, *tamquam* ad mensuram), 15 (ad ipsum, *tamquam* ad mensuram), 73 (ad aliquod tertium .. *tamquam* ad communem unitatem); 16. 72 (homines *tamquam* equi);

[1] tanquam *B*

V.E. i. 1. 9 (illorum qui *tanquam* caeci); 2. 49 (vox .. *tanquam* vera locutio); 5. 10 (dummodo .. sentiat *tamquam*[1] homo); 10. 23 (in ea .. *tanquam* in perfectiori .. loquela); 19. 22 (ab ipso, *tanquam* ab excellentissimo); **ii.** 6. 6 (modum .. *tanquam* aliorum modorum summum); **Ep.** ii. 43 (vos, *tamquam* proximiores ad illum); iii. 23 (hic ferox, *tanquam* dominus pulsus); v. 134 (per homines, *tamquam* per coelos novos); x. 73 (sub praesenti epistula, *tamquam* sub epigrammate proprio), 95 (in veritate .. *tanquam* in subiecto); **A.T.** 2. 7 (ad hoc, *tamquam* ad principium); 18. 47 (ad quod, *tanquam* ad finem); 20. 55 (in ipsum, *tanquam* in causam propriam), 57 (in quod, *tanquam* in propriam causam)

tan. Folquetus de Marsilia: '*Tan* m'abellis l'amoros pensamen' — *V.E.* ii. 6. 59

tandem. et *tandem* miserabiliter ab incoepto repulsus — *M.* ii. 9. 59

tango. Flumina qua primum Nerei confinia *tangunt* — *Ecl.* ii. 21
- pars pectoris huius (Atque suum *tetigit*) — *Ecl.* ii. 64
- inquisitionem facere secundum iam *tactum* ordinem — *M.* i. 5. 8
- ut iam *tactum* est — *M.* i. 12. 65
- quod etiam Poeta noster valde subtiliter in sexto *tetigit* — *M.* ii. 7. 68
- Dispositionem vero loci subtiliter *tangit* in quarto — *M.* ii. 7. 78
- aliud, quod superius *tangebatur* — *M.* ii. 10. 33
- Et propter hoc bene Tullius, cum de hac materia *tangeret* — *M.* ii. 10. 38
- in calore carbonis illius quem unus de Seraphim accepit de altari coelesti et *tetigit* labia Isaiae — *M.* iii. 1. 25
- probant per ea quae de Constantino superius *tacta* sunt — *M.* iii. 10. 24
- '.. nec *tangatis* quidquam eorum, ne immundi sitis' — *M.* iii. 13. 75
- '.. praecepit nobis Deus ne comederemus nec *tangeremus* ..' — *V.E.* i. 4. 17
- protestantes eosdem in nulla .. ratione fore *tangendos* — *V.E.* i. 11. 11
- cum .. nil ulterius de rithimorum doctrina *tangere* intendamus — *V.E.* ii. 13. 86
- et examinatis quae *tangimus* — *Ep.* i. 11
- Ibique magnalia vestra vidi, vidi beneficia simul et *tetigi* — *Ep.* x. 14
- admirabilitatem *tangit*, cum promittit se tam ardua .. dicere — *Ep.* x. 337
- Haec omnia *tanguntur* in verbis illis, ubi dicit — *Ep.* x. 343
- Quod satis aperte *tangere* videtur Dionysius — *Ep.* x. 405
- in secunda *tangit* necessitatem suae petitionis — *Ep.* x. 594
- ut superius *tangebatur* — *A.T.* 8. 16

tanquam *v.* **tamquam**

tantummodo. quae .. speculari *tantummodo* possumus, operari autem non, velut mathematica, physica, et divina — *M.* i. 2. 28
- illum nullo iure, sed armorum *tantummodo* violentia, obtinuisse — *M.* ii. 1. 16

tantus. Si levar cento, *ad vocem tanti senis*, Ministri — *Purg.* xxx. 17
- non *tantum* curat, Quantum spes inter me de ipsa durat — *Canz.* xxi. 38
- An vis valuisset amoris, Effera dum rabies *tanta* perferbuit ira? — *Ecl.* ii. 81
- sociorum caede cruentum *Tantum* prospiciens — *Ecl.* ii. 83
- ut palmam *tanti* bravii primus in meam gloriam adipiscar — *M.* i. 1. 34
- ad quam ipsa universitas hominum in *tanta* multitudine ordinatur — *M.* i. 3. 32
- longior est via ab A per B in C, quam ab A *tantum* in C — *M.* i. 14. 26
- Et cum duorum *tantum* inter se idem sit melius et optimum — *M.* i. 14. 79
- quanto aliquid a maximo ente elongatur, *tanto* et ab esse unum — *M.* i. 15. 8
- si contingat peccatum .. materiae *tantum* imputandum est — *M.* ii. 2. 23
- Sicut ille deficeret .. qui finalem formam *tantum* intenderet — *M.* ii. 7. 26
- cum *tanta* gentium multitudine mundum invasit, cum *tanta* potentia, ut transitum maris .. ponte superaverit — *M.* ii. 9. 50. 51
- aquam nostri ingenii ad *tantum* poculum haurientes — *V.E.* i. 1. 13
- quare si *tantum* rationale esset, pertransire non posset; si *tantum* sensuale, nec a ratione accipere nec .. deponere potuisset — *V.E.* i. 3. 21, 22
- videtur *tantum* in opprobrium Italorum principum remansisse — *V.E.* i. 12. 17

[1] tanquam *R*

inhaerere *tantorum* principium maiestati conati sunt — *V. E.* i. 12. 26
primitus in *tantorum* coronatorum aula prodibat — *V. E.* i. 12. 29
Quare prorsus *tanto* decusari vocabulo promeretur — *V. E.* i. 18. 17
nec aliquod aliud habitaculum *tanto* dignum est habitante — *V. E.* i. 18. 26
in exilio tabescentes patriam tantum somniando revisunt — *V. E.* ii. 6. 38
Sic proinde restat circa rithimos mixtos *tantum* debere insisti — *V. E.* ii. 13. 19
Et haec de arte prout habitudinem respicit, *tanta* sufficiant — *V. E.* ii. 13. 103
tanta laetitia.. quantam nemo valeret.. metiri — *Ep.* i. 18
'Si te nulla movet *tantarum* gloria rerum..' — *Ep.* vii. 88
non *tantam* [*sc.* certitudinem], quantam habet via inquisitionis — *A. T.* 20. 33
cum.. *tantum* declinet.. versus polum antarcticum, quantum — *A. T.* 20. 61
'Quam distant coeli a terra, *tantum* distant viae meae..' — *A. T.* 22. 12

His quoque locis: **M. i.** 7. 12 (per unum principium *tantum*), 17 (per unum principium *tantum*); 8. 7 (in *tantum*.. in quantum); 11. 52 (quanto.. potentior, *tanto*.. amplior), 113 (*tanto* magis.. quanto propinquius), 129 (quanto.. universalior.. *tanto* magis), 134 (quanto magis.. *tanto* magis); 14. 7 (per A *tantum*); **ii.** 1. 14 (*tantum* superficialiter intuens); 6. 66 (de fine iuris existente, non *tantum* apparente); 9. 81 (palmam *tanti* bravii); 10. 7 (*tantum*.. ut), 50 (in *tantum*.. quantum); 11. 16 (*tanta*.. clementia.. ut); 12. 49 (*tanta* tempora.. exspectatus); **iii.** 3. 17 (*tantum*.. litigium, ut); 9. 18 (ad rerum superficiem *tantum*); 16. 23 (si consideretur *tantum* secundum unam); **V.E. i.** 1. 5 (non *tantum*.. sed etiam); 4. 57 (ad *tantas* alterationes .. ut); 5. 26 (in explicatione *tantae* dotis); 7. 47 (*tanta* confusione.. ut), 60 (quanto excellentius.. *tanto* rudius nunc); 9. 8 (per istud *tantum* quod), 76 (quam longiora .. *tanto*.. stabiliorem); 10. 4 (cum *tanta* timiditate .. quod); 13. 13 (non.. sed.. *tantum*); 14. 8 (in *tantum*.. quod); 15. 11 (*tantus* eloquentiae vir), 63 (in *tantum*.. quod); 18. 37 (*tantum* in excellentissimis curiis); **ii.** 2. 2 (non.. sed *tantum*); 3. 2 (*tanto*.. digna vulgari); 4. 3 (*tanto*.. honore ut), 24 (quantum.. proximius *tantum* rectius), 80 (a *tanta* praesuntuositate); 6. 25 (*tantum* audere.. ut); 12. 24 (*tantum* eptasyllabum.. unum), 67 (pars endecasyllabi *tantum*); **Ep.** i. 44 (*tantae* urbis misericordiam); ii. 19 (progenies.. quae *tanto* viro fulgebat); v. 103 (Nec *tantum*.. sed); vi. 6 (sub *tanti* serenitate praesidii), 158 (non *tantum* non .. quin immo); vii. 133 (radice *tanti* erroris); ix. 5 (*tanto*.. districtius.. quanto rarius); x. 168 (operis, literaliter *tantum* accepti), 250 (in hac parte *tantum* est duplex), '512' (*tanto*.. honorabiliorem .. quanto magis), 528 (*in tantum.. quod*), 536 (in *tantum* .. ut), 558 (in dispositionem elevationis *tantae*); **A.T.** 4. 4 (*tanto*.. nobilior quanto superior); 12. 11 (non *tantum*.. sed); 19. 44 (longitudo *tanta*.. ut), 64 (ex *tanta*.. longitudine); 20. 16 (in *tantum*.. in quantum); 21. 51 (ad *tantam* elevationem)

tarditas. si negligentiae sontes.. censeremur ob iniuriam *tarditatis* — *Ep.* i. 6
tardus. calidus, et gutture *tardus* anhelo Iam Meliboeus adest — *Ecl.* ii. 28
Tarpeius. 'In summo custos *Tarpeiae* Manlius arcis Stabat..' — *M.* ii. 4. 53
Cumque tu.. veneranda signa *Tarpeia* retulisti — *Ep.* vii. 17
-tas. syncopantes.. denominativa in *tas*, ut.. *bonté* — *V. E.* i. 14. 29
Taurinum. Tridentum atque *Taurinum*, nec non Alexandriam civitates metis Italiae in tantum sedere propinquas — *V. E.* i. 15. 61
te. necessaria.. ut quaedam monosyllaba, ut *sì*, *no*, *me*, *te*, *se* — *V. E.* ii. 7. 53
tego. *Beati quorum tecta sunt peccata* — *Purg.* xxix. 3
Circuit haec humilis, et *tectus* fronde saligna.. alveolus — *Ecl.* i. 14
Quod vocet ad litus Aetnaeo pumice *tectum* — *Ecl.* ii. 54
tela. Iacet Gregorius tuus in *telis* aranearum — *Ep.* viii. 114
tellus. '.. cui regnum Italiae Romanaque *tellus* Debentur' — *Ep.* vii. 91
telum. Et ad quid aliud enses et *tela* nostra rubebant..? — *Ep.* i. 27
temerarius. quinimo a Scythis.. ab incoepto suo *temerario* est aversus — *M.* ii. 9. 41
qui civilia iura *temeraria* voluptate truncaverant — *Ep.* i. 28
Absit.. *temeraria* terreni cordis humilitas..! — *Ep.* ix. 33
temere. quicumque *temere* praesumendo tumescunt — *Ep.* vi. 21
tempus amarissime poenitendi vos *temere* praesumptorum — *Ep.* vi. 190

quasi *temere* prorumpentem me — *Ep.* viii. 86

temeritas. ne sua *temeritas* prodiret ulterius — *M.* ii. 9. 79

Tuscana tyrannis.. vires novas accumulat, *temeritatem temeritati* adiciens — *Ep.* vii. 80, 81

temperies. avibus.. *Temperie* coeli laetis, et valle palustri — *Ecl.* ii. 19

tempero. quod eorum locutio.. ad laudabilem suavitatem remaneat *temperata* — *V. E.* i. 15. 32

tempestivus. quin potius *tempestivae* animadversionis exordium — *Ep.* vi. 194

templum. 'In summo custos Tarpeiae Manlius arcis Stabat pro *templo*..' — *M.* ii. 4. 54

Templa quoque spoliata.. videre pigebit — *Ep.* vi. 111

qui Prophetae ostensi sunt, male versi ad *templum* — *Ep.* viii. 54

vobis, columbas in *templis* vendentibus — *Ep.* viii. 56

tempo. Cinus de Pistorio: 'Avvenga ch' io aggia più per *tempo*' — *V. E.* ii. 6. 71

temporalis. Cum.. *temporalis* Monarchiae notitia utilissima sit — *M.* i. 1. 28

videndum, quid est quod *temporalis* Monarchia dicitur — *M.* i. 2. 2

Est ergo *temporalis* Monarchia.. unicus Principatus — *M.* i. 2. 4

tria maxime dubitantur.. circa Monarchiam *temporalem* — *M.* i. 5. 4

Utrum ad bene esse mundi Monarchia *temporalis* necessaria sit — *M.* i. 5. 10

Vere tempus et *temporalia* quaeque plena fuerunt — *M.* i. 16. 20

ista duo regimina, scilicet spirituale et *temporale* — *M.* iii. 4. 16

sic nec regimen *temporale* auctoritatem habet, nisi — *M.* iii. 4. 20

regnum *temporale* non recipit esse a spirituali — *M.* iii. 4. 146

regimen *temporale* est Luna: ergo regimen *temporale* recipit auctoritatem a regimen spirituale — *M.* iii. 4. 157, 158

quorum.. fuit pater.. alter vero regiminis *temporalis* — *M.* iii. 5. 6

auctoritatem habuit dandi et tollendi regimen *temporale* — *M.* iii. 6. 9

auctoritatem.. dandi.. sceptrum regiminis *temporalis* — *M.* iii. 6. 13

dominum et gubernatorem spiritualium et *temporalium* — *M.* iii. 7. 5

Deus est dominus spiritualium et *temporalium*.. ergo est [*sc.* vicarius Dei] dominus spiritualium et *temporalium* — *M.* iii. 7. 13, 15

leges et decreta ligare pro regimine *temporali* — *M.* iii. 8. 13

iurisdictio, omnem *temporalem* iurisdictionem.. comprehendens — *M.* iii. 10. 76

Et cum iurisdictio *temporalis* finita sit — *M.* iii. 10. 93

Ecclesia omnino indisposita erat ad *temporalia* recipienda — *M.* iii. 10. 107

si Caesar.. iudicandi *temporalia* non habuisset auctoritatem — *M.* iii. 13. 54

temporalium sollicitudinem.. sacerdotio.. commendatam fuisse — *M.* iii. 14. 30

si regiminis *temporalis* auctoritas a sacerdotio demanaret — *M.* iii. 14. 39

qui.. genus humanum ad *temporalem* felicitatem dirigeret — *M.* iii. 16. 81

quod auctoritas *temporalis* Monarchae.. descendit — *M.* iii. 16. 114

qui est omnium spiritualium et *temporalium* gubernator — *M.* iii. 16. 140

etsi animadversio *temporalis* divinitus est indulta — *Ep.* v. 88

tempus (1). *Fili mi, tempus est ut praetermittantur simulacra nostra* — *V. N.* 12. 21

Propter quod respice *tempus*, Tityre, quam velox — *Ecl.* i. 45

Murmure pandenti turpissima *tempora* regis — *Ecl.* ii. 52

Tempore iam ex illo, quando Galatea.. vidit — *Ecl.* ii. 78

'lignum, quod.. fructificat in *tempore* suo' — *M.* i. 1. 12

unicus principatus, et super omnes in *tempore*, vel in iis et super iis quae *tempore* mensurantur — *M.* i. 2. 6, 7

saeculum, quod suo *tempore* surgere videbatur — *M.* i. 11. 4

optima *tempora*, quae etiam aurea nuncupabant — *M.* i. 11. 9

audiverunt per *tempora*, et falsis opinionibus imbuti sunt — *M.* i. 13. 44

'Tales duplici *tempore* indigere ad scientiam acquirendam' — *M.* i. 13. 46

si. dispositiones hominum et *tempora* recolamus — *M.* i. 16. 9

'plenitudinem *temporis*' statum illum felicissimum appellavit. Vere *tempus* et temporalia quaeque plena fuerunt, quia — *M.* i. 16. 18, 19
Cumque . . longo *tempore* inter se disceptatum esset — *M.* ii. 11. 27
qui tanta *tempora* fuerit exspectatus in societate mortalium — *M.* ii. 12. 49
ubi Episcopi sunt *tempore* iuniores, quam sui Archipresbyteri — *M.* iii. 5. 35
cum discipuli essent in navicula *tempore* noctis — *M.* iii. 9. 88
ob iniuriam Longobardorum *tempore* Desiderii regis eorum — *M.* iii. 11. 4
ut utilia documenta . . commode locis et *temporibus* applicentur — *M.* iii. 16. 95
per spatium *temporis* . . regulamur et doctrinamur in illa — *V. E.* i. 1. 33
per locorum *temporum*que distantias variari oportet. Nec dubitandum reor modo in eo quod diximus *temporum* — *V. E.* i. 9. 59, 61
quam longiora *tempora* variatio rei ad perpendi requirit — *V. E.* i. 9. 75
non sine longissima *temporum* successione — *V. E.* i. 9. 82
per eandem gentem sermo variatur . . successive per tempora — *V. E.* i. 9. 87
locutionis identitas diversis *temporibus* atque locis — *V. E.* i. 9. 97
eorum *tempore* quicquid excellentes . . enitebantur . . prodibat — *V. E.* i. 12. 28
quia non sine quodam *tempore* profertur — *V. E.* i. 12. 48
endecasyllabum videtur esse superbius, tam *temporis* occupatione — *V. E.* ii. 5. 18
ut: *Aristoteles philosophatus est tempore Alexandri* — *V. E.* ii. 6. 14
Praeparatis fustibus . . nunc fasciandi *tempus* incumbit — *V. E.* ii. 8. 2
memoria eius usque quo sub *tempore* vivam dominabitur mihi — *Ep.* ii. 5
me sibi ab annosis *temporibus* sponte sua fecit esse subditum — *Ep.* ii. 9
per *tempora* diuturna salutem et perpetuae caritatis ardorem — *Ep.* iv. *tit.* 2
'Ecce nunc *tempus* acceptabile' — *Ep.* v. 1
agricolis, qui fructum iustitiae reddant in *tempore* messis — *Ep.* v. 35
publica iura cum sola *temporis* terminatione finiri — *Ep.* vi. 37
Igitur *tempus* amarissime poenitendi . . adesse conspicitis — *Ep.* vi. 189
Kani Grandi . . vitam optat per *tempora* diuturna felicem — *Ep.* x. *tit.* 6
per relationem quandam, ut eodem *tempore* esse — *Ep.* x. 101
significatur nobis exitus filiorum Israel . . *tempore* Moysis — *Ep.* x. 147

tempus (2). Tu *tempora* lauro Semper inornata per pascua pastor habebis? — *Ecl.* i. 34

tendicula. ut solerti studio . . nostris penitus irretiamus *tendiculis*[1] — *V. E.* i. 16. 7

tendo. 'Vicisti; et victum *tendere* palmas Ausonii videre . .' — *M.* ii. 3. 114
Quotquot autem exercitii varietates *tendebant* ad opus — *V. E.* i. 7. 57
si recte signum ad quod *tendit* inspiciamus — *V. E.* i. 12. 16
tensis fidibus adsumptum secure plectrum tum movere incipiat — *V. E.* ii. 4. 67
intentionis cuspis legitima de nervo quem *tendebamus* prorumpens — *Ep.* i. 32

tenebrae. coaequatam semper lucem diurnam noctis *tenebris* habentes — *M.* i. 14. 49
Galli . . noctis *tenebris* confisi — *M.* ii. 4. 43
pro salute patriae mortis *tenebras* non horruerunt — *M.* ii. 5. 136
humanum iudicium . . ignorantiae *tenebris* involutum — *M.* ii. 10. 4
qui nos de potestate *tenebrarum* liberavit in sanguine suo — *M.* iii. 1. 27
quae iam *tenebras* diuturnae calamitatis attenuat — *Ep.* v. 4
'Non igitur ambuletis . .' *tenebris* obscurati — *Ep.* v. 162
Quantum in noctis *tenebris* malesanae mentis pedes oberrent — *Ep.* vi. 143

teneo. Orbita . . Currigerum canthum libratim quemque *tenebat* — *Ecl.* ii. 4
Pastores alii mecum Sicula arva *tenentes* — *Ecl.* ii. 26
quam tunc ipse *tenebat* . . fistula — *Ecl.* ii. 36
patremfamilias, vel eius locum *tenentem* — *M.* i. 5. 32
'. . Stabat pro templo, et Capitolia celsa *tenebat* . .' — *M.* ii. 4. 54
'Quamdiu,' inquit, 'Imperium . . beneficiis *tenebatur* . .' — *M.* ii. 5. 57
Fabricius . . pro fide qua Reipublicae *tenebatur* — *M.* ii. 5. 93

[1] tenticulis *R*

'.. Qui mare, qui terras omni ditione *tenerent*' — *M.* ii. 9. 86
cum nec.. neque ab offerente Imperio cum gratitudine *teneantur* — *M.* ii. 12. 15
licet de sua forma per aliquem locum *teneat* — *M.* ii. 12. 62
et hoc non *tenet*. *Teneret* autem destructive sic — *M.* iii. 6. 47 (*bis*)
humanum genus uni velle, et uni nolle *tenere* subiectum — *M.* iii. 10. 37
sciendum quod homo solus in entibus *tenet* medium — *M.* iii. 16. 15
Totum autem quod .. restat ab istis tertium *tenuit* idioma — *V. E.* i. 8. 41
proferentes *oc*, meridionalis Europae *tenent* partem occidentalem — *V. E.* i. 8. 52
Qui autem *sì* dicunt, a praedictis finibus orientalem *tenent* — *V. E.* i. 8. 55
Nec dubitandum reor .. sed potius opinamur *tenendum* — *V. E.* i. 9. 62
sed famosos quamplures viros hoc *tenuisse* comperimus — *V. E.* i. 13. 6
nec negligentia neve ingratitudo me *tenuit* — *Ep.* ii. 48
amor terribilis et imperiosus me *tenuit* — *Ep.* iii. 22
quinimmo suis erroribus obviare *tenentur* — *Ep.* x. 50
Et per hanc suppositionem *tenet* argumentum ratione materiae — *Ep.* x. 502
nam in omnibus convertibilibus *tenet* similis ratio — *Ep.* x. 505
si recordatur et contentum *tenet*, sermo tamen deficit — *Ep.* x. 574
qui *tenent* aquam esse altiorem terra ista detecta — *A. T.* 8. 3

tener. Nescius in *tenera* quod nos duo degimus herba — *Ecl.* ii. 70

tenere. Guido Guinizelli: '*Tegno* di folle impresa allo ver dire' — *V. E.* ii. 6. 67

tenticula *v.* **tendicula**

tento. Ille: Quid hoc dubitas? quid me, carissime, *tentas*? Quid dubito? quid *tento*? refert tunc Alphesiboeus — *Ecl.* ii. 48, 49
qui quamvis .. Imperium mundi armis *tentaverit* — *M.* ii. 9. 27
Deinde Cyrus rex Persarum *tentavit* hoc — *M.* ii. 9. 43
prius omnia *tentanda* sunt per disceptationem quamdam — *M.* ii. 10. 19
locutioni vulgarium gentium prodesse *tentabimus* — *V. E.* i. 1. 12
Quid .. pium deserentes imperium nova regna *tentatis* .. ? — *Ep.* vi. 51

tenus. et superficie *tenus*[1] videtur, quod sic — *V. E.* ii. 1. 16
quorundam superficie *tenus*[1] rhetoricam haurentium — *V. E.* ii. 6. 41

Teotunicus *v.* **Teutonicus**

ter. *ter* de caritate interrogato, dictum est: 'Petre, pasce..' — *Ep.* viii. 20

Terentius. ut patet per *Terentium* in suis Comoediis — *Ep.* x. 205

tergum. ne livor multorum .. post *tergum* bene dicta transmutent — *A. T.* 1. 14

terminabilis. aqua est .. corpus .. non *terminabile* termino proprio — *A. T.* 11. 5

terminatio. publica iura cum sola temporis *terminatione* finiri — *Ep.* vi. 37

termino. Litora .. Me colere Aemilida qua *terminat* Adria terram — *Ecl.* ii. 68
sua namque iurisdictio *terminatur* Oceano solum — *M.* i. 11. 83
principibus aliis, quorum principatus ad alios *terminantur* — *M.* i. 11. 85
ab occidente .. montibus Aragoniae *terminati* — *V. E.* i. 8. 62
cognitionis perfectio .. *terminatur* ad ultima elementa — *V. E.* ii. 10. 7
'.. Imperium Oceano, famam qui *terminet* astris' — *Ep.* vii. 63
sed eius materia prospere *terminatur* — *Ep.* x. 205
in ipso Deo *terminatur* tractatus — *Ep.* x. 627

terminus. sicut via necessitatur a *termino* — *M.* i. 12. 54
respectu autem *termini* aliorum ministri sunt — *M.* i. 12. 86
sanctum .. exemplum, libere deponendi dignitatem in *termino* — *M.* ii. 5. 78
'Sed est .. falso syllogismo .. falsum medium *terminum* esse' — *M.* ii. 6. 49
quod est considerare *terminum* iuris in collegio — *M.* ii. 7. 10
inter quasi athlothetas et *terminum* — *M.* ii. 9. 41
Christum .. in utroque *termino* suae militiae — *M.* ii. 13. 62
plerique, de suis *terminis* egredientes — *M.* iii. 3. 28
intra *terminos* iurisdictionis .. potest agere — *M.* iii. 6. 31

[1] superficie tenus *M* superficietenus *R*

quod ex illa inferre conantur, in *termino* deficit	*M.* iii. 7. 11
medium variatur et arguitur in quatuor *terminis*	*M.* iii. 7. 18
numquam distribuit extra ambitum *termini* distributi	*M.* iii. 8. 27
non distribuit, nisi pro suppositis huius *termini*, *homo*	*M.* iii. 8. 33
cognita natura et ambitu *termini* distributi	*M.* iii. 8. 40
Maior propositio.. declarata est in *terminis*	*M.* iii. 13. 39
Est enim dignitas meritorum effectus sive *terminus*	*V.E.* ii. 2. 14
comparationes.. per respectum ad *terminum* meritorum	*V.E.* ii. 2. 27
movetur propter aliquid.. quod est *terminus* sui motus	*Ep.* x. 473
aqua est .corpus.. non terminabile *termino* proprio	*A.T.* 11. 5
Gadibus, quae supra *terminos* occidentales ab Hercule ponitur	*A.T.* 19. 41
illis qui sunt in altero *terminorum*	*A.T.* 19. 46
oportet *terminos* praedictae longitudinis distare	*A.T.* 19. 49
et sic.. non differrent in distantia *terminorum*	*A.T.* 19. 68
terra. *Diligite iustitiam.. Qui iudicatis terram*	*Par.* xviii. 93
Litora.. Me colere Aemilida qua terminat Adria *terram*	*Ecl.* ii. 68
'..et in *terra* pax hominibus bonae voluntatis'	*M.* i. 4. 24
'..Adstiterunt reges *terrae*..'	*M.* ii. 1. 3 *et* 33
Romanum populum in Orbe *terrarum*.. fuisse praefectum	*M.* ii. 1. 13
coelum et *terram* simul assentire necesse est	*M.* ii. 1. 64
'..*Terra* antiqua, potens armis atque ubere glebae..'	*M.* ii. 3. 81
Romanus populus.. subiciendo sibi Orbem *terrarum*	*M.* ii. 5. 33
'..patrocinium orbis *terrarum* potius quam Imperium..'	*M.* ii. 5. 66
'..Qui mare, qui *terras* omni ditione tenerent'	*M.* ii. 9. 86
'..Quae mare, quae *terras*, quae totum possidet orbem..'	*M.* ii. 9. 89
'..Solo vomere *terra* proscinditur..'	*M.* iii. 4. 56
lucem gratiae, quam in coelo et in *terra*.. infundit	*M.* iii. 4. 151
non enim posset facere, *terram* ascendere sursum	*M.* iii. 7. 30
'Et quodcumque ligaveris super *terram*, erit ligatum et in coelis; et quodcumque solveris super *terram*, erit solutum et in coelis'	*M.* iii. 8. 3, 5
'Nolite arbitrari quia veni pacem mittere in *terram*..'	*M.* iii. 9. 133
ut.. virtuosius orbem *terrae* irradiet [*sc.* Caesar]	*M.* iii. 16. 138
quamvis.. in *terris* amoenior locus quam Florentia non existat	*V.E.* i. 6. 25
quae commiseras tu, animalia coelique *terrae*que iam luerant	*V.E.* i. 7. 16
pars scindere rupes, pars mari, pars *terra* vehere intendebant	*V.E.* i. 7. 44
multa per eadem vocabula nominare videntur, ut.. *terram*	*V.E.* i. 8. 49
haec fama Trinacriae *terrae*.. videtur.. remansisse	*V.E.* i. 12. 15
in igne [*sc.* Deus magis redolet], quam in *terra*	*V.E.* i. 16. 52
in.. *terris* et partibus circum adiacentibus	*Ep.* i. *tit.* 5
nec quidquid Florentinae gentis reperitur in *terris*	*Ep.* i. 42
qui virtutes honorabat in *terris*.. honoratur in coelis	*Ep.* ii. 32
ad *terram* lacte ac melle manantem perducens	*Ep.* v. 21
qua quidem viriditate vestra *terra* vernante	*Ep.* v. 81
Et Hic, cum.. Homo factus, evangelizaret in *terris*	*Ep.* v. 151
quoniam regem nobis coeli ac *terrae* Dominus ordinavit	*Ep.* v. 164
universaliter omnes Tusci qui pacem desiderant *terrae*	*Ep.* vii. *tit.* 6
Sed, o Patres, ne me phoenicem aestimetis in orbe *terrarum*	*Ep.* viii. 123
cui coeli et *terra* sunt reservati	*Ep.* viii. 176
pro tota civitate peregrinantium in *terris*	*Ep.* viii. 181
'Numquid non coelum et *terram* ego impleo?'	*Ep.* x. 415
'Spiritus Domini replevit orbem *terrarum*'	*Ep.* x. 421
duorum elementorum, aquae videlicet et *terrae*	*A.T.* 2. 3
Utrum aqua.. esset altior *terra* quae emergit ab aquis	*A.T.* 2. 11
circumferentia aquae et circumferentia *terrae*.. distant	*A.T.* 3. 4
Cum centrum *terrae* sit centrum universi	*A.T.* 3. 6

quod circumferentia aquae sit altior circumferentia *terrae* A. T. 3. 11
videmus in aliqua parte *terrae* circumferentiam includi A. T. 3. 16
aqua est nobilius corpus quam *terra* A. T. 4. 3
relinquitur, quod locus aquae sit altior loco *terrae*, et per consequens quod aqua sit altior *terra* A. T. 4. 8, 9
opinari aquam non esse altiorem *terra* est contradicere sensui A. T. 5. 3
quod *terra* valde inferior sit et depressa a dorso maris A. T. 5. 12
Si *terra* non esset inferior ipsa aqua, *terra* esset totaliter sine aquis, saltem in parte detecta A. T. 6. 1, 2
quod aqua sit altior *terra* A. T. 6. 8
si mare non esset altius quam *terra*, non moveretur aqua ad ipsam *terram* A. T. 6. 13, 14
et cum hoc esse non possit, nisi sit altior *terra* A. T. 7. 8
qui tenent aquam esse altiorem *terra* ista detecta A. T. 8. 4
videmus, per totam *terram* flumina descendere ad mare A. T. 8. 7
aquam . . altiorem esse hac *terra* emergente, sive detecta A. T. 9. 4
terram hanc emergentem esse ubique altiorem A. T. 9. 5
causa . . huius elevationis sive emergentiae *terrae* A. T. 9. 10
si aqua . . esset in aliqua parte altior quam *terra* A. T. 10. 3
in aliqua parte, secundum quam *terrae* superemineret A. T. 10. 9
quod aqua non moveretur deorsum per eandem lineam cum *terra* A. T. 12. 9
Sit . . *terra* [*sc.* circumferentia] in qua una [*sc.* crux]; et sit centrum coeli et *terrae* punctus in quo A A. T. 12. 15, 16
Praeterea sit gleba *terrae* in Z, et ibidem sit quantitas aquae A. T. 12. 28
terra movebitur per lineam rectam ad A A. T. 12. 32
Si igitur aqua moveretur ad B, *terra* vero ad A A. T. 12. 45
diversa ratio gravitatis erit in aqua et in *terra* A. T. 12. 54
sequetur quod gravitas aequivoce praedicetur de aqua et *terra* A. T. 12. 58
Sit coelum, in quo quatuor cruces . . *terra* in quo duae; et centrum *terrae* et aquae concentricae et coeli sit D A. T. 13. 6, 7
aqua non potest esse concentrica *terrae*, nisi *terra* sit in aliqua parte gibbosa supra centralem circumferentiam A. T. 13. 9, 10
gibbus aquae sit in quo H, gibbus vero *terrae* in quo G A. T. 13. 15
sed totum suppositum potest fieri per solum gibbum *terrae* A. T. 13. 37
altiorem . . quam sit superficies huius *terrae* habitabilis A. T. 13. 47
et si littora, multo magis aliae regiones *terrae*, cum littora sint inferiores partes *terrae* A. T. 15. 17, 18
terra est gravissimum corpus A. T. 16. 4
quod *terra* aequaliter . . distet a centro A. T. 16. 8
quod *terra* undique esset circumfusa et latens A. T. 16. 14
ponamus quod ex una parte superficies *terrae* distet per . . stadia A. T. 16. 21
Cum ergo maioris quantitatis *terrae* sit maior virtus ponderis A. T. 16. 27
impossibile est *terram* . . inaequaliter . . distare A. T. 16. 37
in corpore potissime petente centrum, quod quidem est *terra* A. T. 16. 53
apparet esse impossibile quod aqua sit concentrica *terrae* A. T. 16. 59
licet *terra* sit gravissimum corpus A. T. 17. 7
quia posset esse gravior *terra* ex una parte quam ex altera A. T. 17. 12
corpora simplicia, ut ignis et *terra* A. T. 18. 6
Unde cum *terra* sit corpus simplex A. T. 18. 8
quare cum gravitas insit naturaliter *terrae*, et *terra* sit corpus simplex A. T. 18. 12 (*bis*)
esse non posset, nisi *terra* in aliqua parte emergeretur A. T. 18. 53
simplici naturae *terrae* . . inesse aliam naturam A. T. 18. 57
licet *terra* . . aequaliter petat centrum . . patitur elevari A. T. 19. 1
et secundum haec salvatur concentricitas *terrae* et aquae A. T. 19. 8
sit . . *terra* circulus in quo C A. T. 19. 12

utrum aqua parum vel multum a *terra* distare videatur — *A. T.* 19. 14
Et quod *terra* emergat per gibbum . . indubitabiliter patet, considerata figura *terrae* emergentis. Nam figura *terrae* emergentis est figura semilunii — *A. T.* 19. 20, 23, 24
quod *terra* emergens habeat figuram qualis est semilunii — *A. T.* 19. 33
cosmographos regiones *terrae*omnes per plagas ponentes — *A. T.* 19. 37
terram emergentem oportet habere figuram semilunii — *A. T.* 19. 61
videre de causa finali et efficiente huius elevationis *terrae* — *A. T.* 20. 2
inter ens mobile, scilicet aquam et *terram* — *A. T.* 20. 12
causa huius elevationis efficiens non potest esse *terra* ipsa — *A. T.* 20. 40
cum . . ferri sursum sit contra naturam *terrae* — *A. T.* 20. 42
quod *terra* huius elevationis efficiens causa esse non possit — *A. T.* 20. 44
propter magis appropinquare *terrae* per excentricitatem — *A. T.* 20. 67
in illa regione coeli quae operit hanc *terram* detectam. Et cum ista *terra* detecta extendatur a linea aequinoctiali — *A. T.* 21. 36 (*bis*)
simul . . est . . *terra* potentiata ad patiendum — *A. T.* 21. 71
'Quam distant coeli a *terra* . .' — *A. T.* 22. 12
circumferentia aquae et circumferentia *terrae* — *A. T.* 23. 10
non est verum nisi per gibbum qui est in *terra* — *A. T.* 23. 12
accidit in hac parte *terram* esse superiorem — *A. T.* 23. 22
Imaginantur enim nautae quod ideo non videant *terram* in pelago existentes de navi, quia mare sit altius quam ipsa *terra* — *A. T.* 23. 28, 30
cum arguebatur: Si *terra* non esset inferior etc. — *A. T.* 23. 39

terra. Ornativa . . ut *terra, honore, speranza, gravitate* — *V. E.* ii. 7. 60

terrenus. Absit . . temeraria *terreni* cordis humilitas . . ! — *Ep.* ix. 33

terrestris. beatitudinem . . quae . . per *terrestrem* Paradisum figuratur — *M.* iii. 16. 47
meditationes . . quibus tam coelestia quam *terrestria* intuebar — *Ep.* iii. 30

terribilis. amor *terribilis* et imperiosus me tenuit — *Ep.* iii. 22
cum advolaverit aquila in auro *terribilis* — *Ep.* vi. 81

terrigena. secundum quod prodit [*sc.* vulgare] a *terrigenis* mediocribus — *V. E.* i. 12. 45
Sed quamvis *terrigenae* Apuli loquantur obscene communiter — *V. E.* i. 12. 61
Hanc [*sc.* garrulitatem] . . *terrigenis* credimus remansisse — *V. E.* i. 15. 19

territo. *territet* saltem obstinata praecordia, quod — *Ep.* vi. 57

terror. Sed stupor subsequentis tonitrui *terrore* cessavit — *Ep.* iii. 19
Vos . . nonne *terror* secundae mortis exagitat . . ? — *Ep.* vi. 29
si male ausa rependere vobis *terrori* non est — *Ep.* vi. 56
ut . . hos exterminii deiciat in *terrorem* — *Ep.* x. 5

tertio. Et *tertio*, an auctoritas Monarchiae dependeat a Deo immediate — *M.* i. 2. 13
homo . . *tertio* insurrexit ad verbera — *V. E.* i. 7. 23
Tertio in eo quod est honestum — *V. E.* ii. 2. 70
tertio circa numerum carminum et syllabarum — *V. E.* ii. 9. 25
Tertio instabitur contra demonstrata, et solvetur instantia — *A. T.* 9. 7

tertius. oportet esse *tertium* iurisdictionis amplioris — *M.* i. 10. 14
Tertia, Lavinia fuit, Albanorum Romanorumque mater — *M.* ii. 3. 108
'. . neque . . se . . *tertiam* victimam Reipublicae tribuisset' — *M.* ii. 5. 157
Propter quod melius Tullius in *tertiis* officiis hoc prohibuit — *M.* ii. 8. 95
reducenda sunt vel ad invicem . . vel ad aliquod *tertium* — *M.* iii. 12. 72
sicut proverbialiter dici solet, *Non ante tertium equitabis* — *V. E.* i. 7. 18
de semine Sem . . qui fuit *tertius* filius Noe — *V. E.* i. 7. 67
quod in Europa restat ab illis *tertium* tenuit idioma — *V. E.* i. 8. 41
Incipit Cantica tertia Comoediae Dantis, quae dicitur Paradisus — *Ep.* x. 257
ista pars, seu *tertia* Cantica quae *Paradisus* dicitur — *Ep.* x. 288

His quoque locis: **M. ii.** 3. 64 (unde poeta noster in *tertio*), 78 (noster Vates in *tertio* cantat), 97 (perhibet noster Poeta in *tertio*); 4. 5 (sicut dicit Thomas in *tertio* suo); **iii.** 1. 8 (Nunc autem de *tertia* restat agendum); 3. 16 (Huius quidem *tertiae* quaestionis veritas),

53 (Sunt etiam *tertii* quos); 13. 6 (veritatem huius *tertiae* quaestionis); **V.E. i.** 8. 19 (alii .. alii .. et *tertii*); 10. 25 (*tertia* [*sc.* lingua] quae); 19. 13 (illud Cremonense, ac illud Lombardum, et *tertium* Semilatium); **ii.** 8. 62 (in *tertio* huius libri capitulo); 13. 99 (Tria .. Secundum vero .. et *tertium*); 14. 3 (nunc de *tertio* videtur esse tractandum); **Ep.** x. 182 (Prima divisio .. Secunda .. *Tertia*), 296 (Philosophus in *tertio* Rhetoricorum), 617 (per Boetium in *tertio de Consolatione*); **A.T.** 5. 1 (*Tertia* ratio erat), 6 (per Commentatorem super *tertio de Anima*); 12. 9 (tria .. quorum primum est, quod .. secundum est, quod .. *tertium* est, quod), 39 (*Tertium* vero declaro sic), 59 (quod erat *tertium* .. declarandum); 19. 70 (Et sic patet de *tertio* proposito in ordine dicendorum); 23. 24 (Ad *tertium* cum dicitur)

v. **decimus tertius**

testamentum. Ante quidem Ecclesiam sunt vetus et novum *Testamentum* — *M.* iii. 3. 76
divina lex duorum *Testamentorum* gremio continetur — *M.* iii. 14. 28

testificor. Quod etiam Livius admiratur *testificando* — *M.* ii. 5. 127
Livius et alii rei Romanae scriptores *testificari* conantur — *M.* ii. 11. 63

testimonium. *testimonio* rationis et auctoritatis praefretus — *M.* ii. 1. 66
Subadsumptam vero *testimonia* veterum persuadent — *M.* ii. 3. 27
ut de ambobus *testimonium* reddit Poeta noster in octavo — *M.* ii. 3. 70
Et quod fuerit coniux, *testimonium* perhibet noster Poeta — *M.* ii. 3. 96
si verum est *testimonium* nostri Poetae in ultimo — *M.* ii. 3. 110
illustrium auctorum *testimoniis* comprobatur — *M.* ii. 4. 29
Lucanus .. *testimonium* reddit dicens — *M.* ii. 9. 70
multis comprobatur *testimoniis* — *M.* ii. 9. 82
Hoc etiam *testimonium* perhibet scriba Christi Lucas — *M.* ii. 9. 99
quod fide dignis *testimoniis* comprobatur — *M.* ii. 11. 3
Quaelibet enim partium largo *testimonio* se tuetur — *V. E.* i. 10. 12
semper et hi silebunt, neque Factori suo *testimonium* reddent? — *Ep.* viii. 128

testis. Quod vero Atlas de Africa fuerit, mons .. est *testis* — *M.* ii. 3. 86

testor. *testante* Rege illo sanctissimo — *M.* i. 13. 59
hoc etiam Scriba mansuetudinis Christi *testari* dignatus est — *M.* i. 16. 17
Virgilius .. Aeneam, patrem Romani populi fuisse *testatur* — *M.* ii. 3. 31
ancile de coelo .. delapsum fuisse, Livius .. *testatur* — *M.* ii. 4. 34
ut ultima carmina nostri Poetae *testantur* — *M.* ii. 11. 21
ut scriba eius Lucas *testatur* — *M.* ii. 12. 42
ut Matthaeus *testatur* — *M.* iii. 3. 87
Christus eis Matthaeo *testante*, respondit — *M.* iii. 3. 102
Hanc suam praesumptionem scribae Christi *testantur* omnes — *M.* iii. 9. 69
Quapropter audacter *testamur*, quod .. loquerentur — *V. E.* i. 9. 67
ubi dicitur quod .. debet .. verum esse *testamur* — *V. E.* ii. 1. 80
Testamur proinde incipientes, non minimum opus esse — *V. E.* ii. 7. 4
sicut magister sapientum in principio *Physicorum testatur* — *V. E.* ii. 10. 9
Immensa Dei dilectione *testante* — *Ep.* vii. 1

tetrameter. Fuit haec *tetrametra* frons tribus endecasyllabis et uno eptasyllabo contexta — *V. E.* ii. 11. 23

Teucer. '.. Hinc fore ductores, revocato a sanguine *Teucri* ..' — *M.* ii. 9. 85

Teucrus. 'Dardanus .. Advehitur *Teucros* ..' — *M.* ii. 3. 75

Teutonicus. per Sclavones, Ungaros, *Teutonicos*[1], Saxones, Anglicos — *V. E.* i. 8. 30

texo. Hic semper in stantia unum carmen incomitatum *texebat* — *V. E.* ii. 13. 30

theologia. *Theologiae* et Philosophiae cuiuslibet inscii et expertes — *M.* iii. 3. 54

theologicus. secundum virtutes *theologicas* operando — *M.* iii. 16. 62

theologus. *theologus* vero numerum Angelorum ignorat — *M.* iii. 3. 10

Theophilus. Propter quod dicebat Lucas ad *Theophilum* — *M.* iii. 9. 138

[1] Teotunicos *R*

theorema. qui *theorema* quoddam Euclidis iterum demonstraret — *M.* i. 1. 20
Maior . . demonstratur in *theorematibus* geometricis — *A. T.* 15. 21
ut demonstratum est in *theorematibus* mathematicis — *A. T.* 19. 28
thesaurus. 'quoniam infinitus *thesaurus* est hominibus . .' — *Ep.* x. 40
Praeferens ergo amicitiam vestram quasi *thesaurum* carissimum — *Ep.* x. 59
quidquid in mente sua, quasi *thesaurum*, potuit retinere — *Ep.* x. 346
Thessalia. nonne relapsorum facinora vindicabit, et usque in *Thessaliam* persequetur, *Thessaliam*, inquam, finalis deletionis? — *Ep.* v. 47, 48
Thomas. sicut dicit *Thomas* in tertio suo contra Gentiles — *M.* ii. 4. 5
ut ipse *Thomas* in praeallegato libro probat sufficienter — *M.* ii. 4. 17
Thomam[1] videlicet, et Ugolinum Bucciolam Faventinos — *V. E.* i. 14. 19
thorus. quamvis cum consorte *thori* Semiramide . . tentaverit — *M.* ii. 9. 25
thronus. Sed quia de *throno* immutabili suo Veritas deprecatur — *M.* iii. 1. 12
thus. Christum recepisse simul *thus* et aurum, ad significandum — *M.* iii. 7. 3
Thuscia *v.* **Tuscia**
Tiberis. Cloeliae . . cum . . transnatavit *Tiberim* — *M.* ii. 4. 68
Quippe nec Pado praecipiti nec *Tiberi* tuo criminosa potatur — *Ep.* vii. 139
qui sacrum *Tiberim* parvuli cognovistis — *Ep.* viii. 149
Tiberius. *Tiberius* Caesar . . iurisdictionem non habuisset — *M.* ii. 13. 46
Erat enim Herodes non vicem *Tiberii* gerens — *M.* ii. 13. 55
tibia. *Tibia* non sentis quod fit virtute canora Numinis . . ? — *Ecl.* ii. 50
quid [*sc.* personant] aliorum magnatum *tibiae*? — *V. E.* i. 12. 40
tigris. Caucason Hyrcanae maculent quod sanguine *tigres* — *Ecl.* ii. 22
tilia. Fraxineam silvam, *tiliis* platanisque frequentem — *Ecl.* ii. 9
timeo. Sed *timeam* saltus, et rura ignara deorum — *Ecl.* i. 41
flebunt . . et nymphae mecum peiora *timentes* — *Ecl.* ii. 58
Mopsum visurus adirem . . ni te, Polypheme, *timerem* — *Ecl.* ii. 75
Quid *timeam*? cum Spiritus . . ait per os David: 'In memoria aeterna erit iustus, ab auditione mala non *timebit*' — *M.* iii. 1. 30, 33
'Ne *timeas*, Paule, Caesari te oportet adsistere' — *M.* iii. 13. 46
nec etiam non *timuisse timetis* — *Ep.* vi. 71 (*bis*)
quem fata negabant generum sibi adscire non *timuit* — *Ep.* vii. 150
timide. Quae male gliscentem *timide* fugere Pyreneum — *Ecl.* ii. 66
timiditas. cum tanta *timiditate* cunctamur librantes — *V. E.* i. 10. 4
timidus. quoniam simul et ieiuna et *timida* nescit esse [*sc.* plebs] — *Ep.* vi. 110
timor. conditio . . sine Dei *timore* quidquid libet agentis — *Ep.* vi. 62
ut senatus aeterni consulto restitisse *timori* non fuerit — *Ep.* vi. 70
numquid *timor* ille perniciosus . . abesse poterit . . ? — *Ep.* vi. 72
An parum *timoris* praelibata incutiunt? — *Ep.* vi. 170
nox et umbra *timoris* castra Philistinorum operiet — *Ep.* vii. 181
Timotheus. dicere potuit . . quod quidem Apostolus ad *Timotheum* — *M.* ii. 11. 69
tingo. Qui iussu Bromii Pactolida *tinxit* arenam — *Ecl.* ii. 53
Assuetum rictus humano sanguine *tingi*[2] — *Ecl.* ii. 77
tintinnabulum. quid [*sc.* personat] *tintinnabulum* secundi Caroli? — *V. E.* i. 12. 37
Titan. Alipedesque alii pulchrum *Titana* ferebant — *Ecl.* ii. 2
quoniam *Titan* exorietur pacificus — *Ep.* v. 10
et, ceu *Titan* peroptatus exoriens, nova spes . . effulsit — *Ep.* vii. 19
titubo. '*Titubabit* fides, si . . scripturarum vacillat auctoritas' — *M.* iii. 4. 70
viro sanae mentis in promptu esse non *titubo* — *V. E.* i. 4. 28
titulus. *titulum* sibi vulgaris illustris arrogare videntur [*sc.* Tusci] — *V. E.* i. 13. 3
Haec . . suum nomen prae *titulis* Italorum heroum illustrabat — *Ep.* ii. 12
ut . . *titulum* mei nominis ampliares — *Ep.* iv. 11
Comoediae sublimem Canticam, quae decoratur *titulo Paradisi* — *Ep.* x. 72

[1] Tomam *R* [2] tingui *A*

cum eius *titulo* iam praesagium .. videbar expressisse — *Ep.* x. 81
Sex .. inquirenda sunt, videlicet .. *libri titulus* — *Ep.* x. 121
tria sunt in quibus pars .. variatur .. scilicet .. *titulus* — *Ep.* x. 125
Libri *titulus* est: *Incipit Comoedia Dantis Alagherii* — *Ep.* x. 188
Patet etiam *libri titulus.* Nam si *titulus* totius libri est .. *titulus* autem huius partis erit — *Ep.* x. 254, 255, 256

Titus. *Titus* Livius, gestorum Romanorum scriba egregius, in prima parte sui voluminis .. contestatur — *M.* ii. 3. 32
alios qui usi sunt altissimas prosas, ut *Titum* Livium — *V. E.* ii. 6. 83

Tityrus. *Tityre,* quid Mopsus, quid vult? edissere, dixit — *Ecl.* i. 6
Tityre, tunc, si Mopsus, ait, decantat in herbis Ignotis — *Ecl.* i. 24
Propter quod respice tempus, *Tityre,* quam velox — *Ecl.* i. 46
Tityrus hoc propter confugit et Alphesiboeus Ad silvam — *Ecl.* ii. 7
Tityrus hic, annosus enim .. incumbebat — *Ecl.* ii. 12
nam cuique placent conformia vitae, *Tityre* — *Ecl.* ii. 25
Iam Meliboeus adest; et vix, En *Tityre,* dixit — *Ecl.* ii. 29
Tityrus et secum conceperat Alphesiboeus; *Tityron* et voces compellant Alphesiboei — *Ecl.* ii. 44, 45
longaevus *Tityrus* inquit — *Ecl.* ii. 64
Tityrus arridens, et tota mente secundus — *Ecl.* ii. 88

tolero. Potest .. hoc mendacium, *tolerando,* per distinctionem dissolvi — *M.* iii. 4. 125

tollo. Tum senior viridi canum de cespite crinem *Sustulit* — *Ecl.* ii. 33
primae quaestionis veritas magis manifestanda fuit ad ignorantiam *tollendam,* quam ad *tollendum* litigium — *M.* iii. 3. 4 (*bis*)
auctoritatem habuit dandi et *tollendi* regimen temporale — *M.* iii. 6. 9
Auctoritatem habet dandi et *tollendi* .. sceptrum regiminis — *M.* iii. 6. 12
'.. Sed nunc, qui habet sacculum, *tollat* ..' — *M.* iii. 9. 40
'.. *Tolle* moras; semper nocuit differre paratis ..' — *Ep.* vii. 84
donec huius scatescentiae causa radicalis *tollatur* — *Ep.* vii. 133
'Interdum tamen et vocem comoedia *tollit* ..' — *Ep.* x. 215

Tomas *v.* **Thomas**

tonitru. cum .. moveatur aër .. ut *tonitrua* personet — *V. E.* i. 4. 59
Sed stupor subsequentis *tonitrui* terrore cessavit. Nam sicut divinis corruscationibus illico succedunt *tonitrua* — *Ep.* iii. 18, 20

tonus. modulatio dicitur .. sonus, vel *tonus,* vel nota, vel melos — *V. E.* ii. 8. 42

torpesco. intentum amorem huius posse *torpescere* atque denique interire — *Ep.* iv. 22

torqueo. culpa vetus .. quae plerumque serpentis modo *torquetur* — *Ep.* v. 95
Et si ad veram ac per se amicitiam *torqueatur* intuitus — *Ep.* x. 30

torques. fustibus *torquibus*que paratis — *V. E.* ii. 5. 73
Praeparatis fustibus *torquibus*que ad fascem — *V. E.* ii. 8. 1

torreo. '.. Quos notus sicco violentus aestu *Torret* ..' — *M.* ii. 9. 98
verum Sarni fluenta *torrentis* adhuc rictus eius inficiunt — *Ep.* vii. 141

tot. quis patrum *tot* sustineret insultus a filio? — *V. E.* i. 7. 34
cum de *tot* rudibus Latinorum vocabulis, de *tot* perplexis constructionibus, de *tot* defectivis prolationibus, de *tot* rusticanis accentibus, tam egregium, tam extricatum, tam perfectum, et tam urbanum videamus electum — *V. E.* i. 17. 19, 20, 21, 22
Nec mireris, lector, de *tot* reductis auctoribus ad memoriam — *V. E.* ii. 6. 74
post *tot* triumphorum pompas — *Ep.* viii. 22
cum de *tot* pastoris officium usurpantibus, de *tot* ovibus .. incustoditis in pascuis, una sola vox .. audiatur — *Ep.* viii. 97, 98
v. **tottot**

totalis. Et sicut se habet pars ad totum, sic ordo partialis ad *totalem* — *M.* i. 6. 2
bonitas ordinis partialis non excedit bonitatem *totalis* ordinis — *M.* i. 6. 7

qui *totalem* coelorum dispositionem praesentialiter intuetur — *M.* iii. 16. 97
terram .. esse ubique altiorem *totali* superficie maris — *A. T.* 9. 6
partes *totalis* superficiei maris — *A. T.* 15. 12

totalitas. debet reperiri in ipsa multitudine, sive *totalitate* — *M.* i. 6. 19
ergo et in ipsa *totalitate* reperitur, sive reperiri debet — *M.* i. 6. 25
ut materia prima, secundum suam *totalitatem*, sit sub .. forma — *A. T.* 18. 33

totaliter. proprium opus humani generis *totaliter* accepti — *M.* i. 4. 2
nisi quando uni Principi *totaliter* subiacet — *M.* i. 8. 28
ut tales de praesenti gymnasio *totaliter* excludantur — *M.* iii. 3. 71
qua vel alter alteri *totaliter* innotescit per se — *V. E.* i. 2. 17
vel mutire *totaliter* eos vel novam reparare oportet loquelam — *V. E.* i. 13. 50
innovare desinentias licet, vel *totaliter* vel in parte — *V. E.* ii. 13. 69
pacem videns annorum duodecim orbem *totaliter* amplexatam — *Ep.* v. 147
duntaxat pudor eradicatus non sit *totaliter* — *Ep.* viii. 96
Agens .. est ille qui dictus est, et *totaliter* videtur esse — *Ep.* x. 263
terra esset *totaliter* sine aquis, saltem in parte detecta — *A. T.* 6. 3

totidem. et per *totidem* Curiatios fratres inde — *M.* ii. 11. 31

Totila. *nequicquam Trinacriam Totila secundus adivit* — *V. E.* ii. 6. 48

tottot. Quotquot[1] autem exercitii varietates .. *tottot*[2] idiomatibus — *V. E.* i. 7. 58

totus. Vostra natura, quando peccò *tota* Nel seme suo — *Par.* vii. 85
da quegli aspetti Che la prima cagion non veggion *tota* — *Par.* xx. 132
Tityrus arridens, et *tota* mente secundus — *Ecl.* ii. 88
videndum est, quid sit finis *totius* humanae civilitatis — *M.* i. 3. 2
finis .. ad quem natura producit pollicem, et aliud ab hoc ad quem manum *totam* .. aliusque .. ad quem *totum* hominem — *M.* i. 3. 9, 11
si ultimum de potentia *totius* humanitatis appareat — *M.* i. 3. 38
Et quia potentia ista per unum hominem .. *tota* simul in actum reduci non potest; necesse est multitudinem esse in humano genere, per quam quidem *tota* potentia haec actuetur — *M.* i. 3. 68, 71
ut potentia *tota* materiae primae semper sub actu sit — *M.* i. 3. 73
pluribus praeeminere volentibus, vicinia *tota* destruitur — *M.* i. 5. 46
Et sicut se habet pars ad *totum*, sic ordo partialis ad totalem. Pars ad *totum* se habet, sicut ad finem et optimum. Ergo et ordo in parte ad ordinem in *toto*, sicut ad finem — *M.* i. 6. 2, 3, 5
Amplius, humana universitas est quoddam *totum* ad quasdam partes, et est quaedam pars ad quoddam *totum*. Est enim quoddam *totum* ad regna particularia, et ad gentes, ut superiora ostendunt; et est quaedam pars ad *totum* universum — *M.* i. 7. 2, 3, 4, 6
genus humanum maxime est unum, quando *totum* unitur in uno — *M.* i. 8. 26
Nam si pars debet se exponere pro salute *totius* — *M.* ii. 8. 12
ab humana ratione, quae per philosophos *tota* nobis innotuit — *M.* iii. 16. 66
quod nullum gaudium sit extra Deum sed *totum* in Deo, et ipse Deus *totus* sit gaudium — *V. E.* i. 4. 40 (*bis*)
Et dextri regiones sunt Apulia, sed non *tota*, Roma — *V. E.* i. 10. 50
nam sicut *totum* ostium cardinem sequitur — *V. E.* i. 18. 4
illud est nobilissimum, quod *totam* comprehendit artem; cum igitur .. in solis cantionibus ars *tota* comprehendatur .. Quod autem *tota* comprehendatur in cantionibus ars cantandi poetice — *V. E.* ii. 3. 49, 51, 54
ut in quo *tota* cantionis ars esset contenta, illud diceretur stantia, hoc est mansio capax sive receptaculum, *totius* artis. Nam quemadmodum cantio est gremium *totius* sententiae, sic stantia *totam* artem ingremiat — *V. E.* ii. 9. 11, 13, 14, 15
sicut relativa .. duplum et dimidium, *totum* et pars — *Ep.* x. 103

[1] Quotquot *M* Quot quot *R* [2] tottot *M* tot tot *R*

Et sic patet de *forma* partis per formam adsignatam *totius*. Nam si forma tractatus in *toto* est triplex — *Ep*. x. 248, 249
Inquisitis his tribus in quibus variatur pars a *toto*, videndum est de aliis tribus in quibus variatio nulla est a *toto*. *Agens* igitur *totius* et partis est ille qui dictus est — *Ep*. x. 260, 261, 262
quia non ad speculandum, sed ad opus incoeptum est *totum* — *Ep*. x. 275
Omne ergo quod movetur . . non habet *totum* suum esse simul — *Ep*. x. 484
et cum primum mobile . . sit uniforme per *totum*, et per consequens uniformiter per *totum* virtuatum — *A. T*. 21. 4, 5

His quoque locis: **M. i.** 4. 3 (*totam* potentiam intellectus possibilis), 8 (in parte . . in *toto*); 5. 65 (*totum* humanum genus); 7. 10 (respondere ad suum *totum*); 8. 15 (*totum* universum); 9. 11 (coelum *totum*); 11. 122 (secundum *totum*); 12. 12 (*tota* die), 40 (principium hoc *totius* libertatis nostrae); 15. 64 (*totum* genus humanum); 16. 8 (diverticulum . . *totius* nostrea deviationis); **ii.** 3. 29 (per *totam* Aeneidem); 9. 27 (Asiam *totam*), '89' (quae *totum* possidet orbem); 11. 66 (coronam Orbis *totius*); 13. 41 (supra *totum* humanum genus), 42 (*totum* humanum genus), 46 (supra *totum* humanum genus); **iii.** 3. 57 (*tota* intentione innixi); 4. 1 (*tota* disputatio sequens), 96 (*tota* vis argumenti); 6. 44 (Unde argumentum istorum est a *toto* ad partem); 13. 11 (a culmine *totius* entis), 20 (*totam* suam virtutem), 23 (*totam* suam virtutem); **V.E. i.** 1. 37 (*totus* orbis); 7. 39 (*totum* humanum genus); 8. 12 (*totius* Europae flumina), 25 (*totum* quod . . limitatur), 38 (*totum* quod . . vocatur), 40 (*totum* . . quod . . restat); 14. 15 (meditullium . . *totius* provinciae); 18. 20 (*totius* regni communis . . domus); 19. 10 (*totius* sinistrae Italiae proprium), 12 (illud quod *totius* Italiae est), 14 (istud quod *totius* Italiae est); **ii.** 3. 28 (*totum* quod debent); 5. 2 (*totum* quod operis est nostri); 9. 22 (*Tota* . . ars cantionis); 11. 40 (in *toto*); 12. 53 (in *tota* stantia); 13. 22 (*totius* armoniae dulcedo), 70 (in *totum*); 14. 5 (secundum *totam* stantiam); **Ep.** i. 17 (*totius* nostri desiderii . . exordia), 54 (in *totum*); vi. 12 (*totus* orbis); viii. 181 (pro *tota* civitate); x. 112 (de *toto* cuius est pars), 116 (de *toto* opere), 124 (in quibus pars . . variatur a *toto*), 127 (circa considerationem de *toto*), 131 (per respectum ad *totum*), 168 (subiectum *totius* operis), 171 (*totius* operis . . processus), 179 (*totum* opus dividitur in tres Canticas), 233 (*totius* operis literaliter sumpti subiectum), 239 (*totius* operis allegorice sumpti subiectum), 255 (titulus *totius* libri), 264 (*Finis totius* et partis), 267 (finis *totius* et partis), 272 (in *toto* et parte), 396 (virtus *tota*), 462 (in naturali situ *totius* universi), 607 (iuxta *totum* prologum); **A.T.** 1. 17 (formam *totius* disputationis); 8. 7 (per *totam* terram); 13. 36 (sed *totum* suppositum potest fieri); 15. 16 (*toti* mari); 19. 51 (dimidia distantia *totius* circumferentiae)

trabea. quo falsae libertatis *trabeam* tueri existimatis — *Ep*. vi. 93

tractatus. Et quia praesens *tractatus* est inquisitio quaedam — *M*. i. 2. 23
tractatum nostrum ad vulgare Latinum retrahentes — *V. E*. i. 10. 35
proprium enim eorum *tractatum* in posterum prorogamus — *V. E*. ii. 13. 4
Forma vero est duplex, *forma tractatus* et *forma tractandi*. Forma *tractatus* est triplex — *Ep*. x. 176, 177
si forma *tractatus* in toto est triplex — *Ep*. x. 249
materia circa quam versatur praesens *tractatus* — *Ep*. x. 325
in ipso Deo terminatur *tractatus* — *Ep*. x. 627
quod *tractatus* praesens non est extra materiam naturalem — *A. T*. 20. 10
determinatur . . *tractatus* de forma et situ duorum elementorum — *A. T*. 23. 62

tracto. Cum neminem . . de . . doctrina quicquam inveniamus *tractasse* — *V. E*. i. 1. 3
cum de his quae necessaria sunt ad bene esse *tractamus* — *V. E*. i. 2. 25
Est igitur super quod gradimur idioma *tractando*, trifarium — *V. E*. i. 9. 11
De Perusio, Urbe Veteri . . nihil *tractare* intendimus — *V. E*. i. 13. 33
in immediatis libris *tractabimus* — *V. E*. i. 19. 27
nemo enim montaninis hoc dicet esse conveniens rusticana *tractantibus*[1] — *V. E*. ii. 1. 53

[1] montaninis . . tractantibus *M* montaninis rusticana tractantibus hoc dicet esse conveniens *R*

utrum omnia ipso [*sc.* vulgari] *tractanda* sint aut non	*V. E.* ii. 2. 4
consequens est, ut sola optima digna sint ipso *tractari*: quae quidem *tractandorum* dignissima nuncupamus	*V. E.* ii. 2. 44 (*bis*)
ea quae digna sunt . . in cantionibus *tractanda* sunt	*V. E.* ii. 3. 64
in quarto huius operis, cum de mediocri vulgari *tractabimus*	*V. E.* ii. 4. 13
tam cantiones quas nunc *tractamus*, quam ballatas	*V. E.* ii. 8. 53
de qua in quarto huius *tractare* intendimus	*V. E.* ii. 8. 83
quapropter diligentissime videtur esse *tractanda*	*V. E.* ii. 11. 6
nihil de rithimo secundum se modo *tractantes*	*V. E.* ii. 13. 3
Ex quo quae sunt artis in cantione satis sufficienter *tractavimus*, nunc de tertio videtur esse *tractandum*	*V. E.* ii. 14. 2, 3
cum pedes tuos manus meae *tractarunt*	*Ep.* vii. 42
Qui modus *tractandi* . . potest considerari in his versibus	*Ep.* x. 141
Forma vero est duplex, *forma tractatus* et *forma tractandi* . . Forma sive modus *tractandi* est *poeticus*, *fictivus*	*Ep.* x. 177, 183
patet et per naturales de ipsa *tractantes*, et per astrologos	*A. T.* 19. 35
tractus. si principia fluminum et *tractus* alveorum non essent altiora	*A. T.* 8. 11
traditio. asserentem, *traditiones* Ecclesiae fidei fundamentum	*M.* iii. 3. 61
qui, ante *traditiones* Ecclesiae, in Filium Dei . . crediderunt	*M.* iii. 3. 64
Post Ecclesiam vero sunt *traditiones*, quas Decretales dicunt	*M.* iii. 3. 92
'Quare discipuli tui *traditionem* seniorum transgrediuntur?'	*M.* iii. 3. 99
'Quare . . transgredimini . . propter *traditionem* vestram?'	*M.* iii. 3. 103
In quo satis innuit, *traditionem* postponendam. Quod si *traditiones* Ecclesiae post Ecclesiam sunt, ut declaratum est; necesse est, ut non Ecclesiae a *traditionibus*, sed ab Ecclesia *traditionibus* accedat auctoritas, hique, solas *traditiones* habentes, ab hoc, ut dicebatur, gymnasio excludendi sunt	*M.* iii. 3. 105, 106, 108, 109, 110
trado. cera impressa de illo . . *tradit* notitiam manifestam	*M.* ii. 2. 75
'. . qui se in Africa Caesari *tradiderunt* . .'	*M.* ii. 5. 161
ut Lucas in Evangelio suo *tradit*	*M.* ii. 13. 54
'. . ministri mei . . decertarent, ut non *traderer* Iudaeis . .'	*M.* iii. 15. 31
intentio . . est doctrinam de vulgari eloquentia *tradere*	*V. E.* i. 19. 22
Volentes igitur modum *tradere* quo ligari haec digna existant	*V. E.* ii. 3. 4
urbem . . in manus aliorum *tradi* finaliter . . cernetis	*Ep.* vi. 119
Nam saepe quis in reprobum sensum *traditur*, ut *traditus* faciat ea quae non conveniunt	*Ep.* vii. 172, 173
Volentes igitur introductionem *tradere* de parte operis alicuius, oportet aliquam notitiam *tradere* de toto cuius est pars	*Ep.* x. 111, 112
volens de parte supra nominata Comoediae aliquid *tradere*	*Ep.* x. 115
traduco. ipsum una vobiscum ad praecipitium *traduxistis*	*Ep.* viii. 49
trage. '*Trage*mi d' este focora, se t' este a bolontate'	*V. E.* i. 12. 50
tragedia *v.* **tragoedia**	
tragice. utrum *tragice*, sive comice, sive elegiace sint canenda	*V. E.* ii. 4. 37
Si *tragice* canenda videntur, tunc adsumendum est vulgare illustre	*V. E.* ii. 4. 41
vulgare illustre . . quo *tragice* debent uti poetae vulgares	*V. E.* ii. 7. 26
cum *tragice* poetari conamur, endecasyllabum	*V. E.* ii. 12. 11
quosdam ab eptasyllabo *tragice* principiasse invenimus	*V. E.* ii. 12. 39
tragicus. et nunc, ut conveniens est, de stilo *tragico* pertractemus. Stilo equidem *tragico* tunc uti videmur, quando cum gravitate sententiae tam superbia carminum, quam constructionis elatio et excellentia vocabulorum concordat	*V. E.* ii. 4. 50, 51
quem *tragicum* appellamus, summus videtur esse stilorum	*V. E.* ii. 4. 57
aequalium sententiarum sine responsorio . . *tragica* coniugatio	*V. E.* ii. 8. 71
Quod autem dicimus *tragica coniugatio*, est quia	*V. E.* ii. 8. 80
dummodo in *tragico* vincat endecasyllabum et principiet	*V. E.* ii. 12. 37

minime autem trisyllabum in *tragico* videtur esse sumendum — *V. E.* ii. 12. 57
dicere loco salutis, '*tragicum* principium, et comicum finem' — *Ep.* x. 208
'.. Et *tragicus* plerumque dolet sermone pedestri' — *Ep.* x. 217

tragoedia[1]. Per *tragoediam* superiorem stilum inducimus — *V. E.* ii. 4. 39
non sine quodam elegiae umbraculo haec *tragoedia* [*sc.* processit] — *V. E.* ii. 12. 50
lenium asperorumque rithimorum mixtura ipsa *tragoedia* nitescit — *V. E.* ii. 13. 102
Differt ergo a *tragoedia* in materia per hoc, quod *tragoedia* in principio est admirabilis et quieta — *Ep.* x. 196, 197
ut patet per Senecam in suis *Tragoediis* — *Ep.* x. 202
differunt in modo loquendi: elate et sublime *tragoedia* — *Ep.* x. 211

tragoedus. Horatius .. ubi licentiat aliquando comicos ut *tragoedos* loqui — *Ep.* x. 214

tragus. tragoedia .. dicitur .. a *tragus*, quod est *hircus*, et *oda* — *Ep.* x. 199

traho. quia non a se, sed ab alio captivum *trahitur* [*sc.* iudicium] — *M.* i. 12. 27
ut male affecti .. affectu quasi caeci *trahantur* — *M.* iii. 3. 24
'*Trahe* me post te' — *M.* iii. 3. 79
verba illa .. non ad hoc quod dicunt isti *trahenda* sunt — *M.* iii. 9. 130
Ab uno .. idiomate .. diversa vulgaria *traxerunt* originem — *V. E.* i. 8. 23
ut *trahant* se ad immortalia et divina pro posse — *A. T.* 22. 3

trames. ne auctorizatus a *tramite* rectitudinis deviaret — *M.* iii. 14. 42

tranquillitas. genus humanum in quiete sive *tranquillitate* pacis — *M.* i. 4. 12
cum maiore fiducia suae *tranquillitatis* — *M.* i. 5 55
quod .. fuerit felix in pacis universalis *tranquillitate* — *M.* i. 16. 14
nisi .. genus humanum liberum in pacis *tranquillitate* quiescat — *M.* iii. 16. 86
Florentiam sopore *tranquillitatis* et pacis irrigare — *Ep.* i. 64

transcendo. documenta spiritualia, quae humanam rationem *transcendunt* — *M.* iii. 16. 60
nullum .. in carmine syllabicando endecadem *transcendisse* — *V. E.* ii. 5. 9
humanae virtutis omnino culmina *transcendisse* — *Ep.* v. 133
ut memoria .. deficiat, propter *transcendisse* humanum modum — *Ep.* x. 537
cum .. contingat .. superficiem aquae, neque *transcendat* — *A. T.* 13. 22

transeo. *O vos omnes, qui transitis per viam* — *V. N.* 7. 41
Sed quia praeterire non possumus quin *transeamus* — *V. E.* i. 7. 3
per notiora itinera salubrius breviusque *transitur* — *V. E.* i. 9. 7
Transeuntes nunc humeros Apennini frondiferos — *V. E.* i. 14. 1
postquam humanam rationem intellectus ascensione *transierat* — *Ep.* x. 546

transfero. Babylone destructa, imperioque Babylonis ad Persas *translato* — *M.* ii. 9. 45
'.. Tunc cum paene caput mundi rerumque potestas Mutavit *translata* locum ..' — *M.* ii. 11. 50
auctoritatem .. regimen temporale .. in alium *transferendi* — *M.* iii. 6. 10
auctoritatem .. *transferendi* sceptrum regiminis temporalis — *M.* iii. 6. 13
cupiditas .. non modo Leviticae prolis ministerium *transtulit* — *Ep.* viii. 6

transfiguratio. Item scribit, quod in monte *transfigurationis* — *M.* iii. 9. 81

transformatio. Auctoritatem vero Nasonis, quarto *de Rerum Transformatione* .. sedulus intueare — *Ep.* iv. 41

transformo. utrum de passione in passionem possit anima *transformari* — *Ep.* iv. 5

transgredior. 'Quare discipuli tui traditionem seniorum *transgrediuntur*?' — *M.* iii. 3. 100
'Quare et vos *transgredimini* mandatum Dei ..?' — *M.* iii. 3. 102
Vos autem divina iura et humana *transgredientes* — *Ep.* vi. 27

transigo. quo viso, plus quam dimidium laboris erit *transactum* — *M.* i. 3. 4

transilio. Cumque tu .. Apennini iuga *transiliens* — *Ep.* vii. 16

[1] tragedia *R*

transitus. Nonne *transitus* Cloeliae mirabilis fuit..? *M.* ii. 4. 65
transitum maris Asiam ab Europa dirimentis *M.* ii. 9. 52
si aqua erit in A, et habeat *transitum*.. movebitur ad B *A. T.* 12. 20
transmutatio. et Ovidius in nono de rerum *transmutatione* *M.* ii. 8. 82
in decimo de rerum *transmutatione* *M.* ii. 8. 85
transmuto. ne livor multorum.. post tergum bene dicta *transmutent* *A. T.* 1. 14
transnato. Cloeliae.. cum.. *transnatavit* Tiberim *M.* ii. 4. 68
Transtiberinus. Tu quoque, *Transtiberinae* sectator factionis alterius *Ep.* viii. 165
transumptive. quamquam *transumptive* more poetico signetur *Ep.* iv. 20
transumptivus. Forma sive modus tractandi est.. *transumptivus* *Ep.* x. 185
transversus. '.. ut.. in *transversum* aut perversum ire cogatur' *M.* iii. 4. 67
transvolo. aquila.. quae.. maria quondam *transvolando* despexit *Ep.* vi. 85
trarre. illa quam diximus: '*Tragge*mi della mente Amor la stiva' *V. E.* ii. 11. 22
v. ***trage***
trecentesimus *v.* **millesimus trecentesimus vigesimus**
tredenus. In grammatica *tredena* [*sc.* syllaba] perficitur in.. obliquis *V. E.* ii. 7. 71
tremo. Omnino vos *tremere* arbitror vigilantes *Ep.* vi. 171
tremulus. Cannea cum *tremulis* coniuncta est fistula labris *Ecl.* ii. 37
trepido. ut cuius merito *trepidatis* adventum.. praesentiam sitiatis *Ep.* v. 57
si merito *trepidantes* insanisse poenitet non dolentes *Ep.* vi. 176
'Dum *trepidant* nullo firmatae robore partes..' *Ep.* vii. 83
tres. Et *tria* si flasset ultra spiramina flata *Ecl.* ii. 42
Maxime autem de hac *tria* dubitata quaeruntur *M.* i. 2. 8
tria maxime dubitantur.. circa Monarchiam temporalem *M.* i. 5. 2
Triangulus habet *tres* duobus rectis aequales *M.* i. 12. 15
per *tres* Horatios fratres hinc *M.* ii. 11. 30
tribus pugilibus Albanorum peremtis *M.* ii. 11. 33
propositum fuit de *tribus* quaestionibus.. inquirere *M.* iii. 1. 4
contra veritatem.. *tria* hominum genera maxime colluctantur *M.* iii. 3. 34
'.. faciamus hic *tria* tabernacula..' *M.* iii. 9. 85
quod.. istarum *trium* gentium progrediantur Vulgaria *V. E.* i. 8. 46
in improperium istarum *trium* gentium *V. E.* i. 11. 22
Per haec *tria* quicquid agimus, agere videmur *V. E.* ii. 2. 56
haec *tria*, salus videlicet, Venus, virtus[1] *V. E.* ii. 2. 72
quando *tria* haec pure cantare intendit *V. E.* ii. 4. 64
quae *tria* nobilissima sunt *V. E.* ii. 6. 4
Tota igitur ars cantionis circa *tria* videtur consistere *V. E.* ii. 9. 23
Si ante diesim repetitio fiat, stantias dicimus habere pedes; et duos habere decet, licet quandoque *tres* fiant *V. E.* ii. 10. 36
frons *tribus* endecasyllabis et uno eptasyllabo contexta *V. E.* ii. 11. 23
frons.. duobus endecasyllabis et *tribus* eptasyllabis contexta *V. E.* ii. 11. 34
possunt enim esse in stantia *tres* pedes et duos versus, et *tres* versus et duos pedes *V. E.* ii. 11. 47, 48
tria carmina frequentandi praerogativam habere videntur *V. E.* ii. 12. 6
duobus, *tribus*, quatuor, quinque [*sc.* eptasyllabis].. contexi *V. E.* ii. 12. 35
Tria ergo sunt quae.. potiri dedecet aulice poetantem *V. E.* ii. 13. 87
in fabula *trium* sororum contemtricium Numinis *Ep.* iv. 44
De istis *tria* sunt in quibus pars ista.. variatur *Ep.* x. 122
et ideo.. ista *tria* inquirenda seorsim sunt *Ep.* x. 127
Deinde inquiremus alia *tria* *Ep.* x. 130
Prima divisio est, qua totum opus dividitur in *tres* Canticas *Ep.* x. 180
Inquisitis his *tribus* in quibus variatur pars a toto, videndum est de aliis *tribus* in quibus variatio nulla est a toto *Ep.* x. 259, 261

[1] virtus *M* et virtus *R*

notandum, quod ad bene exordiendum *tria* requiruntur — *Ep.* x. 319
ista *tria* intenduntur in principio exordii — *Ep.* x. 327
In quo dicto omnia illa *tria* comprehenduntur — *Ep.* x. 331
ubi *tres* discipuli ceciderunt in faciem suam — *Ep.* x. 548
Si aqua esset excentrica, *tria* impossibilia sequerentur — *A. T.* 12. 4
Sit coelum circumferentia, in qua *tres* cruces — *A. T.* 12. 14
Sit coelum, in quo quatuor cruces, aqua in quo *tres* — *A. T.* 13. 6

triangulus. *Triangulus* habet tres duobus rectis aequales — *M.* i. 12. 15

tribunal. 'Ad *tribunal* Caesaris sto, ubi me oportet iudicari' — *M.* iii. 13. 44

tribuo. sine potentia *tribuendi* cuique quod suum est — *M.* i. 11. 49
'..neque..se..tertiam victimam Reipublicae *tribuisset*' — *M.* ii. 5. 157
'..Catoni vero cum incredibilem natura *tribuisset* gravitatem, eamque perpetua constantia roborasset..' — *M.* ii. 5. 165

tribus. adsumptis primatibus de *tribubus* filiorum Israel — *M.* i. 14. 68
quibus communioribus utebantur primates per *tribus* suas, secundum quod unicuique *tribui* competebat — *M.* i. 14. 71, 72
Arrexit namque aures misericordes leo fortis de *tribu* Iuda — *Ep.* v. 18
'Nonne..caput in *tribubus* Israel factus es?..' — *Ep.* vii. 103

tricornis. nec metis Italiae, nec *tricornis* Europae margine coarctatur — *Ep.* vii. 55

Tridentum. *Tridentum* atque Taurinum, nec non Alexandriam civitates metis Italiae in tantum sedere propinquas — *V. E.* i. 15. 61

trifarie. Quare autem *trifarie*[1] principalius variatum sit, investigemus — *V. E.* i. 9. 31

trifarius[2]. idioma secum *trifarium* homines attulerunt — *V. E.* i. 8. 16
tertium tenuit idioma, licet nunc *trifarium* videatur — *V. E.* i. 8. 42
Est igitur super quod gradimur idioma tractando, *trifarium* — *V. E.* i. 9. 12
Trifario nunc exeunte[3] nostro idiomate — *V. E.* i. 10. 1

trilinguis. *Trilingues* ergo doctores in multis conveniunt — *V. E.* i. 9. 20

trilustrium. Dantes Aligherius..per *trilustrium* fere perpessus exilium — *Ep.* ix. 29

trimeter. ut si quilibet versus esset[4] *trimeter* — *V. E.* ii. 11. 32
si pes *trimeter* primum et ultimum carmen endecasyllabum habet — *V. E.* ii. 12. 77
quemadmodum de *trimetro* pede, et de omnibus aliis — *V. E.* ii. 12. 89
si extremae desinentiae *trimetri*..concrepabunt — *V. E.* ii. 13. 71

Trinacri(d)a. in tenera quod nos duo degimus herba *Trinacridae* montis — *Ecl.* ii. 71
nequicquam Trinacriam Totila secundus adivit — *V. E.* ii. 6. 48

Trinacrius. haec fama *Trinacriae* terrae..videtur..remansisse — *V. E.* i. 12. 15

trinus. Namque locutus sum in lingua *trina* — *Canz.* xxi. 41

trio. '..Quos premunt septem gelidi *triones*..' — *M.* ii. 9. 96

tripartitus. quaelibet pars *tripartiti* orbis — *M.* ii. 3. 59

tripharie, tripharius *v.* **trifarie, trifarius**

triplex. quemadmodum ars in *triplici* gradu invenitur..sic et naturam in *triplici* gradu possumus intueri — *M.* ii. 2. 12, 15
triplex iter perambulat [*sc.* homo] — *V. E.* ii. 2. 49
Forma tractatus est *triplex*, secundum *triplicem* divisionem — *Ep.* x. 178 (*bis*)
si forma tractatus in toto est *triplex* — *Ep.* x. 249

tripliciter. sicut homo *tripliciter* spirituatus est — *V. E.* ii. 2. 48

triplico. Neasyllabum vero, quia *triplicatum* trisyllabum videbatur — *V. E.* ii. 5. 61

trisillabitas, trisillabus *v.* **trisyllabitas, trisyllabus**

trisonus. secundum quod *trisonum* factum est [*sc.* idioma] — *V. E.* i. 10. 4

tristiloquium. Romanorum non vulgare, sed potius *tristiloquium* — *V. E.* i. 11. 13

tristis. Videbitis aedificia vestra..ruere, *tristes* — *Ep.* vi. 105

trisyllabitas. pexa..illa, quae trisyllaba, vel vicinissima *trisyllabitati*[5] — *V. E.* ii. 7. 41

trisyllabus[6]. nullum adhuc invenimus in carmine syllabicando..a *trisyllabo* descendisse — *V. E.* ii. 5. 10

[1] tripharie *R* [2] tripharius *R* [3] existente *R* [4] ut si quilibet versus esset *add. R*
[5] trisillabitati *R* [6] trisillabus *R*

trisyllabo carmine atque endecasyllabo et omnibus intermediis — *V. E.* ii. 5. 11
post haec *trisyllabum* [*sc.* habetur] ante alia — *V. E.* ii. 5. 15
Post hoc pentasyllabum et deinde *trisyllabum* ordinamus — *V. E.* ii. 5. 60
Neasyllabum vero, quia triplicatum *trisyllabum* videbatur — *V. E.* ii. 5. 61
pexa . . illa, quae *trisyllaba*, vel vicinissima trisyllabitati — *V. E.* ii. 7. 40
quae *trisyllabum* ante alia sequi astruximus — *V. E.* ii. 12. 9
minime autem *trisyllabum* in tragico videtur esse sumendum — *V. E.* ii. 12. 57
ea quae diximus in praeimmediato capitulo de *trisyllabo* — *V. E.* ii. 13. 61

tritus. Tum quia foemineo resonant ut *trita*[1] labello — *Ecl.* i. 53
iuxta *tritum* proverbium : Cui Deus concedit, benedicat et Petrus — *M.* ii. 9. 8

triumphalis. Nonne *triumphales* melius pexare capillos . . ? — *Ecl.* i. 42

triumphator. Romanae rei baiulus hic, divus et *triumphator* Henricus — *Ep.* vi. 181
Sanctissimo *triumphatori* et Domino singulari, domino Henrico — *Ep.* vii. *tit.* 1

triumpho. ut . . Patriae *triumphantis* gaudia mereremur — *Ep.* vii. 5
quasi *triumphatam* Carthaginem nondum exueras — *Ep.* viii. 169

triumphus. post *triumphum* . . ad stivam libere reversus est — *M.* ii. 5. 80
si . . usque ad Octaviani *triumphos* mundi gesta revisere vacet — *Ep.* v. 130
post tot *triumphorum* pompas — *Ep.* viii. 22

Trivisianus. Sinistri . . Lombardia, Marchia *Trivisiana*, cum Venetiis — *V. E.* i. 10. 53
Lombardorum [*sc.* variatur lingua] cum *Trivisianis* et Venetis — *V. E.* i. 10. 69
Cum quibus et *Trivisianos* adducimus — *V. E.* i. 14. 30

Troia. parte sui voluminis, quae a capta *Troia* sumit exordium — *M.* ii. 3. 35
' . . Quem tibi iam *Troia* peperit fumante Creusa' — *M.* ii. 3. 101

Troianus. Cumque duo populi ex ipsa *Troiana* radice in Italia germinassent . . atque . . de . . diis *Troianorum* . . disceptatum esset — *M.* ii. 11. 22, 25
biblia cum *Troianorum* Romanorumque gestibus compilata — *V. E.* i. 10. 17
si quid de *Troianorum* Latinorumque semine superest, illi cede — *Ep.* v. 51
' Nascetur pulcra *Troianus* origine Caesar . . ' — *Ep.* vii. 62

trop. Gerardus : ' Per solaz reveillar Che s' es *trop* endormitz ' — *V. E.* ii. 2. 90

trucitas. per universalem familiae tuae luxuriem et *trucitatem* — *V. E.* i. 7. 13

trulla. pars amussibus regulabant, pars *trullis* linebant — *V. E.* i. 7. 43

trunco. qui civilia iura temeraria voluptate *truncaverant* — *Ep.* i. 29

truncus. donec . . cum *trunco* rami pungitivi arescant — *Ep.* vii. 134
ut . . velut ramus insitionis in *trunco* non suo frondesceret — *Ep.* viii. 168

tu. *Te lucis ante* sì devotamente Le uscì di bocca — *Purg.* viii. 13
E *Te Deum laudamus* mi parea Udir in voce — *Purg.* ix. 140
gli Angeli cantaro Di subito : *In te, Domine, speravi* — *Purg.* xxx. 83
sicut tibi, cui Bis unquam coeli ianua reclusa ? — *Par.* xv. 29
appresso al fin d' este parole, *Sperent in te* di sopra noi s' udì — *Par.* xxv. 98
et quid *tibi* feci, Che fatto m' hai così spietata fraude ? — *Canz.* xxi. 2
Conqueror, cor suave, de *te* primo — *Canz.* xxi. 14
Ego tamquam centrum circuli . . tu autem non sic — *V. N.* 12. 33
Aeole, namque tibi — *V. N.* 25. 77
tua cura capellae *Te* potius poscunt, quamquam mala coenula turbet. Pascua sunt ignota *tibi*, quae Maenalus . . inumbrat — *Ecl.* i. 10, 11
carmina possim, *Te* monstrante, meis vagulis prodiscere capris — *Ecl.* i. 26
Tu tempora lauro Semper inornata per pascua pastor habebis ? — *Ecl.* i. 34
Tu tamen interdum capros meditere petulcos — *Ecl.* i. 65
O nimium iuvenis, quae *te* nova causa coegit . . angere . . ? — *Ecl.* ii. 34
Sic, venerande senex, *tu* . . rura Pelori Deserere auderes . . ? — *Ecl.* ii. 46
Te iuga, *te* saltus nostri, *te* flumina flebunt Absentem — *Ecl.* ii. 57 (*ter*)
Nos quoque pastores *te* cognovisse pigebit — *Ecl.* ii. 60
adirem, Hic grege dimisso, ni *te*, Polypheme, timerem — *Ecl.* ii. 75

[1] ut trita *M* attrita *A*

precor numquam tam dira voluptas *Te* premat, ut — *Ecl.* ii. 85
Ille quidem nobis, et nos *tibi*, Mopse, poimus — *Ecl.* ii. 97
dicebatur . . 'Quare *tu* enarras iustitias meas?' quasi diceret: Frustra loqueris, cum *tu* sis alius ab eo quod loqueris — *M.* i. 13. 30, 31
O genus humanum! quantis procellis . . agitari *te* necesse est — *M.* i. 16. 28
cum per tubam Sancti Spiritus *tibi* affletur — *M.* i. 16. 36
'O altitudo divitiarum . . quis hic *te* non obstupescere poterit? Nam . . Alexandrum . . *tu* . . de certamine rapuisti — *M.* ii. 9. 76, 79
O felicem populum, o Ausoniam *te* gloriosam . . ! — *M.* ii. 13. 66
Dicit enim Christus Petro: *Tibi* dabo claves regni coelorum; hoc est: Faciam *te* ostiarium regni coelorum — *M.* iii. 8. 56, 57
num fuerat satis ad *tui* correptionem, quod . . ? — *V. E.* i. 7. 8
num satis quod . . quae commiseras *tu*, animalia . . iam luerant? — *V. E.* i. 7. 15
Intuearis ergo, lector; attende quantum . . *te* cribrare oportet — *V. E.* ii. 7. 25
Sola etenim pexa irsutaque urbana *tibi* restare videbis — *V. E.* ii. 7. 38
et si recto calle ratio *te* direxerit, videbis — *V. E.* ii. 10. 45
eligere potes qualiter *tibi* habituanda sit stantia — *V. E.* ii. 12. 70
frater carissime . . quod . . sis patiens *te* exhortor — *Ep.* iv. 52
nam prope est qui liberabit *te* de carcere impiorum — *Ep.* v. 31
Cumque *tu*, Caesaris et Augusti successor . . retulisti — *Ep.* vii. 15
in *te* credimus . . asseverantes *te* Dei ministrum . . Nam . . clementissimum *te* audivi . . Tunc exultavit in *te* spiritus meus — *Ep.* vii. 35, 36, 41, 44
Nam et *tu* in regem sacratus es, ut Amalech percutias, et Agag non parcas; atque ulciscaris illum qui misit *te* — *Ep.* vii. 107, 110
Tu Mediolani tam vernando quam hiemando moraris . . ? — *Ep.* vii. 113
Quod si . . recensuisses, *te* ut illum falli cognosceres, cui — *Ep.* vii. 117
conatur summi pontificis . . adversus *te* violare assensum — *Ep.* vii. 165
Eia itaque, rumpe moras, proles altera Isai, sume *tibi* fiduciam — *Ep.* vii. 177
sponsa Christi! quos . . generas *tibi* filios ad ruborem! Non Caritas, non Astraea, sed filiae sanguisugae factae sunt *tibi* nurus. Quae quales pariant *tibi* foetus — *Ep.* viii. 109, 111, 112
erubescendum esse vobis . . quis dubitet? *Tu* prae omnibus, Urse, ne . . collegae propter *te* remanerent inglorii — *Ep.* viii. 159, 160
Tu quoque . . secator factionis alterius, ut ira defuncti Antistitis in *te* . . frondesceret . . potuisti . . praeferre — *Ep.* viii. 165, 167

His quoque locis: **M. ii.** 3. '101'; 7. '75', '76'; 8. '64'; 9. '74'; 13. '36'; **iii.** 3. '79'; 9. '73', '78' (*bis*), '85', '90' (*bis*), '95', '97' (*bis*), '101' (*tecum*), '105'; 13. '47'; **Ep.** vii. '31', '88', '104', '105'; x. '418', '521', '616', '617'

tu. Aquileienses et Istrianos . . qui *Ces fastu* . . eructuant — *V. E.* i. 11. 37

tuba. cum per *tubam* Sancti Spiritus tibi affletur — *M.* i. 16. 35
gentiles ante *tubam* Evangelicam cognoscebant — *M.* ii. 10. 55
Quid nunc personat *tuba* novissimi Federici? — *V. E.* i. 12. 36

tubicen. Nullus enim *tubicen* . . melodiam suam cantionem vocat — *V. E.* ii. 8. 43

tueor. Quaelibet enim partium largo testimonio se *tuetur* — *V. E.* i. 10. 12
quo falsae libertatis trabeam *tueri* existimatis — *Ep.* vi. 93

Tullius. Propter quod bene *Tullius* in prima Rhetorica . . inquit — *M.* ii. 5. 16
Horum omnium nomen egregium voce *Tullii* recalescit, in iis quae de Fine Bonorum. Inquit enim *Tullius* hoc de Deciis — *M.* ii. 5. 141, 142
Propter quod melius *Tullius* in tertiis Officiis hoc prohibuit — *M.* ii. 8. 95
ut *Tullius* et Vegetius concorditer praecipiunt — *M.* ii. 10. 22
Et propter hoc bene *Tullius*, cum de hac materia tangeret — *M.* ii. 10. 37
ut dicit *Tullius* in *Nova Rhetorica* — *Ep.* x. 320
ut ipsemet *Tullius* dicit — *Ep.* x. 324

tum. Comica . . reprehendere verba, *Tum* quia foemineo resonant ut trita labello, *Tum* quia Castalias pudet acceptare sorores — *Ecl.* i. 53, 54

Tum senior viridi canum de cespite crinem Sustulit — *Ecl.* ii. 32
in proposito est, hanc .. enucleare .. *tum* ut utiliter mundo pervigilem, *tum* etiam ut palmam tanti bravii .. adipiscar — *M.* i. 1. 32, 33
negandum est, *tum* quia illa responsio non fuisset ad intentionem Christi, *tum* quia Petrus, de more, subito respondebat — *M.* iii. 9. 15, 16
Harum quoque duarum nobilior est vulgaris, *tum* quia prima fuit humano generi usitata, *tum* quia totus orbis ipsa perfruitur .. *tum* quia naturalis est nobis — *V. E.* i. 1. 35, 36, 39
adsumptum secure plectrum *tum* movere incipiat — *V. E.* ii. 4. 68
argumenta facta contra dissolvere, *tum* veritatis amore *tum* etiam odio falsitatis — *A. T.* 1. 11 (*bis*)

tumesco. in hanc Dei .. voluntatem quicumque .. *tumescunt* — *Ep.* vi. 21

tumidus. '.. *tumidum* super aequora Xerxem Construxisse vias' — *M.* ii. 9. 57
'.. Iratusque Chremes *tumido* delitigat ore ..' — *Ep.* x. 216

tunc. *Tunc* ego sub quercu meus et Meliboeus eramus — *Ecl.* i. 4
Tityre, *tunc*, si Mopsus, ait, decantat in herbis — *Ecl.* i. 24
Tunc ego: Cum mundi circumflua corpora cantu — *Ecl.* i. 48
Concedat Mopsus. Mopsus, *tunc* ille, quid? inquit — *Ecl.* i. 51
Tunc ille humeros contraxit, et, Ergo Quid faciemus, ait .. ? — *Ecl.* i. 56
Ille nihil contra: sed, quam *tunc* ipse tenebat .. fistula — *Ecl.* ii. 36
Quid dubito? quid tento? refert *tunc* Alphesiboeus — *Ecl.* ii. 49
Sed *tunc* genus humanum maxime est unum, quando — *M.* i. 8. 25
humanum genus *tunc* optime se habet, quando — *M.* i. 9. 17
tunc iterum necessarius erit tertius alius — *M.* i. 10. 19
Et vere *tunc* potest dici de illa .. ' neque Hesperus .. sic admirabilis est.' Est enim *tunc* Phoebae similis — *M.* i. 11. 32, 35
quia non *tunc* duellum, sed forum sanguinis .. dicendum esset, nec *tunc* arbiter Deus adesse credatur — *M.* ii. 10. 74, 76
Si vero dico: ' Omnis homo currit;' *tunc* signum universale non distribuit .. Et cum dico: ' Omnis grammaticus;' *tunc* distributio magis coarctatur — *M.* iii. 8. 31, 34
Si tragice canenda videntur, *tunc* adsumendum est vulgare illustre .. Si vero comice, *tunc* quandoque mediocre — *V. E.* ii. 4. 42, 44
Nam *tunc* agitur, modo vero agere videtur in alium, et sic *tunc* alicuius actio, modo quoque passio alicuius videtur — *V. E.* ii. 8. 28, 29
' ad aliquid et *tunc* speculantur practici aliquando ' — *Ep.* x. 280
His quoque locis: **M. i.** 12. 57 (*tunc* .. solum); 16. 13; **ii.** 9. 104; 11. '49' (*Tunc* cum); **iii.** 10. 3; 13. 53 (iam *tunc*); **V.E. i.** 7. 58; 8. 4 (*tunc* primum), 11 (primitus *tunc*), 14 (*tunc* primitus); **ii.** 4. 51 (*tunc* .. quando); 10. 37; **Ep.** vii. 21, 43, 71, 128, 183, 188; **A.T.** 21. 52 (Sed nunc quaeritur .. Sed *tunc* arguetur)

tunica. ex quo *tunica* ista inconsutilis .. scissuram .. passa est — *M.* i. 16. 23
'.. et qui non habet, vendat *tunicam*, et emat gladium' — *M.* iii. 9. 41
tunica subcinxit se (erat enim nudus), et misit se in mare — *M.* iii. 9. 117
scissa esset *tunica* inconsutilis — *M.* iii. 10. 44

turbo. quamquam mala coenula *turbet* — *Ecl.* i. 10

turgesco. publicae utilitati non modo *turgescere*, quinimo fructificare — *M.* i. 1. 17
Nonne tunc vel Brixiae vel Papiae rabies inopina *turgescet*? — *Ep.* vii. 129

Turnus. *Turnum* victum introducit, orantem suppliciter — *M.* ii. 3. 111
Turno Rutulorum rege contra stante — *M.* ii. 11. 10
balteus quem *Turnus* Pallanti a se occiso detraxerat — *M.* ii. 11. 17
alter Ascanius, qui .. in *Turnos* ubique sicut leo desaeviet — *Ep.* vii. 98

turpiloquium. quamquam fere omnes Tusci in suo *turpiloquio* sint obtusi — *V. E.* i. 13. 35

turpis. quemadmodum *turpis* mulier si auro vel serico vestiatur — *V. E.* ii. 1. 95

turpissimus. Murmure pandenti *turpissima* tempora regis — *Ecl.* ii. 52

italorum vulgarium omnium esse *turpissimum* — *V. E.* i. 11. 14

si, sicut *turpissimum* habent vulgare, haberent pulcerrimum — *V. E.* i. 15. 65

turpiter. Apuli quoque . . *turpiter* barbarizant — *V. E.* i. 12. 58

Paduanos *turpiter* syncopantes, omnia in *tus* participia — *V. E.* i. 14. 28

turris. usque ad aedificationem *turris* Babel, quae *turris* confusionis interpretatur — *V. E.* i. 6. 51, 52

et coepit aedificare *turrim* in Sennaar — *V. E.* i. 7. 29

-tus. syncopantes, omnia in *tus* participia . . ut *mercò* — *V. E.* i. 14. 29

Tuscanus. dignum utileque videtur municipalia vulgaria *Tuscanorum* singulatim in aliquo depompare — *V. E.* i. 13. 16

Itaque si *Tuscanas* examinemus loquelas — *V. E.* i. 13. 40

vulgare . . quod attingit populus *Tuscanorum* — *V. E.* i. 13. 45

Doleat ergo, doleat progenies maxima *Tuscanorum* — *Ep.* ii. 19

Tuscana tyrannis in dilationis fiducia confortatur — *Ep.* vii. 77

Tuscia (Thuscia). magis nobiles . . regiones . . quam *Thusciam* — *V. E.* i. 6. 35

dextri regiones sunt . . Ducatus, *Tuscia*, et Ianuensis Marchia — *V. E.* i. 10. 51

variantur, ut puta in *Tuscia* Senenses et Aretini — *V. E.* i. 10. 75

in *Tuscia*, Romaniola, et Maritima . . Paciario — *Ep.* i. *tit.* 5

qui Romanae aulae palatinus erat in *Tuscia* — *Ep.* ii. 34

Scriptum . . in finibus *Thusciae* sub fontem Sarni — *Ep.* vi. 198

non secus *Tusciam* derelinquis, praetermittis et negligis — *Ep.* vii. 49

Scriptum in *Tuscia* sub fontem Sarni — *Ep.* vii. 191

Tuscus. Romanorum [*sc.* variatur lingua] cum Spoletanis; horum cum *Tuscis*; *Tuscorum* cum Ianuensibus — *V. E.* i. 10. 64 (*bis*)

Post hoc veniamus ad *Tuscos* — *V. E.* i. 13. 1

Et quoniam *Tusci* prae aliis in hac ebrietate bacchantur — *V. E.* i. 13. 13

quamquam fere omnes *Tusci* in suo turpiloquio sint obtusi — *V. E.* i. 13. 34

quod de *Tuscis* asserimus — *V. E.* i. 13. 46

qui . . poetati sunt in Italia, ut Siculi, Apuli, *Tusci* — *V. E.* i. 19. 18

Ah *Tuscorum* vanissimi, tam natura quam vitio insensati! — *Ep.* vi. 141

universaliter omnes *Tusci* qui pacem desiderant terrae — *Ep.* vii. *tit.* 5

tutor *n.* livor . . ob *tutoris* absentiam, nos alios impius denudavit — *Ep.* vii. 8

tutor *vb.* iura *tutanda* imperii circumscribi Ligurum finibus — *Ep.* vii. 51

tutto. 'Poscia ch' Amor del *tutto* m' ha lasciato' — *V. E.* ii. 12. 65

tuus. *Superillustrans claritate tua Felices ignes horum malachoth* — *Par.* vii. 2

Ego dominus tuus — *V. N.* 3. 36

e pareami che mi dicesse queste parole: *Vide cor tuum* — *V. N.* 3. 46

Tuus, o regina, quid optes Explorare labor — *V. N.* 25. 79

tua cura capellae Te potius poscunt — *Ecl.* i. 9

versus iterumque relegi, Mopse, *tuos* — *Ecl.* i. 56

Et Dryadum miserere loci, pecorumque *tuorum* — *Ecl.* ii. 56

fontes, et pabula nota Desertare *tuo* vivaci nomine nolis — *Ecl.* ii. 62

si vel numquam infirmator ille imperii *tui* natus fuisset — *M.* ii. 13. 68

num satis quod per universalem familiae *tuae* luxuriem . . quicquid *tui* iuris erat cataclysmo perierat? — *V. E.* i. 7. 12, 14

Eiecta maxima parte florum de sinu tuo, Florentia — *V. E.* ii. 6. 47

sola vocabula nobilissima in cribro *tuo* residere curabis — *V. E.* ii. 7. 29

Eructavit incendium *tuae* dilectionis verbum confidentiae — *Ep.* iv. 1

quamvis ex ore *tuo* iustius prodire debuerat — *Ep.* iv. 8

Maior et minor . . *tuae* diligentiae relinquantur probandae — *Ep.* iv. 39

et illud de memoria sane *tua* non defluat — *Ep.* iv. 56

quia sponsus *tuus*, mundi solatium et gloria plebis *tuae*, clementissimus Henricus . . ad nuptias properat — *Ep.* v. 25, 26

cum pedes *tuos* manus meae tractarunt — *Ep.* vii. 42

Iohannes namque, regius primogenitus *tuus* et rex — *Ep.* vii. 94

Quippe nec Pado praecipiti, nec Tiberi *tuo* criminosa potatur — *Ep.* vii. 139
et Goliam hunc in funda sapientiae *tuae* atque in lapide virium *tuarum* prosterne — *Ep.* vii. 179, 180
Iacet Gregorius *tuus* in telis aranearum — *Ep.* viii. 114
potuisti . . sine ulla *tui* iudicii contradictione praeferre — *Ep.* viii. 171
His quoque locis: **M. i.** 8. '23'; 13. '62', '63'; **ii.** 3. '115'; **iii.** 3. '99'; **Ep.** vii. '89', '103'; x. '416', '417'; **A.T.** 22. '10'

typice. illa duo luminaria *typice* importare duo haec regimina — *M.* iii. 4. 95
Quod si verba illa Christi et Petri *typice* sunt accipienda — *M.* iii. 9. 129

typus. videndum, quid est quod temporalis Monarchia dicitur, *typo* ut dicam, et secundum intentionem — *M.* i. 2. 2

tyrannis. *tyrannides*, quae in servitutem cogunt genus humanum — *M.* i. 12. 59
Tuscana *tyrannis* in dilationis fiducia confortatur — *Ep.* vii. 77

tyrannus. '. . moriendum ei potius quam *tyranni* vultus adspiciendus fuit' — *M.* ii. 5. 169
non aliter . . est agendum, quam cum *tyrannis* — *M.* iii. 4. 78
qui satellitium saevi *tyranni* disperderet — *Ep.* vii. 13

Tyrrenus. Dextrum quidem latus *Tyrrenum* mare grundatorium habet — *V.E.* i. 10. 47
insulae *Tyrreni* maris, videlicet Sicilia et Sardinia — *V.E.* i. 10. 56

U

U. *u* consonantem per *f* apocopando proferunt — *V.E.* i. 14. 32

u. necessaria . . ut . . *a, e, i, o, u* — *V.E.* ii. 7. 54

uber. ovis . . *Ubera* vix quae ferre potest, tam lactis abundans — *Ecl.* i. 59
'. . Terra antiqua, potens armis atque *ubere* glebae . .' — *M.* ii. 3. 81

ubi. Al punto fisso che li tiene all' *ubi* — *Par.* xxviii. 95
perch' io l' ho visto Dove s' appunta ogni *ubi* ed ogni *quando* — *Par.* xxix. 12
'Forte sub irriguos colles *ubi* Sarpina Rheno' — *Ecl.* ii. 41
Ubi ergo minimum de contrario iustitiae admiscetur . . ibi — *M.* i. 11. 28
nam *ubi* voluntas ab omni cupiditate sincera non est — *M.* i. 11. 40
Ubi ergo non est quod possit optari, impossibile est ibi — *M.* i. 11. 78
'. . de voluptatibus suis cogitabat, *ubi* eas caperet . . ? . .' — *M.* ii. 5. 147
decertatum est; *ubi* . . palma victoriae . . cessit Romanis — *M.* ii. 11. 33
nam *ubi* consummatum est, nihil restat agendum — *M.* ii. 13. 27
ut . . per aliena castra discurrant, *ubi* . . nihil intelliguntur — *M.* iii. 3. 29
aut quaerendo ipsum *ubi* non est, aut accipiendo aliter — *M.* iii. 4. 49
ut patet, *ubi* Episcopi sunt tempore iuniores, quam — *M.* iii. 5. 34
ubi ista verba intervenerunt, erant simul omnes . . discipuli — *M.* iii. 9. 30
cum Deus insufficiens esse non possit, *ubi* . . aliquid in esse producit — *M.* iii. 14. 19
quid primitus locutus fuerit, et ad quem, et *ubi*, et quando — *V.E.* i. 4. 6
nec non *ubi*, quando, et ad quos ipsum dirigendum sit — *V.E.* i. 19. 25
non possunt esse, nisi *ubi* scientia et ingenium est — *V.E.* ii. 1. 69
Et *ubi* dicitur quod . . potest, verum esse testamur . . Ad illud *ubi* dicitur quod . . adducunt, dicimus verum esse — *V.E.* ii. 1. 78, 84
Ubi si consideretur accentus . . endecasyllabum esse constabit — *V.E.* ii. 5. 39
ubi, licet . . consideretur adscensus . . ruina constabit — *V.E.* ii. 7. 19
et hoc esse non potest nisi *ubi* frons est, vel cauda . . Propter quod etiam nec numerus impar carminum potest esse *ubi* frons, vel cauda non est: sed *ubi* hae sunt, vel altera sola, pari et impari numero in carminibus licet uti ad libitum — *V.E.* ii. 12. 26, 30, 31
ubi . . defecisse despicimur, ut . . indulgeat deprecamur — *Ep.* i. 11

An ignoras . . *ubi* vulpecula foetoris istius . . decumbat? *Ep.* vii. 137
conclamant: '*Ubi* est Deus eorum?' *Ep.* viii. 35
vobis, ignem de coelo missum despicientibus, *ubi* nunc arae ab alieno calescunt . . columbas in templis vendentibus, *ubi* *Ep.* viii. 55, 57
propter aliquam partem sui, quae non habet illud *ubi*, ad quod movetur: et quia pars quaelibet eius non adepto quolibet *ubi* (quod est impossibile) movetur ad aliud *Ep.* x. 476, 478
Et *ubi* ista invidis non sufficiant, legant Ricardum *Ep.* x. 552
erit sursum per respectum ad superficiem *ubi* est F *A. T.* 13. 24
cum . . mixtio esse non possit, *ubi* miscibilia simul esse non possunt . . necesse est, esse partem in universo *ubi* omnia miscibilia, scilicet elementa, convenire possint *A. T.* 18. 49, 51

His quoque locis: **M. ii.** 3. 71 (in octavo, *ubi*), 97 (in tertio, *ubi*), 111 (in ultimo, *ubi*); 4. 11 (auctoritate Moysis roboratur, *ubi*); 9. 31 (in quarto, *ubi* dicit in Pyramo); **iii.** 9. 6 (ibi, *ubi*); 13. '44' (Ad tribunal . . *ubi*); **V.E. i.** 4. 9 (in principio . . Genesis, *ubi*); 5. 31 (locum illum *ubi*); **Ep.** iv. 43 (quarto *de Rerum Transformatione* . . scilicet *ubi*); v. 169 (*ubi* . . ibi); x. 213 (Horatius in sua *Poetica*, *ubi*), 297 (in tertio *Rhetoricorum* . . *ubi*), 343 (in verbis illis, *ubi*), 540 (per Apostolum . . *ubi*), 548 (in Matthaeo, *ubi*), 560 (legant Danielem, *ubi*)

ubicumque. *Ubicumque* potest esse litigium, ibi debet esse iudicium *M.* i. 10. 1
Nam *ubicumque* humanum iudicium deficit *M.* ii. 10. 2
nam *ubicumque*[1] ponderosa multiplicantur, et[2] pondus *V. E.* ii. 5. 22

ubique. redolentem *ubique* et necubi apparentem *V. E.* i. 16. 5
ut . . genus mortale . . *ubique* . . civiliter degeretur *Ep.* vi. 7
alter Ascanius, qui . . in Turnos *ubique* sicut leo desaeviet *Ep.* vii. 98
nonne solis astrorumque specula *ubique* conspiciam? Nonne dulcissimas veritates potero speculari *ubique* sub coelo . . ? *Ep.* ix. 47, 49
Quod autem *ubique* resplendeat, ratio et auctoritas manifestat *Ep.* x. 353
quomodo ratio manifestat divinum lumen . . resplendere *ubique* *Ep.* x. 411
terram hanc emergentem esse *ubique* altiorem *A. T.* 9. 6
cum aquam formam rotundam habere oporteat *ubique* circa centrum *A. T.* 23. 36

Ugolinus. Thomam videlicet, et *Ugolinum* Bucciolam Faventinos *V. E.* i. 14. 19

ulciscor. ut . . *ulciscaris* illum qui misit te, de gente brutali *Ep.* vii. 109

ullus. Non enim essentia *ulla* creata ultimus finis est *M.* i. 3. 24
Romanum populum . . sine *ulla* resistentia fuisse praefectum *M.* ii. 1. 13
auctoritas . . Monarchae, sine *ullo* medio . . descendit *M.* iii. 16. 115
Si . . sermo variatur . . nec stare *ullo* modo potest *V. E.* i. 9. 87
in qualibet redolet civitate, nec cubat in *ulla* *V. E.* i. 16. 46
tale est ut omnibus sit commune nec proprium *ulli* *V. E.* i. 18. 24
nec urbana lubrica et reburra . . *ullo* modo poteris conlocare *V. E.* ii. 7. 36
potuisti . . sine *ulla* tui iudicii contradictione praeferre *Ep.* viii. 171

ulterius. sequitur *ulterius* quod divina voluntas sit ipsum ius *M.* ii. 2. 46
ne sua temeritas prodiret *ulterius* *M.* ii. 9. 80
nisi *ulterius* probaretur hoc spectare ad officium clavium *M.* iii. 8. 72
Ex quo haberi potest *ulterius*, quod *M.* iii. 16. 104
nec non *ulterius* est protractum [*sc.* idioma] *V. E.* i. 8. 39
sed hoc *ulterius* elucidandum remaneat *V. E.* ii. 5. 56
in isto libro nil *ulterius* de rithimorum doctrina tangere *V. E.* ii. 13. 86
Quod si pertinax animus poscit *ulterius* *Ep.* v. 155
zelus . . a primordio metam praefixam urgebit *ulterius* *Ep.* x. 87
invento principio . . nihil est quod *ulterius* quaeratur *Ep.* x. 624
cum non restet *ulterius* nisi coelum *A. T.* 20. 54

ultimo. primo . . deinde . . et *ultimo* iudicans prosequitur sive fugit *M.* i. 12. 20

[1] ubicunque *R*   [2] et *M* multiplicatur et

et ad hoc *ultimo* recurrendum — *M.* ii. 10. 26
ad hoc remedium *ultimo*.. recurramus — *M.* ii. 10. 29
Ultimo dicit quod cum Petrus vidisset Ioannem, dixit Iesu — *M.* iii. 9. 120
ultimum. et *ultimum* per proelium dimicandum est — *M.* ii. 10. 21
ultimus. cum.. principium et causa omnium sit *ultimus* finis — *M.* i. 2. 44
finis.. *ultimus* ad quem.. genus humanum — *M.* i. 3. 16
Non enim essentia ulla creata *ultimus* finis est — *M.* i. 3. 25
si *ultimum* de potentia totius humanitatis appareat — *M.* i. 3. 37
Dico ergo, quod nulla vis, a pluribus specie diversis participata, *ultimum* est de potentia alicuius illorum. Quia cum illud quod est *ultimum* tale, sit constitutivum speciei — *M.* i. 3. 40, 42
Non est ergo vis *ultima* in homine, ipsum esse — *M.* i. 3. 46
ultimum de potentia ipsius humanitatis, est — *M.* i. 3. 63
ad quod velut in *ultimum* finem omnia nostra opera ordinantur — *M.* i. 4. 37
ut in *ultimis* ad Nicomachum docet Philosophus — *M.* i. 15. 72
cum Deus *ultimum* perfectionis attingat — *M.* ii. 2. 24
'*Ultimus* autem finis eius est mons Atlas..' — *M.* ii. 3. 88
si verum est testimonium nostri Poetae in *ultimo* — *M.* ii. 3. 111
Quae *ultima* uxor de Italia fuit, Europae regione nobilissima — *M.* ii. 3. 116
quod solum restabat ad *ultimum* interitum Romani nominis — *M.* ii. 4. 44
media.. per quae ad *ultimum* suae intentionis devenitur — *M.* ii. 7. 34
'*Ultima* Lageae stirpis perituraque proles..' — *M.* ii. 9. 72
de communi.. adsensu, ad *ultimum*.. dimicatum est — *M.* ii. 11. 12
ut in *ultimis* Aeneidos canitur — *M.* ii. 11. 15
ut *ultima* carmina nostri Poetae testantur — *M.* ii. 11. 20
ad *ultimum*, de communi adsensu.. decertatum est — *M.* ii. 11. 28
ut Philosopho placet in *ultimis* ad Nicomachum — *M.* ii. 12. 39
ut haberi potest ex *ultimis* ad Nicomachum — *M.* iii. 12. 67
cum omnis natura ad *ultimum* quendam finem ordinetur — *M.* iii. 16. 35
solus inter omnia entia in duo *ultima* ordinetur [*sc.* homo] — *M.* iii. 16. 40
Enucleata.. veritas est quaestionis illius.. nec non illius *ultimae*.. Quae quidem veritas *ultimae* quaestionis — *M.* iii. 16. 127, 129
cognitionis perfectio.. terminatur ad *ultima* elementa — *V.E.* ii. 10. 7
sub una oda continua usque ad *ultimum* progressive — *V.E.* ii. 10. 19
si pes trimeter primum et *ultimum* carmen endecasyllabum habet — *V.E.* ii. 12. 78
pulcerrime tamen se habent *ultimorum* carminum desinentiae, si — *V.E.* ii. 13. 51
extremae desinentiae trimetri, hoc est prima et *ultima* — *V.E.* ii. 13. 72
propter.. combinationem desinentiarum *ultimarum* — *V.E.* ii. 13. 81
subditi.. inter quos *ultimos* me miserum dolere oportet — *Ep.* ii. 22
O bone Apollo, ad ultimum laborem, etc. — *Ep.* x. 317
Si ergo accipiatur *ultimum* in universo, vel quodcumque — *Ep.* x. 364
de distantia *ultimae* circumferentiae universi a centro eius — *A. T.* 21. 66
ultio. gladius eius qui dicit 'mea est *ultio*' — *Ep.* vi. 23
ultra *adv.* non solum ad millenam loquelae variationem venire contigerit, sed etiam ad magis *ultra* — *V.E.* i. 10. 85
extensio latitudinis est quasi LXVII graduum, et non *ultra* — *A. T.* 19. 60
ultra *praep.* Et tria si flasset *ultra* spiramina flata — *Ecl.* ii. 42
Arduum quippe opus et *ultra* vires aggredior — *M.* i. 1. 36
non enim ius extenditur *ultra* posse — *M.* ii. 7. 12
'.. *Ultra* Caudinas superavit vulnera furcas' — *M.* ii. 11. 51
citra medium plectens, *ultra* medium proemiando se figit — *Ep.* v. 41
ita elevasset *ultra* aequinoctialem, sicut citra — *A. T.* 20. 64
earum [*sc.* stellarum] quae sunt *ultra* [*sc.* aequinoctialem] — *A. T.* 21. 29
ululatus. *ululatum* universalis captivitatis miserans — *Ep.* v. 18
umbra. et sacri nemoris perpalluit *umbra* — *Ecl.* i. 30

Resque refulgentes, solitae superarier *umbris*, Vincebant *umbras*, et fervere rura sinebant — *Ecl.* ii. 5, 6
Ut rem quamque sua iam multum vinceret *umbra* — *Ecl.* ii. 91
'Conveniant ad busta Nini, lateantque sub *umbra*' — *M.* ii. 9. 34
nox et *umbra* timoris castra Philistinorum operiet — *Ep.* vii. 181

umbraculum. non sine quodam elegiae *umbraculo* haec tragoedia processisse videbitur — *V. E.* ii. 12. 49

una. ipsum *una* vobiscum ad praecipitium traduxistis — *Ep.* viii. 49

unanimis. si *unanimes* omnes . . viriliter propugnetis — *Ep.* viii. 177

unda. Perpetuis *undis* a summo margine ripas Rorans alveolus — *Ecl.* i. 15
Et refluant *undae*, frondes et Maenala nutent — *Ecl.* i. 23
'. . Quos videt condens radios sub *undas* Phoebus . .' — *M.* ii. 9. 94
vix ab inutili *unda* Oceani se circumcingi dignatur — *Ep.* vii. 59

unde. Nec dicit ipsa: Malum est de isto; *Unde* querelam sisto — *Canz.* xxi. 23
ad astra . . *Unde* fuere, novae cum corpora nostra subirent — *Ecl.* ii. 17
Unde est, quod . . haec propter illam habet ut sit — *M.* i. 3. 27
Unde solet dici, quod intellectus . . fit practicus — *M.* i. 3. 82
Unde si forma huius ordinis reperitur in partibus — *M.* i. 6. 16
unde facilius . . veniunt ad habitum . . veritatis, qui — *M.* i. 13. 41
Unde caveant pugiles, ne pretio constituant sibi causam — *M.* ii. 10. 72
ab illa specula rationis, *unde* humana mens . . speculatur — *M.* ii. 11. 73
Redeant *unde* venerunt: venerunt bene, redeunt male — *M.* ii. 12. 16
Unde, nisi ab ordinario iudice poena inflicta sit . . iniuria est dicenda. *Unde* dicebat ille Moysi: 'Quis te constituit . . ?' — *M.* ii. 13. 33, 35
'. . *unde* oportet vos praeparare vobis etiam ea quae . .' — *M.* iii. 9. 51
Unde si expresse dicenti *pica* resonaret etiam *pica* — *V. E.* i. 2. 62
Florentiam *unde* sumus oriundus et civis — *V. E.* i. 6. 35
Unde cum . . sit libratum, dici curiale meretur — *V. E.* i. 18. 40
Unde cum sententia . . semper verbis . . mixta remaneat — *V. E.* ii. 1. 91
Unde nos . . doctrinas eorum poetrias aemulari oportet — *V. E.* ii. 4. 26
coelestem *unde* venerat secundum spiritum remeavit ad patriam — *Ep.* ii. 3
Unde Deum Romanum principem praedestinasse relucet — *Ep.* v. 116
ut *unde* . . declinare arbitratur, inde . . praecipitetur — *Ep.* vi. 96
a *comus* . . et *oda* . . *unde comoedia* quasi *villanus cantus* — *Ep.* x. 192
Unde cum in amore veritatis . . sim nutritus — *A. T.* 1. 5
Unde cum terra sit corpus simplex — *A. T.* 18. 8
unde, licet natura particularis aliquando . . frustretur — *A. T.* 18. 21
unde propter admirari coepere philosophari — *A. T.* 20. 28
Unde alia est virtus huius stellae et illius — *A. T.* 21. 25
Unde cum dixit: 'Congregentur aquae . .' — *A. T.* 21. 68

His quoque locis: **M. i.** 4. 16 (*Unde* manifestum est, quod); 11. 3 (*unde* Virgilius . . cantabat), 74 (*unde* sententia Philosophi est, ut); 12. 67 (*Unde* Philosophus . . ait); 13. 7 (*unde* fit, quod), 25 (*Unde* Philosophus); 14. 83 (*Unde* sequitur); 15. 13 (*Unde* fit quod); **ii.** 2. 50 (*Unde* fit quod); 3. 63 (*unde* poeta noster); 4. 8 (*Unde* ipse probat); 5. 40 (*Unde* recte illud scriptum est); 6. 25 (*Unde* impossibile est); 8. 17 (*Unde* Philosophus); 10. 9 (*Unde* Psalmus), 57 (*Unde* bene Pyrrhus . . respondit); **iii.** 3. 25 (*Unde* fit persaepe quod); 4. 133 (*Unde* sciendum, quod); 6. 25 (*Unde* sciendum, quod), 44 (*Unde* argumentum istorum est a toto ad partem); 8. 13 (*unde* bene sequeretur), 21 (*Unde* inferunt), 41 (*Unde* . . verum esset); 9. 24 (*unde* Lucas incipit), 32 (*unde* . . dicit Lucas); 10. 50 (*Unde* Apostolus); 12. 59 (*Unde* dico, quod); 14. 20 (*Unde* . . manifestum est quod), 46 (*Unde* . . esse tale oportet); 15. 20 (*Unde* ipse . . inquit); 16. 108 (*Unde* fit quod); **V. E. ii.** 2. 41 (*Unde* . . consequens est, ut); **A.T.** 16. 12 (*unde* sequeretur . . quod); 18. 16 (*Unde* respondendum est, quod), 55 (*Unde* . . necesse fuit); 21. 29 (*Unde* . . consequens est, quod)

undique. mundum *undique* fuisse quietum — *M.* i. 16. 12

ut omnis confusio de principiis *universalibus* auferatur — *M.* i. 14. 65
quod . . fuerit felix in pacis *universalis* tranquillitate — *M.* i. 16. 14
universali pace cum libertate dilecta — *M.* ii. 5. 36
formam *universalem* divinae similitudinis — *M.* ii. 7. 29
aliquod medium necessarium ad finem naturae *universalem* — *M.* ii. 7. 38
diremtio *universalis* litigii magis quam . . particularis — *M.* ii. 9. 4
universalem mundi iurisdictionem tunc Romanorum fuisse — *M.* ii. 9. 103
Dei vicarius, Ecclesiae *universalis* antistes — *M.* iii. 6. 11
signum *universale* 'Omne,' quod includitur in 'quodcumque' — *M.* iii. 8. 25
tunc signum *universale* non distribuit, nisi pro suppositis — *M.* iii. 8. 31
quid est quod signum *universale* habet distribuere — *M.* iii. 8. 37
signum *universale* . . contrahitur in sua distributione — *M.* iii. 8. 62
consistente Imperio in unitate Monarchiae *universalis* — *M.* iii. 10. 68
auctoritas . . de fonte *universalis* auctoritatis descendit — *M.* iii. 16. 116
per *universalem* familiae tuae luxuriem et trucitatem — *V. E.* i. 7. 12
ululatum *universalis* captivitatis miserans — *Ep.* v. 18
'omnis causa primaria plus influit super suum causatum, quam causa *universalis* secunda' — *Ep.* x. 382
natura *universalis* non frustratur suo fine — *A. T.* 18. 21
natura . . *universalis* nullo modo potest a sua intentione deficere; cum naturae *universali* . . actus et potentia rerum . . subiaceat. Sed intentio naturae *universalis* est, ut — *A. T.* 18. 24, 26, 29
cum intentioni naturae *universalis* omnis natura obediat — *A. T.* 18. 55
per quam obediret intentioni *universalis* naturae — *A. T.* 18. 59
terra . . naturae *universali* obediens — *A. T.* 19. 6

universalissimus. Cum ergo Monarcha sit *universalissima* causa inter mortales, ut homines bene vivant — *M.* i. 11. 136

universaliter. ad quem *universaliter* genus humanum Deus arte sua, quae natura est, in esse producit — *M.* i. 3. 17
quin natura . . gentem disposuerit . . ad *universaliter* principandum — *M.* ii. 7. 61
Deus, in quo respectus omnis *universaliter* unitur — *M.* iii. 12. 95
quibus mundus *universaliter* et membratim describitur — *V. E.* i. 6. 28
Dantes . . ac *universaliter* omnes Tusci qui pacem desiderant — *Ep.* vii. *tit.* 5
cum *universaliter* orbem describi edixisset Augustus — *Ep.* vii. 64

universitas. Est ergo aliqua propria operatio humanae *universitatis*, ad quam ipsa *universitas* hominum in tanta multitudine ordinatur — *M.* i. 3. 31 (*bis*)
humana *universitas* est quoddam totum ad quasdam partes, et — *M.* i. 7. 1
Sicut ergo inferiora humanae *universitatis* bene respondent — *M.* i. 7. 8
Consilium et *Universitas* partis Alborum de Florentia — *Ep.* i. *tit.* 9

universum. humana universitas . . est . . pars ad totum *universum* — *M.* i. 7. 7
ergo et ipsa ad ipsum *universum* . . bene respondet — *M.* i. 7. 14
cum totum *universum* . . sit . . vestigium . . divinae bonitatis — *M.* i. 8. 15
si solam formam universalem . . in *universo* intenderet — *M.* ii. 7. 30
immediate se habere ad Principem *universi*, qui Deus est — *M.* iii. 16. 13
gloria . . in omnibus partibus universi resplendet — *Ep.* x. 350
Si ergo accipiatur ultimum in *universo*, vel quodcumque — *Ep.* x. 364
quod divinus radius . . per *universum penetrat et resplendet* — *Ep.* x. 429
in naturali situ totius *universi* — *Ep.* x. 462
Cum centrum terrae sit centrum *universi* — *A. T.* 3. 7
necesse est, esse partem in *universo* ubi — *A. T.* 18. 51
de distantia ultimae circumferentiae *universi* a centro eius — *A. T.* 21. 66

universus. *universo* populo reclamante, ab urbe sancta discessit — *M.* ii. 5. 105
'Exivit edictum . . ut describeretur *universus* orbis' — *M.* ii. 9. 102
ab *universo* mortalium adsensu, vel saltem . . praevalentium — *M.* iii. 14. 4
per *universa* mundi climata climatumque plagas incolendas — *V. E.* i. 8. 3

universus municipalium vulgarium grex vertitur et revertitur — *V. E.* i. 18. 7
Universis et singulis Italiae regibus — *Ep.* v. *tit.* 1
quasi dirimens duo regna, Sibi et Caesari *universa* distribuens — *Ep.* v. 152
qui . . contra leges *universas* in legum principem conspiratis — *Ep.* vi. 166
coelum supremum, continens corpora *universa* — *Ep.* x. 444
Universis et singulis praesentes litteras inspecturis — *A. T. init.* 1
in sacello Helenae gloriosae, coram *universo* clero Veronensi — *A. T.* 24. 7

unquam. *sicut tibi, cui Bis unquam coeli ianua reclusa ?* — *Par.* xv. 30
facilius . . qui nihil *unquam* audiverunt, quam qui — *M.* i. 13. 43
non tamen occidentales mundi partes eis *unquam* subiectae fuerunt — *M.* ii. 9. 29
recordetur si *unquam* dixit : 'Per le plage de Dio . .' — *V. E.* i. 14. 38

unum *v.* **unus**

unus. non esse *unum* omnium finem, arbitrari stultum est — *M.* i. 2. 55
ad quam quidem operationem nec homo *unus*, nec domus *una*, nec *una* vicinia, nec *una* civitas . . pertingere potest — *M.* i. 3. 34 (*ter*), 35
quod *una* essentia pluribus speciebus esset specificata — *M.* i. 3. 43
potentia ista per *unum* hominem . . reduci non potest — *M.* i. 3. 66
quod quando aliqua plura ordinantur ad *unum*, oportet *unum* eorum regulare seu regere, alia vero regulari seu regi — *M.* i. 5. 17 (*bis*)
Si enim consideremus *unum* hominem — *M.* i. 5. 22
Si consideremus *unam* domum . . *unum* oportet esse qui regulet — *M.* i. 5. 28, 30
Si consideremus vicum *unum* . . *unum* oportet esse . . regulatorem — *M.* i. 5. 38, 40
Si vero *unam* civitatem . . *unum* oportet esse regimen — *M.* i. 5. 47, 48
Si denique *unum* regnum particulare . . oportet esse Regem *unum* — *M.* i. 5. 53, 56
in his, et in singulis, quae ad aliquod *unum* ordinantur — *M.* i. 5. 63
Nunc constat quod totum humanum genus ordinatur ad *unum* . . ergo *unum* oportet esse regulans, sive regens — *M.* i. 5. 66, 67
ordo partium ad aliquod *unum* quod non est pars — *M.* i. 6. 11
ordo partium ad *unum* est melior, tamquam finis alterius — *M.* i. 6. 13
regna ordinari debent ad *unum* Principem, sive Principatum — *M.* i. 6. 28
Partes eius bene respondent ad ipsam per *unum* principium tantum — *M.* i. 7. 12
simpliciter bene respondet per *unum* principium tantum — *M.* i. 7. 16
Sed genus humanum maxime Deo adsimilatur quando maxime est *unum* ; vera enim ratio *unius* in solo illo est. Propter quod scriptum est : 'Audi, Israel, Dominus Deus tuus *unus* est.' Sed tunc genus humanum maxime est *unum*, quando totum unitur in *uno*, quod esse non potest, nisi quando *uni* Principi totaliter subiaceat, ut de se patet. Ergo humanum genus *uni* Principi subiacens maxime Deo adsimilatur — *M.* i. 8. 21 (*bis*), 24, 26 (*bis*), 27, 29
malum autem pluralitas principatuum, *unus* ergo Princeps — *M.* i. 10. 30
Et quod potest fieri per *unum*, melius est per *unum* fieri quam per plura. Quod sic declaratur : Sit *unum*, per quod aliquid fieri potest, A, et sint plura . . A et B — *M.* i. 14. 2 (*bis*), 3
sequitur, non solum melius esse fieri per *unum* . . sed quod fieri per *unum* est bonum, per plura simpliciter malum — *M.* i. 14. 16, 17
fieri per *unum* est propinquius fini, ergo est melius — *M.* i. 14. 21
sic : Sit finis C, fieri per *unum* A, per plura A et B — *M.* i. 14. 23
potest regi per *unum* supremum principem — *M.* i. 14. 27 *et* 31
non sic . . ut ab illo *uno* immediate prodire possint — *M.* i. 14. 33
non solum possibile est *uni*, sed necesse est ab *uno* procedere — *M.* i. 14. 63, 64
Ergo melius est humanum genus per *unum* regi, quam per plura — *M.* i. 14. 75
Deo esse acceptabilius hoc, inter hoc *unum* et haec *plura* — *M.* i. 14. 82
humanum genus optime se habere, cum ab *uno* regitur — *M.* i. 14. 84
Item dico, quod ens et *unum* et bonum gradatim se habent secundum quintum modum dicendi 'prius.' Ens enim natura praecedit

unum, *unum* vero bonum; maxime enim ens maxime est *unum*, et maxime *unum* est maxime bonum. Et quanto aliquid a maximo ente elongatur, tanto ab esse *unum*, et per consequens ab esse bonum. Propter quod in omni genere rerum illud est optimum, quod est maxime *unum* .. Unde fit quod *unum* esse videtur esse radix eius quod est esse bonum .. Quare Pythagoras in correlationibus suis, ex parte boni ponebat *unum* — *M.* i. 15. 2, 4 (*bis*), 6 (*bis*), 8, 11, 13, 17

peccare nihil est aliud quam progredi ab *uno* spreto ad multa — *M.* i. 15. 21

per hoc est bonum, quod in *uno* consistit — *M.* i. 15. 26

ipsam [*sc.* concordiam] consistere in aliquo *uno* — *M.* i. 15. 30

concordes .. propter simul moveri secundum velle ad *unum* — *M.* i. 15. 44

sicut qualitas *una* formaliter in glebis, scilicet gravitas, et *una* in flammis, scilicet levitas — *M.* i. 15. 46, 47

quae quidem forma .. *una* in se multiplicatur — *M.* i. 15. 51

sicut *unus* homo optime se habens .. est concordia quaedam — *M.* i. 15. 60

Sed hoc esse non potest, nisi sit voluntas *una*, domina et regulatrix omnium aliarum in *unum* .. Nec ista *una* potest esse, nisi sit Princeps *unus* omnium — *M.* i. 15. 68, 69, 73, 74

Quae duo cum simul ad *unum* concurrunt — *M.* ii. 1. 63

concursu sanguinis a qualibet mundi parte in *unum* virum — *M.* ii. 3. 123

natura pertingere non potest per *unum* hominem — *M.* ii. 7. 43

'Amabile quidem enim et *uni* soli; melius .. civitati' — *M.* ii. 8. 18

Quam quidem collisionem, quia primitus *unius* ad *unum* fuit ipsa inventa, duellum appellamus — *M.* ii. 10. 16 (*bis*)

'Sicut per *unum* hominem in hunc mundum peccatum intravit ..' — *M.* ii. 13. 8

carbonis illius quem *unus* de Seraphim accepit de altari — *M.* iii. 1. 23

gladios .. duodecim .. ut quilibet haberet *unum* — *M.* iii. 9. 47

'.. si vis, faciamus hic tria tabernacula, tibi *unum*, Moysi *unum*, et Heliae *unum*' — *M.* iii. 9. 86 (*ter*)

cum officium eius sit humanum genus *uni* velle, et *uni* nolle tenere subiectum — *M.* iii. 10. 37 (*bis*)

dicentes: Omnia quae sunt *unius* generis reducuntur ad *unum*, quod est mensura omnium quae sub illo genere sunt. Sed omnes homines sunt *unius* generis: ergo debent reduci ad *unum* .. Et cum summus Antistes et Imperator sint homines .. oportet quod reducantur ad *unum* hominem — *M.* iii. 12. 4, 5, 7, 8, 12

dico quod cum dicunt: Ea quae sunt *unius* generis oportet reduci ad aliquod *unum* de illo genere .. verum dicunt — *M.* iii. 12. 19, 20

verum dicunt, dicentes quod omnes homines sunt *unius* generis — *M.* iii. 12. 24

omnes homines esse reducendos ad *unum* metrum — *M.* iii. 12. 27

hominem .. exsistentem maxime *unum* in genere suo — *M.* iii. 12. 66

reduci habebunt ad aliquod *unum* in quo — *M.* iii. 12. 91

reduci ad *unum*; in quantum vere Papa et Imperator, ad aliud — *M.* iii. 12. 101

qui omnes *una* eademque loquela deserviebant ad opus — *V. E.* i. 7. 48

Solis etenim in *uno* convenientibus actu eadem loquela remansit, puta cunctis architectoribus *una*, cunctis saxa volventibus *una*, cunctis ea parantibus *una* — *V. E.* i. 7. 52, 54, 55 (*bis*)

Ab *uno* postea eodemque idiomate .. diversa vulgaria — *V. E.* i. 8. 21

solum *unum* obtinuit idioma — *V. E.* i. 8. 29

Signum autem quod ab *uno* eodemque idiomate .. progrediantur — *V. E.* i. 8. 45

de *unius* eiusdemque a principio idiomatis variatione — *V. E.* i. 9. 4

Et quod *unum* fuerit a principio confusionis — *V. E.* i. 9. 14

quid acciderent *una* eademque ratione patebit — *V. E.* i. 9. 46

Guidonem, Lapum, et *unum* alium, Florentinos — *V. E.* i. 13. 37

unum oportet esse, quo generis illius omnia comparentur .. Sicut in

numero cuncta mensurantur *uno*, et plura vel pauciora dicuntur secundum quod distant ab *uno* vel ei propinquant — *V. E.* i. 16. 9, 13, 15
simplicissima quantitas, quod est *unum* — *V. E.* i. 16. 53
illud [*sc.* vulgare] quod *unius* solius familiae proprium est — *V. E.* i. 19. 30
Signum autem est, quod rithimus ibi *una* vocali perficitur — *V. E.* ii. 5. 34
et *unam* faciunt constructionem — *V. E.* ii. 6. 16
dicimus vulgarium poematum *unum* esse supremum — *V. E.* ii. 8. 59
cantio . . est . . ad *unam* sententiam tragica coniugatio — *V. E.* ii. 8. 70
quaedam [*sc.* stantiae] sunt sub *una* oda continua — *V. E.* ii. 10. 18
diesis esse non potest . . nisi reiteratio *unius* odae fiat — *V. E.* ii. 10. 32
frons tribus endecasyllabis et *uno* eptasyllabo contexta — *V. E.* ii. 11. 24
Quaedam est in qua tantum eptasyllabum intexitur *unum* — *V. E.* ii. 12. 25
sicut quaedam stantia est *uno* solo eptasyllabo conformata — *V. E.* ii. 12. 34
Et sicut de *uno* eptasyllabo, sic de pluribus . . dicimus — *V. E.* ii. 12. 91
Hic semper in stantia *unum* carmen incomitatum texebat . . Et sicut de *uno* licet, licet etiam de duobus — *V. E.* ii. 13. 29, 31
rithimi concrepantiam . . vel *unius* [*sc.* carminis] vel plurium — *V. E.* ii. 13. 36
de ovibus pascuis Iesu Christi minima *una* sum — *Ep.* viii. 71
una sola vox, sola pia, et haec privata — *Ep.* viii. 100
sic circa *unam* vel alteram rem credulitate decipitur — *Ep.* x. 45
habere esse a se non convenit nisi *uni* . . qui Deus est — *Ep.* x. 357
cum . . per se necesse esse non competat nisi *uni* — *Ep.* x. 360
omnia quae sunt, praeter *unum* ipsum, habent esse ab alio — *Ep.* x. 363
si essentia sit intellectiva, virtus tota est *unius*, quae causat — *Ep.* x. 396
ad diversa deorsum; quorum *una* ratio esse non potest, cum *unum* sit deorsum simpliciter, aliud vero secundum quid — *A. T.* 12. 48 (*bis*)
quia quod potest fieri per *unum*, melius est quod fiat per *unum* quam per plura — *A. T.* 13. 35 (*bis*)
sub omni privatione supposita, praeter *unam* — *A. T.* 18. 36
'Congregentur aquae in locum *unum*, et appareat arida' — *A. T.* 21. 70
licet *unum* adimitetur aliud in *uno* — *A. T.* 23. 54 (*bis*)

His quoque locis: **M. i.** 16. '38' (in *unum*); **ii.** 1. '3' (in *unum*), '34' (in *unum*); 6. 2 (*unum* . . aliud); 8. 105 (*unam* . . alteram); 10. 32 (*unum* . . aliud); **iii.** 10. 10 (*unam* ab alia), 90 (*unus* . . alius); 16. 23 (*unam* . . alteram); **V. E. i.** 3. 18 (*una* . . in aliam); 9. 9 (*uno* . . aliis), 46 (*una* eademque ratione); 11. 24 (cantiones . . inter quas *unam*); 14. 7 (duo . . vulgaria . . Quorum *unum*), 41 (Inter quos *unum*); 16. 47 (*una* . . alia); **ii.** 8 19 (*uno* . . Alio); 10. 22 (*una* . . in aliam); 13. 7 (*unum* . . Aliud); **Ep.** iv. 23 (*unius* . . alterius), 28 (*unius* . . in alium), 35 (*unius* . . in alium); **A. T.** 12. 15 (in qua tres cruces . . in qua *una*); 13. 16 (*bis*) (*una* . . et *una* alia); 16. 20 (*una* . . alia), 23 (*unum* . . alterum); 17. 12 (*una* . . altera)

unusquisque. *Unaquaeque* res eo facilius . . ad operationem disponitur — *M.* i. 13. 37
secundum quod *unicuique* tribui competebat — *M.* i. 14. 72
cum virtutes *uniuscuiusque* rei consequantur naturam eius — *M.* iii. 15. 3
Sed quia *unamquamque*[1] doctrinam oportet non probare — *V. E.* i. 1. 17
unumquodque mensurabile fit, secundum quod — *V. E.* i. 16. 22
unumquemque[2] debere materiae pondus propriis humeris coaequare — *V. E.* ii. 4. 29
cognitionis perfectio *uniuscuiusque* terminatur ad ultima elementa — *V. E.* ii. 10. 7
potestis advertere, pacem *unicuique* esse paratam — *Ep.* v. 97
Cupiditatem *unusquisque* sibi duxit in uxorem — *Ep.* viii. 103
circa *unumquodque* genus in tantum certitudo quaerenda est — *A. T.* 20. 16

urbanitas. *urbanitate* plenissimam [*sc.* constructionem] — *V. E.* ii. 6. 31

urbanus. de tot rusticanis accentibus . . *urbanum* [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 17. 24

[1] unamquanque *R* [2] unumquenque

et horum [*sc.* vocabulorum] quaedam silvestria, quaedam *urbana*, et eorum quae *urbana* vocamus, quaedam pexa et lubrica	*V. E.* ii. 7. 11 (*bis*)
nec *urbana* lubrica et reburra, ut *femina* et *corpo*	*V. E.* ii. 7. 35
Sola etenim pexa irsutaque *urbana* tibi restare videbis	*V. E.* ii. 7. 38
urbs. 'Dardanus Iliacae primus pater *urbis* et auctor..'	*M.* ii. 3. 73
ancile de coelo in *urbem* Deo electam delapsum fuisse	*M.* ii. 4. 32
Cumque Galli, reliqua *urbe* iam capta	*M.* ii. 4. 42
ut ad.. deletionem non restaret nisi Poenorum insultus ad *urbem*	*M.* ii. 4. 61
qui.. damnatus exilio.. ab *urbe* sancta discessit	*M.* ii. 5. 106
'Coctilibus muris cinxisse Semiramis *urbem*'	*M.* ii. 9. 32
multas esse.. magis delitiosas.. *urbes* quam.. Florentiam	*V. E.* i. 6. 35
vobis.. qui tantae *urbis* misericordiam induistis	*Ep.* i. 45
Italiae regibus et senatoribus almae *urbis*	*Ep.* v. *tit.* 2
urbem diutino moerore confectam in manus alienorum tradi	*Ep.* vi. 117
Romam *urbem*.. qualis est.. ante mortales oculos affigatis	*Ep.* viii. 142
in *urbe* Verona et civitate Vicentia Vicario generali	*Ep.* x. *tit.* 3
in inclyta *urbe* Verona, in sacello Helenae gloriosae	*A. T.* 24. 6
Urbs Vetus. De.. *Urbe Veteri*.. nihil tractare intendimus	*V. E.* i. 13. 30
urgeo. qui malesuada fame *urgente*.. proruperunt	*Ep.* vi. 129
zelus.. a primordio metam praefixam *urgebit* ulterius	*Ep.* x. 86
Urget enim me rei familiaris angustia	*Ep.* x. 600
uro. quin nota.. infamis Apostolicam Sedem *usserit* ad ignem	*Ep.* viii. 175
Ursus. Tu prae omnibus, *Urse*	*Ep.* viii. 159
usito. nobilior est vulgaris, tum quia prima fuit humano generi *usitata*	*V. E.* i. 1. 36
usque. Veniunt namque *usque* ad hoc, ut dicant	*M.* i. 12. 8
Usque adhuc patet propositum per rationes quae	*M.* ii. 11. 81
'.. omnibus diebus, *usque* ad consummationem saeculi'	*M.* iii. 3. 85
hac forma.. locuti sunt.. *usque* ad aedificationem turris	*V. E.* i. 6. 51
qui antiquissima locutione sunt usi *usque* ad suam dispersionem	*V. E.* i. 7. 69
ab ostiis Danubii.. *usque* ad fines occidentales Angliae	*V. E.* i. 8. 26
a praedictis finibus.. videlicet *usque* ad promontorium illud	*V. E.* i. 8. 55
sunt sub una oda continua *usque* ad ultimum progressive	*V. E.* ii. 10. 19
usque quo sub tempore vivam, dominabitur mihi	*Ep.* ii. 5
facinora vindicabit, et *usque* in Thessaliam persequetur	*Ep.* v. 47
si.. *usque* ad Octaviani triumphos mundi gesta revisere vacet	*Ep.* v. 130
a Gadibus.. *usque* ad ostia fluminis Ganges	*A. T.* 19. 42
ab illis quorum zenith est.. *usque* ad illos quorum zenith est	*A. T.* 19. 55
a linea aequinoctiali *usque* ad lineam quam	*A. T.* 21. 38
quaerant *usque* quo possunt, ut trahant se ad immortalia	*A. T.* 22. 3
'Numquid.. Omnipotentem *usque* ad perfectionem reperies?'	*A. T.* 22. 7
v. **adusque, hucusque**	
usurpatio. *usurpatio* enim iuris non facit ius	*M.* iii. 11. 15
usurpo. Regum et Principum, qui gubernacula publica sibi *usurpant*	*M.* ii. 1. 56
esse se liberos a iugo sic *usurpantium* recognoscent	*M.* ii. 1. 59
de iure, non *usurpando*, Monarchae officium.. sibi.. adscivit	*M.* ii. 3. 2
quem [*sc.* modum] casu magis quam arte multi *usurpare* videntur	*V. E.* ii. 4. 7
de tot pastoris officium *usurpantibus*	*Ep.* viii. 98
Vasconum.. qui.. Latinorum gloriam sibi *usurpare* contendunt	*Ep.* viii. 188
usus. Auctoritas principalis non est principis nisi ad *usum*	*M.* iii. 7. 42
in *usu* frequentiori habentur	*V. E.* ii. 5. 14
cuius rei causa tam largum arbitrium sibi *usus* asciverit	*V. E.* ii. 10. 44
In *usu* nostro maxime tria carmina.. videntur	*V. E.* ii. 12. 6
ut ab omni guerrarum insultu cessaremus et *usu*	*Ep.* i. 53
relicta nobis est pacis hereditas, ut.. in *usu* eius	*Ep.* vii. 4
ut. locutus sum in lingua trina, *Ut* gravis mea spina Si saccia	*Canz.* xxi. 42

Fili mi, tempus est ut praetermittantur simulacra nostra	*V. N.* 12. 21
recludit Gaudia, sic *ut* dulce melos armenta sequantur	*Ecl.* i. 21
Tum quia foemineo resonant *ut* trita [1] labello	*Ecl.* i. 53
bacillo Stabat subnixus, *ut* diceret, Alphesiboeus	*Ecl.* ii. 15
ut arundinea puer is pro voce laborat . . spiravit arundo	*Ecl.* ii. 39
numquam tam dira voluptas Te premat, *ut* Rhenus . . recludat	*Ecl.* ii. 85
tam proni scindebant aethra iugales, *Ut* . . vinceret	*Ecl.* ii. 91
hoc maxime interesse videtur, *ut* . . posteris prolaborent	*M.* i. 1. 3
hanc . . enucleare . . tum *ut* utiliter mundo pervigilem, tum etiam *ut* palmam tanti bravii . . adipiscar	*M.* i. 1. 32, 33
Unde est, quod . . haec propter illam habet *ut* sit	*M.* i. 3. 29
non tamen intellectus earum est possibilis *ut* hominis	*M.* i. 3. 58
Cum ergo Monarcha sit universalissima causa . . *ut* homines bene vivant, quia principes alii per illum, *ut* dictum est	*M.* i. 11. 137, 138
quia per ipsum hic felicitamur *ut* homines, per ipsum alibi felicitamur *ut* Dii	*M.* i. 12. 43, 44
habere antecedens absque consequente, *ut* hominem sine animali	*M.* ii. 6. 34
Unde fit persaepe quod non solum falsitas patrimonium habeat, sed *ut* plerique . . per aliena castra discurrant	*M.* iii. 3. 27
licet Luna non habeat lucem abundantur, nisi *ut* a Sole recipit	*M.* iii. 4. 131
bene ab eo recipit, *ut* virtuosius operetur per lucem gratiae	*M.* iii. 4. 150
pro antecedente . . consequens, *ut* animal pro homine	*M.* iii. 5. 30
Et sic instantia videtur errare secundum non causam *ut* causa	*M.* iii. 5. 37
' . . ministri mei . . decertarent, *ut* non traderer Iudaeis . . '	*M.* iii. 15. 31
consequitur *ut* hominis duplex finis exsistat, *ut* . . solus inter omnia entia in duo ultima ordinetur	*M.* iii. 16. 36, 37
non dico autem nostra, *ut* aliam sit esse locutionem quam hominis	*V. E.* i. 2. 2
non indigent nisi *ut* sciant quilibet de quolibet	*V. E.* i. 2. 30
moverunt organa sua, sic *ut* [2] vox inde resultavit distincta	*V. E.* i. 2. 49
Soli homini datum fuit *ut* loqueretur, *ut* . . manifestum est	*V. E.* i. 4. 1, 2
multa per eadem vocabula nominare videntur, *ut Deum, coelum*	*V. E.* i. 8. 48
ut manifeste apparet eorum dicta perspicientibus, *ut* puta:	*V. E.* i. 12. 65, 66
nam in quantum simpliciter *ut* homines agimus, virtutem habemus, *ut* generaliter illum intelligamus . . in quantum *ut* homines cives agimus, habemus legem . . in quantum *ut* homines Latini agimus, quaedam habemus simplicissima signa	*V. E.* i. 16. 29, 30, 33, 35
quid aliud agricolae sui satagunt, nisi *ut* amoveant et admoveant, *ut* dictum est?	*V. E.* i. 18. 15, 16
quicquid tale est *ut* omnibus sit commune nec proprium ulli, conveniens est *ut* in ea conversetur et habitet	*V. E.* i. 18. 23, 24
quicquid nobis convenit . . *ut* sentire, ridere, militare	*V. E.* ii. 1. 44
ut cum quis benemeruit . . profectum esse dicimus	*V. E.* ii. 2. 15
manifestum est *ut* dignitates inter se comparentur secundum magis et minus, *ut* quaedam magnae, quaedam maiores . . sint	*V. E.* ii. 2. 29, 30
ut: Aristoteles philosophatus est tempore Alexandri	*V. E.* ii. 6. 13
ut: Petrus amat multum dominam Bertam	*V. E.* ii. 6. 34
Et necessaria quidem appellamus, quae campsare non possumus: *ut* quaedam monosyllaba, *ut sì, no, me*	*V. E.* ii. 7. 52, 53
in syllabis superari potest, *ut* si frons esset pentametra, et	*V. E.* ii. 11. 16
frontem superare . . *ut* si quilibet versus esset [3] trimeter	*V. E.* ii. 11. 32
cum . . vel circa dextrum aliquid vel sinistrum canamus, *ut* quandoque persuasorie . . canere contingit	*V. E.* ii. 14. 13
Nec tantum *ut* assurgatis exhortor, sed *ut* illius obstupescatis aspectum	*Ep.* v. 103, 104

[1] ut trita *M* attrita *A* [2] ut *R* et *M* [3] ut si quilibet versus esset *add. R*

perspicaciter intuenti liquet, *ut* est ipsa summa libertas — *Ep.* vi. 160
sacratus es, *ut* Amalech percutias et Agag non parcas — *Ep.* vii. 108
Nec reor, amici nomen assumens, *ut* nonnulli forsitan obiectarent, reatum praesumptionis incurrere — *Ep.* x. 22
Eorum vero quae sunt, quaedam sic sunt, *ut* habeant esse absolutum in se; quaedam sunt ita, *ut* habeant esse dependens ab alio.. *ut* eodem tempore esse, et ad aliud se habere — *Ep.* x. 98, 99, 100
praetermittendum.. *ut* facilior.. sit ad partem introitus — *Ep.* x. 117
ubi licentiat aliquando comicos *ut* tragoedos loqui — *Ep.* x. 213
in omnibus partibus.. sed ita, *ut in aliqua* parte *magis*, et.. *minus* — *Ep.* x. 351
semper movetur et numquam quiescit, *ut* est eius appetitus — *Ep.* x. 480
ut patet in ista figura, *ut* sit coelum circulus in quo A — *A. T.* 19. 10 (*bis*)
et positae sunt, non quia sic sit, sed *ut* sentiat discens, *ut* ille dicit in primo *Priorum* — *A. T.* 19. 19 (*bis*)
per modum attractionis, *ut* magnes attrahit ferrum, sive per modum pulsionis.. *ut* in particularibus montuositatibus — *A. T.* 21. 43, 45

His quoque locis: **M. i.** 2. *3* (*ut* dicam), *45* (consequens est, *ut*); 3. *73*; 4. 30 (*ut* omnibus manifestum esse potest), 41 (*ut* dictum fuit); 5. 5 (*ut* praedictum est), 34 (*ut* ait Homerus), 66 (*ut* iam praeostensum fuit); 6. 22 (*ut*.. est manifestum); 7. 5 (*ut* superiora ostendunt), 12 (*ut* ex superioribus colligi potest), *18* (Ex quo sequitur.. *ut*); 8. *6* (De intentione Dei est, *ut*), 28 (*ut* de se patet), 33 (*ut*.. est probatum); 9. 14 (*ut* philosophando.. ratio deprehendit); 11. 23 (*ut* Magister sex principiorum recte ait), 32 (*ut* Philosophus inquit), 71 (*ut* innuit Aristoteles), *75* (unde sententia Philosophi est, *ut*), 86 (*ut* puta), 107 (*ut* supra dicebatur), 132 (*ut* patet ex iis quae); 12. *8* (usque ad hoc, *ut*), 50 (*ut* Philosopho placet), 60 (*ut* patet discurrenti per omnes), 64 (*ut* iam tactum est), *72* (scilicet *ut*), 81 (*ut* etiam Philosopho placet); 13. 50 (*ut* superius est ostensum); 14. 14 (*ut* manifestum est de se), *32* (non sic.. *ut*), 36 (*ut* patet per Philosophum), *51* (sic.. *ut*), *64*; 15. 11 (*ut* Philosopho placet), 18 (*ut* patet in primo eorum quae), 53 (*ut* anima et numerus), 72 (*ut*.. docet Philosophus); **ii.** 1. 24 (*ut* ipse solebam), *26* (in hoc.. *ut*), 37 (*ut* sol aestivus); 2. 27 (*ut* ex iis patet quae), 62 (*ut* Philosophus docet); 3. 55 (*ut* refert Philosophus), 61 (propinquioribus avis, *ut* Assaraco et aliis), 70 (*ut*.. testimonium reddit Poeta noster), '74' (*ut* Graii perhibent), 94 (*ut* superius haberi potest); 4. 17 (*ut* ipse Thomas.. probat), *59* (sic.. *ut*), *73*; 5. *38*, 47 (*ut* iam dictum est), 79 (*ut* Livius refert), '*88*,' 130 (*ut* Livius.. renarrat), *136*; 6. 10 (*ut* manifeste.. est probatum), *15*, 22 (*ut* superius dicebatur), 30 (*ut* iam declaratum est), 61 (aliquid, *ut* finis ipsius iuris); 7. 55 (*ut* Philosophus adstruit), 56 (*ut* ipse dicit); 8. 14 (*ut* per Philosophum patet), 44 (*ut* ex Evangelio elici potest), 69 (*ut* patet.. in Actibus Apostolorum), *88* (ita.. *ut*), '97' (Scite Chrysippus *ut* multa), '*99*'; 9. 21 (*ut* statim patebit), 26 (*ut* Orosius refert), 38 (*ut* Orosius memorat), *52* (tanta.. *ut*), 66 (*ut* Livius narrat), '*102*'; 10. 7 (tantum.. *ut*), *18*, 22 (*ut* Tullius et Vegetius.. praecipiunt), *33* (scilicet, *ut*), 82 (*ut* dictum est), 85 (*ut* adsolet); 11. 14 (*ut* in ultimis Aeneidos canitur), *17* (tanta.. *ut*), 20 (*ut* ultima carmina nostri Poetae testantur), *45* (*ut* dicam); 12. 39 (*ut* Philosopho placet), 41 (*ut*.. Lucas testatur), *44*, *49*, *56* (necesse est *ut*); 13. 44 (*ut* ait Propheta), 53 (*ut* Lucas.. tradit); **iii.** 1. 7 (*ut* credo), 40 (*ut*.. probatum est); 2. 25 (*ut* de se patet); 3. *17* (tantum.. *ut*), *22* (hoc.. *ut*), 43 (*ut* dixi), *70*, 77 (*ut* ait Propheta), 86 (*ut* Matthaeus testatur), 107 (*ut* declaratum est), *108* (necesse est, *ut*), 111 (*ut* dicebatur), *119*; 4. *13*, '*57*,' '*66*,' 106 (*ut* patet in litera), 108 (*ut* infra patebit), 141 (*ut*.. manifestum est), 155 (*ut* patet), 163 (*ut* visum est); 5. 9 (*ut* patet in litera), 24 (se habent *ut* A et B), 34 (*ut* patet); 6. 6 (*ut* in litera patet), 15 (*ut* dicunt), 19 (*bis*) (non *ut* vicarius, sed *ut* legatus specialis ad hoc); 7. 19 (*ut* patet ex iis quae), 36 (*ut* evidenter probatur); 8. 66 (*ut* patet), 71 (*ut* ipsi dicebant); 9. *46*, 66 (*ut* credo), 144 (*ut* dictum est); 10. 10 (*ut* ipsi volunt), 38 (*ut*.. videri potest), 42 (*ut* dicunt), 100 (*ut* placet Philosopho), 108 (*ut* habemus per Matthaeum); 12. *64* (*ut* ita dicam), 66 (*ut* haberi potest), 68 (*ut* patet); 13. 41 (*ut* superius dictum est), '*52*'; 14. '*24*,' 34 (*ut* patet per ea quae), 48 (*ut* habetur in iis, quae); 15. 13 (*ut* ostensum est), '*22*,' 25 (*ut* in eodem habemus), 39 (*ut* exemplar Ecclesiae), 51 (*ut* patet), 58 (*ut*

doctrina Praedicamentorum nos docet); 16. *89* (*ut* scilicet), *94* (ad hoc *ut*), *99*, *131* (non sic . . *ut*), *137*; **V.E. i.** 1. *16*, *19*; 3. *5* (adeo *ut*), 7, 10; 4. *20*, *59* (tantas . . *ut*); 5. *25*; 6. *12* (tam . . *ut*), *20* (adeo . . *ut*), 48 (*ut* inferius ostendetur), *56*; 7. *48* (tanta . . *ut*); 8. 43 (*ut* puta); 9. 12 (*ut* superius dictum est), 38 (*ut* Mediolanenses), 40 (*ut* Neapolitani), 43 (*ut* Bononienses), 86 (*ut* dictum est), *88* (necesse est *ut*); 10. 2 (*ut* superius dictum est), 46 (*ut* Lucanus . . describit), 61 (*ut* lingua Siculorum), 75 (*ut* puta), 78 (*ut* superius . . posuimus); 11. *4*, 41 (*ut* Cassentinenses); 12. 49 (*ut* puta ibi), 53 (*ut* . . perpendi potest); 14. 29 (*ut mercò*), 47 (*ut* dictum est); 15. 9 (*ut* Sordellus . . ostendit), 28 (*ut* dictum est), 31 (*ut* dictum est[1]), *60*; 16. *3*, *5*; 17. 14 (*ut* Seneca et Numa Pompilius), 24 (*ut* . . ostendunt in cantionibus suis), *29* (ita *ut*); 18. *3* (videlicet *ut*), *5*, 47 (*ut* curia regis Alamaniae); 19. 17 (*ut* Siculi), 20 (*ut* polliciti sumus); **ii.** 1. 41 (*ut* per inferiora patebit), 66 (*ut* dictum est); 2. *23*, 28 (*ut* dictum est), *36*, *43* (consequens est, *ut*), 75 (*ut* armorum probitas); 3. 11 (*ut* inferius ostendetur), 14 (*ut* superius est probatum), 19 (talis, *ut* dictum est), 44 (*ut* constat visitantibus libros); 4. *4* (tanto . . *ut*), 24[a] (*ut* dictum est), *24*[b] (accidit *ut*), 50 (*ut* conveniens est); 5. 21 (*ut* manifeste apparet), 25 (*ut* Gerardus de Bornello), 52 (*ut* dignum est); 6. 5 (*ut* superius est adstructum), 7, *25* (tantum . . *ut*), 28 (*ut* videtur), 36, 41, 46, 51 (*ut* dictum est), 53, 83 (*ut* Titum Livium); 7. 27 (*ut* superius dictum est), 31 (*ut mamma*), 33 (*ut dolciada*), 34 (*ut greggia*), 36 (*ut femina*), 46 (*ut Amore*), 60 (*ut terra*); 8. 69 (*ut* et nos quaerimus), 71 (*ut* nos ostendimus); 9. 1 (*ut* dictum est), *6* (*ut* scilicet), *10* (videlicet *ut*); 11. 21 (*ut* in illa quam diximus), 37 (*ut* in illa quam diximus), 40 (*ut* in illa quam diximus), 59 (*ut* satis evidenter apparet); 12. 1 (*ut* superius dictum est), 16 (*ut* illa Guidonis), 26 (*ut* dictum est), 82 (*ut* dictum est); 13. ⟨*83*⟩ (nobis bene convenire videtur ⟨*ut*⟩), 92 (*ut* nascentis militiae dies); **Ep.** i. *13*, *28* (ad quid aliud . . nisi *ut*), *51*, 66 (*ut* pius pater); iii. *34*; iv. *10*; v. 11 (quasi *ut* heliotropium hebetata), *57*, *86*, *89*, 101 (*ut* liberi), *124* (interest . . *ut*), *169*; vi. *5*, *52*, *54*, *64*, *69* (adeo . . *ut*), *96*, *122* (*Ut*que breviter colligam), *177*, *196*; vii. *2*, 34 (*ut* adsolet), 53 (*ut* suspicamur), 65 (*ut* bos noster evangelizans . . remugit), 117 (te *ut* illum), *124*, *173*; viii. 34 (*ut* fertur), 106 (*ut* caritas), 120 (Deum . . *ut* finem et optimum), *134* (Pudeat . . *ut*), *141*, *161*, *166* (ne . . et *ut*), *180* (*ut* plenius dicam), *182–186* (*ut* . . et *ut*); ix. *10*, *34* (Absit . . *ut*), *37* (Absit . . *ut*); x. *3* (sic . . *ut*), *17* (Quo factum est, *ut*), *141* (*ut* melius pateat), 201 (*ut* patet per Senecam), 205 (*ut* patet per Terentium), 228 (*ut* etiam per Horatium patere potest), 256 (*ut* supra), 278 (*ut* ait Philosophus), *305*, 320 (*ut* dicit Tullius), *321* (scilicet *ut*), 323 (*ut* ipsemet Tullius dicit), 371 (*ut* probatur), 435 (*ut* patet de coelo et elementis), 460 (*ut* habetur), '*518*,' *536* (in tantum . . *ut*), 567 (*ut* vult), 570 (*ut* dicit), *601*, *603* (spero . . *ut*), 614 (*ut* patet per Iohannem ibi), '*615*' (Haec est . . beatitudo, *ut*), 626 (*ut* visio Iohannis designat); **A.T.** 2. *8* (ad hoc . . *ut*); 3. 7 (*ut* ab omnibus confirmatur); 6. 11 (*ut* patet per Philosophum); 7. 2 (*ut* patet in accessu . . maris), 9 (*ut* . . ostensum est); 8. 16 (*ut* superius tangebatur); 10. 10 (*ut* . . satis manifestum est), 14 (*ut* dicitur); 11. 10 (*ut* patet), 13 (*ut* patet); 12. 18 (*ut* patet in figura signata), 30 (*ut* dictum est), 35 (*ut* patet in figura signata), 56 (*ut* patet per Philosophum); 13. 11 (*ut* patet), 37 (*ut* infra patebit), 40 (*ut* patet per Philosophum); 14. 2 (*ut* per primam figuram demonstratum est), 4 (*ut* per secundam est demonstratum), 8 (*ut* de se patet); 15. 8 (*ut* patet ad oculum), 11 (*ut* visum est), 23 (*ut* in his); 16. 7 (*ut* declarabo), 13 (*ut* dicitur); 18. 5, 6, 29–32 (Sed intentio naturae . . est, *ut* . . *ut*), 38 (*ut* dicit Commentator), 50 (*ut* de se patet), 54 (*ut* patet intuenti), *60* (*ut* scilicet), 68 (*ut* patet); 19. 3 (*ut* in ratione instantiae dicebatur), *6*, 27 (*ut* demonstratum est), 38 (*ut* communiter ab omnibus habetur), 43 (*ut* scribit Orosius), 44 (tanta . . *ut*), 53 (*ut* communiter habemus ab eisdem), 60 (*ut* patet intuenti), 64 (*ut* patet); 20. 18 (*ut* patet), 22 (*ut* patet), 26 (*ut* patet); 21. *16*, 23 (*ut* manifestissimum esse debet), 31 (*ut* Ptolemaeus dicit), 33 (*ut* visum est), 39 (*ut* superius dictum est); 22. *3*; 23. 21 (*ut* superius dictum est), 46 (*ut* per Philosophum patet), 63 (*ut* superius propositum fuit)

v. **uti**

utensilia. quin interdum *utensilia* Dei sumus *Ep.* v. 136

[1] ut dictum est *om. R*

uterque. Tityrus hoc propter confugit et Alphesiboeus Ad silvam, pecudumque suique misertus *uterque* — *Ecl.* ii. 8
finis aliquis.. et alius ab hoc.. et.. alius ab *utroque* — *M.* i. 3. 10
Intellectu aegrotas *utroque*, similiter et affectu — *M.* i. 16. 31
quorum *utrorumque* nobilitas.. in ipsum confluxit — *M.* ii. 3. 40
'.. Ferro, non auro, vitam cernamus *utrique*..' — *M.* ii. 10. 64
Christum illud sic in *utroque* termino suae militiae comprobasse — *M.* ii. 13. 62
habere *utrorumque* [*sc.* spiritualium et temporalium] auctoritatem — *M.* iii. 7. 8
Utraque namque propositio vera est, sed medium variatur — *M.* iii. 7. 16
homo, si consideretur secundum *utramque* partem essentialem — *M.* iii. 16. 20
necesse est hominem sapere *utramque* naturam — *M.* iii. 16. 34
mundi locorum, et eorum habitudinem ad *utrumque*[1] polum — *V. E.* i. 6. 31
ab inde ad *utrumque*[1] latus.. extensa — *V. E.* i. 8. 8
In *utroque* quidem duorum laterum, et iis quae sequuntur — *V. E.* i. 10. 59
ut Siculi.. Lombardi et *utriusque* Marchiae viri — *V. E.* i. 19. 19
hinc *utrique* potestis advertere, pacem unicuique esse paratam — *Ep.* v. 96
Romam urbem, nunc *utroque* lumine destitutam — *Ep.* viii. 143
cum *utraque* [*sc.* linea] contingat.. superficiem aquae — *A. T.* 13. 20
donec adaequetur quantitas *utriusque* [*sc.* hemisphaerii] — *A. T.* 16. 31
secundum propriam naturam *utriusque* corporis — *A. T.* 23. 20

uti. Et si haec, quae *uti* principia sunt ad probandum quod quaeritur — *Ep.* v. 142
v. **ut**

utilior. delectabiliori atque *utiliori* sermone uti quam Latinos — *V. E.* i. 6. 38

utilis. inter alias veritates occultas et *utiles* — *M.* i. 1. 28
ut *utilia* documenta libertatis et pacis.. applicentur — *M.* iii. 16. 94
dignum *utile*que videtur.. vulgaria.. depompare — *V. E.* i. 13. 15
nam secundum quod vegetabile quid est, *utile* quaerit — *V. E.* ii. 2. 51
quae maxima sint.. in eo quod est *utile* — *V. E.* ii. 2. 63
Nam si delectabiles et *utiles* amicitias inspicere libeat — *Ep.* x. 26
ut haec et alia *utilia* reipublicae derelinquere oporteat — *Ep.* x. 602
ut alias habeatur procedendi ad *utilem* expositionem facultas — *Ep.* x. 604

utilissimus. cum.. temporalis Monarchiae notitia *utilissima* sit — *M.* i. 1. 29
Et fortassis *utilissimum* foret ad illam habituandam — *V. E.* ii. 6. 78

utilitas. publicae *utilitati* non modo turgescere, quinimo fructificare — *M.* i. 1. 17
'.. ad *utilitatem* Reipublicae leges interpretandae sunt' — *M.* ii. 5. 17
si ad *utilitatem* eorum.. leges directae non sunt — *M.* ii. 5. 18
leges.. homines devincire.. propter communem *utilitatem* — *M.* ii. 5. 23
qui publica iura non ad communem *utilitatem* sequuntur — *M.* iii. 4. 79
si callide consideremus intentum omnium quaerentium *utilitatem* — *V. E.* ii. 2. 65
quod ad omnium cedit *utilitatem* — *Ep.* vi. 45
nam in *utilitate* dicendorum benevolentia paratur — *Ep.* x. 332
Utilitatem innuit, cum recitaturum se dicit ea — *Ep.* x. 334
multa quaerentur quae magnam habent *utilitatem* et delectationem — *Ep.* x. 622

utiliter. tum ut *utiliter* mundo pervigilem — *M.* i. 1. 33

utinam. et legere possumus, et *utinam* non videre — *M.* i. 16. 26

utique. '.. ministri mei *utique* decertarent, ut non traderer..' — *M.* iii. 15. 31

utor. cum potissime hoc principio possit *uti* — *M.* i. 12. 47
quibus communioribus *utebantur* primates per tribus suas — *M.* i. 14. 71
Magi Pharaonis naturalibus principiis artificiose *utentes* — *M.* ii. 4. 13
sed describit illud [*sc.* ius] per notitiam *utendi* illo — *M.* ii. 5. 9
non enim athletae impedimento in alterutrum *uti* debent — *M.* ii. 8. 91
videretur Deus *usus* fuisse ordine perverso — *M.* iii. 4. 101
contra maiorem syllogismi, quo *utuntur* — *M.* iii. 8. 16

[1] utrunque *R*

et sic Ecclesia illa collatione *ueretur* iniuste — *M.* iii. 13. 64
Illa igitur reverentia Caesar *utatur* ad Petrum, qua primogenitus filius debet *uti* ad patrem — *M.* iii. 16. 135, 136
cum illa reverentia dicimus qua *uti* oportet — *V. E.* i. 5. 20
idiomate illo.. quo vir sine matre.. creditur *usus* — *V. E.* i. 6. 8
plerasque nationes.. utiliori sermone *uti* quam Latinos — *V. E.* i. 6. 38
qua quidem forma omnis lingua loquentium *uteretur* — *V. E.* i. 6. 46
qui antiquissima locutione sunt *usi* usque ad suam dispersionem — *V. E.* i. 7. 69
Hoc enim [*sc.* vulgari] *usi* sunt doctores illustres — *V. E.* i. 19. 16
quos putamus ipso dignos *uti* — *V. E.* i. 19. 24
utrum versificantes vulgariter debeant illud *uti* — *V. E.* ii. 1. 15
videtur quod quisque versificator debeat ipsum *uti* — *V. E.* ii. 1. 21
et sic apparet quod omnibus versificantibus liceat ipsum *uti* — *V. E.* ii. 1. 32
si non omnibus convenit, non omnes ipsum debent *uti* — *V. E.* ii. 1. 77
non omnes versificantes.. illustre *uti* vulgare debere — *V. E.* ii. 2. 2
Stilo equidem tragico tunc *uti* videmur, quando — *V. E.* ii. 4. 52
quod praedecessores nostri diversis carminibus *usi* sunt — *V. E.* ii. 5. 6
Et licet.. [*sc.* carminibus diversis] cantores Latii *usi* sint — *V. E.* ii. 5. 13
parisyllaba vero propter sui ruditatem non *utimur*, nisi raro — *V. E.* ii. 5. 65
alios qui *usi* sunt altissimas prosas, ut Titum Livium — *V. E.* ii. 6. 82
vulgare illustre.. quo tragice debent *uti* poetae vulgares — *V. E.* ii. 7. 26
Et huiusmodi stantiae *usus* est.. Arnaldus Danielis — *V. E.* ii. 10. 25
Hoc etiam Hispani *usi* sunt — *V. E.* ii. 12. 20
pari et impari numero in carminibus licet *uti* ad libitum — *V. E.* ii. 12. 33
et huiusmodi stantiis *usus* est Arnaldus Danielis frequentissime — *V. E.* ii. 13. 10
iure praescriptionis *utentes*.. maluistis insurgere — *Ep.* vi. 33
quod, male *usi* libertate arbitrii, eligere maluistis — *Ep.* viii. 40
'.. quo qui *usi* sunt, participes facti sunt amicitiae Dei' — *Ep.* x. 41

utrinque. Si ergo Bononienses *utrinque* accipiunt — *V. E.* i. 15. 28

utrobique. *utrobique* comitata et incomitata desinentia esse potest — *V. E.* ii. 13. 57

utrum. Prima.. quaestio sit: *Utrum*.. Monarchia.. necessaria sit — *M.* i. 5. 9
inquirere.. *utrum* Romanus populus de iure sibi adsciverit — *M.* ii. 2. 5
quaerere *utrum* de iure factum sit aliquid.. nihil tamen aliud quaeritur quam *utrum* factum sit secundum quod Deus vult — *M.* ii. 2. 54, 56
quaeritur, *utrum* auctoritas.. immediate a Deo dependeat — *M.* iii. 1. 38
quaerebatur *utrum*.. necessarium esset Monarchae officium — *M.* iii. 16. 123
Quaeramus.. *utrum* versificantes vulgariter debeant illud uti — *V. E.* ii. 1. 14
astruere, *utrum* omnia ipso tractanda sint aut non — *V. E.* ii. 2. 4
potiri, *utrum* tragice, sive comice, sive elegiace sint canenda — *V. E.* ii. 4. 37
divaricemus quod dictum est, *utrum* videlicet haec sit cantio — *V. E.* ii. 8. 16
disserendum est, *utrum* cantio dicatur fabricatio — *V. E.* ii. 8. 38
consuluisti.. *utrum*.. possit anima transformari — *Ep.* iv. 3
ut quaereretur: *Utrum* aqua.. in aliqua parte esset altior — *A. T.* 2. 8
nec refert *utrum* parum vel multum diversificentur — *A. T.* 16. 25
nec refert.. *utrum* aqua parum vel multum.. distare videatur — *A. T.* 19. 13

uxor. considerata virtute.. progenitorum suorum atque *uxorum* — *M.* ii. 3. 39
Quae ultima *uxor* de Italia fuit, Europae regione nobilissima — *M.* ii. 3. 116
solvere *uxorem* a viro, et ligare ipsam alteri, viventi primo — *M.* iii. 8. 45
Cupiditatem unusquisque sibi duxit in *uxorem* — *Ep.* viii. 104

V

[1] confisus *R*

cum sermonis *variatio* civitatis . . paulatim contingat *V. E.* i. 9. 81
propter *variationem* sermonis arbitrio singularium fluitantis *V. E.* i. 9. 102
receptas in se *variationes* dicere . . conemur *V. E.* i. 10. 37
in eadem civitate aliqualem *variationem* perpendimus *V. E.* i. 10. 78
si . . vulgaris Italiae *variationes* calculare velimus . . non solum ad millenam loquelae *variationem* venire contigerit *V. E.* i. 10. 81, 84
de aliis tribus in quibus *variatio* nulla est a toto *Ep.* x. 261

varie. necesse est ut disiunctim abmotimque morantibus *varie* varietur [*sc.* sermo] ; ceu *varie* variantur mores et habitus *V. E.* i. 9. 89 (*bis*)

varietas. Quotquot autem exercitii *varietates* tendebant ad opus *V. E.* i. 7. 57
Eae omnes differentiae, atque sermonum *varietates* *V. E.* i. 9. 45
Quam multis *varietatibus* latino dissonante vulgari *V. E.* i. 11. 1

vario(r). medium *variatur* et arguitur in quatuor terminis *M.* iii. 7. 17
Quare autem trifarie principalius *variatum* sit, investigemus, et quare quaelibet istarum variationum in se ipsa *varietur* *V. E.* i. 9. 31, 33
per locorum temporumque distantias *variari* oportet *V. E.* i. 9. 60
Si ergo per eandem gentem sermo *variatur* . . successive per tempora . . necesse est ut disiunctim abmotimque morantibus varie *varietur* ; ceu varie *variantur* mores et habitus *V. E.* i. 9. 86, 89, 90
In utroque . . laterum . . linguae hominum *variantur* *V. E.* i. 10. 61
Quare ad minus quatuordecim vulgaribus sola videtur Italia *variari* : quae adhuc omnia vulgaria in se se *variantur*, ut *V. E.* i. 10. 74, 75
De istis tria sunt in quibus pars ista quam vobis destinare proposui, *variatur* a toto . . in aliis vero non *variatur* *Ep.* x. 123, 125
Inquisitis his tribus in quibus *variatur* pars a toto *Ep.* x. 259

varius. Pascua . . Herbarum *vario* florumque impicta colore *Ecl.* i. 13
ratiocinantesque in nobis situationes *varias* mundi locorum *V. E.* i. 6. 30
sermone *vario* vel diverso cum modernis Papiensibus loquerentur *V. E.* i. 9. 69
quamquam isti sensus mystici *variis* appellentur nominibus *Ep.* x. 156

Vasco. ut *Vasconum* opprobrium . . sit posteris in exemplum *Ep.* viii. 186

vasculum. Hac implebo decem missurus *vascula* Mopso *Ecl.* i. 64

vastus. aquila . . quae . . *vasta* maria quondam transvolando despexit *Ep.* vi. 84

vates. O Meliboee, decus *vatum* quoque nomen in auras Fluxit *Ecl.* i. 36
noster *Vates* in tertio cantat *M.* ii. 3. 78

vaticinor. et quod fuerit coniux, idem noster Poeta *vaticinatur* *M.* ii. 3. 104

vatificus. Mopsus . . *Vatificis* prolutus aquis *Ecl.* i. 31

-ve. '. . Vosne velit, an me regnare Hera, quid*ve* ferat sors, Virtute experiamur . .' *M.* ii. 10. 65
v. **neve**

vedere. 'Amor, tu *vedi* ben, che questa donna' *V. E.* ii. 13. 96

vegetabilis. homo . . spirituatus est . . *vegetabili*, animali et rationali *V. E.* ii. 2. 48
secundum quod *vegetabile* quid est, utile quaerit *V. E.* ii. 2. 50

Vegetius. ut Tullius et *Vegetius* concorditer praecipiunt *M.* ii. 10. 22

vehemens. verbum confidentiae *vehementis* . . in quo consuluisti *Ep.* iv. 2

vehiculum. cum dorsa, non vultus, ad Sponsae *vehiculum* habeatis *Ep.* viii. 52

veho. pars scindere rupes, pars mari, pars terra *vehere* intendebant *V. E.* i. 7. 45

vel. unicus Principatus, et super omnes in tempore, *vel* in iis et super iis quae tempore mensurantur *M.* i. 2. 6
an . . dependeat a Deo immediate, *vel* ab alio Dei ministro *M.* i. 2. 14
nulli ab homine alii competit *vel* supra *vel* infra *M.* i. 3. 55 (*bis*)
nulla vi rationis *vel* auctoritatis obstante *M.* i. 5. 11
quem dicunt patremfamilias *vel* eius locum tenentem *M.* i. 5. 31
regulatorem, *vel* datum ab alio, *vel* ex ipsis praeeminentem *M.* i. 5. 41, 42
quos a Spiritu Sancto adiutos qui dubitat, fructus eorum *vel* omnino non vidit, *vel* si vidit minime degustavit *M.* iii. 3. 89, 90

in quantum vero sunt relativa .. reducenda sunt *vel* ad invicem, si alterum subalternatur alteri; *vel* in specie communicant per naturam relationis; *vel* ad aliquod tertium — *M.* iii. 12. 69, 70, 71
contrarietas enim in opinione *vel* dicto sequitur ex contrarietate quae est in re dicta *vel* opinata — *M.* iii. 15. 55, 56
actum *vel* prius quam a viro [1] a foemina profluisse — *V. E.* i. 4. 23
mensurantur uno, et plura *vel* pauciora dicuntur secundum quod distant ab uno *vel* ei propinquant — *V. E.* i. 16. 13, 15
Et pexa vocamus illa, quae trisyllaba, *vel* vicinissima trisyllabitati .. sine accentu acuto *vel* circumflexo, sine *z vel x* duplicibus, sine duarum liquidarum geminatione, *vel* positione immediate post mutam dolata — *V. E.* ii. 7. 40, 42, 43, 44
Est enim cantio .. ipse canendi actus *vel* passio; sicut lectio, passio *vel* actus legendi — *V. E.* ii. 8. 14 (*bis*)
disserendum est, utrum cantio dicatur fabricatio verborum armonizatorum *vel* ipsa modulatio: ad quod dicimus quod nunquam modulatio dicitur cantio, sed sonus, *vel* tonus, *vel* nota, *vel* melos. Nullus enim tubicen, *vel* organista, *vel* citharaedus melodiam suam cantionem vocat, nisi — *V. E.* ii. 8. 39, 42 (*ter*), 43 (*bis*)
in altero prout libet referre *vel* innovare desinentias licet, *vel* totaliter *vel* in parte — *V. E.* ii. 13. 68, 69 (*bis*)
sic circa unam *vel* alteram rem credulitate decipitur — *Ep.* x. 45
Si ergo accipiatur ultimum in universo, *vel* quodcumque, manifestum est quod id habet esse ab aliquo; et illud a quo habet, a se *vel* ab aliquo habet. Si a se, sic est primum; si ab aliquo, et illud similiter *vel* a se, *vel* ab aliquo — *Ep.* x. 365, 367, 369 (*bis*)
nec refert utrum parum *vel* multum diversificentur — *A. T.* 16. 25
oportet habere figuram semilunii, *vel* quasi; — *A. T.* 19. 63

His quoque locis: **M. i.** 10. 8 (*bis*) (*vel* .. *vel* etiam); 11. 99, 117; 12. 20; 13. 49 (*vel* saltem), 54 (*bis*) (*vel* .. *vel*); 15. 31, 37; 16. 5 (*bis*) (*vel* .. *vel*); **ii.** 3. 14; 7. 11; 8. '40', 73–75 (*vel* ex .. *vel* ex); 10. 3–4 (*vel* .. *vel*); 13. 45 (portantis .. *vel* sustinentis), 55, 67–68 (*vel* numquam .. *vel* numquam); **iii.** 1. 42 (vicario *vel* ministro); 6. 29, 32; 9. 44; 12. 94–95 (*vel* .. *vel*); 13. 12–14 (*vel* si .. *vel* si); 14. 5 (*vel* saltem), 32, 57; 15. 50, 57; 16. 82–83 (*vel* .. *vel*); 111 (*bis*) (*vel* quia omnes, *vel* quia quidam), 128; **V.E. i.** 1. 15, 24; 2. 16, 17 (*vel* .. *vel* saltem), 27 (Primo .. *Vel*[2] secundo), 44, 60, 64 (repraesentatio *vel* imitatio); 3. 3 (*bis*)–4 (*vel* circa .. *vel* circa .. *vel* circa), 7; 4. 29–30 (*vel* per modum .. *vel* per modum); 7. 20 (*vel* .. *vel*); 8. 11–12 (*vel* .. *vel* saltem); 9. 69 (vario *vel* diverso), 103 (*vel* .. *vel* saltem); 10. 5 (hanc, *vel* istam, *vel* illam), 58; 12. 56–57 (*vel* .. *vel*); 13. 49–50 (*vel* .. *vel*); 15. 21; 16. 18; 17. 11–13 (*vel* quia .. *vel* quia); 18. 13–14 (*vel* .. *vel*); **ii.** 1. 42–43 (*bis*) (*vel* .. *vel* .. *vel*), 96; 2. 55; 4. 65; 5. 1–2 (*vel* .. *vel* saltem), 62–63 (*vel* .. *vel*); 6. 36; 7. 49–50 (*vel* .. *vel*); 8. 6, 17, 25 (*vel* ab .. *vel* ab); 10. 4, 32 (*bis*)–33 (*vel* .. *vel* .. *vel*); 11. 9 (cum cauda *vel* syrmate), 12; 12. 26, 31 (*bis*), 53; 13. 36 (*bis*) (*vel* .. *vel*), 48, 56 (*bis*) (*vel* .. *vel*), 75; 14. 12–13 (*vel* .. *vel*); **Ep.** iii. 26 (*ter*) (*vel* .. *vel* .. *vel*); vi. 43, 46; vii. 28, 128 (*bis*) (*vel* .. *vel*), 131 (*bis*) (*vel* .. *vel*); viii. 134 (argui *vel* moneri), 158; x. 275 (in aliquo loco *vel* passu), 374, 388 (*vel* a .. *vel* ab), 393, 451 (ignis *vel* ardor); **A.T.** 10. 5–7 (*vel* quod .. *vel* quod), 13 (alterum *vel* alterum); 11. 7; 13. 29; 19. 14 (utrum parum *vel* multum); 21. 59–60 (*vel* a .. *vel* a); 23. 8 (sine gibbo *vel* gibbis)

vello. Nodosoque piri *vulso* de stirpe bacillo Stabat subnixus — *Ecl.* ii. 14
quantum Sergestum e scopulo *vulsum* risere Sicani — *Ecl.* ii. 31
vellus. *Velleribus* Colchis praepes detectus Eous — *Ecl.* ii. 1
velox. Propter quod respice tempus, Tityre, quam *velox* — *Ecl.* i. 46
velut. Cum mundi circumflua corpora cantu Astricolaeque meo, *velut* infera regna, patebunt — *Ecl.* i. 49

[1] vel prius quam a viro *R* prius a viro quam *M* [2] Vel *add. R*

capellae, Inde *velut* reduces ad mollia prata praeibant — *Ecl.* ii. 94
quaedam sunt, quae . . speculari . . possumus . . *velut* mathematica — *M.* i. 2. 29
ad quod *velut* in ultimum finem omnia nostra opera ordinantur — *M.* i. 4. 37
quod erat necessarium . . *velut* signum praefixum — *M.* i. 4. 41
in quam rationes . . *velut* in principium proprium, reducantur — *M.* ii. 2. 9
cum . . ad proprium finem se habeat *velut* consequens ad antecedens — *M.* ii. 6. 38
dependere, *velut* artifex inferior dependet ab architecto — *M.* iii. 4. 3
Velut si aureum sigillum loqueretur, de se dicens — *M.* iii. 15. 41
Ad has quidem beatitudines, *velut* ad diversas conclusiones — *M.* iii. 16. 53
Nos autem cui mundus est patria, *velut* piscibus aequor — *V. E.* i. 6. 18
convenimus . . *velut* eloquentes doctores ostendunt — *V. E.* i. 9. 17
unum . . quod *velut*[1] aliorum omnium mensuram accipiamus — *V. E.* i. 16. 11
ita ut nolentem, volentem . . faciat, *velut* ipsum et fecit et facit — *V. E.* i. 17. 30
quod nostrum illustre *velut* accola peregrinatur — *V. E.* i. 18. 31
praecedere debet . . *velut* signum ante admissionem sagittae — *V. E.* ii. 8. 5
ad rithimum praecedentis carminis *velut* echo respondens — *V. E.* ii. 12. 68
usus est . . frequentissime, *velut* ibi: 'Sem fos Amor . .' — *V. E.* ii. 13. 11
quando pars existens endecasyllabi *velut* echo respondet — *V. E.* ii. 13. 62
qui *velut* a patriae caritate numquam destitimus, sic — *Ep.* i. 67
Haec etiam, *velut* effera persecutrix . . me detrusit — *Ep.* ii. 50
in qua (*velut* saepe sub admiratione vidistis) fas fuit — *Ep.* iii. 10
quae ab . . Seneca nobis, *velut* a patre filiis, ministrantur — *Ep.* iv. 54
sed *velut* foecunda vallis concipiatis — *Ep.* v. 78
a quo *velut* a puncto bifurcatur Petri Caesarisque potestas — *Ep.* v. 90
nolite, *velut* ignari, decipere vosmetipsos — *Ep.* v. 110
velut decet imperatoriam maiestatem, benignissimum vidi — *Ep.* vii. 39
qui vestigia magni genitoris observans, in Turnos ubique sicut leo desaeviet, et in Latinos *velut* agnus mitescet — *Ep.* vii. 99
et is sanctam Ierusalem *velut* exstinctam . . deflevit — *Ep.* viii. 13
in te *velut* ramus insitionis in trunco non suo — *Ep.* viii. 167
ut . . iniuriam inferentibus, *velut* benemerentibus . . solvat — *Ep.* ix. 38
velut Austri regina Hierusalem petiit, *velut* Pallas petiit Heliconam, Veronam petii — *Ep.* x. 10, 11

veluti. Vos equidem, Ecclesiae militantis *veluti* primi praepositi pili — *Ep.* viii. 43

venabulum. Resumentes igitur *venabula* nostra, dicimus quod — *V. E.* i. 16. 8

venalis. ubi . . haec ad commutandum *venalia* facta sunt — *Ep.* viii. 59

venatio. ut nostrae *venationi* pervium callem habere possimus — *V. E.* i. 11. 4
nullum in nostra *venatione* locum habet incongrua — *V. E.* ii. 6. 22

vendo. '. . et qui non habet, *vendat* tunicam, et emat gladium' — *M.* iii. 9. 41
vobis, columbas in templis *vendentibus* — *Ep.* viii. 57

venenosus. cupidinem . . *venenoso* susurro blandientem . . vos — *Ep.* vi. 152

venerabilis. Adserit enim ibi *venerabilis* eius auctoritas — *M.* i. 5. 15

veneror. Sic, *venerande* senex, tu . . rura Pelori Deserere auderes . . ? — *Ecl.* ii. 46
Decretalibus (quas profecto *venerandas* existimo) — *M.* iii. 3. 56
Cum Ecclesia vero sunt *veneranda* illa Concilia principalia — *M.* iii. 3. 80
Decretales . . quae quidem etsi . . sunt *venerandae* — *M.* iii. 3. 94
Cumque tu . . *veneranda* signa Tarpeia retulisti — *Ep.* vii. 16
propriae voluntatis idolum *venerando* — *Ep.* vii. 167
ut illi . . Ecclesiae *veneranda* insignia . . resumerent — *Ep.* viii. 162
die Solis, quem . . Salvator . . nobis innuit *venerandum* — *A. T.* 24. 19

Venetiae. Sinistri . . Lombardia, Marchia Trivisiana, cum *Venetiis* — *V. E.* i. 10. 54

Venetianus. nec *Venetianum* esse illud quod quaerimus vulgare illustre — *V. E.* i. 14. 47

Venetus. Lombardorum [*sc.* variatur lingua] cum Trivisianis et *Venetis* — *V. E.* i. 10. 69

[1] quod velut *R* illinc *M*

Veneti quoque nec sese investigati vulgaris honore dignantur — *V. E.* i. 14. 35

venia. sera poenitentia hoc a modo *veniae* genitiva non erit — *Ep.* vi. 193

venio. *Venite, benedicti patris mei* — *Purg.* xxvii. 58
Veni, sponsa, de Libano cantando — *Purg.* xxx. 11
Tutti dicean: *Benedictus qui venis* — *Purg.* xxx. 19
Deus, venerunt gentes .. Le donne incominciaro — *Purg.* xxxiii. 1
Ecce Deus fortior me, qui veniens dominabitur mihi — *V. N.* 2. 25
Sponte *venire* solet, numquam vi poscere mulctram — *Ecl.* i. 62
Sibilus hinc simplex avidas non *venit* ad aures — *Ecl.* ii. 38
Veniunt namque usque ad hoc, ut dicant — *M.* i. 12. 7
perfectius *veniunt* ad habitum philosophicae veritatis, qui — *M.* i. 13. 41
ubi cum *ventum* est ad sciniphes, Magi Pharaonis .. dixerunt — *M.* ii. 4. 11
Ergo Romanus populus .. de iure ad imperium *venit* — *M.* ii. 7. 90
'.. Phoebus extremo *veniens* ab ortu ..' — *M.* ii. 9. 95
Redeant unde *venerunt*: *venerunt* bene, redeunt male — *M.* ii. 12. 16 (*bis*)
Christum, sive *venturum* sive praesentem sive iam passum — *M.* iii. 3. 65
'*Venit* autem dies azymorum, in quo necesse erat occidi Pascha' — *M.* iii. 9. 25
Et ex hinc continuato colloquio *venit* ad haec — *M.* iii. 9. 35
'Domine, si tu es, iube me ad te *venire* super aquas' — *M.* iii. 9. 90
ipsum introivisse subito, cum *venit* in monumentum — *M.* iii. 9. 112
'Nolite arbitrari quia *veni* pacem mittere in terram; non *veni* pacem mittere, sed gladium. *Veni* enim separare hominem adversus patrem suum' — *M.* iii. 9. 133 (*bis*), 134
quod Christus dicebat, se *venisse* facturum per gladium — *M.* iii. 9. 143
Ad has quidem beatitudines .. per diversa media *venire* oportet. Nam ad primam per philosophica documenta *venimus* — *M.* iii. 16. 55, 56
misera miserum *venire* maluisti ad equum — *V. E.* i. 7. 19
non solum ad millenam loquelae variationem *venire* contigerit — *V. E.* i. 10. 84
Venite, carnifices; Venite, altriplices; Venite, avaritiae sectatores — *V. E.* i. 12. 40, 41 (*bis*)
Post hoc *veniamus* ad Tuscos — *V. E.* i. 13. 1
ad vulgare aulicum sine quadam acerbitate *venire* — *V. E.* i. 15. 25
alia [*sc.* verba] decenti prolixitate passim *veniant* ad extremum — *V. E.* ii. 14. 20
coelestem unde *venerat* secundum spiritum remeavit ad patriam — *Ep.* ii. 3
'Tu es qui *venturus* es, an alium expectamus?' — *Ep.* vii. 31
non lugendo post *venientes*, sed post ipsum dolentes — *Ep.* viii. 28
'Quo ego vado, vos non potestis *venire*' — *A. T.* 22. 21

venir (1). Rex Navarrae: 'De fin Amor si *vient* sen et bonté' — *V. E.* i. 9. 27 *et* ii. 5. 38

venir (2) *v.* ***veras***

venire. Aretini: 'Vo' tu *venire* ovelle' — *V. E.* i. 13. 29

venor. Ad bene quoque *venandum* veritatem quaesiti — *M.* ii. 8. 1
Oportet enim hanc veritatem *venantes* .. investigando procedere — *M.* iii. 3. 113
de idiomate illo *venari* nos decet — *V. E.* i. 6. 5
decentiorem atque illustrem Italiae *venemur* loquelam — *V. E.* i. 11. 3
laevam Italiam contanter *venemur* — *V. E.* i. 14. 3
Quare si Latinum illustre *venamur*, quod *venamur* in illis inveniri non potest — *V. E.* i. 15. 69 (*bis*)
postquam *venati* saltus et pascua sumus Italiae — *V. E.* i. 16. 1
nunc potest discerni vulgare quod superius *venabamur* — *V. E.* i. 16. 44
nunc autem quae sint ipsa *venemur* — *V. E.* ii. 2. 46
et quia .. sola suprema *venamur* — *V. E.* ii. 6. 21
hic est [*sc.* gradus] quem quaerimus cum suprema *venemur* — *V. E.* ii. 6. 51
ubi vulpecula foetoris istius, *venantium* secura, decumbat — *Ep.* vii. 138

ventilo. quia sola vulgaria *ventilamus*, regulata linquentes — *V. E.* ii. 8. 57
diffinientia suum diffiniens sub compendio *ventilemus* — *V. E.* ii. 10. 12

ut sub examine vestri consilii .. *ventiletur* .. deposco — *Ep.* ix. 11

ventus. Italia .. quanta *ventorum* fluctuumque concussione feratur — *Ep.* vi. 17

Venus. hoc autem [*sc.* maxime delectabile] *Venus* est — *V. E.* ii. 2. 70

haec tria, salus .. *Venus*, virtus, apparent esse illa magnalia — *V. E.* ii. 2. 73

venustus. Est et sapidus et *venustus* [*sc.* gradus constructionis] — *V. E.* ii. 6. 40

Est et sapidus et *venustus*, etiam et excelsus — *V. E.* ii. 6. 45

ver. 'Sim sentis fezels amics, Per *ver* encusara Amor' — *V. E.* i. 9. 25

veras. 'Per le plage de Dio tu non *veras*' — *V. E.* i. 14. 40

verbera. homo .. tertio insurrexit ad *verbera* — *V. E.* i. 7. 23

non hostili scutica sed paterna et alias *verberibus* assueta — *V. E.* i. 7. 36

verbero. subditi, quorum spem mors crudeliter *verberavit* — *Ep.* ii. 22

verbum. Trasumanar significar *per verba* Non si poria — *Par.* i. 70

Iam audivissent *verba* mea Graeci — *Canz.* xxi. 4

Comica nonne vides ipsum reprehendere *verba* .. ? — *Ecl.* i. 52

Verba gregis magni tacitus concepit alumni — *Ecl.* ii. 89

sed importatum per *verba* longe est ab eis — *M.* i. 12. 11

plus persuaserunt manus Iacob, quam *verba* — *M.* i. 13. 24

licet alia *verba* sint, nihil tamen aliud quaeritur — *M.* ii. 2. 55

Fabricius .. *verba* sibi convenientia fundens — *M.* ii. 5. 94

instantia quae de *verbis* Philosophi .. elici solet — *M.* ii. 6. 44

In quibus *verbis* .. aperte intelligere possumus — *M.* ii. 9. 103

adsumpta fiducia de *verbis* Danielis praemissis — *M.* iii. 1. 19

si considerentur *verba* praecedentia et causa *verborum* — *M.* iii. 9. 21, 22

ubi ista *verba* intervenerunt, erant simul .. discipuli — *M.* iii. 9. 30

unde parum post *verba* praemissa dicit Lucas — *M.* iii. 9. 32

parum supra *verba* praemissa de gladiis — *M.* iii. 9. 100

Quod si *verba* illa Christi et Petri typice sunt accipienda — *M.* iii. 9. 128

Quod quidem fit tam *verbo*, quam opere — *M.* iii. 9. 136

Ad *verba* enim et opera parati erant — *M.* iii. 9. 141

nec Angelus illa *verba* nunciasset — *M.* iii. 13. 56

Verbo aspirante de coelis .. prodesse tentabimus — *V. E.* i. 1. 11

nonne .. movebitur [*sc.* aër] ad quaedam sonare *verba* .. ? — *V. E.* i. 4. 62

cum Deus omnia sine *verbis* arcana nostra discernat — *V. E.* i. 5. 18

ita quod multi multis non aliter intelligantur per *verba* quam sine *verbis* — *V. E.* i. 6. 4 (*bis*)

Quae quidem *verba* prorsus a mediastinis Bononiae sunt diversa — *V. E.* i. 15. 53

Unde cum sententia versificantium semper *verbis* discretive mixta remaneat — *V. E.* ii. 1. 92

attende quantum ad exaceranda egregia *verba* te cribrare oportet — *V. E.* ii. 7. 25

Posset adhuc inveniri plurium syllabarum vocabulum sive *verbum* — *V. E.* ii. 7. 66

utrum cantio dicatur fabricatio *verborum* armonizatorum — *V. E.* ii. 8. 39

armonizantes *verba*, opera sua cantiones vocant. Et etiam talia *verba* in chartulis .. iacentia cantiones vocamus — *V. E.* ii. 8. 46, 48

actio completa dictantis *verba* modulationi armonizata — *V. E.* ii. 8. 51

et omnia cuiuscumque modi *verba* .. armonizata vulgariter — *V. E.* ii. 8. 55

quae circa sinistrum sunt *verba*, semper ad extremum festinent — *V. E.* ii. 14. 18

quantam nemo valeret seu *verbo* seu cogitatione metiri — *Ep.* i. 20

verbum confidentiae vehementis .. in quo consuluisti — *Ep.* iv. 2

Hoc etenim quam iucundum .. exstiterit .. *verba* non capiunt — *Ep.* iv. 14

Deum Romanum principem .. *verbo Verbi* confirmasse — *Ep.* v. 118 (*bis*)

verba Christi examinet etiam iam ligati — *Ep.* v. 155

Italia .. quanta .. concussione feratur *verba* non caperent — *Ep.* vi. 18

quamquam spem simuletis in facie *verbo*que mendaci — *Ep.* vi. 172

ne coeleste iudicium Samuelis illa *verba* reasperet — *Ep.* vii. 102

Ierusalem .. per *verba* praesignata .. deflevit — *Ep.* viii. 14

cui .. et *verbo* et opere Christus orbis confirmavit imperium — *Ep.* viii. 23

Haec omnia tanguntur in *verbis* illis, ubi dicit — *Ep.* x. 343
'Scio .. hominem .. quoniam .. audivit arcana *verba* ..' — *Ep.* x. 543

Vercellae. mox alia [*sc.* rabies] *Vercellis*, vel Pergami .. returgebit — *Ep.* vii. 130

vere. si *vere* syllogizatum est — *M.* i. 9. 16
Et *vere* tunc potest dici de illa — *M.* i. 11. 32
Vere tempus et temporalia quaeque plena fuerunt — *M.* i. 16. 19
Vere dicere potuit homo Romanus .. 'Reposita est mihi ..' — *M.* ii. 11. 67
Petri .. qui *vere* claviger est regni coelorum — *M.* iii. 1. 43
propter aliorum commistionem esse *vere* Latinum negaremus — *V. E.* i. 15. 67
quod quidem [*sc.* vulgare] *vere* paterfamilias esse videtur — *V. E.* i. 18. 10
'*Vere* languores nostros ipse tulit ..' — *Ep.* vi. 187
Vere matrem viperea feritate dilaniare contendit — *Ep.* vii. 153
Vere fumos, evaporante sanie, vitiantes exhalat — *Ep.* vii. 157
Vere in paternos ardet ipsa concubitus — *Ep.* vii. 162
Vere 'Dei ordinationi resistit' — *Ep.* vii. 165
cum .. habeatis; *vere*que dici possitis, qui Prophetae ostensi sunt — *Ep.* viii. 52
Dantes Alagherii .. inter *vere* philosophantes minimus — *A. T. init.* 3

vergo. diesim dicimus deductionem *vergentem* de una oda in aliam — *V. E.* ii. 10. 22

veridicus. mens .. signis *veridicis* .. instructa praenuntians — *Ep.* vi. 116

verissimus. *Verissimum* est igitur illud principium — *M.* iii. 2. 51

veritas. in quos amorem *veritatis* natura superior impressit — *M.* i. 1. 2
desidero .. intentatas ab aliis ostendere *veritates* — *M.* i. 1. 19
inter alias *veritates* occultas et utiles — *M.* i. 1. 27
Verum quia omnis *veritas* quae non est principium, ex *veritate* alicuius principii fit manifesta — *M.* i. 2. 16, 17
in quod .. resolvatur, tanquam in manifestissimam *veritatem* — *M.* i. 4. 44
iuxta illud infallibilis *veritatis*: 'Omne regnum ..' — *M.* i. 5. 60
perfectius veniunt ad habitum philosophicae *veritatis* — *M.* i. 13. 42
si .. instantis quaestionis *veritatem* ostendero — *M.* ii. 1. 52
Veritas autem quaestionis patere potest — *M.* ii. 1. 60
Postquam sufficienter .. de *veritate* primae dubitationis inquisitum est, instat nunc de *veritate* secundae inquirere — *M.* ii. 2. 2, 4
illa *veritas* in quam rationes inquisitionis .. reducantur — *M.* ii. 2. 8
Ad bene quoque venandum *veritatem* quaesiti — *M.* ii. 8. 2
Hanc *veritatem* etiam gentiles .. cognoscebant — *M.* ii. 10. 54
si contra *veritatem* ostensam de imparitate virium instetur — *M.* ii. 10. 84
Cuius quidem *veritas* .. indignationis in me causa erit — *M.* iii. 1. 9
Sed quia de throno immutabili suo *Veritas* deprecatur, Salomon etiam .. meditandam *veritatem* .. nos docet, ac praeceptor morum Philosophus familiaria destruenda pro *veritate* suadet — *M.* iii. 1. 13, 15, 18
divina potentia clypeus defensorum *veritatis* adstruitur — *M.* iii. 1. 21
in virtute cuius aperiendae *veritatis* argumenta formentur — *M.* iii. 2. 4
Haec igitur irrefragabilis *veritas* praefigatur — *M.* iii. 2. 9
primae quaestionis *veritas* magis manifestanda fuit — *M.* iii. 3. 3
Huius quidem tertiae quaestionis *veritas* tantum habet litigium — *M.* iii. 3. 16
contra *veritatem* quae quaeritur .. colluctantur — *M.* iii. 3. 33
veritati, quam ostensurus sum .. contradicunt — *M.* iii. 3. 42
Oportet enim hanc *veritatem* venantes .. investigando procedere — *M.* iii. 3. 113
ipsam, quae quaeritur, *veritatem* ignorant — *M.* iii. 3. 127
pro salute *veritatis* in hoc libro certamen incipio — *M.* iii. 3. 133
ad ostendendum *veritatem* huius tertiae quaestionis .. quae quidem *veritas* apparebit sufficientur, si .. ostendero — *M.* iii. 13. 5, 8
supernaturalem *veritatem* ac nobis necessariam revelavit — *M.* iii. 16. 70
Enucleata namque *veritas* est quaestionis illius — *M.* iii. 16. 121
Quae quidem *veritas* .. non sic stricte recipienda est — *M.* iii. 16. 129

secundum rei *veritatem*, endecasyllabum est — *V. E.* ii. 5. 29
si pertinax animus poscit ulterius, nondum annuens *veritati* — *Ep.* v. 155
non leviter tamen *veritati* applaudit, quod — *Ep.* vi. 11
sive desiderii fervor hoc submoneat, sive facies *veritatis* — *Ep.* vii. 26
Nam etiam in ore lactentium et infantium sonuit iam Deo placita *veritas*, et caecus natus *veritatem* confessus est — *Ep.* viii. 78 (*bis*)
qui.. amicis omnibus *veritatem* docuit praeferendam — *Ep.* viii. 84
Nonne dulcissimas *veritates* potero speculari ubique..? — *Ep.* ix. 48
'Sicut res se habet ad esse, sic se habet ad *veritatem*' — *Ep.* x. 93
quia *veritas* de re, quae in *veritate* consistit tanquam in subiecto, est similitudo perfecta rei sicut est — *Ep.* x. 94, 95
consequens est quod eorum *veritas* ab alio dependeat — *Ep.* x. 106
Quod autem subicit.. habet *veritatem* in manifesto — *Ep.* x. 432
Et postquam praemisit hanc *veritatem*, prosequitur ab ea — *Ep.* x. 438
vera beatitudo in sentiendo *veritatis* principium consistit — *Ep.* x. 613
ab eis [*sc.* animabus], tamquam videntibus omnem *veritatem* — *Ep.* x. 620
in Eo salutem, qui est principium *veritatis* et lumen — *A. T. init.* 4
dilatata multoties, ad apparentiam magis quam ad *veritatem* — *A. T.* 1. 4
cum in amore *veritatis* e pueritia mea continue sim nutritus — *A. T.* 1. 6
tum *veritatis* amore tum etiam odio falsitatis — *A. T.* 1. 11
tamquam ad principium investigandae *veritatis* — *A. T.* 2. 8
Cum igitur innata sit nobis via investigandae *veritatis* circa naturalia — *A. T.* 20. 20
Et haec sufficiant ad inquisitionem intentae *veritatis* — *A. T.* 22. 22

verno. qua quidem viriditate vestra terra *vernante* — *Ep.* v. 81
Tu Mediolani tam *vernando* quam hiemando moraris..? — *Ep.* vii. 113

vero. quaedam sunt, quae.. Quaedam *vero* sunt, quae — *M.* i. 2. 31
oportet unum eorum.. regere, alia *vero*.. regi — *M.* i. 5. 18
Si consideremus vicum.. Si *vero* unam civitatem consideremus — *M.* i. 5. 46
Ens enim natura praecedit unum, unum *vero* bonum — *M.* i. 15. 5
Subadsumptam *vero* testimonia veterum persuadent — *M.* ii. 3. 27
videtur gravissimum argumentum. Nos *vero* iudicium relinquentes — *V. E.* i. 10. 34
Quantum *vero* suos familiares gloriosos efficiat.. novimus — *V. E.* i. 17. 36
Quia *vero* aulicum nominamus, illud causa est, quod — *V. E.* i. 18. 18
sermone et arte regulari poetati sunt; hi *vero* casu — *V. E.* ii. 4. 23
Quandoque *vero* pedes caudam superant carminibus et syllabis — *V. E.* ii. 11. 35
Auctoritatem *vero* Nasonis.. sedulus intueare — *Ep.* iv. 40
Ad illorum *vero* significata respondeo — *Ep.* ix. 7
Maior *vero* huius demonstrationis demonstratur in theorematibus — *A. T.* 15. 20
His quoque locis: **M. i.** 11. 46, 103, 122; 12. 7, 24, 70; 15. 18; **ii.** 3. 58, 67, 85 (autem.. *vero*); 5. 158, '165'; 7. 27, 78; 8. '19' (quidem.. *vero*), 46, 65, 72, 90; 9. 49; 10. 23; 11. 52, 59; **iii.** 3. 11–13 (*vero*.. *vero*), 45, 80–92 (quidem.. *vero*.. *vero*); 4. 1, 9, 36–39 (*vero*.. *vero*), 76, 161; 5. 5, 12, 25; 6. 1; 8. 23, 30, 66; 9. 98; 10. 54; 12. 1, 40, 68, 101; 14. 54 (autem.. *vero*); 16. 24, 42, 59; **V.E. i.** 1. 31; 2. 39, 52; 3. 27; 4. '15'; 5. 16, 33; 8. 51 (*vero*.. autem.. Sed); 9. 13; 10. 20, 48 (quidem.. *vero*), 54 (autem.. *vero*); 15. 16, 37; **ii.** 2. 17, 95; 4. 44 (*vero*.. autem); 5. 61–64 (*vero*.. *vero*); 6. 19; 7. 15 (quidem.. *vero*), 55; 9. 27; 10. 29; 11. 58; 13. 40, 53, 59, 66, 97; **Ep.** v. 92; x. 97, 125, 139, 172, 176, 203, 211, 271, 384, 434, 437, 557, 599, 606; **A.T.** 3. 18; 5. 11; 8. 12; 12. 17, 39, 42, 45, 49; 13. 15; 19. 52 (quidem.. *vero*), 65; 20. 8, 21

vero. Guido Guinizelli: 'Tegno di folle impresa allo *ver* dire' — *V. E.* ii. 6. 67

Verona. Mantua.. Cremonae, Brixiae, atque *Veronae* confini — *V. E.* i. 15. 11
in urbe *Verona* et civitate Vicentia Vicario generali — *Ep.* x. *tit.* 3
Veronam petii fidis oculis discursurus audita — *Ep.* x. 12
in inclyta urbe *Verona*, in sacello Helenae gloriosae — *A. T.* 24. 6

Veronensis. discrepant in loquendo, ut Mediolanenses et *Veronenses* — *V. E.* i. 9. 38
Hoc.. Brixienses.. *Veronenses* et Vicentinos habet — *V. E.* i. 14. 27

in sacello Helenae gloriosae, coram universo clero *Veronensi* — *A. T.* 24. 7

verro. Et Libyes coluber quod squama *verrat* arenas — *Ecl.* ii. 23

versificator. videtur quod quisque *versificator* debeat ipsum uti — *V. E.* ii. 1. 21
si quis *versificator* .. ipsum suae ruditati admisceat — *V. E.* ii. 1. 25

versificor. utrum *versificantes*[1] vulgariter debeant illud uti — *V. E.* ii. 1. 14
omnis qui *versificatur* suos versus exornare debet — *V. E.* ii. 1. 17
si quis versificator, quamquam rude *versificetur* — *V. E.* ii. 1. 26
et sic apparet quod omnibus *versificantibus* liceat ipsum uti — *V. E.* ii. 1. 31
et sic non omnibus *versificantibus* optima loquela convenit, cum plerique sine scientia et ingenio *versificentur* — *V. E.* ii. 1. 72, 74
Unde cum sententia *versificantium* semper verbis discretive mixta remaneat — *V. E.* ii. 1. 91
non omnes *versificantes* .. illustre uti vulgare debere — *V. E.* ii. 2. 1
cum quicquid *versificamur* sit cantio — *V. E.* ii. 3. 22
nos eos qui vulgariter *versificantur* plerumque vocasse poetas — *V. E.* ii. 4. 15

verso. Quaestio igitur praesens .. inter duo luminaria magna *versatur* — *M.* iii. 1. 36
quid sit super quod illa [*sc.* doctrina] *versatur* — *V. E.* i. 1. 20
quod humana corda *versare* potest — *V. E.* i. 17. 29
ut quo cardo vertitur *versetur* et ipsum — *V. E.* i. 18. 6
Quia circa vulgare illustre nostra *versatur* intentio — *V. E.* ii. 6. 2
Nam de illo et circa illum totius operis *versatur* processus — *Ep.* x. 171
materia circa quam *versatur* praesens tractatus — *Ep.* x. 325

versus *n.* *versus* iterumque relegi, Mopse, tuos — *Ecl.* i. 55
omnis qui versificatur suos *versus* exornare debet — *V. E.* ii. 1. 17
quod quilibet suos *versus* exornare debet in quantum potest — *V. E.* ii. 1. 79
Si repetitio fiat post diesim .. dicimus stantiam habere *versus* — *V. E.* ii. 10. 38
frons cum *versibus* .. necnon pedes cum *versibus*, in stantia se habere diversimode possunt: nam quandoque frons *versus* excedit in syllabis et carminibus .. Quandoque in carminibus excedere et in syllabis superari potest, ut si frons esset pentametra, et quilibet *versus* esset dimeter, et metra frontis eptasyllaba, et *versus* endecasyllaba essent. Quandoque *versus* frontem superant syllabis et carminibus — *V. E.* ii. 11. 8, 9, 11, 17, 19, 20
cum aequalitas carminum et syllabarum requiratur .. in *versibus* — *V. E.* ii. 11. 28
Et quemadmodum dicimus de fronte, et de *versibus* — *V. E.* ii. 11. 29
Possent etenim *versus* frontem superare carminibus[2] — *V. E.* ii. 11. 30
ut si quilibet *versus* esset[3] trimeter — *V. E.* ii. 11. 32
Pedes quoque *versus* in numero superant, et superantur ab iis: possunt enim esse in stantia tres pedes et duos *versus*, et tres *versus* et duos pedes: nec hoc numero limitamur, quin liceat plures et pedes et *versus* similiter contexere — *V. E.* ii. 11. 45, 48 (*bis*), 50
Et quemadmodum de victoria carminum et syllabarum diximus inter alia, nunc etiam inter pedes et *versus* dicimus — *V. E.* ii. 11. 53
Hoc idem in *versibus* esse servandum astruimus — *V. E.* ii. 11. 65
in .. *versibus* attenditur aequalitas carminum et syllabarum — *V. E.* ii. 12. 27
propter necessitatem qua pedibus *versibus*que cantatur — *V. E.* ii. 12. 56
Et quemadmodum de pedibus, dicimus et de *versibus*; in nullo enim pedes et *versus* differre videmus nisi in situ — *V. E.* ii. 12. 85, 86
In *versibus* quoque fere semper hac lege perfruimur — *V. E.* ii. 13. 77
Qui modus tractandi .. potest considerari in his *versibus* — *Ep.* x. 142

versus *praep.* Amorem *versus* me non tantum curat — *Canz.* xxi. 38
a finibus Ungarorum *versus* orientem — *V. E.* i. 8. 37

[1] versificantes *M* versificantes omnes *R* [2] carminibus *add. R*
[3] ut si quilibet versus esset *add. R*

cum.. ipsa [*sc.* luna] tantum declinet per zodiacum ab aequinoctiali *versus* polum antarcticum, quantum *versus* arcticum — *A. T.* 20. 62, 63

vertex. quae Maenalus alto *Vertice* declivi celator solis inumbrat — *Ecl.* i. 12

verto. Me vocat ad frondes *versa* Peneide cretas — *Ecl.* i. 33

cum de sede patris Aeneae.. *verteretur* litigium — *M.* ii. 11. 10

ut quo cardo *vertitur* versetur et ipsum — *V. E.* i. 18. 5

universus municipalium vulgarium grex *vertitur* et revertitur — *V. E.* i. 18. 8

ut non quo ego, sed quo ille vult, me *verti* oporteat — *Ep.* iii. 35

quae plerumque.. torquetur et *vertitur* in se ipsam — *Ep.* v. 96

Haec est vipera *versa* in viscera genitricis — *Ep.* vii. 143

qui Prophetae ostensi sunt, male *versi* ad templum — *Ep.* viii. 54

vertù, vertute* v. *virtù, virtute

verum *adv.* *Verum*, ut arundinea puer is pro voce laborat.. spiravit — *Ecl.* ii. 39

Verum quia.. ex veritate alicuius principii fit manifesta — *M.* i. 2. 16

Verum (quia.. amor diuturnam esse derisionem non patitur..) — *M.* ii. 1. 36

Verum si merito trepidantes insanisse poenitet — *Ep.* vi. 176

Verum quia sol noster.. aut morari iam creditur, aut — *Ep.* vii. 25

nec Pado praecipiti, nec Tiberi tuo criminosa potatur, *verum* Sarni fluenta torrentis adhuc rictus eius inficiunt — *Ep.* vii. 140

Verum ne diuturna me nimis incertitudo suspenderet — *Ep.* x. 8

verum *n.* *v.* **verus**

verumtamen. *Verumtamen* quosdam ab eptasyllabo tragice principiasse invenimus — *V. E.* ii. 12. 38

verus. Mira loquar, sed *vera* tamen — *Ecl.* ii. 40

verum est quod adsumitur supra — *M.* i. 5. 63

vera enim ratio unius in solo illo est — *M.* i. 8. 21

Et *verum* dicunt; sed importatum per verba longe est ab eis — *M.* i. 12. 10

licet illae falsum, illa *verum* persuaderent — *M.* i. 13. 25

Quod si omnes consequentiae superiores *verae* sunt — *M.* i. 15. 77

quod.. illud pro *vero* atque sincero iure habendum sit — *M.* ii. 2. 60

si *verum* est testimonium nostri Poetae in ultimo — *M.* ii. 3. 110

Et quod ista sint *vera*, patet, quia — *M.* ii. 4. 4

verum erit dicere, finem iuris intendisse — *M.* ii. 5. 30

severissimi *verae* libertatis auctoris Marci Catonis — *M.* ii. 5. 134

Nam si ex falsis *verum* quodammodo concluditur, hoc est per accidens, in quantum illud *verum* importatur per voces illationis; per se enim *verum* nunquam sequitur ex falsis, signa tamen *veri* bene sequuntur ex signis quae sunt signa falsi — *M.* ii. 6. 50, 52, 53, 54

scriba Christi Lucas, qui omnia *vera* dicit — *M.* ii. 9. 100

ergo contradictorium antecedentis est *verum* — *M.* ii. 12. 28

ergo contradictorium eius ex quo sequitur est *verum* — *M.* ii. 13. 5

Caiphas, cum *verum* dixit de coelesti decreto — *M.* ii. 13. 51

sine.. principio, etiam *vera* dicendo, laborare quid prodest? — *M.* iii. 2. 6

Nam si hoc *verum* non esset — *M.* iii. 2. 12

Quod autem *verum* sit quod dicitur, sic declaro — *M.* iii. 2. 29

Utraque namque propositio *vera* est, sed medium variatur — *M.* iii. 7. 16

si.. sumeretur absolute, *verum* esset quod dicunt — *M.* iii. 8. 43

Et sic adsumendo, *vera* est illa propositio — *M.* iii. 8. 65

qui Christum *verum* Deum lancea perforarunt — *M.* iii. 10. 45

si conclusio illa est *vera* — *M.* iii. 12. 11

cum dicunt: Ea.. oportet reduci.. *verum* dicunt. Et similiter *verum* dicunt, dicentes quod omnes homines sunt unius generis. Et similiter *verum* concludunt, cum inferunt ex his — *M.* iii. 12. 22 (*bis*), 24

verum et falsum ab esse rei, vel non esse, in oratione causatur — *M.* iii. 15. 56

Haec est nostra *vera* prima locutio — *V. E.* i. 2. 1

sic et vox inde resultavit distincta, tanquam *vera* locutio — *V.E.* i. 2. 50
ubi dicitur quod .. debet .. *verum* esse testamur — *V.E.* ii. 1. 80
dicimus *verum* esse, quando cesset discretio — *V.E.* ii. 1. 86
Est enim cantio, secundum *verum* nominis significatum — *V.E.* ii. 8. 13
viride germinetis, viride dico fructiferum *verae* pacis — *Ep.* v. 80
eo *verae* servitutis in ergastula concidetis — *Ep.* vi. 94
Hoc quidem praeconium .. tamquam *veri* existentia latius — *Ep.* x. 7
Et si ad *veram* ac per se amicitiam torqueatur intuitus — *Ep.* x. 29
vera illa beatitudo in sentiendo veritatis principium consistit; ut patet per Iohannem ibi: 'Haec est *vera* beatitudo, ut cognoscant te Deum *verum*' — *Ep.* x. 612, 615, 616
sed placuit de ipsa *verum* ostendere — *A. T.* 1. 9
quare oppositum eius ex quo sequebatur est *verum* — *A. T.* 6. 7
conantur ostendere suam opinionem esse *veram* — *A. T.* 8. 3
Sic igitur patet per *veram* demonstrationem — *A. T.* 12. 60
si *vera* sunt quae prius supposita erant — *A. T.* 13. 25
Et sciendum quod ista est *vera*, quia — *A. T.* 19. 15
dico quod *verum* est, si — *A. T.* 23. 7
dico quod non est *verum*, nisi — *A. T.* 23. 11
dico quod *verum* est secundum propriam naturam — *A. T.* 23. 15 *et* 19

vesania. in rebellionis *vesaniam* maluistis insurgere — *Ep.* vi. 35

vescor. 'Quid puer Ascanius? superatne, et *vescitur* aura .. ?' — *M.* ii. 3. 100
'De fructu lignorum quae sunt in paradiso *vescimur* ..' — *V. E.* i. 4. 14

Vesoges. Secundus, *Vesoges* rex Aegypti ad hoc bravium spiravit — *M.* ii. 9. 35

vesper. 'Enti l' ora del *vesper*, Ciò fu del mes d' ochiover' — *V.E.* i. 11. 34

vester. *Apparuit iam beatitudo vestra* — *V.N.* 2. 32
cum .. requisiti sumus .. quemadmodum et ipsae *vestrae* literae continebant, ut .. nos ipsos in paternas manus *vestras* exhiberemus .. arbitrio *vestro* spontanea et sincera voluntate subimus, ceu relatu prefati *vestri* nuntii fratris L. narrabitur — *Ep.* i. 51, 53, 56, 58
sic de praeceptorum *vestrorum* limitibus numquam exorbitare intendimus; sed .. quibuscumque *vestris* obedire mandatis — *Ep.* i. 69, 72
Ego autem, praeter haec, me *vestrum vestrae* discretioni excuso — *Ep.* ii. 45, 46
agellum sternite mentis *vestrae*, ne forte coelestis imber, sementem *vestram* ante iactum praeveniens, in vacuum .. cadat — *Ep.* v. 74, 75
qua quidem viriditate *vestra* terra vernante — *Ep.* v. 81
Evigilate igitur omnes, et assurgite regi *vestro* — *Ep.* v. 100
sed aperite oculos mentis *vestrae*, ac videte — *Ep.* v. 163
superbissimi *vestri* sanguinis *vestrae*que multum lacrymandae rapinae inevitabili naufragio properante — *Ep.* vi. 74 (*bis*)
Videbitis aedificia *vestra* .. ariete ruere — *Ep.* vi. 102
viscera *vestra* nimium dilatata frigescent, et corda *vestra* nimium ferventia contrahentur — *Ep.* vi. 139, 140
vestris animis infigenda supersunt, quod — *Ep.* vi. 179
vestra [*sc.* civilitas] iuste censetur .. colere ipsum — *Ep.* viii. 152
nam *vestrae* litterae .. nihil de talibus continebant — *Ep.* ix. 24
Ibique magnalia *vestra* vidi, vidi beneficia simul et tetigi — *Ep.* x. 13
praesagium de gloria *vestri* nominis amplianda .. videbar expressisse .. Sed zelus gloriae *vestrae* .. urgebit — *Ep.* x. 82, 84
Sed spero de magnificentia *vestra*, ut — *Ep.* x. 603

His quoque locis: **M.** i. 9. '27'; **iii.** 3. '104'; 10. '111'; 13. '74'; **Ep.** i. 7 (discretio sancta *vestra*), 13 (affluentia *vestrae* benignitatis), 16 (literas .. piae Paternitatis *vestrae*), 22 (*vestrarum* literarum series), 61 (pietati clementissimae *vestrae*); ii. 1 (Patruus *vester* Alexander); iii. 7 (ad conspectum Magnificentiae *vestrae*); v. '71'; vi. 67 (arrogantia *vestra* insolens); viii. 146 (pro modulo *vestrae* imaginis); ix. 1 (In litteris *vestris*), 10

(sub examine *vestri* consilii), 13 (per litteras *vestri* meique nepotis); x. 1 (Inclyta *vestrae* Magnificentiae laus), 58 (Praeferens ergo amicitiam *vestram*), 70 (ipsi praeeminentiae *vestrae* congruum); **A.T.** 22. '13'

vestigium. cum totum universum .. sit .. *vestigium* .. divinae bonitatis *M.* i. 8. 16
filius, cum *vestigia* perfecti patris .. imitatur *M.* i. 9. 2
humanum genus, cum *vestigia* coeli .. imitatur *M.* i. 9. 9
explicare nequirem, sed summa sequar *vestigia* rerum *M.* ii. 3. 42
Exsicca lacrymas; et moeroris *vestigia* dele, pulcerrima *Ep.* v. 29
Iohannes .. qui *vestigia* magni genitoris observans *Ep.* vii. 97
Eos .. gregum *vestigia* sectari non decet *Ep.* x. 48
'Numquid *vestigia* Dei comprehendes ..?' *A. T.* 22. 6

vestigo. quomodo ea coartare debemus .. sollicite *vestigare* conemur *V. E.* ii. 3. 3
de stantia est agendum, ut scilicet *vestigemus* quid ipsa sit *V. E.* ii. 9. 6

vestimentum. Garamantes, qui .. ob aestus aeris nimietatem *vestimentis* operiri non possunt *M.* i. 14. 50

vestio. quemadmodum turpis mulier si auro vel serico *vestiatur* *V. E.* ii. 1. 96

veto. cupidinem .. sacratissimis legibus .. parere *vetantem* *Ep.* vi. 156

vetus. Subadsumptam vero testimonia *veterum* persuadent *M.* ii. 3. 28
Ante quidem Ecclesiam sunt *vetus* et novum Testamentum *M.* iii. 3. 75
si culpa *vetus* non obest *Ep.* v. 94
cupiditas, quae sacerdotium *vetus* abominabile fecit *Ep.* viii. 5
v. **Urbs Vetus**

vetustissimus. Africa quoque avia *vetustissima* [*sc.* illum nobilitavit] *M.* ii. 3. 68
magis discrepare videmur a *vetustissimis* concivibus nostris *V. E.* i. 9. 65
si *vetustissimi* Papienses nunc resurgerent *V. E.* i. 9. 67

vetustus. quod nunquam sine *vetusta* provisione processit *V. E.* ii. 3. 24

vexillum. *Vexilla Regis prodeunt inferni* Verso di noi *Inf.* xxxiv. 1

via. *O vos omnes, qui transitis per viam* *V. N.* 7. 42
Ego vox clamantis in deserto: parate viam Domini *V. N.* 24. 38
alveolus: qui .. Sponte *viam* .. se fecit aquarum *Ecl.* i. 17
sicut *via* necessitatur a termino *M.* i. 12. 54
quamvis Consul sive Rex respectu *viae* sint domini aliorum *M.* i. 12. 84
longior est *via* ab A per B in C, quam ab A tantum in C *M.* i. 14. 25
'.. tumidum super aequora Xerxem Construxisse *vias*' *M.* ii. 9. 58
omnibus *viis* investigatis pro iudicio de lite habendo *M.* ii. 10. 27
'ita fallitur, ac si quisquam deserens *viam*, eo tamen per gyrum pergeret quo *via* illa perducit' *M.* iii. 4. 64, 65
Quod .. non possit, duplici *via* potest ostendi *M.* iii. 4. 98
'Nolite possidere aurum .. non peram in *via*' *M.* iii. 10. 111
nisi homines .. in camo et freno compescerentur in *via* *M.* iii. 16. 74
per *viam* responsionis hominem primum fuisse locutum *V. E.* i. 4. 44
Vident namque vos pennati et immaculati in *via* *Ep.* vi. 147
'Nonne .. misit te Deus in *via* ..?' *Ep.* vii. 106
Non est haec *via* redeundi ad patriam, Pater mi *Ep.* ix. 40
Cum igitur innata sit nobis *via* investigandae veritatis *A. T.* 20. 19
viam inquisitionis in naturalibus oportet esse *A. T.* 20. 29
quae quidem *via* licet habeat certitudinem sufficientem *A. T.* 20. 31
quantam habet *via* inquisitionis in mathematicis *A. T.* 20. 33
'Quam distant coeli a terra, tantum distant *viae* meae a *viis* vestris' *A. T.* 22. 12, 13
'.. quam .. investigabiles *viae* eius!' *A. T.* 22. 18

vibex. et avertens oculos a *vibicibus* quae remanserant *V. E.* i. 7. 22

vibro. cum primum iubar ille *vibraverit* *Ep.* v. 12

vicariatus. nullus *vicariatus* .. aequivalere potest principali auctoritati *M.* iii. 7. 25

vicarius. an .. dependeat .. ab alio Dei ministro seu *vicario* *M.* i. 2. 15
Tiberius Caesar, cuius *vicarius* erat Pilatus *M.* ii. 13. 47

utrum . . dependeat . . ab aliquo Dei *vicario* vel ministro — *M.* iii. 1. 42
Pontifex, Domini nostri Iesu Christi *Vicarius* — *M.* iii. 3. 37
quemadmodum ille Dei *vicarius* auctoritatem habuit . . sic et nunc Dei *vicarius*, Ecclesiae universalis antistes — *M.* iii. 6. 8, 10
Et ad hoc dicendum, per interemptionem eius quod dicunt Samuelem Dei *vicarium*, quia non ut *vicarius*, sed ut legatus specialis ad hoc, sive nuncius . . hoc fecit — *M.* iii. 6. 19 (*bis*)
aliud est esse *vicarium*, aliud est esse nuncium — *M.* iii. 6. 26
Nam *vicarius* est, cui iurisdictio . . commissa est — *M.* iii. 6. 28
Non igitur sequitur . . quod *vicarius* Dei hoc facere possit — *M.* iii. 6. 39
Multa . . quae *vicarius* Dei . . facere non posset — *M.* iii. 6. 42
Deus . . non potest . . ergo nec *vicarius* eius facere potest — *M.* iii. 6. 53
inferunt Christi *vicarium* dominum et gubernatorem eorundem — *M.* iii. 7. 6
summus Pontifex est *vicarius* Dei — *M.* iii. 7. 14
aliud *vicarius* Dei, quod praedicatur in minori — *M.* iii. 7. 22
Et si quis instaret de *vicarii* aequivalentia — *M.* iii. 7. 23
Scimus etiam, quod *vicarius* hominis non aequivalet ei, quantum in hoc quod *vicarius* est — *M.* iii. 7. 38, 40
sibi substituere *vicarium* in omnibus aequivalentem — *M.* iii. 7. 48
Poterat et *vicarius* Dei recipere non tamquam possessor — *M.* iii. 10. 128
si ab ipso Dei *vicario* non dependet — *M.* iii. 16. 8
qui Caesaris ibi auctoritate *vicaria* gerebat officium — *Ep.* v. 160
Hic est quem Petrus, Dei *vicarius*, honorificare nos monet — *Ep.* v. 166
sacratissimi Caesarei Principatus . . *Vicario* generali — *Ep.* x. *tit.* 4

Vicentia. in urbe Verona et civitate *Vicentia* Vicario generali — *Ep.* x. *tit.* 4

Vicentinus. Hoc . . Brixienses . . Veronenses et *Vicentinos*[1] habet — *V. E.* i. 14. 27

vicinia. finis . . ad quem *viciniam* [*sc.* ordinat] . . Deus — *M.* i. 3. 14
nec domus una, nec una *vicinia*, nec una civitas — *M.* i. 3. 35
aliter . . *vicinia* tota destruitur — *M.* i. 5. 46

vicinissimus. pexa . . illa, quae trisyllaba, vel *vicinissima* trisyllabitati — *V. E.* ii. 7. 41

vicinius. et quare *vicinius* habitantes adhuc discrepant in loquendo — *V. E.* i. 9. 36

vicinus. et inde *vicinae* pecudes et insciae contabescunt — *Ep.* vii. 158

vicis. Erat enim Herodes non *vicem* Tiberii gerens — *M.* ii. 13. 54
Samuelem, qui *vice* Dei de praecepto fungebatur — *M.* iii. 6. 5

victima. Accedunt nunc illae sacratissimae *victimae* Deciorum — *M.* ii. 5. 128
'. . neque . . se . . tertiam *victimam* Reipublicae tribuisset' — *M.* ii. 5. 157

victor. *victores* victoriam sequi non potuisse — *M.* ii. 4. 62
In quo quidem agone tanta *victoris* Aeneae clementia fuit, ut . . victo *victor* simul vitam condonasset et pacem — *M.* ii. 11. 16, 19
iamdudum in valle *victor* Eridani . . Tusciam derelinquis — *Ep.* vii. 49

Victor. legant Ricardum de sancto *Victore* in libro *de Contemplatione* — *Ep.* x. 554

victoria. victores *victoriam* sequi non potuisse — *M.* ii. 4. 63
post *victoriam* . . ad stivam libere reversus est — *M.* ii. 5. 80
per *victoriam* David de Golia obtentam instantia refellatur — *M.* ii. 10. 86
refellant ipsam per *victoriam* Herculis in Antaeum — *M.* ii. 10. 88
palma *victoriae* sub Hostilio rege cessit Romanis — *M.* ii. 11. 35
puta bene militantem, ad *victoriae* dignitatem — *V. E.* ii. 2. 18
quemadmodum de *victoria* carminum et syllabarum diximus — *V. E.* ii. 11. 51
quamquam de Victoria *victoriam* sunt adepti — *Ep.* vi. 133

Victoria. quamquam de *Victoria* victoriam sunt adepti — *Ep.* vi. 132

victoriosus. Magnifico atque *victorioso* domino, domino Kani Grandi de Scala — *Ep.* x. *tit.* 1

vicus. Si consideremus *vicum* unum, cuius finis est — *M.* i. 5. 40

[1] Vigentinos *R*

videlicet. experientia . . attestatur ; status *videlicet* illius mortalium — *M.* i. 16. 3
subsequentia subadsumens : 'Dirumpamus,' *videlicet*, 'vincula . .' — *M.* ii. 1. 47
merito virtutis . . virtutis *videlicet* propriae, vel maiorum — *M.* ii. 3. 14
duo populi . . Romanus *videlicet* populus et Albanus — *M.* ii. 11. 24
et sic sequitur prius, *videlicet* Deum velle quod non vult — *M.* iii. 2. 50
ab isto incipiens idiomate, *videlicet* a finibus Ungarorum — *V. E.* i. 8. 36
Sed divaricemus quod dictum est, utrum *videlicet* haec sit cantio — *V. E.* ii. 8. 16

His quoque locis: **V.E. i.** 8. 55 (a praedictis finibus . . *videlicet* usque ad) ; 10. 17 (quicquid redactum . . est ad vulgare prosaicum . . *videlicet* biblia cum), 56 (insulae . . *videlicet* Sicilia et Sardinia) ; 14. 19 (aliquos . . Thomam *videlicet*), 26 (omnes qui . . dicunt, Brixienses *videlicet*), 43 (Inter quos unum . . *videlicet* Ildebrandinum) ; 18. 3 (*videlicet* ut) ; **ii.** 2. 48 (tripliciter . . *videlicet* vegetabili, animali et rationali), 72 (haec tria, salus *videlicet*, Venus, virtus) ; 4. 60 (illa . . *videlicet*, salus, amor, et virtus) ; 6. 9 (quaedam . . stilum *videlicet*, atque carmen), 31 (quam quaerimus . . *videlicet* urbanitate plenissimam), 33 (gradus constructionum quamplures, *videlicet* insipidus), 80 (poetas, Virgilium *videlicet* . . atque Lucanum) ; 9. 10 (*videlicet*, ut) ; 12. 40 (quosdam . . *videlicet* Guidonem . . et Fabricium) ; 14. 3 (de tertio . . *videlicet* de numero carminum) ; **Ep.** vi. 72 (timor ille . . humanus *videlicet* atque mundanus) ; x. 120 (Sex . . *videlicet subiectum, agens* . . et), 623 (principio, seu primo, *videlicet* Deo) ; **A.T.** 2. 3 (duorum elementorum, aquae *videlicet* et terrae) ; 13. 43 (de primo . . *videlicet*, quod)

video. *Modicum, et non videbitis me, Et iterum*, sorelle mie dilette, *Modicum, et vos videbitis me* — *Purg.* xxxiii. 10, 12
e pareami che mi dicesse queste parole: *Vide cor tuum* — *V. N.* 3. 46
attendite et videte, si est dolor sicut dolor meus — *V. N.* 7. 42
Bella mihi, video, bella parantur, ait — *V. N.* 25. 97
Vidimus in nigris albo patiente lituris . . modulamina — *Ecl.* i. 1
Comica nonne *vides* ipsum reprehendere verba . . ? — *Ecl.* i. 52
Mopsum *visurus* adirem . . ni te, Polypheme, timerem — *Ecl.* ii. 74
quando Galatea . . Acidis heu miseri discerpere viscera *vidit* — *Ecl.* ii. 79
Omnium hominum . . hoc maxime interesse *videtur*, ut — *M.* i. 1. 3
Primum igitur *videndum*, quid est quod . . Monarchia dicitur — *M.* i. 2. 1
ante omnia de principio scrutandum esse *videtur* — *M.* i. 2. 24
illud saeculum quod suo tempore surgere *videbatur* — *M.* i. 11. 5
unum esse *videtur* esse radix eius quod est esse bonum — *M.* i. 15. 13
et legere possumus, et utinam non *videre* — *M.* i. 16. 26
cum *videam* populos vana meditantes — *M.* ii. 1. 23
'Postquam res Asiae . . evertere . . *visum* Superis' — *M.* ii. 3. 66
'Vicisti ; et victum tendere palmas Ausonii *videre* . .' — *M.* ii. 3. 115
anserem, ibi non ante *visum*, cecinisse Gallos adesse — *M.* ii. 4. 46
populus ille . . propria commoda neglexisse *videtur* — *M.* ii. 5. 38
quibus homines ad Rempublicam . . religati esse *videntur* — *M.* ii. 5. 54
non alio vultu quam si hostem cruciari *videbat* — *M.* ii. 5. 125
'. . Quos *videt* condens radios sub undas Phoebus . .' — *M.* ii. 9. 94
cum *videant* sponsum Christum illud . . comprobasse — *M.* ii. 13. 61
quos a Spiritu Sancto adiutos qui dubitat, fructus eorum vel omnino non *vidit*, vel si *vidit* minime degustavit — *M.* iii. 3. 90 (*bis*)
cum sua cupiditate detenti principia non *viderent* — *M.* iii. 3. 124
quia . . *videretur* Deus usus fuisse ordine perverso — *M.* iii. 4. 101
non enim omnino mentiens [*sc.* adversarius] esse *videtur*, sicut interemptiva illum *videri* facit — *M.* iii. 4. 128, 129
construendo sic: Homo potest audire et *videre* ; ergo oculus potest audire et *videre* — *M.* iii. 6. 46, 47
videns alium discipulum cunctantem ad ostium — *M.* iii. 9. 113
Ultimo dicit quod cum Petrus *vidisset* Ioannem, dixit Iesu — *M.* iii. 9. 120
argumentis quae radices in divinis eloquiis habere *videbantur* — *M.* iii. 10. 13

videtur enim in patiente disposito actus activorum inesse	*M.* iii. 10. 104
Cum . . talem scilicet eloquentiam . . necessariam *videamus*	*V. E.* i. 1. 5
nullo signo locutionis indiguisse *videntur*	*V. E.* i. 2. 21
vir . . qui neque pupillarem aetatem nec *vidit* adultam	*V. E.* i. 6. 7
tertium tenuit idioma, licet nunc trifarium *videatur*	*V. E.* i. 8. 42
quia multa per eadem vocabula nominare *videntur*	*V. E.* i. 8. 48
discrepare *videmur* a vetustissimis concivibus nostris	*V. E.* i. 9. 64
percipere iuvenem exoletum, quem exolescere non *videremus*[1]	*V. E.* i. 9. 73
quod quandam anterioritatem erogare *videtur* Italis	*V. E.* i. 10. 10
quia magis *videntur*[2] inniti grammaticae . . quod rationabiliter inspicientibus *videtur* gravissimum argumentum	*V. E.* i. 10. 31, 33
ad minus quatuordecim vulgaribus sola *videtur* Italia variari	*V. E.* i. 10. 73
inter quas unam [*sc.* cantionem] *vidimus* . . perfecte ligatam	*V. E.* i. 11. 24
qui non Latini sunt, sed Latinis adsociandi *videntur*	*V. E.* i. 11. 43
nam *videtur* Sicilianum vulgare sibi famam prae aliis asciscere	*V. E.* i. 12. 6
haec fama . . *videtur* . . in opprobrium . . remansisse	*V. E.* i. 12. 16
inter quos unum *vidimus* nitentem divertere	*V. E.* i. 14. 41
quod omnis Latiae civitatis est et nullius esse *videtur*	*V. E.* i. 16. 60
cum . . tam urbanum [*sc.* vulgare] *videamus* electum	*V. E.* i. 17. 24
et quia quod inventum est prosaicantibus permanere *videtur* exemplar . . quae quendam *videntur* praebere primatum	*V. E.* ii. 1. 8, 10
non solum nil derogare *videtur* eis, sed ea meliorare *videtur*	*V. E.* ii. 1. 24, 25
Per haec tria quicquid agimus, agere *videmur*	*V. E.* ii. 2. 57
Stilo equidem tragico tunc uti *videmur*, quando	*V. E.* ii. 4. 52
quorum omnium endecasyllabum *videtur* esse superbius	*V. E.* ii. 5. 17
Et licet hoc quod dictum est celeberrimum carmen . . *videatur* omnium aliorum, si eptasyllabi aliqualem societatem assumat . . clarius magisque sursum superbire *videtur*	*V. E.* ii. 5. 52, 56
utilissimum foret . . regulatos *vidisse* poetas	*V. E.* ii. 6. 79
quoniam perplures eorum maneries inveniri posse *videmus*	*V. E.* ii. 7. 8
Sola etenim pexa irsutaque urbana tibi restare *videbis*	*V. E.* ii. 7. 38
qui sit iste fascis quem fasciare intendimus *videamus*	*V. E.* ii. 8. 8
Quapropter quid sit cantio *videamus*	*V. E.* ii. 8. 10
Nam tunc agitur, modo vero agere *videtur* in alium, et sic tunc alicuius actio, modo quoque passio alicuius *videtur*	*V. E.* ii. 8. 28, 30
Vide igitur, lector, quanta licentia data sit	*V. E.* ii. 10. 41
videbis auctoritatis dignitate sola quod dicimus esse concessum	*V. E.* ii. 10. 45
Videtur nobis haec quam habitudinem dicimus maxima pars eius	*V. E.* ii. 11. 1
quoniam habitudinem hanc adhuc non *vidimus*	*V. E.* ii. 11. 14
in nullo enim pedes et versus differre *videmus* nisi	*V. E.* ii. 12. 87
qualem se in primo media *videt* . . talis in secundo resurgat	*V. E.* ii. 13. 75
Et primo secundum totam stantiam *videre* oportet aliquid; deinde secundum partes eius *videbimus*	*V. E.* ii. 14. 5, 7
quia quaedam stantiae prolixitatem *videntur* appetere	*V. E.* ii. 14. 10
velut saepe sub admiratione *vidistis*	*Ep.* iii. 11
Et nos gaudium expectatum *videbimus*	*Ep.* v. 9
Italia . . quae statim invidiosa per orbem *videberis*	*Ep.* v. 25
ne cum . . aquila . . affuerit, abiectos *videat* pullos eius	*Ep.* v. 54
nonnulla eorum *videbimus* transcendisse	*Ep.* v. 132
pacem *videns* duodecim annorum orbem totaliter amplexatam	*Ep.* v. 146
sed aperite oculos mentis vestrae, ac *videte*	*Ep.* v. 163
Videbitis aedificia vestra . . ariete ruere	*Ep.* vi. 102
Videbitis plebem circumquaque furentem	*Ep.* vi. 106
Templa quoque spoliata . . *videre* pigebit	*Ep.* vi. 114

[1] videmus *R* [2] videtur *R*

Vident namque vos pennati et immaculati in via — *Ep.* vi. 145
benignissimum *vidi* et clementissimum te audivi — *Ep.* vii. 41
Non itaque *videor* quemquam exacerbasse ad iurgia — *Ep.* viii. 92
Ibique magnalia vestra *vidi*, *vidi* beneficia simul et tetigi — *Ep.* x. 13 (*bis*)
plus domino quam dono honoris et famae conferri *videri* potest — *Ep.* x. 80
Agens . . est ille qui dictus est, et totaliter *videtur* esse — *Ep.* x. 263
ea, quae ex iis quae *vidit* in primo coelo retinere potuit — *Ep.* x. 329
'Iuppiter est quodcumque *vides* quocumque moveris' — *Ep.* x. 426
quoniam *videmus* aliquid in excellentiori gradu esse, aliquid — *Ep.* x. 433
dicens, *se vidisse aliqua quae recitare non potest qui descendit* — *Ep.* x. 526
Et in Ezechiele scribitur: '*Vidi* et cecidi in faciem meam' — *Ep.* x. 551
Nabuchodonosor . . contra peccatores aliqua *vidisse* divinitus — *Ep.* x. 561
Vidit ergo, ut dicit, aliqua *quae referre nescit* — *Ep.* x. 570
Multa namque per intellectum *videmus* quibus signa . . desunt — *Ep.* x. 576
multa enim per lumen intellectuale *vidit* quae . . nequivit exprimere — *Ep.* x. 580
ab eis [*sc.* animabus], tamquam *videntibus* omnem veritatem — *Ep.* x. 620
minor per sensum, eo quod *videmus* . . includi — *A. T.* 3. 16
minor, per experientiam nautarum, qui *vident*, in mari exsistentes, montes sub se; et probant dicendo, quod ascendendo malum *vident* eos, in navi vero non *vident* — *A. T.* 5. 8, 10, 11
Ad sensum enim *videmus* . . flumina descendere ad mare — *A. T.* 8. 6
Sed ista ratio non *videtur* demonstrare, quia propositio maior principalis simpliciter non *videtur* habere necessitatem — *A. T.* 17. 1, 3
diversitatem illam in partibus quam *videmus* — *A. T.* 21. 16
Videmus in eo differentiam in magnitudine stellarum et in luce — *A. T.* 21. 19
quod ideo non *videant* terram . . de navi, quia mare sit altius quam ipsa terra; sed . . esset contrarium, magis enim *viderent* — *A. T.* 23. 28, 32
Videmus ignem imitari circulationem coeli — *A. T.* 23. 56

His quoque locis: **M. i.** 3. 1 (Nunc autem *videndum* est, quid), 3 (quo *viso*); 4. 35 (Et per consequens *visum* est . . medium); 5. 23 (Si . . consideremus . . *videbimus*); 10. 28 (Et hanc rationem *videbat* Philosophus, cum dicebat); 12. 38. (Hoc *viso*); 15. 19 (Hinc *videri* potest quod), 22 (quod quidem Psalmista *videbat*, dicens); **ii.** 2. 7 (principium est, *videre* quae); 7. 6 (Sed nos *videmus* quod), 51 (Propter quod *videmus*, quod); 8. 93 (Quamvis Poeta noster aliter sensisse *videatur* in quinto); 11. 65 (quis . . adeo mentis obtusae . . qui non *videat*), 71 (*Videant* nunc . . quantum); **iii.** 4. 45 (Hoc *viso*), 163 (ut *visum* est); 5. 37 (Et sic instantia *videtur* errare); 8. 36 (Propter quod semper *videndum* est, quid), 38 (quo *viso*); 10. 39 (ut in primo huius de facili *videri* potest); 13. 69 (licet . . faciem habere *videatur*); 16. 120 (Et iam satis *videor* metam adtigisse propositam); **V. E. i.** 3. 6 (ut fere quilibet sua . . specie *videatur* gaudere), 28 (in quantum aliquid significare *videtur*); 4. 32 (Absurdum atque rationi *videtur* horrificum), 47 (iam *videretur* quod), 49 (quod contra superius praelibata *videtur* insurgere); 9. 10 (quod in uno est rationale, *videtur* in aliis esse causa), 71 (nec . . mirum *videatur* quod dicimus), 100 (nulli singulari arbitrio *videtur* obnoxia); 11. 16 (cum . . prae cunctis *videantur* foetere), 41 (quae . . dissonare *videntur*), 45 (quoniam soli sine proprio vulgari esse *videntur*); 12. 47 (ex ore quorum iudicium eliciendum *videtur*); 13. 4 (qui . . titulum . . arrogare *videntur*), 15 (dignum utileque *videtur* . . depompare); 14. 8 (Quorum unum . . muliebre *videtur*), 15 (meditullium . . esse *videtur* totius provinciae); 15. 29 (rationabile *videtur* esse quod); 17. 19 (Magistratu . . sublimatum *videtur*, cum), 27 (Quod autem sit . . *videtur*); 18. 11 (quod quidem vere paterfamilias esse *videtur*), 27 (Hoc nempe *videtur* esse id de quo), 44 (Sed dicere quod . . sit . . *videtur* nugatio); **ii.** 1. 16 (et superficie tenus *videtur*, quod sic), 20 (*videtur* quod . . debeat), 29 (ipsum sic facere oportere *videtur*); 2. 60 (talia . . pertractanda *videntur*), 96 (His proinde *visis*); 3. 27 (nobilius esse *videtur* quam), 36 (illa *videntur* nobiliora esse quae); 4. 7 (quem . . multi usurpare *videntur*), 42 (Si tragice canenda *videntur*), 58 (summus *videtur* esse stilorum); 5. 2 (De . . satis dixisse *videmur*), 24 (Et omnes hoc doctores perpendisse *videntur*); 28 (licet decasyllabum *videatur*), 62 (quia . . trisyllabum *videbatur*), 69 (endecasyllabum

videtur esse superbissimum carmen); 6. 28 (ut *videtur*); 7. 50 (quae .. ornativa *videntur*), 68 (rationi praesenti non *videtur* obnoxium); 8. 32 (denominari *videtur* ab eo quod), 50 (cantio nil aliud esse *videtur* quam), 64 (quoniam .. pluribus generale *videtur*), 77 (Satis etiam patere *videtur* quid); 9. 23 (Tota .. ars cantionis circa tria *videtur* consistere); 10. 18 (sed in modis diversificari *videntur*); 11. 6 (diligentissime *videtur* esse tractanda); 12. 8 (tria .. praerogativam habere *videntur*), 36 (duobus .. *videtur* posse contexi), 50 (non sine .. haec tragoedia processisse *videbitur*), 57 (*videtur* esse sumendum), 60 (frequenter *videtur* assumptum), 72 (quae circa carmina consideranda *videtur* esse); 13. 7 (In principio huius capituli quaedam resecanda *videntur*), 45 (quod non aliud esse *videtur* quam), 49 (De .. *videtur* .. licentia concedenda), 83 (convenire *videtur* ⟨ut⟩), 99 (quae .. quidquam derogare *videtur*); 14. 3 (nunc de tertio *videtur* esse tractandum); **Ep.** x. 36 (Quod si cuiquam .. *videretur* indignum), 83 (praesagium .. *videbar* expressisse), 162 (His *visis*), 164 (Et ideo *videndum* est de), 260 (*videndum* est de), 297 (quod Philosophus .. *videtur* innuere), 346 (*Viso* igitur de), 405 (Quod .. tangere *videtur* Dionysius), 493 (Ista tamen ratio *videtur* arguere ad); **A.T.** 2. 16 (quae .. efficaciam habere *videbantur*); 3. 14 (*videbatur* patere per ea, quae); 5. 11 (quod *videtur* accidere propter hoc, quod); 6. 6 (cuius oppositum *videmus*); 7. 2 (Aqua *videtur* maxime sequi motum Lunae), 5 (rationabile *videtur* quod); 12. 12 (quae .. impossibilia esse *videntur*); 15. 11 (ut *visum* est); 16. 15 (cuius contrarium *videmus*), 35 (sicut et *videmus* in); 17. 6 (quod non *videtur* esse necessarium); 18. 62 (sicut *videmus* de); 19. 14 (utrum .. a terra distare *videatur*); 20. 1 (Restat nunc *videre* de); 21. 33 (ut *visum* est); 23. 1 (His *visis*); 24. 12 (ne aliorum excellentiam probare *videantur*)

vidua. *facta est quasi vidua domina gentium* — *V. N.* 29. 2
‘.. facta est quasi *vidua* domina gentium .. !’ — *Ep.* viii. 2

viduus. Romam .. quam .. *viduam* et desertam lugere compellimur — *Ep.* viii. 29
Romam .. solam sedentem et *viduam* — *Ep.* viii. 145

vieo. promissum fascem .. quomodo *viere* quis debeat, instruemus — *V. E.* ii. 5. 75

vif. puta *nof* pro *novem*, *vif* pro *vivo* — *V. E.* i. 14. 34

Vigentinus *v.* **Vicentinus**

vigeo. intellectu .. *vigentes* aliis naturaliter principari — *M.* i. 3. 92
ratione *vigentes* .. nullis consuetudinibus adstringuntur — *Ep.* x. 51

vigesimus *v.* **millesimus trecentesimus vigesimus**

vigil. laus, quam fama *vigil* volitans disseminat — *Ep.* x. 2

vigilia. cupiditas .. nescio qua dulcedine *vigiliam* rationis mortificans — *Ep.* v. 61

vigilo. Quod si tam gratissimo nobis beneficio *vigilatis* — *Ep.* i. 36
Omnino vos tremere vos arbitror *vigilantes* — *Ep.* vi. 171

viginti. ponamus quod .. distet per *viginti* stadia — *A. T.* 16. 21

viginti tres (XXIII). qui quidem distat a polo mundi circiter *XXIII* gradus — *A. T.* 19. 58

vigoro. caritas maxime iustitiam *vigorabit*, et potior potius — *M.* i. 11. 109

vilesco. sed si discretio remanet, inferiora *vilescunt* — *V. E.* ii. 1. 89
dum nullo accidente *vilescant* — *V. E.* ii. 4. 63

vilipendo. vel oblitus homo vel *vilipendens* disciplinas priores — *V. E.* i. 7. 21

villa. *comoedia* dicitur a *comus*, *villa*, et *oda*, quod est *cantus* — *Ep.* x. 191

villanus. unde *comoedia* quasi *villanus cantus* — *Ep.* x. 193

vinco. *Victus* amore sui, posito vix denique risu — *Ecl.* i. 8
Resque refulgentes, solitae superarier umbris, *Vincebant* umbras — *Ecl.* ii. 6
Ut rem quamque sua iam multum *vinceret* umbra — *Ecl.* ii. 91
ubi Turnum *victum* introducit, orantem suppliciter ad Aeneam sic: ‘*Vicisti*; et *victum* tendere palmas Ausonii videre ..’ — *M.* ii. 3. 112, 114 (*bis*)
‘.. eniti et contendere debet .. ut *vincat* ..’ — *M.* ii. 8. 100
victo victor simul vitam condonasset et pacem — *M.* ii. 11. 19
Nonne domestici sui [*sc.* vulgaris], reges .. fama *vincunt*? — *V. E.* i. 17. 34
nam eodem modo *vinci* et *vincere* possunt [*sc.* pedes et versus] — *V. E.* ii. 11. 54 (*bis*)
endecasyllabum .. in contextu *vincendi* privilegium promeretur — *V. E.* ii. 12. 13

dummodo in tragico *vincat* endecasyllabum et principiet — *V. E.* ii. 12. 37
ut .. quasi *victus*, ipse se patiatur offerri — *Ep.* ix. 35

vinculum. '.. Dirumpamus *vincula* eorum ..' — *M.* ii. 1. 5
ad dirumpendum *vincula* ignorantiae Regum atque Principum talium — *M.* ii. 1. 41
'.. Dirumpamus,' videlicet, '*vincula* eorum ..' — *M.* ii. 1. 47
cum .. abruptis *vinculis* .. transnatavit Tiberim — *M.* ii. 4. 67
'Legem *vinculum*,' dicit, 'humanae societatis' — *M.* ii. 5. 25
Ne lateant dominum *vincula* servi sui — *Ep.* iii. 1
qui .. res privatas *vinculo* suae legis, non aliter, possidetis — *Ep.* v. 109

vindex. Ab uno postea eodemque idiomate in *vindice* confusione recepto — *V. E.* i. 8. 22

vindico. '.. Promisit, Graiumque ideo bis *vindicat* armis ..' — *M.* ii. 7. 83
Et si Augustus, nonne relapsorum facinora *vindicabit* ..' — *Ep.* v. 47

vinea. qui .. *vineam* suam aliis locabit agricolis — *Ep.* v. 33

vinum. La prima voce .. *Vinum non habent*, altamente disse — *Purg.* xiii. 29
'A fructu frumenti, *vini* et olei multiplicati sunt' — *M.* i. 15. 23

violentia. illum nullo iure, sed armorum .. *violentia*, obtinuisse — *M.* ii. 1. 16

violentus. '.. Quos notus sicco *violentus* aestu Torret ..' — *M.* ii. 9. 97

violo. dum .. conatur summi pontificis .. *violare* assensum — *Ep.* vii. 165

vipera. Haec est *vipera* versa in viscera genitricis — *Ep.* vii. 143

vipereus. Vere matrem *viperea* feritate dilaniare contendit — *Ep.* vii. 153

vir. Gridavano alto: *Virum non cognosco* — *Purg.* xxv. 128
Dic mihi, Musa, virum — *V. N.* 25. 93
quantae nobilitatis *vir* fuerit, explicare nequirem — *M.* ii. 3. 37
'.. Oenotrii coluere *viri* ..' — *M.* ii. 3. 82
in illo duplici concursu sanguinis .. in unum *virum* — *M.* ii. 3. 124
solvere uxorem a *viro*, et ligare ipsam alteri, viventi primo — *M.* iii. 8. 45
cum ad eam non tantum *viri*, sed etiam mulieres .. nitantur — *V. E.* i. 1. 5
actum prius a *viro* quam[1] a foemina profluisse — *V. E.* i. 4. 23
viro sanae mentis in promptu esse non titubo — *V. E.* i. 4. 27
de idiomate illo venari nos decet quo *vir* sine matre, *vir* sine lacte .. creditur usus — *V. E.* i. 6. 5, 6
sed famosos quamplures *viros* hoc tenuisse comperimus — *V. E.* i. 13. 6
qualiter *viri* praehonorati a propria [*sc.* loquela] diverterunt — *V. E.* i. 13. 41
virum (etiam si viriliter sonet) foeminam .. esse credendum — *V. E.* i. 14. 10
mulierem loquentem .. esse *virum* dubitare facit — *V. E.* i. 14. 25
Sordellus .. qui tantus eloquentiae *vir* existens — *V. E.* i. 15. 12
Et hoc modo *viros* appellamus illustres — *V. E.* i. 17. 11
qui .. poetati sunt in Italia, ut .. utriusque Marchiae *viri* — *V. E.* i. 19. 19
Exigit ergo istud [*sc.* vulgare illustre] sibi consimiles *viros* — *V. E.* ii. 1. 36
exigit enim .. purpura *viros* nobiles — *V. E.* ii. 1. 39
Circa quae .. illustres *viros* invenimus vulgariter poetasse — *V. E.* ii. 2. 78
'Arma *virum*que cano' — *V. E.* ii. 8. 23
per sanctae religionis *virum* fratrem L. — *Ep.* i. 48
progenies maxima Tuscanorum, quae tanto *viro* fulgebat — *Ep.* ii. 20
mentem Deo dignam *viri* prophetici .. impressit — *Ep.* viii. 11
Absit a *viro* philosophiae domestico .. ! — *Ep.* ix. 32
Absit a *viro* praedicante iustitiam ut .. ! — *Ep.* ix. 36
principum plerumque *viros* fortuna obscuros .. amicos fuisse — *Ep.* x. 31
qui absentibus *viris* invidiosis mendacia confingere solent — *A. T.* 1. 13

virgifer. *Virgiferi* silvis gelida cum valle relictis .. rediere — *Ecl.* ii. 92

Virgilius. unde *Virgilius* commendare volens illud saeculum — *M.* i. 11. 3
nam divinus poeta noster *Virgilius* .. testatur — *M.* ii. 3. 29
regulatos vidisse poetas, *Virgilium* videlicet, Ovidium — *V. E.* ii. 6. 80

[1] prius a viro quam *M* vel prius quam a viro *R*

secundum istum modum *Virgilius* primo *Aeneidorum* dicit — *V. E.* ii. 8. 22

virgo. in alta *Virgine* perpetuas festinat cernere frondes — *Ecl.* ii. 87
'Iam redit et *Virgo*, redeunt Saturnia regna.' *Virgo* namque vocabatur Iustitia quam etiam Astraeam vocabant — *M.* i. 11. 6, 7
nasci voluit de *Virgine* Matre — *M.* ii. 12. 44
tam Saturnia regna quam *Virginem* redeuntem .. cantabant — *Ep.* vii. 23
nunquam tunc nasci de *Virgine* voluisset — *Ep.* vii. 71
Nos .. eandem Matrem et *Virginem* profitentes — *Ep.* viii. 18

viridis. Tum senior *viridi* canum de cespite crinem Sustulit — *Ecl.* ii. 32
Sed quamquam *viridi* sint postponenda Pelori Aetnica saxa solo — *Ecl.* ii. 73
magis in citrino quam in *viridi*[1] redolet [*sc.* albus] — *V. E.* i. 16. 56
sed velut foecunda vallis concipiatis, ac *viride* germinetis, *viride* dico fructiferum verae pacis — *Ep.* v. 79, 80

viriditas. qua quidem *viriditate* vestra terra vernante — *Ep.* v. 81

virido. Si *viridante* coma fidibus paeana ciebo — *Ecl.* i. 40

virilis. vocabulorum .. quaedam muliebria, quaedam *virilia* — *V. E.* ii. 7. 10

viriliter. virum (etiam si *viriliter* sonet) foeminam .. esse credendum — *V. E.* i. 14. 10
si .. pro Sponsa Christi .. *viriliter* propugnetis — *Ep.* viii. 182

virtù[2]. Amicus eius: 'Amor, che muovi tua *virtù* dal cielo' — *V. E.* ii. 5. 50
illa quam diximus: 'Amor, che muovi tua *virtù* dal cielo' — *V. E.* ii. 11. 38
v. **virtute**

virtualis. quod similitudo *virtualis* agentis consistat in .. regione — *A. T.* 21. 34

virtuatus *v.* **virtuo**

virtuo. Illud .. quo non *virtuante*, aliud habet totam suam virtutem — *M.* iii. 13. 20
Ecclesia .. non *virtuante*, Imperium habuit totam suam virtutem — *M.* iii. 13. 22
cum primum mobile .. sit uniforme .. et uniformiter .. *virtuatum* — *A. T.* 21. 6
cum dixit .. simul et *virtuatum* est coelum ad agendum, et — *A. T.* 21. 70

virtuosius. quantum ad melius et *virtuosius* operandum, recipit aliquid a Sole, quia lucem .. qua recepta, *virtuosius* operatur — *M.* iii. 4. 143, 145
ut *virtuosius* operetur [*sc.* regnum temporale] per lucem gratiae — *M.* iii. 4. 150
ut .. *virtuosius* orbem terrae irradiet [*sc.* Caesar] — *M.* iii. 16. 137
cum agentia propinquiora *virtuosius* operentur — *A. T.* 20. 70

virtus. Tibia non sentis quod fit *virtute* canora Numinis ..? — *Ecl.* ii. 50
non tam de propria *virtute* confidens — *M.* i. 1. 37
de principio .. in cuius *virtute* inferiora consistant — *M.* i. 2. 25
ultimum .. est potentia sive *virtus* intellectiva — *M.* i. 3. 64
nam cum iustitia sit *virtus* ad alterum — *M.* i. 11. 49
Nam *virtus* volitiva potentia quaedam est — *M.* i. 15. 48
nam cum honor sit praemium *virtutis*, et omnis praelatio sit honor, omnis praelatio *virtutis* est praemium. Sed constat quod merito *virtutis* nobilitantur homines: *virtutis* videlicet propriae, vel maiorum. Est enim nobilitas *virtus* et divitiae antiquae, iuxta Philosophum in Politicis, et iuxta Iuvenalem: 'Nobilitas animi sola est atque unica *virtus*' — *M.* ii. 3. 10, 12, 13, 14, 15, 18
non solum sua considerata *virtute*, sed progenitorum — *M.* ii. 3. 38
bene Seneca de lege in libro de quatuor *virtutibus* — *M.* ii. 5. 25
multum conferunt .. locorum inferiorum *virtutes* et proprietates — *M.* ii. 7. 50
moralibus et intellectualibus *virtutibus* .. perfectus — *M.* ii. 8. 29
'.. Vosne velit, an me regnare Hera .. *Virtute* experiamur ..' — *M.* ii. 10. 66
'.. Quorum *virtuti* belli fortuna pepercit ..' — *M.* ii. 10. 67
in *virtute* cuius aperiendae veritatis argumenta formentur — *M.* iii. 2. 4
aliud est esse ipsius Lunae, aliud *virtus* eius, et aliud operari — *M.* iii. 4. 134
Luna dependet a Sole, nec etiam quantum ad *virtutem*, nec — *M.* iii. 4. 137

[1] viride *R* [2] vertù *R*

regnum temporale non recipit esse a spirituali, nec *virtutem* — *M.* iii. 4. 147
quemadmodum malleus in sola *virtute* fabri operatur — *M.* iii. 6. 35
Illud, quo non existente . . aliud habet totam suam *virtutem*, non est causa illius *virtutis*; sed Ecclesia non existente . . Imperium habuit totam suam *virtutem*: ergo Ecclesia non est causa *virtutis* Imperii, et per consequens nec auctoritatis, cum idem sit *virtus* et auctoritas eius — *M.* iii. 13. 21 (*bis*), 24, 25, 26
Sit Ecclesia A, Imperium B, auctoritas sive *virtus* Imperii C — *M.* iii. 13. 28
si Ecclesia *virtutem* haberet auctorizandi Romanum Principem — *M.* iii. 14. 1
per quam *virtus* haec ad Ecclesiam manare potuisset — *M.* iii. 14. 7
ergo *virtutem* praedictam non habet — *M.* iii. 14. 9
si Ecclesia sibi dedit illam *virtutem* — *M.* iii. 14. 50
quod est contra naturam alicuius non est de numero suarum *virtutum*; cum *virtutes* . . rei consequantur naturam eius — *M.* iii. 15. 3 (*bis*)
Sed *virtus* auctorizandi regnum nostrae mortalitatis est contra naturam Ecclesiae: ergo non est de numero *virtutum* suarum — *M.* iii. 15. 5, 8
quod *virtus* auctorizandi regnum hoc sit contra naturam Ecclesiae — *M.* iii. 15. 52
beatitudinem . . quae in operatione propriae *virtutis* consistit — *M.* iii. 16. 46
fruitione . . ad quam propria *virtus* ascendere non potest — *M.* iii. 16. 50
secundum *virtutes* morales et intellectuales operando — *M.* iii. 16. 57
secundum *virtutes* theologicas operando — *M.* iii. 16. 61
mox postquam afflatus est ab animante *virtute* — *V. E.* i. 5. 7
in quantum simpliciter ut homines agimus, *virtutem* habemus — *V. E.* i. 16. 29
in quo nemo dubitat esse *virtutem* [*sc.* maxime honestum] — *V. E.* ii. 2. 72
haec tria, salus . . Venus, *virtus*, apparent esse illa magnalia — *V. E.* ii. 2. 73
humerorum nimio gravata *virtute* — *V. E.* ii. 4. 32
quae summe canenda . . videlicet salus, amor, et *virtus* — *V. E.* ii. 4. 61
quos . . ab ardente *virtute* sublimatos ad aethera . . vocat — *V. E.* ii. 4. 75
virtutem syllabae non tamen amittunt — *V. E.* ii. 5. 32
non . . nisi *virtute* alterius [*sc.* vocalis] ibi subintellectae — *V. E.* ii. 5. 35
ex quo limitata *virtutis* linea praevaricatur — *V. E.* ii. 7. 21
Haec equidem cunctis aliis *virtutibus* comitata in illo — *Ep.* ii. 11
mentem in amore *virtutum* vitia repellentem — *Ep.* ii. 17
Nam qui *virtutes* honorabat in terris, nunc a *virtutibus* honoratur in coelis — *Ep.* ii. 31, 32
Regnat itaque amor in me, nulla refragante *virtute* — *Ep.* iii. 36
humanae *virtutis* omnino culmina transcendisse — *Ep.* v. 132
Cum ergo *virtus* sequatur essentiam cuius est *virtus*; si essentia sit intellectiva, *virtus* tota est unius, quae causat. Et sic, quemadmodum prius devenire erat ad primam causam ipsius esse; sic nunc, essentiae et *virtutis*. Propter quod patet, quod omnis essentia et *virtus* procedat a prima — *Ep.* x. 394, 395, 396, 399, 401
divinum lumen, id est divinam bonitatem, sapientiam et *virtutem* — *Ep.* x. 410
coelum . . a nulla corporali substantia *virtutem* recipiens — *Ep.* x. 448
et incipit secunda pars ibi: *O divina virtus* — *Ep.* x. 592
Cum ergo maioris quantitatis terrae sit maior *virtus* ponderis, hemisphaerium maius per *virtutem* sui ponderis praevalentem — *A. T.* 16. 28, 29
Potissima *virtus* potissime attingit finem — *A. T.* 16. 48
potissima *virtus* gravitatis est in corpore — *A. T.* 16. 51
ut scilicet pateretur elevari in parte a *virtute* coeli — *A. T.* 18. 61
in qualibet sui parte . . uniformiter oportet esse *virtutem* — *A. T.* 20. 50
cum organum suae *virtutis* sive influentiae sit ipsa luna — *A. T.* 20. 60
quia si haec *virtus* elevandi fuisset in luna — *A. T.* 20. 68
coelum stellatum . . habet . . multiplicitatem in *virtute* — *A. T.* 21. 14
ut per organa diversa *virtutes* diversas influeret — *A. T.* 21. 17

Unde alia est *virtus* huius stellae et illius . . et alia *virtus* stellarum quae sunt citra aequinoctialem	*A T.* 21. 25, 27
quod *virtus* elevans est illis stellis	*A. T.* 21. 40
per humilitatis *virtutem* Spiritus Sancti pauperes	*A. T.* 24. 10
virtute. pexa . . ut *Amore, donna, disio, virtute*[1], *donare*	*V. E.* ii. 7. 47
v. **virtù**	
virulenter. quin iterum multiplicius *virulenter* ramificent	*Ep.* vii. 123
vis. Sponte venire solet, numquam *vi* poscere mulctram	*Ecl.* i. 62
An *vis* valuisset amoris . . ?	*Ecl.* ii. 80
Arduum quippe opus et ultra *vires* aggredior	*M.* i. 1. 36
nulla *vis*, a pluribus specie diversis participata, ultimum est	*M.* i. 3. 39
Non est ergo *vis* ultima in homine, ipsum esse	*M.* i. 3. 46
nulla *vi* rationis vel auctoritatis obstante	*M.* i. 5. 11
quia, cum omnes *vires* eius ordinentur ad felicitatem, *vis* ipsa intellectualis est regulatrix et rectrix omnium aliarum	*M.* i. 5. 24, 25
per *vim* syllogismi praemissi	*M.* i. 6. 19
incredibilem *vim* austri quam Libya patitur ibi describens	*M.* ii. 4. 36
ex collisione *virium*, sicut fit per duellum pugilum	*M.* ii. 8. 73
per *virium* tam animi quam corporis mutuam collisionem	*M.* ii. 10. 13
si contra veritatem ostensam de imparitate *virium* instetur	*M.* ii. 10. 85
vires quas Deus confortat inferiores pugile suspicari	*M.* ii. 10. 90
argumentum . . *vim* suam per secundam figuram ostendit	*M.* ii. 12. 62
in quo quidem dicto tota *vis* argumenti consistit	*M.* iii. 4. 96
me . . nitentem cunctis exsurgere *viribus*	*Ep.* ii. 53
Nam etsi *vim* passa in angustum gubernacula sua contraxerit	*Ep.* vii. 56
Tuscana tyrannis . . *vires* novas accumulat	*Ep.* vii. 80
Goliam hunc . . in lapide *virium* tuarum prosterne	*Ep.* vii. 180
Et cum omnis *vis* causandi sit radius quidam	*Ep.* x. 466
demonstratio . . licet *vim* suam habeat . . per impossibile	*A. T.* 15. 22
viscus. lacte canoro *Viscera* plena ferens	*Ecl.* i. 32
quando Galatea . . Acidis heu miseri discerpere *viscera* vidit	*Ecl.* ii. 79
viscera vestra nimium dilatata frigescent	*Ep.* vi. 139
Haec est vipera versa in *viscera* genitricis	*Ep.* vii. 144
visibilis. ut qui *visibilis* erat miracula pro invisibilibus ostensurus, Idem invisibilis pro *visibilibus* illa ostenderet	*M.* ii. 4. 73, 75
visibiles magis dicuntur . . secundum quod accedunt	*V. E.* i. 16. 17
quia frangitur radius rectus rei *visibilis* . . a convexo aquae	*A. T.* 23. 33
visio. cum sit A et O . . ut *visio* Iohannis designat	*Ep.* x. 626
visito. ut constat *visitantibus* libros	*V. E.* ii. 3. 45
quos amica solitudo nos *visitare* invitat	*V. E.* ii. 6. 85
viso. cribellum cupientes deponere ut residentiam cito *visamus*	*V. E.* i. 15. 61
visus. sic ex *visu* primordii et devotissimus et amicus [*sc.* exstiti]	*Ep.* x. 19
vita. Neque plus *vitam* sperando conservo	*Canz.* xxi. 32
una rubrica, la quale dice: *Incipit Vita Nova*	*V. N.* 1. 4
nam cuique placent conformia *vitae*	*Ecl.* ii. 24
Ah! mea *vita*, precor numquam tam dira voluptas Te premat, ut	*Ecl.* ii. 84
pastoribus de sursum sonuit . . non longitudo *vitae* . . sed pax	*M.* i. 4. 21
non solum finis *vitae* civilis amittitur	*M.* i. 5. 51
qui . . mala operando credunt alios *vita* et moribus informare	*M.* i. 13. 22
Est enim lex regula directiva *vitae*	*M.* i. 14. 42
iuxta illud: 'Quod factum est, in ipso *vita* erat'	*M.* ii. 2. 43
e *vita* liber decedere maluit quam sine libertate manere in illa	*M.* ii. 5. 138
'. . levior eorum *vita*, et mores fuerunt faciliores . .'	*M.* ii. 5. 164

[1] vertute *R*

Cyrus .. qui .. *vitam* simul et intentionem deposuit — *M.* ii. 9. 47
'.. Ferro, non auro, *vitam* cernamus utrique ..' — *M.* ii. 10. 64
victo victor simul *vitam* condonasset et pacem — *M.* ii. 11. 19
Forma autem Ecclesiae nihil aliud est quam *vita* Christi — *M.* iii. 15. 15
Vita enim ipsius idea fuit et exemplar militantis Ecclesiae — *M.* iii. 15. 16
ipse in Ioanne formam suae *vitae* relinquens — *M.* iii. 15. 21
beatitudinem .. huius *vitae* .. et beatitudinem *vitae* aeternae — *M.* iii. 16. 45, 48
qui .. humanum genus perduceret ad *vitam* aeternam — *M.* iii. 16. 79
cum .. hominum *vita* sit etiam ipsa sua natura brevissima — *V. E.* i. 9. 84
donec instanter magnanimus *vitae* principium impedivit — *Ep.* vii. 120
Kani Grandi .. *vitam* optat per tempora diuturna felicem — *Ep.* x. *tit.* 6
'removere viventes in hac *vita* de statu miseriae ..' — *Ep.* x. 268
intellectus humanus in hac *vita* .. quando elevatur — *Ep.* x. 533

Viterbium. De .. *Viterbio* .. nihil tractare intendimus — *V. E.* i. 13. 30

vitio. Vere fumos, evaporante sanie, *vitiantes* exhalat — *Ep.* vii. 158

vitium. '.. atque caeteris forsan in *vitio* datum esset, si ..' — *M* ii. 5. 162
'scuticam *vitiorum* fugatricem ostendimus' — *Ep.* ii. 14
mentem in amore virtutum *vitia* repellentem — *Ep.* ii. 18
Ah Tuscorum vanissimi, tam natura quam *vitio* insensati! — *Ep.* vi. 142

vivax. fontes, et pabula nota Desertare tuo *vivaci* nomine nolis — *Ecl.* ii. 62

vivo. cuius finis est domesticos ad bene *vivere* praeparare — *M.* i. 5. 29
civitatem .. cuius finis est bene sufficienterque *vivere* — *M.* i. 5. 48
Cumque inter alia bona hominis potissimum sit in pace *vivere* — *M.* i. 11. 107
universalissima causa inter mortales, ut homines bene *vivant* — *M.* i. 11. 138
secundum legem *viventes* non ad legislatorem ordinantur — *M.* i. 12. 79
Scythas, qui extra septimum clima *viventes* — *M.* i. 14. 44
solvere uxorem a viro, et ligare ipsam alteri, *vivente* primo — *M.* iii. 8. 46
ut scilicet in areola ista mortalium libere cum pace *vivatur* — *M.* iii. 16. 91
multa per eadem vocabula nominare videntur, ut .. *vivit* — *V. E.* i. 8. 49
memoria eius usque quo sub tempore *vivam* dominabitur mihi — *Ep.* ii. 5
ut moriens obliviscatur sui, qui dum *viveret* oblitus est Dei — *Ep.* vi. 65
Vivit Dominus — *Ep.* viii. 128
'removere *viventes* in hac vita de statu miseriae ..' — *Ep.* x. 268
gloriam suam quantumcumque male *viventibus* manifestat — *Ep.* x. 568

vivus. '.. *vivos* ducent de marmore vultus ..' — *M.* iii. 7. 72
'Tu es Christus, filius Dei *vivi*' — *M.* iii. 9. 73
puta *nof* pro *novem*, *vif* pro *vivo* — *V. E.* i. 14. 34

vix. Victus amore sui, posito *vix* denique risu — *Ecl.* i. 8
insomnem *vix* Mopsum Musa peregit — *Ecl.* i. 37
ovis .. Ubera *vix* quae ferre potest, tam lactis abundans — *Ecl.* i. 59
Iam Meliboeus adest; et *vix*, En Tityre, dixit — *Ecl.* ii. 29
Vix illa evasit — *Ecl.* ii. 80
Quid quod Achaemenides .. animam *vix* claudere quivit? — *Ecl.* ii. 83
sed et *vix* Itali infelices lacrymis metiuntur — *Ep.* vi. 18
vix ab inutili unda Oceani se circumcingi dignatur — *Ep.* vii. 59

vo'. Aretini: '*Vo'* tu venire ovelle' — *V. E.* i. 13. 29

vocabulum. quae communiori *vocabulo* nuncupatur Imperium — *M.* i. 5. 4
sacratissimi Principatus *vocabulum* abhorrentes — *M.* iii. 3. 50
licet in diversas prolationes et *vocabula* sit divisa — *V. E.* i. 13. 8
dico autem formam, et quantum ad rerum *vocabula*, et quantum ad *vocabulorum* constructionem — *V. E.* i. 6. 43 (*bis*)
quia multa per eadem *vocabula* nominare videntur — *V. E.* i. 8. 48
quia convenimus in *vocabulis* multis — *V. E.* i. 9. 16
in multis conveniunt, et maxime in hoc *vocabulo* quod est *Amor* — *V. E.* i. 9. 22
vocabula curialiora in suis cantionibus compilantes — *V. E.* i. 12. 63

muliebre videtur propter *vocabulorum* et prolationis mollitiem [1] — *V. E.* i. 14. 9
adeo *vocabulis* accentibusque hirsutum [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 14. 21
de tot rudibus Latinorum *vocabulis*.. egregium [*sc.* vulgare] — *V. E.* i. 17. 20
Quare prorsus tanto decusari *vocabulo* promeretur — *V. E.* i. 18. 17
solae cantiones hoc *vocabulum* sibi sortitae sunt — *V. E.* ii. 3. 23
cum gravitate sententiae .. excellentia *vocabulorum* concordat — *V. E.* ii. 4. 54
capacitate sententiae, constructionis, et *vocabulorum* — *V. E.* ii. 5. 19
restat investigandum de .. fastigiosis *vocabulis* — *V. E.* ii. 5. 73
nunquam in *vocabulis* atque constructione plebescere desuetos — *V. E.* ii. 6. 88
Grandiosa modo *vocabula* sub praelato stilo digna consistere — *V. E.* ii. 7. 1
non minimum opus esse rationis discretionem *vocabulorum* habere — *V. E.* ii. 7. 6
Nam *vocabulorum* quaedam puerilia, quaedam muliebria — *V. E.* ii. 7. 8
sola *vocabula* nobilissima in cribro tuo residere curabis — *V. E.* ii. 7. 28
Posset adhuc inveniri plurium syllabarum *vocabulum* sive verbum — *V. E.* ii. 7. 65
Et quae dicta sunt de fastigiositate *vocabulorum* — *V. E.* ii. 7. 75
resumentes diffinitum iam generale *vocabulum* — *V. E.* ii. 8. 65
quod hoc *vocabulum* per solius artis respectum inventum est — *V. E.* ii. 9. 9

vocalis. Et licet propriam *vocalem* non habeant — *V. E.* ii. 5. 32
Signum autem est, quod rithimus ibi una *vocali* perficitur — *V. E.* ii. 5. 34
Multa .. videmus quibus signa *vocalia* desunt — *Ep.* x. 576

voco. Me *vocat* ad frondes versa Peneide cretas — *Ecl.* i. 33
Quod *vocet* ad litus Aetnaeo pumice tectum — *Ecl.* ii. 54
Virgo namque *vocabatur* Iustitia, quam etiam Astraeam vocabant — *M.* i. 11. 7, 8
politizant .. aristocratici, quos optimates *vocant* — *M.* i. 12. 62
'.. et Insulae quas Fortunatas *vocant*' — *M.* ii. 3. 90
'.. Coniugium *vocat*; hoc praetexit nomine culpam' — *M.* ii. 3. 107
'.. Ad poenam pulchra pro libertate *vocabit*' — *M.* ii. 5. 120
per duellum pugilum, qui duelliones etiam *vocantur* — *M.* ii. 8. 75
Heram *vocabat* fortunam — *M.* ii. 10. 70
Sunt etiam tertii quos Decretalistas *vocant* — *M.* iii. 3. 54
locutio secundaria nobis, quam Romani *grammaticam vocaverunt* — *V. E.* i. 1. 29
tertii, quos nunc Graecos *vocamus* — *V. E.* i. 8. 20
totum quod ab inde *vocatur* Europa — *V. E.* i. 8. 39
eo quod quicquid poetantur Itali Sicilianum *vocatur* — *V. E.* i. 12. 9
factum est quicquid .. protulerunt Sicilianum *vocetur* [2] — *V. E.* i. 12. 33
non etenim est quod aulicum et illustre *vocamus* — *V. E.* i. 15. 41
Quare autem hoc .. illustre .. curiale adicientes, *vocemus* — *V. E.* i. 17. 3
videlicet ut id cardinale *vocemus* — *V. E.* i. 18. 4
sic istud quod totius Italiae est, Latinum vulgare *vocatur* — *V. E.* i. 19. 15
nos eos qui vulgariter versificantur plerumque *vocasse* poetas — *V. E.* ii. 4. 16
quos poeta *Aeneidorum* sexto dilectos Dei .. *vocat* — *V. E.* ii. 4. 76
constructionem *vocamus* regulatam compaginem dictionum — *V. E.* ii. 6. 12
quam supremam *vocamus* constructionem — *V. E.* ii. 6. 76
et eorum quae urbana *vocamus*, quaedam pexa et lubrica — *V. E.* ii. 7. 12
pexa atque irsuta sunt illa quae *vocamus* grandiosa: lubrica vero et reburra *vocamus* illa quae in superfluum sonant — *V. E.* ii. 7. 15, 16
Et pexa *vocamus* illa, quae — *V. E.* ii. 7. 40
Nullus enim tubicen .. melodiam suam cantionem *vocat* .. sed armonizantes verba, opera sua cantiones *vocant*. Et etiam talia verba in chartulis .. iacentia cantiones *vocamus* — *V. E.* ii. 8. 45, 47, 49
supremum, quod per superexcellentiam cantionem *vocamus* — *V. E.* ii. 8. 60
et prout per superexcellentiam *vocamus* eam — *V. E.* ii. 8. 76
patere videtur quid intelligimus cum cantionem *vocamus* — *V. E.* ii. 8. 78

[1] mollitudinem *R* [2] vocaretur *R*

cum comice fiat.. cantilenam *vocamus* per diminutionem | *V. E.* ii. 8. 82
hanc voltam *vocamus*, cum vulgus alloquimur | *V. E.* ii. 10. 23
unum carmen incomitatum texebat, quod clavem *vocabat* | *V. E.* ii. 13. 30
et *voco* hic formam illam, quam | *A. T.* 2. 3

volens *v.* **volo** (2)

volentissimus. quando *volentissimo* et potentissimo subiecto inest | *M.* i. 11. 56

volere. 'Madonna, dir vi *voglio*' | *V. E.* i. 12. 67
'Donna mi prega, perch' io *voglio* dire' | *V. E.* ii. 12. 17
'Donna mi prega, perch' io *voglio* dire[1]' | *V. E.* ii. 12. 63
v. ***vo', volzera***

volitivus. Nam virtus *volitiva* potentia quaedam est | *M.* i. 15. 48

volito. '.. auratis *volitans* argenteus anser Porticibus..' | *M.* ii. 4. 56
laus, quam fama vigil *volitans* disseminat | *Ep.* x. 2

volo (1). Homo non potest *volare*, ergo nec brachia hominis possunt *volare* | *M.* iii. 6. 49, 50

volo (2). Queste son le question che nel tuo *velle* Pontano egualemente | *Par.* iv. 25
Ma già volgeva il mio disiro e il *velle* | *Par.* xxxiii. 143
Tityre, quid Mopsus, quid *vult*? edissere, dixit | *Ecl.* i. 6
Quid faciemus, ait, Mopsum revocare *volentes*? | *Ecl.* i. 57
Quem quidem morem servare *voluerunt* Discipuli eius | *M.* i. 4. 29
pluribus praeeminere *volentibus*, vicinia tota destruitur | *M.* i. 5. 45
Virgilius commendare *volens* illud saeculum.. cantabat | *M.* i. 11. 3
iustitia contrarietatem habet quandoque in *velle* | *M.* i. 11. 39
alia sic ostenditur, et primum quantum ad *velle* | *M.* i. 11. 68
Monarcha.. *vult* omnes homines bonos fieri | *M.* i. 12. 65
optime dispositum esse oportet optime alios disponere *volentem* | *M.* i. 13. 34
cum Deus semper *velit* quod melius est | *M.* i. 14. 78
concordes.. propter simul moveri secundum *velle* ad unum | *M.* i. 15. 44
status.. quem Dei Filius.. cum *voluit* ipse disposuit | *M.* i. 16. 6
cum.. Deus maxime seipsum *velit*, sequitur quod ius a Deo, prout in eo est, sit *volitum*. Et cum voluntas et *volitum* in Deo sit idem | *M.* ii. 2. 44, 45, 46
utrum factum sit secundum quod Deus *vult* | *M.* ii. 2. 57
illud quod Deus in hominum societate *vult* | *M.* ii. 2. 59
voluntas.. cum.. humana extra *volentem*.. per signa cernatur | *M.* ii. 2. 78
quod.. miraculorum suffragio iuvatur, est a Deo *volitum* | *M.* ii. 4. 3
Romanum Imperium.. est.. a Deo *volitum* | *M.* ii. 4. 25
'.. Vosne *velit*, an me regnare Hera, quidve ferat sors..' | *M.* ii. 10. 65
Habeant.. si duelliones esse *volunt*.. ante oculos Pyrrhum | *M.* ii. 10. 79
Christus.. sub edicto Romanae auctoritatis nasci *voluit* | *M.* ii. 12. 43
Sed ad non nolle alterum duorum sequitur de necessitate, aut *velle*, aut non *velle*: sicut ad non odire.. aut amare, aut non amare: non enim non amare est odire; nec non *velle* est nolle, ut de se patet. Quae si falsa non sunt, ista non erit falsa: Deus *vult* quod non *vult* | *M.* iii. 2. 21, 22, 25, 27 (*bis*)
Manifestum est quod Deus finem naturae *vult* | *M.* iii. 2. 31
Si Deus *vellet* impedimentum finis, *vellet* etiam finem impedimenti: aliter etiam otiose *vellet*. Et cum finis impedimenti sit, non esse rei impeditae; sequeretur Deum *velle* non esse finem naturae quem dicitur *velle* esse. Si enim Deus non *vellet* impedimentum finis, prout non *vellet*, sequeretur ad non *velle*, nihil de impedimento curaret, sive esset sive non esset | *M.* iii. 2. 33 (*bis*), 35, 37, 38, 39, 40, 41
quod quis non habet in voluntate, non *vult* | *M.* iii. 2. 46
si.. potest.. sequitur, quod Deus finem naturae non *vult*; et sic sequitur prius, videlicet Deum *velle* quod non *vult* | *M.* iii. 2. 49, 50, 51

[1] perch' io voglio dire *om.* R

ab unitate quae est in *voluntatibus* dependet — *M.* i. 15. 66
voluntas una, domina et regulatrix omnium aliarum — *M.* i. 15. 68
cum mortalium *voluntates*. . indigeant directivo — *M.* i. 15. 70
cuius *voluntas* domina et regulatrix aliarum omnium esse possit — *M.* i. 15. 75
Et cum *voluntas* et volitum in Deo sit idem, sequitur ulterius quod divina *voluntas* est ipsum ius — *M.* ii. 2. 45, 47
ius in rebus nihil est aliud quam similitudo divinae *voluntatis* — *M.* ii. 2. 50
quod quidquid divinae *voluntati* non consonat, ipsum ius esse non possit; et quidquid divinae *voluntati* est consonum, ius ipsum sit — *M.* ii. 2. 51, 53
Voluntas quidem Dei per se invisibilis est — *M.* ii. 2. 70
nec mirum, si divina *voluntas* per signa quaerenda est — *M.* ii. 2. 76
'. . secundum propositum *voluntatis* suae . .' — *M.* ii. 13. 19
non curat, et per consequens non habet in *voluntate*, et quod quis non habet in *voluntate*, non vult — *M.* iii. 2. 45, 46
Hominibus namque, rationis intuitum *voluntate* praevolantibus — *M.* iii. 3. 21
cum de aeterna *voluntate* aliquid iudicamus — *V. E.* i. 5. 21
ea quae maxima sunt ad ista, ut . . directio *voluntatis* — *V. E.* ii. 2. 77
arbitrio vestro spontanea et sincera *voluntate* subimus — *Ep.* i. 57
voluntati omnipotentiae coaequali recalcitrat — *Ep.* v. 66
voluntates humanae . . quandoque aguntur, et obnoxiae *voluntati* aeternae, saepe illi ancillantur ignare — *Ep.* v. 137, 140
in hanc Dei . . *voluntatem* quicumque . . tumescunt — *Ep.* vi. 20
qui divinae *voluntati* reluctatus est et sciens et volens — *Ep.* vi. 99
quid aliud haec nisi liber cursus *voluntatis* in actum . . ? — *Ep.* vi. 161
propriae *voluntatis* idolum venerando — *Ep.* vii. 166

voluptas. Ah! mea vita, precor numquam tam dira *voluptas* Te premat, ut . . recludat — *Ecl.* ii. 84
pastoribus de sursum sonuit, non . . *voluptates* . . sed pax — *M.* i. 4. 20
'. . de *voluptatibus* suis cogitabat, ubi eas caperet . . ? . .' — *M.* ii. 5. 146
'. . eamque mortem ardentiore studio peteret quam Epicurus *voluptatem* petendam putavit . .' — *M.* ii. 5. 150
ad *voluptatem* nostram sive nostrae sensualitatis quietem — *V. E.* i. 6. 23
qui civilia iura temeraria *voluptate* truncaverant — *Ep.* i. 28

voluptuose. *voluptuose* familiam suam corrigit — *Ep.* v. 91

volvo. 'Certe hinc Romanos olim *volventibus* annis . .' — *M.* ii. 9. 84
cunctis saxa *volventibus* una [*sc.* loquela remansit] — *V. E.* i. 7. 54

volzera. dicunt [*sc.* Apuli] enim: '*Volzera* che chiangesse lo quatraro' — *V. E.* i. 12. 60

vomer. '. . Solo *vomere* terra proscinditur . .' — *M.* iii. 4. 56

vorago. sed potius perniciosa *vorago* semper ingurgitans — *M.* i. 1. 12

vos. *Et iterum . . Modicum, et vos videbitis me* — *Purg.* xxxiii. 12
O vos omnes, qui transitis per viam, attendite et videte — *V. N.* 7. 41
quis *vobis* dignas grates persolvere attentabit? — *Ep.* i. 39
sed si qua coelo est pietas . . illa *vobis* praemia digna ferat — *Ep.* i. 44
cum . . requisiti sumus instanter pro *vobis* . . ut ab omni guerrarum insultu cessaremus . . nos filii devotissimi *vobis* . . subimus — *Ep.* i. 50, 55
exhortatione *vos* deprecor, quatenus . . velitis . . sensualia postergare, nisi prout *vobis* exemplaria esse possunt: et quemadmodum ipse iustissimus bonorum sibi *vos* instituit in haeredes; sic ipsi *vos* . . mores eius egregios induatis — *Ep.* ii. 38, 40, 42, 43
facite . . ut . . quantum ex *vobis* est, praesentiam sitiatis — *Ep.* v. 58
Vos autem qui lugetis oppressi, 'animum sublevate . .' — *Ep.* v. 69
neve resiliat gratia Dei ex *vobis* — *Ep.* v. 77
Parcite . . ut Hectoreus pastor *vos* oves de ovili suo cognoscat — *Ep.* v. 87
nolite, velut ignari, decipere *vos*metipsos — *Ep.* v. 111
Vos autem divina iura et humana transgredientes — *Ep.* vi. 26

si male ausa rependere *vobis* terrori non est, territet . . quod non modo sapentia, sed initium eius . . *vobis* ablatum est — *Ep.* vi. 56, 59
Sin . . arrogantia . . roris altissimi . . *vos* fecit exsortes — *Ep.* vi. 69
quid propugnaculis et pinnis *vos* armasse iuvabit . . ? — *Ep.* vi. 80
Videbitis plebem . . adversus *vos* horrenda clamantem — *Ep.* vi. 109
plurima *vestri* parte seu nece seu captivitate deperdita — *Ep.* vi. 119
vos eas in perfidia pro servitute subire necesse est — *Ep.* vi. 124
Vident namque *vos* pennati . . miserantem quempiam, ne forte *vos* liberet captivatos . . propulsantes — *Ep.* vi. 146, 148
dominantem cupidinem . . captivantem *vos* in lege peccati — *Ep.* vi. 154
quos *vos* esse censebitis, qui . . conspiratis? — *Ep.* vi. 164
Omnino *vos* tremere arbitror vigilantes — *Ep.* vi. 171
tempus amarissime poenitendi *vos* temere praesumptorum — *Ep.* vi. 190
Vos equidem, Ecclesiae militantis veluti primi praepositi pili — *Ep.* viii. 42
ipsum una *vobis*cum ad praecipitium traduxistis — *Ep.* viii. 49
Nec ad imitandum recenseo *vobis* exempla — *Ep.* viii. 50
vobis, ignem de coelo missum despicientibus . . *vobis*, columbas in templis vendentibus — *Ep.* viii. 54, 56
patientiam . . Illius, qui ad poenitentiam *vos* expectat — *Ep.* viii. 62
confusionis ruborem et in *vobis* et in aliis . . accendisse — *Ep.* viii. 94
Cupiditatem . . sibi duxit in uxorem, quemadmodum et *vos* — *Ep.* viii. 105
Iam garrulus factus sum: *vos* me coegistis — *Ep.* viii. 132
Et ad *vos* haec sunt maxime, qui — *Ep.* viii. 148
cum sit *vobis* principium ipsius quoque esse — *Ep.* viii. 154
erubescendum esse *vobis* dolendumque quis dubitet . . ? — *Ep.* viii. 157
ut . . *vos*metipsos cum gloria offerentes, audire possitis — *Ep.* viii. 184
quam repatriatio mea curae sit *vobis* ex animo . . concepi — *Ep.* ix. 3
Sed si alia per *vos* aut deinde per alios invenietur — *Ep.* ix. 41
percensui, digniusque gratiusque *vobis* inquirens — *Ep.* x. 69
et illam sub praesenti epistola . . *vobis* adscribo, *vobis* offero, *vobis* denique recommendo — *Ep.* x. 74, 75 (*bis*)
pars ista quam *vobis* destinare proposui — *Ep.* x. 123
Manifestum sit omnibus *vobis* quod — *A. T.* 1. 1

His quoque locis: **M. i.** 4. '26'; 9. '27'; **ii.** 3. '26'; 10. '65'; **iii.** 3. '84' (*vobis*cum), '102'; 9. '36', '38', '50', '52' (*bis*), '53'; 15. '22', '23' (*bis*); **A.T.** 22. '20'

vosmetipsi *v.* **ipse** *vel* **-met** *vel* **vos**

votivus. ad retribuendum . . analogiam sequi mihi *votivum* est — *Ep.* x. 65
genera narrationum poeticarum, scilicet . . sententia *votiva* — *Ep.* x. 228

voto. 'Fo *voto* a Dio, che in gassarra eie lo comuno de Lucca' — *V. E.* i. 13. 24

votum. Tunc plerique *vota* sua praevenientes in iubilo — *Ep.* vii. 21

vox. Cotali . . Si levar cento, *ad vocem tanti senis* — *Purg.* xxx. 17
Ego vox clamantis in deserto: parate viam Domini — *V. N.* 24. 38
Retuleram, cum sic dedit indignatio *vocem* — *Ecl.* i. 38
ut arundinea puer is pro *voce* laborat . . spiravit arundo — *Ecl.* ii. 39
Tityron et *voces* compellant Alphesiboei — *Ecl.* ii. 45
quis dubitat? nisi qui *vocem* hanc non intelligit — *M.* i. 11. 143
Horum omnium nomen egregium *voce* Tullii recalescit — *M.* ii. 5. 141
in quantum illud verum importatur per *voces* illationis — *M.* ii. 6. 52
infantes . . cum primitus distinguere *voces* incipiunt — *V. E.* i. 1. 24
sic et *vox* inde resultavit distincta, tanquam vera locutio — *V. E.* i. 2. 49
locutio non est, sed quaedam imitatio soni nostrae *vocis* — *V. E.* i. 2. 60
Quod autem prius *vox* primi loquentis sonaverit — *V. E.* i. 4. 27
sacrae *vocis* contextui quem misistis . . respondemus — *Ep.* i. 2
pietati . . vestrae filiali *voce* affectuosissime supplicamus — *Ep.* i. 62
dubitare compellimur, et in *vocem* Praecursoris irrumpere sic — *Ep.* vii. 30

Intonet iterum *vox* illa Curionis in Caesarem — *Ep.* vii. 81
Intonet illa *vox* increpitantis a nubibus iterum in Aeneam — *Ep.* vii. 86
cum .. una sola *vox*, sola pia, et haec privata .. audiatur — *Ep.* viii. 100
'Interdum tamen et *vocem* comoedia tollit..' — *Ep.* x. 215
Audiant *vocem* Apostoli ad Romanos : 'O altitudo .. !' — *A. T.* 22. 15
audiant propriam Creatoris *vocem* dicentis : 'Quo ego vado ..' — *A. T.* 22. 19

vulgare. hic etiam prae cunctis proprium *vulgare* licetur — *V. E.* i. 6. 14
Ab uno .. idiomate .. diversa *vulgaria* traxerunt originem — *V. E.* i. 8. 23
licet .. fuerit [*sc.* idioma] per diversa *vulgaria* dirivatum — *V. E.* i. 8. 32
quod ab uno eodemque idiomate .. progrediantur *Vulgaria* — *V. E.* i. 8. 46
quicquid redactum sive inventum est ad *vulgare* prosaicum — *V. E.* i. 10. 16
tractatum nostrum ad *vulgare* Latinum retrahentes — *V. E.* i. 10. 36
Quare ad minus quatuordecim *vulgaribus* sola videtur Italia variari : quae adhuc omnia *vulgaria* in se se variantur — *V. E.* i. 10. 73, 74
si *vulgaris* Italiae variationes calculare velimus — *V. E.* i. 10. 81
Quam multis varietatibus latino[1] dissonante *vulgari* — *V. E.* i. 11. 2
Dicimus ergo Romanorum non *vulgare*, sed potius tristiloquium italorum *vulgarium* omnium esse turpissimum — *V. E.* i. 11. 13, 14
quoniam soli sine proprio *vulgari* esse videntur [*sc.* Sardi] — *V. E.* i. 11. 44
Exaceratis quodammodo *vulgaribus* Italis — *V. E.* i. 12. 1
videtur Sicilianum *vulgare* sibi famam prae aliis asciscere — *V. E.* i. 12. 7
si *vulgare* Sicilianum accipere volumus, secundum quod — *V. E.* i. 12. 44
esse illud quod in Italia pulcerrimum est *vulgare* — *V. E.* i. 12. 73
titulum sibi *vulgaris* illustris arrogare videntur [*sc.* Tusci] — *V. E.* i. 13. 3
Guittonem Aretinum, qui nunquam se ad curiale *vulgare* direxit — *V. E.* i. 13. 8
municipalia *vulgaria* Tuscanorum singulatim in aliquo depompare — *V. E.* i. 13. 16
nonnullos *vulgaris* excellentiam cognovisse sentimus — *V. E.* i. 13. 35
non restat in dubio quin aliud sit *vulgare* quod quaerimus — *V. E.* i. 13. 43
dicimus nos duo in Latio invenisse *vulgaria* — *V. E.* i. 14. 6
Veneti quoque nec sese investigati *vulgaris* honore dignantur — *V. E.* i. 14. 36
divertere a materno, et ad curiale *vulgare* intendere — *V. E.* i. 14. 42
nec Venetianum esse illud quod quaerimus *vulgare* illustre — *V. E.* i. 14. 48
ab circumstantibus aliquid proprio *vulgari* adsciscunt — *V. E.* i. 15. 7
sed quomodocunque loquendo patrium *vulgare* deseruit — *V. E.* i. 15. 13
ad *vulgare* aulicum sine quodam acerbitate venire — *V. E.* i. 15. 24
si .. sola municipalia Latinorum *vulgaria* .. considerant — *V. E.* i. 15. 35
si vero simpliciter *vulgare* Bononiense praeferendum extimant — *V. E.* i. 15. 38
qui doctores fuerunt illustres et *vulgarium* discretione repleti — *V. E.* i. 15. 45
si, sicut turpissimum habent *vulgare*, haberent pulcerrimum — *V. E.* i. 15. 66
nunc potest discerni *vulgare* quod superius venabamur — *V. E.* i. 16. 44
dicimus illustre, cardinale, aulicum, et curiale *vulgare* .. quo municipalia *vulgaria* omnia latinorum mensurantur — *V. E.* i. 16. 59, 61
vulgare .. sublimatum est magistratu et potestate — *V. E.* i. 17. 15
ipsum *vulgare* illustre decusamus adiectione secunda — *V. E.* i. 18. 2
universus municipalium *vulgarium* grex vertitur et revertitur — *V. E.* i. 18. 8
Hoc nempe videtur esse id de quo loquimur *vulgare* — *V. E.* i. 18. 28
in regiis .. conversantes semper illustri *vulgari* loquuntur — *V. E.* i. 18. 30
Hoc autem *vulgare*, quod illustre .. esse, et curiale ostensum est, dicimus esse illud quod *vulgare* Latinum appellatur — *V. E.* i. 19. 1, 4
quoddam *vulgare* est invenire quod proprium est Cremonae — *V. E.* i. 19. 5
sic istud quod totius Italiae est, Latinum *vulgare* vocatur — *V. E.* i. 19. 15
Quibus illuminatis, inferiora *vulgaria* illuminare curabimus — *V. E.* i. 19. 28
confitemur Latinum *vulgare* illustre .. decere proferri — *V. E.* ii. 1. 4

[1] latio *R*

cum nullum sit tam grandis exornationis quam *vulgare* illustre — *V. E.* ii. 1. 20
nec optimum *vulgare* [*sc.* omnibus convenit] — *V. E.* ii. 1. 75
optimo sociata *vulgari* [*sc.* sententia versificantium] — *V. E.* ii. 1. 94
non omnes versificantes . . illustre uti *vulgare* debere — *V. E.* ii. 2. 3
cum hoc quod dicimus illustre sit optimum aliorum *vulgarium* — *V. E.* ii. 2. 42
pertractanda videntur [*sc.* maxima] . . maximo *vulgari* — *V. E.* ii. 2. 61
quae canenda sint *vulgari* altissimo innotescunt — *V. E.* ii. 2. 97
quomodo ea coartare debemus, quae tanto sunt digna *vulgari* — *V. E.* ii. 3. 2
illa quae excellentissimo digna sunt *vulgari* — *V. E.* ii. 3. 16
ea quae digna sunt *vulgari* altissimo — *V. E.* ii. 3. 63
qui sint aulico digni *vulgari* et quae, nec non modum quem tanto dignamur honore ut solus altissimo *vulgari* conveniat — *V. E.* ii. 4. 2, 4
in quarto huius operis, cum de mediocri *vulgari* tractabimus — *V. E.* ii. 4. 13
Si tragice . . tunc adsumendum est *vulgare* illustre — *V. E.* ii. 4. 43
quandoque mediocre, quandoque humile *vulgare* sumatur — *V. E.* ii. 4. 46
quia circa *vulgare* illustre nostra versatur intentio — *V. E.* ii. 6. 1
si *vulgare* illustre consideres, quo tragice debent uti poetae — *V. E.* ii. 7. 25
pexa irsutaque . . quae . . sunt . . membra *vulgaris* illustris — *V. E.* ii. 7. 39
quae vel necessaria vel ornativa videntur *vulgaris* illustris — *V. E.* ii. 7. 50
quod duodena perficitur syllaba in *vulgari* — *V. E.* ii. 7. 70
et dico Hispani qui poetati sunt in *vulgari oc* — *V. E.* ii. 12. 21

vulgaris. Cum neminem ante nos de *vulgaris* eloquentiae doctrina quicquam inveniamus tractasse — *V. E.* i. 1. 1
locutioni *vulgarium* gentium prodesse tentabimus — *V. E.* i. 1. 11
vulgarem locutionem appellamus eam quam infantes adsuefiunt — *V. E.* i. 1. 21
vulgarem locutionem asserimus, quam . . imitantes accipimus — *V. E.* i. 1. 25
Harum quoque duarum [*sc.* locutionum] nobilior est *vulgaris* — *V. E.* i. 1. 35
quod *vulgares* eloquentes in ea primitus poetati sunt — *V. E.* i. 10. 21
in nulla *vulgaris* eloquentiae ratione fore tangendos — *V. E.* i. 11. 11
praeponentes eos [*sc.* Bononienses] in *vulgari* sermone — *V. E.* i. 15. 34
doctores illustres qui lingua *vulgari* poetati sunt in Italia — *V. E.* i. 19. 17
intentio . . est doctrinam de *vulgari* eloquentia tradere — *V. E.* i. 19. 21
vulgare illustre . . quo tragice debent uti poetae *vulgares* — *V. E.* ii. 7. 27
Sed quia sola *vulgaria* ventilamus, regulata linquentes, dicimus *vulgarium* poematum unum esse supremum — *V. E.* ii. 8. 57, 58
loquutio *vulgaris*, in qua et mulierculae communicant — *Ep.* x. 224
Credunt enim *vulgares* et physicorum documentorum ignari — *A. T.* 23. 42

vulgaritas. propter sui faciliorem ac delectabiliorem *vulgaritatem* — *V. E.* i. 10. 14

vulgariter. qui dulcius subtiliusque poetati *vulgariter* sunt — *V. E.* i. 10. 28
quicquid nostri praedecessores *vulgariter* protulerunt — *V. E.* i. 12. 32
utrum versificantes[1] *vulgariter* debeant illud uti — *V. E.* ii. 1. 15
Circa quae . . illustres viros invenimus *vulgariter* poetasse — *V. E.* ii. 2. 78
vulgariter poetantes sua poemata multimode protulerunt — *V. E.* ii. 3. 6
nos eos qui *vulgariter* versificantur plerumque vocasse poetas — *V. E.* ii. 4. 15
verba . . armonizata *vulgariter* et regulariter — *V. E.* ii. 8. 55

vulgus. hanc voltam vocamus, cum *vulgus* alloquimur — *V. E.* ii. 10. 24
Sed habet imperitia *vulgi* sine discretione iudicium — *Ep.* x. 43

vulnus. '. . Romanaque Samnis . . superavit *vulnera* . .' — *M.* ii. 11. 51

vulpecula. ubi *vulpecula* foetoris istius, venantium secura, decumbat — *Ep.* vii. 137

vultus. nec experientiae *vultu* inferiorem [*sc.* intellectum curas] — *M.* i. 16. 33
non alio *vultu* quam si hostem cruciari videret — *M.* ii. 5. 124
'. . moriendum ei potius quam tyranni *vultus* adspiciendus fuit' — *M.* ii. 5. 169
'. . vivos ducent de marmore *vultus* . .' — *M.* ii. 7. 72

[1] versificantes *M* versificantes omnes *R*

CORRIGENDA

p. 9 *l.* 21 *et p.* 94 *l.* 37 : *pro* cum *lege* Cum

p. 22 *l.* 39 *et p.* 229 *l.* 22 *et p.* 295 *l.* 25 *et p.* 477 *l.* 9 : *pro* qui *lege* Qui

p. 26 *l.* 33 *et p.* 55 *l.* 6 *et p.* 191 *l.* 25 : *post* calidus *signum commatis addendum est*

p. 72 *l.* 47 : *pro* et Mundo *lege* *et Mundo*

p. 95 : *sub verbo* **cum** *coni. ea quae post titulum His quoque locis inclusimus sic imprimenda esse oportuit* (*vide praefationis p.* viii) :—

M. i. 5. *24* ; 6. *8*, *20* ; 8. *15* ; 9. 2, 9, *10* ; 10. *4*, *10* ; 11. 2, *48*, *105* (*Cum*que), *134*, *136*, *144* ; 12. *46* (*cum* potissime), *63* ; 13. *8*, *31*, *47*, 60, 64 ; 14. *10*, 30, *34*, 77, 78, 84 ; 15. *69* ; 16. 6, *35* ; **ii.** 1. 9, 14, *21*, *23*, *25*, 63 ; 2. *24*, *33*, *39*, *41*, *45*, 77 (nec mirum .. *cum* etiam) ; 3. *10*, *23* ; 4. 11, 18, *42* (*Cum*que), *58* ; 5. 78, 91, 122, 123, '*148*', '*165*' ; 6. *29*, *31*, *32*, *37* ; 7. *19*, *32*, *36*, *44* ; 8. *13*, '*61*' ; 9. '*74*' ; 10. 11, *46*, 55, 59 ; 11. *8*, *22* (*Cum*que), '49' ; 12. *12*, *38*, *54* ; 13. *6*, *15*, *25*, *42*, 51, *61* ; **iii.** 2. *7*, *35* ; 3. *59* (Nec mirum, *cum* iam), *82*, *96*, *98*, *123* ; 4. *99*, *107* ; 5. 16 ; 8. 33, 41, *50* ; 9. '*33*', *45*, *58*, *70*, *74*, *87*, *92*, *103*, 112, *116*, *120*, 126 ; 10. 25, 29, *36*, *65*, *82*, 84, *87*, *93*, *98* ; 12. *9*, *12*. 19, 25, 28, *46*, *49*, *79*, *86*, *90* ; 13. *14*, *26*, *31*, *35*, *42*, *45*, *64*, *72* ; 14. *18*, *20*, *40*, *59* ; 15. *3*, *36*, *44* ; 16. *31*, *34*, *82*, *91* (*Cum*que), *103*, *132* ; **V. E. i.** 1. *1*, *5*, 23, *39* ; 2. 10, *13*, 24, *34*, *42* ; 3. *1*, *11*, *16*, *18* (*cum*que) ; 4. 12, *33*, 43, *56* ; 5. *17*, 21 ; 8. *5* ; 9. *2*, *50*, *81*, *97* ; 11. *15* (nec mirum, *cum* etiam) ; 12. 73 ; 13. *41* ; 15. *54* (*Cum*que) ; 17. 6, *19* ; 18. *33*, *41*, *45* ; **ii.** 1. *19*, *62*, *73*, 90, *91* ; 2. 15, 16, *21*, *34*, *41* ; 3. *21*, *34*, *49* ; 4. 12 ; 6. *51* ; 8. 11, 77, *81* ; 9. 35 ; 10. 24 ; 11. *25* ; 12. 11 ; 13. 4, *85* ; 14. *11* ; **Ep.** i. 47 ; iii. *12* ; iv. *33* ; v. 12, *38*, 53, *149*, *157* ; vi. 81, 85 ; vii. 14 (*Cum*que), 42, *64*, '*102*', 126, 129 ; viii. *51*, *97*, 135, *153* ; x. *23*, *33*, *53* (Nec mirum, *cum*), *61*, *158*, *252*, *309*, *324*, 335, 338, 340, *358*, *372*, *391*, *394*, 427, *465*, *489*, 507, 586, *625* ; **A.T.** 1. *5* ; 3. *6*, *11* ; 4. *4*, *10* ; 6. *10*, *14* ; 7. *3*, *7* ; 11. *8* ; 12. *21*, *23*, *24*, *30*, *46*, *48*, *50*, *54* ; 13. *20*, *24*, *39* ; 15. *10*, *13*, *17* ; 16. *27*, *42* ; 17. *13* ; 18. *8*, *11*, *26*, *36*, *43*, *55* ; 20. *19*, *40*, *47*, *53*, *56*, *59*, *69* ; 21. *3*, *7*, *29*, *32*, *36*, *47*, 69 ; 23. 4, 9, 13, 17, 24, *34*, 38, 49, *52*

p. 108 *l.* 13 : *pro* auctoritatis *lege* auctoritas

p. 154 *l.* 27 : *pro* tecum' *lege* tecum,

p. 154 *l.* 28 : *post* sonet) *signum commatis delendum est*

p. 168 *l.* 20 : *pro* *fas*tu *lege* *fastu*

p. 231 *l.* 38 : *pro* pauperitas *lege* paupertas

p. 391 *l.* 26 : *pro* alis *lege* aliis

p. 408 *l.* 29 : *pro* aliud *lege* aliquid

p. 412 *l.* 2 : *pro* *quasi* *lege* *quasi* ut

p. 459 *l.* 30 : *post* typo *signum commatis delendum est*

p. 474 *l.* 37 : *pro* recipisse *lege* recepisse

p. 484 *l.* 37 : *ante* de *addendum est* sed

OXONII
EXCUDEBAT HORATIUS HART
TYPOGRAPHUS ACADEMICUS